VRIJDAG 4 JANUARI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2774

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES: E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 42318

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 0.78 - BUITENLAND PER JAAR F 4.16

Nieuwjaarsboodschap van den President van het Baptisten Wereld Verbond

Uit het diepst van ons hart danken wij God, dat de verschrikkelijkste van alle oorlogen aan een eind is gekomen en dat wij nu de handen ineen kunnen slaan tot de wederopbouw van wat moreel en materieel in puin is gestort.

Bovenal zijn onze harten dankbaar gestemd voor wat de verenigde volken voornemens zijn te doen om de vrede te verzekeren en de algemene welvaart te bevorderen. Wij bidden, dat zelfs de hoogste verwachtingen hiervan vervuld worden.

De wereld is niettemin zwaar ziek. Het wantrouwen overheerst allerwege. Nationale en gewestelijke belangen verdringen nog altijd die van het algemeen welzijn. Gevaarlijke druk en taaie vasthoudendheid willen van geen toegeven weten, in weerwil van de ontzettende en universele verwoesting, welke een oorlog op grote schaal medebrengt.

De eenvoudige waarheid is, dat de algemene vrede niet gefundeerd kan worden op eigenbelang en op achterdocht. Zijn enig blijvend fundament staat in de broederlijke liefde. Meer dan ooit tevoren dragen wij de verantwoordelijkheid om de mensen allerwege te smeken „zich met God te laten verzoenen" in ons gehele leven zowel persoonlijk als sociaal en als leden van het menselijk geslacht de geest van Christus te openbaren. Er is onder de hemelen geen andere naam gegeven, waardoor wij zalig worden.

Moge de liefde overvloedig worden gevonden in onze ganse Baptiste gemeentschap, opdat wij in het jaar, dat voor ons ligt en in al de jaren der toekomst, trouwe en bekwame volgelingen en gezanten van den Heiland der wereld zijn.

Londen.

J. H. Rushbrooke.

DE BLIK VOORUIT, *DE BLIK OP GOD*

Doch Mozes zeide tot het volk: „Vreest niet, staat vast, ziet het heil des Heren, dat Hij heden aan U doen zal." Exod. 14 : 13.

Een nieuw jaar is begonnen. We hebben elkander „veel heil en zegen" gewenst. We hebben elkander vrolijk toegesproken. Wij richten de blik vooruit. Dat is goed. Dat is ons ingeschapen.

En ook nu moeten we ons weer rekenschap geven van het heerlijke feit, dat we niet meer bezet gebied zijn. Ik zal maar niet gaan opsommen, wat dat allemaal betekent. We hebben het al vaak gedaan. Maar een weelde is het, dat voelen we alle dagen. Wat een verlichting. Wat een verschil met verleden jaar. „Geloofd zij God met diepst ontzag!"

Maar......! Ja, dat woordje worden we hier op aarde niet kwijt. Er is telkens weer een „maar". Dikwijls is er zelfs meer dan één. Ook nu zijn er donkere dingen, waarvoor we ons oog niet sluiten mogen. Opnoemen ga ik ze niet. Ik zou het ook niet kunnen, want ik weet zeniet alle. Bovendien zou het ons maar weinig helpen. Maar ze zijn er; dat staat vast, altijd. „Doornen en distelen". „Moeite en verdriet"! We worden ze niet kwijt. Velen hebben zelfs geleerd, dat we ze niet kwijt moeten, want wij hebben ook die dingen nodig in ons leven. Zo is het op aarde steeds en zo blijft het tot Jezus komt!

Dit nieuwe jaar heeft ook zijn zorgen. En niet alleen in ons persoonlijk leven, ook in de gemeenten en in onze Unie. Er is geen reden, om juist dit jaar extra mooie dingen te verwachten. Waarom zou het nu juist een gloriejaar worden? Als we alleen maar denken aan het grote tekort aan voorgangers, dat we hebben, dan hebben we al reden genoeg, om zorgen te hebben. Bovendien weten we, dat de duivel steeds rond gaat als een brullende leeuw, dat hij zelfs als engel des lichts ons komt verrassen en...... dat wij...... helaas; maar al te licht ons laten bang maken of verleiden door zijn gedoe. Dat zal in 1946 niet anders zijn dan in voorgaande jaren.

En toch hebben wij redenen, om moedig te zijn. Immers, terwijl we de blik vooruit richten, hebben wij het oog op God. En dat zegt alles. In dit opzicht zijn de bijbelse geschiedenissen altijd weer leerzaam. Het volk Israel had nauwelijks Egypte verlaten, of het werk opnieuw verschrikt door de Egyptenaren. Het gevaar scheen nu groter dan ooit. Maar Mozes was ingelicht omtrent hetgeen God van plan was te doen, en met het oog op God kon hij zijn volk bemoedigend toespreken: „Vreest niet, ziet het heil des Heren!"

Wij zijn niet ingelicht omtrent bijzonderheden van Gods plan, maar wij hebben steeds Zijn belofte: „Ziet, Ik ben met u, al de dagen totde voleinding der eeuwen". Ook wij mogen elkander toeroepen: „Vreest niet, staat vast, ziet het heil des Heren, dat Hij altijd voor u doen zal."

De blik vooruit. De blik op God. En dan: „Staat vast!" Als wij steunen op Gods belofte; als wij ons vast houden als ziende den Onzienlijke; dan is dit kommando van Mozes

niet te veel gevergd. Daarom wil ik dit woord tot U richten aan het begin van het nieuwe jaar. Tot u allen, mijn broeders en zusters in het gehele land. En tot mij zelf eveneens. De blik vooruit, de blik op God, en dan gehoorzaam aan des Heren stem. Getrouw op uw post. Getrouw in uw werk. Getrouw in de liefde! O, God helpe ons, om de blik op Hem gericht te houden...... en op den Zaligmaker, Jezus Christus. Dan zal het gaan. Zelfs als wij soms wijken, zal het weer terecht komen. Gemeenten, de blik vooruit, de blik op God! O, dat wij het heil des Heren mochten zien in 1946. En dat het boven redelijke verwachtingen uit een heerlijk jaar mocht worden. Een jaar in de liefde en in het geloof en in de toewijding aan den Heer en aan elkander. Ik wens u veel heil en zegen en ik herhaal nog eens: „De blik vooruit. De blik op God!"

De Uwe in des Heren dienst,

Voorz. van de Comm. der Unie.
K. REILING.

---

aan onze lezers en lezeressen

In het Groningerland zingen de kinderen op 11 November langs de deuren een liedje, waarin voorkomt: Ik wil alle mensen, het beste wel wensen. Nu, in de eerste dagen van het nieuwe jaar schijnen de ouderen ook zo gul met goede woorden. Waarom zouden wij dan achterblijven?

Wij, redacteuren, uwe dienstwillige dienaren, wensen ale broeders, zusters, alle lezers en lezeressen een gezegend 1946. De Heer zegene U in uwe gezinnen, in uw arbeid, in de gemeenten. Hij schenke U gezondheid, wijsheid en lust tot uw werk. Moge Zijn Geest machtig werken in de gemeente, waarvan gij lid zijt. Hij verlene uwen voorganger alles wat hij nodig zal hebben om tot een fontein van levend water te worden. Hij geve uwen opzieners en diakenen liefde en wijsheid tot de taak, die zij ontvingen. Zegene onze Heer ook U, dat gij trouw moogt zijn en ijverig, altijd overvloedig, wetende dat dit werk niet ijdel zal zijn. Gij zult een zeer gezegend jaar hebben, als gij mede arbeidt. Zorgt ervoor, dat geen dag verloren ga. Dat geeft een onherstelbaar verlies. Een groter verlies dan een verloren dag is er nauwelijks.

De Heer der Gemeente zegene ook al onze leidende broeders en geve hun een diepe en wijde blik, opdat zij tot zegen der ganse gemeenschap zullen kunnen werken. Wij hebben, Gode zij daarvoor dank, een echte en hechte Unie. Dat de leiding, door Woord en Geest verlicht, de samenwerking stimulere en wegen vinde, waarop zij de gemeenten kan wijzen als leidende tot grotere zegen.

Onze Zender zegene ook onze studenten, die zich voorbereiden op hun heerlijke, heilige, moeilijke taak. Dat de liefde niet sterve, de toewijding niet vermindere, maar dat de Koning steeds betere knechten in hen vinde, die zich oefenen tot de krijg.

Laten we allen tesamen voor ons allen tesamen bidden, dat God ons gebruike tot eer van Zijn naam. Het is waar, dit zou een nieuwjaarswens worden; en dat is het ook, want wat kan men ooit een mens ter wereld beter wensen, dan dat God hem gebruike.

Het zal ons een vreugde zijn, dit jaar uwe familieberichten te lezen. Dat de secretarissen het druk mogen krijgen met het zenden van vreugdevolle tijdingen. En dat gij allen met veel zegen ons weekblad moogt lezen.

Redactie.

Onze houding ten opzichte van **de Politiek**

Er is nieuw politiek besef ontwaakt. Meermalen bereiken ons vragen aangaande de houding, die wij van ons baptistisch standpunt uit hebben in te nemen ten opzichte van de politieke bewegingen en vraagstukken van het heden. De bezettingstijd heeft belangstelling voor deze vraag doen ontwaken, ook bij velen van hen, die zich vroeger daarom ganselijk niet bekommerden. Waar is onze plaats? Welk standpunt behoren wij in te nemen?

Een gedachtenwisseling is in ons orgaan gevoerd over de vraag, of de doodstraf in bepaalde gevallen geoorloofd is, d.w.z. in overeenstemming met het Evangelie, de Openbaring Gods in Christus. De antwoorden luidden niet eenstemmig. Het gevoel sprak in sommige beschouwingen wel zeer sterk mee.

Nu er verschuivingen in de politieke verhoudingen plaats hebben, komt de vraag ter tafel, bij welke partij we ons als christenen zouden mogen aansluiten.

Straks komen de verkiezingen en het is goed, dat we ons dan hebben laten voorlichten en het ons voorgezette overdacht hebben.

Over het algemeen is er een dieper gevoel van onze volkseenheid geboren in de bezettingstijd. Men wil dat besef tot uitdrukking doen komen in onze politieke organisatie. De S.D.A.P. wijzigde haar grondslag principieel en maakte zich los van de marxistische levens- en wereldbeschouwing met het daarbij behorende dogma van de klassenstrijd. Ze peinst over naamsverandering. En o. i. behoort een partij, die heeft losgelaten wat haar voorheen principieel kenmerkte, in haar naam dat te laten uitkomen.

De politieke wateren zijn nog niet tot rust gekomen. Hoe zullen de lijnen lopen als de krachten, die haar nu beroeren, uitgewerkt zullen zijn?

We juichen de nauwere aaneensluiting van de verschillende volksgroepen hartelijk toe. En onze eigen houding? Hier volge een korte beschouwing daarover.

Onze houding inzake de politiek wordt bepaald door het feit, dat we een christelijk volk zijn. Dat wil niet zeggen een volk, dat in zijn geheel geschikt is om te worden opgenomen in het Koninkrijk van God. Dat volstrekt niet. We bedoelen er dit mede, dat we een volk zijn, dat sedert eeuwen onder de invloed van Christus staat, met het gevolg, dat het zedelijk oordeel zich hier te lande heeft gevormd naar de normen van het Evangelie. We zijn geen heidens volk meer. Wat niet insluit, dat we hoofd voor hoofd christen zijn in de bijbelse zin van het woord. Maar te geloven in afgoden, wierook te branden voor afgodsbeelden of busten van mensen, is ons eenvoudig onmogelijk geworden. We kunnen de economisch onnutten niet eenvoudig van kant maken en de ouden noch de krankzinnigen doden. Ons waarderingsoordeel van den mens verbiet ons dat. We verdroegen de slavernij niet meer; we verdragen geen knechting van de persoonlijkheid in welke vorm ook.

Dat zijn geen resultaten van verstandelijke ontwikkeling, want de Grieken b.v. waren een ontwikkeld volk en deden dat toch. Het is ook geen resultaat van onze beschaving, want de Romeinen b.v. waren een beschaafd volk en bij hen vond men nochtans deze geringschatting van den mens. Het is een openbaring van den Geest van Christus onder ons volk.

Op dit feit hebben wij o. i. onze politieke houding te grondvesten.

Daarbij houden we Christenheid en Gemeente goed uit elkander.

De Christenheid is de brede schare van hen, die onder de indirecte invloed van Christus staan. De Gemeente is

de saamvergadering dergenen, die door persoonlijk geloof, Christus' eigendom zich weten en Hem bewust als Heer eren.

De politieke taak ligt op het terrein der *Christenheid.*

Wanneer we ons tot ons volk wenden en spreken als leden van dat volk, dan moeten wij ermede rekening houden, dat *dat volk ingesloten is in de Christenheid;* dat het een volk is, waaronder de normen van het Evangelie gelden. We leggen onze mede-Nederlanders dat niet op, maar erkennen daarmede eenvoudig een feit, waarmede wij rekening wensen te houden, terwijl we van anderen verlangen, dat eveneens te doen.

De gemeente moet er door haar verkondiging, door haar onderwijs voor zorgen, dat deze normen bewaard blijven. En de gelovigen zijn geroepen in hun leven de anderen voor te gaan in de handhaving van deze normen.

Daarom heeft de gemeente ten opzichte van het openbare leven een *indirecte* taak te vervullen, en moet haar kinderen op het terrein van het openbare leven niet in een eigen partij gaan organiseren. Zo b.v. faalde voor jaren een groep broeders, die in een zeker dorp in ons land als „baptistische kiesvereniging" aan de verkiezingen voor een publiekrechtelijk lichaam deelnam.

De gemeente blijve gemeente en wachte er zich voor om op het terrein van het openbare leven te verschijnen „in *een andere gedaante" en onder andere naam.*

Er IS een anti-these.

Zij loopt dwars door den christen heen.

Zij ligt ook tussen gemeente en wereld.

Maar die op het terrein van het openbare leven zich *bewegen en niet tot de gemeente behoren,* zijn daarom nog geen heidenen!

Ofschoon Christus niet de Koning huns harten is, staan ze nochtans onder Zijn gezegende heerschappij en genieten van de invloed, die er van Hem uitgaat.

Door op het terrein van het openbare leven de bewuste belijders van Christus en de anderen, te onderscheiden als christenen en „heidenen", scheppen wij met de anti-these een tegenstelling, die geenszins zuiver is, Christus niet eert en de niet-gelovigen tegen de gemeente en haar arbeid inneemt.

In plaats van ons als gelovigen op het terrein van het volksleven apart te organiseren, moeten we daar de invloed laten gelden, die door onze tegenwoordigheid aldaar zal uitgaan van het Woord, welks dragers we mogen zijn. De aanwezigheid der gemeente, die wel is waar niet *als gemeente,* maar wel in haar leden in het openbare leven vertegenwoordigd is, doet het peil van het openbare leven rijzen of dalen — naar dat haar getuigenis krachtig en zuiver is.

Er zullen er gevonden worden onder ons volk, die zich welbewust verzetten tegen den Geest van Christus, maar hun aantal zal buitengewoon gering zijn.

Zou er eenmaal een toestand intreden, dat de meerderheid van ons volk uit anti-christelijke geest gaat leven en bewust tegen het Evangelie partij gaat kiezen, dan zouden we onze houding moeten herzien, want dan gold niet meer de veronderstelling, waarvan we nu uitgaan en waarop ons betoog is opgebouwd.

De idealen der oude politieke partijen waren ontleend aan het Evangelie. Ze waren niet gevormd in bewuste gehoorzaamheid aan Christus, maar — erkend of niet erkend — vruchten van de inwerking van de Geest van Christus op ons volk. We moeten van hen niet verlangen, dat ze dat openlijk zullen belijden. Het is ons genoeg dat onze kinderen — —als ze nog jong zijn — leven overeenkomstig de normen, die wij hun inplantten. Dat eisen we van hen. Ze zullen het ook eigener beweging doen (met vele struikelingen evenals wij), want doen ze het niet, dan zal hun geweten hen niet met rust laten. Onze bestraffing is immers ook geen andere dan hen confronteren met deze normen. Zo doen we ook met ons volk. We hopen dat onze kinderen een bewuste keus zullen doen en hristus erkennen als hun Heer. Maar al blijft dat uit, dan dragen ze toch de kennis van de wil van God mee in hun binnenste en het zal de teugel zijn, die hen leidt, de prikkel, die hen pijnigt, als ze de weg verlaten.

Laat een groot deel van ons volk onze kinderen in dit opzicht gelijk zijn — het mag ons niet verhinderen, dankbaar op te merken dat ze niet tevergeefs „onder het blij geklank der heilmaar zijn geboren", en als we in de wetgeving er op aansturen, dat deze in overeenstemming zij met de Geest van Christus (zonder er juist de bijbel bij te noemen), dan zullen we kunnen rekenen, dat we ons aangenaam maken bij alle gewetens der mensen — om met Paulus te spreken. Ze zullen met ons instemmen en we zullen — bekeerd en niet-bekeerd — maar allen gebonden door de invloed, die er van Christus uitgaat, gezamenlijk kunnen werken aan het volkswelzijn.

Een ‚volkspartij" zal in Nederland dus moeten rekenen met het feit, dat het zedelijk oordeel, dat hier geldt, bepaald is door de invloed, die Christus, de Heer der wereld, gdurende de eeuwen, dat Hij hier verkondigd werd, uitoefent. Wie iets anders wil, zal geen weerklink vinden onder ons volk.

Ik vermoed (het is *mij helaas persoonlijk niet* bekend) dat dit de lijn is, waarlangs het politieke leven in de Ver. Staten en in Engeland zich ontwikkelde en nog ontwikkelt.

L.

OOG en OOR

GEMEENTEN BERIEPEN.

Het beroepingswerk stond in onze Gemeenten wel nimmer zo op de voorgrond als in het jaar 1945, dat thans alweer tot het verleden behoort. Inderdaad een recordjaar! Een zeer hoog percentage van al onze Evangelie-dienaren ontving één of meerdere beroepen. Het aantal onzer Voorgangers en Evangelisten, dat in de laatste 8 maanden (v.a. Mei 1945) reeds veranderde van standplaats of eerstdaags, zodra de woningmoeilijkheden zijn overwonnen, nog van standplaats zal veranderen, bedraagt een 40 procent. Met de wisseling des jaars is de stem der roepende Gemeenten nog even duidelijk hoorbaar. En neem het de herderloze Gemeenten eens kwalijk......

Niet ten onrechte schreef onlangs één onzer Gemeentesecretarissen van een jacht op de Voorgangers. De enigste oplossing zal zijn, datwe den Heere des oogstes bidden om meer arbeiders in Zijn wijngaard. Beproefde krachten met gemeentebesef en verantwoordelijkheidsgevoel. Mannen, die geen verlangen hebben om de weg van de minste weerstand te bewandelen.

Zeker, we moeten bidden, doch ook werken. Ora et labora! In dit verband is ook van belang het door de Algemene Vergadering aangenomen voorstel om de vraag naar de mogelijkheid van een eigen opleiding onder ogen te zien. Een studie- en onderzoekingscommissie werd staande de vergadering benoemd. Met belangstelling zien we het rapport dezer commissie tegemoet.

Met dankbaarheid gedenken we het feit, dat een aantal jonge mannen aan de Rijks Universiteit in Groningen in opleiding is. Over verloop van niet al te lange tijd zullen, naar we hopen, twee dezer studerende broeders beroepbaar

gesteld kunnen worden. Tevens willen we hier nog opmerken, dat de aanvragen, te mogen worden opgeleid voor het predikambt nog nimmer in de geschiedenis onzer Gemeenten zo talrijk zijn geweest als juist in de laatste tijd. We moesten de beschikking hebben over een fonds, van waaruit enkele studiebeurzen betaald konden worden. Want groot is de behoefte aan mannen, die geen offer te groot achten, om gehoorzaam te kunnen zijn aan 's Meesters bevel: — Gaat dan henen in de gehele wereld en predikt het Evangelie.

EEN NIEUWE OF EEN HERZIENE UITGAVE VAN DE STATENVERTALING?

Kort voor de laatste wereldoorlog verscheen de nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament, op last van het Nederlands Bijbelgenootschapdoor de daartoe benoemde commissie bewerkt.

Aan de nieuwe vertaling van het Oude Testament wordt, naar ik vermoed, nog steeds gewerkt. Binnen niet al te langen tijd zal ook deze vertaling wel in druk verschijnen Zodat we dan een nieuwe vertaling van de hele bijbel, op last van het Nederlands Bijbelgenootschap door de daartoe benoemde commissies bewerkt, voor ons hebben.

Deze nieuwe vertaling zal door een ieder welkom geheten worden, die zijn bijbel graag zo goed mogelijk wil verstaan. We kunnen dankbaar zijn voor elke poging, om de inhoud van de bijbel duidelijker tot ons volk te doen spreken. Wie iets afweet van het moeizame werk van een bijbelvertaling, zal slechts bewondering hebben voor de door de benoemde commissies verrichte arbeid, ook al zal hij niet elke weergave van de oorspronkelijke tekst beter kunnen noemen dan die van de oudere Statenvertaling. De bijbel is wel een boek voor gewone mensen, doch niet zonder meer een „gewoon" boek.

De vraag, welke ik hier aan de orde wil stellen, is deze: Zal de nieuwe vertaling van de hele bijbel, uitgaande van het Nederlands Bijbelgenootschap, straks geschikt zijn voor kanselgebruik? Ikzelf gebruik zo nu en dan op de kansel de nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament. En toch kan ik niet zeggen, dat het mij bevredigt. Ook heb ik mij wel eens gewend tot de vertaling van Obbink-Brouwer. Maar het blijkt steeds weer, hoe moeilijk de Statenvertaling te vervangen is bij het gebruik op de kansel. Zeker, er staan uitdrukkingen in, welke in onze dagen de inhoud niet duidelijk weergeven. Sommige zinswendingen blijven duister, hoeveel moeite men zich ook geeft om de betekenis er van te verstaan. Bovendien heeft de voortschrijdende wetenschap nieuw licht doen vallen op bepaalde bijbelgedeelten en ook wel op afzonderlijke teksten. Denk alleen maar aan de resultaten van de in de laatste jaren verrichte opgravingen, neergelegd in een aantal boeken, geschriften en tijdschriftartikelen.

De nieuwe vertaling van de hele bijbel zal haar waarde behouden bij de bestudering van de bijbel, doch voor kanselgebruik is m. i. aan te bevelen een herziene uitgave van de Statenvertaling, waarbij ten volle rekennig wordt gehouden met het gelovig wetenschappelijk onderzoek van de laatste tijden. En dit te meer, nu ik las, dat de oude Statenvertaling straks is uitverkocht en herdrukken binnenkort noodzakelijk zijn.

KERSTFEEST OOR ALLEN.

De herdenking van de geboorte van Christus spreekt zowel tot jonge als ook tot oude mensen. Jezus Christus verenigt jeugd en ouderdom. In het kerstverhaal staat het Kind inderdaad in het middelpunt. Doch de entourage van het geboorteverhaal brengt ons in aanraking met grote mensen van verschillend beroep, stand en leeftijd. Is het niet opmerkelijk, dat we in Lucas 2 ook lezen van een ouden Simeon en van een hoogbejaarde weduwe? Koningen en priesters, geleerden en ongeletterden worden allen in de geschiedenis van de vleeswording van Christus betrokken. Was de blijdschap, welke, naar verwacht mocht worden, door de geboorte van Maria's zoon werd teweeggebracht, niet bestemd voor heel het volk? En bestaat een volk niet uit kleinen en groten, armen en rijken, geleerden en niet-gestudeerden?

Welk feest is zo algemeen in zijn strekking, zo eenvoudig en tevens zo vol van het mysterie als het kerstfeest? 't Is daarom, bij uitstek het feest van bezinning, van verootmoediging en aanbidding. Het feest, dat ons bepaalt bij de draaikolken der zonden, in welker diepten we allen zijn neergetrokken, om tegelijkertijd ons heen te wijzen naar de reddende kracht van Christus onzen Heer. Op het kerstfeest dringt het opnieuw tot ons bewustzijn door, dat genade haar morgenrood spreidde in een wereld vol van duisternis, waarop volken wonen, die in de donkerheid van hun bestaan bewust of onbewust tasten naar het eeuwig licht. ...

Wanneer het leven der volkeren vastloopt, dan is er maar Eén, die kan helpen! Christus' komst op aarde wijst als vanzelf heen naar Zijn wederkomst. Hij brengt de grote ontknoping. Zonder Christus heeft de wereld, waartoe ook wij allen behoren, geen toekomst meer.

Moge het feit van Christus' geboorte al de dagen van ons leven tot ons spreken. In Hem vinden we elkander altijd; ook de jeugd en de ouderdom. Deze woorden schrijf ik juist nadat we hier in Noordbergum het kerstfeest van de kinderen der Zondagsschool vierden. We waren als kleinen en groten bijeen, als jeugd en ouderen. In Christus worden leeftijdsgrenzen uitgewist. Doch daartoe moet hij ook in ons hart geboren worden. d. H.

GEMEENTE-BERICHTEN

TREEBEEK.

De Gemeente alhier is met het motto: „Wij lopen van stapel" de winter tegemoet gegaan. Dit was tevens het motto van onze Gemeentedag, gehouden op 18 November jl., die werkelijk geslaagd mag heten. Alle verenigingen, en dit zijn er een 12-tal, gaven hieraan hun medewerking; het geheel had het karakter van: „Eén zijn", zodat het slottableau: „Eendracht maakt macht", wel zeer tot zijn recht kwam.

De gemeente heeft een goed jaar achter zich. Br. de Boer, die de gemeente ruim een jaar diende, heeft zich goed van zijn taak gekweten, vooral de jeugd had in hem een voorzitter met veel initiatief.

Begin November hadden we evangelisatiesamenkomsten met Ds. Hooghwinkel; aanvankelijk zagen we geen vruchten, doch in de loop van de maand kwamen 7 aanvragen voor de doop.

9 December was Ds. K. Prins in ons midden, die de doopsbediening van 4 zusters en 3 broeders waarnam.

In de week daaropvolgend hadden we wederom drie evangelisatiesamenkomsten, waarin Ds. Prins en br. H. Sikkema hun pijlen, zorgvuldig gericht op Satans vesting, afvuurden. God geve, dat ook het zaad, dat daar werd uitgestrooid, veelvoudig vrucht drage.

De Heere heeft ook de gebeden van de gemeente willen verhoren in het zenden van een voorganger. Al zal het nog even duren aleer het woningprobleem is opgelost, toch hopen wij Ds. H. Hornstra spoedig in ons midden te mogen begroeten.

Alle monetaire kwesties ten spijt, heeft de gemeente een grootse bouwactie geopend; wij hopen in onafzienbare tijd God te eren in een huis Hem waardig.

Zo gaan we dan vol vertrouwen de kerstdagen tegemoet, het eerste kerstfeest na vijf jaren, dat er geen oorlogsgeweld om ons heen is.

Dat een ieder juist nu de vrede ook in zijn hart mag gevoelen.

Uw Zuidelijkste gemeente wenst u allen rijk gezegende kerstdagen en Gods onmisbare zegen voor het jaar 1946.

B. O.

FOXHOL.

Na een arbeid van ruim 6 jaar nam br. W. Wolters afscheid van de gemeente. Na het lezen van de eerste Petrusbrief, hoofdstuk 1, bepaalde onze scheidende voorganger ons bij de verzen 24 en 25, de gemeente wijzende op de broosheid des levens en haar werk.

Maar dat wat gedaan was in liefde en toewijding tot onzen gezegenden Heiland, dat alleen houdt waarde, en zal blijven bestaan. Dat geldt ook voor het werk verricht in Foxhol. Vervolgens richtte br. Wolters zich tot de gemeente en het bestuur en bedankte deze voor de aangename verhouding en samenwerking, die er steeds wederkerig was gevonden. Door afwezigheid wegens ziekte van br. Koning, ouderling der gemeente, richtte br. Maatjes namens de gemeente het woord tot den scheidenden voorganger. Deze dankte ook br. Wolters voor het werk door hem onder 's Heren leiding te Foxhol verricht. Zes jaar geleden bestond de gemeente uit 40 leden, thans telt zij ongeveer 100 leden, terwijl ook de inkomsten belangrijk stegen. Daarenboven heeft Foxhol nu ook een schuldvrije kerk en pastorie. Wel waren het moeilijke jaren waarin gewerkt is. Maar de Here heeft ons onder de leiding van br. Wolters rijkelijk gezegend. Nadat nog een afgevaardigde van de gemeente te Groningen tot br. Wolters het woord had gericht, alsook de andere bestuursleden der gemeente, werd onzen scheidenden voorganger en zijn vrouw staande toegezongen: Dat 's Heeren zegen op u daal'.De dienst werd met gebed door br. Maatjes gesloten.

De Secretaris: R. Maatjes Ezn.

ROTTERDAM-CENTRUM.

Zondag 16 December is in ons midden bevestigd Ds. K. Reiling. Deze plechtigheid vond plaats in de morgensamenkomst. Ds. H. Doornkamp van 's-Gravenhage-Oost was tot dit doel tot ons gekomen. Hij las ons voor uit het Evangelie van Marcus, het 4e hoofdstuk, de schone gelijkenis van den zaaier. Daarna werd de gemeente bepaald bij het zaad, de akker en den zaaier. In schone en welgekozen woorden werd ons de taak van den voorganger als zaaier voor ogen gesteld. Na deze kostelijke predikatie werd Ds. K. Reiling in zijn ambt als voorganger der gemeente te R'dam-C. bevestigd en werd tevens de gemeente aan haar voorganger verbonden. Na de inzegening zong de zangvereniging een zeer toepasselijk lied.

De gemeente kwam om 17 uur weer bijeen. De intreepredikatie werd met aandacht beluisterd. De voorganger las eerst voor uit Zacharia 4 : 1—10a. Als tekstwoord was gekozen Zach. 4 : 6b: Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijnen Geest zal het geschieden......

Op duidelijke en krachtige wijze werd naar voren gebracht, dat het uiteindelijk Gods Geest zou zijn, die zegen, vrede en overwinning gaf. Alle menselijke inspanning is zonder uitkomst, zo de Here het huis niet bouwt. Evenwel rust op de mens toch de taak om te werken alsof het daarvan afhankelijk was. Menselijke spanning en Goddelijke zegen. Na deze leervolle en gloedvolle predikatie luisterde de gemeente naar een schoon lied van de zangvereeniging.

Ds. Reiling sprak daarna een persoonlijk woord tot de gemeente. Samen wagen, houden wat wij elkaar hebben beloofd, samen werken en openhartig zijn, dat zullen de fundamenten moeten zijn om op te bouwen. Tevens werd een woord gericht aan den afgevaardgide der Vrije Ev. Gem. te R'dam. Namens de gemeente antwoordde onze oudste ouderling, br. Kouwen, in de hem eigen bloemrijke taal. Het is een welkom aan den voorganger en aan zijn vrouw en familie. Daar enige afgevaardigden vroeg moesten vertrekken, sprak de afgev. der Vrije Ev. Gem. als eerste een hartelijk woord. De afgevaardigden van de Bapt. Gem. spraken daarna en wel te beginnen met de afgev. van Amsterdam, gevolgd door Utrecht. Daarop liet het mannenkoor schone klanken horen, daarop werd de intreedienst met dankzegging gesloten.

In de pauze tracteerde Zusterhulp op koffie en speculaas. De begroetingssamenkomst stond onder leiding van Ds. Doornkamp. De goede woorden der afgevaardigden van Hengelo, Almelo, Den Haag-Oost, Den Haag-Binnensingel, Eindhoven, Haarlem en het Gewest Holland werden afgewisseld door zang van de gemeente, zangvereniging en mannenkoor. Ook R'dam-Zuid was vertegenwoordigd. Door omstandigheden kon geen Unie-afgevaardigde aanwezig zijn. De kennisgeving van bevestiging kwam te laat in het bezit van den secretaris der Unie.

Aan het einde van de begroetingssamenkomst sprak ouderling Visser een woord van dank en bracht daarbij naar voren, hoe Ds. Doornkamp twee jaar lang de gemeente als consulent diende. Twee jaren lang heeft hij trouw de gemeente met raad en daad terzijde gestaan. Eens per maand diende hij de gemeente bij de viering van het Avondmaal. Dat was steeds voor allen een goede Zondag. Dank voor de raad, leiding, vriendschap en nog zo veel meer. ...

Daarna sprak Ds. Reiling nog een woord van dank tot allen en in het bijzonder tot de afgevaardigden van Hengelo en Almelo. Na een gemeenschappelijk lied en sluiting met dankzegging werd de laatste samenkomst gesloten.

Alle samenkomsten waren zeer goed bezocht. Het lokaal was meer dan gevuld. Zondag 16 Dec. '45 is voor de gemeente een heerlijke en tevens een onvergetelijke dag geworden. De Secretaris W. Visser.

HOOGEZAND.

Geliefde broeders en zusters in den lande. Het gaat ons goed. De arbeid der gemeente gaat gestadig, doch door Gods goedheid en genade „zeker", onder de leiding van onzen geachten voorganger, Ds. Hekhuis, door Het was voor de gemeente een zware slag te vernemen,, dat Ds. Hekhuis het beroep der gemeente te Muntendam aanvaardde. Wij geloven echter, dat God hem daar nog tot grote zegen wil stellen. Niet minder geloven wij in een goede toekomst onzer gemeente. Geve God ons spoedig een herder en leraar weer. Dat is onze bede. Voorts wensen wij ook u in uwe gemeenten Gods onmisbare zegen toe. De Secretaris: P. v. d. S.

DEVENTER.

27 December. — Gel. broeders en zusters. Het gaat hier de laatste tijd weer crescendo. Wanneer we de toestand vergelijken met die van een jaar geleden, dan hebben we weer stof tot ootmoedige dank aan onzen God. Was het werk in oorlogstijd zeer ineengeschrompeld, thans wordt er in vele takken weer actief gewerkt. We hebben nog wel geen voorganger, maar onze consulent, Ds. Huizinga, houdt een oogje in 't zeil en laveert het schip onzer gemeente soms langs gevaarlijke klippen in veilige wateren. Onze zielen worden verkwikt mede door tal van voorgangers en studenten, die hier het Woord verkondigen. De vruchten bleven ook niet uit. Zondag 2 Dec. werden een jonge zuster, wier man reeds tot de gemeente behoorde en een jonge broeder, door Ds. Zijlstra van Hen-

gelo gedoopt. De Zang zong enige liederen ter opluistering. Aan het Avondmaal werden onze nieuwe leden door br. Klijn hartelijk verwelkomd. 's Avonds hadden we een mooie bijzondere samenkomst, met medewerking der zang, waar ook tal van „vreemden" gezien werden. Een afgedwaald schaap, dat indertijd van de kudde te Enschede was afgedwaald, kwam die dag weer bij ons terecht.

Op 16 Dec. werden door Ds. Huizinga de broeders B. de Vries en P. Klijn in hun ambt als ouderling ingezegend. 's Middags besloten we, in huishoudelijke vergadering, ons beroepingswerk voort te zetten in de hoop dat God ons op Zijn tijd den juisten man zal schenken. 's Avonds genoten we weer in een bijzondere samenkomst.

De Kerstdagen brachten ons ook blijde verrassingen. Br. N. van Beek sprak voor een aandachtig gehoor over de boodschap der Engelen en over de aanbidding in de stal. De eerste dag zong ook de Zang enige schone kerstliederen. 's Namiddags vierden de kinderen der Zondagsschool onder leiding van br. A. Dijkstra, bij een mooi verlichte kerstboom, hun feest. Wat hebben de ouderen genoten van de kerstcantate, die de kinderen opvoerden, wat genoten de kinderen van de kerstverhalen en wat straalden hun ogen bij de vele uitdelingen en cadeautjes.

De tweede dag eindigde met een waardig slot, waarvoor onze Jongelieden, onder leiding van br. J. E. Rietberg hebben zorg gedragen. Zo'n mooie Jeugd-kerstavond hebben we hier nog niet eerder gehad. Alles droeg bij tot een devote kerststemming, een gewijde sfeer: het kerstspel, het zingen, daarbij de declamaties, de tableaus, de versiering en aparte verlichting, teveel om in dit korte bestek op te noemen.

We gaan met goede moed het nieuwe jaar tegemoet. We wensen u allen Gods beste zegen.

M. Peters, Secretaris.

Nog eenmaal De Doodstraf

Onlangs deelden we mede, geen nieuwe brieven van lezers te zullen publiceren over deze zaak, daar, na wat er over gezegd was, de schrijvers geen onbekende argumenten naar voren brachten en ze zich er dus practisch bij bepaalden hun voor of tegen te laten horen.

De eerste, die deze aangelegenheid aanroerde in ons blad, was br. J. van Dam. Hem antwoordden wij zo goed mogelijk. Daarna verschenen nog eens twee keer artikelen, beide keren gevolgd door een naschrift. Br. van Dam vraagt nu voor het laatst (?) een klein plaatsje en omdat hij de eerste was, mag hij ook de laatste zijn. En wij in dit geval de allerlaatste, omdat zijn brief een weerwoord eist. volgt zijn woord:

Aan den Eindredacteur.

Is het Nederlandse recht Goddelijk of menselijk?

„Ieder ketter heeft zijn letter", waarmee ik echter geenszins wil beweren, dat uw „Pro-Doodstraf-Mening" een ketterse mening is, doch ik wil alleen maar zeggen, dat 't betrekkelijk eenvoudig is, om aan de hand van O. T.- en enkele N. T.-bijbelteksten de doodstraf te verdedigen, ja zelfs te propageren. Maar het is even eenvoudig een aardige verzameling teksten op te sporen, die *contra-doodstraf zijn!* Evenals het gemakkelijk is teksten te noemen die vóór, en ook wel die tegen geheelonthouding bijv. zijn. Daarom wil ik u geen bijbelteksten opsommen. Vanwege de veelheid der bomen zouden we geen bos meer zien.

U bent het met me eens, dat bij de rechtspraak alle menselijke gevoelens, als wraak en medelijden, gebannen dienen te worden; dus daar praten we niet verder over.

Uit de opmerking: „De overheid staat in dienst van God", (waar ik het natuurlijk mee eens ben, omdat alles in dienst van God staat), meen ik te moeten opmerken, dat u van mening bent, dat alleen God te beschikken heeft over het leven van de mens. (Waartoe anders deze passage?) Hetzelfde beweerde ik ook! Maar dan gaat u verder en denkt: „De overheid staat in dienst van God, dus die overheid heeft ook te beschikken over het leven van dien (in dit geval: misdadigen) mens". M. a. w. u beweert dat ons recht *Goddelijk* is. Dus in Den Haag en in Neurenberg en weet ik waar wordt Goddelijk recht gesproken!

Wat denkt u, zou zo'n gevalletje als dat van dien landwachter (was z'n naam niet van Dijk?) voorgevallen zijn, wanneer ons recht Goddelijk, dus *onfeilbaar*, was geweest? Ik ga verder: In de tijd van Maurits was het recht dan zeker nog niet Goddelijk, want een Johan van Oldenbarneveld (naar wien die Oceaanstomer genoemd is!) werd ter dood gebracht en...... posthuum in eer hersteld. Zo zou ik meer kunnen noemen, doch dat laat ik na, omdat ook u meerdere gevallen bekend zullen zijn.

Welnu, ik kan er niet bij, dat onze rechtspraak *Goddelijk* zou zijn.

...

Men heeft mij verteld, en dat geloof ik, dat God eenmaal, op de jongste dag, zal komen om het zwaard der *Goddelijke* gerechtigheid te hanteren. *Neen, ons recht is* nog steeds *menselijk* en alleen daarom reeds *niet bevoegd* over *het leven, van God gegeven*, te oordelen.

Zou dat niet de kern *zijn van ons meningsverschil?* U meent dat ons recht Goddelijk is; ik noem het menselijk „recht".

In afwachting van uw weerwoord:

Groningen, 17 December. J. van Dam Lzn.

Weerwoord.

Wij antwoorden br. van Dam, dat wij in onze antwoorden aan hem en de andere broeders, niet zoveel bijbelteksten hebben aangehaald, als zijn woord doet vermoeden. In dit geval willen wij zelfs zeggen: jammer genoeg. Want ze liggen niet zo voor het grijpen, zomin als contra-doodstraf-teksten. Waren er maar meer teksten, broeder, dan was er minder onzekerheid. Want we kunnen wel wat smalend neerzien op het smijten met die letters en cijfers, maar het is toch ook waar, dat we zonder de ganse verzameling teksten in het drijfzand onzer troebele gevoelens terecht komen en omkomen. Ik houd ook niet van die mensen, die onophoudelijk daarmee schermen, maar ik houd nog minder van hen, die eigen inzicht voor evenwaardig houden. Wij moeten uiteindelijk allen putten uit het Woord. En daarin staan de teksten. Niet erbuiten. Neen, broeder, ik vergeet de Geest niet. Maar Woord en Geest kunnen niet tegen elkaar indruisen. Ofschoon onze geest het wel eens onderneemt.

U schrijft: De overheid staat in dienst van God, omdat alles in dienst van God staat. Paulus schrijft, dat de overheid door God gesteld is. De overheid is, volgens Paulus, een instelling Gods. Leest u maar Rom. 13. Het komt mij voor, dat dit wat meer inhoudt, dan de opvatting, die u daaromtrent koestert.

Uw gevolgtrekking is niet juist. Als de overheid *Goddelijk* was, dan zou haar rechtspraak dat ook zijn. Nu wordt zij gevormd door mensen, die kinderen zijn van hun tijd en die zich slechts moeizaam zullen kunnen ontworstelen aan de geestelijke stromingen van die tijd; als ze dat kunnen. De overheid, in dit geval de rechters dus, zullen, als zij hun taak wel verstaan, met grote ernst trachten het recht uit te oefenen. Absoluut recht kan op aarde niet worden gedaan. Van absoluut recht kunnen wij

hier beneden nooit spreken. God alleen weet wat recht is. Maar toch zal door deze aarzelingverwekkende overwegingen geen rechter zich er van laten terughouden recht te spreken. Hij kent ook wel de woorden: objectief en subjectief, absoluut en relatief, maar hij heeft ook zijn boek met teksten en zijn eigen geest en geweten.

En mag nu zo'n menselijke rechter de doodstraf eisen? Wij beginnen niet weer van voren af aan te argumenteren. De commissie van advies der synode van de Ned. Herv. kerk kwam tot de conclusie: „dat de overheid, zich gesteld ziende voor de taak, de rechtsorde te handhaven en tegen die orde gepleegde inbreuken naar eis van gerechtigheid te bestrijden, niet handelt in strijd met Gods Woord, zo zij tot toepassing van de doodstraf overgaat in die gevallen, waarin die handhaving en bestrijding door andere strafmiddelen onmogelijk zou blijken".

Br. Visser's woord wil ik toch nog een plaats geven. Deze broeder uit Leeuwarden schrijft: „Wee ons, indien de stem van het natuurlijk hart gaat overheersen en wij in een vrij en „christelijk" Nederland slechts stomme waarnemers blijven in deze aangrijpend ernstige zaak. Hoe kan dan nog met overtuiging het Evangelie van verzoening, genade en behoud worden verkondigd? En wat blijft er over van de hoog geprezen liefde?"

Zodat wij toch niet het allerlaatst aan het woord waren. Want een antwoord hierop kunt ge in grote trekken lezen in No. 2766.

Dat Gods Woord en Geest ons in alle waarheid leiden.

E. R.

Mededelingen

HEERENVEEN. — De 13 Jan. a.s. hoopt Ds. H. Sikkema uit Tongeren (België) zijn intrede te doen in de gemeente te Heerenveen. 's Morgens 10 uur bevestiging door Ds. G. W. Tijman van Sneek. 's Middags 4.30 intrede Ds. Sikkema. 's Avonds 8 uur begroetingssamenkomst. We nodigen de omliggende gemeenten uit tot het bijwonen van deze plechtigheden. Wil diegene, die dag- en/of nachtlogies wenst zich vóór 10 Jan. opgeven bij den secretaris W. Huisman, Heerenwal 2, Heerenveen?

REUNIE OUD-JONGELIEDEN BEZOEKERS DER BAPTISTE GEM. TE NW. PEKELA.

Het Jeugd-Werkers Comité te Nieuwe Pekela besloot om een Reunie vergadering van oud-Jongelieden bezoekers(sters) te houden. Zij benoemde hiervoor een commissie tot voorbereiding. Genoemde comm. besloot om deze vergadering te houden op 13 Jan. 1946, 's nam. 4 uur in de kerk aldaar.

Ds. J. Louw van Groningen heeft toegezegd deze vergadering te willen leiden, terwijl het programma, geheel door oud-leden van de Jongelieden-vergadering verzorgd zal worden.

Daar het de comm. niet mogelijk is om alle oud-leden op te sporen, worden alle oud-bezoekers(sters) met hun dames of heren langs deze weg vriendelijk uitgenodigd tot bijwoning dezer Reunie.

Oude herinneringen zullen worden opgehaald. Wat hebben we het in 't verleden vaak goed met elkaar gehad. Wat zal het ons goed doen elkaar eens weer te zien en elkaar de hand te drukken. Indien het u enigszins mogelijk is, kom dan. Misschien kunnen we elkaar ten zegen zijn. Indien gij logies nodig hebt, schrijf dan aan onderstaand adres. Wilt ge zelf uw boterham medenemen? In de pauze wordt koffie geschonken. Wilt ge deze Reunie biddend voorbereiden?

Namens de commissie tot voorbereiding:
W. Wiersema, Comp. Wijk 10, Oude-Pekela.

„De Zaaier" kwam uit met een Kerstnummer, dat er zijn mag. Aan alle ontvangers van dit maandblad was op 5 Dec. door den drukker een kaart met aangehecht een antwoordkaart gezonden, waarin dit speciale nummer werd aangekondigd en waarin verzocht werd op de antwoordkaart *aan de administratie op te geven het aantal exemplaren*, dat men van dit speciale nummer wilde hebben.

Degenen, die op tijd geantwoord hebben, hebben ook het gevraagde aantal ontvangen. Velen antwoordden in het geheel niet, of veel te laat. Aan hen is het aantal exempl. verzonden, dat men normaal van de gewone maandelijkse Zaaier ontving.

Het is jammer, dat zeer velen te laat hun bestelling deden. De oplage had dan zeer zeker een paar duizend ex. hoger kunnen zijn.

Wanneer er derhalve teleurgestelden zijn, dit minder ontvingen dan opgegeven, dan zijn zij met het bovenstaande beantwoord.

De Adm. v. d. Zaaier.

„DE KINDERVRIEND"

zal per 1 Januari verschijnen. Al degenen die bestelden, kunnen dit Evangelisatieblaadje voor de jeugd in de 1e week van Januari verwachten. Het belooft goed te worden. Alle niet-bestellers en dat zijn er velen, doen er goed aan zich op de hoogte te stellen van dit up to date jeugdblad en zich alsnog voor de arbeid op de Zondagsscholen etc. van dit blaadje te verzekeren. De prijs is voorlopig vastgesteld op 2 ct. per exemplaar. Men ontvangt de blaadjes in één keer voor een gehele maand. Een jaarabonnement komt op *f* 1.10.

Bestellingen en eventuele correspondentie de administratie betreffende te richten aan W. Modderman, Wilemstraat 9, Sneek. Postrekening 382183.

Op verzoek plaatsen wij nog eens de *Adressen van de Studenten te Groningen:*

H. Jut, rugstraat 15a; H. v. d. Werf, Petrus Driessenstraat 4a, J. Broertjes, Jan Lutmastraat 17a; J. Bosma, Atjehstraat 19a; N. J. van Beek, Van Sijsenstraat 7a; en R. Reiling, Van Swinderenstraat 21a.

De secretaris der gemeente te Arnhem verzoekt mij langs deze weg de(n) vriendelijke(n) gever (geefster) hartelijk te danken voor hem gezonden kledingstukken (jongensbroekje, sokjes, enz.). Hij had tot zijn spijt het adres verloren. Alleen de plaatsnaam Groningen was hem nog bekend.

E.R.

Aan de Secretarissen der gemeenten: Geeft Acht!!

In verband met de uitvoering van het aangenomen voorstel *Almelo* ter jongste Alg. Verg. der Unie, verzoekt ondergetekende u hem ten spoedigste te willen doen toekomen de volgende gegevens:

1. Nauwkeurige opgave van de plaats, waar uw gemeente vergadert;
2. Nauwkeurige opgaaf van denaam en het adres van uw predikant;
3. Nauwkeurige opgaaf van uw naam en adres;
4. Dito van den penningmeester uwer gemeente;
5. Nauwkeurige opgaaf van dagen en uren, waarop uw gemeente samenkomt.

Ook van de Evangelisatieposten uwer gemeente verstrekke u bovengevraagde gegevens van dagen en uren van samenkomst, alsmede de plaats van vergaderen.

Naast de diensten de dag en het uur van de Jongeliedensamenkomsten mededelen, a.u.b. Dank u!

In verband met de uitvoering van het besluit uitgave boekje als door de gemeente te Almelo bedoeld, verzoekt Bonden opgave van: Stichtingsdag van de bond; doelstelling; werkzaamheden; samenstelling van comité of bestuur; namen der in de Bond opgenomen gemeenten.

GEMEENTE- EN STREEKBLADEN

Gemeenten en groepen van gemeenten, die een blad uitgeven, gelieven mij spoedig mede te delen:
1. De naam van het blad;
2. Jaargang;
3. De oplaag;
4. De administrateur en de redactie;
5. Event. de prijs.

Dit voor de uitvoering van voorstel Almelo.

J. Louw, Parkweg 6a, Groningen.

BEROEPINGSWERK

Ds. H. D. Hooghwinkel te Almelo heeft het beroep naar Arnhem aangenomen.

De gemeente te Almelo heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds. K. Prins te Nieuw-Weerdinge.

Ook de gemeenten te Deventer en Hoogezand brachten een beroep op genoemden predikant uit.

DE TABITHA-KALENDER ACTIE.

Het propaganda-comité van Tabitha is zeer tevreden over het verloop, die de actie tot nu toe neemt. Maar...... er kan en moet nog meer gebeuren.

Er zijn nog steeds enkele gemeenten, die op geen enkele wijze gereageerd hebben en ook niet van hun belangstelling blijk gaven.

Wij zouden toch zo zeggen, dat ook de Tabitha-arbeid dienst der vrouw in de gemeente" moet zo snel mogelijk een algemeen begrip worden voor alle leden van onze gemeenten in ons vaderland.

Wij kunnen dit mede bereiken door ons aller steun te geven aan het doel, dat de Diakonessenstichting Tabitha zich stelt. Het boekje van Ds. Louw: „De dienst der vrouw in de gemeente", zet op zeer duidelijke wijze de gedachte van het Diakonessenwezen uiteen. Deze brochures zijn nog in ruime mate voorhanden, om onder gemeenteleden te verspreiden.

Van de kalenders zijn er reeds circa 2000 exemplaren verspreid. Maar wij hebben nog voldoende over voor volgende bestellingen.

U allen, die deze regelen leest, kunt er voor zorgen, dat *niet één kalender* renteloos blijft liggen.

Broeders voorgangers verzoeken wij, de Tabitha-kalender nogmaals bij hun gemeenteleden aan te bevelen.

Ook de besturen van de afdelingen „Zusterhulp" kunnen zich nog meer verdienstelijk maken, zowel voor brochures als voor kalenders.

De aangewezen Tabitha-propagandisten behoeven wij niet opnieuw te herinneren aan hun taak. Zij doen hun best.

In de bezettingstijd hebben wij dikwerf de klacht geuit, dat wij zo weinig propagandamogelijkheden hadden. Maar nu is hiervoor geen reden meer. Wij beschikken nu alvast over twee uitnemende middelen voor onze propaganda. De kalender en de brochure van Ds. Louw.

Ondergetekende verwacht nog vele bestellingen te ontvangen.

Rest ons nog te attenderen: gelden voor brochures en kalenders uitsluitend te voldoen aan den secretaris van het prop.comité: G. A. Buitenhuis, Vaillantlaan 47-II, Den Haag.

Zie, Ik kom haast'lijk, roept Gods Zoon van 's hemels troon ons tegen.
Die stierf aan 't kruis, ontving de kroon: in Hem is onze zege.
Wijk niet van Hem, hoor naar Zijn stem!
Reeds wenken ons van boven de scharen, die Hem loven.
Ik kom, Ik kom met haast! Houd vast wat Ik u heb gegeven;
behoud bij alle aardse last de open deur ten leven.
Werp van u af wat Ik niet gaf!
Blijf u standvastig scharen bij wie Mijn woord bewaren.
Ik kom, Ik kom! Houd moedig stand! Ik zal u eeuwig eren.
Gun u geen rust, grijp vast Mijn hand; gij moet den vijand weren.
Zie op naar Mij; Ik blijf nabij!
Ik houd u vast in 't lijden; niets kan u van Mij scheiden.

Uit: Lofzangen en gebeden.

Het Tabitha- **PROPAGANDACOMITE** *wenst alle broeders, zusters, vrienden en begunstigers een gezegend* **1946**

een hartelijke groet bij de intrede van het nieuwe jaar.

aan 's Heeren zegen is alles gelegen!

L. de Haan
IJ de Haan-Engelsman
en kinderen

Bapt. Pastorie, Nrd. Bergum

EMIGRATIE in GROEPSVERBAND

Alle leden en vrienden onzer gemeenten, die ernstig denken aan emigratie, worden verzocht zo spoedig mogelijk in contact te treden met den secretaris van het voorlopig comité der Baptiste emigratie vereniging.

Adres: **H. Bosma**

Winkelier te Twijzelerheide, Friesland

(Bestuurslid der Gemeente Noordbergum)

Door de Feestdagen waren wij niet in staat „De Christen" op tijd te laten verschijnen. Nu de feestdagen achter de rug zijn kunt U er van opaan dat Uw blad wederom op tijd verschijnt.

VRIJDAG 11 JANUARI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2775

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES: E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 42318

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Herder en Leeraar

Ook wel geschikt om door voorgangers gelezen te worden.

De mededelingen inzake het beroepingswerk zijn zakelijker geworden. Zelden bericht een gmeente, dat zij onder biddend opzien tot God, tot haar herder en leraar br. X beroepen heeft. In de brief, die de betrokken broeder ontvangt, zal echter zeker vermeld staan, dat men bad om Gods leiding en waarschijnlijk komt er ook de typische term: tot herder en leraar, in voor. Misschien is het gladweg door den secretaris neergeschreven en door den voorganger even snel gelezen. Er zijn zo van die staande uitdrukkingen, die op den duur niets meer uitdrukken. Min of meer bladvulling. Versleten woorden .Totdat men er dan toch nog eens achter haken blijft.

Paulus zegt, dat de Heer aan de gemeente zowel apostelen als profeten, zowel evangelisten als herders en leraars gegeven heeft. Ik vreesde, dat in de plaats van apostelen apologeten gekomen zijn en dat de profeten voor professoren ruimte hebben moeten maken. Er schijnen niet velen te zijn met een apostolisch zendingsbewustzijn en weinigen hebben een profetische blik. Evangelisten zijn er. Goddank. En ook herders en leraars. Wij hebben leraars, docenten op de kansel, die in heldere en verhelderende woorden de ganse raad Gods verkondigen. Die waarlijk dienaren des Woords zijn. Die het Woord openleggen, ontvouwen tot stichting der gelovigen, tot vermaning der weerstrevenden.

Herders. Wat een woord. Wat anders dan het den volke nietszeggende: dominee. Herder. Wat een beeld, wat een berg van gedachten, wat een appèl. Misschien ook: wat een oordeel, getuige á charge.

Herder. Dat is niet de martiale generaal van de onderdanige troep. Ook niet de chef du bureau, meteen zooiets als voorzitter van een braintrust. Vergeeft u mij al die vreemde woorden; dominees begrijpen wel wat bedoeld wordt. Herder. Dat is niet de voorname figuur, die zich nu en dan verwaardigt, zijn belangstelling te tonen in mensen, die hem trouw wol en melk leveren. Wie herder zegt, ziet een beeld van liefde, trouw en zorg. Die ziet een wakende moeder, een werkende vader, biddende ouders, een strijdende man.

Een goede herder kan alleen hij zijn, die liefheeft. Die den goeden Herder liefheeft. Die weet, dat hij zelf ook een schaap is voor wie Christus Zijn leven liet. Die weet, hoeveel liefde deze Opperherder aan hem besteedde en nog besteedt. Hij zal al de schapen van Jezus beminnen. De zwakken en de sterken, de dwaalzieken en angstigen, de overmoedigen, wilden en schuchteren. Wat is een Herder zonder liefde, zonder in Jezus gefundeerde liefde? Hij is geen herder, hij is een ambtenaar, een politieagent, een rechter. Wat is een Herder zonder liefde? Zal hij het verlorene zoeken, totdàt hij het vindt? Zal hij de dwalende nagaan op de bergen en door de dalen van het verwarrende leven? Hij zal ze laten dwalen, verdwalen en nakomen. En zich pogen te dekken met de verontschuldiging, dat ze niet anders willen.

Een goede herder is trouw. Alleen hij, die trouw is, kan trouw verwachten. Hij zal trouw zijn aan zijn roeping. Hij zal weiden en hoeden en denken aan den Heer, voor Wien Hij rekenschap zal moeten afleggen van zijn werk voor de kudde. Hij zal met hardnekkigheid de schapen volgen en ze niet loslaten. Zijn gebed zal ze achtervolgen en zijn stem ze achterhalen. Hij zal ze op zijn schouder leggen en terugdragen, want hij is geen huurling, wien de schapen niet ter harte gaan. De goede herder zet zijn leven in voor zijn schapen, want ze gaan hem ter harte. Hij versaagt en vertraagt niet, doch blijft trouw — hij, de dominee.

Een goede hreder zorgt voor de schapen, de kudde, de gemeente. Hij peilt en omvademt. Hij voorziet het wankelen en vangt op. Hij kent de zijnen en weet waar hij zijn moet en wat hij zeggen zal. Hij denkt aan den goeden Herder en herinnert zich, dat Paulus kon zeggen: Herinnert u, dat ik drie jaren lang nacht en dag niet heb opgehouden ieder afzonderlijk met tranen in de ogen terecht te wijzen. En die drie jaren herinneren hem aan de vijgeboom, die drie jaren lang geen vruchten droeg en toen toch nog bleef staan, omdat meer werk en zorg aan hem zou worden besteed. Omhakken ware gemakkelijker geweest, maar de liefde, de trouw en de zorg verboden dat.

De gemeente beriep tot haar herder en leraar een dienaar des Woords. Gezegend is de gemeente, die een herder en leraar onvangt. Huizinga.

Hoe Zr. Reiling *van Yakusu naar Drouwenermond reisde*

Waarde broeders en zusters.

Van Aug. '37 tot Nov. '45 zijn 8 jaren, waarin veel gebeurd is. Deze keer wil ik echter alleen maar over de laatste maanden iets vertellen.

Toen begin Mei de oorlog in Europa eindigde, kwam ook de tijd om naar huis te reizen, nader. De consul had reeds eerder tegen mij gezegd, dat ik voorlopig wel kon rekenen op 6 maanden na de wapenstilstand.

Al spoedig was het mogelijk om naar huis te schrijven en dus schreef ik, dat ik hoopte voor het Kerstfeest thuis

te zijn. Maar terwijl de weken voorbij gingen, scheen de hoop op een spoedige thuisreis kleiner te worden. Onverwachts kwam er echter een telegram, dat ik misschien met een hospitaalboot naar huis kon reizen. Daarom moest ik dadelijk per vliegmachine van Stanleyville naar Leopold-nodige werd voorzien.

Woensdagavond 29 Aug. vertrok ik van Yakusu en kwam heel laat te Stanleyville aan. Daar moest ik echter nog tot de volgende Dinsdag wachten, voor ik verder kon reizen. Dinsdag 4 Sept. waren we al vroeg 's morgens op het vliegveld aanwezig. Er vertrokken eerst echter nog andere vliegtuigen in andere richtingen. Maar eindelijk was het onze beurt en toen kon ik in het vliegtuig plaats nemen. Niet lang duurde het of daar gingen we. Eerst over het vliegveld en dan steeds hoger en hoger. Voor we Yakusu passeerden, waren we reeds zo hoog, dat ik niets meer van onze zendingspost kon zien. We zagen neer op de witte wolken, met slechts hier en daar een kleine opening,waardoor we het bos beneden als kleine struikjes konden zien en soms ook zagen we de rivier.

We hadden een prachtige dag om te reizen. Voor de middag waren we te Coquilhatville, waar de koffietafel voor ons gereed stond en de vliegmachine ook van het nodige werd voorzien.

Na een kort oponthoud ging het weer verder en dadelijk gingen we weer hoog vliegen, zodat ook gedurende het tweede gedeelte van de reis bijna alles wat beneden was, niet door ons gezien kon worden.

In de vroege namiddag kwam we over de „pool", waar de rivier zo breed is, dat we het een meer noemen. We zagen Leopoldville in de verte en dan gaat het langzaam naar beneden. Nog even en dan zijn we boven het vliegveld. Daar raken we weer de grond en we zijn te Leopoldville.

Dus was het eerste gedeelte van de reis voorbij. Ruim 16.000 K.M. hadden we gevlogen. Onderweg dacht ik nog wel eens: „Ging het nu maar iets meer in Noordelijke richting, deze eerste dag, dan zou ik met nog 2 vliegdagen in Brussel kunnen zijn". Maar om een plaats te bespreken voor de vliegdienst naar Brussel, moest men voorrang hebben en die had ik niet om te vliegen.

In Leopoldville ontmoette ik al spoedig Ds. Reynolds, secretaris van de B. M. S. in Congo. Hij had reeds een voorrangsbewijs voor mij om met de hospitaalboot te reizen. Samen gingen we naar onzen consul, die heel vriendelijk en welwillend was en ons verzekerde, dat ik de volgende dag een doorreisvisum voor België zou ontvangen. Hij mocht mij echter geen toestemming geven om naar Holland te gaan. Misschien moest het nog wel zes maanden duren, eer hij dat kon verstrekken.

Ondertussen scheen de kans om met de hospitaalboot te reizen, steeds geringer te worden. Ds. Reynolds achtte het wenselijk, dat ik toch maar doorreisde naar Matadi. Zo ging ik dan de volgende Dinsdag per trein van Leopoldville naar Matadi, een afstand van ruim 360 K.M.

Het reizen per trein is nu veel aangenamer en vlugger dan 22 jaar geleden. Toen moesten we nog te Thysville overnachten en dus 2 dagen reizen. Nu duurt de reis slechts 11 uren. De stations zijn nu allen heel nette gebouwen en de aanleg bij de stations is keurig netjes. Maar met dat al was het toch voor mij een vermoeiende dag. Recht verreisd en erg stoffig kwam ik om 6 uur 's avonds te Matadi aan, waar Ds. Ohrneman en zijn zoontje reeds op me stonden te wachten. Matadi was vroeger een zendingspost van de B. M. S. en van de Zweedse zending. Nu wordt al het werk daar door de Zweedse zendelingen gedaan. Zij geven ons gastvrijheid als we doorreizen. Buitendien is de familie Ohrneman reeds jaren bij ons bekend en ze hebben ook al eens te Yakusu gelogeerd.

De volgende dag gingen we weer opnieuw informeren naar een plaats op de hospitaalboot. Helaas, zonder succes en toen de boot Donderdags vertrok, bleef ik te Matadi achter. Gelukkig had ik bij de familie Ohrneman een goed tehuis. Telkens hoopte ik weer, dat het wachten slechts dagen zou zijn. Als het dan weer tegenviel, verzekerden ze me steeds, dat ik wel bij hen kon blijven logeren.

Maar eindelijk, na ruim 3 weken wachten, kon ik dan toch vertrekken. Er was een Engelsche vrachtboot, die 7 of 8 passagiers kon meenemen en ik werd een van de passagiers. Een andere passagier was mevr. Macaw, een Amerikaanse zendelinge. Haar man was 6 jaar geleden in Congo overleden en zij had de laatste jaren alleen doorgewerkt. Zij was op de reis naar Ierland, waar 2 van haar zoons studeeren en wachtten op moeders thuiskomst, om dan samen naar Amerika vertrekken. Nog twee andere Yakusu-zendelingen, Ds. en Mevr. Parris, die te Stanleyville wonen en werken, reisden ook met dezelfde boot. Tevens waren er nog 3 andere passagiers.

Met ons vieren kwamen we altijd 's morgens na 't ontbijt samen om met elkaar Gods Woord te lezen en te bidden. Ook was het goed om met elkaar samen te zijn en te spreken.

De kapitein en de stuurman en al het andere scheepsvolk waren heel aardige mensen. Dat alles hielp mee om ons een aangename tijd te geven op zee en ook een tijd om stil te zijn en te rusten. Zoals ik reeds zei, reisden we op een vrachtboot en dat betekende, dat we onderweg moesten laden. Dit gebeurde te Port Gentil, waar de Ogowe in de Oceaan uitmondt. De meesten onzer weten zeker wel, dat Lambarene, waar Dr. Schweitzer werkt, hoger op aan de Ogowe ligt. In zijn boeken vertelt hij van het vellen van bomen en van vlotten hout, die de Ogowe afgezonden worden.

Wij moesent daar 2000 ton hout inladen. Men verwachtte, dat het inladen 10 dagen zou duren, maar er werd zo hard gewerkt, dat we slechts ruim 6 dagen te Port Gentil bleven.

Terwijl we daar lagen, gingen we een morgen aan wal. We lagen nog al ver de zee in, maar een motorboot bracht ons naar en van de wal. Port Gentil is maar een kleine plaats. We informeerden of daar ook zendelingen waren en vernamen, dat daar een zendingshuis was en toen juist ook zendelingen. We zochten en vonden de woning. Er waren 2 gezinnen aanwezig, die uit het binnenland gekomen waren, om daar op een Franse boot te wachten, die hen met andere passagiers naar Marseille zou brengen. Verwacht werd, dat 2000 passagiers met die boot zouden reizen. Wij vertrokken echter voor de Franse boot binnenkwam en hebben hen dus niet weergezien.

Later moesten we nog enige uren in de haven te Takoradi blijven. Maar ook aan dat wachten kwam een einde en toen ging het ineens door, zonder verder hier of daar stil te liggen.

Ja, we reisden wel door, maar niet zonder vertraging. Defect aan de motoren verminderde de snelheid tot een vierde gedurende een dag. Later, door de storm, hadden we weer oponthoud. Een gedeelte van het hout was boven op het dek geladen en toen in de storm de boot erg begon te rollen, konden de bomen, hoe ook met kabels vastgebonden, toch niet op hun plaats blijven. Dit scheen gevaarlijk en dus gingen we heel langzaam voor de wind in de verkeerde richting. Toen de bomen weer vastgezet waren gingen we weer in de goede richting verder.

Dinsdagmorgen 30 Oct. kwamen we te Liverpool aan. Na nog een paar uur wachten werden we met een tender van de boot gehaald en betraden we dus weer Europese bodem.

In de namiddag reisden we per trein van Liverpool naar Londen. Daar was Dr. Chesterman reeds bij de trein om me af te halen en was ik die nacht hun gast. Het deed

ons goed samen over Yakusu te spreken. Al te vlug ging de avond voorbij. De volgende morgen gingen we naar het zendingshuis. Helaas, het oude zendingshuis in Furnival Street is ook oorlogsslachtofer geworden. Nu is de B. M. S. voorlopig in Gloucester Place gehuisvest.

Maar lang heb ik daar niet vertoefd. Eerst naar het Nederlandse consulaat, om toestemming te krijgen voor de reis naar Nederland. Dat scheen niet zo vlug te zullen gaan, maar een telegram en een brief, die van moeders ziekte vertelden, hielpen om de nodige toestemming te ontvangen. Weer terug naar het zendingshuis, waar men druk bezig was geweest om informaties over boten naar Nederland in te winnen. Ze waren gelukkig geslaagd. Nog diezelfde avond zou een boot vertrekken, waarop nog een plaats besproken kon worden. Die plaats zou ik innemen.

In het zendingshuis was juist een comité vergaderd, dat met candidaat-zendelingen zou spreken. Even werd ik ook binnengeroepen om welkom geheten te worden. Ook werden mij groeten meegegeven aan alle broeders en zusters in Nederland, die ik nu aan u allen doorgeef.

Nog diezelfde avond was ik op de boot voor Rotterdam. De mist verhinderde de reis die nacht, maar de volgende dag vertrokken we en we waren nog voor middernacht te Rotterdam.

Weer op Nederlandse bodem en op reis naar huis. Per vrachtauto ging het door Zuid- en Noord-Holland, over de Afsluitdijk, door Friesland en Groningen, eindelijk naar Drente en in de namiddag thuis. Heerlijk, weer thuis te zijn. Die thuiskomst laat ik aan uw voorstellingsvermogen over.

Laat mij nog even vermelden, dat moeder erg ziek was, maar nu beterende is. De Heer heeft alles wel gemaakt. Hem daarvoor de dank.

Groetend, uw zuster in Christus,

G. Reiling.

L•O•S•S•E • S•C•H•A•K•E•L•S

TITUS STAAT VOOR DE DEUR.

Dat zegt, naar ons gevoelen, de Apostel Jacobus in het 9de vers van het vijfde hoofdstuk van zijn zendbrief. De naam Titus wordt er wel is waar niet genoemd; de Apostel spreekt van den rechter, maar wie is deze rechter?

Laat ons echter eerst zeggen, wie deze Titus was, die hier naar ons inzicht als voor de deur staande voorgesteld wordt.

Titus was de overste van het Romeinse leger, dat naar Palestina gezonden werd om de opstand, die onder de Joden was uitgebroken, te onderdrukken. De voortekenen van die opstand waren reeds zichtbaar in het jaar 66 na Christus. In het jaar 70 viel de beslissing, die aan het bestaan van de Joodse staat een einde maakte en waarbij de tempel in vlammen opging. In deze vlammen kwamen de fanatieke Joden om, die meenden, dat God niet zou toelaten, dat het heiligdom verstoord zou worden.

TITUS EN DE HEER.

Het was de Heer, die in dezen romeinsen legeroverste tot het Jodendom kwam en Zijn gericht aan dit volk voltrok. Dit gericht had de Heere Jezus wel zeer duidelijk voorspeld als vrucht op Israëls onbekeerlijkheid. De wijngaard zou hun ontnomen en anderen gegeven worden. Hun „Huis", hun tempel, zou hun woest gelaten worden, d.w.z. zou verwoest worden en een puinhoop *blijven*. Dit oordeel en het eindoordeel over de wereld ziet de profetische blik van Christus in elkaar, ofschoon ze in werkelijkheid achter elkaar lagen. Maar de schrijvers van het Nieuwe Testament, wier blik als die van profetische getuigen niet afstuitte op den mens, waarin God nadert en op het middel, waardoor God handelt, spreekt bij de nadering van Titus van de „toekomst" des Heren. Het is de Heer, die het gericht voltrekt. Hij was het, die het aan het Jodendom voltrok, daarmede de gemeente in haar geloof aan Jezus als den Christus rechtvaardigende.

Als deze opvatting juist is, dan is de brief van Jacobus dus geschreven tegen het jaar 66.

OVER ROM. 11 : 25 EN 26a.

Paulus zegt daar, dat de verharding over een deel van Israël gekomen is, totdat de volheid der heidenen zal zijn ingegaan en alzó zal geheel Israël zalig worden.

Men bedenke:

a. „Totdat" betekent niet altijd, dat het daarna anders wordt, b.v. Deut. 7 : 24: „Ook zal Hij hunne koningen in Uw hand geven, dat gij hun naam van onder de hemel te niet doet: geen man zal voor uw aangezicht bestaan, totdat gij ze zult verdelgd hebben. Jes. 42 : 4: Hij (de Messias) zal niet verdonkerd worden en Hij zal niet verbroken worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben besteld en de eilanden zullen naar Zijn leer wachten.

Uit deze beide plaatsen blijkt wel duidelijk, dat het niet opgaat te zeggen, dat uit Paulus' verklaring „dat de verharding voor een deel over Israël gekomen is, *totdat* de volheid der heidenen zal zijn ingegaan", volgt, dat daarná die verharding zal eindigen. De Apostel zegt trouwens niet wat daarná geschieden zal, maar wat alzó zal geschieden. Men zie in dat „totdat" dus geen tijdsbepaling.

b. Totdat de volheid der heidenen *zal zijn ingegaan*. Wáár ingegaan? is hier de vraag. In het Koninkrijk Gods? In de gemeente? Het verband wijst op iets anders, vgl. vers 17:

„En zo enige der takken afgebroken zijn, en gij, een wilde olijfboom zijnde, in hunne plaats zijt *ingeënt*......

Vers 19: Gij zult dan zeggen: De takken zijn afgebroken, opdat ik zoude ingeënt worden......"

Duidelijk is het dus, wat de Apostel bedoelt. Hij zegt, dat in het heden dit geschiedt: van de aloude stam Israëls zijn de onvruchtbare takken, d.w.z. de ongelovige Joden, afgehouwen, en in hun plaats zijn de gelovige heidenen gekomen. Wanneer dit zal zijn afgelopen en de volheid der heidenen zal zijn ingeënt (ingegaan), dan zal God Zijn doel bereikt, Zijn Raad volbracht hebben — ondanks Israëls ongeloof! Want *alzó*, door dit ingeënt worden van de gelovige heidenen op het oude, echte Israël, zal een compleet Israël zalig worden.

Om dat Israël gaat het bij God; ging het reeds bij Hem toen Hij het Verbond met Abraham sloot. Hem weggeroepen hebbende uit het Ur der Chaldeën en toen Hij met Abraham's lichamelijke nakomelingen het Verbond der besnijdenis sloot op de berg Sinai.

c. *Alzó* zal geheel Israël (het is niet alles Israël wat uit Israël is!) zalig worden. Dat alzo wordt zo vaak verwisseld met: alsdan. Hier staat geen tijdsbepaling, maar een bepaling van wijze. Op welke wijze komt God aan Zijn Israël? Door de heidenen in te enten op de oude stam, op te nemen in het verbond der genade.

L.

Mededeling betreffende de inwijding der NIEUWE KERK te Haarlem (20 Januari)

Het programma is als volgt samengesteld:

10 uur v.m.: Inwijdingsdienst.

4.30 uur n.m. Korte dienst en daarna gelegenheid voor de afgevaardigden om zich te uiten.

7.00 uur Feestavond.

Zij, die deze dag in ons midden willen doorbrengen en gaarne een warme maaltijd en (of) logies wensen, kunnen dit uiterlijk tot 15 Jan. opgeven aan H. Plevier, Spaansche Vaartstraat 60, Haarlem.

OOG en OOR

BUREAUCRATIE.

Wie oog en oor open heeft, d.w.z. wie goed kan onderscheiden en wie aandachtig maar tevens beheerst weet te luisteren, die ziet in onze dagen den bureaucraat als een banjerheer schrijden over de oude maar zeker niet beproefde paden op de terreinen van het openbare leven.

Vóór de laatste afschrikwekkende oorlog wisten wij wel het een en ander van bureaucratie, vrij vertaald: ambtenaarsheerschappij, af. Doch wie gemeend heeft, dat na deze oorlog de verfoeilijke geest van de bureaucratie in geen geval de overhand meer zou krijgen op onze distributiekantoren en diverse bureaux, die weet nu wel beter.

Natuurlijk is distributie in vele gevallen nog de aangewezen weg. Ook zullen er nog onderscheidene bureaux en kantoren van onderzoek en afwikkeling etc. moeten blijven. Doch de wijze, waarop thans zeer vele ambtenaren — de goeden niet te na gesproken — hun zaken proberen „af te doen" getuigt van een levenshouding, welke alleen maar een fel protest van ons Nederlands volk kan uitlokken. Deze ambtenaren verstaan letterlijk niets van de nood, waarin ons volk verkeert. Ze beschouwen zichzelf vermoedelijk als onmisbaar. Hoe meer bepalingen, voorschriften en richtlijnen er komen, des te liever zij het hebben. Ze omgeven zich met stapels formulieren en invullijsten en achten het vanwege de veelheid der beslommeringen beslist noodzakelijk, dat het ambtenarencorps voor de zoveelste maal wordt uitgebreid.

Stellen we het hier maar onomwonden vast, dat de bureaucratie in strijd is met elke christelijke en daarom „democratische" levensnorm. Dit wat het maatschappelijke leven betreft.

Alleen merk ik nog op, dat onze Koningin zich in haar troonrede rechtstreeks gericht heeft tot...... *het ambtenarencorps.* Het gebeurt, gelijk wij weten, maar heel zelden, dat H.M. de Koningin zich in een officieel staatsstuk zo direct tot één bepaalde groep van de burgerij wendt. In haar woorden tot de ambtenaren sprak de Vorstin de hoop uit op een betere waardering van den ambtenaar. En lees nu aandachtig wat er toen op volgde: „Meer dan welke overheidsmaatregel ook kan hiertoe bijdragen de versterking van het bewustzijn van den ambtenaar, dat de diepste bevrediging in het arbeidsleven voor hem ligt in zijn dienst aan de volksgemeenschap."

Ja juist, dienst aan de volksgemeenschap! Geen eigenbaat, geen omkoperij of vriendjespolitiek. Corrupte elementen dienen verwijderd te worden. De geest van de bureaucratie moet gebroken worden.

Doch ook op het terrein van de Gemeente kan bureaucratie een belemmering zijn voor de gezonde en normale ontwikkeling van het geestelijk leven. Genomen besluiten, aangenomen bepalingen, aanvaarde richtlijnen, moeten dienen tot welzijn onzer Gemeente. De officiële weg, dat heeft het verleden ons wel geleerd, is doorgaans de juiste weg. Maar zij, die de officiële weg willen gaan, mogen door onnodige belemmeringen en handelingen, welke voortspruiten uit een bureaucratische geest, niet worden opgehouden. Alle genomen besluiten en bepalingen zijn genomen ten dienste van de geestelijke groei en de uitbreiding onzer Gemeenten en mogen nimmer een zeker machtsmiddel worden in de handen van hen, die de betreffende besluiten en bepalingen moeten uitvoeren en eerbiedigen. Elk lid ener commissie moet de uitvoering zijner taak beschouwen als een dienst aan de gemeenschap. Dat dienen van de gemeenschap vraagt een levenshouding, welke bepaald wordt door de gezindheid van Jezus Christus; de Eerste onder allen, die hebben willen dienen. Als vernieuwde mensen moet het onze begeerte zijn, in het kleine getrouw te blijven, doch tevens het grote doel niet uit het oog te verliezen.

VERGEVING OP DE BASIS VAN HET RECHT.

Gedurende de jaren van bezetting tot op de dag van vandaag ontmoet men dezulken, die in hun uitspraken betreffende de behandeling der N.S.B.-ers door de primitiefste wraakgevoelens worden geleid. Zij willen den N.S.B.-ers en allen, die mede schuldig staan aan het gepleegde onrecht en de beestachtige behandeling onzer gevangenen in concentratiekampen, een soortgelijke behandeling doen ondergaan. U kent deze redenering wel. Enkel vergelding. Dezelfde methoden, die zij toepasten, nu op hen toegepast. Als schadelijk ongedierte moeten ze van de aardbodem verdelgd worden. Barmhartigheid is slechts weekhartigheid. Geef hun het verdiende loon, want ze hebben geen recht meer om onder ons te leven.

Deze ons allen wel bekende gedachten behoeven niet eens weerlegd te worden. We gaan er dan ook niet op in, doch constateren alleen maar bepaalde wraakgevoelens, welke er leven onder ons volk.

Ook komt men gedurig weer in aanraking met personen, die de goedheid zelve zijn. Op grond van hun zogenaamde christelijke overtuiging leggen ze een teerheid, een weekhartigheid en vooral en vergevingsgezindheid aan den dag, die ons wil suggereren alsof vergeving niets te maken heeft met recht. Enkele uitspraken van Jezus worden aangehaald, waarmee dan moet worden aangeduid, dat men op bijbelse bodem staat.

Het zal haast wel niet nodig zijn hier vast te stellen, dat we deze gevoelens evenmin kunnen onderschrijven.

Reeds in 1941, zo las ik in het „Friesch Dagblad", schreef Ds. E. L. Smelik, predikant bij de Geref. Kerk in H.V., een boekje over „Wraak, Vergelding en Vergeving". Wat ons hier interesseert, is hetgeen hij zegt over vergeving.

„Vergeving kan niet intreden, waar geen schijn van schuldbesef is. Ze kan er misschien reeds zijn in het hart van wie vergeven wil, ze kan zich niet openbaren zonder dat zij door den overtreder gezocht wordt. De vergeving kan zichzelf eenvoudig niet kwijt, zij wordt integendeel teruggewezen, waar geen besef van gepleegd kwaad is.

Het wordt dan ook zeer opmerkelijk, dat Luc. 17 : 3 het volgende onderscheid maakt: „indien uw broeder tegen u zondigt, zoo bestraf hem; en indien hij berouw heeft, zoo vergeef het hem." Vergeving is nooit vertroebeling, vervaging, veronachtzaming van een bestaande schuld, maar reëele, klare wegneming, kwijtschelding.

Vergeving staat in de Bijbel altijd op de basis van het recht. Niets werkt meer de verwarring in de hand, dan het teloorgaan van de zekerheid, dat liefde en gerechtigheid geen tegenstelling vormen in zich zelf. In Gods liefdesopenbaring handhaaft Hij zijn recht. „Sion zal door recht verlost worden"."

Liefde en gerechtigheid vormen geen tegenstelling in zich zelf! De bijbel leert ons geen barmhartigheid gespeend van alle gerechtigheid. We geloven, dat er voor den grootsten zondaar genade is bij God. Maar eveneens zijn we van gevoelen, dat het recht z'n loop moet hebben. Wee het volk, dat de gerechtigheid met voeten treedt. We dienen doordrongen te zijn van de omvang en de ernst der gepleegde feiten. Juist dezer dagen las ik de brochure: „In de klauwen van de S.S." De naam van den schrijver herinner ik mij nog ter nauwernood. Hier is iemand aan het woord, die zelf in deze klauwen heeft gezeten. Daar denke men niet te gemakkelijk over.

Sommigen zeggen: lees al die gruwelen niet, want het

helpt toch niets meer. Dat is nu alles voorbij. Je wordt er alleen maar akelig van. 's Nachts kun je er van dromen.

Ik antwoord: zeker, dat kun je. Maar het leven in de concentratiekampen was voor al die millioenen **geen** boze droom, doch een hel in werkelijkheid. Daarom schaar ik mij aan de zijde van Dr. Smelik (in 1943 promoveerde hij tot doctor in de theologie met een proefschrift over „Vergelden en Vergeven"), wanneer hij in één van de laatste nummers van het Kerkblad van de Geref. Kerken in Nederland in Hersteld Verband schrijft:

„Lees alles, wat ge lezen kunt over de kampen der Duitschers. Lees alles over de wegvoering der Joden. Stel u in hun plaats! Ga staan op de plaatsen, waar onze mannen gevallen zijn en tracht hun laatste gedachten u in te denken! Laat het een onzer Nederlandsche gebruiken worden, waarvan we de naleving aan onze kinderen leeren, en van anderen in het publiek eischen om bij deze plaatsen onzen eerbied te toonen.

Wij willen hier enkele gegevens zonder nadere toelichting onzen kerkleden onder de oogen brengen. Ze zijn ontleend aan de aanklacht tegen de oorlogsmisdadigers in Neurenberg.

Door de Duitschers zijn (alle cijfers staan geheel los van het aantal der slachtoffers van den oorlog te land, ter zee en in de lucht) in kampen en gevangenissen vermoord: plusminus 200.000 Franschen, pl.m. 1100 Denen, pl.m. 900 Luxemburgers, pl.m. 7500 Italianen (van 1944—1945). In het concentratiekamp Maidenach werden 1.500.00, in Auschwitz 4.000.000, in Lemberg 700.000, in Odnov 200.000 menschen ter dood gebracht. In de Krim werden 144.000 menschen op schepen naar zee gevoerd en verdronken. 6.000.000 Joden zijn omgebracht."

En deze cijfers zijn nog niet eens volledig.

Deze getallen worden niet vermeld, opdat de haatvlam **hoger** zal oplaaien.

Wanneer een verpleegster met grote zorg een gewonden Duitser verpleegt, die haar verloofde heeft vermoord, dan maakt ons dat stil en zijn we van gevoelen, dat deze verpleegster een echte christelijke gezindheid aan den dag legt. Doch vanwege deze gezindheid kan en moet het recht evengoed z'n loop hebben. Zoals gezegd, voor den grootsten zondaar is er bij God genade, doch de aardse rechter moet gerechtigheid oefenen. Hij kán niet anders: hij mág niet anders.

Gerechtigheid èn barmhartigheid.
Barmhartigheid èn gerechtigheid. d. H.

B.M.S. Yakusu van 1895 tot 1942

Heer der wereld, grote dingen
doet Gij op aarde door geringen,
die in zichzelven krachtloos zijn.
Daarom willen wij U vragen,
of Ge ons in 't werk, ons opgedragen,
ootmoedig maken wilt en klein.
Als Gij, die eeuwig leeft, aan 't zaad
maar wasdom geeft!
Laat ons zaaien!
Naar Uw beleid rijpt het op tijd,
daar Gij de grote Landman zijt.
(L. e. G.)

500 K.M. ten Oosten van Upoto ligt Yakusu, de het diepst in het binnenland gelegen zendingspost van de B. M. S. Het werd gesticht in 1895 en ontwikkelde zich zo vlug, in de tussenliggende jaren, dat het in 1942 het middelpunt was van een grote christelijke gemeenschap met een gemeente van meer dan 7000 leden en met een belangrijk opvoedkundig en geneeskundig werk over een uitgestrekt gebied.

Men is de eerste 300 K.M. van de reis van Upoto naar Yakusu voornamelijk onder de indruk van het ondoordringbare bos, waardoor de rivier zich een weg baant. Slechts nu en dan ziet men een opening in het woud, waar een dorp of dorpjes door de vissers gebouwd zijn. Als de reis voortgaat, komt men bijna plotseling in een streek, waar aan beide oevers van de rivier een reeks van dorpen zich uitstrekt en slechts met tussenpozen een stukje oerwoud is overgebleven. Dit zijn de Lokele-dorpen en de bevolking van Yakusu behoort tot de Lokele-stam. Het zijn vissers; hun dorpen zijn aan de waterkant gebouwd. Ze hebben huizen, maar in werkelijkheid zijn hun cano's van veel meer belang, want zij brengen aanzienlijk meer tijd door in hun cano's dan thuis.

Jarenlang hebben de zendelingen van Yakusu zich uitsluitend bezig gehouden met de Lokeles en hebben er zonder aarzelen gebruik van gemaakt, dat de stammen gemakkelijk te bereiken waren. Ver en dikwijls drongen zij per cano in het district door en droegen de invloed van het evangelie uit over grote uitgestrektheden langs die rivier en haar zijstromen.

Zendelingen met meer dan 40 jaar ervaring vertellen van de geweldige veranderingen, die zij hebben gadegeslagen. De afschuwelijke wreedheden van vroeger jaren hebben plaats gemaakt voor gewoonten, die passen bij een van de meest verlichte Afrikaanse gemeenschappen van deze tijd.

Het volgende verhaal toont, hoe de tijden veranderd zijn. George Orenfeld koos de plaats van de Yakusu-post en zag met belangstelling, hoe het werk zich in de eerste jaren uitbreidde.

In 1898, terwijl hij samen met een ander lid van de Yakusu-staf, een dorp bezocht op een paar K.M. afstand van de zendingspost, gaf hij aan zijn vriend een ijzeren klauw, welke hem geschonken was door de bevolking van dat dorp. Deze klauw was door een heidens priester gebruikt om het bloedende hart uit de lichamen van levende menselijke slachtoffers te rukken, ten einde zoenoffers te brengen aan de geestenwereld.

Bijna 40 jaar later was er een andere zendeling van Yakusu in hetzelfde dorp, nu een buitenpost van Yakusu. Meer dan 1000 mensen waren samengestroomd in en om het dorpskerkje om het Woord Gods te horen. Aan het einde van de dienst werden 52 candidaten gedoopt, waarna 130 mensen aanzaten om de tafel des Heeren „om Hem te gedenken". Dit verhaal geeft duidelijk de veranderingen weer, zoals men ze in het district waarneemt. Het heidendom in al zijn schrik en schande heerste rond Yakusu. Mensenlevens waren goedkoop, in 't bijzonder de levens van slaven. Een grote slavenhandel was er in de handen van een Arabische nederzetting in de buurt van Yakusu, waarvan men weet, dat één Arabier in het bezit was van 900 slaven.. De beruchte luipaardbende was sterk. Slachtoffers werden gedood op zodanige wijze, dat oningewijden moesten denken, dat een luipaard het gedaan had. Tot de zendelingen spraken deze gruweldaden over de nood, die er heerste. Nooit versagend predikten zij Jezus aan allen en maakten discipelen, zoals Hij bevolen heeft. De veranderde levens van wedergeboren mannen en vrouwen bespoedigden het einde van de werken der duisternis en de dageraad van een nieuwe morgen begon te gloren.

Van het begin van het werk aan waren de ogen van alle Yakusu-zendelingen altijd gericht op het hele veld. De pionier-zendeling, die naar huis schreef, toen het werk nog heel in 't begin was, zegt: „Wij zijn verantwoordelijk voor een groot gebied, we worden uitgestoten door God".

In later jaren werden er van tijd tot tijd grote Evangelische tochten ondernomen, met het bepaalde doel om de christelijke invloedssfeer steeds meer uit te breiden. Ook

heeft Yakusu zich vanaf het begin van zijn bestaan op het onderwijs toegelegd. Overal was de kreet: „Leer ons het Boek kennen". Het volk had een onuitsprekelijk verlangen „het Boek" te lezen, om te horen wat God zeide. Onderwijzers werden naar de dorpen gezonden, heinde en ver, terwijl de zendelingen hun tijd gaven om toezicht te houden op de vele scholen en ze aan te moedigen. Er ging bijna geen jaar voorbij, dat de invloed niet uitgebreid werd. De 6 buitenposten in 1904 werden tot 39 in 1904. In 1942 waren er over de 700.

En terwijl men zich op het onderwijs toelegde, werd de opleiding van onderwijzers ook ter hand genomen en voortgezet. Welke onberekenbare resultaten heeft dit doorzetten afgeworpen. Jarenlang hebben alle zendelingen alle tijd, die zij missen konden, besteed om te helpen bij de opleiding van honderden onderwijzers. De opleiding was heel gering, want er waren zovelen, die opleiding nodig hadden en de tijd was zo kort.

Nog een ander verschijnsel van de jaren te Yakusu (niet speciaal van Yakusu, alleen was het daar zeer nadrukkelijk) is de grote ijver van de gemeente voor evangelisatie. Deze ijver was, vanaf het begin, van de zendelingen zelf overgenomen.

De boodschap van de zendelingen was persoonlijk gericht: „Wij zijn hier op bevel. Jezus Christus zei: Gaat uit en maakt discipelen. Gij moet hetzelfde doen als gij tot de gemeente van Christus gedoopt zijt."

Dit bereikte zijn hoogtepunt bij de opening van de nieuwe kerk in 1937, toen de oudste zendeling, die spoedig naar huis zou terugkeren, de gemeente toesprak voor de bediening van het Avondmaal. Hij herinnerde er de vergadering aan, dat zij bij hun toetreden tot de gemeente beloofd hadden om elke dag de bijbel te lezen, om elke dag te bidden, om te geven voor het werk van Christus en om zelf iemand van den Heiland te vertellen. Het christelijk geloof moet zending zijn. Hoevelen in de vergadering willen vandaag zichzelf opnieuw geven en hun belofte hernieuwen? Meer dan 500 stonden op en deden de viervoudige belofte.

Toen het werk van Yakusu zich meer en meer uitbreidde, werd het onmogelijk om van Yakusu uit toezicht op alles te houden en werden er plannen gemaakt voor bijposten. De eerste hiervan werd gevestigd te Yalikina, 140 K.M. stroomaf van Yakusu, waar de Lomani en de ongorivier samenvloeien. Een zendingsfamilie ging daar wonen en evangeliseerde van daaruit in een gebied over een lengte van ruim 300 K.M., stichtte een gemeente van 2000 leden en had toezicht op 250 buitenposten, die alle bemand waren met een onderwijzer-evangelist. De kreet van dorpen, die nog verder weg, hoog aan de Lomani lagen en nog onaangeroerd waren, werd ook gehoord en een andere zendelingsfamilie woont nu te Irama en draagt het Evangelie steeds dieper in het hart van Afrika.

20 K.M. stroomop van Yakusu ligt Stanleyville, waar een andere bijpost gevestigd is. Daar zijn een kerk en een zendelingswoonhuis gebouwd. Vanuit dit middelpunt wordt toezicht gehouden op een groot gebied ten Oosten van Stanleyville en een sprekend christelijk getuigenis gehandhaafd onder de grote bevolking van werklieden.

Het werk in Yakusu bloeit. Ongetwijfeld dragen daartoe verschilende factoren bij: het bereikbaar zijn van de Lokeles per cano en motorboot en de saamhorigheid van de stam, zo karakteristiek voor de Lokeles, waardoor iets nieuws zich met zo'n grote spoed overal kan verspreiden.

Bovenal heeft ook de Geest Gods, Die blaast waar hij wil, een rijke oogst gevonden onder dit volk. Maar er is ook nog dit: zendelingen, die verenigd in geloof, hoop en liefde, volhardend en geduldig samenwerken en dienen onder den groten Leidsman (Vertaald.)

Naschrift: Zr. Reiling zond mij dit heerlijke verhaal, dat kan inspireren hier te werken met al wat in ons is en ons tevens opwekt te bidden voor allen, die in Jezus geloven en voor Hem leven, waar ter wereld.

E. R.

GEMEENTE-BERICHTEN

DELFZIJL.

't Lest heugt 't best. Wij hebben het goed gehad tijdens de Kerstdagen. Bij alle diensten volle zalen. Bij het Kerstfeest voor de kinderen der Zondagsschool was de zaal te klein. Wij zijn gezegend geworden bij het aanhoren van het aloude en toch altijd weer heerlijke Kerstevangelie. Zangvereniging, dubbel kwartet, viool en orgelmuziek hebben meegewerkt de kerstvreugde te verhogen. Kinderen en volwassenen, jongen en ouden, wij allen hebben het goed gehad. Wij hebben ook gemerkt dat een groot aantal toehoorders een voorganger inspireert, zodat hij ten slotte in het zweet zijns aanschijns zijn gemeente de apostolische zegen meegeeft naar huis.

Ik moet u nu nog een en ander vertellen uit de gemeente over de laatste acht maanden. Dan moet ik zeggen dat we bij de verandering van vergaderruimte er niet op achteruit zijn gegaan. Na de verwoesting van ons kerkgebouw vergaderde de gemeente in het kerkgebouw der Vrijz. Hervormden. Met deze ruimte waren we erg blij. Maar toen de winterkoude kwam, bleek ons, dat de verwarming veel te wensen overliet. Velen konden daardoor de diensten niet meer bezoeken en wel vooral de ouden van dagen. Thans hebben wij een beter verwarmd lokaal gevonden in het gebouw achter de Herv. Pastorie. Onze broeders schippers willen dit wel even noteren.

Enige malen kwamen broeders voorgangers tot ons over voor evangelisatiesamenkomsten. Van een grote toeloop van het publiek kunnen wij helaas niet gewagen. Een oude broeder, reeds lang door de oorlogsomstandigheden elders wonend, is tot heerlijkheid bevorderd en werd uit het midden der gemeente grafwaarts gebracht. Enige weken terug mochten wij een zuster uit onze gemeente in de echt zien treden met een broeder uit de gemeente te Rotterdam. Een paar maal heeft onze voorganger, officieel en oficieus, een beroep gehad naar elders. Tot onze grote blijdschap heeft hij aan deze roep geen gehoor gegeven. Onze gemeente, die nog zit met de verwoeste gebouwen, hoopt straks met hem de nieuwe gebouwen te mogen betrekken, om dan met hem in de nieuwe kerk met hernieuwde en volle energie verder te gaan onder de zegenende hand van God onzen Heer. Het is onze wens en bede, dat dit alles mag plaats vinden in het jaar 1946.

Wij ontvingen van enige broeders schippers een kerstgroet aan de gemeente. Dat heeft ons goed gedaan. Wij verzoeken alle broeders schippers, leden der gemeente te Delfzijl, hun waladres bekend te maken aan onderstaand adres. Zij zullen zo nu en dan ook een schrijven van ons ontvangen.

De gemeente te Delfzijl groet alle gemeenten in ons vaderland. Zij spreekt de wens uit, dat God ons mag geleiden in dit nieuwe jaar, dat Hij ons mag voeren tot hoger geestelijk leven; dat Zijn koninkrijk mag worden bevestigd en uitgebreid te midden van en door onze gemeenten. Hij spare daartoe onze voorgangers en hunne gezinnen en allen die zich daartoe voorbereiden en roepe nog meerderen om te werken in Zijn wijngaard.

J. A. Heijnen, Delfzijl, Abel Tasmanplein 1, Secr.

Geliefde Broeders en Zusters,

De gemeente te Workum heeft veel goeds te melden. De Heere heeft ons het achter ons liggende jaar rijkelijk willen zegenen.

De kentering ten goede, die dit voorjaar is ingetreden, na jaren van druk, heeft bewezen, niet van „het ogenblik" te zijn geweest.

In verhouding tot onze kleine kracht, is de gemeente dit jaar actief geweest. Uit het jaarverslag nemen wij over, dat er sinds de reisgelegenheden zich verbeterden, het laatste halfjaar gehouden zijn: 5 × 3 = 15 Evangelisatiesamenkomsten, benevens nog 4 Openluchtsamenkomsten en 1 Samenkomst te Koudum. In al deze samenkomsten bracht Ds. Huizinga het blijde Evangelie aan vele mensen, die niettegenstaande de felle tegenwerking, hun schreden „toch" naar Bethel wendden.

Ook Ds. Tijman en Ds. Vegter getuigden van het heil, dat er is in Jezus Christus.

En het resultaat?...... zult ge wellicht vragen. Om het zakelijk te zeggen: kwantitatief zijn we er niet op vooruitgegaan, maar kwalitatief is de gemeente aanmerkelijk gegroeid, en heeft het Woord des Heeren, met vuur door de drie voorgangers gebracht, veel vruchten gedragen; en wie zal zeggen, hoevele vruchten er nog in stilte bezig zijn te rijpen?

Onder leiding van onzen broeder ouderling vindt de arbeid verder geregeld voortgang.

De gehouden „Zaaieractie" wierp ons ruim 300 abonnees in de schoot.

Het Zondagsschoolwerk, dat ook enige tijd op de rug heeft gelegen, is herleefd en met ruim 50 kinderen zijn we weer gekomen tot het oorspronkelijke aantal.

De feestdagen aan het eind van het jaar zijn een waardig slot geweest. Ds. Huizinga was in ons midden en verkondigde ons het blijde kerstevangelie. Met een schare van bijna 100 mensen mochten we kerstfeest (liefdemaal) vieren.

Van een Zondagsschool uit Amerika hadden we een zending van negen pakketten ontvangen, inhoudende voor ons zeer begerenswaardige artikelen. Zodoende konden we zonder inlevering van bonnen, mede met behulp van enkele broeders en vrienden hier, de gemeente een welvoorziene koffiemaaltijd aanrichten. Bovendien konden we verschillende broeders en zusters nog verblijden met een Kerstpakketje.

Bij 't licht der kaarsen, dat als 't ware van verre door broederliefde was ontstoken, verblijdden wij ons over dat wonderbaar heerlijke licht, dat heel deze aarde omstraalt...

Dat velen onzer in dat licht wensten te wandelen, kwam tot openbaring in getuigenis, woord en lied. Gods geest was kennelijk in ons midden.

Tweede Kerstdag veirde de gemeente het geboortefeest met de ouders en de kinderen der Zondagsschool.

Wij kunnen met dankbaarheid terugzien op deze dagen en bidden of de Heer, die blijdschap maar in ons wil bestendigen, en dat ook nog zondaars tot dat licht mogen komen.

Het jaar werd besloten met een dankstond op Oudejaarsavond onder leiding van br. Leenstra.

Velen gaven in het openbaar uiting van hun dank aan God, Die ons wonderbaar heeft willen zegenen en ons heeft willen bewaren in de moeilijke oorlogsjaren.

Met br. groeten, C. G.

HOOGKERK.

Kerstfeest vierden wij voor de eerste maal in onze Evangelisatiepost te Hoogkerk. 't Begon al Zondagavond in de Jongeliedenvergadering. Een stemmige zaal, blijde jonge mensen, mooie bijdragen. 1e Kerstdag, des middags om 5 uur, een mooie opkomst. Gloedvolle prediking door Ds. Vegter, een aandachtig gehoor. 's Avonds 8 uur: De jongelieden gaven een Kerstavond, toegankelijk ook voor ouders en vrienden. Van acht tot half twaalf wisten de jonge mensen door voordracht, lied, tableau, tractatie, raadsels voor ieder, enz., de aanwezigen bezig te houden. Onze ouderling, br. Bolman, sprak het slotwoord, waarna br. Kuiper, voorz. der Evangelisatie, den Heer dankte voor deze heerlijke avond.

2e Kerstdag Kinderfeest. Hiervoor hadden onze brs. Zondagsschoolleiders de grootste zaal in ons dorp gehuurd. 35 kinderen mogen ze onderwijzen en dus was de verwachting voor belangsteling niet groot, doch hoe werden we beschaamd; de zaal liep vol. Een woord van lof aan de onderwijzers en hun flinke helpers, die een prachtig programma wisten samen te stellen. We hebben de kinderen zien glunderen en genieten.

Vooral toen de kleinere kinderen allen met een brandende kaars op het podium verschenen en daarbij zongen: „Jezus zegt, dat Hij hier van ons verwacht......" Ook de tractatie en cadeaux brachten hen in verrrukking.

De gehele middag stond onder leiding van Ds. Vegter. Br. Groenhuize sprak een woord van blijdschap namens de Zondagsschoolvereniging „De Goede Herder" in Groningen, waarvan onze arbeid hier een onderdeel is.

Ons zangkoor werkte mee, alsmede acht jongedochters, die een prachtig tableau opvoerden: „De klok der genade".

Wij, Baptisten in Hoogkerk, zijn den Heer zeer dankbaar voor de mooie Kerstdagen, die weer tot het verleden behoren en waarin wij ons hart en ziel konden leggen.

Correspondent P. Noordijk, Koningsweg 3.

HENGELO.

Onze eerste Kerstfeestviering zonder eigen voorganger is achter de rug. We hebben er eerst tegen opgezien en we hadden gehoopt, dat Ds. Reiling in ons midden zou zijn. Toch hebben we ervaren, dat God ons op Zijn wijze regeert. Gedurende deze dagen was tot ons overgekomen Evang. Tammeling van Hellendoorn, die enige tijd geleden lid is geworden van de Bapt. Gem. te Almelo, nadat hij zijn functie in de Ned. Hervormde Kerk had neergelegd.

Wij hebben goede dagen met hem gehad. De Kerstboodschap op 1e en 2e Kerstdag was duidelijk en boeiend. Ook de getuigenisdienst 2e Kerstdag, 's middags, die onder zijn leiding stond, moest naar onze mening te vroeg eindigen. De Heer heeft ons op wonderlijke wijze gezegend.

Op 1 Januari waren we getuige van de doop van een Engelse broeder. Deze had „in the past" hartelijke betrekkingen aangeknoopt met de familie van den pastor loci en in het bijzonder met de dochter daarvan. Als gelovige jonge man had hij lang gezocht naar de juiste vorm van belijdenis en die eindelijk gevonden in de Baptiste gemeente. Op zijn belijdenis van zonde en geloof in de schuldvergeving door Jezus' bloed, werd hij gedoopt. Dat dit grote blijdschap bracht in het gezin van Ds. R., maar ook in de gemeente, is niet te verwonderen.

God zegene en spare onzen buitenlandsen broeder.

S. W. Vis.

HAARLEM.

Wat zegt U? Dacht U, dat de gemeente Haarlem niet meer bestond? Integendeel!

We zijn allen vol ijver, al lieten we in een tijd niets van ons horen.

De laatste Zondag in October kon het J. W. C. een propaganda-avond aanbieden met de opvoering van „De Poort".

23 December werd door de jeugd een kerstwijdingsdienst verzorgd.

1ste Kerstdag hadden we het gebruikelijke Kerstfeest van de Zondagsschool, terwijl 2de Kerstdagavond een Kerstfeest voor de grooteren was. Ook deze avond was door de jeugd verzorgd.

En zo snelde het oude jaar henen en deed het nieuwe jaar zijn intrede met verblijdende berichten.

Gode zij dank, is onze voorganger weer zoover hersteld, dat hij 6 Januari voor het eerst weer de Avondmaalsdienst kon leiden. oen woord van dank is hier op zijn plaats aan allen die gehoor gegeven hebben aan de oproep van den secretaris om een spreekbeurt te willen vervullen tijdens de ziekte van onzen voorganger.

Zeer verheugend is het, dat wij op 20 Januari een nieuwe kerk mogen inwijden (zie het programma elders in dit blad.) Over de nieuwe kerk zal ik u niets schrijven. Wel kan ik u adviseren: kom en zie!

Tevens deel ik u nog mede, dat htet nieuwe adres van den secretaris Parklaan 32 is. De penningmeester woont nog steeds Da Costastraat 37.

Met h. br. groeten: J. S. Boelsma, scriba.

VERANTWOORDING PENSIOENFONDS.

In dank ontvangen voor het pensioenfonds: van de Tabithazusters (Kerstgave) *f* 20; van de gem. te 's-Gr.-O. *f* 32.68; van de gem. te Stadskanaal *f* 89; van de fam. P. te 's-Gr. *f* 5; van de gem. te Harlingen *f* 41.17 en van Nw. Pekela *f* 75.

Met het afsluiten van het kasboek zal ik nog een paar weken wachten. Als er dan nog iets komt van een gemeente, waarvan in 1945 nog niets binnen kwam, zal dat nog op 1945 geboekt worden.

Heeft uw gemeente in 1945 al iets gezonden? Als het vanwege de „zuivering" niet zoveel kan worden als de laatste jaren, kan er toch altijd wel een kleinigheid komen. Anders komt uw gemeente niet op de zwarte lijst, o neen, maar bij de...... nieten! En dat zou u zeker „spieten".

De uwe in de dienst, K. Reiling.
Hengelo, Jac. Catsstraat 34. Postr. 109502.

ZUSTERHULP-NIEUWS.

Programma Gewestelijke dag „Zusterhulp" te Groningen, op Maandag 21 Jan. 1946, in de Baptistenkerk.

1. 11.30 uur kofie drinken.
2. Opening door de presidente der afdeling Groningen.
3. Zang Haulerwijk, twee liederen.
4. Afgevaardigde Hoofdbestuur.
5. Referaat Stadskanaal. Onderwerp: Is het voor Christen-jonge-mensen geoorloofd te dansen?
6. Voordracht Muntendam.
7. Pauze.
8. Zang Vrieschelo, twee liederen.
9. Samenspraak Groningen.
10. Voordracht Foxhol.
11. Referaat Delfzijl. Onderwerp: Heb uw vijanden lief.
12. Voordracht Nieuwe-Pekela.
13. Sluiting der Conferentie.

Geachte Zusters,

Laten wij deze dag biddend voorbereiden. Dat niemand van ons verhinderd moge worden om aan deze dag deel te nemen.

Met hartelijke Zusterhulp-groeten,

De Secretaresse Gew. Zusterhulp,
M. A. Hekhuis—De Hart,
Hoogezand.

„ZUSTERHULP".

Een zwakke zuster zou gaarne opgenomen worden in Tabitha. Daar er reeds twee zusters zijn, n.l. uit Ter Apel en Heerenveen, komt men geen ruimte, maar wel een ledikant met toebehoren te kort. Is er iemand die hierin kan voorzien? Gaarne dan bericht aan Zr. A. Daniëls, Schouwweg 79, Wassenaar.

Namens Zusterhulp. T. O. H. Secr.esse.

WIE HELPT

mij aan de tegenwoordige adressen van de volgende dames:

Mej. Alneter, Seinpostduin 5, Scheveningen.
Mevr. Evenhuis-Enter, Karstenhoekweg 99, Scheveningen.
Mej. K. Koederijk, p.a. mevr. v. Hasselt, Parkweg 1 Deventer.
Mej. L Boelman. Jul. v. Solbergplein 12, Den Haag.
Mej. T. Siebesma, Riouwstraat 116, Den Haag.
Mevr C. Goes—Campen, N. Spoorstr. hk. Berkenlaan, Ede
Mevr. Roos—Span, v. Linschotenstr. 25, Den Haag.
Mej. A. Munniksma, Duinlustparkweg 61a, Santpoort-Stat.
Mej. Niemeyer, Piet Heinstraat 41, IJmuiden-O.
Mevr. Albertsma, K. v. Gelderstraat 87, Arnhem.
Mej. C. Boelman, Adr. Goekooplaan 103a, Haarlem.
Dames v. d. Woude, Casa-Cara, Jac. Pennweg 14, Hilversum.

Zeer dankbaar zal ik zijn voor uw aanwijzingen.

L. Speelman—Kruit.
Boerveenschemond 19, Stadskanaal.

EEN VRAAG — LOFZANGEN EN GEBEDEN.

In sommige gemeenten heeft men de goede gewoonte Zondagsschoolkinderen onze eigen liederenbundel te geven. In Nieuwe Pekela doet men dat ook. Op het laatste Kerstfeest moest dat overgaan bij gebrek aan voldoende exemplaren. Welke gemeente heeft nog ongebruikte bundels (met muziek) over? Br. D. Olijslager, Alteveer (post Nieuwe Pekela) zou graag een tiental overnemen.

Schrijft u hem even?

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Haulerwijk: Ds. K. Prins te Nieuw Weerdinge.

Heden behaagde het den Heer in Zijn Heerlijkheid op te nemen onze innig geliefde Man, Vader, Groot- en Overgrootvader

ROELOF OTTENS

in den ouderdom van 76 jaar.

Uit aller naam,
WED. J. OTTENS—MOLENAAR

Stadskanaal, Hofje 17.

VRIJDAG 18 JANUARI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2776

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 42318

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

DE STRIJD VAN JEZUS

In het Onze Vader komt de bede voor: En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze. Aan dat gebed denkt men onwillekeurig, wanneer de geschiedenis van de verzoeking van Jezus gelezen wordt. Na de heerlijke openbaring Gods bij Zijn doop leidt de Geest Hem in de woestijn, om door den duivel verzocht te worden. De ervaring, die Jezus in die dorre streek opdeed, beeft na in het gebed, dat wij zouden opzenden.

De verzoeking in de barre omgeving, ver van de gemeenschap met en het gezelschap van mensen, is geen manoeuvre geweest, geen spiegelgevecht, doch een zaak van bittere ernst. Daar is gestreden. De vorst dezer wereld zag de ernst van de toestand. Er dreigde een gevaar als nooit tevoren. In dezen Jezus verscheen een tweede Adam een nieuwe schepping. De grondvesten van satans rijk dreunden. Hij zou Dezen uit Zijn baan moeten trekken of zelf ten onder gaan. Daarom valt hij Jezus aan in Zijn menselijke en goddelijke zijde, en tenslotte in Zijn roeping.

„Indien Gij Gods Zoon zijt, zeg dan, dat deze stenen broden worden." Want welke vader zal zijn zoon, als hij hem om brood vraagt, een steen geven? En deze Zoon vraagt om brood: Hij kreeg ten laatste honger. Hij was ook een mens, die wel een tijdlang door hoge geestelijke spanning de eisen van het lichaam niet vernam, maar daarna des te meer speurt brood nodig te hebben. En waarom zal Hij honger lijden? Dat zal Zijn Vader zeker niet van Hem verlangen. Het is trouwens noodzakelijk, dat Hij eet. Ook het lichaam is van God; is een tempel, die verzorgd moet worden. Wie zal met een verzwakt lichaam zijn roeping kunnen vervullen? Inderdaad, wanneer Hij nu de stenen in brood verkeert, dan gaat dat niet in een speelse bui. Doch Hij gebruikt niet het machtwoord. Hij, Die later den Zijnen het Onze Vader zal leren, zal, wanneer de mens in zijn wereld aan de beurt komt, hun het eerste de bede om het dagelijks brood in de mond leggen en daarmee uitspreken, dat God niet alleen, — of moet ik schrijven: niet allereerst —, dat God niet slechts voor de eeuwigheid en het heil des geestes zorgt, doch dat Hij Zich evenzeer bekommert om het lichaam en de noden in de tijd. Daarom moet ook het brood een gebed blijven en geen commando worden.

Ligt daar niet de steen, waarover menig Christen struikelt? Goed, God zorgt voor de eeuwigheid, en ik voor de tijd. Hoevelen vangt de duivel op deze weg? Is God alleen een God van de Zondag en niet ook van de Donderdag? Is God alleen een God van de verzoening, vergeving en eeuwige glorie en niet ook een God van wol, rogge, arbeid en het vreedzaam huisgezin? Van stenen broden maken is een motie van wantrouwen. En wat wij dan toch willen verwerven langs illegale wegen, zal ons zwaar op de maag liggen. Wacht op Hem.

* * *

„Indien Gij Gods Zoon zijt, werp Uzelve dan naar beneden......" De psalmist spreekt van geweldige dingen rondom. Van pestilentie en pijlen, van leeuwen en adders. Maar die bij God schuilt, brengt ook de nacht bij Hem door. De in de eerste ronde verslagen vorst der duisternis zet den Zoon van God voor de beloften van Zijn Vader. Zijn Zoonschap Gods zal alleen kunnen blijken, indien die geweldige toezeggingen gehouden worden, wanneer de proef op de som wordt genomen. De duivel daagt uit. Hij zegt: Gij doet alsof Gij waarlijk een Zoon zijt, Die door Zijn Vader niet vergeten wordt; straks zullen het misschien ook mensen beweren, maar waar blijft het bewijs? God alleen kan het bewijs geven. Ieder kan per slot van rekening wat beweren. Het bewijs overtuigt, en zou U bevestigen in Uw vermoeden. Jezus antwoordt: Mij kunt gij verzoeken, Ik zal het God niet doen. Mij kunt gij uitdagen, maar daarvoor is God te groot en te heerlijk.

In wien onzer groeit niet soms de twijfel als de wonderboom van Jona? Wat eertijds ons zo vast scheen, wordt broos en breekbaar, brokkelend. Zijt gij Gods kind? Wie zegt dat? Gijzelf? Suggestie. Anderen? Zij kennen uw hart niet. Laat u door God iets tonen. Dwars door deze stemmen heen klinkt het: Gij zult niet verzoeken. Gij zoudt geloven. Geloven, dat Hij eens zal bewijzen, wat gij in eenvoudig geloof accepteert.

* * *

„Dit alles zal ik U geven......" Daar ligt de wereld, in lengte en breedte, in stralende pracht, in duizendvoudige schoonheid. De culturen der eeuwen, de bouwwerken der mensheid. Bergen en oceanen. Paarlemoer en symphonie. De vorst der wereld biedt het aan. Zijn laatste zet. Hij raakt het toch waarschijnlijk kwijt. Kom, betuig mij hulde Ik geef het. Geen kruis, geen spot, geen vernedering. Neem het aan. Denk aan Uzelf. — Doch Hij dacht niet aan Zichzelf. Hij dacht aan ons. Hij dacht alleen aan ons en ging voor ons de steile weg. Het lag voor het grijpen, maar Hij wachtte tot Hem gegeven werd alle macht in hemel en op aarde. Hij dacht aan Zijn taak, werk, volk. En aan God en Zijn eer.

Christus leert de Zijnen, dat het om Hem en om hen gaat. Om God en de mensen. En dat zij zich door niemand en niets van die weg moeten laten afdringen. Er zijn andere wegen om te leven; het zijn wegen, waarop men sterft. Neen, niet aan het kruis. Maar ver van huis. Heer, help ons in Uw spoor te gaan. Gij wijst ons de weg.

Huizinga.

Uit ons **Unie-bureau**

Als U deze regels leest, heeft de U.C. vergaderd te Groningen. Een verslag van het verhandelde zal voor zover nodig in ons blad worden bekend gemaakt.

Aan de secretarissen zijn toegezonden 2 formulieren voor het opmaken der statistiek. Mag ik aandringen op een spoedige afdoening, zodat ik één der exemplaren ingevuld terug heb vóór 1 Februari? Het andere exemplaar kan in het gemeentearchief worden bewaard.

De Unieadministratie wordt tijdelijk door mij waargenomen. Aan alle gemeenten is geschreven over de financiën. Enkele gemeenten zijn reuzen actief en hebben reeds keurig afgerekend. Hulde broeders, dat maakt de arbeid aangenaam en licht. Willen de gemeenten, die nog niets van zich lieten horen, spoedig antwoorden? Er is geld nodig, zeer veel. Mag ik van de gelegenheid gebruik maken te wijzen op de noodzaak dat E.C.U., U.Z.C., Bouwstichting en het pensioenfonds worden „gespekt"? Maak een goed begin, zet op de begroting een vast bedrag, en bestem één of meer collecten voor deze mooie Unie-werkterreinen. Eendracht maakt macht.

De administratie van „De Christen" wordt ook tijdelijk door mij behartigd.

Hoewel de Unie in een schrijven aan den vroegeren administrateur br. H. de Jonge te Nieuw-Weerdinge dank heeft gebracht voor zijn 20-jarige arbeid op dit terrein van ons Unie-werk, zo wil ik gaarne in het openbaar herhalen, dat de Unie (en dat zijn we met ons allen) br. de Jonge hartelijk dankt voor zijn diensten aan ons Uniewerk bewezen. Het is geen geringe zaak om 20 lange jaren de belangen van ons weekblad zo keurig te behartigen. Moge het br. de Jonge gegeven zijn nog te beleven dat ons blad uitgroeit tot een blad, dat in 3000 gezinnen als een welkome gast wekelijks wordt begroet. Als al onze getrouwen enkele weken hun aandacht willen wijden aan het winnen van abonné's, dan zal de oplaag omhoog springen.

Ons blad zal wekelijks verschijnen met 8 pagina's. De drukker heeft nadrukkelijk verklaard, dat het blad voortaan geregeld en op tijd zal verschijnen. De abonnementsprijs is vastgesteld op *f* 1.50 per kwartaal. Mag ik de abonné's verzoeken vóór 1 Febr. het abonnementsgeld in te zenden? Na deze datum zal per kwitantie over dit bedrag worden beschikt, verhoogd met incassokosten. Die het kunnen geef ik in overweging direct voor het hele jaar te betalen, dus zes gulden.

De wakkere correspondenten, die in het verleden zo voor ons blad hebben gewerkt, wek ik op ook voor de toekomst hun beste krachten aan ons blad te wijden. Ik schrijf hun allen nog een brief.

1946 is begonnen, een nieuw jaar, nieuwe kansen. Broeders en zusters, allen aan de slag op de posten, waar we zijn gesteld; als een laaiende geestdrift tot redding van zondaren ons bezielt, zullen we gezamenlijk in des Heeren naam kloeke daden doen. De hoed af voor het verleden, de mouwen opgestroopt voor de toekomst.

E. de Haan, Secretaris.

OOG en OOR

De roep om arbeiders.

We lezen in „The Baptist Times", het officieel orgaan van onze Engelse geloofsgenoten, dat het tekort aan predikanten in Engeland ook behoorlijk groot is. In de Baptiste Gemeenten aldaar zijn er meer dan 200 vacatures. Natuurlijk zijn de oorlogsjaren daar mede debet aan. Men neemt aan, dat het aantal vacatures spoedig tot 400 zal stijgen, omdat de opleiding van nieuwe krachten enkele jaren zal vragen. De wet van vraag en aanbod laat zich daar natuurlijk ook gelden. Vele beroepen worden uitgebracht.

Wat het aantal vacatures in onze Gemeenten betreft, staan wij er niet beter voor dan onze zuster-gemeenten in Engeland. Het is nog niet eerder voorgekomen, dat één voorganger tegelijk 5 beroepen te „verwerken" kreeg. Dit bewijst wel hoe ernstig wij de roep om arbeiders moeten nemen.

Deze roep om arbeiders kan men op verschillende wijzen tegemoet komen. Men kan gebruik maken van de aanbiedingen uit andere geloofsgemeenschappen; broeders, die onze beginselen hebben liefgekregen en ook wel graag op het terrein onzer gemeenten tewerkgesteld willen worden. Sommigen wensen aan het lidmaatschap de toezegging van een arbeidsterrein verbonden te zien. De bedoeling van dezulken is overduidelijk. Gezond geestelijk denken èn ervaring zullen het de leidende broeders niet moeilijk maken hun houding te bepalen.

Maar er zijn er ook of kúnnen er ook komen, die uit overtuiging het Baptiste-standpunt hebben gekozen en de consequenties daarvan aanvaarden. Onder hen kunnen er zijn, die van God bijzondere gaven hebben ontvangen en voor gemeentelijke arbeid niet ongeschikt blijken te zijn. Natuurlijk mogen en moeten onze gemeenten de bijbelse stelregel niet uit het oog verliezen: „beproeft de geesten of ze uit God zijn".

Hierover zou natuurlijk nog heel wat te zeggen zijn, ook al omdat we aangaande deze materie behoorlijk uit ervaring kunnen spreken.

Doch het wil me voorkomen, dat onze gemeenten vooral moeten trachten aan deze roep om arbeiders tegemoet te komen **door met al haar krachten de zaak van de opleiding onzer studerende broeders te steunen.** Het zijn ónze jongens, die zich voorbereiden op de dienst des Woords. Sommigen hebben goede posities prijs gegeven, omdat ze zich door God geroepen wisten tot de arbeid in onze gemeenten. Onze gemeenten kunnen, wanneer ze in en door het geloof handelen, haar gelden nooit winstgevender beleggen dan in de zaak van de opleiding! We hebben actieve jongemannen nodig, die van werklust blaken; die gegrepen zijn door Christus' zendingsbevel en daar niet meer los van kunnen komen. Jongemannen, die de allerbeste opleiding begeren, om straks onze gemeenten en ons volk als dienstknechten van Jezus Christus te kunnen dienen.

Intussen niet wanhopen.

Eigenlijk is het woord „wanhopen" minder juist. De bedoeling is: de moed niet verliezen. Want de arbeid in een Baptiste Gemeente staat en valt niet met een voorganger. In een gemeente van Jezus Christus moeten álle leden verantwoordelijkheid willen en durven dragen. De geschiedenis leert ons, dat ook in vacante gemeenten de stroom van zegen kan doorbreken. Waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen! Daar zal ook de trouw gevonden worden. En het verantwoordelijkheidsgevoel zal van zich doen spreken. Men zal al z'n krachten inspannen en z'n gaven ter beschikking stellen van het geheel, opdat de arbeid geregelde voortgang zal hebben. Ik kan mij voorstellen, dat een tijd van vacature voor menig lid een tijd van loutering wordt. In moeilijke perioden leert men de trouwe leden kennen en waarderen.

Broeders en zusters, gij vormt samen een gemeente van Jezus Christus, ook wanneer de dienaar van Christus, die onder u het Woord predikte, naar elders geroepen wordt. De tegenwoordigheid van den levenden Christus zegt alles voor het welzijn der gemeente. Waar de Geest van Christus heerschappij voert, daar kiemt leven en levensvolheid meer en meer. Een gemeente, die haar roeping verstaat, zál ook bij een eventuele vacature haar arbeid met zegen kunnen verrichten.

En al is bovenstaande ook waar, toch zullen vacante gemeenten met verlangen uitzien naar het einde van wat men een vacature pleegt te noemen omdat dan de arbeid der gemeente nog intensiever ter hand kan worden genomen. Hoe men het ook bekijkt en welke beschouwingen men ook ten beste moge geven, elke vacante gemeente verlangt naar een eigen voorganger.

En voorgangers zullen er komen! Aanmeldingen van broeders, die zich geroepen weten voor de arbeid in des Heeren wijngaard, zijn talrijker dan ooit te voren. Binnen afzienbare tijd zullen een paar onzer studenten beroepbaar zijn. Wanneer de Algemene Vergadering de nodige gelden voor de opleiding gaat voteren, zullen binnen tien jaar meer dan twintig broeders tot de arbeid in onze gemeenten kunnen ingaan. En dan denk ik nog niet aan de buitenlandse zending. Want op ons toekomstig zendingsveld hebben we vele mannen en vrouwen nodig. Bekwame en toegeruste krachten, die geen offer te groot achten voor Gods Koninkrijk, hebben we nodig.

De Kindervriend.

De eerste 4 nummers van ons evangelisatieblad voor de jeugd kwamen in mijn bezit. De Commissie der Unie droeg mij de verzorging van dit jeugdblaadje op en ik meende niet te mogen weigeren, want de arbeid moet toch door iemand gedaan worden. Natuurlijk is het niet gemakkelijk, om op dit terrein de opvolger van Ds. Barendregt te zijn. Toch heb ik mijn benoeming niet aanvaard, om, zodra de gelegenheid daarvoor is, weer te bedanken. Dan had ik dat immers beter maar direct kunnen doen. Wel heb ik tegen deze arbeid opgezien en zie ik er nog tegen op. Ik hoop echter mijn best te doen. Voor op- en aanmerkingen van hen, die hart voor de zaak hebben, houd ik mij gaarne aanbevolen. Ook van goede kritiek zal ik welwillend kennis nemen. Wanneer ons allen de best mogelijke verzorging van „De Kindervriend" maar voor ogen blijft staan. Zal er straks iemand zijn, die meer capaciteiten heeft en ook lust om dit blaadje te verzorgen, dan zal Oom Luc zijn plaats gaarne afstaan, want het gaat om de evangelisatie-arbeid door geschriftverspreiding onder onze kleinen. Ik vertrouw, dat wij elkander begrepen hebben. Intussen zij en blijve ons gebed voor onze kinderen. Jezus is de grote Kindervriend!

d. H.

Heiligen en wijzen

Toespraak, gehouden in een Kinderwijdingsdienst.

Aangekondigd is een kinderwijdingsdienst.

Hierbij heeft het woorddeel „wijding" de nadruk.

Wat betekent het?

Wat beogen wij met deze wijding?

In I Cor. 7 : 14 staat een bekend woord: „Want anders waren uwe kinderen onrein, maar nu zijn ze heilig".

Het verband, waarin dit woord voorkomt, laten we nu rusten. Paulus zegt erin, dat de kinderen van „u", dat waren de gelovigen te Corinthe, heilig waren. Natuurlijk geldt ditzelfde van de kinderen van alle gelovigen. De kinderen van de gelovigen zijn heilig. Dat volgt uit de omgeving welk zij toebehoren en waarin zij leven. Door hun gebed en voorbeeld verbinden de gelovige ouders hun kinderen aan God. Christus is in zulk een gezin het middelpunt. Om Christus heen staan de ouders en om de ouders heen de kinderen. In hun gevoel, geweten en zedelijk oordeel geeft Chrihtus de toon aan — ofschoon Hij niet altijd door hen gehoorzaamd wordt!

Wijden nu kan men alleen wat den Here *geheiligd* is.

Het is de daad onzerzijds. Het is het antwoord der ouders op de daad Gods: de heiliging hunner kinderen. Door hen den Heere te wijden, geven we ze aan den Heere over. Wilde Hij onze kinderen niet hebben, dan zouden we ze Hem ook niet kunnen wijden. Maar nu tonen we met den Here ook op het punt van onze kinderen eenswillend te zijn. We willen ze bewust, opzettelijk, onder Christus' invloed plaatsen. We erkennen Gods recht op hen; we verklaren dat recht Gods op onze kinderen heel hun leven door te zullen eerbiedigen. We zullen ze daartoe Christus' Woord laten horen, Zijn wil hun kenbaar maken.

De opvoeding, die christenouders hun kinderen geven, is dus niet neutraal. Ze leggen de kinderen beslissing over hun lot niet in eigen hand, maar leggen die in Christus' hand en roepen hen op, om Christus als hun Heer te erkennen.

Daarom houden we ook Zondagsschool.

De Zondagsschool streeft er naar, het kind onder Christus' heerschappij te brengen; het tot Hem te leiden en Hem te doen kennen. Het kind moet weten, dat het den Here toekomt; dat het recht heeft op de belofte van zaligheid.

Dat is het uitgangspunt van alle arbeid aan het kind.

Het komt God toe.

God heeft er recht op en gaf dat recht nimmer op en zal het nimmer opgeven. Hij heeft het geschapen en heeft in Christus de hand op hetzelve gelegd.

In Israël werd dat recht Gods op het kind erkend, door de voorstelling in de tempel. Daarbij werd het God opzettelijk door een aparte daad overgegeven, als in de armen gelegd. Het is *gelost!* Christus *stierf*, óók opdat het kind zou *leven!*

Hoe *troostrijk* is het, dat we het kind den Here mogen wijden!

God wil er mede te doen heben!

Hij wil bemoeienis hebben — óók met het kind!

De discipelen begrepen dat niet.

Ze brachten ook kinderen tot Hem, opdat Hij ze zou aanraken, zegt Lukas.

Oók nog kinderen. Dat werd den discipelen te veel en ze weerden de ouders, die het bestonden den Meester, die reeds zo overbelast was, ook nog met kinderen aan te komen. „Wat begrijpen die kinderen er nu van?" vragen aards-wijze mensen, die het rationalisme in het bloed zit.

Maar de Heiland nam hun dat zeer kwalijk! Hij legde ze de handen op, die kinderkens! — en zegende ze.

Kinderen *bezitten* — welk een vertrouwen heeft God ons daarmede geschonken! Maar ook: welk een verantwoordelijkheid.

Maar nu komt God ons tegemoet en zegt: gij, o vader en moeder, moogt op Mij rekenen.

Deze bemoediging nemen we gelovig aan door de daad der kinderwijding.

Mijn toehoorders, vaders en moeders! doet uw kind niet tekort! Onthoudt het niet de bekendheid met de liefde van God! Verzuimt niet het Hem in de armen te leggen; het te brengen onder 's Heeren Jezus zegenende handen. Geeft het die zielesteun. Doet het *nu* reeds, vóór het leven in al zijn hardheid op hen valt! Het heeft meer nodig dan de beste ouders het kunnen geven, dan het in den trouwsten vader, in de meest liefhebbende moeder vinden kan!

Maar de kinderwijding roept ons ook *tot een taak*.

Als het kind den Heere toekomt, moeten we heel de opvoeding daarop richten. Als we het den Heere opdragen en wijden, hebben we al datgene te doen of te laten, wat het heil van het kind eist. Dan moet Gods wil, en niet eigen gemak of eerzucht elke handeling bepalen. Komt het kind den Here toe en bekennen we dit in de wijding van het kind aan Hem, dan moet alles er bij ons op gericht zijn, dat het kind zichzelve ook eenmaal aan dien Here toevertrouwt.

Daartoe moet het Hem gaan kennen en Zijn liefde voor hetzelve een stuk werkelijkheid worden. Dan moeten de ouders de liefde van God voor hun kind vertolken.

U daarin te helpen, is o. m. ook de begeerte der Zondagsschool. Zij wil de kennis en de liefde van den Heer uitdelen onder de jeugd. Zij wenst in hun kleine zielevensters het licht van de grote liefde te doen vallen.

Dankt daarvoor en steunt haar daarin!

Want waar dát licht naar binnen valt, ontwaakt leven en gaan bloemen van vreugde bloeien. Daar krijgt het leven schoonheid en gaat vrucht dragen, die blijft. L.

INGEZONDEN

ZIELSVERHUIZING

Meermalen is het mij opgevallen, dat over het algemeen onder ons de gedachte van de onsterfelijkheid der ziel leeft, waaruit de conclusie volgt, dat de ziel bij het sterven zich van het lichaam scheidt, verhuist naar hemel of hel en bewust blijft voortbestaan.

De vraag komt telkens weer: Is deze zienswijze wel juist, d.w.z. is ze schriftuurlijk? Ofschoon men eeuwen lang deze leer heeft verkondigd, lijkt het me toch niet ondienstig om de juistheid hiervan aan Gods Woord te toetsen. ...

De oorsprong van de gedachte van de onsterfelijkheid der ziel ligt in het grijze verleden. Het is een heidens wijsgeer geweest, n.l. Plato, die leerde, dat bij het sterven de ziel bleef voortbestaan en in andere gedaante voortleefde. Door de Roomse Kerk werd deze gedachtengang als leerstuk overgenomen, met dit verschil, dat de ziel verhuisde naar vagevuur, hemel of hel. Behalve dan het vagevuur heeft de hervorming op haar beurt dit leerstuk overgenomen, en het wordt thans nog in zo goed als alle Protestantse kerken en kringen beleden.

De gedachte van het bewuste voortleven der ziel na dit leven is voor vele gelovigen een bron van rijke troost geweest. Dit mag echter geen belemmering zijn, om ons nog eens nader op dit leerstuk te bezinnen, aangezien Gods Woord daar mijns inziens geen positieve grond voor heeft, ja, zelfs iets anders leert.

De Schrift leert geen zelfstandig voortbestaan der ziel buiten het lichaam om. Integendeel leert ze ons, dat de ziel een deel is van het lichaam, en wel de persoonlijkheid, ook wel de kern of de ik-heid van den mens. Behorend bij het lichaam, maakt de ziel daar deel van uit, en zeker niet het onbelangrijkste deel. Adam *kréég* dan ook geen ziel, doch is *geworden* tot een levende ziel. En als God Adam waarschuwt niet te eten van de boom op straffe van de dood te moeten sterven, dan zegt God niet, dat eventueel alléén het lichaam zal sterven, doch dan wordt daarmede de gehele mens bedoeld. De Bijbel spreekt dan ook vele malen van de *ziel*, als de *totale mens* wordt bedoeld.

Dat de ziel *niet* onsterfelijk is, leert ons Ezech. 18 : 4 reeds: „De ziel, die zondigt, zal sterven".

Niemand is onsterfelijk, dan God alléén. 1 Tim. 1 : 16.

Niemand kan volgens Ps. 89 49 zijn ziel bevrijden van het geweld des grafs. Met het lichaam gaat óók de ziel in het graf. ...

Bij het sterven gaat de mens naar het graf. Gen. 3 : 19. De dood is een weerkeren tot stof, tot de aarde.

Daar in het graf verblijven de doden in onbewuste toestand. Zie Pred. 9 : 5, 6 en 10, Ps. 6 : 6, Job 3 : 17, Job 14 : 12, Jes. 38 : 18 e. a. De Bijbel spreekt van ontslapen zijn, d.w.z. beginnen te slapen. Dit is geen zieleslaap, doch een slapen der doden. Christus zegt van Lazarus, dat hij slaapt. Niet alléén de ziel, of alléén het lichaam slaapt, doch de hele persoon. Om tot het leven terug te keren moeten de doden worden opgewekt uit de slaap. Het is dan ook eerst in de opstanding, dat ze gewekt worden. Eerst dan, wanneer er nieuwe hemelen en een nieuwe aarde komen. Openb. 20 leert ons het ontslapen zijn der doden en hun opstanding uit het graf, de zee en de dood. Een opstanding, waarvan Christus volgens 1 Cor. 15 : 20 de Eersteling is. Daarna een iegelijk in zijn orde.

In Gen. 3 : 4 vertelt de satan aan Eva, dat zij de dood niet zal sterven. Eva heeft den satan echter meer geloofd dan God.

Bovenstaande wil zijn een inleidend woord tot diepere bezinning aangaande dit vraagstuk. Zou het mogelijk zijn om in „De Christen" tot een gedachtenwisseling over dit punt te komen? Eventuele brieven over dit onderwerp zie ik gaarne via den E.R. tegemoet.

G. D. te H.

Grijp moed, o pelgrim . . . . .

En al maar weer van voren af aan zing ik in mijzelf die vier woorden, niet zozeer om mijzelf moed te vergaderen, maar omdat ik gisteravond in een grote samenkomst een lied zong (van een blaadje papier, omdat het in geen bundel stond), waarvan het koor met bovenstaande woorden begon en waarvan de laatste regelen luidden: eens komen al Gods kind'ren thuis; wat zal dat zalig zijn.

U zult wel weten, dat onze predikant in algemene dienst een roemloze dood gestorven is. Maar noodgedwongen leeft hij toch nog. De gemeente te Eindhoven bracht een beroep op hem uit en door de omstandigheden geleid, werd dit aanvaard. Haast een half jaar zoekt de ganse Baptisten-gemeente van de lichtstad naarstig naar een woning, tot op heden zonder resultaat. Grijp moed, o pelgrim......

Wij zien merkwaardige dingen in onze dagen. Terwijl een rij van gemeenten zonder voorganger is, is hier een voorganger zonder gemeente. Zwervende en dolende op aarde. Her- en derwaarts getrokken door uitnodigingen van diverse gemeenten. Zodat, nu onder eigen naam, de zaak op dezelfde voet wordt voortgezet. In verband met de gewijzigde situatie werd van de reizen geen verslag meer gegeven, gelijk vroeger. Maar elke regel heeft zijn uitzondering.

Deze week vertoefde ik een dag of drie onder de Steenwijker broeders en zusters. Of wij daar dan ook een gemeente hebben? Neen, maar de Heer heeft er een. Negen jaren geleden was ik er ook eens geweest en nu bevond ik mij weer onder de geestelijke nakomelingen van de Gilde. Tot mijn spijt heeft br. Schaap vergeten mij het

boekje over de geschiedenis der gemeente mee te geven en zelf heb ik geen boek tot mijn beschikking, zodat het beter is niets te schrijven, dan iets onjuists te verhalen. Om het heel kort te zeggen: het zijn Baptisten, die wat minder water bij de doop gebruiken. Ze dompelen niet onder, „gelijk de Schrift zegt", maar besprenkelen. Tot de gemeente worden echter alleen zij toegelaten, die „zich uitgesproken hebben". Ik heb in geen onzer gemeenten zoveel graven in de Schriften gevonden. Hun lust tot dispu-
teren is daaraa
ter niet over d
het stond. Dog
daar een beetj
daarvoor mene
in de bijbel. H
eenkomst met
aan het Zonda
evangeliseert
jong met oud i
Hun confere
daar genoemd
leven der gem
ringen gehoud
vrij neemt bed
honderd. De a
en wij zagen
voor ons, een
Het is een v
gen logeren e
-vrouw het als
die huizen con
vrienden en de
tuigend en zing
ieder gesticht. I
de andere dag
het meerderen
eens enige dag
brengen.
Het zij mij v
ters in den lan
wensen aan mi
brief heeft ons i
niet eisen, dat
woord wordt u

Kinderu

Het is zeer v
maakt van het
tot het verscha
kinderen en an
We ontving
uit verschillend
zending in aanr
Deze opgave
ken en terwijl w
gegevens van
duidelijk, dat he
Deense zijde lig
eenstemming met de instructies, die we van onze Deense broeders ontvangen.

Er zijn natuurlijk allerlei vragen, waarop een antwoord moet komen, voordat we ons een duidelijke voorstelling van alles wat met de kinderuitzending verband houdt, kunnen maken. We moeten echter nog even geduld hebben en spreken de hoop uit, dat we zeer spoedig een volledig antwoord zullen hebben op de vraag: Wanneer en hoe vindt de uitzending plaats? Moeten we voor leiders en leidsters zorgen? Zullen alle kinderen gelijktijdig kunnen reizen? Enz. enz.

Ten behoeve van 71 volwassenen werd ook opgave gedaan. In verband met hun uitzending rijzen nog meer vragen; doch ook daarover hopen we binnenkort meer te kunnen melden.
ijsten van goe-
ook hiervan is
f in dezen vol-
n is zeer twij-
vorden gezon-
ast.
I. Doornkamp.

s! Hij zou met
ft aangedaan.
Ik zal mezelf
zegt. De haat
ls verder vast-
nan uit. Zijn
inding. „Mijn
is er in mijn
vordt het an-
oken hebben."
mij gekomen
h te bezinnen.
heel met jezelf
it. Ik haat en
Maar daar is,
l dat duistere
is geloof ik,
laat."
aan God ge-
t doen. In je
euwige Liefde
n, als jij je
stem. „Ver-
looit!"
te schok door
stig. „God is
in de ogen
noemdet, zal
mij de bood-
en verwacht
n en nu weet
it geschreven:
gehouden. Je
nog niets bij
d en de duis-

Er viel een diep zwijgen. Het gelaat van den eene veranderde elk ogenblik. Vreugde, helse vreugde, dan weer diep ernstig nadenken met iets van weemoed. Eindelijk vroeg hij: „Wat beekent dat laatste, van die zonden vergeven?"

„Dat betekent dit," zo luidde het antwoord, „door niet

Zondag 20 april '68
7 u Bolsward

Is God te vertrouwen?

Arnhem
18/7 77

Lezen 1 Tim 1:12-17

tekst vs 15 Dit is een getrouw (betrouwbaar) woord en alle aanneming waard, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren te behouden.

Mensen zijn niet te vertrouwen

daar moet u ook wel voorbeelden van hebben, van de onbetrouwbaarheid. / Maar: alle mensen zijn geen bedriegers! Er is goede trouw, in de samenleving, in de handel, vriendschap, huwelijk en liefde. Gelukkig dat het zo is.

Maar tenslotte zijn mensen niet te vertrouwen – uit onmacht – bij ziekte en lijden, bij schuld en zonde. Dan sta je alleen en is er geen mens in staat te helpen!

God is te vertrouwen

Wát bedoelen we met trouw en betrouwbaarheid. Op God kun je aan – dus óók op Zijn woord. Als mensen, zelfs vrienden en geliefden u los (moeten) laten is Hij er om op te leunen.
Hij maakt waar wat Hij spreekt: dit is een betrouwbaar woord en alle aanneming waard! Dat Jezus in de wereld gekomen is om zondaren te behouden

[illegible]

Maar de kinderwijding roept ons ook *tot een taak*.

Als het kind den Heere toekomt, moeten we heel de opvoeding daarop richten. Als we het den Heere opdragen en wijden, hebben we al datgene te doen of te laten, wat het heil van het kind eist. Dan moet Gods wil, en niet eigen gemak of eerzucht elke handeling bepalen. Komt het kind den Here toe en bekennen we dit in de wijding van het kind aan Hem, dan moet alles er bij ons op gericht zijn, dat het kind zichzelve ook eenmaal aan die

Daa

voor hetzelve een stuk werkelijkheid worden. Dan moeten de ouders de liefde van God voor hun kind vertolken.

U daarin te helpen, is o. m. ook de begeerte der Zondagsschool. Zij wil de kennis en de liefde van den Heer uitdelen onder de jeugd. Zij wenst in hun kleine zielevensters het licht van de grote liefde te doen vallen.

Dankt daarvoor en steunt haar daarin!

Want waar dát licht naar binnen valt, ontwaakt leven en gaan bloemen van vreugde bloeien. Daar krijgt het leven

die blijft. L.

ING

ZING

Meer
onder
leeft, w
zich va
bewust
De
juist, c
lang d
ondien
toetsen
De
der zie
geer g
ziel bl
Door
stuk o
naar v
heeft d
men, e
tantse
De
leven i
weest.
eens n
Woord
ja, zelf
De
buiten
een de
wel de
lichaam
onbela
is *gew*
schuw
te moe
het li
gehele
van de
Dat
reeds:
Nie
Nie
het ge
het gr
Bij
De dood

leven terug te keren
uit de slaap. Het is
it ze gewekt worden.
n en een nieuwe aarde
apen zijn der doden en
en de dood. Een op-
s 1 Cor. 15 : 20 de
zijn orde.
Eva, dat zij de dood
n echter meer geloofd

nd woord tot diepere
Zou het mogelijk zijn
htenwisseling over dit
over dit onderwerp zie

G. D. te H.

grim . . . . .

n zing ik in mijzelf die
lf moed te vergaderen,
grote samenkomst een
omdat het in geen bun-
bovenstaande woorden
n luidden: eens komen
zalig zijn.
kant in algemene dienst
Maar noodgedwongen
Eindhoven bracht een
ndigheden geleid, werd
zoekt de ganse Baptis-
rstig naar een woning,
p moed, o pelgrim......
in onze dagen. Terwijl
rganger is, is hier een
rvende en dolende op
en door uitnodigingen
onder *eigen naam*, de
tgezet. In verband met
de reizen geen verslag
ar elke regel heeft zijn

Daar in het graf verblijven de doden in onbewuste toestand. Zie Pred. 9 : 5, 6 en 10, Ps. 6 : 6, Job 3 : 17, Job 14 : 12, Jes. 38 : 18 e. a. De Bijbel spreekt van ontslapen zijn, d.w.z. beginnen te slapen. Dit is geen zieleslaap, doch een slapen der doden. Christus zegt van Lazarus, dat hij slaapt. Niet alléén de ziel, of alléén het lichaam slaapt,

of drie onder de Steenwijker broeders en zusters. Of wij daar dan ook een gemeente hebben? Neen, maar de Heer heeft er een. Negen jaren geleden was ik er ook eens geweest en nu bevond ik mij weer onder de geestelijke nakomelingen van de Gilde. Tot mijn spijt heeft br. Schaap vergeten mij het

boekje over de geschiedenis der gemeente mee te geven en zelf heb ik geen boek tot mijn beschikking, zodat het beter is niets te schrijven, dan iets onjuists te verhalen. Om het heel kort te zeggen: het zijn Baptisten, die wat minder water bij de doop gebruiken. Ze dompelen niet onder, „gelijk de Schrift zegt", maar besprenkelen. Tot de gemeente worden echter alleen zij toegelaten, die „zich uitgesproken hebben". Ik heb in geen onzer gemeenten zoveel graven in de Schriften gevonden. Hun lust tot disputeren is daaraan misschien niet vreemd. Ze zouden er echter niet over disputeren, als ze niet wisten wat er en waar het stond. Dogmatisch bekeken wijken ze wellicht hier en daar een beetje van de algemene overtuigingen af, maar daarvoor menen ze dan ook de nodige gronden te vinden in de bijbel. Hun gemeenschapsleven vertoont veel overeenkomst met de onze. Veel aandacht wordt geschonken aan het Zondagsschoolwerk, terwijl de jeugd o.m. prachtig evangeliseert met een voortreffelijke mandolineclub en jong met oud in een sterke zangvereniging den Heer prijst.

Hun conferentie, zoals de samenkomsten meer hier en daar genoemd worden, is een van de hoogtepunten in het leven der gemeente. Ook in de middag worden vergaderingen gehouden en daar jong en oud zich vrijmaakt en vrij neemt bedraagt het aantal bezoekers(sters) een tweehonderd. De avonddiensten worden nog drukker bezocht en wij zagen de laatste avonden een compacte menigte voor ons, een vierhonderd meelevenden.

Het is een voorrecht in een der gastvrije huizen te mogen logeren en omgekeerd beschouwen de gastheer en -vrouw het als een privilege een spreker te herbergen. In die huizen concentreren zich dan nog enige families en vrienden en de rest van de avond wordt discussiërend, getuigend en zingend doorgebracht. God wordt geprezen en ieder gesticht. De enige schaduwkant is, dat men elke dag de andere dag naar bed gaat. Ik kan slechts wensen, dat het meerderen van onze broeders gegeven moge worden eens enige dagen in Steenwijk, en dan in Bethel, door te brengen.

Het zij mij vergund om hier aan al de broeders en zusters in den lande, die bij de wisseling van het jaar gelukwensen aan mijn adres zonden, te danken. Uw kaartje of brief heeft ons intensiever aan u doen denken, doch gij zult niet eisen, dat een daghuur aan postzegels voor een antwoord wordt uitgegeven.

Huizinga.

Kinderuitzending naar Denemarken

Het is zeer verblijdend, dat zulk een ruim gebruik is gemaakt van het aanbod van onze Deense geloofsgenoten tot het verschaffen van herstel en ontspanning aan onze kinderen en anderen.

We ontvingen in het geheel opgave van 372 kinderen uit verschillende gemeenten, die voor een eventuele uitzending in aanmerking wensen te komen.

Deze opgave hebben we doorgezonden naar Denemarken en terwijl we dit schrijven, hebben we nog geen nadere gegevens van daar ontvangen. Het zij allen gegadigden duidelijk, dat het initiatief voor deze uitzending geheel aan Deense zijde ligt en wij slechts kunnen handelen in overeenstemming met de instructies, die we van onze Deense broeders ontvangen.

Er zijn natuurlijk allerlei vragen, waarop een antwoord moet komen, voordat we ons een duidelijke voorstelling van alles wat met de kinderuitzending verband houdt, kunnen maken. We moeten echter nog even geduld hebben en spreken de hoop uit, dat we zeer spoedig een volledig antwoord zullen hebben op de vraag: Wanneer en hoe vindt de uitzending plaats? Moeten we voor leiders en leidsters zorgen? Zullen alle kinderen gelijktijdig kunnen reizen? Enz. enz.

Ten behoeve van 71 volwassenen werd ook opgave gedaan. In verband met hun uitzending rijzen nog meer vragen; doch ook daarover hopen we binnenkort meer te kunnen melden.

Van de meeste gemeenten ontvingen we lijsten van goederen, die men gaarne zou ontvangen en ook hiervan is opgave gedaan aan onze Deense broeders; of in dezen voldaan zal kunnen worden aan al onze wensen is zeer twijfelachtig. Welke goederen ons ook zullen worden gezonden, onze tevredenheid staat bij voorbaat vast.

H. Doornkamp.

Sterker dan de haat

„Ik haat hem! En als ik 20 jaar jonger was! Hij zou met z'n leven moeten betalen, wat hij mij heeft aangedaan. Het grootste ongeluk wens ik hem toe. Ik zal mezelf wreken, ik zal......"

„Zwijg, ongelukkige! Je weet niet wat je zegt. De haat verblindt. Zwijg toch, voordat je jezelf steeds verder vaststrengelt in duistere wraakgevoelens."

„Dat kan me niets schelen," riep de man uit. Zijn lichaam beefde, zijn gelaat gloeide van opwinding. „Mijn leven heeft hij verwoest. Onrust en onvrede is er in mijn huis. Alles heeft hij kapot gemaakt. Nooit wordt het anders, word ik weer rustig of ik moet me gewroken hebben."

„Zeg mij eens, waarom je eigenlijk bij mij gekomen bent."

Hij antwoordde niet direct en scheen zich te bezinnen.

„Ja, waarom eigenlijk? Je bent het nooit geheel met jezelf eens. 't Is net of je uit twee delen bestaat. Ik haat en wil mij wreken."

„Dat is waar, dat is 't sterkste in mij. Maar daar is, geloof ik, ook iets anders. Dat zit onder al dat duistere en 't dringt, alsof het er boven uit wil. Dat is geloof ik, de oorzaak, waarom ik bij u kwam."

„Dat is God, mijn vriend. Die jou niet los laat."

„Ach, God?! Hoelang heb ik al niet meer aan God gedacht!"

„Dat zal wel zo zijn, maar nu móét je 't doen. In je hart is de geweldige worsteling tussen de eeuwige Liefde en je haat! En God kan nooit in je wonen, als jij je haat niet offert en vergeeft!"

„Vergeven?!" Hard en snijdend was zijn stem. „Vergeven, hèm?!" En hij noemde een naam: „Nooit!"

Bij 't noemen van de naam ging een lichte schok door den andere, maar dan antwoordde hij rustig. „God is sterker dan de haat." En den andere diep in de ogen blikkend vervolgde hij: „De man, dien gij noemdet, zal geen drie dagen meer leven. Gisteren werd mij de boodschap gestuurd: Hij is ziek, en lijdt heel erg en verwacht elke dag de dood. Hij kan geen vrede vinden en nu weet ik waardoor. Jouw haat hindert hem. Er staat geschreven: zo gij iemands zonden houdt, dien zijn zij gehouden. Je kunt je verblijden. Wat zijn lichaam lijdt is nog niets bij wat zijn ziel doorstaat uit angst voor de dood en de duisternis daarna."

Er viel een diep zwijgen. Het gelaat van den eene veranderde elk ogenblik. Vreugde, helse vreugde, dan weer diep ernstig nadenken met iets van weemoed. Eindelijk vroeg hij: „Wat beekent dat laatste, van die zonden vergeven?"

„Dat betekent dit," zo luidde het antwoord, „door niet

te vergeven bind je de zonde aan je eigen ziel, maar ook aan die van den andere. Je houdt daardoor de vrede van hem. Je maakt hem z'n laatste uren tot een hel! Op 't ogenblik strijdt God met je. Laat Hem winnen en geef je haat aan Hem. Die eeuwige Liefde is. Die ook voor jou, die Hem haatte, zich liet kruisigen. En geef een stervende de vrede......"

Enige uren later stond de man bij 't sterfbed van zijn doodsvijand. Men had hem eerst de toegang willen weigeren, maar hij had allen met geweld terzijde geschoven. Ze zagen elkaar lang aan, geen woord werd gesproken. Toen werd den stervende een hand toegestoken: „Vrede, ik haat niet meer. Vergeef, ik heb je zoveel slechts toegewenst. Maar Christus is sterker dan ik."

Kort daarna gaf de stervende de laatste ademtocht. Z'n laatste woorden waren: „Nu is t' vrede".

Vandaar ging de man naar huis. Z'n kleine meid opende de deur en keek, zoals gewoonlijk, hoe vaders gezicht stond. In plaats van schuw weg te sluipen, bleef ze nu verbaasd staan. Daar lag iets geheel nieuws en vreemds over hem. Maar dan zich tegen hem aandringend, zeide het kind: ‚Vader, uw gezicht staat zo blij, helemaal niet donker! U is zo mooi!"

Brongers.

GEMEENTE-BERICHTEN

GRONINGEN. — Zondag 6 Januari 1946 was voor de gemeente Groningen een dag van meer dan gewone betekenis.

In de voormiddagdienst, die door Ds. Vegter werd geleid, mochten we luisteren naar een prediking over de woorden uit Rom. 6: „*Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood.*"

U begrijpt al, dat er dus doopsbediening was, want zonder aanleiding horen we in de regel over deze tekst niet preken van onze kansels.

Op de eerste bank in de middenrij zaten 3 jonge zusters en 5 broeders in gespannen aandacht te luisteren naar het woord, waarin hun belijdenis en levenservaring zo zuiver is omschreven.

Ze wisten zich met Christus gestorven; ze wensten dit in 't openbaar te belijden, om hiermee aan allen te vertellen, dat niet meer de zonde zou heersen in hun leven.

Met Christus als Koning voelden ze zich één met de Gemeente. Ze wilden mede optrekken, het „Licht" tegemoet.

't Was een aangrijpend moment, toen acht keer de doopsformule onder grote stilte door het kerkgebouw weerklonk.

Toen, na het beëindigen van de dienst, de pasgedoopten weer verschenen, kwamen velen naar voren om hen de hand te drukken.

Bij de middagdienst, die geleid werd door Ds. Louw, was ons kerkgebouw weer tot in alle hoeken bezet.

De prediking bepaalde ons nu bij de doop van onzen Heiland. Hoe Hij Zich, door het ondergaan van de doop, plaatste in de rij der zondaars.

Aan het slot van deze dienst zou er weer gedoopt worden. Thans waren het drie jonge mensen, die op de eerste bank hadden plaats genomen.

Dat de blijdschap groot was bij deze oogst van 11 zielen, die op één dag aan de gemeente werden toegedaan, behoef ik niet te vertellen.

Bij de viering van het Avondmaal had een der ouderlingen het voorrecht, te mogen trachten deze blijdschap te vertolken. Dit is hem maar ten dele gelukt. Menselijke woorden zijn zo arm, wanneer we over onze diepste gevoelens moeten spreken.

Broeders en zusters, we hadden een goede dág en onze wens en bede voor al onze gemeenten is, veel van zulke dagen te mogen beleven.

de Corr.

VRIESCHELOO. — Droefheid en blijdschap wisselen elkaar af in dit leven. Op 2 December 1945 overleed in het R.K. Ziekenhuis te Winschoten Zr. Hesseling, vrouw van onzen koster. Haar leven was met Christus en het sterven is haar een gewin geworden. Menschelijk gesproken konden wij haar node missen, doch wij willen stil zijn voor Hem, Die zich niet vergist.

Voorts ontving onze br. voorganger een beroep van de gemeente te Heerlen-Treebeek, hetwelk hij aanvaardde. Ook hierin willen wij Gode zwijgen en den Heer bidden, of Hij ons een broeder wil zenden, die de herdersstaf van onzen broeder kan overnemen.

Zondag 9 Dec. was er blijdschap, doordat een zuster op haar goede belijdenis door de doop aan de gemeente werd toegevoegd.

De Kerstdagen waren gezegende dagen. De Heer was kennelijk in ons midden. Een jonge zuster vond vrede voor haar ziel. Oudejaarsavond kwam de gemeente samen om den Heer te danken voor de zegeningen, die Hij ons schonk in het achter ons liggende jaar. Het nieuwe jaar begon met een morgendienst en een jeugd-propaganda-avond, die in alle opzichten geslaagd mag worden genoemd. God zegene al ons medeverbondenen.

Uw br. in Chr. Bl.

PERNIS. — Geliefde broeders en zusters in onzen Heer Jezus Christus! Daar het weer zeer lang geleden is, dat wij in ons blad iets van ons hebben laten horen, willen wij nu enige dingen vertellen. Het kerstfeest, dat achter ons ligt, gaf ons rijke stof tot danken. Wij mochten met onze vereniging Zusterhulp voor het eerst het feest van de komst van Gods Zoon in het vlees vieren. Wij hebben een heerlijke avond gehad. Wij mochten Zusterhulp zien in woord en daad. De vrucht van deze avond was, dat een paar zusters zich opgaven als lid der vereniging. Ook hadden wij met meisjesvereniging en Zondagsschool heerlijke avonden. Wij hebben onzen Heiland aanschouwd als mens, maar ook als de Zoon van God.

Op 4, 5 en 6 Jānuari hadden wij voor de tweede keer Evangelisatiesamenkomsten. Onze voormalige jonge br. Reiling en onze toekomstige voorganger br. Baptist waren daarvoor overgekomen. Wij hebben deze avonden mogen neerleggen aan de voeten van onzen Vader, en Hij heeft ons overvloediger geschonken dan wij gevraagd hebben. Hij heeft ons de volle, rijke blijdschap geschonken van het heerlijke Evangelie. De Heere gaf ons veel luisteraars. Moge het Woord ook in veler harte een plaats gevonden hebben. Wij eindigen en wij bidden u van God toe voor het jaar 1946 de woorden, die gij vinden kunt in lied 197 uit de bundel van Joh. de Heer. Soli Deo Gloria.

Namens uw broeders en zusters der gemeente te Pernis,

N. Mastenbroek, secr.

AMSTERDAM beleefde heerlijke kerstdagen. Een liturgische dienst op de eerste feestdag had dusdanige belangstelling, dat enigen zich met een staanplaats vergenoegden. Het kinderfeest, dat daarop volgde, had eveneens veel belangstelling, terwijl het grote feest op de volgende dag wederom een overvol kerkgebouw te zien gaf. Er werd veel gezongen, de jongelieden kwamen degelijk voor de dag. Zangkoor en muziekclub deden zich verdienstelijk horen en het getuigenis van velen completeerde het samenzijn.

De eerste Zondag van dit jaar begon met een doopdienst. Een drietal, nog jeugdige, personen hadden de goede belijdenis afgelegd in 't midden der gemeente. Nadat ze knielend voor den Heere waren opgedragen, werd de doop voltrokken. Ds. Planting had nog de moed en kracht, deze handeling te verrichten. Een hartelijk welkom aan de pasgedoopten en een dito gelukwens klonk bij de tafel des Heeren. Halleluja!

W. V., secr.

GOD en de afgoden

Wij belijden te geloven in één God, de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus.

Er zijn vele afgoden, te veel om op te noemen.

Het Israël van vroeger werd steeds weer geroepen tot de dienst van den enen en waarachtigen God, de schepper van hemel en aarde, de God van Abraham, Izaäk en Jakob; die God, die Zijn volk uitleidde uit het diensthuis der slavernij. „Ik ben de Heer uw God, die u uit het diensthuis uitgeleid heb; gij zult géén andere goden voor Mijn aangezicht hebben". (Ex. 20 : 2 en 3). En toch gaf Israël zich steeds weer over aan de dienst der afgoden. De profeten riepen dan het volk tot bekering. Waarschuwend en dreigend menigmaal klonk hun woord. Ze riepen het volk tot bezinning. Soms waren hun woorden als striemende zweepslagen, die neerkwamen op de ruk van het afgodisch volk; dan weer was het bijtende spot, waarmee ze de onmacht van de afgoden aan de kaak stelden.

God en de afgoden. Het is of het één of het ander.

Wanneer wij God niet kennen, of wanneer wij Hem niet willen kennen — want die mogelijkheid bestaat ook — dan geven wij ons over aan de dienst der afgoden, want knielen en aanbidden zullen wij.

God schiep den mens naar Zijn beeld, de afgoden worden door ons „geschapen" naar óns beeld.

Waar de dienst van den God der openbaring naar de achtergrond wordt verdreven of geschoven, daar treedt de dienst van de afgoden als vanzelf naar voren.

Laten wij het elkander steeds weer mogen zeggen, dat God de Schepper van hemel en aarde is, terwijl een afgod een stuk of stukje van de wereld is, dat wij vergoddelijken. Een afgod blijft een dood ding, al noemen wij het ook eeuwig en heilig. Elke tijd kan zo z'n eigen goden hebben.

Ook in onze dagen moeten wij ons niet opnieuw in slavernij laten voeren. God leidt ons naar de opgang en het leven, de afgoden voeren ons naar de ondergang en de dood. Daarom: ogen en oren open! Geen andere Goden voor Gods aangezicht.

* * *

Aardse glorie gaat voorbij

We hebben allen gelezen,d at Hitlers testament gevonden is. Een zielig document, waaruit blijkt, hoe de Führer aller Germanen verstrikt is geraakt in zijn eigen waandenkbeelden.

Hoe kort heeft de glorie van Hitler maar geduurd! Maar toch nog lang genoeg, om een leger van demonen op te roepen, die zijn volk en ook andere volkeren in de diepste ellende en in de zwaarste rouw hebben gedompeld. Onder zijn protectie kon een ontaard wezen als Julius Streicher rustig voortgaan met het vergiftigen van vele millioenen jonge levens. En dat gif zal nog lang nawerken.

Hitler kon zijn kortstondige glorie alleen maar verwezenlijkt zien worden door de vernietiging van ontelbare menschenlevens, die zich kantten tegen zijn ziekelijke denkbeelden. Zeker, een kleiner of groter aantal fanatici en al de ongeneeslijke slachtoffers van zijn uit het evenwicht geslagen ideeën mogen in stomme berusting of in en door ondergronds verzet de heerlijkheid van Hitler bepeinzen of „predigen" — een feit is het evenwel, dat de glorie van den groten Leider voorgoed tot het verleden behoort. Zijn gloriekroon wankelde in het voor Duitsland zo fatale uur. Ingewijden zagen die kroon al veel eerder wankelen. Doch genoeg over de aarde glorie van Adolf Hitler, welke Goddank voor goed tot het verleden behoort.

En nu denk ik aan Napoleon, wiens heersersmacht ook korter duurde dan hijzelf gedacht had. Ook hij heeft zijn dromen van machtswellust gekend. Vele honderdduizenden en toch zo onverantwoorde Russische veldtocht, werden jonge levens, met name tijdens de door Napoleon gewilde de dood ingejaagd.

Toen Napoleons macht voor goed gebroken was, sloeg hij niet, gelijk een Hitler, de hadn aan eigen leven. Zijn levenseinde bracht hij door als gevangene op het ongezonde eiland St. Helena. En het was daar in de eenzaamheid, dat Napoleon de volgende woorden in zijn dagboek schreef: „Alle koningen dezer aarde gaan na betrekkelijk korte tijd volkomen ten onder. Alleen van Jezus, die door de wereld uitgeworpen werd, geldt dit niet".

En inderdaad — van Jezus geldt niet wat van alle wereldgroten zonder uitzondering gezegd kan worden, dat aardse glorie voorbijgaat. Afgezien nog van het feit, dat Jezus Christus niet op één lijn geplaatst kan worden met de oversten der volkeren, de machthebbers op aarde of hoe men ze ook maar wil noemen.

De glorie van Jezus behoort niet alle entot het verleden, zooals bij velen, die in hoogheid waren gezeten, het geval is: Zijn glorie straalt ook nu nog uit over het wereldrond. En ook in de toekomst zal Zijn luister bezongen worden, wanneer voor Hem zich alle knie zal buigen. „Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid". (Hebr. 13 : 8).

Heeft Jezus niet eens gezegd: „Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld"? In Zijn Rijk heersen daarom heel andere wetten dan in een aards koninkrijk. En is Hij in Zijn Rijk niet de eerste, omdat Hij aller dienstknecht is geworden?

Hoe gaarne zingen we van tijd tot tijd dat mooie lied van Gerdes: Daar ruist langs de wolken een lief'lijke Naam, die hemel en aarde verenigt te zaam.

Jezus, Jezus, Uw naam zij d'eer! Want Gij zijt der mensen en engelen Heer!

Aardse glorie gaat voorbij — dat ijeert ons de wereldgeschiedenis. Maar de glorie van Jezus onz enHeer zal voor altoos bestaan: daarvan gewaagt de heilsgeschiedenis.

d. H.

(Ongecorrigeerd)

NU KAN IEDER HELPEN!

Langs deze weg wil ondergetekende gaarne een beroep doen op allen, die oude postzegels hebben, deze te willen zenden aan onderstaand adres.

Deze gebruikte postzegels zijn bestemd voor een meisje, dat 10 jaar ziek is, en voor 1 millioen postzegels naar Zwitserland kan, om daar zo mogelijk genezing te vinden. Ik doe gaarne een beroep op Uw aller medewerking voor dit mooie doel.

Wilt U ook allen Uw kennissen en vrienden vragen?

U bij voorbaat dankzeggend voor Uw medewerking,

J. H. Schreuder,
Bovenstreek A 61, Bellingwolde.

Mededelingen

Ds. A. H. Deelstra, Biegracht 4, Genk (L.) België, wil de 2de of 3de Zondag in Februari gaarne één onzer gemeenten dienen. Die van zijn aanbod gebruik wil maken, gelieve hem te schrijven.

De gemeente te Hoogezand maakt hierbij bekend, dat haar geachte voorganger, Ds. J. Hekhuis, op Zondagnamiddag, 27 Januari, 3 uur, „afscheid" van de gemeente hoopt te nemen. 's Avonds 7 uur vindt een afscheidssamenkomst plaats in intieme kring voor gemeente en vrienden. Brs. en Zrs. uit omliggende gemeenten worden hierbij vriendelijk uitgenodigd.

P. v. d. Veen, Secr.

BEROEPINGSWERK

Ds. K. Prins te Nieuw-Weerdinge heeft het beroep van de gemeente te Deventer aangenomen en derhalve voor de andere op hem uitgebrachte beroepen bedankt.

De gemeente te Almelo heeft onder biddend opzien tot God tot haar vooranggr beroepen: Ds. J. B. de Neef te Nieuwe Pekela.

De gemeente te Utrecht heeft een beroep uitgebracht op Ds. G. W. Tijman te Sneek.

CORRESPONDENTIE.

Br. de R. te A.: Hartelijk dank voor uw brief. 't Leek me maar het beste te doen zoals nu geschied.

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van een welgeschapen dochtertje en zusje dat wij

JANTJE

noemden. J. F. v. Wier
H. v. Wier-Bronsema
Cornelius
Hinderkien

Harlingen 1 Jan. 1946.
Jac. Barkerstr. 27
Tijdelijk Algemeen Ziekenhuis
De Heere maakt alles wonderbaar, heerlijk wel.

Zo de Heere wil en zij leven hopen 22 Jan. a.s. onze geliefde ouders en grootouders

P. STATEMA en ECHTGENOTE

hun 30 jarige echtvereniging te herdenken.

Dat zij nog vele jaren gespaard mogen blijven is de wens hunner dankbare kinderen, behuwd-, kleinkinderen.

E. Statema
F. Statema—de Vries
Doetie
A. Spoelstra—Statema
A. Spoelstra
Matthy (geen receptie)

Drachten, 18 Januari 1946.

Heden, 5 Jan. 1946, ontsliep in haar Heer en Heiland te Apeldoorn onze dierbare Vrouw, Moeder en Grootmoeder

RINKJE LIST-DE WIND

in de ouderdom van 57 jaar. Ruim 40 jaar trouw lid der Baptisten Gemeente. Haar leven was Ps. 42:2-5 (onber.)

Tevens ontvingen wij 4 Jan. 1946 het bericht dat onze Zoon, Broeder en Oom

JAN LIST

in de ouderdom van 23 jaar, in krijgsgevangenschap op Java (N.O.I.) eind 1942 is overleden. Ruim 9 jaar was hij lid der Baptisten Gemeente met grote toewijding arbeidende voor zijn Heiland.

Moeder en Zoon zijn verenigd in het Vaderhuis.

H. List
Truus Plump-List
Wilhelm Plump
Martin

Schiermonnikoog,
Langestreek 117
Tijdelijk adres:
Hoogakkerlaan 52, Apeld'n.

De ter aardebestelling zal plaats hebben op Woensdag a.s. om 2 uur vanaf de Baptisten Kerk, Hoogakkerlaan 50, op de begraafplaats aan de Soerenseweg te Apeld'n. Vooraf wordt rouwdienst gehouden in de Baptistenkerk om 1 uur.

Het TABITHA-
propaganda-comité

vraagt Uw aller medewerking om ook de laatste 700 kalenders te verspreiden.
Vooral voor de zusters-propagandisten en bestuursleden der afdelingen Zusterhulp is het een erezaak ook de laatste Tabitha-kalender op zijn plaats te weten. Doet allen mee aan de eindspurt van de

TABITHA-
kalender-actie-1946

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47², Den Haag

VRIJDAG 25 JANUARI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2777

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 42318

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

„Getrouwheid"

„En een iegelijk, wien veel gegeven is, van dien zal veel geëischt worden; en wien men veel vertrouwd heeft, van dien zal men overvloediger eisen." Lucas 12 : 48.

Dit woord is zo eenvoudig, dat we het zonder meer verstaan. Ieder mens verstaat wel, dat geven een verplichting oplegt. Wanneer we onze kinderen een goede opvoeding geven, mogen we verwachten, dat zij dit op prijs stellen. Waarschijnlijk pas later, zodra ze de waarde daarvan leren verstaan.

Van iedere gave mogen we verwachten, dat ze iets bewerkt. Een dankbaar aanvaarden en een dankbaar gebruiken.

Dat Jezus deze waarheid uitspreekt, behoeft ons niet te verwonderen, want in 't algemeen verstaan de mensen de kunst van geven en nemen heel matig. Toch heeft dit woord een bijzondere zin, juist omdat Jezus het zegt en daarmede zijn bedoelingen heeft. Door de gelijkenissen, die de Heer hier gebruikt, wordt duidelijk, dat het gaat om de verhouding tot God. Vanuit dit licht gezien, krijgt dit woord meer zin dan alleen die van een algemene waarheid. 't Gaat om het geven en het vertrouwen, dat van God uitgaat en vanwaar komt het op onze getrouwheid aan. Wat doen we met de gaven en het vertrouwen van God?

Een iegelijk, wien veel gegeven is. God geeft. God geeft veel. Aan dit geven ligt hier een bepaald beeld ten grondslag en wel dat van den dienstknecht. In het eerste deel gaat het om den wakenden dienstknecht en in het tweede om den trouwen werkenden dienstknecht. Beiden worden zalig geprezen in vers 37 en 43. Zalig zijn die dienstknechten, welke de heer, als hij komt, zal werkende vinden" en „Zalig is die dienstkknecht, welke zijn heer, als hij komt, zal vinden altijd doende".

Van den wakenden dienstknecht zegt de Heer, dat hij zal gediend worden en van den werkenden, dat hij over al zijn goederen zal gezet worden. Welk een beloning!

Daaruit verstaan we bovendiên, dat hier meer bedoeld is als een slavenverhouding. Hier staat niemand minder dan Jezus Christus zelf in Zijn verhouding tot de mens. Hij is niet de uitzuiger of afperser, die voor zichzelf uit de mens wil halen, wat er uit te halen valt. Men moet zich niet in Christus vergissen of zich op Hem verkijken. Hij is niet de grote baas, die de kleinen negert en vernedert. Hij is de grote Gever, die ons God in Zijn liefde leert kennen en aanschouwen. Ziet maar op Zijn leven. Hij heeft maar weinig voor zichzelf gevraagd en aanvaard. Deed Hij het, dan was dat veelal nog terwille van hem, die deze dienst deed. Hij gaf en gaf altijd maar weer opnieuw. Aan Zijn gaven kwam geen einde en Hij gaf alles, Zichzelf.

Dit geven van Jezus heeft een bedoeling.

Hij is niet zo'n Sint Nicolaas, die voor ieder wat heeft, behalve voor de stoute kindertjes. Hij geeft ook niet met de bedoeling, iets van ons terug te ontvangen.

Zijn bedoeling lezen we af uit de gelijkenis van den werkzamen dienstknecht. Deze slaaf moest alleen maar klaar zijn voor de komst van zijn heer. Christus geeft Zich aan ons met het oogmerk, dat we bereid zullen zijn voor Zijn komst. Wij trachten onze kinderen wat te geven, dat ze klaar zullen zijn voor het leven.

In het Avondmaalswoord laat Jezus nadrukkelijk zeggen: „doet dat ter Mijne gedachtenis, totdat Ik kom." Hier valt te bedenken, wat Christus gaf, al Zijn bloed, Zijn lichaam, Zichzelf geheel en al. In dit geven van Christus valt voor ons dan weer opnieuw de zegen en de roeping ten deel, daarvan dankbaar te mogen gebruiken door woord en daad.

Het tweede grijpt verder: wien men veel vertrouwd heeft. Dit slaat op den tweeden knecht, die als de werkende wordt zalig geprezen. Hem immers wordt de taak van de huisbezorger toevertrouwd. Daaraan zou hij zijn trouw kunnen tonen of van zijn ontrouw blijk kunnen geven. Hij wordt getrouw en voorzichtig genoemd. Hij ziet vooruit. Hij weet, dat zijn heer zal terugkomen en hij verwacht hem metterdaad. Hij houdt daarmede rekening en richt zijn leven en werken dienovereenkomstig in. Hij verstaat, dat zijn heer hem vertrouwen schenkt. En dat weet hij te aanvaarden en dankbaar te gebruiken. Hij geeft er blijk van, het vertrouwen van zijn heer waard te zijn.

De taak, die de Heer hier noemt, bestaat daarin, dat hij voor het dienstpersoneel op tijd de maaltijden verzorgt. Een betrekkelijk eenvoudig werk, maar toch juist dat wordt ten voorbeeld gesteld. Meestal wordt juist aan het eenvoudige de trouw getoetst.

Het kleine is groot voor God.

Wij zijn er niet mede klaar, dat onze trouw bestaat in het bereid zijn voor de komst van den Heer. Hij mag ten minste verwachten, dat ook wij „doende" worden bevonden. En evenmin behoeft dat bepaald iets groots te zijn, wanneer we in onze arbeid maar trouw bevonden worden. „Onze arbeid" dan gezien vooral in de betekenis van onze persoonlijke verhouding tot God, maar evenzeer in onze persoonlijke verhouding tot onze mede-dienstbaren, nog ruimer tot onze mede-mensen.

't Kan best zijn, dat die ligt in onze dagelijkse arbeid, want feitelijk helpen we allen mede aan de voeding en verzorging van onze mede-mens. Ieder op zijn plaats en ieder op zijn tijd.

Wat zou de wereld er anders kunnen uitzien, wanneer de christenen zó hun leven en hun werk zouden zien en inrichten!

Want welk een vertrouwen geeft God de mens.

En dan ten laatste: „Van dien zal *veel geëist* worden" en „van dien zal men *overvloediger* eisen". Eisen, veel en overvloediger eisen zou ons aan gerechtigheid kunnen herinneren.

't Ligt inderdaad voor de hand dat hier van verwachting wordt gesproken, zelfs van een nadrukkelijk rechtvaardige verwachting. Is het niet recht, dat die dienstknecht, die aan de komst van zijn heer begint te twijfelen, en het er maar van gaat nemen, straks slaag krijgt? Hij gaf de anderen, wier verzorging hem was opgedragen, slaag en bedacht zichzelf heel rijkelijk. Hij at en dronk en werd dronken. Nu wordt hij afgescheiden en hij ontvangt zijn deel met de ontrouwen.

Er komt dan dus een scheiding tusschen trouwen en ontrouwen. Die zich het vertrouwen van den Heer onwaardig betonen, zullen dat smartelijk moeten ervaren.

Wat kan God ten minste van ons verwachten?

Dit: dat wij getrouw zijn.

God heeft ons veel gegeven!

God schenkt ons Zijn vertrouwen!

Betonen we ons als degenen, die het waardig zijn?

We moeten bedenken, dat God *uit* liefde handelt, zo in het geven als in het vertrouwen.

En hoe zullen wij gevonden worden, als Jezus komt?

H. Bakker.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Maandag 14 Jan. heeft de U. C. vergaderd te Groningen en het is een hele vergadering geworden. Ons Uniewerk komt weer op dreef, en met grote vreugde kan worden geconstateerd, dat de arbeid er over 't geheel genomen goed voorstaat.

Verschillende zaken gingen zo onder de hamer door, maar ook werden dingen aan de orde gesteld, die heel wat tijd vroegen.

Besloten werd br. J. A. Scholte beroepbaar te stellen voor Vriescheloo.

Er wordt nog eens de aandacht op gevestigd, dat geldinzamelingen (voor kerkbouw, enz.) buiten eigen gemeente verantwoord moeten worden in ons weekblad en dat deze gelden door de Unie dienen te worden bewaard en beheerd, tot ze voor het gevraagde doel worden aangewend. Het komt nog wel voor, dat op speciale samenkomsten of door middel van circulaires gelden worden verzameld voor een bepaald doel van een gemeente. Zij, die voor dat doel offeren, moeten ook de waarborg hebben, dat het geld voor het gevraagde doel zal worden besteed. Laten we allen deze gedragslijn volgen, zowel in het vragen als in het betalen.

Tot leden der E. C. U. werden herbenoemd de brs. Tijman, Weenink en Olyslager.

Tot leden der Commissie tot de Opleiding werden benoemd de brs. Hardenberg, Louw en Bakker.

Tot leden der Bouwstichting werden herbenoemd de brs. Paets, Boiten, Weenink en E. de Haan.

Tot leden der liederenbundelcommissie werden benoemd de brs. Van der Baaren, Weenink, Tijman, Huizinga en zr. L. v. d. Vrede—Reiling.

Het voorstel van Amsterdam (Pensioenfonds worde Uniefonds), is opgdragen aan een commissie, bestaande uit de brs. Van Reekum (Amsterdam), B. Hof (Groningen), Weenink, Reiling en Jansma. Deze commissie zal op korte termijn de U. C. rapport en voorstellen doen toekomen.

De gemeente Siddeburen heeft opgehouden te bestaan.

Willen de brs. secretarissen me spoedig de vragenlijsten voor de statistiek zenden? Zoveel te eerder kan deze worden gepubliceerd.

De wnd. secretaris,
E. de Haan.

RUST

......*en Ik zal u rust geven*".
Matt. 11 : 28.

Een onrustig mens is een mens, die uit zijn evenwicht geslagen is. Het vaste rustpunt is hij kwijt. Allerlei gedachten en gevoelens overmeesteren hem. Hij kan ze niet in geordende banen leiden. Integendeel, die gedachten en gevoelens drijven hem nu eens deze dan weer gene richting uit. Hij staat er willoos tegenover, hoeveel moeite hij zich ook geeft en hoeveel inspanning hij zich ook getroost. Hij wórdt meer geleefd, dan dat hij zèlf leeft.

We kunnen zonder enige overdrijving vaststellen, dat de onrust onder mensen en volkeren een alledaags verschijnsel is. Ja, ook in de volkerenwereld waart de onrust rond. Er is geen stabiliteit in de onderlinge verhoudingen. Er wordt gewikt en gewogen, geconfereerd in klein, maar zelfs ook in heel groot verband, doch de rust, waardoor men weer tot zichzelf kan komen, is zoek. Soms denkt men, dat er even een pauze is ingetreden in het adembenemende koor der volkeren, of daar wordt de rust al weer verstoord door een nieuw, nog nimmer gehoord lied, meesterlijk getoonzet, dat zowel in de ene als ook in de andere toonaard kan gezongen worden.

Hoe nodig is toch, dat de mens en ook de mensheid tot rust komt. Een altijddurende onrust mat zo vreselijk af. Men wordt er zo moe van! Men kan het leven niet aan. Het ontbreekt aan de nodige weerstand. Velen geven de strijd op. Anderen bieden nog een wanhopig verzet. En men raakt al verder van huis. Sommigen geraken onder de bekoring van het zoet gefluit van een „tovenaar", die zegt, orde te kunnen scheppen in een wereld vol chaos en die de economische, sociale en politieke vraagstukken zó zal oplossen. dat de rust eindelijk eens zal wederkeren. In alle tijden speelt ook de zogenaamde sterke man zijn troeven uit. En soms heeft hij er meer dan een buitenstaander vermoedt.

Ook zijn er — en ik kan nu juist niet zeggen, dat hun aantal groeiende is — die met het oog op een toekomst van meer rust, van meer stabiliteit, hun vertrouwen stellen op de cultuur en op de betere inzichten van de goedwillende mens.

Wie iets weet van de wereldgeschiedenis van de oudste tijden af tot nu toe, wie iets gelezen heeft van de strijd tussen volksstammen en rassen in China, in wat we nu noemen het midden-Oosten, in Amerika, in Europa en in andere delen der wereld, die weet, dat de wereldgeschiedenis heel goed kan worden weergegeven door dat ene woord en kan worden samengevat in dat ene begrip: *onrust*. De soms hooggaande golven hebben altijd de kusten der mensheid omspoeld. En de geschiedenis gewaagt van zeer vele springvloeden, die ganse volkeren en soms werelddelen hebben geteisterd. Wel mogen we zingen: Waar vind ik rust en vree op aard!

Over de onrust in mens en wereld kan aan de hand van ontelbare voorbeelden natuurlijk heel veel geschreven worden. Velen proberen de onrust achter schijnrust te verbergen. Doch dat is slechts de poging van een al te doorzichtige camouflagepolitiek.

Wij allen kennen het woord van Jezus: „Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven".

Jezus geeft rust! En Hij wil deze rust geven aan vermoeiden en aan hen, die belast, overbelast, zijn. Hij aanschouwde alle dagen en bij verschillende gelegenheden een grote onrust met als gevolg, dat de mensen het spoor

bijster waren. Ze waren als schapen, die maar blijven ronddolen, omdat ze geen weide hebben. Geen leiding van boven, geen houvast, geen zekerheid. Het ware rustpunt is zoek. Het leven is onevenwichtig geworden. De verbinding met God is verbroken! En zo zag Jezus niet alleen de gevolgen van de onrust, maar Zijn meesterlijke blik ontwaarde ook heel scherp de oorzaak er van.

Was Jezus een mensenkind als wij, dan zou Zijn uitnodiging als belachelijk in de oren klinken. Zo kan niet de ene mens tot de andere spreken. Want wat de onrust in mensen harten betreft, valt er onder ons een principiëele gelijkheid te constateren. Er moge gradueel verschil zijn waar te nemen en dit verschil kan zonder enige moeite of inspanning waargenomen worden, in wezen zijn we aan elkander gelijk.

Jezus is voor ons God geopenbaard in het vlees. Hij spreekt als machthebbende, krachtens Zijn opdracht van God den Vader ontvangen. Ook Zijn uitnodiging om bij Hem rust te zoeken en te vinden, ligt in de lijn van Zijn roeping.

Doordat de zonde ingekomen is, is de *enige juiste* verhouding van mens te God zoek geraakt. Het contact is verloren gegaan. De verbinding van mensenzijde verbroken. De gevolgen daarvan zijn zelfs nu nog niet te overzien. En zullen nooit door ons overzien kunnen worden. Ook is de onrust de harten binnengeslopen. Reeds bij het eerste mensenpaar ontdekken wij direct na de zondeval onrust. Het geweten gaat (gelukkig) spreken. Onvrede daalt neer in het hart.

Sedert de zondeval is de mens onrustig geworden, is hij op zoek naar het beloofde land, waar hij zwervensmoede zal mogen binnengaan, om eindelijk rust te vinden. Dat zoeken naar het Beloofde land vindt in allerlei beschouwingen en theorieën, in verschillende utopistische denkbeelden en gewaagde toekomstbeschouwingen haar uitdrukking.

De bijbel spreekt ons van den Beloofde! Van Jezus Christus. God, die direct na de zondeval de Zoekende en Vragende is, wil in Jezus Christus de Uitnodigende en Gevende zijn.

Om het nu maar zonder omhaal van woorden te zeggen: Rust vindt ge alleen bij Jezus, gij vermoeide ziel en gij overbelast mensenkind. Bij Jezus komt ge weer op adem, komt ge tot uzelf. De woorden van Jezus zijn woorden van eeuwig leven en zaligheid. Jezus is de weg naar het Vaderhart. Niemand komt tot den Vader dan door hem. Hij biedt u rust en vrede. Rust en vrede liggen dichter bij elkaar, dan men zo oppervlakkig wel vermoedt.

Zonder Jezus Christus kán deze wereld onmogelijk tot rust en vrede komen. Een uit het lood geslagen mensheid zal met de beste bedoelingen ook aan haar idealen moeten voorbijstreven, om daarna een nog grotere chaos te veroorzaken. De Schrift waarschuwt voor een toestand van schijnrust en schijnvrede. We mogen er met onze boodschap niet omheen praten. Want de onrust is groot in deze tijd. Allerlei duistere machten laten zich gelden. We leven in de breuk der tijden, waarin alles zich toespitst. Waarom wij christenen op onze hoede moeten *zijn*. In deze wereld moeten wij heenwijzen door woord èn daad naar Hem, die aan alle vermoeide, zwaar beproefde en afgetobde zielen *rust* geeft. Rust in Christus. Rust in God.

Kent gij deze rust, lezers?

d. H.

---

amerikaans

Ds. W. B. Alexander deed zijn intrede in z'n eerste gemeente, in een klein stadje in Oklahoma. Zijn geestdrift werd bijna in één keer uitgedoofd door de mededeling, dat de gemeente dood was en hij zijn tijd zou verspillen. Inderdaad leek het er op. In wanhoop plaatste hij ten slotte een mededeling in de krant, dat, daar de gemeente werkelijk dood gebleken was, hij de aanstaande Zondagmiddag de begrafenis hoopte te leiden. Natuurlijk was die middag de kerk vol nieuwsgierigen, die, toen ze binnentraden, een grote kist zagen, bedolven onder bloemen. De dominee zei zijn woord en gaf toen de aanwezigen gelegenheid langs de baar te defileren om nog eens de dode te zien. De mensen stonden op en in een lange rij trokken ze voorbij, daarbij een blik werpende in de kist; om daarna schuldbewust zich af te wenden. Op de bodem lag een spiegel.

Is dat Amerikaans?

Dat van die kist en de begrafenis ongetwijfeld. Ofschoon.... *Wie weet*, welk een gezegende uitwerking dergelijke gelijkenissen konden hebben. Vooropgesteld, dat de gemeente zoiets als dood is. Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat er geen volk meer in de kerk komt en dat de verenigingen niet meer voortgaan met samen te komen. Per slot van rekening houden we allemaal wel een beetje van gezelligheid en wij zoeken dat nou eenmaal niet in de wereldse paleizen. Wij gaan niet naar de kroeg. Maar dat we daar niet heengaan, zegt toch ook weer niet veel, want er zijn duizenden, die daar niet komen. Mitsdien kan dat geen bewijs zijn voor onze geestelijke welstand. Wij zijn ten slotte ook maar kuddedieren en het zijn de zonderlingen, die de weg alleen bewandelen. Dat de gemeente de kerk vult, is geen bewijs des levens. Het kan het zijn.

Maar de thermometer van den penningmeester is toch wel een tamelijk betrouwbare barometer. De verwisseling van het beeld *zit vast op dat woord meter. Ik vrees*, dat gij nu, nu ge misschien wat nattigheid speurt, zegt, dat men toch alle dingen niet meten kan. In elk geval laat *zich geestelijkk leven* slecht uitdrukken in grammen of meters. Dat is ook zo. En het is ook waar, dat men niet geeft voor een zaak, waarvoor men niet voelt. Doch wij geven toch niet alleen daar, waar wij wat voelen. Wij geven zoveel, zovaak uit gewoonte, uit een besef van plicht en misschien ook wel om ons een goede naam te verwerven of om die te behouden. Zodat een onbezorgde penningmeester nog niet een onvervalst getuigenis van het geestelijke peil der gemeente behoeft te zijn. Hij kán het zijn.

Het beste zal zijn, dat we een poosje in de kist kijken. Mozes had de ark en de geboden daarin en wij hebben het Nieuwe Testament. Altijd weer spreekt tot mij het feit, dat het eerste boek na de Evangeliën de Handelingen der Apostelen heet. In alle eerbied: daar is leven in de brouwerij. Zeker, daar is veel verkeerds. Achan herleeft in Ananias en Sapphira en dat er gemor was tussen de Grieks sprekenden en Hebreën is ook niet in orde, maar ondanks die zonden, lezen we toch maar graag de Handelingen en ook de brieven. Het Evangelie werd geloofd, ervaren. Het ging als een lopend vuurtje door de landen en toen de eerste eeuw vol was, lichtten op vele plaatsen rondom de Middellandse Zee de gemeenten. Och ja, in de brieven wordt ook wel eens de vinger op een zere plek gelegd, maar wat kan men anders verwachten van gemeenten, die gevormd worden uit mensen, die kersvers uit het heidendom komen. Men kan zich, daaraan denkende, slechts verbazen, dat de brieven er nog zo uitzien. Dan hebben wij toch wel een andere geschiedenis achter de rug. Wat een geloof, hoop en liefde blijkt ons hier en daar uit de oude annalen.

Mijn papier loopt bijna uit de machine en ik zal dus eindigen. Alleen nog dit: als gij klaagt over de gemeente, de vereniging, het werk in het algemeen, weet dan dat gij ook lid zijt en medewerker. Kijk in de kist. Waar gij een dode verwacht, ziet gij uw eigen beeld.

Huizinga.

WE GAAN VERDER

't Was stil, zoals dat bij een dodenakker precies past. De bekende grauwe luchten waren er eveneens en ik meen, dat die er ook bij behoren. Minder passelijk naar mijn gevoel was, dat ze hun aanwezigheid voelbaar maakten en hun natte straaltjes nederwaarts zonden. Maar dat was zeker wel goed bedoeld, want tijdens de begrafenisplechtigheid, die mij derwaarts dreef en in afwachting waarvan ik mijn tijd kortte in ronddwalen op het hof der kerk, verbrak de zon de grauwheid en zond haar liefelijke stralen tot ons. Dat was goed zo.

De zon schijnt toch over bozen en goeden en de regen regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen en ik heb er maar bij gedacht, of die bozen en goeden, rechtvaardigen en onrechtvaardigen, dood zijn of leven.

In een hoek twee groepen kruisen, gele en witte. Van elkaar verwijderd, want ze waren elkanders vijanden. Vijanden? Ja, want ze dragen de kentekenen van verschillende landen, die de strijd met elkander voerden op leven en dood. Welnu, mijn vrienden zochten — als ik — het leven en vonden de dood. En wat voor dood? Er lag een Engelse vliegtuigbemanning. Namen en nummers stonden vermeld op de kruisen. Arme kerels. Ver van huis en dierbaren, uit je brandend vliegtuig gesprongen en je sprong uit je vliegende doodkist bracht je geen redding. De dood had je allang in zijn armen geklemd, er was geen ontkomen meer aan. Nu wenen er vaders en moeders, vrouwen, meisjes, kinderen. Je kameraden hebben bloemen op je graven gestrooid, maar ze moesten verder.

Op een afstand liggen onze andere kameraden.

O neen, dat zijn onze vijanden en jullie vijanden. Je kunt het immers duidelijk aan de graven zien. Of houdt met de dood de vijandschap op? Bijna alle opschriften: unbekannt. Ja, jongens, maar niet bij God. God kent jullie wel. Wie is er van jullie naar Jezus gegaan? Of kende je Hem niet? Hebben jullie nooit van Hem gehoord of nooit van Hem willen weten?

God zegene je, mijne kameraden. Je strijdmakkers moesten verder, want je vijanden kwamen steeds nader en jullie konden 't niet meer houden.

Maar ik moet nu ook verder, want mijn plicht roept mij tot de levenden, die naderen met hun dode. We staan straks om een kuil, die de delver heeft gegraven, en we zullen dan zeggen, dat wij verder gaan, maar dat het Woord Gods blijft staan temidden van de trekkers door het leven!

Zo blijft het maar doorgaan, we gaan verder. Nu en dan staan we even stil, maar dat mag niet al te lang duren, want we hebben haast. We moeten vooruit. En waarheen dan?

De jaarswisseling bracht ons gelegenheid, even rustig stil te staan. We hebben teruggezien in het jaar 1945, waar nog veel geheimzinnigs, dat we niet verstaan kunnen, overbleef. Toespraken hebben we beluisterd en gelezen. Ze getuigen bijna zonder uitzondering van grote dankbaarheid, die er moet zijn. Er kwam een kentering in de tijden. Verdrukking en benauwdheid werden van ons genomen; vrijheid en vreugde werden ons deel. Toch zijn ook die wat op de achtergrond gekomen, want 't wordt hoe langer hoe meer duidelijk, dat er nog zoveel moet gebeuren, om de grootste nood te verhelpen. Uiterlijk zit er wel vaart in, maar hoe komen we klaar met de innerlijke nood? Hoe zullen de noodtoestanden op geestelijk en zedelijk gebied ooit verholpen kunnen worden?

En toch gaan we verder. Want we moeten vooruit.

Onze doden zullen we niet licht vergeten. De slachtoffers van de enorme vernietiging zijn te talloos, dan dat ze vergeten en verwaarloosd zouden kunnen worden. We moeten helpen en zullen dat doen.

Eerlijk gezegd, we vragen ons wel eens af, wat de zin van al die droeve dingen mag kunnen zijn. Waarom toch die onrust, waarom telkens zulke haatuitbarstingen, die de wereld dreigen te verderven?

We horen wel zeggen, dat dit zo gebeuren moet, want 't staat toch in de Bijbel voorzegd. Wat daar staat, is waarheid, zal dus in vervulling gaan. Onwillekeurig hebben talrijke mensen de laatste jaren opnieuw eens in de Bijbel trachten te lezen, wat ze er dan alsnog voor nieuwtjes konden uithalen.

In een vol en druk trammetje heb ik eens iemand zijn beschouwingen ten beste horen geven over een joods boekje ('t zal, naar ik begrijpen kon, het laatste bijbelboek geweest moeten zijn), waarin zo ongeveer het hele leven van Hitler stond voorspeld! Dus kregen we precies te horen, hoe het zou vergaan. 'k Weet niet eens meer, hoe dat precies werd voorgesteld, maar wij zijn intussen verder gegaan en zien, dat het anders kwam, als de profeet in het schommelende tramwagentje wist te vertellen.

Hij vertelde, wat hij dacht. En hij gebruikte de Bijbel — feitelijk mogen we dit niet eens bijbelgebruik noemen —, om zijn ideëen toe te lichten.

De Bijbel spreekt over de toekomst. Daarvoor zijn wij dankbaar en soms te gevoelig. Wij gaan immers verder en wel met grote haast. Ons interesseert de vraag: Waarheen?

Dus lezen we onvermoeid verder en zoeken naar de toekomst, zoals de Schrift die ons voorstelt.

Laten we nu alleen daarop mogen wijzen, dat we toch heel gemakkelijk dit grote feit uit het oog gaan verliezen, dat Jezus wederkomen zal. We hebben hier geen blijvende stad, maar moeten de toekomende zoeken. Wij moeten dus verder. Maar hoe?

Zullen we ons laten verlokken in het vaarwater van de veelsoortige en veelkleurige wereldverbeteraars en tijdsvernieuwers? Hoewel men zou mogen veronderstellen, dat er sinds de voorbije ellende veel geleerd zou zijn, zijn er toch maar betrekkelijk weinigen, die het schijnen te verstaan, dat de vernieuwing niet van buiten naar binnen de mens veranderen kan. Nieuwe mensen, daaraan is behoefte, en dan zullen er nieuwe tijden komen.

Het is wel een der eerste gevolgen, die aan het geloof in de komst van Christus zijn verbonden. De zorg van Jezus, die Hij voor zijn heengaan aan Zijn leerlingen bekend maakt, is toch, dat zij in de gehele wereld zouden rondgaan om het Evangelie te prediken. Het Evangelie, dat de mens als een verloren mens aanwijst, maar hem zegt, dat in Jezus de redding is geschonken.

Jezus komt terug. Wat zullen de resultaten zijn van die wereld-evangelisatie? Zal de Zoon des mensen, als hij komt, ook geloof vinden op de aarde? We gaan hier niet nader in op dit woord van den Heiland en kunnen volstaan met te wijzen op de vergedlijking, die uit het verband Lucas 18 : 1-8 duidelijk wordt: recht—geloof. Wel zoeken en trachten naar recht, maar waar is geloof?

Wij gaan verder, maar gaan we verder in blijmoedig geloof in Jezus en in Zijn wederkomst?

Kunnen we wel verder zonder dit vertrouwen?

Hebben we oog en aandacht voor de grote vraagstukken der samenleving, dan kunnen we met recht en reden twijfelen aan een lichtvolle toekomst. Oude spanningen werden gebroken, nieuwe spanningen zijn er reeds weer. Hoe komt de volkerenzee, tot een onstuimige storm opgezweept, tot rust?

Te midden van die storm en onrust zijn er dezulken, van wie het altijd nog geldt, dat zij het zout der aarde, het licht der wereld zijn.

Zij gaan zich opnieuw rusten tot hun grote taak: wereld-evangelisatie.

Zij gaan verder. Zij gaan voorwaarts, roemend in des Heilands kracht. In de wetenschap, dat „dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volkeren; en dan zal het einde komen". (Matth. 24 : 14). H. Bakker.

EXPORTEREN OF STERVEN

Jaren geleden hoorden wij dat woord gebruiken door een buitenlands staatsman. De waarheid van die uitspraak voor ons eigen land is ons allen zonder meer duidelijk. Wij beseffen nu wel degelijk, dat ook de staatshuishouding een soort winkelbedrijf is, dat wel kopen kan, als er ook maar verkocht wordt.

Wij kunnen datzelfde woord gebruiken, wanneer we zien op de gemeente. De gemeente, die niet evangeliseert, verstart, sterft. Ze moge dan nog wat doordrijven op krachten en geslachten van weleer, op een gegeven oogenblik zal de boot stilliggen. Inderdaad, er schijnen soms tijden van windstilte te zijn en dan helpt het niet, al blazen al de varensgasten op commando in het zeil. Maar ik neem aan, dat, ofschoon ik geen schipper ben, de schipper, als de wind wil afnemen, steeds meer zeilen bijzet, om ook het zwakste zuchtje uit te buiten. Er moet in de ganse gemeente een heilige drift zijn, om de hemelse krachten om te zetten in tastbare daden. Dat geldt ook voor ieder persoonlijk. De genade en de Geest Gods, de ellende der mensheid moeten ons tot een onophoudelijke activiteit opstuwen. Wij leven toch immers pas dan, wanneer we anderen de weg naar God wijzen. Dat leeft, exporteert, zet af, geeft uit. Of om nog eens in termen van weleer te spreken: wij moeten doorstoten, penetreren, afgrendelen, en opnieuw doorbreken.

Henry Ward Beecher wilde voor zijn werkzaamheden een paard en vervoegde zich bij een stalhouder, die hem een prachtdier bracht. Beecher zei: „Dat lijkt er op. Is hij ook zo goed, als hij lijkt?"

„Baas," antwoordde de man, „dit paard is het beste, dat we in de stal hebben. Hij zal werken precies gelijk waarvoor u hem nodig hebt en hij kan alles."

Beecher glimlachte en zei: „Wat wilde ik graag, dat hij een lid van mijn gemeente was".

Ach, waren wij, gemeenteleden, allemaal eens zo goed als wij schijnen te zijn. Waren we toch allen als dat paard, dat overal wel wilde werken en alles kon doen. Helaas. Wij zijn zo vaak met de schijn tevreden. Als de mensen maar de indruk hebben, dat wij wat zijn. Kunnen wij niet afspreken, dat we minder zullen praten, organiseren, reorganiseren, plannen, omlijnen en dat we meer zullen doen? Gisteren was ik in Dokkum en bij de thee kwamen we tot de conclusie, dat, wanneer Workum driehonderd Zaaiers kon plaatsen, men in Dokkum toch ten minste met honderd kon starten.

Gij hebt uw voornemens. Gij wilt ook niet graag zonder nut de aarde bewonen. Gij wilt iets doen voor den Heer. Uit dankbaarheid. Gij wilt wel iets doen voor de anderen in nacht. Uit liefde. Nu, begin dan niet met alles tegelijk. Er gingen eens een paar jongemannen op jacht. Ze hadden het voorzien op een koppel patrijzen. Door een of ander geruis werden de dieren opmerkzaam op gevaar en vlogen weg: „Schiet!" riep de een aan de ander, „schiet, je kunt niet weten." Toen wij als jongens op het schoolplein speelden, was er het zeer opwindend spel van elkaar te moeten vangen. En wat moest je dan als er een stuk of tien van de ene kant naar de andere renden? Alle tien grijpen! Of vijf? Nee, één maar. Die ene hielp je dan weer. Wee de dwazen, die naar ieder grepen. Stuk voor stuk, zo kreeg je ze allemaal. Zo moet men zich ook iets zeer bepaalds voornemen voor den Heer te doen. Alleen maar dat eene, en dat goed en grondig.

Misschien kunt ge niet veel doen. Is dat dan nodig? En laat ge daarom alles na? Het kan voorkomen, dat een lid van een muziekvereniging in het grote stuk, dat ze zullen spelen, verder niets te doen heeft, dan alleen maar een heel klein eindje mee te musiceren. Eigenlijk: alleen te spelen. Plotseling verstomt alles. De dirigent wendt zich naar hem toe en hij speelt — een of twee maten — meer niet. Een minimaal stukje in 't geheel. Maar het kon niet gemist worden. En hij mocht het spelen. Wie weet of in het grote werk, dat God nu uitvoert, uw stukje, uw gering werk, in de hemel niet als hemels zuiver gehoord wordt.

Wacht niet op anderen. Stoor u niet aan anderen. Verneem de bevelen van den Koning der eeuwen, Wiens lof *gij eens hoopt te zingen aan de zee van kristal.* Ga heen! Ga uit! Ga in! Huizinga.

GEMEENTE-BERICHTEN

HOOGKERK.

In de Oudejaarsavonddienst sprak Ds. Vegter over het onderwerp: Christus in het heden, verleden en de toekomst. We beluisterden een pakkend woord en met grote aandacht en stilte werd de prediking gevolgd.

Pl.m. 80 personen, waaronder vele vreemden, woonden deze mooie dienst bij. Na afloop gingen vele jonge mensen en enkele ouderen bij leden onzer gemeente aan huis de laatste uren van het jaar gezellig doorbrengen. Kwart voor 12 werd het gedicht: „Op de grens" en het woord: „Jaarswisseling 1945—1946", voorgelezen. Vijf minuten voor 12 gingen we over in een bidstond. Daarna zongen we een lied en mochten we de vreugde smaken, dat drie jonge dochters zich spontaan aan Jezus gaven. Tot drie uur in de morgen zijn we bij elkander gebleven, God lovende en dankende voor Zijn liefde en genade.

Nieuwjaarsmorgen wandelden we met 13 personen, waarbij onze drie nieuwe gelukkigen, naar Groningen, om de kerkdienst bij te wonen. Onze drie meisjes hebben zelf hun blijdschap den beiden predikanten medegedeeld, van wie ze een bemoedigend woord mochten vernemen. De Heer had nog meer voor ons. Op de Jeugdconferentie te Groningen kwamen weer drie uit ons midden tot den Heer en Zondagavond daarna nog een. Zo hebben we zeven nieuw geborenen in ons midden.

Hun jubellied is: „Door genade ben ik een kind van God". Soli Deo Gloria! Correspondent.

UTRECHT.

Zondag 13 Jan. j.l. kwam de gemeente in Jaarvergadering bijeen. Met bijna algemene stemmen werd toen tot herder en leraar der gemeente Ds. G. W. Tijman te Sneek beroepen.

Nu kunnen we niet anders doen dan biddend afwachten, hoe God de weg van dezen broeder leidt. Wij hopen voor *onze* gemeente, dat het zal blijken, dat deze Jaarvergadering een zeer belangrijke geweest is. In ieder geval was het een fijne vergadering. Op allerlei wijze kwamen eenheid en saamhoorigheidsgevoel tot uiting.

Uit het jaarverslag, dat deze keer op 2 jaren betrekking had, bleek, dat 5 leden der gemeente het tijdelijke met het eeuwige hadden verwisseld. Eén geval was zeer tragisch, dat van onze zr. Helena Nagtegaal, die in Nov. '44 op 28-jarige leeftijd tijdens een bombardement dodelijk getroffen werd. Wij missen haar, omat ze trouw in diensten en verenigingen kwam. Toch kunnen we, zoals br. Zerbst in zijn openingswoord zeide, dankbaar zijn, dat niet meerderen onzer gemeente door oorlogsgeweld omkwamen, en dat alle in Duitsland tewerkgestelde jongemannen behouden terug keerden.

Allen, die ons in de afgelopen periode met het Woord

dienden, zeggen wij hartelijk dank. In het bijzonder de brs. Hofhuis en Scholte. Br. Scholte bewijst de gemeente vanaf Sept. jl. goede diensten. Iedere Dinsdag komt hij naar Utrecht om huisbezoek te doen en leidt dan 's avonds een evang. samenkomst. Ook dient hij eens per maand in de morgendienst en staat de raad der gemeente met raad en daad terzijde.

De Kerstdagen en Jaarwisseling waren goede dagen voor de gemeente. Nogmaals danken we de brs. studenten Reiling en Broertjes voor hun gewaardeerde hulp.

Thans is de gemeente in actie voor de bijzondere samenkomsten, die we, zo de Heer wil, de volgende week met de brs. Weenink, Brongers en Scholte zullen houden.

Wij danken God voor de zegeningen, die Hij ons reeds schonk en bidden om bereide harten voor de komende dagen.

Ons motto luidt: Bidt en werkt.

Met vele groeten uit het centrum des lands,

F. Bos, Secr.

INGEZONDEN — POLITIEKE VRAGEN

Tegenwoordig schijnt het mode te zijn om in veel zaken, zo niet in alle, het Engelse voorbeeld te volgen.

In Engeland kent men niet, zoals hier, de verdeling der politieke partijen in Christelijke en niet-Christelijke; daar kent men alleen partijen, die voor ieder toegankelijk zijn.

Nu geef ik toe, dat het Engelse voorbeeld heel aanlokkelijk is. Indien alle mensen van goede wille zich nu eens verenigden, wat zouden wij dan spoedig een hemel op aarde hebben.

Het Parool van 10 dezer heeft het ook over het Engelse voorbeeld en prijst het volgen daarvan ten zeerste aan. Het blad schrijft o. a.:

„Het resultaat (van het onderzoek naar de herkomst der stemmen), wees uit, dat de meerderheid der Labourstemmers uit de arbeidersklasse werd gerecruteerd en uit de direct daarbij aansluitende technische krachten. Principiële vragen hadden een geringe rol gespeeld, de arbeiders prefereerden een arbeiderspartij, omdat het een partij „voor hen alleen" was."

Men moet echter voorzichtig zijn met conclusies. Wanneer de Labourpartij geruimen tijd achter elkander bleef teleurstellen, zou de arbeider ongetwijfeld ophouden in die partij „zijn" partij te zien en in *zoverre is de principiële lijn op de achtergrond aanwezig.*

Het Parool laat daar onmiddellijk op volgen:

Maar men mag er wel uit concluderen, dat de grote problemen, „die niet direct het arbeidersinkomen raken, het koloniale probleem, de buitenlandse politiek, geen beslissende betekenis hebben."

De beslissende factor in het politieke leven in Engeland is dus volgens het Het Parool het arbeidersinkomen. Zeer zeker een der belangrijkste problemen in het politieke leven. Maar er zijn er meer. Nemen wij alleen maar de Nederlandse problemen, de N. S. B., de geteisterde gebieden, de zuivering, de radio, de school. Allemaal stuk voor stuk vragen, waarop wij een antwoord moeten vinden als mens, neen, als Christen.

En voor het antwoord op die vragen zijn wij ook ten volle aansprakelijk.

Ds. Martin Niemöller schreef een dezer dagen:

In de eerste plaats heb ik nooit gezegd, dat het Duitse volk zonder onderscheid verantwoordelijk was voor en schuldig was aan de misdaden der Nazi's, maar ik heb het er ook steeds weer over gehad, dat wij het recht missen, al die schuld op die slechte Nazi's te schuiven en te doen alsof wij onschuldig waren. Ik heb er steeds weer de nadruk op gelegd, „ongetwijfeld wij zijn niet allemaal moordenaars, dieven en sadisten, maar wij hebben weinig of niets gedaan om een einde te maken aan het verderf en met name zijn wij tekort geschoten, want wij wisten zeer wel het verschil tussen de goede en de verkeerde weg en toch lieten wij de mensen, zonder hen te waarschuwen, hun verderf tegemoet gaan."

Ds. Niemöller ziet dus als taak van den Christen in het politieke leven:

1. Zelf het goede antwoord geven op de verschillende politieke vragen;
2. dit antwoord aan een ieder mededelen, of hij luisteren wil of niet, precies als de gemeente het Evangelie dient te prediken aan een ieder, onverschillig of hij wil luisteren of niet.

Vooreerst dus een antwoord vinden op iedere vraag in het politieke leven. Hoe wij dat antwoord moeten vinden is, dunkt mij, hier onnodig uiteen te zetten, gezien de gedachtenwisseling, die plaatsvond in De Christen over de doodstraf.

Ieder antwoord moeten wij biddend zoeken, omdat wij alleen onder Gods leiding het juiste antwoord kunnen vinden en als wij het antwoord hebben gevonden, moeten wij het met God durven wagen om het toe te passen.

Zou de volkspartij, die momenteel in wording is, Gods leiding willen aanvaarden? Zou die partij als partij Gods leiding aanvaarden en het met God durven wagen, als het er op aankomt, haar beginsel toe te passen in het politieke leven, of evenzo als de Engelse Labbourpartij alles laten draaien om het arbeidersinkomen, de socialisatie, maar in geen geval om God?

Ik ben bang, dat God door die partij in het museum van oudheden zal worden gezet, bij de verouderde Christelijke partijen en dat maakt haar voor mij onaanvaardbaar.

Mijns inziens is het voor ons als Christenen noodzakelijk, om ons als Christenen te verenigen, om zo gezamenlijk een groot Christelijk volksfront te vormen tegenover het niet-Christelijke.

J. H. Kollen.

De inzender las: Onze houding ten opzichte van de politiek, geschreven door Ds. J. Louw en afgedrukt in het nummer van 4 Jan. j.l.

Heden nam de Heere tot zich onzen lieven Vader, Behuwd, Groot-, en Overgrootvader,

CORNELIS JAN LOUW

Weduwnaar van Margaretha E. Kramer,

in de ouderdom van 84 jaar.

Uit aller naam,
Ga. LOUW

's-Gravenhage 19 Januari 1946,
Z. West Buitensingel 122

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde ouders

WESSEL BAPTIST en TJAAKTJE VRIEZEMA

den 2de Februari 1946 den dag te herdenken dat ze vóór 25 jaar in den echt zijn verbonden. Dat ze nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hunne dankbare kinderen.

Aaltje Mansens-Baptist
Jan Mansens
Koop en Jan

E. Erfscheidenveen, Kanaal B. Z.Z. No. 47

VRIJDAG 1 FEBRUARI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2778

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

IK ZEND U

Gelijk de Vader Mij gezonden heeft,
zend Ik ook u. Joh. 20 : 21.

Het geknakte riet zal Hij niet breken en de walmende vlaspit zal Hij niet doven. Anders had Jezus dit wanhopende groepje mannen met de scherven van hun geluk laten zitten. Hij zocht ze op, de verslagenen en wees hen op hun taak. Nu eerst begint het.

De Vader zond Mij zonder uitwendige heerlijkheid. Het begon in de stal van een herberg, het ging verder zonder een steen en het eindigde aan het vreselijke kruis. En daar was geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben. Geen goud, geen macht, geen relatie. Een vriend van de verworpenen.

Zo zend Ik u. Zonder zwaard en zonder buidel, de wapenen der aarde. Zeggen twee discipelen later niet tegen een bedelende kreupele: Zilver en goud bezitten wij niet? Mensen, die niet meetellen. Machtelozen, met wie niet gerekend wordt. Doch gelijk de inwendige rijkdom van Christus uitstraalt in nimmer eindigende pracht, wijl Hem de Vader gezonden heeft als een zwaar geladen schip, komend uit de hemelse gewesten, zo heeft Christus de Zijnen in de wereld gezet met een onnaspeurlijke rijkdom van kracht, blijdschap en hoop. En terwijl de macht der mensen verbreekt en hunne woorden verbleken, zwellen de stromen van het levende water aan en wordt de rijkdom der geroepenen groter bij het voortschrijden der tijden. Gelijk de Vader Mij zond, zend Ik u.

De Vader zond Mij in een vijandige wereld. Wel buigen zich herders en wijzen en in hen aller eeuwen liefde en wijsheid voor Hem, Die meer is dan Salomo, Jona en tempel, doch Herodes scherpt het zwaard en reeds groeit het hout, waaruit een kruis zal worden getimmerd.

Zo zend Ik u. Als lammeren in het midden van wolven. Zij zullen u vervolgen en overleveren, geselen en doden. In de wereld zult gij verdrukking hebben. De dienstknecht zij niet boven zijn heer. Zij, de wereld, kan u niet liefhebben. De wereld heeft Hem niet aangenomen en zij zal u niet aannemen, want gij zijt het ontdekkende licht, het bijtende zout; gij zijt het geweten der mensheid. In haar lichaam zijt gij een vreemd element, dat te zijner tijd uitgedreven zal worden. Ik heb buiten de poort geleden en het zal u duidelijk worden, dat zij u binnen hare poorten niet zullen dulden, *tenzij* dan dat gij met hen meeleeft en zondigt. Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik u.

De Vader zond Mij met een heerlijke boodschap. Hij heeft geen lust in de dood van den goddeloze, doch daarin dat hij zich bekere en leve. Ondanks de houding van Zijn volk heeft de Heer het bemind en gezocht te redden. Hij heeft op de bergen gebeden en in de vlakten geheeld en is het land doorgegaan, goeddoende. Tot in het laatste uur heeft Hij gepredikt.

Zo zend Ik u. Zonder uitwendige macht, onder veel tegenstand, met een onsterflijke boodschap van heil en leven. Ga uit in de gehele wereld. Zeg het toch voort. O, zeg het toch voort. God ontfermt Zich over dit verdwaasd geslacht. Zij struikelen en dolen. Ze sterven van de angst voor wat komen kan. Radeloos, redeloos, reddeloos. U zijn de woorden Gods toebetrouwd. Plant de kaars op de kandelaar. Gij hebt toch een woord voor de wereld, die sterft aan haar twijfel en strijd. Ik zend u. Gij zijt Mijne gezondenen, gezanten, getuigen. Jeruzalem, verhef uw stem. Kind'ren des Konings, hoe kunt gij nog slapen? De bevelen des Heren hebben geklonken. Waarom aarzelen wij? Zal het tot een doorbraak komen? Zal de ijver voor het huis des Heren ons verteren? Waar zijn de maaiers, bezield met vuur? En waar de zaaiers, die met tranen zullen zaaien, doch met gejuich wederkomen?

Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u.

Huizinga.

Boodschap van den President van het Baptiste Wereldverbond

Aan mijn mede-Baptisten in Nederland.

Waarde broeders en zusters,

De eerste Zondag van Februari staat voor de deur. Die dag hebben wij gedurende vele jaren als onze Baptiste-Wereld-Verbond-Zondag beschouwd, waarop wij onze eenheid in Christus gedenken en nadruk leggen op de bijzondere boodschap, ons Baptisten toebetrouwd, en God danken voor de vele zegeningen, ons geschonken, en smeekgebeden opzenden ten behoeve van alle onze medeverbondenen in lijden en nood.

Laat ons dat op 3 Febr. 1946 bij vernieuwing en met ons ganse hart doen.

Laat ons dan den Heer danken, dat Hij de grote oorlogen heeft doen ophouden en dat pogingen worden aangewend, om bloedige volkerenconflicten te voorkomen.

Laat ons Hem danken, dat velen door de kracht, uit het geloof geput, zijn staande gebleven in de ellende van de oorlog en dat de arbeid van de buitenlandse zending zich zo goed heeft kunnen handhaven.

Laat ons gedenken allen, die in kommer verkeren; al

de uiteengeslagen en vernielde gemeenten; en laat ons bidden, dat God Zijn kinderen zegene met een uitstorting van Zijn barmhartigheid ten behoeve van allen, die stoffelijk en geestelijk het slachtoffer zijn geworden.

Laat ons bidden, dat allerwege vrijheid van godsdienst genoten worde, en dat alle volken zich mogen verblijden in de vrijheid van 't woord, alsmede in de verbanning van de armoede en de vreze.

En laat ons bovenal onze aandacht schenken aan onszelf en aan de geestelijke gesteldheid van onze gemeenten en bonden en uniën. Hebben wij onze eerste liefde verloren? Dat wij met berouw tot God wederkeren. Zijn wij in onze ijver verslapt, dat wij opnieuw een vervulling zoeken van Zijn heilig vuur. Moge de ganse broederschap, die verenigd is in het Baptiste Wereld Verbond verlicht en aangegord worden met den levenden Geest van God, opdat het Baptiste volk van de gehele aarde het doeltreffende middel zij in Zijn hand voor de bekering van mannen en vrouwen en voor de uitbreiding van het Koninkrijk van Gerechtigheid en vrede en blijdschap.

Al uw broederen van alle landen zullen met u verenigd zijn op onze en uwe Wereld-Verbond-Zondag. Wij zullen met elkander schouder aan schouder staan voor onzen énen Heer. En wij zullen onze broeders, die van ons huis niet zijn, niet vergeten. Moge de genade Gods wezen met allen, die onzen Here Jezus Christus in oprechtheid liefhebben.

Moge 1946 ons ruimere gelegenheden bieden om gemeenschap met elkander uit te oefenen dan de oorlogsjaren ons hebben geboden. En dat de dag niet ver verwijderd zij, waarop wij op het Zevende Baptiste Wereld Congres tezamen kunnen vergaderen.

De uwe in het geloof, dat ons dierbaar is.

Londen, Jan. 1946. J. H. Rushbrooke.

L•O•S•S•E • S•C•H•A•K•E•L•S

HARDHOREND.

Wanneer het voor de ogen wat wazig begint te worden, en men de krant niet meer zo goed kan lezen, wordt er een bezoek aan den oogarts gebracht. Na korte tijd ziet men den bijziende geworden broeder of zuster met gewapend oog verschijnen. Het bezwaar, dat de ogen begonnen op te leveren, is op een eenvoudige wijze ondervangen: de bril gaf uitkomst.

Maar als het gehoor achteruit gaat, handelt men niet altijd even eenvoudig. Wie bijziende wordt, legt niet aan den uitgever van zijn dagblad de vraag voor, waarom hij zulke bleke inkt is gaan gebruiken of waarom hij de krant met zo'n kleine letter laat drukken? Niets daarvan — er wordt naar de bril gegrepen. Maar die hardhorend werd? Is zijn eerste gang naar den oorarts om zijn oren te laten onderzoeken en zich zo nodig een gehoorapparaat aan te schaffen? Helaas neen! De *spreker* heeft het gedaan. Gaat men, rekening houdende met het achteruitgaan van de gehoorscherpte, vooraan zitten? Neemt men plaats in de bank voor hardhorenden? „Ik dank je wel!" Er moet harder geroepen worden, zó hard, dat zij, met hun verminderd gehoorvermogen, het zelfs achter in de zaal of de kerk nog goed kunnen verstaan. Of ze zouden wel willen, dat de ruimte van geluidversterkers werd voorzien te hunnen behoeve, in plaats van een kleine geluidversterker op hun eigen oren te planten!

Waarom handelen we met onze oren toch vaak zo anders dan met onze ogen?

TE KORT, TE SMAL.

We hoorden eens verklaren, dat er mensen zijn, naar wier oordeel een dominee altijd te weinig doet en het weinige, dat hij doet, ook nog verkeerd doet. — Heeft u zulke mensen wel eens ontmoet? Wat doet men er aan?

NADERE TOELICHTING.

Naar aanleiding van een Schakel in De Christen van 16 Nov. 1945 vraagt een zuster om meer licht. Daar staat: „Hij (de christen) *gelooft* in de vergeving der zonden; hij *gelooft* haar in Christus te hebben en daarom bidt hij er om, dat ze hem geschonken worde". De zuster vraagt dan:

„Wat wordt daarmee toch bedoeld? U zult me wel dom vinden, maar ik begrijp het niet. *Altijd* had ik zo'n moeite te *geloven*, en bad altijd, dat het me geschonken mocht worden. Maar dat wordt hier toch niet bedoeld? Natuurlijk begrijp ik wel, dat we altijd biddende moeten zijn om het geloof te behouden en altijd dicht bij Christus moeten leven, ook in ons gewone dagelijkse leven. Wilt u dat eens duidelijk maken?"

Het nadenkende lezen, waarvan dit briefje getuigt, constateren we met genoegen. De zuster vat onze uiteenzetting van het voorwerpelijke en onderwerpelijke „hebben" niet. Wij, gelovigen, „hebben" in Christus de verlossing en de vergeving der zonden in Zijn bloed. Maar we hebben dat gelijk een kind een bedrag op de spaarbank heeft. De vader beheert dat. Heeft het kind geld nodig, dan moet het den vader vragen hem van dat geld uit te keren. Zo moet Gods kind, die alles *heeft*, wat tot het leven en de godzaligheid nodig is, den Bankhouder vragen, hem dagelijks te geven, wat hij voor het onderhoud van zijn geestelijk leven nodig heeft. Hij *heeft* het, maar het moet hem *uitgekeerd* worden. En het wordt hem uitgekeerd op zijn gebed.

We hopen, dat het deze zuster nu iets duidelijker geworden is. Anders vrage zij maar verder. De „L.", dien zij niet kent, woont ter plaatse van Ds. J. Louw, Parkweg 6a, Groningen.

TIEN DOOPSTELLINGEN.

Mag ik den broeder, die mij toezond De Kerkbode voor de Ned. Herv. Gemeente te Nieuw Weerdinge verzoeken onder zijn Hervormde en Gereformeerde plaatsgenoten maar vast te verkopen de brochure *Het Genadeverbond*, in zijn betrekking tot Israël en tot de Gemeente, verkrijgbaar in Het Lectuurfonds, Willemstr. 9 te Sneek? Ik meen, dat de prijs thans 50 cents per exempl. is. Later komen wij misschien op deze (wankele) stellingen nog wel terug.

BRUNNER EN DE KINDERDOOP.

Barth en Brunner zijn mannen, wier namen thans over heel de wereld bekendheid bezitten. Ze zijn grote theologen. Verschil van inzicht a.g. het „aanknopingspunt", het werk der genade in de mens, deed hen uit elkaar gaan, maar beide zijn ze mannen van invloed gebleven.

Barth deed voor enkele jaren de Ned. theologische wereld ophoren door zijn besliste verwerping van de kinderdoop. Wel is waar brak hij zijn betoog de gevaarlijke spits af, door te verklaren, dat geen predikant hier zelfstandig mocht gaan handelen, maar ieder te wachten had, totdat de Kerk als zodanig zich op het punt van de Kinderdoop had herzien. Wat praktisch haast daarop neerkwam, dat alles tot in verre toekomst bij het oude moest blijven. Want waarover de Kerk in de laatste jaren het gesprek ook heeft opgenomen — niet over de kinderdoop. Wie daaraan raakt, roept trillingen te voorschijn in heel het lichaam der Kerk.

EEN CITAAT.

Het Engelse blad „The Baptist Times", geeft in een bespreking van een werkje van Emil Brunner, het volgende citaat, na te hebben medegedeeld, dat Brunner begint met te zeggen dat hij — voorlopig ten minste — niet voornemens is na te gaan of er in het N. Testament enige vermelding van de Kinderdoop gevonden wordt.

„Onverschillig of dit zo is of niet," zegt hij, „het feit blijft, dat op die plaatsen, waar belerend over de doop gesproken wordt, en gehandeld wordt over zijn betekenis voor het geloof en voor de gemeente, steeds blijkt, dat de doop beschouwd wordt als een wederkerige handeling, hetgeen zich volkomen dekt met hetgeen wij genoemd hebben: betrekking van persoon tot persoon. In de doop is het God, Die als eerste en souverein handelt, de zonden vergeeft, de mens reinigt en wederbaart. Maar de mens handelt in de doop eveneens. Hij staat het toe, dat deze reiniging van zijn persoon plaats heeft; hij laat zichzelven de dood van Christus intrekken, hij belijdt zijn geloof en zijn toebehoren aan Christus. De doop is niet slechts een gave aan de mens, maar een actief aanvaarden en belijden van de kant van de mens. En die doop, die de vrijwillige belijdenis is van de kant van de mens, is zódanig de weg, waardoor de enkeling zich bij de gemeente aansluit."

EEN REACTIE.

In het volgende nr. van „The Baptist Times", het orgaan onzer Engelse geloofsgenoten, vertelt iemand, hoe een dame op het artikel, waarvan bovenstaand een citaat is, reageerde:

Na het artikel gelezen te hebben, zeide ze: „O, maar die dr. Brunner is zeker een Baptist." Het antwoord luidde: „Neen, hij zegt alleen wat zowat alle kinderdopende theologen en geleerden weten, n.l. dat de kinderdoop onschriftuurlijk is." Toen zeide de dame: „Dat doet me leed. Dit doet meer kwaad aan mijn vertrouwen in de christelijke ernst van leraren van de Prot. kerken als gehoorzame volgelingen van Christus, dan iets, wat mij tot hiertoe gegriefd heeft. Dan geef ik de voorkeur aan dat oude Schotse keuterboertje, dat, wanneer hij bevond, dat iets niet overeenkomstig het Woord van God was, het weigerde te doen. Voor *mij is deze man een godsdienstige* autoriteit, meer dan zulke geleerden ooit kunnen zijn".

„Ik probeerde," zo gaat dan die predikant verder, „deze mannen te verdedigen, maar merkte, dat ik eigenlijk geen steekhoudend antwoord kon vinden."

„Wat," zo vraagt hij, „moest ik als een, geroepen om het Goddelijk Woord te handhaven, geantwoord hebben?"

L.

OOG en OOR

STUDIEBEURZENFONDS.

In het nummer van 4 Jan. 1946 schreef ik over het beroepingswerk in onze gemeenten, onder het opschrift: *Gemeenten beriepen*. De volgende zinsnede, welke onder meer in dat stukje voorkwam, heeft een broeder uit het Zuiden van ons land geïnspireerd: „We moesten de beschikking hebben over een fonds, van waaruit enkele studiebeurzen betaald konden worden."

Deze broeder schreef mij: „Dit fonds moet er komen. Ik ben bereid hiervoor mijn krachten te geven, om dit fonds op te richten en voorlopig of langer te beheren". Voorts heeft hij ook al een „Ingezonden" klaar voor „De Christen", waarin we kunnen lezen, dat een studiebeurzenfonds nodig is „en derhalve zonder meer is opgericht." „De beheerders hebben rekening en verantwoording af te leggen aan de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. Het voorlopig doel is om elk jaar *f* 10.000.— bij elkaar te brengen om meerdere studenten een gehele of gedeeltelijke beurs te kunnen geven voor hun studie tot predikant. We praten er nu maar niet verder over, maar we moeten allen gezamenlijk aanpakken; we moeten daden hebben." En dan *eindigt dit als ingezonden bedoeld stuk*: „Reeds dit jaar moet het fonds over zoveel kunnen beschikken om de eerste beurzen te verstrekken. We vragen allen Gods zegen ook weer over dit werk. In het geloof verwacht ik stapels brieven met toezeggingen en-of bijdragen".

Het was voor *mij bepaald een verrassing, te lezen,* dat de geïnspireerde broeder mij als voorzitter van de voorlopige commissie had aangewezen, terwijl hij zelf bereid was voorlopig de functie van secretaris-penningmeester waar te nemen.

De goede bedoeling van dezen broeder waarderen *wij* zeer. En op zichzelf zouden we een studiebeurzenfonds *beslist* noodzakelijk achten. Maar men vergete niet, dat tot de oprichting er van vrij gemakkelijk besloten kan worden. Doch men verwachte niet direct stapels brieven met toezeggingen en-of bijdragen. In deze zomer daagt de Algemene Vergadering. Dat duurt al niet zo lang meer. De Gemeente, waarvan deze broeder lid is, zou er een voorstel van kunnen maken. Wil zo'n studiebeurzenfonds aan z'n doel beantwoorden, dan is het toch nodig dat de Algemene Vergadering daartoe besluite.

VERGEVING OP DE BASIS VAN HET RECHT.

Hierover schreef ik in het nummer van 11 Jan. jl. Een broeder zond mij naar aanleiding van het geschrevene een epistel, waarin hij zegt, dat ook hij van gevoelen is, dat het recht gehandhaafd moet worden. Maar toch is hij niet helemaal gerust hierover, want het recht moet niet in *theorie* gehandhaafd worden, doch in de praktijk. De beschouwingen van onzen broeder plaatsen ons midden in de praktijk. In ons weekblad werden dergelijke beschouwingen nog niet eerder opgenomen. Wel lazen we ze in andere bladen. Omdat we gaarne de objectiviteit willen betrachten, geven we ook aan onderstaande beschouwingen een plaats in ons blad.

Laat ons lezen én overdenken wat nu volgt:

„Maar om op 't gerechtigheid oefenen terug te komen. Is u werkelijk van mening, dat er recht wordt gedaan? Zou dit inderdaad het geval zijn, zo zou ik me er bij kunnen neerleggen. Maar hebt u wel eens gesproken met predikers, die onder politieke gevangenen arbeiden? U behoeft slechts de artikelen te lezen, die helaas te sporadisch in de couranten verschijnen. Zelf ben ik nu 15 maanden in een kamp werkzaam en heb het probleem van alle kanten bezien. Door dit werk kom ik dagelijks in aanraking met de overheid en allerlei instellingen, die op dit terrein bezig zijn. Doch dan is hier zeker geen sprake van gerechtigheid, die beoefend wordt. Neen, het grootste onrecht geschiedt er en we zullen als volk voorzichtig moeten zijn of we gaan dezelfde weg op als de Duitsers met hun manier van behandeling van gevangenen. Onze cijfers mogen dan niet zo groot zijn als u in uw artikel noemt, maar 120.000 is genoeg en niet te vergeten de meer dan een millioen mensen, die behoren tot de familie der geïnterneerden. Het lijden is nameloos. En nu kan men wel in naam van de gerechtigheid zeggen, dat het kwaad moet worden *gestraft*, doch de *onschuldigen lijden het meest*. Als u wist, wat er met de kinderen der politieke gevangenen gebeurt, zou u evengoed slapeloze nachten hebben. Hemelschreiend zijn de toestanden. Het is heus geen uitzondering geweest, dat kinderen nog, voor een stuk brood zich afgaven aan de mensen, die hen moesten bewaken. Boeken zou men kunnen schrijven. En dan de duizenden onschuldigen, die hebben gezeten en nog zitten? Dit is een publiek geheim. Duizenden zijn voor hun hele verdere leven bedorven en allerlei machten zijn aan het werk om

deze mensen voor de een of andere politieke of godsdienstige wagen te spannen, Er is een ondergrondse strijd gaande op leven en dood tussen machten, die de zielen der geïnterneerden willen winnen met allerlei middelen, die de gerechtigheid tot een bespotting maken. En het Nederlandse volk zal eenmaal diep betreuren, wat het nu doet.

Als gemeente van Christus hebben we hier onze stem te verheffen. Dat werd ook gedaan onder de Duitse overheersing.

Uw artikel bevat inderdaad waarheid, maar het zal de indruk wekken, dat gerechtigheid bestaat in het uitdelen van straffen zonder meer. Doch gerechtigheid eist ook recht en dat wordt met voeten getreden allerwegen.

Zou de weegschaal werkelijk recht hangen, accoord, maar zo is het helaas niet. De praktijk leert dat maal al te duidelijk.

De Overheid staat wellicht machteloos nog, maar de symptomen van wraak zijn overal nog merkbaar. Het is goed, dat u daarop wijst. We moeten deze mensen veranderen en naar Christus leiden. Doen we dit niet, dan kiezen ze het tegenovergestelde en de gevaren voor communisme zijn niet meer te ontkennen.

Hoe groot is onze roeping in deze chaotische tijd. Christus alleen kan uitkomst brengen en als we Hem ons volk voorstellen en de zendingsgedachte weer levendig wordt, ook onder de Baptisten, zal het bloed der mensen niet van onze hand kunnen worden geëist."

Bovenstaande gedachten van br. Ph. Looy van Eindhoven, zijn een overweging meer dan waard.

Het is moeilijk, om in een wirwar van gedachten en gevoelens de juiste weg te zien en te gaan. Gelukkig vinden we in bovenstaande geen gevoelsuitingen, welke het beeld alleen nog maar verwarder maken. Aan een stem uit de praktijk geven we gaarne een luisterend oor, althans wanneer hij, die spreekt, zich plaatst op de basis van de geopenbaarde waarheid van God.

d. H.

UIT NOOD ONTSTAAN?

Ik had er rustig UNO boven kunnen schrijven en dan begrijpt u wel waarover dit artikeltje gaan zal. We volgen in spanning het verloop en de ontwikkeling van de pogingen tot de vestiging en versterking van de wereldvrede. 't Wordt ons zo langzamerhand duidelijk, dat het winnen van een oorlog niet zo moeilijk is als het winnen van de vrede. Wat zijn er vele onopgeloste vragen, wat moet er veel gepuzzeld, gepraat en geplooid worden, voor en aleer er een enigszins aanvaardbare grondslag is, waarop gebouwd kan worden!

En telkens weer komen er nieuwe verwikkelingen. Zo nu en dan zou men van boos opzet willen spreken: 't schijnt of er behagen is, om nog meer geharrewar te doen ontstaan. Wij eenvoudigen, zouden er gemakkelijk de moed bij kunnen verliezen, want de zin van al dat gedoe wil maar niet tot ons doordringen.

Laat ik eerst even zeggen — u weet dat natuurlijk wel — dat m'n opschriftje een bekende afkorting op het oog heeft: UNO. Dat betekent: Organisatie der verenigde volkeren. De interpretatie moge uw goed- of afkeuring hebben, maar mijn persoonlijke indruk was er al dadelijk een van een noodsituatie, die ons weer opnieuw duidelijk wordt.

Op die noodsituatie meende ik u even te moeten wijzen, want dat zegt ons veel.

We komen voortdurend op ieder terrein des levens in aanraking met de nood. 't Is eigenlijk zo algemeen en daarom ook zo niets zeggend geworden om over de nood te spreken. Ieder kan daarbij het zijne denken. De een zal daar denken aan voedselgebrek, een ander aan zijn moeite om met weinig geld z'n vele en hoge kosten van levensonderhoud te kunnen dekken. Een derde ziet met een slag weer voor zich de felle nood, die het verlies van man of zoon aanbracht.

We kunnen tot in het oneindige doorgaan. Wie zal in staat zijn, de grote nood naar waarheid te kunnen beschrijven? We waarderen de goed bedoelde pogingen, waarvan we soms kennis kunnen nemen, we zien telkens weer nieuw licht vallen op de grote nood, maar steeds hebben we gedachte, dat ook hier het woord geldt: De helft is ons niet aangezegd!

Hoe zouden we de noodsituatie tot op de bodem kunnen peilen, wij, die er zelf insteken? Daarvoor is toch ten minste een oordeel nodig, dat niet vanuit die noodsituatie wordt gegeven.

In die gelukkige omstandigheid verkeren wij. Wij kennen dit oordeel. Het komt nl. tot ons in Gods Woord. Gods Woord zegt in een taal, die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat, hoe het er met den mens en met de wereld voorstaat. Dat zegt God ons in de zending van Zijn Zoon Jezus Christus. Wie oren heeft om te horen, die hore!

We deden goed, op dit oordeel van God te letten en het vooral niet naar de achtergrond te laten dringen door de vele oproepen, die aandringen op vernieuwing en wat nog meer.

De noodsituatie moet, om te beginnen, recht onderkend worden. Niet allen die, waarin we zelf nu op dit ogenblik terecht zijn gekomen, maar vooral die, waarin we gemeenschappelijk ons bevinden. Dus niet allereerst, welke vorm onze persoonlijke nood aangenomen heeft, maar wel allereerst, wat dan de nood uitmaakt, waarin we gemeenschappelijk zijn gekomen en dreigen vast te lopen.

Het kan met zeer verschillende woorden worden genoemd. B.v. het gebrek aan vertrouwen. Kunnen we wel verder gaan in deze wereld, waar we vol wantrouwen zitten, aangaande de bedoelingen van bepaalde volkeren? Zal in de toekomst toch weer niet een streven openbaar worden, dat naar een nog erger katastrofe zal leiden, als die we nu hebben leren kennen? Waar zijn de waarborgen, dat we daarvan vrijgesteld zullen worden?

Laat ik de zaak noemen, waarover we het wellicht zonder meerdere omhaal van woorden eens zullen zijn: onze grote, gemeenschappelijke nood is God!

Als God er niet was, als God Zich niet zo zou hebben geopenbaard, als Hij dat heeft gedaan, mogelijk was er dan niet die nood, waarin we nu zijn.

Wat doen we nu om die nood, dat gebrek op te heffen? We maken ons sterk. Mensen sluiten zich aaneen, volkeren zoeken tastend elkanders steun. We organiseren!

Dat is goed, daar kunnen we niet van buiten. Dat is eenvoudig een gegeven van de natuur. We staan alleen, maar zoeken elkander in tijd en van gevaar en nood. Daar is het niet nodig direct van het kuddedier en zijn moraal te spreken. We zijn gemeenschapsmens. We behoeven de gemeenschap, die van het gezin, van de staat, van het volk, van de kinderen Gods. Waarom dan ook niet die van de volkeren?

Toch moet nog een opmerking uit de pen. Waarom organisatie? En waartoe? Omdat we in een uiterlijke nood zijn beland en opdat we er weer uit zullen raken? Is 't alleen maar de vraag naar de betere toekomst, die hier denken en handelen mag beheersen?

Dan antwoorden we, dat dit ons weinig vooruit zal kunnen helpen, met alle achting overigens voor de goede bedoelingen.

Er zal rekening gehouden moeten worden met de grote nood: God. Die noodsituatie zal moeten gezien worden en wordt die gezien, dan is die daarmede eenvoudig opgelost. Want die noodsituatie ligt alleen aan onze kant.

God heeft die vraag allang opgelost. Hij heeft immers Zijn Zoon gezonden ter redding en behoudenis der wereld!
Dit moge sommigen vreemd klinken, in zulke eenvoudige woorden een situatie te bespreken, waarin de wereld zich bevindt. Al te eenvoudig waarschijnlijk voor wie enigszins de situatie kan inzien.
Toch staan de zaken daar niet anders.
God is óf onze nood óf onze oplossing voor de nood. „Weg met God!" of „Heer Jezus kom!"
Vandaar mijn vraagteken achter de vrijelijke interpretatie van de woorden UNO. Wat daar besproken en besloten zal worden, zal voor kortere of langere tijd voor onze wereld richtinggevend kunnen zijn. Maar dit mogen we wel als zeker opmerken, wanneer de noodsituatie niet gezien zal worden als de vraag naar God, dan valt het resultaat bij voorbaat te betwijfelen. Dan zal men dagenlang atoombomdebatten en soortgelijke besprekingen kunnen hebben, maar de tijd zal voortsnellen en de verborgenhden des harten openbaren.
Onze troost zij altijd weer, dat God gesproken heeft door Zijn Zoon, en opnieuw zal spreken, want Jezus komt!

H. Bakker.

Die met tranen zaaien....

Iets over de eerste jaren van B. M. S. Yakusu.

In September van het jaar 1895 gingen de zendelingen G. Grenfell en Harry White met de zendingsstoomboot „Goodwill" de Congorivier opstomen naar Upoto. Tot die tijd was Upoto het Oostelijkste zendingsstation in Congo. Na een kort verblijf daar ging men weer verder in Oostelijke richting. Men was op een onderzoekingstocht om te zien waar men een nieuwe zendingspost zou kunnen stichten. Na verscheidene dagen steeds in Oostelijke richting te hebben gestoomd, kwam men eindelijk zo ver, dat de Stanley-watervallen verder doorstomen verhinderden. Daar ging men terug en ongeveer 18 K.M. verder de rivier af werd aangelegd. Daar was men dicht bij een dorp waar mensen van de Lokele volksstam woonden. Zij meenden, dat zij een goede plaats voor een nieuwe post hadden gevonden. Even Oostelijk kwam de zijrivier de Lindi in de Congorivier stromen en dus was daar weer een weg aan de Noordkant om verder het binnenland in te reizen. Zendeling Harry White schreef er zelf over: „We hebben een ideale plaats gevonden, hoog genoeg boven het water om nooit last van overstroming te krijgen."
Dus besloot hij daar te blijven. Een twaalftal schooljongens van het zendingsstation Upoto, die de reis hadden meegemaakt, beloofden bij hem te blijven en hem in alles te helpen. Zendeling Grenfell liet de ijzeren roeiboot achter om Harry White in staat te stellen met zijn jongens de naburige dorpen te bezoeken en de gehele omgeving goed op te nemen. Dat was de eerste stap tot het stichten van een nieuwe post. Een geschenk werd gegeven aan de mensen, die te Yakusu woonden en alles was goed geregeld toen de „Goodwill" en daarmee ook zendeling Grenfell weer in Westelijke richting weg stoomde.
Maar spoedig kwamen de moeilijkheden. De jongens van Upoto waren nog nooit zo ver van huis geweest, en hoewel ze beloofd hadden trouw te zullen helpen, werden ze spoedig rusteloos en kregen ze heimwee. Op zekere nacht verdwenen ze met de ijzeren roeiboot, hoewel ze slechts voldoende levensmiddelen hadden voor één dag. Het was een gevaarlijke onderneming. Ze moesten wel 10 dagen roeien voor ze te Upoto konden aankomen. Wat zouden ze doen tegen de uitdagingen van de vele stammen, die aan de rivier woonden? Die mensen waren toen nog kannibalen, menseneters dus. De afstand was bijna 500 K.M. Men kon zo gemakkelijk een twaalftal jongens in een open roeibootje vermoorden. Maar hoe het zij, ze bereikten veilig hun familieleden te Upoto.
Nu was Harry White alleen, maar hij wanhoopte niet en ook ging hij er niet stil bij zitten, want in 2 maanden sloot hij vriendschap met de omliggende dorpen en maakte hij reizen in de omgeving, soms lange wandeltochten in het bos, lopende van dorp tot dorp. Met een kano roeide men de Lindi op, wat niet gemakkelijk was, daar zijn eigen jongens, met wie hij kon spreken, hem hadden verlaten. Hij kende de taal van de mensen te Yakusu en omgeving niet, maar hij werd enigszins bekend met de omgeving en de verschillende dorpen en was op de hoogte gekomen met belangrijke feiten, waardoor hij begreep dat het goed zou zijn om Yakusu te nemen als centrum van Evangelisatiewerk, want dat is zendingswerk immers. Toen hij Yakusu verliet, om te Upoto met het Kerstfeest te zijn, beproefde hij de mensen door als zijn voorraden, die hij had, in zijn open hut achter te laten. Bij zijn terugkomst vond hij alles in de beste orde.
In het begin van 1896 keerde Harry White terug naar Yakusu. Hij had ondertussen te Upoto houtwerk gereed gemaakt voor een te bouwen huis. Hij ging dus weer ijverig aan de arbeid. Hij bouwde ook een ruwe eenvoudige hut, ongeveer 4 M. breed en 5 M. lang, met een bladerdak en toen zendeling Dodds arriveerde in Mei, ging hij daarin wonen.
Ondertussen waren de inboorlingen onvriendelijk geworden. Zij wilden niet zo goed meer mee helpen. Tevens werd de gezondheid van White er niet beter op. Ook Dodds leed veel af en toe. Die ziekte, met de onvriendelijke houding van de inboorlingen, want die mensen zijn nog al wispelturig en veranderlijk, daarbij de spanning en zorg van het verplegen, schenen de kracht van dezen sterken man te verbreken.
Hij zelf schreef: „Ik vrees, dat ik uitgeput ben, ik kan mijn energie maar niet terug krijgen."
In Nov. werden ze verblijd door de aankomst van Mevr. White en zendeling Albert Wherret. Daarop ging Dodds Yakusu verlaten om zo mogelijk rust en genezing te zoeken in een reis de rivier af.
Helaas, de zo zeer gevreesde koorts legde bijna dadelijk beslag op Wherret. Ook White en zijn vrouw hadden vaak koorts. Binnen een maand had de koorts de krachten van Albert Wherret gebroken en zijn aardse loopbaan werd beëindigd.
Van die droeve tijd schrijft White het een en ander dat we hier laten volgen . „Aan de vriendelijkheid van onze buren hebben we het te danken, dat de last niet te zwaar is geworden. Inboorling en blanke beiden hebben door hun vlugge hulp en sympathie ons zeer getroost. Eerst vroeg ik van de mensen in het dorp om naar Stanleyville te gaan met een brief, om daar de staatsambtenaren te berichten van het sterven van Wherret. Zonder tegenspreken roeiden zij naar Stanleyville en 's middags reeds kwam de stoomboot „Aia" aanleggen, met een officier, die alles regelde en er voor zorgde dat de zaken in orde waren. Met de hulp van dien officier en een vriend werd alles geregeld. Voor Mevr. White was het een moeilijk uur om, hoewel ze koorts had, op te staan en te doen wat ze kon om dan tenslotte te zien hoe zo plotseling dat leven werd weggerukt. Een graf werd gegraven onder de „Bokolondo"-boom. Hoewel alles hier bedekt is met bos, zullen wij zolang deze post bestaat, het bos niet laten

groeien over het graf van onzen broeder. De inboorlingen, als ze voorbij dit graf komen, zeggen: daar is het graf van Akelaolou = Hij, die goed doet; want zo was hij bekend bij hen. In komende dagen zullen nog velen God danken voor de gift van dit leven, voor de vorming van een Christelijke gemeenschap te Yakusu en omgeving. Want hoewel Wherret zelf niet veel heeft kunen bouwen van 't zendingsstation, is hij toch de eerste, die zijn leven heeft gegeven, opdat het woord van God gepredikt kan worden in dit gedeelte van de wereld.

Harry White en zijn vrouw bleven er nu niet stil bij zitten en gingen ook niet dadelijk naar huis. 31 Dec. kwam zendeling Stevens hen helpen met het werk. Hoewel zij hierdoor werden bemoedigd, bleek het toch nodig te zijn om in April de thuisreis te aanvaarden. Ook Stevens had vaak koorts.

White, de sterke maar uitgeputte man, zou echter zijn vaderland niet terug zien. Op reis naar huis riep de Heer hem tot hoger gewesten en te Mayumba werd White begraven, naast het graf van een anderen zendeling. „Er blijft dan een rust over voor het volk van God."

Vrij vertaald v. verkort uit: "Yakusu, the very heart of Africa".

P.S. De afstand van Leopoldville naar Stanleyville is niet 16.000 K.M., maar 1600 K.M. In een vorig artikel is een 0 te veel geslopen.

Wij hadden hier goede Kerstdagen. Op velerlei wijze werd Gods naam grootgemaakt, vooral door de prediking van het Woord door onzen voorganger. In een Kerstwijding, waar pl.m. 600 ouden en jongeren bijeen waren, werd door de jeugd het programma uitgevoerd, wat ons een goede avond gaf. Met de kinderen werd feestgevierd en ook door de mond van deze kleinen werd het komen op aarde van het Kindje Jezus gezongen. Op vooroorlogse wijze werden de kinderen getracteerd en we zagen blijde en schitterende oogjes.

Op 15 en 16 Jan. 's avonds om 7.30 uur, mochten we evangelische samenkomsten houden.

De brs. Ds. Vegter en Ds. Brongers waren in ons midden en strooiden met milde hand het Evangeliezaad uit. Op ernstige wijze is het Woord Gods verkondigd en dringend gewezen op de ernst van het leven. Al mochten we niet terstond vruchten aanschouwen, toch geloven we dat zulke avonden op Gods tijd vruchten zullen afwerpen.

Door het bedanken van Ds. Prins op het beroep van onze Gemeente, werd op Zondag 20 Jan. door de Gemeente een beroep uitgebracht op Ds. Bakker van Emmer-Erfscheidenveen.

Dat God onze broeders voorgangers moge leiden en bewaren.

Alle broeders en zusters Gode bevolen.

A. K., Secr.

GEMEENTE-BERICHTEN

2e EXLOëRMOND. — Op 5 December gaf ons Muziekgezelschap „De Bazuin" voor het eerst na de bevrijding een uitvoering in ons kerkgebouw. Het kerkgebouw was die avond tot in alle hoeken bezet. Een teken dat De Bazuin in de plaats onzer inwoning nog gewaardeerd wordt! Ook het mannenkoor „De Bazuindragers", dat zich deze avond voor het eerst liet horen, zong mooi.

De 9e, 10e en 11e Dec. hield de gemeente Evangelisatiesamenkomsten. Ook deze avonden was ons kerkgebouw gevuld met een luisterende schare. Ds. Hekhuis, die voor die avonden tot ons was overgekomen, heeft het blijde Evangelie gebracht. Hoewel wij geen zichtbare vruchten mochten aanschouwen, toch geloven wij, dat het niet tevergeefs is geweest. De eerste en tweede Kerstdag bracht onze br.-voorganger ons het aloude Kerstevangelie. Bij de Kerstfeestviering van de Zondagsscholen, was het kerkgebouw geheel bezet. Des avonds was er nog een Kerst-jeugddienst. De tweede Kerstdag 's avonds kwam de gemeente bijeen. Ook daar was het goed. De Geest des Heeren was in ons midden.

Wij zien met dankbaarheid terug op deze dagen en bidden, of de Here die blijdschap in ons wil bestendigen en dat ook wij, zondaars, tot dat heerlijke leven mogen komen. Het oude jaar werd afgesloten met een prediking het nieuwe jaar leverde een gelukkig begin. Een jonge broeder had de wens te kennen gegeven om gedoopt te worden. Op deze Zondag werd hij door de doop de gemeente binnengeleid, waarna de gemeente het Avondmaal vierde. Dat op dezen eersteling in 't jaar 1946 nog velen volgen. Hij stelle de gemeente verder tot een zegen.

Namens de gemeente: D. Wever.

NOORDBERGUM.

In onze laatste kopy wensten we alle broeders en zusters gezegende Kerstdagen. Wij hebben zeker ook allen gezegende feestdagen gehad. Alleen al het vrij zijn van de macht van den onderdrukker, wat anders onze vreugde drukte op zulke dagen in de laatste jaren, maakte ons dankbaar en blijde.

HAULERWIJK.

Waarde broeders en zusters in Christus,

Nu het jaar 1946 zijn intrede heeft gedaan en we terugzien op het jaar, dat achter ons ligt, kunen we getuigen, dat de Heer met ons is geweest. De opkomsten tijdens de kerkdiensten waren goed. 12 Aug. 1945 en 30 Sept. 1945 waren feestdagen voor onze gemeente; twee broeders en twee zusters werden door de doop aan de gemeente toegevoegd. Doch ook droefheid ging ons niet voorbij. 17 Oct. 1945 werd zuster Bouwina Jansma-Hofstra en 11 Dec. 1945 zuster Tetje Akker -Eikenaar tot heerlijkheid bevorderd. Hun nagedachtenis zal bij ons in dankbare herinnering blijven.

Onze geachte br. voorganger, naar Zandbulten geroepen, is nog steeds in ons midden in verband met de heersende woningnood in andere gemeenten en brengt met liefde en toewijding ons nog steeds de boodschap des Heils.

De Kerstdagen hadden we gezegende samenkomsten. De 1e Kerstdag werd ook het Kerstfeest door de leerlingen van de Zondagsschool gehouden, bij welke gelegenheid het kerkgebouw haast te klein bleek te zijn. De 2e Kerstdag hadden we 's avonds tezamen met de jongeliedenvereniging een feestelijke samenkomst. Zang, voordrachten en optreden van de zangvereniging wisselden elkaar af. Ook bij deze gelegenheid was het kerkgebouw geheel bezet. Op Oudejaarsavond kwam de gemeente tezamen om Gode lof en dank te brengen. Dankend voor de zegeningen ons in het afgelopen jaar geschonken, zijn we het nieuwe jaar ingegaan, vertrouwende, dat de Heer ook in de toekomst met ons zal zijn.

J. Bos, Secr.

ARNHEM.

Hoe zullen wij een goed en mooi Kerstfeest vieren? Dit heeft de kerstcommissie zich ook afgevraagd. We hadden van alles niets. Geen versiering, geen verlichting enz. Doch een paar brieven naar enkele gemeenten in ons land en het versiersel voor de kerstboom, kaarsen ter verlichting, ja zelfs een grote geldelijke bijdrage, en nog wel ongevraagd, stroomde binnen.

We hebben met de kinderen en ook als gemeente een heerlijk en gezegend Kerstfeest mogen vieren. Br. Bosma

was in ons midden en heeft ons zeer verdienstelijk de Kerstdagen gediend.

Arnhem herleeft. Ook de Baptisten Gemeente. Ondanks de puinhopen. We kunnen God dankbaar zijn voor zovele zegeningen. Wij zeggen naast Hem, alle gemeenten, die hebben bijgedragen tot het slagen van ons Kerstfeest zeer hartelijk dank. De Kerstcommissie.

Geliefde broeders en zusters,

We kunnen gelukkig meer verheugde klanken laten horen dan enige tijd geleden. Onze vurige wens is vervuld en we hebben een voorganger gekregen. Reeds nu gaat het de gemeente goed.

We hadden gezegende Kerstdagen onder leiding van student Bosma, die voor deze dagen tot ons overgekomen was. Dank zij de gemeenten Hengelo, Groningen, Leeuwarden en Sneek, die voor kerstboomversiering en verlichting gezorgd hadden, was ook de aankleding als van ouds. En de kinderen der Zondagsschool konden allen voorzien worden van een kledingstukje en (of) een stukje speelgoed en boek, dank zij vele milde gevers en geefsters alom in den lande.

In de dienst des Woords wordt de laatste tijd regelmatig voorzien. Rest mij nog te melden, dat twee broeders de doop hebben aangevraagd. Verblijdt u met ons. God zegene al onze gemeenten, in 't bijzonder geldt deze wens voor de gemeente Almelo. Onze aller bede zij, dat God meer arbeiders in Zijn wijngaard uitstote.

B. H., wnd. Secr.

HEERENVEEN.

Geliefde broeders en zusters in Jezus. We mogen van Zondag 13 Januari getuigen, dat het een zeer bijzonder gezegende dag is geweest. We mochten er n.l. getuige van zijn, dat br. Sikkema in de dienst werd ingeleid door Ds. Tijman. Door Ds. T. was als tekst Jes. 49 : 8 en 9 gekozen. Een grote schare toehoorders vulde onze kerk.

In de middagdienst deed Ds. Sikkema z'n intrede. Als thema was gekozen: „Beveel gerust uw wegen" en als tekst: Ps. 77 : 14. De strekking van de toespraak was, dat Gods wegen ons onbekend zijn, maar dat ze door zijne heiligheid Gods kind ten goede komen. Na de toespraak werd br. Sikkema welkom geheten door onzen br. ouderling J. Duursma, vervolgens nomens den Burgemeester der Gemeente door Weth. E. de Haan. Ds. v. d. Heulen, Doopsgez. Predikant, richtte het woord tot br. S. voor het predikanten-convent. Voorts sprak br. Vrieswijk voor de Gemeente te Drachten.

's Avonds 8 uur hielden we een begroetingssamenkomst. Deze avond stond onder leiding van br. E. de Haan.

Namens de Unie-commissie werd gesproken door Ds. L. de Haan. Achtereenvolgens volgden toespraken van br. Fennema, Leeuwarden, die nog de beginperiode meemaakte van de Bapt. samenkomsten in de Kerkstraat en dientengevolge de groei schetste van onze gemeente. Br. Sikkema van Noordbergum, verder verenigingen: Zusterhulp, Zondagsschool, Meisjesvereniging, Jongelieden, J.W.C., Tractaatver., Zangver. Het was alles even goed. Tractaties, zangnummers, bijdragen etc. Als verrassing kwam 't „Belgenlied", gezongen door Fam. Sikkema, wat werd beantwoord door een daverend „Wilhelmus". Tot slot werd door Ds. Sikkema dank gebracht aan Ds. Tijman U.C. en verder aan allen, die belangstelling getoond hadden, en hij hoopte in de toekomst het vertrouwen, dat hem werd getoond, waardig te zijn. Met dank aan God werd deze heerlijke dag gesloten.

W. Huisman, Secr.

HARLINGEN.

Het is reeds lang geleden, dat de gemeente in Harlingen in ons weekblad van zich liet horen. Dit vindt echter niet haar oorzaak in het feit, dat er niets te vermelden zou zijn. Integendeel, als we de zegeningen Gods, die ons ten deel vallen in laatste tijd zouden gaan omschrijven, onze goede oude „Christen" zou het zeker niet kunnen bevatten. In blijde herinnering denken we nog aan het Kerstfeest, dat weer een echt ouderwets aspect had. Voor zover wij weten is hier nog nooit eerder met zo'n talrijke schare het geboortefeest van onzen gezegenden Verlosser herdacht geworden. Vele blijmoedige getuigenissen mochten we beluisteren. De vreugde steeg ten top toen temidden der feestvreugde plotseling een jongeman te kennen gaf, dat hij gedoopt wenste te worden. Twee zusters volgden later nog, zodat we de eerste Zondag van dit jaar mochten inzetten met een doopdienst. Grote blijdschap en innige dankbaarheid vervullen onze harten nu we weer een eigen herder en leraar hebben, die zich met hart en ziel geeft aan de arbeid des Heren. Vol verwachting gaan we voorwaarts, met de wens en bede, dat de Heer nog grote dingen mag doen in de plaats onzer inwoning. Hartelijk gegroet, J. Visser.

Wegens gebrek aan plaatsruimte kunnen de gemeenteberichten van Rotterdam-Zuid eerst in het volgende nummer opgenomen worden.

BEROEPINGSWERK

Beroepen te:

Nw.-Weerdinge: Ds. G. Brongers te Enschede.

Noordbergum: Ds. H. Bakker, Emmer-Erfscheidenveen.

Na bekomen toestemming van de Unie-Commissie, heeft de Gemeente Vriescheloo, onder biddend opzien tot God, tot haar herder en leraar beroepen br. J. A. Scholte te Rotterdam-Z.

VAN DE ADMINISTRTIE.

Het is verheugend, dat zo velen aan het verzoek hebben voldaan het abonnementsgeld over te zenden. De meesten zelfs voor het jaar 1946 ineéns. Deze week worden de kwitanties geschreven en zij zullen de lezers worden aangeboden door de correspondenten voor zover dat voorheen ook de gewoonte was. Wil vooral bij eerste aandiening voldoen. Dat spaart veel werk uit.

Over de abonnementsverhoging heb ik ook enkele brieven ontvangen, die ik nu maar tegelijk beantwoord. Indertijd was voor het „Mededelingenbladje" de prijs vastgesteld op 78 cts per kwartaal. Dat kon toen. Deze prijs is aangehouden ook toen na de bevrijding „De Christen" weer verscheen. Als regel waren er 4 pagina's, doch soms kwamen we met 8 pagina's uit. De prijs was toen te laag, veel te laag. Daarin moest verandering komen. Hoewel de drukkerskosten bij den nieuwen drukker in Haarlem belangrijk lager zijn, dan die de drukker in Groningen in nota bracht, kan toch de prijs voor een kwartaal-abonnement niet lager worden gesteld dan *f* 1.50. We kunnen ons blad toch niet blijvend met verlies gaan uitgeven. Alles is duurder geworden, ook boeken en tijdschriften en het is nog een hele prestatie, dat ons blad, dat nu in dubbele omvang uitkomt, niet eens één keer zo duur is geworden. Neen, we mogen heus niet mopperen. Ons lezerstal breidt zich nog wekelijks uit. Ook dat is een verblijdend teken. Mag ik allen, die daartoe lust en tijd hebben, opwekken minstens één nieuwen lezer op ons blad te winnen? Er kunnen nog honderden worden gewonnen. Ons blad is de schakel tussen ons allen en tussen de gemeenten. Wie zou dat blad niet willen hebben, wie heeft er die twaalf cent per-week niet voor over? Er zullen er zijn, die onmogelijk telkens een daalder kunnen missen. Laten zij per week sparen, elke week 12 cts in een busje. Dat zal toch wel gaan? Het samenlezen moet zoveel mogelijk worden beperkt, want in de regel bevalt het niet. In elk gezin ons weekblad.

Eventuele klachten of wensen omtrent ons blad kunt U mij zenden, ik beloof er alle aandacht aan te schenken, en voor zover het van mij afhangt wordt U tevreden gesteld. Adres is Postbus 23 te Heerenveen en het gironummer 36 65 03.

Met broedergroet, E. de Haan.

Mededelingen

Ook in dit nummer geeft zr. Reiling een bijdrage over het „echte" zendingswerk uit de eerste dagen van de arbeid in het hart van Afrika. Wij zijn haar daarvoor dankbaar.

Zr. Reiling is nog niet in staat persoonlijk de Gemeenten te bezoeken. Haar gezondheidstoestand laat het nog niet toe. „Dat moet tot later worden uitgesteld." Wij zullen blij zijn haar spoedig in de Gemeente te kunnen zien en horen. E. R.

EEN VRAAG.

Een der jongemannen, die in Hoogkerk tot het geloof kwamen, gaat binnenkort naar Breda en br. Noordijk, de correspondent te Hoogkerk, vraagt mij, of er ook Baptisten of vrienden, lezers van ons weekblad, wonen, die dezen jongeman zouden willen ontvangen in hun huis, als hij vrij heeft. Mij is zo'n adres niet bekend, maar u misschien wel. Wilt u mij dat dan meedelen? Ik zal dat adres dan hier bekendmaken, want er zijn misschien meer, die daar belang bij hebben.

EEN GEBOD.

Willen zij, die mij voor De Christen kopy zenden, er aan denken, dat ze het papier maar aan een kant moeten beschrijven? En zou het ook mogelijk zijn, dat zo duidelijk mogelijk te doen? Ik ben geen detective, die geheimschrift kan ontraadselen. Verder: advertenties zende men steeds aan br. De Haan, Dracht, Heerenveen, alsook adreswijzigingen. En gemeenteberichten e.d. altijd naar mij. Anders kost het allemaal extra tijd en porto.

E.R.

GELIEVE HET EVEN TE MELDEN.

Wij zouden het zeer op prijs stellen, als men het ons even wilde berichten, wanneer er hier in 't ziekenhuis mensen worden opgenomen, die onder de geestelijke hoede staan van de een of andere naburige zustergemeente. Dit vragen wij, opdat de gemeente alhier aan dezulken haar medeleven zou kunnen betonen.

Namens de raad der gemeente Heerenveen.

H. Sikkema.

ZIELSVERHUIZING.

Naar aanleiding van het ingezonden stuk onder dit hoofd, kwamen enige brieven binnen, die we waarschijnlijk de volgende week kunnen plaatsen. E. R.

SCHIPPERS.

Br. M. Peters, Oudegoedstraat 96, Deventer, vraagt de wal-adressen van hun leden-schippers:

S. Bakker, D. Duizendstra, E. Kluin.

GEMEENTE MUNTENDAM.

Zondag 10 Februari 1946:

Bevestiging en intrede van Ds. J. Hekhuis.

v.m. 9.30 uur: Bevestiging door Ds. J. W. Weenink.

n.m. 3.00 uur: Intrede.

's avonds 7 uur: Begroetingssamenkomst.

Gaarne nodigt de gemeente hierbij afgevaardigden van andere gemeenten.

Voor logies wordt per omgaand opgave verzocht.

De Secretaris,
Kerkstraat B 38 I, Muntendam.

VERBETERING

Boven een artikel in De Christen Nr. 2776, stond: Heiligen en wijzen, dit moet zijn: Heiligen en Wijden.

L.

ADRESVERANDERING

Het adres van den Voorzitter der Unie van Baptisten Gemeenten, Ds. K. Reiling, is thans:

Cl. de Vrieselaan 69B, Rotterdam-C.

Den 21en Januari j.l. herdachten onze geliefde Ouders

Niesco Ensing
en
Roelfien Ensing-Dost

den dag waarop zij voor 25 jaar in het huwelijk traden.

Hun dankbare kinderen

Albertus Hendrik
Engelina Roelfien
Anna Reina
Hennie Roelof

Treebeek, Treebeekplein 9.

Heden in Jezus ontslapen onze innig geliefde Echtgenote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Geertruida Boon

in de ouderdom van ruim 82 jaar.

Nieuw Buinen, 11 Jan 1946.

Nieuw Buinen:
O. Manrho
Exloo:
T. Bodewitz—Manrho
H. Bodewitz
Vroomshoop:
W. Manrho
G. Manrho—Hazelaar
Odoorn:
G. E. Nijland—Manrho
J. H. Nijland

De begrafenis heeft plaats gehad op Dinsdag 15 Jan. l.l.

Op een gewestelijke vergadering van Zusterhulp te Groningen heeft iemand een

verkeerde deken medegenomen.

Achtergelaten is een grijze en medegenomen een bruine met roode strepen. Aangezien deze deken door mijn man in Duitschland gebruikt is zou ik hem gaarne terug ontvangen. Onkosten zullen vergoed worden.

MEVR. DE NEEF,
Baptiste Pastorie
Nieuwe-Pekela.

Heden overleed in haar Heer en Heiland na een langdurig, doch geduldig gedragen lijden onze geliefde Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Jikje Bootsma—Schippers

in den leeftijd van ruim 63 jaar.

Joh. 6 vers 40.

Uit aller naam:
R. BOOTSMA

Hengelo (O),
22 Januari 1946.
Langelermaatweg 190.

VRIJDAG 8 FEBRUARI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2779

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Jezus Christus en JEHOVA'S GETUIGEN

De mensen, die zich getuigen van Jehova noemen, laten in deze dagen nogal eens van zich spreken. Een grondige voorlichting omtrent hun leerstellingen kan ik u niet geven, maar het komt mij voor, dat elk uur verloren is, die men aan die studie zou besteden, want br. Joh. de Heer liet onlangs afdrukken, dat deze getuigen de volgende verklaringen moeten onderteekenen:

Ik verloochen de Drieëenheid.
Ik verloochen de wezenlijke Godheid van Christus.
Ik verloochen de Persoonlijkheid van den Heiligen Geest.
Ik loochen de noodzakelijkheid van het lijden van Christus als een verzoening der zonden.
Ik loochen de veroordeeling van zonde in dit leven, teneinde hiernamaals gered te worden.
Ik loochen het gevaar van een oordeel na de dood.
Ik loochen de toekomende en eeuwige straf voor zondaren.
Ik loochen een letterlijke en lichamelijke opstanding der heiligen.

Dezelfde broeder citeerde in zijn bulletin de zegsmannen der getuigen, Russell en Rutherford, die schreven, dat de Heere Jezus **slechts** een **(geschapen) „geesteswezen"** was. Ten einde een rantsoen voor onze zonden te worden, werd Zijn natuur veranderd. NU is Hij deelgenoot van de Goddelijke natuur en een Geest van de hoogste orde geworden. Christus is, volgens hen, wel Goddelijk, ja zelfs een God, maar niet God zelf. „Onze Verlosser leefde als „geesteswezen", voordat Hij vlees werd en onder de mensen woonde. In die tijd was Hij — evenals later — met recht bekend als „een God", een machtig wezen. Als overste der engelen het dichtst bij den Vader staande, was Hij bekend als Aartsengel, en wel onder de naam Michael, woordelijk „die als God is" of „vertegenwoordiger Gods". Rutherford stelt Christus naast Lucifer (Satan voor zijn val), als hij, met betrekking tot de tijd van de grondlegging der aarde schrijft: „Zijn (Gods) twee zonen, Lucifer en Christus (Lucifer wordt hier n.b. eerst genoemd) zijn dus beiden zonen Gods, **in de zin van geschapen wezens.**" Jezus was geen vereniging van menselijke en goddelijke natuur. Hij ontving de goddelijke natuur pas bij Zijn dood."

Deze onschriftuurlijke leringen heeft een broeder in Amsterdam gedreven mij een serie Schriftplaatsen te zenden, waarin ons duidelijk „den Christus der Schriften" voor de ogen gesteld wordt. Ze volgen hieronder en gij doet goed er acht op te slaan.

E. R.

DE GODHEID VAN JEZUS CHRISTUS.

Reeds tijdens de omwandeling van den Heere Jezus op aarde, is de strijd begonnen omtrent de vraag of Hij waarlijk God is. De Joden, Joh. 5 : 18, wilden Hem doden, omdat Hij „Zichzelven Gode evengelijk maakte." En zij zeiden tot Hem Joh. 10 : 33: „Wij stenigen U niet over enig goed werk, maar omdat gij een mens zijnde, Uzelven God maakt." Deze onwil om Hem als God te erkennen is al de eeuwen door gebleven, en in de Kerkgeschiedenis onder de naam van Arianisme, dat zich in velerlei vormen voordeed, bekend geworden.

Ook in onze tijd wordt de Godheid van Jezus Christus weer in het geding gebracht, en het is daarom voor ieder gelovige van groot belang om een zuiver Schriftuurlijk antwoord op deze vraag te hebben. Voor een eenvoudig kind van God is het niet van het grootste belang te weten wat de theologen der verschillende richtingen over dit vraagstuk hebben gezegd, maar veelmeer wat het heilig Woord van God, dat is, wat God Zelf, daarvan zegt. Men beantwoorde daartoe na lezing der aangegeven teksten de volgende vragen:

Vraag 1. Noemt Gods Woord den Heere Jezus wel duidelijk den eigen Zoon van God? Rom. 8 : 32.
Vraag 2. Zegt God Zelf ook duidelijk, dat Jezus Christus Zijn Zoon is? Matth. 3 : 17 en 17 : 5.
Vraag 3. Kan dit Zoonschap niet een meer gewone beteekenis hebben, zoals b.v. Adam genoemd wordt de Zoon van God? Luc. 3 : 38. Joh. 6 : 38. Joh. 8 : 42.
Vraag 4. Hoe wordt de Heere Jezus genoemd in 2 Cor. 4 : 4—6 en wat wordt ons daarin door Hem getoond?
Vraag 5. Leert de Schrift het euwig voortbestaan van den Heere Jezus? Joh. 1 : 1—14. Col. 1 : 16—17.
Vraag 6. Is er een duidelijke schriftplaats, waaruit blijkt, dat de Heere Jezus voor Zijn menschwording reeds God was? Filip. 2 : 5—7.
Vraag 7. Zegt de Heere Jezus ook zelf, dat Hij er vroeger reeds was? Joh. 8 : 5—8.
Vraag 8. Hoe wordt de Heere Jezus genoemd in Hebr. 1 : 1—3 en hoe blijkt daaruit Zijn voorbestaan?
Vraag 9. Heeft de Heere Jezus ook Zelf gezegd, dat Hij voor Zijn menschwording reeds Goddelijke heerlijkheid bezat? Joh. 17 : 5.
Vraag 10. Zegt Gods Woord ook, dat God Zijn Zoon in deze wereld uitgezonden heeft? Rom. 8 : 3. Gal. 4 : 4.
Vraag 11. Is de voorstelling, dat de Heere Jezus vroeger rijk was, doch dat Hij later arm geworden is, op de Schrift gegrond? 2 Cor. 8 : 9.
Vraag 12. Noem eens een duidelijke Schriftplaats, waarin onomwonden wordt gezegd, dat dezelfde Jezus Christus, die als mens op aarde heeft gewandeld, ook werkelijk God was? Rom. 9 : 5.
Vraag 13. Moet dit zo begrepen worden, dat de Godheid

voor een deel in Jezus Christus was? Col. 2 : 9.
Vraag 14. Wat zegt Col. 1 : 17 betreffende den Heere Jezus?
Vraag 15. Zegt de Schrift ook, dat de Heere Jezus de onveranderlijkheid Gods bezit? Hebr. 13 : 8.
Men gebruike deze antwoorden alleen ter vergelijking. Dus niet dan nadat men eerst zelf het bovenstaande heeft bestudeerd, en zelf de antwoorden heeft gevonden.
Antwoord 1. Ja, duidelijk zegt de Schrift, dat God *Zijn eigen Zoon* niet gespaard heeft, maar Hem voor ons allen heeft overgegeven.
Antwoord 2. Ja, heel duidelijk zegt God: Deze is Mijn Geliefde Zoon, in denwelke Ik mijn welbehagen heb.
Antwoord 3. Neen, heel duidelijk spreekt de Heere Jezus over de bovennatuurlijke betekenis van Zijn Zoonschap in de woorden: Ik ben uit de hemel neergedaald, en: „Ik ben van God uitgegaan en Ik kom van Hem".
Antwoord 4. Hij wordt hier genoemd het *beeld Gods*, en in dat Beeld wordt ons de heerlijkheid Gods getoond.
Antwoord 5. Ja, in het eerste hoofdstuk van Johannes zegt de Schrift, dat het Woord, dat vleesch geworden is, bij God was en Zelf God was, en dat door Hem alle dingen zijn gemaakt.
Antwoord 6. Ja, Filip. 2 : 6—7 zegt, dat Jezus Christus in de gestaltenis Gods was en Gode evengelijk was, en dat Hij toen Zichzelven vernietigd heeft, den mensen gelijk wordende.
Antwoord 7. Ja, als met eedzwering zegt de Heere Jezus: „Eer Abraham was, ben Ik".
Antwoord 8. Hij wordt hier genoemd „de Zoon", door welken God de wereld gemaakt heeft; waaruit dus Zijn voorbestaan duidelijk blijkt. Voorts wordt Hij hier genoemd „het uitgedrukte Beeld van Gods Zelfstandigheid".
Antwoord 9. Ja, *in* Joh. 17 : 5 *zegt Hij*: „En nu verheerlijk mij, Gij Vader, bij U zelven, met de heerlijkheid die Ik bij U had, eer de wereld was".
Antwoord 10. Ja, duidelijk zegt Gods Woord, dat God Hem gezonden heeft in de gelijkheid des Zondigen vleeses, en in Gal. 4 : 4, dat God Zijn Zoon uitgezonden heeft, geworden uit een vrouw".
Antwoord 11. Ja, de Schrift zegt duidelijk, dat de Heere Jezus om onzentwille arm geworden is, terwijl Hij te voren rijk was.
Antwoord 12. Dat zegt Rom. 9 : 5 „Christus, zoveel het vlees aangaat, *dewelke is God* boven allen te prijzen in eeuwigheid".
Antwoord 13. Neen, niet een deel, maar geheel en volkomen. De Schrift zegt: „Want in Hem woont AL de volheid der Godheid lichamelijk".
Antwoord 14. Dat Hij *voor alle dingen is*, en *alle* dingen bestaan tesamen door Hem.
Antwoord 15. Ja, Hebr. 13 : 8 zegt, dat Jezus Christus gisteren en heden en in der eeuwigheid Dezelfde is.
Hand. 10 : 43. „Dezen geven getuigenis alle de Profeten, dat een iegelijk die in Hem gelooft, vergeving der zonden ontvangen zal door Zijn Naam".

OOG en OOR

VOLKOMEN OVERGAVE.

Van bepaalde zijde en in zekere kringen wordt nog al eens gewezen op de noodzakelijkheid, dat een christen een leven van volkomen overgave aan God moet leiden. God wil heel het levensgebied beheersen door Zijn Woord en door Zijn Geest. God *neemt geen genoegen met een* gedeeld hart. Hij wil niet, dat andere goden gediend worden. Maar Hij vraagt een absoluut vertrouwen, een algehele overgave. Het kan Hem slechts behagen, wanneer uit volle overtuiging gezongen wordt: „Heer, ik geef m' aan U volkomen, 'k leg mijn al hier voor U neer — Opdat Gij in mij zoudt wonen met Uw Geest, o Heer." We kennen trouwens vele psalmen, gezangen en geestelijke liederen, welke alle onder de rubriek „volkomen overgave" gerangschikt zouden kunnen worden.

Niemand onzer zal wellicht twijfelen aan de noodzakelijkheid, dat een christen zich geheel moet openstellen voor de waarheid Gods. Zijn leven behoort aan Christus, zijn Verlosser. Niet gedeeltelijk, maar geheel. In Christus is hij een nieuwe schepping geworden. Daarom zal een christen krachtens het nieuwe levensbeginsel moeten leven. Hierover zijn we het als kinderen Gods wel eens.

Maar even noodzakelijk is, dat wij de werkelijkheid niet uit het oog zullen verliezen. Een bijbelse waarheid kan tot een vrome leuze-zonder-meer verworden, wanneer men zèlf niet behoort tot de daders des Woords. Een waarheid verkóndigen is nog iets anders dan zelf de waarheid doorléven en bèleven. Men kan nu „Heere, Heere" roepen en straks worden afgewezen. Men kan over heiligmaking spreken en schrijven, terwijl in eigen leven zelfzucht en wellust hand in hand gaan. En evenzo kan men schone gedachten, echt bijbels gefundeerd, over volkomen overgave neerschrijven of uitspreken, doch een overgegeven leven zèlf blijft wel de mooiste prediking.

Wanneer wij eens in volkomen overgave aan Christus onzen Heer leefden, welke overwinningen zou het Koninkrijk Gods dan niet kunnen boeken!

ONZE HOUDING IN DE WERELD.

Onze houding in de wereld wordt bepaald en gedragen door ons geloof in God. Dat geloof is de wortel van ons geestelijk bestaan. Zonder deze wortel moet het geestelijk bestaan wel verdorren. Want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen.

Ons geloof in God kan natuurlijk geen abstract begrip zijn. Waar geloof werkzaam is, worden hemelkrachten mobiel. Geloofskracht en geloofsbezieling is heel wat anders dan geloofsformulering. Een geloofsformulering alleen zegt mij persoonlijk heel weinig.

Want geloof in God sluit in: liefde tot God. En liefde tot God sluit in: liefde tot de naaste. Wanneer wij het zo mogen zien, dan verstaan we meteen, dat geloof in God z'n wezenswaarde eerst krijgt op het vaak zo oneffen terrein van het leven van elken dag.

Natuurlijk kunnen wij van de vraag: wie is mijn naaste, een theoretische kwestie maken. En we kunnen er zelf een hele „zware" en moeilijke kwestie van maken, wanneer we haar gaan omlijsten met gedegen dogmatische beschouwingen. En wanneer we eenmaal daar mee bezig zijn, dan laten we ons niet zo gemakkelijk overtroeven. Want schriftgeleerden zijn we en willen we zijn tot elke prijs.

Maar al onze constructieve gedachtengebouwen zakken als kaartenhuizen in elkaar, wanneer we letten op het onderwijs, dat Jezus geeft naar aanleiding van de vraag wie is mijn naaste. Deze vraag werd eens door een wetgeleerde, die zichzelf wilde rechtvaardigen, aan Jezus gesteld (Luc. 10 : 25 v.v.). De wetgeleerde, die hooghartig tot Jezus kwam, had het pleit reeds verloren. Hij wilde Jezus ondervragen, „Hem verzoekende". Doch hij, die wilde ondervragen, wordt zelf meesterlijk ondervraagd. Hij kan er niet meer voor weg. Nu hij a gezegd heeft, moét hij ook wel b zeggen. En dan probeert hij een poging, welke wij als een wanhoopspoging kunnen brandmerken. Gaarne wil hij ongeschonden uit deze „geestelijke strijd" tevoorschijn komen. Jezus zal hem toch ook moeten antwoorden. Want Hij kan nu wel zeggen: „Doe dat en gij zult leven." Maar zo eenvoudig is de zaak toch niet. „Maar hij wil-

lende zichzelf rechtvaardigen, zeide tot Jezus: En wie is mijn naaste?"

Een door en door theoretische vraag! Laat Jezus nu maar eens Zijn beschouwingen laten horen. De wetgeleerde zal scherp, heel scherp zelfs, opletten....

Maar zie, wat gebeurt?

Jezus geeft op de door en door theoretische vraag een door en door „praktisch" antwoord! De gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan verplaatst ons op het terrein van de praktische theologie.

Het antwoord op de door den wetgeleerde gestelde vraag is ook in deze tijd van de grootste betekenis. Dit antwoord wil ons helpen bij het bepalen van onze juiste levenshouding.

Naastenliefde is niet zo iets als solidariteitsgevoel: kàn nooit de liefde tot een bepaalde groepering van mensen zijn. Maar naastenliefde wil zijn de liefderijke gezindheid tot den mens, **wie** die mens ook moge zijn, dien God ons op onze levensweg doet ontmoeten.

Solidariteitsgevoel leidt gemakkelijk tot hoogmoedige zelfverheffing en tot haat tegen de leden van een andere groepering. De liefde tot de naaste vereent, omdat zij ieder mens blijft zien als kind van God in algemene zin.

Dus: onze houding in de wereld wordt bepaald en gedragen door ons geloof in God. Doch geloof in God sluit in: liefde tot God. En liefde tot God sluit in: liefde tot de naaste.

En laten we het maar heel duidelijk zeggen: het gaat in bovenstaande helemaal niet om kwesties, welke de overheid betreffen, doch om de onderlinge verhouding van den mens, die belijdt te geloven in God, tot den mens, die al of niet datzelfde geloof deelachtig is.

ONZE OPDRACHT.

We kennen allen de woorden van Jezus, welke we kunnen lezen in Mattheus 5: „Gij zijt het zout der aarde" (13): „Gij zijt het licht der wereld; een stad, boven op een berg liggende, kan niet verborgen zijn" (14).

Jezus zegt niet: Gij behóórt dit of dat te zijn, doch gij **zijt**! Jezus wil zeggen: Hiertoe heb ik u verkoren, het is uw verkregen adeldom.

En adeldom verplicht! In de verkiezing ligt de opdracht besloten: Gij zult Mijn getuigen zijn. Deze opdracht kan eigenlijk niet misverstaan worden.

Zijn wij, ook als Gemeente van Christus, wel steeds aan deze opdracht getrouw geweest?

Zeker, de Gemeente van alle eeuwen heeft het Evangelie bewaard en verkondigd. Ze heeft gestreden voor en gebeden om het behoud van zielen. Ook heeft ze getracht het priesterlijk ambt hoog te houden.

En toch is ze niet steeds getrouw geweest aan haar opdracht, omdat ze haar **profetische** taak niet altijd breed heeft opgevat. Er zijn zelfs tijden geweest, waarin de Gemeente van Christus min of meer ontrouw was aan haar profetische roeping. In die tijden was haar houding te defensief.

Een Gemeente van Christus, welke haar opdracht vervult, moet de gehele Raad Gods verkondigen in een wereld, die ligt in het kwade. Ze moet ten allen tijde de totalitaire eisen van het Koninkrijk Gods prediken. Dat wil zeggen: ze moet steeds in de aanval zijn. Het zout mag niet smakeloos worden. Het licht moet op een kandelaar. Een stad op een berg kàn niet verborgen blijven.

Daarom moet Christus' Gemeente gedurig weer op haar hoede zijn voor wereldgelijkvormigheid. Ze mag geen compromis met de wereld aangaan, omdat dit alleen ten koste van haar welzijn zou gaan. Ze mag zich ook niet laten gelijkschakelen. Haar oorsprong ligt niet in menselijke verhoudingen, gelijk ook haar leden niet van beneden doch van boven uit geboren zijn. De wedergeboorte is Gods werk, maar dit werk blijft niet onzichtbaar. Een wonder Gods, in een mensenhart gewrocht, zou geen wonder zijn, indien het door het oog en oor der mensen niet werd opgemerkt.

Onze opdracht in de wereld van nu moet heel eenvoudig door ons worden aanvaard. De banier des kruizes moet ontplooid. De bazuin des Evangelies moet krachtig geblazen worden. We moeten onze krachten niet verspillen. Het gaat niet om kleine dingen, doch om zaken van geweldige proporties. Het Evangelie van Christus is van wereldomvattende betekenis. „Want er is ook onder de hemel geen andere Naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden" (Hand. 4 : 12).

d. H.

VAN DE ADMINISTRATIE.

Allen, die verwante betrekkingen in het buitenland willen dienen en verblijden door een abonnement op ons weekblad, gelieven mij ƒ 7.20 per postwissel te zenden. Een jaar lang wordt hun dan ons blad toegezonden.

Ook van onze jongens zijn op weg naar Indië. Onderschat niet de grote zegen, die er voor hen in is gelegen, dat ze geregeld ons blad ontvangen. U kunt hun geen grotere dienst bewijzen voor deze zeven gulden en twintig cent. Ouders — verloofden — vrienden — zendt me ƒ 7.20 en briefadres van dengene, voor wie ge dagelijks bidt.

Velen van ons hebben van familie in Amerika, Engeland en Afrika pakketten ontvangen, welke zeer, zeer welkom waren. U kunt uw dank alleen per brief uitstamelen. Maar dat is nu anders. U kunt hen verrassen door een abonnement op „De Christen". Stuur me ƒ 7.20 en het adres van hen, die U ook op deze wijze wilt danken.

Ik verwacht de volgende week vele postwissels.

Met broedergroet:

Postbus 23, Heerenveen. E. de Haan.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Br. Ph. Looy te Eindhoven is geen lid meer van één onzer gemeenten. Daardoor komt zijn benoembaarheid tot hulpprediker in onze gemeenten te vervallen.

Willen de secretarissen onzer gemeenten, die nog in gebreke zijn met het zenden van de gegevens voor de statistiek, omgaand één der toegezonden formulieren inzenden? Broeders, laat het werk *niet* stagneren.

Met broedergroet: E. de Haan.

VAN DE BOEKENPLANK

Hieronder volgt een zeer lezenswaardig artikel van de hand van Ds. Slort, Delfzijl, die een rede van Dr. A. H. Edelkoort op deze wijze voor ons allen toegankelijk maakt. Moge deze daad een voorbeeld zijn voor alle broeders, die ons langs deze weg een grote dienst zouden kunnen doen. Wie volgt? E. R.

Karaktertrekken der Oud-testamentische religie

Dezer dagen kwam mij in handen de inaugurele rede van dr. A. H. Edelkoort, den bekenden Amsterdamsen predikant en schrijver, thans professor te Utrecht. Deze rede acht ik van genoegzame betekenis, om de lezers van „De Christen" ermede in kennis te stellen, waarom ik besloot, in dit artikel een en ander daarvan mede te delen.

Alleen dat, wat de lezers interesseert geef ik weer; de speciale, voor theologen belangrijke opmerkingen, ga ik voorbij.

Dr. E. begint op te merken, dat er onderscheid moet gemaakt worden tussen: O.T. religie en religie van Israël. De O.T. religie is de godsdienst, zoals ze in het O.T. beschreven en door God van Zijn volk geëist wordt; de religie van Israël is de godsdienst, zoals ze bij Israël werd aangetroffen, vaak niet overeenkomstig de wil Gods. Er was veel tekortkoming, vermenging met heidense godsdienst. Er waren zelfs valse profeten, volksprofeten, wier bestaan ons is medegedeeld, door de bestrijding ervan door Gods profeten. Drie stellingen worden uitgesproken:

1. De O.T. religie is een Oosterse religie;
2. De O.T. religie is een openbaringsreligie;
3. De O.T. religie is een eschatologische religie.

Beginnen we met de eerste. De O.T. religie is van Semietische aard. Dat blijkt uit de taal (Hebreeuws), uit de denkwijze en „het wereldbeeld, dat zij onderstelt".

Bij het lezen van de bijbel moeten we dat niet vergeten. Het O.T. moet niet met Westerse ogen gelezen worden. Twee voorbeelden worden gegeven: 1e. Amos 3 : 2 „slechts u heb Ik gekend uit alle geslachten" — waar kennen niet de betekenis heeft van ons „kennen", dat met het intellect te maken heeft. Daar betekent het: rekenen met, zorgen voor, liefhebben, uitverkiezen. 2e. Hosea 3 : 5, waar de westerling komt tot de vraag: is de Messias Davids zoon, zijn nazaat, of keert in hem David zelf weer? Zo gesteld is volgens Dr. E. de vraag verkeerd, want het oude Oosten beschouwde den zoon als den herleefden vader; „in de meest werkelijke zin bezit de zoon het wezen van den vader".

Dat de O.T. religie een Oosterse religie is, leidt tot drie gevolgtrekkingen.

a) Vanwege het Oosters karakter is het **nationaal.** Hieraan stoten sommigen zich wel eens, doch de gedachte, dat een volk de bizondere beschermeling van zijn God is, is algemeen oud-Oosters. Toch is er een groot onderscheid. Telkens wordt door de profeten geleerd, dat de verkiezing geen verdienste van Israël is, maar genade van God, en wordt gewezen op de verplichtingen jegens den Heere. Telkens wordt heengewezen (Jes. 2 : 2—4, Zach. 8 : 23) naar de volken. „Een dergelijke gedachte, waarbij de nationale beperking supra-nationale betekenis ontvangt, treft men in de oud-Oosterse wereld nergens elders aan, dan alleen bij Israël".

b) Zij houdt zich uitsluitend bezig met **het leven aan deze zijde van het graf**, in tegenstelling met Egypte, waar het leven na de dood een overheersende rol speelt. Een enkele maal in het O.T. is er een uitspraak in de richting van een verwachting aan de overzijde van het graf (Ps. 73 : 24, Jes. 25 : 8, Dan. 12 : 2).

c) **De cultus** neemt een belangrijke plaats in. Daarom zijn het boek Leviticus en Numeri voor den Israëliet van de allergrootste betekenis geweest. Welk een plaats nam daar de priester in!

2. **De O.T. religie is openbaringsreligie.**

Het voorwerp van de openbaring is God zelf, Die Zich openbaart. Echter beweren alle heidense religies ook openbaring te geven. „Bezat Israël zijn tempel, zijn priester en zijn profeet, ook Babel had zijn tempel, zijn priester en zijn wijze."

Maar welk een onderscheid! In de Babylonische religie was de sterrenhemel het schrift der goden, werd de wil der goden gelezen uit de lever van geslachte dieren, en de toekomstof anderszins aan de geesten der doden gevraagd. Bij Israël was dit alles verboden. „Onder u zal niemand gevonden worden, die waarzeggerij pleegt, een wichelaar, iemand, die een dodengeest of waarzeggende geest vraagt of die de doden raadpleegt" (Deut. 18 : 10 v. v.).

Positief openbaarde Zich de Heere door wet en profetie, niet andersom! De Godsopenbaring nam bij Israël een hoge vlucht. Door die openbaring werd het volk „hemelhoog uitgetild boven de gehele omringende oud-Oosterse wereld". Een helderheid van Godskennis was er het gevolg van. Al de profeten predikten denzelfden God, al

---

Leidraad Gewijde geschiedenis

HANDELINGEN I

Afscheid en Hemelvaart Hand. 1:1-11

Ter Oriëntering.

Dit boek is geschreven door Lucas, geneesheer (Col. 4 : 14) en tochtgenoot van den Apostel Paulus. In hoofdstuk 16 : 11 begint hij te spreken van „wij" en schijnt zich te Troas bij den Apostel gevoegd te hebben. Van daar aan is zijn verhaal ooggetuigenverslag. De geadresseerde is Theófilus (door God bemind), een voornaam persoon, vergl. Luc. 1 : 3. Het doel van het boek is om aan te tonen, hoe de Heilige Geest de grote vraagstukken, waarvoor de jonge gemeenten kwamen te staan, heeft opgelost, n.l. de betrekking, waarin de Gemeente van Christus stond tot de wereld om haar heen, n.l. tot: 1. Israël, Hoofdst. 1 : 1 — 8 : 3. 2. De versnedenen, Hoofdst. 8 : 4—40 (Deut. 23 : 1 en Jes. 56 : 3). 3. De Heidenwereld. Hoofdst. 9 : 1 — 28 : 31.

Verdeling.

Afscheid 1 — 8.
Hemelvaart 9 — 11.

Toelichting:

De verzen 1 en 2 bevatten een korte samenvatting van hetgeen de Heer gedaan heeft op aarde vóór en na Zijn hemelvaart en in het Evang. voor Theófilus was beschreven. *„Begonnen* te doen en te leren". Christus werken en leren zet zich nu dus voort van de hemel uit. Nu „apostelen", gezondenen, vroeger „discipelen", volgelingen genoemd. Discipelen zijn mensen, die al volgende leren. Zij waren de eerste en onmiddellijke vruchten van Jezus' aardse arbeid. In de laatste maanden van Zijn leven legde de Heer zich haast uitsluitend toe op hun vorming. Vergl. Marc. 9 : 30. Hun golden Zijn laatste bemoeienissen. De Heer heeft de discipelen bevelen gegeven „door den Heil. Geest". Lucas legt sterk de nadruk op de leidingen van de Heil. Geest in het leven van Christus en dat van Zijn dienaren. Geef voorbeelden.

Vers 3. Om hen het wonder van Zijn weder-levendgeworden zijn tot onverstoorbaar bezit te maken en hun voorstellingen van het Koninkrijk van God geheel van Joodse bestanddelen te zuiveren.

lag het accent wel verschillend. Die Godsopenbaring riep ook de profeten in het leven, „figuren die geheel enig zijn in de gansch oud-Oosterse wereld".

De andere oud-Oosterse religies vónden hun ondergang in magie, de O.T.-ische religie handhaafde zich, door de trouw Gods. Zelf verklaart ze de enige godsdienst te zijn, ze duldt geen andere goden naast zich. Alle goden zijn afgoden, ijdelheden, leugens. Israëls religie staat niet alleen boven de andere religies — dat is te zwak — ze eist voor zich óp het privilege van de enig-ware religie te zijn. Dat blijft natuurlijk een kwestie van geloof, doch vanuit dat standpunt is slechts sprake van O.T. theologie: alleen dán kan de Christen het O.T. handhaven naast het nieuwe.

3. **De O.T.-ische religie is eschatologisch.**

De O.T. religie ziet uit naar de „eschata", d.i. naar de laatste dingen. Dr. E. merkt dan op, dat alle andere religies geen eschatologie hebben. Hij geeft dit schone beeld: „Israëls wettige religie laat zich vergelijken met een zaal, waarvan de deuren wijd openstaan, die uitzicht geven op een lusthof, of, ander beeld, op een onvoltooide symphonie, die op de meesterhand wacht, die er het passend slot bij schrijven zal."

Het O.T. is a.h.w. niet af. Het roept om voleinding. Het roept om den Messias en het Koningschap Gods over de gehele aarde, over Zijn vijanden. Obadja roept uit: „en het Koningschap zal des Heeren zijn" (Obadja 21). Jakob riep stervende uit: „Op Uw heil wacht ik, o Heere!"

Ten slotte heeft ook het zondebesef in Israël gevraagd om een eindverlossing. „Kort gezegd, Israëls God is de heilige en dat feit is de grondslag der O.T. eschatalogie." Werd vroeger de eschatalogie verwaarloosd, in de laatste tijd wordt het anders en beter. Zoo wordt de O.T. wetenschap ook bruikbaar voor de praktijk. In Jezus Christus is principieel de vervulling gegeven, die zich voortzet in de Gemeente, welke uitziet naar de uiteindelijke vervulling, waarin Gods koninkrijk volkomen is, omdat Hij alles in allen zijn zal.

Hiermede heb ik dan getracht de inhoud zo eenvoudig en beknopt mogelijk weer te geven, de hoop koesterend, dat het velen een beter inzicht zal hebben geschonken.

Delfzijl. D. Slort.

Die met tranen zaaien....

In een vorig artikel hebben we iets gelezen over het begin van het werk te Yakusu. In 1945 was het 50 jaar geleden dat White naar Yakusu ging. Een andere zendeling, J. R. M. Stephens, die in 1895 naar Congo ging en in 1896 te Yakusu kwam, heeft een brief geschreven die in „Yakusu Notes" gedrukt werd. Hieruit wil ik ook iets vertalen en hier overschrijven, opdat wij iets kunnen verstaan van de moeilijkheden, die de pionierzendelingen ondervonden.

„In Mei 1895 ging ik naar Congo. Rakusu was de plaats waar ik zou werken. Doch in Underhill (Matadi) bleef ik, omdat daar behoefte aan hulp was. De spoorweg van Matadi naar Leopoldville werd toen aangelegd, maar was nog niet gereed. Daarom moest toen nog alles worden gedragen en mijn werk was, om de goederen van Matadi met dragers door te zenden naar Stanleypool, nu Leopoldville. Het volgend jaar kwam een andere zendeling terug naar Underhill en kon ik mijn reis naar Yakusu vervolgen. Van Underhill naar Leopoldville, een afstand van 360 km, moest toen nog per voet afgelegd worden.

Toen ik in Leopoldville kwam had ik een hevige koorts en was bijna gestorven. Grenfell was daar met de zendingsstoomboot en zij droegen mij op de boot om mee te reizen naar Bolobo, waar ik enige tijd bij de zendelingen bleef. Ondertussen maakte Grenfell zich gereed voor een reis naar Upoto en ik ging met hem mee. Het plan was dat ik te Monsembe zou blijven, om daar het raamwerk of spantwerk te maken voor een huis te Yakusu. Terwille van mijn gezondheid zou ik echter de reis tot Upoto en terug naar Monsembe meemaken. Te Upoto hoorden we dat Wherret gestorven was te Rakusu en dat White ziek was. Daarom besloot Grenfell dat wij naar Yakusu zouden gaan.

Eind December kwamen we te Yakusus aan. Die aankomst zal ik nooit vergeten. Wherret was begonnen een huis te bouwen voor Write en zijn vrouw. Het huis was maar gedeeltelijk gereed en slechts aan een kant was het dak aangebracht. Daaronder had hij geslapen en daar was

---

Vers 4—8. **Het hier volgende is de korte** weergave van de laatste tafelgesprekken. „Aanzat", teken van vergevin, uitdrukking van vriendschap en onderpand van Zijn hoge bescherming. Voor de veiligheid van hem, dien men aan zijn tafel nodigde, stond de oosterling met zijn leven in. Vergel. Ps. 23 : 5. Het bevel om Jeruzalem, die „kuil der moordenaren", niet te verlaten, eiste van hen moed, vertrouwen, geloof in Zijn bescherming. Water en Heilige Geest zijn de middelen, waarmede de Doop wordt voltrokken: één uitwendig, als *teken*, het andere inwendig, de *ziel zelve* reinigende. De vraag naar het koningschap over Israël wijst de Heer als ongepast af. Het is niet de taak der Apostelen om zich voor het herstel van dat koningschap te interesseren. God grijpt naar heel de wereld. Israëls taak is volbracht, zijn plaats opgeheven, Lukas 20 : 9—19. **De Apostelen moeten Jezus' woorden** doorgeven en Zijn daden doen voortleven onder heel de menschheid.

Vers 9—11. De geestelijke wereld opende zich voor Jezus en sloot zich **achter Hem. Hij, de Reine,** mocht binnengaan. Twee mannen in witte klederen, verschijningsvormen van engelen. Zij verschijnen, opdat de discipelen weten zouden, dat de gewone omgang met den Meester is afgelopen, maar te zijner tijd weer hersteld zal worden. „In dezelfde wijze", in waarneembare gestalte.

Vragen:

1. Waarom zou Lucas hier niet, zoals in zijn Evangelie, Theófilus met „voortreffelijke" aanspreken?
2. Toon met enkele plaatsen uit de Handelingen aan, *hoe* de Heere na Zijn hemelvaart Zijn werk op aarde voortzet.
3. Waarom zouden de Apostelen hun prediking juist in Jeruzalem moeten beginnen?
4. Waarom vereiste het moed daar te blijven?
5. Wat was de belofte des Vaders en wanneer had de Heer daarover gesproken?
6. Wat soort van vragen is met Christus' antwoord, vers 7, afgekeurd?
7. Wat doet de Heere Jezus in de hemel voor ons?
8. Welke dubbele betekenis zal Zijn terugkomst hebben? II Thess. 1 : 7—10 en Hebr. 9 : 28.

Bronnen:

1. Tekst en Uitleg.
2. Korte verklaring.
3. Daechsels Bijbelverklaring.
4. Een concordantie op de Bijbel.

hij gestorven. White en zijn vrouw woonden in een hut van gras en bladeren en palmtakken gemaakt. Ik ging in het halfafgewerkte huis wonen en zou doorgaan met de bouw ervan. White werd echter spoedig weer ziek. Iemand, die ons bezocht, ging naar Stanleyville om een dokter te halen. Deze kwam maar moest de volgende morgen weer vertrekken. De zieke had ruim 40 gr. koorts. Nooit zal ik de 6 weken vergeten, die volgden. De koorts daalde niet. Het enigste middel om de koorts te doen dalen was een koud bad en we hadden geen badkuip. Daarom groef ik een gat in de vloer van de hut, ongeveer 30 cm diep. Daarin werd een grondzeil gelegd en water er in gedragen. Ik gaf den zieke een bad, waarna ik hem weer op zijn kampbed neerlegde. Op die manier werd de koorts iets lager, maar eerst aan het einde van 6 weken week de koorts.

Grenfell kwam opnieuw met de stoomboot en twee andere zendelingen met hem. Wij allen gevoelden dat White naar Engeland moest vertrekken. Hij wilde daar niet van horen, maar eindelijk gaf hij toe om met ons mee de rivier af te reizen.

Toen we eindelijk weer te Leopoldville waren was een gedeelte van de spoorweg gereed. Harry White en zijn vrouw reisden in een goederenwagen, terwijl ik met dragers de weg vervolgde. Onderweg had ik weer hoge koorts en lag een dag bewusteloos in een hut. De volgende dag besloten de dragers verder te gaan en ik werd in een draagstoel vervoerd. Na enige dagen bereikten we Wathen.

Van deze zendingspost gingen we naar de volgende. Helaas nog meer teleurstelling. Een zendeling was gestorven en zijn vrouw stierf, terwijl ik daar was, bij de geboorte van haar baby. We waren blij, dat White en zijn vrouw spoedig daarop arriveerden en Mevrouw White de zorg voor de baby op zich kon nemen.

Kort daarop vertrokken White en zijn vrouw met de kleine ouderloze baby en ik in een ledige goederenwagen naar Matadi. We gingen daar in Juni aan boord van een vrachtboot. Eerst voeren we naar het Zuiden tot Loanda en daarna naar het Noorden. Toen we weer de Congomond passeerden, was White stervende. Mevrouw White riep me en nog even was zijn geest helder. Hij zei, dat het hem speet, dat hij zoveel last veroorzaakt had. Niet lang daarna stierf hij. De baby was een paar uur eerder gestorven. Ik vroeg den kapitein of we White aan wal mochten begraven. De kapitein gaf me toestemming aan wal te gaan en daar vond ik het graf van zendeling Comber. Naast dat graf werden ook White en de baby begraven.

Vandaar vertrokken we naar Engeland. We moesten onderweg vaak aanleggen en na een zeereis van 10 weken bereikten we Liverpool." G. R.

P.S. Iemand heeft me naar Yakusu Quarterly Notes gevraagd. Mag ik hier op die vraag antwoorden, dat die nog steeds geregeld verschijnen. Door de oorlog werden we verhinderd die naar Nederland te zenden. Ondertussen zijn de meeste lezers van Yakusu Notes verhuisd. Gaarne wil ik er voor zorgen dat U ze weer ontvangt. In iedere gemeente kan men een exemplaar ontvangen, als men mij even van een adres wil voorzien. Dan krijgt men in iedere gemeente weer nieuws van Yakusu in de Engelse taal.

G. R.

ZIELSVERHUIZING

Een aantal brieven bereikte mij van onze lezers en voor een groot deel bevatten ze allen dezelfde argumenten, gericht tegen de gedachte, gelanceerd door br. G. D. te H. Het best lijkt mij, het wezenlijke uit die brieven hier weer te geven en daarmee tevens de discussie te sluiten. In de eerste plaats, omdat het voor ons, mensen, staande in het raam van tijd en ruimte, moeilijk is te spreken over een toestand, waarin men ,,uit de tijd" is, zoals een broeder mij schreef. En ten tweede, omdat het nuttiger is met honderd Zaaiers op stap te gaan en den mensen het Evangelie in huis te brengen.

Br. K. K. te M. herinnert aan de verschijning van Mozes (en Elia) op de berg der verheerlijking. Welke verschijning toch onmogelijk ware geweest, indien de doden rusten tot de dag der opstanding.

Zowel br. K. als br. V. citeren de gelijkenis van den rijken man en den armen Lazarus, welke gelijkenis ons ten minste niet doet denken aan een staat van onbewustheid. Br. V. haalt met kennelijke vreugde woorden van Johannes aan, woorden van Jezus: ,,Die Mijn woord hoort, en gelooft Hem, Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdoemenis, maar is *uit* de dood overgegaan *in* het eeuwige leven." ,,Die in den Zoon gelooft, heeft het eeuwige *leven*". Er is in ons een eindig leven, en een oneindig leven. Die in Jezus geloven zullen de dood niet zien. Br. V., een oude, ervaren dienaar, vertelt voorts van sterfbedden, die gelijk waren aan de vurige wagen, waarmee Elia ten hemel voer. Dezelfde broeder deelt van Moody mee, dat hij in zijn laatste uren nog weer even terugkeerde en sprak: ,,Ben ik nog op aarde? Hoe heerlijk, hoe zalig wat ik hoorde en zag."

Vooral de woorden, die Jezus tot den moordenaar aan het kruis sprak, worden nogal eens aangehaald. Zowel door br. V als door br. v. V. te A., Br. C. B. te B. en G. B.—de R. te O. P.

De laatste herinnert zich ook de woorden van Stefanus, die zeide: ,,Heere Jezus, ontvang mijn geest". Daarheen ging hij en was daarin op dezelfde weg als Paulus, die wenste wel ontbonden te zijn en met Christus te zijn. Deze zuster citeert ook Openb. 6 : 9, waarin geschreven is over de zielen onder het altaar, die met luider stem roepen. Wat toch onmogelijk moest zijn naar br. D.'s overtuiging. Dezelfde Schriftplaats haalt ook br. C. S. te B. aan. Op hun roepen wordt ook geantwoord.

Het komt ons voor, dat het weinig nut kan hebben over deze aangelegenheid verder te discussiëren. Als ons huis in brand staat, is er maar één kwestie aan de orde: Blusmateriaal laten aanrukken en spuiten.

Wij sluiten derhalve deze gedachtenwisseling en bestellen Zaaiers. E. R.

GEMEENTE-BERICHTEN

ROTTERDAM-ZUID.

Wij zijn den Heer dankbaar voor de zegeningen ons geschonken. 23 Dec. hielden we een Kerstwijdingsavond, waarvoor het programma ons door de Jeugdraad was toegezonden. Het is een bijzonder goed geslaagde avond geworden. De aula der H.B.S. was overvol en meer dan honderd personen moesten teleurgesteld worden. Er was geen plaats meer voor.

Eerste Kerstdag 's morgens om 7 uur luisterden wij naar het Kerstevangelie, dat br. Scholte ons bracht en het Zangkoor ,,Zoekt het Verloorne" liet ons enige mooie Kerstliederen horen. Ook nu was onze zaal in de Groepstraat overvol en rijk gezegend gingen wij huiswaarts; reeds om 10 uur kwamen wij weer samen om de gewone dienst bij te wonen.

's Middags om half drie vierden wij Kerstfeest voor oud en jong. Er heerste een echte feeststemming. Zusterhulp

presenteerde thee en koekjes. Er was geen programma opgesteld, maar ieder kreeg gelegenheid om iets ten beste te geven. Zo luisterden we naar gedichten, voordrachten, zang en muziek, getuigenissen en naar enkele broeders, die vertelden hoe zij het vorige jaar Kerstfeest in Duitsland hadden gevierd. Ten slotte sprak onze voorganger br. Scholte nog een ernstig woord tot hen, die Jezus nog niet toebehoorden. Het was een gezegende middag. En nog heerlijker was het dat zes personen achterbleven en tot overgave kwamen; een andere broeder vroeg de doop aan. De liefde tot onzen Meester en elkander is door dit alles vermeerderd en versterkt geworden. Wij zijn met een dankbaar hart voor deze heerlijke dag naar huis gegaan. Wij hopen en geloven, dat de Heer ons altijd nog meer wil schenken. Hij is merkbaar in ons midden. De opkomst is de laatste tijd heel goed en we hebben een groot programma vóor de komende maanden klaar liggen.

Dat de Heer der Gemeente ons zegene.

B. Bakker, Secr.

HOOGEZAND.

Geliefde Broeders en Zusters in de lande.

Zondag 27 Januari j.l. is voor onze gemeente een dag geworden, die wij niet licht zullen vergeten. Immers, tot onze grote droefheid nam onze geliefde voorganger, ds. Hekhuis, afscheid van ons om in de gemeente te Muntendam zijn werk te aanvaarden. De scheidende voorganger bepaalde de aanwezigen in zijn afscheidsprediking bij 2 Thess. 3 : 3 v.v. Vertegenwoordigers van diverse instanties waren aanwezig en spraken hem toe, o.a. het college van Burgemeester en Wethouders der gemeente Hoogezand; Ds. de Zeeuw, Doopsgezind pred.; en niet te vergeten de afgevaardigden van de omliggende gemeenten.

Uit de verschillende toespraken bleek weer eens te meer, welk een ruime plaats Ds. Hekhuis innam, ook in de harten van vele vooraanstaande personen buiten onze gemeente. Zeer veel heeft onze gemeente, naast God, aan Ds. Hekhuis te danken. Temeer zijn onze harten met droefheid vervuld hem voortaan te moeten missen. In de avondvergadering, waarin gemeente en vrienden aanwezig waren werden nog zeer vele waarderende woorden ook door vertegenwoordigers der verenigingen, gesproken, terwijl aan het slot dezer bijeenkomst elk der aanwezigen Ds. Hekhuis de hand drukte. Moge Ds. Hekhuis in de gemeente Muntendam nog tot grote zegen worden. En moge de Heer onze God ook onze gemeente spoedig een herder en leraar teruggeven.

Met hart br.gr., de secr., P. v. d. Veen.

SNEEK.

Zondag 27 Jan. hield de gemeente haar jaarvergadering. De opkomst was buitengewoon groot. De geest welke er heerste was verkwikkend. De jaarverslagen gaven reden tot grote dankbaarheid. Het ledenaantal groeide, doch ook innerlijk werd de gemeente opgebouwd.

Zondag 3 Febr. begon minder goed. Onze geliefde voorganger deelde mede, dat hij gevoelde het beroep naar Utrecht te moeten aannemen. Als men weet, welke hechte banden er gelegd zijn tussen gemeente en voorganger, kan men enigszins begrijpen de grote verslagenheid, welke zich van de gemeente meester maakte, en niet alleen bij de gemeente, doch ook bij vele vrienden, die met ons in- en uitgaan. Ook onze stad zal hem node missen, daar Ds. Tijman een geziene medewerker was in de interkerkelijke samenkomsten. Maar er is nu eenmaal een tijd van komen en een tijd van gaan. Als het dan maar Gods tijd blijkt, kunnen we gerust zijn. We geven deze aangelegenheid in Zijn hand. Die beloofd heeft ons niet te zullen begeven of verlaten. Wij hopen hartelijk, dat God ook onzen broeder in Utrecht tot een rijke zegen mag stellen.

Met br.gr. W. Gorter, Secr.

INGEZONDEN.

POLITIEKE ANTWOORDEN

Ik las in „De Christen" een ingezonden stuk, waarboven stond: „Politieke vragen". Hoewel ik weet, dat ons weekblad geen blad is voor politieke discussies, wil ik toch gaarne bij uitzondering een antwoord geven. Als er recht is tot vragen, zal dat er ook stellig zijn voor antwoorden.

De tendens in het door J. H. Kollen ingezonden stuk is, dat men als Christen geen deel kan uitmaken van de nieuw gestichte „Partij van den Arbeid". Men dient zich volgens inzender als Christenen aanéén te sluiten voor het vormen van een volksfront.

Hier ligt ons verschil.

Deze vorm van frontvorming zou alléén kunnen opgaan in een tijdsorde, waar men te maken had met provocerende *antichristelijke acties* van een deel des volks.

Hoe moet dan de politieke verhouding zijn? Voorop zij gesteld, dat men geen goede politieke smaak heeft, wanneer men het belang van een partij wil dienen, hoe deze partij dan ook georiënteerd mag zijn. Het gaat er om ons volk te dienen volgens het persoonlijk inzicht dat men heeft. Ons volk bestaat, hoewel een Christelijk volk, niet louter uit Christenen. Als men dus aan gezonde politiek wil doen, die ook goede sociaal-economische waarden in zich sluit, zal men dus een politiek moeten voeren, waarbij uiteindelijk ons gehele volk is gebaat en zich dientengevolge nationaal en internationaal kan aandienen. Laat ons hier niet verder op ingaan.

De vraag, waar het om gaat, is: hoe moeten wij nu ons als Christenen oriënteren? Wel, ieder naar z'n eigen smaak. Mijns inziens op de „Nieuwe Partij van de Arbeid". Dit klinkt voor veel lezers misschien dubieus, maar voor zeer velen concreet. Dit is geen propaganda voor de nieuwe partij, maar, uitgedrukt bij wijze van vertolking van de realiteit, die op dit ogenblik leeft in zeer vele Christenen.

Door inzender is aangehaald als voorbeeld, dat, wanneer de Labourparty in Engeland *geruime tijd* achter elkaar bleef teleurstellen, de arbeider op zou houden de partij als zijn partij te zien. Welnu, de Christelijk confessionele partijen hebben teleurgesteld. Onze nieuwe tijd vraagt niet naar confessie, maar naar de sociale daad, of klinkt ons „sociaal" vreemd in de oren?

Een vooruitstrevend Christen behoort in een vooruitstrevende partij en heeft daarin een grote taak! Daar ligt het object om het „zout der aarde" te zijn. Het ware te wensen, dat meer Christenen zich meer bewogen op maatschappelijk, cultureel en economisch terrein. Juist dan, als er werk voorhanden is, waar men zich als Christen met een door Christus geleide geest op kan werpen „zal God niet in een museum van oudheden komen te staan", maar meer en meer zal dan ons volk doordrenkt worden van Gods Geest. W. Huisman.

Naschrift:

Zowel de een als de ander heeft hier nu zijn mening gezegd. Wij kunnen ons niet verder op dit terrein begeven. Daarvoor leze men zijn politiek-georiënteerd weekblad. Ons blad beoogt de geestelijke verzorging der gelovigen.

Br. v. d. W. te V. zal er accoord mee kunnen gaan, dat ik zijn brief niet publiceer. Niet, dat ik het met hem niet eens zou zijn, maar de laatste schrijver zal hebben uitgedrukt, wat zijn gedachten waren. E. R.

VERANTWOORDING PENSIOENFONDS.

Nu heb ik werkelijk een mooie lijst. Allen hartelijk dank. Ik dacht al, dat er gemeenten waren, die nog wat sturen wilden, en ik ben niet teleurgesteld.

Hier volgt het: Rotterdam Z. *f* 30.—, Leeuwarden *f* 54.34; Deventer *f* 35.—; Utrecht *f* 40.—; Eindhoven *f* 25.—; 2e Exloërmond *f* 84.41; Muntendam *f* 187.45;

Stavoren *f* 50.—; Emmererfscheidenveen *f* 90.11; Leeuwarden (nog eens) *f* 52.—; Apeldoorn *f* 60.—.
Samen *f* 703.31

Penningmeesters, wilt u vooral goed nakijken, of uw bijdrage niet vergeten is?! In de laatste tijd was de kans op vergissingen groter dan normaal; daarom dubbel uitkijken! Nu kan weer gewoon per giro worden verzonden. U weet allemaal mijn nummer? 1 0 9 5 0 2. En mijn nieuw adres: Claes de Vrieselaan 69B, Rotterdam-C.

Met hartel. br.gr. K. Reiling.

Mededelingen

ZE IS GEWELDIG,
de belangstelling voor het weekblaadje „De Kindervriend". De oplaag is nu reeds 3000 exempl. per week en nog steeds komen bestellingen binnen.

De prijs is nu vastgesteld op 2 cent per exempl., wat de verkoop nog meer zal doen toenemen.

Bestellingen worden gaarne ingewacht bij den Administrateur: W. Modderman, Willemstraat 9, Sneek.

Nam U reeds kennis van de brochure „Het Genadeverbond", de actuele brochure in verband met de strijd in de Geref. Kerken?

De prijs is *f* 0.50 per exempl. franco per post.

Bestellingen te richten aan het Unie-Lectuurfonds: Willemstraat 9, Sneek.

Is het in de verschillende afdelingen van Zusterhulp bekend, dat er een interessante brochure is uitgekomen van de hand van Ds. J. Louw te Groningen, getiteld „De Dienst der Vrouw in de Gemeente"?

Deze brochure is verkrijgbaar bij het Unie-Lectuurfonds à *f* 0.25 per stuk franco per post.

Reeds eerder is deze brochure aangekondigd, met als resultaat, dat twee Zusterhulp-afdelingen uit Friesland bestelden.

Dat de anderen geen intresse hebben bij dit vlot geschreven boekje is niet aan te nemen.

Bestellingen worden gaarne ingewacht bij den beheerder van het Lectuurfonds:

W. Modderman,
Willemstraat 9, Sneek.

OBL. LENING BAPT. GEM. LEEUWARDEN.
De coupons t/m no. 23 (vervallen 1 Mei 1945) mogen thans uitsluitend per Amsterdamse Bank worden uitbetaald en worden dan bijgeschreven op de gebl. rekening van den aanbieder der coupons.

De coupons vanaf no. 24 (vervallen 1 Nov. 1945) zijn thans betaalbaar gesteld bij den penningmeester, adres zie boven, of via Amsterdamse Bank op vrije rekening.

Betrokkenen kunnen zich wenden tot het kantoor van genoemde Bank gevestigd in hun woonplaats.

J. Haagsma.

Br. H. D. Fijn, Houthemerweg 17, Meerssen (L.), telef. 350, gaat, zo meldt hij, in September met zijn gezin naar Amerika, waar bij studeren zal aan de Southwestern Baptist Theological Seminary te Fort Worth, Texas. Genoemde broeder is gaarne genegen, zolang hij nog in Nederland is, gemeenten te dienen.

NEDERLANDERS UIT DEN VREEMDE.
Zó kunnen we nu schrijven.

Vorig jaar was het: **in** den vreemde. Nu is dat voorbij. Uit den vreemde teruggekeerd en nu weer **thuis**. Aan onze teruggekeerden is dit briefje gericht.

Het verschil van **toen** en **nu** is geweldig. We weten dat allemaal, jongens, maar 't is goed er eens weer bij stil te staan. Het maakt je zo dankbaar. En de dankbaarheid is een schat, die je niet moet laten glippen. Daarom is 't wel goed, elkaar te herinneren aan genoten zegen. Sommigen hebben het misschien ook even nodig?

Zegen was er zelfs ook **toen** — in dat donkere verleden. Hebben we niet in den vreemde óns „Bethel" gevonden De Heer heeft ons bewaard; vaak op wonderlijke wijze. Hij was ons nabij in eenzaamheid en in gevaar. We hebben gevoeld Hem volledig te kunnen vertrouwen. Zijn gemeenschap was heerlijke realiteit.

Ook hebben we de zegen van broederschap ondervonden. We voelden ons één met allen, die in den Heer waren. De band van geloof en liefde verbond ons; allerlei verschillen verloren daarbij hun kracht. Het was ons behoefte om **samen** den Heer te leven.

Om aan deze zegeningen te herinneren en de geestelijke winst te bewaren, wordt een maandblaadje uitgegeven. Het wordt geredigeerd door ds. Dresselhuis, die vroeger zo prachtig zorgde voor „Nederland in den Vreemde". Als je de eerste twee nummers nog niet ontvangen hebt, schrijf het mij dan even. Wie aan het contact tussen gerepatrieerden mee wil werken, melde zich!

Hartelijk gegroet, mannen, en God bevolen.

Groningen, N. van Beek.
van Sijsenstraat 7 a.

BEROEPINGSWERK

Ds. Tijman te Sneek heeft het beroep van Utrecht *aangenomen!*

CORRESPONDENTIE.
Br. A. te A. — Na de dubbele dankbetuiging in De Christen van verleden week is het wel niet meer nodig de Uwe nog te plaatsen. Ofschoon men altijd met dankbaarheid dankbaarheid **constateert.** E. R.

ADRESWIJZIGINGEN.
Het adres der gebroeders J. en R. Reiling is nu: Tuinbouwstraat 24A, Groningen.

Het adres van den penningmeester van de gemeente te Leeuwarden is thans: J. Haagsma, W. Loréstraat 147.

Het secretariaat der Gemeente te Sneek berust nu bij: W. Gorter, Galigastraat 11

VRIENDELIJK DANK.
Op mijn verzoek om mij een exemplaar van Dr. Wumkes boek over het Baptisme in Nederland te willen verkopen of afstaan, ontving ik verschillende aanbiedingen. Ik ben voorzien en dankbaar!

LEIDRADEN.
Op onze verenigingen en bijbelkringen wordt de Schrift besproken. Er is behoefte aan voorlichting z.g. datgene, wat de Bijbel leert. Andere christelijke organisaties van jonge mensen beschikken over bronnen en leidraden voor de behandeling van de Gewijde Geschiedenis, de Geloofsleer en de Kerkgeschiedenis. Deze zijn niet allen onder het bereik van onze jeugdorganisaties en ook niet allen even goed voor haar bruikbaar.

We hopen, dat in deze behoefte aan hulp bij de godsdienstige vorming van onze jonge mensen en van hen, die reeds ouder zijn, maar de behoefte kennen om zich rekenschap te geven van hetgeen ze lezen en belijden, tegemoet zal worden gekomen.

We wensen er mee te beginnen, door in De Christen wekelijks een leidraad te plaatsen voor de behandeling van de Handelingen der Apostelen. Wanneer ze algemeen bruikbaar blijkt, gelijk in de vereniging, die er zich thans reeds van bedient, dan zou ze later wellicht in boekvorm uitgegeven kunnen worden, teneinde ook door een volgende generatie gebruikt te kunnen worden.

VRIJDAG 15 FEBRUARI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2780

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

DANIËLS GOD

De geschiedenis van Daniël, één van de gevankelijk weggevoerden uit Juda, is ons reeds vanaf de Zondagsschoolbanken bekend. Het zesde hoofdstuk van het naar hem genoemde bijbelboek heeft wel steeds weer het meest de belangstelling getrokken van klein en groot. Daniël in de leeuwenkuil, wie heeft daar nog nooit van gehoord?

Darius de Meder was twee en zestig jaren oud, toen hij het koningschap over het uitgestrekte rijk der Chaldeën aanvaardde. Over het ganse koninkrijk werden honderd en twintig stadhouders aangesteld; en over hen weer drie rijksbestierders, the big three! En van deze drie was Daniël verreweg de bekwaamste, zodat de koning zelfs het voornemen had, om hem over het ganse koninkrijk te stellen. Doch dat ging al de anderen, die wat in de melk te brokkelen hadden, veel te ver. Zouden dan álle ambtenaren aan hem ondergeschikt moeten zijn? Zou Daniël, die nog wel uit Judea afkomstig was en bovendien behoorde tot de destijds gevankelijk weggevoerden, de eerste burger van het rijk zijn, die alleen door den Koning ter verantwoording kon worden geroepen?

Daniëls vijanden beraadslaagden tezamen. De zaak was niet eenvoudig. Hun eerste pogingen leden al dadelijk schipbreuk. Beschuldigingen tegen Daniël in zake het rijksbestuur konden door zijn vijanden niet worden ingebracht. Ze konden geen enkele reden tot aanklacht of iets verkeerds ontdekken.

Er werd opnieuw vergaderd. De afgunst scheen hen vindingrijk te maken. Ze kwamen tot overeenstemming en zeiden: „Wij zullen tegen dezen Daniël geen beschuldiging kunnen vinden tenzij wij het vinden in zijn godsdienst." Wat een argumentatie! Wie de snuggere is geweest — een rijksbestierder, een stadhouder of iemand anders — die door deze formulering de eenstemmigheid wist te verzekeren, doet niets ter zake. In elk geval: ze konden nu weer verder. Eenstemmigheid inzake de te volgen gedragslijn was bereikt, en dat kon reeds als een groot voordeel beschouwd worden. Plannen moesten nu worden uitgewerkt. En plannen wèrden uitgewerkt. Doch ze beseften niet op welk een gevaarlijk straatje ze zich begaven, omdat ze Daniëls God nu ook in hun snode plannen gingen betrekken. Niet, dat ze dit eigenlijk wilden, maar het kwam er dan toch maar van.

De gezamenlijke rijksbestierders, oversten, stadhouders, ministers en landvoogden kwamen overeen, dat een koninklijk besluit zou worden uitgevaardigd en een bevel zou worden afgekondigd, dat ieder die, gedurende dertig dagen, iets verzoeken zou aan enig god of mens, behalve aan den koning Darius, die zou in de leeuwenkuil worden geworpen.

Ziezo, de valstrik was gezet. Wie moest er nu in gevangen worden? De koning! En dat gelukte wonderbest.

Een bevelschrift werd opgesteld en een gebod uitgevaardigd, dat naar de onveranderlijke wet der Meden en Perzen niet kon worden herroepen. En dat alles á la Daniëls vijanden.

> „Toen nu Daniël vernam, dat dit bevelschrift was opgesteld, ging hij naar zijn huis, waar hij in de bovenkamer vensters had, uitziende naar Jeruzalem; en dagelijks knielde hij driemaal neder en bad tot zijn God, en loofde Hem, gelijk hij voorheen placht te doen." (Dan. 6 : 11).

En Daniël bad tot zijn God......

.... gelijk hij voorheen placht te doen.

Daniël was niet onkundig gebleven van de boze gezindheid zijner tegenstanders. De bittere haat van deze kwaadgezinden was hem reeds meerdere malen gebleken. Hij had zich werkelijk geen illusies gemaakt over de gevolgen van een vijandschap, die voortdurend door de afgunst gevoed werd. Bovendien was hij bekend met de onveranderlijke wet der Meden en der Perzen.

Daniëls vijanden mochten talrijk zijn, ze mochten zich zeker wanen aangaande het resultaat hunner snode plannen; ze mochten zich bij voorbaat reeds gaan verblijden over Daniëls ondergang — doch ze hadden geen rekening gehouden met Daniëls God! Dit laaatste was trouwens voor hen ook niet mogelijk, omdat zij Daniëls God, de God van Abraham, Izaäk en Jakob, niet kenden.

Toen nu Daniël vernam, op welke wijze zijn vijanden hun snode plannen trachtten te verwezenlijken, ging hij naar zijn huis en bad tot zijn God. Hij deed dat gelijk gisteren en eergisteren. Zijn goede gewoonte bleef hij getrouw. Al ging het bidden tot zijn God nu ook gepaard met de inzet van zijn leven. Hij veranderde niet van koers, nu minder dan ooit.

Daniël vertrouwde volkomen op zijn God, Wiens geboden hij gehoorzaamde en Wiens wil hij eerbiedigde. Hij besefte natuurlijk heel goed, dat het er nu zou gaan spannen in zijn leven. Ik ben er zeker van, dat Daniël zich geen illusies maakte aangaande een zekere soepelheid zijner vijanden. Dat kon trouwens ook niet, want de deur van het verleden was met opzet in het slot geworpen. Het kwam er alleen maar op aan, dat één van beide zou geschieden: Daniël zou óf zijn geloof (zijn godsdienst), óf zijn leven moeten prijsgeven. Zijn vijanden hoopten natuurlijk op het laatste, hetgeen alleen maar pleit voor de waarachtigheid van Daniëls geloofsleven.

Ze wilden hem treffen in zijn godsdienst, maar hadden

er geen weet van, dat Daniëls God machtig was om de muilen der leeuwen toe te sluiten. Hadden ze er wel aan gedacht, dat Daniël onder álle omstandigheden en in elke situatie van het leven in zijn God geloofde?

Daniëls God is de God der openbaring, de God van het wonder; de God van Abraham, Izaäk en Jacob, maar ook de God voor allen, die in Christus' Jezus zijn.

Daniëls God *is in Christus Jezus altijd dezelfde, gisteren, heden en tot in eeuwigheid.*

Door middel van Daniël heeft het licht van de Godsopenbaring geschenen in de nacht van heidendom en donkerheid. Gods sprake werd duidelijk vernomen en dáár komt het maar op aan.

En door de eeuwen heen, tot op den huidigen dag, zijn ontelbare kinderen Gods trouw gebleven aan hun geloof in Daniëls God, ook al was hun aardse leven er mee gemoeid. En dát is glorie! Waarachtige christenen stierven in de arena's, op brandstapels, in gevangenissen, in concentratiekampen en voor de vuurpelotons — doch zij allen bleven trouw aan hun belijdenis; ze geloofden met de inzet van hun leven, aan Daniëls God. Honderdduizenden hebben hun geloof in Daniëls God met hun bloed bezegeld, terwijl ook ontelbaren als door een wonder Gods werden gered uit doodsgevaren.

Dat ook wij allen trouw mogen zijn aan Daniëls God.

d. H.

L·O·S·S·E · S·C·H·A·K·E·L·S

Het geduld der liefde.

De liefde is lankmoedig, zegt Paulus in zijn lofzang op de liefde in I Cor. 13. Als we één eigenschap bij de liefde veronderstellen, dan is het deze wel. Juist omdat zij lankmoedig is, bereikt de liefde zoveel. Haastige spoed is zelden goed en wie een wereld wil helpen en een ziel wil redden van de dood, kan het geduld niet missen. Geestelijke dingen, vooral geestelijke veranderingen, groeien langzaam. Liefhebben zou niet gelijk staan met te lijden, indien het niet met geduld gepaard moest gaan. „Uw zachtmoedigheid heeft mij groot gemaakt", zegt de psalmist ergens. We mogen er gerust aan toevoegen, dat het geduld des Heeren een niet geringere factor is voor ons behoud en onze groei.

Geduld als beproeving.

Het grote geduld Gods kan ons soms het leven moeilijk maken. De Heere Jezus tekende in de gelijkenis van de weduwe in Luc. 18, de eerste verzen Gods geduld. God — zo is de les van de gelijkenis — is lankmoedig over de verdrukkers, over degenen die onrecht aandoen. Hij wacht; Hij houdt zich tegenover hen in. Hij is niet gevoelloos voor het lijden Zijner gemeente — neen! Hij lijdt met haar mede. Hij doorvoelt haar pijn. Dat is aan de liefde eigen. Maar toch wacht Hij. „Hoelange nog, Heere?" vragen de zielen onder het altaar. Het valt hun lang. Gods geduld met de goddelozen maakt Gods kinderen het leven zwaar. Maar...... ach, dat ze bedachten, hoe schrikkelijk het is, verloren te gaan! Hoe ontzettend de pijn van hen, die verwezen zullen worden naar de buitenste duisternis! Bewondert en aanbidt, mijn broeder en zuster! de lankmoedigheid Gods, die niet wil dat iemand verloren ga. Aanbidt de rijkdom van Zijn hart, dat zo diep kan lijden en *toch* Zijn macht niet gebruikt. O, hoe groot is God! Welk een liefde vervult en beheerst Hem! En...... deze liefde is ook voor ons: komt ook ons ten goede!

De wijsheid der liefde.

Waarom heeft de vader van den verloren zoon in Luc. XV het met zijn jongen tot het uiterste laten komen? Hij had hem toch wel bericht kunnen sturen en kunnen uitnodigen, om terug te keren met de verzekering, dat alles vergeven zou worden? Waarom is hij zelf niet eens uitgegaan naar het verre land om daar zijn zoon van de verkeerde weg af te brengen? Hij lijkt maar een liefdeloos vader te zijn. Menigeen droomt zich een vader te zijn met een warmer hart dan deze, door den Zaligmaker getekende vader hem schijnt te zijn geweest. Wanneer we niet geloofden, dat hij den hemelsen Vader representeert, (zo naar de gewone opvatting) of den Heere Jezus zelf (wat ons waarschijnlijker voorkomt), dan zouden we onze afkeuring over zijn houding beter durven uiten.

Duidelijk is het, dat, wie zo redeneert, op een dwaalspoor is en zeker niet gezond is in de liefde. Een liefde, die het niet tot het uiterste kan laten komen, is ziekelijk. Men moet niet voortdurend aan de ziel van een zondaar zitten peuteren. Er kan een toestand intreden, dat men het woord moet geven aan de ondervinding. De ervaring kan den zondaar of de zondares soms bijbrengen, wat met geen duizend lieflijke woorden duidelijk en aannemelijk is te maken. Welnu — laat hem dan gaan en laat hem zinken! Als hij uitgesparteld is, is het tijd om te pogen hem te redden, met kans op succes. Sommigen moeten eerst tegen de dood aanlopen, voordat ze hun schuld inzien. Ga ze dus niet in de weg staan. Laat de angst der hel zijn taak ten hunnen opzichte volbrengen. Zeker, door zolang te wachten, verliezen ze veel, maar de uitkomst kan dan toch nog behoud zijn.

Zou de vader uit Lucas XV het zo niet bezien hebben?

L.

Voor geen hoed vol geld......

Een doopsgezinde zuster leende mij een boek. Van meer dan vierhonderd bladzijden grootte, flink bedrukt. Gebrek aan tijd en de dikte van deze foliant weerhielden mij een aanvang te maken.

De titel: Cultuurdragers in bewogen tijden, beloofde ook geen gemakkelijke lectuur. Ik heb het gewaagd en het eerste hoofdstuk is mij best bevallen. Er werd een historische schets van Geert Groote gegeven. Geert Groote werd in 1340 te Deventer geboren. Na de stedelijke school te hebben bezocht, studeerde hij te Aken, Keulen en Parijs. Hij beoefende rechten, theologie, geneeskunde en gaf zich ook af met astrologie en magie. Aan geld mankeerde het niet en vooral ook later niet, toen hij begiftigd werd met een tweetal prebenden — geestelijke ambten, die een aardig inkomen opleveren, zonder dat er veel arbeid aan verbonden is. Hij leefde alle dagen prachtig, tot een onderhoud met een vriend de grote ommekeer in zijn leven teweegbrengt. Hij geeft alle aardse geneugten op, leeft uitermate sober, begint het Evangelie te prediken en wordt spoedig een gezochte dienaar des Woords. Toen men hem verzocht, parochiepriester van Zwolle te worden, wees hij echter dit denkbeeld ontzet van de hand en zei: „Voor geen hoed vol geld wil ik, al was het slechts voor één nacht, een zielverzorger te Zwolle wezen".

Wij laten verder dit boek van Bob Limburg rusten. Toen ik dit juist geciteerd woord vanmiddag las, kon ik direct niet verder. Waarom wilde Geert Groote dat niet? Waren de mensen te Zwolle zo ontaard, diep gezonken, dat men vrezen moest binnen hare poorten te vertoeven? Dat zal wel niet zo zijn. We zullen er niet naast tasten, wanneer we zeggen, dat hij voor de verantwoordelijkheid van dat ambt vreesde. Met welk een tekenend woord duidde hij het ambt ook aan: Zielverzorger.

Wij zouden dit woord niet terug willen noch kunnen brengen in onze spreektaal. Maar het ene woord spreekt wel meer dan het andere. Zo zegt voorganger oneindig veel meer dan het duistere woord dominee. Onwillekeurig

denken we terug aan het onlangs geschrevene over: herder en leraar. Maar het sprekendst is toch wel dit: zielverzorger. Daar zit diepte in en klaarte.

Ofschoon het woord verzorgen anders niet van de lucht en uit de krant is. Men behoort z'n haar, gebit, voeten, huid, enz. te verzorgen. En het gebeurt met zeer grote toewijding. Aan heel het lichaam wordt grote aandacht besteed. Dokters en specialisten nemen hele stadsgedeelten in beslag. En door de grote stad zwerven een paar mannen, die proberen te zijn wat uitgedrukt wordt in dat schone, tere woord: zielverzorger. „Want zij zijn het, die waken over uwe zielen, daar zij rekenschap zullen moeten afleggen". Gelijk een herder staat voor de kudde, de wachter op de muren en de moeder bij het kind.

Verwondert het u, dat die man terugschrok voor dat werk? Wie is tot deze dingen bekwaam? En wie zou in zo iemands schoenen willen staan? Zij, die zich hebben gegeven aan die taak, zullen, als ze zo'n woord lezen, opnieuw en plotseling de scherpte van het tekort voelen en voornemens voor de dag van morgen koesteren. Ze zullen denken aan onze jonge mannen, die zich voorbereiden en den Heer vragen ze te maken tot rechte verzorgers van het teerste en heiligste levensgebied van den andere.

En misschien zullen sommigen der gemeenteleden met andere ogen zien naar den man, die het Woord verkondigt en de huizen binnenkomt. Niet binnenkomt om de tijd te doden, maar om, zo het mogelijk ware, iets te doen in het hofke van onzen Heere Jezus. Misschien zal hij er in slagen een verdorde te begieten, een weinig onkruid weg te nemen, een vermoeide de blik te laten richten op het heerlijke einddoel. Dat zal hij in elk geval beogen en innerlijk hoopt hij, dat de andere hem als een verzorger zal ontvangen. Niet als een, dien men moet dienen, zoals een Martha Jezus deed, doch als een, die komt om te dienen, zoals Maria het Jezus toestond haar te verzorgen.

Zielverzorger. Laten wij dit woord eens een ogenblik in ons hart bewaren. Huizinga.

OPEN BRIEF AAN DE REDACTIE

Over de inhoud van „De Christen"

Tijdens de oorlog richtte ik de vraag aan een broeder, die een Zondag in een naburige gemeente had doorgebracht, waarover de voorganger daar ter plaatse gepreekt had. „Over de oorlog, natuurlijk!" was het antwoord. En aan de toon, waarop dit antwoord gegeven werd, kon men duidelijk opmaken, dat hij dat soort preken meer dan beu was. Niet dat hij een preek begeerde, die ook in de tijd van de Batavieren en de Friezen zou kunnen gehouden worden, maar hij wilde des Zondags (en hij staat hier waarlijk niet alleen) wel eens „iets anders" horen. Hij bedoelde, dat zijn hart uitging naar het getuigenis aangaande de *eeuwige* dingen.

Dat ik een brief aan de redactie over de inhoud van ons blad „De Christen" met deze woorden inleid, bedoelt niet de suggestie te wekken, alsof er lezers zouden zijn, die het geschrijf over de problemen van onze tijd moe zijn, maar wel om de redactie heel ernstig te vragen: *Meer plaats aan Schriftbeschouwingen in ons blad te geven.* Wanneer de redactie een enquête zou houden, ware het gemakkelijk vast te stellen, dat een groot deel der lezers meer plaatsruimte in ons blad wenst voor „de leer, die naar de Godzaligheid is" en niet te vergeten „het bevindelijke leven van de stille omgang met God".

Het is niet de bedoeling om de redactie voor te stellen het accent te verleggen van de voorwerpelijke Christusprediking en de verkondiging van het Koninkrijk, naar het onderwerpelijke en het mystieke. Het is de opzet om er aan te herinneren, dat het hier niet behoeft te zijn *of - of*, maar dat het *zowel - als - ook* - het ideaal moet blijven. De eerste jaargangen van „De Christen" en b.v. het tere boekje van Dr. A. Kuyper: „Nabij God te zijn", kunnen hier praktisch de weg wijzen.

De nieuwe redacteur is zelf het gesprek over de inhoud van ons blad begonnen en nu *hij* ook al weer een rubriek over de tijdsproblemen heeft geopend, heb ik gemeend, met alle waardering voor de onbaatzuchtige arbeid van onze broeders, die wekelijks ons unie-orgaan redigeren, hen te moeten verzoeken, dat één der redacteuren een Tijdspiegel verzorge, en dit dan ook genoeg zij. Met mij zullen vele lezers het betreurd hebben, dat het opschrift „Aan zeer stille wateren" heeft moeten plaats maken voor „Het wegwijzende woord". Er is zulk een behoefte aan eeuwigheidsklanken. In de krant, tijdschriften en radio schrijft en spreekt de kerk in allerlei toonaarden over opbouw en wegwijzing. Wij willen de goede bedoelingen en de geweldige geestesarbeid niet onderschatten, maar velen blijven steken in het „diesseitige". Ons blad maakt een gunstige uitzondering, maar een opschrift voor de rubriek „Uit de Schriften" als „Het wegwijzende Woord", beperkt te zeer de tekstkeuze en geeft de overdenking steeds het karakter van een tijdrede. Waarom niet bij voorkeur geschreven over die dingen, die onbewogen en onaangetast door het tijdgebeuren, staan als een rots te midden der golven? Onderwerpen als: de rechtvaardiging van den zondaar, het verzoenend bloed, de heiliging en de uitverkiezing van Gods volk, de grote beloften des Heeren *zijn* het brood des levens, dat ons voedt, tot de Heere komt.

Aan deze zeer stille wateren worden de diepste behoeften der ziel bevredigd en God op het hoogste verheerlijkt.

Wanneer onze redacteuren geloven „een profetische blik" te hebben of een helder inzicht in de problemen van onze tijd, zodat ze in staat zijn om als ter zake kundigen ze te belichten, laten ze gerust hun krachten eens beproeven, maar laten ze hun sterkte zoeken in het getuigenis, dat zo schaars gehoord wordt en laten ze ons onderwijzen in het eeuwig blijvende Woord van God. Dan zal uit een verdiepte kennis van leer en leven opbloeien de daad der liefde en een rugstige tred des geloofs. Mannen en vrouwen, die leven in de eeuw van de atoomenergie, zullen als Abraham aan Gods hand wandelen, „terwijl ze de stad verbeiden, welker kunstenaar en bouwmeester God is".

Den Haag. Jac. de Jong.

Naschrift: Wij waren blij, van de hand van br. J. de Jong, voorganger der gemeente te Den Haag-Singel, deze regelen te ontvangen. Gedurig bereiken ons allerlei geruchten omtrent zijn gezondheidstoestand. Zijn open brief bewijst, dat hij het tamelijk wel maakt. Bewijst voorts, dat hij nog steeds met ons meeleeft en zijn gedachten over de arbeid laat gaan. Wij begrijpen zijn woord. Hij zal ons begrijpen. Wij staan midden in een werveling van gebeurtenissen en vragen, die ons oordeel en antwoord eisen. Uit dat volle, soms benauwende leven worden de bijdragen der redacteuren geboren. Hun worsteling is de

worsteling van ieder, die in de stroom staat. Dat neemt niet weg, dat wij dankzaar zijn voor deze kritiek, in zulk een goede geest gegeven. Wanneer iemand onzer de schoen past, hopen wij, dat hij hem zal aantrekken. Inmiddels onze beste wensen voor en hartelijke groeten aan onzen broeder. Geve God hem terug aan de arbeid.

E. R.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

II.

Tussen Hemelvaart en Pinksteren.
Hand. 1 : 12—26.

Ter Oriëntering. — De dagen tussen Hemelvaart en Pinksteren waren voor de discipelen een zware tijd, want het was een tijd van blijdschap en grote spanning. Een machtig verleden vormde nu de achtergrond van hun leven en vóór hen lag een grootse en totaal nieuwe taak. Matth. 28 : 18 en 19. De geestelijke banden met hun omgeving waren door Christus los gemaakt. Dit los staan van Israël zou spoedig leiden tot vijandschap van Israëls zijde. Wat zou voor dit verlies in de plaats komen? Hoe zou het nieuwe Israël geboren worden?

Verdeling.

De discipelen bijeen	12—14
Petrus' toespraak	15—22
De apostelkeuze	23—26

Toelichting (vers 12—14).

„Sabbatsreis" 2000 ellen, vergel. Ex. 16 : 29. „De bovenzaal", een bekende zaal dus. Wellicht dezelfde waar het Avondmaal werd ingesteld. Allicht de woning van Johannes Marcus, vergel. Hand. 12 : 12. Het geloof in Jezus als de Messias scheidde deze mensen van de Joden en verenigde hen onderling. Onderwerp van hun gebed was de belofte; op wat de Heere ons beloofd heeft, moeten wij biddende wachten. Het gebed schept de ontvankelijkheid. De belofte is steeds grondslag en drijfveer tot gebed. Vrouwen waren onder Jezus' volgelingen, vergel. Lukas 23 : 49, en namen aan deze bidstond deel. De Moeder des Heeren wordt apart genoemd: teken van eerbied. Zijn broeders zijn er — nu geloven ze dus in Hem.

Vers 15—22. Een andere vergadering, alleen van broeders. Judas' daad was opgenomen in de Raad Gods. Het resultaat daarvan was omgekeerd aan de demonische opzet. Wat ten kwade gedacht was, werd door God ten goede gekeerd. Petrus toont dit aan uit de Schrift. Uit de mededeling van vers 18 is het waarschijnlijk, dat Judas zelfmoord gepleegd heeft. Zo heeft zijn zonde hem benauwd. De woorden van vers 19 zullen door Lukas zijn ingeschoven, omdat de heiden-Christelijke lezer deze toelichting nodig had, die voor Joden overbodig was. Petrus begrijpt, dat, wat de zonde afbrak, weer hersteld moet worden. Judas sneed de mogelijkheid tot herstel af. De keus is beperkt. Jezus had een grote kring van volgelingen, vergel. Lukas 10 : 1. Uit deze moest een opvolger voor Judas gekozen worden. Beslissend was, dat hij den opgestanen Heer gezien had, want dat was het goddelijk bewijs van Jezus' messianiteit, Rom. 1 : 4.

Vers 23—25. De discipelen durfden a. g. de gewichtige vraag, wie de plaats van Judas moest innemen, geen beslissing te nemen. Zij doen slechts een voorstel en geven de beslissing in de hand des Heeren, omdat Hij „Kenner der harten van allen" is. Twee voorwerpen, elk voorzien van de naam van een der beide candidaten, worden in een vaas gedaan en daarna werd de vaas geschud. De man, wiens naam uit de vaas viel, werd gekozen verklaard. Waar het om de keus van een Apostel ging, was een rechtstreekse aanwijzing des Heeren nodig. De keus der andere ambtsdragers geschiedde door de gemeente. Hand. 6 : 3.

Vragen.

1. Kent de Schrift bidstonden als regelmatige of als buitengewone samenkomsten?
2. Welke troost ligt er in het feit, dat God alles van tevoren weet?
3. Welke gebeurtenis in Petrus' eigen leven zal hem zonder bitterheid over Judas hebben doen spreken?
4. Waarom werd de akker, die van Judas' geld gekocht was, „bloedakker" genoemd? Matth. 27 : 3—10.
5. Waarom heeft Judas' berouw hem niet gered?
6. Uit welke twee delen moet het berouw bestaan?
7. Waarom is kennis niet genoeg om den Heer te kunnen dienen, maar beslist de toestand van het harte?
8. Met welke speciale opdracht is Paulus later aan de kring der Apostelen toegevoegd? Hand. 22 : 21.

GEMEENTE-BERICHTEN

ARNHEM LOOPT VAN STAPEL!

17 Sept. 1944...... Zondag!...... een kerkdienst, geleid door Ds. Huizinga van „de Paasberg", begeleid door het steeds opnieuw loeien der alarmsignalen, beëindigd in een orkaan van afweervuur, gierende vliegtuigen en huilende, donderend inslaande bommen. Angstig, biddend hurkten we neer in kerklokaal en gangen. God behoedde ons in het schip der kerk. Een week van verschrikkingen volgde. Daarna werden we verjaagd van, zó het er nog was, veelal geschonden bezit; verjaagd...... óók als gemeente, het schip was gestrand, de opvarenden verstrooid! —

De vrede kwam. Na een scheiding van 9 maanden en langer keerden we, de één na de ander, terug in onze zwaar beschadigde en leeggeroofde stad.

19 Aug. 1945, Zondag! De kerk was glas- en waterdicht, de teruggekeerden gingen weer aan boord. Onze éérste samenkomst in bevrijd Nederland, waar we God dankten voor het elkaar terugzien en met weemoed dachten aan hen, die wij moesten missen.

In die eerste onderlinge samenkomsten bezaten we vaak met z'n tweeën één stoel. Nu bezitten we er zelfs méér dan voorheen, al is het in leen en „van alles wat"! De reisverbindingen werden beter, sprekers kwamen over. De verschillende verenigingen kwamen stuk voor stuk tot nieuw leven. De wederopbouw is in volle gang en vordert snel! Over reeds enkele weken, einde Maart, begin April, hopen we zee te kiezen, onder leiding van onzen nieuwen voorganger, Ds. H. D. Hooghwinkel. Ds. K. Reiling hoopt Ds. Hooghwinkel te bevestigen. Willen onze naburige gemeenten reeds nu plannen maken voor massale overkomst op deze dag? Gemeenten, elders in ons land, kiest nu reeds uw afgevaardigden.

.........?......... *1946*, Zondag! De diensten worden als volgt gehouden: 10 uur bevestigingsdienst, 3 uur intrededienst en 7 uur begroetingssamenkomst.

Voor den inwendigen mens zorgt de gemeente, ook voor een slaapstede zullen we ons uiterste best doen; schroomt niet dit aan te vragen, zendt straks tijdig uw aanvragen

in! We stellen ons véél van deze dag voor; maakt u hem, mede door uw belangstelling, voor ons even onvergetelijk als 17 Sept. 1944?

Met volle zeilen vooruit!! We dromen reeds van grootse gewestelijke-, land-, jeugddagen en andere, met naburige gemeenten als Utrecht, Apeldoorn, Deventer, Almelo, Hengelo, Enschede, enz.! Waarom hier óók niet??

God zegene uwe en onze plannen; spoedig hoort u meer!

Namens de commissie „Voorbereiding tot ontvangst":

W. de Vries, Brantsenstr. 26, Arnhem.

NW. WEERDINGE.

Met grote blijdschap en dankbaarheid denken wij nog aan de goede en gezegende Kerstdagen, evenals aan de Oudejaarsavond en het begin van de nieuwe tijdkring, die we als gemeente mochten beleven. Drie jonge mensen kwamen tot het geloof. 8, 9 en 10 Jan. hadden we goede Ev.samenkomsten. Ds. Tijman heeft met veel ernst de mensen gewezen op hun verloren toestand, op de macht van Satan, maar ook op het heil in Christus Jezus. Een jonge man vond vrede.

Zondag 13 Jan, deelde Ds. Prins ons mede, dat hij naar Deventer moest gaan. Wij hadden het gaarne anders gezien, doch wensen te berusten in Gods wil.

23 Jan. hadden we onze jaarvergadering. Uit de verschillende jaarverslagen bleek duidelijk, dat de Heer ons rijkelijk had gezegend.

In deze vergadering, die vooràfging door een bidstond, werd Ds. G. Brongers als voorganger beroepen. Moge de Heer Ds. Brongers Zijn wil in deze doen kennen.

3 Febr. hadden we 't grote voorrecht om twee zusters en twee broeders door de doop de gemeente binnen te leiden. Voor deze doopdienst was grote belangstelling en er werd met aandacht geluisterd naar de prediking van onzen voorganger. Na afloop van deze dienst vierden we met een grote schare het Avondmaal, waarbij den pasgedoopten een hartelijk welkomstwoord werd toegesproken. Ook werden twee broeders, die als ouderling en diaken waren gekozen, in hun ambt bevestigd.

Het waren gezegende uren, en met een hart vol dankbaarheid keerden we huiswaarts.

Met h. br.groeten,

De Secretaris.

AMSTERDAM

hield Zondag 3 Febr. haar jaarvergadering.

Trots honger en duisternis, die er geweest zijn, is het een goed jaar geweest. De gemeente mocht terugzien op zegeningen, die haar van Godswege gewerden. Het ledental steeg tot 211. Slechts drie zusters gingen over naar 't Vaderhuis, terwijl een twaalftal personen door de doop der gemeente werden toegedaan, waarvan het merendeel jeugdige personen.

De penningmeester deed op de hem eigen wijze danktonen horen. De offervaardigheid is groot geweest.

Door 't vacant zijn, kregen vele broeders gelegenheid om de gemeente in het woord te dienen.

W. V., Secr.

HAARLEM.

Zondag 20 Januari 1946.

Deze datum zal de gemeente Haarlem als een aangename in herinnering blijven. Op die dag werd n.l. onze nieuwe kerk aan de Parklaan in gebruik genomen. Een feestelijk gevoel doorstroomde ons hart, toen we ons mooie gebouw betraden onder de klanken van het mooie kerkorgel. 10 uur begon de liturgische dienst, waarmede het kerkgebouw werd ingewijd, en waaraan het zangkoor zijn medewerking verleende. Na deze dienst feliciteerde namens het college van B. en W. wethouder S. v. d. Wal en daarna enkele afgevaardigden van diverse kerkgenootschappen, onze gemeente hartelijk met de ingebruikneming van dit mooie kerkje. De middagdienst werd geleid door Ds. K. Reiling, terwijl een broeder uit Amsterdam enkele schone liederen ten gehore bracht. Na deze dienst kregen de afgevaardigden uit de omliggende zustergemeenten gelegenheid hun goede wensen uit te spreken. De avonddienst stond in een feestelijk teken en werd door onzen voorganger geleid. Het programma was rijk voorzien van zang, muziek en voordracht. Veel te gauw was het weer tijd om te sluiten. Met dankbaarheid zien we terug op deze schone dag, die een mijlpaal was voor de gemeente.

We zijn God dankbaar voor Zijn zegen ons geschonken.

Met hartelijke br.gr.,

J. S. Boelsma, Scriba.

ENSCHEDE

liet in lange tijd niets van zich horen in ons weekblad. Dat wil niet zeggen, dat we bij de pakken zijn blijven zitten. Zo werd het Zondagsschoolwerk weer ter hand genomen, zodat we nu op twee plaatsen in onze stad Zondagsschool houden en aan 85 kinderen het Evangelie brengen. Ook in deze vertrouwen we, dat Gods woord niet ledig zal wederkeren. Op Zondag 16 Dec. werd een broeder op zijn belijdenis en overeenkomstig Gods woord gedoopt, voor welke gelegenheid ons de kerk van de gemeente te Hengelo gastvrij werd afgestaan.

De Kerstdagen waren gezegende dagen voor de gemeente, die werden voorafgegaan doo een Adventsdienst op Zondag 23 Dec. Er waren zoveel belangstellenden, dat ons vergadergebouw te klein bleek om ze allen te bevatten. Zodat het kon voorkomen, dat in deze tijd van kolenschaarste, de brandende kachel moest worden buitengezet, om meer plaats te maken en reeds voor de aanvang van de dienst de deuren gesloten moesten worden.

Op Zondag 20 Jan, kwam de gemeente in jaarvergadering bijeen. We kregen een overzicht van de stand van zaken over het afgelopen jaar, en zijn Gode dankbaar voor al de zegeningen, die Hij ons heeft geschonken en we gaan weer moedig voorwaarts.

Enige keren werd onze gemeente opgeschrikt door het bericht, dat onze br. voorganger naar een andere gemeente werd beroepen; doch groot is onze blijdschap, dat hij tot heden voor onze gemeente is gespaard gebleven en bidden onzen Heer, dat hij nog lang hier mag blijven en God zijn arbeid onder ons rijkelijk moge zegenen.

Met h. br.gr.

N. B. S., Secr.

P. S. Het secretariaat der gemeente berust nu bij: N. B. Siccama, Egstraat 17.

SCHOTSE BAKENS

Naar wordt medegedeeld overweegt de regering, speciaal ten behoeve der Baptiste predikanten, enkele spoorwagons beschikbaar te stellen, welke geschikt zijn om door een gezin te worden bewoond.

De minister van verkeer en energie hoopt hierdoor te bevorderen, dat het beroepingswerk in de Baptiste gemeenten, dat juist zo mooi op gang komt, voortgang kan vinden.

Den Baptiste gemeenten wordt geadviseerd nu reeds hun wensen kenbaar te maken. Een groot voordeel van deze op handen zijnde regeling is ook, dat de voorganger met zijn gezin de vacantie overal in Nederland kan doorbrengen, omdat de spoorwegen tegen matige tarieven de

wagon naar elke bereikbare plaats zal medenemen met de gewone goederentreinen.

Het schijnt de bedoeling te zijn, dat voorgangers, afgestudeerd aan eigen semenarie, voorrang genieten.

Eindhoven, Treebeek, Apeldoorn, Pernis, enz. zullen deze mededeling met blijdschap lezen. Gemeenten, die nog enkele beroepen wensen uit te brengen, doen goed, in de beroepingsbrief te vermelden: wagon aangevraagd.

Naschrift van een dominee met gemeente zonder woning:

1. Nu begrijp ik, waarom de Spoorwegen zo weinig materiaal bij de weg hebben.
2. Ik ben zeer nieuwsgierig welk soort wagen beschikbaar gesteld wordt. Bij voorbeeld: met of zonder ramen, warmte, water, licht, of het schuif- of draaideuren zijn, en hoeveel van de laatste. En welke domineesvrouw er in wil trekken.
3. Het is jammer, dat het nog niet 1 April is.

STUDIEBEURZENFONDS.

In „De Christen", nummer 2778, wordt hierover medegedeeld, dat een broeder uit het Zuiden zulk een fonds in het leven wil roepen. Of liever, dat zulk een fonds „zonder meer is opgericht". „Zonder meer" zal zo'n fonds wel niet werken. Maar ik prijs dezen broeder zeer, de Koningin van het „Zuiden" (Scheba) prijs ik ook. Maar deze dame had voldoende contanten in haar handtasje.

Wanneer inderdaad dit studiebeurzenfonds is opgericht, dan had onze broeder de wet overtreden. Immers, de wetgever is ook op dit terrein regelend opgetreden en zonder vergunning mag geen studiebeurzenfonds in het leven worden geroepen. Ik meen, dat wel zes staatsbladen ons over deze materie kunnen inlichten. Het oudste staatsblad daarover dateert zelfs uit de tijd van koning Willem I.

Maar de bedoeling van dezen broeder is begrepen. En dient door ons allen begrepen te worden. Wat Stadskanaal voorstelde op de Algemene Vergadering, moet op zeer korte termijn werkelijkheid worden. Een seminarie moet er komen; en dan moet onze broeder samen met ons allen zorgen, dat er jaarlijks een flink en zeker bedrag kan worden afgedragen.

De Vrije Universiteit te Amsterdam kan ook alleen in stand worden gehouden, dank zij de daadwerkelijke financiële steun van een hechte organisatie.

Studiebeurzenfonds, neen, alleen reeds omdat de praktische uitvoering te moeilijk is. Maar er zijn veel groter bezwaren voor onze gemeenschap. Doch een hechte groep van contribuanten (Unie - gewestelijke bonden - gemeenten en particulieren) kan ons eigen seminarie een gezonde basis geven.

Uniecommissie, sub-commissie voor een seminarie, haast u, anders zal de tijdstroom ons uitvagen. Of ziet ge dit gevaar nog niet?

D. J. Blik.

OPROEP

De N.B.J.B. afdeling Utrecht roept hiermede de oud-leden van haar afdeling op tot bijwoning van het 25ste jaarfeest, te houden op 2 Maart '46 D.V. 's avonds te 7.30 uur.

Verzoeken voor logies worden ten spoedigste verwacht bij haar secretaris: M. Posthumus, Paarlstraat 30, Utrecht.

BEROEPINGSWERK

Br. J. A. Scholte, tot dusver evangelist te Rotterdam-Z. heeft het beroep der gemeente te Vriescheloo aangenomen.

Mededelingen

EEN DAGBOEK

Een goed Dag-boek is een mooi bezit.

In vele gezinnen bestaat de gewoonte om eenmaal per dag — hetzij bij de dagopening of de dagsluiting — uit een dagboek te lezen. Gedurende een heel jaar komt zo'n boek in de hand en dag op dag brengt het ons zijn boodschap. Is men in het bezit van enkele dagboeken, dan kan men ze gedurende enkele jaren bij afwisseling gebruiken.

Er zijn reeds verschillende dagboeken verschenen, in uiteenlopende uitvoeringen en van verschillende schrijvers. Maar tot nog toe ontbrak het ons aan een eigen Dagboek, een Dagboek samengesteld door onze voormannen en geschreven voor eigen behoeften.

Een dagboek moet — daar het dagelijks in handen komt — solied uitgevoerd worden; gedrukt zijn op papier van goede kwaliteit en met aantrekkelijke letter gezet. Bovendien moet de band aan hoge eisen voldoen.

We zijn in de gelukkige gelegenheid zulk een dagboek het licht te kunnen doen zien, en nog wel dit jaar, D.V. Van uitstekende, deskundige medewerking zijn we verzekerd.

Nu is het echter nodig, dat we weten hoevelen onder onze lezers en in onze vriendkringen, bereid zouden zijn om, wanneer de uitgave een feit wordt, op het Dagboek in te tekenen.

Het boek zal, wanneer de uitgave mogelijk zal blijken, bevatten 384 bladzijden; gebonden worden in geheel linnen band, titel op band en rug (ronde rug), kopsnee geverfd en kosten ƒ 4.50.

Wie het werk zou willen ontvangen, schrijve het mij. We rekenen op 1000 intekenaren.

Parkweg 6a, Groningen. J. Louw.

(Nog geen geld sturen!)

GEDENKBOEK
„Nederland in den vreemde"

Binnenkort zal een Gedenkboek verschijnen over de godsdienstige samenkomsten van de buitenlandse tewerkgestelden gedurende de oorlogsjaren. Over meer dan 100 plaatsen worden berichten opgenomen, geschreven door de tewerkgestelden zelve. Vooraf gaat, wat door kerken e. a. instanties in het vaderland voor hen en hun achtergelaten gezinnen werd gedaan, terwijl een afdeling „Mengelwerk" waarin tewerkgestelden over allerlei belevenissen verhalen: ziekenhuis, strafkamp, Gestapo, enz., het boek besluit. Het werk, dat verschijnt met 'n voorwoord van de Landel. Contact Commissie van Prot. gerepatrieerden, zal rijk geïllustreerd en ongeveer 300 blz. groot zijn.

Geïllustr. prospectus met bestelbiljet aan te vragen bij de adm. „Nederland in den Vreemde", Oldeboorn. Aan dit adres kan ook het Gedenkboek besteld worden. Eenvoudig gebonden zal de prijs vermoedelijk 6 á 7 gulden bedragen.

Kinderuitzending enz.

Denemarken

We hebben uit Denemarken bericht ontvangen, dat de kinderuitzending eerst tegen het eind van Maart of April kan plaats vinden. Ook de volwassenen kunnen niet eerder naar Denemarken. De Deense minister van Sociale Zaken wil geen transport van kinderen toestaan gedurende de wintermaanden. Wanneer de tijd van vertrek komt, moeten de gemeenten, die kinderen zenden, er op rekenen, dat zij komen te staan voor de reiskosten tot aan de verzamelplaats in ons land.

De Deense regering staat op het ogenblik geen uitvoer van textielgoederen, schoenen en huishoudelijke artikelen toe. Dit is voor onze Deense broeders en voor ons een tegenvaller. In dit opzicht kunnen zij nu met de beste wil van de wereld hun eigen voornemen niet ten uitvoer leggen.

Secr. H. Doornkamp.

Het adres van de secretaresse der vereniging afd. Zusterhulp te Leeuwarden is: G. Koster—Steneker, Koestraat 12, aldaar.

EEN BLIK IN DE TOEKOMST

Matth. 24 : 1—14.

Er is tweeërlei soort van belangstelling in de toekomst. De eerste is de belangstelling der wereld, de andere die der kinderen Gods.

De belangstelling der wereld wordt geboren uit onzekerheid. Die onzekerheid laat de kinderen der wereld niet met rust. Ze zouden zo gaarne willen weten, wat de toekomst zal brengen. Vandaar, dat die z.g. occulte of geheime wetenschappen zoveel opgeld doen.

Deze belangstelling is begrijpelijk. We leven niet als het dier: bij het ogenblik, maar weten van een toekomst, een sterfdag, een oordeel en voelen ons *verantwoordelijk*. Niemand kan in het heden volkomen gerust zijn, zolang hij aangaande zijn toekomst en de toekomst der wereld onzeker is.

De belangstelling der kinderen Gods in de toekomst vloeit echter daaruit voort, dat ze weten *hoe* de toekomst zal zijn.

De Heere Jezus geeft ons in Mattheus 24 een schilderij, dat zorgvuldig beschouwd moet worden, de ene trek na de andere. Dit schilderij heeft *diepte;* de dingen liggen gedeeltelijk *naast* en gedeeltelijk *achter* elkaar.

Naar drie dingen hadden de discipelen den Heere Jezus gevraagd:

1. Wanneer de verwoesting van de tempel zou plaats vinden.

2. Wat het teken van Zijn verschijning zou zijn.

3. Waaraan zou zijn te merken, dat deze tijdkring is afgelopen.

Het eerste, wat de Heere Jezus in antwoord daarop doet, is:

I. *Hij waarschuwt voor valse leiding.*

Er zijn valse profeten onder Israël geweest en Petrus zegt, dat ze ook in de Christenheid zullen opstaan. Dit gevaar is groter dan we gewoonlijk beseffen. De profeet heeft invloed: ook de valse. ,,Ze zullen er velen verleiden," zegt de Heer en Petrus zegt: ,,Velen zullen hun verderfenissen navolgen". De valse profeet vond meer gehoor, dan de profeet, die Gods boodschap bracht.

De valse profeten zijn moeilijk te onderkennen. De Heiland sprak, voor hen waarschuwende, van ,,wolven in schaapskleren". Hun boodschap klinkt aannemelijk. Hun komst betekent echter: *verdringing van Jezus!* Ze zullen uitroepen: ,,Ik ben de Christus!" dat is: zij zullen zich als de Christus proclameren. Ze zullen beweren *den Heere Jezus te vervangen.* ,,Ze zullen komen onder Mijnen Naam," zegt Christus. Versta dat wel: niet: *in* Mijnen Naam. Ze zullen niet komen met de valse bewering een opdracht van Christus te hebben. Geenszins! *Onder Zijn Naam* zullen ze komen. Ze zullen zeggen, dat zij de leidsman der volken zijn, dat *hun* uw gehoorzaamheid toekomt. Ze zullen Christus aanspreken, dat zijn heel-den-mens-opeisende aanspraken laten gelden. De uiteenzettingen, waarmede men poogt te bewijzen, dat Jezus eigenlijk geen Israëliet was, laten doorschemeren, dat men zich met den Christus der Schriften verlegen begint te gevoelen. Als dit gevoel de overhand neemt, kan dat leiden tot de verdringing, de vervanging van Jezus, den Verlosser der Schrift. Als Jezus, de naar het vlees uit het geslacht van David Geborene, eerst onaannemelijk geworden zal zijn van nu en van hier, is de weg open voor hen, die ,,onder Zijn Naam", dat is: met Zijn pretentie, *Christus*-pretentie, komen. Er is — zegt men — een Joods element valt, is het een Joods element. Vanwege dat element is in het Oude Testament. Inderdaad: voorzover er in het Oude Testament een menselijk element te onderscheiden het aanvaarden en belijden van een zaligheid, die naar 's Heilands woord ,,uit de Joden is".

heel het Oude Testament voor sommigen onaannemelijk. Maar ook het Nieuwe Testament heeft de klank en kleur van volk en bodem, waarop het is ontstaan. Het heeft God nu eenmaal behaagd om Zijn heilswerk door Israëls geschiedenis heen te vlechten. Wie zich daaraan stoot, stuit op *God.* Hoever zal men gaan? Het opgroeiend geslacht zou het wel eens heel moeilijk kunnen krijgen met

Men onderschatte dus de bittere ernst van de waarschuwing van den Gezegende niet! Er is een tijd geweest, dat men in Christelijke kringen de Joden omhoog gestoken heeft en ze zelfs in de hemel nog een voorkeurspositie heeft toegekend! Men was blind voor de grote strijd, die in het Nieuwe Testament van wege den Christus tegen het Jodendom gevoerd wordt. Er kan een tijd komen, dat Jezus ,,uit het zaad van David", de bangste zielestrijd zal uitlokken en de verleidende geest, die Hem verdringt ten behoeve van een valsen, niet-Joodsen Verlosser, ontzaglijke invloed zal krijgen. Dan zal de vraag bang worden: Wie durft geloven in den Christus der Schriften?

,,.......en zullen *velen* verleiden," Zo voorspelde, al waarschuwende, de Verlosser het. Wij verwonderen ons niet. God ontferme zich over het geslacht, dat komt, aan hetwelk het wel eens iets zal kunnen kosten den Heere niet te verloochenen en het ergernis van den Israëliet in den Heere te overwinnen. Zonder een geloof, dat wortelt in het hart en dat dóórwortelt, zal niemand kunnen stand houden in de ,,laatste dagen".

Bij de nadering dier dagen komt — zegt de Heere Jezus — de grote afval. Wie zal deze crisis kunnen doorstaan, die niet waakt en bidt en bereid is de weg te gaan van het Lam?

Weest op uw hoede!

De Heere Jezus spreekt van *verleiden.*

Verleid is iemand, die *meent* goed te gaan.

We *willen* de goede weg. Wie opzettelijk verkeerd gaat, is niet *verleid.* Neen, de verleiding doet een beroep op onze

behoefte aan leiding en speculeert op onze instincten. Er zijn leuzen, die in ons natuurlijk gevoel weerklank vinden. Wie ons rasgevoel opricht, ons superieuriteitsgevoel streelt, krijgt ons gemakkelijk mee.

Daarom zegt de Heere: Waakt. Wat is dat? Het is dit: niet reageren van uw instincten uit: niet uw bloed laten antwoorden op de leuzen, die worden aangeheven om u mee te krijgen. Slechts *die* boodschap is goed, waaraan *de Geest* medegetuigenis geeft. Niet uit God is die boodschap, die de natuurlijke instincten streelt en laat spreken. Leert dat uw kinderen.

II. *De Heiland wijst op tekenen in het wereldgebeuren.*

„Volk zal tegen volk opstaan." Zedelijke verwording wordt openbaar. Het naast-elkander is een tegen-elkander geworden. De elkander aanvullende verschillen, door den Schepper gewild, zijn geworden elkander afstotende verschillen: **tegenstellingen.**

Echter: „Nog is het einde niet".

Deze conflicten zullen uitvloeien, verstillen in één grote wereldhuishouding, in een, door het geweld doorgevoerde en bewaarde, wereldorde: het *Pseudo-vrederijk*, het rijk van den valsen Messias. Want niet in oorlogstijden, doch als zij zullen zeggen: „vrede, vrede en geen gevaar" zal een plotseling verderf hun overkomen.

Oorlogen en oorlogstoebereidselen gaan niet onmiddellijk aan het einde vooraf. Dan volgt de grote pauze, die verstoord zal worden — onverwacht — door de verschijning van den groten God, onzen Zaligmaker.

In de tijd van het pseudo-vrederijk zal de Anti-Christ tekenen en wonderen doen en hen meeslepen, die de waarheid niet omstrengeld zullen hebben, om door haar kracht door de doodsgevaarlijke tijd te worden heengedragen.

Weet wel waarop uw hart is afgestemd: op het ware of op het valse.

Een van beide zal *u in bezit nemen en uw lot bepalen.*

III. *De Heiland wijst op tekenen in de Christenheid.*

Vele gelovigen zullen in de laatste dagen innerlijk bezwijken, zich „ergeren", d.w.z. ten val komen, afvallen van het geloof. Wat haar uiterlijke gestalte betreft, zal de gemeente *uiteen* vallen vanwege hen, die afvallen! De afval zal in haat en verraad overgaan. Omdat dit ongelooflijk klinkt, zegt de Heere: „Ziet, Ik heb het ulieden voorzegd!" (Vers 25.)

Zalig is hij, die waakt en zijn klederen bewaart. De ongerechtigheid zal vermeerderen; de liefde verminderen. Let op de voortekenen van deze toestand: onverdraagzaamheid, vitterij, licht-geraaktheid; elkander-weg-willenwerken. De liefde zinkt en met haar de kracht, die nodig is om stand te houden.

En toch...... slechts wie stand zal houden tot aan het einde, zal behouden worden. L.

Betreffende „De Kindervriend"

Vóór Zondag 3 Febr. had de tweede serie Kindervrienden door de post aan de besteladressen afgeleverd moeten worden. Hier in Noordbergum werd n i e t s ontvangen. Zojuist belde ik het postkantoor in Veenwouden, doch ook daar lagen g e e n krantjes.

De copie verzond ik Donderdagmorgen 24 Jan. Dus na 9dagen hadden ze er toch kunnen zijn! Het spijt mij meer dan ik zeggen kan, dat de aflevering niet op tijd geschiedt. Ligt dat aan de post, of ligt dat aan den drukker?

Intussen **hoop ik nog maar,** dat de Kindervrienden op meerdere plaatsen op tijd zijn aangekomen.

De derde serie hoop ik te kunnen laten verschijnen één week voordat het laatste nummer van de tweede serie is uitgereikt. Dit aan het adres van die Zondagsscholen, die de blaadjes tevens als Zondagsschoolrooster gebruiken.

Zaterdagmiddag 4 uur, 2 Febr. '46. d. H.

Op Zondag 10 Februari j.l. verloofden zich

Neli de Haan

en

Henk Vlasma

Dokkum, 10 Februari 1946
Vlasstraat 44

Heden ontsliep zacht en kalm in haar Heer en Heiland, na een langdurig geduldig gedragen lijden, onze innig geliefde, zorgzame Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Geesje Kruit

weduwe van den heer J. Spreeuwers,

in de ouderdom van 69 jaar.

Rijswijk Z.H.
G. Spreeuwers
A. Hoogenraad-Spreeuwers
L. Hoogenraad
J. Spreeuwers
en Kleinkinderen

Rijswijk Z.H., 4 Febr. 1946
Rembrandtkade 218

De Contactgroep voor Emigratie

in Baptist Verband, vergadert D.V. DONDERDAG 21 FEBRUARI in de leerzaal der Baptiste Kerk te Groningen, aanvang 12 uur, sluiting plm. 5 uur.

Allen die ernstig van plan zijn te emigreren worden hier verwacht. Voor logies zorgt br. K. Kosmijer, Hendrikstraat 12 te Groningen.

In volle wapenrusting, strijdende voor zijn Heer en Heiland ontviel ons heden nog zeer plotseling onze geliefde Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

JAN PLEIZIER

in de ouderdom van ruim 70 jaren.

Zijn laatste woorden waren: „Ja Heer Jezus, ik kom." Trooste de Heere ons in dit verlies.

Delfzijl:
S. Pleizier-Borg
J. Luursema-Pleizier
J. H. Luursema
M. Oldenburg-Pleizier
G. Oldenburg
H. Engelsman-Pleizier
L. Engelsman

Winschoten:
M. Oorlog-Pleizier
S. Oorlog

Delfzijl:
C. Pleizier
G. F. Pleizier-Beekhuis
A. Pleizier
M. Pleizier-Oldendorp
K. Pleizier
J. Banninga (Verloofde)
en Kleinkinderen

Delfzijl, 4 Februari 1946

De begrafenis met rouwdienst heeft plaats gehad Vrijdag 8 Febr. vanuit de Ned. Herv. Kerk te Delfzijl.

VRIJDAG 22 FEBRUARI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2781

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

GELIJK HIJ IS

......en hij zocht Jezus te zien,
wie Hij was...... Lucas 19 : 3a.

Dit wordt ons van Zacheüs gezegd, den overste der tollenaren te Jericho.

We zitten een beetje met die onderstreepte drie woorden.

Als ze er niet stonden, zouden we ze ook niet missen. De zin loopt zonder hen heel goed, want dan zou hij luiden:

......en zocht Jezus te zien, en kon niet vanwege de schare......

Nu staan ze er echter en moeten wij voor hun plaatsing een oplossing vinden.

Ze zijn de belangrijkste woorden uit heel dat mooie verhaal van dien zoekenden tollenaar.

Ze typeren **hem.**

In deze drie woorden hebt ge nu den helen Zacheüs.

Ze zijn de sleutels tot het verhaal. Wie ze overslaat en het verhaal uitlegt als stonden ze er niet, mist de pointe, het sprekende en verklarende punt van het gebeurde. Die leert Zacheüs niet kennen en verstaat zijn bekering niet.

Hoe de woorden er nu recht tussen te krijgen?

Zo gewoon gelezen lijken ze overbodig.

Eén vertaler zegt: ......en zocht Jezus te zien, hoe Hij er uitzag. Een andere: wat voor iemand Hij was.

Dat zal wel zo ongeveer de bedoeling weergeven.

De vraag, hoe deze bijzondere belangstelling voor Jezus in het hart van Zacheüs ontwaakt was, willen we in deze korte meditatie laten rusten. U kunt daar zelf eens een antwoord op proberen te vinden. Wij willen nu slechts wijzen op het waardevolle van deze opmerking.

We gaan van dezen man houden; we krijgen respect voor hem, die hunkerde (en met welk een kracht!) naar een nauwkeurige kennis van Jezus. Gehóórd van Hem had hij al heel wat. Palestina was vol van het gerucht van Jezus. Het vervulde gouwen en gehuchten. Daarin geleek hij op duizenden in onze landen. De scholen en kerken verspreiden in ruime mate kennis van Jezus. Maar niet alle deze bevoorrechten, die die kennis hebben opgestoken, gelijken dáárin op Zacheüs, dat ze er niet tevreden mee zijn.

Zacheüs wou er méér van weten. Neen: hij wou eigenlijk nog iets ánders weten. Hij wou den Persoon zélf leren kennen. Hij wou een persoonlijke kennis van Jezus hebben. Eén vertaling zegt: Hij wou Jezus van Persoon leren kennen. In elk geval: hij verlangde naar een diepere kennis van Jezus — een kennis, die niet maar Zijn daden betrof, maar den Man gold, Die daarachter stond, van Wien ze uitgingen.

Zacheüs wou weten: wat kan *ik* aan dien Jezus hebben? Wat kan Hij *mij* zijn?

Dat maakt zijn verhaal zo mooi en zijn zoeken zo vruchtbaar.

Bij hém stond de Heiland stil en gaf hem de schitterende gelegenheid, die hij zocht: Zacheüs, haast u en kom af, Ik moet heden in *uw huis* blijven. Ik zal u de gelegenheid geven om, in persoonlijk onderhoud, Mij te leren kennen, *zoals Ik ben!*

Die kans krijgt ieder, die het om het hoogste gaat: de persoonlijke kennis van Jezus.

Was het er u ooit om te doen, Hem te leren kennen, gelijk Hij is? L.

OOG en OOR

PAULUS EN DE GEMEENTEN.

In 2 Kor. 11, in de tweede helft van dat hoofdstuk, geeft Paulus een opsomming van zijn lijden, dat hij terwille van het Evangelie heeft moeten doorstáán. Een lange en moeizame lijdensweg heeft hij moeten afleggen. Doch daarmee *is* hij er nog niet. Hij deelt aan de Gemeente te Korinthe mee, dat hem dagelijks de zorg van al de Gemeenten overvalt.

De zorg van al de Gemeenten is de dagelijkse beslommering voor Paulus.

Een huismoeder, die zich verantwoordelijk weet, kent de zorg voor haar gezin. De dagelijkse beslommeringen vragen al haar aandacht. In een gezin is altijd weer zoveel nodig. Economisch beleid is wel een eerste vereiste. Al te grote spanningen onder de gezinsleden moeten vermeden worden. Een verstandige leiding werkt gewoonlijk meer uit dan een zedepreek. Natuurlijk staat in een normaal gezinsleven de moeder niet alléén voor de taak van de op-

voeding. Doch een groot deel van de levensvorming der kinderen zal in een normaal gezinsverband toch afhankelijk zijn van moeders beleid en voorbeeld.

Paulus nu heeft de zorg van al de Gemeenten leren kennen. Hij heeft verantwoordelijkheid gedragen. De weg van de minste weerstand heeft hij met voorbedachten rade vermeden. Hij evangeliseerde niet zonder meer, doch hij bracht de bekeerlingen in plaatselijke Gemeenten bijeen. De gelovigen werden een Gemeente binnengeleid. Zulks in overeenstemming met de wil des Heeren en naar het voorbeeld van de Apostelen. Maar dat bracht natuurlijk z'n zorgen mee. Wie zou dat kunnen ontkennen? De brieven van den heidenapostel laten ons dienaangaande niet in het onzekere. Niet altijd was er een goede leiding. De vruchten des Geestes waren menigmaal zoek. Van tijd tot tijd ontstonden spanningen, waardoor het welzijn der Gemeenten zeer geschaad werd. Als een moeder heeft Paulus soms moeten vermanen. En een andermaal liet hij als een vader zijn gezag gelden. Hij gaf leiding aan de Gemeenten. Heel zijn onderricht had ten doel de christenen te doordringen van de noodzakelijkheid, dat ze moesten opwassen in de genade en de kennis van Jezus Christus. Ook heeft Paulus wel uiting gegeven aan zijn dankbaarheid, wanneer hij heeft mogen horen van de overwinnende kracht van het Evangelie. En zèlf heeft hij in 's Heeren kracht het voorbeeld mogen geven van iemand, die in waarheid tracht te leven overeenkomstig de belijdenis in de doop afgelegd: „ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij". De Geest is het die openbaar maakt. Wie de Geest van Christus niet heeft, die is niet Zijn eigendom.

Paulus en de Gemeenten.

Kennen wij ook iets van de zórg van de Gemeenten?

Kunnen en durven wij ook verantwoordelijkheid dragen?

EVANGELISEREN.

't Is Donderdagmorgen, 14 Februari. In een achterkamer, dicht bij een Amor-kachel, in een van de woningen van Drachten, zit ik rustig te schrijven. Gisteravond hadden we hier een evangelisatiesamenkomst. En vanavond zullen br. G. Visser van Harlingen en ik wederom het voorrecht hebben, het Evangelie van Christus te mogen verkondigen.

De Friese Bond van Baptiste Gemeenten heeft in alle vacante Gemeenten van Friesland evangelisatiesamenkomsten belegd. Overal twee avonden. Ook Dokkum, hoewel er nog geen Gemeente is, werd in de rij opgenomen. De voorbereiding en de propaganda voor deze samenkomsten berust natuurlijk bij de plaatselijke Gemeenten. De voorgangers trekken er twee aan twee op uit en hebben dan een paar drukke weken.

Op het ogenblik zitten we nog midden in de campagne. De opkomsten vallen mee en ook wel tegen. Er zijn veel zieken. Bovendien is het niet moeilijk te constateren, dat de honger naar vermakelijkheden groter is dan die naar het Woord Gods. De na-oorlogse gevolgen worden op alle terreinen des levens merkbaar. Er is een jacht naar avontuur, er is een prikkel om te genieten, een zucht naar sensatie. De bijbel spreekt van begeerlijkheid des vlezes en begeerlijkheid der ogen en van de grootsheid des levens.

Gisteravond stond ik te Quatrebras op de tram te wachten, die mij naar Drachten zou brengen. Bij een café waren enkele raambiljetten aangeplakt. In Bergum zou een bijzondere film draaien. Een toneelgezelschap uit Den Haag zou in Hardegarijp spelen. Ook was er een aardig programma voor de kinderen samengesteld. En dan las ik een aankondiging van den wereldberoemden Indra, die naar ik meen in Veenwouden zou optreden. Indra, de hypnotiseur, de man die de toekomst voorspelt, die je gedachten leest en je helemaal doorziet, de psycho-grafoloog. En ik weet niet wat er nog meer van dezen wonderen man stond aangekondigd. Tevens was er op enkele plaatsen bal, vrij bal, na.

Quatrebras, een wegenkruispunt, met een klein aantal woningen, ligt vlak bij Noordbergum; dus midden op het platteland. Maar de bewoners blijven niet verstoken van de „geneugten" des levens. Eén en ander kost natuurlijk ook een aardig duitje. De toegang tot een Indra-samenkomst kost meer dan twee gulden! Maar de mensen hebben graag wat over voor een genotvolle avond. 't Leven is tóch duur. En waarom zou men ook niet eens mogen genieten......

In deze tijd, waarin de mensen niet alleen ontspanning zoeken, maar waarin ze zich — men zou zo zeggen met vol bewustzijn — werpen in de maalstroom der vermakelijkheden, moeten wij nu evangeliseren. Aan de opdracht van Jezus Christus mogen we niet ontrouw worden. Deze opdracht geldt voor alle tijden.

Maar u begrijpt, dat de evangelieverkondiging in onze dagen de hoogste eisen stelt aan de verkondigers. Men mene niet, dat men kan vólstaan met een oude preek te preken. Hoe zal men het Evangelie verkondigen, wanneer men niet weet van de spanningen in zovele mensenzielen, wanneer men niet ziet, hoe dat ontelbaren zich op het hellend vlak bewegen en zo een gemakkelijke prooi vormen voor den zieleverderver. En deze vijand van mensenzielen probeert op alle mogelijke manieren zijn slag te slaan. Hij verwekt onrust onder de kinderen van God; het zaad van tweedracht strooit hij met kwistige hand onder de volgelingen van Jezus; hij prijst de stijfhoofdigheid van vele belijders van den Heer. En hij grinnikt wanneer vanwege een kerkscheuring kerkmensen in twee vijandelijke kampen tegenover elkaar komen te staan.

Evangelieverkondiging is ten allen tijde een tegen de stroom óp roeien. Bovendien heeft men meestal nog met een sterke tegenwind te kampen.

En toch heeft de wereld niets zo zeer van node dan een duidelijke verkondiging van de Christusboodschap. Er *is* een weg ter ontkoming. In Christus zijn er mogelijkheden, waarvan de wereld niet heeft kunnen dromen, omdat deze mogelijkheden buiten het gebied van het menselijk denken liggen. Dat de genade machtiger is dan de zonde, is een paulinische gedachte, welke wortelt in de openbaring van God in Zijn Woord, en waarvan de natuurlijke mens geen weet heeft. Het Evangelie kán nooit *naar* den mens zijn, maar het is Gode zij dank altijd *voor* den mens.

We móeten evangeliseren, doch men onderschatte deze opdracht van den Heere Jezus niet. Men mene niet, dat men reeds bekwaam voor deze arbeid is, wanneer men beschikt over een vlotte uitspraak. De duivel vreest niets zo zeer dan de boodschap van het Evangelie. Ziet hij kans, om de evangelisten (de boodschappers van het Evangelie) in zijn strikken van hoogmoed te vangen, dan laat hij het niet. O, wat kunnen Evangeliedienaars soms verwaand zijn! Het kleed der ootmoed hebben ze ongemerkt van de schouders laten glijden. Ze horen graag, dat de mensen hen prijzen vanwege hun bekwaamheid om te evangeliseren. Natuurlijk hebben ze geen bezwaar, wanneer in een advertentie hun komst naar een zekere stad of dorp wordt aangekondigd als de komst van den gevierden (straat)prediker. Wanneer het zo ver is, dan is het mis!

Onze bekwaamheid is uit God! Dat ons gebed zij voor allen die evangeliseren. Ootmoed siert elk leven, vooral dat van een evangeliedienaar.

Evangeliseren is de taak der Gemeenten! Geen liefhebberij van deze of gene. Elke gemeente versta haar roeping om Christus' wil. We zijn dankbaar voor elke gelegenheid, die ons geboden wordt om te evangeliseren. Uitbouw en opbouw. Beide is nodig. Het een niet zonder het ander. O God, maak ons allen getrouw in het kleine.

d. H.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

III.

De Uitstorting van den H. Geest.
Hand. II : 1—13.

TER ORIëNTERING.

Het eerste Pinksterfeest, dat de discipelen na de hemelvaart van hun Meester vierden, bracht in hun leven de grote omkeer. Ze werden van discipelen (leerling-volgeling) apostelen, d.w.z. gezanten. Nu was bewezen, dat hun, door Israël verworpen Heer, door God was aangenomen, terwijl zij persoonlijk met goddelijke kracht werden uitgerust. Dat gaf hun een verzekerdheid en vrijmoedigheid, die zelfs hun vijanden opviel. Hun leven was voortaan een leven in volmacht, het had autoriteit.

VERDELING.

De uitstorting van den H. Geest, 1—3.
De uitwerking daarvan bij de discipelen, 4.
De uitwerking daarvan op de omstanders, 5—13.

TOELICHTING.

Pinksteren was voor Israël een oogstfeest. Lees voor de betekenis van het Pinksterfeest en de wijze, waarop Israël het moest vieren, Lev. 23 : 15—21. Het latere Jodendom verbond er ook de herinnering aan de wetgeving aan.

„Vervuld werd", vers 1, betekent: aanbrak. Men kan het overdrachtelijk duiden als: toen werd de diepere zin van het Pinksterfeest openbaar: niet slechts natuurlijk voedsel geeft God, maar Hij spijst ook de ziel. Maar vgl. I Cor. 15 : 46. De gewelddadige dood van hun Meester scheidde de discipelen van de Joden, maar dreef ze tevens dicht naar elkaar toe.

Let in vers 2 op het vergelijkende woordje „als". Het was geen natuurlijk gebeuren. De windvlaag, de vuurvlammen of „tongen" waren de tekenen van de nadering Gods, vgl. Ps. 29.

Vers 4. De discipelen werden door den Heer in bezit genomen en in de dienst genomen. Ze ondergingen zulk een diepe innerlijke zuivering, dat ze in hun woorden Gods gedachten uitten. Zij zijn heel hun leven onder deze bijzondere heerschappij van den H. Geest gebleven, ofschoon hun menselijke zwakheid hen nog wel eens parten speelde, vgl. Gal. 2 : 11—14.

Vers 5—13. De bijzondere gebeurtenissen waren voor de omstanders het bewijs, dat God genaderd was. Huivering, ontzetting, angst, greep ze derhalve aan. Die uitte zich in hun vragen onderling; het tasten naar zekerheid. — In Jeruzalem woonden vele Joden, die zich op latere leeftijd in Palestina gevestigd hadden. Ze hadden er hun eigen synagogen. Ze wensten in de schaduw van Jeruzalem begraven te worden, om de eersten te zijn, die den Messias zagen bij de opstanding! — Zij *hoorden*, een ieder, de apostelen spreken in hun eigen taal. Het was dus een *hoorwonder*.

De vraag, welke nu hun houding moest zijn, nu God gekomen was, wat ze moesten doen, opdat Zijn tegenwoordigheid hun tot heil en niet tot oordeel zou strekken, greep ze aan, maar legden ze elkander tevergeefs voor. „Ze zijn vol zoete wijn". Pinksteren was een oogstfeest, dat met grote vreugde gevierd werd. Vandaar die veronderstelling. Gelijk de wijn in den mens aan de werkelijkheid, voor een korten tijd een verhoogd maar vals levensgevoel geeft, zo doet de H. Geest dat in daad en waarheid.

VRAGEN:

1. Wat betekent: Pinksteren, letterlijk?
2. Waarvan kunnen wind en vuur symbolen geweest zijn?
3. Waarom werden slechts de discipelen en niet de omstanders met den H. Geest vervuld?
4. Waarom is het persoonlijk bezit van den H. Geest noodzakelijk? Rom. 8 : 14—17.
5. Hoe kunnen wij den H. Geest deelachtig worden?
6. Waaraan zullen zij herkend hebben, dat de discipelen Galileërs waren?
7. Wat voor soort vragen komen er in dit verhaal voor?
8. Tot wat soort mensen had en heeft het Pinksterwonder niets te zeggen?

Bronnen: Een concordantie, Tekst en Uitleg, Daechsel's Bijbelverklaring.

WIE ZIJN WIJ

en wat wij willen

„Wie," zo vroeg iemand mij, „is er, die van Baptisten weet? Jullie *zijn een prachtgroep*," *zo ging hij voort*, „maar te stil".

Heeft de vrager gelijk?

Zijn wij niet wat te onbekend?

Wie b.v. even het bekende boek „In de houten broek" opslaat, vindt daar wel een „Vrij Evang. dienst" in vermeld, maar geen Baptiste, en in „Herders en Leeraars" van dezelfde auteurs, schitteren we eveneens door afwezigheid.

„Binnenkort," ging mijn overbuurman voort, „begint de synode het gesprek over de doop. En nu ligt het op jullie weg, om je bij de synode aan te dienen met een open brief of een andere publicatie, om haar te helpen de weg te vinden."

Wil men onze stem niet horen, laat dat zijn voor rekening van de mannen, die hier beslissen moeten, maar laten wij luisteren naar deze roepstem en niet lijdzaam afwachten wat er komen gaat.

Laten wij deze broeders eens de tekorten van de Reformatie onder ogen brengen en hen wijzen op de bron van de strijd, die er nu weer ontbrandt is over de kinderdoop, opdat zij tot bezinning mogen komen en ze onze inzichten nauwkeurig aan de Schrift gaan toetsen.

Luther en Calvijn hebben prachtwerk gedaan, maar met hun kerkbegrip *zijn ze bij Augustinus blijven steken*. Laten wij onze broeders helpen, opdat zij vrijmoedigheid mogen verkrijgen, dit stuk traditie prijs te geven en zich wenden tot de N. T. gemeente.

Laten wij ijveren voor de zielen en er naar jagen om een beetje eenheid te brengen in de verdeeldheid der gelovigen.

Laat onze Unie als Unie spreken, opdat de synoden weten, dat er Baptisten in Nederland zijn en zij ook onze idealen en inzichten kennen.

H'veen. H. Sikkema.

DE GIDS

Het boekske, door Almelo begeerd en door u allen geadopteerd, nadert zijn voltooiing. Willen nu alle gemeenten, die geen opgaaf zonden a.g. hun gebouwen, diensten en adressen, dat nu snellijk doen?

Willen broeders predikanten, die een beroep naar elders hebben aangenomen, mij zo spoedig mogelijk melden wat hun adres in hun nieuwe gemeente zal zijn?

Willen alle broeders predikanten en evangelisten, die na 1 Januari 1930 in dienst getreden zijn, mij opgeven:

hun geboortedatum;

de data, op welke zij in de gemeenten, die zij dienden, bevestigd werden.

Willen alle broeders, die reeds vóór die tijd in het ambt stonden, mij opgeven de data, op welke zij na 1930 in gemeenten zijn bevestigd geworden?

Willen de broeders emeriti-predikanten hetzelfde doen?

Dank U!

Wanneer ge gelooft mij aangaande onze Bapt. Gids nog nuttige wenken te kunnen geven, wilt ge het dan vooral niet nalaten?

Weet ge een betere titel voor het boekske dan De Gids? Schrijf mij die dan, a.u.b. Houd er echter rekening mede, dat de bedoeling van deze uitgave is: vriend en buitenstaander op de hoogte te brengen van wezen en werken van het Baptisme in Nederland.

Parkweg 6A, Groningen. J. Louw.

O HEILIGE DAG

Men zal nergens leed doen noch verderven op den ganschen berg mijner heiligheid.

Jesaja 11 : 9.

O heilige dag, naar wiens komst wij verlangen,
als 't Rijk van den Vader gekomen zal zijn
en 't mensengeslacht, nu gebonden, gevangen,
het woord hoort van Jezus: gij allen zijt mijn!
Als 't kwade gedood is, de dood is verslonden,
dan heeft deze wereld haar Redder gevonden.

Hij komt, deze dag, die wij zuchtend verbeiden,
de dag van verlossing, de dag van behoud!
Al hangt nog de scheem'ring in neev'lige dalen,
de bergtoppen gloeien van vuur en van goud.
Straks worden de banden der slaven ontbonden
en helende handen genezen de wonden.

Hij komt, ja, hij komt, deze dag van ons hopen.
Dan, hoog in de luchten in purperen pracht,
gaan fonk'lend de poorten der hemelen open
en Jezus verschijnt, door de eeuwen verwacht.
Het komende Rijk is het rijk van de vrede,
gezien en verwacht in der heil'gen gebeden.

Hij komt, ja, hij komt, deze dag van vervulling,
als eenmaal — verenigd in schaamte en berouw —
den Koning des Vredes in 't licht der onthulling
de volken aanbidden in liefde en trouw.
De haat is gebroken, geen arm wil meer strijden;
de Heiland der wereld is aller verblijden.

(Uit „geestelijke Liederen".) Nathanaël Beskow.

VERANTWOORDING

der Bouw-Stichting

Hier volgt weer een verantwoording van ontvangen giften. Deze verantwoording is door omstandigheden wat vertraagd.

Mej. G. T. te G. *f* 300.—, G. v. d. L. te D. H. *f* 1,—, E. B. te A. *f* 10,—, Mr. F. v. V. te A. *f* 30,—, N.N. te Z. *f* 30,—, N. N. te U. *f* 25,—, Mevr. R. te A. *f* 5,—, D. H. W. G. te E. *f* 30,—, Wed. W. te W. *f* 1,—, B. M. te T. *f* 1,—, J. T. te U. *f* 25,—, G. K. te F. *f* 1,—, Wed. M. te B. *f* 2,50, A. W. te F. *f* 1.—, W. W. te N. P. *f* 50,—, Fa. S. te R. *f* 100,—, G. V. te A. *f* 25,—, Gemeente Enschede *f* 100,—.

Giften voor dit noodzakelijk doel worden gaarne ingewacht Zie eens of U ook mede kunt helpen voor het bouwen van nieuwe kerken.

Ook zijn nog aandelen van *f* 100,— verkrijgbaar. U krijgt te zijner tijd *f* 70,— terug.

Als Baptisten samenwerken,
Verrijzen er nieuwe kerken.

Postbus 23, H'veen. E. de Haan.
Giro 366503.

GEMEENTE-BERICHTEN

HEEG.

Geliefde broeders en zusters in den Heer,

't Is al lange tijd geleden, dat wij iets van onze kleine gemeente lieten horen. Maar 7 en 8 Febr. kwamen tot ons over Ds. Hardenberg en Ds. G. Visser, om evangelisatiesamenkomsten te houden in het gebouw der Ned. Herv. Kerk. Door de sprekers werd een krachtig woord gesproken, dat afgewisseld werd door zang van leden der Bapt. Gem. Hoewel we geen zichtbare vruchten zagen, geloven we, dat Gods Woord niet ledig tot Hem zal wederkeren. En daar Ds. H. Visser van Sneek Zondag 10 Febr. onze gemeente met het Woord zou dienen en deze verhinderd werd door de ernstige ziekte van zijn vrouw, bleef Ds. G. Visser bij ons over. We hadden onder zijn leiding Zaterdagavond een zeer gezegende bidstond.

Zondagmorgen werden we bepaald bij Ps. 146 : 5, des middags vierden we het Avondmaal, waarbij we bij brood en beker Gods nabijheid mochten ondervinden. De gem. te Heeg heeft hoogtij gevierd, de broeders en zusters zijn zeer versterkt en bemoedigd in 't geloof. Voorwaar het was een zeer schone Zondag, waarvoor God alleen de eer toekomt. Wij hopen, dat er nog weer eens een voorganger is, die ons een keer met het Woord kan en wil dienen. Wij weten en geloven: „De Heer heeft meer om ons te geven."

Met hartelijke br.groeten aan alle verbondenen in Christus, namens de gemeente:

Tj. v. Netten, Secretaris.

DELFZIJL.

Een zware slag heeft de gemeente getroffen. Broeder Jan Pleijzier is van ons heengegaan. De stuwkracht in onze gemeente. Mede-oprichter, ere-ouderling, stoere werker en bidder. Zijn plaats in de gemeente en in het gezin is leeg. Wij zullen hem erg missen. Tijdens de kerkeraadsvergadering bij hem thuis werd hij onwel en een halfuur nadien zaten we bij zijn ontzield lichaam. 23 jaar lang heb ik het voorrecht gehad, met hem te mogen samenwerken. God heb ik gedankt, dat hij mij dezen broeder in mijn leven heeft doen ontmoeten. Wat heeft hij veel voor de gemeente gedaan. Wat heeft hij veel strijd gestre-

den, veel en blijmoedig geofferd. Wat had hij een doorzettingsvermogen en een vooruitziende blik. Wat heeft hij veel genoten toen het in de gemeente steeds opwaarts ging. Vrijdag 8 Febr. hebben wij zijn stoffelijk overschot grafwaarts gebracht. Bij de rouwdienst, waarvoor de Ned. Herv. Kerk welwillend was afgestaan, sprak onze voorganger naar aanleiding van Openb. 14 : 13: „Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven, opdat zij rusten mogen van hunnen arbeid; en hunne werken volgen met hen." Spreker zeide: een machtige stroom gaat door het leven van de mensen, door de eeuwen heen. Het is het ruischen van de doodsrivier. Maar boven dat ruischen horen wij de stem van Jezus, die zegt: „Zalig zijn de doden......" Ook br. Pleijzier werd door deze stroom meegevoerd. Maar Jezus' stem klinkt als een lied, „Zalig......" Jezus is het, die zalig spreekt. Zijn woord staat vast als een rots. Hij is de Heer van dood en leven, van begin en einde. Niet alle doden zijn zalig. Alleen zij, die in Jezus sterven. Br. Pleijzier geloofde in Jezus. Zijn laatste woorden waren: „Ja, Heer Jezus, ik kom." Dit was een schone geloofsgetuigenis. Steeds stond hij in de bres voor de gemeente. Allen die hem kenden, moeten dit bevestigen, aldus spreker. Te midden der kerkeraadsvergadering werd hij opgeroepen. Zijn leven was Christus. Altijd was hij op de bidstond. Steeds had hij behoefte omgang te hebben met God. Nu mag hij rusten van zijn arbeid. Zijn werken zullen hem volgen. Zij zullen door den Heer beloond worden. Nadat ouderling Engelsman nog enkele woorden van waardering had gesproken, werd gezongen „Veilig in Jezus' armen". Op de begraafplaats werd o. a. nog gesproken door br. Bolman uit Groningen, waarna de familie met de gemeenteleden en de vrienden nog samenkwam in meer intieme kring. Verschilende broeders spraken woorden can deelneming en vertroosting.

Wij hebben besloten, zijn nagedachtenis te eren door zijn goede voorbeeld te volgen, zijn voetspoor te drukken, zijn ijver en toewijding over te nemen. Daartoe sterke ons dezelfde God, die door genade onzen overleden broeder dit alles heeft geschonken. J. A. H.

DOKKUM.

Wanneer we steeds weer de diverse gemeenteberichten in ons blad lezen, dan stemt het tot vreugde, dat vrijwel ieder bericht getuigt van meerdere activiteit, zowel in gemeenten als in diverse jeugdafdelingen.

Schier in elke organisatie, zowel op maatschappelijk als op geestelijk terrein, is men bezield met de geest van wederopbouw en hernieuwing; in een land waar een geest van afbraak, roof en vernieling heeft geheerst en vrijwel alles heeft ontwricht.

Zo ook hier ter plaatse. Reeds voor de jaren van bezetting werd hier geëvangeliseerd in gebouw en openlucht, waarvoor steeds goede belangstelling werd getoond. Jammer genoeg moest dit werk in de oorlogsjaren worden stopgezet.

Nu komt men weer geregeld samen en zijn er al weer enkele openbare samenkomsten gehouden. Hiervoor zijn uitnodigingskaarten gedrukt, welke voor iedere samenkomst geschikt zijn en op naam worden bezorgd bij hen, die belang stellen in onze arbeid.

13 Jan. 's av. 8 uur, sprak Ds. Huizinga voor een geheel bezette zaal in de „Posthoorn", over: „Christus als Koning, Priester en Profeet".

6 Febr. werd een Evang.dienst gehouden op initiatief van de Bond van Friese Bapt. Gemeenten, in het gebouw „Rehoboth", ons voor die avond welwillend afgestaan door de Herv. broeders.

De Boodschap werd gebracht door Ds. G. Visser, bij wien tevens de leiding berustte, en door Ds. L. de Haan. Ondanks het slechte weer was de opkomst vrij goed. Ongeveer honderd aanwezigen luisterden aandachtig naar wat er gesproken en gezongen werd.

Moge de Heer op 't gezaaide Zijn wasdom geven.

Voor de Bapt. Gemeenschap,

B. v. d. M., Secr.

EMMEN.

Zondag 10 Febr. is voor de broeders en zusters te Emmen een zeer bijzondere en blijde dag geworden.

Het is de dag geweest, waarop voor 't eerst een vergadering in het openbaar is gehouden.

De gelegenheid om een zaal te huren deed zich voor en hiervan is direct gebruik gemaakt. 't Is wel maar een grote houten barak, die de naam „Arbeidsvreugd" draagt en waar plaats is voor ongeveer 80 personen, maar toch werd toegeslagen.

Ds. H. Bakker was voor deze middag in ons midden en had als tekst gekozen een woord uit het 20e hoofdstuk van het Mattheus-evangelie: „Gaat ook gij heen in de wijngaard".

Dit tekstwoord sprak op tweeërlei wijze tot ons. Ten eerste omdat de Heer ons hier te Emmen roept om als Zijn mede-arbeiders uit te gaan en zielen te winnen voor Zijn rijk en heerlijk Koninkrijk.

't Is niet, aldus merkte de spr. op, om er nu nog eens een kerkje bij te zetten, maar om arbeiders te worden, lichtdragers te zijn, evangeliedienaars in den wijdsten zin van het woord en zo mede te bouwen aan het grote verlossingsplan van God met deze wereld.

In de tweede plaats om deze arbeid met vreugde te doen.

Broeders en zusters, wij vragen uwe voorbede en wij, wij willen werken. Bid en werk, daaraan verbindt de Heer Zijn zegen. D. M.

MUNTENDAM.

Zondag jl. vond onder overweldigende belangstelling de bevestiging en intrede plaats van Ds. J. Hekhuis.

Zijn Eerwaarde werd bevestigd door Ds. J. W. Weenink, die als uitgangspunt had gekozen Markus 3 : 14.

Gezien het grote aantal bezoekers, was men genoodzaakt voor de intrede gebruik te maken van de Ned. Herv. Kerk, die hiertoe vrijwillig werd afgestaan.

Ook dit grote gebouw was overvol belangstellenden. Ds. Hekhuis had als tekstwoorden gekozen Philip. 3 : 1a. Na de predikatie zong het zangkoor en sprak ouderling br. Kok een welkomstwoord namens de gemeente. Verder werd nog het woord gevoerd door den wnd. burgemeester der gemeente Muntendam, den vertegenwoordiger der Unie Comm., de heer Olijslager, Ds. de Neef namens de Veenkol. Bond en Jedaco, den pred. der Ned. Herv. Gem., Ds. Hamer, den heer Jager, godsdienstonderwijzer, alsmede door de voorgangers en afgevaardigden van de omliggende gemeenten.

's Avonds kwam de gemeente nogmaals bijeen om haar voorganger in intieme kring te begroeten. Onder leiding van ouderling br. Rosenbaum, en met medewerking van de Muziekvereen. „Elad" is het een zeer goede avond geweest.

Dat Ds. Hekhuis een ruime plaats in de harten der Muntendammers heeft ingenomen, heeft deze dag wel bewezen. Geve de Heer, dat de arbeid in onze gemeente onder leiding van Ds. Hekhuis, die nu voor de tweede keer de gemeente als voorganger dient, rijkelijk gezegend mag worden. De Secr., B. V.

VRIESCHELOO.

Vanwege de Veenkol. Bond der Baptiste gemeenten had de gemeente alhier op 3, 4 en 5 Februari evangelisatiesamenkomsten. Ds. J. B. de Neef van N. Pekela was tot

ons gekomen en bracht met bezieling en overtuiging de boodschap der verlossing. Niettegenstaande 't slechte weer was de opkomst bevredigend. De Geest des Heeren was kennelijk *in ons midden*. Wij twijfelen niet of de Heer zal op deze arbeid vruchten laten zien.

Voorts is de gemeente zeer verblijd en dankbaar, dat br. J. A. Scholte van Rotterdam (Z.) gehoor heeft gegeven aan de roep der gemeente en besloten heeft tot ons te komen om de arbeid in onze gemeente voort te zetten. Moge de Heer ook spoedig een broeder naar Rotterdam (Z.) zenden, om daar de arbeid van onzen broeder over te nemen. Wij zijn de Unie Commissie dankbaar voor haar genomen besluit en bidden dat God aan dit alles Zijn zegen wil verbinden.

Met hartelijke br.gr., Bl.

Nagekomen Gemeente-Berichten

ZUTPHEN.

Zutphen heeft weer haar eerste Evangelisatie-avond gehad. De 11e Febr. kwam Ds. Huizinga met een 20-tal broeders en zusters uit Deventer tot ons over, nadat zij de moeilijkheden van de hoge waterstand overwonnen hadden. Voor ons te Z. hadden we moeilijkheden wat betreft vergaderruimte, want een geschikt lokaal was niet te krijgen. Maar God zegt in Zijn Woord: „Eer gij roept zal Ik antwoorden". De bevelvoerend officier van het Leger des Heils alhier hoorde van onze moeilijkheden en bood ons belangloos de Legerzaal aan, waarvan we dan ook een dankbaar gebruik maakten.

Ds. H. bepaalde ons bij een woord uit de Openbaring: „Zie, Ik maak alle dingen nieuw". Een aandachtig gehoor van pl.m. 100 personen volgde met stille aandacht het gesproken woord. De liederen, door een aantal leden uit D. ten gehore gebracht, werkten mede tot het welslagen der samenkomst. Velen mochten een zegen ontvangen.

Binnen afzienbare tijd komt Z. rondom in de predikanten te zitten: Deventer, Apeldoorn, Arnhem en Hengelo. Deventer heeft al beloofd ons niet teleur te stellen, en als we eens uit ons isolement zijn verlost en er weer betere spoorverbindingen zijn, hopen we, dat er predikanten gevonden zullen worden om tot ons over te komen.

Moge de Heer Zijn goedkeuring aan onze plannen geven. H. J. S.

TER APEL.

Eindelijk moet toch ook eens iets gehoord worden uit onze gemeente. Velen zouden zich kunnen afvragen: „Leeft die gemeente nog, of is zij dood?" Weest getroost, 't leven zit er nog goed in, al laat zij naar buiten uit weinig van zich horen.

Het gaat met onze gemeente ook al als met elke andere. Zoals het in dit ondermaanse gaat met alles wat er leeft, doen zich ook hier wel eens ziekteverschijnselen voor. Doch wij weten gelukkig de weg naar den Heelmeester. Daarvoor hebben we o. a. onze geregelde bidstonden, die trouwens wel wat beter bezocht mochten worden.

Er is veel waarover wij ons moeten bedroeven, doch, Gode zij dank, ook veel waarover wij ons mogen verblijden.

Mocht de gemeente het voorrecht hebben haar eersten vasten voorganger in br. Stokkers te vinden, die in Juni '44 door Ds. Weenink bevestigd werd, in Juli '45 kreeg deze echter een „hartaanval" en zag zich genoodzaakt op 1 Dec. '45 als voorganger het werk neer te leggen. Wel doet hij nóg gaarne werk in de gemeente voor zoveel het in zijn vermogen is, doch hij mag o. a. nog niet weer spreken. Veel kan men van onzen broeder niet meer verwachten, omdat hij reeds 63 jaar oud is. De Heer zende echter in zijn plaats spoedig een sterken voorganger. Die is hier zo nodig.

Gelukkig wordt de gemeente geregeld geholpen met de dienst des Woords enz. door onze studenten, voorgangers en evangelisten van elders, in 't bijzonder door den consulent Ds. Bakker van Emmer Erfscheidenveen, alsook door de brs. P. en H. de Boer van hier.

Het kerkbezoek is in de laatste paar jaren steeds toegenomen.

Werd er in ruim twee jaar hier niemand gedoopt, in Juni '45 werd de doopvont weer geopend. Sindsdien zijn er samen zeven broeders en één zuster door de doop als leden tot de gemeente toegevoegd. Eén zuster, die reeds belijdenis des geloofs in de gemeente heeft afgelegd, staat nog op haar doop te wachten.

Dat zijn hoogtijden in de gemeente. Dan is er feest in ieders hart, wanneer zij zich met ons scharen om de tafel des N. Verbonds, om deelgenoten te zijn aan het lichaam en bloed van Christus, onzen Heiland. Zo nemen zij tevens de ledige plaatsen van onze afgestorven broeders en zusters weer in. Van feest gesproken: 't Kerstfeest, de Propaganda-avonden en Jeugdfeesten oogsten hier grote belangstelling. De Jeugdsamenkomsten op de Zondagavonden worden ook goed bezocht.

De Evangelisatiesamenkomsten moesten echter meer volk trekken. Vooral hen, die de bekering zo van node hebben.

De Zondagsschool doet hier echter een goed werk naar buiten uit. Van de 60 kinderen, die haar bezoeken, zijn er slechts 8 kinderen van Bapt. ouders.

Onze gemeente zelf heeft weinig jonge levens. Dat ondervindt men op de Bijbellessen en jeugdverenigingen maar al te zeer. Maar toch wordt er aan gewerkt, om het ledental te mogen uitbreiden. „De Heer van de hemel zal het ons doen gelukken, en wij, Zijne knechten, zullen ons opmaken en bouwen". Daarom in 't geloof verder! De toekomst is des Heeren! Halleluja!

De Correspondent.

Mededelingen

Utrecht is weer als voorheen een *garnizoenstad*. Secretarissen der gemeenten en anderen: geeft even aan br. H. Dost, Krommerijn 16 te Utrecht bericht, indien jongemannen uit uw gemeente (leden zowel als vrienden) naar Utrecht vertrekken om hun vaderlandse plichten te vervullen. Als 't mogelijk is, onder opgaaf van hun militair adres. Genoemde br. zal dan trachten met hen in contact te komen.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Rotterdam-Zuid: Ds. H. Doornkamp te Den Haag-Oost; te Hengelo (O.): Ds. A. Hardenberg te Leeuwarden.

Bedankt: voor Nieuw-Weerdinge en Hoogezand: Ds. G. Brongers te Enschede; voor Noordbergum: Ds. H. Bakker te Emmer Erfscheidenev.

DIE MET TRANEN ZAAIEN....

Twintig maanden waren voorbijgegaan, nadat White te Yakusu was aangekomen.Veel had men niet kunnen doen.

Zendeling Beedham nam het werk over en ook zendeling Dodds, die zich weer beter gevoelde, kwam terug. Hij begon spoedig schoolwerk te organiseren. Wel kende men nog niet veel van de Lokele taal, maar met behulp van een andere taal kreeg men spoedig geregelde leeslessen en alles scheen beter te gaan. Helaas, het duurde niet lang of Dodds leed aan dysenterie en toen in Aug. de zendingsstoomboot terug kwam, was het nodig voor Dodds om weer op reis te gaan. Dus bleef zendeling Beedham weer alleen.

De mensen betoonden zich nu onbeschaamd en brutaal en deden hun best het hem zo lastig mogelijk te maken. Het telkens veranderen van staf en het komen van nieuwe zendelingen, die de gewoonten van de mensen niet kenden, maakte het nodig om erg beslist op te treden met mensen, die altijd zo ver gaan als ze maar enigszins durven.

Daar Beedham toch graag wilde werken aan de zendingspost, wendde hij zich tot de volksstam, die in het bos woonde. Rondom zijn hut werd het bos omgekapt, paden gemaakt en hout uit het bos gehaald om een huis te bouwen. Deze mensen werkten echter ook niet graag. Vaak deed men slechts een halve dag werk, terwijl hij vol uitbetalen moest. Dit alles vergde veel van zijn krachten en hij was dan ook dankbaar, toen hij in Nov. zendeling en mevrouw Stapleton welkom mocht heten.

Aan het einde van dat jaar, dat toch zo moeilijk was geweest, schreef zendeling Beedham: wij hebben verschillende pogingen gedaan om geregeld school te houden, maar te weinig werkers en te veel verhinderingen hebben het werk belet. We hopen echter dat het volgend jaar geregeld werk gedaan zal kunnen worden onder de vele vrolijke jongens en meisjes, die dagelijks onze post komen bezoeken.

Het jaar 1898 brak aan. Er waren vragen in de harten van velen met betrekking tot het werk. Wat had het werk al veel gekost. Reeds waren twee graven gedolven en uiterlijk zo weinig werk verricht. Het zendingscomité verzocht Stapleton om enkele reizen te maken in verschillende richtingen, van Yakusu uit. Hierover bracht hij rapport uit. In Juli vergaderde het zendingscomité en op die vergaderingen werden rapporten, ingezonden door de zendelingen Stapleton en Grenfell, gelezen en besproken. Besloten werd om met Gods hulp door te gaan. Het werk was dus gewogen en hoe hoog ook de kosten, toch was het besluit gevallen om door te werken.

Zoals reeds eerder gezegd, kwamen zendeling Stapleton en zijn vrouw te Yakusu. Het zendingscomité had hen gevraagd om Monsembe te verlaten om dit nog zo nieuwe werk te helpen voortzetten. In Monsembe hadden ze reeds een goede woning en de taal, die daar gesproken werd, reeds geleerd. En nu moest men weer opnieuw beginnen. Zo gingen ze dan op reis — 900 K.M. in Oostelijke richting, omdat ze gevoelden, dat God hen tot dit nieuwe werk riep.

Omdat het geen zelfgekozen taak was, ontvingen ze ook kracht door te gaan. Toch viel het eerst niet mee. „Toen ik bij aankomst in Nov. 1897 Yakusu zag," schrijft Stapleton, „verloor ik bijna de moed. Een gedeelte van het bos was weggekapt groot genoeg om een plek te tonen met hier en daar een enorme mierenheuvel. Het overige gedeelte was nog bedekt met dicht struikgewas, terwijl in de hele omtrek geen werkvolk te krijgen was. Om de plaats opgeruimd te krijgen en een zendingspost te bouwen, scheen een hopeloze taak. Maar nu wanhopen we niet langer. We hebben nu 7 jongens van Yakusu die geregeld op de post werken. Verscheidene schooljongens komen iedere middag en een 40-tal vrouwen komen 2 middagen per week, die allen een kopvol rijst ontvangen voor een halve dag werk. Juist voor onze hut is een mierenheuvel met een omtrek van 60 meter. Aan de Oostkant is er een van 16 voet hoog en een middellijn van 30 meter.

Wij zijn bezig zo vlug mogelijk het struikgewas weg te kappen en brede paden te maken, daar wij geloven, dat dit veel tot de gezondheidstoestand van de zendingspost zal bijdragen."

Dit jaar van geregelde, blijmoedige arbeid sprak van de grote vooruitgang van de post. Het onzekere element was nog altijd de veranderlijke stemming van de inlanders.

„In Januari," schreef Stapleton weer, „riep mijn vrouw de meisjes bij elkaar, om met haar school te gaan houden. Ongeveer twintig gaven gehoor aan deze oproep. Ze schenen zeer belangstellend te zijn en kwamen de eerstvolgende dagen 3 of 4 uur vóór schooltijd en waren buitengewoon enthousiast. Het was echter maar voorgewende ijver, want nog voor het einde van de eerste week kwamen haar moeders vragen, welk loon de meisjes ontvangen zouden. Toen zij merkten, dat er niets uitbetaald zou worden, verboden zij de meisjes om te komen."

Het was ook in diezelfde maand Januari, dat de geregelde jongensschool begon. De jongens zijn niet zo streng onder toezicht van hun ouders als de meisjes, dus heeft men slechts hun belangstelling te winnen om het schoolhouden met hen een succes te maken.

„Ongeveer begin April gaf ik hen over aan zendeling Beedham, daar ander werk mijn tijd geheel in beslag nam."

Het was in deze tijd, dat Stapleton een begin maakte met het kappen van hout, waar Yakusu later beroemd om werd.

Op een dag, toen hij de rivier overstak, was hij heel verheugd daar aan de tegenovergestelde oever prachtige bomen te vinden van Afrikaans ceder en teak en een harde, gele houtsoort, die hier niet bekend is. Er was niets, behalve hun afmeting, dat het verwerken van deze bomen verhinderde en Stapleton had er dan ook spoedig een ploeg werklieden mee aan de gang.

Om een huis van vloer, zoldering en kozijnen te voorzien, zouden er bijna 2000 planken van verschillende nodig zijn. Aan planken mankeerde het niet. Eén boom leverde er 400, van 9 duim breed en 10 voet lang. Goede voortgang werd gemaakt met het eerste blijvende woonhuis en zendeling Millman, die half October arriveerde, nam dadelijk de erantwoordelijkheid voor een gedeelte van de iongensschool op zich en hield zich ook bezig met het bouwen van beter onderdak voor de werklui.

Gedurende deze drukke maanden werd echter het taalwerk niet verwaarloosd. „Ik heb grammaticale aantekeningen verzameld en woordenlijsten samengesteld voor het gebruik op school," schrijft Stapleton, „en deze te Bolobo gedrukt. Jongens van de verschillende omliggende stammen hebben we zo ver gekregen, dat ze voor korter of langer tijd op de zendingspost komen om onderwijs te ontvangen."

Ook deze tak van arbeid kon niet de gewenste voortgang hebben door ziekte van de zendelingen. Maar on-

danks de vele moeilijkheden ging het werk toch gestadig voort. In een rapport van het Zendingscomité lezen we: „De waarde van Yakusu, als centrum voor zendingswerk, blijkt uit het feit, dat binnen een straal van een halve dag reizen per kano of per voet, we niet minder dan zes stammen kunnen bezoeken, n.l. de Lokele, de Turumbu, de Bakumu, de Wagenya, de Bamanga en de Topoke stam.

Een ander werk, dat de aandacht van de zendelingen vroeg, was het maken van baksteen. Dit werk begon in ernst met de komst van zendeling Roger. Enige jongens, die hij meebracht van Kinshasa, lieten de Yakusu-jongens zien, hoe ze stenen moesten maken en bakken. Materiaal was er rondom in overvloed te krijgen. De enorme mierenheuvels, die lange jaren geleden daar door de ijverige insecten gemaakt waren, bleken een taaie, harde klei te bevatten, die alleen maar gekneed behoefde te worden, om de juiste samenhang te verkrijgen.

Door het verwijderen van deze heuvels werd meteen het aanzicht van de zendingspost verfraaid. Onder leiding van Roger werd het eerst begonnen met de heuvel achter het oude schoolhuis. Maandenlang werd er aan gewerkt en 100.000 stenen werden er van gebakken, vóór een andere heuvel opgezocht werd.

Aan het einde van dat jaar schrijft Millman: „Het is met grote dank aan alle betrokkenen, dat wij in herinnering roepen, hoe in ons gebrek aan werkvolk, alle posten aan de rivier het hunne hebben bijgedragen om ons te helpen. Van Kinshasa kwamen enige jongens, die bakstenen konden maken. Bolobo zond ons twee metselaars, die vier van onze jongens het werk leerden en die nog meer zullen doen, als er bruikbaar gereedschap aangekomen zal zijn. Mosembe heeft ons voorzien van een geschikten timmerman, onder wiens leiding iemand van Yakusu werkt, terwijl er van Upoto vandaan zes goede zagers kwamen. Met zulke hulp zal in de toekomst het stichten van een nieuwe zendingspost minder kostbaar zijn en oneindig minder gevaarlijk voor den zendeling dan voorheen. Het succes in deze richting moet een reden zijn om God te loven."

Nu was het vier jaar geleden, dat Harry White voor het eerst voet aan wal zette en we hebben gezien, hoe deze vier jaar besteed werden. Van enig geestelijk werk werd nauwelijks melding gemaakt. Alle werkzaamheden hadden tot nog toe betrekking op 't gewone dagelijkse leven. Hoe kon het ook anders? Geen enkele zendeling was in staat geweest zo lang te blijven, dat hij de taal leerde. Maar ofschoon er zoveel moeite besteed werd aan het opruimen en bouwen, om de post bewoonbaar te maken, was deze tijd niet verspild geweest.

De mensen, die geregeld met de zendelingen in aanraking kwamen, begonnen langzamerhand enige belanrijke morele lessen te leren, die bevestigd en bekrachtigd werden door de aanwezigheid en het leven van de zendelingen. Lessen, die aan de prediking kracht bij zouden zetten, als de tong losgemaakt zou zijn. Het was alles een deel van het grote Plan.

Naschrift: Zr. Reiling is ongesteld en voor onderzoek opgenomen in het Diaconessenhuis te Groningen. Wij hopen van harte, dat zij gezond tot de ouderlijke woning, tot onze gemeenten en straks tot haar arbeid zal terugkeren. Tevens zullen wij gaarne een vervolg op het hierboven afgedrukte ontvangen. Deze artikelen worden ten dele ontleend aan: Yakusu, the very heart of Africa.

E. R.

Wegens het te laat ontvangen der copij, konden enige belangrijke artikelen niet in dit nummer worden opgenomen

---

Met dank aan God geven wij kennis van de voorspoedige geboorte van ons dochtertje en zusje

Corneliske Liesbeth

Wij noemen haar CONNIE.

J. M. Vulling Jr.
M. Vulling-Broertjes
Kees en Max.

Apeldoorn, 9 Febr. 1946.
Lammerweg 21.

Op Dinsdag 5 Maart, D.V. hopen onze geliefde Ouders

Arend Sietse Veenstra

en

Pietertje Veenstra-Trip

den dag te herdenken dat zij voor 25 jaar in het huwelijk zijn getreden.

Dat God hen nog lange tijd voor en met ons moge sparen is de wens van hunne dankbare kinderen.

E. Veenstra
A. Veenstra-de Jonge
R. Veenstra

Emmer Erfscheidenveen
Kanaal A. 22 II.

Zaterdag 23 Februari hopen D.V. onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

H. Koops

en

G. Koops-de Raaf

Exloërkijl 184a

hunne 40-jarige echtvereniging te herdenken.
Dat de Heer hen nog lang moge sparen is de wens van hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen.
Psalm 103.

Uit aller naam,
H. L. Lever.

Nw. Weerdinge, Z.Z. 253.

Heden overleed zacht en kalm in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

Jan Stam Sr.

in den ouderdom van ruim 79 jaar. Weduwnaar van TRIENTJE SUPER.

Uit aller naam,
J. STAM.

Groningen, 10 Febr. 1946.
Heerepoortenmolendrift.

Het behaagde den Heere, door een hartaanval tijdens een kerkeraadsvergadering uit ons midden naar Huis te roepen, onzen eere-ouderling

J. Pleyzier

Hij was mede-oprichter der Gemeente en een moedig strijder voor het werk des Heeren.
Zijn laatste woorden waren: „Ja, Heere Jezus, ik kom!"
Zijn nagedachtenis zal bij ons in hooge eere blijven.
Trooste de Heere hen, die achterblijven.

Namens de Bapt. Gem.
J. A. HEYNEN, secr.

VRIJDAG 1 MAART 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2782

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Onze houding ten opzichte van de Politiek

Toen ik in „De Christen" van 4 Jan. l.l. het artikel van Ds. Louw over dit onderwerp las, was het me volkomen uit het hart gegrepen, ja, had ik het in bepaalde opzichten nog wel iets positiever uitgedrukt willen zien. De Christen midden in het maatschappelijke en politieke leven en *niet afgescheiden in afzonderlijke* hokjes. Geen antithese tussen Christen en niet-Christen.

Jarenlang streefde ik naar de éénwording van gelijkbelanghebbenden op maatschappelijk terrein en bestreed ik de meningen van hen, die van oordeel waren, dat er een noodzakelijke gescheidenheid naar beginsel bestond, die niet te overbruggen zou zijn.

Naar mijn vaste overtuiging kon de Christen alleen dan zijn beginsel goed tot gelding brengen, indien hij dat beginsel midden onder andersdenkenden practisch uitdroeg en het zo tot een zoutend zout deed *zijn*. Ik geef direct er bij toe, dat zelfs in „neutrale" kring dit wel tot moeilijkheden en strijd leidde, omdat men graag tot „compromissen" komt en een werkelijk christelijke levenshouding geen „compromis" toelaat als het gaat om zaken of toestanden, die het beginsel raken of daarmee verband houden.

Maar nu, na de bevrijding, waren we immers alle door een nieuwe geest bezield en kwam bijeen wat te voren ver van elkaar af stond. Er was een sterke drang alle bestaande scheidsmuren ondersteboven te werpen. Die daaraan niet meedeed, was „reactionnair".

En met nog meer idealisme dan ooit te voren vocht ik voor die eenwording. Als warm voorstander van de N.V.B. zag ik in de op te richten Partij van de Arbeid dè oplossing voor een nieuwe politieke ontwikkeling in ons volk, waarin Nederlanders van elke levensbeschouwing naast en met elkander naar een betere maatschappij-orde en het welzijn van ons gehele rijk en volk zouden kunnen streven.

Het artikel van Ds. Louw was me dus als uit het hart gegrepen.

De schrijver vermeldt dan dat hij door bepaalde ervaringen tot een ander inzicht is gekomen en gaat verder:

En sindsdien leer ik dagelijks steeds meer zien, — dat al dit eenheidsstreven — hoe goed bedoeld en met hoeveel idealisme ook bezield — uitloopt op grote teleurstelling voor de werkelijke idealisten; daarnaast afvoert van wat voorop moet gaan, het beginsel. Wij leven weer onder democratische verhoudingen, dat wil zeggen, dat de meerderheid, d. i. de helft plus één, beslist.

In elke organisatie, en dus ook in de nieuwe Partij van de Arbeid, geldt die regel.

Waar het dus op aan komt is, *wie* die meerderheid vormen en van welk levensbeginsel zij uitgaan. Die meerderheid stippelt de weg uit, die ook de minderheid te volgen of te aanvaarden heeft.

En in de nieuw te stichten Partij van de Arbeid staat wel reeds vast, dat de overwegende meerderheid daarin zal worden uitgemaakt door de vroegere S.D.A.P. Vast staat dus ook, dat het christelijke deel, dat bereid is tot samengaan, t. w. eventueel de Christ. Dem. Unie, daarin weinig betekenis zal hebben.

Nu kan men in een beginselprogram nog zulke mooie artikelen opnemen, het is de geest, die beslist.

Men kan ook het marxisme als dogma loslaten, maar dat wil nog niet zeggen, dat de vroegere partijleden het uit hun herinnering hebben weggebannen.

Het is mogelijk, dat een toekomstige generatie anders denkt, van de tegenwoordige mag men dat niet verwachten.

Een vergelijking tussen Engeland en hier gaat niet op. Daar is van de aanvang af het historisch materialisme van Marx buiten de deur gehouden, terwijl de geestelijke scheidslijnen daar nooit getrokken zijn geweest als hier te lande, dus ook geen tegenstellingen zijn gegroeid, die hier niet met een enkel beginselprogram en nog zo veel idealisme wegvallen. Daarvoor is er ook teveel verschil tussen den flegmatieken Brit en den op dit terrein zoveel felleren Hollander.

Nu kan men om te beginnen in de nieuwe partij de bestuurszetels en functies naar rato van de ingebrachte sterkte gaan verdelen, maar zal dit zo blijven?

Neen, zodra bestuursverkiezingen e. d. aan de orde zijn, beslist weer de meerderheid, de helft plus één. Zal er dan nog enige sprake van invloed van het christelijk volksdeel overblijven? De praktijk zal spoedig het tegendeel te zien geven en dan is er niets meer over.

Alleen een terugkeer van hen, die hun beginsel niet wilden laten ondergaan. Maar velen zullen in de greep achterblijven en afzakken. Afzakken in geestelijk opzicht, omdat de materie gaat overwinnen.

Ik ben het daarom nu volkomen eens met de slotconclusie van Kollen in „De Christen" van 25 Jan. Als christenen zullen we ons moeten verenigen in christelijke organisaties, ook op het terrein van de politiek — en bij de tegenwoordige veranderingen in staatkundig en maatschappelijk opzicht misschien daar nog het meest, om bij het licht van Gods woord en geleid door Zijn Geest, aan het geestelijk en materieel welzijn van ons volk bij te dragen.

J. de Jonge Pzn.

NOG EENMAAL

zullen we aan een paar vrienden ruimte geven om hun inzichten op het terrein van de politiek te uiten. Wij doen dat, omdat we de indruk krijgen, dat hun protest tegen vroegere publicaties in ons blad uit een oprecht bezorgde geest voortkomt en ook omdat een der inzenders meende, dat „de redactie van De Christen voor de Partij van de Arbeid is". Omtrent deze veronderstelling kan ik den schrijver mededelen, dat de politiek tussen de redactieleden nog nimmer ter sprake kwam. Ter zake. Het woord is aan de broeders.

HIJ WIST HET NIET

In het Evangelie van Marcus lezen we, dat het Koninkrijk Gods is, alsof een mens zaad werpt in de grond, en slaapt en opstaat, nacht en dag, en het zaad ontkiemt en groeit, zonder dat hij zelf weet hoe.

Michel Angelo was een begenadigde kunstenaar en zijn penseel heeft tot heden nog gesproken. In verband met zijn persoon doet een schone legende de ronde. Toen hij eens een groot werk onder handen had, voelde hij zich plotseling niet meer in staat, het werk te voleinden. Hij zag het beeld wel, maar zijn hand faalde, het te realiseren. Ontmoedigd zette hij zich neer en sluimerde in. Toen verscheen een engel en vulde in ongekende schoonheid van verve het ontbrekende aan.

De kunstenaar ontwaakte en wendde zich weer tot het werk. Zwaarmoedig nam hij palet en penseel op en wilde aan de arbeid gaan. Tot zijn onuitsprekelijke verbazing zag hij het beeld voltooid op een wijze, zoals hij het zich in zijn verbeelding wel voorgesteld had, doch niet had kunnen bereiken. Het was schoner dan denkbaar.

Wij versagen soms over ons onvermogen. Wij bedroeven ons over onze vrees. Wij zijn het hemels gezicht wel niet ongehoorzaam geweest, maar het schijnt ons onmogelijk te maken, wat ons op de berg getoond is. En alsof het bloed langzaam maar zeker wegdroppelt en de polsslag verzwakt, komt ons ons innerlijk leven voor. De veerkracht verdwijnt, de spankracht neemt af. De lusteloosheid groeit en de geestelijke belangen van onszelf en anderen kunnen ons nauwelijks nog tot gebed brengen.

Wanneer wij op dat vlak zijn aangeland, is het goed en troostrijk te denken aan het woord van Paulus: Christus Jezus is de gestorvene, wat meer is, de opgewekte, die ter rechterhand Gods is, *die ook voor ons pleit.*

In die uren van moe en mat zijn, van niet meer kunnen, is het goed te denken aan wat de schrijver den Hebreën zeide: Daarom kan Hij ook volkomen behouden, wie door Hem tot God gaan, daar *Hij altijd leeft om voor hen te pleiten.* Door de wolken van die ervaringen breekt dan het licht van: Want Christus is niet binnengegaan in een heiligdom met handen gemaakt, een afbeelding van het ware, maar in de hemel zelf, om *thans, ons ten goede, voor het aangezicht Gods te verschijnen.*

Zou ons schilderij ooit voltooid worden, als wij er alleen aan moesten werken? Hoezeer begeert de Satan ons te ziften, „ doch Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude".

Jezus, mijn Heiland, Hij bidt voor mij,
dat maakt mijn ziel rijk en vrij.

Het zijn Zijne opgestoken handen, die ons door de zee des levens dragen. Hij bidt. Nu. Voor mij. Het is een grote genade, als iemand voor ons bidt. Welk een voorrecht is dit: Jezus, de Heiland, Hij bidt voor mij, denkt aan mij. Zo zal de schilderij klaar komen. Zo zal het zaad toch opschieten en eindelijk vrucht dragen.

Uw hart worde niet ontroerd. Huizinga.

TER OVERWEGING

In „De Christen" van 10 Febr. jl. las ik het antwoord op mijn politieke vragen. Het deed mij een groot genoegen, dat dat antwoord werd gegeven door iemand, die ook in het politieke leven ernst wil maken met zijn Christendom. Ik hoop, dat zeer velen aan zijn oproep tot medewerking op ieder terrein van het leven gehoor zullen geven. Laten wij nooit vergeten, dat Christus Koning is van de gehele wereld en dat het de taak van den Christen is, om te getuigen van Christus' Koningschap. Dr. A. Kuyper, de eerste leider van de A. R. partij, zei het eens zo heel duidelijk: „Er is geen duimbreed op enig terrein van het leven, of *Christus zegt er van: „Dit is Mijn".* Nooit mogen wij vergeten, dat Christus ook van de politiek zegt: „Dit is Mijn", en het was voor mij een groot genoegen, dat vele C.D.U.-ers *op het laatste congres dier partij naar voren* brachten, dat Christus voor hen Koning was en bleef in het politieke leven, niettegenstaande zij tot de Partij van de Arbeid toetraden.

Maar laten wij nu nader ingaan op het mij gegeven antwoord. Er wordt o.a. gezegd: „De confessionele partijen hebben teleurgesteld". Als er iets onbillijk is, dan is dat generaliseren. Hebben alle confessionele partijen, laten wij liever zeggen Christelijke partijen, teleurgesteld? Was er toentertijd ook geen C.D.U., die precies hetzelfde wilde als nu de Partij van de Arbeid? Waarom hebben de Christenen die partij in de kou laten staan en zeggen nu velen: „De confessionele *partijen,* dus ook de C.D.U., hebben teleurgesteld". De C.D.U. wilde de sociale daad en de Chr. Dem. Volkspartij heeft die taak van de C.D.U., die thans in liquidatie is, overgenomen. De Chr. Dem. Volkspartij wil de kern worden van het Chr. Volksfront, waar ik in mijn vorig artikel op wees,

Zoals ik reeds zei, moet Christus Koning zijn, ook in het politieke leven. Er is voor den Christen geen neutraal gebied, want op ieder terrein van het leven woedt de strijd tussen God en Satan en op ieder terrein van het leven moet de Christen dus partij kiezen.

Laten wij in dit verband een voorbeeld nemen aan het socialistische blad De Vlam, dat 9 Febr. jl. schreef:

> Wanneer in de Partij van de Arbeid op zo ruwe wijze de gevoelens en ideologische tradities van de „oude" socialisten worden beledigd als in de periode van voorbereiding het geval is geweest, indien om het anders te zeggen, alleen de nieuwe groepen in deze politieke formatie aanspraak kunnen maken op verdraagzaamheid en eerbiediging van hun „waarden", dan zal steeds meer blijken, dat hier geen sprake is van basisverbreding, zoals ons bij voortduring wordt gesuggereerd, maar van basisverschuiving. Dan wordt de winst van enige vendels aan de eene kant gekocht met het verlies van hele legioenen aan de andere kant."

De Vlam dreigt dan met overlopen naar de communisten, iets waarvoor de meerderheid in de Partij van de Arbeid bang is.

Het marxistisch socialisme van De Vlam, het Humanisme van de Vrijz. Dem. en het Christendom volkomen gelijkberechtigd. Dat is voor den Christen onaanvaardbaar, omdat hij slechts het absolute Koningzijn van Christus kan erkennen. Daarom is en blijft de Partij van de Arbeid voor mij een partij, waaraan ik niet kan medewerken, temeer omdat ik nu reeds de richting zie, die de Partij van de Arbeid uit wil en die is naar links, naar den Communist, die ook in de socialistische partij moet worden opgenomen. Gezegd wordt dit nog niet, maar De Vlam zal er zijn best wel voor doen. Daarom moeten wij momenteel naar de Chr. Dem. Volkspartij.

J. H. Kollen.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN

IV.

Uitlegging en vrucht van het Pinksterwonder.

Hand. II : 14—40.

TER ORIëNTERING.

De aandacht was getrokken, de belangstelling gaande gemaakt, de begeerte naar licht uitgeroepen. Nu moesten de Apostelen hun zending beginnen. Petrus, steeds de woordvoerder der discipelen geweest (geef voorbeelden!) legt de omstanders uit, wat er gebeurd was. Deze verkondiging heeft in de voor allen verstaanbare taal plaats: het Grieks.

Zij is aanwijzing van de vervulling van 't Schriftwoord en het in betrekking brengen van het gebeurde met den Persoon van Jezus. Jezus als de Christus is het voorwerp der prediking onder de Joden. De prediking onder de heidenen heeft ander uitgangspunt, vgl. Hand. 13 : 8—18 en 17 : 15—34.

VERDELING:

De vervulling der profetie 14—21.
Jezus is de Christus 22—36.
De heilsweg gewezen 37—40.

TOELICHTING.

Het verhoogde levensgevoel en de verhoogde levensvreugde heeft een andere oorzaak dan de wijn. Het is echt: opheffing, géén opwinding. — „De laatste dagen", vaste bijbelse uitdrukking voor de tijd, die aanbreekt met de komst van den Messias, vgl. Hebr. 1 : 1. „Alle vlees" is gelijk: alle mensen. Vlees is de mens als door de zonde verzwakt wezen, vgl. Rom. 8 : 1—9. Vers 17 : verschil van geslachten en van leeftijd aangeduid. Ook van maatschappelijke positie. Deze onderscheidingen gelden geen van alle, waar het gaat om de ingang in het Koninkrijk van God. De jongelingen zien: „gezichten", d. w. z. richten de blik op het toekomende. De ouden hebben dromen, d. w. z. ze leven in het verleden; ze merken Gods hand in hun leven en in het wereldleven op. De natuur ondergaat heftige schokken, vers 19, 20 en 21, evenals een lichaam schokt als de ziel diep bewogen wordt. Al het geschapene vormt een eenheid en is in dit gebeuren betrokken.

Vers 22—36. Oorzaak van de uitstorting van den H. Geest? Bij de toehoorders moest de vraag opkomen: als dit de tekenen zijn, dat de tijd van den Messias is aangebroken, *waar is de Messias dan? Wie is het?* Petrus brengt hun te binnen, wat er met Jezus gebeurd was. Wat zij met Hem gedaan hadden en wat Gód met Hem deed: God wekte Hem op. Voorspeld was dat de Messias niet door het verderf zou worden aangetast, vers 25—28. God voert door de daden der mensen heen Zijn Raad uit. Jezus sprak ook van een „moeten" lijden. Dat „moeten" betekent overeenkomstig Gods plan, vgl. Marc. 8 : 31, Luc. 24 : 46, enz. Vers 33: rechterhand Gods, is gelijk: de kracht van God. Jezus kreeg de beschikking over den H. Geest, door wien Hij het eeuwige leven mededeelt. Vers 35 totdat, is gelijk: ononderbroken. Geen macht op aarde of elders kan Jezus' heerschappij omstoten. Vers 36: èn tot Heere èn tot Christus, is gelijk: tot Heerser over de wereld en tot haar Redder.

Vers 37—40. Vraag van het geprangde geweten, der radeloosheid. Zulk een zonde begingen wij — kunnen wij nu nog aan het gericht Gods ontkomen? Aleer we den Geest kunnen ontvangen en zo deel hebben aan de zaligheid, moet de zonde vergeven worden, dat is: uit de weg geruimd zijn. Om vergeving te krijgen, is nodig: bekering; d. i. berouwvol breken met het oude leven en dan zich aan Christus overgeven en onder Zijn Naam gaan leven, hetwelk geschiedt door de Doop. Let op: „een *iegelijk!*" Voor geen farizeëer, geen enkelen Israëliet wordt een uitzondering gemaakt. Vers 39: de belofte, n.l. van den H. Geest, vgl. Ef. 1 : 13 en 14. „Uwe kinderen", is gelijk: nakomelingschap. „Die daar verre zijn", is aanduiding der heidenen, vgl. Ef. 2 : 17 en Jes. 59 : 19. „Er toe roepen zal", dit geschiedt door de prediking van het Evangelie. „Zovelen als", d. w. z.: allen, die het Evangelie horen, zonder uitzondering. Vers 40: „wordt behouden", beter: laat u behouden enz.

VRAGEN:

1. Wat blijkt uit Petrus' rede a.g. zijn Schriftkennis?
2. Wat wil het zeggen: de naam des Heeren aanroepen? Vers 21.
3. Hoe kan de mens zondigen en toch Gods Raad volbracht worden? Vers 23.
4. Vanwaar komt de uitdrukking: voetbank uwer voeten? Vers 35. vgl. Jozua 10 : 24.
5. Wiens wegen ‚kruisen" elkaar op Golgotha? Vers 36.
6. Waarom noemt de Apostel in vers 39 ook de kinderen? vgl. Matth. 27 : 25.
7. Wie zijn alle die verre zijn?
8. Waardoor roept God ons?
9. Wat mogen en moeten we, op grond van het feit, dat ons de belofte toekomt? : 38.

IN MEMORIAM

Het was j.l. Maandag, de 18e Februari, 's nam. half vier, dat onze zuster M. Planting-de Vries, omringd door haar echtgenoot en kinderen, afreisde naar het Vaderhuis. Geboren te Haulerwijk de 13e Februari 1871, opgevoed in een Godzalig gezin, kwam zij reeds jong tot bekering en werd de 12e December 1886 tot Christus gedoopt. Sedert dit tijdstip bleef zij een trouw medelevend lid der Gemeente, aanvankelijk te Haulerwijk, daarna te Groningen en verder in de Gemeente te Amsterdam. Aan de zijde van haar echtgenoot, vervulde zij haar taak als predikantsvrouw op een wijze, die het mogelijk maakte, dat haar man zich als voorganger zonder al te grote zorgen aan het herderlijke werk kon wijden.

Reeds vele jaren kon zij, wegens lichamelijk lijden, niet meer opgaan in de Gemeente, maar met den geest was zij steeds aanwezig. Regelmatig liet zij zich inlichten over de verschillende takken van arbeid, totdat het lijden dermate de overhand kreeg, dat zij ernaar verlangde om ontbonden te zijn bij Christus.

Thans staren wij haar na.

De Heere sterke en trooste haren echtgenoot, kinderen en kleinkinderen.

W. V., Secr.

Verkorte statistiek der Unie van Baptis meenten in Nederland op 1 Januari 1946

	PLAATSNAAM DER GEMEENTE	Geïnstitueerd in:	ADRES VAN KERK OF LOKAAL	Aantal zitplaatsen	VOORGANGER OF LEREND OUDERLING	SIS	PENNINGMEESTER	LEDEN 1 Januari 1944	LEDEN 1 Januari 1946	TOENAME Doop	TOENAME Attestatie	TOENAME Wederopname	AFNAME Overleden	AFNAME Attestatie	AFNAME Onttrokken	AFNAME Uitgesloten	OPMERKINGEN
1	Almelo	1932	Geraniumstraat 45	180	H. D. Hooghwinkel, Acaciaplein 3	B. de Roo, raat 21	H. Kosters, Maardijk 98	79	130	13	49	4	4	4	6	1	
2	Amsterdam	1866	Kerkstraat 204	150	G. Planting, Lutmastraat 170-II, Z.	W. Veenstrat 28 III—O.	H. P. Groos, Bertelmanstraat 21b, Z.	194	211	18	9	4	4	8	2		
	A'dam—N.		Huissamenkomsten														
3	Apeldoorn	1917	Hoogakkerlaan 50	100	K. A. van Beek, van Hasseltlaan 67	W. de Jong 45	H. Scholten, Hoogakkerlaan 24	88	78	5	2		5	6	3	3	
4	Arnhem	1931	Tuinstraat 16	100	S. van Gelderen, Geitenkamp 47	B. Hendrikse henstraat 14	L. Albertsma, Zaslaan 6	59	50	2	3		7	6	1		
5	Delfzijl	1923	Ligt in puin		D. Slort, Corn. Houtmanstraat 3	J. A. Heijne nanplein 1	J. A. Heijnen, secr.-penn.	160	171	12	3	2	4	2			
6	Deventer	1884	Binnensingel 36	120	vacant	M. Peters, C at 96	vacant	83	82	5	1		3	3	1		
7	Drachten	1923	Vogelsang	200	S. W. Veltman, Bruinslotstraat	R. Folkerts, t 7, Dr.Comp.ie	H. van der Velde, Oudeweg	58	53					5			
8	Eindhoven	1925	Wattstraat 70	250	F. E. Huizinga, moment. te Leeuwarden	J. Knecht, R	A. Kost, Corn. Bloemaertstraat 19	104	120	12	3	6	1	3	1		
9	Enschede	1931	Nic. Beetsstraat 44	150	G. Brongers, Janninksweg 158	N. B. Sicca 17	B. Katuin, Usselerweg 56	*111	101	3		11		8	2	14	* in 1944 opgegeven 124
10	E. Erfscheidenveen							*275	275								* Geen opgave ontvangen
11	2e Exloërmond	1906	No. 65	300	C. Brandt, No. 66	D. Wever, Ea	A. Duursema, No. 63	153	140	1			1	8		5	
	Valthermond		No. 76	150													
12	Foxhol							*100	100								* Geen gegevens ontvangen
13	's-Gravenhage							*204	204								* Geen gegevens ontvangen
14	's-Gravenhage—Oost	1931	v. Dijckstraat 149—151	100	H. Doornkamp, Elspeetstraat 21	H. J. Steenb straat 85	C. Meijner, de la Reijweg 421	79	87	15	1	1	3	3		3	
15	Groningen	1880	Meeuwenderweg	650	J. Louw, Parkweg 6a en	L. v. Dam, eweg 101	H. Bos, Schoolstraat 29b	662	682	27	32	6	13	17	12	3	
			Spilsluizen C.J.M.V.-geb.	250	G. Vegter, Tuinbouwstraat 44												
	Hoogkerk		Speeltuingebouw	100													
16	Haarlem	1880	Parklaan 34	200	T. Jansma, Tetterodestraat 47	J. Boelsma, F	J. Baartse, Da Costastraat 37	156	134	3	2		7	13	7		
			Bakenessergracht 65	120													
17	Harlingen	1902	Noorderhaven 49	200	G. Visser, Noorderhaven 49	J. Visser, Z	J. v. Wier, Jac. Boekerstraat 27	*133	137	7	2		3	2			* in 1944 opgegeven 136
18	Haulerwijk	1882	No. 369	270	S. Slort, No. 370	J. Bos, No.	Jac. Spandaw, No. 402	77	82	7	1		3				
19	Heeg	1882	Silo, Schatting.	70	P. van Netten	Tj. van Net g 198	Sch. van Netten	18	17					1			
20	Heerenveen	1942	Leliestraat 2	100	H. Sikkema, 't Meer 3a	W. Huisma 2	E. de Haan, Dracht 32	34	41	7	6		1	2		3	
21	Hengelo (O.)	1919	Jac. Catsstraat 36	300	D. ter Braak, Langelermaatweg 69	H. J. Olyslag straat 45	K. Drent, Wooldereschweg 98	362	371	10	16	2	5	9	2	3	
	Borne		tijd. Doopsgezinde Kerk	60													
22	Hoogezand	1922	Beukemastraat 6	250	Sportterreinstraat	P. van der V pad 3	P. van der Veen,	*113	122	6	12		1	2	2	4	* in 1944 opgegeven 111
23	Leeuwarden	1896	Hoogpad 4a	450	A. A. Hardenberg, Achter de Hoven 105	C. Visser, Ver 18	J. Haagsma, W. Loréstraat 147	239	226	8	9		6	6	12	6	
24	Muntendam	1891	Kerkstraat B98	300	J. Hekhuis, Stationsweg F 2-I	B. Velthuis, B 38-I	G. Boiten, Kerkstraat 14, Veendam	246	248	16	4	2	7	10		3	
	Meeden		1e Veensloot	100													
25	Nieuwe-Pekela	1875	E 45	200	J. B. de Neef, E 47	D. Olijslager ost Nw. Pekela	H. Bonnes,	140	165	17	14		5	1			
	Winschoten		Mr. A. J. de Citterstraat 9	100													
26	Nieuw-Weerdinge	1875	Weerdingerkan. N.Z. 52	350	K. Prins, 3e Kruisdiep	H. de Jonge, Z. 168	R. Reiling, Achterdiep	259	271	20	14	1	4	11	1	7	
27	Noordbergum	1930	Zevenhuisterweg	450	L. de Haan	A. J. Kloetst	A. Sikkema, Zomerweg	195	192	4	2	2	4	6		1	
28	Rotterdam—C.	1937	Tiendstraat 43	120	K. Reiling, Cl. de Vrieselaan 69b, C.	W. Visser, in 21, N.	Mej. A. Vos, Spoorsingel 29a, C.	68	61		6	1	4	2	8		
29	Rotterdam—Z.	1935	Groepstraat 27	150	J. A. Scholte, Moerkerkstraat 151c	B. Bakker, raat 8	R. de Ronde, Zwartewaalstraat 53	122	124	15		9	1	5	6	10	
	Pernis		Pastoriedijk 326	60													
30	Sneek	1880	Oppenhuizerweg	200	G. W. Tijman, J. W. Frisostraat 4	W. Gorter, 11	A. Wielinga, Amaliastraat 17	133	145	18	5		8	3			
31	Stadskanaal	1845	van Boekerenstraat	440	J. W. Weenink, Handelskade 375	J. Reiling, Dr. Stadskanaal	H. Aeilkema, Plantsoenstraat 6.	*412	430	31	4	3	7	5	6	2	* in 1944 opgegeven 411
	Musselkanaal		Schoolkade	200													
	Nieuw-Buinen		Dwarsdiep	200													
32	Staveren	1881	Voorstraat	150	J. Zwaan, Voorstraat	R. Smits, Sc	J. FeenstraBakker, Warns	85	80	2	1		2	6			
33	Ter Apel	1938	Hoofdkade	150	P. de Boer, Oudeweg	A. Pomp, A	S. Wesseling, Hoofdkade 60	95	94	5	6		7	3	2		
34	Treebeek	1926	Engerstraat 1	150	K. ten Cate, Grefkenstr. 6, Brunssum	J. A. Oosterl 4b, Treebeek	K. Ploeg, Treebeekstr. 80, Treebeek	*104	108	7	3		1	4	1		* in 1944 opgegeven 103
35	Utrecht	1924	Kerkstraat 28	110	A. H. Zerbst, Rijnlaan 198bis	F. Bos, v. d. 17	H. v. d. Berg, Maliesingel 30	103	97	5	6		5	7	5		
36	Vriescheloo	1877	Hoofdweg L 132	250	H. Hornstra, L 134	H. Blank, Vl 85	H. Hesseling, L 133	208	196	8	2	1	5	18			
	Bellingwolde		Rhederweg	70													
37	Workum	1898	Zuid C 42	100	H. Leenstra, Zuid C 12	H. Leenstra,	C. Gorter, Markt	38	38								
38	Zandbulten	1937	Stationsweg	140	K. Baptist	N. Lourens,	D. Nauta, Zwagerveen	81	73	2			1		1	8	
								5830	5936	311	218	55	132	189	81	76	

EEN IN DE STRIJD

Maastricht is de grote stad in het Zuiden. Een stad met ruim 70.000 inwoners, waarvan 67.000 Roomsen en nauwelijks 3000 Protestanten.

Kan voor ons, Protestanten, iets goeds uit Maastricht komen?

Ik meen van wel, en daarom schrijf ik. Vele goede dingen werden niet geboren in het stille studeervertrek, maar in de praktijk van het leven, vooral in de strijd en als de nood dringt.

Wat zijn wij als Nederlanders tot elkaar gebracht, toen de nood ons bijeendreef, en hoe dreigen we weer van een te raken, nu geen vijand meer tergt en we vaak meer theoretiseren, dan praktisch aanpakken.

Een stroom van duizenden gerepatriëerden uit Duitsland enz., kwam naar Maastricht. We zagen ze drentelen langs de straten. De gebouwen, waar hun voedsel en onderdak werd verschaft, waren ongezellig, zodat men maar de straat opging. Voor hen *moest* iets gedaan.

De Hervormde kerk riep belangstellenden bijeen; een comité werd gevormd uit Hervormden, Gereformeerden, Luthersen, Waalsen en Baptisten.

Een flink, leegstaand huis werd gratis afgestaan, goederen geleend als meubilair, aardewerk, sjoelbakken, boeken, orgel, piano, enz., geld werd gegeven, mild en royaal. Binnen veertien dagen konden we openen en ving onze practische samenwerking aan, een samenwerking waarin niet één wanklank werd gehoord.

Heel de dag door konden de mensen er verkeren. Er werd gratis koffie geschonken, vragenuurtjes gehouden, muziek gemaakt en 's avonds hield een der predikanten of een der broeders een dagsluiting.

Wekenlang konden we dagelijks een paar honderd mensen tot nut en zegen wezen, want altijd waren er van de onzen aanwezig om met de lui een gesprek aan te knopen, dat, zo mogelijk, op een geestelijk onderwerp werd gebracht. Toen moesten we sluiten, daar de stroom gerepatriëerden ophield.

Wat nu gedaan?

Er was nog een belangrijk bedrag in kas. Dit verdelen over de verschillende kerken en weer elk zijns weegs gaan? Net als voorheen, alsof we elkaar niet kenden? Dat *mocht niet*. Er werd uit wat eerst tijdelijk voor een bepaald doel bedoeld was, een permanent Interkerkelijk Comité gevormd om samen allerlei arbeid in het Koninkrijk Gods aan te vatten.

Zo werd er een lezing gehouden, waarin Corrie ten Boom vertelde van het lijden in Duitse gevangenkampen, maar ook van de overwinningen des geloofs, daar behaald in Godes kracht. Diep ontroerd gingen wij huiswaarts. Velen, waaronder vooraanstaande personen in het kerkelijk leven, vroegen om meer zulke lezingen. Er openbaart zich behoefte aan meer kennis van den levenden God. Behoefte, niet aan meer theorie omtrent kerk en kerkleer, maar aan nauwere aanraking met Jezus Christus, den Verlosser van zondaren.

Er worden nieuwe lezingen voorbereid en daarbij niet gevraagd naar kerkelijke richting van den „lezer", maar naar de boodschap, die hij brengt.

Welke kant dit werk uitgroeit, is nog niet te zeggen; we hopen, met velen, dat we hier nog eens Evangelisatiesamenkomsten in optima forma krijgen, zoals Maastricht ze nooit gekend heeft. Onze aandacht werd ook gevestigd op Protestantse soldaten, die hier verblijf houden en vanwege ons Comité zullen we een Militair Tehuis gaan oprichten.

Maar er is meer. Men heeft elkaar leren *kennen, waarderen* en *vertrouwen*. In een Jesuïetenklooster werden zieke gerepatriëerden verpleegd; er waren vele protestanten en andere niet-Roomsen onder, die geestelijke verzorging behoefden. Geen der predikanten vond er tijd voor, maar men droeg dit werk aan een der broeders van het Comité op. Nu worden deze zieken reeds maandenlang geregeld bezocht; men heeft met hen dikwijls ernstige geestelijke gesprekken, evangelielectuur wordt onder hen verspreid en, meest op verzoek der patiënten zelf, werd een flink aantal Nieuwe Testamenten en Bijbels aan hen doorgegeven. De patiënten zijn dankbaar dat naar hen wordt omgezien en er is zegen op dit werk, dat biddend gedaan wordt in Jezus' naam.

Een der predikanten verzorgt geregeld de kerkdiensten in de gevangenis. Toen hij enkele keren verhinderd was, wendde hij zich tot een uit het comité en al was deze niet van zijn kerk, toch droeg hij hem op de dienst in zijn plaats te houden en de gevangenen hoorden ook die Zondagen de boodschap van Hem, die gebondenen vrij maakt en armen en ellendigen noodt aan Zijn dis.

Broeders, *zusters, als het ten uwent mogelijk is samen* te werken ook met gelovigen uit andere kerken, en God u roept, **doe het dan en helpt mee.**

Laten we, volmaakt trouw aan ons baptist beginsel, toch ook tonen, dat wij ons met alle gelovigen in Christus één voelen en niet alleen oog hebben voor wat scheidt, maar tevens voor wat verenigt.

En ons eigen Baptist werk dan, zal dit er niet onder lijden? Absoluut niet. Gemeentewerk moet steeds vóór gaan. Evenals wij gerust in een ander gezin eens mogen helpen, maar niet ten koste van eigen huis.

De wereldnood is ontzaglijk groot. De behoefte aan eenvoudige, blije, liefdevolle evangelieverkondiging eveneens.

Wij, Baptisten, in het bijzonder, hebben een woord voor de wereld,

> Dat kan redden van zond' en van wee,
> Een woord van genad' en van waarheid,
> Een woord van liefd' en van vree,
> Ja, wij kennen den Redder der wereld,
> Die eens ging de kruisweg der smart,
> Dat de volk'ren der aard' mochten komen,
> Door Hem tot Gods vaderhart.

Maastricht. J. R. Fijn Sr.

L•O•S•S•E • S•C•H•A•K•E•L•S

EEN GEBED VAN NEBUKADNEZAR.

Nebukadnezar, de heerser van een wereldrijk, wordt in de bijbel vermeld, omdat hij betrokken geweest is in de geschiedenis van het Israëlietische volk. Hij bouwde een groot rijk, verhief zich en werd vernederd. Zijn geest bezweek, zodat hij zich een poos aan de dieren des velds gelijk stelde. Toen de ziekte van hem geweken was, verheerlijkte hij den Allerhoogste.

Op een der kleitafeltjes, die in de ruïnen van Babylon zijn opgegraven, staat een gebed, door dezen Potentaat opgezonden tot de godin Ishtar, de hoogste der vrouwelijke godheden. Hij zegt daarin:

„Zondig, lijdend, zuchtend en ellendig, roep ik tot U! Zie op mij neer en aanvaard mijn smeking. Laat uw ogen mij in gunst gadeslaan. Mijn hart heeft vleugelen aangeschoten; het is weggevlogen gelijk een vogel in de luchten. Ik kir gelijk een duif, dag en nacht. Vergeef mijn overtreding; aanvaard mijn smeking. Hoe lang, o Vrouwe, zult Gij toornig op mij zijn en Uw aangezicht verbergen? Laat mijn gebed en mijn smeking tot U komen, dat zij, die mij zien in de straten, Uw naam mogen groot maken en ik Uw godheid en macht verheerlijken moge voor de mensenkinderen."

BAPTISME IN DUITSLAND.

Daarover wilden we u wel graag wat meer vertellen, maar we vernemen er heel weinig over. The Baptist Times deelde onlangs mede, dat br. F. W. Rockschies, de bekende predikant der gemeente te Berlijn (Schmidtstr.) overleden is. Hij was Voorzitter van de Duitse Bond. De gemeente in de Schmidtstr. in Berlijn is de oudste van de Berlijnse gemeenten en had grote invloed. Zij heeft o.a. de Lehman's voortgebracht.

Dan vernamen we uit dezelfde bron, dat Ds. Jac. Meister, een Zwitser van nationaliteit, de leiding heeft van de gemeenten, die in de Russische zône gelegen zijn. Of de opleiding al weer ter hand genomen is, hoorden we niet. Wel moeten de broeders in Berlijn al weer dapper er bij zijn, hun tot puin gebombardeerde kerkgebouwen in enigszins bruikbare staat te brengen. — We hopen maar dat al onze Duitse geloofsgenoten na de Naziroes, zichzelf hebben weergevonden. We vergeten niet, dat het Duitse Baptisme een uitstekende staat van dienst had.

LIEFDE EN WIJSHEID.

Nadenkende zielen hebben er zich over verwonderd, dat de Vader uit Lucas XV, zich zo weinig om zijn zoon in den vreemde bekommerd schijnt te hebben. De jonge man was heengegaan in een wereld vol gevaren, daar in de strik der zonde gevallen, maar de vader schijnt nooit eens naar hem te hebben geïnformeerd. Had hij dat gedaan — zo is de gedachtengang — dan zou het met den onervaren jongeling niet zover gekomen zijn. En wie dat kán voorkomen, behóórt dat toch te voorkomen. Een rechtgeaarde vader bewaart zijn jongen, indien mogelijk, toch voor dat uiterste.

Zo redeneert nu een liefde zonder inzicht — een liefde voor welke het het hoogste is te zorgen dat het leven voor den ander niet onaangenaam wordt. Een „prettig" leven — wat kan een vader hoger voor zijn kinderen begeren en zoeken?

Het is duidelijk dat Christus, onze Heer, uit Wiens heilig hart de gelijkenis van den verloren zoon oprees, er niet zo over dacht. Hij kende blijkbaar voor ons nog iets hogers dan een „prettig" leven, en voor Zijn liefde een hogere taak, dan er voor te zorgen, dat geen onaangename dingen ons pad kruisten. Hij laat den jongeling maar zakken en zakken. Hij informeert niet naar zijn welzijn, steekt althans geen hand uit om hem voor erger kwaad te behoeden.

Dat kan blijkbaar óók liefde zijn. Misschien is dat wel „Liefde met een gróte L."

Eli had zijn zonen ook lief en ze hebben van vaders liefde geprofiteerd. Allerlei aangenaams konden ze zich er door ongestoord veroorloven. Totdat God kwam en beiden op een dag weg nam en papa Eli een ernstige berisping liet geven.

TACT DER LIEFDE.

Tact is dunkt me de kunst, die die wegen weet te vinden en die middelen toe te passen, die leiden tot het bereiken van het doel, dat de liefde zich gesteld heeft: het waarachtig en duurzaam geluk van hem, die zij liefheeft. De Vader van Lucas XV heeft in elk geval het doel bereikt, dat ware liefde zich stelt. De jongeling is terug en terecht gekomen en wel duurzaam genezen van zijn afkerigheid — naar de belofte door den Heere gegeven, eens, bij Hosea. Dus heeft zijn tactiek niet gefaald. Die niet horen wil, moet voelen. Laat ze maar eens tegen het leven opbotsen, hen, die niet willen horen. Loop er niet te druk achteraan. Bid voor ze, maar bescherm ze nu niet tegen de gevolgen van hun overtredingen. Die kunnen hen brengen tot zuiver inzicht. L.

IN MEMORIAM

Een enkel woord ter nagedachtenis aan br. C. J. Louw, die 19 Januari 1946 stierf, in de ouderdom van 84 jaar, mag in ons blad niet ontbreken.

Met het overlijden van br. C. J. Louw is een figuur heengegaan, die door zijn persoonlijkheid en door zijn arbeid zowel in de gemeente, waarvan hij lid was, als in het Unieleven, een vruchtbare invloed heeft gehad.

In de gemeente zullen wij niet gemakkelijk zijn trouw vergeten. In de Unie onzer gemeenten zullen we niet gauw zijn ijver voor „Voorzorg" vergeten.

De ouderen hebben ons gesproken van br. Louw als een pionier, die in het begin van ons gemeentelijk leven in Den Haag, geen kracht of tijd spaarde voor de arbeid der gemeente, en de jongeren spreken ons van hem als een patriarch, die geen offer te veel achtte voor de gemeente des Heeren. Zowel door zijn arbeid als pionier, als door zijn arbeid als patriarch, heeft hij het zijne bijgedragen om de gemeente te maken tot een invloedrijk orgaan voor de verkondiging van het Evangelie.

Wij eren zijn nagedachtenis en luisteren naar het getuigenis van zijn leven. Wij verstaan, dat hij zich gedragen wist door de overtuiging van Gods onkreukbare liefde en Gods onwankelbare trouw.

Het deed ons goed bij de begrafenis woorden van warme waardering te horen van een afgevaardigde onzer beide Haagse gemeenten.

H. D.

RELIEF UIT ENGELAND

„Daar hebben we meer van gehoord doch niets van gezien." „Is er al eens iets uit Engeland aangekomen?" Opmerkingen van deze aard worden af en toe gemaakt.

Wij hebben zelf aangaande deze zaak in 't duister getast en dat was een zeer verontrustende omstandigheid. We hebben daarom Dr. Rushbrooke gevraagd of hij ons opheldering kon geven over de verzending van kledingstukken enz., vanuit Engeland voor de Nederlandse Baptisten.

Het was ons ter ore gekomen, dat men in Engeland een grote hulpactie voor ons op touw had gezet en het vermoeden werd gewekt, dat de verzonden goederen de plaats van bestemming niet hadden bereikt.

Door het antwoord dat we door bemiddeling van Dr. Rushbrooke ontvingen, zijn we nu in staat gesteld klaarheid in deze zaak te scheppen.

Van een grootscheepse officiële hulpactie is geen sprake; doch er zijn in Engeland sommigen, die veel voor de Nederlandse Baptisten gevoelen en bereid om op bescheiden wijze hulp te verlenen. Als deze vrienden hun verlangen kenbaar maken om ons kleding enz. te sturen, worden ze in 't bezit gesteld van het adres van één onzer voorgangers en deze ontvangt dan pakketten, die 6 pond wegen en hij kan daarover naar eigen goeddunken beschikken.

Hoeveel voorgangers hiervan reeds practisch resultaat hebben gezien is ons niet bekend. We spreken de wens uit, dat de ontvangers van deze zendingen bericht van ontvangst aan den afzender sturen of ons dat vóór hen laten doen.

Ondertussen hebben we voorgesteld, dat verschillende gemeenten onze gemeenten adopteren, d.w.z. dat een Engelse gemeente een Nederlandse gemeente voor haar rekening neemt, indien deze goederen kan zenden.

Het leven in Engeland is op dit ogenblik ook erg moeilijk en 't is te danken aan de buitengewone gulheid van onze Engelse geloofsgenoten, dat ze nog aan hulp voor ons kunnen denken.

Inmiddels schrijft Dr. Rushbrooke in de Baptist Times

van 24 Jan. 1946, dat Zondag 3 Febr., de Alliantie-Zondag, voor de Canadese, Amerikaanse en Engelse Baptisten een dag is geweest tot versterking van de plannen voor relief aan de beproefde Baptiste Gemeenten in Europa. Hiertoe is o.a. reeds £ 500 (vijf honderd pond sterling) door de Amerikaanse Baptisten aan onze Unie van Nederlandse Baptisten geschonken en dat door de Engelse Baptisten ons een even groot bedrag zal worden geschonken, zodra geld kan worden overgemaakt.

Dat mag practische hulpverlening heten en daar varen we als geünieerde gemeenten wel bij.

H. Doornkamp, secr.

VERBETERING.

In het art. „Een Blik in de Toekomst" in De Christen van 15 Febr. j.l., zijn verschillende regels door elkaar gezet, waardoor het geheel niet meer behoorlijk leesbaar is. We laten dat gedeelte hier nog eens volgen en getroosten ons deze moeite in de hope, dat zulk een dubbele arbeid niet weer nodig zal zijn. Opdat dit nu weer een sluitend geheel zal worden, beginnen we met regel 3 van de twede kolom op bladz. 7.

„De valse profeten zijn moeilijk te onderkennen. De Heiland sprak, voor hen waarschuwende, van „wolven in schaapsklеren". Hun boodschap klinkt aannemelijk. Hun komst betekent echter: *verdringing van Jezus.* Ze zullen uitroepen: „Ik ben de Christus!", dat is: zij zullen zich als de Christus proclameren. Ze zullen beweren *den Heere Jezus te vervangen.* „Ze zullen komen onder mijn Naam," zegt Christus. Versta dat wel: niet *in* Mijn Naam. Ze zullen niet komen met de valse bewering een opdracht van Christus te hebben. Geenszins! *Onder Zijn Naam* zullen ze komen. Ze zullen zeggen, elk van hen voor zichzelf, dat *hij* de Leidsman der volken is: dat *hem* de gehoorzaamheid toekomt. Ze zullen Christus' aanspraken, dat zijn heelden-mens opeisende aanspraken, laten gelden. De uiteenzettingen, waarmede men poogt te bewijzen, dat Jezus eigenlijk geen Israëliet was, laten doorschemeren, dat men zich reeds met den Christus der Schriften verlegen begint te gevoelen. Als dit gevoel de overhand neemt, kan dat leiden tot de *verdringing,* de *vervanging* van Jezus, den Verlosser der Schrift. Als Jezus, die naar het vlees uit het geslacht van David geboren is, eerst onaannemelijk geworden zal zijn, is de weg open voor hen, die *onder Zijn Naam,* dat is met *Zijn* pretentie, *Christus'* pretentie, komen. Er is, zegt men, een Joods element in het Oude Testament. En inderdaad: voor zover in het Oude Testament een menselijk element te onderscheiden valt, is het een *Joods* element. Vanwege dat element is heel het Oude Testament voor sommigen onaannemelijk.

Maar ook het Nieuwe Testament heeft klank en kleur van volk en bodem, waarin en waarop het ontstaan is. Het heeft God nu eenmaal behaagd, om Zijn heilswerk door Israëls geschiedenis heen te vlechten. Wie zich daaraan stoot, stuit op God. Hoever zal men gaan? Het opgroeiend geslacht zou het wel eens heel moeilijk kunnen krijgen met het aanvaarden en belijden van een zaligheid, die, naar 's Heilands woord „uit de Joden" is.

Men onderschatte dus de bittere ernst van de waarschuwing van den Gezegende niet! Er is een tijd geweest, dat men in christelijke kringen de Joden omhoog gestoken heeft en ze zelfs in de hemel nog een voorkeurspositie heeft toegekend! Men was blind voor de grote strijd, die in het Nieuwe Testament vanwege den Christus tegen de Joden gevoerd wordt. Maar er kan een tijd komen, dat Jezus ,uit het zaad van David" de bangste zielestrijd zal uitlokken en de verleidende geest, die Hem verdringt ten behoeve van een valsen, niet-Joodsen Verlosser, ontzaglijke invloed zal krijgen. Dan zal de vraag ernstig worden: Wie durft geloven in den Christus der Schriften?

Op bladz. 8 staat een regel, die deze verbetering behoeft: „Wie ons rasgevoel opwekt, ons superioriteitsgevoel streelt, krijgt ons gemakkelijk mee." L.

TWEE VRAGEN.

1e. Wie geeft het tegenwoordig adres van: E. Meester (vorig adres Lodewijk Tripstraat, Amsterdam).

2e. Wie geeft een nieuwe abonné op gedurende de maand Maart? Geef maar op, we zijn niet bang.

E. de Haan, Postbus 23, Heerenveen.

D.V. hopen den 5 Maart a.s. onze geliefde Ouders en Grootouders

Alle van der Veen

en

Geertruida Beekman

hun 45-jarige echtvereniging te gedenken.

Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wensch van hunne dankbare

Kinderen
Behuwd- en Kleinkinderen

Heerlen, Maart 1946
Exloërkijl

Heden nam de Heere plotseling tot Zich onze eenigste lieveling

Jopie

op den aanvalligen leeftijd van 6 jaar.

Laat de kinderkens tot mij komen, want hunner is het koninkrijk der hemelen.

De diepbedroefde ouders
K. Blaauw
D. M. Blauw-v. d. Baaren

Hengelo (O), 16 Febr. 1946
Sloetsweg 123

Heden overleed na een langdurig lijden mijn geliefde Vrouw en der kinderen liefhebbende Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Metje Planting-de Vries

in den ouderdom van 75 jaar. Een van haar laatste getuigenissen was „In des Heilands liefdearmen voel ik mij veilig en gerust".

Amsterdam
B. Planting
G. Planting
A. D. J. Planting-van Dalfsen
Meta
Barend
's Gravenhage
S. E. Planting

Amsterdam-Z., 18 Febr. 1946
Tolstraat 117

Heden overleed na een langdurig lijden, onze zuster

M. Planting-de Vries

in den leeftijd van 75 jaar. Zij was sedert 12-12 1886 een trouw en medelevend lid der Gemeente. Zij verlangde naar Huis. De Heere trooste hare echtgenoot, kinderen en kleinkinderen.

Namens de Gemeente,
W.V. Secr.

Amsterdam, 18 Febr. 1946.

Heden nam de Heere tot zich onze lieve Vrouw, Moeder en Grootmoeder

Boukje de Boer

in de leeftijd van 75 jaren. Haar getuigenis was „De Engelen wenken".

Zij was bijna 50 jaren een trouwe levensgezellin en hulpe in het werk des Heeren. Een liefderijke en zorgzame Moeder voor haar kinderen en kleinkinderen.

Sneek
H. Visser
Bolsward
J. Visser
A. Visser-Rustikus
Leeuwarden
C. Visser
F. Visser-Meijerhoff
Harlingen
G. Visser
D. Visser-Gorter

Sneek, 25 Februari 1946
Willem Lodewijkstraat 45

VRIJDAG 8 MAART 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2783

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

„Barmhartigheid en offer"

„Doch zo gij geweten hadt, wat het zij: Ik wil barmhartigheid en niet offerande, gij zoudt de onschuldigen niet veroordeeld hebben."
Matth. 12 : 7.

Met dit woord ontvangen de Farizeërs een zeer scherpe terechtwijzing. En wel één, die hen in hun vroom bestaan aantast. Zij worden zozeer getroffen, dat ze geen andere weg meer zien dan om Jezus te doden. Hij moet er onder, willen zij zich kunnen handhaven in hun vroomheid.

Beschouwen we het verhaal oppervlakkig, dan vragen we nuchter: „Waarom maken ze zich daarover zo overstuur?" De discipelen hebben toch waarlijk geen doodzonde begaan! We zullen kunnen zien, dat het hier om grotere dingen gaat, niet minder dan om de vraag van de vroomheid. Die is van groot belang.

I. Vroomheid vraagt kennis van God.

Jezus wandelt met Zijn discipelen tussen het rijpende koren. Zij hebben honger en doen, wat voor de hand ligt: ze plukken aren en eten. Maar 't is sabbat!

Dus, zeggen de Farizeërs, mogen er geen aren geplukt worden, want dat is oogstarbeid en die is op de sabbat verboden. Breng dan het persoonlijk offer, om met de stilling van de honger te wachten. Thuis zal er wel te eten zijn. Dan zijt ge tenminste gehoorzaam aan het Goddelijk gebod.

Dat is vroomheid. De weg van het offer. Het offer neemt de zonde weg, maar het offer voorkomt ook zonde. Liever zichzelf wat inbinden dan Gode te mishagen.

Hier komt de vraag, of God het dan zo bedoeld kan hebben. Op de aanmerking, die de Farizeërs over het oogsten der discipelen maken tegenover Christus, dient Hij hen van antwoord met een bekend voorval uit de geschiedenis van den koning David. Dat Jezus juist David ten voorbeeld aanhaalt, zal in die zin verstaan moeten worden, dat de Messias zich vooral bij David zou aanpassen, aan hem zou herinneren. David komt in Nob bij den priester Achimelech en heeft honger. Hij ontvangt uit des priesters hand de toonbroden, die alleen de priesters mochten eten. David is er evenmin voor gestraft als Jezus van plan zou zijn, Zijn discipelen te bestraffen.

God schijnt dit dus helemaal niet zo erg te vinden als de Farizeërs dit voorstellen.

Is hun vroomheid wel kennis van God?

Een ander, nog sprekender voorbeeld, ontneemt Jezus aan de tempeldienst. Dagelijks zijn er priesters bezig. Weten de Farizeërs niet, dat juist op de sabbatdag de toonbroden toegericht moesten worden (Lev. 24 : 8)? Op de sabbatdag had God hun meer werk opgedragen dan op de werkdag. Zij kunnen toch niet onkundig zijn van deze dingen? Zou hun kennis dan niet meer uitgaan naar het gebod dan naar den God, die het gebod heeft gegeven? Is hun kennis van God zo uiterlijk gebleven, dat hun vroomheid zich uitslooft in een stipt gehoorzamen van de letter van de wet?

Hoe staat het in dit opzicht met onze vroomheid? Kennen wij God? Daartoe openbaart God zich en dit vooral in Zijn Zoon, opdat wij Hem zouden kennen. Wat zijn er onder vromen toch nog dwaze voorstellingen van God!

II. Vroomheid is liefde tot God.

Om de Farizeërs te bestraffen, oefent Jezus kritiek op hun weten. Zij zullen het woord van Hosea 6 : 6 wel kennen: „Want ik heb lust tot weldadigheid (andere vertalingen: vroomheid, liefde) en niet tot offer, en tot de kennis Gods meer dan tot brandofferen."

Wanneer iemand, dan zeker heeft de profeet Hosea er in eigen leven de waarheid van ondervonden. Hij is de prediker van de vergevende liefde. Hij is de eerste, die de verhouding van God tot Zijn volk als die van liefde in het beeld van het huwelijk voorstelt. Zelf door zijn vrouw bedrogen, voelt hij iets van de smaad, die het volk God aandoet, door Gods liefde niet te beantwoorden. Vroomheid ziet hij als het beantwoorden van Gods liefde.

Op die gezindheid wijst Christus hier. Laten we de sabbat en al het andere, wat samenhangt met het dienen van God, niet zien als een kwelling, als een zware last, die ons wordt opgelegd. Zegt Christus juist niet in de laatste verzen van hoofdstuk 11, dat aan het voorval van ons tekstverhaal voorafgaat, dat Zijn juk zacht is en Zijn last licht? Belooft Hij niet „rust" te zullen geven? Maar dan toch zeker een andere rust, als die de Farizeërs zochten en trachtten te brengen. Christus belooft en brengt de waarachtige sabbatsrust, de vrede met God, de liefde tot God.

Die vroomheid vinden we helaas niet bij den Farizeër. Hij schijnt op te gaan in werkheiligheid, in verdienstelijkheid voor God. Hij tracht zijn leven zo in te richten en zijn daden zo te bepalen, dat ze uiteindelijk Gods goedkeuring kunnen verkrijgen.

Maar waar is de liefde tot God?

Die kan er alleen dan zijn, wanneer wij Gods liefde kennen. Want onze liefde is op z'n hoogst en z'n best: wederliefde. Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.

Van God komt de liefde, maar ook alleen de liefde brengt tot Hem. Christus is gekomen om ons Gods liefde te brengen, hoewel toch ook om onze wederliefde tot God te brengen. Daarom gaf Hij Zijn leven en daartoe roept Hij ons. Wij moeten Hem volgen, opdat Hij ons zal kunnen brengen, waar Hij is: in de liefde Gods.

III. Vroomheid is dienst aan de naaste.

Christus neemt Zijn discipelen in bescherming tegen de Farizeërs. Hij noemt hen „onschuldigen". Zij zijn niet groter zondaars dan de Farizeërs, omdat ze op de sabbat wat aren geplukt hebben. Nog meer. Waarschijnlijk zouden de discipelen niet in staat geweest zijn, zich op een behoorlijke wijze tegen de aanklacht van de Farizeërs te kunnen verdedigen, hoewel ze naar Christus' woord inderdaad onschuldig zijn. Zij zouden dus ten onrechte beschuldigd en misschien wel bestraft zijn geworden door de Farizeërs en dit alles zou mogelijk nog in de naam van God kunnen geschieden.

Evenwel worden de rollen gekeerd. De aanklagers worden beschuldigd. Zij worden in hun gevoeligste zijde, in hun vroomheid, in hun kennis van God, in hun begrip van Zijn Woord aangetast.

Dit is geen dienst aan de naaste, om hem te veroordeelen. Christus veroordeelt niet, Hij aanvaardt en draagt het oordeel Gods. Hij komt om te behouden. De dienst van den Farizeër — hoe goed overigens bedoeld — brengt verder van God. Door een zo precieze wetsbetrachting leert men God niet kennen, laat staan Hem liefhebben en Hem dienen. Dat is niet de zin van de wet. De wet leert ons onszelf kennen als zondaar, als een verloren, verdwaalde zondaar. De wet wil ons de ogen openen, laten zien, dat we genade nodig hebben en alleen door de genade Gods kunnen zalig worden. Daartoe moest de Christus komen en Zijn liefde bracht het offer, dat nodig was voor de zonde der wereld. Daarin wordt ons de dienst aan de naaste in z'n volle zin en omvang aangewezen.

Christus eist niets, maar geeft alles.

Hij bewijst, God te kennen, God de wederliefde te schenken en de naaste te dienen, door hem te redden.

Laat onze vroomheid op die van Christus zijn afgestemd, dan zullen we de juiste houding tot God en tot onze naaste kunnen vinden en bepalen.

Dan zijn we dienstknechten en dienstmaagden van Jezus Christus, zonen en dochteren van God!

Dan weten we, dat God barmhartigheid wil en niet offerande.

H. Bakker.

OOG en OOR

VAN HET GOEDE TE VEEL?

Het was ongeveer vijf maanden na de capitulatie van Duitsland op alle fronten. Ik had in Amsterdam gepreekt, terwijl mijn vrouw die Zondag in Haarlem had doorgebracht. Twee dagen later reisden we weer naar het Noorden. We spoorden van Haarlem via Amsterdam langs de bekende reisroute naar Friesland. In de hoofdstad des lands had ik voldoende tijd om bij één van de kiosken op het station wat treinlectuur te kopen. Ik stond verbaasd, toen ik kon kiezen tussen tientallen bladen, tijdschriften en allerlei soorten periodieken. Een drietal nummers schafte ik mij aan, waaronder ook een nummer van „De Vlam". Ik herinner me nu alleen nog maar, dat de lectuur van „De Vlam" mij erg teleurstelde. Doch dit laatste is slechts een terloopse opmerking.

Doch nu zijn we al weer vier maanden verder. En de stroom van lectuur, goede en minder goede, is — in weerwil van de papierschaarste — nog veel breder geworden. Niet alleen de door de bezettende macht verboden bladen, alsmede de illegale bladen uit de oorlogsjaren, mogen thans verschijnen, doch ook vele andere periodieken, waaronder spiksplinternieuwe, stellen zich vrijmoedig onder de hoede van het volk van Nederland, al dienen ze in werkelijkheid soms alleen maar groepsbelangen.

Hoewel ik niet over de juiste gegevens beschik, zo ben ik er toch wel zo goed als zeker van, dat het aantal nu verschijnende bladen, tijdschriften en periodieken groter is dan dat van voor de oorlog.

Deze veelheid van bladen moet mede als een na-oorlogs verschijnsel beschouwd worden. Het is een uitvloeisel van onze individualistische levenshouding. Waarbij dan nog komt de reactie op een jarenlange gelijkgeschakelde pers.

Hoe verklaarbaar dit verschijnsel dus ook moge zijn, zo zal een ieder toch gemakkelijk kunnen vaststellen, dat we van het goede wel wat te veel krijgen. We zullen een keuze moeten doen. Want je kunt onmogelijk alles lezen, waarin je belang stelt. Tevens kan een veelheid van lectuur de oppervlakkigheid gemakkelijk in de hand werken. De breedte van een stroom kan ten koste gaan van z'n diepte.

WAT VOORAL NODIG IS.

Natuurlijk is er heel veel, dat beslist nodig is. Doch ik denk hier aan de schrijfwoede en aan onze levenshouding als christenen.

Bezinning is toch wel een eerste vereiste. We moeten ook in onze dagen gedurig weer tot onszelf inkeren. Wie de werkelijkheid wil zien, moet niet bang zijn voor het opmaken van de balans. Geen gefingeerde uitgaven, niet knoeien met cijfers. Eigen verdiensten, wanneer ik het zo maar eens mag zeggen, niet te hoog aanslaan. En de schuld jegens den naaste vooral niet onderschatten.

U merkt wel, dat bezinning niet mogelijk is zonder de zelfkennis, waaraan de bijbel ons steeds weer herinnert. Het licht van Gods waarheid schijnt in de duisternis van ons bestaan. Zich aan dat licht onttrekken kan alleen maar noodlottig voor ons zijn. Hoe heeft Jezus gedurig weer, meestal in illustraties, op de noodzakelijkheid van de zelfkennis heengewezen!

Wanneer we hieraan denken, dan kan een stroom van lectuur ons niet meesleuren in een door ons niet gewenste richting. Dan doen we een keuze uit de veelheid der bladen en tijdschriften, welke kunnen dienen tot de vorming van een juiste levenshouding. In de beperking toont zich de meester!

De bezinning van ons als christenen zal niet zonder vrucht zijn, wanneer ze ons gedurig weer doet heengaan naar de *springader des levenden waters*. Het gevaar is niet denkbeeldig, dat men aan bronnenstudie doet, terwijl men voorbij gaat aan de bronader van levend water. Men kan kennis nemen van exegetische werken en tegelijk aan het levende Woord Gods voorbijgaan. Velen wordt aangeraden kennis te nemen van de lijvige dogmatische werken der vaderen, zonder de noodzakelijke heenwijzing naar het getuigenis van de Schrift zelf.

We moeten terug naar de Schrift en haar getuigenis!

Schriftverklaring, exegetisch en dogmatisch verantwoord, alsmede een juiste toepassing, is nimmer te versmaden, doch ze kan nooit de Schrift zèlf vervangen. Er zijn ook verklaringen, welke ons voeren op de doolwegen van menselijke inzichten en dwalingen. Een exegese, die niet verkláárt, is altijd te verwerpen.

Ik las eens van een zekeren Ds. Thomas Scott, die een verklaring van het bekende boek van John Bunyan had geschreven. Deze dominee kwam eens op bezoek bij e oud vrouwtje, aan wie hij de vraag stelde, of ze zijn boek over „Eens christens reize naar de eeuwigheid" ook gelezen had en of het boek van Bunyan nu niet veel duidelijker tot haar sprak.

Oud moedertje antwoordde daarop: „Het spijt me, dominee, u te moeten zeggen, dat ik uw boek, dat bedoeld is als een verklaring niet begrijp, doch het boek van John Bunyan begrijp ik wel."

Daar is in de Schrift ook veel, hetgeen voor de verstandigen en wijzen verborgen is, maar dat God de Vader aan de kinderkens heeft geopenbaard.

Terwijl het ons als Christenen dus geraden is, om de Schrift meer tot ons te laten spreken, zo dienen wij er ons wel van bewust te zijn, dat de Heilige Geest wil leiden in al de waarheid. De leiding des Geestes is vóór alle dingen nodig bij het onderzoek van Gods geopenbaarde waarheid in de bijbel.

Geen normaal mensenkind is in staat, om de stroom van lectuur op de voet te kunnen volgen.

Wij daarentegen willen — bij het aanschouwen van zóveel rijpe en vooral groene pennevruchten — steeds weer de bijbelse paden opzoeken; wij willen ons van tijd tot tijd eens rustig neerzetten aan zeer stille wateren. Want Uw Woord, o God, is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad.

d. H.

Losse schakels

BRITS ZENDINGSGENOOTSCHAP.

Dit genootschap bestaat 153 jaar. De opbrengsten in het afgelopen jaar waren (het Eng. Pond op ƒ 10.— gerekend) ƒ 2.030.000, dat was 123.000 gulden meer dan het jaar tevoren. Vooral uit de Ver. Staten werd belangrijke steun ontvangen. In Eng. Indië telt het Genootschap 83.000 Avondmaalgangers. In de zendingsziekenhuizen van het Genootschap werden ruim 1.000.000 patiënten behandeld. Het grootste arbeidsterrein bezit het in de Congo, waar men 1611 zendingsposten telt met 31.000 leden. Gedoopt werden aldaar 1320 personen in het verstreken jaar. Ze hebben daar de statistiek gauwer in orde dan wij!

GETEISTERD BAPTIST LONDEN.

Zestien Baptiste kerkgebouwen in Londen zijn door de bombardementen zodanig beschadigd, dat ze niet meer hersteld kunnen worden. Elf kerkgebouwen zijn zo zwaar beschadigd, dat de mogelijkheid van herstel twijfelachtig is en 190 kerkgebouwen kunnen hersteld worden. Dit zijn tesamen 217 gebouwen.

De Bond van Baptiste gemeenten in Londen omvat 267 gemeenten met 49.026 leden. In het jaar 1945 werden 735 personen gedoopt. Nieuwe bouwplannen worden bestudeerd en de broeders wensen, nu de vrede is wedergekeerd, de arbeid met kracht voort te zetten.

EEN GROET UIT RUSLAND.

We horen maar weinig uit Rusland, maar wat we er van horen, boezemt ons daarom des te meer belang in. Dr. Rushbrooke ontving van Jacob Jidkoff, president van de grote Unieraad van de Evangelische baptiste Christenen het volgende telegram:

„We groeten u en het gehele Baptiste wereldverbond bij de jaarwisseling, wens u de grootste zegeningen, nieuwe krachten, nieuwe resultaten in leven en arbeid".

Dit was Rusland betreft. We hopen, dat het ons Westerlingen spoedig geoorloofd zal zijn om in nader contact met onze Russische geloofsgenoten te treden.

Wat Duitsland aangaat, zo lazen we, dat Dr. O. Lewes, de ook ons bekende secretaris van het Wereldverbond, een reis van drie weken door Duitsland gemaakt heeft en thans is teruggekeerd naar Engeland en Amerika. We zouden ook graag wat meer van de Duitse geloofsgenoten willen horen. We hopen maar niet, dat ze uit louter berouw over hun zondig verleden, amechtig nederzitten en treuren! God wil ons doen vergeten onze moeite en den overtreders hun schuld vergeven. Zonder zonde zijn we geen van allen, dat is diep droevig, maar vergemakkelijkt het onderling verkeer. Er moet echter een „het is mij leed" over de lippen komen, als we gezamenlijk verder zullen gaan. Luk. 17 : 4. We zullen gaarne zulk een boeteling uit de rijen onzer Duitse broeders hier begroeten. Hij kan op een broederlijke ontvangst rekenen!

VERBLIJDENDE VERSCHIJNSELEN.

Verschenen zijn weer onze periodieken. Welk een voldoening schenkt ons dat! Hun terugkeer is een zichtbaar bewijs van onze herwonnen volksvrijheid en ook van het feit, dat we zo langzamerhand de oorlogsgevolgen gaan overwinnen. „Geen papier" was het stootblok, dat ons geruime tijd gehinderd heeft om weer op gang te komen. Nu zijn we er weer. De Christen in behoorlijk formaat en in wekelijkse uitgave en...... met een aantal abonné's, als we niet eerder gehad hebben. We staan, wat dat aangaat, een belangrijk stuk boven het vooroorlogse peil. En dan is er De Kandelaar weer. Dit orgaan van „Zusterhulp" (organisatie, waarop we te lang hebben moeten wachten) verscheen met een nieuwe redactie en nieuwe administratie, en beiden blijken goed te werken. „Jong Leven" leeft! Het blad van onze rijpende jeugd heeft een omvang als het nooit tevoren had: 12 bladzijden! Een oplaagcijfer als nog niet eerder bereikt is. Het vaart ook onder een anderen kapitein en een anderen stuurman. We hebben opgemerkt, dat de jeugd blij is met Jong Leven, en redacteur en medewerkers proberen het blad een sterk variërende inhoud te verschaffen. En dan kreeg ik — eindelijk! — dezer dagen de nummers, die reeds verschenen zijn van de herrezen Kindervriend, ons kinder-evangelisatieblaadje. Dank zij de gave van Oom Luc is de titel van het blaadje méér dan een woord. Plaatjes en verhaaltjes boeien de kinderen en niet minder belangstellend lezen ze de briefwisseling. — De Zaaier hield het uit! Onder de leiding van ds. Planting, die dit evangelisatieblad van den beginne verzorgd heeft, is het gezond gegroeid en het groeit door. De oplaag, die door de verzendmoeilijkheden van de vorige winter wat achteruitgeloopen was, is met enkele duizenden toegenomen. Twee van onze jongere predikanten geven het blad de Boodschap mee, zoals die door hun persoonlijkheid heen, klank verkrijgt.

DE OORZAAK?

Wat zou de oorzaak zijn van deze verheugende groei van onze periodieken? Mij dunkt, ze kan slechts gevonden worden in het leven, dat door de gemeenten vloeit. We hebben sterke behoefte aan samenbinding en gemeenschap. Onze gemeenschapszin is wel iets typisch baptistisch. Niet alleen hier vindt men haar, maar ook in andere landen is ze ons opgevallen. Onze Doop isoleert ons helaas tot op zekere hoogte van onze medegelovigen. Wij betreuren dat, maar aanvaarden deze consequentie van onze gehoorzaamheid aan Hem, dien wij met hart en mond onzen HEER noemen. Maar misschien is een nevenresultaat van dit geïsoleerd zijn, dit, dat we ons veel nauwer en duurzamer saamgebonden weten. We zijn sterk op elkaar aangewezen. In zoverre ligt in het isolement een oorzaak van onze kracht. — We vormen een op vrijwilligheid gegrondveste wereldorganisatie: ons Baptiste Wereldverbond. Ook andere kerken van gelijke belijdenis komen (in de laatste jaren) wel eens samen, maar er is minder internationaal samenleven, althans tot nu toe. Wij vormen een eigen stroming in het Protestantse Christendom. We leven uit een eigen beginsel, naast de Luthersen en de Gereformeerden. We passen niet in het schema „Kerk".

DE ROEPING.

Heb ik in bovenstaande Schakel de dingen te ideëel geschetst? Allicht, in zoverre n.l., dat het feit, dat een grotere losheid van aards bezit ook een na-oorlogs verschijnsel is. Maar, deze losheid zou zich ook al weer niet in de wijze uiten, die wij boven beschreven, als er geen intensieve belangstelling voor het gezamenlijke werk bestond. En nu? Nu in deze richting voortgaan? Behoeften aan het onderling bespreken van de dingen en het verspreiden van licht blijven wekken en blijvend bevredigen. Een goede en ijverige propaganda moet gevoerd worden en geleidelijk aan moeten we trachten, de grenzen van onze invloed uit te breiden. We hebben een opvoedende, vormende taak naar binnen en een evangeliserende taak naar buiten. Bewaren en winnen moet ons doel zijn.

Iedere Baptist een Evangelist en iedere Baptist een propagandist. L.

DE GEMEENTE VAN MORGEN

Wondere schoonheid en tederheid liggen in woorden als: Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder; Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen; de zogenden zal Hij zachtjes leiden.

Kan men lieflijker van een herder spreken?? We zien het gebeuren. De kudde trekt de velden over, rotsig, steenachtig, ruw hier en daar. Terwijl de oudere dieren samen voortstuwen naar betere weide, mekkeren de kleintjes bang en verbaasd achter hen aan. Sommigen is de weg te verschrikkelijk; dan neemt de herder ze om de beurt in zijn armen. Zeker, het is lastig gaan, het houdt ook op, ze leveren per slot van rekening ook nog niks op, maar wiens hart zou niet vertederen bij de aanblik van zoveel appelerende hulpbehoevendheid; en bovendien, zijn de lammeren niet de kudde van morgen? Hoeveel liefde en zorgzaamheid de herder aan de dag legt, blijkt nog uit de volgende zin: de zogenden zal hij zachtjes leiden.

Deze woorden van Jesaja hebben een volkomen vervulling gevonden in Jezus Christus, Die met onvergelijkelijke wijsheid en liefde met het volk verkeerde en de kinderen in Zijn armen vergaderde. Kinderen lagen Jezus na aan het hart. Wie zal Hij anders bedoeld hebben, toen Hij met den zoon van Johannes, Simon, sprak over diens toekomstige taak: Weid Mijne lammeren. Kinderen — Zijne lammeren.

Er is onder ons geen onzekerheid omtrent onze kinderen. Het is waar: zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen, doch wie trof ooit een onder gebed grootgebracht kind, dat weigerde te geloven in de liefde van den groten Herder? Maar dat is niet het rechte.geloof, zult gij tegenwerpen. Ik weet niet of dat niet recht is — God ziet het hart aan en Hij zegt, dat voor de zodanigen het Koninkrijk Gods is en dat ieder er buiten blijft, die het niet ontvangt als een kind. Maar onze kinderen zijn toch niet zo maar behouden. Neen. De Zoon van God en Maria stierf, daarin wegdragende de zonde der wereld. Maar daarom is toch niet automatisch elk in de wereld komend kind een kind van God in de meest bizondere zin? Het zij verre van ons te willen loochenen, dat wij moeten worden wederomgeboren; dat er in het leven van welk kind ook, een uur moet aanbreken, waarop het met grote duidelijkheid en verzekerdheid de belijdenis moet kunnen uitspreken: één ding weet ik, dat ik, die blind was, nu zien kan. Geen geboorte noch opvoeding maken van iemand een waarlijk gelovige, die zowel de diepten der ellende als die der genade kent, maar Christus reikt aan al onze problemen en stellingen voorbij en omarmt de kleinen, die nog geen andere diepten gezien hebben, dan die van Zijn liefde. Petrus moet de lammeren weiden en doen als de Opperherder, Die ze vergadert in Zijn armen.

De taak onzer voorgangers is een zeer uitgebreide. Dat is enerzijds te danken aan de levenskracht onzer gemeenten, terwijl aan de andere zijde in de regel weinig geschikte krachten voor diverse werkzaamheden naast hem staan. Het is niet erg, dat een voorganger, die gezond is, het druk heeft. Integendeel, dat houdt hem gezond, lichamelijk en geestelijk. De verscheidenheid der werkzaamheden openbaart spoedig zijn geschiktheid, en ook ongeschiktheid voor sommige delen van het werk. Hoe zou het anders kunnen.

Het jeugdwerk neemt een grote plaats in in het gemeentelijk leven. Geen oudere zal dat als een euvel beschouwen. Daar ligt de gemeente van morgen. Van hoeveel belang is daarom de werkzaamheid des voorgangers onder de jongeren. Het kan zeer moeilijk zijn, ondankbaar schijnbaar. Jongeren, jeugdigen nemen nu een keer de hele verkeersweg in plaats van het gereserveerde voetpad. Zij verdwalen lichter dan de ouden. Ze slaan ook gauwer op de vlucht. Weid de lammeren. Ligt niet in het nu wat worden

LEIDRAAD
Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN

De genezing van een verlamde.
Hoofdst. 3 : 1—10.

Ter Oriëntering.

Het gaat bij het wonder niet om den mens, dien het ten goede komt, maar om Jezus Christus. Ook de wonderen, die de Apostelen verrichtten, waren „tekenen" d. w. z.: ze wezen op iets anders; ze getuigden van een wereld, achter deze zichtbare wereld van nood en dood. Dit wonder is vermeld ter wille van hetgeen er op volgde: de verkondiging van Jezus als den Christus. Het zeide voor Joods besef, dat de tijd van den Messias was aangebroken; het Koninkrijk Gods was gekomen. Zo wilde het de harten van de Israëlieten dier dagen voorbereiden om de prediking van Jezus als den gekomen Messias te aanvaarden.

TOELICHTING.

De kreupele getekend. Vers 1—3.

„Negende uur", Joodse dagindeling. Wij zouden zeggen: des middags om drie uur. Ze wilden deel nemen aan het gebed en het offer. Zolang God de tempel nog liet staan, eerbiedigden de Apostelen de oude gebruiken. Gods hand maakte de jonge gemeente van tempel en offer los, op Zijn tijd. Ze *groeiden* uit elkaar: het Jodendom en de Gemeente. Niet een uitwendig voorschrift maakte haar van Israël vrij, maar de groei van het nieuwe, eigensoortige leven, dat zij bezat.

Vers 2. Het geven van aalmoezen was als uiting van barmhartigheid zeer in zwang. Het werd na de verwoesting van de tempel met de offers op één lijn gesteld. Verg. 2 Cor. 9 : 9. De poort van de tempel was een heel geschikt punt om aalmoezen te ontvangen. De zorg voor de armen en behoeftigen was in Israël geen overheidszaak. Geen wettelijke, maar een zedelijke plicht werd daarmede vervuld. „Bad om een aalmoes", misschien door het uitsteken van de hand, verg. : 7.

zal? Een volk zonder kinderen sterft. Het is bijna een der leerstellingen der Baptisten, dat de gemeente niet staat en valt met het aantal kinderen harer leden, doch gedachtig aan de woorden en werken van Jezus, gaat de liefde, de zorg uit naar het komend geslacht, dat door ons gegrepen moge worden vanwege Gods genade, die ons bekrachtigen wil en de weg wijzen tot dit werk. De lammeren hebben den herder nodig. En waar kan een herder meer zijn taak vervullen?

Huizinga.

P.S. Deze woorden werden niet geschreven naar aanleiding van de statistiek, daar zij nog verschijnen moet nu ik dit schrijf. Het artikel houdt verband met vroeger gehouden beschouwingen. Dit vervolg is te danken aan een bemoediging en een opmerking.

GEMEENTE-BERICHTEN

'S-GRAVENHAGE.

Onze gemeente hield op 17 Februari j.l. haar jaarvergadering. Onze voorganger was daar helaas nog niet bij tegenwoordig. Hoewel Z.Eerw. tekenen van beterschap vertoont, zal het nog maanden duren eer hij zijn werk in de gemeente weer zal kunnen hervatten. Gedurende de afgelopen tijd gingen voor de prediking des woords verschillende predikanten en andere broeders voor. Toch misten wij een vaste leiding. Om daarin te voorzien ging de gemeente er toe over br. Ds. H. Doornkamp, voorganger onzer zustergemeente hier ter plaatse, als consulent te benoemen. Tot onze blijdschap was Z.Eerw. bereid deze functie te aanvaarden. Wij bidden en hopen, dat deze stap de gemeente tot zegen mag strekken. De opkomst onder de kerkdiensten is matig. Ziekte onder de leden en het gemis van de tramdienst op Zondag is hier zeker een der oorzaken van. Wij zien echter uit naar een opwekking, die wij biddend verbeiden. De kerkeraad onderging enige verandering. Een der aftredende ouderlingen werd niet herkozen, een diaken nam zijn plaats in. De opengevallen diakenplaats werd door een anderen broeder weer ingenomen. Geve de Heer den ambtsdragers Zijn Geest om de kudde met wijsheid en liefde te leiden. De secretaris, die jarenlang de gemeente heeft gediend, legde zijn functie wegens ouderdomsgebreken neer. Zijn plaats wordt nu ingenomen door br. P. J. Paets tot Gansoyen, Berkstraat 22, den Haag.

Broeders en Zusters, bidt voor de welvaart onzer gemeente en het herstel van haar voorganger. Broeders predikanten en broeders met de gave des woords, stelt U met onzen secretaris in verbinding om ons eens een keer te helpen in onze kerkdiensten.

Alle gemeenten hartelijk gegroet,

F. H. de Ruijter, secr.

Eindhoven, 24-2-'46.

Geliefde broeders en zusters in het vaderland.

Het is al weer geruime tijd geleden, dat gij iets vernomen hebt uit de lichtstad. De arbeid in de gemeente gaat rustig voort. Ondanks, dat wij op het laatste ogenblik verstoken waren van een voorganger, hebben wij gezegende Kerstdagen gehad. Br. Knecht, die de leiding voor die dagen op zich had genomen, heeft de boodschap des vredes mogen brengen aan een overvolle kerk. We besloten deze dagen met een gemeenschappelijke Kerstfeestviering. Alle takken van arbeid waren hierin vertegenwoordigd. Doch we missen zozeer onzen voorganger in de gemeente, die na 7 maanden wachten nog steeds de arbeid niet heeft kunnen aanvangen, aangezien we nog steeds geen woning hebben kunnen vinden. De gemeente te Eindhoven wordt wel zwaar beproefd in deze. Brs. en Zrs., bidt met ons mede, opdat de Heere ons gebed wil verhoren en onze voorganger spoedig tot ons kan overkomen. We geloven, dat de Heere in de toekomst nog grote dingen kan en zal doen in de lichtstad met haar vele perpectieven. Ten slotte rest mij nog te vermelden, dat wij Zondag 20 Jan. een doopdienst hadden. Een zuster werd aan de gemeente toegevoegd. Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!

Met hartelijke groeten aan alle verbonden gemeenten in den lande.

Namens de gemeente Eindhoven.

H. de Jonge, waarnemend secr.

Door de Apostelen geholpen. Vers 4—8.

Petrus en Johannes kunnen aan den ongelukkige niet voorbij komen. Zijn armoede maakt hen hun rijkdom eerst recht bewust. Daarom: zie op ons! Voor het wonder geschieden kan, moet door verwachting de ziel voor hetzelve zijn open gegaan. De man verkeert nu in spanning. Petrus' houding doet hem veel verwachten. Maar deze verwachting richt zich op het *bekende:* een grote aalmoes te zullen ontvangen. „Zilver en goud heb ik niet"; zuivering der verwachting. De geest wordt door dit woord op iets anders gericht. De verwachting hoger gespannen: de ziel gaat verder open. Petrus zegt, wat hij wèl heeft: het genezende woord! Vol kracht is dit woord, dat hier gegeven wordt als bevel: wandel! „Sta op", ontbreekt in de nieuwe vertaling. „En greep hem," beweging om het geloof te versterken. Door het geloof wordt de kracht, die in het Woord is, ervaren. „Lopende en springende"; zo volkomen, zo radicaal was de genezing.

De indruk op het volk. Vers 9 en 10.

Hij openbaarde het nieuwe leven door daad en woord. Dat werd opgemerkt. Hij wordt herkend; anders en toch dezelfde. Uitwerking bij de mensen? Verbazing en ontzetting. Let wel op dat laatste woord. Huivering, angst, greep de zielen aan. De gewetens werden wakker geschud. De Messias is er! Wat nu? Wat wacht ons? Ze werden zich wel bewust, voor Hem niet te kunnen bestaan. Ze vergaten den genezene. Ze verblijdden zich niet. Ze waren „ontzet", in zorg en angst gedompeld vanwege hun eigen toestand: niet bereid in te gaan!

Vragen: 1. Waarom zou de Heere Zijn volgelingen niet direct hebben losgemaakt van tempel en offer? 2. Is het voor- of achteruitgang, dat nu de verzorging van de behoeftigen als overheidstaak gezien wordt? 3. Wat ligt in de uitdrukking: hij hield de ogen op hen? 4. Wat leert ons deze daad der Apostelen voor onze ontmoetingen met hulpbehoevenden? 5. Wat kan menselijke en wat goddelijke barmhartigheid doen? (vgl. vers 2 en vers 6 en 7). 6. Waarin is deze kreupele een beeld van den zondaar? 7. *Waarover* verbaasden en *waarom* ontzetten de mensen zich?

Een kinderdoper sticht een Baptiste Gemeente

De oorsprong van het Baptisme in Frankrijk dateert vanaf de slag bij Waterloo, waaraan ook Engelse Baptiste soldaten deelnamen, die zich na de nederlaag van Napoleon in Frankrijk vestigden. Zij staken hun licht niet onder stoelen en banken, maar lieten het schijnen, zodat heel Noord-Frankrijk het zag. Een krachtige stoot ontving deze beweging, nadat de Société Evangélique er enige arbeiders heenzond.

Eén van hen was Henry Pyt. Hij was een toegewijd werker, die veel zegen op zijn werk mocht zien. Hij arbeidde in de omgeving van d'Orchies, terwijl hij op verschillende plaatsen in de omtrek samenkomsten hield, waarin hij ijverig geholpen werd door een aantal broeders. Bovendien voorzag hij de mensen van goede geestelijke lectuur, door veel aan geschriftverspreiding te doen.

Het nu volgende gebeurde omstreeks 1818.

Op een avond had Pyt in de dienst zijn hoorders gesproken over onze grote William Carey en zijn medewerkers.

Hetgeen Pyt vertelde, maakte zo'n indruk op de luisterenden, dat ze na afloop van de samenkomst deze dingen verder met hem bespraken. Men wilde gaarne weten, wat deze mannen geloofden en leerden aan hun bekeerlingen. Men was zeer belangstellend naar de leer van deze mensen, wier arbeid door God zo rijk gezegend werd: „Wat," zo klonk de vraag, „leren zij de heidenen, aan wie zij Jezus verkondigen?"

Pyt moest hun toen vertellen, dat de Baptisten alleen de Heilige Schrift aanvaarden; dat ze er niets afdoen, maar er ook niets aan toe wensen te voegen; dat zij ten gevolge daarvan, alle menselijke inzettingen ter zijde laten en zich alleen houden aan de praktijken van het Woord.

Wat Pyt vertelde, maakte een diepe indruk op deze pas bekeerde mensen. Ze kwamen uit een kerk, waar het was gebod op gebod en regel op regel.

Niets wilden ze daarvan overhouden, vandaar dat ze zich ijverig bezig hielden met het onderzoek der Schriften, of deze dingen alzo waren.

Nu gebeurde het, dat men na verloop van enige tijd weer samen op stap was om het Evangelie te brengen in een naburig dorp, dat zijn volgelingen Pyt ineens staande hielden bij een vijver, terwijl ze hem, naar het water wijzende, vroegen wat hen wel belette om gedoopt te worden.

Pyt wilde hen echter niet dopen, doch onze broeders kwamen telkens weer met hun vraag. De kinderdoper ging heen. Een Baptiste gemeente stichten, dat was hem te kras.

Zijn opvolger Wilmarth voldeed aan de wens der gelovigen en doopte hen. H. Sikkema

---

OVER „DE CHRISTEN"

Het blad komt ten minste op tijd. Elke Vrijdagmiddag zit ik er op te wachten en word niet teleurgesteld. Dat is al een winst. En dat we weer over acht pagina's beschikken is ook verheugend. Dat we in de regel een rij van gemeenteberichten kunnen plaatsen, is eveneens verblijdend. En dat de redacteuren geven wat ze hebben, weet ge. Zou u soms het voortgebrachte niet bevredigen, zo is er elk jaar gelegenheid ze te wippen. Indien dat nodig en nuttig mocht blijken — gij hebt de kans, het recht, de plicht.

De Christen van deze week stelde mij teleur. Op de voorpagina worden we gedwongen politieke gesprekken te lezen. Op zichzelf is dat niet vreselijk, misschien, maar op de eerste bladzijde wensen we in de ware zin des woords een stichtelijk woord. Dat het deze keer misliep, is niemands schuld. Des Zaterdags wordt de eerste helft van de kopij verzonden, des Maandags de rest. De drukker schrijft me juist, dat hij die rest eerst Donderdag ontving. Waar moeten we nu met onze ergernis heen? Doorslikken.

Sommigen stoten zich aan druk- en taalfouten. Wie zou dat niet doen. Allereerst moge ik een woord aan alle schrijvers richten. Indien het enigszins mogelijk is een schrijfmachine te gebruiken, doet u dat alsjeblieft. En laat ook dat leesbaar zijn. Deze vermaning geldt natuurlijk nog meer, als met pen en inkt gewerkt wordt. Ik kan onder getuigen verklaren, dat sommige voortbrengselen dusdanig afgeleverd worden, dat men de tale Kanaäns en die der Baptisten wel zeer goed machtig moet zijn, om te kunnen ontcijferen, wat de schrijver waarschijnlijk bedoelde. Als het moet, wil ik wel op een algemene vergadering een tentoonstelling organiseren van haast onleesbare brieven. Die dan ook nog aan beide zijden van het papier geschreven zijn, terwijl zo dikwijls verzocht werd eenzijdig te willen zijn. Arriveert bij mij uw inzending, dan tracht ik het van fouten te zuiveren. Daarna gaat het naar den drukker en deze geeft een drukproef aan br. Huyzer, Haarlem, die gaarne bereid was een en ander nog eens door te zien. Deze broeder adviseert ook bij de opmaak.

De wenk van Ds. de Jong omtrent taakverdeling wordt door de redacteuren ter harte genomen. Wellicht kunnen de medewerkers aan het blad in het voorjaar elkaar eens ontmoeten en de grenzen zoveel mogelijk afbakenen. Overigens, enige lijn is soms te constateren.

De afdeling: *Ingezonden stukken* — *plaatst den eindredacteur* gedurig voor moeilijkheden. Ofschoon soms met schroom, worden toch meer stukken teruggezonden dan geplaatst. Wordt er dan toch eens iets geplaatst, wat tegen veler overtuiging indruist, zo bedenke men, dat we geen gelijk geschakelde geesten kennen en bovendien protestanten zijn; en ten slotte Nederlanders, van wie beweerd wordt, dat, als er twee bij elkaar staan, ze minstens drie overtuigingen huldigen.

Eindelijk: wij verwachten van elkaar, dat we ons best zullen doen ons weekblad zo goed mogelijk te verzorgen. Hoe dan ook, het blijft toch maar ónze Christen. Hebt u al eens een abonné aangebracht? E. R.

VERSLAG van de Vergadering

der „Contactgroep voor Emigratie in Baptist Verband" op 21 Febr. te Groningen.

De vergadering begon met het zingen van lied 411 : 1-2, waarna de leider van deze bijeenkomst, br. K. Baptist van Zandbulten, voorging in gebed.

Na een kort woord van welkom stelde deze in de eerste plaats de vraag: „Mag een Christen emigreren?" Ja, want „de aarde is des Heeren, mitsgaders hare volheid".

Ten tweede: „Is emigratie nodig?" Ja, gezien de bevolkingsdichtheid van ons land: Nederland telt 270 zielen per K.M.2, het gemiddelde van het landoppervlak der aarde is 14 per K.M.2, van Europa 53 per K.M.2, van Australië is dat 1 per K.M.2.

Ten derde: „Waarom emigratie in groepsverband?"

De *geschiedenis* heeft ons geleerd, dat *emigratie* in groepsverband altijd de beste kans van slagen gaf.

Doch waarom dan juist in Baptist groepsverband?

De *aanleiding* hiertoe ligt bij de Protestantse emigratiegroep „Het tweede Vaderland", die vanwege haar grondslag „de Heilige Schrift naar de opvattingen der drie formulieren van eenigheid" alle tegenstanders der kinderdoop enkel als gasten accepteert.

Na overleg en samenspreking van verschillende broeders was men van mening, dat het van het grootste belang zou zijn, om de Baptiste leden en vrienden in groepsverband bijeen te brengen.

Daardoor wordt de mogelijkheid geschapen om ginder in den vreemde de geloofsgemeenschap te bewaren en uit te bouwen. Om verder ter verwezenlijking van het doel, als Baptiste groep contact te zoeken met de Baptiste gemeenten in het nieuwe vaderland.

De secretaris, br. H. Bosma van Twijzelerheide, gaf een uitvoerig verslag over de werkzaamheden, verricht door het voorlopig comité.

Vervolgens werd voorgelezen een ingezonden schrijven in „The Baptist Times" van 20 Dec. 1945, van de hand van Rev. F. C. Morton, Baptiste predikant te Londen. Deze broeder is Australiër van geboorte, en secr. der Baptiste koloniale vereniging in het Britse Gemenebest.

In zijn schrijven deelt hij mede, dat de Baptiste mannenvereniging te Melbourne, Australië, alle hulp en bijstand toezegt aan Baptisten, die naar hun staat (Victoria) willen emigreren. Met ds. Morton was al contact gezocht en in zijn brief, die nog juist voor de vergadering binnenkwam, deelt hij o. a. mede:

„Ik heb met belangstelling kennis genomen van het bestaan van het comité van toekomstige Baptiste emigranten. De inlichtingen, die u mij heeft verstrekt, heb ik aan dr. Rushbrooke doorgegeven, nadat ik deze zaak eerst persoonlijk aan hem had voorgelegd.

Ik denk, dat Nederlanders zeer welkom zullen zijn, voornamelijk in Australië.

Ik ben in het bezit van een bewijs om de Dominions te mogen bezoeken en ik kan binnenkort vertrekken.

Ik zal uw Nederlandse vrienden in gedachten houden en hun zaak in de Dominions bespreken.

Intussen, zeg hun van goede moed te zijn en om Gods leiding te bidden.

Geef hun de verzekering, dat zij vrienden in Engeland hebben, die al wat mogelijk is voor hen willen doen.

Zijn plan is om samen met de Baptiste voorgangers in de Dominions een schema voor ontvangst op te stellen voor Baptiste emigranten uit Engeland, alsook voor de Baptisten van het vasteland van Europa.

Hierna volgde een uitvoerige bespreking over Australië, Nieuw-Zeeland en Tasmanië.

Nu volgde de opstelling van enkele richtlijnen. De doelstelling luidt: tot deze groep kunnen toetreden, ten eerste: leden van onze gemeenten, van wie verondersteld mag worden, dat zij geschikte emigranten zullen blijken te zijn.

Ten tweede: vrienden van onze gemeenten, d.w.z. zij, die zich in de sfeer van de Baptiste gemeenschap thuis kunnen gevoelen.

De uitslag van de verkiezing voor de werkcommissie was als volgt: K. Baptist, voorz.; H. Bosma, secr.; D. Kloetstra, T. Sikkema van Noordbergum en H. Vlasma, Dokkum.

De vergadering was bezocht door pl.m. 45 mensen.

Propaganda zal niet worden gevoerd, aangezien men slechts prijs stelt op mensen, die het volle ernst is.

Niemand mag gaan in de mening, dat het nieuwe vaderland een luilekkerland zal zijn; aanpakken is de boodschap. De grote lichtzijde is deze: daar is levensruimte, welke hier voor velen niet meer aanwezig zal zijn in de naaste toekomst. Doch boven alles wenst men te gaan onder de leiding van Hem, van Wien wij tot slot nog zongen uit lied no. 39: „Geef uw lot in handen van den Vader".

Br. Sikkema sloot deze mooie vergadering met dank aan God.

De Secretaris, H. Bosma, Twijzelerheide 158 (Fr.)
Inlichtingen en aanvraagformulieren verkrijgbaar.

AAN ALLE N. B. J. B.-ERS!

De Landelijke Kamp-Commissie (L. K. C.) meldt:

1. Van *6—8 April* a.s. is er een N.B.J.B.-vormingsweekend belegd in *Soesterberg*, in het Bondshuis van de Ned. Prot. Bond, Amersfoortscheweg 91.

Aanvang: Zaterdagavond 6 uur.
Sluiting: Maandagmorgen vroeg.
Uit het *programma:*
Zaterdagavond: Bespreking van de kampplannen voor deze zomer.
Zondagmorgen: Kerkgang.
Zondagmiddag: „Ideaal en werkelijkheid", onderwerp met bespreking, waarvoor een bekend spreker uit onze gemeenten gevraagd zal worden.
Zondagavond: „Verantwoordelijkheid", onderwerp in te leiden door student H. Jut.

Het belooft een zéér goed weekend te worden!

Almelo, Hengelo, Enschede, Deventer, Arnhem, Apeldoorn, Utrecht, Amsterdam, Haarlem, de beide afdelingen in Den Haag in Rotterdam, Eindhoven en Treebeek worden uitgenodigd hier elk 5 van hun mensen heen te sturen. Mochten er meer dan 5 N.B.J.B.-ers in de gelegenheid zijn te komen, zo kunnen die zich *voorlopig* opgeven en krijgen dan spoedig bericht, of er nog plaatsen voor hen open zijn.

Opgave voor deelname met *volledige* naam en adres uiterlijk voor 15 Maart a.s. bij den heer L. Siesling, Billitonstraat 80, Groningen. Bij de opgave moet *per postwissel* *f* 2.50 per persoon (de helft van het deelnamegeld) worden overgemaakt. De andere helft kan op het weekend betaald worden. Opgaven zonder postwissel kunnen niet worden aanvaard.

Haast je, eer je te laat bent!
Het is over een paar dagen 15 Maart.

2. *Friezen, Groningers en Drentenaren!*

Van *26—28 April* is voor jullie hetzelfde weekend met hetzelfde prachtige en belangwekkende programma.

Het vindt plaats in het schitterend ingerichte gebouw „Korte Hemmen" in Beetsterzwaag (bij Drachten).

Elke afdeling in Friesland, Groningen of Drente sture 5 N.B.J.B.-ers naar Beetsterzwaag. Zijn er meer van de afdeling in de gelegenheid, dan kunnen ook die zich *voorlopig* opgeven.

Opgave voor het weekend te Korte Hemmen moet geschieden met volledige naam en adres van elken deelnemer uiterlijk voor *1 April* bij den heer H. Jut, Brugstraat 15a, Groningen. *Per postwissel* direct bij de opgave *f 3.*— per persoon sturen. Het overige gedeelte (*f* 2.50) kan op het weekend zelf worden voldaan.

Ook hier zal geen afdeling willen ontbreken!

3. In het algemeen moet over deze weekends nog iets gezegd worden. De deelnemers, die zich tijdig opgegeven heben, krijgen nog nadere berichten, wat er meegenomen moet worden voor de voedselvoorziening en welke reisgelegenheid ze kunnen gebruiken.

Welke mensen worden hier nu verwacht?

Natuurlijk in de eerste plaats ten minste *alle* leden van de Plaatselijke Kamp Commissies (P.K.C.'s). Ook de afdeling, die nog geen dergelijke Commissie heeft aangewezen, sture toch zijn aantal deelnemers hierheen, omdat alleen op die wijze overleg gepleegd kan worden, wat er moet gedaan worden. Zo kunnen we elkander helpen. De gehele Zaterdagavond zal aan de bespreking hiervan besteed worden.

Verder zijn welkom degenen, die mee willen afsteken naar de diepte, want met de Zaterdagavond is het weekend niet afgelopen. Het zou anders vrij kaal zijn. Het pro-

gramma toont aan, dat ons des Zondags nog veel goeds wacht, waarmee we onze harten en geesten mogen verrijken, zodat we in onze afdelingen gezegend en versterkt terugkeren. Daar geven we aan de makkers door, wat we ontvangen hebben.

De humoristen onder ons zullen ook hun kans krijgen! Zij behoeven zich geen zorgen te maken, dat er geen lachje af kan. Stel je eens voor! We zullen er nog van staan te kijken!

In de onderlinge gesprekken, het uitwisselen van gedachten en ervaringen — waarvoor nergens beter gelegenheid is dan op zo'n weekend, waar je alles samen doet: eten, slapen en praten — zullen we elkaar leren kennen als mensen met één zelfde doel en één zelfde opdracht, ontvangen uit de handen van één zelfden Heer.

Tot ziens in April!

Correspondentie

G. A. v. d. H. - We hopen, dat aan de behoefte, door U en anderen gevoeld, aan een betere kennis van onze beginselen en onze historie, spoedig zal worden tegemoet gkomen. Het boekje „Almelo" kan in eerste behoefte voorzien en dan blijven we uitzien, wat er verder in deze richting gedaan kan worden. — Begin met te lezen alles, wat „Het Lectuurfonds" biedt. Adres: W. Modderman, Willemstraat 9, te **Sneek**. L.

HET DAGBOEK.

Aan onze oproep om zich op te geven voor het ontvangen van een Dagboek, samengesteld door Bapt. Voorgangers, kwam een verblijdende reactie! We overwegen echter de mogelijkheid om binnenkort de vraag U voor te leggen aan Uw eigen huisdeur. Maar zal nog dit jaar het boek van de pers kunnen komen, dan moet er met bekwame spoed gewerkt worden. Onze wens is, dat het Dagboek bouwstenen zal brengen voor het geestelijke leven van U en Uw huisgenoten en voor de uitbouw van ons Unie-werk. Als deze uitgave slaagt, kunnen we anderen laten volgen en zo een eigen en steeds wijdere lectuurcirkel aanleggen.

Met broedergroet, Uw dienw.

Parkweg 6a, Groningen. J. Louw.

LECTUURFONDS-NIEUWS.

Van het Lesboekje Geloofsleer komt dezer dagen een derde druk van de pers. De prijs is 30 cents per stuk. Het boekje is uitgebreid met een les over de Heiligheid der Gemeente. We voegden deze les aan de anderen toe, omdat het voor onze gemeenteopvatting van betekenis is, te weten wat er gedaan moet worden om de gemeente als gemeente van gelovigen te handhaven. Daarin is, naar ons gevoelen, in het verleden nogal eens misgetast.

Voorts verschijnt binnenkort een boekje over de Hoofdzaken van Bijbelkennis. Het is bedoeld als hulpboekje bij het catechetisch onderwijs, maar zal ook door anderen gebruikt kunnen worden, omdat men er in saamgebracht zal vinden die schriftgedeelten en schriftgegevens, die algemeen bekend moeten zijn. Prijs *f* 0.20 per stuk.

Besteladres: Het Lectuurfonds, Willemstraat 9, **Sneek**. Postrekening 382183.

VERANTWOORDING U.Z.C.

In dank ontvangen voor de Zending:

Mevr. J. K. S. te A.	*f*	1.50
Bapt. Gemeente Leeuwarden	„	100.—
„ „ Rotterdam-Zuid	„	48.—
„ „ Deventer	„	40.—
„ „ Noord-Bergum	„	52.50
„ „ Workum	„	110.—
„ „ Haarlem	„	78.—
Mevr. v. B.-R. te A., namens Zusterhulp	„	425.—
Bapt. Gemeente Utrecht	„	44.—
„ „ Rotterdam-C.	„	35.41
„ „ Nieuw-Weerdinge	„	50.—
Zondagsschool Roswinkelerveen	„	14.30

Animeert bovenstaande verantwoording U ook een bijdrage te zenden voor de Zending? Er is voor deze arbeid veel geld nodig!

Gaarne in afwachting

Uw dw. dr.,
W. Modderman, Sneek,
Willemstraat 9 - Postrek. 382183.

Mededelingen

De gemeente te Deventer maakt bekend, dat de bevestiging van haar nieuwen voorganger D.V. zal plaats vinden op Zondag 31 Maart a.s., des voormiddags 10 uur, door Ds. J. Hekhuis van Muntendam; 's namiddags 3 uur: intrede door Ds. K. Prins en 's avonds 7 uur: begroetingssamenkomst.

De omliggende gemeenten gelieven met deze datum reeds rekening te houden in verband met het zenden van afgevaardigden. Belangstellenden van Zustergemeenten, alsmede onze verspreide leden, worden hierbij hartelijk uitgenodigd.

M. Peters, secr.

Het adres van den secretaris der gemeente te Hoogezand luidt met ingang van heden: A. Staal, Langendijk 584E, Kolham, Slochteren. Dat van den penningmeester: W. v. d. Veen, Burgemeester van Roijenstraat 14, Hoogezand.

Secretaris van de gemeente te 's-Gravenhage, Zuid-Binnensingel 10, is:

P. J. Paets, Berkstraat 22, 's-Gravenhage.

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Sneek: Ds. J. W. Weenink te Stadskanaal.
Aangenomen naar Hengelo (O.): Ds. A. H. Hardenberg te Leeuwarden.

VAN DE ADMINISTRATIE:

Wie kan ons helpen aan de volgende adressen:
J. de Jong, voorheen Wassenaar, Santhorstlaan 65;
G. Plugge, voorheen Muntendam, Middenweg E. 57;
J. Oosterloo, voorheen Amsterdam, v. Putterslaan 91;
Johs. Minke, voorheen Groningen, Oostersingel 21.

Adm. „De Christen", Postbus 23, Heerenveen.

Voor de zeer vele blijken van belangstelling op onze 25-jarige echtvereniging ondervonden, betuigen wij mede namens onze kinderen, onzen hartelijken dank.

J. Siekmans
W. Siekmans-Staal

Borgweg 19, Post Foxhol.

VRIJDAG 15 MAART 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2784

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Doch Jezus zweeg stil

Judas, één van de twaalven, had zijn verradersrol wel zeer slecht gespeeld. Boven verwachting, althans volgens de overpriesters en ouderlingen des volks, was de gevangenneming van Jezus bijna zonder enig incident geschied. Het loon des verraads was niet groot geweest; doch achteraf gezien hadden de joodse leidslieden het wel bijna zonder een verrader kunnen klaarspelen. Toen hun gerapporteerd werd, hoe de gevangenneming van Jezus een feit was geworden, konden zij zich slechts daarover verbazen, hoewel ze nauwelijks tijd hadden daarover verder na te denken.

Ten paleize van Kajafas den hogepriester was de gehele grote Raad reeds saamgekomen. Het doodsvonnis moest zo spoedig mogelijk worden uitgesproken. Valse getuigen had men opgeroepen, zeggen de Evangelisten. Doch hoewel er vele valse getuigen waren, zo vond men toch geen rechtsgrond, waarop Jezus veroordeeld kon worden tot de dood. Maar toen kwamen er twee valse getuigen naar voren en zeiden: „Deze Jezus heeft gezegd, dat hij de tempel Gods kan afbreken en die in drie dagen weer opbouwen."

> „En de Hogepriester, opstaande, zeide tot Hem: Antwoord Gij niets? Wat getuigen deze tegen U? **Doch Jezus zweeg stil.**" Matt. 26 : 62, 63.

Merkwaardig!

In Gethsémané had Jezus zich láten gevangennemen — doch dit was eerst geschied, nadat Jezus gesproken had van Zijn macht, die Hem ten dienste stond, terwijl Hij tevens heenwees naar de noodzakelijkheid, dat de Schriften der Profeten vervuld moesten worden. Doch van een valse beschuldiging was in Gethsémané geen sprake.

In de rechtszaal ten huize van Kajafas waren wèl valse getuigen aanwezig. Dat was alleszins begrijpelijk. Op een plaats, waar iemand gevangen genomen wordt, zijn getuigen — valse of ware — nog niet direct nodig. Pas in een rechtszaal worden de getuigen gehoord.

In de nacht van Jezus' veroordeling kwamen velen tegen Jezus getuigen. Dat waren welkome lieden in de vergadering van de grote Raad. Doch hun aanwezigheid bracht niet de gewenste uitkomst. Ze spraken elkaar tegen. Ten laatste schenen twee (valse) getuigen meer succes te zullen boeken. Ze waren éénstemmig in hun beschuldiging. Dat was alrede een groot voordeel. De hogepriester verlangde van Jezus verantwoording. **Doch Jezus zweeg stil!**

Kón Jezus op die beschuldiging niet antwoorden? Natuurlijk wel!

Doch nu een andere vraag: Heeft het wel zin op **elke** beschuldiging te antwoorden? Natuurlijk niet!

Vergeten we echter niet, dat deze veroordeling, waaraan dan een „verantwoording" voorafging, in Gods Raad was opgenomen. Daaraan kon ook de gehele grote Raad der Joden niets veranderen. En het is dáárom, dat we het zwijgen van Jezus op de ingebrachte „beschuldiging" niet alleen van een menselijk standpunt uit moeten trachten te naderen èn te verklaren. Toen Jezus gevangen genomen werd, zeide Hij: „Doch dit alles is geschied, opdat de Schriften der Profeten zouden vervuld worden." En toen Jezus zweeg op een beschuldiging, welke gemakkelijk weerlegd kon worden, geschiedde dit óók, opdat de Schriften der Profeten vervuld zouden worden! Jezus deed Zijn mond niet open. Aan Góds recht moest worden voldaan. Dat recht doorkruiste ook de rechtspraak in de zaal van den Hogepriester. Daarom moeten we Jezus' verantwoording ook in hoger licht zien.

Doch Jezus zweeg stil.

Maar Jezus blééf niet zwijgen. Want onmiddellijk na het zwijgen van Jezus, antwoordde de Hogepriester en zeide tot Hem: „Ik bezweer U bij den levenden God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God." En Jezus zeide tot hem: „Gij hebt het gezegd."

Daarmee was het hoogtepunt van de rechtszitting aangebroken; en tevens het keerpunt. Men geraakte daardoor nog vrij gemakkelijk uit de impasse. Iemand, die God lasterde, was des doods schuldig.

We zijn de lijdensweken van dit jaar al weer ingegaan. Ook in Zijn lijden, staande als overgeleverde tegenover zondige mensen, openbaarde Jezus Zijn grootheid. Het zwijgen van Jezus voor de gehele grote Raad vormde daarvan een niet onbelangrijk onderdeel. Onze Heiland wilde in alles, d.w.z. in elke situatie en onder alle omstandigheden, in de weg van God den Vader blijven. Zijn spijze was te doen de wil Desgenen, die Hem gezonden had. „Niet mijn wil, doch Uw wil geschiede, o God."

Jezus zweeg — niet omdat Hij schuldig was, maar opdat aan Gods recht voldaan zou worden. Hij wist Zich de Verzoener onzer zonden, de Middelaar Gods en der mensen. Hij zou Zijn leven geven tot een rantsoen voor velen. Een ieder, die in Hem gelooft, heeft recht van spreken: Door genade ben ik een kind van God.

d. H.

Het Lam, voor ons op aard geslacht,
is eeuwig waard te ontvangen
de wijsheid, rijkdom, eer en kracht
en dankb're lofgezangen!

GEDENKT UWE BROEDERS IN NOOD

EEN BOODSCHAP AAN DE BAPTISTEN VAN ALLE LANDEN

van **Dr. J. H. Rushbrooke**, President van het Baptiste Wereldverbond.

Een hongerende wereld.

Een grimmig feit beheerst in deze dagen de gedachten der naties. Duizend millioen mannen, vrouwen en kinderen — met andere woorden: bijna de helft aller mensen — is ondervoed. De druk der nood varieert. In sommige landen behoeft men slechts de riem wat nauwer aan te halen, in andere is het beschikbare voedsel, zelfs bij een rechtvaardige verdeling, verre van voldoende om de gezondheid te behouden. In nog weer andere, vooral in het Verre Oosten en in zekere delen van Europa, bedreigt velen de hongerdood en tallozen zijn gedoemd te sterven. De meest verwoestende van alle oorlogen laat een spoor van ongeevenaarde ellende achter; en de nood wordt verzwaard door rampen als het uitblijven der moesson in Indië, vernielende watervloeden in China, ernstige droogte in Afrika en een minimum regenval zelfs in Nieuw-Zeeland.

„Verenigde volkeren" stemmen samen.

De gedelegeerden der verenigde volkeren, zo dikwijls over verschillende zaken in meningen uiteenlopend, waren eenstemmig wat betreft deze zaak. De Britse woordvoerder was de mond van allen. Hun resoluties legden zonder aarzeling en verschil de nadruk op het feit van de wijdverbreide en sombere nood. Allen erkenden de plicht iedere mogelijke vorm van hulpverlening te moeten opnemen. Allen stemden overeen om aan te dringen op een zuinig gebruik der bronnen en het vermijden van verspilling, teneinde de toevoer naar de hongerende medemensen te kunnen verhogen.

Verantwoordelijkheid der regeringen en vrijwillige dienst.

Een hoopvol teken bij dit wreed vooruitzicht is, dat de „oorlog tegen de honger" reeds begonnen is. Volken hebben hunne verantwoordelijkheid beseft. Hunne regeringen hebben grote toezeggingen gedaan. Inderdaad, alleen door de actie van de staten, en door de wezenlijke ondersteuningen van lichamen als de UNRRA, kan de situatie zoals die nu is, onder het oog gezien worden. Niettemin, vrijwillige inspanningen, ofschoon slechts een fractie der gehele nood dekkend, hebben hun eigen waarde. Zij zijn gestempeld door die warmte, die niet gemakkelijk door politieke of officiële organisaties verkregen kan worden.

De Baptisten.

Wat doen de Baptisten en wat moesten zij eigenlijk doen?

Als belastingbetalers helpen zij natuurlijk reeds mee via hun regeringen. Zij nemen een vol aandeel in het werk van bijv. het Rode Kruis en werken gaarne mede in instellingen van interkerkelijke of algemene aard, die de nood willen verlichten.

Doch dat alles bevredigt hen niet. Hun diepere belangstelling gaat uit naar diegenen, waarmee ze zo nauw verbonden zijn en waarvan ze weten, dat ze in elke wereldstreek, waar geleden wordt, gevonden worden.

Meer dan veertig jaren zijn de Baptisten in hun Wereldunie met elkander verbonden, ook met die kleinere groepen, die in vele landen „terwille van Zijn naam" vervolging, tegenstand en verachting hebben ondervonden. Wij hebben samen achter hen gestaan en hen gesteund en de broederschap der Baptisten is mede daardoor gebleken een onmisbaar feit te zijn. Wij vergeten niet, dat er waarheden zijn, die wij samen met de meerderheid van hen „die belijden en zich Christenen noemen" liefhebben, noch dat er velen zijn, niet-Baptisten, die met ons zich verblijden in dezelfde zaligheid. Doch deze erkenning staat niet in strijd met onze bizondere belangstelling in de kleinere, toch belangrijke, familie van onze eigen geloofsgenoten. Wij koesteren een bizondere liefde voor hen, met wie wij verbonden zijn door dezelfde inzichten en overtuigingen, door dezelfde dienst in het Evangelie, met wie wij nu reeds zovele jaren een zeer hartelijke en innige gemeenschap genoten hebben.

Onze broederschap — een daadwerkelijke.

Het is derhalve geheel natuurlijk, dat Baptisten van land tot land een beroep doen op elkaar, dat toch onze broederlijke verbondenheid openbaar moge worden in een broederdaad.

Gelukkig kunnen wij daartoe komen. Geen lid onzer gemeenschap, waar ter wereld ook, zal deze gelegenheid behoeven te missen. De organisatie daarvoor bestaat reeds. In 1943 benoemde ons Verbond een: Wereld-Nood-Hulp-Comité, om te zijner tijd samen te werken met die organisaties, zendingsgenootschappen en comité's, onder ons, die eenzelfde doel nastreven. Dit comité heeft twee doelstellingen: het werk der diverse Baptiste organisaties te coördineren en de bressen te sluiten. Als regel zal het niet onmiddellijk en zelfstandig met de getroffen landen handelen, (wel indien er geen overeenkomstige Baptiste organisatie bestaat). Evenmin is het de bedoeling, dat het gelden verzamelt in gebieden, waar andere Baptiste corporaties zulks doen. Het zal trachten feiten te verzamelen, om zodoende alle Baptiste organisaties op de hoogte te houden van wat anderen doen. Ontvangt het geld, dan zal dat verdeeld worden door de Baptiste Unie's der te steunen landen.

De gehele Baptiste wereld coöpereert.

Ik spoor aan ten behoeve van het Wereld-Nood-Hulp-Comité van het Baptiste Wereldverbond tot het volgende:

1. Alle Baptisten denken ernstig na over de plichten, die zij hebben tegenover de geloofsgenoten in de hongerende landen;

2. Zij helpen allen door de zendingsgenootschappen en/of de Baptiste Hulp Comité's in hun eigen landen tot bijstand der noodlijdenden;

3. Uit gebieden, waar geen organisatie deze arbeid ter hand neemt, worden de bijeengebrachte giften gezonden aan het Wereld-Nood-Hulp-Comité van het Baptiste Wereldverbond. (Van het oostelijk halfrond worden deze gericht aan den president van ons wereldverbond, 4 Southampton Row, London, W.C. 1; van het westelijk halfrond aan den algemenen secretaris van het wereldverbond, 715 Eighth Street N.W., Washington, D.C.).

Enige der aangesloten lichamen van het wereldverbond brengen gelden bijeen, die speciaal bedoeld zijn voor de herbouw van kerken en instituten, voor de bevoorrading met bijbels en andere literatuur, voor de opleiding van predikanten gedurende het tijdperk der hulpbehoevendheid, en zo voort. Deze heerlijke daden van broederschap verblijden ons volk. Brieven uit de noodlijdende gebieden tonen duidelijk aan, dat de geestelijke nood even scherp gevoeld wordt als de lichamelijke, waarvan wij in deze boodschap spraken.

Dit eenvoudig pleidooi, dat ik hield in naam van het Wereld-Nood-Hulp-Comité, dat zeker de volle instemming heeft van onze gehele Baptiste broederschap, beoogt niets anders dan ieder lid onzer gemeenschap op te wekken om te doen wat in zijn vermogen is, om onze broeders en zusters in Christus te helpen. Hun nood spreekt voor zichzelf. De weg om te helpen staat open. Wij, mede-christenen, zullen metterdaad antwoorden.

„Wie zijn broeder, dien hij gezien heeft niet liefheeft, kan ook God, Dien hij niet gezien heeft, niet liefhebben."

Een gesprek

OVER DE KINDERDOOP

Maandag 4 Febr. j.l. heeft er in de Baptiste kerk te Emmer Erfscheidenveen een gedachtenwisseling plaats gevonden, waarover ik U iets navertellen wil.

Door het contact, dat ontstond met de Groep der vrijgemaakte leden der Gereformeerde kerk alhier, kwam het plan tot een openbaar gesprek over de kinderdoop. Ds. G. Janssen, predikant bij de vrijgemaakte Geref. Kerk te Zuidlaren, en Ds. J. Louw, predikant bij de Baptiste Gemeente te Groningen, waren bereid, respectievelijk het vóór en het tegen te stellen en te verdedigen.

Heel begrijpelijk, nietwaar, dat er spanning kwam. Verbazing enerzijds, hoe iemand dit aandurfde, zulk standpunt openlijk met de Schrift in de hand te verdedigen. Deze gedachte werd tamelijk algemeen verkondigd, zelfs door mensen, die nog steeds vasthouden aan de kerkelijke dooptraditie. Anderzijds was de hoop sterk aanwezig, dat de kinderdoopverwerpers eens danig op hun nummer gezet zouden worden.

Ik meen heel eerlijk te mogen zeggen, dat van die verwachtingen niets is uitgekomen. En daar is het beter om! We hebben een zeer hoogstaand gesprek mogen aanhoren, waarin krenking of zelfs belediging van elkanders gevoelen hoegenaamd niet te pas is gekomen.

Van beide kanten wordt met voldoening op deze avond teruggezien. Als één van de voornaamste resultaten van dit gesprek meen ik te mogen aanslaan de mogelijkheid, om eerlijk en openhartig elkander te kunnen zeggen, hoe men meent, Gods Woord te moeten verstaan. In die zin kunnen we ons slechts verblijden, dat de baptistische zienswijze in het gesprek tussen de kerken althans niet meer behoeft te worden verwaarloosd. Dat wil nog niet zeggen, dat er voortaan rekening mede gehouden zal worden. Maar verblijdend is zeker, dat er nu en dan naar geluisterd wordt. Wat het uitwerken zal, weten we niet, maar belangrijk is voorlopig, dat onze stem wordt gehoord.

Hieronder laat ik een overzicht volgen, n.l. eerst de gedachtengang van Ds. Janssen.

Spreker begint met de opmerking, dat de argumentatie van de zijde der Baptisten, dat er geen bewijs, laat staan een bevel voor de kinderdoop in de Schrift is aan te wijzen, voor hem weinig waarde bezit. De doop van huisgezinnen in het Nieuwe Testament vestigt bij hem de indruk, dat kinderen gedoopt werden. Er is evenmin een bevel voor de viering van de Zondag in de Schrift, zodat men, konsekwent zijnde, de Sabbat inplaats van de Zondag moest vieren. Naar sprekers mening heeft men het hier te stellen met de oude dwaling der doopsgezinden, waaruit een minachting voor de letter der Schrift zou blijken. De Schrift wordt dan minder als een organisch geheel, doch als een wetboek beschouwd. De kerkidee van de Baptisten, n.l. een Gemeente van Wedergeborenen, zou dan ook op een wettische opvatting van het N.T. berusten.

Beslissend acht spreker de geest van het N.T. in het Verbond der Genade uitgedrukt. Er zou een verbod van de kinderdoop moeten zijn, hetgeen niet het geval is. De Sacramenten zijn de tekenen van het genadeverbond.

Een korte uiteenzetting van het genadeverbond moet aantonen, dat er onder oude en nieuwe bedeling slechts van *één* genadeverbond sprake is. God belooft en schenkt het éne heil, n.l. vergeving der zonde en het eeuwig leven. In het oude verbond zien we het opgericht met Abram en zijn zaad, dus één volk. Na Christus wordt het tot alle volken uitgebreid. Vóór zowel als ná Christus zijn de kinderen daarbij inbegrepen. Het teken van inlijving, de besnijdenis, heeft volgens Kol. 1 : 11 en 12 de plaats moeten ruimen voor de doop, waar de reiniging der zonde is afgebeeld.

Hier voert het Baptisme de tegenstelling aan: de doop is **niet** in de plaats van de besnijdenis gekomen.

Spreker critiseert de theologische constructie van 2 verbonden, zoals die in de brochure van Ds. Louw wordt voorgesteld. Volgens welke gedachtengang de doop de besnijdenis niet kan vervangen.

De vraag is, of deze constructie op de Schrift klopt, hetgeen spr. ten stelligste ontkent.

Vanuit de Sacramentsbeschouwing gezien, zegt spr., dat zonder tegenspraak is, dat Doop en Avondmaal in de Nieuwe bedeling tot het genadeverbond behoren.

Wat zijn dan de sacramenten van het genadeverbond tijdens de Oude bedeling? Alleen het Pascha? Niet de besnijdenis, want die zou immers het teken zijn van het verbond der besnijdenis? Zodat dit laatste verbond geen Sacrament heeft, d.w.z. geen teken tot geloofsversterking.

Sprekers bezwaar richt zich tegen de stelling, als zou het verbond der besnijdenis (Gen. 17) geen geestelijk karakter hebben en niet van eeuwig heil spreken. Juist in vers 7 wordt verklaard: „om u te zijn tot een God". Is dat dan niet geestelijk? Is God niet de fontein van alle heil? Wordt de belofte niet beperkt tot een belofte van een aards Kanaän? Aards en hemels in dit verband mogen niet tot tegenstellingen worden gemaakt. Vandaar de conclusie: de bewering, dat dit verbond vleselijk zou zijn, is willekeur.

In Gen. 12 en 22 ziet spr. dezelfde godsspraken dooreengemengd. Was ook niet de samenvatting van geheel het Oude Verbond het: „Gij zult liefhebben den Heer uwen God met geheel uw hart, enz." van Christus?

Verder weerspreekt het N.T. het vleselijk karakter. Zie 1 Cor. 10 : 1—4.

Er is dus maar één genadeverbond, aldus spr., en onder het Oude Verbond behoorden de kinderen daar ook bij. Dit is onder het Nieuwe Verbond niet anders. Ter ondersteuning van welke gedachte de bekende plaats in Handel. 2 : 39 wordt aangehaald. Eveneens Handel. 3 : 25, waar tot natuurlijke Joden gesproken wordt als tot kinderen des Verbonds. De veel omstreden tekst Col. 2 : 11 en 12 wordt nog eens in dit verband bekeken. De opvatting van spr. is, dat de O.T.-ische besnijdenis met wedergeboorte wordt vergeleken. Er volgt uit, dat de doop de besnijdenis vervangt. Daarom is geen letterlijke aanwijzing nodig, maar spreekt vanzelf, dat de kinderen gedoopt worden.

Een verbod had moeten volgen, doch dat is er niet te vinden. God werkt in het verbond organisch.

Nog enige argumenten ten besluite.

Bij Zacheüs heet het: „heden is dezen huize zaligheid geschied, nademaal ook deze een zoon Abrahams is".

De Schrift maakt melding van gezinsdopen.

Christus' kinderzegening: „Derzulken is het Koninkrijk der hemelen". Zouden wij de kinderen het teken van deze belofte mogen onthouden?

Aldus Ds. Janssen. (Slot volgt).

En wie is tot zulk een taak bekwaam

Paulus spreekt van zijn taak als verkondiger der blijde boodschap. Hij begon de brief aan de Corinthiërs met de woorden: Paulus, door de wil van God een apostel van Christus Jezus. Zo dient hij zich aan in de eerste zowel als de tweede brief. Omdat het nodig was tegenover deze gemeente. Aanbevelingsbrieven, documenten van ongeschiktheid, heeft hij niet nodig. De gemeente is zijn brief. Ook de gemeente te Corinthe.

Wie kan dienaar des Woords zijn? Deze uitverkorene zegt: Niet dat wij uit onszelven bekwaam zijn iets als óns werk in rekening te brengen, maar onze bekwaamheid is Gods werk, die ons ook bekwaam gemaakt heeft om dienaren te zijn van een nieuw verbond.

Het zij verre van mij te willen beweren, dat ik alle eigenschappen en capaciteiten in de volgende weinige woorden noem, die zich verenigen moeten in een dienaar des Woords, zal hij waarlijk een herder en leraar zijn. Slechts drie hoofdpunten wil ik aanduiden en daar ik een zwak heb voor alliteratie, zou ik willen spreken van des dienaars hart, hoofd en hand.

Het hoofd zit wel hoger dan het hart en de hand, maar in dit werk praevaleert toch het hart. Het ideaal zou zijn een volkomen uitgebalanceerd bezit der drie rijkdommen. Dat volkomen evenwicht zien we alleen bij Jezus, vol van genade en waarheid. Wij leggen dus allereerst de nadruk op de liefde. De liefde, die hier nodig is en er is veel nodig, kan het natuurlijk hart niet geven. Waarmee niet gezegd wil zijn, dat dit werk buiten het natuurlijk hart omgaat, maar wel, dat het tekort zal schieten, wanneer men ook de rok moet geven en de tweede mijl moet wandelen. Het wederomgeboren hart, dat eigen verderf aanschouwde en aanschouwt, doch ook de grensloze liefde van God ervoer en ervaart, zal met bewogenheid de scharen gadeslaan, zal „drie jaren lang nacht en dag niet ophouden ieder afzonderlijk onder tranen in de ogen terecht te wijzen". Deze liefde zal dringen tot de arbeid en zonder haar zal alle wijsheid en alle geloof minder waard zijn dan niets. „Ich habe nur eine Passion und die ist Er." Zo ongeveer uitte zich graaf von Zinzendorf. Die zo den Heer liefheeft, heeft ook de mensen lief. Iedere voorganger zal zich moeten verwijten, dat niet steeds de liefde hem dreef. Als men in Groningen in de kerk aan de Meeuwerderweg het Woord heeft te verkondigen, komt men door een deur, waarop een papiertje bevestigd is, dat zegt: Look with compassion upon your congregation.... Dat kan men slechts indien goddelijke liefde het hart beweegt. En zo deze liefde drijft, wordt het getuigenis tot een machtige betoning van Gods genade. Wat zou een dienaar des Woords zijn, als zijn hart, zijn in de verlossing juichend hart, niet achter en in zijn boodschap stak en straalde? Wij hebben een rij van voorgangers nodig. Maar met „brandende harten".

Paulus, die zegt, dat onze bekwaamheid Gods werk is, heeft jarenlang gestudeerd. Hij had er ook een hoofd voor. Hij was ongetwijfeld een man van „grote geleerdheid". Ik zal de laatste zijn, die beweren wil, dat hij daarom alleen zulke geweldige brieven kon schrijven. Aan de andere kant constateren wij niet die rijkdom aan gedachten bij de andere schrijvers in het Nieuwe Testament. Hij had verstand, met goddelijk licht bestraald. Van een dienaar des Woords verwachten wij eveneens, dat hij niet alleen verstand heeft, maar het ook gebruikt. Dat hij het gebruikt, wanneer hij het Woord leest en herleest en nagaat, wat anderen voor hem daarover gedacht hebben; wanneer hij de kansel beklimt voor de verkondiging; wanneer hij vergaderingen leidt; wanneer hij de kudde nagaat; wanneer hij zich in de wereld beweegt. Verstandelijke ontwikkeling is daarom van groot gewicht. Een mens leert nooit teveel; en is nooit te oud om te leren. Het is daarom goed, dat zij, die zich voorbereiden op de verkondiging, zich in dit opzicht zo sterk mogelijk ontwikkelen. Ik kan mij voorstellen, dat iemand nu de opmerking maakt: kan dan een broeder, die wel over gezond verstand beschikt, maar niet die ontwikkeling heeft, die sommigen menen, dat men nodig heeft, niet een gemeente voorgaan? Ik vind de uitdrukking „gezond verstand" prachtig en zou willen zeggen: laten wij vooral naast een brandend hart gezond verstand zoeken. Juist in onze dagen breekt het besef door, dat diploma's nog geen geschiktheid waarborgen. Onze studenten genieten en ondergaan nu een universitaire opleiding en wij hopen allen, dat hun deze spijze goed zal bekomen. Maar lang niet ieder is in staat die colleges te volgen. Nu we toch een keer in die materie zitten, wagen we er nog een paar regels aan. Of moest er wijden staan? Wanneer onder ons een jongeman, die de lagere school en ambachts- of landbouwwinterschool doorlopen heeft, op zijn achttiende of negentiende jaar roeping gevoelt zijn leven den Heer te wijden op deze bizondere wijze, zal hij zeer waarschijnlijk geen hoorzaal gaan bezoeken. Is de weg naar het spreekgestoelte dan voor altijd versperd? Wanneer wij nu, al is het dan aarzelend, toch „ja" moeten zeggen, zeggen we meteen, dat het ergens wringt, dat er iets scheefgegroeid is en dat er op de een of andere wijze moet worden ingegrepen; het liefst zonder mes. Wie weet wijst ons de commissie, die benoemd is om het stichten van een eigen seminarie onder het oog te zien, de weg.

Nog een paar woorden over de hand. Ik zei u toch, dat ik zo van alliteratie hield. Vandaar die derde h. Wij zijn het er allen over eens, dat een brandend hart, een gezond verstand eerst tot hun recht komen, wanneer men doet, wat de hand vindt om te doen. De sterk optrekkende liefde moet soms geremd worden door het gezond verstand, maar men worde er voor bewaard in het moeras van louter overwegingen te blijven steken. Dat frappeert ons steeds weer bij Paulus. Hij was een denker en toch ook een man van de daad bij uitstek. Hij bleef er niet bij zitten. Hij sloeg

---

LEIDRAAD
Gewijde Geschiedenis

Israël opnieuw voor de keus geplaatst.
Hoofdstuk 3 : 11—26.

XX.

TER ORIENTERING.

Gedurende de eerste jaren na Pinksteren bepaalde de arbeid der Apostelen zich tot Israël. Het waren de jaren van de verdere doorwerking van het conflict, dat tussen Jezus en Israël ontstaan was en een voorlopige of liever een schijn-oplossing gevonden had in de verwerping van Jezus. Jezus bleef Israël verdelen, ook na de kruisdood. God aanvaardde de beslissing, **de negatieve** beslissing, door Israël genomen, niet als uiteindelijk. Hij liet hun de opstanding verkondigen en vroeg door de prediking der Apostelen om herziening van Israëls verwerpend oordeel. Slechts een kleine minderheid brak met het zondige verleden en toen werd Israël als zodanig verworpen.

TOELICHTING.

Jezus, door Israël verworpen, was de Christus. Vers 11-16. De tempel had voorgalerijen, die als leerzalen gebruikt werden. Het bericht van de genezing van den kreupele doet allen, die op het tempelplein zijn, te hoop lopen. Petrus gaat nu het wonder verklaren. Het getuigt van Jezus. Hij deed het. Hij leeft dus. Hij toornt niet. Belangrijk is vers 13! De grote vraag was: in wie, langs welke lijn zet de oude godsopenbaring zich voort? Over Jezus of over hen, die Hem verwierpen? Wie stond op Gods zijde? Jezus of die Hem lieten kruisigen? „Knecht" Jezus. Herinnering aan Jes. 40—66. Achter Pilatus kunnen ze zich niet verschuilen. Vers 14: De oorzaak der verwerping: de verdorvenheid van hun hart! Let op de tegenstelling: „moordenaar" en „leidsman ten leven". Vers 15: God contra Israël. Vers 16: „Naam" staat voor persoon. „Naam wil zeggen: Hij zelf. Dus: Op het geloof in Zijn persoon, heeft Hijzelf enz.

de hand aan de ploeg. Hij zaaide zijn zaad in de morgenstond en trok des avonds zijn hand niet af. Van onzen Heer lezen wij, dat de ijver voor het huis des Heeren Hem verteerde. Wat baat het woord der liefde als de daad ontbreekt. Neen, het is zo, dan was het geen liefde. Wat nut alle wetenschap, als ze niet toegepast wordt? Het is zo; dan is het geen wijsheid.

Er zijn geen volmaakte voorgangers. Bij den een slaat de weegschaal hier, bij den ander daar door. Als het hart maar brandende is. Moge God ons steeds meer bekwamen om dienaren te zijn van het nieuw verbond.

Huizinga.

ZENDING: DE KRACHT

(1)

Zendingsarbeid heeft de evangelisatie van de niet-Christenvolkeren ten doel. Dit lijkt erg vanzelfsprekend, maar wat bedoelen we daarmee? Het betekent niet, dat we aan andere godsdiensten de ontbrekende elementen willen toevoegen; 't is niet een soort injectie in een onvolledig of ziek godsdienstig lichaam om dat godsdienstige systeem volledig of gezond te maken. 't Is veel meer het doen gelden van een kracht, waardoor een nieuwe schepping ontstaat. De zendingsarbeid beweegt zich niet in een rechte lijn tot het doel. 't Is ermee als met een rivier, die naar de zee stroomt of een pad, dat naar de bergtop loopt; de rivier en het bergpad moeten zich buigen en wenden om langs de hinderpalen te komen; zo moet ook de zendingsarbeid nu en dan worden aangepast om de geografische, nationale en politieke factoren, die in de weg treden, te overwinnen. Dit verlengt de weg, doch verijdelt het bereiken van het doel niet. Want er is geen macht, die verhinderen kan, dat de gemeente des Heeren haar doel bereikt, zolang zij voldoende geestelijke kracht ter beschikking heeft.

Het hangt van de hoeveelheid water af of de rivier sterk genoeg zal zijn, zich een weg te banen door ravijnen en langs rotsen; evenzo is zendingsarbeid afhankelijk van voldoende geestelijke kracht om de hindernissen te overwinnen, die haar voortgang in de weg staan. In de ziel van den enkeling kan deze kracht aandrijven tot grote, wellicht niet opvallende, dingen.

In de gemeente schept deze macht verwachting en veerkrachtig geloof. In de gemeenschap is deze kracht de voorloper van de herleving.

We behoeven niet te verhelen, dat er in betrekking tot wereld-evangelisatie problemen zijn, die ons verwarren. We willen ook niet doen, alsof we nooit aarzelen verder te gaan en onszelf nooit, gelijk de profeten van ouds, voor Gods aangezicht werpen met moeilijke vragen of dat de verslagenheid nooit onze ziel overdekt. Maar een gemeente, geladen met geestelijke kracht, bezwijkt niet onder het gewicht der belemmerende moeilijkheden. Ook gaat zij haar verantwoordelijkheid, om het Evangelie te dragen tot de primitieve en achterlijke volkeren, niet besnoeien, omdat het werk niet tot een climax komt in één generatie.

De gemeente spreekt hier niet: „We leggen 't bijltje er bij neer en gaan naar huis." De gemeente spreekt hier met Paulus: „Als die in alles verdrukt worden, doch niet benauwd, twijfelmoedig doch niet mismoedig, vervolgd doch niet verlaten, nedergeworpen, doch niet verdorven".

Als wij onze zendingstaak overwegen en de bezwaren en hindernissen in aanmerking nemen en ondanks dat toch de hand aan de ploeg slaan, dan gaat het ons gelijk het Paulus, den grootsten zendeling der wereld, ging, we bestrijden onze vrees en twijfel met de wapenen, die geslepen zijn in de geestelijke ervaring van ons verborgen zieleleven.

Paulus had z'n tijden van triomf en opgewektheid en dan ging hij z'n weg met een lied en een lach, doch de traan en de zucht kwamen ook bij hem voor, als hij door tegenstand werd afgetrokken naar tribunaal en gevangenis.

De verklaring voor de verstrekkende resultaten van Paulus' zendingswerk moet gezien worden tegen de achtergrond van de geestelijke energie, die hij zorgvuldig heeft onderhouden en gevoed. Paulus toont in zijn geschriften op ondubbelzinnige wijze aan, dat deze geestelijke kracht de wezenlijke en volstrekt noodzakelijke kracht is voor elke onderneming voor het Koninkrijk van God.

H. Doornkamp, secr. U. Z. C.

Vers 17: Nadruk ligt op uw tegenwoordigheid, m.a.w. gij kunt het niet loochenen.

Wat door Israël ten kwade gedacht werd, keerde God ten goede. Vers 17-25.

De zonde blinddoekt, vgl. 2 Cor. 4 : 4. Niet om den Messias te verwerpen verwierp Israël Jezus, maar, door Satan gebruikt, meende het daarmede een Gode welbehagelijk werk te doen. God echter maakte Satans werk aan Zijn doel dienstbaar: door Christus zo te laten sterven verzoende Hij de wereld met Zichzelven. Eis is nu: Vers 19. Let bij de „wederoprichting aller dingen" op de beperking „waarvan God...." Dit geschiedt door Jezus, die daartoe zal wederkomen. Ons al of niet delen in die zegen hangt daarvan af of wij Zijn stem gehoorzaam zijn of niet.

Toepassing van de rede op Israël. Vers 25 en 26.

Onder degenen, die zich de zegen mogen toeëigenen, staat Israël vooraan. De beloften des heils gelden voor allen, maar aan Israël worden ze als eerste aangeboden. Dat is Israëls voorkeur: „eerst den Jood en ook den Griek". Zij vormen de nauwste cirkel rondom Christus, maar weigeren zij Christus te aanvaarden, dan verbreekt God deze cirkel, opdat de volken kunnen naderen. Dit moest gebeuren, omdat Israël een andere zegen begeerde dan God hun in Christus aanbood: ze meenden de zegen van verlossing van boosheid niet nodig te hebben. Die was goed voor de heidenen. God moest hen maar het loon geven op hun goede werken.

Vanwege deze eigengerechtigheid faalde Israël.

Vragen: 1. Waarom heet Jezus de Knecht van God? 2. Waarom stonden de sympathiën der Joden aan de kant van Bar-abbas? 3. Waardoor stelde God Israël in het ongelijk tegenover Jezus? 4. Maakt onkunde onschuldig? Verg. vers 17 en 19. 5. Wanneer God door onze zonde Zijn Raad in vervulling doet gaan, waarom zijn we dan toch schuldig? 6. Op welke voorwaarde zal de wederkomst van den Heer ons verademing brengen? 7. Wat betekent de uitdrukking: zonen van de profeten en van het Verbond? 8. Hoe kan God Jezus na Zijn opstanding tot ons gezonden hebben, wanneer Hij nu in de hemel is? Verg. vers 21 met vers 26. 9. Waarom zijn we zo moeilijk af te brengen van onze boosheden?

GEMEENTE-BERICHTEN

ALMELO.

Als wij terugzien op het paar 1945 is er een danktoon in ons hart, voor al de zegeningen, die God ons heeft geschonken. Onze gemeente groeide in ledental, maar ook in innerlijke kracht. Verschillende jonge mensen kwamen tot overgave, terwijl anderen den Heer ook gehoorzaam waren in de doop. Ook werden enkele broeders en zusters wederom in de gemeente opgenomen. Twee zusters werden door de dood uit ons midden weggenomen en tot heerlijkheid bevorderd.

Onze voorganger, Ds. Hooghwinkel, die eind November een beroep kreeg van de gemeente te Arnhem, heeft, na rijp beraad, gemeend dit beroep te moeten aannemen. Het was een teleurstelling voor ons. Wij zijn als gemeente toen direct overgegaan tot het beroepen van een nieuwen voorganger en Ds. Prins werd beroepen, maar zoals bekend is, heeft deze het beroep naar de gemeente te Deventer aangenomen. Hierna werd nog een beroep uitgebracht op Ds. de Neef, maar deze heeft gemeend te moeten bedanken. 't Was wel teleurstellend voor ons, om twee keer achter elkaar een bedanken te moeten ontvangen. Maar wij gelooven, dat God op Zijn tijd ons een voorganger zal zenden in de plaats van Ds. Hooghwinkel.

Het nieuwe jaar zette goed in, we mochten reeds vier broeders en zusters weder opnemen in de gemeente. Zondag 20 Jan. hadden we onze eerste doopdienst in het nieuwe jaar. Twee broeders en een zuster waren den Heer gehoorzaam en lieten zich dopen. Op Zondag 10 Febr. hadden we wederom een doopdienst, een broeder en twee zusters werden op hun belijdenis gedoopt. Deze laatste doopdienst werd gehouden, toen het water, dat onze stad overstroomd heeft, reeds Almelo binnenkwam; toch was de kerk goed gevuld. 's Middags werd het Avondmaal gevierd en werd den pasgedoopten een welkom toegeroepen in de gemeente. Helaas konden toen verschillende broeders en zusters vanwege het wassende water de kerk niet meer bereiken. Op normale wijze konden wij toen al niet meer in de kerk komen; dit geschiedde over planken en dan van achteren de kerk binnen. Na afloop konden wij de kerk maar nauwelijks met droge voeten verlaten en nadien is het water nog zo hoog gestegen, dat wij een halve meter water in de kerk hadden staan. Voor Zondag 17 Febr. hebben wij dan ook onze kerkdiensten afgelast, daar de kerk eerst schoongemaakt en gedroogd moest worden.

De eerste Zondag in Maart hopen wij weer een doopdienst te houden. Twee jonge zusters hebben te kennen gegeven, dat zij gaarne gedoopt willen worden. Geprezen zij daarvoor de Heer.

Met hart. br.gr., namens de gemeente:

B. de Roo, secr.

IN MEMORIAM

Maandag 25 Febr. riep God de echtgenote van onzen oud-voorganger, Ds. H. Visser, zr. B. Visser—de Boer, na een ziekte van slechts acht weken, naar 't Vaderhuis. Door God toebereid en los van allen en alles, ging ze blijmoedig vertrouwend haar Heiland tegemoet. Ze was bijna 50 jaar een uitnemende hulpe voor haar man en kinderen geweest. In de veeljarige arbeid van onzen broeder als voorganger van de gemeente Sneek, heeft zij haar man bijgestaan op een wijze die bewondering afdwong.

Donderdag 28 Febr. hadden we een rouwdienst in de kerk. Geschaard om het stoffelijk omhulsel, konden wij God danken voor het vele goede, hetwelk Hij ons in haar had willen schenken. Aangezien de begrafenis in Stavoren zou plaats vinden, geleidde de gemeente haar stof tot aan de uitgang der stad. Hier namen we eerbiedig afscheid, waarna de rouwdienst in de kerk besloten werd. Vrijdag 1 Maart vond in Stavoren de begrafenis plaats, waarbij, naast vele familieleden, ook omliggende gemeenten vertegenwoordigd waren. Moge God onzen ouden broeder zegenen en moge Hij de ledige plaats vullen met Zijne tegenwoordigheid.

Sneek. W. G., secr.

In gesprek met onze lezers

Br. A. R. te B. — Ontving uw brief en versta uw verlangen naar meer fundamentele artikelen in De Christen. Zo langzamerhand komen in onze kringen diepere behoeften bloot, die wij niet mogen voorbijzien op straffe van vrienden en leden van ons te vervreemden, omdat ze te weinig ontvangen. Wie baptist is uit overtuiging en met inzicht, wenst zijn beschouwingen goed gefundeerd en daartoe de Schrift verklaard te zien. We moeten echter bedenken, dat Keulen en Aken niet op één dag gebouwd zijn. We kennen uw ideaal en delen het. We verheugen ons over vragen en wensen, als door u geuit. Het is van harte te hopen, dat vooral de jongere predikanten en zij, die het willen worden, zich van de door u uitgesproken behoeften, die zich bij steeds groter aantal zullen laten gelden, rekening zullen houden. We hebben evangelistisch begaafde broeders nodig op de kansel, maar niet minder voor een gezonde ontwikkeling der gemeenten, wetenschappelijk onderlegden.

Voorts schrijft u, na gezegd te hebben, dat u de gevoelens van ds. J. de Jong, openbaar gemaakt in zijn Open Brief aan de Redactie, deelt, dat u ook instemt met de opmerkingen van br. H. Sikkema en we „te stil" zijn. We roeren ons lang niet genoeg. Vooral de pers wordt door ons te veel verwaarloosd. We moeten ons ononderbroken laten horen en onze mooie, schriftuurlijke beginselen steeds uitdragen en vertellen aan wie horen wil en aan wie niet wil horen.

We hopen de redactionele en propagandistische verzorging van het Lectuurfonds meer en meer in overeenstemming zal komen met de groeiende intellectuele behoeften onder onze aanhangers en leden. Wat er tot nu toe in is, is erg weinig. Is er in de plaats uwer inwoning nog wat te doen met de uitgaven van het Lectuurfonds?

Br. J. R. F. te M. — Een boekje verlucht met foto's! Een mooie gedachte. Bij de eerste uitgave zal dat nog wel niet kunnen, want zulk een boekje kan alleen verschijnen in een bereikbare prijs, bij een flinke oplaag. Nu gaat de oplaag van onze periodieken wel mooi omhoog, maar hoe het boekje Almelo zal gaan, moet worden afgewacht. Ofschoon ik goede verwachting heb, evenals u.

Wat de opleiding betreft, zo is de beste te verkiezen. Maar welke maatstaf moeten wij aanleggen, om vast te kunnen stellen, wèlke de beste is? En jongemannen zonder wetenschappelijke aanleg, baat geen wetenschappelijke opleiding. Laat ons den Heere bidden om goed materiaal. Of men met twee of drie bekwame docenten een goede opleiding kan waarborgen? vraagt u. Met drie zou men een heel eind komen. In de opleiding kunnen we de eenheid niet zoeken, wijl die een beginselzaak is. Er kunnen wel niet-baptiste docenten bij betrokken worden voor nevenvakken, maar de hoofdvakken vragen een doorlopende baptistische belichting. De zaak blijve onze aandacht houden. Laat de gemeenten ondertussen doen wat ze kunnen en niet wachten op andere tijden. „Betere" tijden moeten we werkende naderbij brengen. L.

EEN PAAR ERNSTIGE VRAGEN

Gemeente-Secretarissen, Predikanten en Evangelisten!

Van velen uwer ontving ik nog geen antwoord op mijn verzoek om bepaalde bijzonderheden uw gemeenten of uw persoon betreffende, en geplaatst in De Christen. Ik heb deze opgaven nodig voor het boekje, dat ieder, die het weten wil, zal oriënteren over het Baptisme. Eerst komt daarin een bepaling van ons geloofsstandpunt met toelichting en daarna een overzicht van de Bapt. Beweging, hoofdzakelijk in Nederland.

Voor de uitvoering van deze opdracht der Alg. Vergadering hebben we uw hulp nodig. Onthoudt ze ons niet. Hoe zouden anders straks uw gemeenteleden u aankijken, als achter de naam van uw gemeente of achter uw eigen naam te lezen zou zijn: „*Geen opgaaf ontvangen*"?

Zouden alle Secretarissen, leden van commissies, enz., enz., het zich niet tot gewoonte willen maken om — indien *enigszins mogelijk* — PER OMMEGAANDE te antwoorden? En zouden ze — als het antwoord een poosje op zich zal *moeten* laten wachten, dat dan niet even willen schrijven? Dan weet men althans, dat de zaak *de aandacht* der broederen heeft.

Waarom zouden we elkanders tijd stelen en elkaars geduld uit zijn kracht rekken?

Parkweg 6a, Groningen. J. Louw.

HERINNERING

Mag ik mijn broeders Voorgangers en Evangelisten verzoeken hun leden in alles een voorbeeld te zijn en mij dus de gevraagde gegevens voor het boekje Almelo spoedig te zenden? Haast u in deze zaak! 2 Chron. 24 : 5.

Enkele broeders gaven mij wenken en deelden mij hun wensen mede in betrekking tot bovengenoemd boekske. Een betere naam dan ik voorstelde, is nog niet gevonden — hoewel ik gaarne een betere had. Meer origineel. Waar zitten die oorspronkelijke geesten? Eén voorgestelde titel was zeer origineel, maar trof de zaak niet helemaal. Jammer!

Gemeenten, die nalatig blijven, moet de toegang tot de Algemene Vergadering **niet** worden ontzegd, maar ze moeten daar wel boete doen.

Dit boekje is een proef. Of het elk jaar zal kunnen verschijnen, is wel de vraag. Dat zal dan in elk geval in geringer omvang moeten zijn. De titel „Jaarboekje" is dus onaanvaardbaar. Als het werkje is uitgekomen, zal het zowat iedereen wel tegenvallen (ofschoon een broeder het concept „prachtig" vond), want niemand weet nog recht wat nu eigenlijk met de uitgaaf de bedoeling is. Nu maakt ieder er zich een voorstelling van en geen enkele zal zich vermoedelijk geheel met de werkelijkheid dekken. Er zullen vooral vele fouten en tekortkomingen aankleven.

Parkweg 6a, Groningen. J. Louw.

Mededeling BOEKJE ALMELO

Betreffende het boekje Almelo ontving ik heel aardige adviezen. Ze kunnen nog niet alle opgevolgd worden. Het werkje moet niet te duur worden. Het gaat een dezer dagen naar de drukkerij. U verneemt dan eerstdaags wel, voor welk luttel bedrag u een exemplaar kunt bezitten. Vanwege zijn inhoud en strekking behoort ieder lid ener Baptiste gemeente — geuniëerd en niet-geuniëerd, zich een exemplaar aan te schaffen.

We beginnen met een beknopte geloofsverklaring en laten daarop een bredere toelichting volgen op enkele punten, waardoor het Baptisme zich van de bekende kerken en stromingen op godsdienstig gebied onderscheidt.

Opgaven, die te laat binnenkwamen, doch bij de drukproef nog een plaatsje kunnen krijgen, worden nog opgenomen, in de hoop, dat men voortaan op tijd zal zijn.

De geloofsverklaring is door mij persoonlijk opgesteld, maar ik geloof wel, dat alle Nederlandse Baptisten er op aangesproken willen worden. We hebben elkaar zo langzamerhand leren kennen.

Zaken, „die onder ons geen volkomen zekerheid hebben", hebben we laten rusten. L.

HET HEDEN IN CIJFERS

Naar aanleiding van de in „De Christen" gepubliceerde statistiek der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland op 1 Januari 1946.

Statistieken doen ons op de duidelijkste en sprekendste (en gebrekkigste, E.R.) wijze het heden zien. Wanneer we van cijferen houden, zien we de toekomst, althans we kunnen die dan zo ongeveer berekenen. Of 't uitkomt? Dat weten we niet.

In ieder geval, wij houden van statistische gegevens en in een vrij ogenblik namen we potlood en papier ter hand en we zagen dat de gemeente te Almelo vooruitgegaan is met zegge en schrijve 66 %. Dat is in onze Unie de grootste vermeerdering. Van 79 leden kwam deze gemeente op een ledental van 130. Maar hier waren 49 met attestatie. Wanneer er sprake is van de *eigenlijke groei* der gemeenten dan staan Den Haag Oost en Heerenveen aan de spits met een ledentoename door de doop van 20 %. Dan volgt Almelo met 16 %, vervolgens Sneek met 14 %, Nw. Pekela met 13 %, Rotterdam (Z.) met 12 % en Eindhoven met 11 %. Alle andere gemeenten bereikten de 10 % toename niet. Van de toename in feite, dus met doop, attestatie en wederopname staat Almelo aan de spits met 66 %. Daarop Heerenveen met 20 %, vervolgens Nw. Pekela met 18 %.

Verder zagen we, dat 18 gemeenten vooruit zijn gegaan, 15 gemeenten achteruit en 5 gemeenten gelijk zijn gebleven; dat 24 gemeenten van een voorganger voorzien zijn en dat er nog 14 gemeenten vacant zijn.

Ook viel ons op, dat er negen gemeenten zijn met een gezamenlijk ledenaantal van bijna even groot als de gemeente te Groningen, die de beschikking hebben over negen predikanten, terwijl Groningen er slechts twee heeft op een zelfde aantal leden. Hiermee willen we slechts zeggen, dat de gemeente te Groningen reeds nu moet streven naar een derde predikantsplaats.

De gemeente te Groningen is toegenomen in totaal met slechts 3 % en wij menen dat dit te wijten is aan het gebrek aan arbeidskrachten, m. a. w. onze gemeente is te groot voor 2 predikanten, of nog anders, 2 predikanten zijn te weinig voor zulk een grote gemeente als Groningen.

We willen ons niet wagen aan toekomstbespiegeling in dit korte bestek; laat ieder eens zelf schrijfmateriaal ter hand nemen en aan 't cijferen gaan.

Ten slotte nog dit: het is jammer, dat niet alle secretarissen een opgaaf verstrekt hebben van de toestand hunner gemeenten; volgens ons mag dit niet verzuimd worden.

Groningen. L. van Dam.

Mededelingen

DELFZIJL.

Alle broeders en zusters, die nog in het bezit zijn van obligaties ten laste der Baptiste gemeente te Delfzijl, worden verzocht zich per briefje te melden bij den secretaris dier gemeente, J. A. Heijnen, Abel Tasmanplein 1.

Het kerkkoor der Baptiste gemeente te Delfzijl heeft door de verwoesting der gebouwen al haar muziek en zangstukken verloren. Wanneer er in den lande zusterverenigingen zijn, die zangstukken over hebben (25—30 exempl.), eenvoudige en minder eenvoudige liederen, kunnen zij ons hiermede zeer gerieven. Toezending wordt verzocht aan den voorzitter J. A. Heijnen, Abel Tasmanplein 1.

AFSCHEID VAN DS. PRINS te N. WEERDINGE.

Zondag 24 Maart: v.m. 10 uur Afscheidsprediking te N. Weerdinge, n.m. 3.30 uur Afscheidsprediking te Rodewinkelerveen. 's Av. 7.30 uur Afscheidssamenkomst te Nw. Weerdinge.

Ds. Prins houdt zijn intrede te Deventer op 31 Maart. Zij, die tegenwoordig willen zijn en logies wensen, gelieven zich vóór 24 dezer op te geven aan den secret. M. Peters, Oudegoedstraat 96, Deventer.

De secretaris van het Friese gewest der N. B. J. B. zou zeer gediend zijn met die exemplaren van De Christen, waarin het verslag over de Friese jeugddag, gehouden op 17 Oct. 1945, voorkomt. Wie kan hem helpen? Desnoods door ze hem te lenen. Zijn adres is: K. L. Ongersma, Boelenslaan 114, Rottevalle. E. R.

BEROEPINGSWERK

De voorganger der gemeente te Delfzijl, Ds. D. Slort, heeft een beroep ontvangen van de gemeente te Almelo.

VAN DE UNIE-ADMINISTRATIE:

31 Maart a.s. sluit het boekjaar '45-'46 van de administratie. Ik doe een zeer dringend beroep op alle gemeenten om de verschillende afdrachten vóór die datum tot stand te brengen. 16 van onze gemeenten, die geheel of gedeeltelijk hun contributie en/of extra omslag voor dit boekjaar nog moeten betalen, heb ik aangeschreven.

Gemeenten, die nog schulden uit andere hoofde hebben, E. C. U. Zangbundels, enz., wek ik op vóór 31 Maart af te rekenen.

Helpt allen mede, opdat de zo zeer nodige gelden worden ontvangen. U kunt betalen door storting of overschrijving op postrekening 366503 ten name van E. de Haan te Heerenveen of per Rotterdamsche Bank, kantoor Heerenveen, ten name van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland.

Gaarne uw volle medewerking. Bij voorbaat mijn hartelijke dank.

VERANTWOORDING VAN DE BOUW-STICHTING.

Na de vorige verantwoording de volgende mooie giften ontvangen:

M. B. te U.	f 100.—
D. O. te A.	f 50.—

Giften worden gaarne ingewacht voor dit prachtige doel. Er zijn nog aandelen te bestellen. Zie eens of u op één of andere wijze de B. S. kunt helpen!

Als Baptisten samenwerken
Verrijzen er nieuwe kerken.

Heerenveen. E. de Haan.
Postrekening 366503.

Verantwoording van de Unie-administratie van boekjaar '45—'46. Ontvangen van:

Gemeente	Den Haag Z. B. ...	f 100.—	voor E.C.U.
	Heerenveen	f 17.84	„ „
	Nw. Weerdinge	f 175.—	„ „
	Sneek	f 50.—	„ „
	Utrecht	f 30.—	„ „
	Noordbergum	f 112.52	„ „
	Stavoren	f 200.—	„ „
	Amsterdam	f 150.—	„ „
	Nw. Weerdinge ...	f 26.25	
			voor Predikant in Alg. Dienst
	Friese Bond	f 125.—	voor E.C.U.
Gemeente	Haarlem	f 48.—	„ „
	Rotterdam C.	f 73.04	„ „
	Workum	f 50.—	„ „
	Stavoren	f 10.—	„ „
	N. B. J. B.	f 1000.—	„ „
	Friese Bond	f 105.—	„ „
	Zusterhulp	f 700.—	„ „
	M. M.	f 25.—	„ „

Met grote dankbaarheid aan God geven wij kennis van de geboorte van onzen zoon en broertje

Christiaan-Oege

O. Bollema
C. Bollema—Prins
en Kinderen

Amsterdam, 4 Maart 1946
Tugelaweg 92[1]

Zo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

R. van Wijngaarden
en
J. van Wijngaarden-Wolters

den 16en Maart den dag te herdenken dat ze vóór 30 jaar in het Huwelijk zijn getreden.

Hunne dankbare kinderen,

MELLE
JAN en
ETTIE

Receptie 3-4.30 uur
Oosterhamrikkade 36B
Groningen

Op Maandag 18 Maart D.V. hopen onze geliefde ouders

A. Alferink
en
J. Alferink-Velzing

den dag te herdenken dat zij vóór 25 jaar in den echt zijn verbonden.

Dat de Heer hen nog lang moge sparen is de wens van hun dankbare kinderen

HENDRIK
LAMMIE
HENNIE

Erica V.V.N. Z 94

Te koop gevraagd

Handnaaimachine
Kapokmatras of veren bed
Wollen deken
Overgordijnen
Flinke huishoudschaar

Alles in goede, bruikbare staat. Brieven met inlichtingen en prijs aan Weduwe H. Roeles-Brandt, Beekstraat 88, Arnhem.

IMPRIMATOR - HAARLEM

VRIJDAG 22 MAART 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2785

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Tot Koning gezalfd

. . . . een vrouw kwam tot Hem, hebbende een albasten fles met zeer kostelijke zalf, en goot ze uit op Zijn hoofd, daar Hij aan tafel zat.

Matth. 26 : 7.

Wie verstaat deze daad, door Maria verricht?

De Gezegende heeft gezegd, dat over deze daad gesproken zou worden, overal, waar het Evangelie maar weerklinken zou.

Toen ze verricht werd, was er slechts één, die haar verstond: dat was de Heer, over wiens hoofd de olie vloeide.

Deze daad van Maria was een daad van groote diepte en wijde strekking.

Wat openbaarde ze?

Welk licht spreidde zich hier voor de volken uit?

Tijdens of na de maaltijd plaatst zich deze vrouw achter den Meester, breekt de dunne hals van de fles met zalfolie stuk en giet de inhoud uit, eerst over het hoofd en dan over de voeten van den Heer.

Hoe kwam Maria tot deze opzienbarende en toch zo weloverwogen daad?

Ze was een vrouw, die gaarne aan de voeten van den Meester zat.

Ze was leergierig en nadenkend.

Ze wenste Hem te leren kennen, door Wiens woorden heen, eeuwig leven vloeide.

's Heeren woorden boeiden haar. Ze onderging hun kracht in de verandering, die zich in haar voltrok. Er ontstond in haar ziel een rijk en diepgeworteld geloof. Geloof — niet in waarheden, maar geloof in *Hem*. Zij, de ziels-ontvankelijke, had den Meester verstaan. Zij was den Heer innerlijk méér nabij gekomen dan de discipelen.

Wat *doet* Maria eigenlijk?

Ze zalft den Heer.

Inderdaad, maar...... wát doet ze daarmede?

Wat betekende die daad? Haar waarde lag niet in de prijs van de olie, die de discipelen eens gauw gingen berekenen (die stumperds!), maar in haar beteekenis.

Het was de dag vóór Jezus' koninklijke intocht te Jeruzalem.

„Ik toch heb Mijn Koning gezalf over Zion".

„Ik heb David, Mijn Knecht, gevonden; met heilige olie heb ik Hem gezalfd".

Maria bewijst en huldigt Jezus als Dengene, dien ze gelovig aanvaardt als den Christus en...... den Christus, den door God over Zion gezette Koning, komt de zalving toe met myrrhe-olie.

Maria zalft *den Koning*.

Zij zalft Hem in heilige opdracht — overeenkomstig hetgeen geschreven staat in het boek der Psalmen.

Hier, in dit huis, een dag vóórdat het woord in vervulling zal gaan:

Zie, Uw Koning komt tot u, zachtmoedig......

heeft de Koningswijding, de Koningskroning, plaats.

Daartoe is Maria de Uitverkoren Vrouw.

Vlees en bloed heeft haar dit niet geopenbaard.

De volgende dag trekt de Meester Jeruzalem binnen en laat zich als Koning huldigen. Hij is er toe gezalfd met myrrhe-olie.

Wat zullen we zeggen over de prijs der zalf?

Toonde hij niet aan, hoe dankbaar Maria was, dat ze geloven mocht? Welk een vreugde voor haar ziel te weten: deze Jezus is *mijn* Koning!

Ze deed, zegt de Heiland, wat ze kón. Waar geloof doet nooit minder.

Maria was de eerste, die Jezus als Koning kroonde.

Dat *moest* eens geschieden.

Zij mocht dat doen — de begenadigde.

Zij deed dat voor ons allen. Daarom jubileert onze ziel in haar daad.

Haar geloof was wonderbaar: het was geloof in den *stervenden Koning!*

Ze *brak* de dunne hals van de fles.

De Evangelisten verzuimen niet met ons te zeggen, *hoe* de olie kon gaan vloeien.

Men *brak* n.l. slechts de hals van de fles, wanneer het gold een *gestorvene* te zalven. Vandaar dat de Heiland van haar daad zegt:

zij heeft het gedaan tot Mijn begrafenis.

Is H ij de Koning, dan zal Hij *niet* sterven, dachten de discipelen.

Hij *is* de Koning, en nochtans zal Hij sterven, betuigde Maria. Zó zal Hij Koning worden in eeuwigheid. Zoo wordt Zijn Koningschap over zondaren, over door Satan geknechte zielen, werkelijkheid.

Maria was de eerste, die dat mocht inzien.

Koning, ga sterven! — riep zij den Meester toe.

Tot de dood riep God, door Maria's daad, den Zoon.

Maria's daad wordt door de geblinddoekte discipelen heftig aangevallen. Zijn de blinden niet steeds de felste critici?

Maar de Heere Jezus neemt deze vrouw onder Zijn bijzondere bescherming. Hij ziet in haar daad Gods lei-

ding; hoort in haar belijdenis den Vader roepen. Hij maakt zich klaar om als Koning de poort des Doods binnen te rijden.

Maria ontving de kroon der onsterfelijkheid.

In elke daad van hogere verlichting en heilige liefde, zit iets van de eeuwigheid.

Hosanna den Koning, Die voor ons de Dood inging!
Liefde, in U is al ons leven,
Gij, GIJ zijt ons hoogste Goed!

L.

OOG en OOR

VERGEVEN.

We kennen wellicht het verhaaltje, of hebben het in elk geval wel eens gelezen, van keizer Otto de Grote, die eens de Kerstnacht doorbracht in de domkerk te Quedlinburg. Een man, gehuld in een boetekleed, trad binnen en naderde den machtigen heerser. Deze man was de broeder des keizers, die zich reeds enige malen zwaar tegen hem vergrepen had.

„Tweemaal heb ik je vergeven," sprak de keizer, „maar *nu heb je je leven verbeurd. Binnen drie dagen zal je* worden onthoofd".

Toen trad de abt met het Evangelie in de hand op de beide broeders toe en las de bekende woorden van den Heiland: „Niet zevenmaal, maar zeventig maal zevenmaal".

Dit moedig getuigenis van den geestelijke maakte op den keizer diepe indruk. Een ogenblik aarzelde hij nog, en toen wierp hij zich in de armen van zijn broeder en vergaf hem zijn schuld.

Tot zover de geschiedenis van keizer Otto de Grote en zijn broeder Hendrik.

Misschien zegt u dit verhaaltje niets. En het is heel goed mogelijk, dat gij nog wel een serie verhaaltjes kunt opdissen, veel interessanter; in elk geval wáre belevenissen, waaruit gemakkelijk een tegenovergestelde conclusie te trekken valt. Gekheid is het, om maar steeds weer een schone lei te maken, zodra de schuldige dat begeert. Ze nemen gewoonweg een loopje met je. Je kunt veel beter het koord eens strak aanhalen. Ze mogen best eens weten, dat je geduld niet eindeloos is. Een mooie boel zou het worden, wanneer je maar steeds weer moest vergeven, wanneer je tegenpartij — in het nauw gedreven en geen uitweg ziende — zulks begeerde.

Bovenstaande redenering kennen we allen. Daarop is ook nog wel het een en ander te zeggen. Het gaat natuurlijk om de bedoeling, om de z u i v e r e bedoeling van zo'n betoog. En dan is al dadelijk van belang de vraag: wie spreekt alzo. Want wanneer de hierboven weergegeven gedachtengang van een christen afkomstig is, dan kan men achter z'n christen-zijn gerust een vraagteken plaatsen. Een christen, die zijn roeping verstaat, leeft uit een ander beginsel dan dat van den natuurlijken mens. Een christen wordt meer openbaar aan zijn gezindheid dan aan zijn woorden. Hij moge nog zo glad zijn in woorden, de daden demonstreren duidelijk zijn gezindheid.

Als christenen geloven wij de schuldvergeving, enkel om des Middelaars bloed. God is barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van goedertierenheid. Hij zal niet altoos twisten, noch eeuwiglijk de toorn behouden. Hij doet ons niet naar onze zonden en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden. Och, wie kent deze woorden niet? Welk een Evangelie! Deze woorden spreken ons van Gods gezindheid jegens schuldige mensenkinderen. Neem de schuldvergeving weg uit de christelijke godsdienst en ge krijgt een dode godsdienst; het hart is er dan uit.

Christus predikt door Zijn woord en wandel de vergevensgezindheid. Zonder vergevensgezindheid kunnen we Christus' discipelen niet zijn. Zonder vergevensgezindheid is onze godsdienst een groter of kleiner stuk verstarde, levenloze orthodoxie; al zullen de orthodoxen van onze dagen deze soort van orthodoxie op zogenaamde schriftuurlijke gronden natuurlijk zonder meer gaan afwijzen.

Vergeven is nimmer een kwestie van tellen, maar van gezindheid!

Hebben wij niet allen Gods vergeving van node? En vergeeft God ons niet om Christus' wille? Zullen wij niet in der waarheid Christus' volgelingen willen zijn, wanneer het gaat om onze verhouding tot den naaste?

* * *

HUMOR OF ERNST?

Wat hebben we gelachen om die spoorwagons, die men kon aanvragen in deze tijd van woningnood. Wat een zorg van den betreffenden minister voor beroepen voorgangers van Baptiste gemeenten, welke nog maar steeds geen woning op de kop kunnen tikken.

Ikzelf was juist in Sneek, toen een broeder dier gemeente mij vroeg, of ik het nieuws al gelezen had. Dit was niet het geval, zodat ik spoedig daarop hoorde lezen van de beschikkingen, door den minister van Verkeer en Energie getroffen ten bate onzer gemeenten.

Doch sommigen konden niet onderscheiden tussen humor en ernst. Ze hielden voor waar hetgeen ze lazen. En toen ze later vernamen, dat het maar zo iets als een grap moest verbeelden, konden ze het grappige van het geval helemaal *niet inzien. Een enkele maakte zich wellicht* een beetje boos, al probeerde hij dat zoveel mogelijk te verbergen.

Hoewel de oog en oorschrijver bepaald niet afkerig is van humor, zo wil hij hier toch even terloops opmerken, dat hij niet aansprakelijk gesteld kan worden voor deze niet onaardige geschiedenis van de spoorwagons.

De H.

Een gesprek

OVER DE KINDERDOOP

(Slot)

Nu volgt een overzicht van het betoog van Ds. Louw.

Spr. begint zijn toespraak met de opmerking, dat de doop het gemeente-vormend element is in het N. T. Deze kan niet van het geloof worden gescheiden. Het geloofsbegrip wordt omschreven als vertrouwen, overwonnen zijn door de goedheid Gods. Het is dus het zichtbare resultaat van onzichtbare werking. Aldus komt de gemeente tot openbaring. De kerk is het verschijnsel na de komst van de kinderdoop.

De doop staat op de grenslijn tussen gemeente en wereld en is grensteken.

Het vlees moet er buiten gehouden worden, want het gaat om diegenen, die Christus verlost heeft.

Het grensteken *moet op de grenslijn staan;* het *mag* niet verschoven worden. Er moet onderscheid gemaakt worden tussen historisch geloof en geloof des harten.

De wedergeboorte trekt de grens tussen wereld en gemeente.

De gemeente des Nieuwen Testaments moet in ere worden hersteld. Zij moet zijn een gemeente van ware gelovigen. Is ze dit niet, dan volgt een heilloze verwarring van vlees en geest. Dan is er een kerk, die *naast* het fundament bouwt.

Opvallend *is, zegt spr., de zozeer uiteengaande moti-*

vering der verschillende kinderdopende kerken.

De Roomse kerk noemt de doop middel tot wedergeboorte. Zij matigt zich de beschikking over de wedergeboorte aan. En betoogt daarom, dat de doop de wedergeboorte bewerkt.

De Lutherse kerk is in haar uiteenzetting niet duidelijk, als het gaat over de motivering van de kinderdoop. Luther zelf heeft er veel om gestreden. In zijn jonge tijd heeft hij gezegd, dat de doop niet van het geloof kan worden gescheiden. Het N. T. spreekt voortdurend over het geloof, als uitsluitende voorwaarde tot de doop.

Bekend is zijn woord: zonder geloof geen sacrament; doop zonder geloof is vorm. Waarom hij zijn toevlucht nam tot het het plaatsvervangend geloof der peten.

De theoloog Aulèn laat de nadruk vallen op de prioriteit (voorrang) der genade. De genade gaat vooraan.

Doch dit geeft nog geen grond tot de kinderdoop, meent spr., want waar geen Heilige Geest meer is, verdwijnt de gemeente en is alleen maar schijngemeente.

Het grote bezwaar tegen de kerk is, dat ze alléén maar orthodox wil blijven, niets meer.

De onenigheid bij de gereformeerde broeders leidt tot de bekende scheiding. De synodalen zeggen: de doop verzekert de inwendige genade (veronderstelde wedergeboorte) en de bezwaarden leren: de doop verzekert de belofte. De synodalen proberen bij de Schrift te blijven en handhaven daarom het „zonder geloof geen sacrament", hetgeen volgens spr. ten gevolge heeft, dat de Baptisten zich nauwer verwant weten aan hun inzichten dan aan die der vrijgemaakte broeders.

Prof. Ridderbos verkondigt de stellingen: de doop is voor gelovigen en de kinderen moeten gedoopt worden; waaruit de conclusie volgt: dus geloven de kinderen.

Maar, zo vraagt spr., is dit Schriftuurlijk?

In Bijbelsen zin zijn kinderen immers niet- of nog-niet-gelovig.

Prof. Greydanus voert aan: „God zegt nergens: „doop mijn gelovigen", maar: „doop mijn bondelingen" (???).

De betekenis van de doop in het N. T. laat toch alleen maar toe, dat deze aan gelovigen bediend kan worden.

Prof. Emil Brumer, zelf kinderdoper, zegt onderweg te zijn. Hij is er nog niet!

De doop moet blijven, wat hij voor Christus en Zijn discipelen was. In verband met het verbond wordt van doop niet gesproken. Evenmin gebruikt de Schrift de doop in verband met familierelatie.

De doop maakt geen christen, maar maakt openbaar. Als beeld wordt de kroning gebruikt. De kroon wordt hem opgezet, die recht heeft op het koningschap. Een kroon alleen maakt geen mens tot koning.

In Col. 2 : 11 en 12 is sprake van de betrekking der besnijdenis tot de doop, maar welke is die? Het gaat hier om de erkenning van het gestorven zijn met Christus. Daaraan gaat de besnijdenis vooraf. De doop maakt de geestelijke vernieuwing zichtbaar. Het is zeer willekeurig en onjuist hier te beweren: de doop is in de plaats gekomen van de besnijdenis.

In Handel. 2 : 39 gaat het blijkens het verband om de belofte des Heiligen Geestes, die u toekomt (nu nog altijd!) en uwen kinderen (nakomelingschap) en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere onze God toe roepen zal. „Die daar verre zijn" is een technische uitdrukking in de Schrift voor de heidenen, zowel door Jesaja, als door Paulus in z'n Efezenbrief gebezigd. Die waren immers niet in het verbond begrepen, dat op de Sinaï was gesloten? De belofte komt hen niet toe krachtens het feit, dat zij in het verbond waren. Het Sinaïverbond was de bewaring voor geestelijke en zedelijke verwildering tot wering van ontaardende invloeden.

Neen, zegt spr., het genadeverbond is niet teloor gegaan. In een bespreking van Joh. 15, waarin het zelfgetuigenis van Jezus „Ik ben de ware wijnstok", wordt aangetoond, dat Israël er was om Zijnentwil. Op tweeërlei wijze kunnen ranken met de wijnstok verbonden zijn. Vruchtbaarheid of onvruchtbaarheid zijn daarvan de gevolgen. De onvruchtbaarheid van Israël wordt aangetoond in deze gelijkenis.

De vruchtbaartheid komt mede in de doop tot uitdrukking, zoals Prof. Brumer zich uitdrukt: „Gedoopt worden is de hand geven aan God. God richt mij in mijn wezen op."

Met betrekking tot de kinderen der gelovigen, merkt spr. op, dat deze in dezelfde relatie tot God staan als Israël. Het Testament blijft van kracht. Het verbond der belofte is in Christus gerealiseerd.

In Hand. 3 : 25 wordt, naar spr.'s mening, gewezen op de nauwe, niet wezenlijk andere betrekking tot het verbond der belofte. Hier geldt de stelregel: eerst de Jood en ook de Griek, maar beiden zijn ze verdoemelijk voor God.

In zijn wederwoord betoogt Ds. Janssen, het verband te kennen tussen doop en gemeentebegrip der Baptisten. Tegen dit laatste voert hij zijn bezwaren aan, waar het inhoudt, dat de gemeente gemeente van wedergeborenen is. De gereformeerde belijdenis spreekt van ware christgeloovigen. In de practijk is het begrip gemeente van wedergeborenen een fictie. Er zijn immers onzuivere elementen, die eerst op de oordeelsdag kunnen worden weggedreven. Herinnerd wordt aan een aantal gelijkenissen, o. a. van het visnet, de 10 maagden, het zaad in de akker. Het N. T. kent die elementen in de kerk, die er niet thuis horen. De Apostel spreekt over zondaars in de kerk. Vandaar de onmogelijkheid, dat de doop een onmisbaar grensteken zou kunnen zijn van kerk en wereld. Wij kunnen harten niet doorgronden. Wie behoren tot de kerk en wie tot de wereld?

De Sacramentsleer stelt hier voor vragen, zegt spr. Doop en Avondmaal hebben iets gemeenschappelijks, dat hun aard bepaalt.

Wanneer de doop openbaart, wie van Christus zijn, wat is dan het hoofdbegrip van het Avondmaal?

Spr. ziet het hoofdbegrip in de doop als sacramentsteken de verzegeling van de beloften Gods, zo ook in het Avondmaal. Het zijn de tekenen en zegelen van Gods beloften in het verbond der genade. „Dit is het N. T. in mijn bloed", de uitspraak, waaruit het verband van het Avondmaal met het verbond duidelijk is. De bedoeling der sacramenten is ons in geloof aan de beloften te versterken.

Zeker, wij hebben het werk des H. Geestes nodig in onze harten. Wij zijn dood in zonde en misdaden. Wij moeten wedergeboren worden. Maar de vraag is: „hoe werkt God met ons mensen in dit leven?" Hoe komt God tot ons en handelt met ons?"

De H. Geest maakt het Woord Gods krachtig en vernieuwt het hart. God komt tot ons door het Woord, het Woord van de Heilige Geest. God komt tot ons door de Sacramenten.

De enige grond van betrouwen zijn de beloften. Daarnaast de sacramenten van doop en avondmaal. De beloften hebben Christus tot inhoud, waarom de nadruk moet blijven vallen op de beloften. Zij zijn de grote heerlijkheid van de kerk des Heeren.

Het werk van de Heilige Geest is niet te waarderen boven de beloften der heerlijkheid. De H. Geest is onderpand, dus minder dan de zaak zelf. De beloften vormen de grondslag van het leven der kerk.

In het wederwoord van Ds. Louw bespreekt deze de betekenis van de doop als in Rom. 6 aangegeven. Die is duidelijk genoeg.

Met betrekking tot de „zuiverheid" maakt spr. opmerk-

zaam op de afsnijding als correctief van de zuiverheid der N. T.-ische gemeente. Zuiver dan wel te verstaan met betrekking tot de samenstelling.

Nogmaals wordt over de gemeente en de leer der sacramenten gesproken.

Spr. merkt op, dat de wedergeboorte tot oorzaak heeft de Geest van God. Het middel daartoe is het Evangelie. Er mag geen scheiding gemaakt tussen Woord en Geest. Maar het leven ontspringt nu eenmaal aan de Geest.

Het geloof is doopvoorwaarde. Dit geloven, de voorwaarde tot zaligheid, is door ieder te volbrengen, is een eenvoudige zaak. Immers wordt de behoudenis om niet geschonken. God komt met Zijn oordeel tot ons in de doop.

God heeft de doop zo ingesteld, zodat we er in Gods oog niet meer zijn als oude mens.

Daarom is de doop zo waardevol, omdat God die heeft ingesteld, aldus Ds. Louw.

Een groot aantal binnengekomen vragen werd door beide sprekers beantwoord.

Ik heb getracht, u het gesprokene zo beknopt en zo juist mogelijk weer te geven. Daarnaast ook moeite gedaan, dit onbevooroordeeld te doen. U zult dan kunnen nagaan, waar de gedachten gelijkliepen of tegenover elkander stonden.

Wij hopen zeer, dat dit gesprek moge bijdragen tot een verheldering in menig opzicht.

H. Bakker.

Van vreze en vreugd des dienaars

Ieder mens heeft zo zijn eigen zorg en vreugde. Zowel de arbeider, de huisvrouw als de koopman. Nu eens vreest men, dan weer kan men zich verheugen. Dat is bij een voorganger al niet anders.

Paulus leefde in zorg over de gemeente der Thessalonicenzen. De leden hadden te lijden van hun volksgenoten. Reeds toen zij het woord hoorden, was dat onder zware verdrukking. Hij, Paulus, zou ze nu zo graag weer eens zien, maar telkens werd het onmogelijk gemaakt. Hij schrijft, dat de satan het hem belet heeft. Hoe zal het de gemeente gaan? Die vraag achtervolgt hem gedurig en maakt hem eindelijk zo onrustig, dat hij Timotheus zendt, om te informeren, om ze te versterken en te vermanen, dat toch niemand zou wankelen onder de verdrukkingen. Zo licht kon de verzoeker hen verleiden en daardoor zouden alle inspanningen vruchteloos zijn geworden. Timotheus gaat en keert terug met buitengewoon verblijdende berichten. Hij roemt hun geloof en liefde en zegt, dat ze zich met zoveel liefde het verblijf van Paulus herinneren. Dat verblijdt den zendeling en vertroost hem bij al de nood en druk, waarin hij verkeert. „Want nu leven wij, als gij staat in den Heer".

Een voorganger heeft zijn eigen zorgen. Niet allen in de gemeente zullen beseffen, hoe groot en diep die soms zijn. Zijn ogen gaan de leden langs en nu en dan verwijlt hij bij iemand, bij een gezin. Hij heeft verdriet over een eigenzinnigen broeder, die zich onttrekt, als het niet gaat, zoals hij meent, dat het zou moeten gaan. Waarom geeft die man zich toch niet wat meer? De herder denkt met enige vrees aan den broeder-zakenman, die soms praktijken beoefent, die hij zo moeilijk kan combineren met een door Gods Woord en Geest geregeerd geweten. Als dat maar goed komt. Dan weer blijven de gedachten stilstaan bij een zuster, die het moeilijk heeft, daar haar man, afkerig van de godsdienst, steeds meer van zijn vrouw vervreemd. In de zangvereniging is ook weer wat onenigheid en sommige leden hebben bedankt; de directeur liet altijd eenzelfde soort liederen leren. In het gezin Jansen is weer drukte en hij zal er wel heen moeten om hen te wijzen op hun wederzijdsche verantwoordelijkheid. De kinderen van Pietersen zijn maar lastige elementen op de vereni-

LEIDRAAD Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN.

VII.

Hoofdstuk 4 : 1—31.

TER ORIëNTERING.

De betekenis van dit Schriftgedeelte ligt daarin, dat we hier de beschrijving hebben van de eerste botsing van de gemeente met Israels overheid. Opnieuw ontmoeten Israels oversten den Heere Jezus — nu in de gestalte en het werk van Zijn Apostelen. In deze mannen en hun werk keert Hij tot hen weder en dat in genade. Hij vraagt als 't ware revisie van het vonnis over Hem gewezen. Opnieuw moeten nu zij, die Hem eens verwierpen, hun houding bepalen. De uitkomst is, dat zij in hun afwijzende houding volharden en daarop door God worden losgelaten.

CHRISTUS, ANDERMAAL DOOR ISRAEL VERWORPEN.

I. *Petrus en Johannes verantwoorden zich:* vers 1—12.

De genezing van den verlamde had plaats gehad in een der gebouwen, die rondom de tempel lagen. De Joodse Raad had een eigen politiemacht, die voor de orde in en rondom de tempel moest zorgen. De actie tegen de Apostelen gaat uit van de Sadduceën. We moeten daar goed op letten. De Sadduceën vormden de hogere priesterklasse en voerden het bewind over Israel. Zij verwierpen de leer der opstanding. Daarom hun verontwaardiging, vers 2. Was Jezus uit de doden opgestaan, dan was heel hun levenshouding veroordeeld. De zucht tot zelfhandhaving dreef hen. Verwekte het Evangelie naar deze kant vijandschap, het had naar de andere kant heilzame invloed, vers 4. Let op die tegengestelde werking.

De volgende dag grote raadsvergadering. Het verhoor gaat over de vraag, hoe het wonder tot stand kwam. Geschiedde het onder demonische invloeden? Dan was het strafbaar. Petrus en Johannes treden achter Christus. Niet ten opzichte van hen, maar ten opzichte van Christus moet een beslissing vallen. Die viel reeds éénmaal: „dien gij gekruisigd hebt". Maar God hief dat vonnis op; Hij wekte Jezus op uit de doden, bracht Hem terug in het leven en nu werkt Hij: het wonder, dat geschiedde, is daarvan het teken en bewijs.

Petrus blijft niet bij het wonder staan. Het wonder is een goddelijk, aan Israel gegeven teken, dat God Jezus centraal gemaakt heeft: beslissend: de Steen, waarover men valt of opstaat. De Toetssteen. Het woordje „moeten" in vers 12 duidt een door God vastgestelde regel aan. Krachtens Gods beschikking is Jezus voor elk mens de Beslisser.

II. *De Apostelen worden terecht gewezen:* Vers 13—22.

De „vrijmoedigheid", der Apostelen is niet te verwarren met driestheid of vrijpostigheid, maar betekent blijmoedigheid. Ze maakten de indruk van uiterst gelukkige

ging en wat moet nu nog worden geprobeerd om ze te veranderen? Klaasen en zijn vrouw missen nu al meerdere weken in de dienst. Er zijn trouwens velen, die niet zo trouw zijn als men zou mogen verwachten. En zo stapelt zich het een op het andere en de voorganger zakt hoe langer hoe dieper weg in zijn stoel. Heeft hij zijn beste niet gegeven? Is het misschien zijn schuld, dat sommigen verachteren in de genade? Is zijn prediking dan niet duidelijk en krachtig genoeg geweest? Moest hij op zijn huisbezoek meer in de roos raken? Of is hij misschien min of meer ongeschikt voor dit werk? Zo worstelt hij en gaat langzaam maar zeker onder. Hij lijdt er onder en om hem legt zich een gordel van niemandsland. Hij wenst geen innerlijk contact meer met iemand, wie dan ook.

Wat is er weinig nodig om dien voorganger te verlossen uit de nood en druk. Een broeder geeft hem Zondagmorgen na de prediking de hand en zegt, dat hij zo versterkt geworden is door het woord van den dienaar. Het is alsof een lentewind over de verstarde velden van zijn ziel waait. Hij ziet in die dienst ook de familie Klaasen en de wolken breken, de zon der vreugde bestraalt zijn hart. Hij heeft enige vreemden in de kerk gezien. Hij heeft gehoord van een heerlijke daad van geloof van een zijner gemeenteleden en als hij thuis komt, zoemt hij een versje en voelt de verbaasde ogen van zijn vrouw op zijn rug. Hij is opmerkzaam geworden op de liefde van meerdere broeders en zusters voor het werk. Opeens ziet hij de positieve zijde van het leven in de gemeente en ontdekt, dat er bij velen een diepe trouw is. Hij begint te beseffen, dat er door velen nog waarlijk gebeden wordt, ook voor hem. En langzaam maar zeker vaart een andere geest in den vermoeiden voorganger. De moeilijke gevallen komen hem minder hopeloos voor. Hij herrijst en herwint zijn kracht. Zijn geloof in de roeping wordt onaantastbaar en fors trekt hij het zwaard des Geestes. De gemeente speurt, dat er iets gaande is. De bazuin, nog kort geleden gebroken klanken voortbrengend, wordt helder en klaar. Over de hele linie. In ieder breekt wat. Muren worden geslecht. Sloten gedempt. Stroken niemandsland worden verslonden door druk grensverkeer. Er is contact, leven. Verdoolden keren terug. Zwijgenden spreken. Zuchtenden zingen. En de dienaar des woords zegt: „Want nu leven wij, als gij staat in den Heer".

En wat is dan het leven schoon, ook van den voorganger.

Huizinga.

ZAAIERS

Dat zouden ze worden, die twee mannen, die samen op een mooie dag naar Frankrijk trokken. Ze gingen er heen met het doel er een beter bestaan te vinden dan in hun geboorteplaats. Daar, in dat vreemde land, waren schatten te verdienen, die ze in Ougrée (een voorstad van Luik) met geen mogelijkheid bijeen konden brengen.

Julien en Thonnet dachten slechts aan tijdelijke dingen, de geestelijke lagen helemaal buiten hun gezichtskring.

Daar in Denain kwamen ze echter in aanraking met de Baptiste gemeente en daar leerden ze een andere wereld kennen.

De wereld van het eeuwige licht.

Daar vonden ze de gemeenschap met God.

Een diepe vreugde doorstroomde hun zielen, toen Jezus Zijn intocht hield in hunne levens.

De gemeenschap met Christus deed de begeerte naar aardse goederen wegvallen, een andere dorst kwam er in hun leven.

De dorst naar zielen.

Van Christus wilden ze getuigen.

Hem brengen aan hun volk.

Dachten ze voorheen alleen aan het tijdelijke, nu hielden ze hun ogen gericht op het loon, dat Jezus geeft.

In 1892 keerden ze in hun geboorteplaats terug, met

---

mensen. Deze blijmoedigheid deed sommige rechters aan Jezus denken! — Hun overleg is niet eerlijk en in onoprechte mensen loopt het Evangelie altijd vast. — Bekend is Petrus' antwoord: een richtsnoer van al ons handelen. Van *rechts*praak is in deze hele gebeurtenis weinig te bemerken. Niet het recht, maar datgene, wat deze mannen voor nuttig voor het volk hielden, gaf de doorslag. Het volk als zodanig is nog ontvankelijk voor het Evangelie, vers 21 en 22. Daarom wordt het ontzien.

III. *De Apostelen in het midden der gelovigen.*
Vers 23—31.

Uit de reactie, die op de mededelingen der Apostelen in de gemeente volgen, mogen wij afeiden, dat de bedreigingen zeer ernstig geweest zijn. Uit de latere geschiedenis blijkt dat trouwens ook wel. Let bij de gebeden, die de gemeente opzond:

1. hierop, dat zij zich de macht Gods te binnen roepen, vers 24;
2. ze voelden te staan in het midden van de strijd om Christus. Hun persoonlijke belangen vallen weg;
3. ze wisten zich, onder alle dreigend gevaar, beschermd door de Raad Gods, waarin ook de vijandschap der mensen een plaats gevonden heeft. Dat sterkt het hart;
4. ze vragen derhalve niet om verbetering der omstandigheden; om een gemakkelijk lot, maar om kracht de moeilijkheden overwinnend te doorstaan, vers 29 en 30.

Het antwoord op hun gebed is de kennelijke nadering Gods: de plaats wordt bewogen, vgl. Psalm 29. God plaatst kracht tegen kracht; Hij haalt de Zijnen niet weg van het strijdperk, maar gordt ze ter overwinning. En... de „vrijmoedigheid" is er weer, dat is: de blijdschap in den Heere, die sterkte geeft.

Vragen:

1. Wat betekent de uitdrukking: de opstanding der doden in Jezus?
2. Wat blijkt uit de opgave van het getal der gelovig geworden mannen a. g. de organisatie der gemeente?
3. Welke waarde moeten wij toekennen aan de uitdrukking „naam" in vers 7, 10 en 12?
4. Welke invloed heeft de omgang met den Heere Jezus volgens vers 13 op ons gemoedsleven?
5. Waarom wilde de Joodse Raad de uitbreiding van het Evangelie onder Israel voorkomen?
6. Noem enkele teksten in het vervolg der Handelingen, waaruit wij de ernst van de bedreigingen zouden mogen afleiden.
7. Wat leert vers 23 a.g. het karakter, dat onze gemeentevergaderingen behoorden te hebben?
8. Wat leren de verzen 24—31 a.g. het houden van bidstonden?
9. Waarom zou het gebed begonnen zijn met de aanspraak „Gij Opperheer!"?
10. Waarmede zal een levend gebed steeds in overeenstemming zijn?

een brandende begeerte om Christus te brengen aan hun familie en vrienden.

Het waren in het oog der wereld geen grote lichten.

Thonnet was allesbehalve een redenaar; wat hij echter als spreker miste, werd hem ruimschoots vergoed door zijn volkomen toewijding.

Julien kon slechts met grote moeite een Frans werkwoord vervoegen. Dit belette hem evenwel niet om het slagzwaard des Heeren te hanteren tegenover de vorst der duisternis.

's Avonds hield hij gewoonlijk samenkomsten in de huizen, waar men dan een gedeelte met elkaar las uit de Heilige Schrift, enige liederen zong en bidstonden hield.

Na verloop van ongeveer zes maanden kregen onze broeders versterking in de persoon van F. Delilez, Belg van geboorte, die in de Verenigde Staten het Evangelie had leren kennen die nu terug gekomen was naar zijn vaderland, om daar van zijn Heer te getuigen.

Gezamenlijk trokken onze broeders er nu op uit, om het goede zaad te zaaien. Vooral het openluchtwerk bood hun schitterende kansen. Allerwege waar ze maar een gelegenheid kregen, brachten ze het Woord.

En de Meester, Die sprak: „Mijn Woord zal niet ledig tot Mij wederkeren, maar het zal doen hetgeen waartoe Ik het zenden zal," heeft ook hier woord gehouden.

Wie nu door de Rue Roi Albert wandelt, ziet daar een mooi Bapt. kerkje staan, plaats biedend aan ongeveer 150 personen. De vliegende bommen zijn er op enkele meters vandaan uiteengespat, doch het gebouw heeft vrijwel geen schade gekregen.

Zaaiers waren deze mannen, een grote oogst is er op gevolgd. Enkele jaren geleden vertoonde de gemeente aldaar een inzinking, doch op het ogenblik bloeit zij weer op en staat zij daar als een levende getuige van Jezus, Die ook daar bewijst, dat Hij is de Heer der gemeente.

De oude voortrekkers zijn reeds allen ingegaan in de rust die er overblijft voor het volk van God; maar het zaad, dat zij zaaiden, groeit en draagt vrucht.

Zaaiers, zaait!

Heerenveen. H. Sikkema

Scandinavische Baptisten bijeen

Dr. Rushbrooke, president van het Wereldverbond, schrijft ons: Midden Januari kwamen vertegenwoordigers van de Baptiste Unies in Noorwegen, Denemarken en Zweden te Stockholm samen. Voorzitter der vergadering was Dr. Hj. Danielson van Zweden, vice-voorzitters Joh. Norgaard van Denemarken en Dr. Arnold T. Ohrn van Noorwegen.

Men besloot een permanent „Scandinavisch Baptiste Comité van samenwerking" te vormen, bestaande uit drie leden van ieder land en aan dit comité op te dragen te onderzoeken op welke wijze men zal kunnen samenwerken in de literatuur, theologische opvoeding, buitenlandse zending, opwekkingscampagnes, werk onder zeelieden, enz. Eveneens besprak men de mogelijkheid of men niet een collectieve verantwoordelijkheid op zich zou kunnen nemen ten aanzien van de in nood verkerende Baptisten van een of ander land, bijv. Polen.

Met grote voldoening en waardering werd gewag gemaakt van de wereldbroederschap van ons Verbond en men gaf eenstemmig uitdrukking aan het verlangen deze band te verstevigen. Dit verlangen vond reeds een gedeeltelijke vervulling in het besluit, de door de oorlog ontstane achterstallige schulden van contributies zo spoedig mogelijk te voldoen en in het advies deze in de toekomst te verhogen.

Vele andere belangrijke aangelegenheden werden in de zittingen, die drie dagen duurden, besproken. Vooral werd de nadruk gelegd op de wenselijkheid, dat spoedig een ontmoeting van leidende Baptiste broeders, uit de diverse Europese landen plaats zou vinden, ten einde samen over vragen van geestelijke en materieële wederopbouw te beraadslagen.

GEMEENTE-BERICHTEN

2e EXLOëRMOND.

2e Exloërmond kan met grote dankbaarheid het volgende mededelen: De 22e Januari hield de gemeente haar jaarvergadering. Uit de verschillende verslagen bleek duidelijk, dat de Heer ons rijkelijk had gezegend. Tot ouderling, in de plaats van onzen oudsten br. ouderling R. Veldman, werd onze aftredende diaken, br. J. Vriezema, gekozen. Tot diakenen, in de plaats van de broeders A. Grooten en J. Vriezema, werden gekozen de broeders F. Niemijer en L. Veldman. Onze br.-voorganger behandelde het onderwerp: Nieuwe wegen voor onze gemeentelijke samenleving. Een gezegende bespreking volgde. Rijk gezegend keerden wij huiswaarts. De Zondag daaropvolgende werden de nieuwgekozen broeders in hun ambt bevestigd. 3, 4 en 5 Februari hield de gemeente evangelisatie-samenkomsten. De laatste avond was Ds. Weenink in ons midden, die, met onzen br.-voorganger, de blijde boodschap der verlossing bracht. Na afloop van deze dienst koos een jonge broeder voor Jezus. Zondag 3 Maart was voor de gemeente weer een hoogtijdag, want wij hadden het voorrecht om twee zusters en twee broeders door de doop de gemeente binnen te leiden. Voor deze doopdienst was grote belangstelling en er werd met aandacht geluisterd naar de prediking van onzen voorganger. Na afloop van deze dienst vierde de gemeente met een grote schare het avondmaal, waarbij de nieuwe leden een hartelijk woord werd toegesproken. Het waren gezegende uren en met een hart vol dankbaarheid keerden we huiswaarts.

Met hartelijke broedergroeten, namens de gemeente,

D. Wever.

Mededelingen

APELDOORN.

Aan onze broeders en zusters in alle gemeenten: We zijn verblijd, want de Heer heeft ons rijkelijk gezegend! Nadat onze br. Ds. L. de Haan het beroep naar Apeldoorn had aangenomen, probeerden we met man en macht een woning te krijgen en na veel tegenslag zijn we daar nu toch in geslaagd. Zo God wil zullen we Zondag 14 April onzen voorganger en zijn gezin met vlag en wimpel binnen halen. Wilt u deze datum alvast noteren? We komen op dat onderwerp spoedig terug met nadere bijzonderheden. Onze oud-voorganger Ds. A. A. Hardenberg zal Ds. de Haan in zijn ambt bevestigen. 't Zal voor de gemeente een grote dag worden en we hopen dat velen uwer deze dag met ons kunnen meemaken.

De uwe in Christus. De secretaris.

DEVENTER.

Bevestiging en intrede van Ds. K. Prins op Zondag 31 Maart a.s. in de Bapt. kerk, Binnensingel. V.m. 10 uur bevestiging door Ds. J. Hekhuis van Muntendam. Tussen 12—2 uur koffietafel. N.m. 3 uur Intrede van Ds. K. Prins. 's Av. 7 u. Begroetingssamenkomst. Afgevaardigden en belangstellenden van zustersgemeenten worden hartelijk uitgenoodigd. Zij, die van de koffietafel of van logies willen gebruikmaken, worden verzocht, dit vóór 24 dezer mee te delen aan br. A. Dijkstra, Oudegoedstr. 70, Deventer.

De secr.: M. Peters.

SNEEK.

Ds. Tijman neemt op 24 Maart a.s. afscheid van de gemeente te Sneek in de voormiddagdienst, die om halftien begint. In de namiddag, om vier uur, komen gemeente, vrienden en voorganger nog eens samen.

TREEBEEK.

Ds. H. Hornstra van Vriescheloo zal 7 April a.s. zijn intrede doen in de gemeente te Treebeek. De bevestiging zal geschieden door Ds. Bakker van E. E. Veen.

NOORDBERGUM.

Op Zondag 31 Maart des middags 2 uur zal D. V. Ds. L. de Haan afscheid nemen van de gemeente te Noordbergum. Brs. en zrs. uit de omliggende gemeenten, die deze dienst willen bijwonen, zijn hartelijk welkom!

Secr. A. Kloetstra.

UTRECHT.

De gemeente te Utrecht maakt met vreugde bekend, dat haar nieuwe herder en leraar, Ds. G. W. Tijman, D.V. op 7 April a.s. in de arbeid te Utrecht bevestigd zal worden door Ds. L. de Haan des morgens om 10 uur in haar kerkzaal Kerkstraat 28. Intrede des middags om 3.30 uur in de Doopsgezinde kerk, Oudegracht 270. Des avonds om 8 uur zal een Begroetingssamenkomst gehouden worden, wederom Kerkstraat 28.

Andere gemeenten worden vriendelijk verzocht zich te laten vertegenwoordigen door één of twee afgevaardigden. Afgevaardigden en belangstellenden — ook zij zijn hartelijk welkom — die logies behoeven, willen dit wel ten spoedigste melden aan F. Bos, v. d. Goesstraat 17, alhier. De naburige gemeenten zullen nog een schriftelijke uitnodiging ontvangen.

COMMISSIE TOT OPLEIDING.

Bovengenoemde Commissie is, door het zich terugtrekken van Ds. J. W. Weenink en de benoeming door de U. C. van Ds. H. Bakker, gewijzigd en aldus opnieuw samengesteld: Ds. J. Louw, voorzitter; Ds. A. A. Hardenberg, secretaris; Ds H. Bakker, lid.

BELANGRIJKE MEDEDELING

In „De Christen" van 15 Febr. werd door Ds. J. Louw reeds iets medegedeeld over het uitgeven van een Dagboek. Besloten werd intekenlijsten beschikbaar te stellen voor hen, die interesse hebben in of buiten de gemeente belangstelling op te wekken, om op dit Dagboek in te tekenen. De voorwaarden zijn zeer aantrekkelijk. Deze worden u gaarne medegedeeld door den Beheerder van het Lectuurfonds

Willemstraat 9, Sneek. W. Modderman.

HET DAGBOEK

Wat volgens De Christen van 8 Maart j.l. bij ons nog overweging was, heeft vaste vorm aangenomen: er zal bij u iemand aan huis komen, om u te vragen om uw intekening op het Dagboek, dat — vergelijk u maar eens met andere uitgaven van gelijk formaat, gelijke omvang en uitvoering — erg goedkoop wordt aangeboden. Die *mij* reeds geschreven heeft, dele dat de zuster of den broeder mede en bestelle *niet opnieuw!*

Daar waar geen correspondent van De Christen is of deze niet voor het boek zou werken, melde zich een broeder voor deze actie aan! Wij zullen er allen wel bij varen: de *Unie*, de *intekenaren* en de *broeder zelf!*

Geef u a.u.b. direct op en vraag condities aan bij br. W. MODDERMAN, *Willemstraat 9* te SNEEK. Doe het en doe het nu! J. Louw.

BEROEPINGSWERK

Bedankt voor Rotterdam-Zuid: Ds. H. Doornkamp te Den Haag.

Bedankt voor Sneek: Ds. J. W. Weenink te Stadskanaal.

Beroepen te Rotterdam-Zuid: Ds. C. Brandt te 2e Exloërmond.

Nog eens (en voor het laatst E.R.):

ONZE HOUDING

ten opzichte van de Politiek

Ons weekblad „De Christen" is blijkens het opschrift, gewijd aan de verbreiding van de beginselen van Nieuw-Testamentisch Christendom. Telkens echter treffen ons daarin bijdragen omtrent de houding, die de Christen heeft aan te nemen ten opzichte van de politiek, met als resultaat een aansporing tot lid worden van een of andere partij of Christelijke organisatie. Meermalen b.v. lazen we, dat de gelovige, hoewel niet *van* de wereld, zich niet mag terugtrekken in een „splendid isolation", maar zijn plaats in de wereld moet innemen, zo nodig veroveren. De invloed van het Christelijk volksdeel moet zich demonstreren, Christus moet Koning zijn, ook in het politieke leven, enz., enz.

Met dat al gaat ons weekblad langzamerhand de politieke kant op, evenals zovele andere „kerkelijke" bladen reeds voordien gegaan zijn.

De Nieuw-Testamentische Christen is NIET van de wereld, hoewel in de wereld. Hij leeft niet zichzelve, maar Christus. Hier op deze aarde is hij nog slechts gast en vreemdeling en gedraagt hij zich als zodanig. Reeds op grond daarvan heeft hij niet het recht zich te mengen in de politieke aangelegenheden van het land, waartoe hij niet meer behoort. Hij zoekt een beter vaderland, nl. dat boven is, en zijn wandel is in het hemelse. Voor zover hij iets te doen of te laten heeft in deze wereld, volgt hij nauwkeurig de aanwijzingen van zijn Hoofd, dat gezegd heeft: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Als Overste dezer wereld heeft Hij Satan aangewezen. Wel heeft Hij de wereld overwonnen, maar eerst straks zal de wereld Hem uitgeleverd worden. Nu zien wij nog niet dat Hem alle dingen onderworpen zijn (Hebr. 2 : 8). Nu is er oorlog, ellende, lijden overal. Straks neemt Hij de teugels in handen.

Dat Dr. A. Kuyper een andere mening is toegedaan en eens zei: Er is geen duimbreeds op enig terrein van het leven, of Christus zegt er van: „Dit is Mijn", zegt natuurlijk niets. Alleen wat Christus zegt, heeft waarde voor den N.-Testamentischen Christen. Christus is ook

voor ons, Baptisten, de enige Leidsman. En wanneer br. J. H. Kollen beweert: Nooit mogen we vergeten, dat Christus ook van de politiek zegt: „Dit is Mijn, dan zouden wij gaarne willen horen, wanneer en waar Christus de politiek voor zich opgeëist heeft. Ik vrees echter dat politici beter met de politiek, dan met de Heilige Schrift op de hoogte zijn.

Wanneer men vroeger Ned. Hervormd zei, dan bedoelde men Chr. Hist. Zei men Gereformeerd, dan bedoelde men Anti-Revolutionair. Binnenkort zegt men Baptist en dan bedoelt men Chr. Dem. Volkspartij of welke andere partij dan ook. Dan is de gevaarlijke politieke zuurdeesem zodanig uitgewerkt, dat we meer politici zijn dan gelovigen en als Christus straks wederkomt, zal Hij met recht vragen: Is er nog geloof te vinden? Die zich geroepen gevoelt in de politiek te gaan of lid van enige partij te worden, late hij gerust zulks doen. Maar hij mene niet, dat hij daarmede Christus dient. Daarmede kan hij mogelijk zijn maatschappelijk welzijn verhogen, zijn financiëele toestand verbeteren en wat niet al, maar zijn verhouding tot de wereld gaat ten koste van zijn verhouding tot zijn Heiland. De gelovige werkt de werken Gods, d. w. z. datgene wat God hem te werken geeft. En dat zijn nooit politieke bouwsels in deze wereld, want hij leeft als uitgetrokken uit deze tegenwoordige boze wereld (Gal. 1 : 4).

Confessionele partijen hebben teleurgesteld, waarom zullen nieuwe partijen niet teleurstellen? Alles stelt teleur, wat niet Christus zelf is. De partij van heden is wellicht de tegenpartij van morgen. Immers toch, tal van voorgangers van grote kerken zwenken reeds naar „links". Die gisteren medewerkte aan „Christelijke" partijen, is vandaag mede-verantwoordelijk voor de verschuiving naar links van die partij(en) en de konsekwenties daarvan.

Alle politiek — en wij hebben dit ernstig ondervonden gedurende de laatste jaren — voert de mensheid naar de oorlog. Want politiek zoekt macht, macht zoekt zwaard. Politiek geeft geen vrede. De politiek van Nebukadnezar, zowel als van Napoleon en tal van andere wereldheersers, hoe uiteenlopend van doelstelling ook, bracht de oorlog over de mensheid. Alle politiek in de Schrift — voornl. in het O. T. — doet ons zien, dat deze te maken heeft met den ouden mens, niet met het nieuwe leven. Politiek eist den gehelen mens op. Straks misschien ook ons gehele weekblad. Nu reeds is een gehele voorpagina daaraan gewijd en een gedeelte van de tweede bladzijde. Zo doorgaande duurt het niet lang of wij worden daarin uitsluitend voor maatschappelijke problemen geplaatst, „omdat ze zo actueel, zo belangrijk, zo dringend" zijn.

Politiek is gericht op maatschappelijke verbetering van den mens, d.w.z. van den natuurlijken mens; niet van den nieuwen mens. Daarom is politiek funest. Gal. 2 : 20 leert ons de dood van den ouden mens, en het leven van den nieuwen mens *door* Christus. Politiek is handenvulling van Satan. Het moge onschuldig lijken, maar het zet duizenden gelovigen met veel ijver aan de arbeid. Hele kerkgenootschappen zijn reeds verpolitiekt. Laat ONS waken. De gemeente des Heeren heeft te maken met den Geest. Daarbij is geen plaats voor politiek. De Geest doet ons zijn in de dingen des Vaders en laat ons geen tijd voor wereldse, d. w. z. vergankelijke dingen. Zoekt de dingen die boven zijn (Col. 3 : 1). Reeds in het Paradijs was de mens aangelegd op de verheerlijking van zijn Schepper. Paulus, Petrus en zovele anderen besteedden al hun tijd met het uitdragen van het Evangelie. Christus zeide bij Zijn uitgang uit deze wereld: Predik het Evangelie aan alle creaturen. Daarbij komen we tijd te kort. Geef den Keizer wat des Keizers is, maar Gode wat Gods is. Laat de wereld wat tot de wereld behoort, wij hebben een andere taak: God te dienen. In woord, maar ook in geschrift. Misbruiken wij daarom ons weekblad niet voor beschouwingen over gevaarlijke wereldse zaken als politiek, die eenvoudig gelovigen scheef zouden kunnen trekken.

J. Goezinne.

Naschrift. — Ons pogen was te peilen, welke onze roeping ten opzichte van ons volk is op het terrein van het staatkundige leven.

J. Goezinne zegt, dat we in 't geheel geen taak hebben in het politieke leven. Dat is óók een antwoord aan hen, die ons voortdurend aanklampen met de vraag om voorlichting en raad a.g. deze zaak.

We lazen de beschouwing van br. Goezinne met belangstelling; met volkomen begrip van het uitgangspunt; met waardering voor de bedoeling, doch zonder te kunnen instemmen met zijn bewijsvoering, dewijl hij de kwestie te simplistisch stelt.

Zij heeft op andere reacties over dit onderwerp d i t voor, dat zij zuiver principiëel is, en daar het in ons blad slechts om principiëele voorlichting gaat, kan de gedachtenwisseling o. i. hiermede wel gesloten worden.

Het standpunt — dit zij nog opgemerkt — door br. Goezinne bepleit, is historisch gezien hetzelfde als oudtijds door de volgelingen van Menno Simons werd ingenomen als reactie op de ontsporingen der Munsterse richting in de Doperse Beweging.

Ieder kan nu voor zichzelven, uit de stukken, die geplaatst werden, conclusie trekken.

Wie praktische voorlichting wenst, richte zich tot de eene of de andere, of tot vele politieke partijen.

L.

VRIJDAG 29 MAART 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2786

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

De smart des Konings

En toen Hij nog dichterbij gekomen was en de stad zag, weende Hij over haar; .... omdat Gij de tijd niet hebt opgemerkt, dat God naar u omzag.

Luk. 19 : 42 a en 44b.

De lucht daverde van gejuich. Takken kraakten en de op de grond geworpen klederen geleken een veelkleurig tapijt, dat uitgerold werd voor den naderenden Koning.

„Gezegend Hij, die komt......"

En de Koning weende.

Gij hebt de tijd niet opgemerkt, dat God naar u omzag. Van dat omzien Gods zingen wij in de psalmen: God heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Israël nooit gekrenkt. Reeds in Exodus lezen wij: Ik heb zeer wel gezien de verdrukking Mijns volks, en heb hun geschrei gehoord. Hij splitst voor hen de wateren en in de Woestijn geeft Hij brood en water. Maar vooral: Hij woont onder hen en wekt hen op door wet en profeten zich aan Zijn dienst te wijden. Terwijl andere volken zoeken en tasten of ze Hem mochten vinden, wenden zij zich tot den Heer des hemels en der aarde, hun God; zij kennen den levenden God. In deze laatste dagen is Johannes de Doper verschenen en vlak achter hem kwam Jezus. God is nedergedaald en heeft naar hen omgezien. Stromen van heil, lichamelijk en geestelijk, vloeiden uit tot het volk.

Het is niet te beschrijven, welk een genade het is, wanneer God naar het volk, de volken, den mens, omziet. Dat wil zeggen, dat God Zich inlaat, Zich bemoeit met den mens. De Heer ontfermt Zich over hem. Wij denken aan de gelijkenis van Jezus, Die ons vertelt van den priester en den leviet, die niet omzien naar den beroofden en verslagen man, die daar doodbloedt, maar dan van den Samaritaan zegt, dat hij zich ontfermde over dezen ellendige en redde van de dood. Zo zag God naar ons om in verre tijden, toen Hij de golfstroom van het Evangelie westwaarts stuwde. Zo zag Hij naar ons om, toen wij neerzaten onder de verkondiging van Zijn boodschap en werk. En telkens, wanneer ons het Woord ontsloten werd, de Tijding bezongen werd, zag God naar ons om. Nu en dan speurden wij Hem, niet als een schaduw, doch als een werkelijkheid.

Gij hebt de tijd niet opgemerkt...... Zo spreekt Jezus, Die dit geslacht eens vergeleek bij kinderen, waarvan een deel met begrafenisplechtigheden speelt, maar die anderen willen niet meedoen door te wenen. Of ze speelden bruiloft en floten vrolijke wijsjes, maar die anderen wilden niet eens dansen. Er was wel actie, maar geen reactie. Gij, zegt de Heer, weet de betekenis van avond- en morgenrood, van wind uit het westen of zuiden, maar de tijd onderkent gij niet. O, geslacht van heden. Hoe zijt gij zo blind en doof en onwillig. Gods actie heeft de uiterste graad bereikt, en gij koopt akkers, ossen en vrouwen. Gij antwoord niet op Zijn Woord. Nu, Israël, is uw tijd voorbij. Nu is het verborgen voor uw ogen. Gij wordt verlaten. Gij hebt Hem niet gewild.

Er is een tijd om behouden te worden en een tijd om verloren te gaan. Des Heeren tijd is nu. Er kwam voor Israël een uur, waarin er geen terug meer voor hen was. Waarin alleen nog het oordeel kon worden aangekondigd. Dat uur komt, zo lijkt het, voor volken, en voor u. Zo gij Zijn stem dan heden hoort, gehoorzaam. God spreekt. Antwoordt gij niet? Is er geen reactie uwerzijds?

Jezus weende over de stad. Hij zag haar toekomst. Zonder hope. Ondergang van volk en tempel. Verwoesting. Nu de Koning naar het kruishout verwezen zal worden, doven zij het laatste licht, dat redden kon. Hij weent. Niet over Zich, over Zijn lot. Over dat volk, die stad. De smarten van Jezus zijn vele. Hij leed onder het toekomstig lijden. Leed Hij niet onder het leed van allen, die Hem zouden verwerpen? Voor dezen Koning in liefde buigen wij ons en zingen:

o Heer, wat is Uw liefde groot!

Wij hebben een heerlijken Koning. Een wenende Koning.

Huizinga.

Losse schakels

ZO TERLOOPS.

In „Ons Orgaan", weekblad uitgegeven door den Bond van Vrije Evangelische gemeenten in Nederland, staat een Ingezonden stuk, waarin de schrijver positie neemt tegen een art., door een der Redacteuren geschreven in verband met het beginsel dier gemeenten. Hij verwijt daarin den betrokken redacteur, dat hij een tekst maar half aanhaalt en zegt dan zo tussen haakjes, dat dat ook de fout is, die de Baptisten maken bij het citeren van Mark. 16 : 16. Deze tekst luidt:

Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.

Dus, mijn broeders, troost u de moeite, om, zo vaak

ge deze tekst uit Mark. aanhaalt, hem volledig te citeren. Laat de tweede helft niet weg.

De Heere Jezus voegt geloven en gedoopt worden hier nadrukkelijk samen en eveneens, niet-geloven en verdoemd worden.

Voor ons is dit volkomen duidelijk. Wie niet gelooft, komt uit den aard der zaak aan de doop helemaal niet toe. Zo was het ten minste in de dagen der Apostelen en zo veronderstelt de Heere Jezus het hier ook. Daarom laat Hij in de tweede vershelft de doop weg.

Geloven en zich laten dopen is in de Heilige Schrift zo nauw verbonden, zo samenvallend, dat de Heere Jezus niet zeide: die geloofd zal hebben, zal zalig worden, maar: die geloofd zal hebben *en gedoopt zal zijn,* zal zalig worden.

Zouden alle broeders, die het met de doop der Heilige Schrift minder nauw nemen, dat willen behartigen? En wij van onze kant willen dan, zo vaak wij dit woord uit Mark. 16 aanhalen en wijzen op de saamhorigheid van geloven en zich laten dopen, ook wijzen op het nauwe verband, dat er is tussen niet-geloven en verdoemd worden.

DE DOOP EEN DEUR?

Zo nu en dan en zo hier en daar wordt onder ons wel gezegd, dat de doop de deur tot de gemeente is.

Dit beeld moge op zichzelve niet onjuist zijn, om de betrekking tussen doop en gemeentevorming aan te duiden, het lijkt mij ongewenst het te gebruiken.

De Heere Jezus heeft in Joh. 10 : 7 zichzelf de deur tot de schapen genoemd. Nu Hij dat beeld gebruikt heeft om iets van Zijn betekenis voor de gemeente aan te geven, moeten wij datzelfde beeld niet meer voor iets anders gebruiken. Dat sticht maar verwarring. Wanneer een Baptist zegt, dat de doop de deur tot de gemeente is, dan kan een kerkelijke broeder zo licht daaruit het verwijt distilleren, dat de Baptisten de betekenis van de doop overdrijven en hem in de plaats van Christus schuiven. Men zoeke, om de waarde en betekenis van de Doop voor de gemeente en het persoonlijke leven te verduidelijken, naar andere beelden.

Het beeld van de kroning is zeer passend!

Eveneens kan het beeld van de grenssteen met vrucht gebruikt worden.

En misschien vindt men nog andere beelden.

Het is goed om in beelden en gelijkenissen te spreken. Een zo ingeklede waarheid wordt eerder gevat.

DOOP EN BELOFTE.

Voor de stelling, nu gehuldigd in de Vrijgemaakte Gereformeerde Kerken, dat de doop niet het geloof, maar met de belofte verbonden moet worden, wordt bij voorkeur de tekst Hand. 2 : 39 aangehaald:

Want u komt de belofte toe, en uwen kinderen, en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere onze God toe roepen zal.

Dit „want" is rede-gevend. Om de betekenis van deze tekst goed te verstaan is het dus nodig, dat we teruggaan in Handelingen. Waarop slaat dit „want" terug. Het antwoord ligt vlak bij.

In vers 38 begint Petrus de vraag te beantwoorden, door verslagen harten opgeworpen betreffende hun zaligheid:

Wat zullen wij doen, mannen broeders? Vers 37.

Het antwoord vangt zo aan:

Bekeert u en een iegelijk van u wordt gedoopt (of late zich dopen) in de Naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.

Op grond waarvan mag de Apostel dat nu zeggen? Heeft hij daarvoor een goddelijke aanwijzing? En op grond waarvan mogen zondaren zich met vertrouwen tot God wenden en verzekerd zijn, dat ze dan de gave des Heiligen Geestes zullen ontvangen?

De motivering volgt onmiddellijk.

Want u komt de belofte toe en uwe nakomelingen en alle heidenen, wie van hen ook immer het Evangelie hoort.

Waartoe moedigt het feit, dat allen, die het Evangelie vernemen en in dat Evangelie zich door den God van alle genade horen roepen, aan?

Hiertoe: dat ze zich mogen bekeren en laten dopen.

Bekeren éérst en dan als bekeerden zich mogen laten dopen om langs deze weg de gave van den Heiligen Geest te ontvangen, die bezit van het Eeuwige leven waarborgt!

DE KRACHT VAN CHRISTUS' VOORBEDE.

De gemeente heeft altijd gevoeld welk een ontzaglijke troost er voor haar gelegen is in de voorbede van Haar Middelaar en Hogepriester. Aan bloot menselijke voorbede heeft de Heere Jezus reeds zulk een grote betekenis toegekend. Ge herinnert u onmiddellijk de gelijkenis van den man, die te middernacht tot zijn vriend ging om twee broden, omdat een vriend van hem, midden in de nacht bij hem had aangeklopt om onderdak. Luk. 11 : 5—8.

Maar van oneindig heerlijker betekenis is de voorbede van „den Vriend, ver boven anderen"! Waarom?

Als Paulus over deze voorbede van den Gezegende spreekt, zegt Hij van Hem dit:

Christus is het, die gestorven is, ja, wat meer is, die ook opgewekt is, die ook ter rechterhand Gods is......... en dan komt dat hoogste, waartoe dit alles voorbereidend werk was:

die ook voor ons bidt!

Zijn voorbede wortelt in Zijn heilswerk, dat den zondaar rechtvaardigheid voor God geeft. Het bloeit daaruit op; het ontleent daaraan zijn kracht.

De brief aan de Hebreën spreekt over dezen Hogepriester en zegt van Hem, dat Hij

heilig, onschuldig, onbesmet is, afgescheiden van de zondaren en hoger dan de hemelen geworden.

Op Zijn zondeloosheid legt deze Brief allen nadruk.

En omdat Christus zulk een Hogepriester geworden is......

leeft Hij altijd *om voor ons te bidden.*

Johannes wijst ons ook op den Middelaar van zo hoge waardij.

......en indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, *den Rechtvaardige.*

In Christus' zuiver-staan tegenover God, Zijn vrij zijn van de zonde, Zijn volmaakte rechtvaardigheid, ligt het geheim van de heerlijke kracht van Zijn voorbede.

BIDDEN EN ZONDIGEN.

Jacobus zegt, dat Elia een mens was van gelijke bewegingen als wij en hij bad...... Hij bad om grote dingen en werd verhoord. Reden? „Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel."

Het moet het gebed zijn van een *rechtvaardige.* In zulk een gebed ligt kracht. De psalmdichter zegt immers:

Had ik maar ongerechtigheid in mijn hart gezien, de Heere zou niet gehoord hebben.

Dit wordt aangevuld door den Spreukendichter, Spreuken 15 : 29.

De Heere is verre van de goddelozen, *maar het gebed* des rechtvaardigen zal Hij verhoren.

Het komt er bij ons bidden en dus ook bij onze voorbede op aan, hoe wij staan tegenover God. Is onze verhouding tot Hem zuiver; zijn wij „rein van hart", dan geld dit:

een krachtig gebed eens rechtvaardigen *vermag véél.*

Plaats hier naast de verklaring van den Zaligmaker: Ik wist, dat Gij mij *altijd* hoort...... Joh. 11 : 42. En vergelijk de gebedsvorm in Joh. 17 : 24: Vader, *Ik wil*, dat, waar Ik ben ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt......

Christus weet, dat Hij *altijd* gehoord wordt. Zijn bede wordt nimmer afgewezen. Hij is de *Rechtvaardige*. Daarom ligt in Zijn voorbede voor ons zulk een rijke bron van vertroosting.

Omvangrijk is Zijn voorbede; zij is *volhardend*, maar het voornaamste is haar ***kracht***.

PLAATS BEPALEN.

De Ned. Hervormde Kerk is bezig zich te bezinnen op haar plaats en taak in ons volksleven. Ze laat zich horen over tal van vragen. Velen juichen dit toe; anderen vrezen, dat de Kerk een terrein zal gaan betreden, dat het hare niet is.

Dit laatste is o. i. niet helemaal onjuist gezien. We moeten opletten, dat de Ned. Herv. Kerk niet zoveel plaats voor zichzelve gaat opeisen, dat er voor de andere Kerken en voor gemeenten als de onze, geen plaats meer overblijft.

Naarmate zij ontwaakt en zich vertoont op verschillend terrein, waarop men haar vroeger niet zag, en laat horen in zaken, waarover ze zich vroeger niet uitsprak, hebben wij na te gaan, waar onze plaats is en hoe wij staan tegenover een ontwakende Volkskerk.

Voor óns is dit vraagstuk minder brandend dan voor de Vrije Evangelische gemeenten. Ze staan van oorsprong en inrichting wat dichter bij die Kerk dan wij. De Liefde wenste naast de slome Volkskerk een Vrije Kerk met krachtig geestelijk leven. Het kwam de Liefde, dunkt ons, meer op het accent, dan op het fundament aan. Een sterk principieel man was de Liefde niet. De Vrije Kerk, die hem voor ogen stond, was meer een correctief van de Volkskerk.

Wanneer dan nu de Volkskerk ontwaakt, wat staat dan de Vrije Evangelische Gemeenten te doen? Is het principieel mogelijk, dat de Volkskerk de Vrije Evangelische Kerk overbodig maakt? Kan het ogenblik intreden, dat de Volkskerk een zodanige gestalte en orde verkregen heeft, dat de Vrije Kerk, nu de z.g.n. Vrije Evangelische Gemeenten zich daarin oplossen, omdat ze hun taak volbracht hebben?

LEER EN PRAKTIJK.

Wanneer als bezwaar van de kant van Vrije Evangelische broeders naar voren gebracht wordt het feit, dat er heden in de Ned. Herv. Kerk nog plaats is voor de Vrijzinnigen, dan behoort een opsmelten van de Vrije Evangelische Gemeenten in de Volkskerk tot de mogelijkheden der toekomst, inzover nl. het mogelijk is, dat de Vrijzinnigheid in haar bekende gestalte verdwijnt — en o. i. reeds nu verdwijnende is. Dat is trouwens, als wij het recht begrepen hebben, ook de verwachting van de orthodox Hervormden. Onder de invloed van het Barthianisme komt er een nieuwe probleemstelling.

We zouden liever zien, dat de Vrije Evangelische broeders de zaken anders zagen en hun geschil met de Kerk, in casu de Ned. Herv. Kerk, niet liep over de meer intellectuele lijn van „orthodox" en „vrijzinnig", maar over de scheidslijn der door God gestelde nieuwe werkelijkheid der wedergeboorte — het principiëel baptistische (nu baptistisch ruim genomen, in de zin van „gemeente-christendom") standpunt bij de gemeentevorming.

We willen nu gaarne horen aan welke kant de Vrije Evangelische Gemeenten staan: zijn ze principieel gemeente-christenen, is het gemeenteprincipe hun eigenlijk kenmerk en bestaans-rechtvaardiging, of leven ze slechts omdat in vroeger jaren zo weinig Evangelie in de Herv. Kerk werd verkondigd en kunnen zij in die Kerk zich laten opnemen, als dat maar in orde gekomen is?

WIJ EN DE NIEUWE SYNODE.

De secretaris der Ned. Hervormde Synode heeft in de vergadering in de Nieuwe Kerk te Amsterdam een symbolisch gebaar gemaakt. Hij nam de reglementenbundel der Ned. Hervormde Kerk, die boven op de Bijbel lag, in de hand, en legde die o n d e r de Bijbel. Deze verandering van plaats zou symboliseren, dat voortaan *niet* de Reglementen, maar het Woord Gods in de Ned. Herv. Kerk regeren zal. Naar dat woord zal geluisterd en gehandeld worden.

Hoopvol.

Maar nu hebben wij een bede aan de Synode en dat is deze: dat zij haar vonnis van ontzetting uit het ambt, eens over Ds. Feisser uitgesproken, zal herzien en herroepen. Feisser beriep zich bij zijn bezwaren tegen het verrichten van bepaalde handelingen op het Woord Gods en wenste, dat die bezwaren aan dat Woord zouden worden getoetst. Het antwoord was, dat zijn houding in strijd was met de Reglementen, en toen hij zich tegen de Reglementen bleef beroepen op het Woord, werd hij eerst geschorst en, in zijn trouw aan het Woord volhardende, uit het ambt gezet.

Wil de Commissie der Unie eens overwegen of in deze zaak niet een formele stap bij de tegenwoordige Synode der N. H. Kerk gezet moet worden? L.

OP TIJD.

Een gemeente in ons vaderland kondigt in haar weekblaadje van eind Februari een driedaagse Conferentie aan, te houden in...... September a.s. Een zaal is al gehuurd en de sprekers reeds gevraagd. De leden kunnen dus nu hun vrije dagen regelen naar de data dezer conferentie, want men hoopt de ganse dag, of liever drie maal per dag elkanders aangezicht te zien. Wij kennen alle de genodigde zes broeders niet, die op die conferentie zullen dienen, maar geven bescheiden in overweging, geen medewerking te vragen van mannen, die geen plaats hebben ingenomen in de — hoe en waar en onder welke naam ook georganiseerde Christenheid. We kunnen het best verdragen, als er broeders zijn, die de Schrift op het punt van gemeentevorming anders verstaan en uitleven dan wij, maar geloven dat het leven buiten gemeentelijk — of noem het: kerkelijk — verband, Christenheid-ontbindend werkt. Wij, als gemeente-christenen, moeten daaraan geen voet geven, door zo georiënteerde broeders te laten optreden als onderwijzers der gemeenteleden en van nog onbekeerde zielen.

Ook onder verkeerde kerk-vormen kan het Evangelie bewaard en aan de geslachten doorgegeven worden, maar zonder een vaste gmeentevorm raakt het Evangelie verloren, zoals de olie uitvloeit als er geen vat is, dat ze opvangt en bewaart.

OOG en OOR

ONZE ZANGKOREN.

Waar het gemeentelijk leven zich openbaart en opbloeit, daar worden in de regel ook plannen beraamd om de zanglust onder de liefhebbers op een dusdanige wijze te bevredigen, dat mede door het lied de waarheid Gods, welke in Christus Jezus is, wordt uitgezongen.

Een gemeentelijk zangkoor kan van onschatbare waarde zijn voor de Evangelieverkondiging. En waar de boodschap van het Evangelie zo duidelijk mogelijk, maar ook zo krachtig mogelijk verkondigd moet worden — krachtig is natuurlijk niet gelijk aan schreeuwerig —, zal men de prestaties van een zangkoor graag zo hoog mogelijk zien opgevoerd. Men neme geen genoegen met het feit, dat

men zingt, maar men stelle zich gedurig voor de vraag, hóé men zingt. Men onderschatte de betekenis van de zuiverheid van het lied geenszins.

Hoewel onze zangkoren in de regel niet zullen dingen naar prijzen en medailles op zangconcoursen, waarover we ons slechts van harte kunnen verblijden, zo dienen toch de *prestaties* zo hoog mogelijk te worden opgevoerd, juist ter wille van het doel, dat men zich gesteld heeft. Waarom zullen voor dat doel niet de allerbeste krachten gerecruteerd worden? Ook de zangersgaven zijn van God. En deze gaven mogen niet *mis*bruikt (dat is tot eigen glorie) worden, maar ze dienen *ge*bruikt te worden tot eer van Gods naam.

Zangkoren, welke gekenmerkt worden door een sterk christelijk roepingsbesef, zullen zich niet willen scharen in de rijen der kunstkoren onder kunstkoren dan verstaan die koren, welke de kunst alleen om de kunst beoefenen en die niet weten van het verlossende Woord.

* * *

DE ZANGREPETITIES.

Op de zangrepetities worden niet alleen de te zingen liederen ingestudeerd, maar moeten ook de stemmen geschoold worden. Ook zal enige kennis van de muziek de leden moeten worden bijgebracht. Men neme toch vooral geen leden aan, die niet zuiver zingen. Doet men het wel, dan is de soepelheid, welke betracht wordt bij het toelaten van leden, misplaatst. Het is vanzelfsprekend, dat het bestuur den *dirigent machtigt* om degenen, die lid wensen te worden, te testen.

De zangrepetitie beschouwe men niet enkel als een aangename afleiding. Het gaat op zo'n avond niet om gezelligheid zonder meer. Maar men komt samen om te zingen! Om te leren zingen. Men vermijde een luidruchtige sfeer, wanneer een partij oefent. De tijd van zingen moet zo productief mogelijk gebruikt worden. Daaronder behoeft de gezelligheid geenszins te lijden.

Paulus wekt de Filippenzen op, om te bedenken al wat liefelijk is *en al wat wèl luidt*, d. i. al wat een goede naam of klank heeft, waarvan met ere gesproken wordt en dat geprezen wordt. Euphonie of welluidendheid is een mooie naam voor een zangkoor.

De welluidendheid van een zangkoor mag niet gestoord worden door één of meer onwelluidende klanken. Gebeurt dat wel, dan schaadt men de macht van het lied.

Dat onze zangkoren maar getrouw zullen repeteren. Dit kan, wanneer de leden trouw zijn in het komen en niet om allerlei kleinigheden wegblijven. Ontrouw is de kanker van het verenigingsleven. Voor ontrouw voert ook de Schrift geen enkele verontschuldiging aan.

* * *

DE EVANGELISCHE TAAK ONZER ZANGKOREN.

Onze zangkoren moeten zo veel mogelijk medewerken in de Evangelisatiediensten. Men moet over een behoorlijk repertoire van liederen kunnen beschikken. Een zangkoor, dat zich een christelijk doel heeft gesteld, doch dat zo goed als nooit zingt, heeft voor de gemeentelijke arbeid zo goed als geen waarde. In een dergelijk geval kunnen de repetitie-avonden inderdaad nuttiger besteed worden.

Voor onze zangkoren ligt er een grootse taak op een wel heel breed arbeidsterrein weggelegd. Ik noem nog de evangelisatie-avonden, de christelijke feestdagen, de openluchtsamenkomsten, de jeugdpropaganda-avonden, de zangdiensten in ziekenhuizen en gevangenissen, enz.

De macht van het lied kan men m. i. moeilijk onderschatten. Machtige en van God gezegende evangelisatiecampagnes waren heel dikwerf mede een gevolg van het *geïnspireerde en inspirerende lied*. In *heerlijke opwekkingstijden* werden niet alleen aloude liederen, die eeuwige waarheden vertolkten of beter verklankten, gezongen, maar werden ook nieuwe liederen geboren, waarvan wij er nu nog vele kennen.

Een gemeente van Jezus Christus zonder gaven bestaat niet, zou ook geen recht hebben om te bestaan. In hele kleine gemeenten zullen toch nog zangersgaven aanwezig zijn. Wanneer men het niet tot twintig, dertig of veertig leden kan brengen, dan zal men toch wel een dubbelkwartet kunnen vormen.

* * *

DE OPVOEDENDE TAAK ONZER ZANGKOREN.

Onze Gemeenten moeten zingende gemeenten zijn. De Franse Hugenoten zongen hun psalmen in de nacht. De reformatoren hebben begrepen, dat de gemeente weer moest zingen. Spurgeon wilde in zijn kerk geen orgel, *want de gemeénte moest zingen*. Zingt den Heere psalmen, lofzangen en geestelijke liederen.

Er is op zichzelf natuurlijk niets op tegen, wanneer een gemeentelijk zangkoor gaarne de wieken wat breder wil uitslaan en met iets voor den dag wil komen, dat uitgaat boven het peil van het gewone lied. En toch zou het om meer dan één reden te betreuren zijn, wanneer dit streven een algemeen verschijnsel werd. Want immers, in meer dan één geval zou dit een overschatting van eigen krachten betekenen, die slechts tot teleurstelling kan leiden. Maar tevens zou het zangkoor aan zijn opvoedende taak in het midden der gemeente voorbijstreven.

Een zangkoor kan meehelpen om de gemeente, en vooral ook de jeugd der gemeente, te leren zingen! Het is fout, wanneer de kerkgangers de te zingen liederen beschouwen als iets, dat er nu eenmaal bij behoort. Een mooie gelegenheid om te collecteren en voor den prediker een aardige onderbreking, om zo nodig weer op adem te komen. En bovendien een niet onwelkome tijdsvulling, zodat de preek wat minder lang kan zijn.

Wie zo denkt, is gespeend van elke bijbelse voorlichting in dezen, en heeft tevens de les van de praktijk, zoals die in Christus' gemeente van alle eeuwen openbaar werd, nog nimmer begrepen.

De taak onzer zangkoren is veelomvattend en zwaar. Gewoonlijk zingt men in de diensten zo goed als nimmer meerstemmig. Dat is jammer.

Een prachtige psalm en een schone lofzang worden niet gezongen, wanneer ze onbekend zijn. Waarom zou *een zangkoor een psalm of een geestelijk lied niet eens kunnen vóórzingen?* Moet de kleinzieligheid van sommige leden, die ostentatief zwijgen, wanneer een ietwat onbekende psalm of lofzang wordt opgegeven, niet overwonnen worden? Zal een gemeente haar geloof ook niet gedurig weer in het lied belijden? En zal men er niet naar streven, om dat zingen zo goed mogelijk te doen, tot lof van onzen Schepper en tot meerdere glorie van Jezus' naam, maar ook tot versterking van ons geloofsleven?

Ik wijs hier alleen op de opvoedende taak onzer zangkoren. Zouden meer deskundigen hierover eens willen nadenken? Zij zullen deze taak beter kunnen omschrijven dan ik. Want theorieën, die toch niet verwerkelijkt kunnen worden, hebben voor ons doel, waarover het in bovenstaande gaat, zo goed als geen waarde. Men zal in mij een aandachtige luisteraar of lezer vinden.

d. H.

Die met tranen zaaien...

Toen in April 1899 zendeling Roger en zijn vrouw te Yakusu kwamen, gingen zendeling Stapleton en zijn vrouw met vacantie naar Engeland. Het was ook meer dan tijd voor hen, dat zij verandering van klimaat kregen. Terwijl zij in Engeland waren, had Stapleton veel last van gezwellen, waarschijnlijk ten gevolge van malaria en pas na een verblijf van twee jaar in Engeland konden zij weer naar Yakusu teruggaan.

In October was mevr. Roger ernstig ziek. Toen de zendingsstoomboot kwam, werd zij aan boord gedragen en vertrokken zij samen naar Kinshasa. Men had toen helemaal niet verwacht, dat hij de eerste zou zijn, die zijn aardse loopbaan zou eindigen. Toen bleven de zendelingen Millman en Sutton Smith samen te Yakusu. De laatste, die pas in September was aangekomen, had toen reeds voor de tweede keer malariakoorts. De eerste keer bijna 42° en de tweede keer niet veel minder. Daarom had het zendingscomité in Engeland zorg en besloot men, dat zendeling K. Smith en zijn vrouw in plaats van naar Upoto naar Yakusu moesten gaan.

Toen zij goed en wel te Yakusu waren, nam K. Smith het medisch werk over en mevr. Smith verzorgde de maaltijden voor allemaal. S. Smith schrijft: Toen de zorg voor de keuken en voor het medische werk van mijn schouders was, scheen het werk plotseling veel gemakkelijker en had ik meer tijd voor het schoolwerk. In die tijd besloot men ook om de Lokele taal te gebruiken, een besluit waarvoor men in later jaren dankbaar was. Dagelijks kwamen er toen 120 jongens en meisjes in school, het eerste gedeelte van de morgen waren allen samen en later gingen de meisjes, een 30-tal, naar mevr. Smith, die hen op de veranda van haar huis onderwijs gaf. Gedurende 6 maanden werd er geregeld gewerkt in school en goede vorderingen gemaakt. Niet alleen werden er leeslessen gegeven, maar ook het rekenen kreeg nu een beurt. Het zingen werd daarbij niet vergeten. We hadden nu langzamerhand 36 liederen vertaald en verzameld en kenden die nu allemaal uit het hoofd. Zingen is een voorname factor bij het zendingswerk. Een oude zendeling zei eens: leer de mensen zingen; kan men hen anders niet bereiken, dan zingen ze zichzelf de boodschap voor.

Toch was 1900 een jaar van veel beroering. Op een morgen in Januari verlieten plotseling al de meisjes de school onder luid geroep. Ze wilden het dorp in en niets kon hen tegenhouden. Daar was iets niet in orde met het betalen van de belasting en dus was plotseling het hele dorp in beweging. Ook bij andere gelegenheden gebeurde het soms, dat binnen een uur het hele dorp in kano's, met hun meeste bezittingen, naar de andere oever der rivier vluchtten. (De rivier is bij Yakusu 1600 m. breed.)

Maar het ergste waren wel de lilwa of libeli ceremonies. Gedurende een paar maanden waren oudere mannen en jongens in het bos, om de jongens in de geheimen van de stam en geestenwereld in te wijden. In die tijd werd het leven der zendelingen bedreigd. Een van de jongens, die met K. Smith van Upoto gekomen was, schreef er over: „Er is een lilwa ceremonie hier en de mannen van het dorp zijn erg boos. Ze hebben besloten om tien mannen te zenden, die zendeling Millman zullen vastbinden, tien anderen voor S. Smith en ook tien om K. Smith te binden. Maar toen de morgen aanbrak, waren ze bang". Die nacht was werkelijk een nacht vol beroering. Vanwege de drukte konden we niet slapen, maar er gebeurde iets, om de aandacht van de mannen af te leiden en we bleven veilig te midden van het gevaar. Dat was niet de eerste keer en ook niet de laatste, dat het leven van een zendeling in gevaar was. Een keer had men ook besloten een der zendelingen te doden, maar omdat juist die avond de lucht erg rood was, werd besloten dat het te gevaarlijk was om de moordplannen uit te voeren. Maar onder al de spanningen ging het werk voort. Zendeling Millman, die in Nov. op reis naar huis ging, was bijna gereed gekomen met het bouwen van zijn huis, de eerste woning van baksteen.

De Zondagsschool, in Januari begonnen, werd geregeld gehouden. Iedere Zondagmorgen vergaderden er dertig jonge mensen met ons. Verscheiden hunner beloofden, dat zij zo door wilden gaan en Jezus wilden volgen. Zendeling Millman vermaande hen om standvastig te blijven en de oprechtheid, die ze toonden, verblijdde onzen vertrekkenden broeder, die gedurende zijn vacantie veel voor deze jonge mensen bad. De meesten van deze groep werden later besliste belijders en terwijl ze, niet als groep, maar een voor een daarom vroegen, op hun belijdenis gedoopt.

In Januari 1901 kwam het bericht, dat zendeling Kempton op weg was naar Yakusu. Daarom zouden zendeling K. Smith en zijn vrouw naar Upoto vertrekken, waar men hun hulp erg nodig had. Helaas, mevr. Smith werd plotseling ernstig ziek en na een verblijf van slechts een jaar in Congo, werd zij opgeroepen en moest haar taak neerleggen. Ze had zich te Yakusu voorbereid voor haar werk te Upoto, zich beijverd om die taal te leren en nu werd Yakusu haar laatste rustplaats, zonder het werk te Upoto te hebben kunnen beginnen. Naast het graf van Albert Wherret werd haar graf gedolven en daar hebben we haar begraven met grote deelneming van de vrouwen en meisjes, die geleerd hadden haar lief te hebben en die nu in stille droefheid om haar graf stonden geschaard.

Een maand later vertrok onze broeder met een Nederlands handelsschip naar Upoto. Hij had zijn offer gebracht en hij aanvaardde zijn werk te Upoto, terwijl haar graf bij ons blijft als een getuigenis voor allen.

Zodoende bleven dus weer S. Smith en Kempton alleen voor het werk, dat steeds vastere vorm begon aan te nemen, totdat in October zendeling Stapleton en zijn vrouw terugkeerden van hun vacantie in Engeland. Zij waren de eersten, die na een vacantie terugkwamen. De meisjes waren zo blij, dat hun Mama weer bij hen was, terwijl de vrouwen zich verbaasden over een liefde, die eigen dochtertje van drie jaar achterliet in Engeland, om hen te komen onderwijzen.

Hun terugkomst was vooral belangrijk, omdat de mensen nu begonnen in te zien, dat het onze bedoeling was door te werken en dat wij gekomen waren om hen te helpen.

Zendeling Kempton had gedurende zes maanden de zorg voor de schooljongens op zich genomen, beide in school en gedurende de werkuren. Die jongens moesten voor en na schooltijd werken. Er moesten steenen gemaakt, gedroogd en gebakken worden. De steenoven was bijna altijd in gebruik en dus moest er ook heel wat brandhout gehaald worden voor het stoken van de steenoven. Ook werden er pannen gemaakt, die eveneens in de steenoven werden gebakken. De school telde toen 180 leerlingen, die van 16 dorpen kwamen en 8 verschillende volksstammen vertegenwoordigden. Maar niet allen konden zeggen, tot welke stam ze behoorden. Sommige jongens kregen bijna de tranen in de ogen, als hen naar hun stam werd gevraagd. Een Congo-jongen is trots op zijn stam en die zijn stam niet kan noemen, is een slaaf. In 1901 waren er nog velen, die door de Arabieren uit hun dorp waren weggevoerd en tot slaven gemaakt. Het beste wat door de Europese leiding gedaan is voor deze mensen, is wel het verbreken van de macht der Arabieren, die nu geen slaven meer kunnen verhandelen.

Toen mevr. Stapleton terug was, had zij spoedig weer

een school met 50 meisjes. Hoewel die meisjes wild en ruw en wispelturig waren, maakten zij toch vorderingen. Onze hoop voor de Evangelisatie van dit district is op deze jonge mensen. Zij moeten straks uitgaan om anderen het Evangelie te verkondigen. Daarom is het schoolwerk zo belangrijk.

Zoals reeds gezegd ontving mevr. Stapleton, of, zoals ze door allen genoemd werd: Mama, een hartelijk welkom. Na een week scheen het haar toe, of ze bijna niet weggeweest was en na twee weken was ze weer met de meisjesschool begonnen. Na enige weken ging een van de meisjes trouwen en naar Yalocha vertrekken. Van te voren was er grote belangstelling voor dat huwelijk, omdat er twee jonge mannen waren, die haar graag tot bruid wilden hebben. Zodra dus een van de jonge mannen een overeenkomst gesloten had met haar familie en de bruidsschat betaald was, werd zij in de nacht in haast in een kano weggevoerd over de rivier naar haar nieuwe tehuis. (Mag ik hierbij nog even vertellen, dat ik in Januari '38 iets dergelijks meegemaakt heb in een dorp van de Foma volksstam. Daar werd ook de hele Zondagnamiddag over een meisje onderhandeld en pas tegen de avond was het beslist, wie de bruidegom zou zijn.)

Zo brak het jaar 1902 aan. Zendeling S. Smith gebruikte de eerste maanden van dat jaar om reizen te maken per kano en lopende naar de omliggende dorpen. In Maart ging hij echter met vacantie naar Engeland. Het jaar werd met grote verwachting voor de toekomst begonnen. Zendeling Millman zou weer terugkeren naar Yakusu met zijn jonge vrouw. Mevr. Stapleton verheugde zich in het vooruitzicht, dat zij niet meer de enigste blanke vrouw zou zijn te Yakusu. Helaas, de blijdschap werd in droefheid veranderd. Te Monsembe moesten de reizigers een paar weken wachten en daar, slechts enige weken na haar vertrek uit Engeland, werd mevr. Millman ernstig ziek ,een ziekte die een einde maakte aan haar aardse loopbaan. Hij, die alleen achterbleef, boog zich voor de wil van God en nam moedig het werk op van de vijf eenzame jaren, die voor hem lagen.

Nog andere moeilijkheden verhinderden het werk in 1902. Bijna al het stenen en pannen bakken, evenals al het andere bouw- en timmerwerk hield op tegen het einde van Februari Opnieuw brak de strijd los tegen de Lilwa ceremonie. De oudere mannen hadden zich voorgenomen, dat geen enkele jongen aan de ceremonie zou ontsnappen. Zij wilden hun invloed over de jongeren niet verliezen. Wij gevoelden het nog veel meer dan in 1900, omdat we nu veel meer jongens in school hadden, die voor ons werkten en bijna alle van de Lokele volksstam waren. Gedurende een paar maanden was er bijna niemand op de zendingspost. Alleen reeds van het dorp Yakusu gingen er 100 jongens van verschillende leeftijd naar het betoverde bos. Alleen vrouwen en een tiental mannen bleven in het dorp. De gehele volksstam van de Lindi tot aan de Lomami hield zich gedurende twee maanden bezig met deze groteske vorm van geestesgemeenschap en verering van de afgestorven vaders van de familie.

Eerst gingen de jongens bij twee of drie tegelijk ons verlaten. Daarna waren er telkens weer vier of vijf minder. Spoedig waren er geen jongens van Yakusu meer bij ons. We dachten, dat het werk door kon gaan met jongens en mannen van andere dorpen. Maar opperhoofden en familieleden lieten hen niet met rust, totdat ook zij zich bij de anderen hadden gevoegd. De opperhoofden en oudere mensen hadden zich voorgenomen, dat de jonge mensen niet onder de invloed van de blanken zouden komen. Dus verbonden zij hen aan de stam met een band die in het verleden door niemand verbroken was. Op die manier probeerden zij de stam voor een radicale verandering te bewaren, die wel eens ontstaan kon door ons onderwijs. (Slot volgt.)

GEMEENTE-BERICHTEN

DRACHTEN.

Het is al een hele tijd geleden, dat wij iets van ons lieten horen. Toch zijn wij er nog, en mogen ook getuigen van Gods goedheid en liefde. Hij heeft ons ook in de moeilijke omstandigheden van oorlog en ellende zo wonderbaar geholpen en bewaard. Niet een van onze broeders is weggerukt, maar allen zijn teruggekeerd.

Doordat in 't begin van de oorlog het hele verkeer werd stil gelegd en wij geen sprekers van elders meer konden ontvangen, begonnen ook de moeilijkheden weer meer te rijzen; bijna het gehele bestuur moest onderduiken, zodat onze br. voorganger voor alles zowat alleen bleef staan. Maar gelukkig, de Heer gaf hem kracht om toch des Zondags eenmaal de diensten waar te nemen. Totdat de bevrijding kwam en wij allen den Heer konden danken voor Zijn uitredding. En naarmate het verkeer werd hersteld, konden wij ook weer sprekers van elders krijgen, die ons voorgingen, zodat alles weer op geregelde gang kwam.

Wij zeggen dan ook deze broeders vanaf deze plaats van harte onze dank voor hun bereidwilligheid waarmede zij steeds zo getrouw ons hielpen. Tevens doen wij een beroep op alle voorgangers, om, wanneer wij hen uitnodigen om te spreken, zo vriendelijk te willen zijn, ons te helpen.

Wij hebben deze winter zo nu en dan evangelisatieavonden gehad, met verschillende broeders voorgangers als sprekers en wij kunnen getuigen van de vele zegeningen, die we ontvingen.

In Februari j.l. hadden we onze jaarlijkse gemeentevergadering. Het was een schone avond. Uit de verslagen van secretaris en penningmeester kwam duidelijk naar voren, hoe onze gemeente door alles heen geleid was. Het was een gezellige, gezegende avond. In de bestuursverkiezing werden de oude bestuursleden weer herkozen.

Geliefde broeders en zusters, wij gaan voorwaarts, vertrouwende op den oppersten Leidsman. Hij zegene al onze gemeenten en stelle ons voor anderen ten zegen.

Met hartelijke broedergroet,

R. Volkerts, secr.

ZENDING: 'N OVERWINNING (2)

DE TROMMEL WERD VERBRAND.

Tijdens een van onze rondreizen ontvingen we van een heidens dorp een verzoek om een leraar-evangelist. Wij konden aan dit verzoek voldoen en zonden er een man heen om deze plaats voor Christus in bezit te nemen. Gedurende enige tijd ging het er goed. De bevolking luisterde graag naar de „mededelingen van God" en de kinderen kwamen in drommen naar school. Toen, nadat de leraar verscheidene maanden in het dorp werkzaam was geweest, hoorden we, dat een groep jonge mannen, die in het dorp thuishoorden, waren teruggekeerd. Zij hadden elders in een van de grote kampen gewerkt, kwamen nu — naar Congo-ideeën — rijk terug en besteedden een gedeelte van hun rijkdom door een trom te kopen.

Dit was droevig nieuws, want het is bijna onmogelijk, dat een trom en het Evangelie in hetzelfde dorp kunnen bestaan. Een trom betekent een dansfeest, dat de gehele nacht duurt, en dansen is een dorstig tijdverdrijf, dus palmwijn is een onmisbaar toebehoren.

En wanneer het volk door palmwijn dronken is geworden, dan volgen er allerlei verkeerde dingen, onzedelijkheid en ruzie, om nog maar niet te spreken van het

verzuimen van de dagelijkse bidstond en de school, en dat louter en alleen door lichamelijke uitputting.

Het was dus droevig nieuws, toen we het van die trom vernamen...... Wij konden echter binnen enige weken een plan maken voor een nieuwe rondreis in dit district. Dorp na dorp doorgaande, lieten we de mensen weten wat er gebeurd was, en nodigden hen uit, om op een bepaalde dag, wanneer wij in het „overtredende" dorp zouden zijn, op te komen om te vernemen, dat de „mededelingen van God" zouden ophouden. En toen we daar aankwamen, was de plaats stampvol mensen uit dozijnen dorpen en we wisten, dat de trom thans de vuurproef zou ondergaan.

Nadat het volk zijn avondmaaltijd had genuttigd, vroeg ik aan het opperhoofd, om hen samen te roepen. Daar kwamen ze aan, met honderden. De groep jonge mannen, die de trom gekocht hadden, zaten bij elkaar, rechts van mij, terwijl de rest van het volk een enorme halve cirkel vormde, recht tegenover mij. Ik kon alleen de dichtstbij zijnden onderscheiden, want het was nu heelemaal donker geworden. Maar iedereen scheen vastbesloten om zijn aanwezigheid kenbaar te maken. Wij hadden de handen vol met het rumoerige volkje en in het bijzonder met de eigenaars van de trom. In het begin waren ze geneigd onbeschaamd te zijn. Zij zeiden, dat zij van huis waren geweest en geld hadden verdiend en dat het hùn zaak was, er mede te doen wat zij wilden. Zij hadden besloten een trom te kopen en niemand had het recht zich daarmede te bemoeien.

Wij probeerden op alle mogelijke manieren om hen tot rede te brengen, en het gesprek ging door tot middernacht. Maar nòg waren de jongemannen onvermurwbaar.

Toen, ziende, dat wij niet opschoten, voelde ik, dat het tijd werd om de beslissing af te dwingen. Daarom riep ik uit: „jullie hebt gehoord wat ik heb gezegd en ik heb geluisterd naar wat jullie te vertellen hadden. Maar er is nog één ding te zeggen en dat ga ik nu doen.

Wanneer jullie werkelijk besloten bent om de trom te houden, dan gaat jullie leraar morgenochtend met mij mee. En willen jullie je leraar houden, dan zal je je trom weg moeten doen. Welterusten."

Deze mededeling was het teken voor een ongehoord kabaal, te midden waarvan de jongemannen overeind sprongen en wegrenden naar het achtereinde van het dorp. Ik beken, dat mijn gedachte was, dat zij uit louter bravour op de trom zouden gaan slaan. Daarom ging ik hen achterna en de menigte volgde. Ik kwam net op tijd om te zien, dat de eigenaar van de trom hem uit de hut sleepte, waar zij hem hadden ondergebracht, en hem aan stukken smeet, terwijl een ander met een brandend stuk hout vanuit een aangrenzende hut kwam aandragen en het te midden van de armzalige overblijfselen deponeerde, waardoor hij een heerlijk vreugdevuur aanlegde.

En daar stonden we, een grote menigte, in dat Afrikaanse dorp, onze gezichten verlicht door de vlammen van de brandende trom, terwijl de jonge mannen ons voorgingen in het lied:

„'k Wil U volgen, o mijn Heiland,
Waar ook 't levenspad mij leidt......"

Ja, ze hadden een zware strijd gehad. Het betekende voor hen heel wat om hun zuurverdiende geld in rook te zien opgaan. Maar zij weerstonden de verleiding en konden haar door Gods genade overwinnen.

„The Missionary Herald". Vert.: J. B.

We verheugen ons, br. J. Benne van 's-Gravenhage-Oost bereid te hebben gevonden af en toe een artikel uit Engelse Zendingsblader voor ons te vertalen.

H. Doornkamp, secr. U. Z. C.

Mededelingen

Ingevolge het „Besluit Herstel Rechtsverkeer" is iedere uitgevende instelling van binnenlandse effecten verplicht opgave te doen van het aantal, de soort, de nummers en de nominale waarde der door haar uitgegeven of te haren laste uitstaande effecten en wel vóór 15 Maart a.s.

Indien er gemeenten zijn, die obligatiën hebben uitstaan en daarvan nog geen opgave hebben gedaan, dienen zij hiervoor alsnog onverwijld te zorgen om moeilijkheden te voorkomen. Voor de verkrijging van formulieren en nadere inlichtingen stelle men zich in verbinding met een bankinstelling of commissionnair in effecten.

VRIESCHELOO.

D.V. Zondag 31 Maart a.s. nam. 3 uur hoopt Ds. H. Hornstra afscheid te nemen van de gemeente alhier.

Gaarna nodigen wij al onze zustergemeenten uit om zich door een of meer afgevaardigden te laten vertegenwoordigen.

Namens de gemeente, H. Blank, secr.

ARNHEM.

Arnhem loopt van stapel op Zondag 28 April a.s.!

Bevestiging van Ds. H. D. Hooghwinkel door Ds. K. Reiling. De diensten worden D. V. als volgt gehouden: 10 uur v.m. Bevestigingsdienst in het gebouw van de Volksuniversitei in de Rijnstraat (5 min. van het station). 3 uur n.m. Intrededienst, in het gebouw van de Volksuniversiteit. 7 uur n.m. Begroetingssamenkomst in de Bapt. kerk, Tuinstraat 16 (15 min. van het station).

Naburige gemeenten en verstrooide leden, die reeds een vragenlijst ontvingen, kunnen deze, zo volledig mogelijk ingevuld, inzenden *vóór 10 April a.s.* (niet alleen afgevaardigden zenden, hoor!) Gemeenten elders in ons land en allen, die geen vragenlijst ontvingen, worden hierbij hartelijk uitgenodigd!

Wij ontvingen dan gaarne van een ieder, die zijn belangstelling wil tonen, antwoord op de volgende vragen *vóór 10 April a.s.*: Wanneer denkt u te komen? (datum en tijd van aankomst). Met welke gelegenheid? (Trein, bus, enz.) Wenst u logies? Voor hoeveel nachten? Indien geen logies, wenst u dan middageten en-of maakt u gebruik van de koffietafel, die om 6 uur n.m. in de voorzaal onzer kerk, Tuinstraat 16, wordt aangeboden?

Wenst u het woord als afgevaardigde in de Begroetingssamenkomst?

Vetgeet u niet uw adres te vermelden!!

U ontvangt dan tijdig van ons het adres voor nachtlogies en een afspraak voor herkenning van onzen gids bij aankomst.

Opgaven zenden aan D. Spreeuwers, Rijnkade 90, Arnhem.

Namens de commissie „Voorbereiding tot ontvangst".

W. de Vries.

OPROEP VAN DE L. K. C.

Wie kan de L. K. C. voor een maand, ingaande 27 Juli, helpen aan een schipperskacheltje (z.g. vuurduveltje) en kookpotten of weckketels?

Wij willen deze graag tegen billijke prijs van u kopen of anders huren.

Aanbieding bij mej. J. Siersema, Jacobstraat 23, Groningen.

Vertrouwend op uw sympathie met ons kampwerk, zien wij gaarne uw aanbod tegemoet.

De L. K. C.

Toelichting: De L. K. C. is de landelijke kampcommissie, een „sub"-commissie van de Jeugdraad, aan welke commissie de leiding van het kampeerwerk onzer jeugd voor de a.s. zomer is opgedragen. E. R.

DE POSTZEGEL-ACTIE.

*Geachte Medewerkers(sters) in de Postzegelactie**

Hoewel ik gaarne een ieder persoonlijk mijn dank zou willen betuigen, is mij dit door de vele toezendingen, die ik reeds mocht ontvangen, niet mogelijk.

Langs deze weg wil ik dan allen, die mij gebruikte postzegels hebben toegezonden, hartelijk dank zeggen voor hun spontane hulp en medewerking, mij betoond.

Mag ik ook verder op uw aller medewerking rekenen?

Tot nu toe ontving ik reeds pl.m. 125.000 postzegels.

Tevens deel ik mede, dat zij, die mij hebben gevraagd naar het adres van het meisje, of mij brieven of iets anders hebben toegezonden, bestemd voor het zieke meisje, hieraan niet te kunnen voldoen, daar het meisje het verzoek heeft gedaan, haar adres niet te willen bekend maken, daar zij niet in staat is (lichamelijk en finantieel) deze te beantwoorden. Tevens zou dit te hoge portokosten met zich meebrengen.

Met vr. groeten,

Bovenstreek A61, Bellingwolde. J. H. Schreuder.

HARTELIJK DANK AAN ALLEN,

die hebben meegewerkt tot het doen slagen van de kalenderactie 1946, welke uitging van de prop.comm. van Tabitha.

Bijna 3000 exemplaren werden tijdens deze actie verspreid.

Hartelijk dank ook aan allen, die zo vriendelijk waren prompt op tijd hun afrekening aan mij te zenden.........

Slechts enkelen zijn tot nu toe in gebreke gebleven en hebben op mijn vriendelijk verzoek om afdoening nog niet geantwoord. Maar ik heb vertrouwen, dat ook zij nu spoedig hun postwisseltje zullen opzenden.

En waar nu de Tabitha-kalender 1946 in vele gezinnen in ons vaderland en zelfs daarbuiten, een plaatsje heeft gevonden, zo heeft de prop.comm. het aangedurfd om andermaal met een uitgave voor de dag te komen. Het is nl. de bedoeling om over enkele weken een zeer mooie verjaardagskalender te gaan verspreiden.

Deze kalender is, in tegenstelling met de andere soortgenoten, een kalender van blijvende aard. Meer dan één jaar zult u van deze verjaardagskalender plezier kunnen hebben. Zij wordt voorzien van zeer mooie bijbelse voorstellingen. Allen gemaakt naar reproducties van beroemde meesterstukken.

Voor de verkoop en verspreiding dezer bijzondere uitgave, rekenen wij natuurlijk weder op uw aller medewerking, zoals voorheen.

De prop.comm. van Tabitha komt hier echter nog nader op terug.

Zodra de kalenders van den drukker komen, zenden wij alle medewerkers(sters) een proefexemplaar, waarmede dan gewerkt kan worden. Ik twijfel er niet aan of ook hiervoor zullen vele bestellingen binnenkomen. Het is ten slotte toch alles voor de goede zaak, voor de arbeid in 's Heeren wijngaard.

Wij willen echter vóór alles ook dit werk weder biddend voorbereiden en vragen de voorbede van alle broeders en zusters, die de Tabitha-arbeid liefhebben.

De secr. van de Prop.-Comm. „Tabitha",

Vaillantlaan 47 II, G. A. Buitenhuis.

Den Haag.

BEROEPINGSWERK

De gemeente te Rotterdam-Zuid heeft Ds. Brandt te 2e Exloërmond beroepen.

Ds. D. Slort van Delfzijl heeft het beroep van de gemeente te Almelo aangenomen.

ADRESWIJZIGINGEN.

De adressen van penningmeester en secretaris der gemeente Drachten zijn resp. H. v. d. Velde, Oudeweg 140, Drachten en R. Folkerts, S.E.W. Oost 7, Dr. Compagnie.

G. W. Tijman, vorig adres Frisostraat 4, Sneek, nieuw adres: Stadhouderslaan 90, Utrecht.

Ds. L. de Haan, vorig adres Noordbergum, nieuw adres: Zwarte Kijkerweg 18, Apeldoorn.

ADVERTENTIES

Hedenmiddag nam God tot zich, in de volle verzekering des Geloofs, onze Zuster, Tante en Huisgenote

Zwaantje Kwakkelaar

in den ouderdom van 72 jaar.

FAMILIE G. POTS

Beerzerveld, 20 Maart 1946.

Heden werd tot mijn diepe smart plotseling van mijn zijde weggenomen mijn geliefde Echtgenoot

Hendrik Enter

in de ouderdom van 69 jaar.

Zijn leven was Christus.

A. ENTER-POTJEWIJD.

Apeldoorn, 20 Maart 1946.
Mr. v. Hasseltlaan 27.

Heden behaagde het den Heer in Zijn heerlijkheid op te nemen, na een kortstondige ziekte van 3 dagen, onze jongste lieveling

Alberta Johanna

in den aanvalligen leeftijd van 6 jaar en 3 maanden. De zekerheid haar te weten bij den Grooten Kindervriend is ons tot troost en sterkte.

H. BAKKER
KOOSJE en KLAAS

Veenhuizen, 21 Maart 1946

D.V. Dinsdag 2 April hopen onze lieve ouders

K. de Haan

en

D. de Haan-Bügel

hunne 25-jarige Echtvereniging te herdenken.

J. Aalbers-de Haan
J. Aalbers
Kunny en Verloofde
Jaap en Verloofde

Musselkanaal
Schoolkade 56

Receptie van 3-5 uur

In een gezin met twee schoolgaande kinderen, waarvan de huisvrouw ziek is, wordt zo spoedig mogelijk een

flinke huishoudster

gevraagd. Salaris volgens overeenkomst; wordt als huisgenote opgenomen. S. Slort, Bapt. Pastorie, Haulerwijk, Friesland.

VRIJDAG 5 APRIL 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2787

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Zie, de mens

En Pilatus zeide tot hen: Zie, de mens!
Joh. 19 : 5b.

Negentien eeuwen geleden. Prille morgen in Jerusalem, hoofdstad der Joden, onder contrôle der Romeinse bezetting. Een stad vol nationale en godsdienstige conflicten, vooral ten tijde der nationale feestdagen.

In het midden van de aandacht Jezus, rabbi van Nazareth, wiens woord, werk en wezen aller gemoederen reeds enige jaren bezighoudt. Hij is vannacht door het geestelijk gerechtshof ter dood veroordeeld en men komt tot Pilatus om dit vonnis te sanctionneren. Tot hem komen ze niet met godsdienstige kwesties, doch schuiven zaken van politieke aard op de voorgrond. Pilatus wil het recht, of de schijn daarvan, hooghouden en poogt den Veroordeelde te horen. Zowel door Dezen als door de priesterkaste wordt hem steeds meer vaste grond onder de voeten weggegraven en het einde is, dat hij, als om zijn onschuld te tonen, in een dramatische vertoning zijn handen wast. Eer hij tot deze demonstratie van onmacht en vrees overgaat, tracht hij, niet via het recht, doch via de lichtbewogen harten der volksmassa het recht te redden.

Jezus dan kwam naar buiten met de doornenkroon en het purperen kleed. Op Zijn gelaat de worsteling in de nacht, de sporen van bloed en speeksel. Zojuist gegeseld. Een menselijk wrak. Hebt medelijden, mensen. Hij is nu genoeg geblameerd en niemand zal meer last van Hem hebben. Doch het oordeel rolt als de donder door de bergen: kruisigen, kruisigen. Opdat vervuld zou worden het woord van de wijze Zijns stervens.

Zie, de mens.

Een collaborateur? Landverrader? Beul?

Een ketter, dweper, drijver?

Hij ging het land door, goeddoende, zegenende, genezende, een Heiland.

Maar is dit een mens? Zou bij zulk een behandeling niet elk mens zich rekken en opstaan tot de strijd, om ten minste de eer te redden? Waar is het protest? Daar staat Hij.

De mens in zijn ondankbaarheid. Hij heeft gegeven, geheeld, gezegend. Bij dag en bij nacht heeft Hij klaargestaan. Nooit heeft iemand tevergeefs Hem gezocht. Waar zijn nu de scharen, die Zijn brood aten, Zijn wonderen genoten? Zie, de mens. De *mens*, de verachtelijke mens. Hier zien wij hem nu. Hier zien wij ons nu.

De mens in zijn hebzucht en gelddorst. Drie jaren lang heeft Judas met Jezus, met dezen Mens, geleefd. Hij heeft in Zijn glorie gedeeld, naar Zijn woorden vol verborgen leven geluisterd. Vannacht heeft hij voor dertig zilverlingen een kus op het gelaat van dien Mens gedrukt en Hem in de handen der mensen gespeeld. Zie, de mens. De laaghartige, gemene mens. Hier zien wij den mens nu. Hier zien wij ons zelf.

De mens in zijn grootspraak. Ze hebben Hem trouw gezworen, Zijn handjevol volgelingen. Wat er precies gebeuren ging, wisten ze niet, maar Hij kon staat op hen maken. Zij zouden Hem niet begeven noch verlaten. Wij volgen. Zie, de Mens. Daar staat Hij. Alleen. Zij zijn allen gevloden. Als we ooit ergens den mens zien, dan is het hier Pilatus. Een volmaakte spiegel.

De mens in zijn lafheid. Pilatus weet wel wat recht is. Zijn geweten roept het uit en zijn vrouw waarschuwt hem. Maar hoe krijgt hij deze opstandige Joden tot rust? Wat zal de keizer wel zeggen? En al verder retireert deze man, deze mens. Hij zegt: Zie, de mens. Maar toen had hij toch op zichzelf moeten wijzen. Hier, mensen, de mens. En zo zijn jullie allemaal. Laf, ellendig, verkocht onder de zonde.

De mens in zijn vroomheid. Goddeloze godsdienst. Vol ontzetting de klederen scheuren. Geen heidens huis betreden. Daar staan de priesters en hitsen het volk op: God wil het. Deze mens moet sterven. Het is u nut. Anders komt de Romein. O, mens. O, vrome mens. Die den Christus verwerpt en Zijn gemeente achterna jaagt. O, mens, zie den Mens en in dien Mens u zelf.

Van al de last dier plagen,
met goddelijk geduld,
o Heer! door U gedragen,
heb ik, heb ik de schuld.
Och, zie, hoe k 'voor Uw ogen
hier als een zondaar sta,
en schenk. vol mededogen,
m'een blik van Uw gena!

Huizinga.

Een iegelijk dan die Mij belijden zal voor de mensen, die zal Ik belijden voor Mijn Vader, die in de hemelen is. Maar zo wie mij verlochend zal hebben, die zal Ik ook verlochenen.
Matth. 10 : 32, 33:

Losse schakels

GEEN CORRESPONDENTIE-RUBRIEK.

Deze rubriek is geen correspondentie-rubriek. Wat niet wegneemt, dat we over hetgeen hier geschreven wordt, gaarne de gedachten van lezers horen. Niet altijd gaan we er op in, maar als we geloven, dat een nadere uiteenzetting van of toelichting op hetgeen wij schreven, gewenst is, dan doen we dat graag. Ook deze rubriek wil, gelijk heel ons blad, vormend werken. We bedoelen in de eerste plaats met de „Losse Schakels" gemeente-opbouw, maar dan óók opbouw van het persoonlijke leven onzer lezers. We zeggen de dingen voorzichtig — proberen dit althans te doen — en gaan niet staan, waar we niet duidelijk vaste grond hebben kunnen ontdekken.

Dezer dagen ontvingen we een brief als antwoord op hetgeen hier onlangs gezegd is ter verduidelijking van onze uiteenzetting, dat ook een kind van God vergeving moet vragen. De zuster, die onze eerste Schakels daarover niet had begrepen, verklaarde zich nu over die vraag in het licht te bevinden. Maar het gaf haar aanleiding ook over andere vragen, het geestelijke en kerkelijke leven rakende, iets te zeggen. Die opmerkingen zouden we niet aan een nadere beschouwing onderwerpen, waren ze niet symptomatisch. Ze typeren toestanden, zoals die scheef gegroeid zijn onder de heerschappij van een verkeerd stelsel. Het is daarom, dat we hier een en ander onder het oog zien.

„ARM MET DIE KINDEREN."

Ds. H. zeide eens in een samenkomst: „Onze kinderen gaan niet verloren, omdat ze *niet* gedoopt zijn, en uw kinderen worden niet behouden, omdat ze *wel* gedoopt zijn". Vanwege hun opvoeding bij en rondom de kinderdoop, vinden sommige kerkchristenen ons „zo arm met de kinderen". Maar wie met de baptisten in levenden lijve in aanraking komt, begint daar wel anders over te denken. Misschien ontdekt hij bij hen een gevoel van deernis met die mensen, die voor het heil hunner kindertjes vertrouwen op de doop, die deze als zuigelingen ontvingen. Wij, baptisten, voelen ons, als we op onze kinderen zien, helemaal niet arm. Zijn zij niet Gods schepselen, geformeerd naar Zijn beeld? Komen ze dus Hem niet toe en heeft Hij, Die in Christus Zijn hand op Zijn schepping gelegd heeft, daarmede ook niet Zijn aanspraken op onze kinderen doen gelden? Zijn de beloften niet ook voor hen? Mogen we ze niet wijzen op den Heiland en zeggen: Hij is er ook voor jullie? Weten we niet zeker, dat God hun heil wil? Dat Hij ze liefheeft? — Neen — arm met onze kinderen voelen wij, baptisten, ons niet. Hoe zouden we het kunnen, waar we weten, dat het heil ook voor hen is en slechts wacht op hunne gelovige aanneming, om door hen genoten te worden?

OPRECHTHEID BIJ DE DOOPVONT.

Menige vader en moeder stappen met een oprecht hart achter hun baby op de doopvont toe. In menig ouderhart zal de bede zijn: „Heer, hier zijn mijn kinderen voor U. Houdt Gij ze vast!" Veel geleerdheid, of zeggen we liever veel Schriftkennis sprak daarbij niet mee. Men liet zich maar drijven op een tekst als: „Want u komt de belofte toe en uw zaad na u". Waar die tekst staat, tot wien dat woord gesproken werd, in welk verband en met het oog waarop, dat vroeg men verder maar niet. De „Kerk" zei het, dus zou het wel goed wezen en...... het ouderhart dacht er het zijne bij.

We moeten hierbij echter bedenken, dat een goede bedoeling een daad nog niet goed maakt. Ik weet wel, dat veel mensen daar erg op vast zitten. Wanneer ze iets gedaan hebben met een goede opzet, kunnen ze heel moeilijk aannemen, dat het tóch verkeerd gedaan is. En zo is het ook met de doop van kindertjes. Als een ouderpaar met een bede in het hart, als boven aangehaald, bij de doopvont staat, en zijn kleine ziet besprengen, dan is het een kostelijke begeerte, die op dat ogenblik het ouderhart vervult, maar...... dat maakt de handeling niet goed. Immers, niet om wat *wij* met de doop zeggen, of bedoelen tot uitdrukking te brengen, gaat het, maar om dátgene, wat het Woord Gods van de doop zegt. De inhoud en *betekenis*, die God in Zijn Woord aan de doop geeft, moet gehandhaafd worden en deze is van zodanige aard, dat de doop van onbewuste kinderen buitengesloten is. Wij mogen de doop geen vreemde betekenis onderschuiven — al is die nog zo stichtelijk en troostend voor het ouderhart en...... wellicht *op zich zelf* ook een schriftuurlijke gedachte. Zo mag de, op zichzelf ongetwijfeld schriftuurlijke gedachte, dat onze kinderen Gode toekomen en hun het heil toekomt, niet dáárdoor worden uitgedrukt, dat men ze doopt. Wil men daaraan uiting geven en dat door een handeling vastleggen, dan bedenke men, dat we daarvoor geen bijbels voorschrift hebben en dus nooit iets kunnen doen, dat goddelijk gezag heeft en daarom kan worden voorgeschreven of geëist.

Oprechtheid bij de doopvont is dus niet voldoende. Oprechtheid bij de doopouders maakt de handeling niet echt. Zij blijft verkeerd, afkeurenswaardig dus en moet achterwege blijven. De Schrift als Woord Gods moet gehandhaafd blijven.

GELUKKIG OM ONZE KINDEREN.

Als we op den Heere zien, zijn we om onze kinderen gelukkig. Hij wil hen zalig maken. Omtrent niet één kind behoeven we in twijfel te verkeren. Als er maar één kind was, waaromtrent we zouden weten, dat de Heere het niet wil aanzien en zaligen, dan waren al onze kinderen diep ongelukkig, want we moesten van elk kind denken: dát kon wel eens dat ééne kind zijn, dat God niet wil redden! En die gedachte ware ondragelijk, want ze ware volmaakt in strijd met de liefde, die God de ouders ingeeft ten opzichte van al hun kinderen. Zoude God één onzer kinderen afwijzen, zouden we dan niet met Mozes zeggen, toen God dreigde Israel te verwerpen en Mozes te behouden: „Delg dan ook óns uit Uw boek?"

We kunnen aan dit vertrouwen uitdrukking geven, door onze kinderen den Heere voor te stellen; ze voor Zijn aangezicht „in gunst tot ons gewend" te plaatsen. Hen op te dragen aan Hem, den eenigen Rechthebbende. Dat geschiede in het midden der gemeente. Dat te doen is ons zeker niet ontzegd en daarmede eren wij Hem als hun Schepper en hun Verlosser in Christus. Dit hebben we dan te nemen *als uitgangspunt* bij de opvoeding, en het den kinderen onder het opgroeien steeds voor te houden.

EEN GROTE FOUT WREEKT ZICH.

Op een samenkomst hoorde een vroom en goed kerklid het woord „bekering", keek toen eens om, ten einde te zien, wie bedoeld was, want daar begreep het niets van „omdat dat bij ons weinig gepreekt wordt en de ogen er nooit voor waren open gegaan".

De Orthodox-Protestantse kinderdopende Kerken brengen haar leden in een ernstig dilemma. Het eenvoudige kerklid, dat zijn Kerk en haar daden en prediking gelooft, raakt in de klem. Het leest wat de Bijbel zegt van de gemeente: dat ze een vergadering is van heiligen en beminden, van zulken, die geloven en zalig worden. Zijn Kerk leert hem, dat zij, de Kerk, die gemeente der Schrift is, en op bijbelse bodem staat. Hij leest in zijn Bijbel

steeds, dat geloven en dopen samengaan en de doop geloofsbelijdenis en geloofsbevestiging is. Hij leest daar, dat het Avondmaal een aanzitten is van verlosten met Christus, die daar den Heiland ontvangen als zielespijs.

Hij neemt aan, dat zijn Kerk naar de Schrift leert en handelt — ook ten opzichte van doop en Avondmaal. Hij is gedoopt; gedoopt door zijn Kerk; hij is uitgenodigd deel te nemen aan het Avondmaal; hij is tot lid dier Kerk bevestigd. Die Kerk zègt de gemeente der Schrift te zijn: een vergadering van gelovigen, die zalig worden. Wat anders kan zijn conclusie zijn uit de handeling van de Kerk met hem, dan dat hij een gelovige is en erfgenaam des heils? Aan het Avondmaal wordt deze zijn opvatting bevestigd. Ook werd hij gedoopt. De doop stempelt, volgens de Schrift, die hij in zijn eenvoudigheid leest en die op dat punt heel duidelijk spreekt, den gedoopte als *gelovige*, als gestorven en begraven met Christus en met den Heere Jezus opgestaan tot een nieuw leven.

En wat gebeurt er nu?

Hij zit in een samenkomst en hoort de eis der bekering stellen. Is het wonder, dat hij omkijkt? Hij ontving doop en lidmaatschap en avondmaal — allemaal dingen, *die de bekering als doorgemaakt zijnde*, veronderstellen. Dus kijkt hij om, doch merkt dat de Heere hem bedoelt met die eis van bekering. God raakt hem aan, werkelijk, en ineens weet je: „Ik ben verloren en heb niets. Mijn christelijke opvoeding enz. brengt mij er niet! Men kan niet onder woorden brengen, hoe vreselijk die ontdekking is!

Wat merkt zo iemand nu?

Hij merkt dit, dat zijn Kerk verkeerd met hem gehandeld heeft en hem doop en lidmaatschap en Avondmaal gegeven heeft, voordat hij er nog recht op had. Daardoor begaat de Kerk een ontzaglijk ernstige fout, want ze verhindert er de zielen door tot zelfkennis te komen en te gaan verstaan, dat ze nog nièt bezitten dàtgene, waarop het aankomt! En dat, ofschoon ze uit de hand der Kerk alles ontvingen, waarop de *gelovige* aanspraak heeft.

Dit ontdekt het wezen der Kerk.

Dit verklaart onze volstrekt afwijzende houding tegenover haar.

Hier is het verschil tussen Kerk en gemeente bloot gekomen.

We zijn geen „kerk" en kunnen het nooit worden.

ONTVLUCHTINGSPOGINGEN.

Natuurlijk wordt in de Kerk deze tegenspraak gevoeld. Maar hoe tracht men haar nu weg te krijgen? Op verschillende manieren.

In sommige Gereformeerde Kerken werd (gelijk bleek bij kerkvisitaties) geleerd, dat de prediking niet mocht afgestemd zijn op het *wekken* van geestelijk leven, doch op de *bewustmaking* van geestelijk leven. Men moest uitgaan van de veronderstelling, dat dat bij de leden der Kerk, klein en groot, aanwezig was en dit op grond van hun doop (niet OM hun doop), maar omdat de doop dit nu eenmaal veronderstelt en uitdrukt en men deze veronderstelling, waarop de doop was toegediend, later niet omver moest gaan werpen, maar op haar, óók in de prediking, voortbouwen. Dat was consequent, maar lokte ook in die Kerken protest uit.

Een andere ontvluchtingspoging is, dat men de inhoud van de doop gaat verdunnen of vervluchtigen. De doop zegt dan niet méér, dan dat de genade aan al ons doen vooraf gaat; dat God in het heilswerk de eerste is. De vraag is daarbij:

is die Schriftopvatting bijbels? Hebben Christus' Apostelen die gedeeld? Is het antwoord daarop: neen, dan is ze veroordeeld, en eveneens de Kerk, die haar nodig heeft, om zichzelve te kunnen rechtvaardigen.

Een derde poging wordt nu ondernomen van de zijde der Vrijgemaakte Gereformeerden. Ze willen ruimte houden voor de prediking der bekering en verwerpen een zodanige doopsopvatting, waarbij die logisch achterwege moet blijven. Voor hen is de doop niet meer dan een „verzegeling der belofte". Hij zegt voor hen slechts dit, dat God het kind genadig wil zijn, wil aannemen; het kind — bij wijze van spreken — het heil „in de hand stopt". Bij deze doopsopvatting kan de prediking heel ernstig zijn en heel schriftuurlijk. Maar die doopsopvatting is het niet. Ze is gekocht door een ontlediging van de schriftuurlijke doop. In de Schrift wordt de doop nimmer met de belofte in verbinding gebracht. Het motiverende „want", waarmede Hand. 2 : 39 wordt ingeleid, wil niet het recht op de doop van de aangesprokenen, hun kinderen en die daar verre zijn, motiveren, maar de eis, hun gesteld in vers 38: „bekeert u!" Gij kùnt u, gij móógt u bekeren, gij en uw kinderen en allen, die daar verre zijn — wie immer zich in het Evangelie door God hoort roepen. Als ge het doet, ontvangt ge het beloofde en wel als antwoord op uw doop — de doop, die ge ná uw bekering ondergaat: *bekeert u* en een iegelijk van u late zich dopen...... *want* u komt de belofte toe...... Door de bekering en de doop heengaande, krijgt men de belofte of het beloofde in handen. Bekeert u, *want*...... niet: wordt gedoopt, want......

ONTVLUCHTEN OF OPLOSEN?

De moeilijkheid, die door de doop van kinderen ontstaat, moet men niet trachten te ontlopen, door de doop een onbijbelse inhoud te geven, maar door de Kerkbouw in overeenstemming te brengen met de inhoud en strekking van de doop volgens de Heilige Schrift.

Zo lang de Kerk de kinderdoop handhaaft en van hem uitgaat, blijft ze een onbijbels verschijnsel — hoe trouw het Evangelie ook binnen haar muren wordt verkondigd. Men kan het Evangelie aan de kerkleden prediken, alsof er nog nooit iets met hen gebeurd was en dus de doop, als kinderen door hen ontvangen, geheel buiten beschouwing laten. Dan is de doop een dood aanhangsel; een buiging in de richting van de traditie, maar buiten het levende heden gehouden.

De Roomse Kerk voorkomt een conflict tussen doop en Kerk, door aan doop de wederbarende werking toe te kennen. Voor haar heeft de dopeling in zijn doop alles ontvangen. Deze beschouwing is ongetwijfeld onschriftuurlijk en beroept zich ten onrechte op Joh. 3; maar ze is consequent. Datgene, waarvan naar de Schrift de doop goddelijk *teken* en *waarmerk* is, is voor de Kerk van Rome de doop *zèlf*.

Rome geeft werkelijk een oplossing, maar...... het is een *valse* oplossing.

De Orthodox-Protestantse kinderdopende kerken doen slechts ontvluchtingspogingen.

We moeten met elkaar het doopvraagstuk eerlijk onder de ogen zien en bereid zijn de gevolgen daarvan te aanvaarden. Opheffing van de kinderdoop zal de gemeente in de Kerk doen doorbreken en openbaar doen worden.

Daarnaast kan een grote organisatie gevormd worden voor volks- en volkerenevangelisatie — een organisatie, die niet de pretentie voert, de gemeente der Schrift te vertegenwoordigen, maar een belichaming kan zijn van de brede schare, die zich rondom de gemeente bevindt. De schare van hen, die in uitwendige band met Christus staan: de Christenheid. L.

Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der Hemelen

OOG en OOR

NOOIT WORDT VERGEEFS GELEDEN.

Menigmaal leidt het reispad eens christens door het diepe dal van beproeving en lijden. Ook de weg eens nietchristens is dikwerf een weg van zorg en leed. Moeilijkheden en teleurstellingen, nood en dood, blijven *niemand* bespaard. Allen, zonder onderscheid, vertoeven van tijd tot tijd een wijle in de leerschool van het lijden. Een ieder, die ogen heeft om te zien en oren om te horen, kan hierover meespreken. Doch buitendien zullen de meesten uit ervaring kunnen spreken.

Van groot belang is hier de vraag: hoe staat een mens tegenover de diepere zin van het leven. De vraag naar oorsprong, de waarde en het doel van het leven vindt bij christenen en niet-christenen niet eenzelfde antwoord.

In de achter ons liggende oorlogsjaren werd de vraag naar de zin van ons leven door tallozen gesteld. Waarvoor leven we eigenlijk? Kan uit het kwade ooit iets goeds geboren worden? Kan God, wanneer Hij de God der gerechtigheid is, zóveel misdadigheid, onrecht en satanswerken aanschouwen...... en tóch maar blijven zwijgen? Hebben de deïsten dan toch gelijk, die van God spreken als van een uurwerkmaker, die het wereld-uurwerk heeft opgewonden en het nu laat aflopen; waarbij God gelijkt op een toeschouwer, die onbewogen blijft bij het zien van het leed, dat anderen ontmoeten?

De vragen rijgen zich gemakkelijk aaneên. Daarom gaan we er maar niet meer stellen.

Een christen gelooft in den Schepper-God, Wiens wil geschiedt en Wiens raad volvoerd wordt. God is zeer zeker onze Vader in den Heere Jezus Christus, maar Hij is ook de God der verborgenheden, de gans-andere. We kunnen God niet ter verantwoording roepen. 't Is bij God niet óf het een óf het ander. Bij voorbeeld: God is óf de God der openbaring óf de God der verborgenheid. Bij God is het zowel het éne als ook het andere. Hij is beide. God is èn dichtbij èn verweg. Altijd. Hij is onze Vader, die in de hemelen is!

God is niet de God der zinloosheid. Dat is een geloofsstuk. Ik persoonlijk belijdt dat te geloven. Door dit te geloven, veranderen de vragen niet zonder meer in uitroeptekens. Op vele vragen zullen we inderdaad een antwoord krijgen, doch nog meer vragen zullen hier op aarde nimmer beantwoord worden. *Zalig zijn zij, die niet gezien en* nochtans geloofd zullen hebben.

En nu zal ik u zeggen, hoe ik er toe kwam, om bovenstaande gedachten aan het papier toe te vertrouwen. Ik ben namelijk geabonneerd op een Onafhankelijk Nationaal Weekblad, „Op Korte Golf" geheten. Nooit van gehoord, zult ge misschien denken. Nu, dat is niet zo erg. Ik kan de stroom van weekbladen, maandbladen, etc. ook niet bijhouden.

Nu dan, in het nummer van 16 Maart j.l. van genoemd weekblad vond ik een gedicht, dat ik den lezers van „De Christen" niet wil onthouden.

In het concentratiekamp Vught ging dit gedicht van hand tot hand. De naam van den dichter was onbekend en is nóg altijd onbekend. Maar de verzen werden overgeschreven en natuurlijk doorgegeven. Het gedicht was velen tot troost in die bange tijd van onrecht en verdrukking.

Hier volgt dan het gedicht:

NOOIT WERD VERGEEFS GELEDEN

Gij buigt U neer, o mensch en staart
De toekomst in met beven.
Vergeet het niet, dat God regeert
En ook bestuurt Uw leven.
Al moet gij gaan door 't diepste dal
van 's Levens donkerheden;
't Heeft alles doel, 't heeft alles zin.
Nooit wordt vergeefs geleden.

De ploegschaar woelt het hart dooreen
En maakt wel diepe wonden,
En gij, gij kunt des Heeren weg
Niet peilen, noch doorgronden.
Toch moet gij strijdende hem gaan,
Den weg in 't bange heden,
Maar weet, de strijd door God gewild
Wordt nooit vergeefs gestreden.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN.

VIII.

Het leven in de Gemeente te Jeruzalem.
Hoofdstuk 4 : 32 - 5 : 11.

TER ORIëNTERING.

Hoe werkte het Evangelie zich uit in de onderlinge verhoudingen dergenen, die geloofden, dat Jezus de Messias was en met Hem de nieuwe tijd was ingeluid? Dat is de vraag, die door Lucas beantwoord wordt in enkele verhalen en tekeningen, het inwendige leven der gemeente betreffende .Het had zijn schone, maar ook zijn afstotende trekken. Maar de aanwezigheid van den Heiligen Geest in haar midden openbaarde zich niet slechts in een liefdeleven, maar ook in het afstoten der zonden. Waar de Geest van God reddend werkt, is heil en gericht.

I. *De openbaring van genade.* — Hoofdst. 4 : 32-37.

Een van de gevolgen van hun bekering tot Christus was, dat de armen onder de gelovigen werden uitgesloten van de synagogale armenzorg. Daarin moest nu worden voorzien. Hoe spontaan dat geschiedde, vertellen deze verzen. Men stelde alles ter beschikking — niet om gelijkelijk onder allen te verdelen (zgn. Communisme), doch om, zie vers 34 en 35. Het „communisme" der eerste gemeente is...... fantasie. Achtergrond van deze vrijgevigheid was genade, zie vers 33b. — Breng vers 33a in verbinding met de verzen 36 en 37. — Eigenaar van een „akker" wil zeggen: een begraafplaats. Vrome Joden kwamen van heinde en ver in hun ouderdom naar Jeruzalem om daar onder de muren der stad begraven te worden, ten einde de eersten te zijn bij de opstanding. Daartoe kochten zij een stukje grond, een „akker", een graf. Door het krachtige geloof in Jezus' opstanding en op grond daarvan mede in zijn spoedige wederkomst, achtten ze die akker niet meer nodig en verkochten dus hun grafstee. Achter dit verkopen van akkertjes lag dus niet alleen een hartelijke liefde tot de arme broeders, maar

En buigt U voor den Schepper neer,
Gij kleine mensch, kniel neder.
Zoek rust en kracht aan 't Vaderhart,
Zoo liefdevol en teeder,
Stort uit voor God Uw gansche ziel,
Hem al Uw smart beleden,
Geloof in Zijn vertroostend woord.
Nooit wordt vergeefs geleden.

O, bid en strijd en draag Uw leed;
't Wordt alles U ten zegen.
God strooit Zijn gaven overal;
Ook langs de lijdenswegen.
Hij is getrouw, Zijn liefde waakt
In toekomst en verleden.
Vertrouw op Hem, neem op Uw kruis.
Nooit wordt vergeefs geleden.

* * *

DOOPSGEZINDEN.

In ons land vertoeven op het ogenblik vele Russische Mennonieten op doorreis naar Canada. In Veenwouden zijn er verscheidene bij de leden van de Doopsgezinde Gemeente ondergebracht. We vermoeden, dat in meerdere plaatsen van Friesland Russische Mennonistische pelgrims vertoeven. Volgens horen en zeggen hebben deze pelgrims reeds een lange lijdensweg afgelegd. En nu zijn ze op reis naar een nieuw vaderland, in dit geval Canada, terwijl ze zich pelgrims weten op weg naar het hemels Vaderland.

In het Gemeenteblad van de Doopsgezinde Gemeente te Leeuwarden stond de Geloofsbelijdenis van de Canadese Doopsgezinden afgedrukt.

We nemen over:

1. Met alle Evangelische christenen blijven wij onwrikbaar trouw aan het Evangelie van Jezus Christus als de kracht Gods tot behoud, gelovende dat de mensen alleen uit genade door geloof aan Christus' zoendood aan het kruis en Zijn heerlijke opstanding van zonden verlost wordt en het eeuwige leven ontvangt.

2. Wij geloven, dat allen, die den Heere Jezus in geloof aannemen, wedergeboren worden in den Heiligen Geest, met de kracht hun zonde te overwinnen en een Gode welbehagelijk leven te leiden.

3. Wij geloven desgelijks, dat de Heilige Schriften van het Oude en Nieuwe Testament het geïnspireerde Woord van God zijn en alzo het Woord des levens en het hoogste en volstrekte gezag in zake geloof en levenspractijk.

4. Wij geloven, dat Christus en de Schriften een levensweg wijzen, die Gods plan uitdrukt met den mens afzonderlijk en met de mensheid, en dat zij, die volgeling van Christus willen zijn, verplicht zijn op deze wijze te leven, zodoende de liefde en heiligheid van God openbarende in hun persoonlijk leven en in hun maatschappelijke betrekkingen. Wij geloven, dat deze levenswijze betekent de meest volkomen verwerkelijking van de liefde, het niet weerstaan van het kwaad volgens de Schriften, en het volstrekte afstand-doen van het gebruik van geweld, ook in de vorm van oorlog. Wij geloven voorts, dat het christelijk leven noodzakelijk zijn uitdrukking zal vinden in ongelijkvormigheid aan de wereld in gezindheid en daad.

In bovenstaande proeven we nog duidelijk de geest van Menno Simonsz.

Wanneer de Russische Mennonieten eenzelfde levens- en wereldbeschouwing zijn toegedaan als die van hun Canadese broederen, dan kunnen we ons voorstellen, dat ze met verlangen uitzien naar een land, waar ze ongestoord en in vrijheid kunnen leven naar hun godsdienstige overtuiging.

Gods kinderen zijn gasten en vreemdelingen op de wereld.

d. H.

Alles woelt hier om verand'ring.....

Dat vers zal wel eens door een der onzen geciteerd zijn, als hij las, dat weer een onzer voorgangers besloten had, een andere gemeente te gaan dienen. Of het citaat juist gebruikt werd, is een tweede. Immers zeggen wij in dat lied, dat bewust naar verandering gestreefd wordt, terwijl we bij een verhuizenden predikant, in elk geval in onze

---

ook een levendige hope op 's Heeren spoedige terugkomst. Vergl. de Brief aan de Hebreën.

II. *De openbaring gericht.* — Hoofdst. 5 : 1-11.

Vers 1: een „eigendom" dat is een stuk land, vers 8. Een geval van vals enthousiasme, waarvoor we ons in opwekkingstijden vooral moeten hoeden. Niet „onecht" worden. Zilver is den Heere liever dan doublé. „Aan de voeten der Apostelen", d. w. z.: stelden het den Apostelen ter beschikking. Dit moet gedaan zijn onder de opzettelijke mededeling, dat het de gehele opbrengst was. Een bewust en opzettelijk uitgesproken onwaarheid is een leugen, vers 4b. Hierbij is bewust en opzettelijk te onderstrepen. Veel wordt een leugen genoemd, dat geen leugen is. Het pleit voor Ananias, dat hij onmiddellijk dood neerviel. — Wegens de snel intredende ontbinding moest de begrafenis in Palestina direct na het overlijden plaats vinden.

Vers 7: waarom komt de vrouw van Ananias? Om in de roem te delen, die ze verwacht, dat haar man in de gemeente ontvangen had? Niet Gods eer, maar zichzelven zochten ze. Het moet opgehelderd worden. Petrus zal van de werkelijke opbrengst van de akker gehoord hebben. De onoprechtheid, die poging om te bedriegen, moest Petrus aan het licht brengen. De Heere is het, die haar straft. Dit ter waarschuwing. Wedersta het begin.

Vers 5 en 11: de indruk, die het gebeurde in en buiten de gemeente maakte.

Vragen:

1. Als bewijs voor welke bewering moeten de verzen Hoofdst. 4 : 32-37 vaak dienst doen?
2. Uit welke woorden van Petrus blijkt de vrijwilligheid der gebrachte offers?
3. Waaruit blijkt, dat het niet om gemeenschappelijk bezit, maar om armenverzorging ging?
4. Wat maakte de gelovigen los van hun bezittingen?
5. Welke maatregelen van de zijde der Joodse overheid maakten deze offervaardigheid noodzakelijk?
6. In welk verband zouden deze maatregelen wel gestaan kunnen hebben met de verzen 17 en 21.
8. Wat zegt hoofdst. 5 : 3 aangaande de oorsprong der zonde?
9. W aarom ligt in het „overeen komen", vers 9, een verzwaring der zonde?

kring, altijd nog min of meer veronderstellen, dat hij op last van Hogerhand voorttrekt. Min of meer. Het terrein is niet steeds even overzichtelijk. En andermans brieven zijn moeilijk te lezen. Letterlijk en figuurlijk. We zijn geneigd onmiddellijk te geloven, dat God de opdracht tot opbreken gaf, wanneer naar onze mening een offer, in allerlei richting en afmeting, gebracht moet worden en staan enigszins sceptisch tegenover „het volgen van de roepstem des Heeren", als we de indruk krijgen, dat de ruil niet slecht is voor den dienaar. Wat zijn we toch rekenaars. We wagen ons er aan, zelfs als er met meer dan drie onbekende factoren gecijferd moet worden. Wanneer een voorganger een beroep ontvangt, is het maar beter hem alleen met die som te laten. Aan het eind kijkt de Meester ze wel na en niet de jongens naast ons, maar Hij geeft het cijfer. Niet die zichzelf prijst of door anderen geprezen wordt, doch dien de Heer prijst, die is beproefd.

De verschuiving onder onze voorgangers, die het karakter van volksverhuizing heeft aangenomen in dit voorjaar, is merkwaardig. Ons weekblad zal in de komende edities afscheidsklanken en begroetingsjubel moeten verwerken. Het regende mededelingen daaromtrent. Bevestiging en intrede waren elke week aan de orde. Tussen haakjes: is dat woord bevestiging wel goed in dit verband? Hebt u niet de indruk, dat een voorganger maar eenmaal bevestigd wordt — bij de aanvang van zijn ambtstijd — en dat hij daarna hier en later daar ingeleid wordt? Nog nooit aan gedacht? U denkt er anders over. Ook goed. We keren tot de hoofdweg terug.

Er zit lijn in de verschuiving. Alsof een strateeg troepenverplaatsing beveelt. Ieder, die met aandacht dit werk gevolgd heeft, en dat heeft ieder onder ons, komt tot de ontdekking, dat plotseling een nieuwe frontlijn ontstaan is. Het hele middennet van Oost naar West is voorzien. Almelo, Hengelo, Enschede, Deventer, Arnhem, Apeldoorn, Utrecht, Rotterdam. Als dat toeval is, is het toch wel toevallig. U wilt dat woord hier niet lezen? U zegt: dit is te duidelijk. Dit is bestiering, beschikking. Eigenlijk is daar nog nooit met volle kracht vooruit gewerkt. Nu zijn daar allemaal jonge voorgangers, toch ook weer met enige ervaring, terechtgekomen, neergezet, en er is lente in de lucht, verwachting. Allen zijn vol goede moed en de leden wachten slechts op de aanwijzingen en commando's der Vóórgangers. Op mijn reizen ontmoette ik Utrechtenaren, Deventer en Arnhemmer broeders en de geest is vaardig over hen geworden. En nu moet ik weer even een zijweg op. Ik kreeg de indruk, dat er een beetje teleurstelling in Arnhem was over de geringe hulp, die de gemeente daar ontvangen had na de terugkeer in hunne beschadigde en beroofde woningen. Andere kerkgenootschappen zonden balen, bergen goed, overvloedig. Is er door ons iets gedaan? We worden zo graag geholpen door Denemarken, Amerika, Zwitserland. Verdienen wij die hulp?

De verschuiving heeft een schaduwzijde; ten minste, zo komt het ons voor. Vele gemeenten in het Noorden des lands zijn nu zonder herder en leraar en het lijkt er niet op, dat de ledige kansels spoedig weer door eigen voorgangers ingenomen zullen worden. Dat kan jaren duren, voorzover wij dat kunnen beoordelen. De nog in deze streken overblijvenden zullen waarschijnlijk meer aandacht en kracht aan de vacante gemeenten moeten wijden. De gemeenten zelf hebben misschien een moeilijke periode voor de boeg, misschien ook een gezegende. Velen zullen eigen verantwoordelijkheid scherper voelen en de verbondenheid zal meer dan anders gespeurd kunnen worden. Het kan een tijd worden van geestelijke winst.

Twee gewesten zullen vooral de uittocht der predikanten kunnen vaststellen. Ter Apel, Nieuw-Weerdinge zijn reeds zonder. Friesland vertoont een nog alarmerender beeld. Leeuwarden, Sneek, Staveren. Haulerwijk en dan worden Drachten, Workum en Heeg nog niet genoemd. Gelukkig zijn er studenten, die straks wat minder ver behoeven te reizen en die deze gemeenten zullen kunnen dienen. Het ware o. i. nu wel gewenst, dat een predikant in algemene dienst deze provincie kreeg toegewezen.

Doch: alles woelt hier om verand'ring.

Huizinga.

Die met tranen zaaien...

(Slot)

We hadden gehoopt, dat reeds de kracht van deze oude gewoonten gebroken was en dus waren we teleurgesteld. Doch lang duurde deze teleurstelling niet. Gedurende deze tijd waren er een drietal, die met beslistheid Jezus volgden als hun Zaligmaker en die begeerden gedoopt te worden. We wilden hen graag nog wat meer onderwijs geven.

In Maart schreef Kempto van hen: „We hebben hier nu drie bij ons, die Jezus willen volgen en wij hebben vertrouwen, dat zij de eerste leden zullen worden van de Inlandse gemeente te Yakusu. Binnen korte tijd zullen we kunnen zeggen, dat God geen onbekende meer is in dit land". In Juli had de eerste doopsbediening plaats. Over deze zo ontroerende ervaring schrijft mevr. Stapleton: „We hebben juist onze eerste doopsbediening gehad. Baluti, Masengo en Bolamba zijn op hun belijdenis gedoopt. Het was een dag om niet te vergeten in de geschiedenis van Yakusu. We hadden onze namiddagdienst en de doop werd verklaard aan de menigte van toehoorders. Daarna gingen we rustig naar de oever van de rivier en daar, bij het licht van de ondergaande zon, werden de drie gedoopt. Het was een gewijde ure. Van Masengo's gelaat straalde vreugde en vrede, terwijl op de aangezichten van Baluti en Bolamba standvastigheid en vertrouwen te lezen stonden. Het gehele dorp was tegenwoordig en allen waren diep onder de indruk."

Nu was de gemeente gevormd, waarvoor we God dankten. Spoedig waren er vijf anderen, die Jezus wilden aannemen als hun Verlosser en om verder onderwijs vroegen.

Aan het einde van dat jaar schreef zendeling Stapleton: „Negentienhonderd en twee is zeker een goed jaar, een jaar van vooruitgang en ontwikkeling. De mensen verlangen nu om te leren lezen. Begin Juli zijn we begonnen onze schoolkerk te bouwen, waarvoor Arthington en andere vrienden ons giften hebben gezonden." We hebben niet zoveel kunnen vertalen in de Lokele taal, als we gehoopt hadden, omdat zoveel ander werk onze tijd en aandacht vroeg.

Ik heb de wonderen en gelijkenissen van Jezus vertaald, die gedrukt zijn te Bolobo en nu reeds door onze leerlingen met dankbaarheid worden gebruikt. Ook hebben wij het door S. Smith vertaalde: „Geschiedenis van de Aartsvaders", gedrukt. In November zonden we de copy voor een nieuwe zangbundel en voor een lesboekje voor Bijbelse Geschiedenis naar de drukkerij te Bolobo, tevens het eerste deel van Bunyan's Christenreis. Nu ben ik bezig het Evangelie van Lukas te vertalen, terwijl zendeling Millman de vertaling van Lucas herziet". ♣

Wie helpt ons aan het tegenwoordig adres van D. Harms, Weerdingerweg, Veendam.

GEMEENTE-BERICHTEN

SNEEK.

Zondag 24 Maart nam onze geliefde voorganger Ds. G. W. Tijman, na een ambtsperiode van bijna 7 jaar, afscheid van de gemeente alhier. In de morgendienst hield Z. E. z'n afscheidspredikatie voor een stampvolle kerk, ons bepalende bij Hebr. 12 vers 1-2: „Ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus". Deze vermaning tot volharding was voor ons een kostelijk woord van troost en bemoediging. Na de prediking sprak ouderling S. v. d. Werf namens gemeente en vrienden, een hartelijk woord van afscheid, daarbij God dankende voor het vele goed, dat Hij ons door middel van br. en zr. Tijman had doen genieten. Daarna zongen de aanwezigen staande Ps. 121 vers 4: De Heer zal u steeds gadeslaan. 's Middags 4 uur hadden we nog een samenkomst in meer intieme kring, welke onder leiding stond van ouderling S. v. d. Werf. Het zangkoor verleende zijn medewerking. Na een inleidend woord werden achtereenvolgens afscheidswoorden gesproken door afgevaardigden van omliggende gemeenten en de Friese jeugd, benevens door onzen oud-voorganger Ds. H. Visser. De penningmeester der gemeente overhandigde den scheidenden leraar, namens gemeente en vrienden, een blijk van waardering. Hetzelfde geschiedde namens de jeugdvereniging. Nu volgde een aardig moment. Anneke Tijman, pas 5 jaar oud, wilde graag een versje zingen. En daar klonk teer het kinderstemmetje: Onder het kruis, aan des Heilands voet, Knielde ik neer met een bang gemoed. Daar vond ik reiniging in het bloed. Ere zij Zijn naam. Bij het koor klapte ze in haar handjes, alsof ze een volleerde heilssoldate was. Onze scheidende voorg. sprak woorden van dank tot allen, waarna we staande zongen Gez. 180 vers 5 en ouderling P. Scholte met dankgebed sloot. Na de dienst was er nog gelegenheid met een handdruk afscheid te nemen. Wij bevelen hen Gode en der gemeente te Utrecht.

W. Gcrter, Secr.

NIEUW WEERDINGE.

18 en 19 Maart hadden we onze laatste Ev.samenkomsten in dit seizoen. Als spreker was Ds. Huizinga in ons midden, die aan een aandachtig luisterende schare het heerlijke Evangelie verkondigde. Zondag 24 Maart was een bijzondere dag voor ons, daar Ds. Prins afscheid moest nemen als voorganger der gemeente. In de morgendienst hield Ds. Prins een afscheidsprediking over 't onderwerp: „Het doel van ons werk te Nw. Weerdinge". In deze dienst werden ook een broeder en zuster op hun belijdenis gedoopt. Hierna vierden we met een grote schare Avondmaal, waarbij de pasgedoopten een hartelijk welkom werd toegesproken. 's Middags was er een afscheidsdienst te Roswinkelerveen. 's Avonds was er een besloten afscheidsdienst in de kerk voor gemeente, vrienden en genodigden. Ds. Prins sprak hartelijke afscheidswoorden tot de gemeente, kerkeraad, de verenigingen en tot de verschillende afgevaardigden en vrienden. Hierna werd de scheidende voorganger toegesproken door ouderling br. Hietkamp namens de gemeente, door br. H. Lever namens alle verenigingen, hierbij een mooie stoel als blijk van waardering aanbiedende; namens de plaatselijke afdeling der N. C. G. O. V. door br. A. Timmer, die een bureaulamp en een paar boekensteunen aanbood. Voorts werd het woord gevoerd door Ds. Kamper, Geref. Pred., namens de Inter-Kerkelijke Commissie, br. P. de Boer namens de gemeente te Ter Apel, br. P. Bos namens de broeders en zusters te Valthermond, Ds. H. Bakker namens de gemeente Em. Erfscheidenveen en de Jeugd Z.-O. Drente, H. de Boer namens de broeders en zusters te Coevorden en een afgevaardigde van het Prov. Bestuur der N. C. G. O. V., district Drente. Ter afwisseling zong een dubbelkwartet verschillende mooie liederen. Aan het slot dankte Ds. Prins allen voor de goede woorden en mooie cadeaux en was er gelgenheid om met een handdruk afscheid te nemen van Ds. en mevrouw Prins. Zo is de gemeente nu herderloos en onze bede is, dat we spoedig weer een voorganger in ons midden mogen begroeten, die het vele werk, dat hier te doen is, mede kan verrichten.

De Secr.

Besturenconferentie te Leeuwarden.

Niet minder dan achtentwintig broeders zaten op 27 Maart rondom de tafel. En het was een goede dag, die we samen doorbrachten. Er is veel gesproken en gezongen. Uit eigen liederenbundel: Lofzangen en gebeden. Zelfs de meest verstokte reactionairen, die altijd maar beweren, dat de oude wijn beter is, zaten mee te jubelen uit deze kostelijke bundel. Jammer, dat er gemeenten zijn, die zich het kostelijk voorrecht van het nieuwe lied nog altijd ontzeggen.

De bijeenkomst stond onder leiding van Ds. G. Visser en het is hem niet moeilijk gemaakt het goed te doen. De onderwerpen, die door verschillende broeders werden ingeleid, hadden zonder uitzondering een vruchtbare bespreking. Ouderling P. Jonker van Noordbergum sprak, gesteund door jarenlange ervaring, over de verhouding van bestuur en gemeente. De toespraak is samen te vatten in het beeld, dat deze broeder aan het einde gebruikte, in een goedgeordend gezin is men één — daar is eensgezindheid en ieder kent zijn plaats en taak. De ouders zorgen voor de kinderen met al wat in hen is, handhaven de tucht en besturen met wijsheid en liefde. De kinderen onderwerpen zich niet slaafs, doch leven in gehoorzaamheid, hebben hun ouders lief en eren hen. Eenige vragen luidden: wat is beter te zeggen: bestuur of raad der gemeente? Hoe was de leiding in de eerste dagen der gemeente? Is het nodig, dat een voorganger deel uitmaakt van het bestuur der gemeente?

Ds. de Haan gaf een inleidend woord over: Hoe kan een gemeentelid meer ingeschakeld worden in de gemeentelijke arbeid. Nadruk werd vooral gelegd op het al of niet aanwezig zijn van geestelijk *leven* bij de leden. In de bespreking klonk enerzijds de bede op: Geest des Heeren, kom van boven...... en anderzijds werd gewezen op de noodzakelijkheid van een richting geven aan de krachten, die openbaar worden.

Na de middagpauze leidde ouderling de Boer, Leeuwarden, in: Het beroepingswerk. Broeder de Boer was het niet eens met hen, die een voorganger weg willen halen uit een gemeente, waarin hij kennelijk met zegen werkt. Dan wachte de gemeente en bidde den oversten Herder. Een herderloos tijdperk behoeft geen tijd van verarming of versplintering te zijn. Zulk een periode kan de gemeente ook samendrijven en er kunnen gaven tot ontwikkeling komen. De inleider stelde ook de vraag of de studenten, gezien de nood, niet eerder in de gemeenten kunnen gaan werken. Begrijpelijk volgde een levendige gedachtenwisseling, waarin gewaarschuwd werd tegen een beroepen op een juist gehoorde preek; waarin gedacht werd aan een hoorcommissie; waarin gezegd werd, dat de studenten later een te vroeg afgebroken studie zouden betreuren en dat men toch spoedig moest komen tot een eigen school.

Ouderling van der Werf, Sneek, voerde ons naar de vraag van: Het leven na de dood. Men kan ook zeggen: vragencomplex. Jammer genoeg bleef het slechts bij zijn

woord, want toen de bespreking beginnen zou, moest de vergadering eindigen.

Het was een goede bijeenkomst en het is jammer, dat men er geen zes van in het jaar heeft.

Een gast.

Mededelingen

DE HOOFDZAKEN.

Het boekje, reeds voor geruimen tijd aangekondigd als „Hoofdzaken van Bijbelkennis", verschijnt een dezer dagen. Het zal 25 cents per stuk kosten en is verkrijgbaar bij ons Lectuurfonds, Willemstraat 9 te Sneek, postrekening 382183.

Het boekske behelst de belangrijkste gegevens uit Oud- en Nieuw Testament. Dingen, van betekenis voor het rechte begrip van de Schrift, zoals oudheidkundige en aardrijkskundige gegevens, zijn niet opgenomen. Hier vindt ge de tien geboden, het Onze Vader, de namen van koningen en richters, enz., enz. Doopcandidaten hebben soms een zeer geringe bijbelkennis. Ze kunnen daarmede wel aanvaard worden, als het met hun geloof in orde is, maar ze moeten toch schriftkundiger worden. Men kan ze verplichten om — hetzij vóór of na hun Doop — zich de inhoud van dit boekje eigen te maken. Hen daarbij behulpzaam te zijn en dat te controleren lijkt ons te liggen op de weg der Ouderlingen.

Alle leden onzer gemeenten kunnen dus van dit werkje gemak hebben en allen, die nog buiten de gemeente staan, moeten worden opgewekt het zich aan te schaffen. Wanneer op de catechisatie en in de prediking de Schrift met vrucht naar haar heilsinhoud behandeld zal worden, is het nodig, dat ze naar haar zakelijke inhoud gekend wordt — althans in haar hoofdzaken.

Koopt en gebruikt dus dit boekje en bevordert dat!

L.

APELDOORN.

De gemeente te Apeldoorn deelt mede, dat de intrede en bevestiging van Ds. L. de Haan zal plaats vinden D. V. Zondag 14 April. Bevestiger is Ds. A. A. Hardenberg van Leeuwarden. De diensten op die dag zijn als volgt: V.m. 10 uur bevestiging Bapt. kerk, Hoogakkerlaan 50. N.m. 3 uur intrede Ds. de Haan, in de Vrije Evang. Kerk, Roggestraat. 's Avonds 7 uur begroetingsavond in Bapt. kerk, Hoogakkerlaan 50.

Hartelijk nodigen wij broeders en zusters, vooral van de omliggende gemeenten, uit, deze dag in ons midden te komen. Mochten er onder u zijn, die logies van node hebben, dan kunt u dit aan ondergetekende kenbaar maken. In ieder geval vóór 12 April a.s. Gaarne vernemen we van uw komst en voor hoeveel nachten u logies wenst.

Namens de Regelings-Commissie,

G. W. Groenhuijzen.

Ritbroekstraat 50, Apeldoorn.

VRIESCHELOO.

Zondag 14 April 1946, hoopt onze nieuwe voorganger, Ds. J. A. Scholte, zijn intrede te doen. Gaarne nodigt de gemeente alhier al haar medeverbondenen uit, om daarbij tegenwoordig te zijn. De diensten zijn als volgt geregeld: v.m. 10 uur bevestiging door Ds. J. W. Weenink; n.m. 3 uur intrede; 's av. 7 uur begroetingssamenkomst.

Namens de gemeente met broedergroet,

Vlagtwedde B 85. H. Blank, Secretaris.

NOORDBERGUM.

Ds. Tijman bericht telegrafisch, dat br. Tammeling via de E. C. U. te Noordbergum geplaatst wordt.

VERANTWOORDING U. Z. C.

In dank ontvangen voor de arbeid van Zr. Reiling:

Zusterhulp, Staveren	f 10.—
Bapt. Gem. Drachten	„ 28.—
N.B.J.B., afd. Zuid-Buitensingel, Den Haag	„ 16.—
Bapt. Gem., Zuid-Binnensingel, Den Haag	„ 50.—
Bapt. Gem. Nieuwe Pekela Z.sp.b.	„ 50.46
Bapt. Gem. Pernis	„ 20.—

Uw dw. dr., W. Modderman, Wilemstraat 9, Sneek, Postrekening 382183.

INGEZONDEN

Geachte Redactie,

Met voldoening las ik het artikel over „De Kinderdoop", waarin het voor en tegen ons nader werd toegelicht. Dit is voor ons als Baptisten wel leerzaam, daar wij vaak in de gelegenheid zijn, om onze beginselen in zake de doop te verdedigen. Dit is wel eens moeilijk, vooral als men komt te staan tegenover meer ontwikkelden. Bij zeer velen is de kennis omtrent de doop zeer gering, daar zij niet, zoals bij andere kerken, onderwijs hebben ontvangen op catechisatie of vereniging, daar men aan de leeftijden der gedoopten niet gebonden is. Daarom onderstreep ik ten volle de woorden van br. Sikkema voor enkele weken, die er op aandrong om onze overtuiging meer uit te dragen, opdat anderen mogen weten „wie we zijn en wat we willen".

Is het niet mogelijk, om, gelijk men wel eens leest in de dagbladen, avonden te organiseren, waarin de doop wordt besproken door één of meer predikanten? Een ieder kan thuis de bijbel raadplegen, en de bij hem opgekomen vragen inleveren, die b.v. na een week beantwoord zullen worden. Wij, als Baptisten, krijgen daardoor meer kennis aangaande de doop en de buitenstaanders een beter inzicht, waarom wij de kinderdoop verwerpen.

Zeker, er zijn veel tractaten door ons uitgegeven en ook vele boekjes aangaande de doop, maar niet, zover ik weet, *via de boekhandel, waardoor ze meestal alleen* door Baptisten worden gelezen.

Ik zou dan ook willen voorstelen, om dergelijke avonden meer te houden, zoals b.v. in Em. Erfscheidenveen, al is het natuurlijk niet noodzakelijk, er juist een debatavond van te maken. Ik geloof zeker, dat velen zullen komen en dat ze onze gedachten over de doop anders zullen beschouwen dan voorheen. Laten we als goede krijgsknechten des Heeren onze overtuiging niet alleen verdedigen, maar ook bereid zijn om aan te vallen, waar nodig is.

Groningen. S. D.

Plotseling nam de Heer van ons weg onze geliefde Broeder, Zwager en Oom

Hendrik Enter

in de ouderdom van bijna 70 jaar.
Zijn gemis wordt door ons diep gevoeld.

Uit aller naam,

Familie Evenhuis-Enter

Groningen, Maart 1946
Parkweg 82

Heden nam de Heer tot zich, na een langdurige ziekte, onze lieve Kleinzoon en Neef

Boelo Bügel

in de ouderdom van bijna 24 jaar.

Namens de familie,

Wed. Y. van Dam-Brands

Stadskanaal, 29 Maart 1946

IMPRIMATOR - HAARLEM

VRIJDAG 12 APRIL 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2788

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

GIJ ZIJT RIJK

Prachtig tekent Pearl Buck in haar Chinese trilogie den ouden Wang Lung, als hij, na jaren van armoede, eindelijk zijn bezit ziet groeien. Het land mag dan verworven zijn met niet al te eerlijk verkregen geld, doch daar bekommert Wang Lung zich niet om. Straks zullen de mensen van zijn dorp hem noemen: Wang, de Rijkaard.

Wat klinkt dat lieflijk in zijn oren. Hij koestert deze gedachte als een moeder haar baby.

Wang de Rijkaard.

Straks zullen de medeburgers van het dorp hem eerbiedig groeten en het elkaar toefluisteren: Kijk, daar gaat Wang de Rijke.

Rijk, wie is er nu niet graag rijk?

Iedereen toch.

Er zijn zeer weinig mensen, die niet graag rijk willen wezen.

En wat zijn er een rijken, die zich hun rijkdom niet bewust zijn.

Rijk zijn ze, en ze leven als weleer iemand in mijn geboorteplaats, die een enorm vermogen bezat en die 's winters bij den melkrijder op de melkwagen kroop, om zich twintig minuten verder te laten scheren. Want als de barbier bij hem thuis moest komen, moest hij vijf centen meer betalen.

Hij durfde niet leven uit zijn goederen, bang als hij was van honger te zullen sterven.

Gaat het veel verlosten niet vaak als dezen man?

God heeft een onuitputtelijk kapitaal van geestelijke goederen tot hun beschikking gesteld, terwijl ze zich als bedelaars door het leven voortslepen.

Wij horen tegenwoordig heel wat klagen over onkerkelijkheid en een afkeer hebben van geestelijke dingen.

De onkerkelijkheid is groot, dat is waar, maar is de afkeer van geestelijke goederen ook zo groot?

Moeten wij niet eens even de hand in eigen boezem steken en gaan kijken hoe het er bij ons uitziet?

Wat bieden wij de wereld aan?

Wat vrome praatjes?

Daaraan is geen gebrek en die wenst de wereld ook niet te horen.

Hebben wij anders niets?

Ja, wij hebben de boodschap van Gods in gaan in onze nood.

Wij hebben het woord van de verzoening met God.

Wij zijn rijk, omdat wij Jezus Christus bezitten.

Laat ons uit die rijkdom leven en het aan de wereld tonen, dat wij schatten hebben, zo groot, dat nog geen mens, zelfs een Paulus niet, ze heeft kunnen omschrijven.

Neen, wij worden niet op 't randje af zalig en wij behoeven voor een beetje plezier niet wat te grasduinen. God heeft er Zijn eer in gesteld een vloed van zegeningen over onze hoofden uit te gieten in Christus Jezus.

De Geliefde, zoals Hij ons getekend wordt in Ef. 1. Wanneer God geeft, dan geeft Hij niet met mondjesmaat en dan weegt Hij Zijn zegeningen ook niet op een apothekersweegschaal, maar dan opent Hij de sluizen des hemels en doet Zijn goede gaven op ons nederdalen.

Gij, die in Christus zijt, word eens wakker en word u bewust van uw rijkdom.

Ga uw kapitaal eens inventariseren; ge zult versteld staan van uw eigen rijkdom.

En houd dan al die schatten niet zorgvuldig weggeborgen, maar gebruik ze en geef ze weg, want hoe meer ge van deze dingen uitgeeft, hoe meer ge terug ontvangt.

Ga God nu eens niet langer kleineren, maar ga Hem verheerlijken door aan de wereld te tonen, dat gij een diepe levensvreugd bezit, waar zij met al haar oppervlakkigheid geen flauw benul van heeft.

Kapitalist zijt ge.

Leef daarom ook als iemand, die een kapitaal mag verteren.

H'veen. H. Sikkema.

Losse schakels

CHRISTUS' INVLOED.

We lazen een uittreksel uit een artikel, geschreven door een Brits officier, die krijgsgevangene van de Japanners geweest was. Hij vertelt daarin, dat de behandeling, die de gevangenen ondervonden van de zijde van die Japanners, die christenen waren, belangrijk verschilde van het optreden van de niet-christen Japanners tegenover de gevangenen. De christen-Japanners behandelden de gevangenen vriendelijk en menslievend, in onderscheid van de heidense Japannezen.

Dit getuigenis moet waar zijn. Bij hem, die inderdaad christen is, zal dat blijken uit de wijze, waarop hij handelt tegenover hen, die hij in zijn macht heeft. Uit zijn gedrag tegenover hen, die boven hem staan, kan men dat moeilijker aflezen, want daarbij kan licht berekening meespreken. Immers: hij heeft van hen wat te vrezen. Maar uit zijn gedrag en handelwijze tegenover hen, die van hem afhankelijk zijn, blijkt wat er in werkelijkheid in hem zit.

ONZE INTERNERINGSKAMPEN.

De geïnterneerden in ons midden zijn een ernstige proef, waaraan God ons volk heeft onderworpen. Wij menen de N. S. B.-ers te toetsen, we gaan ze verhoren en berechten, maar God is bezig om door middel van de N. S. B.-ers ons te toetsen. Hij zal ons straks vragen: wat hebt ge met de N. S. B.-ers gedaan? Wiens geest heeft op uw houding en handelwijze tegenover deze mensen zijn stempel gezet? Hebt ge geoordeeld, rugwaarts ziende of waart ge bedacht op herstel, op genezing van hetgeen vaneen gerukt werd in de verwarring der laatste jaren; door de explosies der zonde?

Het is een ernstige vraag, vanwaar we onze normen halen bij de beoordeling van hen, die geïnterneerd zijn: uit het verleden of uit de Hemel; of wij ons richten naar wat anderen deden en ons aan-deden of dat we ons richten naar het voorbeeld des Allerhoogsten!

Men wordt stil en verslagen, als men hoort, dat het „christelijk volksdeel" niet minder beheerst wordt door gevoelens van wrok en wraak, dan zij, die niet daartoe gerekend worden.

In Japan — zo zeide de geciteerde officier — was het onderscheid gunstiger.

GEDACHTENWISSELING EN VERDRAAGZAAMHEID.

Bij een gedachtenwisseling kunnen opvattingen en inzichten openbaar worden, die elkander aanvullen. Het is ook mogelijk, dat ze elkander uitsluiten. Dan moeten ze dus tegenover elkander geplaatst en afgewogen worden. Elk die een der elkander weersprekende opvattingen ten beste gaf, moet zijn opvatting toelichten en aannemelijk maken. Het gaat er om, dat het juiste inzicht het wint. Men moet dus goed naar elkander luisteren en elkanders argumenten ernstig overwegen. Veel tijd is daarvoor in een vergadering niet en daarom is het noodig, dat hij, die in een vergadering zijn opvatting verdedigt, snel kan denken. Wanneer men niet naar elkander luistert, heeft de gedachtenwisseling geen waarde. Men praat maar wat langs elkander heen.

Het is echter van belang, dat men een afwijkende opvatting verdragen kan. Niet ieder heeft het zover gebracht. Mensen kunnen geloven goede democraten te zijn, en zijn toch al ontstemd als een ander een andere mening dan de hunne de beste noemt. Men voelt dat al aan de toon, waarop gesproken wordt. Waarom hebben sommige mensen toch direct zoiets vijandigs in hun stem, hebben we ons vaak afgevraagd, als ze iemand, die met hen van inzicht verschilt, antwoorden? Waarom neemt men bij een gedachtenwisseling vaak onmiddellijk zo'n vechthouding aan? Alle aardigheid om dan verder te praten, is er dan af. Waarom zou men nog trachten een blijkbaar al nijdig mens nog te overtuigen dat een ander inzicht ook wel eens goed kon zijn? Men oogst er maar onvriendelijke, zo niet boze woorden door. En wie heeft nu lust om zich als een overtreder te laten aanspreken — om maar geen ander woord te gebruiken — alleen omdat hij er anders over denkt?

DE OORZAAK?

Naar de oorzaak van die moeilijke houding, die elke discussie onvruchtbaar maakt, kan men lang zoeken. Ik wou wel, dat een psycholoog daarover zijn licht eens liet schijnen. Misschien konden we dan ook de weg ter genezing vinden. Vooral voor jeugdorganisaties is het, dunkt me, nodig deze zaak eens onder ogen te zien. Het zou kunnen zijn, dat het leven in de toekomst er wat aangenamer op werd. Wat we het nageslacht ook wel gunnen.

Komt het misschien voort uit een gevoel van onbeholpenheid? Die onbeholpenheid is aan meer schuld, dan men wel zou denken. Mensen, die wat „links" zijn, zijn onwillekeurig wel eens wat lastig. Kinderen wordt soms als schuld toegerekend, wat alleen is toe te schrijven aan een zekere onhandigheid. Hun brutaliteit is een verlegenheidshouding, heus niet zo kwaad gemeend als het hoort. Ze zijn innerlijk u wat dankbaar, als ge het hun niet zo zwaar aanrekent.

Boven hadden we het even over de noodzakelijkheid, om bij een gedachtenwisseling snel te kunnen denken. Dat kan ieder niet. Sommigen uit hun aard niet; anderen niet door gebrek aan oefening. Dat brengt hen in verlegenheid. Ze voelen de zaken meer dan zij ze doorzien. Ongelijk aanvaarden kunnen ze niet, omdat ze er nog niet *van overtuigd zijn*. Hun gelijk aantonen kunnen ze ook niet en nu...... worden ze onheus. Hun toon verraadt hun innerlijke verlegenheid; hun woordkeus zegt, dat ze met zichzelven verlegen zijn

Wat hun aan te raden?

Als ze nog jong zijn, op de Jeugdvereniging voorstellen, debatavonden te houden; gelegenheden te openen, dat ze zich kunnen oefenen in het snel denken.

En als ze oud geworden zijn: ten minste te oud, om deze kunst nog te leren? Is het dan niet het beste, dat ze het beredeneren der dingen maar aan anderen overlaten?

GEEN VERONTSCHULDIGINGEN.

Men moet boven geconstateerde moeilijkheden, die in menige vergadering ontstemming brengen en verwijdering veroorzaken, niet proberen goed te praten. Dat is het ergste wat men doen kan. Het *is* niet goed. Het past niet. Met een „ik ben-nu-eenmaal-zo" is men voor God niet klaar. We mógen niet-zo zijn. We hebben onszelven te veroordelen in alles wat *niet* lieflijk is en *niet* welluidt. Paulus zegt ergens, dat ons optreden „deftig" moet zijn. Met de bekende uitvlucht: „een ruwe bolster, maar een goede kern" komen we er niet. God stelt Zijn eisen even goed aan de bolster als aan de kern, aan het uitwendige als aan het inwendige van ons leven. Eén mooi uiterlijk en een bedorven kern is te verwerpen, maar een gaaf innerlijk, goede bedoeling en een afstotend uiterlijk zijn ook niet wat God bij ons wenst te zien. Waarom zouden we ons niet laten heiligen „door en door", door alle lagen heen? Hoeveel mooier zou het samenleven er door worden! Nu reeds!

SMARTEGELD.

Frederick Charrington, lid van een bekende bierbrouwersfirma, wandelde op zekere avond door een van de hoofdstraten van Oost-Londen en passeerde daarbij een café, dat de naam droeg van „De rijzende zon". Voor de deur zag hij een arme vrouw staan met haar kinderen om haar heen en hij hoorde, dat zij door de even geopende deur riep: „Ach, Tom, geef mij wat geld, de kinderen schreien van honger!" Tom *kwam* naar buiten, sloeg haar tegen de straat en ging weer naar binnen, naar zijn bierglas. Den jongen Charrington had dit toneeltje machtig aangegrepen. Omhoog kijkende, zag hij dat dat café er een was van zijn eigen firma. Met schaamte in het hart ging hij het café binnen en op den drinker toetredende, zei hij: „Jij hebt je arme vrouw tegen de stenen geslagen; met dezelfde klap heb je mij het bierbrouwersbedrijf uitgeslagen!" Charrington werd een evangelist.

EEN NUTTIG LID VAN ONS GESLACHT.

In de kerk van het dorpje Tenby, ergens in Engeland, staat een steen ter herinnering aan Robert Recorde, waarop van dezen man gezegd wordt, dat hij was „een bekwaam wiskunstenaar, geboren te Tenby, ongeveer in het jaar 1510. Aan zijn genie danken we de eerste grote Engelse werken over algebra, wiskunde, astronomie en

geometrie; hij heeft ook uitgevonden het teken van gelijkheid =, hetwelk thans door de gehele beschaafde wereld gebruikt wordt."

Hierbij tekent een blad aan: „Ieder overwege maar eens, hoeveel meer werk er in de wereld verzet moest worden, als we bij elke geegenheid in plaats van het korte en duidelijke teken, voluit zouden moeten schrijven: „Is gelijk aan", of „betekent precies hetzelfde als". Robert Recorde heeft het mensdom tonnen papier, hectoliters inkt, uren van arbeid en een wereld van misverstand bespaard, en *dit alles*, door het uitvinden van een goed symbool".

Is er in deze richting nog iets uit te vinden?

VERKEERD BEGREPEN.

In een Engels blad is een gedachtenwisseling gaande over de kinderdoop. Een predikant van de Engelse Staatskerk meent, dat christen-ouders een recht hebben om aanspraak te maken op de zaligheid van hun kinderen op grond van de belofte. Behalve op Hand. 2 : 39, dat we nu laten rusten, beroept hij zich ook op Hand. 16 : 31, waar Paulus zegt: „Geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden, gij en uw huis".

We menen, dat het woord „huis" de kinderen van den huisvader insluit — als die er zijn — maar niet alleen de kinderen. Zou de zaligheid dus op grond van het geloof van den huisvader aan zijn „huis" zijn toegezegd, dan gold die toezegging niet alleen den kinderen, maar ook den ouderen, die tot dat „huis" behoorden.

Maar zo is het immers niet. De woorden, waarop het hier aankomt: „gij en uw huis", hebben niet alleen betrekking op de belofte: „en gij zult zalig worden", maar ook op de voorwaarde: „geloof in den Heere Jezus Christus". Voor u en voor uw huisgenoten geldt: gelooft in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden.

KAN DAT HELPEN?

Iemand die veel, te veel bezoek kreeg van de z.g. Jehova's getuigen, vertelde dat hem werd aangeraden, bij een e. k. bezoek deze getuigen te vragen om te bidden. Hij deed het. De bezoeker antwoordde, dat hun niet gezegd was, dat ze in het openbaar moesten bidden en verdween sneller dan hij gekomen was. Telkens als er weer zulk een „getuige" aan de deur kwam, kreeg deze het verzoek te horen, om eerst te bidden. Sedert dat onder hen algemeen bekend werd, gaan ze allen aan zijn deur voorbij.

L.

ER OP EN ER ONDER

U dacht misschien aan een drukfout; volgens u moest er staan: er op of er onder. We houden ons toch maar aan het voegwoord: en. Het volgende houdt namelijk verband met de kansel en den predikant.

Kansel is een deftig woord en ik betwijfel of wij deze weidse benaming wel steeds aan onze predikstoelen, dat is volgens Koenen getrouwelijk overgezet, mogen geven. Wij hebben in het algemeen nog weinig stijl gevonden. De oorzaken daarvan na te gaan valt buiten het raam dezer bespiegeling, maar zal misschien te zoeken zijn in dat deel van ons volk, dat naar onze boodschp luistert en in doorsnee tot de arbeidende stand behoort; ook spreekt in dit geval de betrekkelijk korte geschiedenis onzer gemeenschap een woord mee; en het is niet onmogelijk, dat er een soort afkeer van alle soort vorm achtersteekt. Maar we zouden het niet over onze spreekgestoelten hebben — als ik het woord neerschrijf denk ik aan de brede platformen, wankelende hokjes van 75 bij 75 cm., hoogverheven preekvelden met te lage borstwering, zoodat men gedurig in angst moet leven er over heen te slaan — we wilden nog eens op onze voorgangers terugkomen.

Zij vormen een dankbaar onderwerp voor beschouwingen en wij vrezen, dat sommigen zich er wel eens aan te buiten gaan. Deze vergeten, dat de mannen, mensen als alle andere, toch dienaren des Heeren en der gemeente willen zijn op een bepaalde wijze. Tot het schoonste van hun werk rekenen zij wel de verkondiging der blijde boodschap. Waarschijnlijk dagen van te voren hebben zij zich reeds voorbereid op de bediening van het Woord. Wetende, dat zij geroepen zijn de ganse raad Gods te verkondigen, geven zij zich ook moeite in die delen van het Woord binnen te dringen, die hun niet zo „liggen". Met vreugde en gebed betreden zij de plaats, vanwaar de prediking gschiedt. Hoe steunt dan ook het bewustzijn voor zich te hebben mannen en vrouwen, die gebeden hebben, dat Gods Geest den dienaar leide in zijn spreken. Het kan zijn, dat hij zijn gedachten neergeschreven heeft en ze nu voorleest. Dat zal de waarde van zijn woord niet verminderen; integendeel. Het bezwaar daarbij is, dat het contact tussen dienaar en gemeente waarschijnlijk minder groot is en dat het hem bijna onmogelijk is een plotseling ontvangen gedachte in te lassen. Het is beter echter een geheel uitgewerkte preek te horen en te houden, dan de indruk te krijgen, dat revolutiebouw geleverd roofbouw gepleegd wordt. Er mogen dan staaltjes van redekunst vertoond worden, op den duur vermoeit het zien naar een draad- of geveltoerist, nimmer echter het kijken naar een metselaar, die als vakman steen op steen legt en een schoon en evenwichtig bouwwerk optrekt. Daar op de kansel staat de man Gods, die ernstig bezig geweest is dat woord te vinden, dat de gelovigen kan sterken, opwekken, verheugen en dat den mens zonder God de weg wijst ten eeuwigen leven. De liefde van Christus zal hem dringen en eveneens het weten, hoezeer de Heer te vrezen is. Gelijk een vader zijn kinderen vermaant, aanmoedigt en betuigt te blijven wandelen, Gods waardig, zo zal hij doen. En gelijk een moeder haar eigen kinderen koestert — de beide beelden zijn van Paulus — zo zal hij ijverig zijn over het volk des Heeren.

Wanneer hij dan terugkeert van die hoogten, zal er de ene keer een lofzang in zijn hart zijn; een andere keer het schrijnend gevoel, dat hij tekort geschoten is in zijn werk.

Dan gaat hij de gemeente in en zal den zieken iets van het gepredikte woord overbrengen; bij de gezonden zal hij er misschien op kunnen aansluiten en kunnen komen tot een gesprek, dat niet wegwaait als de deuren opengezet worden. Hij zal van huis tot huis gaan en de boeken worden geopend. In de avond zullen er vergaderingen zijn en misschien moet hij ze bezoeken. Moet hij ze bezoeken? Hij is nu onder de kansel, maar houdt dat in, dat hij op elke vergadering verschijnt, de leiding heeft? Hij zal toch wel niet voor alles geschikt zijn? Wanneer de gemeente klein is, zal er soms veel van hem gevergd worden. Het is zelfs voorgekomen, dat hij dirigent van het zangkoortje moest zijn, ofschoon hij geen kruis van een mol kon onderscheiden. Onlangs werd in een vergadering van besturende broeders de vraag geopperd, of een voorganger wel voorzitter moest, dus niet mocht, zijn van het bestuur. Een zeer oude broeder zei toen, dat hij zijn bestuur eens had gevraagd, hem toch te willen ontheffen van die taak. Misschien voelde hij, dat zijn krachten niet alleen op een ander terrein lagen, maar ook beter elders gebruikt konden worden. Hier zijn zeker geen regels te stellen. Maar het is te overdenken, of men nu en dan hier en daar den voorganger niet al te alzijdig wenst. Dan ware het beter, zo zei mij een broeder, in de beroepsbrief duidelijk te beschrijven, hoeveel men van hem verwachtte. Hij kon dan

op zijn beurt doorhalen, wat niet gegeven kon worden. Laten we eindigen met de opmerking, dat het werk onder de kansel het werk op de kansel nimmer mag schaden of in de weg staan. Het is echter ook waar, dat het werk beneden dikwerf in staat stelt het werk boven beter te doen. Daarom: er op en er onder.

Huizinga.

Het zaad ontkiemt...

Bevestiging en uitbreiding van het werk.

De nu volgende jaren vormen een tijdperk van ontwikkeling en vooruitgang, die in de geschiedenis van de Congozending zijn weerga niet vindt.

Uitbundig enthousiasme leidde tot snelle uitbreiding en het ging bijna boven onze krachten om die in goede banen te leiden. Deze uitbreiding was het kenmerkende van het werk van de drie volgende jaren: 1903, 1904 en 1905.

Er was onder de zendelingen heel goede samenwerking en wij gingen veel verder dan de voorzichtigheid ons voorschreef, of wat we hadden verwacht te doen. Trouwens, de voorzichtige zendeling zou met zulk een beweging achter zijn gebleven en zou gefaald hebben in zijn taak. Door de kracht des geloofs gingen we voort en we werden gesterkt door het gebed. We wisten dat moeilijkheden zouden komen, maar we konden niet anders dan de begeerte van de vele jonge mensen, die er om vroegen om onderwezen te worden, als oprecht aanvaarden. We deden ons best om hen te onderwijzen, opdat zij met vastheid de rechte weg mochten bewandelen. We wisten, dat verleiding en verzoeking straks hun deel zouden zijn. De moeilijkheden zouden komen. Als straks het vurig verlangde verkoelde, zouden alleen zij, die werkelijk met Jezus wandelden, staande blijven. Daarom was het onze taak, ons er van te overtuigen, dat zij, die de doop aanvroegen, werkelijk Jezus' discipelen waren. Velen moesten wij weigeren. Hadden wij dat niet gedaan, dan zouden we zeker in die dagen velen gedoopt hebben, die spoedig weer tot het oude leven teruggekeerd zouden zijn.

Terwijl deze beweging in kracht toenam, spraken wij er dikwijls over wat toch de oorzaak er van kon zijn. Iedere post (die toen misschien eens in de twee maanden kwam) bracht ons brieven, waarin we lazen van de velen in onze gemeenten en daarbuiten, die voor ons baden. Daar stond waarlijk een gemeente van bidders achter ons. Het werd ons duidelijk, dat God ons in Zijn genade het antwoord gaf op ons verzoek om voorbidding. Zendeling Stapleton had daarom gevraagd toen hij in Januari zijn rapport schreef over 1902. Een deel van dat rapport laat ik hier volgen. „Gaarne zou ik er op willen aandringen, dat de velen in onze gemeenten, die belang stellen in het werk te Yakusu, in het bijzonder willen bidden voor een groep jonge mensen, gehuwd en ongehuwd, die in het dorp wonen. Deze meisjes en jongens, vrouwen en mannen zijn onder de invloed van het Evangelie. Hun levens zijn veranderd en Gods werk is duidelijk merkbaar in hun levens. Vooral zien we dit in sommige van de oudere meisjes, die bij mevrouw Stapleton in school komen. Onder elkaar spreken ze heel openhartig over hun verlangen om Jezus te volgen, maar ze vrezen voor de gevolgen van zulk een beslissing, als ze er thuis over zouden spreken. Enkelen hunner willen zo graag bij ons op de post komen wonen en onder onze bescherming staan, maar wij gevoelen, dat ze onder hun eigen mensen de beslissing moeten nemen. Soms worden wij ongeduldig over hun aarzelen, maar het is moeilijk voor ons om te begrijpen, wat het voor hen beteekent, om te breken met de gewoonten van hun familie en wat voor hen de gevolgen zullen worden van die beslissing. We twijfelen er niet aan of ze zullen komen, maar we hebben gedacht, dat onze vrienden het een voorrecht zouden achten om met ons mee te bidden, opdat deze jonge mensen met beslistheid zich mogen geven aan hun Zaligmaker in dit komende jaar. Vooral dringen we daarop aan, omdat we gevoelen, dat grote veranderingen spoedig zullen plaats vinden en we zouden zo gaarne zien, dat deze jonge mensen besliste belijders van Jezus werden voor die veranderingen komen. We dringen er op aan, dat allen voor ons bidden in deze dagen, opdat we Gods gedachten mogen denken en Zijn wil mogen volbrengen. Bidt opdat we geen gelegenheid voorbij mogen laten gaan, waar het gaat om de uitbreiding van Gods Koninkrijk".

LEIDRAAD
Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN.

IX.

Hoofdstuk 5 : 12—25.

TER ORIëNTERING.

De Boze zocht de kracht en invloed der jonge gemeente van binnen uit te treffen (Ananias en Sapphira) en van buiten af lam te leggen. We zien hier hoe groot het weerstandsvermogen der eerste christenen was. De bestrijding gaat niet uit van het volk, maar van de heersende priesterklasse, die de kern vormt van de partij der Sadduceërs en in de Joodse Raad een overheersende positie innamen. De strijd, die zij tegen den Heer gevoerd hadden en voortzetten tegen Zijn Apostelen, was een machtsstrijd. Vergelijk de tekening van deze strijd, door den Heer gegeven in Joh. 10 : 1—21.

TOELICHTING.

De invloed der Apostelen. Vers 12—16.

„Door de handen", d. i. door de handoplegging. „Galerij van Salomo'", een overdekte, maar niet ommuurde ruimte ten Oosten van de tempel. De gelovigen waren daar eenparig bijeen; ze zonderden zich niet van het volk af als waren ze iets nieuws. Zij beschouwden zich als de zuivere voortzetting van het volk van God; het echte Israel voelden zij zich dus; vgl. 1 Petr. 2 : 9. Vers 13: „van de anderen", d. i. de vijandig gezinden. Van hen waagde niemand zich onder de vergaderde gelovigen te mengen, om hun samenkomst daar in die hal te storen! Dat was omdat de christenen de sympathie hadden van de (nog) kleurloze middenstof. Vers 14: toegevoegd, d. i. gedoopt. „Mannen en vrouwen", van hun gezinnen wordt niet gerept. Men bedenke echter, dat de kinderen nu met vader en moeder optrokken, een kring vormende tussen de gemeente en de wereld der ongelovigen. „Geheiligden", in uitwendige zin. Verg. I Cor. 7 : 14. — Merk op, dat het zoeken van de schaduw van Petrus voor de zieken, een uiting was — niet van het geloof in Petrus en nog minder in zijn wonderdoende schaduw — maar van het geloof in den Heere! Zie vers 14.

Deze laatste woorden vooral beschrijven in welke geest en met welke verlangens wij ons voorbereidden op de komende jaren.

In 1902 werd begonnen met het bouwen van een schoolkerk in baksteen. Dit gebouw kwam in 1903 gereed. Het was ook hoog tijd, want het oude schoolgebouw was te klein voor de vele leerlingen. Men had nu de namen van 400 leerlingen, waarvan gewoonlijk 300 aanwezig waren. Ondertussen waren er ook reeds scholen in de omliggende dorpen, zodat reeds toen 1000 Lokele jongens en meisjes leerden lezen. Deze leerlingen waren meteen ook Evangelisten. Als ze gingen vissen of van de ene markt naar de andere gingen om te kopen en verkopen, gingen ze ook onderwijzen. In zo vele dorpen vroeg men om een onderwijzer, dat men vaak moest weigeren. Daarom gebeurde het vaak, dat jongens van andere dorpen hier kwamen vissen. 's Nachts zetten ze hun netten en fuiken en wat ze verder gebruikten om vissen mee te vangen en kwamen overdag in school. Ze bleven lang genoeg om de letters te leren en om een of twee geschiedenissen uit de Bijbel te horen en keerden met die kennis naar hun dorp terug, om te vertellen, wat ze zich konden herinneren. Er zijn maar weinigen, die te oud zijn om te leren lezen. Eens was er een opperhoofd in school, die goede vorderingen maakte in de klas, waarin zijn zoon onderwijzer was.

Natuurlijk was het schoolbezoek in de dorpsscholen erg ongeregeld, omdat bijna allen zelf voor hun onderhoud moesten zorgen, door vissen, jagen of ander werk. Maar toch kwamen er van 30 tot 130 in iedere school.

De nieuwe schoolkerk was ook dadelijk nodig voor een ander doel. In Januari was men begonnen met wat we zullen noemen, een vereniging van volgelingen van Jezus. De eerste doopsbediening liet een diepe indruk achter en dadelijk waren er zes anderen, die om geregeld onderwijs vroegen, omdat ook zij Jezus wilden volgen en gedoopt wensten te worden. Deze kwamen geregeld elke week om onderwezen te worden. Maar er waren vele anderen, die nu niet bepaald vroegen om gedoopt te worden, maar wel om meer apart en geregeld onderwijs in de boodschap van het Evangelie. Daarom begonnen we voor hen deze vereniging. Alleen zij, die werkelijk Jezus wilden volgen, konden lid worden. De eerste avond kwamen er 30. De zes doopcandidaten werden lid en de anderen werd gezegd, dat zij een voor een met een der zendelingen moesten spreken en als die overtuigd was, dat het hun werkelijk ernst was, konden ook zij lid worden. Zij, die geen lid werden, konden wel de vergadering bezoeken, maar de leden moesten allen meewerken. Een zendeling nam de leiding, maar overigens waren het vrije toespraken en getuigenissen van de leden.

Spoedig breidden deze verenigingen zich uit. Eerst werden ze gehouden in de woonkamer van een der zendelingen. Maar de kamer werd te vol, dus gingen we in de kerk vergaderen. Reeds voor de kerk gebruikt kon worden, waren er soms 150 aanwezig. Daarom gingen we zodra mogelijk in de kerk vergaderen. De vergadering had de belangstelling van velen en de vereniging telde spoedig 140 leden, terwijl 300 tot 400 elke Donderdag samenkwamen. Ook velen van de ouderen kwamen om te horen wat de jonge mensen zeiden, ouderen, die niet kwamen om naar een zendeling te luisteren.

In die dagen bezocht ook zendeling Grenfell Yakusu. Hij bleef enige weken. Ook zendeling Moore was bij hem. De laatste werd ziek en na drie dagen werd hij geroepen om zijn aardse loopbaan te eindigen en werd hij te Yakusu begraven.

G. R.

ZENDING:

DE INHEEMSE EVANGELIST (3)

Er zijn in de Congo thans 31.640 gedoopte Christenen, verspreid over 2000 dorpen en onder de hoede van 2300 inheemse evangelisten. Hier volgt een overzicht van hun opleiding en werk, ontleend aan de „Missionary Herald" van Febr. 1946.

De statistieken van het werk in de Congo zijn gedurende de laatste jaren even verbazingwekkend, als die van de eerste Pinksterdag te Jeruzalem. Ieder jaar laat overal vooruitgang zien. Het aantal leden is in enkele jaren tijds verdubbeld, soms zelfs verdrievoudigd en gaat nog regelmatig vooruit. Hoe is dit tot stand gekomen? Aan wien is,

---

De gevangenneming der Apostelen. Vers 17—20.

Vers 17 en 18. Hier hebben we de kern van de weerstand tegen Christus en Zijn boden en de oorzaak van het verzet: de Sadduceën de kern, en de naijver, de afgunst, de oorzaak. Ze verloren de gunst van het volk, zagen hun macht tanen en dat baarde vijandschap. Zelfhandhaving was hun doel. De engel hergeeft den Apostelen de vrijheid en gebied hun de strijd voort te zetten, maar hun strijd mocht niet onderwerp van hun toespraken zijn, maar de Boodschap van heil! We mogen onszelf en onze ervaringen nooit gewichtig maken.

De Joodse Raad bijeen. Vers 21—25.

We moeten ons de bevrijding voorstellen als des nachts plaats gehad hebbende. „Tegen de ochtend": tijd van het morgenoffer. „De dienaars", d. z. de tempelwacht. De tempel had een eigen, gewapende macht, om op het tempelterrein de orde te handhaven. De verlegenheid van de Joodse Raad is wel te verklaren: ze waren bevreesd voor de gevolgen van hun daad. Zou den Apostelen iets overkomen zijn, dan zou het volk hèn verantwoordelijk stellen en er zou een opstand uitbreken. Daarom bracht het bericht van vers 25 opluchting. Men vergelijke maar met vers 26: De Joodse Raad moest uiterst voorzichtig zijn. „Deze naam", „dezen mens" vers 28. Ze willen de naam van Jezus niet uitspreken. Let op wat Petrus zegt: 29—31: de eigenlijke tegenstelling is niet: w ij (Apostelen) en g ij, maar Gód en g ij. Hun woord heeft daardoor diepe ernst. In vers 32 weer dat zichzelf wegcijferen: wij en ook de Heilige Geest. Vers 33: er ontspon zich een heftige discussie, waarin sommigen met de eis van de doodstraf aankwamen. Hun woede was teken van gevoel van onmacht en van ongelijk.

Vragen:

1. Waarom is de gemeente het ware Israel?
2. Waarom gold het inlijvingsteken in Israel slechts de mannen?
3. Hoe blijkt uit vers 14, dat de gemeente niet uit geslachten wordt opgebouwd, maar de enkelingen omvat?
4. Is de heiligheid van de kinderen der gelovigen een directe of een indirecte? verg. I Cor. 7 : 14.
5. Wat weet ge van de Sadduceën? verg. Hand. 23 : 8.
6. Wat betekent de uitdrukking „het bloed van dezen mens op ons doen neerkomen"?
7. Waarom met zoveel nadruk, vers 30, „de God o n z e r v a d e r e n" en niet eenvoudig: God?
8. Welke waarschuwing en uitnodiging lag er voor de Joodse Raad in Petrus' laatste woorden, vers 39?

L.

naast God, dit wonderbaarlijke feit te danken? Zonder te aarzelen geef ik de eerste plaats aan de inheemse leraren, want meer dan door iemand anders van de vele arbeiders in Gods Koninkrijk is door hèn dit goede resultaat gekomen.

Wie zijn deze evangelisten en welke werkwijze hebben zij om zulke resultaten te bereiken?

Jongens van de kostschool, die over uitstekende gaven beschikken, worden aangemoedigd om hun studie voort te zetten, totdat zij het toelatingsexamen voor de evangelistenschool kunnen doen. Dit is een lange en moeilijke weg, omgeven door veel verleidingen en er zijn er, die deze proef niet doorstaan. Zij, die volharden, zijn uiteindelijk degenen, die door God tot Zijn dienst geroepen zijn.

Zij volgen nu een tweejarige opleiding in de klassen van het Zendingsstation en hun wordt onderricht gegeven in het begrijpen van hun Bijbel — zowel het Oude als het Nieuwe Testament —, Kerkgeschiedenis, Gezondheidsleer, Theologie en diverse andere dingen, terwijl ook de practische kant van hun opleiding niet wordt vergeten. Zij leren stenen bakken, timmeren, bouwen, tuinieren en andere handwerken, die voor hen in hun toekomstig werk nuttig zullen blijken te zijn.

Het schijnt dikwijls of zij voor hun veelzijdige verantwoordelijkheid slechts armzalig worden toegerust. Hun prekenvoorraad schijnt erg klein, maar er zijn maar weinig Afrikanen, die de kunst der welsprekendheid niet verstaan, en zij kunnen hun onderwerpen wonderlijk goed van voorbeelden en illustraties voorzien.

Wanneer hun studiejaren zijn voltooid, dan wijzen de diakenen en opzieners aan elk van de geslaagde candidaten een dorp aan, dat voor zijn capaciteiten juist de geschikte plaats is. Dat kan een dorp zijn, waar nog nooit gewerkt is. Daar moet helemaal van onderen af aan worden begonnen. Het dorp is heidens en dikwijls ontmoet men daar vijandelijkheden, hetzij van de heidense bewoners zelf, hetzij van Rooms-Katholieken, die daar reeds gevestigd zijn. Het school- en kerkgebouw en het huis van den leraar moeten er worden gebouwd, de terreinen schoongemaakt en beplant, de jeugd van het dorp er toe overgehaald de school te bezoeken, de gunst van de volwassenen gewonnen en hun hulp aangeworven om vrijwillig mede te werken aan het opzetten der gebouwen en ook moeten zij tot het kerkgaan worden aangespoord.

Dit is moeilijk en eenzaam werk. Geen woorden kunnen de inspanningen van vele van deze onvermoeibare mannen beschrijven, die het middel er toe zijn geweest, dat zo vele van hun rasgenoten zijn overgegaan van heidendom en bijgeloof tot de vreugde der verlossing en het lid zijn van de gemeente.

De jonge prediker kan echter ook worden gezonden naar een stad, waar het werk reeds gevestigd is. De school is gebouwd en zijn huis wacht op hem. Er kan een bijbelklas zijn, zelfs een aantal gemeenteleden en misschien een school met wel 150 leerlingen. Er zal door zijn voorgangers ook een tuin zijn achtergelaten, zodat hij zich niet bezorgd behoeft te maken hoe in zijn dagelijkse behoeften te voorzien.

Tot zo iemand komt echter de eisch van aanhoudende, ingespannen arbeid. Hij preekt tweemaal per dag, 's morgens en ' savonds; hij heeft zijn bijbelklassen; er is iedere Woensdagmiddag een kerkdienst en 's Zondags twee of drie. Hij is de penningmeester, de koordirigent en de voorzanger. Hij is schoolmeester, herder en dikwijls bemiddelaar, wanneer er twee partijen ruzie maken.

Op de Zendingsstations in de Congo zijn deze opleidingscursussen aan de gang. Jonge mannen, die het visioen van „Afrika voor Christus" hebben aanschouwd, voegen zich bij hen, die dit visioen tot werkelijkheid trachten te maken, door hun leven en talenten op te dragen aan Hem.

(Vertaald door J. B., 's-Gra.-O.)

Dit stukje is, evenals dat van vorige week, een artikel uit een weinig bekend hoekje van de wereld: de Congo. Hoewel door de arbeid van Zr. Reiling de naam „Congo" voor ons een vertrouwelijke klank heeft.

Doch onbekend wil nog niet zeggen: onbelangrijk of zonder betekenis. Integendeel, de Geest Gods waait door de Congo en er gebeuren daar grote dingen.

Er zijn echter ook nog plaatsen op onze aarde, waar geen resultaten als die op de Pinksterdag worden behaald, maar waar de eerste discipel nog zal moeten worden gewonnen; waar het Licht nog moet doorbreken, daar gebracht door mensen, die geen ander doel in hun leven hebben, dan dat Licht daar te brengen.

En het is voor dát werk, dat de U. Z. C. Uw interesse vraagt en Uw gaven en Uw gebed......

H. Doornkamp, Secr. U. Z. C.

GEMEENTE-BERICHTEN

NOORDBERGUM.

In de middagdienst nam Ds. L. de Haan afscheid van de gemeente te Noordbergum.

Na ruim drie jaar de gemeente vol ijver en toewijding te hebben gediend, moesten wij hem weer afstaan aan de gemeente te Apeldoorn. Voor ons hier is de tijd te kort geweest, gaarne hadden we hem hier nog gehouden, maar we willen stil zijn; Gods gemeente is niet alleen in Noordbergum, ook elders roept de arbeid.

Vele belangstellenden waren in deze dienst aanwezig. Afgevaardigden van de Herv. Gemeente en de Geref. Gemeente, een paar bestuursleden van de Chr. Nationale School waren tegenwoordig en spraken goede woorden tot den scheidenden voorganger. Ook omliggende zustergemeenten hadden afgevaardigden gestuurd en ook deze kregen gelegenheid een kort woord te spreken.

Haast de gehele gemeente van Zandbulten was aanwezig. Onze ouderling, br. P. Jonker, sprak namens onze gemeente een woord van waardering tot Ds. L. de Haan en mevrouw, voor de wijze waarop ze zich hadden gegeven voor de arbeid in de gemeente.

Br. T. Sikkema sprak namens het J. W. C. en een paar jeugdleden kregen de gelegenheid een blijk van waardering aan de scheidenden te overhandigen. Een afgevaardigde van de Friese Jeugd bedankte dominee voor de arbeid voor de jeugd in Friesland door hem verricht.

Door Ds. de Haan werd nog een kort dankwoord gesproken voor de liefde en toewijding door hem hier ondervonden.

Het was, niettegenstaande het smartelijke van het scheiden, toch een goede middag.

Bij het uiteengaan kregen alle aanwezigen de gelegenheid de scheidenden de hand te drukken.

Met blijdschap willen we nog vermelden, dat we bericht mochten ontvangen, dat br. I. Tammeling, van Hellendoorn alhier in de gemeente benoemd is als evangelist.

De Heere zorgt!

Secr. A. K.

BIJ HET AFSCHEID VAN BR. A. H. ZERBST ALS LEREND-OUDERLING VAN DE GEM. TE UTRECHT.

Toen op 7 April jl. onze nieuwe herder en leraar Ds. G. W. Tijman, in de dienst te Utrecht bevestigd werd,

betekende dit tegelijkertijd 't einde van het ambt „lerend-ouderling" van br. A. H. Zerbst.

In 1922, toen de toenmalige broederkring elf leden telde, vestigde het gezin van br. en zr. Zerbst zich in de Domstad. In de oude verslagen van br. Plantfeber lezen we, dat er bij de komst der fam. Zerbst grote vreugde heerste in de „kring", omdat men in br. Z. den man zag, dien men nodig had. Bij de vestiging der gemeente op 2 Nov. 1924 werd br. Z. als lerend-ouderling gekozen en door ds. B. Planting ingezegend. Een blijde dag was het voor hem, toen de gemeente in Juli 1933 in Ds. L. de Haan haar eigen voorganger kreeg. Toen echter in Aug. 1937 Ds. de Haan naar Haarlem vertrok, vatte br. Z. zijn oude taak weer op. Vanaf zijn komst te Utrecht gerekend, heeft br. Z. gedurende een 20-tal jaren de gemeente, die nu pl.m. 100 leden telt, gediend. Met zeer veel geduld, liefde en toewijding heeft onze br. in de voorbijgegane jaren zijn taak, die hij zich door God opgedragen wist, vervuld. Hij heeft zichzelf volkomen gegeven en daarom waren die jaren gezegende jaren. Hoe duidelijk worden ons nu de woorden van Christus: „Want wie heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloediglijk hebben; maar wie niet heeft, van dien zal genomen worden, ook wat hij heeft". De gesteldheid des harten, de liefde, daar komt het op aan. Voor mij persoonlijk is het „voorgaan" van br. Zerbst tot grote zegen geweest.

7 April was voor br. Z. een blijde dag, want het was hem een vreugde, zijn taak over te kunnen dragen aan onzen nieuwen voorganger. Ds. G. W. Tijman.

God geve, dat br. Zerbst en zijn echtgenote, die hem al die jaren trouw terzijde stond in de arbeid, nog vele goede jaren in onze gemeente mogen beleven.

Wij danken hen voor alles, wat zij deden!

F. Bos, Secr.

BEVESTIGING EN INTREDE VAN Ds. K. H. PRINS IN DE BAPT. KERK TE DEVENTER.

Na een herderloos tijdperk van bijna vier jaren, waarin de gemeente met wijs beleid werd geleid door onze geachte consulenten Ds. Reiling en Ds. Huizinga, mocht Zondag 31 Maart weer een eigen voorganger zich aan onze gemeente verbinden. Zooals de lente vol bloesem en belofte haar intrede deed, zo was het Zondag j.l. voor ons een dag vol heerlijke toekomstverwachting. Waren onze harten in de voorbereiding vervuld met enige zorg om geheel klaar te zijn voor de blijde inkomste, onder de lachende lentezon zorgden nijvere handen en toegewijde harten voor een waardige ontvangst. En zo gingen op die Zondagmorgen al dadelijk onze harten open, toen we om 10 uur Ds. Hekhuis het podium zagen betreden en we met velen uit alle oorden des lands de lof des Heeren bezongen. N. a. l. van 1 Tim. 4 werden we bepaald bij de noodzakelijkheid van: dagelijks gebed; dagelijks Schriftonderzoek; dagelijkse dienst, gemeenschap met God en verwachting van Jezus.

Op treffende en gloedvolle wijze werden deze vijf punten door spr. belicht, waarna Ds. Hekhuis aan bestuur en voorganger enige vragen stelde, die met: Ja, werden beantwoord. Hierop volgde op plechtige wijze de inzegening onder mede-handoplegging der ouderlingen.

's Namiddags hield Ds. Prins zijn intrede, waarbij tegenwoordig waren o.m. de heer Huyser, namens het gemeentebestuur, vertegenwoordigers der Ned. Herv. Kerk, Herv. Kapel, Lutherse Kerk, Doopsgez. gem., Gereform. kerk, Geref. kerk Art. 31 K. O., Leger des Heils, Br. Olijslager namens onze Unie en van tal van zustergemeenten te Almelo, Apeldoorn, Arnhem, Hengelo, Utrecht, Amsterdam, Den Haag, Groningen en Nieuw Weerdinge. Ds. Prins sprak een bezielend woord n. a. l. van Col. 4 : 3: „Dat God een deur voor ons woord opene". Dat wij ter overwinning der moeilijkheden elkaar nodig hebben. De prediker behoort in de eerste plaats Kruisgetuige te zijn en ten tweede Opstandingsgetuige, wijl de moeilijkheden alleen door de kracht der opstanding kunnen worden overwonnen. Spr. richtte zich verder tot de afgevaardigden en collegae der andere kerken. Ds. Burger sprak namens de Herv. Kerk, alsmede namens het Convent der plaatselijke predikanten, met hartelijke uitnodiging om toe te treden. De heer Huyser namens B. en W., br. Olijslager namens de Uniecommissie en verder de afgev. der genoemde zustergemeenten.

's Avonds 7 uur was voor de derde maal de kerk stampvol, waar in meer intieme kring de begroetingssamenkomst plaats vond. Br. v. d. Goot, die hiervan de leiding had, bepaalde ons o. m. bij de naam van Ds. Prins, maar dat we ons vertrouwen niet op prinsen moesten stellen. Z. Eerw.'s initialen K. P. deden denken aan de Knok-Ploeg der ondergrondse tijdens de bezetting, die ten dode opgeschreven gevangenen ging bevrijden. Dat in geestelijk opzicht velen, die thans nog zuchten in banden des doods, door bemiddeling van Ds. Prins c.s. mochten worden bevrijd.

Een hartelijk schrijven van Ds. H. Visser, Em. pred., werd met belangstelling en dank voorgelezen, alsmede van den scriba der Chr. Geref. Kerk.

Toen volgde een schitterend defilé van alle takken van arbeid, n.l. der Zondagsschool, Meisjesvereniging, Zusterhulp, Zangvereniging, Jongeliedenver., die allen de voorgangers-familie bloemen en verrassingen aanboden. De Mannenvereniging tracteerde Ds. Prins op sigaren. We waren met elkaar op de berg. Velen spraken nog een hartelijk woord van meeleven, o. a. mr. Diepstra van Nieuw Weerdinge en Ds. Tijman.

Ds. Prins sprak in zijn slotwoord de wens uit, dat er een gezegende samenwerking mocht zijn tussen voorganger en gemeente en de lading van de volle zegen des Evangelies aan de Deventerkade mocht worden gelost. Zutfen en Zwolle zien ook reikhalzend uit. Onze br.-ouderling P. Klijn, sloot deze feestdag met dank aan God.

M. P., secr.

VALTHERMOND.

Valthermond heeft in lange tijd niets van zich laten horen. Sinds lang was er bij de broeders en zusters hier een verlangen, dat in Valthermond des Zondags het blijde Evangeliewoord weer mocht klinken. Dit verlangen is nu in vervulling gegaan. God heeft onze gebeden verhoord. Vanaf 10 Maart is er des Zondags prediking om 10 en 7.30 uur. De eerste Zondag was voor ons een heerlijke dag. Ds. Brands, consulent van Valthermond, was in ons midden. Het tekstwoord was in deze morgendienst: Werp uw brood uit op de wateren en gij zult het vinden na vele dagen. Spr. wees er op, dat het woord gebracht moest worden en dat God ook vruchten schenken wil. Een van de heerlijke beloften van God is, dat het Woord niet ledig zal wederkeren. Br. Grooten uit Exloërmond sprak ook nog een woord van dankbaarheid, omdat deze arbeid weer was begonnen. Namens Valthermond uitte br. Venema een woord van dank en nodigde de aanwezigen uit om steeds de diensten te bezoeken. Het zangkoor verleende dezen morgen medewerking, er werden enige mooie liederen gezongen, wat door allen op prijs werd gesteld. Des avonds was Ds. Prins in ons midden en ook dit was een gezegend samenzijn. Het was een onvergetelijke dag voor ons. Des morgens waren er een 100-tal, des avonds een 150-tal bezoekers. Iederen Zondag is er een andere voorganger en al de diensten worden goed bezocht; gemiddeld zijn er 70 tot 80 bezoekers. Ook zijn er samen-

komsten gehouden. Hiertoe hadden we Ds. Zijlstra van Hengelo uitgenodigd. Het waren heerlijke avonden. Het Evangelie werd op rijke wijze gebracht. In de week hebben we een bidstond, die door de gemeenteleden trouw wordt bezocht.

We zijn tot Juli toe bezet wat sprekers betreft en wij zijn onze brs. voorgagers en studenten dankbaar voor hunne medewerking in deze arbeid. Wij gaan blijmoedig voort op de ingeslagen weg. Wij geloven, dat God in Valthermond grote dingen wil doen. Het verwachtende van Hem, die de Heer der gemeente is, zullen we niet teleurgesteld worden. Wie op Hem vertrouwt, heeft op geen zand gebouwd. Prijs den Heer voor Zijn goedheid en Zijn zegen.

Valthermond. H. van Oosten.

VEENDAM.

D. V. wordt vanwege de Veenkoloniale Bond een Bondsdag gehouden op de 2e Paasdag in de Bapt. kerk te Stadskanaal.

Het programma voor die dag is als volgt samengesteld: 10—10.30 uur bidstond, leiding Vriescheloo. 10.30 uur opening bondsdag door den voorzitter Ds. Hekhuis. Zang door „Loof den Heer" van Muntendam. Referaat: „De vrouw in t' bestuur der gemeente", inleider de hr. D. Olijslager. Pauze 12-12.30 uur. Zang door „Loof den Heer". Referaat: „Onze verplichting tegenover onze kinderen", inleider Ds. Brandt. Zang door dubbel mannenkwartet. Lezing: „Yakusu in oorlogstijd" door zr. Reiling. Vrije getuigenissen. Wilt deze dag in uw voorbede gedenken. Kom en neem anderen mede. Uw secr., R.

Mededelingen

ALMELO.

D. V. zal Ds. Hooghwinkel 22 April, 2e Paasdag afscheid nemen van de gemeente te Almelo. 's Middags om 3 uur afscheidspreek en s avonds om' 7 uur afscheid in meer intieme kring. Broeders en zusters en vrienden uit nabijgelegen gemeenten worden hartelijk uitgenodigd deze diensten te willen bijwonen. Als er voor logies gezorgd moet worden, stuur dan even een berichtje aan B. de Roo, Oostereschstraat 21, Almelo, die dan zal zorgen voor logies. Namens de gemeente: De secretaris.

PAASCONFERENTIE „GEWEST-HOLLAND"

in de Doopsgezinde Kerk, Oude Gracht 270, op 22 April 1946 te Utrecht onder leiding van Ds. K. Reiling. Opening precies 10.15 uur door den Voorzitter. Bidstond. Zangkoor. „Voor honderd jaren" door Ds. K. Reiling. Zangkoor. „Onze Roeping" door Ds. H. Doornkamp, met aansluitende bespreking. Pauze. Heropening: „Onze Kracht", door Ds. G. W. Tijman, met aansluitende bespreking. Zangkoor. Getuigenissen. Sluiting ongeveer 16.30 uur.

Het comité.

DEN HELDER.

In de Californiestraat 8 woont br. G. van Leeuwen en deze broeder zou zich verheugen, wanneer geloofsgenoten in of om den Helder zich met hem in verbinding wilden stellen. Met een paar gezinnen is er al contact. Misschien hebt u daar familie, vrienden, die vroeger wel naar onze kerk gingen of een goede gemeenschap op prijs stelden. Geef hun het adres van br. van Leeuwen. Een advies: doe het d a d e l ij k. E. R.

ADRESWIJZIGING:

Het adres van Ds. K. Prins is nu: Twelloscheweg 8, Deventer.

Br. H. van der Werf, theol. stud., woont vanaf 1 April jl. Bankastraat 11a, Groningen.

Het adres van den penningmeester der Bapt. gemeente te Deventer is: Broeder A. Dijkstra, Oudegoedstraat 70, Deventer.

Vanaf 1 April 1946: H. v. d. Werf, Bankastraat 11a, Groningen.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje

Henderika Jellie

E. Schmaal
I. Schmaal-Grooten
Margriet
Ida

Valtermond-Kavelingen, 23 Maart

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van ons Zoontje en Broertje

Tjeerd Jeen

H. FRANKES
T. FRANKES-JAGER
HARMKE

Zuidhorn, 1 April 1946.
Achterweg a 167.
Tijd. adres: Acad. Ziekenhuis.

Zo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

Eilt v. d. Laan

en

Harmke v. d. Veen

den 19en April 1946 hunne 40-jarige echtvereniging te herdenken.
Dat zij nog lang voor elkaar en voor ons gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare

Kinderen
Behuwd- en
Kleinkinderen

't Waar, April 1946.
Molenlaan 4.

Zo God wil en zij leven zullen onze geliefde Ouders

J. v. Oosten

en

W. v. Oosten-Springer

op 22 April hun 25-jarige echtvereniging herdenken.
Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen

H Harber
J. Harber-v. Oosten
W. Niemeyer
H. Niemeyer-v. Oosten
Harm
Geert
Jantina
Jan

Treebeek, 22 April 1946

22 Maart werd ons een zoon geboren.

Martinus Johannes

is zijn naam.

Zijn dankbare ouders,

J. S. Boelsma
G. W. Boelsma-Hulleman

Haarlem, 22 Maart 1946
Parklaan 32

Den 29en Maart is van ons heengegaan in zijn Heer en Heiland, na een geduldig en langdurig lijden, onzen lieven Zoon, Broeder en Verloofde

Boelo Bügel

in den ouderdom van bijna 24 jaar.

G. Bügel
T. Bügel-van Dam
IJfke
Dirk
Willy

Stadskanaal

VRIJDAG 19 APRIL 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2789

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Volk op de tweesprong

„Weg met Hem, laat ons Barabbas los!"

Luk. 23 : 18.

Deze scène heeft zich diep ingegrift in de harten der volgelingen van Jezus. Alle vier Evangelisten schrijven er over en in een toespraak van Petrus tot de Joden herinnert hij er aan met de woorden: maar gij hebt den heilige en rechtvaardige verloochend en begeerd, dat u een man, die een moordenaar was, geschonken zou worden.....

Welk een smaad voor Jezus. Op het tweetal te staan met dezen rebel en moordenaar. Origines zegt, dat hij in sommige handschriften Jezus Barabbas genoemd wordt. Wij zien dus naast- en tegenover elkaar Jezus, Zoon des Vaders en Jezus Barabbas, dat betekent ook: Jezus, zoon des vaders. Naast- en tegenover elkaar de Zoon des mensen en de zoon des mensen.

Pilatus worstelt met een weerspannige schare en een weerlozen Jezus. Hij wil niet toegeven aan de duistere eisen van fanatieke Joden en voelt tegelijkertijd zich afdrijven naar het laatste woord. Er is nog één weg. Hij heeft nog een troef in handen. Barabbas, de bruut, wordt uit de gevangenis gehaald. Ruw, onverzorgd, met wilde blik staat hij voor een deinende zee van mensen. Twee meter van hem af staat ook een mens, stil als een tempel; met ogen, die als kaarsen branden. Pilatus meet ze en krijgt hoop. Bovendien, die Joden zullen het niet wagen zich openlijk aan de zijde van een muiter te scharen. Dat zullen die drijvers, de Sadduceeën, die in dit hele geval een sterke hand hadden, helemaal wel laten, want werd hun hun levensonderhoud, betaald uit de tempelkas, niet door het Romeinse rijk gegarandeerd?

Er hangt een loodzware stilte. Kiest u heden, wien gij dienen wilt. De wind steekt op, neemt onmetelijk snel toe in kracht en tot ontzetting van Pilatus dreunt het uit de diepte: Laat Barabbas los! Kruisig Hem! Weg met Hem! Kruisigen! Barabbas zal vrij! De muren van de heilige stad beven als eens die van Jericho. Ook Jeruzalems muren zullen vallen.

* * *

Barabbas is een broer van ons. Hij is geen vreemde voor ons. Hij is de man, die zich niet in de hoek laat duwen. De God, die ijzer groeien liet, wilde geen knechten. Barabbas had een paar vuisten en kon er mee overweg. In hem bruiste het bloed en wie kon hem weerstaan? Hij is de man van de knots, de speer, de tank. Hij is de onverzettelijke, ontembare, de heerlijke mens, die God niet vreest en niemand ontziet. De geweldige en gewelddadige. Die de liederen van Lamech als een koraal aanheft.

Jezus? De stille, bescheidene. Is Hij in staat een vuist te ballen? Trekt Hij er op uit om Zich en anderen ruimte te verschaffen? Wondere woorden, sterk en zoet, doortrokken van een ander leven. Wonderwerken, getuigend van een bovennatuurlijke kracht. Maar wat schoot je er mee op? Werd de wereld anders door Hem? Wat, in alle gemoede, moet je met Jezus doen in je zaak. Als er ingekocht, gesjacherd of verkocht moet worden. Wat kan een fabrikant met Jezus naast zich doen, als hij in zijn prijzen de lonen van zijn arbeiders moet drukken, ofschoon hij weet, dat ze het niet al te breed hebben. Wat kunnen de arbeiders doen met Jezus? Wat kunnen de overheden en machten dezer wereld doen met Hem?

Natuurlijk, een mens heeft op zijn tijd wat roering nodig, ontroering vooral. Daarom is het prachtig eens een uitvoering van lijdenszangen en -muziek te horen. Zoiets als smelteende muziek in een zomeravond. Maar, overigens? Wat kunnen wij op onze economische, sociale, politieke en soms ook christelijke vergaderingen met Hem doen? Laat ons Barabbas los. Per slot van rekening: Wij moeten en willen en zullen leven. We hebben niets tegen dien Christus, maar Barabbas zal los! En als er dan een sterven moet, welnu......

Eens trokken een man en vrouw door de avond een dorp binnen. Zij vonden geen plaats. Het Kind werd geboren, in de stal. En het Kind stierf aan het kruis. Geen plaats.

Volk op de tweesprong. Volken op de tweesprong. Gij en ik op de tweesprong. Wie van de twee zullen we laten sterven?

Huizinga.

De waarheid ontmoet

En Maria stond buiten bij het graf wenende. Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat weent gij? Wien zoekt gij? Joh. 20 : 11, 15

Daar *stond* Maria.
Ze verroerde zich niet.
Ze kon niet weg: niet vooruit; niet terug.

De deur naar het leven van voorhéén was voor haar dicht gegaan toen ze Christus had leren kennen en de deur naar het nieuwe leven, die ze in Hem voor zich geopend gezien had, was door Zijn dood in het slot gevallen.

Zo stónd Maria daar dan.
Haar leven was tot stilstand gebracht.
Haar geestelijke hart had opgehouden te slaan.

Zo staat ze daar en weent om het verlies van den Onmisbare, die, naar zij geloofde, voor haar verloren ging.

Nu de grafspelonk leeg is, voelt Maria eerst recht, wat zij verloren heeft. Ze wist wat de Heere Jezus voor haar betekend had: Hij had haar ziel gered en haar het leven onbeschrijfelijk schoon gemaakt. En nu Hij uit haar leven was weggenomen, werd het zo donker en zo zwaar.

Er is zoveel, dat de Heer uit ons leven kan wegnemen. Er kunnen ervaringen doorgemaakt moeten worden, waarin het onmogelijk schijnt, er den Heer in terug te vinden. Sommigen kunnen klagen, ziende op de wereld, haar zorgen, haar rijkdommen: zij hebben mijn Heer weggenomen!

Maar wie inderdaad deel aan Hem gehad heeft, Hem heeft liefgehad, kan niet meer zonder Hem. Wie heeft ervaren, gelijk Maria Magdalena, dat Hij zonde en vrees verdrijft, kan niet meer zonder Hem vrede hebben. Hij is gelijk aan iemand, die weet, dat hij staat in een prachtig landschap, maar dat nu onder ondoordringbaar duister verborgen is. Niets kan den Heere Jezus vervangen. Zo lang we Hem missen, blijft het gevoel, dat het leven leeg is.

En dan gaat het ons als Maria Magdalena; we blijven staan bij het graf, waarin geloof en hoop en vrede verdwenen zijn. We kunnen er niet bij weg te komen, wij kunnen niet verder. We kunnen het niet meer vinden in een leven zonder Christus.

Ach, zonder Hem is alles eeuw'ge nacht,
Maar dáár te zijn,
Waar Zijn gena ons eenmaal zeker wacht,
Is zonneschijn!

Daar stáán we en de Heer ziet ons wenen. Ons vlees moge omfloerst worden en afdwalen — onze ziel blijft aan Jezus trouw.

Er zijn zielen als Maria Magdalena: ze hebben een leeg graf, maar geen opgestanen Heiland. Een arm leven, een behoefte aan heil. Niet meer!

De ziel, die daar stáát, bewegingloos, ontvangt de kroon des levens.

„Vrouw, wat weent gij?" En Maria Magdalena keerde zich om. Ze keerde zich af van het graf en toen zag ze Jezus en...... wist niet dat het Jezus was. Ze had een doden Jezus voor ogen staan en daarom kende ze den levende niet. Maar uit die toestand van verdoving wekt haar 's Heeren woord: „Maria!' 'Haar hart begint weer te kloppen. Het leven stroomt weer.

Het woord van den Heiland heeft een merkwaardige macht over het hart; als het woord van een Bekende, die ons bij name roept. Als we Zijn Woord horen, kunnen we ons niet onttrekken aan het gevoel, dat Hij rechtstreeks tot ons spreekt en Zijn blikken in de onze rusten. Hij roept ons bij onze naam; Hij roept ons persoonlijk. We weten: wij zijn gemeend.

Weet de Heere Jezus niet alles van onze moeilijkheden? Kent Hij onze vrees niet? Onze zonde? Zoekt Hij ons niet? Hij roept hen, die niet meer t e r u g kunnen. Voor wie de wereld „een donkere plaats" geworden is. Hij roept hen, die niet meer v e r d e r kunnen. Voor wie de toekomst dicht viel. Zij moeten weten, dat Hij leeft: Hope voor hopelozen!

De smart van Maria Magdalena wordt tot blijdschap. Een enkel woord is daartoe voldoende — mits het maar komt uit de mond van den Heiland zèlf.

„Maria!" zegt Hij.

En zij, zich omkerende, *ziet* Jezus. *Zij ziet* de Deur voor zich open gedaan, en...... haar antwoord trilt van verrukking: „Rabbouni!" Mijn Verlosser!

L.

Losse schakels

VRIJ EVANGELISCH BEGINSEL.

In het Orgaan der Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland lazen we een artikel van Ds. Verhey, waarin deze a.g. het beginsel dier gemeenten het volgende zegt:

„Ons beginsel, waaruit wij leven, en dat ons noopt tot gemeentevorming *naast* (niet tegenover) de Herv. Kerk, is, dat wij geloven, dat *de gelovigen*, d.w.z. die tot het bewust persoonlijk geloof gekomen zijn in Jezus Christus als hun Zaligmaker, gekocht en verlost door het bloed des kruises, zich hebben te verenigen onder de ambten, die onze verhoogde Heer, door de dienst van Zijn Apostelen, heeft ingesteld en waarboven dan ook geen enkele macht erkend mag worden dan die van Hem, die tussen de kandelaren wandelt.

Het verband tussen de gemeenten is er in Christus Jezus en tesamen hebben ze zich te laten besturen door Zijn Woord en Geest. Maar nergens wordt ons geleerd, dat het *verband der gemeenten* enige macht heeft over de gemeenten".

Ds. Verhey schrijft deze dingen ter bestrijding van de gedachte, dat er geen enkel principieel verschil zou zijn tussen de Herv. Kerk en de Vrije Evangelische Gemeenten. Hij wenst leden en vrienden dier gemeenten er aan te herinneren, dat het niet waar is, dat zij alleen maar gedreven zouden zijn tot afzonderlijke gemeenschap, om het knus en intiem te hebben.

GOEDE KLANKEN.

Wij verheugen ons over deze uiteenzetting van het beginsel der Vrije Evangelische gemeenten. Het is hetzelfde wat wij als Baptisten willen. Wij zijn gemeentechristenen, zoals dat door Ds. Verhey omschreven wordt. Zo staan we dus dicht bij elkander. Des te zuiverder de Vrije Evangelischen hun grenzen trekken, des te liever we dat zien. Wij voelen ook voor samenwerking met anders gerichte gelovigen, maar in het bijzonder met hen, wier gemeentelijke inzichten wij delen. In de bezettingsjaren zochten wij contact met de laatsten, doch de verkeersmoeilijkheden van de vorige winter verhinderden de gemaakte plannen uit te voeren. Allicht kunnen ze weer worden opgenomen. Een broederlijk samenspreken met de Vrije Evangelische broeders kon verhelderend werken en het besef onzer diepere samenhorigheid opwekken en versterken. Op verschilende punten zijn we wat anders dan zij georiënteerd, maar onder de Vrije Evangelische gemeen-

ten onderling is ook nog al wat verschil van accent, dunkt ons. Meer dan bij de Baptisten. Maar verscheidenheid behoeft de eenheid niet te schaden.

WAT IS „GEDENKEN"?

Zwingli verwierp de Roomse opvatting, als zoude bij het Avondmaal, onder het uitspreken van de woorden „dit is Mijn lichaam" en „dit is Mijn bloed", brood en wijn wezenlijk veranderen. Hij verwierp eveneens Luther's opvatting, als zou het lichaam van Christus „met, bij en onder" de tekenen genoten worden, en evenmin kon hij zich vinden in Calvijn's opvatting, als zou de gelovige het lichaam en het bloed van Christus geestelijk genieten onder het gebruik der tekenen.

Het Avondmaal was — zeide hij — een gedachtenismaal. Niet meer.

Wat is dat: een gedachtenis-maal?

Ongetwijfeld is ook het „gedenken" een deel van de rechte Avondmaalsviering. „Doet dat", zeide de Heere Jezus „tot Mijne gedachtenis".

Wat is dat nu: Christus aan het Avondmaal *gedenken?* Is *iemand „gedenken" hetzelfde als „aan hem denken"?*

Als de Heere gebiedt in het vierde gebod: Gedenkt de Sabbatdag, dat gij die heiligt, zegt Hij Israel daarmede dan niets anders dan: denk aan den Sabbatdag? Wanneer het heet: Gij zult gedenken de weg, die de Heere u deze veertig jaar in de woestijn geleid heeft, wordt dan niet meer verlangd dan aan die veertig jaren te denken?

GEDENKEN IS ZICH REALISEREN.

Gedenken is meer dan „er aan" of „aan hem denken". Het is zwaarder arbeid. Zijn we geestelijk traag, dan kunnen we niet in de voorgeschreven wijze het Avondmaal vieren. Want deze wijze van vieren eist inspanning; geestelijke werkzaamheid. We moeten daarbij den Heer gedenken, gelijk Hij zich aan ons openbaart in brood en wijn, in het licht en de woorden, die deze tekenen duiden en wijden: dit is Mijn lichaam en dit is Mijn bloed.

De Israeliet, die de Sabbat gedacht, haalde daarmede de Sabbat in zijn leven en vierde die dag op de voorgeschreven wijze. Hij realiseerde zich die dag, overeenkomstig de bedoeling, waarmede die dag was ingesteld en hem gegeven. En dat is onze zalige werkzaamheid bij de Dis des Nieuwen Verbonds: we maken des Heeren dood toepasselijk op eigen leven. We brengen die dood ons nabij, voor ons gelovig denken wordt hij een beleefd „heden". We vergeten brood en wijn, we d o o r s c h o u w e n de tekenen. Wat voor ons staat, wat ons in handen gegeven wordt, wordt transparant, doorzichtig: we zien het Offer, we ontvangen het; het in het Offerlam verborgen heil gaat over in de ziel en eeuwig leven is ons deel.

En zó het Avondmaal vieren, zó, dat het een *gedenken* is, kan slechts het gelovig harte.

BEWOGEN WATEREN.

Het kerkelijke leven is in beroering. Gelijk in de geschiedenis meermalen, zo beheerst het doopvraagstuk weer de geesten. De kerk, waarin het Woord onderzocht wordt, kan over de kinderdoop niet tot rust komen. De Waarheid zoekt voortdurend de boeien der traditie te doorbreken. De redevoeringen van den bekenden theoloog der na-oorlogse jaren (gedacht is aan de jaren 1914—1918) Karl Barth en de oppositie tegen de leerbesluiten der Ger. Kerken van de zijde der groep Schilder, hebben het doopvraagstuk opnieuw actueel gemaakt.

Onlangs verscheen in ons land een dissertatie over: „De oud-christelijke Doop en zijn voorgeschiedenis" (het eerste deel). We vernemen uit de voorrede van dit werk, dat ook twee andere theologen de oud-christelijke Doop tot voorwerp van onderzoek hebben gemaakt en beide van plan zijn aan de Utrechtse Universiteit daarover proefschriften te laten verschijnen. De hier bedoelde dissertatie behandelt alleen de voorgeschiedenis van de oud-christelijke Doop en geeft een overzicht van hetgeen er in de laatste veertig jaren over dat onderwerp is geschreven en laat daarop dan een critiek volgen. We hopen dat het tweede deel ook zal verschijnen en dat de twee proefschriften over de oud-christelijke (dus de schriftuurlijke) Doop, ook zullen worden geschreven en gedrukt voor ruimere verspreiding.

Niet minder levendig is de gedachtenwisseling over het doopvraagstuk echter in Zwitserland, het vaderland van de z.g.n. dialectische theologie. Dr. Brunner, een andere bekende en invloedrijke theoloog staat eveneens afwijzend tegenover de kinderdoop. Nu staat de Doop in kerkelijke kringen in Zwitserland in het brandput der belangstelling. Voor- en tegenstander discuteren fel over dit leerstuk. In het begin van dit jaar kon men op straat staande worden gehouden en vroeg men u: „Zijt ge voor of tegen?", zonder dat het nodig was te omschrijven, waarover men het had.

VOOR EEN TAAK GEPLAATST.

Uit deze beroering klinkt een roepstem op en die luisteren kan, hoort haar. God roept ons om te getuigen en opnieuw en duidelijk te zeggen, hoe Zijn Woord inzake de Doop luidt. We moeten getuigen. Geen onmiddellijk resultaat verwachten. Wat gedurende de eeuwen worteldе in de gevoelens der mensen, komt niet in een paar dagen los te staan. Met enkele bijlslagen valt zulk een boom niet om. We moeten geregeld en ononderbroken laten horen wat het Woord a.g. de Doop zegt. Als wij dat nalaten, zullen wel is waar de wetenschappelijke onderzoekingen wel doorgaan, maar die raken het volk niet. Het „Kerkvolk" moet op de hoogte gebracht en gehouden worden en steeds weer de klare uiteenzetting van de Heilige Schrift horen en lezen. In allerlei toonaard; in allerlei stijl en vorm.

We zijn niet Baptist uit sleur. We zijn niet Baptist, ofschoon we evengoed wat anders konden zijn. Dat anderen zich in hun kinderdopende praktijk „gelukkig" voelen, mag voor ons geen reden zijn om te zwijgen. Het gaat niet om den mens, maar om de eer van God. Het gaat er om, dat Zijn wil geschiede; dat het HEER-zijn van Jezus openbaar worde in onze gehoorzaamheid. We willen niet een Kerk zijn naast de anderen — een Kerk of een Kerkje. We zoeken de eenheid der gelovigen te verwerkelijken: hun eenheid in Christus in hun openbaring als christenen. We hopen op de triumf van de gemeente-gedachte. En zal deze triumferen, dan zal dat moeten geschieden door de triumf van de bijbelse Doop.

LATEN WE HET VERBOND MET ABRAHAM LOS?

Een gelovige broeder uit de Ned. Herv. Kerk meende onlangs, dat wij het Verbond met Abraham loslieten, omdat we de kinderdoop verwierpen. We hebben hem kunnen verzekeren, dat niets ons verder lag. Integendeel: wij beleven, houden dat Verbond in zijn zuiverheid. Het Verbond, of liever het Testament, dat God op naam van Abraham en zijn Zaad gesteld had, is gerealiseerd in Christus: den Erfgenaam. Lieten wij dat Verbond los, deze genaderijke beschikking, eens door God gegeven aan Abraham in diens hoedanigheid van vader der gelovigen (Gal. 3 : 29), dan vervloeide ons heil. Wat zouden wij aan zaligheid kunnen ontvangen, zo deze weg gesloten werd? Wij roemen in het Verbond, dat God sloot met Abraham en hetwelk Hij bevestigt van kind tot kind met

al zijn werkelijke nakomelingen, met allen, die naar den Geest geboren zijn en dus werkelijk tot het Zaad behoren, hetwelk de belofte der eeuwige zaligheid is toegezegd. WIJ zijn in onszelf dood en hebben geen enkele belofte voor ons. Aan ONS wordt het oordeel voltrokken — neen IS het al voltrokken in onzen Middelaar Jezus Christus. Maar Hij is de Gezegende en omdat en in zoverre HIJ in ons leeft, zijn wij „zaad" van Abraham, den gelovige en naar de belofte erfgenamen der heerlijkheid.

We steunen niet op een kwasie-verbond — een verbond dat niet meer bestaat, maar door de komst van het beloofde Zaad verouderde en nu is verdwenen — een verbond, dat de besnijdenis als teken in het vlees had, als teken dat zeide, tot welk vlees de besnedene behoorde, in welke volksgemeenschap hij was opgenomen, een verbond, dat wel een betrekking had tot het Eeuwige Verbond, maar daarmede niet identiek was — een verbond, dat uiteenviel, toen het Genadeverbond gestalte aannam in de Gemeente, waarin alles Israel is; alle zulken worden toegevoegd, die zalig worden en geen anderen!

L.

GEMEENTE-BERICHTEN

ROTTERDAM-Z.

Zondag 7 April heeft br. J. Scholte van de gemeente te Rotterdam-Zuid afscheid genomen na 3½ jaar vruchtbare arbeid. Des middags om 4.30 uur hield br. S. zijn afscheidspreek, waarvoor hij als tekst gekozen had Joh. 17 : 13-14. Namens het bestuur en de gemeente heeft ouderling v. d. Horst den scheidenden voorganger toegesproken en hierna sprak Ds. Reiling br. Scholte en ook de gemeente toe, namens de Unie, gewest Holland en de gemeente te R'dam-C. 's Avonds om 7.30 uur kwamen we bijeen om het afscheid feestelijk te vieren. Het is een recht goede avond geweest.

Wij zijn dankbaar voor de rijke zegen, die de Heer der gemeente op de arbeid van br. Scholte heeft willen schenken en hopen, dat ook in de gemeente te Vriescheloo met vrucht gearbeid zal mogen worden. Br. Scholte gaat van ons heen en wij mogen meteen melden, dat God ons opnieuw een voorganger heeft geschonken in Ds. Brandt.

Dankbaar en alles van God verwachtende, gaan wij voorwaarts, rekenende op Zijn trouw en op Zijne beloften.

De secretaris.

DELFZIJL.

Nog enkele weken en dan zal ook die tijd voor de gemeente te Delfzijl voorbij zijn, dat Ds. D. Slort haar diende met het woord in daad en raad. Voorbij...... dat woord geeft een weemoedig gevoel, als aan dat voorbijgegane aangename herinneringen verbonden zijn. Alle belangrijke feiten weer op te sommen, is niet doenlijk, maar wanneer we deze periode overdenken, dan heeft het aangename verre de boventoon. De gemeente werd gesticht met een weldoordacht woord. De gemeente werd uitgebreid. In Januari nog werden zeven jonge mensen door de doop in de gemeente opgenomen. Reeds enige weken zijn we weer een campagne in Siddeburen begonnen. 50 tot 60 mensen komen geregeld luisteren. Nu weer stagnatie. Wat zijn er toch een vraagtekens. Er zijn gemeenten, die hun beroepen predikanten geen pastorie kunnen aanbieden. Onze kerk is weg, maar onze pastorie komt straks leeg. Pastorie aangeboden, wordt uitsluitend toegewezen aan Bapt. predikant. Zou zulk een advertentie geen succes hebben? Of...... neen, we gaan de geordende weg. We zullen weer een predikant beroepen. Het werk moet voortgaan. Maar moet in de gemeente, die van dit beroep de dupe wordt, het werk dan stoppen? Wat zijn er toch een vraagtekens. Moeten wij aan de gevolgen van ons beroep niet denken? Zijn wij dan egoïsten? Ik weet het niet meer. Ik eindig. Wij leggen alles in Gods hand. Het komt zoals Hij het wil en weet, hoe het worden zal.

J. A. H.

UTRECHT.

Onder de heerlijke, vroege voorjaarszon wandelden we 's morgens naar de Kerkstraat. De grote dag was eindelijk, na ruim 8½ jaar, aangebroken! Ons kerkzaaltje, dat „gevuld" is met 100 personen, bevatte er die morgen 180. Een 20-tal konden er niet meer in. De leiding was bij Ds. L. de Haan in goede handen. Ondanks het grote aantal aanwezigen, was het een mooie, rustige bevestigingsdienst. Naar aanl. van 1 Tim. 1 : 12: „En ik dank Hem, Die mij bekrachtig heeft, namelijk Christus Jezus, onzen Heere,

LEIDRAAD
Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN.

X.

Hoofdstuk 5 : 34-42.

TER ORIëNTERING.

De raad van Gamaliël werd door Lucas belangrijk genoeg geacht om in zijn beschrijving van de handelingen der Apostelen te worden opgenomen. Met hem trad n.l. een belangrijke wijziging in ten opzichte van de behandeling der Apostelen. Na dien horen we niet meer van een optreden tegen hen. Ofschoon de gemeente vervolgd werd onder Saulus, bleven de Apostelen ongehinderd te Jeruzalem doorwerken. Zij werden „geduld". Waarom? Zie toelichting.

TOELICHTING.

De raad van Gamaliël. Vers 24—39.

Gamaliël is farizeër en licht het standpunt zijner partijgenoten in de raad toe. Voor de Sadduceën was de strijd tegen Jezus en de Apostelen een machtskwestie. Zij waren de heersende partij in Israel. De Farizeën verdroegen hen, wijl ze ten slotte ook Israëlieten waren; vandaar „mannen van Israel". Het geroep van sommigen om de dood der Apostelen, doet Gamaliël spreken. Herinnerd wordt aan een zekeren Theudas. We weten weinig of niets meer van dezen man, dan hetgeen Gamaliël hier vertelt. „Die beweerde, dat hij iets was." Zijn optreden moet nog voor de tijd van koning Herodes gevallen zijn. „Iets" d. i. iets bijzonders en dan natuurlijk in godsdienstig opzicht. Hij predikte zichzelve (vergelijk echter 2 Cor. 4 : 5) en zulke mensen vinden altijd aanhang. Toen hij viel, viel dan ook meteen heel zijn aanhang uiteen: ze zagen zich bedrogen. Judas de Galileër stamde uit een dorp 18 km ten Oosten van de zee van Genesareth. „De Galileër" omdat dat landsdeel het toneel van zijn werkzaamheid was. Galilea was broedplaats van elke vrijheidsbeweging en revolutiepoging onder de Joden. De „beschrijving" verteld in Luc. 2 : 1-3 was oorzaak van een opstand: geen erkenning van den keizer als Israels Heer naast God. In Sepphors, een stad 8 km van Nazareth verwijderd, verdedigde hij zich tegen de Romeinen. De stad werd ingenomen en alle mannen opgehangen aan kruisen, die opgericht waren langs de weg van Sipphora naar Nazareth. Jezus was toen een jongen van omstreeks 14 jaar.

dat hij mij getrouw geacht heeft, mij in de bediening gesteld hebbende", richtte Ds. de Haan zich tot Ds. Tijman en ook tot de gemeente. Nadat eerst Ds. T. en vervolgens de gemeente bevestigend geantwoord hadden op de gestelde vragen, werd onze nieuwe herder en leraar door handoplegging, waaraan ook br. Zerbst deelnam, in de dienst te Utrecht bevestigd, waarna het zangkoor een zegenbede zong. Een aardig moment in deze dienst was, toen zendeling Lenhartren uit Noorwegen, die op weg was naar zijn arbeidsveld in de Belg. Congo, de groeten overbracht van de Noorse Baptisten en zijn blijdschap uitsprak over het feit, dat wij, nationaliteitsverschil ten spijt, één zijn in Jezus Christus.

Des middags mochten we, in de ruime Doopsgez. Kerk, Ds. Tijman, die als intredetekst gekozen had Joh. 20 : 21, waar Jezus tot de elven zegt: „Vrede zij ulieden! gelijkerwijs mij de Vader gezonden heeft, zende ik ook ulieden," voor het eerst als onze eigen voorganger beluisteren. Sprekende over zijn zending, wees Ds. Tijman er op, dat hij zich door God naar Utrecht geroepen weet en dat het zijn begeerte is het reddende Evangelie van Jezus Christus te verkondigen.

Br. A. H. Zerbst sprak namens de gemeente een woord van welkom. Daarna spraken vertegenwoordigers van de Unie-Commissie, de gem. organisatie „Gewest-Holland", het Leger des Heils, de Vrije Evang. Gemeente en enkele zustergemeenten.

In zijn dankwoord tot de sprekers wees Ds. Tijman op het middelpunt van ons aller arbeid: het Kruis van Christus.

Des avonds kwamen we in intiemere kring tezamen. Afgevaardigden van zustergemeenten brachten felicitaties en de beste wensen over. Verenigingen stelden zich aan Ds. en Mevr. Tijman voor. In totaal waren er een 10-tal gemeenten vertegenwoordigd, nl. de gemeenten Sneek, Amsterdam, Haarlem, Den Haag tweemaal, Rotterdam-C., Eindhoven, Arnhem, Apeldoorn en Deventer. Bijzonder hebben we de vertegenwoordiging van de gemeente te Sneek op prijs gesteld. In hartelijke woorden sprak br. R. v. Netten voorganger en gemeente toe. De begroetingssamenkomst stond mede in het teken van afscheid van onzen lerend-ouderling br. A. H. Zerbst, tot wien br. J. Maarssen Sr., ere-ouderling, namens de gemeente een dankwoord sprak en hem een blijvend aandenken in de vorm van een boekwerk aanbood. Nadat Ds. Tijman de sprekers in de avondsamenkomst bedankt had voor hun goede woorden, hem en zijn echtgenote toegesproken, werd de dag, met dankzegging aan God voor de vele zegeningen, besloten.

Het was in de ware zin des woords een „Feestdag" voor Utrecht. Blijdschap en dankbaarheid vervult onze harten. En nu...... voorwaarts!? en terwijl we dit neerschrijven denken we aan de woorden, waarmede Ds. Tijman antwoordde op de hem door den bevestiger gestelde vragen: „Met Gods hulp, Ja!!" F. B.

Kinderuitzending Denemarken

Het eerste transport kinderen uit onze gemeenten is na een voorspoedige reis in Denemarken aangekomen.

Dat u in de tijd van voorbereiding zo weinig van ons vernam, vond oorzaak in het feit, dat wij het zeer druk hadden om alles in orde te krijgen. Dit werk werd bemoeilijkt, doordat iedere dag de instructies aan ons werden veranderd.

Een relaas van de moeiten en de spanningen, die voor ons daaraan werden verbonden, zal ik u besparen.

We zijn blij, dat er nu 200 kinderen in Denemarken zijn. Ons werd medegedeeld, dat men 16 April het tweede transport kinderen in Denemarken verwacht. Dit zal ten hoogste uit 125 kinderen mogen bestaan. Helaas, om vele redenen konden wij hier niet op ingaan. Voor vele kinderen zal dit een teleurstelling zijn.

Gezien de ervaring, die wij hebben opgedaan bij het eerste transport, er zijn nl. door de verouderde opgave kinderen uitgevallen, achten wij het noodzakelijk om alle opgaven te laten vervallen, ook van hen, die nog niet zijn uitgezonden. Een ieder, die dus voor uitzending naar Denemarken in aanmerking wenst te komen, dient zich voor *1 Mei* aan ondergetekende op te geven. Na 1 Mei zal het *onherroepelijk te laat zijn om nog voor uitzending* in aanmerking te komen.

Zij, die voor het tweede transport in aanmerking wensen te komen, dienen met het volgende rekening te hou-

---

Gamaliëls gevolgtrekking uit deze lessen der historie is nu, dat men de Apostelen moet overgeven aan het gericht Gods : 38 en 39. Hij wil niet zeggen, dat hij in twijfel verkeert over den Persoon van Jezus en dat het voortbestaan der gemeente een bewijs zou zijn van haar goddelijke oorsprong. Neen, zijn redenering is deze, dat God ook het kwade wel een poos kan laten doorwerken, om Zijn doel te bereiken. Verg. hierbij Job 2 : 10.

Het besluit van de Joodse Raad. Vers 40.

Gamaliël was een man van gezag. De gedachte, dat het doden van de Apostelen ook voor hen wel eens ernstige gevolgen zou kunnen hebben, vergl. : 26, zal er toe hebben meegewerkt, dat naar G.'s raad geluisterd werd. Hij haalde hen er mee uit een impasse. De opvatting, dat Gamaliëls raad zou betekend hebben, dat de beweging der jonge Christenheid wel eens uit God kon zijn, wordt zeker niet gesteund door het feit, dat ze de Apostelen lieten geselen. Dat was een zware straf: 39 stokslagen. Veertig was het voorgeschreven aantal, maar uit vrees van zich te vertellen, en er misschien 41 te geven, gaf men er voorzichtigheidshalve maar 39. Men mocht soms zelf eens de wet overtreden door een slag te veel te geven! Ze waren er van overtuigd: God zou ook deze secteleiders oordelen gelijk Hij Jezus gedaan had. Daarom slot van vers 40.

De reactie der Apostelen. Vers 41 en 42.

De geseling legde een bijzondere band tussen den Meester en de jongeren. Het was niet zozeer de pijn der slagen als de schande van deze behandeling, die kwetste. „De Naam" d. i. den Persoon. De prediking huis aan huis, betrof het onderricht der gelovigen. Inhoud van hun openbaar getuigenis was, dat *Jezus* de Christus was.

Vragen:

1. Wat weet ge uit de Schrift nog meer van Gamaliël?
2. Wat is het verschil als we zeggen: God keurt het kwade *niet* goed, maar Hij kan het wel *willen*?
3. Hoe stond de Heere Jezus tegenover de Vrijheidsbeweging Zijner dagen? Vergl. Lucas 13 : 1-5.
4. Wat leert het ons voor ons eigen leven, dat God het kwaad, dat er nu eenmaal is gedoogt en gebruikt? Vergl. Rom. 5 : 3; 2 Cor. 4 : 17.
5. Uit wat voor soort lijden schept God hemelvreugd?
6. Wat derft dus ieder, die het Kruisdragen vermijdt?

L.

den. Het reisgeld bedraagt ten minste ƒ 30. Dit betekent niet, dat u daarvoor naar Denemarken kunt reizen. Een reis naar Denemarken met dit transport kost voor ieder kind beneden 10 jaar ƒ 60, boven 10 jaar ƒ 120, (berekend voor heen- en terugreis).

Het eerste transport komt ƒ 13.000 te kosten. Onze Deense broeders en zusters hebben zich voor dit transport voor een bedrag van ƒ 7000 garant gesteld. Anders had het transport niet door kunnen gaan. Wij zijn hen ten zeerste dankbaar. Het levert echter voor ons reliefcomité grote bezwaren op, om nu een tweede transport te doen uitvoeren.

Wij willen als reliefcomité, en we menen ook in deze de tolk te zijn van onze broeders en zusters, niet die kant uit, dat wij ons gaan verlagen tot de bedelstaf. Nederland is door de oorlog verarmd, we zijn straatarm, maar we hebben onze eer op te houden. „Eer is teer". Daarom willen we trachten onszelf te redden. Daarom doe ik ook met vrijmoedigheid een beroep op u, ouders, diaconieën of raden onzer gemeenten, betaalt voor het kind, dat uitgezonden is en misschien nog uitgezonden wordt, zoveel als ge kunt. Laten wij trachten, zonder hulp van Denemarken de ƒ 13.000 bijeen te brengen. We zijn Denemarken oprecht dankbaar voor het zeer vele, dat het voor Holland en onze Baptiste gemeenten doet met het sturen van voedselpakketten, het verzorgen van onze kinderen, maar dat zij de reis ook nog voor ons moeten betalen, dat komt onze eer te na.

Bij de aanmelding voor een tweede uitzending dient u er bij te vermelden, op welk een geldbedrag wij van u kunnen rekenen.

Verder dient u te vermelden — namen van het kind voluit — leeftijd — plaats van geboorte — woonplaats — nationaliteit — beroep vader.

Het bezwaar, dat kinderen van minder goed gesitueerden deze uitzending niet mee zouden kunnen maken, hebben wij onder ogen gezien. Wij weten, dat juist dezulken het meestal dringender nodig hebben dan de beter gesitueerden. Het is voor ons niet prettig, u dit mede te delen en voor u niet om te lezen. Wij doen een dringend beroep op allen — ouders, vrienden, diaconieën, raden der gemeenten — helpt gij hen. Laten wij aan de offerzin van onze Deense en andere buitenlandse gemeenten een voorbeeld nemen.

U kunt giften storten voor dit doel op mijn postgiro 463789. En een bleek kindergezichtje lacht u vriendelijk toe.

Uitzending voor volwassenen is mogelijk. Denemarken verwacht velen. Zij, die daarvoor in aanmerking wensen te komen, moeten zelf hun reisgeld betalen, ƒ 60, (enkele reis). Over de terugreis kunnen wij u niets mededelen. Zij, die op de uitnodiging in willen gaan, dienen dit ook voor 1 Mei aan mij mede te delen. Na 1 Mei wordt op aanvragen niet meer ingegaan. Ook degenen, die zich reeds hebben opgegeven, dienen dit weer te doen. Intussen doet men goed, zich van een geldig paspoort te voorzien.

Ten slotte deel ik u mede, dat door ons geen enkel risico wordt aanvaard betreffende het financieële gedeelte, reis of verblijf in Denemarken. Het verblijf in Denemarken is kosteloos.

Namens het reliefcomité:
Bapt. Pastorie, Vriescheloo, (Fr.) J. A. Scholte.

Onze Kinderen in Denemarken

Gedurende de laatste weken heeft onze Reliefcommissie onder hoogspanning gewerkt. Gehele dagen achtereen zijn we bezig geweest aan de organisatie van het kindertransport naar Denemarken. Zeer veel regelingen moesten worden getroffen met het Rode Kruis, 't ministerie van Sociale Zaken en de plaatselijke comité's.

We slaagden er in het eerste transport van 182 kinderen plaats te doen vinden op 2 April. Het spijt ons natuurlijk buitengewoon, dat we bijna 200, waarvan ook opgave werd gedaan, hebben moeten laten wachten tot een tweede transport.

We hadden de plaatselijke regelingscomité's opgedragen, er voor te zorgen, dat de kinderen de voor hen bestemde verzamelplaatsen bereikten en dat is op een voortreffelijke wijze geslaagd. Op de verzamelpunten in Amsterdam, Amersfoort, Apeldoorn, Deventer en Hengelo stonden de kinderen alle ordelijk opgesteld en in de kortst mogelijke tijd zaten ze in de trein. Een meevallertie was, dat ons eerste- en tweede-klas rijtuigen waren toegewezen.

In Amsterdam werden de kinderen reeds ontnaald op een beker heerlijke soep en de snaar van onze vaderlandslievendheid werd even geraakt, door 't spelen van het Wilhelmus, terwijl de trein Amsterdam verliet.

Zowel onder de kleintjes als de groten heerste een vrolijke stemming. Voordat we Oldenzaal hadden bereikt, hadden we al de kinderen geregistreerd en dank zij de voortreffelijke medewerking van mevr. Wijsmuller, die lid is van het Nationale Comité voor Kinderuitzending, werd ons transport een groot succes.

Verschillende malen werden de kinderen van boterhammen en thee voorzien en toen we na Bentheim Osnabrück waren gepasseerd, hebben we de kinderen een zo goed mogelijke rustplaats voor de nacht ingericht.

Op 3 April reed onze trein omstreeks 10 uur de grote brug bij Flensburg over. Deze brug gaf een prachtig vergezicht over de omgeving, heeft een hoogte van 48 M. en een lengte van 4-5 K.M., met inbegrip van de oprijdijk.

Om 12 u. stapten we in Padborg uit. Dit betekende 't bereiken van de Deense grens. Ondanks de lange treinreis bleef de stemming van de kinderen uitnemend.

't Rode Kruis droeg de kinderen aan onze Deense broeders over. Op de meest hartelijke wijze begroette Dr. Fr. Bredahl Petersen ons — hoewel het misliep met de mij toegedachte zoen of omhelzing. ik was er niet op voorbereid. Spoedig bevonden de kinderen zich in 't kamp, waar ze op de hartelijkste wijze door Ds. Petersen werden toegesproken. 't Wilhelmus werd nog eens gezongen en een hoeratje voor de Denen galmde door de lucht.

In 't kamp is het de kinderen iets tegengevallen. Voor den dokter te moeten verschijnen, was hun een bezoeking.

Maar de goede verzorging van vele ijverige Deense medewerksters heeft veel vergoed. Reeds in dit kamp bleek Denemarken het land van boter, melk, eieren en vlees te zijn. De kinderen kregen van deze producten zoveel als ze maar eten konden.

Twee nachten hebben we in dit kamp moeten slapen. Het weer had niet mooier kunnen zijn, en de stemming der kinderen niet beter — zingende kwamen ze bij den dokter vandaan en hun gedrag was prijzenswaardig.

Onder leiding van onze Deense broeders vingen we Vrijdagmorgen 5 April onze reis naar de Deense gezinnen aan. De organisatie was schitterend en overal kwamen we in gereserveerde coupé's. Onderweg telkens belegde boterhammen en melk en genieten van 't mooie, heuvelachtige landschap. In Fredericia vond de eerste splitsing plaats. Een deel van onze groep ging naar 't Westen, een deel naar 't Oosten en een deel naar 't Noorden.

We hebben de kinderen op 't hart gebonden, bij aankomst bij hun toekomstige pleegouders onmiddellijk de daartoe bestemde kaart naar huis te zenden om hun ouders met hun behouden aankomst op de hoogte te stellen.

De groep, die naar 't Oosten ging, werd in Kopenhagen weer gesplitst, een deel bleef in Kopenhagen, een deel ging door naar Bornholm. In Kopenhagen viel ons een officiële receptie te beurt. Enige honderden mensen stonden op ons te wachten.

Vermoeid, doch zingende, marcheerden we over het perron en hier werden we toegesproken namens de burgerij. Namens de kinderen en de ouders hebben we onze waardering hier uitgesproken. De pleegouders stonden te wachten en de kinderen werden aan hen overgedragen. Toen konden we eindelijk aan onszelf denken en voelen hoe moe we waren en hoe blij, dat alles zo goed was verlopen. Geen kind had letsel opgelopen, geen koffer werd vermist.

Ik zou een dichter moeten zijn om naar waarde de gulheid en de hartelijkheid der Denen tot uiting te brengen. Onze kinderen krijgen hier de beste verzorging en een tijd, die ze hun leven lang niet meer zullen vergeten.

Mogen de vriendschapsbanden, die ze nu met hun Deense makkers leggen, nog van langblijvende betekenis zijn.

H. Doornkamp.

Het zaad ontkiemt....

(Slot.)

Tot nu toe heb ik nog niets verteld van Salamu, een Lokele meisje, door de Arabieren weggevoerd en die later bij de zendelingen kwam. Zij was de eerste Lokele, die het Evangelie verkondigde. Zij was ook de eerste, waarvan men wist, dat zij de gevreesde slaapziekte had en in die dagen stierf zij en werd begraven, betreurd door beide zendelingen en inlanders.

Hoewel de nieuwe schoolkerk nu gereed was en ook twee huizen voor de zendelingen, hield hiermee het bouwen niet op. Weer zou een huis gebouwd worden, maar hoewel er dat jaar reeds 500.000 bakstenen klaar gekomen waren, was er geen voorraad meer..

Men moest dus weer opnieuw beginnen. Men had bezoekers in die dagen, een paar wereldreizigers, die later een boek schreven over hun reis. Zij verwonderden zich over onze kerk, die behalve een timmerman van Accra, helemaal door mensen uit de omgeving was gebouwd, met bijna allemaal bouwmateriaal door hen zelf vervaardigd. Hij noemde de kerk de mierenheuvelkerk.

Nu er scholen waren in omliggende dorpen moesten ook deze bezocht worden. Zo begonnen er van deze tijd aan geregelde reizen van de zendelingen, terwijl vertaalwerk nooit vergeten mocht worden. Maar niet alleen moesten die scholen bezocht worden, in 1904 begon men ook korte cursussen te organiseren voor de onderwijzers van die scholen. Laten wij iets vertalen, wat zendeling Stapleton daarover schreef: „Reeds eerder heb ik geschreven, dat de vraag om onderwijzers voor de omliggende dorpen zo groot was, dat wij er niet in konden voorzien. Soms lieten we jongens gaan als onderwijzer, die zelf nog heel weinig wisten. Anderen moesten we wel als onderwijzers erkennen, die zelf op aandringen van hun dorp een school begonnen waren. Zulke jongens en mannen hadden soms heel weinig kennis. Daarom moesten we wel iets voor hen doen. We besloten een korte cursus te houden. Iemand werd naar de dorpen gezonden met de boodschap, dat de onderwijzers met hun helpers 10 dagen te Yakusu konden komen voor onderwijs. Wij verwachtten, dat ten hoogste 60 zouden komen. Een bergplaats werd voorzien van een nieuw bladerdak en daarin werden enige ruwe bedden gebouwd. Wij dachten, dat sommigen in het dorp Yakusu gastvrijheid zouden vinden en de anderen zich zouden kunnen behelpen met deze slaapplaats. Tegen het einde van de week begonnen de kano's te komen. Men bracht de namen, 50, 60, 80 en eindelijk waren er 120 onderwijzers en helpers. Deze mensen kwamen van 30 dorpen, waarvan de versten 100 km ver weg kwamen. Die Zondag waren er 600 mensen in de kerk; we hadden weer doopsbediening. Er werden 18 gedoopt en voor de eerste keer hadden we Avondmaalsviering in de kerk".

Die als onderwijzer erkend of aangesteld werd, ontving daarvoor ook betaling. Er was toen alleen nog maar inlands geld. Dat geld moest echter door de gemeente en belangstellenden gegeven worden. Soms moest men om extra gaven vragen en telkens weer bleek, dat de mensen ook wilden geven.

Ondertussen waren er steeds meer dorpen, waar men vroeg om onderwijs. Het ene dorp na het andere zond zijn afgevaardigden om een onderwijzer te halen. In vele dorpen werd een schoolkerk gebouwd door hen, die onderwijs wensten. Gedurende de laatste maand kwamen 4 keer een 40-tal jonge mensen, die 30 km ver moesten roeien, bij ons om een onderwijzer. Drie keer gingen ze terug met alleen letter-leeskaarten, maar de vierde keer kregen ze wat ze verlangden en een huisjongen van een der zendelingen ging mee als hun onderwijzer.

Gedurende een jaar werden er 28 nieuwe scholen begonnen en het werk kreeg steeds vastere vorm. Tegen het einde van 1904 waren er reeds 3000 leerlingen in de verschillende scholen. Van die tijd aan werd die onderwijzers in groepen eens per jaar onderwijs gegeven. In Maart 1905 kwamen weer onderwijzers te Yakusu voor een korte cursus. Laten we hierbij goed bedenken, dat velen van die jonge mensen nauwelijks zelf konden lezen. Het sterke aandringen van hen om onderwijs, drong hen om scholieren met weinig kennis als onderwijzers te zenden. In andere dorpen bouwde men een school en werd iemand, die een poosje te Yakusu in school geweest was, voorlopig onderwijzer. In Maart 1905 schreef een van de zendelingen na afloop van een cursus: „Met Kerstfeest hadden we 39 scholen en nu 65". Toen was er ook weer doopsbediening en werden er weer 32 gedoopt, waardoor het getal gemeenteleden klom tot 88. Die uitbreiding van het werk was geweldig. Na 1905 is de uitbreiding wel verder gegaan, maar niet in dezelfde mate. Dan lezen we van teleurstelling. Velen van de pas gedoopten bezweken voor de verleiding van het heidendom en censuur moest toegepast worden. Tegen het eind van 1905 gingen Stapleton en zijn vrouw met verlof en gedurende dat verlof werd hij opgeroepen, om bij zijn Heiland te zijn. In 1906 eindigde ook het werk van zendeling Grenfell, die zoveel gedaan heeft voor Congo. Zijn graf is te Basoko. Maar het werk stond niet stil. Nieuwe zendelingen vulden de leeggekomen plaatsen. In 1910 verhief de kracht van het heidendom zich nog eens weer met macht. Weer waren er de Libeli-ceremonies en velen van de jonge gemeente bezweken vóor de dreigingen van hun leiders en het werk moest weer opnieuw beginnen. De volgende jaren breidde het werk zich opnieuw uit, totdat in 1924 het werk nog eens door de Libeli-ceremonies werd verstoord. Toen werd echter al onder meer volksstammen gewerkt en bleef dus wel een groot deel van het werk bestaan. Maar hoewel het aantal gemeenteleden in Jan. '24 werd aangegeven als 4000, is dat een jaar later gedaald tot 2500. Het volgend jaar was het weer 2800. Pas in '36 telde de gemeente weer 4000 leden; in '44 waren er meer dan 9000 leden en meer dan 700 onderwijzers en evangelisten en voorgangers.

Hiermee meen ik, dat we allen nu iets weten van het moeilijke begin en van de heerlijke voortzetting van Gods werk in het hart van Afrika.

G. R.

Mededelingen

NOORDBERGUM.

D. V. zal op 28 April br. I. Tammeling ingeleid worden in de arbeid in de gemeente te Noordbergum, door één der broeders van de E. C. U. Bevestigingsdienst v.m. om 9.30 u., intrede 's midd. om 2 u., begroetingssamenkomst 's av. om 7.30 uur. Zij, die die dag in ons midden willen zijn en logies behoeven, gelieven dit zo spoedig mogelijk op te geven bij den

Noordbergum 352c. Secr. A. J. Kloetstra.

GRONINGEN.

Programma van de Bondsdag, te houden op 2e Paasdag te Groningen: Bidstond 9.30-10.— u. Opening d. d. voorz. 10-10.15 u. Zang v. Hoogkerk 10.15-10.30 u. Inleidign van Ds. Vegter 10.30-11 u. Bespreking inleiding 11-11.30 u. Zang v. Hoogkerk 11.30-11.45 u. Toespraak „Wij jongeren" 11.45-12 u. Pauze 12-1.30 u. Zang v. Groningen 1.30-1.45 u. Bijbelbespreking over „Thomas" door Evang. Veenstra 1.45-2.15 u. Zang v. Groningen 2.15-2.30 u. Toespraak: Christelijk Imperialisme, door Ds. Louw 2.30-2.45 u. Getuigenisdienst 2.45-3.45 u.

Allen, die in de gelegenheid zijn worden dankend en biddend verwacht. Bezoekers worden verzocht hun boterham, suiker voor hun koffie en hun bijbel mee te brengen.

Secr. N. B. B. G.

VERSCHENEN IS.........

het boekje Hoofdzaken van Bijbelkennis, waarover in De Christen van 5 April een en ander werd medegedeeld. Het kost 25 cents. Men bestelle het bij Het Lectuurfonds, Willemstraat 9 te Sneek. Postrekening 382183.

VERANTWOORDING PENSIOENFONDS.

Voor het pensioenfonds werd sedert de laatste verantwoording in hartelijke dank ontvangen van de gemeenten te Haulerwijk *f* 25.—, Pernis *f* 44.36, Arnhem *f* 25.85, Drachten *f* 28.—, Den Haag-Z.B.S. *f* 100.—. Bovendien van mej. N. N. te Gr. 25.— en van D. K. te Gr. *f* 10.—.

Dat zijn beslist mooie bedragen, maar als u weet, dat het in twee hele maanden binnenkwam, dan zal ieder moeten zeggen, dat het maar weinig is. Dit is trouwens nooit een beste tijd voor mij; het wordt wel weer beter; er is geen reden voor mij om de moed te verliezen. Dat zal ik dan ook heus niet doen, maar toch was het wel fijn, als zij, die toch wat sturen willen, dat maar een beetje vroeg deden. Vol verwachting blijf ik uitzien.

Uw dw. br. in den Heer K. Reiling,
Postrek. no. 109502. Claes de Vrieselaan 69b,
Rotterdam-C.

BEROEPINGSWERK:

Ds. C. Brandt heeft het beroep der gemeente te Rotterdam-Zuid aangenomen.

Beroepen door de gemeente te Delfzijl Ds. J. B. de Neef te N.-Pekela.

De gemeente te 2e Exloërmond heeft tot haar voorganger beroepen Ds. G. Brongers te Enschedé.

ADRESWIJZIGING.

Ds. H. Hornstra, oud adres L. 134 Vriescheloo (Gr.), nieuw adres: Wenckebachstraat 17, Treebeek (L.), Postrekening 497773.

VAN DE ADMINISTRATIE.

Wie helpt ons aan het tegenwoordige adres van R. Hummel (vroeger adres: Emmerhoutstraat 117, Emmen) en aan het tegenwoordige wal-adres van J. Tange, schip „Joal" (oud adres: P. Geene, Heernisserweg 3, Goes).

UIT ONS UNIEBUREAU.

In de statistiek van Unie van Baptistengemeenten in Nederland is een hinderlijke fout geslopen: Het adres van A. H. Zerbst luidde daar: Rijnlaan 198 bis, Utrecht, doch het moet zijn: Rijnlaan *128* bis, Utrecht.

VAN DE BOEKENTAFEL.

Opdat zij één zijn...... Van kerkelijk leven in oorlogstijd. Door Gerepatrieerden samengesteld in opdracht van de kerkeraad der Nederlandse Gereformeerde Kerkgemeenschap in de Landskerk te Bitterfeld.

Deze woorden vindt ge buitenop een boekje, dat ons ter beoordeling werd toegezonden. In de regel verwacht(en) de schrijver(s) een gunstige eritiek, die tevens een aanbeveling om het geschrift te kopen, insluit. Wij vrezen, dat met een kleine oplaag volstaan kan worden. In wezen komt het hierop neer, dat broeders van de Gereformeerde belijdenis — Ned. Hervormde, Gereformeerde en Chr. Gereformeerde — in de dagen der verdrukking er toe gekomen zijn om één kerk te vormen. Ver van huis, haard en eigen kerk hebben zij elkaar te Bitterfeld (Duitsland) gevonden. Dat op zichzelf is prachtig. Maar dit eene zinnetje is voldoende om te tonen, dat de basis toch nog te klein werd genomen. Van de kerkelijke instituering schrijven zij: Zij had een vaste, solide basis: Gods Heilig Woord, opgevat en verklaard volgens de Drie Formulieren van Eenigheid. Gods Heilig Woord ware voldoende en juister geweest. Ds. J. J. Buskens zegt in zijn inleidend woord ook, dat men in de kampen der krijgsgevangenen en gijzelaars de kring ruimer getrokken heeft en „dat zij allen een zijn" dichter benaderd heeft. Overigens verheugen wij ons er in, dat hier en daar kerkelijke muren doorbroken worden. Dat de middeleeuwse muren in Nederland mogen volgen en vallen.

Men kan het boekje bestellen bij G. van Driel, Tulpstraat 58, Utrecht. De prijs is *f* 1.75, exclusief porto.

E. R.

Mede namens wederzijdse Ouders geven kennis van hun verloving:

Jelly de Wind
en
Joop Boiten

Groningen, Tweede Willemstr. 54a
Amsterdam, Heerengracht 554

Receptie Tweede Paasdag van 14.30-1600 uur te Groningen, Tweede Willemstraat 54a.

ONDERTROUWD:

Henk Vlasma
en
Neli de Haan

Huwelijksvoltrekking D.V. op 10 Mei a.s. te Dokkum. Huwelijksinzegening 's middags 3 uur in het gebouw „Rehoboth" door den Weleerw. Heer Ds. L. de Haan, Baptist Predikant te Apeldoorn.

Dokkum, Maart 1946
Vlasstraat 44

Receptie op den trouwdag van 4.30 tot 6 uur in het gebouw voor Christelijke Belangen.

GEVRAAGD:

een Granietbewerker
en
een Stucadoor

W. HUISMAN
Herenwal 2, Heerenveen.

WIE HELPT ME aan het

tegenwoordig adres van den Heer Roest, voorheen hotelhouder te Amsterdam?

S.v.p. bericht aan W. Bulstra, Mildam (Friesland).

VRIJDAG 26 APRIL 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2790

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Een vervolg op Hebreën Elf.

Door het geloof besloot voor bijna tweehonderd jaren de Herrnhutter Gemeente den eersten zendeling naar de door de Hollandse kolonisten slecht behandelde Hottentotten te zenden.

Door het geloof heeft zich toen Georg Schmidt aangeboden daar heen te gaan en heeft met het geknechte volk smaad en ontbering gedragen, totdat mensen, die zich Protestanten noemden, uit vrees voor de vernietiging van hun invloed, hem verboden zijn eerste bekeerlingen te dopen, ja, tenslotte hem zelf dwongen naar Europa terug te gaan.

Door het geloof hebben een vijftig jaren later de Herrnhutters drie andere zendelingen naar Zuid-Afrika gezonden, die op de ruïnes van het eens door Georg Schmidt bewoonde huis de zendingspost Genadedal stichtten. Zeven jaren voor dat ogenblik stierf Georg Schmidt, de nestor van deze zending — gelijk eens Livingstone en Krapf — en ging in in de eeuwige rust.

Door het geloof zijn toen ook 't Londense, Wesleyaanse, 't Bostonner zendingsgenootschap en de Kerk van Engeland en de Vrije Kerk van Schotland met het zendingswerk in Afrika begonnen en heeft Moffat de bijbel in de taal der Beetsjoeanen en andere zendelingen hem in de taal der Kaffers overgezet — alle moeilijkheden ten spijt.

Door het geloof heeft Moffat's schoonzoon, David Livingstone, zijn huis, zijn school en zijn zendingspost opgegeven, om zijn grote zendings- en ontdekkingsreizen te beginnen, welke ten doel hadden een nieuw licht over de zuidelijke helft van dit werelddeel te ontsteken.

Door het geloof heeft hij gevaren getrotseerd, moeiten verdragen, vervolging geleden, zijn getrouwe echtgenote in Afrika's aarde begraven.

Door het geloof is hij doorgedrongen tot aan Benguela aan de Westkust, tot aan Kilimane aan de Oostkust en eindelijk tot aan Niangwe in het Noorden, nieuwe stromen en meren, nieuwe stammen en talen ontdekkende. Als vrucht van zijn overgave en als antwoord op zijn offer zijn nieuwe zendingsondernemingen ontstaan, die thans in Afrika werken in gehoorzaamheid aan God, in 't geloof aan Christus, uit liefde tot de Afrikaners en tot aandenken aan Livingstone. Zelfs door zijn sterven heeft Livingstone nog bezielend en verheffend ingewerkt op de harten, zodat hun zwarte dienaren het dode lichaam van hun meester vele honderden kilometers langs onbetreden paden naar de kust droegen, daarmede bewijzende, dat ook de Afrikanen trouw, toewijding en fierheid kunnen betonen, als men liefheeft en wel doet.

Door het geloof hebben Krapf en Rebman jaar in jaar uit stand gehouden op hun eenzame post.

Door het geloof hebben ze de geweldige meren en de met sneeuw bedekte bergen onderzocht en daaromtrent berichten naar Europa gezonden, die door geleerden met hoongelach werden ontvangen. Maar God de Heere heeft hen èn als ontdekkers èn als zendelingen ere doen oogsten. Ze hebben de doorbraak van de dageraad in **donker Afrika** nog gezien, ze hebben het beleefd dat te Mombas een Christelijke kolonie gesticht werd, de grote zeeën bevaren werden. Met tranen van dank en vreugde heeft Krapf nog de oproep van Stanley gelezen om het zendingswerk te Uganda te beginnen en deze heeft gezien hoe het Engelse Kerkelijke Zendingsgenootschap van Jansibar het binnenland inging en door deze daden werkelijkheid begon te worden, wat hij eens genoemd had: **een Apostelstraat**, dat is: een reeks zendingsposten, dwars door Afrika heen.

Door het geloof hebben de Baptisten het eiland Fernando Poo in bezit genomen, om daarna, door de onverdraagzame Spanjaarden verdreven, een werk te beginnen in de bergen van Kameroen. Daar heeft door het geloof Saker geleefd, gewerkt en geleden, ja, daar ook zijn leven gelaten, nog voor hij zijn vertaling der Heilige Schrift had kunnen voltooien. En toen de tijd daarvoor gekomen was, is van daar een Comber uitgegaan om door het geloof Koninkrijken aan de Congo in te nemen, dóór te dringen met de Blijde Boodschap tot aan het Stanley-meer, van welk meer uit het zendingsstoomschip „Vrede" de veroveraars in Christus' dienst verder in het binnenland brengt.

Maar genoeg! ziende op de lange rij van zichzelf verzakende broeders en zusters, die door het geloof onder de heidenen de Enige Naam bekend maakten, ondergaan we hun verheffende, beschamende en reinigende invloed. Het heldentijdperk der Christelijke Kerk is niet voorbij.

De bekende Bisschop der Engelse Staatskerk Lightfoot heeft gezegd, dat het zendingswerk der laatste honderd jaren dat der eerste tweehonderd vijftig jaren van het Christendom verre overvleugelt.

Er is reden om God te danken en met kracht door te zetten!

Overgenomen uit De Gemeentebode
(van Groningen).

LOSSE SCHAKELS

DE SPIJSVERTERING.

„Dominee, ik ontvang geen voedsel onder uw prediking", klaagde eens een kerkganger zijn predikant. Een ogenblik was Zijn Eerwaarde stil en toen vroeg hij den broeder of diens maag wel goed was.

Vermoedelijk had de vrager er niet bij stil gestaan, dat

de toestand van de spijsverteringsorganen inzake de voeding van even groot belang is als de hoedanigheid van het voedsel. Het nut, dat ook het beste voedsel ons doet, wordt mede bepaald door de toestand van het speeksel, het maagsap, het buikspeeksel en de werking van nog andere organen. Verkeren die alle tezamen of enkele daarvan in niet goede staat, dan wordt de spijs onvoldoende verwerkt en het lichaam ontvangt geen voeding. De dominee had dus wel gelijk, toen hij den klagenden kerkganger verzocht zichzelf eens aan een onderzoek te onderwerpen.

DE SUBJECTIEVE FACTOR.

In heel het leven speelt de subjectieve factor een grote rol. Iemand maakte eens de opmerking, dat men juist niet gezegend wordt door hetgeen men hoort, als wel door hetgeen men zich bij het gehoorde denkt. Welke gedachte wekt het gehoorde in ons? Waarmede verwerken we het? Wat zit er in het luisterende hart? Wat is de temperatuur van het inwendige leven? Op wat voor bodem valt het uitgestrooide zaad? Valt het tussen vooroordeel? Antipathie? Liefde? Waardering? In een hongerig hart of in een hart, dat ziek is en lusteloos? De uitwerking van het gehoorde zal verschillen, naardat de toestand van het hart is. Bij sommigen zal het verstikken. Bij anderen ergernis verwekken. Bij derden „niets zeggen". De een zal er door verkwikt worden; een ander zal ledig uitgaan. Sterke personen zijn nooit lijmstokken. Zij zullen altijd een sprekende kleur hebben, die sommigen aantrekt en anderen de ogen zeer doet. Men worde echter niet eenzijdig. Zo licht gebeurt het, wanneer men iemand verzoekt wat zachter te willen praten, dat hij uitroept: ik zal me wel helemaal stil houden! Men probere den ander te zien, zoals hij is en vege daartoe zijn aangegroeide brillenglazen schoon. Wie luistert met een welmenend en liefdevol hart, zal onder de prediking van de Blijde Boodschap, door wien ze ook plaats heeft, nooit ledig uitgaan. Bij wie het anders is klopt er van binnen iets niet. Gij, die uw dominee genezen wilt, genees uzelven!

CHRISTENHOUDING.

De bladen vertellen ons, dat het Duitse volk in een hongerperiode zit. De Bezettingsautoriteiten hebben den burgemeester van Berlijn voorgeschreven er voor te zorgen, dat de begrafenis van de vele doden, die verwacht worden, vlug zal kunnen plaats vinden. Een dagblad schreef boven deze mededeling: „Moderne humaniteit".

Het is een ontzettend bericht. De wereld heeft een groot voedseltekort; honderdduizenden wacht een zekere hongerdood. Het enige, wat men gelooft te kunnen doen, is de overlevenden tegen de gevaren ener epidemie te beschermen, door een snelle begrafenis voor te schrijven.

Er laait een licht op. In een veelgelezen Christelijk Engels weekblad, richtten bekende personen, zich tot hun medeburgers en vragen om instemming met een voorstel, dat ze de Engelse Regering wensen voor te leggen. Dat voorstel luidt: hun rantsoenen te verlagen ten behoeve van de door de hongerdood bedreigde Duitsers.

Of Christus **leeft?**

Hij leeft en Hij is Overwinnaar! L.

OOG en OOR

KERK EN STAAT.

Dr. M. v. d. Voet, destijds één der leidende figuren van „Kerk en Vrede", heeft eens gezegd: De geschiedenis van Kerk en Staat ligt onder de doem van hun morganatisch huwelijk.

Doem betekent zoveel als oordeel en een morganatisch huwelijk is een huwelijk, dat b.v. gesloten wordt door een koning met een dame van minder rang, waarbij de vrouw en de kinderen uit dat huwelijk geboren niet delen in al de rechten van de stand van den man en vader.

Een morganatisch huwelijk zal men dus moeilijk een ideale verbintenis kunnen noemen.

Waar kerk en staat in de loop der eeuwen een verbintenis zijn aangegaan, kan m.i. terecht het beeld van een morganatisch huwelijk gebruikt worden, wanneer men er aan toevoegt, dat in deze verbintenis de schaduwen het licht steeds overheersen.

Niet zelden hebben kerk en staat elkaar daar ontmoet, waar hun belangen samenvielen of ook wel botsten.

Kan een staatshoofd rechten laten gelden op zijn onderdanen? Natuurlijk! Althans wanneer dat staatshoofd niet van zins is de gewetens zijner onderdanen te knechten.

En moeten christen-onderdanen — want daarover gaat het hier; mensen, die van Christus zijn, maar tevens onder-

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN.

XI.

Hoofdstuk 7 : 1—15.

De Instelling van het eerste Gemeente-ambt.

TER ORIËNTERING.

De mededeling van de verkiezing en bevestiging van de eerste ambtsdragers in de gemeente vond haar aanleiding in Stefanus' martelaarschap. Hij was de eerste, die als martelaar stierf. Martelaar is de man, dien het leven wordt ontnomen omwille van zijn geloof in Christus. Deze martelaarsdood was belangrijk als symptoom, als blijk van Israëls positiebepaling ten opzichte van de Christelijke gemeente en vanwege de gevolgen, die hij voor de toekomst der gemeente had als middel tot Paulus' omzetting. Wie was deze Stefanus? Het antwoord daarop gaat aan het verhaal van Stefanus' dood vooraf.

I. **Klacht over veronachtzaming opgeheven**, vers 1—6.

De sterke uitbreiding der gemeente schiep nieuwe moeilijkheden. „Grieks sprekenden" en „Hebreën": beide Joden. De eersten hadden zich uit de „verstrooiing" in Jeruzalem gevestigd om in de schaduw van de H. Stad begraven te worden en zo de eersten te zijn bij de opstanding, en de anderen waren Joden in Palestina geboren en getogen. — De gegrondheid van de klacht wordt niet ontkend: er ontstaat uit dit gemor geen twist. De oplossing is: arbeidsverdeling, meer krachten inschakelen. „De tafelen bedienen": zorgen voor de stoffelijke aangelegenheden. De chr. weduwen ontvingen geen ondersteuning meer van de Synagoge, gelijk voorheen.

Merk hier op de eigenaardige plaats der Apostelen: ze beslissen niet, maar doen een voorstel; de keus heeft hun bekrachtiging nodig. De candidaten moeten zijn „mannen vol Geest en wijsheid". Wijsheid is de gave de juiste middelen te kiezen tot het bereiken van het beoogde doel en deze middelen op de juiste tijd en wijze weten toe te passen. — Een van de zeven was een Jodengenoot; geen geboren Jood dus. Hij was waarschijnlijk de vader van de Secte der Nicolaiten. Vergl. Openb. 2 : 15. De zeven mannen noemt Lucas **niet** diakenen.

danen zijn van een bepaald rijk — de rechten van het staatshoofd eerbiedigen? Ontegenzeggelijk! Althans wanneer deze christen-onderdanen het schriftwoord verstaan: „Vreest God en eert den koning".

We kennen ook allen het woord, dat Jezus eens sprak tot enigen van de Farizeën en van de Herodianen (Marcus 12): „Geeft dan den keizer, wat des keizers is, en Gode, wat Gods is".

Kerk en staat mogen dus niet in elkaar opgaan. Doch in plaats van de zo noodzakelijke afstand te bewaren en elkanders eigen aard en positie te eerbiedigen, heeft men maar al te vaak de weg van de minste weerstand gekozen, met het gevolg dat men ging berusten in een al te menselijke overeenkomst.

Het valt trouwens ook niet altijd mee, om de scheidslijn tussen kerk en staat steeds duidelijk te zien. Een staat kan z'n bevoegdheden gemakkelijk te ver uitstrekken. En een kerk kan — de geschiedenis levert daarvan de bewijzen — ontrouw worden aan haar roeping. De zonde van de kerk is haar verwereldlijking en de schuld van de staat is zijn „vergoddelijking". Deze laatste uitspraak gold voor de jaren van de tweede wereldoorlog, doch ze geld ook nú nog.

Intussen vergete men niet, dat de spanning tussen kerk en staat in deze zondige bedeling blijft. Maar hoe dikwerf ook de juiste verhouding door macht en geweld wordt omgekeerd, het geloof blijft er aan vasthouden en er voor opkomen, dat men God meer moet gehoorzamen dan de mensen. En onder die norm wordt het evenwicht tussen beide hersteld.

TUSSEN AFSCHEID EN INTREDE.

Daarvan weten verscheidene onzer Voorgangers mee te spreken. Want nog nimmer van tevoren was de verschuiving onder de predikanten onze gemeenten zo groot als in dit voorjaar. Vele kleine gemeenten schijnen nu eens aan bod te komen. Het aantal vacatures is te groot. Naarmate de keuze minder groot wordt, neemt het beroepingswerk *in tempo en activiteit* af.

Men mene nu niet, dat alleen in onze gemeenten vele vacatures zijn. In andere kerkgenootschappen doet zich eenzelfde verschijnsel voor.

Gisteravond (Woensdag 10 April) woonde ik hier de intrededienst van Ds. W. Kremer, Chr. Geref. predikant en gekomen van Leeuwarden, bij. Door één der sprekers, die den nieuwen predikant welkom heette in Apeldoorn, werd gewag gemaakt van het feit, dat de classis Apeldoorn van de Chr. Geref. Kerk 12 gemeenten met 13 predikantsplaatsen telt, waarvan er nu 9 vacant zijn. Er zijn op het ogenblik weliswaar nog 6 predikanten (Ds. W. Kremer meegeteld) in deze classis, doch twee staan op het punt om te vertrekken.

Ikzelf nam 31 Maart j.l. afscheid van de gemeente te Noordbergum, was Zondag 7 April voor de bevestiging — men mag ook wel spreken van inleiding; het komt trouwens vrijwel op hetzelfde neer — van Ds. Tijman in Utrecht en hoop nu over enkele dagen aan de gemeente in Apeldoorn verbonden te worden. Wanneer ge deze regels leest, behoort mijn bevestiging en intrede al weer tot het verleden.

In de tijd tussen een afscheid en een daaropvolgende intrede wordt men gewoonlijk door velerlei gedachten bestormd. Het is de oude gemeente, waaraan men gedurig moet denken, terwijl de arbeid in de nieuwe gemeente, waartoe men geroepen werd, al dadelijk richting geeft aan je gedachten. Vooral wanneer deze arbeid nog gering van omvang is, zal men zich onwillekeurig gaan bezig houden met de uitbouw der gemeente. Deze uitbouw zal mogelijk zijn, wanneer de leden opwassen in de genade en kennis van onzen Heere Jezus Christus. Hoewel God mensen in Zijn dienst wil gebruiken, zo verwachte men de zegen toch van boven. Wij kunnen zaaien, planten en natmaken, doch het geven van de wasdom ligt niet bij den mens.

Het is echter van belang, dat men de arbeid aanvaarde met toewijding en in geloof.

Zondagavond j.l. in Utrecht, ten huize van den secretaris der gemeente aldaar, vond ik mijn intreetekst. Eigenlijk zeg ik dat niet goed. Ik las namelijk een korte overdenking uit een dagboek. En las toen ook de tekst 2 Kor. 4 : 5, waar het volgende staat geschreven: „Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, den Heere; en onszelf als uwe dienaren (knechten) om Jezus' wil". Toen ik deze woorden had gelezen, wist ik meteen de tekst van mijn intreepredikatie. Al geruime tijd had ik gedacht aan en in stilte gebeden om een tekst, waarover ik zou kunnen spreken tijdens mijn eerste bediening van het Woord als voorganger van de gemeente te Apeldoorn. Het antwoord op mijn gebed kreeg ik dan in Utrecht.

II. **De werking van deze regeling.** Vers 7.

Onmiddellijk bleek het nut van arbeidsverdeling en het inschakelen van geschikte krachten in de gemeentelijke arbeid. De regeling der kleinere gemeentelijke aangelegenheden kon nu worden overgelaten aan de „zeven mannen", terwijl de Apostelen zich nu volledig aan hun geestelijke taak konden wijden. — De bekering van priesters wordt afzonderlijk vermeld, omdat deze bekeringen zeer verstrekkende consekwenties hadden.

III. **Stefanus in conflict met de conservatieven.** Vers 8—15.

De bekering van vele priesters bracht onder Israël een geweldige spanning. Ze bracht het voortbestaan van tempeldienst en tempel in gevaar. — Men probeerde aanvankelijk Stefanus' invloed te knotten door hem te wederleggen. Toen kwam vers 11. De verborgen bitterheid brak nu open: vers 12—14.

De gedachte, dat tempel en offerdienst met de uitbreiding van de gemeente zouden ondergaan, deed de sympathie van het volk omslaan. Voor dat gevolg deinsden ze terug. Misschien heeft Stefanus op het verouderen van de tempeldienst gezinspeeld. Allicht ook op het vervallen der besnijdenis als behorende tot een Verbondsvorm, die bezig was uiteen te vallen.

De zaak zou officieel onderzocht en beslist worden: daarom een samenroeping van de Raad, het hoogste Rechts- en Regeercollege in Israël. — Vol spanning zag men op hem, nadat de aanklagers hun beschuldigingen geuit hadden. Geen haat of onrust tekende zich op zijn gezicht af; d.i. een mededeling van Paulus, door Lucas vastgehouden.

Vragen:

1. Waarin handelden de Grieks sprekenden verkeerd?
2. Hoe verdedigden de Apostelen zich tegen het verwijt?
3. Hoe merkt ge hier het zo vaak verwaarloosde verschil tussen schuld en oorzaak op?
4. In hoeverre sloot voor een priester de bekering meer in als voor een anderen Jood?
5. Waarvan gaven Stefanus' tegenstanders blijk? (Vergl. het „toen" van vers 1).
6. Waarmede moet Stefanus bekend geweest zijn? (Vergl. Lucas 13 : 35).
7. Hoe verklaart ge de gehechtheid van de Joden aan de tempel?
8. Waarom verviel met de komst der gemeente de besnijdenis?
9. Wat weet ge van Nicolaüs?

OVER „DE KINDERVRIEND".

Zondagsschoolonderwijzers en -onderwijzeressen, wilt u van hetgeen hier volgt goede nota nemen?

Het gaat over het laten inbinden van „De Kindervriend".

Ik heb namelijk een aanbieding van een boekbinder uit het noorden van ons land.

Wanneer 500 kinderen hun Kindervrienden willen laten inbinden, dan zijn de kosten als volgt:

f 0.35 voor het binden per jaargang,

f 0.65 voor een half linnen bandje, met titel op rug en plat.

Een bandje helemaal van linnen komt op *f* 1.—.

De boekbinder adviseert geen half linnen bandje te nemen. Hij is van gevoelen, dat de geheel linnen bandjes verre de voorkeur verdienen. Dat maakt trouwens ook maar 35 cent uit.

Dus, een jaargang in een mooi linnen bandje gebonden, met titel op rug en plat, kost *f* 1.35.

De jaargangen moeten dan **per Zondagsschool** franco aan den boekbinder gezonden worden, die ze dan als gebonden jaargangen aan de Zondagsscholen, eveneens franco, terugzendt.

Bij een afname van 500—1000 stuks wordt de prijs nog 10 % goedkoper, terwijl bij een aantal beneden de 500 de kostprijs met 10 % verhoogd moet worden.

En nu mijn verzoek!

Och, informeert u eens, en wel zo spoedig mogelijk, hoeveel kinderen op uw Zondagsschool hun Kindervrienden willen laten inbinden. De ouders kunnen b.v. hun kinderen *f* 1.35 toezeggen als een cadeau. Ze zullen er blij mee zijn. Men probere eens wat men voor *f* 1.35 in een speelgoederenwinkel kan kopen. Prullaria en nog minder dan dat.

Zult u aan mijn verzoek voldoen?

En krijg ik dan zo spoedig mogelijk van u bericht?

Het is in het belang van de kinderen, die geregeld „De Kindervriend" lezen en die u dankbaar zullen zijn, wanneer ze straks een gebonden jaargang rijker zijn geworden.

Ik verwacht dus bericht van elke Zondagsschool, waar „De Kindervriend" komt. Zo terloops deel ik mede, dat het aantal abonné's nog voortdurend stijgt, zodat de drukker al een noodkreet heeft aangeheven in verband met de papierschaarste. De oplaag is al aardig over de 4000.

Nog een keer: Zondagsschoolpersoneel, ik reken op u! Mijn adres is: Apeldoorn, Zwarte Kijkerweg 18.

d. H.

GEMEENTE-BERICHTEN

ALMELO.

Een groot aantal broeders, zusters en belangstellenden was Zondagmorgen 7 April aanwezig om getuige te zijn van de doop, die werd voltrokken aan vier jonge broeders en een jonge zuster. Dit was de vierde keer in 1946, dat er een doopdienst was in onze gemeente. Ds. Hooghwinkel mocht alleen al in dit jaar aan 14 personen de doop bedienen. Onze gemeente kan dan ook zeggen, dat God ons rijkelijk zegent. Wel zijn wij enigszins weemoedig gestemd, als wij denken aan het ogenblik, dat Ds. H. afscheid van ons zal nemen: maar niettemin is er ook weer een danktoon in ons hart, dat God ons weer een anderen voorganger heeft willen schenken. Op Zondag 12 Mei D.V. zal Ds. Slort zijn intrede doen in onze gemeente. Wij willen nu reeds de broeders en zusters van onze zustergemeenten uitnodigen die dag tot ons over te komen en in ons midden door te brengen. De diensten worden als volgt gehouden: Zondag 12 Mei 's morgens 10 uur bevestiging van Ds. Slort door Ds. Hooghwinkel; 's middags 3 uur intrede van Ds. Slort; 's avonds 7 uur begroetingssamenkomst. Zij, die deze dag tot ons wensen over te komen, gelieven dit even te melden aan onderstaand adres; er wordt dan gezorgd voor logies.

Namens de gemeente,
B. de Roo, secr., Oostereschstr. 21.

VAN DE ADMINISTRATIE

Wie helpt ons aan het tegenwoordig adres van:

H. Enter (vorig adres Mr. van Hasseltlaan 23, Apeldoorn) en van

G. Bennings (oud adres p/a Fabriek D. E. Gorter, Hoogezand.)

Door Gods goedheid werden wij verblijd door de geboorte van ons dochtertje

Grietje Egberdina

D. Swama
D. Swama-Borger

Wildervank, 10 April 1946
Oosterdiep B. 115

VERLOOFD:

Cornelis Sanders
en
Trijntje Kleinhuis

2e Paasdag 1946
Haarlem, Schotersingel 145
Ter Apel, Oosterstraat 50

Op 30 April a.s. hopen onze lieve Ouders

Taeke Hof
en
Hendrikje Houkes

in Deventer, Oudegoedstraat 70, hun 50-jarige echtvereniging te herdenken.
God moge hun beiden nog vele jaren van gezondheid schenken.

Hun dankbare kinderen:
Drachten:
A. Hof
A. M. Hof-Tijs
Deventer:
G. Hof-Dijkstra
A. Dijkstra
Apeldoorn:
G. Hof-de Jong
W. de Jong
Groningen:
A. Kruizinga-Hof
A. Kruizinga
B. Hof
H. Hof-van Meekeren
Hengelo:
Dr. S. Hof
C. D. R. Dethmers
en Kleinkinderen

Geen ontvangdag.

Het behaagde de Heer, na een smartelijk lijden uit ons midden naar huis te roepen

Hielkje Rinsma

in den ouderdom van 43 jaar en zes maanden.
Openb. 21 : 4.

Namens de Bapt. Gemeente,
R. FOLKERTS
Secretaris

Drachten, 10 April 1946

Heden overleed nog onverwachts, in de volle Vrede van haar Geloof, onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Martha Langedijk

weduwe van
WIETZE VAN DER MEI
in den leeftijd van 77 jaar.

Namens de Familie,
JAC. VAN DER MEI.

Groningen, 16 April 1946
Paterwoldscheweg 31a

Zo de Heer wil hopen onze *geliefde* Ouders, Behuwd- en Grootouders

Fokko Klazema
en
Engelina Klazema-Buurema

den 9en Mei a.s. hunne 50-jarige echtvereniging te herdenken.
Dat zij nog lang voor elkander en voor ons gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare

Kinderen,
Behuwd- en
Kleinkinderen

Amsterdam, Urkstraat 41.

Wie helpt

gezin van 6 kleine kinderen, waarvan 1 kind van 2 jaar lamme beentjes heeft, aan

stevige kinderwagen?

Brieven aan J. A. Schalekamp, Achter de Hoven 56, Leeuwarden.

VRIJDAG 3 MEI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2791

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

De inhoud der prediking

„Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, den Heere, en onszelf als uwe dienaren om Jezus' wil."

2 Kor. 4 : 5.

Paulus verkeerde in grote angst over de Gemeente te Korinthe.

Titus had wel verblijdende berichten meegebracht van zijn reis naar de Gemeente aldaar (2 Kor. 8), maar er ontbrak toch nog heel wat, hetgeen nu juist niet bevorderlijk was voor het welzijn der Gemeente.

Er waren o.a. dwaalleraars ten tonele verschenen, die door hun goddeloze praktijken wel moesten opvallen. We hebben wellicht te denken aan een aantal personen, die zèlf buiten de Gemeente stonden, doch die hun invloed in de Gemeente deden gelden. De beschreven personen waren zeer met zichzelf ingenomen; ze roemden in het werk, dat anderen hadden gedaan (2 Kor. 10 : 12 v.v.).

Deze dwaalleraars schijnen zich voor apostelen te hebben uitgegeven. Ze deden aanvallen op de persoon en het werk van Paulus en ondermijnden zodoende zijn apostolisch gezag.

En in Korinthe vinden deze, waarschijnlijk uit Palestina komende dwaalgeesten, die zichzelf voor apostelen uitgaven, en die niet afkerig bleken van een financiële tegemoetkoming (2 Kor. 11 : 20), hélaas maar al te veel gehoor.

Aan deze korte toelichting denkende, begint er ook tekening te komen in ons tekstwoord: „Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, den Heere, en onszelf als uwe dienaren om Jezus' wil".

Paulus wist zich een apostel van Jezus Christus, door de wil van God. In de aanhef van zijn brieven spreekt hij steeds weer van zijn roeping als apostel, als boodschapper, als gezant van Jezus Christus.

Geroepen, niet van mensen, maar door den verhoogden Heer en Heiland.

De boodschap, welke Paulus te brengen had, was van wereldomvattende betekenis. Deze boodschap moest Paulus **prediken**. In zijn evangelieverkondiging wist hij zich een gezant van den allerhoogsten Koning; een heraut, die het woord van heil uitbazuint midden in een ontredderde wereld.

Ook wij als dienaren des Woords moeten **predikers** zijn. Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten desgenen, die het goede boodschapt, die de vrede doet horen; desgenen, die goede boodschap brengt van het goede, die heil doet horen; desgenen, die tot Zion zegt: uw God is Koning! (Jesaja 52 : 7).

Of om het anders te zeggen:

Wij hebben een woord voor de wereld,
die sterft aan haar twijfel en strijd;
het woord, dat slechts waarheid en liefde
den weg tot den vrede bereidt.

Wij wijzen een weg voor de wereld,
door weedom en smarten verteerd;
dat allen de liefde geloven
van God, die de wereld regeert.

Wij kennen een Heiland der wereld,
Wiens liefde de kruisdood verdroeg;
in Wien God nog altijd blijft zoeken
het hart, dat naar Hem nimmer vroeg.

(Lofzangen en Gebeden, lied 358).

Wij verstaan den apostel Paulus, wanneer hij schrijft aan de Gemeente te Korinthe: Wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, den Heere, en onszelf als uwe dienaren om Jezus' wil.

Het onderwerp van de prediking, daar waar het eigenlijk om gaat, is niet de prediker, die ook altijd maar een mens is.

Dat moge iedere prediker zich voor gezegd houden!

Het *gaat niet* om de glorie, om de heerschappij van den mens. Niet eigen inzichten mogen domineren in de prediking. Een dienstdoende prediker heeft niet tot taak om in de eerste plaats eigen belangen te behartigen. Het moet hem er ook niet om begonnen zijn, om de aandacht te vragen voor een eigen aard van vroomheid.

In al deze gevallen zal zijn woord dood zijn, zonder kracht zijn levenswandel. En hij zal onmogelijk vergeleken kunnen worden bij een lichtbaken in een stikdonkere nacht.

Zeker, de apostel spreekt ook wel over zichzelf, over zijn bekering en over zijn ambt als apostel. Maar dan alleen als dienaar, als knecht (slaaf) der Gemeente om Jezus' wil.

Een prediker moet zijn tijd, gaven en krachten ten dienste stellen van de Gemeente...... **om Jezus' wil.**

„Want wij prediken......, en onszelf als uwe dienaren om Jezus' wil."

Paulus zocht nimmer zijn eigen voordeel, maar het voordeel van velen, opdat zij mochten behouden worden (1 Kor. 10 : 33).

Over **de inhoud der prediking** laat ons tekstwoord ons geenszins in het onzekere.

„Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, den Heere!”

De Heere, dat is de Kyrios, dat wil zeggen de Verhoogde, Die van de doden is opgestaan, opvoer ten hemel en nu òver alle dingen regeert.

Bij „Heere” wordt vooral gedacht aan den verhoogden Christus. Deze titel duidde bij Jood en Griek hèt hoogste, een meer dan menselijke majesteit aan. In de mond der heidenen heetten zo keizers en andere vorsten, die vergoddelijkt werden.

En nu zegt Paulus: Christus Jezus is de Heere, de Kyrios!

Christus heeft macht, zelfs over de machten der duisternis.

Vooral komt deze titel voor in de uitdrukking: de dag des Heeren.

Het is een woord, dat in het kort de inhoud van de geloofsbelijdenis weergeeft: Jezus is Kyrios (Heere).

De betekenis van Heere wordt wel heel schoon omschreven in Filip. 2 : 9—11: „Daarom heeft God Hem (Christus Jezus) ook uitermate verhoogd en heeft Hem een naam gegeven, welke boven alle naam is; opdat in den naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn; en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods, des Vaders.”

Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, den Heere!

Met dit woord, Gemeente, wens ik mijn arbeid onder u te aanvaarden.

De prediking zal duidelijk zijn.

In die prediking zal het niet gaan om den mens, wie die mens dan ook maar moge zijn.

Maar het gaat en het zal gaan om Christus Jezus, den Heere! In Wien God den zondaar begenadigt, op grond van Christus' kruisverdienste. In Wien wij hebben de verlossing (de loskoping) door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar de rijkdom Zijner genade.

Moge ook op onze arbeid in uw midden, Gemeente, Gods zegen kennelijk rusten.

Want ook wij wensen niet onszelf te prediken, maar Christus Jezus, den Heere!

Hèm zij de glorie, dat is de heerlijke luister, de lichtende glans en uitstralende majesteit, als ook alle lof, prijs en dank, nu en in alle eeuwigheid. Amen.

d. H.

Losse schakels

DE DOOPVONT.

We hebben een doopvont nodig; geen doopbekken. In de tijd der Apostelen doopte men in de regel in de openlucht, bij voorkeur in stromend water. Ontbrak daartoe de gelegenheid, dan doopte men in een bad. Elk huis van betekenis in het Oosten beschikte over een badgelegenheid. Of men nu doopte gelijk bij ons gebruikelijk is: het gehele lichaam achterover brengende, of zó dat de dopeling in het water neerknielde, waardoor nog slechts het hoofd met de schouders onder water gebracht behoefde te worden — het moest altijd een ruimte zijn, waarin de mens geheel ondergedompeld kon worden. Zulk een ruimte had men in de catacomben van Rome, waar de christenen in tijden van vervolging samen kwamen en in het verborgene hun godsdienstoefeningen hielden. Men had daar een vont gemaakt van een paar meter lengte en een meter breedte en wellicht een ¾ meter diepte. Dit is voor ons vast te stellen, bij een bezoek aan de getrouwelijke nagebootste catacomben in het gebergte van Valkenburg in Zuid-Limburg.

GEEN DOOPBEKKEN.

De invoering van de kinderdoop betekende geen verandering in de wijze van dopen. Althans niet onmiddellijk. Men is eeuwen lang, na de invoering van de kinderdoop, blijven dopen gelijk men dat in de dagen der Apostelen gewoon was. We kunnen dat vaststellen bij een bezoek aan enkele musea en oude kerken. Men ziet daar de grote doopstenen: uit zachte steen (ik vermoed zandsteen) uitgehouwen ronde bakken, groot genoeg om er een zuigeling in te dompelen. In enkele stenen (ik meen dat er een zodanige steen te zien is in de Herv. Kerk te Hattum) is later een klein metalen bekken over de uitholling van de steen aangebracht, gedragen door een paar dwars over de holte gelegde ijzeren staafjes. De zuigelingen werden toen niet meer gedoopt, doch slechts besprengd, dus had men niet meer zoveel water nodig als de holle steen kon bevatten: een bekken water, waaruit de pastoor of de predikant met de holle hand wat water kon scheppen, was voldoende.

EEN GOEDE DOOPVONT.

Wij dopen echter nog en we dopen geen zuigelingen, maar zulken, die belijdenis van een hartelijk vertrouwen in Christus hebben afgelegd. Dat zijn volwassen mensen of mensen, wier lichaam vrijwel volwassen is. Dat stelt aan onze doopvonten eigen eisen. Ze moeten groot genoeg zijn en diep genoeg. Er zijn ook enkele andere dingen, waaraan men moet denken. Het ware wel aan te bevelen, dat men, wanneer de gelegenheid daarvoor aanwezig is, ook eens in de open lucht doopte. Maar daar dit toch niet overal mogelijk zal zijn, moeten we behoorlijke aandacht aan de bouw onzer vonten wijden.

Een doopvont moet niet korter zijn dan 2.50 meter en niet smaller dan 125 cm. Wat de diepte aangaat, zo zondige men ook in dat opzichtt niet. Ieder, die wel eens gedoopt heeft in een vont, waarin een 75 cm water stond èn in een vont, waarin het nog 50 cm hoog was, weet, welk een groot verschil dat maakt. De laatste vonten zijn beslist af te keuren. Ze dwingen den doper in de knieën te zakken, wat hèt dopen bemoeilijkt. Dopen is volstrekt geen „zwaar” werk, als er maar genoeg water in de vont staat. De grootte en zwaarte van de dopeling is daarvoor van geen betekenis. Wanneer de dopeling van tevoren wordt ingelicht is het niet moeilijk hem, nadat hij achterover gelegd is, weer op te richten. Daar is geen bizondere kracht voor nodig. In het water tilt het zelfs gemakkelijk.

Een zaak, waaraan de bouwmeester vaak geen aandacht geschonken heeft, is deze: de vloer in de doopvont mag niet van gladde tegels of glad mozaïk zijn. De vloer moet ruw, stroef zijn, zodat de dopeling, bij het achterover leggen, niet kans loopt onderuit te glijden.

ANDERE BIJZONDERHEDEN.

Het komt ons gewenst voor, dat zwarte doopkleren gebruikt worden. Zwart is een dekkende kleur. Ze kunnen sober zijn, maar moeten niet slordig, armelijk zijn. Eveneens moet de doopmantel netjes zijn afgewerkt. Niet de indruk maken van „het kan zo wel”. De mouwen kan men waterdicht laten maken. Het is niet nodig, dat de doper ook gedeeltelijk nat wordt. In Spurgeon's tabernakel zagen we eens een zestien tal mannen en vrouwen dopen. Ze droegen zwarte gummischoenen en de vrouwen een zwart haarkapje. Natuurlijk moeten ook de benen bedekt zijn.

Regel is onder ons geworden, dat het water enigszins verwarmd wordt. Dat is aan te bevelen omdat koud water de gedachten-concentratie verhinderen kan.

We spreken nu slechts over de technische zijde van het dopen.

De doop is een te belangrijke handeling, dan dat hij niet — ook wat het uiterlijke betreft — goed verzorgd zou moeten worden. Het liefst hadden we de doopvont zo gebouwd, dat de dopeling en de doper van de kerk uit de vont betraden en zij aan de andere zijde direct de kleedkamertjes weer konden bereiken. Dit sluit, in verband met de kerkverwarming in, dat de vont aan de achterzijde geheel afgesloten is en dus met de kerk één ruimte vormt. Waar Doop en Avondmaal deel uitmaken van de Eredienst, behoren doopvont en avondmaalstafel tot het gebouw, waarin de gemeente samenkomt.

EENHEID VAN SCHRIJFWIJZE.

Er is in de laatste jaren verschil van inzicht openbaar geworden inzake de schrijfwijze van onze naam. Wij gebruiken het woord „Baptisten" in verschillende verbindingen, als: baptisten Kerk, doelende op het gebouw, waarin wij samen komen; baptisten gemeente om het onderscheidende onzer gemeenten aan te duiden. Sommigen lieten bij het woord „baptisten" de slot-n weg, menende dat dat beter, althans ook wel geoorloofd zou zijn. Deze controverse bracht de redacties onzer periodieken in verlegenheid, want ze zorgen graag voor bladen zonder drukken taalfouten, en wat moesten ze in dit geval nu doen? — We hebben daarom maar eens aangeklopt bij een hoogleraar in de Nederl. taal en Letterkunde aan een onzer Universiteiten en hem om zijn oordeel gevraagd. Zijn antwoord — ons zeer welwillend verstrekt — luidt, dat „baptiste" bepaald onjuist is. Baptistisch is goed, maar klinkt niet mooi. Men schrijve: baptistengemeente of baptisten-gemeente of, zonder koppelteken: baptisten gemeente.

We hopen dat door deze uitspraak — die door zijn Hooggeleerde uitvoerig werd gemotiveerd — aan dit verschil onder ons een einde komt en ieder de schrijfwijze volgt, die taalkundig alleen verantwoord is.

BAPTISTEN VADEMECUM.

Het geschriftje, voorheen regelmatig aangeduid als: boekje Almelo, zal binnenkort verschijnen onder de titel: *Baptisten Vademecum. Vademecum betekent letterlijk: ga met mij.*

Het Vademecum zal ongeveer 50 cents per exempl. kosten en dezer dagen zal met afdrukken worden begonnen.

Hier volgt de inhoudsopgave:

Ter inleiding.
Het Baptisme (Geloofsverklaring).
De Gemeente naar de Heilige Schrift:
  haar oorsprong,
  haar openbaring,
  de vrijheid der gemeente,
  het gezag in de gemeente,
  rondom den Disch,
  de inrichting der gemeente.
De Unie.
Periodieken:
  De Christen.
  De Zaaier.
  De Kindervriend.
  De Kandelaar.
  Jong Leven.
Het Lectuurfonds.
Het Archief.
De Unie-Commissie.
De Algemeene Vergadering.
De Broederschap van Baptisten Predikanten.
Zusterhulp.
Ned. Bapt. Jeugdbeweging (met Reglement).
De Unie-Zendelinge.
Het Pensioenfonds.
De Sub-Commissies:
  de Evangelisatiecommissie (E.C.U.)
  de Commissie tot de Opleiding (C. t. d. Opl.)
  de Unie-Zendingscommissie (U.Z.C.)
  Commissie voor eigen Liederenbundel.
Bouwstichting der Unie.
Lijst van Gemeenten.
Gewestelijke Organisaties.
Streek- en Gemeentebladen.
Lijst van Predikanten en Evangelisten.
Het Baptisten Wereldverbond.
Tabitha.

Van veertien gemeenten (zegge 14) werd geen opgave ontvangen. Over medewerking gesproken bij de uitvoering van besluiten der Algemene Vergadering.

Van de broeders predikanten en evangelisten bleven vier in gebreke. Ik wist wel, dat dat betere mensen waren, maar volmaakt is het in die hoek ook nog niet.

Als het boekje door u gelezen en een poosje gebruikt is, ontvang ik gaarne opmerkingen en aanwijzingen, die tot verbetering van deze uitgave kunnen leiden, ingeval tot een nieuwe uitgave wordt besloten.

Het is echter een boekje, dat iedere medelevende Baptist en ieder, die in het Baptisme, speciaal in Nederland, belang stelt, zich moet aanschaffen.

Bestel het maar vast bij W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek. Postrek. 382183. Ge zult er geen spijt van hebben.

L.

UIT ONS UNIEBUREAU

De Meivergadering van de Commissie der Unie.

Dit jaar hoopt de Comm. der Unie haar voorjaarsvergadering te houden in Groningen en wel op 8 en 9 Mei a.s. Brieven, stukken, etc. voor deze commissievergadering kunnen aan den tijdelijken secretaris, postbus 23 te Heerenveen worden gezonden. Ook worden op deze vergadering de voorstellen der Gemeenten besproken en van een prae-advies voorzien.

Algemene Vergadering.

De Unievergadering zal in de maand Juli worden gehouden. Nadere berichten worden zo spoedig mogelijk bekend gegeven.

Voorstellen voor de agenda.

Onder verwijzing naar artikel 2 van het huishoudelijk reglement der Unie verzoek ik eventuele voorstellen der Gemeenten en/of der sub-commissies vóór of op 7 Mei a.s. in te zenden.

Candidaten.

Er zullen voor de algemene vergadering ook candidaten moeten worden gesteld:

a. voor twee leden der Commissie der Unie, aftredend zijn de brs. F. E. Huizinga en W. Modderman. Beide zijn niet herkiesbaar.

b. De redactie van ons weekblad „De Christen", bestaande uit de brs. F. E. Huizinga, J. Louw, L. de Haan en H. Bakker treedt in haar geheel af en is volgens art. 9 sub 1a van het huishoudelijk reglement herkiesbaar. Tegencandidaten kunnen natuurlijk worden gesteld.

c. Redacteur van „De Zaaier", br. G. Vegter, treedt eveneens af en is herkiesbaar. Gemeenten en U.C. kunnen één andere candidaat stellen.

d. Redacteur voor de „Kindervriend", br. L. de Haan, treedt ook af en is eveneens herkiesbaar. Ook voor deze vacature kan iedere gemeente een ook de U.C. één andere candidaat stellen.

Opgave van candidaten eveneens vóór of op 7 Mei a.s

Het jaarverslag.

Mag ik de brs. secretarissen verzoeken me zo spoedig mogelijk hun jaarverslag te zenden? Een kort overzicht van de arbeid Uwer gemeente. Geen lange verslagen. Memoreer in het kort de voornaamste feiten. Het jaarverslag bestrijkt de periode van 1 Mei 1945 tot 30 April 1946.

Afgevaardigden ter Algemene Vergadering.

Deze zaak is nog niet dringend, maar toch kan op de te houden huishoudelijke vergadering der gemeente hieraan aandacht worden geschonken, dan behoeft voor verkiezing of aanwijzing van afgevaardigden niet extra te worden vergaderd.

Men zende alle stukken dus nog aan de tijdelijke secretaris: E. de Haan, **Postbus 23 te Heerenveen.**

DE INHEEMSE EVANGELIST (4)

EVANGELIST CHOU.

China omvat een gebied, dat pl.m. 325 maal groter is dan Nederland en heeft een bevolking van 432 millioen zielen (dat is dus ongeveer 45 maal meer dàn ons land). Hoewel het land zovele malen groter is, is de totale kilometerlengte der spoorwegen slechts 6 maal meer. Het reizen gaat daar dus met grote moeilijkheden gepaard.

China heeft drie hoofdgodsdiensten, n.l. het Confucianisme, het Boeddhisme en de leer van Lao Tse, terwijl er ook 30 millioen Mohammedanen zijn. Er zijn pl.m. 1½ millioen Rooms-Katholieken en 400.000 Protestanten. Dat wil dus zeggen, dat er in China 1 Christen woont op de 220 heidenen.

Welk een arbeidsveld hebben onze Baptiste zendelingen, die daar werken! Gelukkig behoeven zij dit onmetelijke land niet zonder hulp te bearbeiden. Dat zou een onmogelijke opgave zijn. Zij worden hierin bijgestaan door Chinese evangelisten, die, al mogen zij in opleiding en denkwijze veel verschillen van de blanke pioniers, die daar gewerkt hebben en nog werkzaam zijn, met hen dit grote ideaal gemeen hebben: China te winnen voor Christus.

In het Januari-nummer van de „Missionary Herald" vonden we onderstaand stukje over deze toegewijde evangeliedienaars.

„Om ons een goed beeld te kunnen vormen van de plaats, die de evangelist in de kerk van China inneemt, is het noodzakelijk hem niet zozeer te zien tegen de achtergrond van onze Westerse kerk van de 20ste eeuw, maar veeleer in verband met de kerk uit haar beginperiode, toen het Christendom nog in zijn kinderschoenen stond. Soms krijgt hij, evenals Titus en Timotheus, de opdracht om „het Woord te prediken" (2 Tim. 4 : 2), en dan krijgt hij deze opdracht van het Zendingsbureau, maar vaker rechtstreeks van zijn kerk zelf, soms echter gaat hij, evenals Philippus uit om het Evangelie te brengen, handelende volgens een directe ingeving van Gods Geest.

Zijn gaven zijn even verscheiden als die van de van ijver gloeiende evangelisten uit het Nieuwe Testament en de manier volgens welke hij te werk gaat ,is helemaal aangepast aan de behoeften en omstandigheden van zijn toehoorders. Soms brengt hij langen tijd achtereen in één en dezelfde plaats door; op andere tijden trekt hij er op uit om het verlorene te zoeken, levende van de liefdadigheid, die hem bewezen wordt door hen, die begerig zijn naar het Woord Gods.

Helaas! Er zijn er van die rondtrekkers tussen, die dezelfde moeilijkheden veroorzaken, als in de dagen van de Apostelen, de gastvrijheid misbruikend en voordelen trekkend van het deugdzame leven van anderen. Dit zijn er gelukkig slechts weinige. De anderen letten niet op geld of goed, maar hebben alléén de begeerte, de behoeften van hun medemensen te vervullen door de genadegave Gods.

Met een paar van hen maakt u hier kennis.

Evangelist Chou voldeed uitstekend als verpleger in het hospitaal. Hij kreeg een kans zoals er geen tweede bestaat en hij benutte hem óók. Hij is in staat niet alleen de aandacht van het eenvoudige volk te trekken, maar, wat meer is, ook vast te houden. Zijn stem is zo helder als kristal, en hij heeft een prettige, aangename manier van spreken, zonder begeleiding van veel gebaren. Voordat hij Christen werd, was hij beroepsverteller, die, om in zijn onderhoud te voorzien, oude volksverhalen las of voordroeg, avonturen vertelde of grote heldenfeiten uit vroegere oorlogen bezong.

Nu stelt hij zijn gaven in dienst van den Meester.

Het leven van Jezus stelde hij op rijm en als hij dit voordraagt, dan stopt hij bij tussenpozen om het nader te verklaren of er een toepassing bij te geven. Wanneer hij zijn oude patiënten bezoekt, dan kan hij er zeker van zijn, goed ontvangen te worden. Wanneer er dan door de gastvrouw een maaltijd wordt klaargemaakt, nodigt de gastheer intussen zijn buren uit, om zich rond de deur te verzamelen. Kinderen mogen altijd van de partij zijn. Door hun goede geheugen en hun liefde voor muziek leren zij heel gauw de liederen en de koren.

Evangelist Chou is een zwerver. Hij kan niet lang in één plaats blijven, maar trekt overal heen. Hij is een groot pionier, een heraut van het evangelie.

Evangelist Chou is klein van postuur, maar hij bezit grote gaven. De woorden vloeien uit zijn mond als een waterval en zijn gebaren zijn levendig en vol uitdrukking.

Chou preekte eens over Zacheüs. Hij stelde den nieuwsgierigen belastingontvanger heel aanschouwelijk voor, door de plooien van zijn kleed saam te rapen, alsof hij moest zorgen de menigte vooruit te komen. Bij de boom gekomen, spuwde hij in zijn handen, klom er in en verborg zich tussen de bladeren. Alles om Jezus te zien, wanneer Hij op Zijn weg naar de Heilige Stad daarlangs zou komen.

Zijn verwondering, zijn roeping, zijn uit de boom komen en ook Jezus' vriendelijkheid jegens hem, werden allemaal zo aanschouwelijk voorgesteld, dat het wel leek, alsof je zèlf bij die menigte was en dat allemaal zág gebeuren.

Een andere keer preekte hij over den blinden Bartimeüs. Onder zijn gehoor zat een blinde, die door zijn kleinzoon de zaal was binnengeleid om daar een ogenblik uit te rusten. Chou kwam met zijn toespraak steeds dichter bij het ontroerende hoogtepunt, dat Barthimeüs ziende werd, en hij was er bijna aan toe, toen plotseling de man achter in de zaal riep: „Ik kan zien!" In een van zijn ogen was het licht doorgebroken en tot grote verbazing der aanwezigen ging de man, die tot nu toe blind was geweest, naar buiten, nu niet langer strompelend en tastend, maar ziende! Niet lang daarna vroeg hij de doop aan, die hem werd toegestaan. Een dokter ontdekte enige tijd daarna, dat door een kleine operatie ook zijn andere oog gezond zou kunnen worden, en adviseerde den man, de behandeling te ondergaan. Deze stond een ogenblik peinzend

en zei toen: „Als God mij in mijn eene oog het licht heeft teruggegeven, zal Hij dan niet bij machte zijn, om met het andere oog hetzelfde te doen?"

Voor zulk een kinderlijk geloof zweeg de zendeling eerbiedig stil.

(Vert. door J. B.)

Onze Engelse broeders spreken gewoonlijk van de „Baptist *Church*" (Baptiste *kerk)* terwijl wij liever het woord *„gemeente"* gebruiken.

GEMEENTE-BERICHTEN

APELDOORN.

Geliefden in den Heere!

De verwachtingen die wij hadden voor de dag van 14 April j.l., de dag, waarop Ds. de Haan zijn intrede in de gemeente te Apeldoorn zou doen, hebben ons niet teleurgesteld. Het was een goede dag met veel zegeningen. Des morgens bij de bevestiging door Ds. Hardenberg was ons gebouw totaal bezet. De bevestiger hield een gloedvolle rede en verbond gemeente en voorganger aan elkaar, sprekende over de wederzijdse trouw, welke haar bezegeling vindt in de liefde tot God en in de arbeid.

De intrededienst in de Vrij-Evangelische kerk, die voor deze gelegenheid welwillend was afgestaan, is ook in alle opzichten goed geweest. Ds. de Haan, die tot tekst had gekozen 2 Cor. 4 : 5: „Wij prediken Christus den Heere en niet ons zelven", gaf ons een groot vertrouwen in de toekomst. We weten niet wat ons wacht, maar zijn overtuigd dat het een ernstig begeren van gemeente en voorganger is, om uitsluitend Hem te prediken, die ons verlost heeft.

Des avonds vierde de gemeente feest. Toespraken, zang, muziek, vrolijkheid en blijdschap wisselden af door het aanbieden van cadeaux en bloemen. De leiding was ook nu in handen van Ds. Hardenberg, die deze taak met blijdschap vervulde, omdat zoveel goede en oude herinneringen aan zijn eerste gemeente nu weer naar voren kwamen. Hartelijke woorden van dankbaarheid van Ds. de Haan brachten het einde.

God zij geprezen en Hij zij in de toekomst onze Leidsman.

de Secr.

FOXHOL.

Het is al weer geruime tijd geleden, dat er een gemeentebericht van Foxhol in De Christen heeft gestaan. Dat wil niet zeggen, dat er hier niets is gebeurd, integendeel.

Zondag 16 December 1945 werd Br. W. Veenstra, Evangelist, overgekomen van Heerenveen, hier in de arbeid bevestigd door Ds. Weenink van Stadskanaal. 's Middags hield Br. Veenstra zijn intrede en 's avonds had de begroeting plaats; alle diensten waren flink bezocht. Vele afgevaardigden voerden het woord, o.a. de Burgemeester van Hoogezand, afgevaardigden van Hoogezand, Groningen en Heerenveen en velen van de verschillende verenigingen. Het was een gezegende dag voor Br. Veenstra en voor de gemeente te Foxhol, waarop met voldoening kan worden terug gezien.

De kerstdagen stonden in het teken van de geboorte van onzen gezegenden Heiland. Door oud en jong werd getuigd van het heil, dat men in Jezus had gevonden; beide dagen was de kerk geheel gevuld.

Zondag 13 Januari hielden we onze jaarvergadering; uit de diverse verslagen bleek, dat de gemeente stabiel was gebleven, ondanks de moeilijke tijd, die we hadden doorgemaakt. Het bestuur werd met een lid uitgebreid.

In Febr. en Maart j.l. hadden we doopdiensten, waarin enkele jonge broeders den Heiland volgden in het watergraf. Ouderling Koning sprak een woord van welkom tot de nieuwe leden aan de Avondmaalsdis. Een oude broeder werd, na lange tijd buiten de gemeente te hebben geleefd, wederom in de gemeente opgenomen. Onder leiding van onzen voorganger werd een reciteervereniging opgericht, genaamd R.A.F. Moge ze een grote vlucht nemen tot heil van het Koninkrijk Gods. Wij gaan voorwaarts, volgend in des Heilands spoor, overtuigd zijnde, dat het werk des Heeren ook in Foxhol zijn voortgang zal hebben.

Met hartelijke groeten aan Baptist Nederland,

R. Maatjes Ezn., secretaris.

TREEBEEK.

Het was een uitgekozen dag, 7 April, met veelbelovend voorjaarsweer. Zo gingen wij Zondagsmorgens ter kerke, om de bevestiging van Ds. H. Hornstra bij te wonen, met de stille hoop in onze harten, dat deze dag het begin mocht worden van een veelbelovende toekomst voor de gemeente.

Ds. H. Bakker, die deze plechtige dienst leidde, stelde de gemeente haar nieuwen voorganger voor, als mens gelijk andere mensen, met deze uitzondering, dat Ds. Hornstra begenadigd was in Gods ogen, om door Hem geroepen te zijn als herder en leraar van Zijn gemeente.

Verder stelde hij Ds. Hornstra zijn ambt voor als een heerlijk, een moeilijk, maar gezegend ambt.

Hierna werd Ds. Hornstra aan zijn nieuwe gemeente verbonden, waarbij de gemeente trouw beloofde te zijn aan haar voorganger, waar het het Koninkrijk Gods betreft.

Des middags 4 uur kwamen we weer te samen om de intredepreek van Ds. Hornstra te beluisteren. De zaal, die speciaal voor deze dag een uitbreiding had ondergaan, was goed gevuld. Velen, die we anders zelden zagen, waren onder het gehoor.

Na de predikatie kregen de afgevaardigden gelegenheid hun gelukwensen over te brengen. Hieraan voldeden de Ned. Herv. Gemeente, alhier; de zustergemeente te Eindhoven en Ds. Bakker als Unie-afgevaardigde. Schriftelijke gelukwensen kwamen tot ons over van: den bedrijfsingenieur der „Staatsmijn Emma"; Ds. H. Visser, emer. pred. te Sneek; de gemeente te Vriescheloo; de gemeente te Utrecht; de vergadering van gelovigen; en fam. J. A. Fijn te Maastricht.

Des avonds om 7 uur was de begroetingssamenkomst. In de zaal waren tafels geplaatst, waaromheen de gemeente en vrienden geschaard zaten.

Juist wilde br. ten Cate, de leider van deze avond, zeggen dat we nu gezellig onder ons waren, toen de Gereformeerde dominee met een zijner broeders de zaal binnen kwamen. Daar deze niet veel tijd had, werd hem na de opening het woord verleend. In een sympathieke toespraak wenste hij gemeente en voorganger een gezegende toekomst toe. Hierna volgde een feestelijk samenzijn. Muziek-, zangvereeniging en mannenkoor verhoogden de stemming.

Eén voor één stelden de verenigingen zich, in haar geheel of door middel van hun voorzitter(ster), voor aan het domineesgezin, waarbij allen hun medewerking aan de „Grote Zaak" beloofden.

Enkele broeders spraken nog hun goede wensen uit, waarbij zij het werk, door br. ten Cate in de gemeente gedaan, memoriseerden.

Aan de sluiting van de avond dankte Ds. Hornstra ook namens zijn gezin voor de vele goede wensen en beloften. Ook bracht hij een woord van dank uit aan br. ten Cate, voor de wijze waarop hij de Gemeente vele jaren gediend en gedragen heeft.

Het was een goede dag, een dag waarop in stilte mis-

schien veel goede voornemens zijn genomen.

Moge God onze gemeente en haar voorganger zegenen, opdat we gemeenschappelijk kunnen bouwen aan Zijn Koninkrijk.

J. A. Oosterloo, secr.

DEVENTER.

Gel. Broeders en Zusters! We gewagen van een goed begin met onzen nieuwen Ds. Prins.

Donderdag 4 April werd een jong paar in het huwelijk ingezegend, waar vele leden en belangstellenden getuigen van waren.

Zondag 7 April, de eerste Zondag na de intrede, leidde onze br. voorganger een doopdienst, waarbij een jonge zuster zich gaf aan de gemeente.

Eerste Paasdag hadden we reeds ons tweede doopfeest, waarbij twee jonge zusters door de doop de gemeente werden binnengeleid. De belangstelling was groot. De zang onder leiding van br. M. Hulleman verleende haar medewerking.

Tweede Paasdagmorgen was er hier een gemeenschappelijke dienst in de Grote Kerk.

's Namiddags 4 uur hadden wij een gecombineerd samenzijn van gemeente en jeugd, waar oud en jong getuigden van de blijdschap en het nieuwe leven, door Christus in hun leven gewekt. Verder hoorden we een mooie solozang met orgelbegeleiding en enige declamaties. Einde: een mooi tableau, voorstellende: de boodschap van den Engel aan de vrouwen bij het ledige graf. Een lid van de Jongeliedenvereniging vond die avond vrede door het bloed des Kruises. Zo zien we Gods Geest werken onder onze jeugd.

Ds. Prins genoot een hartelijke ontvangst bij het Convent der plaatselijke predikanten en krijgt daar gelegenheid binnenkort een uiteenzetting te geven van onze beginselen. De Evangelisatiearbeid wordt flink ter hand genomen. De arbeid in Zutphen wordt in geregelde banen geleid. Met hartelijke broedergroeten,

M. P., secr.

HOOGKERK.

De arbeid gaat hier Gode zij dank geregeld voort. Kwamen voor enige tijd mensen uit ons midden tot bekering, Zondag 7 April mochten we er getuigen van zijn, dat vijf van hen door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. Ds. Louw had als tekst Luc. 14 : 27 en bepaalde ons er bij, dat we „Emigranten naar de hemel" zijn. Blij vooruitzicht!

Ds. Vegter voltrok de doop na de dopelingen verschillende eeuwigheidsvragen gesteld te hebben, die met een hartelijk „ja" werden beantwoord.

14 en 15 April hadden we hier Evangelisatiesamenkomsten, waar onze predikanten met drang de noodzaak schilderden Jezus te kiezen. Het waren goede avonden.

2e Paasdag bezochten we met velen de Bondsdag in Groningen, waar ons zangkoor twee keer van dienst mocht wezen.

Een jonge broeder van ons, die in Glasgow (Engeland) is, verblijdde ons met een brief, waarin hij ons meedeelt, hoe hij de gemeente daar gezocht en gevonden heeft. De broeders en zusters daar zijn enthousiast met hun Hollandsen broeder. In G. zijn 18 Baptisten gemeenten en ook zij zijn, evenals wij, een zingend volk.

Hartelijk groetend,

Secr. Noordijk.

ADRESWIJZIGING.

Het adres van Ds. Hornstra is nu: Wenckebachstr. 17, Treebeek.

'N NIEUWE UITGAVE

van Tabitha is verschenen, en wel een zeer mooie verjaardagskalender in luxe uitvoering. Het is een kalender, die jarenlang te gebruiken is. Hij omvat zes bladen, ieder voor twee maanden. Elk blad vertoont een bijbelse voorstelling in kopergravure. Deze zijn gemaakt naar schilderijen van beroemde meesters.

Het geheel maakt een smaakvolle indruk en zal een aangename wandversiering zijn in alle huiskamers van elk Christelijk gezin. Met het aanschaffen van deze verjaardagskalender bereikt U een drieledig doel, n.l.:

1e. Hij dient tot een voortdurende stichting, door haar tekst en uitbeelding;

2e. Hij helpt steeds herinneren aan de verjaardagen van al uw familieleden, vrienden en bekenden;

3e. U steunt de Baptisten Diaconessenarbeid en helpt de gedachte aan haar te verbreiden.

Ook is deze kalender bij uitstek geschikt, om als geschenk te dienen op verjaardagen en dergelijke.

Wij twijfelen er niet aan, of ook deze uitgave van Tabitha zal haar weg wel vinden.

Alle lezers van de Christen sporen wij aan, zo spoedig mogelijk een exemplaar van de verjaardagskalender te bestellen. Zulks kan men doen bij de plaatselijke Tabitha-collectante of bestuur van afd. Zusterhulp. Ook voorgangers der gemeenten zullen gaarne hieraan hun medewerking willen geven. Vervolgens zullen nog enkele boekhandelaren voor de verkoop worden ingeschakeld, zodat voor ieder volop gelegenheid bestaat, om een exemplaar te verkrijgen.

De prijs voor deze prachtuitgave is vastgesteld op ƒ 2.— per stuk en kan bij bestelling aan het centraal besteladres per postwissel voldaan worden.

Tevens herinneren wij er belanghebbenden aan, dat Tabitha ook nog mooie Zondagsschoolplaatjes heeft uitgegeven, waarvan de prijs is: ƒ 10.— per duizend stuks in zes soorten. Verschillende Zondagsschool-commissies hebben hierop reeds hun bestelling gedaan. Alle overige commissies kunnen alsnog monsters aanvragen aan onderstaand adres.

Wij verzoeken vriendelijk opgaven van adressen onzer plaatselijke Zondagsschoolcommissies.

Voor verjaardagskalenders, alsook voor de Zondagsschoolplaatjes is het algemeen besteladres:

G. A. Buitenhuis, Vaillantlaan 47 II,
Den Haag.

HENGELO WACHT!

Hengelo — de stad van fabrieken, handel en nijverheid. Waar gewerkt wordt aan de opbouw van ons land!

Hengelo — waar de hotels, winkels, fabrieken en magazijnen verwoest zijn in de achter ons liggende oorlogsjaren.

Hengelo — dat zijn centrum mist, omdat het weggebombardeerd is.

En toch — **Hengelo wacht** op de jonge mensen, die het congres bezoeken van de Ned. Bapt. Jeugd-Beweging. Er zijn kerken om massa-bijeenkomsten te houden; er zijn vergaderlokalen voor intieme besprekingen; er zijn bossen, die u noden tot wandelen.

Hengelo — Twenthe — het land van katoen en heide verwacht U!

VERSLAG BONDSDAG

Friese Baptisten Gemeenten

„Een prachtig land, een stukje paradijs op aarde, dat is Friesland," zo zei de oude grijsaard, als hij vertelde over het land, waar hij geboren en getogen was.

Een prachtig land; het ene ogenblik liggen er de velden en wegen zonbeschenen te glinsteren, het andere ogenblik ben je geneigd diep in de kraag van je overjas weg te duiken.

En toch een prachtig land, omdat het van God gezegend is, opdat Hij het weer tot zegen stelle.

Der traditie getrouw kwamen de Friese Baptisten ook dit jaar weer in Leeuwarden samen, om zich in hun God te sterken. Zijt gė nooit op zo'n Bondsdag in Leeuwarden geweest? Neen? Dat mag u spijten.

Heel de stad is dan met vlaggen getooid, overal ziet men de Baptistenemblemen wapperen, grote aanplakbiljetten vertellen het de mensen, wat er op die dag gaande is in Baptisten Friesland.

Half twee. De voorzitter opent de vergadering met een kort, maar hartelijk welkom en dan heft de vergadering het mooie Paaslied aan: „Ik weet, dat mijn Verlosser leeft".

Niets kunnen wij zonder den Heer, en daarom wordt deze vergadering door enkele broeders en zusters aan Hem opgedragen. Er is diepe dankbaarheid jegens God, voor de zegen van het verleden en een vurig pleiten op Zijn genade om nieuwe krachten voor de toekomst.

De voorzitter houdt dan een toespraak naar aanleiding van het eerste gedeelte van Ef. 2. Hij beklemtoont vooral onze medeopstanding met Christus en stelt helder de verantwoordelijkheid der kinderen Gods in het licht, om te zijn kanalen van zegen. Mede-opgewekt — d. w. z. Jezus Christus ten dienste staan.

Het zangkoor van Leeuwarden zorgt voor een mooi lied, waarnaar met spanning geluisterd wordt.

De beurt is nu aan br. Hamer (zonder steel, volgens zijn zeggen) uit Harlingen, die voor ons refereert over „Ons geloof", waar hij gemakshalve maar „Het geloof" van maakt.

Spreker schetst ons het geloof, als fundament van heel ons leven en legt er de nadruk op, dat het geloof de band is, die ons bewust in de gemeenschap met God doet leven.

Hierop volgt een voordracht van zuster A. Bruinsma uit Heerenveen: „Ik ben een zeiler". Inderdaad, als gelovigen zijn wij zeilers.

Dan komt br. Leenstra uit Workum aan het woord. Hij behandelt voor ons het onderwerp: „Wat hebben we aan ons geloof?" Hij schetst ons de strijd des geloofs, maar ook de vruchten en overwinningen er van. En wekt ons op onze geloofservaringen mee te delen, opdat wij de wonderen des geloofs mogen zien.

Op de beide referaten volgt een korte bespreking.

Drachten brengt ons een opstel, terwijl de scheidende secretaris, Ds. Hardenberg, de vergadering daarna toespreekt en haar bepaalt bij het feit, dat Jezus niet dood is, maar dat Hij leeft.

Men mag zeggen, dat Hij dood is, wij weten, dat Hij leeft.

Het laatste programmapunt is: getuigenissen.

Velen grijpen dan ook, zodra de gelegenheid daar is, haar aan, om een goed woord van Jezus te zeggen.

Het is eigenlijk veel te spoedig tijd om te sluiten, maar de trein wacht niet op ons en daarom: eindigen.

Het was goed in Leeuwarden.

Een mooie vergadering. De zangkoren van Harlingen en Leeuwarden zorgden voor prachtige liederen.

Tot slot wil ik aan u doorgeven een verzoek van onzen ouden broeder Ds. Visser, aan de vergadering gedaan: dat men voor hem bidden wilde.

H. Sikkema.

Ingezonden

Het hoofd van Johannes den Doper

De evangelisten Matth. en Marc. maken beide op uitvoerige wijze melding van het hoofd van Johannes, den doper. Johannes is een groot profeet, rechtstreeks van God geroepen, om de weg te bereiden voor Christus. Terloops bemoeit hij zich ook op het politieke terrein van het leven. Ieder, die maar enigszins op de hoogte is van het leven van Herodes, weet, dat hij in een ongeoorloofde verhouding leeft met Herodias. Johannes weet het ook! Herodes wil dien doper ook wel eens zien, maar dit komt hem duur te staan. Johannes zegt het Herodes recht in het gezicht: „Het is u niet geoorloofd haar te hebben!" Herodias komt het ook ter ore en zij zoekt middelen en wegen om Johannes onschadelijk te maken. Gevangen houden is niet voldoende, want dan kan hij nog steeds zijn stem laten horen. Die stem van Johannes moet geheel zwijgen. Nu komt er een schone gelegenheid. Herodes is jarig. Er is feest. En het dochterken van Herodias danst. Herodes wil haar vorstelijk belonen. De moeder van het kind deinst er niet voor terug, om haar dochtertje met bloed te bezoedelen. Laaghartige wraak, een blind kinderlijk vertrouwen en een gewetenloze koning vormen de drie schakels naar het hoofd van den doper.

Er is hier een oorzakelijk gevolg! Hier is een door wijn verhit koning. Een nog bijna onschuldig, behaaglijk kind. Het kind danst ter ere van Herodes. Bij 't aanschouwen van de dans gaat bij Herodes eerst de koningseer te gronde en daarna de mens. De mens, die door vele satanische listigheden bedreigd wordt, vindt in wijn en dans twee machtige vijanden, die het op het edelste van den mens gemunt hebben, n.l. het hart. „Hoererij en wijn nemen het hart weg". De doorsnee danspartijen, zoals men deze in het culturele leven kent, zijn voorportalen van ontbinding. Neemt de wijn de schuchterheid weg, de dans overbrugt op andere wijze de gemeenschap tussen beiderlei kunne. Van menig ontbonden huwelijk is de dansvloer aanleidende oorzaak geweest. Van menig voor altijd verwoest lichaam is wijn en dans de eerste zonde geweest. Vele mensen, voor altijd ongeschikt om gezonde nakomelingen voort te brengen, hebben dit in beginsel te danken aan de dansvloer. Een weduwe deelde mij mede, omtrent het overlijden van haar man: „Iedere dame was even dol, om met hem te dansen; ten slotte is hij aan een geslachtsziekte overleden." Waar Johannes, middellijkerwijze, het

slachtoffer is geworden van een danspartij, daar vindt de christen hier het rode sein: „Wees op uw hoede!"

Het kind van God kan *niet* op een dansvloer *geestelijk* ademen. Het kan voor het opvoeren van een dans, zoals deze doorgaans wordt gehouden, vooraf geen zegen van zijn God vragen. En daarom kan ieder, die niet alleen bij brood leeft, zich op de dansvloer niet thuis gevoelen.

Hoe meer Gods kind huppelt van zielevreugd, des te meer zal het afwijzend staan tegenover de bedwelmende, ontbindende invloed van wijn en dans.

W. V.

Mededelingen

MEDEDELING DELFZIJL.

Ds. Slort neemt Zondag 28 April afscheid van de gemeente, en wel om 10 uur te Siddeburen en om 16.30 uur te Delfzijl.

Belangstellende broeders en zusters van elders zijn hartelijk welkom.

N. B. J. B. GEWEST FRIESLAND.

Zaterdag 13 April vergaderden de N.B.J.B. afd. Gew. Friesland in Leeuwarden. Ze kozen daar een nieuw bestuur, dat na verdeling der functies er als volgt uitziet: Voorzitter: Ds. G. Visser, Harlingen; Penningmeester: G. Ongersma, Drachten; Secr.: H. de Boer, Heerenveen, Dr. Eeltje Halbertsmastraat 24.

Er werd besloten de traditionele Friese Jeugddag op Pinkstermaandag D.V. te houden in Leeuwarden.

Het motto voor die dag luidt: „Wij hebben een woord voor de wereld". Nadere mededelingen volgen.

Wij verwachten, dat deze dag biddend wordt voorbereid en dat jullie allen komen.

H. d. B., secr.

ROTTERDAM-ZUID.

Zondag 12 Mei a.s. hoopt Ds. C. Brandt in Rotterdam-Z. zijn intrede te doen. De diensten zijn die dag als volgt: 's morgens 10 uur: bevestiging, vermoedelijk door Ds. H. Doornkamp; 's middags 4.30 uur: intrede van Ds. Brandt; 's avonds 7.30 uur: begroetingssamenkomst; alle diensten worden gehouden in ons lokaal Groepstraat 27.

De andere gemeenten worden hartelijk uitgenodigd afgevaardigden te zenden. Ook belangstellenden zijn hartelijk welkom.

Degenen, die nachtlogies behoeven gelieven zich zo spoedig mogelijk op te geven aan onderstaand adres.

Met br.groeten,
B. Bakker, 1e Carnissestr. 8 B, R'dam-Z.

WAARSCHUWING.

De diverse Baptisten Gemeenten worden gewaarschuwd tegen een zekeren Kornelis Zuidema, voorgevend lid te zijn van de gemeente te Noord-Bergum, welke man, volgens den officier van Justitie te Noord-Bergum (Leeuwarden) zwervend is en oplichter van beroep. Hij geeft voor te zoeken naar zijn schip dat door de Duitsers is gevorderd en geld nodig te hebben om huiswaarts te keren of dit onderzoek voort te zetten. Men zij gewaarschuwd.

Broeder ouderling J. de Jonge,
Alard du Hamelstraat 48,
Eindhoven.

ZANDBULTEN.

D.V. zal br. K. Baptist 5 Mei afscheid nemen van de gemeente te Zandbulten, 's Middags om 2 uur afscheidsprediking en 's avonds 7.30 uur afscheid in meer intieme kring.

Broeders, zusters en vrienden uit nabijgelegen gemeenten worden hartelijk uitgenodigd deze diensten te willen bijwonen.

Namens de gemeente,
N. Lourens, secr

BEROEPINGSWERK

De Gemeente te Eindhoven heeft Ds. F. E. Huizinga te Leeuwarden zijn woord hergeven en beroepen tot haar herder en leraar Ds. Sj. Zijlstra te Hengelo (O.)

Maandag 6 Mei 1946 zullen D.V. onze geliefde Ouders

H. Pots
en
E. Pots-Wilkens

de dag gedenken, waarop zij 35 jaar geleden in de echt zijn verbonden. Wij danken Gode, dat Hij hen al die tijden heeft gespaard en hopen dat Hij dit nog vele jaren zal doen.

Hun dankbare
Kinderen,
Behuwd- en
Kleinkinderen

Groningen, Padangstraat 46a

Deo Volente den 14 Mei hopen onze geliefde kinderen

Hindrik Cock
en
Grietje Wolff

hun zilveren bruiloft te vieren te Martenshoek, Smitslaan 99. Dat God hen nog lang moge sparen om verder te arbeiden in Zijn wijngaard is onze bede.

FAMILIE VRIJEN

Groningen, Ireslaan 15a
Receptie:
14 Mei van 5.30—7.30 uur

Zo de Heer wil en zij leven hopen 16 Mei a.s. onze geliefde ouders en grootouders

H. Nijmands
en
Echtgenote

hun 35-jarige echtvereeniging te herdenken. Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare Kinderen, Behuwdkinderen en Kleinkind

A. Sluman-Nijmands
J. Sluman
Henderika
B. Nijmands
M. Nijmands-Kats

Harlingen, Brouwerstraat 24

Gode dankbaar en met grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons Dochtertje en Zusje

Jelstiena Margaretha Clara

C. Pleizier
G. F. Pleizier-Beekhuis
Trimy en Jan

Delfzijl, 19 April 1946

Welk flink BAPTIST MEISJE

wil ons uit Liefde helpen, daar ik graag mijn gezin (met 1 kind) weer bij elkaar zou hebben, dat sinds Januari, door ziekte van mijn vrouw, uit elkaar is geweest. Gaarne zo spoedig mogelijk. Leeftijd boven 17 jaar. Goede behandeling met huiselijk verkeer.

Brieven aan B. Lasscher, Schoenmaker, Drachten, Westerstraat 4.

Imprimator – Haarlem

VRIJDAG 10 MEI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2792

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Vijfduizend man

Op 's levens ruwe zee is de gemeente de haven; langs de vermoeiende weg is zij het veilig tehuis. Zij bewaart en verrijkt de leden. Zij is er ter ere Gods en van Jezus lorene; hare leden zijn verkoren tot de dienst. Het is op Christus, haar Heer. Zij is er ter redding van het verdat laatste, dat wij willen wijzen. En dat naar aanleiding van de geschiedenis der eerste wonderbare spijziging, waarbij alleen al vijfduizend man man aanwezig waren. U kunt die geschiedenis in elk Evangelie lezen. Weet u ze wel te vinden?

Jezus zag de schare. Dat zegt alles. O, het zien van Jezus.

De discipelen zeggen: Zend hen weg......!

In de maatschappij veroordelen wij deze houding ten opzichte van de nood. De bede luidt niet: Geef mij mijn dagelijks brood. Geef ons! Ten aanzien van de geestelijke nood is deze houding verwerpelijk. Wanneer wij zeggen: geestelijke nood, denken wij misschien aan de heidenen, die zonder God in de wereld zijn en knielen voor de door hen zelf gemaakte beelden, leven in altijddurende angst voor de vele boze geesten, die overal in en achter zitten. Wij willen niet vergeten, dat er om ons duizenden zijn, voor wie er ook geen God is, geen kerk, geen Zondag, geen gemeente. Die leven zonder de diepten en verten en hoogten der eeuwigheid. Integendeel, wij constateren een criminaliteit, corruptie, zedelijke verwording, die eenvoudig beangstigend is. Alles staat op losse schroeven. Het leven is bandeloos geworden.

Zend hen weg......! Wij zien dat niet graag, worden er ongaarne aan herinnerd. Zend ze weg uit ons gezicht, de N. S. B.-ers, de communisten, de rooien, de misdadigers, de dronkaards, de gevallenen. Verwijder die problemen uit het blikveld, opdat wij rust hebben. Laat die zaken rusten.

Wij fulmineren tegen kapitalisten, die alle dagen lekker leven, kostbare reizen ondernemen en dat doen op kosten der werkers. Weet gij, dat er geestelijke kapitalisten zijn, die zich ook afsluiten, zich niet bekommeren om de armoede hunner medemensen? Zend ze weg......!

Er zijn er wel, die de nood aanvoelen. Het zijn de zakelijken. Zullen wij dan voor tweehonderd schellingen brood gaan kopen? Meer geld is er nu niet in kas. Philippus zei: Twee honderd schellingen brood is voor dezen niet genoeg, als ieder een kleine hoeveelheid zal krijgen. Met andere woorden: We willen wel, maar kunnen niet. Wat wij kunnen doen, is als een droppel op een hete plaat. Men moet per slot van rekening oog hebben voor de werkelijkheid. Wij zien de nood wel, maar wat kunnen wij er tegen doen? Het volk van nu is nu eenmaal losgeslagen en op drift geraakt. Het leeft voor een deel helemaal in de politiek; een ander deel rent van bioscoop naar bioscoop en al hun schoenzolen verslijten ze op de dansvloeren. Hunne zonden zijn openbaar en er is geen schaamte. Die niet meedoet is achterlijk. Wat kunnen wij daartegenover doen? Wij houden toch onze kerkdiensten en enige keren in het jaar de evangelisatiesamenkomsten. Wat is er meer te doen? Wij zijn niet onwillig, maar er is geen andere mogelijkheid. Men moet nuchter blijven. Wij kunnen er eenvoudig niet tegen op.

Er is Een, Die zich ontfermt over de schare. Hij kon de schare niet kwijtraken. Die schare vervolgde Hem, waar Hij ook heen ging. Hij had de nood gezien en dat gezicht stond Hem steeds voor de ogen. Hoeveel broden zijn er? Vijf broden. Twee vissen. Ja, dat heeft inderdaad geen zin. Dat is belachelijk. Laat ze maar gaan. Er is niet genoeg in de buidel.

Maar de liefde zegt: het moet. Het mag niet anders. De mensen moeten verzorgd worden. We kunnen ze niet aan hun lot overlaten. Ze komen om op de weg. Ze liggen voor onze rekening. Ja maar, als er dan niets is te delen.

En het geloof zegt: het kan. Hier die broden, die vissen. Wij moeten ze verdelen. En Hij gaat delen. En die de broden gegeten hadden, waren vijfduizend man.

Rondom ons doolt het volk, zonder herder. Hij, Die de broden brak, wijst de weg. Daar toonde Hij hoe Hij straks Zichzelf zou laten verbreken tot spijs voor alle hongerenden. Daar toonde Hij hoe het willig gegeven brood onder de handen Gods zich eindeloos vermenigvuldigd. En misschien deinzen wij hier terug en zeggen: zend ze weg! Of verschuilen ons achter de berekening, die aanwijst, dat het toch niet baat. Doch wie zal zich onttrekken, die eenmaal het oog had van Jezus? Hij is op weg naar den Gekruisigde, om mee-gekruisigd te sterven en als brood uitgedeeld te worden aan de hongerigen.

En velen van hen, die het woord gehoord hadden, werden gelovig; en het getal der mannen werd ongeveer vijfduizend.

Help ons Heer, aan Uw kruis trouw te zijn, dag en nacht.

Huizinga.

Ik zal hunlieder afkeering genezen; Ik zal hen vrijwillig liefhebben, want mijn toorn is van hen afgekeerd.

Losse schakels

VERWANTE ORGANISATIES.

De organisatie, waarvan De Christen het officiële orgaan is, is een Unie van gemeenten. Dat men van haar persoonlijk lid zou kunnen zijn — gelijk het geval is, naar wij menen, bij de Engelse Unie, — lijkt mij in strijd met haar karakter. De Unie is geen „super-gemeente", boven de vele plaatselijke gemeenten. De verschillende plaatselijke gemeenten lossen zich, door hun Unie-lidmaatschap, niet op in een Nationale gemeente. Hun verenigd zijn in een Unie berust op hun geestelijke eenheid en bewijst die. De delen zijn hier vóór het geheel en niet omgekeerd. De unie is niet de stam, waarvan de afzonderlijke gemeenten vertakkingen zijn, maar de bundel, die ontstond door de samenbundeling van de aparte gemeenten.

Maar naast de Unie hebben zich nationale organisaties ontwikkeld, die ook een samenvatting zijn van Baptistisch werk, een gevolg en afspiegeling van het feit, dat zich rondom de gemeenten kringen gevormd hebben van baptistisch stempel, die niet „gemeente" zijn en ten onrechte „afdelingen" of „onderdelen" van de gemeente genoemd zouden worden. Allerhande verenigingen ontstonden als vrucht van de activiteit van de gemeente als zodanig en van leden der gemeenten.

Deze organisaties kregen behoefte aan nationaal samenleven. Ze verenigden zich om hun gemeenschappelijke belangen te bespreken en te behartigen. Ze vergeten daarbij niet, dat er — vanwege hun baptistisch georiënteerd zijn, verwantschap is tussen hen en de in de Unie samengebundelde gemeenten.

DE N. B. J. B.

Het is eigenaardig, dat het Zondagsschoolwerk, dat in onze gemeenten al heel oud is, zich niet nationaal heeft georganiseerd. We betreuren dit niet, want we achten dit werk gemeente-arbeid in de strikte zin van het woord. — Anders is het gegaan met het werk onder de rijpende jeugd. Dat heeft zich indertijd — we menen in Deventer — samen gegroepeerd in een „Beweging" — een zeer los nationaal verband. De zelfstandigheid der afzonderlijke jeugdgroepen werd volkomen gehandhaafd. Gemeenschappelijk werd er niet veel gedaan. Er werd gezorgd voor contact tussen groepen in bepaalde gewesten en een eigen Jeugdblad gaf licht en voorlichting. Eenmaal per jaar ontmoette men elkaar in een Nationale Conferentie. Meer een Toogdag dan een conferentie. Er werd te weinig „gewerkt". Zij verlevendigde echter onder de jongeren de zendingsbelangstelling door de „Spek-de-bus-actie", en gaf warmte.

Vergissen we ons niet, dan bestond aanvankelijk de bepaling, dat de Unie-Commissie een lid van den Jeugdraad benoemde. Er was dus een formele band tussen Unie en N. B. J. B. Deze band werd later door de N. B. J. B. doorgesneden. Ze konden nu wel alleen lopen, zeiden ze zo ongeveer.

De Jeugdraad werd voor korten tijd vernieuwd en nam vooral ook het kampwerk in zijn program op. In het Reglement, waaronder de N. B. J. B. thans leeft, is niet meer van een formele band met de Unie sprake. Ze vertellen de Unie nog wel eens hoe het hun gaat, zodat meeleven mogelijk gebleven is. Maar ze behartigen hun eigen zaken naar eigen goedvinden. En niemand vindt het vreemd. Geven ze ons inzicht van hun financieel beheer — we vinden het best. Doen ze het niet, dan klagen we niet, als zouden we geloven, dat ons tekort gedaan werd.

Meer vertel ik van deze Beweging niet. U vindt verdere gegevens in het *Baptisten Vademecum*. Koopt dat en ge komt met alle baptistische werk in Nederland op de hoogte en verneemt zelfs nog iets van ons Wereldverbond.

DE N. B. V. B. „ZUSTERHULP".

Bij de samenstelling van zoëven genoemd Vademecum ben ik daar ook eens weer bij bepaald. Ik ga geen bijzonderheden daarvan vertellen. De broeders, die zich daarvoor interesseren, moeten zich het Vademecum maar aanschaffen. Neen — het gaat mij nu alleen om de verhouding dezer verwante organisaties tot de Unie. Zij noemt zich in art. 1 van haar Reglement een „onderdeel" van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland. De zusters mogen het mij ten goede houden, maar dit is niet helemaal juist uitgedrukt. Onderdelen van een lichaam zijn die delen, die tesamen het lichaam vormen. Bij de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland zijn dit Baptisten gemeenten. Andere organisaties kunnen uit de aard der zaak van deze Unie geen „onderdelen" zijn. Deze Vrouwenorganisatie, die Baptistisch georiënteerd is, is een aan de Unie van Baptisten gemeenten verwante organisatie. Deze verwantschap wordt beleden in art. 2 van genoemd Reglement, waarin het heet:

> Haar doel is vrouwen der Baptisten gemeenten in Nederland......... enz.

Van enige invloed, die aan de Unie zou zijn toegekend — in welke vorm ook, lees ik in het Reglement niets. Deze Beweging behartigt haar eigen zaken naar eigen inzicht en goeddunken. Ze beheert haar eigen geldmiddelen en geeft die uit naar eigen goedvinden. Misschien, dat ze eens per jaar de Uniecommissie een financieel verslag doet toekomen ter kennisneming. Maar bekend is mij dat niet.

Nochtans erkennen we deze organisatie graag en verheugen ons in hetgeen ze doet. Ze heeft zelfs in haar prille jeugd niet begeert om aan Unie-leiband te lopen, zoals de N. B. J. B. wel zulk een tijd en behoefte gekend heeft. Ze gaat haar eigen gang en het is een goede gang — dunkt me. Ze heeft haar eigen orgaan; haar eigen jaarlijkse ontmoeting, waar misschien een afgevaardigde van de Unie-Comm. zich mag laten zien.

„TABITHA".

De derde aan de Unie verwante organisatie en tevens de jongste, is het Diaconessen-tehuis „Tabitha" te Wassenaar gevestigd. Het werd gesticht in Mei 1938 te Den Haag. Ze draagt het karakter van een Stichting. Haar doel is niet vele mensen te omvatten, maar velen te dienen. Terwijl de andere verwante organisaties meer naar binnen werken en hun bemoeiingen doen uitgaan naar degenen, die in eigen kring leven, wil Tabitha behalve deze ook hen bereiken, die buiten onze kringen staan en hen zodoende bekend maken met den Heer en met het Baptisme. Het wil dit doen door ziekenverpleging, verzorging van hulpbehoevenden en het uitzenden van gemeentezusters naar gemeenten en posten, waar zulk een zuster begeerd wordt.

Ze gelijkt hierin de andere verwante baptistische organisaties, die we rijk zijn, dat ze geen *formele* band met de Unie onderhoudt. „Zusterhulp" had haar nooit; de N. B. J. B. sneed haar na enkele jaren door. Ook hier weer de *personele band, d.w.z.* de band, die daarin bestaat, dat personen, die in onze gemeenten het vertrouwen hebben, de zaak besturen en leiden. Deze personen beheren de gelden en beslissen over de wijze, waarop ze gebruikt zullen worden, ten einde het gestelde doel zo goed mogelijk te dienen. Ik meen echter te weten, dat elk jaar de Unie-Commissie een overzicht ontvangt van de werkzaamheden van deze organisatie en een globaal overzicht van de financiën. Ze staat dus — stelt zich althans zeker niet verder van de Unie af, dan de N. B. J. B. en „Zusterhulp".

Ze voelt zich volop baptistisch en beoogt gelijk de andere, — uit de behoeften van de arbeid geboren, en aan de Unie verwante — organisaties, het heil van het werk op eigen terrein te bevorderen.

Moge de Geest des Heeren alle arbeid en elke organisatie maar doorwaaien, die Hem en Zijn Gemeente wil dienen! L.

DE NIEUWSTE UITGAVEN.

Over de *Hoofdzaken* behoeven we niet veel te zeggen. Het boekje bevalt. Het voorziet in een behoefte. Hoe gemakkelijk is het om de voornaamste bijbelse gegevens bij elkaar te hebben! Men kope het werkje en legge het op of in zijn Bijbel. Altijd bij de hand! Willen de agenten van De Christen ze den leden te koop aanbieden? Er moeten er enige duizenden van verkocht worden. Men zal het willen hebben, als men het ziet. Het is een praktisch bezit en kost 25 cents. Besteladres: W. Modderman, Willemstraat 9 te Sneek. Postrek. 382183. (Jammer, dat dit nr. niet op het omslag gedrukt is, noteert u het vooral!)

BAPTISTEN VADEMECUM

is haast klaar. Misschien is het al gedrukt en bij den binder geweest, als u dit nummer van De Christen onder het oog krijgt. Het kost 50 cents per stuk. Agenten van De Christen moeten ook dit geschriftje aan leden en vrienden onzer gemeente te koop aanbieden. Almelo heeft ons werk een dienst gedaan, toen het vroeg om de uitgave van zulk een werkje — dat gevoelen is in mij opgerezen.

L.

OOG en OOR

PRACHT EN PRAAL VAN EEN KARDINAAL.

Van de benoeming van 32 kardinalen hebben we destijds allen in onze dagbladen kunnen lezen. Ook de bekende aartsbisschop van Utrecht behoorde immers tot de nieuw benoemde kerkvorsten.

Deze benoeming had tot gevolg, dat te Rome de goudsmeden, kleermakers, hoedenfabrikanten en schoenmakers een tijdlang druk werk hadden, om de voor deze kerkvorsten voorgeschreven bijzondere ringen, gewaden, schoeisel en vooral de beroemde kardinaalshoeden te vervaardigen. Een zeer moeilijke taak bleek de vervaardiging van de cappa magna te zijn. De cappa magna is het golvendwijde kardinaalsgewaad, waarvoor maar eventjes 25 meter stof nodig is. Zo'n cappa magna kost van 120.000 tot 150.000 Lire, terwijl elke kardinaal, volgens de voorschriften, drie stuks daarvan dient te bezitten. Bovendien hebben de kardinalen nog hermelijnkragen, rode wollen kousen en zwarte schoenen met rode gespen nodig.

Al deze zaken bleken veel meer te kosten, dan de kardinalen uit de door de oorlog totaal verarmde landen zich konden veroorloven, zodat sommigen hunner zich genoodzaakt zagen hun collega's om hulp in deze te verzoeken, terwijl anderen hun toevlucht moesten nemen tot de zwarte markt, als enige gelegenheid, waar het benodigde nog verkrijgbaar scheen te zijn.

Bovenstaande gegevens vond ik in „De Uitkijk", onafhankelijk weekblad voor Nederland.

Wij zijn geen tegenstanders van een ambtsgewaad. Maar geestelijken, die een pracht en praal ten toon spreiden, gelijk hierboven wordt omschreven, kunnen wel „dienaren" zijn van de één of andere kerk, maar verstaan — dunkt ons — weinig van de eenvoud van Christus, toen Hij in dienstknechtsgestalte over de aarde ging.

Het bevredigen van de pracht- en praalzucht, gelijk dat in de Rooms-Katholieke Kerk telkens weer geschiedt, is óók een bewijs, dat deze kerk op de verkeerde weg is.

Wat verstaat de grote massa, die zich rekent te behoren tot die kerk, die zich de alleenzaligmakende noemt, nog van de opdracht van Jezus, gesproken aan de avond van de opstandingsdag tot de „elven" en die met hen waren: „En gij zijt getuigen van deze dingen"?

DE VERWORDING IN ONZE DAGEN.

Blind moet hij wel zijn, die de verwording in onze dagen op alle terreinen des levens niet opmerkt. De gevolgen van deze tweede wereldoorlog doen zich en zullen zich steeds meer doen gelden. In plaats van beschouwingen hierover te geven, willen we u slechts een paar cijfers noemen, die tot nadenken nopen.

Het huwelijksleven, als de grondpijler van onze samenleving, heeft het zwaar te verduren. Zonder zich ook maar aan de geringste overdrijving schuldig te maken, moet hélaas geconstateerd worden, dat het met het huwelijksleven niet al te best gaat. We spreken hier nu niet van de oorzaken, die hieraan schuldig zijn, noch over datgene, wat gedaan moet worden om de demoralisatie op dit gebied tegen te gaan, maar we constateren nu alleen maar.

In Haarlem staat (of stond?) de huwelijkstrouw vanouds op een hoog peil. In vroegere jaren werden er in deze stad een 80 à 90 echtscheidingen uitgesproken. Er aan denkende, dat Haarlem ook een groeiende stad is, zo werden er in 1945 toch maar eventjes niet minder dan 140 echtscheidingen geregistreerd. Dit aantal zal, wanneer de tekenen niet bedriegen, in 1946 nog veel hoger worden. Alleen in de maanden Januari en Februari werden 50 Haarlemse huwelijken door echtscheiding ontbonden. Wanneer dat in **hetzelfde** tempo doorgaat (de cijfers spreken hélaas van een **versneld** tempo), dan wordt het aantal in 1946 voor Haarlem al 300.

We lazen, dat men bij deze cijfers diende te bedenken, dat het gemeentebestuur slechts opgave krijgt van de echtscheiding betreffende huwelijken, die in de gemeente gesloten zijn. De werkelijke cijfers zijn dus nog veel hoger.

Dat lijkt dus niet best. Deze weinige cijfers spreken niet alleen van een zee van leed, ellende en misverstand, maar ze gewagen ook van lichtzinnigheid, losheid van zeden en een betreurenswaardige oppervlakkigheid. De tijdszonden hollen het huwelijksleven uit. Men danst en drinkt, men vergooit en verzondigt z'n leven, men zoekt vermaak en men wil vrij zijn van alle banden. Vreselijk is de dienst der zonde. Ontzettend in z'n gevolgen.

Ook de verwording in onze dagen bepaalt ons bij de tekenen der tijden, waarvan onze Heiland sprak en waarover we zo veel lezen in de bijbel. Ze wijzen ons henen naar de wederkomst van Christus.

IS DAT SCHRIFTUURLIJK?

We lezen geregeld en getrouw het weekblad, uitgegeven door de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland, „Ons Orgaan". In het nummer van 30 Maart j.l. lezen we in een gemeentebericht van Wemeldinge het volgende:

> „Hoewel er leed en smart was, schreef ik, toch waren er ook blijdschap- en hoogtijdagen in het midden der gemeente. Kinderen werden geboren en gedoopt. Kinderen, nu jongeling en jongedochter, **die het zegel legden op hun Doop *)**, door den Heer in het midden der gemeente te belijden. Huwelijken werden gesloten, waardoor ook ons gezin (de gemeente) werd uitgebreid."

Wat betekent dat: die het zegel legden op hun doop? Aan de hand van welke teksten komt men toch tot een dergelijke uitspraak? Zijn de Heere Jezus en de apostelen

dan zo onduidelijk in hetgeen zij onder de doop verstaan? Of laat het N. Testament ons inzake de doopwaarheid in het onzekere tasten?

Zelden lazen we in „Ons Orgaan" iets, dat geleek op een principiële uiteenzetting van de doop, zoals onze Vrije Evangelische broeders en zusters die zien. Dat is bepaald jammer. Want dán zouden we met elkaar kunnen praten. Waarom zouden we niet één frontlinie kunnen betrekken. Waarom niet eens in een broederlijk samenzijn over de geschilpunten met elkander in den Geest van Christus gesproken? En de V. E. Gemeenten èn onze Gemeenten wensen toch op schriftuurlijke bodem te staan. Wat nu nog niet mogelijk lijkt, kan straks mogelijk worden door Gods genade.

d. H.

*) Vetdruk van mij. - d. H.

HERINNERINGEN

uit donkere dagen

Ons weekblad is niet geëigend om spannende verhalen uit de tijd van onderduiken en illegale actie te brengen, maar nu overal met blijdschap de bevrijding herdacht wordt, gaan de gedachten toch wel terug naar de donkere dagen. Nooit hebben wij zo goed de diepte van het woord bevrijding en vrijheid begrepen als na de ineenstorting van het machtige rijk der onderdrukkers. De redactie van De Christen heeft ook enige keren kennis gemaakt met hun creatie: Departement voor volksvoorlichting. Jammer is het, dit in Arnhem, naast het vele andere, ook papieren verloren zijn gegaan, die de herinnering aan die ervaring levendig konden houden.

Ons weekblad genoot in die dagen der verdrukking nogal de aandacht van de Misthoorn. Wij schreven over vaderlandsliefde, het rassenprobleem, zoals wij dat meenden te moeten doen. Elk lid der redactie trachtte op zijn wijze een zuiver geluid te laten horen temidden van nationaal-socialistische wanklanken. Dat ergerde de Misthoornproducenten en ze maakten ons uit voor preektijgers, mensen met een verachtelijke jodenziel en dergelijk fraais meer. De helft wordt u niet aangezegd.

Het duurde niet lang of de verantwoordelijke redacteur — de eindredacteur was verantwoordelijk voor wat alle medewerkers schreven — werd op het departement ontboden. Zo'n woord alleen laat al een eenvoudig burgerman schrikken. En dan in die dagen. Rondom dreunden laarzen in het gebouw aan de Prinsessegracht en het houzee-kameraad was niet van de lucht. Daar klonk het: goede middag wel wat nuchter. Eindelijk kwamen we in een kamertje met een man alleen, overigens geen onvriendelijk heer. Hij waarschuwde dringend toch dat soort geschrijf achterwege te laten. Een verschijningsverbod zou de allerzachtste straf zijn. Verder rommelden nog wat dreigementen na. Toen was het niet om te lachen. Weer thuis gekomen kregen de andere medewerkers een briefje, waarin een verslag en vermaning werd gegeven. Doch zij bleven schrijven wat hun hart hun ingaf en de Misthoorn waakte. Met het gevolg, dat na korten tijd een tweede oproep kwam om ten departemente te verschijnen. Met opnieuw een onderhoud met denzelfden heer, die nog zwaarder geschut liet daveren. Vele Christens lagen voor hem, rood aangestreept bij gewraakte artikelen. Ze werden meegegeven, zogenaamd om de mederedacteuren te kunnen waarschuwen, terwijl van onze zijde het meer als een souvenir beschouwd werd en als bewijs van goed gedrag. Prachtig was het, toen in alle vertrouwen, mijn rechter meedeelde „zelf ook niet van 't handje" te zijn. Hij zat er alleen maar om nog zoveel mogelijk van de christelijke pers voor totaal verdwijnen te bewaren. Misschien sprak de man waarheid, maar hij kon mij niet euvel duiden, dat de bewering met voorzichtigheid aangenomen werd. Over-

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN.

XII.

Hoofdstuk 7 : 16 — 8 : 1a.

STEFANUS, DE EERSTE MARTELAAR.

Ter Oriëntering.

De tegenstelling Israël—Gemeente verflauwde niet, maar verscherpte zich tot een conflict, dat Stefanus als eerste het leven kostte. Men houde bij de bespreking van het boek der Handelingen goed de grote lijn in het oog. Het gaat daarin niet om enkele personen en hun lotgevallen, maar om de botsing tussen de gemeente van Christus en de haar omringende en tegenstrevende krachten. Tevergeefs had de Joodse Raad getracht de Apostelen tot ontrouw aan hun opdracht te brengen. De bedreigingen waren in de wind geslagen. Het conflict **moest** komen en eindigde met de ondergang van Israël als volk en de redding van Israëlieten als enkelingen.

I. **Israëls houding geplaatst in het licht van zijn geschiedenis.** Vers 16—53.

De gehele rede van Stefanus behoeft niet besproken te worden. Dat leidt maar van de hoofdzaak af. Ze werd uitgesproken om te laten zien, hoe van God afkerig, ja tegen God ingaande en - opstaande de houding van het Joodse volk altijd geweest was. — Let goed op de beschuldiging, op grond waarvan Stefanus voor de Raad gesteld was en het punt, waarop hij zijn rede afbreekt. Het ging om de tempel, „de heilige plaats". Vergl. de beschuldiging dienaangaande tegen den Heere Jezus ingebracht. Tempel: symbool van Gods tegenwoordigheid onder Zijn volk, van Israëls uitverkiezing. „Daar tegen spreken" was: Israëls voorkeurspositie aantasten. Op dit punt waren alle partijen in Israël het eens: de betekenis van de tempel, hoe scherp ze in andere dingen ook tegen elkander stonden, was voor allen dezelfde. — Als Stefanus aan de tempelbouw toe is, is hij aan het punt van aanklacht toe en eindigt zijn rede met een buitengewoon scherpe toepassing. Vers 48 stoot de afgodische verering van de tempel omver. Het recht daartoe wordt aan de Schrift ontleend! (vers 49 en 50). Symbool en werkelijkheid waren verwisseld; de werkelijkheid dekte zich niet meer met het symbool, sedert God in het lichaam van Jezus onder Zijn volk tegenwoordig geweest, doch verworpen was! Jezus had de tempel vervangen en nu Hij verworpen was had die tempel zijn betekenis verloren. En werd Jezus aangenomen, dan...... eveneens! Israëls toekomst zou in elk geval zijn: een toekomst zonder tempel (vers 51-53).

II. **De terechtstelling van Stefanus.**

De ernst van de terdoodbrenging van Stefanus lag hierin, dat hij niet het slachtoffer werd van een woedende volkshoop, maar door verantwoordelijke mannen, Israëls rechters, ter dood veroordeeld en onder hun leiding ter dood gebracht werd.

stelpt met vermaningen en ernstige adviezen, met om de hoek de stok, verlieten we de departementale zalen.

Nog een keer keerden we er terug en nu op eigen houtje. De Misthoorn was zich nog eens aan ons te buiten gegaan. Een hunner medeplichtigen had het bestaan de helft van een gedicht, dat wij publiceerden, te citeren en het andere bijbehorende deel, weg te laten. Daardoor ontstond een zeer scheef beeld, dat zij zeer oneerlijk weergaven. Zij lieten daarin voorkomen, dat, als wij God waren, wij de nationaal-socialisten allang opgeruimd hadden. Zoals het daar stond kon het alleen maar gevaar voor ons opleveren. Naar den Haag. Departement van Volksvoorlichting. Aangediend bij weer denzelfden heer. Dien eerst het origineel laten lezen en gevraagd of daar iets stotends voor iemand in stond. Neen. Toen de Misthoorn overhandigd. Ja. Nee. Ja. En zo voort. Leiden in last. Wezen dien heer erop, dat dat toch journalistiek mocht heten. Dat was nu ware hetze. Eindelijk werd bekend, dat de Misthoorn een extreem verschijnsel was. En moeten wij dat maar alles verdragen? Schrijf er niet tegen, luidde het advies, maar ga uw gang. Wij zullen naar de Misthoorn niet luisteren.

Dat laat zich alles zo maar neerschrijven. Maar u weet zelf, dat ieder, en zeker een schrijver, gedurig in het hol van de leeuw verwijlde. En daar is het niet zo rustig als nu bij moeder thuis. Goddank, niemand van ons heeft erge dingen beloefd. Onwillekeurig moet je even aan Daniël denken, als het gaat over een leeuwenkuil. De Heer heeft ons bewaard en wij zijn zo dankbaar, dat we naar hartelust mogen schrijven, zonder de voortdurende angst te hebben op dit of dat gegrepen te zullen worden. Welk een schat is de vrijheid van het woord. Er zullen fouten aan de democratie kleven, maar een gebrekkige democratie is toch beter dan een perfecte dictatuur. Dat heeft de ervaring geleerd. Moge ons de vrijheid bewaard blijven. Dat we haar waard mogen zijn.

Huizinga.

KINDERUITZENDING

naar Denemarken

Het kindertransport, dat 1 Mei j.l. naar Denemarken zou vertrekken moest wegens gebrek aan rijdend materiaal uitgesteld worden tot half Mei. Dit volgens een mededeling van he departement. Een juiste datum van vertrek kon ons nog niet worden medegedeeld. Dit transport zal waarschijnlijk per autobussen worden uitgevoerd en staat onder leiding van het Nederl. Rode Kruis. Deze mededeling was voor ons een teleurstelling.

Verheugend is het U te kunnen mededelen, dat de retourprijs van de uitzending naar Denemerken definitief is vastgesteld op *f* 30.— per kind. Dit betekent, dat wij zonder financiële steun der Deense Baptisten gemeenten onze eigen uitzending kunnen bekostigen. Dit stemt ons tot grote dankbaarheid.

Het tweede transport, dat tevens de laatste uitzending van kinderen naar Denemarken zal zijn, wordt zeer waarschijnlijk een speciaal Baptist-kindertransport.

Het mag bestaan ten hoogste uit 200 kinderen. Dat is 100 kinderen meer dan wij 1 Mei uit zouden kunnen zenden. **Tot 9 Mei bestaat er nog gelegenheid voor 100 kinderen om voor uitzending in aanmerking te komen.** Daar de tijd zeer beperkt is, zijn inmiddels formulieren naar verschillende gemeenten verzonden, die ingevuld en ondertekend door den arts **voor 9 Mei in mijn bezit moeten zijn.**

Gemeenten, die formulieren ontvangen, kunnen niet meer kinderen aan de uitzending deel laten nemen dan 1/3 van het totaal aantal der formulieren, die men ontvangt, daar voor ieder kind 3 formulieren moeten worden ingevuld.

Zij, die in de gemeenten deze dingen regelen, doen er goed aan er een lijst bij te voegen, jongens en meisjes apart, en in alphabetische volgorde met aanduiding van broertje, zusje; tevens achternaam, voornamen (voluit),

---

Dat het met Israëls tempel, dus met Israëls bevoorrechte positie beslist voorbij was, krenkte der Joden nationale trots op het hevigste. In niets waren ze zo gevoelig als op dit punt. Ze verdroegen allerlei ketterijen, als men daar maar af bleef (vers 54). Voor Stefanus' blikken gingen de hemelen open. Hij kreeg een visioen: het vermogen om onzichtbare dingen te schouwen. Hij zag de „heerlijkheid Gods". Is zeer concreet te verstaan: de Schechina, d.i. de lichtwolk of lichtwoning Gods (vergl. I Tim. 6 : 16). Stefanus ziet dus door alle hemelen heen. Hij ziet Jezus, staande in de Schechina, d.i. dáár, waar geen **geschapen** wezen kan staan! Deze ere aan Jezus toegekend was voor de rechters godslastering, vandaar (vers 57 en 58): „wierpen" d.i. stootten en sleurden. — De steniging geschiedde op een vaste plaats, aan de voet van een rots, ongeveer 2 meter lager. De getuigen waren degenen, die de beschuldiging hadden ingebracht, dus de zaak aan het rollen gebracht hadden. Zij moesten tenminste 30 jaar oud zijn. De voornaamste onder hen moest de eerste steen, een grote steen, daarvoor speciaal bestemd, van de hoogte van de rots op het hoofd van den veroordeelde werpen. In de regel was die steenworp al dodelijk. — Twee rechters (minstens 40 jaar oud) zijn aangewezen om toe te zien, dat het oordeel op de voorgeschreven wijze wordt voltrokken; één daarvan is Saulus. Saulus heeft meermalen zijn stem gegeven voor de ter-dood-veroordeling (vergl. 26 : 10 en 22 : 20: „daarbij stond", is gelijk: officieel tegenwoordig; „een welbehagen" is gelijk: stemde ik vóór!). Onderweg naar de richtplaats en vóór de eerste steen geworpen werd, werd de veroordeelde vermaand te herroepen. Stefanus overwint deze verzoeking (vers 60). Hij „viel op de knieën", d.i. de eerste steen had hem getroffen. Naar Joods oordeel stierf Stefanus onboetvaardig en had geen deel aan de toekomende wereld. — Voor Stefanus en de gemeente was de **Heere Jezus** de Deur tot die wereld. Stefanus ging in — Israël bleef buiten. — Gruwelijk was de strijd van Israël tegen de gemeente, maar...... het ging om het hoogste. Vandaar de onverzettelijkheid tot-in-de-dood toe bij de eerste christenen.

Vragen:

1. Wat betekent de beschuldiging: onbesneden van hart en oren?
2. Welke profeet waarschuwde reeds ernstig tegen het valse vertrouwen op de tempel?
3. In hoeverre kan voor ons in doop en avondmaal hetzelfde gevaar schuilen als voor Israël in zijn tempel?
4. Waarom moeten we, gezien de symbolische betekenis van de tempel, de voorstelling verwerpen alsof de tempel ooit weer met Gods goedkeuring herbouwd zal worden?
5. Wat bindt de Joden, ondanks alle diepgaande godsdienstige verschillen, heden samen?
6. Noem eens andere mannen, die visioenen gehad hebben, en welke?
7. Waarom stierf Stefanus op godslastering? Vergl. Matth. 26 : 64 en 65.
8. Waar leest ge in de bijbel nog meer van de Schechina of Lichtglans Gods?
9. Waarom wordt Saulus' aandeel in de ter-dood-brenging van Stefanus apart genoemd?
10. Op welke belijdenis zijn Israël en de gemeente vaneen gesplitst?

geboortedatum, geboorteplaats, adres, beroep van den vader.

Bij girostorting naam en adres van de kinderen op reçu vermelden.

Sommigen maakten bezwaar tegen de prijs van *f* 30.—. Hun kan ik mededelen, dat er over de prijs **niet** valt te praten. Degenen, die nog niet de eerste *f* 15.— hebben betaald of minder, worden verzocht dit alsnog op mijn giro te storten.

Volgens Ds. Doornkamp, die ik kort na zijn aankomst uit Denemarken mocht ontmoeten, verwachten onze Deense geloofsgenoten nog vele kinderen.

De kinderen maakten het zonder uitzondering goed en, behalve door de nieuwe schoenen en kousen, zien ze er keurig uit.

Namens het relief-comité,

J. A. Scholte, Bapt. pastorie, Vriescheloo (Gr.).
Post-Giro 463789.

GEMEENTE-BERICHTEN

ALMELO.

2de Paasmiddag 3 uur was een groot aantal broeders, zusters en vrienden opgegaan naar ons kerkgebouw, om de afscheidspreek te beluisteren van Ds. Hooghwinkel. Wij werden bepaald bij de geschiedenis der Emmausgangers, beschreven in Lucas 24. Naar aanleiding van dit bijbelgedeelte werd ons nogmaals voorgehouden, wat wij te doen hebben als gelovigen en hoe ons leven moet zijn. Nadat Ds. Hooghwinkel zijn preek beëindigd had, sprak broeder van Vonno, ouderling, namens bestuur en gemeente een enkel woord van oprechte dank uit voor het vele en goede werk, dat Ds. H. in onze gemeente met Gods hulp heeft gedaan; hij mocht zien, dat op zijn arbeid zegen is geweest; van 60 leden is onze gemeente opgeklommen tot ongeveer 150 leden. Ook waren vertegenwoordigers aanwezig van onze zustergemeenten te Arnhem en Hengelo, die ook een woord tot voorganger en gemeente richtten. Verder waren vertegenwoordigd het College van B. en W. en verschillende plaatselijke kerkgenootschappen. Aan het einde van deze dienst zong de gemeente staande den scheidenden voorganger toe: „Dat 's Heeren zegen op U daal......"

's Avonds werd in meer intieme kring afscheid genomen van Ds. Hooghwinkel en diens gezin. Uit alles bleek dat Ds. H. gewaardeerd werd; dat de gemeente hem lief had gekregen, maar ook werd gevoeld, dat hij nodig is in de gemeente te Arnhem. De avond werd gevuld door toespraken, voordrachten, enkele zangnummers door zangkoor, kwartet en een lied van de jongelieden. Verder werd door de kleine reciteervereniging een aardig samenspraakje opgevoerd. Namens bestuur en gemeente werd een vergrootte foto van het kerkgebouw aangeboden aan Ds. H.; namens de verschillende verenigingen een mooie leunstoel.

Aan het eind van deze dienst sprak Ds. Hooghwinkel zijn hartelijke dank uit aan bestuur, gemeente en verenigingen, voor al het goede, dat hij heeft ondervonden in onze gemeente. Hierna ging Ds. H. nog voor in dankgebed en werd de zegebede door hem uitgesproken. Met een handdruk namen de aanwezigen hierna afscheid van Ds. H. en diens gezin. Nu zien wij weer uit naar de dag, dat Ds. Slort zijnintrede in de gemeente zal doen als voorganger. Wij willen hierbij nog even de diensten bekend maken voor die dag. Dit zal zijn D.V. 12 Mei: 's morgens 10 uur bevestiging van Ds. Slort door Ds. Hooghwinkel; 's middags 3 uur intrede van Ds. Slort; 's avonds 7 uur *begroetingssamenkomst. Broeders, zusters en vrienden van* zustergemeenten worden hartelijk uitgenodigd die dag in ons midden door te brengen. Geef het even te kennen aan ondergetekende, als U denkt te komen; tevens of er gezorgd moet worden voor logies en voor hoelang en met welke gelegenheid U denkt te komen; dan zal voor alles gezorgd worden.

Namens de gemeente, met br. gr.,

B. de Roo, secr., Oostereschstr. 21.

DELFZIJL.

Zondag 28 April nam onze voorganger, Ds. D. Slort, afscheid van de gemeente. De Herv. gemeente had hiervoor welwillend haar kerkgebouw afgestaan.

Als uitgangspunt voor de afscheidspredikatie was genomen vers 32 van Hand. 20: Het afscheid van apostel Paulus van de gemeente te Efeze. Het zou belachelijk zijn, aldus spr., dat ik mijn afscheid hiermede zou vergelijken. Ook kan ik mij niet meten met Paulus. Wel willen wij iets leren van dit afscheid. Het afscheid van Paulus is een stuk uit het volle leven. De Bijbel is een boek, uit het leven gegrepen, met het goddelijke er doorheen. Dat wat blijft, het goddelijke, moeten wij opsporen. Kunnen zonder dat niet leven. Het afscheid van Paulus was hartverscheurend. Ik heb goede moed, dat we elkaar nog eens weer zien. Paulus was er van overtuigd, dat hij voor 't laatst bij de Efeziers was, dat zijn verdere levensweg door de diepte zou gaan. De verhoudingen in E. waren goed, daardoor wordt het scheiden moeilijker. P. had de Efeziërs gediend, 3 jaren lang, dag en nacht gewerkt, gebeden. Hij was nog niet klaar en nu komt een gewelddadig einde. Van hoger hand wordt zijn werk afgebroken. Wat mensen werken komt nooit klaar, wij voleindigen niets. Slechts een heeft voleindigd nl. Jezus, toen Hij zeide: „Het is volbracht!" Bijna vier jaar mocht ik hier arbeiden. Evenals bij Paulus zijn ook hier menselijke verhoudingen ontstaan. Banden zijn gelegd, door blijdschap en smart, bij huwelijksbevestigingen, bij ziek- en sterfbedden. In de oorlogsjaren waren er veel moeilijkheden, er waren ook veel zegeningen. Lang niet alle goudbronnen uit de Heilige Schrift konden wij bij de prediking aanboren. Ik weet mij nu geroepen tot een andere plaats. Nu moeten we de banden losmaken. Ik blijf dienen denzelfden Meester. Of voorspoed mijn deel zal zijn, weet ik niet, wel ben ik zeker van Gods zegen. De banden, die er tussen u en mij gekomen zijn, wil ik binden aan God en Christus. Ik wil u, evenals Paulus deed, Gode bevelen. Heer, hier zijn ze, Gij kunt ze bewaren. Ik beveel u aan het woord Zijner genade. De Vader en de Zoon zijn machtig u te bewaren niet alleen, maar ook om voortgang te geven. Geloof en vertrouw in God en Christus. Geloof en vertrouw ook in de gemeente. De gemeente is geen zaak van mensen, maar van God. Hij kan door alles heen voorspoed en zegen geven. Gij behoort Hem toe, dat moet ook uw levenshouding zijn. God gaat rustig voort. Verwacht het van Hem. Hij zal het voleinden. Uw erfdeel zal zijn: de eeuwige heerlijkheid.

De zangvereniging zong enige liederen. Verschillende afgevaardigden spraken waarderende woorden. Ds. Louw sprak namens de Noordel. Bond.

Des avonds werd meer intiem afscheid genomen van de gemeente en alle verenigingen.

Ds. de Neef heeft voor het beroep naar Delfzijl bedankt.

Secret. H.

NOORDBERGUM.

Zondag 28 April was voor de gemeente een feestdag, nu God de Heer ons weder een nieuwen voorganger schonk in de plaats van Ds. de Haan.

's Morgens had de bevestiging plaats door Ds. Weenink. Deze sprak bij deze gelegenheid naar aanleiding van Gal. 3 vers 1. Spr. schilderde Paulus als een aanplakker, die de proclamatie van het Woord aanplakte. Niet op den aanplakker waren de ogen gericht, maar op de proclamatie; deze moet kort en bondig zijn: Jezus Christus, gekruisigd en weder opgestaan. Het eene voor God geldige zoenoffer voor onze zonden.

Het was een mooie morgen; treffend was het ogenblik toen br. Tammeling door handoplegging aan de arbeid hier verbonden werd. God zegene ons met elkander en geve, dat we vruchten mogen zien op de te verrichten arbeid; onze broeder mag voortwerken op een goed gelegd fundament.

's Middags om 2 uur had de intreedienst plaats; de kerk was gevuld met een aandachtig luisterende schare.

Als tekst voor deze dienst had br. Tammeling gekozen 2 Tim. 2 vers 8, het eerste gedeelte: „Houd het in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgestaan".

Spreker schetste welk een reddende kracht er uitgaat van Jezus Christus, den Overwinnaar van de dood.

Ook sprak onze broeder zijn dank uit, dat hij weder in de gelegenheid gesteld was, te arbeiden voor het Koninkrijk van Christus. Na het korte, krachtige woord van den nieuwen voorganger, kregen de verschillende afgevaardigden het woord; de plaatselijke kerkelijke gemeenten hadden zich vertegenwoordigd, alsook de Nat. School en enkele zustergemeenten. Ook onze laatst voorgaande voorgangers betuigden per brief hun meeleven.

Alles te samen was het een onvergetelijke middag.

Dankbaar gingen we huiswaarts, om des avonds nog eens bijeen te komen voor een meer intieme begroetingssamenkomst. In dit samenzijn werd br. Tammeling en zijn echtgenote door br. Jonker namens de gemeente en door br. T. Sikkema namens het J. W. C. toegesproken. Verschillende leden der verenigingen gaven nog een bijdrage door een kort woord of voordracht, mevrouw Tammeling kreeg een paar bloemen, die dankbaar aanvaard werden. Het was een mooie, gezellige avond onder de leiding van Ds. Weenink. Wij zijn God dankbaar voor de mooie dag ons geschonken.

A. K., Secr.

Mededelingen

Zaterdag 25 Mei wordt D. V. een Zondagsschoolconferentie gehouden te Stadskanaal in de Bapt. Kerk. Op de agenda o. m. twee vertellingen: Hemelvaart, Pinksteren. Verder referaat, zang, enz. Zondagsschoolpersoneel uit Noord-Nederland wordt verwacht.

BEROEPINGSWERK

De Bapt. gem. te Amsterdam bracht een beroep uit op Ds. Huizinga, wonende te Leeuwarden.

KOPENHAGEN

Het was een onvergetelijke ervaring, op de avond van 5 April intocht in Kopenhagen te doen. Bij hun aankomst wisten de kinderen, die drie maanden in en om Kopenhagen zullen doorbrengen, ondanks hun vermoeidheid, toch nog een lied te vinden voor de wachtende belangstellenden op het perron; wij mochten op onze beurt de hartelijkste bejegening van deze mensen ontvangen.

6, 7, 8, 9 en 10 April heb ik in Kopenhagen doorgebracht en toen was ik in de gelegenheid verschillende van onze kinderen te ontmoeten. Het was merkwaardig, hoe snel zij een plaats in de huizen en harten onzer geloofsgenoten hadden gevonden. Zij voelen zich thuis en zijn volkomen op hun gemak. Ik heb mij even gedacht in de plaats van de ouders, die hun kinderen naar Denemarken hebben laten gaan en heb de wens uitgesproken, dat de ouders even hun kinderen hier konden zien om zelf hun vrolijke stemming waar te nemen. Dat zou hen geruststellen en blij doen zijn. De kinderen zijn tevreden, opgewekt en goed gemanierd. Ze zijn over geheel Denemarken verdeeld in 20 districten en staan onder Deense inspecteurs.

* * *

Kopenhagen heeft mij de indruk gegeven, een welvarende stad te zijn. De sfeer, die er heerst, is die van vóór de oorlog. Ik heb er slechts één gebombardeerd gebouw gezien en de winkels zijn vol met een variatie van artikelen, die wij niet meer gewend zijn te zien. Zelden is er een trein of tram vol; er is hier niets van het gedrang en gemopper, dat we zo goed kennen van de trams en treinen in Holland.

Iemand zei tegen mij: „Zeg: „Kopenhagen", en ge zegt: „Denemarken". Doch dat is niet juist, want het laat de boerenbevolking buiten beschouwing en de boerderij is de grondslag van de welvaart van de stad. Maar zo heel vreemd is zulk een opmerking niet als ge het aantal inwoners van Kopenhagen in aanmerking neemt. Er wonen in geheel Denemarken bijna vier millioen mensen en alleen in Kopenhagen woont bijna één millioen; een vierde van de gehele bevolking is dus geconcentreerd in Kopenhagen. De mensen zien er weldoorvoed en goed gekleed uit. Het voedsel is dan ook voortreffelijk. Vlees, melk en eieren, kaas en boter, voedsel, waaraan het lichaam z'n warmte en energie ontleent, is hier in overvloed. De beperkte rantsoenering van boter, brood en suiker is niet van merkbare invloed. De textieldistributie is wellicht het meest voelbaar en deze is van die aard, dat de mensen met de kleinste inkomens er het eerst voor aan de beurt komen.

Naar Nederlandse maatstaf gemeten, zou men zeggen, dat er behalve de textielgoederen hier practisch niet van rantsoenering gesproken kan worden.

* * *

Kopenhagen heeft drie Baptisten gemeenten. Deze werden voorheen genoemd naar de naam van de stadswijk, waarin ze staan — doch men zal dit binnenkort wijzigen en ze de naam van eerste, tweede en derde Baptisten Kerk geven, gerangschikt naar de volgorde van hun ontstaan.

De Eerste Baptisten kerk van Kopenhagen werd in 1839 gegrondvest. Deze gemeente telt 700 leden met een totaal inkomen van 56.597 kronen (2 kr. op een gulden).

De Tweede Baptisten gemeente in Kopenhagen is ontstaan in 1891 en heeft een ledental van 365, met een totaal inkomen van 55.786 kronen. De derde Baptistenkerk in Kopenhagen werd in 1897 gesticht en heeft een ledental van 250, met een inkomen van 31.474 kronen. — Tot het inkomen van de tweede Baptisten gemeente wordt voor een belangrijk deel bijgedragen door belangstellende bezoekers, die op gelijke wijze als de leden contribueren.

De Baptisten van Kopenhagen zijn de kinderschoenen van vele bekrompenheden ontwassen en ze zijn in vele opzichten de Baptisten van andere plaatsen en streken in Denemarken vooruit. Bijna over geheel Denemarken hebben onze broeders de kluisters van het gesloten Avondmaal afgeschud — men gebruikt individuele bekertjes — en heel de arbeid der gemeenten staat in volle bloei. Er heerst een geest van voortvarendheid, er zit een geest van

leven en bezieling in de arbeid en het ontbreekt den broeders niet aan grote ideeën en grootse ondernemingen.

Alles samen doet mij denken aan de geest van onze voorvaderen. Hier is 't de geest van William Carey, waaraan ik denk.

Een grote onderneming werd ingezet, toen Carey op 31 Mei 1792 te Nottingham z'n preek hield over Jes. 54 : 2 en 3, voor een schare die zeker niet groter dan vijftig personen is geweest. — Careys thema' is wèl bekend: „Verwacht grote dingen van God en onderneemt grote dingen voor God".

Een preek met slechts twee punten was op zichzelf al een innovatie. Carey week daarmee af van de gebruikelijke preekwijze; toen kon men zich alleen maar een preek denken met vele ingewikkelde punten en nog meerdere onderverdelingen en punten, doch Carey gaf zijn gehoor twee pakkende slagwoorden.

Verwacht en onderneemt. S. Pearce Carey, een afstammeling van William Carey, herinnert er in zijn biografie aan, dat Carey schoenmaker was geweest en gewend alles in paren te maken en dat hij in zijn preek onbewust in dezelfde gewoonte verviel. In elk geval *zijn* deze *twee:* verwacht grote dingen van God en onderneemt grote dingen voor God, de rechter- en linkerschoen voor elken pelgrim en soldaat van het Koninkrijk Gods. Hoe juist was het gezien door Carey, toen hij vooropstelde: „Verwacht" doch het ook onmiddellijk liet volgen met „onderneemt".

Eerst scheen er weinig te gebeuren nadat Carey gesproken had. Doch de volgende morgen sprak Carey het bijtende woord: „Wordt er nu weer niets gedaan?" Door die vraag werden anderen tot actie aangezet. Zal er nu weer niets gedaan worden? Na Petrus' prediking vroegen de mensen: „Mannen broeders, wat zullen wij *doen?*" Wanneer een zakenvergadering wordt gehouden, stelt men een *agenda* op. Dat woord betekent: dingen die *gedaan* moeten worden — welk een woord om leiding te *geven* bij een preek bij 't leveren en 't luisteren.

Maar welk een woord ook bij de gemeentelijke arbeid — In het teken van digen die *gedaan* moeten worden, staat de arbeid der Baptisten gemeenten in Kopenhagen.

H. Doornkamp.

Heden werden wij door den Heer verblijd met de geboorte van een zoon

Libbe

Alles goed.

B. v. d. Meer
T. v. d. Meer-Bergsma

Dokkum, 28 April 1946.
Fetsestraat 82.

Zo de Heer wil zullen onze geliefde Ouders

J. W. Zwaan
en
D. Zwaan-Smits

de 15e Mei a.s. hun 25-jarige echtvereniging herdenken. Dat God hen nog vele jaren moge sparen is de wens van hun dankbare kinderen

Willy en Jo (Verloofde)
Annie

Stavoren, Voorstreek 103

Receptie 's avonds 8 uur in het lokaal der N.H. kerk.

Alle van der Goot
en
Zwaantje Pots

geven U hierbij kennis van hun voorgenomen huwelijk.

Huwelijksinzegening D.V. Woensdag 15 Mei a.s., 's middags 3 uur in de Ned. Herv. Kerk te Beerzerveld door den Weleerw. Heer Ds. H. Hornstra.

Toekomstig adres: Rustenburgerstraat 342², Amsterdam.

Zondag 12 Mei hopen onze geliefde Ouders

A. Vos
en
B. Vos-Zandvoort

hun 40-jarige echtvereniging te herdenken.

Groningen,
a/b „Onderneming"

Hun dankbare
Kinderen, Behuwd-
en Kleinkinderen

Adres:
Polderstraat 70, Groningen

Zo de Heer wil, hopen wij met onze geliefde ouders

A. Bouwhuis
en
A. Bouwhuis-de Boer

den 17 Mei a s. den dag te gedenken dat zij voor 50 jaar in den echt werden verbonden.

Hun dankbare
Kinderen
Behuwd- en
Kleinkinderen

Sneek, Kerkhoflaan 6.

Receptie van 3-4.30 uur in gebouw AEre Perenius Kleinzand.

Na een smartelijke lijdensweg nam de Heere tot zich op in Zijn Heerlijkheid onze lieve Man en der kinderen zorgvolle Vader

Bouwe C. Kuilman

geliefde echtgenoot van
Martha Nijmaands

in den ouderdom van 32 jaar. Onze troost is, dat zijn verlangen was het Vaderhuis in te gaan.

M. Kuilman-Nijmands
Alie
Willie
Bettie

Harlingen, 27 April 1946
Tjerk Hidde de Vriesstr. 84

Na een smartelijk, doch in Gods kracht geduldig gedragen lijden is in de Eeuwige Heerlijkheid ingegaan onze geliefde Zoon en Broeder

Bouwe C. Kuilman

in den ouderdom van 32 jaar. De wetenschap dat het zijn verlangen was het Eeuwige Vaderhuis in te gaan lenigt onze smart.

M. Kuilman
W. Kuilman-Kroeger
C. Kuilman
P. Kuilman-Farenhorst
A. A. Kuilman
M. Kuilman Jr.

Harlingen, 27 April 1946

Den 27en April 1946 nam de Heere tot zich, na een smartelijk doch geduldig gedragen lijden, onze lieve Schoonzoon en Zwager

Bouwe C. Kuilman

in den ouderdom van 32 jaar. Zijn begeerte was om ontbonden te worden en met Christus te zijn.

Harlingen:
L Nijmands Sr.
A. Nijmands-Broekema
L. Nijmands Jr.
Delfzijl:
H. Leininga (Verloofde)

Harlingen, Brouwerstraat 24

Den 27en April werd uit ons midden weggenomen onze geliefde broeder

Bouwe C. Kuilman

oud 32 jaar en sedert 1930 een trouw lid van onze gemeente.

Triomf! hij die gestorven is
Zal eens met Christus leven,
Nu wacht hem de verrijzenis,
De Poort tot schoner dreven.

HET BESTUUR
DER GEMEENTE

Harlingen, 29 April 1946

Welke Broeder en Zuster wil **een jonge Moeder,** die op doktersadvies vier weken rust moet genieten, door overspanning, **kosteloos gastvrijheid verleenen?**

Brieven aan W. S. Visser, Folgeren 33, Drachten.

Weduwe met twee schoolgaande kinderen

zoekt in kennis te komen met een Heer of Weduwnaar

Liefst Baptist. Brieven onder nr. 99 aan de administratie van dit blad, Postbus 23, Heerenveen.

GEVRAAGD:

EEN MEISJE

voor dag en nacht in Baptist gezin te Hengelo, met huiselijk verkeer.

Brieven onder nr. 98 aan de administratie van dit blad, Postbus 23, Heerenveen.

Obligatieleening Baptisten Gemeenten

Leeuwarden

De op 8 Mei 1945 uitgelote Obligaties met de volgende nummers: 3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 14 en 17 zijn thans uitsluitend betaalbaar bij de Amsterdamsche Bank te Leeuwarden en worden geboekt op de rekening „Geblokkeerd Rechtsherstel" van de houders.

De coupons van bovenstaande Obligatieleening, vervallende 1 Mei 1946, zijn betaalbaar bij den Penningmeester of via de Amsterdamsche Bank op vrije rekening.

VRIJDAG 17 MEI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2793

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Het Nieuwe Lijden

Want hiertoe zijt gij geroepen, dewijl ook Christus voor ons in het vlees geleden heeft, ons een voorbeeld nalatende, opdat gij Zijne voetstappen zoudt navolgen.

I Petr. 2 : 21.

Het is opmerkelijk, hoe vaak in het Nieuwe Testament het woord „nieuw" voorkomt. Het getuigt van groot nieuws, van een nieuwe werkelijkheid, nieuwe mogelijkheden en nieuwe ervaringen.

Ligt daarin niet de blijvende aantrekkingskracht van het Nieuwe Testament? Het nieuwe boeit ons, houdt ons vast en dat des te sterker, naarmate we onze behoefte aan vernieuwing, aan persoonlijke vernieuwing, en wereldvernieuwing dieper voelen.

De oorzaak van dat nieuwe is Christus.

Door Hem ontstaat een nieuwe mens, als het hart der schepping.

Deze mens wordt in elk opzicht nieuw.

Zijn denken wordt vernieuwd; Hij beziet en beoordeelt het leven anders dan voorheen. Zijn wil wordt vernieuwd: hij zoekt Gode welbehagelijk te zijn. Hij leert een nieuwe vrede kennen — een vrede, die hem voorheen vreemd was. Hij geniet een nieuwe blijdschap: onuitsprekelijk en heerlijk.

En...... een nieuw lijden!

Dat is een lijden „als christen".

Dat lijden, dat voortvloeit uit de gemeenschap met Christus, is nieuw in zijn oorsprong en nieuw in zijn vrucht.

Het merkwaardige aan dit lijden is, dat het niet het begeleidend verschijnsel is van afbraak, verderf, maar juist van herstel en opbouw.

Op allerlei „nieuws" waren de lezers van deze brief gevat, behalve op de ervaring van een nieuw lijden! dat is: een nieuw *soort* van lijden. Daarom wijst de Apostel op den gezegenden Lijder, Jezus Christus, die ons een Gids wil zijn op de weg van het nieuwe lijden.

Beseffen we het maar diep hoezeer wij — zullen wij in dit nieuwe lijden niet verdwalen — dezen Leidsman nodig hebben!

Heere, open ons daarvoor de ogen!

Heel het leven predikt ons, dat we niet zonder leiding kunnen, zullen we niet verdwaald raken en, als de avond daalt, omkomen.

De christen is een nieuw leven begonnen, een leven, waarover de schaduw van het Kruis ligt. Hij heeft nieuw terrein betreden met als einddoel: de zaligheid der ziel. Hoe komt hij er behouden aan?

Er bestaat een boek met een eigenaardige bandtekening. De bandtekening vertoont een grote voetafdruk en daarop een reeks kleine voetafdrukken, die tesamen één spoor vormen.

En nu vraagt de Heere dit van ons: wilt gij uw kleine voeten zetten in het spoor van de grote voet?

De wereld op haar best lijdt en...... laat niets van haar pijn merken. Christus deed goed en leed, zwijgend, Zijn vijanden omvattende.

Broeders! die zich verweert heft de gemeenschap op en wordt partij. Christus weigerde partij te worden en verweerde zich niet. „Die, als Hij gescholden werd, niet wederschold en als Hij leed, niet dreigde".

Hij weigerde standvastig *tegenpartij* te worden.

Dat is het nieuwe lijden.

Wie partij — *tegenpartij* — wordt, handelt niet meer „naar Christus".

Zwijgend lijden — dat is: vergeven.

Wie zwijgend lijdt, doet verzoening over anderer zonden.

Dit is de Roep van het Kruis van Hem, Die gezegend is in alle eeuwigheid: Ik weiger tegenpartij te worden. „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen."

Zo wordt het lijden dienst van God.

Zo wordt het leven een offerande, een verkondiging van Gods deugden.

En waar ligt de kracht tot dit vruchtbare lijden?

Ge ontvangt ze, doordat ge in verbinding met Christus staat.

Het Kruis moet er tussen.

Dat breekt de macht der zonde en maakt onze ziel vrij — vrij voor de dienst en de heerlijkheid van God.

L.

Uit ons Uniebureau

De Commissie der Unie heeft twee dagen vergaderd, en nog is de agenda niet kunnen worden afgewerkt. Dinsdag 28 Mei a.s. hoopt ze weer te vergaderen. En ik verzeker u, dat er toch hard is gewerkt. Verschillende belangrijke zaken vroegen de aandacht en vorderden een beslissing. Voorstellen uit de gemeenten ontbraken nagenoeg. Ook geen wonder, daar de oproep veel te laat in ons blad is gepubliceerd. Voor de vergadering op 28 Mei zullen deze voorstellen nu wel binnen zijn. Enkele zaken kunnen nu reeds worden bekend gemaakt.

Alg. Vergadering: Deze zal D.V. 10 en 11 Juli worden gehouden, waarschijnlijk te Stadskanaal. 9 Juli 's avonds begroetingssamenkomst. Binnenkort verschijnt de agenda.

Redactie „De Christen": Van de aftredende redactieleden stellen de brs. L. de Haan en H. Bakker zich niet herkiesbaar.

Interkerkelijk overleg I. K. O.: Br. K. Reiling zal onze Unie vertegenwoordigen, secundus br. J. W. Weenink.

Onze algem. vergadering belooft een zeer belangrijke vergadering te worden. Grote besluiten moeten worden genomen; pensioenfonds - seminarie - zending. God geve, dat onze gemeenten in deze grootse tijd de grote lijnen mogen zien. Een zware verantwoordelijkheid rust op ons aller schouders, van de gemeenten, van de voorgangers, van de U. C. en haar sub-commissies, van ons allemaal. Over tien jaar zal reeds blijken, of Baptist Nederland de polsslag van deze tijd heeft gevoeld.

Alles voor de Unie-Commissie s.v.p. zenden aan den waarnemenden secretaris: E. de Haan, postbus 23, Heerenveen.

OOG en OOR

OP VERKEERD SPOOR.

Kan men als een lid der gemeente rechten laten gelden? Misschien moet ik deze vraag wat verduidelijken. Ik kan dat bijvoorbeeld doen, door een concreet voorbeeld aan te halen.

Een ouderling hoorde ik eens zeggen, dat hij recht had op de liefde en de achting van de leden der gemeente. Hij *meende* althans recht daarop te hebben. Omdat hij zijn gaven en krachten gaf in de dienst der gemeente, meende hij krachtens zijn ouderlingschap aanspraak te kunnen maken op de welwillende houding der gemeenteleden. Deze ouderling vond *niet* die liefde en achting, althans niet in die mate, waarop hij recht meende te hebben.

Deze ouderling bevond zich met z'n redenering en bewering op verkeerd spoor. Een ouderling, die zijn plaats weet in het midden der gemeente en daardoor blijk geeft zijn roeping te verstaan, zal niet kunnen zeggen, dat hij *recht* heeft op de liefde en achting zijner medebroeders en zusters. Maar hij dient zich, krachtens zijn roeping van Godswege en overeenkomst het woord der H. Schrift zó te openbaren in het midden der gemeente, dat de liefde en de achting der leden hem zonder meer geschonken worden. Wanneer echter de leden der gemeente dien ouderling *niet* zonder meer achten om zijns werks wille en dus in gebreke blijven, ook dán kan hij geenszins zijn recht dienaangaande laten gelden. Want in een gemeente van Jezus Christus leeft men *niet in* een soort van rechtssfeer, maar zullen de onderlinge verhoudingen beheerst moeten worden door het maanwoord: dient elkander door de liefde. In het gebied, waar Christus heerschappij voert, is slechts hij groot, die dient; en de grootste is hij, die aller dienstknecht is. Dit geldt voor álle leden in de gemeenten, voor de ouderlingen niet het minst.

Bovenstaande geldt ook voor het verenigingsleven. Gedacht wordt natuurlijk aan verenigingen, die slechts willen existeren ten bate van de gemeente. De verenigingen dus, die er slechts kunnen zijn, omdat de gemeente er is, verenigingen, die een gemeentelijk verband kennen. De besturen dezer verenigngen dienen daarom gevormd te worden door leden der gemeente, al zal wellicht een enkele uitzondering deze regel bevestigen.

Kan een lid van een als hierboven omschreven vereniging nu zeggen, dat hij *recht* heeft op een bepaalde plaats in het verenigingsleven? Kan zo'n lid bij voorbeeld zeggen: *ik* moet voorzitter zijn, secretaris of penningmeester, organist of bibliothecaris, want daar heb ik *recht* op? U voelt wel, iemand die zó spreekt, vertroebelt het verenigingsleven en moet, afgezien van z'n capaciteiten, in géén geval die functie bekleden, welke hij begeert. Een dergelijke geestesopenbaring is beslist fataal voor de normale en gezonde groei van een vereniging. Dat moeten we elkaar kunnen zeggen; natuurlijk in liefde.

Mensen, die zo staan op hun *recht* en ook aanspraak *maken* op de naam van christenen, zijn op verkeerd spoor gekomen. Ze moeten in geen geval volharden in hun geesteshouding. Ze moeten de kop er niet voorgooien en de tanden niet op elkaar zetten, maar ze moeten zich verootmoedigen voor God en voor elkander. De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten.

Wanneer een vereniging gaat lijden onder de gesteldheid van hen, die op verkeerd spoor zijn, dan zal de vereniging, na het nodige geduld aan den dag te hebben gelegd, en wanneer gebleken is, dat zij, die recht voor zich eisen en eer verlangen, op hetzelfde spoor willen blijven, dan moet men zich eenvoudig van dezulken ontdoen. Eenvoudig is het eigenlijk niet. Maar, er zal geen andere weg zijn. Uit de praktijk zal blijken, dat dezulken zich feitelijk reeds zèlf buitengesloten hebben. Zoiets geeft natuurlijk nooit reden tot voldoening. Het is jammer en diep treurig, dat de boze nog zulk een macht heeft op kinderen van God. Dat hij ze als met blindheid kan slaan.

Wanneer God eens niet barmhartig en genadig was . . .

NOG EENS OVER „DE KINDERVRIEND".

In het nummer van 26 April j.l. van ons weekblad „De Christen" heb ik de aandacht van de zondagsschoolonderwijzers en -onderwijzeressen gevraagd voor het laten inbinden van „De Kindervriend". Ik had namelijk een aanbieding van een boekbinder uit het Noorden van ons land ontvangen. De bijzonderheden van de mededeling en van het verzoek hoef ik hier toch niet weer te laten opnemen. Nog altijd is er papierschaarste, hoewel dat uit de zeer vele periodieken, die thans verschijnen, zeer zeker niet valt af te leiden. Doch hoe het ook zij, ik heb in groot vertrouwen een beroep gedaan op het zondagsschoolpersoneel. De nodige mededelingen heb ik verstrekt en vol vertrouwen zag ik uit. Inmiddels zijn een paar weken voorbijgegaan. Wanneer in die paar weken het personeel van de zondagsscholen actief is geweest, dan zal ik dat in de komende dagen ongetwijfeld kunnen merken. Tot op heden — Maandag 13 Mei — ontving ik alleen uit Haarlem bericht. Voor de kinderen in Haarlem werden een aantal bandjes besteld. Nog een paar weken zal ik wachten, om mij vervolgens met den boekbinder in verbinding te stellen.

EEN ONJUISTE MOTIVERING.

Onjuist dan in de betekenis van: niet steekhoudend.

27 Maart j.l. werd er een „Besturen"-conferentie in Leeuwarden gehouden. De Friese gemeenten waren aardig goed vertegenwoordigd. Een behoorlijk aantal ambtsdragers van onze gemeenten in die provincie waren aanwezig.

Op die conferentie dan werd ook enkele oogenblikken van gedachten gewisseld over de vraag, welke benaming men in onze gemeenten aan het college van ambtsdragers dient te geven. In sommige gemeenten spreekt men van de Kerkeraad, in enkele andere van de Raad der gemeente, in de meeste — naar ik veronderstel — van het bestuur of het kerkbestuur.

Ikzelf gaf daar als mijn gevoelen te kennen, dat ker-

keraad minder juist is, omdat wij niet een *kerk* willen zijn maar een *gemeente*. Bestuur doet denken aan een vereniging. M. i. kon men het beste spreken van de raad der gemeente. In de korte bespreking ging het toen vooral over de woorden: bestuur en raad. Verscheidene broeders schenen aan het woord bestuur de voorkeur te geven. Want met het woord besturen, zo meenden ze, werd toch aardig goed de taak van de ouderlingen en diakenen in de gemeente weergegeven.

Een der broeders, die vond dat men het met het woord bestuur best kon doen, motiveerde zijn mening als volgt: „Ik vind bestuur beter dan raad. Want wanneer ik zou zeggen, ik moet naar de raadsvergadering, dan zou men kunnen vragen, welke vergadering bedoeld wordt. De raadsvergadering van de burgerlijke gemeente, of die van de Baptistengemeente. Daarom lijkt mij bestuur juister".

Ik heb daar maar niet op geantwoord, ook al ter wille van de tijd. Maar bij enig nadenken zal men toch moeten toegeven, dat een dergelijke motivering juist helemaal niet steekhoudend is. Inderdaad, in een burgerlijke gemeente spreekt men van een raadsvergadering. Maar van hoeveel bestuurs*vergaderingen* spreekt men niet in het burgerlijke leven! Zou ik hier een aantal gaan noemen, dan zou ik gemakkelijk een hele kolom kunnen vullen. Waaruit duidelijk blijkt, dat bovenaangeduide motivering onjuist is, omdat ze niet steekhoudend is.

EEN JAAR NA EUROPA's BEVRIJDING.

Het is in deze maand al weer een jaar geleden, dat Duitsland door de overmacht der geallieerden op de knieën gedwongen werd. Wanneer we terugblikken, dan moet met dankbaarheid geconstateerd worden, dat we er in vele opzichten belangrijk op vooruit zijn gegaan. Wat een verschil met het laatste jaar van onderdrukking! Het zou ondankbaarheid zijn jegens God, wanneer we dit niet erkenden.

Dat we echter nog niet zijn, waar we wezen moeten en ook wel graag willen komen, spreekt wel haast vanzelf. Bij al de kritiek op de regering vergete men niet, dat ze voor een schier hopeloze taak kwam te staan.

Bovendien vormt ons land maar een zeer klein deel van de vijf continenten. De ganse wereld is nog in beroering. Een vredesverdrag is nog steeds niet afgesloten. Byrnes, Bevin, Bidault en Molotov hebben de hoofden alreeds bij elkaar gestoken, doch ze zijn er nog niet in geslaagd, om de gerechten klaar te stoven, welke straks op de vredesconferentie te Parijs zullen worden opgediend. Waarmee ik maar wil zeggen, dat de belangen der grote mogendheden op vele terreinen tegen elkaar indruisen. De wereldtoestand is nog lang niet gestabiliseerd. Conflicten zijn aan de orde van den dag. Ganse volkerengroepen worden door meer of minder schone en ook wel holklinkende leuzen opgezweept. De volkerenzee is nog steeds woelig.

Als christenen dienen we acht te geven op de tekenen der tijden! Christus onze Heer verlangt dat van ons. De bijbel spreekt van het laatste der dagen. Ook in onze prediking moeten we gewagen van de toekomst des Heeren, zonder te vervallen in de onvruchtbare en speculatieve toekomstbeschouwingen, welke dikwijls een averechtse uitwerking hebben gehad op ernstige en diepgelovige christenen. Er is heel veel in onze dagen, dat heenwijst naar de wederkomst van Christus, naar Gods ingrijpen in het wereldgebeuren. We moeten bidden om de komst van het Koninkrijk, we moeten wakende blijven en verlangend uitzien naar de dag des Heeren.

Heft dan uwe hoofden omhoog!

d.H.

VRUCHTEN

Niets zou ons wellicht in het einde onzer dagen zwaarder belasten dan de gedachte, dat wij de genade Gods tevergeefs ontvingen. Dat die genade in ons niets heeft kunnen uitrichten en dat wij daardoor ook voor niemand een zegen konden worden. Een boom, die geen vruchten draagt en waaraan met recht vruchten verwacht mogen worden, stelt teleur en zal eindelijk plaats moeten maken voor een andere. Waartoe beslaat hij nutteloos de grond?

Overbekend is een kleine geschiedenis, misschien van Spurgeon afkomstig, waarin een dienstmeisje zegt, nu zeker te weten bekeerd te zijn. „Hoe weet je dat zo zeker?" werd haar gevraagd. „Ik maak nu ook onder de kasten schoon", was het antwoord. Een merkwaardige vrucht? U verwachtte misschien, dat zij iemand anders tot Jezus had geleid? Of in een bijeenkomst een heerlijk getuigenis had gegeven? Dat zij onder de kasten veegde, was een zeer schone vrucht der genade, aan haar geschied.

Een predikantszoon, zelf ook predikant, vertelde eens van een molenaar uit de gemeente van zijn vader. De man meende geroepen te zijn een grote opwekking in het leven te roepen en trok daartoe van hofstede tot hofstede. Maar zijn zaak ging failliet en zijn gezin moest honger lijden. De spotvogels riepen: „Dat komt van de liefde tot den Heer!" De man boog zich en sprak: „Het komt, omdat ik den Heer niet genoeg heb liefgehad". Eerst waren er dus niets dan bladeren, nu kwamen toch nog de vruchten.

Aan deze dingen moest ik denken, toen ik in Toenadering, dat is een nieuw interkerkelijk orgaan, bedoelend toenadering tussen Protestantse kerken en hare leden en uitgegeven door de landelijke contact commissie van protestantse gerepatrieerden, het volgende las:

„Gedurende onze „tewerkstelling" zijn velen van ons in aanraking gekomen met Russen en Oekrainers, die eveneens gedwongen naar Duitsland waren getransporteerd. Meerdere van deze Oostarbeiders en -arbeidsters waren goede christenen; sommigen van hen behoorden tot de z.g. Evangelie-christenen, meerderen ook tot de Baptisten, twee groepen, die in hun belijdenis niet zo heel ver van elkander staan".

Dan volgt een artikel, dat later ook in het Gedenkboek der gerepatrieerden zal verschijnen, en waarin van de Russische christenen gesproken wordt. Daarin staat o. m. het volgende:

„Enige eigenschappen, die men onder de Hollandse christenen weinig aantreft, en waarin hun geloofsleven openbaar wordt, zal ik u noemen: ootmoed, nederigheid, eenvoud, gestrengheid in leer en leven, liefde, zachtmoedigheid, onzelfzuchtig, onderzoek in de Schrift, het bestuderen van de bekende werken van John Bunyan, gebedsleven, het niet achten van zichzelf en Christus het Middelpunt......"

„Het is een prijzenswaardige eigenschap van deze christenen, dat, als ik eens voor hen optrad in hun vergadering, zij allen des avonds mijn prediking toetsten aan de Heilige Schrift, of ze daarmede in overeenstemming was. Hun christelijke levensopvatting kon niet onopgemerkt aan de mensen van de „wereld" voorbijgaan. Dat betuigde mij een „Lagerführer" van een fabriek te Brackwede. Op mijn vraag of ik de „Baptisten" kon te spreken krijgen, zeide hij: „Onder al de buitenlanders onderscheiden de Baptisten zich boven alle anderen door hun ijver, trouw, eerlijkheid en vroomheid, waar wij van op aan kunnen. „Hun geloof openbaart zich in hunne werken."

Het streelt u misschien, zoveel goeds van uwe geloofsgenoten te horen. Het is inderdaad verkwikkend. En dat nog wel van de Russen. Het is heerlijk te vernemen, dat Christus over alle heirwegen van de wereld trekt en dat

er voor den Opgestane geen gegrendelde deuren zijn. Hoe verblijdend is het, zulke getuigenissen te vernemen. Wanneer men zoiets leest, stelt men zich toch onmiddellijk de vraag: zou men in mij ook een christen zien? Leef ik zo — ik, bankwerker, koopman, soldaat, huismoeder, verpleegster, boer. Zijn er ook vruchten, der bekering waardig? Neen, het heeft geen zin, dat ik er vruchten aanbind. Dat ik nu ook eens iets ga doen. Christus moet gestalte in mij winnen. Hij moet meer mijn Heer zijn. Ik moet mij meer aan Hem overgeven. Alle sleutels van alle kamers in Zijn hand leggen. Alle boeken Hem overgeven. Meer en nog meer, geheel mij verliezen aan Hem. Zo alleen zal Hij door mij heen de wereld binnengaan. Is er groter glorie, dan, wanneer wij bij Jezus zijn, men op aarde zal zeggen: Ook deze was met Jezus!? Paulus kon zeggen: En zij verheerlijkten God in mij.

Dat wij de genade Gods niet tevergeefs ontvangen.

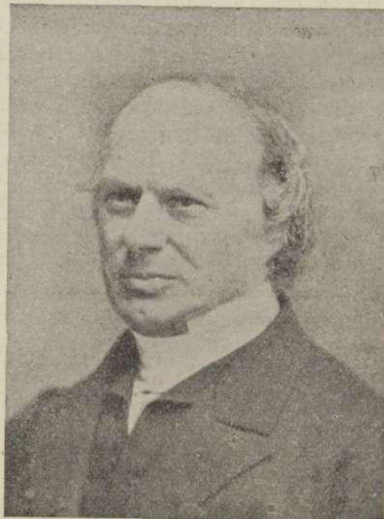
Huizinga.

DE GEEST VAN KÖBNER

I.

Op mijn reis door Denemarken heb ik ondervonden, dat de Deense Baptisten een goed gebruik weten te maken van een representant van een ander land. Ze spelen het klaar, zo'n mens het gevoel te geven, dat hij een ambassadeur is, en ze weten hem als zodanig te behandelen en te verzorgen. Hem ontbreekt niets, van een spoorkaart tot een ei. Maar noch de spoorkaart noch het ei wordt hem verstrekt als een doel op zichzelf: het eene zowel als het andere dient tot het verrichten van arbeid. 'k Ben in in de gelegenheid geweest, 15 van de 40 Baptisten gemeenten in Denemarken te bezoeken en 'k heb vele toespraken in Baptisten gemeenten gehouden. Zondag 14 April heb ik driemaal een toespraak gehouden en op de Eerste Paasdag vier.

Zowel in 't geven van een Zondagsschoolvertelling, als in 't houden van een lezing voor theologische studenten heb ik mij verdienstelijk moeten maken. Overal heb ik natuurlijk de groeten van onze Unie, de jeugd en de gemeenten overgebracht; onze hartelijke dank voor het

Julius Köbner

LEIDRAAD
Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN

XIII.

Hoofdstuk 8 : 1b—13.

TER ORIëNTERING.

Het boek der Handelingen is geschreven — zo zeiden we — om te laten zien, hoe de Heilige Geest de moeilijkheden, waarvoor de jonge gemeente te staan kwam, heeft opgelost. Hier gaat het nu om de verhouding van de gemeente tot de Samaritanen. Over het werk in Judea wordt voortaan niet meer gesproken: het eindigde met de afsplitsing der gemeente van Israël — of zeggen we liever: met de afsplitsing van het natuurlijke Israël van het ware Israël, samengesteld uit de kinderen der belofte. Was tussen het Jodendom en de Samaritanen de verhouding vijandig, gelijk overvloedig blijkt uit de Evangeliën (geef voorbeelden), tussen de gemeente en Samaria werd geen scheidsmuur gedoogd: de Heere opende als met eigen hand de deur der gemeente voor de Samaritanen.

VERDELING:

I. De terugslag van de dood van Stefanus op de gemeente van Jeruzalem. Vers 1—3.

II. De Christus-verkondiging in de stad van Samaria. Vers 4—8.

III. De invloed van Simon, den tovenaar, gebroken. Vers 9—13.

TOELICHTING.

1. Saulus (Paulus) was blijkbaar lid van de Joodse Raad. Hij stemde, toen de vraag werd voorgelegd, of Stefanus ter dood veroordeeld diende te worden, „voor!".

Een zware vervolging: ziedaar hoe de spanning, waarin Jeruzalem door de prediking der Apostelen gebracht was, zich ontlaadde! Toen „voor Jezus" gelijk scheen te staan met: „tegen de tempel", sloeg de weegschaal over ten gunste van de leden van de Joodse Raad, die in de gemeente een gevaar zag voor het voortbestaan van het Israëlietische volk. Vergel. Joh. 11 : 49—53. Hand. 22 : 21 en 22. Ze „verstrooiden zich" noodzakelijk geworden ook omdat hun „goederen", woonhuizen in beslag genomen werden en — voorzover ze gelovige priesters waren — hun inkomsten werden ingehouden. Vergel. Hebr. 10 : 34. Getrouw aan hun oorspronkelijke opdracht, bleven de Apostelen te Jeruzalem en men ontzag hen. Vers 3: Saulus' rol bij de vervolging. Hij dwong de christenen te „lasteren", zegt hij later, d.w.z. hij dwong ze door geselslagen om te zeggen: anathema Jezus! d. i. vervloekt zij Jezus. Vergel. 1 Cor. 12 : 3 en daartegen I Cor. 16 : 22.

2. De stad was vermoedelijk Sichem. De vervolgden „maakten van de nood een deugd". Ze lamenteerden niet over hun verlies, neen: ze verdroegen de beroving hunner goederen met blijdschap. Die blijdschap was hun sterkte. Ze hadden een onvergankelijk goed, dat niemand hun kon ontroven. Dat namen ze mee, de wereld in, die ze nu als vluchtelingen introkken. Ze hielden geen collectereis voor zichzelven, maar deelden geestelijke schatten uit. Fi-

royale onthaal onzen kinderen geboden, uitgesproken, en iets over de Nederlandse Baptisten verteld.

Het was een waar genot dit alles te mogen doen. We weten bij ervaring, wat het wil zeggen, met een lege maag en in een gespannen sfeer te moeten werken, laten we dan ook eens mogen ervaren, wat het zeggen wil, wel doorvoed en in een sfeer van tevredenheid te arbeiden.

Heb ik mij bij 't schrijven van mijn vorig artikel herinnerd geweten aan de geest van William Carey, nu is het Köbners' geest, die met mij is.

Voorwaar, de geest van Köbner heeft mij vervolgd. Dat begon reeds, toen ik nog maar nauwelijks een voet op Deense bodem had gezet. In een gesprek met Dr. Petersen, noemde ik Köbner als de man, die van Hamburg was gekomen om Feisser te dopen. ,,Maar Köbner was een Deen". Zondag 7 April sprak ik 's morgens in de Köbner-kerk in Kopenhagen. ,,En dit is de gedachteniskerk van Köbner". 's Middags sprak ik in de Christuskerk te Kopenhagen: ,,En deze kerk is door Köbner gesticht". Donderdag 11 April gaf ik 's avonds een toespraak in de Baptistenkerk in Odense: ,,En Köbner is in Odense geboren". De geest van Köbner liet mij niet met rust, totdat ik zijn levensloop van de wieg tot het graf in mij had opgenomen.

Köbner was van Joodse afstamming en werd op 11 Juni 1806 in Odense geboren; hij ontving de naam: Salomon Köbner. Hij was graveur van beroep. Als leerling-graveur reisde hij op 18-jarige leeftijd naar Lübeck om zijn werk beter te leren kennen, doch hier ging hij in de Lutherse gemeente tot het Christendom over en liet z'n naam in Julius Köbner veranderen. Hij kwam in Hamburg met den grondlegger van het Europese Baptisme Johann Gerhard Oncken, in aanraking. Op de 17e Mei 1836 ging hij tot het Baptisme over en bleef Onckens getrouwe medearbeider als prediker. In 1839 keerde hij naar Denemarken terug en de eerste doopsbediening vond in Kopenhagen plaats op 27 Oct. van dat jaar. Onder leiding van Köbner en Oncken werd de eerste Deense Baptisten gemeente de 30ste Oct. 1839 gesticht.

Naar Noord en Zuid, naar Oost en West, deed zich de invloed van het getuigenis dezer eerste Baptisten gelden; hij bleef zelf pionier van het Baptisme in Westfalen. Van 1865—1879 diende Köbner de Baptisten gemeente te Kopenhagen; van 1879—1883 die van Barmen; van 1883—1884 die van Berlijn.

Op 2 Febr. 1884 is Köbner in Berlijn gestorven. Toen we gedurende het Baptisten wereldcongres in '34 bij het graf van Julius Köbner in Berlijn stonden, hadden we niet kunnen denken, in '46 in zijn geboorteplaats te zullen wandelen en daar op zijn gedenksteen te lezen: 1 Tim. 1 : 15.

Iedereen weet van Hans Andersen, den vermaarden schrijver van zovele mooie sprookjesverhalen; wat niet iedereen weet is, dat hij in Odense geboren is en dat men daar in zijn geboortehuis een schitterend museum heeft ingericht over het leven en de werken van dezen groten geest. En iedere Baptist moet weten, dat er een historische band ligt tussen Odense en Gasselternijveen, d.w.z. tussen Köbner en Feisser; met andere woorden: er ligt een historische band tussen de Deense en de Nederlandse Baptisten, want het was Julius Köbner, die Feisser in Nov. 1844 bezocht en het was Julius Köbner, die, nadat Feisser een bezoek aan de Baptisten gemeente te Hamburg had gebracht, met Feisser naar Nederland terugkeerde, om hem de 15de Mei 1845 te Gasselternijveen te dopen.

H. Doornkamp.

---

lippus: een der eerste ambtsdragers. Zijn boodschap was de Christus. Ook de Samaritanen, die zich voor echte nakomelingen der aartsvaders hielden, en de eerste vijf boeken der H. Schrift zorgvuldig naleefden, verwachtten den Christus. Ze verwachtten hem uit hun midden. Nu aanvaardden ze echter Jezus als den Christus. Vrucht der Evangelieprediking was: grote blijdschap, blijdschap niet om wat we lezen in de verzen 7 en 8, maar om wat achter deze dingen zat en er doorheen straalde, n.l. dat de Christus er nu inderdaad was en dus de welaangename tijd was aangebroken.

3. Simon, de tovenaar, bewandelde de weg, die de Heere Jezus geweigerd had te gaan, vergel. Luc. 4 : 9-12. Hij bracht de mensen in verwarring. Toverij was op doodstraf verboden. De tovenaar stond in dienst der demonen. Hij wierp de duivelen uit door Beëlzebub, den Overste der duivelen. De Schriftgeleerden hebben deze zonde ook bij Jezus zoeken vast te stellen, maar slaagden daarin niet. In Judea zou geen tovenaar als Simon hebben kunnen werken. In Samaria was zoiets mogelijk. Drijfveer van Simon's handelen was begeerte naar geld. Vandaar allicht, dat de Samaritanen hem ook zo gemakkelijk konden loslaten. Hij zocht door zijn kunsten zijn voordeel, zoals zovelen de godsdienstige behoeften der mensen in die tijden tot eigen voordeel zochten uit te buiten. Vergel. Paulus' bestrijding van deze mensen in I Tim. 6 : 5 (N. Vert.). Klein tot groot, vers 10, wil zeggen: arm en aanzienlijk. — Let op de verhouding van geloof en doop in vers 12, hun volgorde en hun samenkoppeling. Wie gelooft brengt dat daardoor tot uitdrukking, dat hij zich laat dopen. Lâát dopen (N. Vert.), beter dan: gedoopt worden. De dopeling handelt.

De bekering, die Simon voorgaf, bleek achteraf niet uiting te zijn van een innerlijke omzetting, maar van zich overtroffen voelen door de macht, waarover de Apostelen blijkbaar beschikten. Hij liet zich nu liever op diè macht inschakelen om zo in verbinding te treden met de geesten, die de Apostelen hielpen, dewijl die machtiger bleken te zijn dan de duivelen, die zich van hèm bedienden. Zijn bekering was berekening: zoeken van geldelijk voordeel. — Zoiets blijft niet verborgen!

Vragen:

1. Hoe kunt ge bewijzen, dat Paulus door zijn bekering de radicale trek in zijn krakter niet verloor?
2. In hoeverre zag de Joodse Raad terecht in het voortbestaan der gemeente een gevaar voor het Israëlietische volk?
3. Waarom zal men de Apostelen ontzien hebben?
4. Hoe paste het ,,anathema Jezus", dat Saulus de gelovigen wilde afdwingen, bij de kruisdood des Heeren?
5. Hoe bereikte de Joodse Raad met de vervolging der gemeente het tegendeel van wat hij beoogd had?
6. Waarom verwekt de komst van Christus grote blijdschap als Hij wordt aangenomen?
7. Waaraan onderkent men de valse profeten? Matth. 7 : 13.
8. Als we moeten lezen, niet *werden* gedoopt, maar *lieten* zich dopen, wat zegt dit dan aangaande de doop van zuigelingen?
9. Waarom is een bekering uit valse beweegredenen altijd maar voor een tijd?

L.

een luchtkasteel

De nuchtere Nederlanders houden niet van luchtkastelen. Die zeggen: Beter een vogel in de hand dan tien in de lucht. Maar dan zal het toch een van die tien moeten zijn, want vogels hebben de gewoonte in de lucht te zijn. Laten we dus eerst blij zijn met de tien in de lucht en zien dat we er een van te pakken krijgen. Daarom beginnen we met een luchtkasteel en storen ons niet aan de critische uitspraak van een Engelsman, die zei, dat het prettiger was kastelen in de lucht te bouwen dan op de grond. Per slot van rekening stond het schoonste gebouw eerst in het brein van een of andere architect. Iemand anders heeft gezegd, dat een ziel zonder fantasie gelijk was aan een observatorium zonder telescoop en wat is daar nou aan. Dit allemaal ter rechtvaardiging van wat nu komen moet.

We hopen een mooie zomer tegemoet te gaan, een mooie en vruchtbare. Niet alleen wat de natuur betreft, doch ook in verband met onze arbeid in gemeenten en jeugd. De jaren, waarin zooveel van en in het werk geremd werd, zijn voorbij en het zou verkeerd zijn door vrees voor wat wel allemaal kan gebeuren, ons uit het veld te laten slaan. Met grote belangstelling zien wij uit naar de Algem. Vergadering der gemeenten, die te Stadskanaal gehouden zal worden in de eerste helft van de Julimaand. Uit alle gemeenten zullen de vertegenwoordigers komen en, in verband met ons eeuwfeest, dat verleden jaar geen doorgang kon vinden en daarom nu na lange voorbereiding der te schoner gevierd kan worden, zullen wellicht ook vele belangstellenden opkomen. Mogen de voorstellen, die gedaan zullen worden, niet alleen tonen, dat er aan de organisatie nog steeds verbeterd kan worden, maar dat ook een honderdjarige leeftijd voor onze gemeenschap niet betekent, dat zij oud en der dagen zat is, doch dat zij vol nieuwe plannen zit, die gesmeed worden, omdat er een brandende liefde is tot den Heer en Zijn Rijk. U kunt hier weer allerlei schone uitspraken inlassen, als: een volk, dat leeft, bouwt aan zijn toekomst. Of: Regeren is vooruitzien. Maar niet alleen de mannen vergaderen. Ook de vrouwen, verenigd in Zusterhulp, zullen samenkomen en wie der zwijgzame mannen zou niet nieuwsgierig zijn te vernemen wat deze zusters in hun schild voeren? En niet alleen deze zullen bijeen zijn. De jeugd verbeidt met toenemend ongeduld de grote nationale conferentie. Honderden uit vele plaatsen en provincies van herrijzend Nederland zullen zich op de een of andere wijze naar Hengelo spoeden om daar hun eenheid en geloof te belijden. De vaandels, oude en nieuwe, zullen wapperen en de jonge stemmen zullen juichen, dat de muren der gereformeerde kerk beven. En dat is nog niet alles. Deze zomer zullen de jongeren voor het eerst onder leiding der Beweging kamperen op de Veluwe. Jeugdraadsleden, bijgestaan door technici op dat terrein, zullen met de jeugd buiten zijn. En als de herfst nadert hopen de predikanten, — nee, niet te kamperen — hun jaarlijkse bijeenkomst ergens te kunnen houden, om elkander wederzijds voor te lichten en te sterken tot de taak, die hun op de schouders is gelegd. En nog zijn zeker alle vergaderingen niet genoemd, zoals die van commissies, besturen e. d.

U vraagt zich terecht af, wat deze dingen met een luchtkasteel te maken hebben. Ach, was het maar geen luchtkasteel. Was het maar een echt; het behoefde zelfs geen kasteel te zijn. Al was het maar eerst zoiets als het kampeercentrum van de Nederlandse Protestantenbond, die te Soesterberg een klein complex gebouwen heeft. Wat zou een centraal gelegen gebouw ons goede diensten kunnen bewijzen. Als plaats voor vele vergaderingen voor onze vele commissies, wier leden over het hele land verspreid wonen. Als plaats voor hen, die in hun vacantie graag in het midden van het land een vast punt willen hebben, vanwaar ze uit kunnen gaan en waarheen ze 's avonds terugkeren. En waarom zou dat gebouw niet tevens onze toekomstige studenten kunnen herbergen? Ja, waarom zouden daar niet een paar leeraars nu en dan intrek nemen? Waarom zou 't niet een internaat kunnen zijn, een school tevens, een seminarie? En waarom zou daar niet de Unie-administratie ondergebracht kunnen worden en in de handen zijn van iemand, die tevens een oogje op de voorgangers in spe kon houden? En waarom.........

Een luchtkasteel? Dat is een hele luchtstad en daarom als een kaartenhuis. Een zeepbel, geblazen door een kind, dat zich voor een wijle verheugt in vorm en kleur en vaart. Dan heeft het toch nog meer gehad dan al de anderen, die zich schaamden voor het bellenblazen. En wie weet, komt er uit de luchtstad toch nog een stulpje naar beneden.

Huizinga.

GEMEENTE-BERICHTEN

ARNHEM.

28 April 1946 is voor ons een onvergetelijke dag geworden. Een dag, die we na onze terugkeer uit de verstrooiing niet hadden kunnen dromen reeds zo spoedig te beleven. Doch het geloof van enkelen overwon het klein geloof van meerderen en was de grondslag voor de zegeningen, die ons deel werden. Voor een grote schare aanwezigen, waaronder afgevaardigden en belangstellenden van omringende gemeenten, vond 's morgens de bevestigingsdienst plaats, die gehouden werd in het gebouw der Volksuniversiteit, Rijnstraat en geleid door Ds. K. Reiling. Tot uitgangspunt van zijn prediking had Ds. R. tot tekst genomen 2 Tim. 4 vers 2: Predik het Woord, enz., waarin hij wees op de heilige noodzaak der Evangelieprediking, op de moeilijkheden hiervan, doch ook op de kracht, die er ligt in de roeping. Een voorganger moet lankmoedigheid bezitten, hetgeen ook zeggen wil een lange moed. Met het oog op den Heer houdt de dienaar echter moed en verwachting. Na de prediking stelde Ds. R. aan gemeente, ambtsdragers en aan Ds. Hooghwinkel enkele vragen, waarin hij wees op de verplichting en verantwoordelijkheid, die beide op zich namen. Zij werden bevestigend beantwoord, waarna Ds. Hooghwinkel en br. v. Gelderen namens de gemeente, neerknielden en onder gebed en handoplegging gemeente en voorganger aan elkander verbonden werden. Na deze plechtigheid zongen de aanwezigen Ds. H. „Dat 's Heeren zegen op U daal" toe, waarna ook het zangkoor zich horen liet.

's Middags waren we met nog meerderen samengekomen en bepaalde Ds. H. zijn gehoor bij 1 Petr. 1 vers 3: Geloofd zij de God en Vader onzes Heeren Jezus Christus, die naar Zijne grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop door de opstanding van Jezus Christus uit de doden. God de Vader van onzen Heere Jezus Christus, aldus Ds. H., is geen vaag begrip, maar een heerlijke, levende werkelijkheid. De hoop buiten Christus is stervende hoop, de wedergeboorte geeft ons een levende hoop, die niet beschaamt. Laten we uit en door die hoop leven. Ds. H. zeide geen bepaald programma te hebben, doch te willen prediken Jezus Christus en dien gekruist voor gemeente en stadgenoten.

Na de prediking kreeg als eerste spreker br. v. Gelderen het woord, die Ds. H. de tekst mee wilde geven uit Jozua: „Zijt zeer sterk en heb zeer goede moed". Hierna

werden hartelijke welkomstwoorden gesproken door Ds. de Haan namens de Unie, verder namens de gem. te Deventer, het Leger des Heils, Doopsgez. gem., Evang. Luth. gem. en Vrij Evang. gem. te Velp. Verder was aanwezig een vertegenwoordiger van de Ger. Kerk (art. 31 K. O.) en waren schriftelijke heilwensen ingekomen van de Arnh. Stadszending en Ver. van Vrijz. Hervormden. Ds. Hooghwinkel dankte de sprekers voor de hartelijke woorden, waarna het zangkoor nog een loflied zong. Na deze dienst begaven de leden der omliggende gemeenten, te zamen met meerdere leden onzer eigen gemeente, zich op weg naar ons kerklokaal Tuinstraat, waar een koffiemaaltijd en thee werd aangeboden, die wel in de smaak viel en onder gezellig gekout genuttigd werd. Te omstreeks 7 uur ving de begroetingssamenkomst aan, geleid door Ds. Reiling, die het echter niet te moeilijk had vanwege het non-stop-programma, dat was samengesteld. Bij de komst van Ds. H. en echtgenote werd hun staande door alle aanwezigen een welkomstlied toegezongen. Hierna opende Ds. R. de samenkomst met gebed en schriftlezing, waarna het programma werd afgewerkt. Br. v. Gelder riep Ds. H. een hartelijk welkom toe. Afgevaardigden van Almelo, Apeldoorn, Utrecht en Hengelo voerden het woord en brachten hun gelukwensen over. Ook de verschillende takken van arbeid gaven wat ten beste en spraken hun welkomstwoord, vergezeld door stoffelijke blijken van waardering zoals bloemen, sigaren voor den voorganger en een taart voor mevr. H. Dit alles afgewisseld door zang, samenspraken en stukjes, die werden opgevoerd en zeer in de smaak vielen, onderbroken door pauzes met tractatie en u hebt enigszins een beeld van de avond. Het was een zeer goede en gezellige avond, waarop de feestcommissie en wij allen met voldoening mogen terugzien. Het slotwoord was aan Ds. H., die zijn dank uitsprak voor al hetgeen geboden was.

En nu aan het werk, doende, gelijk Ds. H. zei, wat onze hand vindt om te doen, ons stellende onder de tucht en leiding des H. Geestes, tot uitbreiding van Gods Koninkrijk.

De wrnd. secr., B. Hendriksen.

PERNIS.

Aan onze zustergemeenten in den lande.

Met dankbaarheid en blijdschap delen wij u mede, dat op Zondag 19 Mei a.s. br. Baptist van Zandbulten in onze afd. Pernis zal bevestigd worden door Ds. Reiling van Rotterdam-C., des voormiddags 9.30 uur. Daarna zal br. Baptist des namiddags 3 uur zijn intrede houden en des avonds 7 uur is er een begroetingssamenkomst. Wij nodigen broeders en zusters van onze zustergemeenten uit om deze dag in ons midden te zijn. Voor degenen die bij ons wensen over te blijven, willen wij voor logies zorgen. De tijd om u daarvoor op te geven, zal wel te kort zijn, wanneer gij dit bericht leest. Aan hen, die Pernis die dag nog willen verlaten, delen wij mede, dat zij elke drie kwartier van hier naar Rotterdam kunnen per bus, en ook omgekeerd via het veer Schiehoofd-Waalhaven.

De Heere zelf stemme onze harten tot gebed en Hij geve ons allen die dag Zijn onmisbare zegen. Dit alles zo de Heer wil.

Namens de afdeling,
Murraystr. 23, Pernis. N. Mastenbroek, secr.

P.S. De samenkomsten worden gehouden in gebouw Rehoboth, Burgemeester van Esstraat, ingang Ozingaplein.

ROTTERDAM-ZUID.

In samenwerking met onze „Zaaieractie" mochten we 1e Paasdag onze laatste Zaaieravond houden in deze wintercampagne. We kunnen terugzien op een goede, gezegende avond.

Daar we er niet in geslaagd waren, één onzer voorgangers voor deze avond te vinden, berustte de leiding bij den jeugdouderling br. B. Bakker, die deze avond rustig en goed leidde. Het onderwerp: „Waarom Opstanding?" werd door hem keurig uiteengezet. Het kerkkoor „Zoekt het Verloorne" bracht twee goed gezongen frisse paasliederen ten gehore.

Naar de diepgaande en veelzeggende declamaties van zr. Bakker, br. de Haan, br. de Jong en br. Kik hebben we met genoegen en aandacht geluisterd.

Voorts luisterden de ongeveer 300 aanwezigen nog met belangstelling naar het goed gezongen lied „Jubelzangen", ten gehore gebracht door het dubbelkwartet „Asaf".

Waarna wij de avond besloten met het prachtige tableau „Opstanding".

Gelovende en wetende, dat God ook dit gezaaide zaad zal doen ontkiemen, gaan wij in Zijn naam voorwaarts.

De Zaaieractie.

HENGELO VERWACHT U!

Toen de trein stopte en de conducteur riep: Héngelo! Héngelo komt er een dame bij hem en zegt: „Maar conducteur, ik moet in Hengelo zijn!"

„Ja, mevrouw, u is er!"

Nee...... zij staat besluiteloos, weet niet wat ze moet, is dit Hengelo? Geen station, geen hotels, geen winkels, waar is toch Hengelo.........? (Historisch.)

Jonge mensen — en tóch wacht Hengelo.

Er zijn vele gastvrije huizen, er zijn warm kloppende harten voor de Baptisten jeugd, er is een kerk waar meer dan 1000 jonge mensen kunnen luisteren naar zang, muziek, declamatie en bezielende toespraken van onze Jeugdraadsleden e. a.

Hengelo, aan het Twente—Rijnkanaal.
Hengelo, aan de lijn Vlissingen—Berlijn!
Hengelo wacht!

VERANTWOORDING PENSIOENFONDS.

Er zijn weer een paar mooie bijdragen binnengekomen. Van Centraal Zusterhulp de Kerstgave groot *f* 92.20; van de gemeente te Nw. Weerdinge *f* 106.— en van Mevr. v. d. A. te den H. door tussenkomst van Ds. de Jong *f* 25.—!

Mijn hartelijke dank. De uwe in 's Heeren dienst
Rotterdam-C., K. Reiling.
Claes de Vrieselaan 69B.
Postr. 109502. Tel. 36964.

Mededelingen

Denkt aan de Zondagsschoolconfrentie te Stadskanaal op Zaterdag 25 Mei in de Baptisten Kerk.

ADRESWIJZIGING:

Ds. C. Brandt, vroeger te Exloërmond, woont nu in de Moerkerkerstraat 151 C, Rotterdam Zuid.

BEROEPINGSWERK.

De gemeenten te Sneek en te Leeuwarden brachten beiden een beroep uit op Ds. Huizinga, wonende te Leeuwarden.

VAN DE LEESTAFEL

De uitgeversfirma J. N. Voorhoeve, Dunne Bierkade 17 te Den Haag, zond ons twee exemplaren van het maandblad „De Roerganger", een blad voor de mannen, die de zee bevaren; voor hun familie, die thuis blijft en verder voor ieder, die belang stelt in de arbeid, die van protestantse zijde verricht wordt onder de marinemannen. Leden van de marine en ook hun vrouwen kunnen dit maandblad gratis ontvangen, wanneer zij zich opgeven bij ds. K. T. Gorter, Marinekazerne, Hilversum. Andere belangstellenden kunnen zich abonneren bij bovengenoemde uitgeverij. Elk nummer telt twaalf pagina's en kost ongeveer twee dubbeltjes. Ik heb met genoegen de twee bladen gelezen. Het speet mij alleen, dat ze niet dubbel zo dik waren en kan mij voorstellen, dat de zeeman dat nog meer betreurt. Als uw zoon bij de marine is: zorg er voor, dat hij dit blad krijgt. En neem zelf een abonnement.

E. R.

NIEUWE UITGAVE

TABITHA VERJAARDAGKALENDER.

Eigenlijk moest men die verjaardagen, die men werkelijk onthouden wil, in hart en hoofd vastgelegd hebben. Maar sedert wij met bonnen hebben te stellen, is zeker zo'n lijst onmisbaar. Schoenenfabrieken, levensverzekeringsmaatschappijen en winkeliers verrassen ons nu en dan met hun reclameproduct. Die ziet men ook nooit in de huiskamer hangen. Daar kan wel deze Tabitha-kalender een plaatsje krijgen. Men kan er nog over peinzen of nu juist deze platen, die op zichzelf prachtig zijn — beziet u ze maar eens nauwkeurig — of deze platen voor dit soort kalender de meest geschikte zijn. De samenstellers zullen welbewust dit genre gekozen hebben. En kiest u deze kalender. Voor nadere bijzonderheden verwijzen wij u naar een bericht daarover in dit blad.

E. R.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een dochtertje die wij

Leentje

en een zoontje die wij

Jan

noemen. De Heer maakte alles wel.

W. Baptist
L. Baptist-de Raaf

2e Exloërmond, 7 Mei 1946

Met dank aan God geven Ds. en Mevr. Hardenberg-Zuitthof kennis van de geboorte van hun Zoon

Hermannus Gustaaf

Leeuwarden, 7 Mei 1946
Achter de Hoven 105

VERLOOFD:

Dini de Jonge
en
Wim Vink

Amsterdam, 25 Mei 1946
Adm. de Ruyterweg 256hs.
Heerenmarkt 4².

Receptie:
Adm. de Ruyterweg 256hs, 3-5 uur.

Maandag 20 Mei hopen onze geliefde Ouders

Berend Dijk
en
Gerharda Stuut

de dag te herdenken waarop ze voor 25 jaar in het huwelijk werden verbonden. Dat God hen nog lang voor elkaar en voor ons moge sparen is de wens van hun dankbare kinderen

Trijntje en Geerhard

Nw.-Pekela E 30

Zondag 12 Mei vierden onze lieve Ouders

H. v. d. Goot
en
H. v. d. Goot-de Vries

hun zilveren bruiloft.

Alle en Zwaantje
Yvonne
Gerrit

Amsterdam,
Rustenburgerstraat 342².

Zaterdag 18 Mei zullen D.V. onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

D. Dusseljee
en
H. J. Dusseljee-Jeronimus

hun 35-jarige echtvereniging herdenken.

Hun dankbare
Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen

Groningen, Heymanslaan 46
Thuis 3—5 uur

Zondag 12 Mei j.l. herdachten onze geliefde Ouders en Grootouders

W. Graaskamp
en
D. J. Graaskamp-Prinsen

hun 25-jarige echtvereniging. Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare

Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen

Winterswijk,
Groenloscheweg L 151.

Op 19 Mei a.s. hopen onze geliefde Ouders

Hendrik Arie Benne
en
Martina Christina Been-Barendregt

den dag te herdenken dat zij voor 25 jaar in het huwelijk traden. God schenke hen met ons nog vele gelukkige jaren.

Hun dankbare kinderen

J. Benne
T. Benne-v. Oost
S. A. Benne en Verloofde
C. Benne
P. A. Benne
Robby

Den Haag,
Eschdoornstraat 113

Het behaagde de Heer in Zijn Heerlijkheid op te nemen onze Zuster

D. F. C. Clemens

Wed. van J. A. de Cocq

in de ouderdom van 60 jaar.

Namens de gemeente Treebeek

6 Mei 1946.

Heden behaagde het den Heere, geheel onverwacht, uit ons midden weg te nemen onze jongste lieveling

Jorrit

oud 4 jaar.

De bedroefde ouders, broertje en zusjes

M. Amersfoort
A. Amersfoort-Hellingwerf
Thijs, Zeni, Miep

Vlaardingen, 5 Mei 1946
Rotterdamscheweg 5

VRIJDAG 24 MEI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2794

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

ZELFKENNIS

„Toen zeide David: ik heb gezondigd".
2 Sam. 12 : 13.

Gods woord wijst ons door verhaal en gelijkenis, door leerrede en gebed, door onderwijzing en vermaning op de noodzakelijkheid van zelfkennis.

Zonder zelfkennis kan de mens onmogelijk de balans van zijn leven opmaken. Dat is ook de, oorzaak, dat zovelen zich rijk wanen, hoewel ze arm zijn. De niet aan zichzelf ontdekte mens zal gedurig weer proberen zichzelf te rechtvaardigen. Al naar gelang hij min of meer geslepen van karakter en listig van aard is, zal hij voor korter of langer tijd daarin ook wel „slagen". Omdat hij zelf met blindheid is geslagen, probeert hij ook anderen een blinddoek voor te binden. Deze mens is zich niet ten volle bewust, wat het wil zeggen, dat Gods ogen de ganse aarde doorlopen en dat hij het tóch eens met de alwetendheid Gods te maken zal krijgen. De bliksemschicht van Gods heiligheid moge zo nu en dan zijn leven eens doorlichten en verontrusten, toch zal hij steeds weer proberen z'n leven op de oude voet voort te zetten.

Een leven zonder zelfkennis is een leven vol van tragedie. Omdat zulk een leven zich slechts alleen door een schijn-waarheid een tijdlang kan handhaven. Men is voortdurend bezig met allerlei camouflagemethoden. Bewust of onbewust is men op de vlucht voor de werkelijkheid. Negatieve waarden worden voor positief gehouden.

Uit bovenstaande valt gemakkelijk af te leiden, dat zelfkennis wel heel erg noodzakelijk is voor den mens, die leeft krachtens hem aangeboren beginselen. De bijbel wordt niet moede met te wijzen op deze noodzakelijkheid. Uit de bijbel straalt ons het waarachtige licht van Gods heiligheid en liefde tegen. De aan zichzelf ontdekte mens vindt zijn redding, zijn zaligheid bij den God der openbaring!

Zelfkennis was ook noodzakelijk voor David, die wel wist van zijn zonden, maar die op het ogenblik, waarop Nathan hem bezocht, nog niet gekomen was tot ware verootmoediging. Hij was heel gauw klaar met het aanleggen van de maatstaf van het recht aan een ander, maar om diezelfde maatstaf toe te passen op zijn eigen leven, dáárvoor moesten hem wel eerst de schellen van z'n ogen vallen.

En hiermede komen wij, naar aanleiding van hetgeen ons in 2 Sam. 12 verhaald wordt, tot de opmerking, dat een mens heel moeilijk tot zelfkennis komt. Men zou zo zeggen: hoe is het mogelijk, dat David zó reageert, als hij doet, op de woorden van den profeet. Ook wanneer de profeet zijn aanklacht, welke een aanklacht van God is, in niet mis te verstane woorden den koning naar het hoofd slingert, moet hij deze aanklacht nog nader motiveren en tevens op Gods straffende gerechtigheid wijzen, voor en aleer koning David uitroept: „ik heb gezondigd!"

Hoe komt het toch, dat een mens zo moeilijk tot zelfkennis komt? Wat moet er soms eerst veel stuk geslagen worden, voordat een mens zover is. Een lange weg van teleurstellingen en bittere ervaringen is menigmaal nodig om zichzelf in waarheid te leren kennen. Doch boven álles is nodig de ontdekking, dat in den mens geen goed woont. Dat men dit heel goed weet, niet zozeer ten opzichte van anderen, maar vooral in betrekking tot het eigen leven.

Heel dikwijls ontbreekt ons ook de moed om de weg der ware zelfkennis te gaan. Men sluit de ogen zo gemakkelijk voor eigen gebreken. Ten opzichte van zichzelf is men vaak zeer toegevend. Men vergoelijkt eigen misstappen. Bij voorbaat staat men welwillend tegenover eigen levensuitingen en -openbaringen. En vergeten we ook niet te gewagen van de hardheid eens mensenharten. Wat moet er soms eerst ontzettend veel gebeuren, voordat een mens komt tot verootmoediging voor God. En wat toont God een eindeloos geduld tegenover den nog niet aan zichzelf ontdekten mens. En toch zet God er alles op, heeft Hij ook Zijn eigen Zoon niet gespaard, opdat de mens maar zal komen tot een ootmoedig peccavi — ik heb gezondigd.

Deze belijdenis opent de weg tot vernieuwing en herstel. God is ook de Herschepper. Hij doet den schuldbelijdenden zondaar leven krachtens een nieuw beginsel. Ook schenkt Hij een nieuwe visie op het leven. Er ontstaan nieuwe mogelijkheden. Het oude is voorbijgegaan. Want de verhouding tot den Schepper-God is weer hersteld. Er is weer gemeenschap mogelijk. „Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. Welgelukzalig is de mens, dien de Heere de ongerechtigheid niet toerekent en in wiens geest geen bedrog is". (Ps. 32 : 1 en 2.)

Voor koning David was de zelfkennis noodzakelijk, hoe moeilijk hij ook daartoe kwam. Hij moest de weg van zelfkennis worden opgedrongen. Daartoe bleek het woord van den profeet niet overbodig te zijn. En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide David: ik heb gezondigd. Toen wilde God hem barmhartig en genadig zijn.

Zullen wij kunnen roemen in Gods genade en barmhartigheid, dan zullen wij ons zóndaar moeten weten. Genade is triumferende liefde. We mogen dit verstaan,

wanneer we gelovig zien op Hem, Die de kruisdood verdroeg. God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Door een blik op het kruis is er leven en heil. Christus' kruis predikt ons: waar de zonde machtig is geworden, daar is de genade nóg machtiger.

Lezer, kent gij de weg der ware zelfkennis? In heel de bijbel wordt gij op deze weg gewezen. Alleen wanneer ge deze weg betreedt, hoe moeilijk dat ook moge zijn, wil God in Christus, op grond van het zoenoffer op Golgotha gebracht, ook u genadig zijn. Dan zult ge met den Psalmist mogen jubelen: welgelukzalig is hij wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is.

d. H.

Losse schakels

„Kan dat helpen?" — Naar aanleiding van deze schakel, voor enkele weken in De Christen verschenen, stelt een Jehova-getuige mij dertien vragen. De eerste vraag luidt: Door wien werd hem aangeraden bij een e. k. bezoek deze getuigen te vragen om te bidden? En vraag no. twee: Waarom wordt dit niet vermeld in uw blad?

We menen geschreven te hebben, dat we die raad gelezen hadden in een Engels blad. De naam verzwegen wij, omdat het o. i. niet zoveel ter zake deed, wie dat had aangeraden. Het ging om de raad — en als die effectief is, doet het minder ter zake, wie hem gegeven heeft. We lazen hem in een ingezonden stuk in het weekblad The Life of Faith. Het nr. hebben we niet bewaard en dus kunnen wij ook de naam van den inzender niet publiceren.

Hiermede hebben we de vragen een en twee beantwoord. We hebben geen reden om op de andere vragen, door den briefschrijver gesteld, in te gaan. We zien er n.l. het nut niet van in. Waren het vragen, in onwetendheid gedaan, dan stond de zaak anders, maar nu ze slechts het karakter dragen van een verhoor, waaraan wij zullen worden onderworpen, leggen we ze maar naast ons neer.

Stijl. — Wat is stijl? Als ik het op het ogenblik moest zeggen, zou mijn antwoord luiden: stijl is eenheid in de verscheidenheid. Een gebouw, dat uitdrukking geeft aan verschillende opvattingen en deze op ongelukkige wijze „combineert" is stijlloos. Stijl kan het stadsleven hebben. Stijl heeft in de regel het plattelandsleven. Dat is veel mooier, veel meer doordacht dan de stedeling vaak meent. Op het platteland is het leven gegroeid uit eigen beginselen en opvattingen. Wat daarvan afwijkt, wordt door de dorpelingen gevoeld en verworpen als stijlloos. Het past niet in het geheel. De stedeling, die zich in hun midden vestigt, wordt als „vreemdeling" gevoeld. Zijn opvattingen en levensgewoonten, stroken niet met de hunne. Hij valt „uit de toon". Hij zal wel worden verdragen, maar niet als deel van het geheel worden aangemerkt. Men kan elke stijl niet bewonderen, maar dát iets stijl heeft, is op zichzelve altijd respectabel.

Stijl in onze gebouwen. — Het gebouw is een uitwendig iets. Ik zeg opzettelijk niet „maar" een uitwendig iets. Dat „maar" ware hier in elk geval zeer misplaatst. We hebben helemaal geen reden om het uitwendige te verachten of gering te schatten. Het kan voorkomen, als reactie, wanneer we ergens een overschatting van het uitwendige waarnemen. Uit reactie daartegen zullen we dan allicht (want betekent actie en reactie in de regel niet een vallen in uitersten?) naar de tegenovergestelde kant doorslaan. Zo verweerde Groen van Prinsterer zich immers tegen het liberale verwijt, dat hij overdreef, met de woorden: „Ik zou niet overdrijven, indien gij niet zover waart afgedreven". Maar *onze gebouwen zelve moeten smaakvol zijn.* Dat worden ze niet door de verflaag, die ze ontvangen — ofschoon dat zeker geen onverschillige zaak is. Wat pleisterkalk maakt ze ook niet smaakvol — al schenen onze vaderen van die gedachte uit te gaan, getuige zo menige pleisterlaag, die in de laatste kwarteeuw van mooie muren verwijderd is. Onze oud-vaderen hadden betere opvattingen en beter schoonheidsgevoel. Zij hadden oog voor de schoonheid van een baksteenmuur en brachten de mooie baksteen niet onder een doodse kalklaag. *Zij zochten de schoonheid niet in het bijkomstige*, maar in het oorspronkelijke: niet in de versierselen en het versierende, maar in de materialen en hun zuiver gebruik. Ze hadden oog voor de schoonheid van baksteen en van ijzer en van hout en deden daaraan niet meer dan nodig was om het tegen de invloeden van het weer te beschermen. Ze b e s c h e r m d e n ze, doch pasten er wel voor op, ze te „versieren' of' — wat nog erger is: ze weg te werken.

Zoals er stijl moet zijn in ons leven — we moeten leven van één beginsel, *uit Christus* — *zo moet hetgeen* wij maken — waaruit ook samengesteld — door één beginsel, één gedachte, gedragen worden.

Stijl binnen onze kerkgebouwen. — Het gebouw moet stijl vertonen, maar niet minder hetgeen in het gebouw geschiedt. Wanneer we in het kerkgebouw samen komen, veranderen we van een veelheid in een eenheid. De enkelingen worden gemeente. Ze worden opgenomen in een allen omspannende eenheid. Hier valt het bijzondere weg onder het algemene. Hier moeten niet teveel verzen met „ik" en „mij' gezongen worden. Hier zingen we als g e m e e n t e en dan niet alleen als gemeente zoals ze samengesteld is in dat ogenblik, maar als gemeente, die de eeuwen en volken omspant. Hier zingen we het lied, dat voor duizend jaar de gevoelens der verlosten vertolkte; hier jubelen we een vreugdezang en heffen een bede tot God omhoog met de donkerkleurige gelovige in Jamaica, met de kinderen Gods, waar ter wereld en uit welk volk, geslacht, taal of natie ook verzameld door den goeden Herder. We zijn in de kerk samen, niet als zo- en zoveel enkelingen, maar als uitverkorenen en beminden, als gemeente Gods, als Bruid des Lams.

Deze eenheid eist stijl. Eist uitdrukkingsvormen, die haar openbaren. Eén liederbundel moesten we hebben met alle gelovigen; één vertaling volgen. Stijlloos is het wanneer de prediker maar een vertaling gebruikt naar eigen keus. Een vertaling zegt te veel, dan dat de keus daarvan in het midden der gemeente, aan het welbehagen van een enkeling zou mogen worden overgelaten. Zolang niet anders beslist is, behoren wij, naar mijn gevoelen, in de samenkomsten der gemeente, de Statenvertaling te gebruiken. Een eventuele betere vertaling van een bepaald vers, kan men in de preek wel gebruiken — moet men wel gebruiken, zou ik nog liever zeggen — maar die kan men er wel in verwerken, zonder de gemeente de indruk te geven: wat zijn wij er toch slecht aan toe, met onze gewone vertaling.

Vormen. — Alle dingen moeten „eerbaar en met orde geschieden". Dat de gemeente in de kerk samen is en er niet een „vergadering" gehouden wordt, moet ook dáárin blijken, dat, wie in de gemeente een ambt heeft, ook een eigen plaats moet hebben. Zijn apart gesteld zijn in de gemeente, moet ook uitkomen in zijn aparte plaats. Het maakt een slordige indruk, wanneer in een eredienst, dus in een gemeentelijke samenkomst, wanneer het aan het collecteren toe is, hier en daar uit de menigte iemand oprijst en naar de collectezakjes wandelt, ze rondleidt en vervolgens weer in de schare verdwijnt.

De Ouderlingen zijn „opzieners", „over-zieners", dat sluit in, dat ze het geheel moeten kunnen overzien. Daarom behoren hun zitplaatsen hoger te zijn aangebracht dan van de andere gemeente-leden. Ze zitten in de kerk — zeer zeker: als leden, maar tevens als leden, door het Hoofd der gemeente tot een bijzondere en durende taak of dienst geroepen. Zij moeten het werk, de „schare" overzien" teneinde opzicht te kunnen houden over hun wandel en hen te kunnen helpen. Daarom moeten ze bij de kansel en op verhoogde zitplaatsen zitten. Dan is het een in overeenstemming met het ander, en dat is „stijl".

Ze behoren gelijktijdig binnen te komen, met den predikant, opdat blijke dat alle ambtsdragers: voorganger, ouderlingen en diakenen (eigenlijk ook de diaconessen), één taak hebben, onderling door den Heer over hen allen verdeeld, en dat ze voor het vervullen van die ene taak in dienst van den enen Heer der gemeente, tezamen verantwoordelijk zijn.

Wie op de kansel staat, gebruike de kanselbijbel. Het „staat" niet, dat daar met een klein bijbeltje geopereerd wordt. Dat moet men „aanvoelen". Bij de kansel behoort de grote bijbel, die altijd opengeslagen moet blijven liggen. Wie de kansel afgaat, laat de bijbel open achter en gedurende heel de week, blijft dat Boek daar opengeslagen liggen. Dat zegt ons, dat de dienaar komt en gaat, maar het Woord blijft en blijft spreken en werken. Dat de gemeente ook dan onder het Woord staat en door het Woord gezegend wordt, wanneer het niet wordt verkondigd door Zijn boden.

Kleding. — Het kledingsprobleem heeft altijd de mensen bezig gehouden. Er is veel aandacht aan besteed. Er zijn aparte modebladen, die de stijl in de kleding verzorgen. Aan de kleding besteedt de Schrift een grote aandacht en kent aan haar meer betekenis toe dan wij wellicht menen. De kleding der priesters en levieten in het Oude Verbond was nauwkeurig voorgeschreven. Het kleed staat in nauwe relatie tot den persoon. De Schrift weet ons heel wat te zeggen van onreine klederen, die moeten worden weggeworpen, van feestklederen, die men zich moet laten schenken en die men moet dragen, zal men niet eens worden „uitgeworpen", van nieuwe klederen, van het witte kleed, dat de zaligen dragen. — Zou dan de kleding bij ons een geheel onverschillige zaak zijn? Neen immers. Dat voelt ieder wel. Stijlloosheid in dit opzicht stoot af. We voelen allen wel, dat hier grenzen liggen, al zijn ze niet zo gemakkelijk aan te geven.

Geen vrome jood waagde het te bidden zonder zijn mantel of bovenkleed aan te hebben. Toen Simon Petrus gehoord had, dat de Man, die aan de oever van de zee stond, de Heer was (Joh. 21), sloeg hij eerst zijn overkleed om, voordat hij in zee sprong en het waagde voor 's Heeren ogen te verschijnen: voor God verschijnt men niet „naakt", d. w. z. niet zonder mantel, niet zonder behoorlijk gekleed te zijn.

Deze eis omtrent de kleding is aan allen te stellen. Die voorgaat, moet door zijn kleding in geen enkele wijze opvallen. Hy gebruike de gedekte kleding, die den persoon verbergt, opdat uitkome, dat het niet een mens is, die de gemeente eens wat zal gaan zeggen, maar dat het een *dienaar* is, die een boodschap gaat overbrengen. Gedekte kleuren zijn zwart en wit. Alles wat kleurt en opsiert, kan gerust achterwege blijven. De man is niets en valle niet op. Christus spreekt daar tot de Zijnen en leent de menselijke stem daartoe.

Hetzelfde geldt voor de andere ambtsdragers. Het kleed drukke eerbied uit voor de gemeente, in wier midden men niet maar als lid, maar in zijn ambt verkeert. Dit geldt ook voor de diakenen. Ze moeten rondgaan om de gaven der gemeenteleden in ontvangst te nemen en — al kost het misschien ook moeite — zich de waarheid getroosten, dat het gemis aan stijlgevoel verraadt, dat te doen in een fantasiepakje.

Bij het binnenkomen der kerk ontbloot men het hoofd en het blijft blootshoofds tot men het kerkportaal weer bereikt heeft.

Hoofdzaken en bijzaken. — Men kan deze dingen van zich afzetten met de opmerking, dat dat de hoofdzaken niet zijn. En inderdaad, met die opmerking zelf heeft men gelijk, maar niet met de conclusie: dus trekken we ons daar niets van aan. „Zij hebben de titels, maar wij hebben de mannen", zeiden de oude Afgescheidenen, die een theologische school te Kampen openden, zonder over iemand te beschikken, die een academische titel had. Diè waren in de Hervormde Kerk gebleven. En ze zijn omwille van hun overtuiging dan maar begonnen met „mannen zonder titels", doch voortgeschreden en nu (d.w.z. voor de jongste scheuring) hadden ze — ze zullen vermoedelijk zelf zeggen: èn mannen èn titels.

We moeten zorgen, dat de hoofdzaak steeds domineert en d e s v e r e i s t voor hare handhaving al het andere ten offer brengen: stijlvolle gebouwen en stijlvolle samenkomsten. Het beginsel gaat steeds voorop. Maar nu niet het bijkomstige verwaarlozen! Al is het bijkomstig — het i s er toch, en heeft daarom recht op een juiste behandeling. Wie geen stijlgevoel heeft, beware over deze dingen een bescheiden stilzwijgen — zoals iemand zonder muzikaal gevoel zwijgt, als het gaat over de zuiverheid of onzuiverheid van het orgel, en een benoeming tot dirigent van een zangkoor bepaald zou moeten weigeren. Men moet niet meepraten over dingen, waar men geen gevoel, geen aanleg of kennis van heeft, opdat men zulken door „bijkomstigheden" niet afstote, die er wèl gevoel voor hebben. „Verderf niet om een mondvol spijs het werk Gods" en sta het werk des Heeren niet in de weg, door stijlloosheid te begunstigen.

L.

VERSCHUIVINGEN

De vorige keer hebben wij ons verblijd over een getuigenis over onze Russische broeders en zusters. Onwillekeurig vragen wij ons af, hoe het toch wel in Rusland zelf mag wezen. Ons interesseert dan vooral het antwoord op de vraag: mogen onze geloofsgenoten in alle vrijheid vergaderen en prediken? In Het Zoeklicht van 6 April j.l. lazen we van een Rooms priester, die aan het Amerikaans gezantschap te Moskou een twaalftal jaren verbonden was geweest en aan een journalist in Amerika vertelde, dat alle erediensten in Rusland gelijkelijk ondersteund werden. Toen het oorlogsgeweld al dichter Moskou naderde, kwamen honderden Russische soldaten tijdens hun frontverlof in de kerk, om daar hun gebeden tot God op te zenden. Hij vertelde ook, dat de Lutheranen, Baptisten en de Evangelie-christenen gemeenschappelijk een protestantse kerk gebruikten. Verder vonden we nog het bericht in vermeld blad, dat „de talrijke Baptisten een maandblad mogen uitgeven onder de titel „Broederlijke Boodschap". Overigens horen wij wel erg weinig. Konden wij er maar eens heen gaan, òf konden onze broeders van daar maar eens tot ons komen.

* * *

Wij citeerden de vorige keer een bericht van een Nederlander, die enige eigenschappen der Russische christenen noemde. Wij noemden toen alleen het positieve en lieten iets anders weg, dat wij nu willen aanhalen: hun geloofsleven wordt openbaar in (en nu volgt het tweede deel): het zich afscheiden van de wereld, zich onthouden

van dansen, bioscoopbezoek, niet roken, geen sterke drank drinken, geen polka-haar dragen, enz.

Waarom lieten we dat weg? Bang om er over te gaan schrijven?

Wij hebben geen eigen, in elk geval geen geschreven, dogmatiek. Ieder kan zich in dat opzicht onder ons naar hartelust uitleven, mits hij zich maar houdt aan het Woord en zich daaraan onderwerpt. Natuurlijk is er een ongeschreven geloofsbelijdenis, maar er zijn weinigen, die daartegen in verzet zijn. Waar echter niets bepaald is, kan van niemand gezegd worden, dat hij overtreedt. Wij bezitten evenmin een werk over ethiek. Op die wijze heeft nog niemand ons de weg gewezen. Wel heeft ieder zo zijn eigen gedachten, maar niemand bundelde ze formulerend samen. In de praktijk putten onze herders en leraars uit de bijbel, misschien nog uit een of ander handboek, maar voor het grootste gedeelte zullen ze terugvallen op opvoeding, ervaring, op de algemeen geldende leefregels, die door de meerderheid aanvaard worden. In ons geval: vaak door de meerderheid der Baptisten.

Nu was de houding der Baptisten, voor zover ik dat kan nagaan, enige tientallen van jaren geleden ten opzichte van „wat mag en niet mag" ongetwijfeld van gestrengere aard. Men geleek meer op de Russische broeders: zich afscheiden, onthouden. Misschien sproot die houding voort uit de laksere opvattingen omtrent leefwijze van sommige kerkelijke richtingen, misschien ook uit een ergerlijk misbruik der wereld van sommige genotmiddelen. Wij denken daarbij aan sterke drank. Wij nemen aan, dat de Russische baptisten geen wodka drinken, nemen ook aan, dat de Nederlandse Baptisten geen Bols gebruiken. Ten opzichte der zwak-alcoholische dranken constateren wij enige verschuiving. Het is niet zo heel erg, als men eens een glaasje bier neemt of wijn. Het kan wel zijn, dat deze opvatting maar incidenteel is, maar men ontmoet ze toch. Eenzelfde verschijning, verschuiving is er ten opzichte van het volgen der mode, van het bezoeken der bioscoop, van de Zondagsheiliging. Er is meer openheid tegenover de geneugten buiten de kerk.

Moet de sirene loeien? Dreigt er gevaar? Ongetwijfeld lijkt het veiliger eenvoudig een categorisch verbod uit te vaardigen: afscheiden, nergens aan mee doen, afstand bewaren. En er zouden bijbelwoorden genoeg te vinden zijn, die deze houding schijnen voor te schrijven. Alleen bekruipt ons dan als nieuw-testamentische christenen het gevoel, dat we met de Sinaï voor elkaar hopen te brengen, wat de genade niet tot stand heeft kunnen brengen. Want dan zal het niet bij een tiental voorschriften, ge- of verboden kunnen blijven; dan zal die lijst gedurig aanvulling behoeven en hebben wij meteen een bron van strijd aangeboord; want menselijke voorschriften zijn onvolmaakt, tijdelijk en verstarren tot ijsklompen. Dus moet ieder het maar zelf weten? Dus kan de gemeenschap, onze gemeenschap, geen algemene leefregels opstellen, waaraan de enkeling zich kan houden? Jawel. Maar niemand is gehouden zich daaraan te onderwerpen. Wie meer wil weten over de vrijheid eens christenmensen leze de Galatenbrief.

Zijn die verschuivingen in opvattingen toe te juichen? Dat aarzel ik zonder meer te beamen. Wanneer dat zou openbaren een grotere individuele zelfstandigheid, staande onder de tucht van het Woord en den Geest, dan valt er niets te protesteren. Zouden wij echter daarin een verwereldlijking moeten zien, dan restte ons niets dan verootmoediging. Dan helpt ook geen: terug tot de wet — dan helpt alleen het buigen voor den Heer en het vragen of wij misschien de weg kwijt geraakt zijn, onze taak verzaakt hebben, de bronnen van het geestelijke leven verstopt zijn door de stof en de stenen van onze tijd.

Huizinga.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XIV.

Hoofdstuk 8 : 14—25.

Ter Oriëntering.

Hoe moest de gemeente staan ten opzichte van het geschil: Joden-Samaritanen? Gods daden geven het antwoord. Hij sloopt de barricaden. Samaritanen ontvangen dezelfde genade, die de bekeerlingen uit het Jodendom ontvingen. Dan wordt hier op een ernstige wijze de staf gebroken over het toen wijd verbreidde kwaad, de godsdienst te gebruiken als een bron van inkomen. Vergl. Mat. 10 : 8; I Tim. 6 : 5, 6. N. Vert.!

I. *De Evangelisatie-arbeid Goddelijk goedgekeurd.* Vers 14—17.

De Apostelen voelden zich verantwoordelijk voor alle arbeid, die in de Naam van Christus geschiedde. Ook Samaria behoorde tot het hun aangewezen arbeidsveld. Daarom worden twee Apostelen uitgezonden om de arbeid in Samaria in rechte banen te leiden. De bekeerde Samaritanen waren gedoopt. Een sprekend bewijs, dat ze nu ook door God waren aangenomen, was niet gekomen. Dat was hier nodig. Hetgeen hier gebeurd was, was het betreden van een nieuwe weg. Was dat goed? Dat moest op overtuigende wijze aan het licht gebracht worden. En dat kon niemand dan God alleen. Dus bidden de Apostelen om goddelijke bevestiging van dit jonge werk. Vers 15. Zo was de jonge gemeente te Jeruzalem als werk Gods openbaar geworden. Zo moest het ook hier gebeuren — gelijk later te Cesarea bij de eerste bekeerde heidenen. De bekeerde Samaritanen ontvangen den Heiligen Geest gelijk de gemeente te Jeruzalem Hem op den Pinksterdag ontving. — Nu had God aan dat werk Zijn zegel gehecht. Geen woord van afkeuring over opneming van Samaritanen in de Gemeente van den Christus mocht nu meer gesproken worden. God had „ja!" gezegd.

II. *Geest en Geld.* Vers 18—24.

Van groot belang zijn deze verzen. De wereld, die de Apostelen betraden, was door en door corrupt. Er werd handel gedreven in godsdienst. Bedriegers beschouwden de godsdienst als een bron van inkomen. Mensen, te lui om te werken, geloven, dat vrome woorden ronddragen, een gemakkelijke kostwinning is. „Reizende predikers", die bij de huizen langs gingen, bewerende, dat ze over geheimzinnige krachten beschikten, kende de oude wereld er velen. — Let op, hoe het N. Testament er op bedacht is, dat de Evangelieverkondigers nimmer met deze parasieten verwisseld zouden kunnen worden. Raadpleeg hierover ook 't boekje „De Leer der Twaalf Apostelen" (begin 2de eeuw), waarin gezegd wordt, dat als iemand zich in een stad of dorp als „profeet" aanmeldt, en drie dagen blijft, hij een valse profeet is. Vraagt hij om geld, ook dan is hij een valse profeet. En verder wordt daarin gezegd:

GEEN TIJD VOOR DE ZENDING?

Bij de meesten van ons blijft er naast hun gewone dagelijkse bezigheden niet veel tijd over voor andere dingen. Ons werk vraagt ons heiemaal en we geven er ons graag geheel aan, daarbij dan menende, dat onze tijd volkomen bezet is. Toch hebben we, misschien zonder dat wij het zelf weten, heel dikwijls een ogenblik over, dat voor andere dingen kan worden gebruikt. Het zijn maar een paar minuutjes per dag misschien, maar bij elkaar genomen zullen ze resultaten kunnen afwerpen, die blijvende waarde bezitten. Gelooft u dit niet?

Neem eens een grote kist, en doe er zoveel voetballen in als u wilt. Spoedig komt er een moment, dat u moet zeggen, dat er niets meer bij kan. Maar er is kleiner materiaal. Neem knikkers en u zult zien, dat er nog heel wat tussen de open ruimten rollen. Dan komt er weer een moment, dat u tot de conclusie moet komen: „De kist is vol, er kan niets meer in". Nu is hij werkelijk vol, zonder twijfel, maar tóch is er nog ruimte. Er kan geen knikker meer bij, laat staan een voetbal, maar u zult ontdekken, dat er nog heel wat ponden zand nodig zijn, voordat u wéér zult durven beweren, dat de kist vol is.

En zelfs nu is er nog ruimte!! Waar geen voetbal, geen knikker, geen korreltje zand meer bij kan, daar is nog plaats voor diverse liters water, die allemaal nog in die „volle" kist kunnen.

Waar geen plaats meer over is voor grote dingen, daar is misschien nog wèl plaats voor kleine; waar kleine niet meer kunnen binnenkomen, daar kunnen zeer kleine nog hun weg vinden, en waar deze buitengesloten worden, daar vinden de allerkleinste nog ruimte.

Zeg nóóit: „Ik heb geen tijd voor de zending".

Het is misschien niet mogelijk voor ons om „grote dingen" voor de zending te doen, maar er kunnen wel heel veel van die kleine zijn, die verricht kunnen worden. Laten wij niet denken, dat, wanneer we onze bijdragen hebben gegeven, zendingsvergaderingen hebben bezocht, het Zendingshoekje uit „De Christen" hebben gelezen, onze gebeden tot God hebben opgezonden voor zending en zendelingen, dat we nu alles hebben gedaan, wat we konden doen.

Wanneer we de gebruikelijke manieren om ons nuttig te maken, hebben geprobeerd, waarom dan niet een keer de ongebruikelijke te proberen? Liefhebbende harten en gewilige handen vinden aan alle kanten gelegenheid om te helpen. Laten wij het tot gewoonte maken, te denken aan de zending, dan zal het wèrken voor de zending vanzelf volgen. Hoevelen denken, door de gejaagdheid van hun leven, niet meer aan de toestand, waarin de heidenwereld verkeert; aan haar grote noden, aan de hoeveelheid werk, die daar moet worden gedaan, en aan de gebrekkige hulp, die het moederland geeft; aan de zendelingen, die daar de hitte en de last dragen en onder de grootste moeilijkheden hun werk verrichten.

Zelfs zij, wier tijd het meest bezet is, hebben gelegenheid aan dit onderwerp enige gedachten te wijden (meer hoeft niet), wanneer zij naar hun werk gaan of er van terugkeren. Dat is tijd, die nog gevuld kan worden! Dat is tijd, die waardevol is! Vul deze tijd met gedachten aan de zending. Op deze wijze kan zelfs een slapeloze nacht zijn nut hebben. Zulke zendingsmeditaties zijn als het zand, dat tussen de knikkers loopt, waar wij allang de overtuiging hadden, dat de kist van onze tijd „vol" was.

Gedachten moeten echter voedsel hebben om te kunnen leven. Lees daarom in uw vrije ogenblikken zendingslectuur.

Allen, die zich vóor de zending interesseren, moeten zich tot taak stellen om overal waar mogelijk een zendingssfeer te scheppen. Ouders kunnen in dit opzicht zo heel veel doen. Een zendingsatmosfeer moet als het ware in ieder Christelijk huisgezin *voel*baar zijn. Hebt u daar-

---

„Maar al wie zegt in (den) Geest: geef mij geld of iets anders, gij zult naar hem niet luisteren".

Simon werd openbaar als iemand, die ten onrechte gedoopt was. Hij „*denkt in geld*". „*Uw geld zij* met u ten verderve", d. i. uw geld wordt de oorzaak van uw verderf. God laat niet met zich handelen. Hij „verkoopt" niet, zie Jes. 55 : 1. Het was de ziekte en de zonde van Jodendom en heidendom beide, dat ze de verhouding tot God op wederkerigheid wilden grondvesten: w ij wat (geld, goede werken, lijden, bidden en dergelijke), en G o d geeft in ruil daarvoor Zijn heil.

Petrus is Evangeliebode. Zijn heilige verontwaardiging doet hem niet vergeten, dat hij drager is van de boodschap van genade. Die genade verkondigt hij Simon. Petrus wijst den in zondig joodse en heidense verblinding bevangen zondaar, de heilsweg: bekeer u en bid om vergeving.

Simon's houding maakt de indruk van boetvaardigheid: hij protesteert niet. Merk echter wel, dat *hij* niet zelf bidt, maar dit liever door de Apostelen laat doen. De latere gegevens, ons door de geschiedenis verstrekt, luiden niet gunstig voor dezen Simon.

III. *De terugkeer der Apostelen.* Vers 25.

In die stad hebben de Apostelen het Woord des Heeren betuigd. Daarmede zal bedoeld zijn de openbare verkondiging. Daarbij getuigt de Heilige Geest door de mond van Christus' boden. Ook „spraken" zij het : dat ziet allicht op de gesprekken, die zij met enkele zielen en groepen hadden over de heilsweg.

Zij betrekken op de weg naar Jeruzalem nu zelf de Samaritanen in Gods heilswerk! De vijandschap was teniet gedaan en verdween nu zienderogen.

Vragen:

1. Zal het werk goed gaan, dan moet er orde heersen; is er zonder autoriteit wel orde mogelijk? Vergel. I Petr. 5 : 5.
2. Welke aanwijzing hebben wij in die daad der Apostelen voor de *stichting van nieuwe gemeenten?*
3. Waarom moest in dit geval de Heilige Geest op kenbare wijze op de gedoopten nederdalen?
4. Naar welke „post' in de gemeenten zal Simon verlangd hebben? Vers 19.
5. Waarom schuilt er in het geld een gevaar voor ons geestelijk leven?
6. Hoe handelt een dienaar van Christus met een zondaar? Vergel. 20-22.
7. Waarom bad Simon niet zelf?
8. Waarin onderscheidt de prediking zich van het huisbezoek?
9. Waarom is onze verhouding tot het geld zulk een belangrijke toetssteen voor ons geestelijk leven?
10. Wanneer zit het geld den Geest in de weg en wanneer dient het den Geest?

L.

voor geen tijd? Waarom vertellen we onze kinderen dan wel de heldendaden uit onze Vaderlandse geschiedenis, terwijl we hen onwetend houden wat betreft de grote gebeurtenissen uit de geschiedenis der zending? Onze kinderen weten precies wie Michiel de Ruyter was, of Piet Hein en wat zij gedaan hebben, maar kennen ze ook namen als Nommensen, Carey, Livingstone, Albert Schweitzer??

Juist moeders kunnen veel doen om een zendingsgeest aan te kweken onder de kinderen. „Moeders", zegt Ds. Pierson, „houden de sleutel van het heiligdom, doordat zij de gelegenheid hebben om de jonge karakters te vormen en toegewijde mensen te kweken voor het werk van God." De moeder van Livingstone had het zich tot gewoonte gemaakt om haar zoon geschiedenissen te vertellen over de zending en de zendelingen. En ook bij vele anderen is na te gaan, hoezeer het de invloed van hun moeder is geweest, waardoor later aan de rij van zendelingen een kon worden toegevoegd.

En wat kunnen onze Zondagsscholen prachtig meehelpen om een Zendingsatmosfeer aan te kweken! Vele van onze Zondagsscholen hebben al een vaste Zondag in de maand, die aan de Zending is gewijd. Anderen moeten zeer zeker dit voorbeeld volgen.

De leiders van de knapenverenigingen en niet minder de leidsters van onze meisjes, hebben hier eveneens prachtige kansen. Vertel de jongens en meisjes wat onze Zendingshelden daar in den vreemde gepresteerd hebben. Zorg er voor, dat in de verenigingsbibliotheken zendingsboeken aanwezig zijn. Kortom: Schep een Zendingsatmosfeer!

O, hoeveel mogelijkheden zijn er niet om iets voor het Zendingswerk te doen! Een zendingspreek, een zendingsbazar, een zendingscollecte, een lezing over de zending, en honderd dingen meer, die we allemaal zèlf kunnen vinden, wanneer we van nu af aan de zending gaan beschouwen als het zand, in de kist van onze bezigheden. Heus, het kan er nog bij.

J. Benne.

De aanleiding tot bovenstaand stukje was het artikel „Good measures — and methods" uit „The Layman" van Oct. 1938 en is een bijdrage voor het belangrijke werk van de U. Z. C.

KINDERUITZENDING NAAR DENEMARKEN.

In verband met bovenstaande moet iets rechtgezet worden, opdat geen onschuldige(n) de dupe wordt(en) van het feit, dat een artikel onder hierbovenvermeld hoofd in het nummer van 10 Mei verscheen, terwijl in het bericht stond, dat diverse formulieren voor 9 Mei in het bezit van br. Scholte, Vriescheloo, moesten zijn. Br. Scholte heeft daardoor moeilijkheden gekregen. Men meende, dat hij zijn artikel te laat ingezonden had. De eindredacteur had tijdig de kopie voor het nummer van 3 Mei en zond deze tijdig naar den drukker. Dezen wordt zorgvuldig opgegeven, welke kopie geplaatst moet worden en welke eventueel kan overstaan. Tot onze schrik ontdekten wij, br. Scholte en ondergetekende, dat het bericht over de kinderuitzending miste. Den drukker werd opgedragen, de e.k. week te vermelden, dat buiten schuld van br. S. en E. R. het bericht eerst nu, (10 Mei) geplaatst werd. Het bericht werd geplaatst, doch zonder de opgegeven bijvoeging. Daardoor heeft br. Scholte nu moeilijkheden.

Noch op hem, noch op de redactie rust de schuld van deze aangelegenheid. E. R.

VOL GOEDE MOED

2 Cor. 5 : 1—9.

Het leven is: een krijgsbanier door goede en
kwade dagen,
gescheurd, gevlekt, ontvallen, schier kloekmoedig
voorwaarts dragen.
Men tuimelt wel, en wonden krijgt men dikwijls,
dichte en diepe:
't en vlucht geen weerbaar man! Die strijdt,
of hem de dood beliepe.
Het leven is: geen vrede alhier, geen
wapenstilstand vragen!
Het leven is: de kruisbanier tot in Gods handen
dragen.

Het leven? Aangaande dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren, of, zo wij zeer sterk zijn, tachtig jaren; en het uitnemendste van die is moeite en verdriet; want het wordt snellijk afgesneden en wij vliegen daarheen.

Het leven? Daarna opende Job zijn mond en vervloekte zijn dag. De dag verga, waarin ik geboren ben, en de nacht, waarin men zeide: Een knechtje is ontvangen. Die dag zij duisternis.

Het leven? Het is al ijdelheid. Wat voordeel heeft de mens van al zijn arbeid? Wij bouwen huizen, planten tuinen, maken straten en steden, leggen wegen als bandijzer rond de aarde. Wat heeft toch de mens van al zijn arbeid en van de kwellingen zijns harten?

Wij worden hartgrondige pessimisten als we ons verstand gaan gebruiken. Want er is stemme noch antwoord, als wij de vraag stellen: Vanwaar ben ik? Wie ben ik, Waarheen ga ik? Wat is de zin van mijn leven? Dan zitten wij mensen elkaar wat aan te staren en sommigen trachten zichzelf en ons al orerende wel wat vonkjes in de duisternis te verschaffen, maar geen antwoord bevredigt. Het leven is een hopeloos geval, een ondoordringbaar vraagstuk, dat afgesloten wordt met een wegglijden of wegstorten in een beklemmende nacht. Want aan het einde van dat, wat wij leven noemen, staat dat, wat wij dood heten. Dat wil niet zeggen, dat dood het einde is. Er zijn wel mensen, die zulks beweren. Het is dan ook maar een beweren. Of het zo is, weten zij niet.

Waar halen sommige mensen nog levenslust vandaan? Men kan natuurlijk proberen alle overwegingen en vragen terzijde te schuiven en eten, drinken en vrolijk zijn. Niet omzien. Een non-stop-programma van je leven maken. Totdat het dan toch een keer ergens stopt.

Anderen hebben een natuurlijk optimisme en zij lachen in de regen, want straks zal de zon schijnen. Ze hebben tevens iets van den idealist in zich, die altijd nog weer hoop koestert, op betere tijden, betere omstandigheden, een betere wereld. Totdat de dag aanbreekt, dat hun luchtig bouwwerk door de razende vloeden en rovende machten weggevaagd wordt.

Christenen zijn mensen, die ongelofelijk pessimistisch over de wereld en de mensen denken en die tegelijkertijd vol optimisme de toekomst tegenleven. We lazen van Paulus enige woorden. In verzen hiervoor heeft hij het over het leven, zoals hij dat moet leven en dat was niet gemakkelijk. En toch is er in hem dat verhevene, innerlijk onkwetsbare. Hij voelt ook wel de honger en de dorst, de koude en de hitte, de geselslagen en gevangenisellenden, maar hij neemt het en laat bij ieder de indruk achter, dat ze hem er nooit mee hebben. Eenzelfde houding heeft hij tegenover de dood, die hem soms rakelings passeerde. De dood, zegt hij, gaat tegen de draad in. We zien er tegen aan. Niet dat het het einde van ons leven betekent,

want dan was heel dit leven niets waard, zinloos en onverdragelijk. Neen, het leven gaat verder, God zij gedankt. Maar we zijn wat bang, zoals de varensgasten van Columbus, die de onzekerheid niet verder in durfden. Paulus zou het zo graag willen, dat hij niet sterven hoefde, maar dat hij in een punt des tijds, een ogenblik volkomen getransformeerd werd; overkleed worden, niet ontkleed. Maar hoe ook, en dat is het voornaamste! het leven gaat verder. En door Gods genade gaat het heerlijk verder. Dit leven van God ontvangen, is ondanks de misère, die de zonde er in bracht, nog zo, dat we er veel voor over hebben het te bestendigen. Het andere leven is de hoop der christenen. Ze verachten dit niet, maar verwachten het andere, grotere. Zo heeft God het beloofd. Zo hebben zij het gezien in hun Heer Jezus. Leven, onbegrensd, machtig.

Het leven? Vraag het een niet-gelovige, wat hij onder het leven verstaat en gij zult versteld staan over het antwoord. Gij zult u verbazen hoe iemand, op zulk een kleine basis rustende, zich door dit tranendal heenslaat. Naar niets en nergens heenlevend. Hoe zalig is het volk, dat naar Zijn klanken hoort. Er valt licht van de overkant onze ramen binnen, broeders. We moeten straks overgezet worden. De mensen zeggen, dat de zon ondergaat. De zon gaat niet onder en zo min zullen wij in nacht en nevel verdwijnen. Denkt gij, dat God ons geschapen heeft om te sterven? Hij formeerde ons ten leven en het door de dood bedreigde leven is heerlijk verlost door den Overwinnaar Jezus Christus, Die den laatsten vijand versloeg en ons liet zien, dat het leven zin heeft. In Zijn sterven ligt onze redding, in Zijn opstanding onze verheerlijking. Wij zijn vol goede moed. Het gaat naar de eeuwige dag. Die hoop moet al ons leed verzachten.

Huizinga.

Hoe gaat het met Ds. De Jong? Zo zullen de lezers van ons blad wel eens gevraagd hebben. Met dank aan God kan ik u mededelen, dat de uitslag van het geneeskundig onderzoek aan het Consultatiebureau voor t.b.c., boven verwachting verblijdend is geweest. Er is vastgesteld, dat mijn longen volkomen goed zijn, dat er geen vocht meer aanwezig was; en het bloedonderzoek wees uit, dat de kwaal bijna genezen was. Dus: geen vrees voor t. b. c. meer en na enkele maanden, zo de Heer wil, langzaam weer beginnen. Deelt ge in de blijdschap van mijn gezin en de gemeente 's-Gravenhage, ga dan met ons den Heere danken.

Jac. de Jong.

GEMEENTE-BERICHTEN

ZANDBULTEN.

Zondag 5 Mei, in de middagdienst, nam onze voorganger, br. K. Baptist, afscheid van de gemeente te Zandbulten. Ons kerkje was tot in alle hoekjes bezet, vele broeders, zusters en vrienden waren gekomen om de afscheidsdienst bij te wonen.

Als uitgangspunt voor de afscheidspredikatie was genomen Exodus 14, de verzen 14 en 15. De Heer zal voor u strijden en gij zult stil zijn, en van vers 15: Zeg den kinderen Israëls, dat zij voorttrekken. Met grote aandacht werd geluisterd naar deze blijde boodschap. Br. Baptist bemoedigde ons met deze woorden om niet stil te staan op onze levensweg, maar dat we zouden voorttrekken gelijk de kinderen Israëls, al is de weg ook moeilijk. Met onzen Heer en Meester kunnen en zullen we overwinnen.

Nadat br. Baptist zijn preek beëindigd had, sprak namens de gemeente br. oud. Schotanus nog een enkel woord van waardering en sprak de beste wensen uit voor de nieuwe arbeid in Pernis.

Verschillende afgevaardigden waren aanwezig, van de Herv. Kerk, beide hoofden der Herv. en Geref. school; namens het gemeentebestuur van Kollumerland sprak de secretaris Kruizinga. Ook waren vertegenwoordigers aanwezig van onze zustergemeenten Leeuwarden en Noord-Bergum, die eveneens het woord tot voorganger en gemeente richtten.

Staande werd onzen voorganger nog toegezongen Ps. 121 vers 4, waarna velen gebruik maakten van de gelegenheid, om onzen voorganger en gezin de hand te drukken. Des avonds om 8 uur werd in meer intieme kring afscheid genomen van br. Baptist en gezin. Uit alles bleek, dat er in 6½ jaar banden waren gelegd, die niet gemakkelijk gebroken konden worden. De avond werd gevuld met zang, enkele toespraken en voordrachten. Namens de gemeente werd onzen voorganger nog een mooie leeslamp aangeboden; ook de verschillende verenigingen hadden nog een klein blijk van waardering. Aan het einde van deze avond hebben we met elkaar br. Baptist's verjaardag nog gevierd, daar hij op 6 Mei jarig was. Het was ondanks het scheiden, toch nog een goede avond, die we in den geest der liefde mochten houden, ter ere van onzen Zaligmaker.

Voor we naar huis gingen, ging br. Baptist ons voor het laatst nog voor in dankgebed, waarna allen br. Baptist en gezin nog even de hand drukten.

N. L., secr.

's-GRAVENHAGE-OOST.

Het gaat de gemeente goed. Wij ervaren 's Heeren zegeningen en trouw. De diensten in de gemeente en haar verenigingen vinden geregeld plaats en worden goed bezocht.

Onze voorganger, Ds. Doornkamp, was enige weken in Denemarken met het kindertransport en ook in Juni-Juli zal hij zich weer enige weken daarheen begeven, om de terugreis der kinderen te regelen.

Hierdoor is de gemeente enige weken verstoken van de geregelde prediking. Maar wat vooral een grote zorg is voor de gemeente is wel het feit, dat onze voorganger ongeveer half Augustus zijn arbeid hier in de gemeente neerlegt. Ten eerste om vacantie in Engeland door te brengen en verder ter nadere oriëntering op zijn toekomstig arbeidsveld.

Voor ons is het echter de vraag, of het bij een zo ernstig tekort aan voorgangers, verantwoord is deze stap te ondernemen. Wij geloven, dat de Heer Zijn gemeente bewaart en dat Hij ons ook verder leiden zal. Van Hem is onze verwachting ook voor de toekomst.

De secretaris: H. J. Steenbergen.

ALMELO.

Zondag 12 Mei was een feestdag voor onze gemeente. Het was namelijk de dag, waarop Ds. D. Slort zijn intrede deed in onze gemeente. Het schone weer verhoogde onze feeststemming. Bij de morgendienst, waarin Ds. Slort werd ingeleid door onzen vorigen voorganger, Ds. Hooghwinkel, was ons kerkgebouw tot de laatste plaats bezet.

Ds. Hooghwinkel sprak in deze morgendienst uit het Evangelie naar Johannes, hoofdstuk 21, waar ons verhaald wordt hoe Jezus tot driemaal toe aan Petrus vraagt: Hebt gij Mij lief? Naar aanleiding van deze woorden werden wij er op gewezen, dat wij steeds met liefde vervuld moeten zijn jegens elkander en elkaar in liefde moeten dragen. Na de predikatie van Ds. H. werden aan gemeente, kerkbestuur en Ds. Slort de gebruikelijke vragen gesteld, welke allen instemmend werden beantwoord. Hierna knielde Ds. Slort, tezamen met br. ouderling van Vonno, neer

en werd het gebed door Ds. H. uitgesproken en door de gemeente na het gebed gezongen: Dat 's Heeren zegen op u daal'. Ds. H. stelde het knielen te zamen met den ouderling voor als een huwelijk, dat gesloten wordt tussen voorganger en gemeente, waarbij de ouderling de gehele gemeente vertegenwoordigde.

's Middags om 3 uur was de kerk weer geheel gevuld en wij mochten als intredepreek van Ds. Slort beluisteren een woord naar aanleiding van 1 Cor. 2 : 2: „Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus en Dien gekruisigd". Ds. Slort zeide: Als een boek geschreven wordt, begint dit meestal met een inleiding en hierna volgen de hoofdstukken; zo sta ik ook hier voor u. Deze middag is een inleiding van hetgeen ik u in de toekomst hoop te prediken. Wij werden verder bepaald bij het werk, dat Paulus te Corinthe deed en nu ben ik geen Paulus, maar ook ik wens u niets anders te brengen dan Jezus Christus en Dien gekruisigd. Hiermede beëindigde Ds. Slort deze preek, die met aandacht werd beluisterd. Namens kerkbestuur en gemeente sprak ouderling van Vonno den nieuwen voorganger toe. Ook de gemeente te Delfzijl was vertegenwoordigd en namens die gemeente sprak br. Engelsman hun vroegeren voorganger en de gemeente Almelo goede woorden toe. Ook het college van B. en W. was vertegenwoordigd, alsook de kapitein en kapiteine van het Leger des Heils. Verder waren een paar schriftelijke gelukwensen binnengekomen van plaatselijke kerkgenootschappen en ook van Evangelist Tammeling, voorganger der gemeente te Noord-Bergum.

Namens de U. C. was br. Olijslager aanwezig en door dezen werd de gelukwens der U. C. overgebracht en werden er verder nog enkele woorden door dezen broeder aan toegvoegd. Ds. Slort sprak hierna een dankwoord tot de verschillende vertegenwoordigers, tevens tot zijn bevestiger, Ds. Hooghwinkel en sprak hierna de zegenbede uit.

's Avonds hadden wij nog een begroetingssamenkomst, waarin de afgevaardigden van de gemeenten te Apeldoorn, Arnhem, Enschede, Deventer en Hengelo de gelukwensen van hun gemeenten overbrachten; ook Ds. Brongers sprak als collega een kort woord, eveneens evangelist Slort, de broeder van Ds. Slort, werd in de gelegenheid gesteld een woord tot de nieuwe gemeente te richten, waarin Ds. Slort in de toekomst hoopt voor te gaan. Ook namens al de verenigingen spraken afgevaardigden en werden cadeaux aangeboden. Verder werd de avond afgewisseld door zang van de zangvereniging en het mannenkoor, door samenspraken en voordrachten. Dankbaar gestemd gingen wij 's avonds huiswaarts in de overtuiging, dat God, die ons zo spoedig een voorganger weer schonk, het verder alles wel zal maken en ons veel zegen wil schenken.

Namens de gemeente, met hart. br.gr.

B. de Roo, secr.

HENGELO WACHT!

De ouderen hebben het meegemaakt, de jongeren weten het: de N. B. J. B. is in Hengelo geboren. Zoals iedere goede burger voelt voor zijn geboortegrond, en verlangt het eens terug te zien, zo zal het de N.B.J.B.-ers gaan.

Na de donkere jaren gaan wij voorwaarts.

De eerste grote nationale vergadering is in Hengelo!

Komt, gij ouderen, om nog eens met ons te vergaderen, te luisteren, te zingen, te genieten.

Komt, gij jongeren! Juist op jullie wordt gerekend.

Kom zelf, neem je kameraad mee. Er wordt op jullie gerekend. HENGELO WACHT!

BEROEPINGSWERK.

De gemeente te Delfzijl bracht een beroep uit op Ds. Huizinga, wonend te Leeuwarden.

Mededelingen

Zusterhulp hoopt weer voor het eerst na zes jaar een Conferentie te houden en wel D. V. op 26 Juni te Stadskanaal.

In verband met de vele voorbereidingen verzoeken wij alle afdelingen zo spoedig mogelijk, liefst vóór 31 Mei, op te geven aan onderstaand adres: met hoeveel leden zij denken te komen, en voor hoeveel zusters er voor logies moet gezorgd worden onder opgave van leeftijd. Ook zij, die bij familie of kennissen logeren, geven dit even op aan onderstaand adres:

Boerendiep 14, Stadskanaal. G. Kruit-Bodewitz.

De gemeente te Zandbulten deelt mede, dat de intrede van br. S. Slort zal plaats vinden D. V. Zondag 26 Mei.

Bevestiger zal zijn Ds. D. Slort van Almelo. De diensten voor die dag zijn als volgt: v.m. 9 uur bevestiging, n.m. 2 uur intrede en 's avonds 8 uur begroetingsavond.

Hartelijk nodigen wij broeders en zusters, vooral van onze omliggende gemeenten, uit, deze dag in ons midden te zijn. Mochten er zijn, die logies van node hebben, dan schrijft u maar even aan ondergetekende en wij zorgen er voor. Als u komt, schrijft dan even wanneer en hoe lang u logies wenst.

Namens het bestuur,
Zwagerveen 74. N. Lourens, Secret.

ADRESWIJZIGING.

Het adres van Ds. D. Slort luidt thans: Acaciaplein 3, Almelo.

DANKBETUIGING

De Familie Hof te Deventer dankt hierbij allen, die hun gelukwensen zonden, ter gelegenheid van de herdenking hunner 50-jarige echtvereniging.

Hedenmorgen, zeer plotseling, ontsliep in den Heere, onzen broeder

Jurrien Eisinga

in de ouderdom van 52 jaar.

Namens de gemeente Treebeek.

13 Mei 1946.

26 Mei hopen onze lieve Ouders en Grootouders

Kies Bos

en

Jantje Hesseling

de dag te herdenken van hun 45-jarige echtvereniging. Dat God hen nog lang mag sparen is de wens en bede van hun liefhebbende

Kinderen, Behuwden Kleinkinderen.

Nw. Pekela
Zuidwendingerweg 26

J. Banninga

en

K. Pleyzier

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats vinden D.V. 27 Mei. Huwelijksinzegening in de Vrijz. Herv. Kerk te Delfzijl, des nam. te 2.30 uur, door den Weleerw. Heer Ds. D. Slort, Bapt. Predikant te Almelo.

Delfzijl Houtstek, Kerkstraat 13.

Zo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

Jan Adema

en

Antje Meetsma

den 28 Mei 1946 hun 25-jarige echtvereniging te herdenken.

Dat ze nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen.

Zwaagwesteinde
Mei 1946

Gelegenheid om te feliciteren: 's avonds half acht.

IMPRIMATOR-HAARLEM

VRIJDAG 31 MEI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2795

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Het lied der hope

Ps. 72.

Deze psalm bevat een gebed voor den koning. Het Nieuwe Testament leert, dat niet te vergeten en, ofschoon de macht der vorsten in onze dagen wel zeer beperkt is, willen wij daaraan denken. Wij zijn vaardig genoeg om te critiseren, laten we ook bewijzen, dat we iets van hunne en onze verantwoordelijkheid beseffen en voor hen bidden. Wij zijn ten opzichte van alle menschen zeer karig met lof. We schijnen altijd maar bevreesd te zijn, dat lof zal schaden en bedenken misschien te weinig, dat afkeuringen ook schade kunnen berokkenen. In dit lied looft de zanger op uitbundige wijze de toekomstige regering van den nieuwen koning. Loopt u de verzen maar eens langs. Er zal recht zijn en vrede. En wat is dat al veel. Dat is eigenlijk al genoeg. Wij zouden zeggen: meer begeren we niet. Waar die beide genoten worden, daar is blijdschap en gerustheid. Er wordt hier gesproken over de uitgestrektheid van het rijk. Ja, het zal gaan tot de einden der aarde en de machtigen zullen komen met geschenken. Zijn hof zal het middenpunt worden en alle wegen zullen aanvangen en hun einde vinden in de stad des konings. De ellendigen, die altijd in de schaduw voortkwijnden, zullen in de zon gezet worden en de verdrukten zal hij verlossen. Zelfs de natuur zal overdadige vrucht geven. Een handjevol koren zal een gewas geven, dat, wanneer de wind er over vaart, zal ruisen, alsof die door de toppen der geweldige wouden op de Libanon ging.

Salomo heeft wel een grote hoogte bereikt, maar hij faalde om dit beeld te verwerkelijken. Hier zou overigens ieder mens te kort schieten. Maar niettemin — de droom is er. Wij moesten misschien zeggen: het gezicht, het visioen. Nietwaar, hoe graag lezen wij deze woorden. Ze streelen het vermoeide hart, dat door de werkelijkheid murw geslagen is. Wat is de wereld in alle eeuwen toch weinig veranderd. De wensen, die duizend, twee duizend, drie duizend jaren terug gekoesterd werden, zijn nog nimmer vervuld en blijven onverminderd sterk. En door al die jaren is het lied der hope gezongen. Het zal gezongen worden in de jaren, die komen.

Doch gesteld, dat er een vorst zou opstaan, die aan de schildering in deze psalm voldeed. Zou hij kunnen regeren in een wereld als de onze? Zouden zijn onderdanen hem onverdeeld terzijde staan en eren? En wie zou zijn opvolger moeten zijn?

Er is namelijk een Koning verschenen. De herders zijn van het veld gekomen en hebben Hem gezien en zich verheugd. Wijze mannen uit verre gewesten hebben Hem bezocht en hunne schatten aan *Zijn voeten* gelegd. Met koninklijke hand heeft Hij gaven uitgedeeld, zoals geen vorst ter wereld voor Hem. Hij heeft brood gegeven en de ellendigen geholpen. De zieken genas Hij en in Zijne dagen was er heil voor de harten der mensen. Als de golfstroom Gods raakte Hij de kusten en deed het ijs smelten. Hij onderdrukte niemand, maar bestrafte met goed recht allen, die aan anderen het leven onmogelijk maakten. Hij vorderde niets voor Zichzelf. En wat was het einde van dien Vorst? Het is ongelofelijk, maar Hij is aan 't kruis gestorven en niemand heeft een hand uitgestoken om Hem te helpen. Zo is de Koning der Joden heengegaan. En dat niet, omdat de Joden zulk een slecht volk waren, want de Romeinen hebben zich niet beter gedragen. Zo zijn de mensen. De mensen, dat zijn wij.

Wat recht hebben wij mensen dan nog om een betere wereld te verwachten? Geen recht. Zullen wij dan nimmer de kringloop der ellenden ontkomen? Van ons uit gezien: neen. Doch nu treedt de blijde boodschap naar voren. Hier komt de tijding van God. Hij heeft in genade neergezien op dit wanhopig geslacht, dat struikelt en doolt. Hij heeft den verworpen Koning gerehabiliteerd. God heeft de smaad uitgewist. Hem is een naam gegeven boven alle naam, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen van hen, die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden: Jezus Christus is Heer. En dat ter eer van God, den Vader. God heeft dezen verachten Koning aan Zijn rechterhand gezet in de hemelse gewesten, boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en alle naam, die genoemd wordt niet alleen in deze, maar ook in de toekomende bedeling. God zal dezen Koning nog eens terug doen komen tot de plaats Zijner schande, tot de plaats van Zijn offer, maar dan in eer en glorie en zelfs de soldaat, die Hem met de speer doorstak, zal tot de belijdenis moeten komen, dat Hij Dezelfde is, Die eens stierf.

Deze dingen staan in de Schrift gegrift en gij doet wel, er acht op te geven als op een lamp, die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt.

Zijt gij nog een hopende Christen? Of alleen maar een gelovende?

Voor mij ligt een heel eenvoudige uitgave van des Christen reize naar de eeuwigheid. Het boek eindigt bij het begin der eeuwige glorie. Maar eer Hopende en Christen binnen zullen treden, moeten zij door de doodsjordaan. Christen wanhoopt de stad te zullen bereiken. Het water is zo diep. Hopende, zijn reisgenoot, wil hem opbeuren. „Houd moed, broeder, ik zie de poort reeds en er staan mensen op ons te wachten." Dan antwoordt Christen:

„Ja, op u wachten ze, gij zijt steeds vol hoop gebleven vanaf het eerste ogenblik, dat ik u ontmoette!"

Maar dan naderen zij de poort. En daar is gejuich onder de zaligen Gods. Door duizenden engelen begeleid en omstuwd, onder klaterend bazuingeklank, aanhoudend vreugdegeroep en welluidend gezang komen ze naderbij.

Gaat in, in de vreugde uws Heeren......

Boven de sterren, daar zal het eens lichten,
daar wordt uw hopend verlangen voldaan.

Huizinga.

Losse schakels

Roomse onmacht. — Ook het Roomse „Dagblad v. h. Noorden" houdt zich bezig met de Getuigen van Jehova. Het blad ziet in deze mensen niet anders dan Chiliasten. Het Chiliasme heeft de Roomse Kerk nu eenmaal veroordeeld en bijgevolg moet dezen mensen ook de deur gewezen worden.

Daarmede kan men het eens zijn: met de conclusie n.l. dat men deze „getuigen van Jehova" moet tegenstaan. Maar het is een geestelijke stroming, een godsdienstige secte, die niet met wapengeweld, doch door propaganda haar leerstellingen zoekt te verbreiden en aanhangers te verwerven. Men kan hun leer en bedoelen afkeurenswaardig vinden en als men dat doet, zal men het zeker ook als zijn plicht gevoelen, tegen hen te waarschuwen. Maar de Roomse mentaliteit is nu een andere. Het blad gelooft, dat de Overheid in dezen een taak heeft, want

„deze mag zeker de openbare orde, de nationale samenleving niet prijs geven aan deze gevaarlijke, destructieve secte".

Art. 167 van de Grondwet waarborgt vrijheid van godsdienst, maar — zegt deze krant:

„Art. 167 van de Grondwet, dat ieder vrijheid van godsdienst waarborgt, gaat hier niet op, want het gaat hier niet om een godsdienstige overtuiging, maar of de vrijheid gelaten moet worden aan een groep fanatici, die de samenleving ondermijnen."

Zo uitgelegd helpt geen grondwetsartikel meer. Het moge een ieder vrijheid van godsdienst waarborgen — het baat niet: men verklaart de godsdienst van een ander eenvoudig voor géén godsdienst en klaar is men met de Grondwet.

Deze, naar Rooms beginsel redenerende krant, wenst dan ook een doortastend optreden van de Overheid.

Zo was Rome altijd: het verraadde zijn innerlijke zwakte, zijn onvermogen om anderen te overtuigen en eigen positie te handhaven, door het inroepen van overheidssteun. Het Protestantisme waagt het met geestelijke wapenen en behaalt dan werkelijke overwinningen: het zet nl. overtuigingen om.

Zuivere klanken. — In een oud nr. van het weekblad In de Waagschaal komt een stukje voor over de laatst gehouden Synode van de Waldenzers. Het was de eerste Synode van deze Italiaansche Protestanten, die na de ineenstorting van het Fascisme bijeen kwam. Deze Synode herhaalde en bevestigde toen een verklaring, door haar reeds afgelegd in het jaar 1943. Zij luidt:

1. De christelijke kerk besture zichzelve in volledige onafhankelijkheid, naar eigen wetten en binnen de grenzen van het gemene recht.
2. Zij make geen aanspraak op enigerlei privilege.
3. Zij verlangt volledige vrijheid van geloof, eredienst en openbaar getuigenis voor een ieder.
4. Elk ingrijpen van de staat zou haar autonomie aantasten en haar rechten schenden; het ware een vervalsing van haar eigensoortigheid, wanneer zij de zuiverheid van haar dienst en haar integriteit van buiten af zou laten beinvloeden. De kerk beschouwt haar volledige burgerlijke vrijheid en haar volledige onafhankelijkheid van de staat als noodzakelijk, wil zij haar goddelijke opdracht ten uitvoer kunnen leggen.

Het is hetzelfde standpunt, dat wij, Baptisten, steeds verdedigd hebben ten opzichte van de verhouding Staat en Kerk.

De Baptisten van Londen. — De Baptisten in Londen hebben — voor het eerst na de oorlog, hun jaarlijkse ontmoeting gehad. Gipsy Smith, de bekende, thans reeds hoog bejaarde Zigeuner-Evangelist, zou spreken over Evangelisatie, doch was door ziekte verhinderd. De Secr. van de Bond nam het werk van hem over. „Evangelisatie" is thans in Engelse kerkelijke kringen *het* onderwerp! De Staatskerk en de Vrije Kerken interesseren zich allen machtig voor dit onderwerp. Men zoekt de beste methode om de „ontchristelijking" van Engeland te stuiten. Ook de rede waarmede de tegenwoordige president van de Engelse Unie van Baptisten gemeenten, zijn functie aanvaardde, had de Evangelisatie tot onderwerp, ofschoon zijn uiteenzettingen geen onverdeelde instemming gevonden hebben, zoals we ons nog heel goed herinneren.

In Londen zijn verschillende gemeenten samengesmolten en enkele nieuwe gesticht, zodat nu het aantal Baptistengemeenten in Londen 264 bedraagt. Het ledental dezer gemeenten is 48.433 — een achteruitgang bij een jaar geleden van 593 leden. Er werden echter 817 personen gedoopt; dat was 82 meer dan een jaar eerder.

God geve dat op het Britse eilandenrijk, van waaruit reeds zulke stromen van zegen de wereld zijn ingedragen — we denken o.a. aan Bunyan, Carey, Wesley en Whitefield, aan Spurgeon en het Brits en buitenlands Bijbelgenootschap — door een krachtig werken van Zijn Heiligen Geest velen tot het ware en blijde leven in Christus mogen komen.

In Abessinië. — De Aartsbisschop van York (Engeland) bezocht voor enige tijd Abessinië — het land zo bekend geworden door de Italiaanse overweldiging. Hij vertelde, dat de Italiaanse politiek gericht was op onderdrukking en vernedering van het volk. Velen van hen, die konden worden aangemerkt als de toekomstige leiders van het Abessinische volk, werden gedood of verbannen. De Roomse Kerk deed wat zij kon, om te profiteren van de Italiaanse invasie; volgde minder fraaie methoden om proselieten te maken en legde er zich op toe om de Ethiopische Kerk (de oude Christelijke kerk van Abessinië) te ondermijnen. Maar thans staan de meeste Italiaanse kerken leeg terwijl de Ethiopische kerkgebouwen vollopen. De keizer doet zijn uiterste best voor de opvoeding van het volk. Reeds zijn verscheidene scholen geopend, maar ze zijn onvoldoende om allen op te nemen, die er graag een plaatsje ontvingen. Meer gebouwen en meer onderwijzers is een dringende eis. — Aldus The Life of Faith van 8 Mei 1946.

Geduld oefenen. — Van verschillende kanten ontving ik vragen, die van belangstelling in het wereldgebeuren getuigen, van belangstelling in de Schriftinhoud en soms ook van moeilijkheden om de weg te zien, die wij als christenen te gaan hebben. De beantwoording laat misschien wel eens wat te lang naar het gevoelen van de vragers wachten, maar we moeten geduld met elkander hebben. Ik moet mij voegen naar de gang van het werk. Men schrijve maar en zende uitknipsels; ik bewaar ze en overdenk ze en bespreek ze in de regel ook wel — te zijner tijd n.l. Vindt je het niet in De Christen, raadpleeg dan „Jong Leven" maar.

„Wat zegt de Schrift?" — Wie kan mij helpen aan het boekje van Schoemaker met hiervoor aangegeven titel? Het is een werkje, geschreven na het bekende door de Unie uitgegeven boekje: „Niet om te twisten". Voor inlichtingen is de schrijver der Losse Schakels u dankbaar.

Humanisme en Christendom. — Over de verhouding van die beiden tot elkander vraagt een broeder licht. Hij heeft een verslag gelezen van een vergadering van het Humanistisch Verbond. Wat die heren daar gezegd hebben, brengt hem — als lezer van Trouw en lid van de Partij van de Arbeid, welke partij daar „ook nog al mee schermt", met Humanisme n.l. — wel wat in de war.

De eerste spreker stelde het Humanisme voor en boven het Christendom. Het zou ouder zijn en het Christendom zou een van de vele vormen zijn, waarin het Humanisme is doorgebroken. Hij zag tussen Christendom en Humanisme dit verschil, dat „wij" — deze heer en zijn geestverwanten n.l. — er niet aan geloven, dat ons een betere wereld door genade zal geschonken worden. „Naar onze mening zal zij geschonken moeten worden door des mensen eigen werk". De tweede spreker verklaarde, dat velen geen genoegen kunnen nemen met het antwoord der kerk op de vraag naar de zin van het leven. „De mens is geroepen om de waarde van het ware, het goede en het schone in het leven te verwerkelijken, en nu wil het Humanistisch Verbond een centrum zijn van bezieling en vorming voor het onkerkelijke volksdeel".

Humanisme en Christendom. — *Dit* soort humanisme staat niet alleen ver af van het Christendom, maar er lijnrecht tegenover. Wanneer de tegenstelling tussen beide grootheden zo is, als de eerste spreker uiteenzette, dan kan men het Christendom ook moeilijk „een der vormen noemen, „waarin het humanisme is doorgebroken". Men zou kunnen zeggen, dat het Christendom als geestelijk verschijnsel het Humanisme verbroken, de nekslag gegeven heeft en iets gebracht heeft, dat er diametraal tegenover staat. Het in wezen atheïstisch humanisme van deze heren en van hun Verbond, staat in een strijd op leven en dood met het Christendom.

Anders wordt het, wanneer we met humanisme bedoelen de harmonie van het zuivere, het ongeschonden menselijke, met het goddelijke. Als *zondaar* staat de mens tegenover den Heilige; als *mens*, geschapen naar Gods beeld, is hij „zoon van God". Luk. 3 : 38; Hand. 19 : 27.

Historisch gezien dankt het protestantse Christendom veel aan de humanisten der hervormingtijd, maar later gingen de wegen der Hervorming en der humanisten uiteen. In de diepte gezien is er geen tegenstelling tussen het „humane", het den-mens-eigene, en God. De tegenstelling ligt in de zonde, die ons overheerst en ons leven stempelt. Met dit feit rekenende, verwachten wij alles van genade, die ons niet „ont-menst", maar ons onze ware menselijkheid terug geeft. Het Evangelie is de greep naar den — verloren geganen — mens. Het herstelt hem. Maar in eigen kracht kan dat niet. Wie dat beweert, weet niet wat mens-zijn is en is met weinig tevreden. Het Humanistisch Verbond heeft de bodem nog niet geraakt.

Wordt politiek gesproken van „humanisme", dan bedoelt men den mens óók naar de stoffelijke zijde van zijn bestaan als mens te eren; dan verklaart men zich tegen slavernij, en elke bestaansvorm en bestaanswijze of -noodzaak, die niet strookt met wat de mens als zodanig is en waartoe hij geroepen is.

Het atheïstische Humanisme en de spin. — In een oude schuur, vertelt Henry Fosdick ergens, had een spin haar net geweven. Welgedaan zat ze in haar schuilhoek te loeren op nieuwe buit, toen haar de gedachte opkwam, haar rijk eens te inspecteeren. Ze wandelde langs de omtrek van haar net, toen ze aan een dikke draad kwam, die naar boven liep en zich verloor in het diepe duister, dat onder de nok van het dak hing. „Wat doet deze draad hier?" vroeg ze en...... beet hem door. Plotseling zakte het hele net in elkaar. Het was de draad, waarlangs ze eens van de nok naar beneden gekomen was en haar net aan had opgehangen. Dat was ze vergeten, met het geschetste gevolg. — Zo doet een mens, die zijn oorsprong en de oorsprong van al wat goed is, vergeet. Zijn wereld zakt in elkaar.

L.

OOG en OOR

NIEUWE ORIËNTERING IN ZAKE DE ZENDING

Het zendingsbevel van den Meester geldt nog even goed ons, als het eertijds den apostelen des Heeren gold. Doch „nieuwe" tijden, d.w.z. *veranderde tijden*, vragen doorgaans ook andere methoden van arbeid.

Sedert William Carey de stoot gaf tot en zelf pionier en grondelgger werd van de nieuwere zending, is er een onnoemelijk groot stuk zendingsarbeid verricht. Met dankbaarheid mogen we van het feit gewagen, dat de Baptisten aller landen — met uitzondering van de Baptisten in ons land — vooraan stonden en nog mede vooraan staan in deze arbeid.

In de laatste jaren is een nieuwe oriëntering van het zendingswerk steeds meer noodzakelijk gebleken. De oosterse volken ontwaken! Een machtige stroom van zelfbewustwording gaat er door de rijen der vele honderdmillioenen. Dapper wordt de strijd gestreden tegen minderwaardigheidscomplexen. De vonk van het nationalisme wordt maar al te gemakkelijk aangeblazen tot een hoogoplaaiende en verterende vuurgloed. De volkeren in het Oosten worden zich bewust van voorheen nog niet gekende krachten. Ook zij hebben hun mannen, die de paden der wetenschap bewandelen. Bovendien beschikken ze over niet onbelangrijke cultuurgoederen. En van de door de techniek opengelegde gebieden en aangeboden mogelijkheden weten zij dankbaar gebruik te maken.

Dit alles betekent, dat een soort van gedaantewisseling speciaal onder de volken in het verre Oosten zich bezig is te voltrekken, waarover men hier in Europa wel z'n beschouwingen ten beste kan geven, maar waarvan men voor alle dingen goede nota dient te nemen, wanneer men van gevoelen is, dat de koloniserende taak der Westerse mogendheden nog geenszins is afgelopen. De tijd van de oude koloniale politiek is voorbij! Als het getij verloopt, moeten de bakens verzet worden. Dit geldt ook voor de zendingsarbeid op die eilandengroep, die zich als een gordel van smaragd slingert om de evenaar. Het moet een ieder toch wel duidelijk zijn, dat het zendingswerk niet in de oude vorm zal terugkeren. De nieuwe situatie, welke in Ned. O.-Indië (tegenwoordig veelal Indonesië genoemd) bezig is te ontstaan, vraagt — en dit kunnen we met zekerheid vaststellen — een geheel nieuwe oriëntering van het zendingswerk. Deze nieuwe oriëntering is nodig, geheel afgezien van de vraag: hoe de verhouding tussen Nederland en de gebiedsdelen in Oost en West straks ook zal zijn. De vraag naar het *hoe* is nu wellicht nog moeilijk te beantwoorden. Doch dat deze verhouding anders zal zijn als zij vóór de tweede wereldoorlog was, daarover hebben vooraanstaande figuren uit de zendingswereld, ook van Nederlandse afstamming, zich alrede duidelijk uitgesproken.

Zullen onze gemeenten straks ook in staat gesteld worden zendingsarbeid in Indonesië te verrichten? Dat zal ten dele ook afhangen van de vraag in hoeverre wij over de

nodige contanten en vooral over krachten zullen beschikken. Eigenlijk zou er een commissie van onderzoek moeten zijn, die èn hier in Nederland èn in het verre Oosten de nodige inlichtingen en toezeggingen zou moeten weten te verkrijgen, waardoor de basis voor een Nederlandse Baptisten zendingsarbeid kon worden gelegd. Doch deze voorarbeid vraagt tijd en geld, maar bovenal ter-zakekundigen. Deze commissie zal moeten bestaan uit personen, die oog hebben voor de veranderde verhouding, welke nog bezig is te groeien. Ook zij zullen moeten weten van een nieuwe oriëntering in zake de zending.

BIJBELVERTALINGEN VOOR INDIë.

We lazen, dat zich onder de uit Ned.-Indië geëvacueerden ook Dr. H. v. d. Veen bevond. Deze Dr. v. d. Veen keerde na zijn vorig verlof in 1933 naar Indië terug als afgevaardigde ter bijbelvertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap. Op Celebes werkte hij toen aan een woordenboek in het Zuid-Toradjaas. Doordat er veel meer materiaal te verwerken bleek, dan oorspronkelijk werd verwacht, duurde het tot 1939, voor het Koninklijk Instituut voor de taal- en land- en volkenkunde van Ned.-Indië het kon uitgeven.

In April 1940 werd het vertaalwerk voortgezet. Achtereenvolgens werden vertaald het Marcus Evangelie, het Johannes Evangelie, het Mattheus Evangelie, de Handelingen der Apostelen en de Romeinenbrief.

In 1942 werd ook Ned. O.-Indië in de oorlog betrokken. Dr. v. d. Veen poetste niet de plaat, maar kon nog juist per vliegtuig Java bereiken en vestigde zich te Bandoeng, waar hij zich gaf aan de moeilijke arbeid van de samenstelling van een sa'danse spraakkunst. Tweederde van deze spraakkunst had hij gereed, toen ook hij door de Japanners werd geïnterneerd. Zijn studiewerk werd verborgen op de galerij van de Oosterkerk te Bandoeng, doch is thans nog niet weer terecht.

Ook van zijn vertaalarbeid op Celebes verricht, is nog een deel verloren. Zijn vertalingen van Marcus en Johannes — in de taal der Toradja's — zijn thans door het Nederlands Bijbelgenootschap ter perse gelegd. Het handschrift van Mattheus en dat van de Handelingen der Apostelen is nog steeds zoek. Of de vertaling van de Romeinenbrief ook terecht is, weten we niet.

In zijn interneringstijd kon Dr. v. d. Veen zijn vertaalwerk niet voortzetten. Hij heeft thans 25 jaar verblijf in het Toradjaland achter de rug, benevens 3½ jaar concentratiekamp. Zo spoedig mogelijk hoopt hij weer naar Indië terug te keren, omdat voor zijn vertaalwerk nader contact met de sprekers van die taal altijd weer noodzakelijk is.

De afgevaardigden ter bijbelvertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap hebben aan de arbeid der zending reeds onschatbare diensten bewezen. Ze behoren mee tot de pioniers van de zending in Indië.

EEN HERENIGING.

Voor enkele weken (15 Mei 1946) vond er in Amsterdam een gebeurtenis plaats, welke uniek is in de geschiedenis van de Nederl. Hervormde Kerk. Deze gebeurtenis was de plechtige ondertekening van de Acte van Hereniging door het moderamen (dagelijks bestuur) van de Generale Synode der Nederl. Hervormde Kerk en het moderamen van de Algemene Vergadering van de Gereformeerde Kerken in Hersteld Verband. Namens de Ned. H. Kerk tekenden o. a. de bekende predikanten W. A. Zeydner en K. H. E. Gravemeijer, terwijl één van de ondertekenaars van de zijde der Geref. Kerken in H. V. de niet minder bekende predikant Dr. J. G. Geelkerken was.

Over een hereniging, die aan een onnodig kerkelijk-gescheiden-leven een einde maakt, kunnen we ons slechts verheugen. In ons land kunnen we 't best met wat minder kerkformaties doen. Heel wat verschillen worden onnodig toegespitst, en leiden dan vaak tot kerkscheuringen. In mijn tijd in Utrecht (1933-1937) waren er 6 richtingen van Gereformeerden, die apart vergaderden en „kerkelijk" van elkaar gescheiden leefden. In onze dagen kent Utrecht natuurlijk ook de mensen van art. 31 K. O. In welke ker-

LEIDRAAD
Gewijde Geschiedenis

XV.

Handelingen der Apostelen.
Hoofdst. 8 : 26—40.

TER ORIëNTERING.

Dit gedeelte der Handelingen bevat een belangrijk stuk van de geschiedenis der oudste gemeente. Hier werd door den Heiligen Geest de vraag opgelost, hoe de versnedenen stonden ten opzichte van het gekomen Koninkrijk van God. Was er voor hen plaats in de gemeente van het Nieuwe Verbond? In het Oude Verbond was voor de versnedenen geen plaats (Deut. 23 : 1). Maar Jes. had den versnedenen (eunuchen) een nieuw vooruitzicht geopend: Jes. 56 : 3-5. Deze belofte ging nu in vervulling. Het „nieuwe" aan het Nieuwe Verbond kwam ook hier weer heerlijk tot openbaring.

I. *Filippus in aanraking gebracht met den kamerling.*
Vers 26—30.

Opdat Fil. niet te laat noch te vroeg op de weg zou komen, die de kamerling reisde, ontvangt hij een nauwkeurige opgave van de tijd van vertrek: tegen de middag. (O. Vert.: tegen het Zuiden). De weg was eenzaam: vermoedelijk daarom door den kamerling met zijn ongetwijfeld groot gevolg, gekozen. Vers 27, een Ethiopisch man, Ethiopië, zo ongeveer het huidige Abessinië. Over dat land heersten koninginnen, die de titel voerden „Candacé", zoals b.v. de Egyptische koningen de titel „Farao" hadden. De vertrouwelingen, die Oosterse tronen omringden, waren veelal eunuchen, versnedenen. Deze man bekleede een hoge positie: hij was opperschatbewaarder. Hij was naar Jeruzalem gekomen om daar te aanbidden. Hij was geen proseliet, want die moesten besneden zijn, doch een „godvrezende", een aanbidder van Israels God. Op de slechte Oosterse wegen kon men niet anders dan stapvoets rijden. Hij las den profeet Jes., zeer waarschijnlijk in 't Grieks. Grieks was toentertijd de wereldtaal. Die sprak men in Jeruzalem even vlot als in Alexandrië. Vers 29. De Geestesleiding gaat tot in bijzonderheden: de gevolgen van elke stap, die Fil. nu zette, zouden van de verstrekkendste gevolgen zijn. Fil. is gevoelig voor de leiding van den Geest: diepe eerbied en groot verantwoordelijkheidsgevoel scherpen dat gevoel.

II. *De kamerling tot de heilsweg geleid.*
Vers 30—35.

„Liep snel heen": teken van grote beslistheid. Men las oudtijds meestal hardop. Vergl. Psalm 1 : 3. hij „overdenkt" Zijn wet, d.i. het zoemende geluid, dat iemand maakt als hij zo voor zichzelf heen leest. Fil. verneemt: dit is een belangstellende, want hij hoort hem de bijbel

ken werd enige tijd geleden meer gesproken van de meest zuivere openbaring van het Lichaam van Christus dan in de Geref. Kerken in Nederland? En wat is het resultaat van deze zuiverheid?

Daarom doet het je prettig aan, ook eens van een hereniging te mogen lezen. We kunnen ons voorstellen, dat er dankbaarheid was in de harten van de broeders, die elkaar weer vonden. Natuurlijk werden er bij die plechtigheid in Amsterdam ook korte toespraken gehouden. En 's avonds een dankdienst, waarvoor — het spreekt haast van zelf — veel belangstelling bestond.

Ongeveer 7000 leden van de Geref. Kerk in H. V. met 17 predikanten waren bij de hereniging betrokken.

We laten hier nu nog volgen

De Acte van Hereniging:

De Ned. Herv. Kerk en de Geref. Kerken in Nederland (in Hersteld Verband), beide betreurende de kerkelijke gescheidenheid van de belijders der Christelijke religie en in het algemeen en die der Gereformeerde gezindte in het bijzonder; beide de hereniging met elkander van veler harte begerende; hebben tot de hereniging van de Geref. Kerken in Nederland (in H. V.) met de Ned. Herv. Kerk besloten, welke op de 15e Mei j.l. in de Nieuwe Zijdskapel te Amsterdam tot stand gekomen is.

De algemene vergadering van de Geref. Kerken in Hersteld Verband draagt met ingang van 15 Mei jl. al de haar toekomende rechten en bevoegdheden over aan de Generale Synode der N. H. Kerk. Met vreugde erkent de N. H. Kerk het werk Gods in haar geschiedenis, waardoor de weg tot deze hereniging geopend is geworden en neemt zij de nu tot haar terugkomende kerken in zich op.

In bewogenheid herinneren de Geref. Kerken in H. V. zich de plechtige belofte hunner voorvaderen om weer „gemeenschap te willen hebben met de N. H. Kerk", zodra „deze terugkeert tot de waarachtige dienst des Heeren". Zij lossen thans deze belofte in, aan de dankbare erkenning van het werk Gods in de N. H. Kerk mede deelnemende om aldus thans herenigd te worden met de N. H. Kerk".

WERELDBOND VAN BIJBELGENOOTSCHAPPEN

Reeds in 1932 vond er een internationaal overleg plaats tussen de Bijbelgenootschappen van Engeland, Schotland en Amerika In 1939 vond er een soortgelijk overleg plaats op Woudschoten te Zeist, *alleen met dit verschil*, dat nu ook de Bijbelgenootschappen van Nederland, Noorwegen en Frankrijk vertegenwoordigd waren. En toen brak de tweede wereldoorlog uit. In 1945 herademde Europa, ja, de gehele wereld, want de machtige agressoren van weleer werden verslagen — En nu — een 14 dagen geleden — vond er in Haywards Heath, een 50 K.M. ten Zuiden van Londen, een bijeenkomst plaats van vertegenwoordigers van Bijbelgenootschappen uit *dertien* landen.

Het belangrijkste besluit, wat genomen is, was, dat tot oprichting van een Wereldbond van Bijbelgenootschappen werd overgegaan, waartoe de nationale Bijbelgenootschappen van alle landen worden uitgenoodigd toe te treden. Deze Wereldbond wil het werk der Bijbelverspreiding in Europa en over de gehele wereld coördineren en als een grote gemeenschappelijke arbeid zien.

In honderden verschillende talen worden in normale jaren door de Bijbelgenootschappen elk jaar meer dan twee *millioen Bijbels* en *twintig millioen* Bijbelgedeelten uitgegeven. Thans is door de achterstand ten gevolge van de oorlog de vraag veel groter, terwijl de voorziening daarin door de papierschaarste veel moeilijker is, vandaar het belang van de thans tot stand gebrachte eenheid en samenwerking.

d. H.

U. Z. C.: Het gebeurde op Bali

Bali, een van de kleinere eilanden van de Indische Archipel, wordt vanwege zijn onbeschrijfelijke schoonheid wel eens bij het Paradijs vergeleken. En om deze vergelijking nog sterker te maken, als het ware om tot uitdrukking te brengen, dat het nog heerlijker zou zijn dan de

---

lezen. De kamerling zal in Fil. den Israëliet hebben herkend. Vandaar zijn verzoek: Vers 31. Verg. Rom. 2 : 17—20. Hij vraagt uitlegging van Jes. 53 — het hoofdstuk over welks juiste uitlegging nog altijd gestreden wordt. Op de vraag van vers 34 zijn verschillende antwoorden gegeven. Voor Fil. is deze Schrift opengegaan door het leven, lijden, sterven en opstaan van Christus. Hij plaatst tegen de achtergrond van dit Schriftgedeelte de geschiedenis van den Heiland en dan weet de kamerling het: de Messias, de beloofde Verlosser IS verschenen.

III. *De kamerling opgenomen in de gemeente van den Messias.* Vers 36—40.

Fil. moet over de doop gesproken hebben (ook dat behoort bij een bijbelse Evangelieverkondiging!). Nu komt de brandende vraag: 36. De kamerling houdt de adem in. Hij vraagt naar zijn zaligheid: Kan ik, een eunuche, die geen deel kan uitmaken van Gods uitverkoren volk, Israel, wel deel uitmaken van de Gemeente van den Messias? Wat staat *mijn doop in de weg*? De voorwaarde voor opneming in deze gemeente is geen andere — (en hier spleet de gemeente zich van het Jodendom af) — *geloof* : 37. Vergl. 1 Joh. 5 : 5 en 9. — Hier vernemen we ook iets omtrent de wijze, waarop in de oude gemeenten de Doop werd voltrokken: men *liet* zich dopen — deed het dus niet zelf. Men ging daartoe het water in. De dopeling werd tot het water gebracht — niet omgekeerd. Vers 39 : Sommige uitstekende bijbelhandschriften geven deze tekst wat uitvoeriger, en wel zo: „toen ze uit het water waren opgestegen, viel de Heilige Geest op den kamerling, een engel echter nam Filippus weg van bij hem en hij zag hem niet meer, want hij reisde zijn weg met blijdschap. — De blijdschap van den kamerling had haar oorsprong in de zekerheid des heils, die nu zijn deel was.

IV. *Filippus' arbeid.* Vers 40.

De engel des Heeren bewerkte een scheiding tussen Fil. en den kamerling. Niet Ethiopnë, maar Palestina zou het terrein van Fil. evangelisatiearbeid zijn.

Vragen:

1. In hoeverre was de gehoorzaamheid van Fil, een offer? Vergl. Vers 27 met hoofdst. 8 : 4-8.
2. Wat leert deze geschiedenis omtrent de zegen der bijbelverspreiding?
3. Wat omtrent de noodzakelijkheid van schoolonderricht?
4. Wat omtrent de noodzakelijkheid der prediking?
5. Hoe leggen de Joden Jes. 53 uit?
6. Waarom verlangde de kamerling naar de Doop?
7. Doopte Fil. hier als particulier of als Evangelist?
8. Wie mogen uitsluitend Doop en Avondmaal bedienen?
9. Onder welke dubbele leiding zette de kamerling zijn levensreis voort?
10. Wat wil het zeggen, dat Fil. „rondtrok" *totdat* hij te Cesarea kwam? Vergel. Hand. 21 : 8 en 9.

L.

werkelijke Hof van Eden, heeft men het „Het Paradijs zonder Slang" genoemd.

Op zijn zachtst gesproken komt ons deze vergelijking overdreven voor. Maar *niet alleen dit, zij is ook onwaar.* Bali: het Paradijs zonder Slang, terwijl Satan de mensen daar nog in de strikken van heidendom en ongeloof gevangen houdt? Onmogelijk!

Een betere benaming voor deze parel in de gordel van smaragd, die Nederlands Oost-Indië heet, zou zijn: *Een* paradijs, dat eerst recht op weg is paradijs te worden, want Gods stem wordt thans op Bali vernomen: Zijn licht begint daar door te breken. En dat Hij daarbij niet altijd de geleidelijke weg bewandelt, maar ook thans nog zich van wonderen bedient om tot Zijn doel te geraken, dat bewijst onderstaand stukje, overgenomen uit „The World Dominion" van Mei-Juni 1940:

„Niet zo heel lang geleden was er in het Noorden van Bali een man, die naar vrede zocht, maar nergens iemand kon vinden, die hem iets kon vertellen over een mogelijke genezing van zijn ziel.

Op zekeren dag kocht hij op de passar een traktaatje. Dit werd oorzaak, dat hij ontdekte, dat God Zijn Zoon in de wereld had gezonden om zondaren — dus ook hem — te verlossen. Dat was ongelooflijk goed nieuws! Hij droeg het blaadje altijd bij zich als een kostbare schat.

Niet lang daarna ontmoette hij een dorpsgenoot, die wegens het vermoorden van zijn vrouw een tijdlang naar een ander eiland was verbannen geweest. Deze moordenaar werd door God gebruikt om in de ziel van den zoeker het licht te doen opgaan. Tijdens zijn ballingschap was hij Christen geworden en nu spoorde hij hem aan óók het offer van Christus te aanvaarden en legde hem uit wat dit offer betekende.

De ander aarzelde niet, maar ging onmiddellijk op zoek naar den leraar — een Nederlands zendeling. Eenvoudigweg vroeg hij hem gedoopt te mogen worden en hij is nu reeds verscheidene jaren een Christen, een toegewijd, eenvoudig en ijverig man.

Een Balinese leraar hoorde eens, terwijl hij langs de poort van een inlands huis wandelde, een man hardop het Evangelie van Johannes lezen. Bedenkende welk een treffende overeenstemming hier was met de geschiedenis van Filippus en den kamerling uit het Morenland, ging hij naar binnen en vroeg den man of hij begreep was hij las. Hij ontving practisch hetzelfde antwoord: „Hoe zou ik dat kunnen, *wanneer er niemand is, die het mij uitlegt?"*

De leraar bleef een dag en een nacht bij het gezin en verkondigde hun de Blijde Boodschap. Het resultaat was, dat enige weken daarna deze familie gedoopt werd.

Dezelfde leraar vertelt, bij een van zijn leden een gast te hebben ontmoet, die de opperwachter van een belangrijke tempel bleek te zijn. Tot zijn verwondering vernam hij, dat deze man alle Christelijke lectuur in zijn bezit had, die in het Balinees te krijgen was. Hij had daarover heel wat vragen te stellen. Uren achtereen is onze leraar bezig geweest om deze te beantwoorden, totdat, plotseling, deze zo vooraanstaande heiden de waarheid van het Evangelie inzag. Ogenblikkelijk aanvaardde hij haar en vroeg, om diezelfde dag nog gedoopt te mogen worden.

Hij bleef trouw, ondanks alle grote moeilijkheden, die hij daarna moest ondervinden. Zijn werk in de tempel werd hem ontnomen, hij verloor al zijn bezittingen en werd door zijn dorpsgenoten uitgestoten. Hij houdt echter vol en is dezelfde gloedvolle getuige vóor het Evangelie gebleven, die hij op de eerste dag van zijn nieuwe leven geworden was.

Vert. door J. B.

GEMEENTE-BERICHTEN

TWEEDE EXLOëRMOND.

Geliefde broeders en zusters! Zondag 28 April nam onze geliefde voorganger Ds. Brandt afscheid van de gemeente alhier.

In de namidagdienst hield onze scheidende voorganger voor een grote schare toehoorders z'n afscheidspredikatie naar aanleiding van Joh. 15 en wel deze woorden: „Gelijkerwijs de Vader mij liefgehad heeft, heb ik ook u liefgehad; blijft in deze mijne liefde." Deze woorden sprak Ds. Brandt ook tot de gemeente om in deze liefde te blijven. Na de prediking spraken nog verschillende afgevaardigden een woord tot afscheid. Ds. Bakker namens de gemeente Emmer-Erfscheidenveen en de jeugd van Zuidoost Drente. Namens de gemeente te Nw. Weerdinge sprak br. ouderling Lever een afscheidswoord, de bange vrees uitend, dat we misschien binnenkort bij onzen laatsten voorganger in de veenstreken een afscheidswoord moeten spreken. We willen hopen, dat die bange vrees niet bewaarheid wordt. Br. v. d. Baaren sprak namens de Bapt. Gemeente te Stadskanaal.

Namens de Herv. Gemeente alhier sprak Ds. Michon onzen voorganger toe. Tot slot sprak ouderling Barelds nog woorden van dank namens de Geref. gemeente (vrijgemaakt). Ook was er nog een schrijven binnengekomen van de Bapt. Gemeente te Ter Apel.

Hierna sprak Ds. Brandt nog woorden van dank tot allen voor de goede wensen hem meegegeven.

's Avonds hadden we nog een samenkomst in intieme kring. Deze avond stond onder leiding van br. ouderling Grooten. Br. ouderling Vriezeman sprak namens de gemeente woorden van dank voor het vele goed, dat Ds. en mevr. Brandt voor de gemeente hebben gedaan. Daarna kregen de verenigingen, een negental, gelegenheid een afscheidswoord te spreken, wat met het aanbieden van een herinneringsgeschenk gepaard ging.

Tot slot werd nog een woord gesproken door Ds. Brandt, waarin hij ons duidelijk maakte, waarom hij van ons heenging en wanneer het Gods wil is, willen wij daarin berusten; doch met deze bede in het hart: „Heere, wil ons in deze moeilijke tijd nabij zijn en wanneer het in Uw raad mag bestaan, wil ons dan een voorganger zenden om de ledige plaats in te nemen om het werk te hervatten, dat gedaan moet worden in de gemeente."

Ook willen we een beroep doen op hen, die de gemeente kunnen dienen, dat zij zich beschikbaar stellen voor het werk des Heeren, opdat ook in de vacante gemeenten het blijde Evangelie mag weerklinken.

Broeders en zusters. We willen moedig voorwaarts gaan, vertrouwende op onzen oppersten Leidsman. Hij *zegene al onze gemeenten en stelle ons allen ten zegen.*

W. v. d. V., wrnd. secret.

ROTTERDAM-ZUID.

12 Mei 1946. Bevestiging en intrede van Ds. C. Brandt. Deze eenvoudige mededeeling verborg een schat in zich. Er is die Zondag een stroom van zegen door de gemeente gegaan; we gevoelden onze éénheid; kennelijk was de Heer in ons midden. 's Morgens had in onze overvolle zaal de bevestiging plaats door Ds. H. Doornkamp, die de gemeente bepaalde bij 2 Tim. 1. Het zangkoor zong een door br. Ambachtsheer gedicht intredelied.

De middagdienst was eveneens druk bezocht, meer dan vol. Ds. Brandt had tot onderwerp Joh. 6 : 66 tot 69.

Na deze heerlijke prediking zong het dubbel kwartet „Asaf" een lied en sprak Ds. Reiling namens de Uniecommissie den nieuwen herder en gemeente hartelijk toe. 's Avonds had de begroeting plaats, velen moesten zich

met een staanplaats tevreden stellen. Verschillende afgevaardigden kregen de gelegenheid hun gelukwensen over te brengen. Zang en voordracht wisselden elkander af, waarna zich de onderafdelingen voorstelden aan Ds. Brandt en zijn gezin. Br. Bakker dankte Ds. Doornkamp voor de prachtige leiding deze dag gegeven. Ook br. Baptist vond nog gelegenheid enige woorden te spreken tot zijn nieuwen buurman en gemeente. „De Christen" zou geheel gevuld kunnen worden indien we alles vermelden, wat de Heere ons deze dag te genieten gaf. Lang na 11 uur gingen we dankbaar uiteen.

Onze bede is: dat God voorganger en gezin en de gemeente zegene tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk en verheerlijking van Zijn Naam.

Met broederl. groeten, G. H. de Neef. secr.

P.S. Vanaf heden is het secretariaat overgegaan van br. B. Bakker, 1e Carnissestraat 8B, naar G. H. de Neef, Mijnsheerenlaan 39A, Rotterdam-Zuid.

INGEZONDEN

Met grote schrik las ik in De Christen van 10 Mei j.l. de mededeling van Ds. Doornkamp, dat bijna over geheel Denemarken de Baptisten Gemeenten „de kluisters van het gesloten Avondmaal zouden hebben afgeschud", omdat dit gezegde het bestaan van een geestesrichting in onze kringen verraadt, die dodelijk is voor het wezen van onze Gemeenten als Gemeenten van gedoopte Christenen.

Immers, wanneer wij niet-gedoopten tot het Avondmaal toelaten, is er geen geldige grond, waarom wij hen niet als mede-broeders in Christus en dus als gemeenteleden zouden toelaten. De doop wordt dan slechts een formeel verschil, doch geen wezenlijk onderscheid meer tussen gemeenteleden en niet-gemeenteleden.

Immers, wanneer wij ons met niet-gedoopten verenigen in de meest heilige en nauwe gemeenschap met den Heer en met elkander, welke het Avondmaal is, dan kunnen wij niet meer volhouden, dat de doop scheiding maakt tussen ons en bestaat er niet de minste grond om de niet-gedoopte mensen, die wel met ons Avondmaal vieren, niet als volwaardige medebroeders en -zusters in Christus te beschouwen en dus als mede-leden van de Gemeente.

Voorts is het duidelijk, dat het toelaten tot het Avondmaal niet mag berusten op persoonlijke, menselijke gunst, maar moet berusten op het recht, dat men tot deelname heeft op grond van de H. Schrift. Het gevolg is dus, dat wanneer wij één gelovige, niet-gedoopte toelaten, de gehele categorie van gelovigen daarop recht heeft, immers men kan niet aan de één weigeren, wat men aan een ander toestaat.

Het gevolg is dus, dat in de eerste plaats dan recht hebben tot deelname aan het Avondmaal alle gelovige kinderen van Gemeenteleden, al zijn die niet gedoopt. Zijn we eenmaal hier, dan is het tot de kinderdoop slechts een stap.

Hieruit ziet men duidelijk, tot welke geweldige gevolgen het ondoordacht toelaten van niet-gedoopte mensen tot het Avondmaal leidt.

Het is nu eenmaal zo, dat de H. Schrift de grenzen trekt van de Gemeente en niet wij mensen en dat, wanneer wij die grenzen opheffen, wij daarmede het bestaan van de Gemeente zelf opheffen.

Daarom, broeders en zusters, weest op Uw hoede!

Mr. P. J. Paets tot Gansoyen.

Er zijn tenminste drie praktijken onder de Baptisten in deze wereld ten opzichte van de viering van het Avondmaal:

1. Gesloten Avondmaal en gesloten lidmaatschap;
2. Open Avondmaal en gesloten lidmaatschap;
3. Open Avondmaal en open lidmaatschap.

Daartussen liggen nog gemeenten met Calvinistische opvattingen, die alleen leden toelaten, die hun geloofsbelijdenis onderschrijven en gemeenten, waar uitzonderingen worden gemaakt in bepaalde gevallen.

Open Avondmaal behoeft dus nog geen open lidmaatschap in te sluiten. Het open Avondmaal behoeft ook nog geen verzwakking der beginselen te betekenen. Men kan gastvrijheid en hartelijkheid betrachten door gelovigen van diverse oriëntering aan de avondmaalsviering in onze gemeenten deel te laten nemen zonder de verkondiging van de opvatting omtrent de volgorde: geloof, doop, avondmaal prijs te geven. Het vasthouden aan de regel: eerst doop en dan avondmaal kan wel het aantal avondmaalsvierders limiteren, doch het aantal dopelingen niet vermeerderen.

Is er een schriftuurlijke grond voor het weigeren van het Avondmaal aan een gelovige in Christus? Het Avondmaal blijft de „dis des Heeren" en niet de „dis der gelovig gedoopte Christenen".

H. Doornkamp.

VERANTWOORDING PENSIOENFONDS.

Sedert de laatste verantwoording werd in dank ontvangen van de gem. te R'dam-C. *f* 54.36, Amsterdam *f* 100. Zo druppelt het steeds door. Dit waren nog weer een paar flinke druppels. Zo hoef ik er elke week geen twee te hebben! Ik blijf verwachten.

De uwe in de dienst: K. Reiling.

Rotterdam-C., Claes de Vrieselaan 69B.
Postrek. 109502. Telefoon 36964.

HET BAPTISTEN VADEMECUM

Dit boekske is nu verschenen. U kunt het toegezonden krijgen, als u het bestelt bij den heer W. Modderman, Willemstraat 9 te Sneek, postrekening 382183.

Het is onvolledig, o. a. door gebrek aan de medewerking van hen, zonder wie nu eenmaal de nodige gegevens niet zijn te krijgen. Uitgevallen is op bladz. 41 tussen W. Veenstra en G. Visser: „G. Vegter. Geen opgaaf ontvangen". Er zullen nog wel meer fouten in schuilen. Het zal mij een genoegen doen ze van u te vernemen. Ook wensen en wenken voor een event. volgende uitgaaf. Van enkele broeders ontving ik reeds goede adviezen, die slechts op financiële bezwaren zullen stuiten — ten dele ten minste.

Het geschriftje bevat 48 bladz., waarvan 3 blanco bladzijden voor aantekeningen.

Er bestaan plannen om aan een gedeelte van de inhoud van het werkje grotere bekendheid te geven. Daarover binnenkort vermoedelijk wel meer.

L.

OP GASTVRIJE GROND.

Wanneer u deze weinige regels leest, vertoeven de kinderen van 't 2e transport reeds een week bij hun Deense pleegouders. De reis is uitstekend verlopen. Precies op tijd vertrokken we uit Nederland, maar 't langzame tempo op Duits gebied leverde een uur vertraging op bij de aankomst in Denemarken. De ontvangst aan de grens en de verzorging op de reis naar de Deense plaatsen was stralende van hartelijkheid en de organisatie prima. Hier en daar zagen we de gelukkige gezichten met bolle wangen van de kinderen, die reeds in Denemarken waren. Denemarken is 'n land van liefde en van belofte!

T. Jansma.

ADRESWIJZIGING.

Het adres van br. C. Huijzer is na 3 Juni a.s.: Prinsenbolwerk 48, Haarlem. Tel. 17706.

CORRESPONDENTIE.

Vr. d. R. te A.: Uw jaarverslag zond ik aan den Uniesecretaris. E. R.

MEDEDELING.

De gemeente te Leeuwarden laat hierbij weten, dat haar voorganger, Ds. A. A. Hardenberg, D.V. Zondag 16 Juni 1946 zijn afscheidspredikatie denkt te houden.

Verdeling der diensten:
voormiddags 10 uur: officiële afscheidsdienst;
namiddags 3 uur: intiem samenzijn der gemeente en afgevaardigden onzer zustergemeenten, die hierbij vriendelijk worden uitgenodigd tot bijwoning dezer diensten.

Gaarne bericht van komst tegemoet ziende voor regeling van het een en ander.

Namens het bestuur der Baptisten gemeente,

Leeuwarden, H. Fennema.
Transvaalstraat 23.

HENGELO WACHT! EN IS ACTIEF!

Voor een groot aantal personen wordt een slaapplaats in orde gemaakt, zal voor warm eten gezorgd worden. Kortom, wij ondervinden het en de N. B. J. B.-ers zullen het ondervinden: Twente is gastvrij.

Neemt mee: een kop, om er uit te drinken; diverse bonnen voor uw gastvrouw. En God zegene alle menselijke pogingen, zodat wij vruchten mogen zien.

HENGELO WACHT! EN IS ACTIEF!

FAMILIELANDDAG

te houden op de 2de Pinksterdag a.s. op het schone landgoed „Berg en Bosch" te Apeldoorn, uitgaande van de gemeenten te Deventer, Arnhem en Apeldoorn. Aanvang om 11 uur.

1. Opening.
2. Gemeenschappelijk gezang.
3. Toespraak tot de kinderen.
4. Gemeenschappelijk gezang.
5. 12—1 uur koffiedrinken, enz.
6. Toespraak tot de rijpere jeugd.
7. Gemeenschappelijk gezang.
8. Spelen, zang, muziek, enz.
9. Toespraak tot de ouderen.
10. Zang en muziek.
11. Sluiting te 5 uur.

Ingang tot het terrein Asselschestraat bij Verschure en Soerenscheweg bij de theetuin.

Bij het station zijn gidsen aanwezig, kenbaar aan een oranje-cocarde.

Op het terrein wordt een koffietent geplaatst, waar dranken etc. tegen vastgestelde prijzen verkrijgbaar zijn.

Een ieder is vrij in zijn beweging. Den bezoekers wordt verzocht het fraaie landgoed voor vernieling te behoeden.

Vele jonge en oude vrienden worden verwacht. Hartelijk welkom!

Namens de regelingscommissie,

K. A. van Beek, secr.

UIT ONS UNIE-BUREAU:

Het adres van br. Slort, Haulerwijk is thans Bapt. Pastorie, Zandbulten.

Br. K. Baptist, Zandbulten is verhuisd naar Cremerstraat 159, Pernis.

BESTUURSWIJZIGING
GEMEENTE GRONINGEN

Penningmeester thans L. van Dam, Paterwoldscheweg 101.
Tijdelijk Secretaris H. A. Mostert, Hoornschediep 81.

VAN DE ADMINISTRATIE:

Daar het herhaalde malen voorkomt dat advertenties te laat binnenkomen, vestig ik er Uw aandacht op dat deze uiterlijk 's Maandagsmorgens in mijn bezit moeten zijn, daar anders plaatsing in dezelfde week niet mogelijk is.

Moesten wij eertijds ons eenigste Zoontje en Broertje missen, thans geven wij U wederom met grote dankbaarheid des harten kennis van de geboorte van ons Zoontje en Broertje

Gerard Bastiaan

J. C. v. d. Steen
A. v. d. Steen-Vuik
Els en Marietje

Pernis, 20 Mei 1946
Vrijlandstraat 17

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij U kennis van de geboorte van ons Dochtertje en Zusje

Martha Hielkje

E. Statema
F. Statema-de Vries
Doettie

Drachten, 20 Mei 1946
Moleneind Z.Z. 103

D.V. Zondag 2 Juni 1946 hopen onze lieve Ouders

G. Jager
en
W. Jager-Zandvoort

hun 25-jarige echtvereniging te herdenken.

Hun dankbare kinderen:
Janny Westra-Jager
Evert Westra
Hilly Jager

Thuis: 3—5 uur

Groningen
Nwe Kijk in 't Jatstraat 47a

Maandag 3 Juni hopen onze geliefde Ouders

Sieger Zuidersma
en
Zwaantina Koning

hun 25-jarige echtvereniging te herdenken.
Wij danken den Heere voor dit grote voorrecht en spreken de wens uit dat God hen nog vele jaren mag sparen.

Hun dankbare kinderen
Klaas
Arie
en Verloofden
Liesje

Groningen, Florisplein 14b
Receptie 3-5 uur

Zondag 9 Juni hopen onze geliefde Ouders en Grootouders

Dirk Schut
en
Trijntje Rekker

de dag te herdenken van hun 40-jarige echtvereniging. Dat God hen nog lang moge sparen is de wens van hun dankbare

Kinderen, Behuwden Kleinkinderen.

Groningen, Griffestraat 5
Thuis: 3—4.30 uur

Zondag 2 Juni hopen D.V. onze Ouders

Anne Feenstra
en
Dirkje Blijstra

hun 40-jarige echtvereniging te herdenken.

Hun dankbare
Kinderen, Behuwden Kleinkinderen.

Hoogkerk, 25 Mei 1946
Koningsweg 9
Thuis: 3 Juni, 5—6.30 uur

DRUKKERIJ IMPRIMATOR — HAARLEM

VRIJDAG 7 JUNI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2796

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20.

Het wegwijzende woord

De vrolijke Gemeente

„En zingt en jubelt den Heere."
Ef. 5 : 19.

De vrolijke gemeente — waar is zij? Zij is misschien in uw huis en zeker in de kerk. Dacht u, dat ik misschien moest schrijven: en zeker niet in de kerk? Voordat we verder gaan, zou het zijn nut kunnen hebben, als u eerst ging lezen, wat er in de verzen 18 tot en met 21 geschreven is. Dat behoeft natuurlijk niet een godsdienstoefening te betreffen, maar zij is evenmin van de veronderstelling uitgesloten. Daar nu leest ge van de vrolijke gemeente. Er zit iets in deftigheid, plechtigheid, statigheid. Er zit iets in een hemelwaartswijzend bouwwerk, een machtig orgel. Er zit iets in het gepolijste woord, het zuiver gezang. Maar er kan ook niets in zitten. En dan gaat dit toch door, terwijl de vrolijke gemeente allang zwijgt. En dat is het erge.

Hoe wordt een gemeente vrolijk? Zoekt het niet bij de wijn. Daar bgint het anders in de regel hier beneden. Wijn maakt de tongen los — en de remmen. Paulus geeft geen drinkverbod, maar wij weten wel, dat als de wijn in de man is, de wijsheid in de kan is. Wordt vervuld met den Geest. Merkwaardig deze combinatie, die we al dadelijk in de Handelingen ook ontmoeten. Tijdens het Pinksterfeest spraken de spotters ook van wijn. Wij vieren weer het Pinksterfeest. Herinnerd worden we aan de heerlijke manifestaties van den Vader, den Zoon en den Geest. Warmen zullen we ons aan de vuren van vroeger en vragen: waarom nu niet? Waren toen de broeders alleen maar passief? Neen. Zij waren allen eendrachtiglijk volhardende in het bidden en smeken. Ofschoon het hun beloofd was. Zeker worden niet vervuld, die vol zijn met wat anders. En zeker trekt Gods Geest de harten binnen van hen, die openstaan. Zoals de morgenlucht de kamer binnenstroomt, wanneer we na de nacht de deuren openstoten. Deze vervulling betekent niet automatisch: vreemde talen, wonderen, maar wel: liefde, geloof, vrede, blijdschap. Er zal vreugde zijn in de tenten der rechtvaardigen. Men hoort der vromen tent weergalmen. 't Galmt de straat door, de stad, het land. Waar de Geest is, is de vrolijke gemeente.

Deze vreugde uit zich in spreken. „En spreekt onder elkander in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen." Wij praten in de regel zoveel, dat we aan het denken niet meer toekomen. Waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over. Maar hoe zelden loopt die over van psalmen en andere geestelijke liederen. Hoe stil is het geworden in onze woningen. Dat wil zeggen: als we heilige bodem betreden. Dan verstomt de een na de andere. Tot welk een peil zakken hier en daar de gesprekken onder elkander. En waarom tasten de getuigenissen in de gemeente, als ze gegeven worden, altijd terug naar de dag der bekering? Is er geen verdere ervaring? Waar de Geest is, daar is het getuigenis.

De vreugde uit zich in het lied. Zingt en jubelt den Heere van harte. Sedert we radio in huis hebben, komt er weinig meer van terecht. Wij, westerlingen, worden trouwens altijd wat verlegen, als we zingen en kijken onder de tafel of door 't venster. Zingen en jubelen staat hier, en dat van harte. Ook in de gemeente. Daar is het zingen en jubelen nauwkeurig aangegeven, wat de tijd betreft. Het zou ons ook maar in de war brengen, wanneer iemand ons midden in ons getuigenis voorstelde een lied aan te heffen. Het zou ons helemaal uit de vorm brengen en waar kwamen we dan terecht. En toch...... Hallelujah! U kent toch dat verhaal. Maar dat was ook in 't Leger, zegt u, en daar mag alles. Stappen we van dit punt af met dit woord: wordt vervuld met den Geest en zingt en jubelt den Heere, van harte.

En dankt te allen tijde in de naam van onzen Heere Jezus Christus God, den Vader, voor alles. Voor elke dag, mij hier gegeven. Ook voor de kwade dagen. Toen mij mijn aards bezit werd genomen, wist ik eerst wat ik overhield in U. Toen ik teleurgesteld werd in vrienden, besefte ik, hoe trouw Gij waart en zijt. Toen ikzelf verdwaalde en het lied verloor, ontdekte ik Uwe liefde, die mij zocht en terugbracht. Wanneer Uw Geest ons vervult, danken wij U, den *Vader*, in Jezus' naam.

Als Gods Geest ons hart vervult, zijn we elkander onderdanig. In Gods vrolijke gemeente is geen jacht om de beste plaats, de meeste eer. Daar is geen slaafse onderdanigheid, noch hoogmoedige heerserswil. Daar zijn allen broeders en ieder geeft zichzelf ten bate van het geheel. Daar vecht niemand voor zichzelf en ieder acht den ander hoger dan zichzelf. Theorie, zegt u, alles theorie. Dat is ook zo. Als Gods Geest ons niet vervult, drijven we uit elkaar en drijven we elkaar er uit. Hoezeer behoeven wij vervuld te zijn van den Geest van God, den Vader. Geen doorbraak des Geestes is nodig. Hij is gekomen. Wij moeten komen. En dan komt de vrolijke gemeente, levende in een angstwekkende wereld zonder God en licht en lied.

Huizinga.

Losse schakels

Aan het Avondmaal. — Als de Avondmaalstafel is toegericht, wordt verwacht, dat alle leden der gemeente zullen toetreden en aanschikken. Niet allen zullen daartoe echter in staat zijn. De ouden, die door lichaameszwakte of afstand verhinderd zijn, zullen we moeten missen. Eveneens de broeders en zusters, die met hun schip te ver van de kerk afliggen en hen, wier woning zich op een tè grote afstand van de kerk bevindt, dan dat zij in staat zouden zijn geregeld met de gemeente op te gaan. Dan zullen er ook zijn, die innerlijke verhindering hebben: de gecensureerden. Wellicht zijn er ook leden, die, ofschoon ze niet onder censuur staan, toch niet durven naderen, omdat ze zich niet vrij voelen tegenover den Heer. Een aparte voorbereidingsdienst te houden is onder ons niet gebruikelijk. Ieder lid der gemeente moet zichzelve echter beproeven en zorgen, dat hij in een zodanige staat verkeert, dat hij gemeenschap met Christus kan oefenen onder het eten en drinken van de tekenen, in welke Christus tot ons komt.

De eenheid der gemeenten. — Aan de Dis mogen ook, zonder verdere toestemming, allen deelnemen, die tot een andere gemeente behoren, doch door omstandigheden in de gemeente vertoeven, die de Tafel toericht. Zouden ze er willen aanschikken, met opzet hun eigen gemeente verwaarlozende, dan handelden ze verkeerd. Wie uit protest tegen iets, dat hem tegen staat in de gemeente welke hij toebehoort, elders aan het Avondmaal gaat, begaat een ernstige fout. Het komen aan het Avondmaal is niet om hierop of daarop, op dezen of genen een goedkeuring te zetten en wie wegblijft, om zijn ongenoegen over een of ander of iemand anders te uiten, zondigt. Niet dat het Avondmaal slechts onze gemeenschap met Christus zou uitdrukken — het getuigt ook van onze gemeenschap met elkander, maar dan: in Hèm.

Het gastrecht. — Sluit dit laatste in, dat we ieder, die gelooft, zonder meer aan het Avondmaal moeten toelaten?

Het ware zo, indien Christus niet meer deed dan individuen redden. Dat is echter geenszins het geval. Hij redt enkelingen om een gemeente te bouwen. Hij verwekt „levende stenen", om een geestelijk huis te stichten. We komen slechts in en door de gemeenschap tot voleinding. We vinden onze redding ten laatste in de gemeenschap. Wie daar buiten blijft, is als een losse steen, als geredde enkeling, waardeloos en b l ij f t geen „levende" steen, doch raakt zoek. Christus eert Zijn eigen werk. Hij kan en zal enkelingen, apart staande discipelen, die geen gemeenschap kunnen onderhouden, doch ze wel in hun ziel bewaren, in het leven behouden! HIJ is ten slotte niet aan Zijn eigen inzettingen gebonden, maar ONS bindt Hij er wel aan!

De Tafel des Heeren staat toegericht in het midden *der gemeente.* Zij staat in de gesloten cirkel dergenen, die zich als gelovigen openbaarden en elkander als zodanig erkenden. Avondmaal te vieren met loochening der *gemeente*, dus doende als ware er geen *gemeente*, miskent Christus' werk en bedoeling. Dat wil niet zeggen, dat, waar geloof de primaire en de gemeente de secundaire voorwaarde is voor de deelneming aan het Avondmaal, dat in geen enkel geval met de aanwezigheid der primaire voorwaarde volstaan zou kunnen worden. Wie als gelovige overtuigd lid ener vreemde kerk is, of indien al gedoopt, niet bij een gemeente is aangesloten, en toch met de gemeente het Avondmaal wenst te vieren, behoeft niet zonder meer afgewezen te worden. Hij schikke voor een keer mee aan. Vestigt hij zich echter op het terrein der gemeente, dan zal hij het Avondmaal moeten vieren in eigen kerk, of het zonder Avondmaal moeten doen, de gemeente laat hem althans aan de Dis in haar midden niet meer toe. De gemeente is geen kosthuis, maar een Tehuis. Daar is men bijeen als gezin; de verdere leden van de grote familie zullen er als gast welkom zijn, maar moeten hun eigen gezinsleven niet verstoren door elders aan tafel te gaan, of leven zonder hun broeders en zusters te willen kennen.

Open lidmaatschap. — Bewandelt men een andere weg, dan krijgt men deze figuur, dat bestendig mannen en vrouwen aan de Dis plaats nemen, die niet tot de gemeente behoren — of eigenlijk er wel toe behoren, maar zich eenvoudig er niet in laten opnemen. Mag men zoiets tolereren? Dat is alleen mogelijk daar, waar geen gemeentebesef bestaat. Beschouwt men de gemeente als een vereniging, een stichting van gelijkgerichte en gelijkgezinde mensen, dan kan zoiets worden aanvaard. Wie er het nut van inziet, er voor „voelt", sluit zich aan, en wie het niet doet, blijft er buiten. Maar...... zo redeneren die vrienden dan: het Avondmaal staat daar buiten! Alsof onze HEER wel het Avondmaal ingesteld en niet de gemeente gesticht had! Ze voelen geen behoefte om zich in de gemeente te laten opnemen, doch willen wel het Avondmaal vieren. En de congregationalistisch aangeblazen broeders en zusters geven dat toe. De gemeente...... die is van o n s en we mogen niet eisen, dat men zich daarbij aansluit, op *straffe van anders het Avondmaal niet te mogen vieren* — zo redeneren zij.

Aan deze houding ligt een bepaalde en naar onze overtuiging onschriftuurlijke gemeente-beschouwing ten grondslag. We zijn baptisten geworden, gemeente-christenen in gehoorzaamheid aan het Woord des Heeren.

Wanneer men eenmaal de Avondmaalstafel buiten de cirkel der gemeente gedragen heeft, is het maar een stap meer om ook zulken als lid der gemeente in te schrijven, die zeggen, dat ze geen behoefte hebben aan de Doop. Of men daarmede echter de Schrift op het punt van de Doop recht doet, overwege men maar eens ernstig.

Uit het toelaten van gelovigen, niet-gemeenteleden, tot het Avondmaal komt onwillekeurig de reactie op: maar als ze aan het Avondmaal mogen deelnemen, behoren ze toch ook tot de gemeente. Wie geeft ons het recht om iemand, dien we geregeld het Avondmaal laten deelnemen, het lidmaatschap der gemeente te onthouden? Gedoopt wil hij echter niet worden — welnu, dan maar zonder dat hij gedoopt is. Zo dwingt de ene fout tot de andere.

Vooruitgang? — Brengt de invoering van het z.g. Open Avondmaal de gemeente vooruit? Aanvankelijk zal zij een betrekkelijk plotselinge en allicht niet onbelangrijke uitbreiding der gemeente ten gevolge hebben. Maar „regeren (leiden) is vooruitzien". Hoe zal het op de duur werken? In Engeland is men al — voor zover mij bekend, voor meer dan een halve eeuw, misschien nog langer geleden — die weg opgegaan. Is het resultaat zo aanlokkelijk? Ik zeg niet, dat dat beslissend zou mogen zijn. Wat principieel niet geoorloofd is, kan door zijn gevolgen niet goed worden. Nu gaat het Baptisme in Engeland voortdurend achteruit. Het ledental slinkt van jaar tot jaar. Het is met grote droefheid, dat we dat telkens weer constateren. Men noemt het euphemistisch: „stilstand in de vooruitgng". Maar wat niet vooruit gaat, loopt achteruit. En het ledental der Engelse Baptisten gemeenten loopt van jaar tot jaar en dat zeker al gedurende veertig jaren, achteruit. En nog zijn er geen tekenen voorhanden, dat de teruggang gestuit zal worden.

Mijn conclusie is: laat ons niet het Open Avondmaal tot principe maken. Het zij *incidenteel* „open", maar *principieel* blijve het: „gesloten".

L.

OOG en OOR

DE NOOD DEZER WERELD

Daar is velerlei nood in deze wereld. Nood van verschillende en wel zeer uiteenlopende aard. Elk levend schepsel kent z'n nood, terwijl allen min of meer betrokken zijn in wat men algemene of gemeenschappelijke noden zou kunnen noemen.

Wanneer we nu over bovenstaand onderwerp gaan schrijven, dan willen we ons niet verliezen in abstracte begrippen; integendeel, we willen proberen in duidelijke bewoordingen drie gedachtenlijnen uit te stippelen, aan de hand waarvan we een aantal beschouwingen kunnen geven.

Een allereerste vraag moet wel deze zijn: wááraan moeten we bij het woord „wereld" denken? Laat het antwoord op deze vraag kort zijn. Gedacht wordt hier niet aan de geordende schepping van God. Zeker, ook de wereld als schepping is volgens de bijbel in nood. Paulus hoorde reeds het zuchten der schepping. De schepping in barensnood. (Rom. 8.)

Doch onder „wereld" verstaan we hier de mensheid, het totaal der mensen, tot welk volk of ras ze ook mogen behoren en waar ze ook maar hun woonstede vinden. Dus ook w ij behoren tot deze wereld, wanneer het gaat over de nood dezer wereld.

Een korte opmerking vooraf. En wel deze opmerking, dat tussen de wereld van nu en die van vroeger *wezenlijk* geen verandering is ingetreden. We gaan dat hier niet nader aantonen. De lezer moge er gerust, maar vooral ook rustig, eens over nadenken.

Aan de hand van deze opmerking stellen we vast, dat hetgeen in de nu volgende beschouwingen wordt gezegd, gold en geldt en zal gelden voor de mensen van alle eeuwen.

I. De nood dezer wereld wordt bepaald door de zonde.

En dat we dan vooral denken aan de wereld, zoals ze thans reilt en zeilt, levert geen enkel bezwaar op, wanneer we maar niet de overeenkomst met vroegere geslachten vergeten.

Dus onze eerste gedachtenlijn gaan we uitstippelen, wanneer we opmerken, dat de nood dezer wereld bepaald wordt door de zonde.

Zonde is voor ons als belijders van den Christus, een min of meer bekend woord. En toch is het gevaar niet denkbeeldig, dat we bij het letten op de gevolgen der zonde het w e z e n der zonde te veel uit het oog verliezen.

1. *Zonde is ongehoorzaamheid aan Gods wetten.*

Gods souvereiniteit wordt niet erkend. Gods oppermachtige heerschappij wordt in twijfel getrokken. Met als gevolg, dat men het bestaan van God, uit Wien en door Wien en tot Wien alle dingen zijn, gaat loochenen.

De Duitse filosoof en godloochenaar, Bebel, heeft dit standpunt zuiver omlijnd weergegeven, toen hij eens zeide: „Het is niet waar, dat — zoals in de bijbel staat — God den mens schiep naar Zijn beeld, maar de mens schiep zich een God naar zijn beeld".

Dit is goddeloosheid in het kwadraat.

De zonde als ongehoorzaamheid aan Gods wetten wordt overal openbaar waar maar mensen wonen. De mensen willen zelf uitmaken wat goed en recht is. En dat is de nood dezer wereld.

2. *Zonde is ook opstandigheid jegens Gods wil.*

Ongehoorzaamheid moet leiden tot opstandigheid. De mens als zondaar is rebellisch of rebels van aard. Hij verzet zich met alle mogelijke en onmogelijke middelen tegen Gods souverein gezag. Hij wil leven naar het goeddunken zijns harten. Dat noemt hij zich uitleven, met als gevolg dat hij niet alleen meent te drijven op de woelige zee van eigen begeerten en lusten, maar op deze zee de speelbal is geworden van boze winden, voortgekomen uit de diepe afgrond van hellemachten. En zodoende is de mens uit de koers geslagen en heeft hij het stuur over z'n eigen levensscheepke verloren.

De zonde als opstandigheid jegens Gods wil wordt overal openbaar waar maar mensen wonen. Zij willen zelf heer en meester zijn. En dat is de nood dezer wereld.

3. *Zonde is zichzelf leven.*

De mens, die zondaar werd, toen hij ongehoorzaamheid betoonde aan Gods wetten en opstandigheid openbaarde jegens Gods wil, leidde vanaf dat ogenblik een zelfzuchtig leven. Hij werd een gevangene van z'n eigen zondig ik. Zijn leven werd door en door egocentrisch. Dat is zo gebleven tot op den huidigen dag. Al bezigt de mens nog zulke mooie frasen en al heft hij ook de prachtigste leuzen aan. De mens, beschaafd of onbeschaafd, geletterd of ongeletterd, enz., zal z'n eigen zondig wezen niet kunnen verloochenen. Dit is het geval bij den mens als enkeling, zowel als bij de mensheid in haar geheel.

Dat de mens door de zonde een zelfzuchtig leven is gaan leiden, is een verschijnsel, dat we allerwegen zien optreden. Het ten bate van zichzelf gaat doorgaans ten koste van anderen. Zowel in de verhoudingen onderling als ook daar waar de volkerenzee kookt en bruist.

Daar is persoonlijk egoïsme, groepsegoïsme, volksegoïsme, maar ook het egoïsme van het ras. En dat is de nood dezer wereld.

II. *De nood dezer wereld openbaart zich in de machteloosheid zichzelf te redden.*

Dat het leven van mens en mensheid niet is, zoals het behoort te zijn, daarover zullen we wel met niemand van mening verschillen.

Al hebben ook velen van alle eeuwen het woord „zonde" uit het woordenboek geschrapt, zo hebben ze toch niet het feit kunnen loochenen, dat de ideale mens mijlenver van den werkelijken mens afstaat.

Wie heeft nog nooit de dissonant gehoord in het lied van Gods schepping?

Is de geschiedenis der volkeren niet een aanéénrijging van veten, gewapende conflicten en oorlogen?

Blijkt niet uit de woorden en de daden van den mens, dat hij het kleed der heerlijkheid, dat hij voorheen droeg, verloren heeft?

Zijn de verhoudingen tussen mensen en volkeren niet dusdanig scheefgetrokken, dat we deze wereld kunnen vergelijken bij een vulkaan, die van tijd tot tijd zijn dood en verderf brengende lava uitspuwt?

Of om een ander beeld te gebruiken: is de wereld niet als een wagen, die op een slijkerige landweg tot aan z'n assen in de modder is weggezonken?

Nu hebben de mensen van alle eeuwen gestreefd naar betere verhoudingen op alle terreinen des levens. Ze hebben steeds weer getracht de wagen op gang te brengen.

Natuurlijk hebben ze ook nagedacht over de oorzaken van alle wanverhoudingen, zodat de wagen wel moest wegzinken in de modder. En bij het nadenken over de oorzaken zijn de mensen tot verschillende conclusies gekomen. De schuldvraag werd op een wel zeer uiteenlopende wijze beantwoord.

De oorzaak van alle wanverhoudingen met haar noodlottige gevolgen voor deze wereld moest volgens sommigen gezocht worden in *het kapitalistische stelsel,* terwijl anderen proclameerden, dat *de godsdienst opium is voor*

het volk. En weer anderen schreven de oorzaak van alle ellende, twist en tweedracht toe aan *een bepaald ras van mensen.*

En al naardat hun opvattingen waren, hebben de mensen geprobeerd met behulp van wettige en onwettige middelen, te komen tot betere levensvoorwaarden, ordening te brengen in de chaotische toestanden, om te komen tot een betere staat van zaken. Gaarne geven we toe, dat de dromers van een heilstaat, hoe het wezen van die staat ook moge zijn, niet de grootste groep onder de mensen vormen.

In elk geval: altijd en overal weer grijpt men naar het betere. En men erkent daarmee, dat men het nog niet gegrepen heeft.

En de oorzaak van alle nood te zoek enin het zelfzuchtig en arglistig mensenhart, daarvan willen de mensen doorgaans niet weten. Dat de zonde is ingekomen, gelijkerwijs de Schrift zegt, en dat door de zonde de wereld van God is losgeslagen, hoewel God deze wereld niet heeft prijsgegeven, doch Zijn liefde jegens haar openbaarde door Jezus Christus te zenden, zie — deze waarheden van het Evangelie worden glimlachend of met vijandige gebaren ter zijde geschoven.

Men wil niet de redding door het Evangelie. Omdat deze redding niet strookt met een zich verworven levens- en wereldbeschouwing. De mensen willen hun eigen boontjes doppen. Ze vertrouwen op de inzichten van leidslieden, op machtige legerscharen en formaties van lucht- en zeestrijdkrachten en op de atoombom en menen tevens op de welwillendheid van hun nationale goden te mogen rekenen.

Doch elke oorlog baart een nieuwe oorlog. En al woeliger wordt de volkerenzee, gelijk de bijbel dit ook voorzegt. En de wereld, los van God en zonder God, blijft met machteloosheid geslagen om zichzelf te redden. En dat juist openbaart haar nood.

III. *De nood dezer wereld heeft tot gevolg de dood.*

Onder dood versta ik hier de ondergang, de vernietiging van alle tijdelijke levenswaarden, het fiasco van alle pogingen om zichzelf te redden. Deze dood is het einde van alle menselijk kunnen en kennen.

Dat is geen rooskleurig toekomstbeeld, dat ik hier ga ophangen. En toch kan ik geen ander beeld tekenen, wanneer ik mij door mijn christelijke levens- en wereldbeschouwing laat leiden. Daarom luidde ook mijn eerste stelling, dat de nood dezer wereld bepaald wordt door de zonde. Zonde gezien als ongehoorzaamheid aan Gods wetten, als opstandigheid jegens Gods wil, als een zichzelf willen leven.

Het loon der zonde is de dood.

Daarom zal een wereld, die zichzelf wil redden en de uitreddende hand van God, in Christus Jezus haar toegestoken, radicaal afwijst, slechts haar eigen ondergang kunnen bewerkstelligen. En dan moge de wereld tijden van hoog- en laagconjunctuur (samenloop van omstandigheden of gebeurtenissen, tijdsomstandigheden), gekend hebben, toch bevindt ze zich op het hellend vlak, zodat ze steeds dichter het fiasco (de mislukking) van alle pogingen om zichzelf te redden, nadert.

Voor een Gode-vijandige wereld is er geen hoop, geen redding, geen uitkomst mogelijk, zolang deze wereld in haar vijandschap tegen God den Schepper, die ook de Herschepper wil zijn, volhardt.

De lijn der zonde blijft de lijn des doods.

Daarom is het onze roeping, om midden in deze wereld de Paasboodschap te verkondigen.

Jezus Christus is de opstanding en het leven. De dood is verslonden tot overwinning. Christus Jezus, die het eeuwige leven en de onverderfelijkheid aan het licht heeft gebracht, is daarom de Redder in de nood dezer wereld.

En daar is ook onder de hemel geen andere naam gegeven, door dewelke deze wereld gered kan worden. En toch wordt het steeds weer geprobeerd met inschakeling van eigen krachten en vermogens en natuurlijk met uitschakeling van Hem, die redden kan en redden wil. Dit is de tragedie van deze wereld.

Ons getuigenis als christenen zij daarom duidelijk en krachtig. De bazuin des Evangelies worde geblazen, zó dat geen onzeker geluid wordt gehoord.

Heil, redding, alleen door Jezus Christus.

Hem zij de glorie, d.w.z. de heerlijke luister, de lichtende glans en uitstralende majesteit, alsook alle lof, prijs en dank tot in eeuwigheid!

d. H.

LEIDRAAD
Gewijde Geschiedenis

HANDELIINGEN DER APOSTEN. (XVI).

Hoofdstuk 9 : 1-9. „De roeping van Paulus".

Ter oriëntering. De verandering, die zich in Paulus voltrok op de weg naar Damascus, is van de grootste betekenis geweest voor de ontwikkeling der gemeente. Wat Paulus daar beleefd heeft, heeft niet alleen heel zijn persoonlijk leven beheerst, maar ook duizenden het juiste inzicht gegeven in de betekenis van het kruis van Christus. Paulus is geroepen tot Apostel. Rechtstreeks door Christus. Hij wist zich drager der Godsopenbaring, gelijk de oude profeten dat waren. Zijn dienst wortelde bij hem gelijk bij hen (vergel. Mozes, Jesaja, Ezechiël) in een visioen van de heerlijkheid des Heeren. Het hier beschrevene moet niet zozeer gezien worden als het verhaal van de **bekering** van Paulus, als wel van **zijn roeping** tot drager der Openbaring. Is daarom bloot als „bekeringsgeschiedenis' niet te gebruiken.

I. **Saulus, de Vervolger.** Vers 1 en 2.

Vers 1 sluit aan bij hoofdstuk 8 : 3. In Jeruzalem schijnt hij de aanvoerder der vervolgers te zijn geworden, wel zowat de initiatiefnemer. Hij meende daarmede Gode een dienst te doen. Hij is het sprekende voorbeeld van een dwalend geweten. Het ging hem om de ere Gods, die voor hem samenviel met de handhaving van Israëls bijzondere positie onder de volken. De bedoeling was goed; de daad was verkeerd. „Nog dreiging en moord blazend," d.i.: hij maakte de indruk van een roofdier, dat de kudde verscheuren wil. De hogepriesterlijke macht ging over alle buitenlandse synagogen. De Joden vormden onder de vreemde volken „eilanden", met eigen rechtspraak. Ze verachtten de heidenen en werden door de heidenen veracht. Vergel. I Thess. 2 : 14-16. „Vroeg brieven", d.w.z. om zich te legimiteren; brieven van aanbeveling; volmachten. Later droeg hij zulke brieven niet meer bij zich. Vergel. I Kor. 3 : 1-3. Van „die weg"; weg is manier van leven; het beginsel, waaruit en waarnaar men leeft. Vergel. Matth. 7 : 13, 14. De berechting zou in Jeruzalem plaats vinden.

Een ware Eredienst

Laat mij U een indruk mogen geven van een typische eredienst in de Köbner-kerk in Kopenhagen. De eerste-steen-legging van deze kerk vond plaats op 2 April 1939. De Köbner-kerk is in de meest moderne stijl gebouwd en elke bezoeker wordt bij 't betreden getroffen door de gewijde sfeer, die deze kerk eigen is. Het middenpad loopt uit op de treden van het podium. Deze opgang is geheel vrij; zonder balustrade of enig ander beletsel, ten teken, dat hier een vrij getuigenis kan worden gegeven. Aan weerszijden van het podium staat een lessenaar. De ene dient voor 't lezen van de Schrift en de bekendmakingen en de andere dient voor de predikatie, waardoor een gepaste scheiding is aangebracht tussen de verkondiging zelve en de rest van het gesprokene. Op het achterste deel van het podium staat precies in 't midden een tafel, die, vanuit de verte bekeken, de indruk van een altaar geeft. Op deze tafel ligt vooraan een opengeslagen Bijbel; het is dus de geopende Bijbel, die precies midden in 't midden ligt en daarop valt de aandacht als het centrale punt van alles in deze kerk. Achter de geopende Bijbel staan de schalen en bekerjtes van het Avondmaal; daarnevens kandelaren die meestal branden. Achter deze tafel is de wand open en daar achter is de doopvont, verheven en aantrekkelijk en in volkomen tegenstelling met sommige vunzige en griezelige gaten in de vloer, die dezelfde naam dragen. Tussen Avondmaalstafel en doopvont staat een kruis, dat geen voortreffelijker plaats gegeven had kunnen worden.

Hier is alles aanwezig wat een Baptist dierbaar is. Hier is de vertolking van de gehele geloofsbelijdenis van een Baptist. Hier worden de symbolen van een Baptistengemeente niet na gebruik weggestopt, doch permanent voor 't oog gehouden. De Bijbel wordt niet dicht geslagen; de Avondmaalsbenodigdheden niet in een kast geborgen; de doopvont verdwijnt niet onder de vloerplanken. De wijding van de eredienst, die ge hier Zondagsmorgens mee kunt maken, heeft een weldadige bekoring. De ziel, tot God geheven, komt hier van zelf tot aanbidding.

Vóór de dienst wordt een klokkenspel op 't orgel gespeeld en door middel van een electrische geluidsversterker van boven uit de kerk over de omgeving uitgezonden. Het orgel is vooraan in de kerk geplaatst en het koor zit er omheen. De betekenis hiervan ligt voor de hand: het orgelspel en de koorzang moeten deel uitmaken van het geheel, zij hebben een toonaangevende functie; zij moeten niet ergens boven op een galerij achter de rug van de gemeente zijn verstoken; trouwens de Schepper heeft onze oren ook niet achterwaarts doch voorwaarts gebouwd. De gemeente begint met de lofzang; een kort gebed van den voorganger volgt, waarop de gemeente met een kort lied van instemming antwoordt en gemeenschappelijk het „Onze Vader" opzegt. Daarna zingt de gemeente een loflied, hetwelk wordt gevolgd door het lezen van 'n Schriftgedeelte, dat door de gemeente staande wordt aangehoord. Dan zingt het koor en daarbij sluit de voorganger aan met pastoraal gebed. Bekendmakingen van diensten, sterfgevallen en geboorteberichten worden hierna gelezen, waarna de gemeente weer zingt en tevens een geldelijk offer brengt. De voorganger gaat dan over tot de lessenaar voor de predikatie en verkondigt het woord des Heeren; het koor zingt de slotzang, de gemeente ontvangt de zegen en beantwoordt die met een drievoudig amen — met gebogen hoofden zit de schare nog een ogenblik in

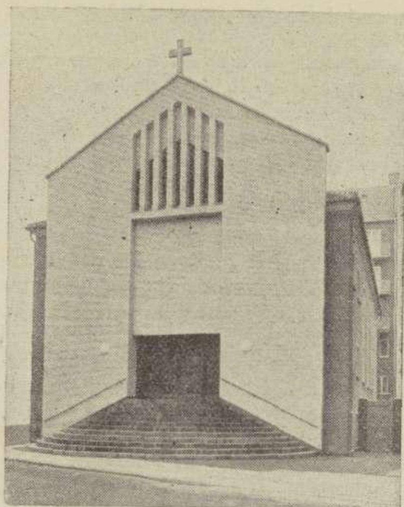
II. **De openbaring des Heeren aan Saulus.** Vers 3-7.

Alle berichten (vergel. de andere berichten over Saulus' roeping in de Handelingen) leggen de nadruk op de bovennatuurlijke aard van het licht, dat Saulus omscheen: licht uit de hemel. Het was op de tijd dat de zon in de midhemel stond. Dit Licht was voor Saulus' ervaring van bijzondere betekenis. Het was Gods Lichtglans; de Lichtwoning Gods; oudtijds de Schechina genoemd. Vandaar: diepste eerbied. Saulus wist: nu spreekt God tot mij. De Stem zegt echter: wat vervolgt gij MIJ? Hij vervolgde Jezus. En Deze spreekt vanuit de Lichtwoning Gods? Onbegrijpelijk. Vandaar: 5a.: Saulus wordt verbrijzeld! Jezus is God! En...... hij heeft Hem vervolgd? Tegen God gestreden? „Heere, wat moet ik doen?" Hoofdst. 22 : 10. Vraag der radeloosheid. Vers 6: gehoorzaam zijn. Al gehoorzamende gaat ons het licht op.

III. **Saulus komt in Damascus aan.** Vers 7-9.

Als vervolger op weg gegaan, komt hij als verslagene op plaats van bestemming. „Sta op!" „Sta op Uw voeten!" Bevel om in Christus' dienst te treden. Vergel. Ezech. 2 : 1. We hebben in die woorden (vergel. : 16) Saulus' roeping tot het Apostelschap. Nog kan hij die roeping echter niet uitleven. Vers. 8-vers 9 is een aanduiding van de zielestrijd, die in Saulus ontbrand was. Dit vasten had de bedoeling tot innerlijke zekerheid te komen. Heel zijn ziel was geconcentreerd op het gebeurde.

Vragen: Waarom kunnen wij in Rom. 7 : 7-12 de voorgeschiedenis van Saulus' bekering zien? Wat is het verschil tussen een „goed" geweten en een „rein" geweten? 3. Wat is de fout der Inquisitie? Vergel. Hand. 26 : 11. 4. Wanneer is volgens Rom. 9 : 1 ons geweten ons eerst een betrouwbare raadgever? 5. Hoe is het te verstaan, dat de Heere zeide, dat Saulus Hèm vervolgde? 6. Waarom vertelde de Heer Saulus niet onmiddellijk zijn opdracht? 7. Van welke aard was Saulus' zonde? Vergel. I Tim. 1 : 13. 8. Welke zonde leidt tot verstokking? 9. Waar ligt blijkens dit verhaal, de oorsprong van de grote verandering, die in ieder mens moet plaats vinden? 10. Hoe kunt ge bewijzen, dat het Paulus strijd gekost heeft, om aan het licht, dat hem hier opging, getrouw te blijven? L.

stilte en als het orgel weer begint te spelen verlaat men de kerk.

De avonddienst in deze kerk verschilt in elk opzicht van de boven omschreven ochtenddienst.

's Avonds is het een vrije samenkomst in de beste zin van het woord. Dan geeft de voorganger leiding aan de getuigenissen, waartoe hij de bezoekers uitnodigt. Ieder, die een goed woord voor den Meester wil spreken, heeft daartoe de gelegenheid. Een Evangelisatiekoor zingt blijmoedig een opgewekt lied en een muziekgezelschap speelt voortreffelijke melodieën. „Voorheen," zo vertelde Ds. Petersen mij, „was onze ochtenddienst niet van de middagdienst te onderscheiden, dan werden er 's morgens 3 of 4 liederen door de gemeente gezongen, een Schriftgedeelte werd gelezen en een preek gehouden, voorafgegaan door een lang en besloten met een kort gebed; en de middagdienst was een repetitie van de morgendienst. Ik heb er tien jaar voor moeten pleiten om de middagdienst af te schaffen en er een levendige avond-Evangelisatiedienst voor in de plaats te stellen. De bezwaarden zeiden steeds, dat ze de Zondagavond thuis wilden blijven, doch ze lieten zich eindelijk overreden door de woorden: Wij verlangen niet dat U 's avonds zult komen, maar verhindert hen niet, die 's avonds wèl willen komen.

De foto's hierbij geven U een indruk van het interieur en het exterieur van de Köbner-kerk. Het andere beeld is dat van Dr. Fr. Bredahl Petersen, voorganger van de Köbner-kerk. Binnenkort zullen wij hem in ons land mogen verwachten en tijdens de Uuie-vergadering hopen we hem te begroeten en te beluisteren. Voor het vele, dat hij voor onze kinderen, thans in Denemarken, doet en heeft gedaan worde hem een koninklijke ontvangst bereid!

H. Doornkamp.

HENGELO WACHT, IS ACTIEF, IS KLAAR.

Komt! Meer dan 1000 jonge mensen verwachten wij op de begroetingsavond in de Geref. Kerk.

Komt! Meer dan 1000 jonge mensen moeten door Hengelo marcheren, begeleid door twee grote muziekcorpsen.

Komt! Meer dan 1000 jonge mensen kunnen mee genieten van de wandelingen door bos en veld; door het nieuw gebouwde Hengelo.

Komt! meer dan 1000 jonge mensen kunnen luisteren naar declamatie, muziek, zang, „lekenspel".

Komt! Meer dan 1000 jonge mensen met een open hart, kunnen door God gezegend worden. Dat zij zo.

Hengelo, wacht!

AGENDA

van de 66ste Algemene Vergadering

van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, op Woensdag 10 en Donderdag 11 Juli te Stadskanaal.

Dinsdagavond 9 Juli, half acht: begroetingssamenkomst.

Woensdag 10 Juli, 9 uur: Tekening van de presentielijst en inlevering van de stembiljetten.

1. 9.30 uur: *Opening der Vergadering.*
   a. korte bidstond.
   b. openingswoord door de voorzitter van de commissie der Unie.
2. *Mededelingen* en ingekomen stukken.
3. *Opname van de presentielijst.*
4. *Verkiezing van een leider der vergadering.* Deze moet gekozen worden uit de leden der U. C.: H. Bakker, L. de Haan, A. A. Hardenberg, F. E. Huizinga, W. Modderman, D. Olijslager en K. Reiling.
5. *Bespreking van de jaarverslagen.*
   a. van den waarnemenden secretaris der Unie.
   b. van den tijdelijken administrateur der Unie.
6. *Vaststelling van de begroting 1946-1947.*
7. *Verkiezingen:*
   a. *Twee leden van de commissie der Unie.* Aftredende zyn: F. E. Huizinga en W. Modderman. Candidaten: G. Brongers, Enschede; L. van Dam, Groningen; K. Drent, Hengelo; J. Knecht, Eindhoven; G. J. van Rekum, Amsterdam; G. W. Tijman, Utrecht en G. Visser, Harlingen.
   b. *Redactie „De Christen".* Aftredenden: F. E. Huizinga, J. Louw, L. de Haan en H. Bakker. Beide laatstgenoemden stellen zich niet herkiesbaar. Verdere candidaten: C. Brandt, A. A. Hardenberg, G. W. Tijman en J. W. Weenink.
   c. *Redacteur „De Zaaier".* Geen tegencandidaten gesteld.
   d. *Redacteur „Kindervriend".* Geen tegencandidaten gesteld.
8. *Voorstellen aan de commissie der Unie:*
   a. De U. C. stelt de volgende motie voor: De Algemene Vergadering, van oordeel, dat in deze bijzondere tijdsomstandigheden een uitspraak omtrent minimum salarissen onzer voorgangers gewenst is, spreekt uit, dat het minimum salaris ten plattelande bedrage *f* 2200.— plus vrij wonen; bij het vaststellen van minimum salarissen voor steden worde dit minimum salaris het uitgangspunt; verzoekt alle gemeenten rekening te willen houden met deze motie en gaat over tot de orde van de dag.
   b. De A. V. besluite een kinderbijslagregeling te willen invoeren voor onze voorgangers. Voor elk kind wordt *f* 100.— per jaar uit de Uniekas betaald. Voor het te berekenen aantal kinderen worden de eerste twee niet medegeteld, terwijl kinderen vanaf hun 18e jaar buiten deze regeling vallen. Telken jare worde het uit te keren totaalbedrag berekend en omgeslagen over de gemeenten naar verhouding van het aantal leden. De U. C., hopende dat dit voorstel wordt aanvaard, heeft in de begroting deze bedragen reeds verwerkt.
   c. Als Uniekwekeling te aanvaarden de brs.: H. P.

de Boer, G. Molenaar, Ph. Lindeman en J. van Dam.

d. De U. C. vraagt machtiging een vaste kracht te benoemen op een salaris van f 2400.— plus vrij wonen op een door de U. C. vast te stellen arbeidsovereenkomst.

e. De A. V. besluite toe te treden tot de wereldbond van kerken, gevestigd te Genève, waaruit voortvloeit, dat de Unie lid is van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland.

f. Nog in te dienen voorstel ....

9. *Voorstellen uit de gemeenten.*

A. AMSTERDAM. *Voorstel I:*

De Algemene Vergadering machtige de Unie-Commissie tot het benoemen van een sub-commissie, welke tot taak heeft:

a. op de kortst mogelijke termijn om te zien naar mannen, welke geschikt geacht kunnen worden om in één onzer Unie-gemeenten het ambt van Voorganger te bekleden.

b. Deze mannen te roepen tot het werk des Heeren, en hun in overleg met de betr. Gemeente een standplaats aan te wijzen voor een bepaalde tijd.

c. indien de commissie dat nodig oordeelt, aan bedoelde personen de verplichting op te leggen, een speciale cursus te volgen aan het door de Unie op te richten Seminarium voor de opleiding van Voorgangers; door de commissie is te beoordelen, of deze cursus aan hun practijk als Voorganger dient vooraf te gaan, of dat deze in combinatie met het Werk kan worden gevolgd.

Toelichting: Het is heden in ons vaderland niet anders, dan toen de Heere Jezus tot Zijn discipelen zeide: „De oogst is wel groot maar de arbeiders zijn weinige; bidt dan den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijnen oogst uitstoote". (Slotverzen van Matth. 9.) Ontstellend groot is in onze Unie het aantal gemeenten, die het zonder voorganger moeten stellen.

Bovendien zouden voor speciale Unie-arbeid — indien deze degelijk ter hand genomen zou worden — nog voorgangers aan gemeenten onttrokken worden. Zelfs indien onze hoop op en de verwachtingen van de in opleiding zijnde studenten geheel in vervulling gaan, zal in het tekort aan voorgangers gedurende een lange reeks van jaren niet kunnen worden voorzien. Hoe trouw ook in de vacante gemeenten de leden bij elkander blijven, de OPBOUW gaat zeer moeizaam, en de UITBOUW ligt veelal stil. Ervaren geloofsmannen, krachtig in den Heer, met levenservaringen en capaciteiten om in een gemeente leiding te geven, kunnen hier terreinen bearbeiden, die braak liggen en verloren dreigen te gaan. Onze tijd is kort. Laat ons dan de tijd uitkopen, dewijl de dagen boos zijn. (Ef. 5 : 16.)

Prae-advies. De U. C. acht geen speciale subcommissie nodig. Ze is van oordeel, wanneer er zodanige broeders zijn, die deze roeping hebben en het risico aanvaarden, dat de U. C. voor deze broeders gaarne de deur zal openen.

Voorstel II:

a. De Algemene Vergadering drage de Commissie der Unie op, telkenjare aan de Algemene Vergadering een voorstel te doen, inhoudende het vaststellen van een minimum-salaris voor voorgangers van onze Unie-gemeenten. Deze minima zouden moeten ingaan telkens op de eerste dag der maand, volgende op de maand, waarin de A. V. zal plaats vinden.

b. Voor ditmaal stelle de Algemene Vergadering het minimum van een Voorgangershonorarium vast op f 2500.— (inclusief woning).

Toelichting: overbodig.

Prae-advies: zie eigen voorstel onder punt 8a.

B. HARLINGEN. *Voorstel I:*

De Algemene Vergadering besluite, dat broeders-Evangelisten met ten minste 5 dienstjaren, beroepbaar worden gesteld voor alle gemeenten in ons Vaderland, voor zover deze niet van Unie-wege gesubsidieerd worden.

Toelichting: Na 5 jaren dienst zal toch wel voldoende de bekwaamheid van den Evangelist zijn gebleken. Waar het werk door Evangelisten verricht en hen door de E. C. U. toevertrouwd, practisch gelijk staat met het werk van een predikant (leiding der gemeente, preken, Doops- en Avondmaalsbediening, huisbezoek, enz., enz.), mag het billijk genoemd worden, dat zij, na bepaalde tijd beroepbaar zijn voor de gemeenten in ons land. Zij worden beroepbaar gesteld als Evangelist en NIET als Predikant, waarmede de roepende gemeente rekening houde. De roepende gemeente staat geheel voor de financiële verantwoordelijkheid. Dit betekent dus een ontlasting van de E. C. U., welke de aldus vrijkomende gelden kan besteden voor opleiding van nieuwe krachten.

Prae-advies: De laatste volzin van deze toelichting is niet juist, overigens verwijst de U. C. naar haar eigen voorstel 8. f, dat nog bij E. C. U. is om advies. Wordt vóór de Algemene Vergadering rondgedeeld.

Voorstel II:

De Algemene Vergadering besluite, dat aan jonge mannen, die roeping hebben voor de arbeid in Gods Koninkrijk, de gelegenheid zal worden geopend opgeleid te worden tot Evangelist.

Toelichting: De eisen van bekwaamheid en kennis door vooropleiding aan M. U. L. O. en/of H. B. S., welke momenteel gesteld worden aan jonge mannen, die zich tot den H. Dienst geroepen gevoelen, zijn zó hoog, dat het voor velen practisch uitgesloten is ooit in het werk te komen, omreden zij aan die eisen niet kunnen voldoen. De roep om arbeiders is evenwel zo groot, dat naar andere wegen moet worden gezocht.

De mogelijkheid zou kunnen bestaan in de opleiding aan een Bijbelschool (evtl. Brussel).

Na de 3-jarige opleiding worden zij door de E. C. U. te werk gesteld in Nederland. Zo opgeleide Evangelisten zouden dan na 2 proefjaren als zodanig beroepbaar kunnen worden gesteld.

Prae-advies: De U. C. zal geen jongeman afwijzen alléén op grond van zijn mindere vooropleiding; integendeel is ze van harte bereid hem van te voren te helpen bij zijn voorstudie.

C. HEERENVEEN:

Artikel 6a van het Statuut der Unie te schrappen. In verband met bovenstaande worde artikel 2b van het huishoudelijk reglement gelezen als volgt: „Gemeenten mogen voor elke vijftig leden of gedeelte daarvan één afgevaardigde zenden".

Toelichting: De Raad der gemeente Heerenveen is van mening, dat een voorganger krachtens zijn ambt behoort te spreken op de A. V. De practijk laat echter zien, dat behoudens één enkele uitzondering

deze broeders het standpunt hunner gemeente verdedigen. Dientengevolge kan een gemeente met „erkende voorganger" een stem meer uitbrengen, dan een even grote (kleine) gemeente met een „niet erkende".
Bovendien komt het Heerenveen voor, dat de Alg. Vergadering ook gebaat is bij een inkrimping van het aantal leden.
Prae-advies: De U. C. is er vóór.

10. *Rondvraag.* Gemeenten, afgevaardigden, die iets voor de Rondvraag hebben, verzoek ik zo mogelijk deze vraag vóór 7 Juli in te zenden. Dat bevordert een vlote afdoening.
11. *Voorlezen der Notulen.*
12. *Sluiting.*

Donderdag, 11 Juli: Herdenkingsdag 100-jarig bestaan Baptisme in Nederland. Indeling van deze dag opgegeven door Stadskanaal.

10 uur: *Herdenkingsdienst.*

Des middags broodmaaltijd, daarna is er gelegenheid voor afgevaardigden een woord te zeggen.

's Middags 5—7.30 uur *Pauze,* waarin aan alle gasten een warme maaltijd wordt aangeboden.

Van 7.30—??? een *gezellig samenzijn,* waaraan verschillenden zullen medewerken, o. a. zal opgevoerd worden een revue over de afgelopen 100 jaar, enz., enz.

Ongetwijfeld zal Stadskanaal in ons orgaan nog een regelingscommissie bekend maken, bij wie afgevaardigden en verdere gasten zich kunnen opgeven voor logies. Men geve zich dan tijdig op, men make het den broeders en zusters in Stadskanaal een lust een en ander te regelen.

Hier is de agenda van de Alg. Vergadering.

Onze gemeenten ontvangen binnenkort zoveel exemplaren als ze afgevaardigden mogen zenden.

Zo mogelijk wordt dan ook de lijst van afgevaardigden opgenomen.

De financieele verslagen, rapporten en begrotingen worden ook gereedgemaakt voor den drukker.

Ook deze worden rondgezonden.

Met broedergroet:

Heerenveen, Postbus 23. E. de Haan.

PROGRAMMA
voor de Jeugdconferentie

VAN DE N.B.J.B. IN DE PROV. GRONINGEN EN DRENTE OP DE TWEEDE PIINKSTERDAG 1946 IN DE TUIN VAN VEENLUST TE VEENDAM.

Morgensamenkomst, aanvang 10 uur: Leider: Ds. J. W. Weenink te Stadskanaal. - Openingswoord. - Koorzang van Muntendam. - Declamatie door Ter Apel. - Toespraak door Ds. H. Bakker van E.E.-veen: onderwerp: „Geest en Waarheid". - Declamatie door Stadskanaal. - Pauze van 12-2 uur. - Middagsamenkomst, aanvang 2 uur; Leider Ds. J. Hekhuis van Muntendam. - Koorzang van Nieuw-Weerdinge. - Declamatie van Muntendam. - Toespraak door Ds. J. B. de Neef van Nieuwe Pekela, onderwerp: „Wolken en regen". - Samenzang der zangkoren. - Declamatie van Emmer Erfscheidenveen. - Toespraak Jeugdraadsvertegenwoordiger. - Slotwoord door den Leider.

Direct na de morgensamenkomst repetitie van de zangkoren voor de samenzang.

Namens Jedaço,
H. Ploeger Jr., Secr.

Mededelingen

BERICHT DAGBOEK.

Willen correspondenten en anderen, die intekeningen op het dagboek verzameld hebben p.o. opgeven aan den heer W. Modderman, Willemstraat 9 te Sneek, het aantal intekenaren. Voordat dat geschied is, kunnen we moeilijk verder. Doet het dus nu!!

BAPTISTEN GEMEENTE TE EINDHOVEN

D.V. zal op Zondag 17 Juni a.s. Ds. Zijlstra, komende van de gemeente te Hengelo, zijn intrede doen in de gemeente te Eindhoven.

De diensten zijn als volgt geregeld:

9.30 uur v.m. Bevestiging door Ds. G. Brongers van Enschedé (vermoedelijk).

2 00 uur n.m. Intrede Ds. Zijlstra in de Chr. Ger. Kerk.

7.00 uur n.m. Begroetingssamenkomst.

De gemeenten, aangesloten bij het comité Gewest Holland, worden verzocht hun gemeenten te laten vertegenwoordigen die dag.

Afgevaardigden, die van nachtlogies gebruik wensen te maken, worden vriendelijk verzocht dit vroegtijdig aan de Regelingscommissie op te geven. Opgave hiervan kan geschieden aan mijn adres, H. de Jonge, Allard du Hamelstraat 48, Eindhoven. H. DE JONGE.

MEDEDELING!

Bezoekt de Grote Landdag

2e Pinksterdag in het bos te Nietap bij de Leek (halte stoomtram Groningen-Drachten). Muziek - Koorzang - Toespraken verschillende predikanten en **OPENLUCHTSPEL „Waarvoor leven wij?"** (Duurt 2 uur).

AANVANG 11 UUR.

Wegens plaatsgebrek konden verschillende artikelen, bestemd voor dit nummer, niet worden opgenomen.

D.V. hopen onze geliefde Ouders en Grootouders

S. F. W. Rosenbaum
en
A. Rosenbaum-Benus

13 Juni a.s. te gedenken dat zij voor 40 jaar in het huwelijk zijn getreden.
Dat zij nog lang voor elkander en voor ons gespaard mogen blijven is de wens van ons allen.
's Middags thuis van 3.30 tot 5.30 uur.

Hun dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

Emmen, Juni 1946.

VRIJDAG 14 JUNI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2797

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, LIJSTERSTRAAT 47 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Een Nieuwe Inspiratie

Ik ben God de Almachtige; wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht.

Gen. 17 : 1.

Uitzien is het leven van Gods kinderen op aarde. Hun is een belofte gegeven en nu wachten ze op de vervulling dezer belofte.

Het is de belofte: Ik kom!

Deze belofte heeft meermalen een voorloopige vervulling gevonden. En toen Christus op aarde kwam, heeft God Zijn volk bezocht. Toen riep Hij uit: Ziet, hier ben Ik, hier ben Ik!

Maar dat was een komen in vermomming, zodat velen in Hem den Heer der heerlijkheid niet hebben herkend. Ook deze vervulling der oude belofte was voorbereidend en daarom nog maar voorlopig. In de hemel opgenomen, sprak Christus: wacht Mij, waakt!

Wachten op het grote ogenblik, dat hun God en Zaligmaker blinkende zal verschijnen, is nu het leven der gelovigen. Maar wie wacht, mist iets, die heeft een leegte, een verlangen. Daarom betekent dat verlangen een geloofsproef.

Abrahams geloof was tegen dat wachten niet bestand gebleken. Hij was geestelijk mat geworden; hij vertraagde. Toen verscheen Hem de Heere en hij ontving een nieuwe inspiratie.

Wij hebben, om te kunnen voortgaan van kracht tot kracht, nieuwe inspiraties, nieuwe inwerkingen van den Geest van God nodig. Zo alleen kunnen wij in beweging blijven en de vervulling der belofte verkrijgen.

Ik ben God, *de Almachtige!*

Dat werd hier voor de eerste maal gezegd.

Door zulk een nieuwe openbaring ontvangt de ziel een nieuwe inspiratie en zet zich het leven uit.

Gaat deze waarheid u bezielen, dan gaat uw vertrouwen in het grenzenloze.

De „Almachtige".

Dat wil zeggen: de alles controlerende, de alles beheersende en omvattende.

Ieder schepsel van zedelijke aard heeft wilsvrijheid, ieder kan doen „al wat hij wil", maar...... God bestuurt aller daden zó, dat slechts bereikt wordt, wat Hij wil.

Wij leven hier tussen allerlei machten, groter dan onze macht is, zij volgen ons schrede op schrede; ze oefenen een schrikbewind uit. Maar de gedachte, dat God de alles beheersende is, maakt ons en houdt ons innerlijk vrij.

De „Almachtige".

Het wil ook zeggen: de Algenoegzame.

Wie dezen God niet heeft, heeft nooit genoeg. Het aantal goden, dat de heidenen vereren, is ontelbaar. Het is beter met God alleen over te blijven, dan heel de wereld als reservoir te hebben en God te moeten derven.

Abraham heeft dit woord waarschijnlijk wel gevoeld als een zachte berisping. Hij was afgeweken, omdat hij niet sterk genoeg was om in 't geloof te wachten op Gods tijd Hij had naar Sara geluisterd. Hij had de geloofscirkel doorbroken en was gekomen op het terrein van het „vlees".

Is God voor ons bewustzijn de Algenoegzame en de Alcontrolerende, dan zal de Verzoeker ons niet kunnen trekken uit de door God bepaalde weg — de enige, waarin Hij Zijn belofte: Ik kom! waar zal maken.

„Voor Mijn Aangezicht!" In Mijn Licht en Mijn gunst en zo dat Ik alles mag zien en horen van u.

Het betekent ook: onder Mijn bescherming.

Leef uw leven — uw zware en uw blijde dagen in Mijn gemeenschap, zegt de Heere, en „wees oprecht", wees ongedeeld van harte. Ik ben de Algenoegzame: geef Mij dus héél uw hart.

Ziet omhoog, op hetgeen God u zijn wil.

Ziet het aan Christus.

En een nieuwe inspiratie sterkt uw ziel tot een wandel van heilig wachten en vertrouwend uitzien naar Hem, die zegt:

Ziet, Ik kom haastig!

Amen, ja, kom Heere Jezus! I..

DE EERSTE ZONDAG NA PINKSTEREN

ZENDINGS-ZONDAG.

Het is voor mij een aangename taak de eerste stoot te mogen geven aan de uitvoering van een schitterend idee, gelanceerd door de U.Z.C. In een moment van zuiver inspiratie werd deze indee geboren en nu reeds maanden gevoed met een liefde en zorgzaamheid gelijk aan die een moeder haar pasgeboren kind betoont. De idee is mooi, maar de daad, waartoe zij moet leiden, zal haar in schoonheid overtreffen. De voortreffelijkheid van deze idee springt in 't oog, als ge weet dat haar uitvoering helemaal niet ingewikkeld is doch juist uiterst eenvoudig. Zijn alle edele, noodzakelijke en elementaire dingen niet eenvoudig?? Heeft de Schepper in de eenvoud niet de hoogste heerlijkheid gelegd? Het spreekt toch van zelf dat we een Zendings-Zondag instellen! Ik weet het wel dat het mijn

taak niet is u warm te maken voor deze zaak; ge zijt er reeds warm voor. 't Is evenmin m'n taak deze zaak bij u aan te bevelen want zij beweegt zich zelve aan. Ik heb alleen tot taak de bel te luiden en aan te kondigen 't tijdstip voor deze Zendings-Zondag. Bij 't luiden van een bel vaart een schip af en ik zie in m'n gedachten reeds een Oceaanstomer afvaren met onze eigen zendelingen aan boord. Bij 't luiden van een bel gaan de kinderen de school binnen en ik zie de zwartjes en bruintjes onze eigen zendingsscholen binnen huppelen. Bij 't luiden van een bel gaat het volk ter kerke; ik zie ze gaan in drommen, daar in die landen ver van hier, binnen onze eigen kerkgebouwen, die door onze gebeden en gaven tot stand kwamen. Laat de bel maar luiden; op de vleugelen van de wind worden haar klanken gedragen naar de verste oorden en kondigen de komst der Nederlandse Baptisten-zendelingen aan. Zondag 16 Juni is onze 1ste Zendings-Zondag. Niemand vindt het vreemd, want deze zaak heeft de sanctie van elk christenhart. Deze zaak is met het hoogste gezag bekleed. Deze zaak gaat vergezeld van de mindere autoriteit dan een hart, dat warm klopt voor den Heer en dat vol is van liefde tot het verlorene. Daarom is de instelling van een Zendings-Zondag ons als uit het hart gegrepen. Eindelijk mogen we gevolg geven aan ons betere „ik", dat om een Zendings-Zondag roept.

Hoe zullen we dit voornemen ten uitvoer brengen? Laten we beginnen met de ochtendgodsdienstoefening van Zondag 16 Juni te wijden aan onze zendingstaak. Laten we ons die morgen bezinnen op de zendingtaak der Gemeente door de liederen die we zingen, de preken, die we houden en horen, de gebeden die we opzenden en de Schriftgedeelten die we lezen. Laten we de collecten die dag geheel voor de buitenlandse zending reserveren. Er zit een wonderschone verenigende kracht in het gelijkttijdig betrachten van dezelfde zaak. En die verenigende kracht is er vooral als het gaat over de buitenlandse zending. Overigens ver van elkander staande gelovigen hebben elkaar op het punt der zending gevonden. Jezus geeft ons de opdracht het zendingswerk te verrichten en voor de getrouwe volgeling van Jezus en daarom voor de Gemeente bestaat er geen groter voorrecht dan deze opdracht uit te mogen voeren. Wie of wat zou ons kunnen beletten den Heer van ons leven gehoorzaam te zijn? Daarom doet op 16 Juni onze eerste Zendings-Zondag z'n intrede.

Hier volgen nog enkele aantekeningen die met de zendingsarbeid verband houden:

1. We verheugen er ons over dat we van twintig gemeenten bericht ontvingen van de aanstelling van een zendingscorrespondent.

Mag ik van deze zendingscorrespondent een kort verslag van de Zendings-Zondag in hun eigen gemeente tegemoetzien? ?

2. Mag ik voorts de penningmeesters der gemeenten vriendelijk verzoeken de zendingsoffers op 16 Juni bijeengebracht apart aan br. W. Modderman te Sneek te zenden in de week van 16 tot 23 Juni? Giro: 382183.

3. Reeds vanaf het ogenblik van de terugkeer van zendelinge G. Reiling naar ons land hebben wij het verlangen gekoesterd haar in verschillende gemeenten te doen spreken over 't zendingswerk. Haar gezondheid heeft veel te wensen overgelaten doch we ontvingen van onze zendelinge dezer dagen bericht dat zij thans wel in staat is van de gemeenten een uitnodiging in overweging te kunnen nemen voor een toespraak over de Zending in Afrika. Zondag 16 Juni zal zij in Rotterdam-C. spreken.

Willen de plaatselijke zendingscorrespondenten zich in verbinding stellen met hun kerkeraden om te komen tot het organiseren van een Zendingsavond waartoe zendelinge Reiling als spreekster wordt uitgenodigd? U kunt uw verzoek rechtstreeks tot zendelinge G. Reiling, p/a. J. Reiling, Drouwenerwoud, J. 144 (Post Stadskanaal) richten of tot den secretaris der U.Z.C.

H. Doornkamp.

OOG en OOR

SCHOLING VOOR GEMEENTELIJK WERK.

Gedurig weer lezen we over de activering van leden van andere kerkgenootschappen, met name van de Ned. Herv. Kerk. Zo werd er kortgeleden in de oude kerk in Weerselo (Ov.) een centrum geopend, waar de N.H.K vele jongeren hoopt te scholen voor kerkelijk werk in verenigingen en ander verband. Het intiatief, zo lezen we, ging uit van de Ned. Herv. Gemeenten in Twente. In minder dan één jaar werd het resultaat, een eigen huis „Het Stift" genaamd, bereikt.

Van zulk een centrum kan een vernieuwende kracht uitgaan. Vooral wanneer de scholing van geschikte krachten bijbels gefundeerd is. Een vernieuwing in het midden van ons volk of beter gezegd: van ons volksleven — zal alleen dan van blijvende betekenis zijn, wanneer ze uitgaat van de onvergankelijke waarden van het Evangelie. Een vernieuwing, uitgaande van den mens en gericht op den mens, kan slechts revolutiebouw zijn. Maar de ware vernieuwing kan slechts haar uitgangspunt hebben in het christendom en houdt gedurig rekening met een gezonde bijbelse toekomstverwachting.

Scholing van geschikte krachten voor gemeentelijk werk is een dringende noodzaak. Dat wordt ook onder ons gelukkig steeds meer en beter ingezien. Arbeidsverdeling en toch coöpereren. Alle krachten zoveel mogelijk mobiel maken. De gaven, die God geeft in de Gemeenten, dienen gebruikt te worden tot eer van Zijn Naam.

De activering onzer Gemeenten is een onderwerp, waarover ik verleden jaar kort na de bevrijding een drietal artikelen schreef, en dat voortdurend onze aandacht dient te hebben.

Het is verblijdend, dat de nieuwe Jeugdraad hieraan z'n aandacht schenkt. Elk jeugdwerkers-comité krijgt hiermee te maken. Tabitha wil meehelpen dit doel trachten te verwezenlijken, wanneer ze jonge zusters gaat opleiden tot diaconessen in de Gemeenten. De leidende broeders in onze Gemeenten behoren steeds uit te zien naar nieuwe krachten, welke in het gemeentelijk werk kunnen worden ingeschakeld.

Elke poging, die leidt tot een betere scholing voor gemeentelijk werk, zullen we moeten aangrijpen. Bij alle wel heel noodzakelijke theoretische scholing zullen we de practische scholing niet mogen veronachtzamen. En practische gelegenheid om te werken in de Gemeente is er voldoende.

NOOIT MEER OORLOG?

We herinneren ons heel goed, dat kort na de eerste wereldoorlog overal de leuze werd aangeheven van: nooit meer oorlog! Ook werd toen allerwegen de slagzin aangeheven: geen man en geen cent. Kleine kinderen, inmiddels gerijpt tot mannen en vrouwen, zongen op straat dat het daverde: ik wil geen broedermoord; ik word nooit soldaat.

In de jaren van '14 tot '18, toen ons volk buiten de oorlog kon blijven, kon men allerlei beschouwingen horen en lezen over de oorlog. Er waren er, die beweerden —

welk een onnozelheid! — dat die oorlog tevens een einde zou maken aan elke oorlog. Op deze oppervlakkige levens- en wereldbeschouwing, gespeend aan alle werkelijkheidszin en tevens in lijnrechte tegenspraak met de waarheid van de bijbel, ,gaan we hier maar niet nader in. De uitspraak van dien Fransen staatsman: wie de vrede wil, bereide zich voor tot de oorlog — getuigt inderdaad van een diepere mensenkennis, hoewel we van de Schrift i geredeneerd een dergelijke uitspraak niet kunnen bewonderen.

Binnen 25 jaar na de eerste wereldoorlog stond de wereld opnieuw in vlam. Vuur en rookdamp. Mensengebral voor de radio en rochelende stervenden op de slagvelden. Propaganda-ministeries, die op volle toeren werken en een burgerbevolking, die crepeert vanwege brandende fosforbommen en vallend gesteente van ineenstortende steden. Marsverering en Mammondienst. Duivelse wellust en satanische wreedheid gingen hand in hand. Satanische praktijken van den verdierlijkten mens schreiden ten hemel. Vele tientallen millioenen mensen vergast, vermoord, uitgehongerd.

De oorlog tegen de fascistische en nationaal socialistische agressoren werd gewonnen! Uit het diepst van on hart hebben we God daarvoor gedankt.

Maar nu moet de vrede nog altijd gewonnen worden... De staatslieden zijn daarmede druk doende. Samensprekingen en conferenties worden gehouden. Onze dag- en weekbladen en voorts de lange rij van periodieken die weer verschijnen, lichten ons hierover voldoende in.

Terwijl velen nu hun uiterste krachten inspannen, om toch ook de vrede te winnen, lees ik in het zeer goed op de hoogte zijnd „Weekblad de Uitkijk" het volgende berichtje:

LEVE DE VREDE!

Amerikaanse leger- en vlootautoriteiten hebben een aantal experts uitgenodigd om te onderzoeken, in welke bergachtige streken van de Verenigde Staten diep onder de grond grote hallen kunnen worden gebouwd om daar kazernes, fabrieken, arsenalen, vliegvelden etc. in te richten met het oog op de mogelijkheid van een oorlog, waarin de atoombom een grote rol zal spelen.

Wat zegt je daar nu van?

Die atoombom heeft heel wat schone illusies in rook doen vervliegen. Ze heeft heel wat onrust onder de volkeren gebracht. De wetenschap van de atoomsplitsing is nog lang niet aan het einde van haar latijn. In schier alle landen werken de mannen van dit vak in 't geheim of in 't openbaar, onder hoogspanning. Grote vreze wil de harten der mensen doen bezwijken. Ook nu weer gaan de volkeren zich op het ergste voorbereiden. De onzekerheid ondermijnt elke politiek van goodwill. Betekent regeren dan ook niet vooruit zien? En moet een staatsman dan niet met alle mogelijkheden zoveel mogelijk rekening houden? En wordt er niet van hem verlangd, dat hij eventuele maatregelen zal nemen? Want immers, mocht de ene zijde tóch eens met behulp van de modernste wapenen een beslissing willen forceren, dan zal aan de andere zijde de staatsmanswijsheid geroemd worden van hem, die hiermede rekening heeft gehouden door het nemen van veiligheidsmaatregelen, welke ook kunnen bestaan uit een snel vernietigen van den tegenstander.

En daarom zal, zolang deze bedeling duurt, de oorlog geleerd worden.

Er zal een tijd komen, waarin de techniek niet meer in slaafse dienst van Mars zal staan, maar Christus Jezus zal zijn alles en in allen. Van deze tijd gewaagt de bijbel. In de bijbel worden ons perspectieven geopend voor een werkelijke heerlijke toekomst.

Eens zal genade overwinnen;
dan zinkt terneer de helse macht.
Eens zal het heilig Rijk beginnen;
dan is de strijd ten eind gebracht.
Eens treedt voor 's Vaders aangezicht
een nieuwe wereld in het licht.

O vreugde, als nabij en verre
de volken één zijn in Zijn naam,
en oprijst boven aarde en sterren
hun zang met dien der eng'len saam,
als naar het kruis zich ieder wendt
en Jezus als den Heer erkent!

DEGENERATIE EN ONTAARDING VAN DEN ZONDIGEN MENS.

Een redacteur van het „Weekblad de Uitkijk" geeft een beschrijving van zijn tocht door nachtelijk Berlijn. Ergens in een straat staat nog één huis overeind. De tocht gaat naar een ruïne er naast. Een boksertype rijst bij een kelderingang overeind en vraagt wat men wil. In het gezelschap van den redacteur is ook een Deen, Toby genaamd.

Door een eindeloze onderaardse gang, met flakkerende kaarsen verlicht, gaat de tocht verder. Om een hoekje brandt licht en glimlacht een garderobejuffrouw. Vijf miminuten later staan de nachtelijke speurders stomverbaasd in een intieme dancing.

Er is in Berlijn geen hout te krijgen om een kapot dak te repareren, maar daar onder de ruines is een juweel van een parketvloer gelegd. Eiken betimmeringen camoufleren de keldermuren en rondom staan de gerieflijkste fauteuils, die men zich denken kan.

Het is een soort bal-masqué en op de muziek van een Argentijns uitziende band danst een fleurig uitgedoste groep mensen. In het gedempte, gekleurde licht is dit zo'n fantastisch schouwspel, dat het minuten lang duurt voor de pas aangekomenen hun verbazing enigszins kunnen uiten. Ze komen terecht in een hoekje naast de Argentijnen.

Toby, de kleine Deen, vraagt om champagne. ,Zevenhonderd mark de fles' waarschuwt de kellner. Maar Toby gooit een half pondje boter op tafel en zegt: ,Twee flessen — en gauw een beetje". Ongelovig staart de kellner naar het gele pakje, dan grijnst hij, grist het weg en komt terug met twee flessen.

De dansenden beschikken over prachtige toiletten, en dragen geraffineerde costumes. Onvermoeid speelt de band door, onophoudelijk brengen de kellners verse champagne.

Ook kan men er zwart eten. In heel Berlijn is geen aardappel te krijgen. Dagenlang reizen mannen en vrouwen op het platteland om een rugzak vol te bemachtigen. Daar kun je echter eten wat je wilt. Een volledig diner met 'n grote biefstuk. De prijs is 600 mark. (De 200 mijnwerkers, die in Unna verpletterd werden, verdiensten 40 mark per week). Dus 15 week arbeidsloon van een mijnwerker is de prijs van een diner in het hol der zonde. Daar wordt gefeest en gedanst. Daar vinden de zwarthandelaren en de hoeren elkaar. Ook ontbreken diepgezonken geallieerde officieren niet. Het schijnt één grote vrolijke familie te zijn. En één meter boven hen ligt het puin van Berlijn, van hongerend Berlijn. Dat nachtelijk gebras onder de puinhopen van Duitslands hoofdstad is hemeltergend en, getuigt van degeneratie en ontaarding van den zondigen mens.

d. H.

Tabitha en de Unie

Het komt mij voor, dat naar aanleiding van de Losse Schakels in ons blad van 10 Mei j.l. iets gezegd of geschreven moet worden. Het misverstand dreigt groter te worden en dat is ongewenst.

Voorop gesteld zij, dat wij de oprichtingsgeschiedenis van Tabitha niet op willen rakelen. Wij moeten verder en — vergetende hetgeen achter is — ons uitstrekken naar hetgeen voor is. Maar ook om hetgeen vóór is, moeten we de dingen zien, zoals ze zijn. En dan meen ik te moeten opmerken, dat de redenering van onzen overigens zeer geachten Schakelredacteur ditmaal correctie behoeft.

Dat Zusterhulp in art. één van haar reglement een onderdeel van de Unie heet, moge formeel niet helemaal te verdedigen zijn, het geeft duidelijk te kennen, wat de wens der afdelingen is. En de Unievergadering heeft het geaccepteerd. Dit is alles heel begrijpelijk, want Zusterhulp bestaat uit afdelingen, die bij een gemeente behoren en die in de lijnen onzer gemeenten denken. Al was het ook niet uitgedrukt, dan waren zij krachtens hun band met de gemeenten toch ten nauwste verwant aan de Unie.

Evenzo staat het met de N.B.J.B. Alle afdelingen behoren bij, ja, z ij n v a n gemeenten. In de jaren der bezetting werden op verzoek de Jeugdraadsleden door de Uniecommissie benoemd. Dat kon, toen dat nodig scheen, want iedereen voelde, dat de N.B.J.B. van de Unie was. Dat thans, nu de dingen weer gewoon gaan worden, het Centraal Comité weer de Jeugdraad kiest, is vanzelfsprekend, maar daardoor is niets veranderd in de betrekkingen. Zie maar hoe de N.B.J.B. met de zendingsgelden doet.

Als de N.B.J.B. en de N.B.V.B. op de jaarvergaderingen een afgevaardigde van de Uniecommissie nodigen, dan is dit ongetwijfeld bedoeld als een getuigenis: Wij zijn wel zelfstandig werkend ieder op eigen terrein, maar wij zijn één en dat willen we demonstreren ook. Of dacht U, dat het anders bedoeld was? Dan zou ik dat wel graag willen weten.

En nu Tabitha. Zij is niet van een gemeente en ook niet van de Unie. Zij is enkel van personen. En deze personen hebben indertijd nadrukkelijk verklaard, dat zij als personen wilden werken, om geheel vrij te zijn van de Unie. Er waren toen wel mensen, die meenden, dat het beter zou zijn, in een of ander verband met de Unie te werken en die ook meenden, dat daar wel een vorm voor te vinden zou zijn, die bij het werk paste, maar de broeders en de zusters van het Tabitha-bestuur dachten er anders over en meenden, dat het zonder verband beter zou gaan. Wij hebben ons daar bij neer te leggen, want ieder heeft het recht te doen, wat hij als zijn roeping ziet. Wij willen elkander ook gaarne accepteren en ruimte laten.

Maar...... als nu morgen of over een jaar weer enige Baptisten iets gaan stichten, laat ons zeggen een bijbelschool of zoiets (ik hoorde onlangs, dat enige niet-geunieërde Baptisten daarmee bezig zijn), dan kunnen de mensen niet zeggen: Wij zijn net zo goed van de Unie of aan de Unie verwant als de N.B.V.B. of de N.B.J.B., want wij zijn ook Baptisten. Het zou zelfs kunnen zijn, dat wij ons genoodzaakt zagen, om te publiceren, dat wij niets met hen te maken hadden. Het zal er maar aan liggen, wat en hoe zij doen.

Tabitha is op het ogenblik onder ons een aparte figuur; dat heeft het Bestuur zo gewild en dat moet men nu accepteren. Of wenst men misschien, dat het anders ware? Laat ons er dan eens over praten, want dat zou mij ten zeerste verblijden. Immers, wij hebben wel belang bij het werk van Tabitha, al was het alleen maar om het feit, dat er in Tabitha gemeentezusters worden opgeleid. Die zusters moeten eenmaal in gemeenten terecht komen en dus hebben wij daar als gemeenten en als Unie belang bij. En natuurlijk hebben wij groot belang bij de opleiding van die zusters. Dit is ook de reden, waarom ik het verzoek van het tabitha-bestuur, om bij die opleiding een handje te helpen, niet heb durven of willen afwijzen. Maar ook het feit, dat ik daar les geef en dat ik op dit moment

---

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

XVII.

Handelingen der Apostelen.
Hoofdst. 9 : 10-25.

TER ORIëNTERING.

Opmerkelijk is, hoe in de eerste tijd, die in het Boek der Handelingen beschreven is, alles stond onder de directe leiding des Heeren. Daardoor verdroeg de gang der gebeurtenissen en de op grond daarvan genomen beslissingen, geen tegenspraak. De eenstemmigheid was onderwerping aan den Heer. Deze directe bemoeienis van Christus was noodzakelijk omdat zulke machtige, heel het godsdienstige leven dier dagen onderstboven kerende besluiten genomen moesten worden. Het is Christus, die Paulus persoonlijk verschijnt en die om dezelfde reden ook verschijnt aan Ananias. En overal moet Hij tegenstand overwinnen en...... overwint hem. Christus triumf is meer triumf o v e r de Zijnen dan d o o r de Zijnen. Alle roem is uitgesloten!

I. De opdracht aan Ananias. Vers 10—16.
II. Ananias en Paulus. Vers 17—19.
III. Saulus werkzaam te Damascus.
IV. Saulus te Jeruzalem.

I. Damascus was de hoofdstad van Syrië met een grote Joodse kolonie. Deze Joden vielen onder het rechtsgebied van de Joodse Raad. Er waren reeds christenen. Het verkeer van de buitenlandse Joden met Jeruzalem was zeer levendig. „Ananias", de Heer kent de Zijnen bij name. De Heer spreekt niet, dan nadat we ons bereid hebben verklaard, te luisteren. Straat: de Rechte. Hoofdstraat van Damascus. Saulus was in gebed: zocht contact met den Heer en in dat contact ontving hij antwoord. Merk op, dat de Heer mensen inschakelt: niet onmiddellijk, maar door handoplegging zal Saulus weer ziende worden.

Vers 13 en 14. Het gerucht is Saulus vooruitgesneld. „Heiligen", dat zijn alle gelovigen te Jeruzalem. Duidelijke weerlegging van de Roomse opvatting van heiligen. „Heeft volmacht", deze volmacht was nodig om te voorkomen, dat de stedelijke overheid van Damascus de gevangenneming niet zou beletten en de andere Joden hun medewerking zouden verlenen. „Die Uw Naam aanroepen" typerend voor den christen in onderscheid van hun Joodse volksgenoten. Uw Naam is nl. de Naam van Jezus. Deze „aanroepen" was naar Joods besef afgoderij.

Vers 15: de Heer neemt de bezwaren weg. Saulus' taak: actief en passief. Belijden is lijden, vers 16.

Vers 17. Ananias gaat, ofschoon hij weet wat zijn daad voor Saulus zou betekenen: hij zou hem als door handoplegging wijden tot veel lijden! Zo sprak de Heer van het kruis opnemen. Gespeculeerd op genotzucht en een makkelijk leventje wordt er in de Schrift nooit. We roepen elkander op tot het Nieuwe Lijden! „De Heere", dan nader aangeduid als: Jezus. De nieuwe belijdenis: *Jezus* is Heere:

ook voorzitter van de Unie-commissie ben, verandert niets aan de zaak, waarover we het hier hebben.

Wat de Tabithaman, die ook Schakelredacteur is, ditmaal geschreven heeft, maakt op mij echter de indruk, dat men zich in de tegenwoordige verhouding toch wel een beetje eenzaam gevoelt. Als die indruk juist is, dan moest men dat eens ronduit en op de juiste plaats zeggen. Heb ik me vergist, dan zal ik de discussie niet voortzetten, omdat we in geen geval de indruk mogen vestigen, dat de één een beetje tegen den ander aanpraat, om gelijk te krijgen. Wij willen elkander vrij laten om de eigen roeping te volgen, zoals we die zien, in de hoop, dat God ons allen zal willen inschakelen. Maar we willen ook de verhoudingen tekenen, zoals ze zijn, om niet al te veel misverstand te krijgen. En dan komt het mij voor, dat mijn lezing naast die van den Schakelredacteur geplaatst moet worden.

Uw aller medegenoot in 's Heeren werk.

Rotterdam-C. K. Reiling.
Cl. de Vriesselaan 69b.

NASCHRIFT.

We hebben van deze reactie van ds. Reiling op onze Losse Schakels over „Verwante Organisaties" met dankbaarheid kennis genomen. We loven, dat hij de liefde vertolkt, die in veler harten voor ons werk in het algemeen en ook voor het Tabitha-werk, leeft. We schreven de schakel over Tabitha om misverstand weg te nemen en de dingen zo mogelijk te laten zien, zoals ze zijn. Dat, wat met ziet, hangt veel af van de ogen, waarmede men ziet. Wij wezen op 't overeenstemmende wat aangaat de *betrekking tussen Tabitha en andere nevenorganisaties* tot het Baptisme in Nederland; ds. Reiling wijst op het v e r s c h i l, dat er bij deze overeenstemming bestaat.

Het overeenstemmende, waarop wij wezen is dit, dat N.B.J.B. en N.B.V.B. geen formele band met de Unie kennen; dat Unie noch gemeenten **als zodanig** zeggenschap in die organisaties hebben. Er bestaan echter tussen deze organisaties en de Unie hechte personele banden. N.B.J.B. en N.B.V.B. zeggen uitdrukkelijk, dat ze op het Baptisme en dan speciaal op de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland zijn georiënteerd. Hetzelfde geldt nu van Tabitha, wat aangaat de betrekking van deze organisatie tot de Unie. Unie noch gemeenten hebben **als zodanig** zeggenschap over Tabitha. Er bestaat ook tussen Tabitha en de Unie geen formeleb and. Wel een persoonlijke.

In wezen is dus de verhouding dezelfde, maar er is inderdaad een **graduëel** verschil. In N.B.J.B. en N.B.V.B. zijn het vele personen, die de band met de gemeenten en door haar de Unie vormen. Bij Tabitha zijn dat uit de aard der zaak slechts enkelen. Doordat zovele personen de band vormen tussen N.B.J.B. en N.B.V.B. ener- en Uniewerk anderzijds, is het werk van die organisaties onder ons goed bekend. Tabitha moet trachten op andere wijze haar arbeid Unie-kundig te maken.

In hoeverre en waardoor het graduële verschil, dat er is in de betrekking van Tabitha en de beide andere genoemde organisaties en de Unie bestaat, ware te neutraliseren, **is een vraag, die m.i. wel ernstige overweging verdient.**

De Duitse gemeenten ontvangen hun gemeente-diaconessen van de zelfstandige Baptisten Diaconessenhuizen; de Engelse gemeenten (als we het goed zien) hun voorgangers van de zelfstandige (particuliere) Baptisten Seminariën. Tussen de theol. faculteit der Vrije Universiteit en de Ger. Kerken werd echter een band gelegd. We constateren een en ander hier slechts — we beoordelen deze dingen nu niet.

Dit zij echter nog met alle nadruk gezegd: het vrij-staan van Tabitha is gevolg van het grote verantwoordelijkheidsgevoel van hen, die zich tot het stichten van dit huis geroepen voelden, daar hen uitdrukkelijk aangeraden was, en dat op gronden, ontleend aan de ervaring in het buitenland opgedaan, zó en niet anders te handelen. De andere weg, die men daar eerst had ingeslagen, leidde tot de ene mislukking na de andere. Het is niet anders

---

zenuw van het Christendom. Voorwaarde voor het nieuwe lijden is het bezit van den Heiligen Geest. Vers 18: Saulus aanvaardde zijn roeping doordat hij zich liet dopen. Zich laten dopen is het „amen" op Gods „ja". „Voedsel genomen", *hij had drie dagen gevast om zich geheel op zijn* geestelijke toestand te kunnen concentreren.

III. Onderwerp der prediking. Vers 20. Vrucht van — zie onze toelichting op de verzen 3-5. „Verwarring": onenigheid. — „Vermoorden", Saulus als ketter om het leven brengen. Doodstraf stond op ketterij — nog in de middeeleeuwen; zelfs bij de Hervormers. Wat Lukas „moord" noemt, noemden zij voltrekking van een rechtmatig vonnis. Het officieel te voltrekken, zal de stedelijke Overheid niet hebben toegestaan in hun stad. Daarom nam het de vorm aan van een sluipmoord. „Zijn discipelen". Saulus had dus bekeerlingen gemaakt. Dat zal juist de vijandschap hebben aangewakkerd. Ziet de activiteit en vindingrijkheid der liefde: 25.

IV. De ontvangst was niet hartelijk: Gevolgen van het verleden vluchten niet voor een zucht: Vers 27: vertrouwen brengt verder dan wantrouwen. Het was echter geen blind vertrouwen: er werden bewijzen van bekering geleverd; de vruchten waren voorhanden. Barnabas wist dat en opende door die mede te delen, de deuren en harten voor den nieuwen bekeerling. Vers 28: „ingaan en uitgaan", d. w. z. had huisrechten bij hen gekregen. De ijver was in gloed dezelfde van voorheen, maar nu anders gericht. Vers 30. Saulus werd weggeleid door de broeders: we mogen geen bravourstukjes willen uithalen. Dat ware spelen met het leven.

Vanwaar deze vrede? vers 31? Waarom geen vervolging meer? Dat Saulus een afvallige geworden was, besmet was door de ketterij, die hij wilde uitroeien, beschouwden de farizeeën als een goddelijk strafgericht aan Saulus voltrokken. Daarom hielden ze met de vervolging op.

Deze opvatting, hoe onjuist ook, kwam de gemeente ten goede.

Vragen:

1. Waarom zal Saulus gebeden hebben?
2. Waarom zal Ananias geaarzeld hebben?
3. Welke is de Roomse opvatting van heiligen?
4. Tegen welk gebod zondigde men door het aanroepen van de Naam van Jezus, d. i. het bidden tot Jezus?
5. Kunt ge een voorbeeld noemen van doodstraf op ketterij uit de tijd der Hervorming?
6. Welke feiten kunt ge noemen, die aantonen dat de voorspelling van vers 16 in vervulling gegaan is?
7. Waarom is de belijdenis, dat Jezus de Zoon van God is, het wezenlijke aan het Christendom?
8. Wat is het verschil tussen moed en overmoed?
9. Barnabas kon contact leggen. Hoe moeten we zijn om dat te kunnen. Vgl. 11 : 24.
10. Waarom kwam Saulus juist in conflict met de Grieks sprekende Joden; wat was hij zelf?
11. Waarom staat vers 31 „gemeente" in het enkelvoud?

dan om de arbeid de grootste kans van slagen te geven, dat naar de stem dier ervaring geluisterd werd.

Gaan we er verder over praten, dan zullen de dat doen, zoals ds. Reiling zegt: op de juiste plaats. Meer kan de „Schakel-redacteur" niet zeggen. Om in andere kwaliteit te spreken heeft hij geen opdracht. L.

DE REIS NAAR DENEMARKEN

In 't vooruitzicht van de met spanning verwachtte reis naar Denemarken viel 't afscheid de kinderen blijkbaar heel gemakkelijk. Niet alleen bij t beginpunt, maar bij alle stations, waar kinderen werden opgenomen, waren 't blijde gezichten. Ook de ouders en vele vrienden lieten met een opgewekte glimlach de kinderen gaan, wetende dat deze 't goed zouden hebben. Op tijd vertrokken we van Utrecht -Maliebaan en in Hengelo werd de laatste groep opgenomen. Zo verlieten op Dinsdag 21 Mei 145 Baptisten-kinderen hun ouders en hun vaderland, alsmede 4 geleiders, en wel Mevr. Meyner uit Den Haag, Mej. S. Smid en mijn vrouw en ik. Gedurende de reis strekten onze zorgen zich echter niet over de kinderen uit. Zij stonden nl. onder de vertrouwde hoede van Nederlandse Rode-Kruiszusters. De trein was ook meer speciaal bestemd voor het ophalen van 600 kinderen uit Denemarken, en op de heenreis nu hadden, buiten het Rode-Kruispersoneel, onze kinderen met enige andere passagiers gelegenheid om van deze Rode-Kruistrein gebruik te maken. De verzorging was dan ook prima.

Bij 't eerste Duitse station bemerkten we al hoe door de nederlaag van Duitsland de rollen omgekeerd waren: kinderen stonden langs de spoorweg om brood machtig te worden, ook volwassenen deden er aan mee. Duitsland liet ons zijn troosteloze ruïnes zien: Rheine, Osnabrück, Hamburg. Het volk heeft blijkbaar zijn spirit verloren, want 't is nog niet aan 't opruimen der puinhopen, laat staan aan de wederopbouw toegekomen. Het is ook haast onbegonnen werk, van zo'n massa uitgeblakerde huizengeraamten en onoverzienbare verwoestingen nog weer wat toonbaars en bewoonbaars te maken. Eveneens laat de kolennood zich gelden, want op meerdere plaatsen werd gezocht langs de spoorbanen naar cokes te midden van sintels. De natuur echter blijft haar schoonheid behouden. Het golvende en bosrijke landschap is bekoorlijk als voorheen!

De eerste nacht brachten we in de trein door, maar van slapen kwam natuurlijk niet al te veel. Daar zorgde 't treingeraas wel voor. We waren dan ook weer tijdig present, ook al om omstreeks 6 uur het ons bekende Hamburg aan ons te zien voorbijtrekken. Een naargeestig gezicht! Van de mooie Baptistenkerk in Altona, vaak door mijn vrouw en mij bezocht, stonden alleen maar wat kale muren.

Verder noordwaarts was 't meer een landschap zooals wij 't in Holland gewend zijn: vlak. 't Heuvelachtige deed zich weer tegen de Deense grens voor. 'n Bewonderenswaardig bouwwerk is de lange en hoge brug over het Kaiser Wilhelmkanaal bij Rendsburg. Tegelijk kan men vanaf die hoogte genieten van t' uitzicht en 't vergezicht. Een en ander ontlokte aan ons allen uitroepen van verbazing over zo iets kolossaals en zo iets moois.

Om half één reden we 't station Padborg, 't eerste in Denemarken, binnen. Door 't langzame tempo op Duits gebied, in 't bijzonder tussen Osnabrück en Hamburg, waren we met 'n uur vertraging aangekomen. Wat een hartelijke ontvangst! Dr. Bredahl Petersen van Kopenhagen stond ons daar met zijn staf op te wachten. Eerst moesten enige formaliteiten worden afgedaan: kinderen geteld, formulieren afgegeven. Toen bleek, dat mij bij vertrek uit Holland slechts voor 3 of 4 kinderen doktersformulieren waren ter hand gesteld, wat wel een nonchalance van Hollandsche zijde was, die ongunstig afstak bij de correcte en zorgvuldige organisatie van Deense zijde. De koffers werden netjes in rijen gezet — er miste geen enkele. Al dadelijk kregen alle kinderen een injectie tegen diphtherie. 'n Paar kregen 't daarmee te kwaad en moesten 'n ogenblik rusten. Daarna nog 'n lekker geurtje op 't hoofd en 'n poedertje onder de kleren en...... de eerste aanval op de Deense bodemproducten kon beginnen. Nu, u had de kinderen moeten zien smullen van die boterhammen met veel boter en beleg! En drinken van de melk, zoveel ze lusten; een jongen zei mij, dat hij 7 van die grote koppen had leeg gedronken!

(Slot volgt.)

GEMEENTE-BERICHTEN

PERNIS.

Na een tijd van 9 maanden in ons midden het Evangelie bediend te hebben, nam op Zondag 12 Mei br. Boeschoten van Utrecht afscheid van ons. Spreker liet even de tijd passeren, in welke hij hier het Evangelie gebracht had, en hoe hij het gebracht had. Hij had getracht allereerst het geloof voorop te stellen. Het goede wat ik heb mogen brengen was van God, en wat niet naar Zijn wil was, daaraan ben ik schuldig en ik wil ook daarvoor Hem vergeving vragen. Ik wist mij gedragen in liefde en gebed. Verder zeide br. Boeschoten, dat de tijd van wachten nu voorbij was, en hij bad ons toe, dat wij nu zouden gaan groeien onder leiding van onzen nieuwen voorganger br. Baptist. Na door het bestuur toegesproken te zijn, hebben wij br. Boeschoten lied 125 toegezongen, zulks op verzoek van onze zieke zuster v. d. Steen-Vink.

Br. Boeschoten, God zij met u en tot weerziens.

Zondag 19 Mei. Weest blij in den Heer en verheugd Zo zong de gemeente, toen wij met Ds. Reiling en br. Baptist deze vreugdedag mochten opdragen aan God. Ds. Reiling liet zingen lied 458 en las uit de H. Schrift Hand. 27 : 14—37 en ging voor in gebed. Na gemeenschappelijk gezang sprak Ds. R. over Hand. 27 : 25 en 23, „want ik geloof God, Wiens ik ben, Welken ik ook dien". Ds. R. sprak over Paulus als gevangene, maar dat deerde hem niet; hij wist, dat hij mocht gaan als Godsgetuige om ook in Rome het heerlijke Evangelie voor zondaren te gaan verkondigen. Dit was zijn roeping en daar konden alle stormen en schipbreuk niets aan veranderen. Gij moet ook te Rome van Mij getuigen was tot hem gezegd, en daarom kon Paulus ook te midden van de storm getuigen. Ik geloof God, Welken ik dien, Wiens ik ben. En nu volgde het ogenbblik, waarin br. Baptist en wij als gemeente met elkander verbonden werden. Heerlijk maar ook verantwoordelijk ogenblik. Br. Baptist gaf als antwoord: ja, met de hulpe des Heeren, en wij spreken in den geest: Amen. Geknield voor Gods aangezicht mochten wij zingen Ps. 134 : 2-3. Hierna eindigde Ds. R. met dankgebed en zongen wij lied 123.

Des namiddags 3 uur deed br. Baptist zijn intrede. Na het zingen van lied 345 las br. Baptist ons voor uit Matth. 9 : 1-8 en ging voor in gebed. Na lied 410 gezongen te hebben sprak br. B. ons uit Matth. 9 : 6a. Wat zal ik u hiervan schrijven? Als wij door genade weten mogen, dat ook onze zonden vergeven zijn, laten wij dan bidden voor hen, dit dat nog niet weten en er ook van getuigen, dat God ook nu nog machtig is om ook hun zonden te vergeven. Dat dit dan de vrucht moge zijn van de prediking onder ons, dat zondaren mogen komen tot het geloof.

De begroetingssamenkomst was enorm. Mochten wij 's morgens en 's middags zeer veel luisteraars hebben, des avonds waren er nog veel meer. Vele afgevaardigden van

elders en ook uit Pernis spraken br. B. toe. Ik kan niet alles schrijven, maar het was een goede avond en wij mogen Hem danken. Die ons dat alles gegeven heeft. En nu br. B., geve God u en de uwen en ons als gemeente Zijn onmisbare zegen op al de arbeid te dezer plaatse en Hij stelle u en ons tot een zegen tot eer van Zijn Naam en tot redding van zondaren. Soli Deo Gloria!!

Mastenbroek, Secr.

HAULERWIJK. — Na ongeveer 9½ jaar onze gemeente als voorganger te hebben gediend, nam br. S. Slort op Zondag 19 Mei jl. afscheid van de gemeente. Na voorlezing van Matt. 24 vanaf vers 35 hield hij een afscheidspredikatie naar aanleiding van 1 Petr. 1 : 23. Bij deze gelegenheid was ons kerkgebouw geheel bezet. Afgevaardigden van de Ned. Herv. Kerk en van het bestuur der „C. V. O." richtten afscheidswoorden tot onzen scheidenden voorganger, waarin ze hun grote waardering voor zijn arbeid tot uitdrukking brachten en hem Gods zegen toewensten op zijn nieuwe woonplaats Zandbulten. Ook een afgevaardigde der gemeente te Zandbulten voerde nog het woord. Br. ouderling J. v. d. Heide sprak namens de gemeente alhier een woord van afscheid. Van het dagelijks bestuur der gemeente Ooststellingwerf was een schrijven binnengekomen, waarin br. S. Slort de beste wensen werden meegegeven voor zijn nieuwe gemeente. Op Woensdag 22 Mei j.l. werd nog een afscheidssamenkomst georganiseerd, welke door de jeugd en verschillende gemeenteleden werd bezocht.

In deze 9½ jaar, dat br. Slort onze gemeente mocht dienen, mochten we de zegeningen op zijn arbeid ervaren. Ofschoon hij en zijn gezin zeer moeilijke tijden moesten doormaken, verrichtte br. Slort steeds met liefde, opgewektheid en toewijding zijn arbeid. Zowel bij de gemeenteleden alsook bij de andere dorpsgenoten stond hij in hoog aanzien. En zo zagen we onzen broeder node vertrekken. Onze gemeente zal, evenals zovele andere vacante gemeenten, moeilijke tijden moeten doormaken in verband met het groot te kort aan voorgangers. We vertrouwen echter, dat onze hemelsche Vader ons niet alleen zal laten en op Zijn tijd ons weer een nieuwen voorganger zal zenden.

De secr., J. Bos.

DEVENTER. — Ondanks de krimpende wind van uit het Noorden naar het Z.-Westen, besloten we 's middags om 2 uur af te varen. Tegen de middag brak de zon door het wolkendek en gingen we vol verwachting naar de rivier. In de verte hoorden we reeds de klanken van vrolijk aangeheven liederen en tonen van een orgel. De schipper en zijn vrouw, br. en zr. Riksten, verwelkomden ons hartelijk aan boord van hun motor-zandzuiger, waarop onze driekleur wapperde en waar een 100 personen, van zuigeling tot grijsaard, samen kwamen. De over de hele lengte van het schip zwevende giek was in het midden overspannen met een groot zeil, waaronder stoelen en banken waren aangebrachten waar vooral de ouderen een beschut plaatsje vonden.

Ds. Prins opende met een korte toespraak en gebed, waarna het schip naar het Zuiden zwenkte in de richting Zutfen. Het kofferorgeltje van br. Vukkink verschafte goede diensten en er schalden voortdurend opgewekte liederen over het water. De grijze torens der Bergkerk en St. Lebuinus verdwenen langzaam uit het gezicht en we kregen mooie vergezichten over groene weiden met grazende koeien. Af en toe gleden andere vaartuigen ons voorbij, terwijl sportieve canoroeiers de riemen lieten glijden om onze liederen te beluisteren. Met 'n flinke snelheid stevende onze bekwame schipper ons stroomopwaarts, af en toe afgelost door br. W. de Vries. We voelden ons zelfs veilig toen onze penningmeester, br. Dijkstra, ons door de bochtige kronkels en langs de gevaarlijke kribben van de IJsel stuurde.

Zuster Riksten tracteerde ons op enige kopjes thee.

Halverwege doemden voor onze blikken de hoge muren van Slot Nijenbeek op en werd het schip in de nabijheid hiervan aan de Westelijke oever vastgemeerd. Onder lach en scherts wandelde men op naar het middeleeuwse slot, dat onder het Canadese granaatvuur deerlijk bleek gehavend. Onze voorganger en de schipper brachten onderweg even een bezoek aan een daar wonende boerenfamilie. Kort daarna passeerde een grote melkbus de loopplank. Anderhalf uur later waren we weer aan boord en na een half uur hadden we Zutfen bereikt. Toen de laatste tonen van ons zangkoor o. l. v. br. M. Hulleman, waren weggestorven, nam br. Schüppers het woord. Hij sprak er zijn blijdschap over uit, dat we samen langs deze weg zijn woonplaats bezochten en hoopte, dat het zangkoor ook langs de gewone weg eens weer terug mocht komen voor medewerking aan samenkomsten. In Zutfen werden we rondgeleid door br. en zr. Schüppers en attent gemaakt op tal van bezienswaardigheden. Ruim 6 uur luidde de bel voor de terugtocht, die we onder het genot van een lekker kopje koffie en het zingen van tal van liederen ondernamen. In versneld tempo ging het stroomafwaarts. Zr. Spies uit Halfsen werd met een hartelijk afscheid bij Gorssel aan wal gezet. Om half 8 meerden we weer aan de Deventerkade. Ds. Prins bracht hulde aan br. en zr. Riksten, die ons zo'n schone middag hadden bereid en samen dankten we God in het avondlied: „'k Wil u o God, mijn dank betalen". Onvermoeid wandelden we voldaan huiswaarts.

M. P., Secr.

Zondagsschoolconferentie te Stadskanaal

VERTEGENWOORDIGERS UIT DE DRIE NOORDELIJKE PROVINCIES BIJEEN.

Het is Zaterdag, 25 Mei, 3 uur: Zondagsschoolconferentie, de eerste in bevrijd Nederland. Het gemeenschappelijk openingsgetuigenis is Ps. 138: 'k Zal met mijn ganse hart Uw eer, vermelden Heer! Dan buigen we ons en gaat de in de goede strijd vergrijsde, maar altijd jeugdige voorzitter, br. P. H. C. Deursen, voor in gebed.

In zijn openingswoord naar aanleiding van den onrechtvaardigen rentmeester in Luk. 16, wijst de voorzitter er op, dat we als Zondagsschoolwerkers dienstknechten en rentmeester zijn. Als zodanig is ernst en verantwoordelijkheidsbesef nodig. Eens zal er rekenschap gevraagd worden. „'k Geef mijzelf aan U volkomen" moet het steeds terugkerend refrein zijn.

Een vertelling van br. H. Deursen over „Hemelvaart" ontlokt de vergadering enige opmerkingen over eenvoud, sfeer en toon, die bij vrijwel elke vertelling opnieuw bepaald moet worden. Verteller had zich ingesteld op de vergadering van **ouderen** zoals die aanwezig was.

Juist ret omgekeerde was het geval bij br. J. Reiling die aan een denkbeeldige **kinderschaar** vertelde over „Pinksteren". Dit moeilijke verhaal over de uitstorting van den Heiligen Geest werd met eenvoudige woorden boeiend voorgedragen. Ook over deze vertelling worden enige vragen gesteld, opmerkingen gemaakt en een enkel eventueel te gebruiken voorbeeld genoemd.

Er volgt een bespreking betreffende bestuursverkiezing, die met een wèlgekozen voorstel van Stadskanaals voorganger als verkozenen oplevert, de dames J. Boiten en H. Troff, de heren Ds. Vegter, G. H. Olyslager, J. Bok Gzn.

Nu vertelt zendelinge zr. Reiling uit Yakusu over de aard en methode van het Zondagsschoolwerk in de Congo. De vorming van leiders en de voorbereiding van de vertelling heeft daar veel aandacht.

Ds. Vegter sluit zich in zijn referaat over „De Zondagsschool heden" aan bij Luther's woord: Het kind is een vat, dat gevuld moet worden. We mogen niet werken met ledige leuzen, zoals we er in ons bevrijde Nederland reeds vele gehoord hebben. De referent wil veeleer het Zondagsschoolwerk zien als een „heilige roeping", die ons grote verantwoordelijkheid oplegt, „vooral ten aanzien van de arbeiderswijken, waar volkomen vervreemding van God en Evangelie dreigt." Verder bepleit Ds. V. het houden van z.s. in de vorm van een jeugdkerkdienst met een jeugdpreekje en bijpassende liturgie; dit o.a. om de kinderen op te voeden en te gewennen aan de „erediensten der gemeente."

Ds. Weenink legt vooral het accent op de **waarde** van het Zondagsschoolwerk en eert de pioniers, die op deze eenvoudige wijze zaad uitzaaiden, waaruit vele gemeenten ontstonden, zowel in ons vaderland als daar buiten. Zondagsschoolarbeid is evangelisatiewerk bij uitnemendheid. ‚Hebt dus het Zondagsschoolwerk lief!"

De vergadering zingt: Daal' bij 't huiswaarts gaan Uw zegen - Vader op ons van omhoog. Br. Bok besluit met dankzegging.

Wij keerden dankbaar gestemd huiswaarts. Vanuit onze woningen groeten wij Stadskanaal, dat ons zo gastvrij ontving en onthaalde.

Gr. H. Jut.

INGEZONDEN

In Losse Schakels — zie De Christen van Vrijdag 3 Mei j.l. — schrijft Ds. Louw over doopkleren, die, naar zijn gevoelen, zwart behoren te zijn. Zwart, zegt hij, is de dekkende kleur. Ze kunnen sober zijn, maar mogen niet slordig, armelijk zijn. Eveneens moet de doopmantel netjes zijn afgewerkt. Vooral dit laatste ben ik van harte eens met hem.

Doch zwarte doopkleren beantwoorden, dunkt mij, niet aan de symboliek van de Doop en dopeling.

Waarom toch hullen wij onze gestorvenen liever in een wit, dan in een zwart kleed? In Amerika b.v. legt men de doden soms in hun volle klederdracht in de kist. Mijn gevoel komt daar tegenop, want dat beantwoordt niet aan de ernst van de dood. Jezus' lichaam werd in fijn lijnwaad gewikkeld, symbool der onschuld, omdat Hij de reinigmaking onzer zonden in Zijn heilig lichaam aan het vloekhout volbracht had. Witte doopgewaden behoren bij hem of haar, die door de doop met Christus begraven worden in Zijn dood. Dit is de heerlijke vereniging van alle kleuren. Nog eens: wit is het zinnebeeld van onschuld, wat ook kennelijk in de bijbel bevestigd wordt. Eenmaal zal Christus op een wit paard en met witte klederen bekleed verschijnen, gevolgd door de Zijnen, ook in witte klederen, welke witte gewaden, zegt de Schrift, de gerechtigheid der heiliging zijn. Wit is immers ook de kleur des vredes; wij hebben door 't geloof vrede bij God door onzen Heere Jezus Christus. Daarom raad ik witte doopgewaden in gebruik te laten, zonder in dit geval aan wie ook iets te bevelen; maar om mijn gevoelen kenbaar te maken; wat zeer zeker Ds. Louw goedvindt.

Visser Sr.

Mededelingen

HENGELO (O.).

Mededeling betreffende bevestiging en intrede van Ds. A. A. Hardenberg te Hengelo op Zondag 30 Juni 1946.

's Morgens 9—10 uur: Ontvangst gasten (koffietafel) Jeugdgebouw.

10 uur: Bevestiging door Ds. K. Reiling van Rotterdam in de Baptistenkerk.

's Middags 3 uur: Intrede Ds. Hardenberg. In de N.H. Kerk, Deldenerstraat.

5 uur: Koffietafel voor de gasten welke alleen 's middags komen; in ons Jeugdgebouw.

's Avonds 7 uur: Begroetingssamenkomst in de Baptistenkerk.

Gasten gelieven zich tijdig, uiterlijk 25 Juni a.s. op te geven aan onderstaand adres met vermelding van tijd van aankomst en vertrek.

S. W. Vis,
Vondelstraat 24, Hengelo (O.)

De gemeente te Leeuwarden deelt mede, dat Ds. Huizinga het beroep der gemeente heeft aangenomen.

Ds. A. H. Deelstra, adres: Biegracht 4, Genk (L.), België, stelt zich Zondag 7 Juli beschikbaar voor een vacante gemeente.

UIT ONS UNIEBUREAU.

Aan de gepubliceerde agenda moet nog worden toegevoegd:

Punt 9 D: Motie Stadskanaal:

De Alg. Vergadering, in vergadering bijeen te Stadskanaal op 10 Juli 1946, spreekt uit, dat met het oog op de toenemende gevaren door het alcoholgebruik, vooral voor de jeugd, het voor al onze leden en voor alle Christusbelijders een eis van Christelijke liefde moet zijn, het gebruik van alcohol en alcoholhoudende dranken na te laten;

besluit deze motie ter kennis te brengen van onze gemeenten en de pers en gaat over tot de orde van de dag.

Punt 7a: Verkiezing van twee leden voor de Uniecommissie:

Aan de lijst van candidaten moeten nog worden toegevoegd: Joh. van der Baaren en J. W. Weenink, beiden van Stadskanaal.

Met broedergroet: E. de Haan.

VRIJDAG 21 JUNI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2798

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

De bede van een boetvaardige.

„en neem Uw Heiligen Geest niet van mij". Psalm 51 : 13.

We leven kort na Pinksteren. Het Pinksterfeest hebben we ook dit jaar weer herdacht. We zijn bij vernieuwing bepaald geworden bij Geestesleiding en Geesteskracht. Onze aandacht werd gevraagd voor de gaven en de vruchten van den Heiligen Geest.

Dit is alles heel goed. We zouden ons slechts verwonderen, wanneer het niet alzo geweest was.

Maar toch is dit alles nog niet voldoende. Wat ik hiermee bedoel? Dat zal ik proberen duidelijk te maken.

Bij een herdenking alleen mag het niet blijven. Daar moet meer op volgen!

Hebt gij de kracht des Geestes duidelijk mogen ervaren? Daar moet meer op volgen!

Hebt gij oog gekregen voor de heerlijke gaven van den Heiligen Geest? Daar moet meer op volgen!

Nu begrijpt u wellicht, wat ik bedoel. Ik bedoel dit: het moet Pinksteren **blijven** in ons leven.

Het kerkelijk jaar weet van vier adventszondagen; het spreekt van zeven lijdensweken. Doch hoeveel Pinksterherdenkingszondagen kent het?

Als gelovigen moeten wij voortdurend staan onder de leiding van den Heiligen Geest. Want de Heilige Geest is het kenmerk van een kind van God.

De bede „en neem Uw Heiligen Geest *niet van mij*", is een bede uit één van Davids boetepsalmen. Psalm 51 correspondeert met één van de donkerste bladzijden uit Davids levensboek. Zeer diep was de koning van Israël gezonken. Het was geen gemakkelijke taak geweest voor den profeet Nathan, om zijn koning te leiden op de weg van ware zelfkennis. Dat blijkt ons duidelijk uit het Schriftverhaal. Een mens zonder zelfkennis is met blindheid geslagen. Maar wanneer David tot zelfkennis komt en zich van de grootheid zijner schuld voor God en medemens bewust wordt, dan weent hij bitterlijk en belijdt hij zijn zonden. Dan waagt hij geen enkele poging meer, om zichzelf te rechtvaardigen. Want hij heeft zijn overtredingen leren kennen en zijn zonde is steeds voor hem.

En staande in het boetekleed voor God bidt hij ook; „en neem Uw Heiligen Geest niet van mij".

David bidt om de blijvende zegen van den Geest; hier niet zozeer bedoeld als de Geest der openbaring maar als de Geest der gemeenschap.

Wat veronderstelt deze bede van den boetvaardigen David?

Dat David den Heiligen Geest bezat! En dat bezit was hem boven alles dierbaar.

Handelingen 2 gewaagt van de uitstorting van Gods Geest op alle vlees. Doch voordat dit heilsfeit plaats vond, was Gods Geest reeds werkzaam op aarde in de levens van enkelingen. In het Oude Testament lezen we van mannen en vrouwen, die geleid werden door den Geest des Heeren. Ook in het Nieuwe Testament, .b.v. waar we het geboorteverhaal van Jezus vinden, lezen we gedurig van mensen, die vervuld zijn met of geleid worden door den Heiligen Geest.

Zo wist ook David van den Heiligen Geest, die hem Gods gemeenschap waarborgde, doch dien hij had bedroefd en weerstaan.

Met deze bede erkende David, dat er voor God redenen te over waren om Zijn Geest van hem weg te nemen. David kon alleen leven door Gods genade. Zo gezien, openbaarde deze bede ook een groot geloof; een geloof, dat zich trots alles tóch weer richt op God. Die overtredingen uitdelgt naar de grootheid Zijner barmhartigheden. Die zondaren wast van hun ongerechtigheden en reinigt van hun zonden.

David erkent: Gij, o God, hebt het volste recht om U uit mijn leven terug te trekken om mij aan mijzelf over te laten ,al, zal ik dan ook onherroepelijk moeten vergaan. Hij kent geen andere pleitgrond meer dan de genade van God.

„O, God, neem Uw Heiligen Geest niet van mij". Want immers die Geest was voor David onmisbaar. Hij smeekte

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Voorstellen van de Commissie der Unie:

Punt 8 f der agenda luidt:

Alle evangelisten, die gedurende 5 jaar tot tevredenheid van de E.C.U. hun arbeid hebben verricht, na gunstig advies van de commissie tot de opleiding, de gelegenheid te openen uit het verband van de E.C.U. te treden en zich te laten benoemen door de gemeente, die hen als evangelist als zodanig begeren.

Hoewel het advies van de E.C.U. over dit voorstel nog niet binnen is, meent de U.C. het voorstel toch te moeten publiceren, opdat de afgevaardigden vóór de Alg. Verg. zich nog over het voorstel kunnen beraden.

Met broedergroet: E. de Haan.

om behoud van dien Geest. Hoe zou hij anders kunnen leven. Zijn ziel kromp ineen bij de gedachte dat God Zich uit zijn leven zou gaan terugtrekken. En dat alles vanwege zijn lang verzwegen zonden. Gena, o God, gena.

Deze bede van een boetvaardige wordt tot de Pinksterbede van den christen. Wat is een christen zonder Geestesleiding en Geesteskracht? Een onvruchtbaar leven. Een leven gerangeerd op dood spoor. Zo iemand kan alleen maar vrome frasen bezigen. In zulk een leven mist men de kracht der godzaligheid. Geen heilig idealisme meer. Geen profetische kracht. Geen wijsheid van boven. Wanneer er nog godsdienstige vormen zijn, dan zijn het vormen zonder enige inhoud en betekenis. Geen toewijding aan 's Heeren dienst. Er is is geen sprake meer van een leven vol overgave. Men buigt zich niet meer voor Gods wil. De gezindheid van Jezus Christus zoekt men tevergeefs. Geen verootmoediging. Geen zelfkennis. Geen pleiten op Gods barmhartigheden. Het enige wat nog aanwezig kan zijn is een gedaante van godzaligheid. Zulk een leven blijft zonder vrucht en kan zich in waarheid niet noemen naar de naam van Christus.

Welzalig degene, die met David heeft leren bidden: „en neem Uw Heiligen Geest niet van mij".

Die kan met Paul Gerhard zingen:

Gij, Gij zijt de beste gave,
Die een hart verlangen kan.
Aardse rijkdom, schat of have
hebben daar geen schaduw van.
Kruisig Gij mijn ouden zin;
neem geheel mijn boezem in,
en vernieuw mij telken dage,
dat ik Jezus' beeldnis drage!

d. H.

Losse schakels

COMMUNISME IN CHINA.

Zendeling George A. Young, die twaalf jaar in China een mooi werk onder de studenten doet, schrijft in een artikel: ‚De Chinezen worden het volk van het Boek," o.a. ook enkele opmerkingen over de invloed van de oorlog op het Communisme.

„De invloed van de oorlog op het Communisme is opmerkelijk. Ofschoon het Communisme aan macht in China toeneemt, is het thans niet anti-christelijk. In Yenan, de Communistische hoofdstad, is een bloeiende Christelijke Gemeente van een 200 leden. Deze nieuwe houding tegenover het Christendom weerspiegelt zich in de overeenkomst van de Communistische partij en het Gouvernement van Generalissimo Chiang Kai-Shek, en in het feit, dat een groeiend aantal ontwikkelden, waaronder regeringsambtenaren, het voorbeeld van den generalissimus volgen en getrouwe bijbellezers zijn."

Bovengenoemd artikel verscheen niet in een of ander verkapt of verdacht blad, maar in de goed rechtzinnige Christian van 2 Mei 1946.

DE RECHTE WEG?

De dagbladen hebben ons onlangs verteld, dat in de Staatcourant enkele vorderingsbeschikkingen zijn gepubliceerd tot regeling van het meubilair van (ex) gedetineerden.

„Het meubilair zal in het algemeen blijven, waar het zich thans bevindt. De ontslagen politieke delinquenten komen daardoor in een soortgelijke positie als die van oorlogsslachtoffers, die hun meubilair hadden verloren."

Voor geruimen tijd protesteerde de Synode der Ned. Hervormde Kerk tegen het feit, dat van vrijgelaten geïnterneerden gevraagd was een verklaring te ondertekenen, dat zij afzagen van hun recht op hun meubels.

Dat protest hebben we beter kunnen verstaan dan deze regeringsbeschikking. Ik meen, dat — wat anderen ook gedaan hebben — wij recht behoren te doen en dat zonder aanzien des persoons. Het lijkt ons immoreel te verklaren, dat geïnterneerden, wier goederen hun eenvoudig ontstolen zijn, hun recht of aanspraak daarop maar moeten laten schieten. Hoe kunnen wij nu nog veroordelen wat Duitsers en enkele N.S.B.-ers gedaan hebben, toen ze anderen eenvoudig de eigendommen uit hun huis haalden en wie weet waarheen brachten?

Moeten nu alle geïnterneerden — ook zij die daaraan part noch deel hadden — dat maar ontgelden? Sinds wanneer is dat recht? Waardoor wordt dat recht? — We geloven gaarne, dat de Regering niet in staat is alle in de eerste dagen der bevrijding geroofde particuliere goederen te achterhalen. We geloven ook, dat wanneer zij het deed — voorzover het n.l. nog mogelijk is — zij sommige mensen, die op een onrechtmatige wijze hun meubilair verloren, in grote ongelegenheid zou brengen. Maar daarmede is het nu nog niet in orde, dat men den anderen het r e c h t op hun goederen maar zonder meer ontneemt. Dan moet men maar zeggen: wij kunnen hetgeen in die woelige dagen geschied is, niet meer herstellen, maar zullen de gedupeerden — uitgaande van hun recht op het geroofde — naar vermogen helpen. Onze vrees is maar, dat men uit reactie op hetgeen ons is overkomen, zo ongeveer hetzelfde gaat doen. Het gedrag der vijanden mag het onze niet bepalen. Onze norm is Christus.

DE NIEUWSTE GEREF. KERK.

De nieuwste en zoveelste Geref. Kerk op vaderlandse bodem is die naar art. 31 van de Dordtse kerkenorde. De scheuring, ontstaan door verschil van doopsbeschouwing schijnt zo wat te zijn uitgewerkt. De laatste Synode der Geref. Kerken heeft een behoorlijke hoeveelheid olie op de bewogen golven laten uitvloeien en dat kan allicht ook verdere scheuringen voorkomen. We hopen het, want we zien in deze scheuring geen voordeel voor het werk des Heeren.

Hoe groot is de scheur thans?

GROOTTE VAN DE NIEUWE FORMATIE.

Er zijn thans 216 vrijgemaakte kerken met 135 dienstdoende predikanten en 89 vacatures. Het totaal zielental bedraagt 77.303 en het aantal belijdende leden 40.729. Meer dan de helft van deze zielen woont in de vier noordelijke provincies. De scheuring is een speciaal Gronings-Overijsels verschijnsel. In de provincie Groningen verloor de Geref. Kerk iets meer dan een vierde van haar leden en in Overijsel bedroeg dit een 30 %. In de Geref. Kerken bleven 633.920 zielen achter, dus is ruim een tiende gedeelte uitgetreden. In de stad Groningen deelde de scheuring de Geref. Kerken vrijwel precies in tweeën.

Groot is bij de vrijgemaakte Gereferomeerden het aantal gemeenten met minder dan 100 zielen (dat is dus doopen belijdende leden samengeteld). Velen tellen zelfs beneden de 50 zielen. Vijftien kerken tellen meer dan 1000 zielen.

De hoop is bij velen gevestigd op vereniging met de Chr. Geref. Kerk. Of dat echter zo snel zal gaan?

ONS ARCHIEF.

Van br. E. Harmsen te Nijmegen ontving ik een ruime bijdrage voor ons Archief. Verschillende waardevolle geschriften a.g. onze Beweging bevinden zich daaronder. We danken ook van deze plaats onzen ouden broeder hartelijk

voor deze giften, waarmede hij het werk, dat hem steeds liefgebleven is, heeft gediend.

Van Ds. G. Visser te Harlingen ontving ik het begeerde boekske van Schoemaker. Ook van deze plaats danken we hem voor toezending. L.

OOG en OOR

EEN VERBLIJDENDE ZENDING.

De copie voor de laatste vier nummers van „De Kindervriend" was juist verzonden, toen de post mij een pakket bracht, inhoudende tien boeken, zeer geschikt om als prijsjes te worden verzonden aan die jongens en meisjes, die goede en keurige oplossingen zonden van de raadsels in „De Kindervriend".

Zo nu en dan blijkt mij dat niet alleen mijn neefjes en nichtjes ons jeugdblaadje lezen, maar ook vele ouderen. De namen van hen, die goede oplossingen inzonden, heb ik reeds in „De Kindervriend" gepubliceerd. Natuurlijk kan ik niet aan allen een prijsje sturen. Trouwens, niet allen hebben keurig werk geleverd. Maar enkelen komen toch ongetwijfeld in aanmerking voor een boek.

Uit Heerenveen en uit Workum had ik reeds een paar boekjes ontvangen. En nu kwam daar ineens een zending van 10 keurig onderhouden boeken uit Haarlem van een meisje, dat inmiddels al de kinderschoenen is ontwassen en nu haar boekenvoorraad heeft nagezien met de bedoeling geschikte lectuur naar Oom Luc te zenden. Ik zond dit meisje uit de Spaarnestad reeds een dankschrijven. En ik heb nu bepaald geloof, dat meerderen dit goede voorbeeld gaan volgen. Goede boeken zijn nog zo peperduur. Och, misschien hebt gij ook nog wel aardige jongens- en meisjesboeken, die nutteloos in uw boekenkast staan en zeer geschikt zouden zijn als prijzen voor de ijverigsten onder mijn duizenden neefjes en nichtjes.

Ik schrijf deze regelen met vrijmoedigheid, omdat ik het alleen doe als redacteur van ons veel gelezen jeugdblaadje. Een ieder, die van kinderen houdt, weet hoe goed het is dat zij, die hun best doen, ook eens in aanmerking komen voor een prijsje.

Ik vertrouw, dat deze zending uit Haarlem voor u een opwekking zal zijn om ook eens uw boekenschat na te zien met de bedoeling enkele boeken te sturen ter stimulering van de arbeid onder de kinderen.

d. H., alias Oom Luc.

U. Z. C.

MHLOPE, de Zoeloe Martelaar

Ik luisterde aandachtig, terwijl het vuur in de open haard zachtjes brandde.

In het aangrenzende kantoor stonden de telefoons gebiedend te ratelen, beneden in de gang was een kind aan het huilen, dat juist werd ingeënt, buiten toeterde de autobus, een bediende klopte en bracht de ochtendthee binnen. Onder dit alles ging mijn assistent door met uit te leggen, waarom hij de vorige week nog zo laat op de avond telefonisch verlof had gevraagd om het binnenland in te reizen.

„Het was een heel speciale begrafenis," zei hij, „al onze Europese en inlandse zendelingen waren erbij aanwezig. Mhlope was nog nooit ziek geweest, in al de drieën-veertig jaar van zijn leven niet. Hij was als een broeder voor mij. Wij werden in hetzelfde jaar tot de bediening des Woords toegelaten. Hij bracht al zijn tijd door met het prediken van Jezus Christus en Dien gekruisigd, ik moest door huiselijke omstandigheden overgaan tot niet-geestelijk werk, maar gebruikte al mijn vrije tijd met het brengen van dezelfde boodschap.

Wij zijn allemaal diep geschokt door zijn dood...... hij werd vergiftigd."

„Maar Dhlami," protesteerde ik, „wanneer men tegenwoordig hoort, dat er iemand van jullie volkstam vergiftigd zou zijn, dan moet dat verhaal toch zeker naar het rijk der fabelen verwezen worden?"

Hij schudde zijn hoofd. „Ze hebben immers ook geprobeerd om mij te vergiftigen. Er was op ons zendingsterrein een vrouw, die in de gemeente opgenomen wenste te worden. Wij wisten allemaal, dat zij niet bekeerd was: er was zonde in haar leven en zij was niet waardig een lid van het lichaam van Christus te worden genoemd. Ik heb krachtig tegen dit voorstel geprotesteerd.

Daarna wilde ze niets meer van mij weten. Een jaar ging voorbij voordat ze weer wat vriendelijker begon te worden. Eens nodigde zij mij uit om in haar kraal te komen eten, met de mededeling, dat er heel veel van de partij zouden zijn. Ik kwam en was stom verwonderd toen ik ontdekte, dat ik de enige was. Het eten werd in de aangrenzende hut gekookt en opgediend en daarna in onze kraal gebracht. De volgende dag waren alle bekende verschijnselen van vergiftiging bij mij aanwezig. Haar vader was een beroemd (of beter: berucht) toverdokter. Mijn toestand verslechterde snel, zodat de Europese zendeling de hulp van een dokter moest inroepen, die 40 mijl van ons af woonde......"

Hij zat enige ogenblikken peinzend in het vuur te staren en ging toen verder: „....Daar had je mijn vriend Umfundisi. Hij was diep bedroefd over de zonde, die het getuigenis, dat de Kerk geven moest, krachteloos maakte, ja erger, vernietigde. Ten laatste ging hij in een preek eens heel erg te keer tegen de zonde van overspel, waaraan verschillende leden zich schuldig maakten. Buiten de kerk na de dienst zei een van een groepje toehoorders: „Morgen krijg ik hem wel." Twee dagen later was hij dood..."

Dhlami herinnerde mij eraan, dat ervaren zendelingen en Europeanen, die hun hele leven onder de Zoeloe's hadden gewoond, de stellige overtuiging hadden, dat wij blanken ons nooit volkomen in de gedachtenwereld van het gekleurde ras kunnen inleven, en dat het daarom voor ons zo moeilijk is om tovenarij en haar achtergrond te begrijpen.

„Mhlope had juist een reeks opwekkingssamenkomsten gehouden en zoals hij mij schreef, hadden velen zich bekeerd en had God zijn werk zeer gezegend."

Het zwarte gelaat van mijn assistent verloor de ernstige schaduw, die erop lag en zijn gezicht straalde, toen hij eraan toevoegde: „Nu is hij in het Huis, niet met handen gemaakt...... het onderwerp van zijn laatste preek."

Hij had nog meer op zijn hart. „De kerk," zei hij, „is in de loop der eeuwen niets veranderd. Soms is er een gloed, die doet denken aan de allereerste gemeente op de Pinksterdag. Soms ook lijkt het of de boodschap, die Johannes op Patmos ontving voor de gemeente te Laodicea is bedoeld voor de kerk in haar geheel, en niet voor die ene bepaalde gemeente. Maar erger nog dan dat zijn de Ananiassen en Saffira's, die in onze gemeenten voorkomen. Voor geld en eer verkopen zij de zuiverheid van hun geweten, en wee den prediker, die daarover in het openbaar zijn oordeel geeft. Hij zal genoodzaakt zijn voor hun invloed te buigen, of anders de weg te gaan, die Mhlope nu gegaan is......"

De kantoormuren vervaagden. Ik zag een verzameling eenvoudige graven op de helling van een eenzame heuvel: de takken van de wilde bananenbomen bewogen zachtjes in de wind. Op een van die graven was pas een stuk hout geplaatst. En ik zag Een, als de Zoon des mensen en Hij schreef op de ruwe oppervlakte: „Mhlope, mijn dienstknecht, gij zijt getrouw geweest tot in de dood. Ik zal u de kroon des levens geven. Kom in, in de vreugde uws Heeren."

Vert. door J. B.

DE REIS NAAR DENEMARKEN

(Vervolg)

In de loop van de middag konden we ons gemeenschappelijk verzamelen op 'n grasveld. Daar sprak Dr. Petersen de kinderen hartelijke woorden toe in 't Engels, door mij vertaald. Wij lieten ons van onze kant niet onbetuigd en zongen ons nationale lied. Ook 'n foto werd van de gehele groep genomen. 'n Journalist van de Amerikaanse Union Press was daartoe speciaal naar de grens gekomen. Amerikanen zullen dus onze foto zien, maar wijzelf vermoedelijk niet. Aan het eind van deze tweede reisdag gaan we de nacht tegemoet in dit kamp. Want we bevinden ons sinds de aankomst op 't terrein en in de barakken van een kamp, gebouwd ter consultatie van de uit de Duitse concentratiekampen terugkerende Denen. Nu bewijst het zijn goede diensten bij de ontvangst der kindertransporten. Onze kinderen slapen in 2 rijen boven elkaar in een grote barak, in drieën verdeeld. Ze krijgen een goede nachtrust.

De volgende morgen wordt na een flinke wasbeurt en 't ontbijt, besteed aan de verdeling van de kinderen in groepen, zoals ze dan naar de verschillende streken van Denemarken zullen gaan. De kinderen van dezelfde Nederlandse plaats blijven zoveel mogelijk bij elkaar in eenzelfde omgeving. Het blijkt alles uitnemend geregeld te zijn. Om kwart voor 12 vertrekken we, nu verder Denemarken in, een land in 't geheel niet vlak, zoals we veronderstelden, maar mooi golvend, heuvelachtig. In Fredericia verlaat ons een groep kinderen, die in Jutland zullen blijven. Mej. S. Smid zal daar eveneens vertoeven. In diezelfde plaats krijgen we allemaal een fles melk. Dit voedzame vocht is overvloedig in dit land aanwezig!

Onze groep gaat over de Kleine Belt het eiland Fünen binnen. Van Fünen naar Zeeland steken we de Grote Belt over in ruim een uur varens. Aan zeeziekte krijgt geen van ons gelegenheid te denken want eerst gebruiken we beneden een lekkere maaltijd: eierengerecht en macaroni, daarna brengen we de tijd in 'n andere salon beneden gezellig door met zingen. Maar allen krijgen toch ook gelegenheid om van de zeereis te genieten: we maken een rondwandeling op het dek. 't Is 'n prachtig reisje op deze grote boot, waarop ook verschillende spoorwagons een plaats gekregen hebben! Zo bereiken we dus 't hoofdeiland van Denemarken: Zeeland. Nog een spoorreis dwars er doorheen en wij zijn in Denemarkens hoofdstad Copenhagen, lang niet meer met de hele groep, want kleinere groepjes kinderen hebben ons in verschillende stations verlaten.

De ontvangst hier was in één woord: áf! Op 't perron is 'n rij Deense Baptisten padvinders met 'n paar vlaggen opgesteld. Zij trekken voorop en wij volgen in marsorde naar de hal. Daar verwachten honderden belangstellenden ons. Bij monde van Dr. Petersen worden we in deze stad hartelijk verwelkomd. Ik krijg gelegenheid om onze dankbaarheid uit te spreken, vertaald door Dr. Petersen. De kinderen zingen weer ons nationale volkslied, waarna de aanwezige Denen hun volkslied laten horen. Hiermee was de plechtige intocht van onze stoet afgelopen! De kinderen werden door hun respectievelijke pleegouders medegenomen, den kinderen voor Bornholm, waarmee mevr. Meyner verder reisde, wachtte nog een bootreis van 7 uur om de volgende morgen op dat eiland te arriveren en wij bleven deze eerste nacht bij den actieven en hartelijken organisator van deze kinderverzorging, Dr. Bredahl Petersen. Eindelijk konden wij na een reis van drie dagen onze vermoeide leden uitstrekken, ter verkwikkende ruste in dit land van liefde en van belofte!

Copenhagen. T. Jansma.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

LEIDRAAD GEWIJDE GESCHIEDENIS.

Handelingen der Apostelen

XVIII.

Hoofdstuk 9 : 32—43.

PETRUS, HERDER DER KUDDE.

Heel het werk der wereld-evangelisatie had de Heer gelegd op de schouders der Apostelen. Zij voelden zich dan ook voor al wat er op dit gebied gebeurde, verantwoordelijk. Omgekeerd werd hun gezag algemeen erkend. Het was voor de gezondheid van het werk vooral in de eerste tijd van groot belang dat het onder beproefde leiding en contrôle stond. Vandaar dat Petrus „overal doortrok".

I. Petrus geneest een geraakte. Vers. 32—35.

„Overal doortrok" dat wil zeggen, dat hij naar al die plaatsen ging in het Joodse land, waar gemeenten gevormd waren. Hij maakte een soort inspectiereis. Hij kwam te Lydde — deze stad lag een veertig K.M. ten Noord-Westen van Jeruzalem en 18 K.M. ten Zuid-Oosten van de havenstad Joppe. Ze behoorde een anderhalve eeuw tot Judea en werd hoofdzakelijk door Joden bewoond. „Heiligen" — wij gebruiken die uitdrukking niet meer om dezelfde mensen aan te duiden. Vaak echter in Paulus' brieven. Betekent: afgezonderden; Gode gewijden. De betiteling was door de Joden in aanspraak genomen. De gemeente, die zichzelve terecht beschouwde als de regelrechte voortzetting van Israël en van Israëls geestelijke positie en rechten, gebruikte die naam voor zichzelf. Daarin lag dus een belijdenis en daarachter een strijd. — Of Aeneas een christen was wordt niet gezegd en is dus onwaarschijnlijk. „Een geraakte" — wat wij noemen een jichtlijder. „Sta op". — een geloofsproef. Door deze daad gaat het leven voor Christus' reddende kracht open. „Lydda en Saron", d.w.z. de wijde omgeving. Vers 35 luidt in de nieuwe vert. heel anders dan in de oude. Vergelijk ze!

II. Petrus en de opwekking van Tabitha. Vers 36—43.

Joppe — de enige zeehaven, waarover het Joodse land beschikte. Joden hadden vaak — we mogen wel zeggen in de regel, dubbelnamen. Ze droegen een naam, met welke zij in de Synagoge stonden ingeschreven, en een naam, die den niet-Joden vertrouwelijker in de oren klonk. Als ik me niet vergis is dat nog zo. De Joden zijn mensen met

GEMEENTE-BERICHTEN

UTRECHT. — Goede berichten kunnen we u uit de Domstad doorgeven! Vanaf het begin van dit jaar hebben we ervaren: God is tegenwoordig. Wat is het toch goed, dát op bijzondere wijze te mogen beleven.

Sedert begin April, het tijdstip waarop onze herder en leraar Ds. G. W. Tijman aan de Gemeente verbonden werd, worden de diensten (ook de bijbellezingen en bidstonden — dat is een zeer verheugend verschijnsel) druk bezocht; dikwijls is het zelfs overvol in ons „bescheide zaaltje". Dit was ook het geval op Zondagmiddag 2 Juni toen een broeder, die reeds jaren met de Gemeente opging, zich liet dopen. Ja, God is machtig de harten der mensen te neigen als waterbeken. Deze doopdienst was de eerste hier onder leiding van Ds. Tijman. God geve ons allen genade, ook t.a.v. de doop, een blijmoedig getuigenis te laten horen, opdat velen, in gehoorzaamheid aan Zijn bevel, zullen komen tot de belijdenis in de doop.

Het onderwerp „Plannen nieuwe kerk" staat momenteel in de algehele belangstelling. We zijn het met onzen voorganger eens: hier groeien we nooit uit, de arbeid zal er echter verstarren. 't Is een hele opgaaf om in deze tijd daarvoor een oplossing te vinden. Maar dit verstaan en weten we op het ogenblik des te duidelijker, daar de Heer ons op zo bijzondere wijze in het jonge verleden Zijn nabijheid als realiteit deed gevoelen, dat Hij leeft en Zijn Gemeente bouwt en dat ons ook genade gegeven zal worden in het zoeken en vinden van een ander, beter en groter kerkgebouw.

Laten wij voor elkander bidden dat wij het geloof behouden mogen!!

Met hartelijke groeten uit het centrum des lands,

F. B., Secr.

GEMEENTE WORKUM.

Gel. broeders en zusters,

Wij kunnen met dank aan God gewagen van veel zegeningen in de gemeente. De arbeid wordt gestadig en met vertrouwen voortgezet en de Heer heeft onze gebeden willen verhoren door na lange jaren van stilstand weer de eerste zielen tot de gemeente toe te voegen. In 8 jaren was de doopvont niet geopend geweest, toen Zondag 2 Juni een reeds bejaarde broeder en zuster er in afdaalden om in het openbaar getuigenis af te leggen, dat de oude mens in hen gestorven was, maar dat door genade het nieuwe leven met Christus is opgestaan. Ons kerkje was bij deze gelegenheid tot in alle hoeken bezet en onze broeder voorganger, Ds. Huizinga, die voor deze dag tot ons was overgekomen, mocht dan ook aan velen het volle Evangelie brengen. „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden" was de tekst en het accent werd vooreerst duidelijk gelegd op het eerste. Maar in het Evangelie ligt ook het tweede besloten, en zonder omwegen werd gezegd hoe velen ten opzichte van het overigens toch duidelijke bevel tot de doop nog afzijdig staan of een eigen weg gaan. Na deze doopdienst bleef de gemeente samen om de dood des Heeren te gedenken. Br. ouderling Leenstra heette bij deze gelegenheid de nieuwe leden hartelijk welkom; hij wees er op, dat we niet lid zijn van de gemeente in den minderen zin van het woord, maar ledematen, d.w.z. levende delen van het Lichaam, waarvan Christus het Hoofd is. Verder werd het welkom toegeroepen aan een broeder en zuster uit de gemeente te Noordbergum, die zich in onze plaats hebben gevestigd. De omkeer zal voor hen wel groot zijn uit zulk een groote gemeente naar onze kleine gemeenschap, maar de Heer is niet gebonden aan het aantal, en wij hebben Zijne belofte, dat Hij daar wil zijn waar twee of drie in Zijn naam vergaderd zijn. Enkele brs. en zrs. spraken zich daarna nog uit in dankgebed, terwijl onze nieuwe broeder getuigenis gaf van de onuitsprekelijke vreugde, die hij en zijn echtgenote mochten smaken op deze heerlijke dag. De Heere heeft ons door diepe wegen geleid en harde slagen moeten toebrengen maar Gode zij dank, wij kunnen blijde zijn over bewezen genade, aldus onze broeder. Met nog een oud-lid der gemeente, die weer in Workum teruggekeerd is is het aantal leden met 5 vermeerderd, terwijl aan het einde van deze schone middag een andere zuster, die jarenlang buiten de gemeente had ge-

---

„dubbele namen". Tabitha-Dorcas-Gazelle. Vers 37: de leer van de zaligheid door genade alleen had deze vrouw geen schade gedaan, wat haar aardse levensopenbaring betrof. Zij was „ledig nog onvruchtbaar", in de dag van Jezus Christus. Vers 37: men deed aan haar lichaam, wat gedaan moest worden voor de begrafenis, die in het Oosten nog op de sterfdag placht te geschieden. Vers 38: de bedoeling van de boodschap wordt niet uitgesproken. De wens om den Apostel er bij te hebben, zal gewekt zijn door hetgeen pas te Lydda gebeurd was. Vers 39: zonder dralen — dit vanwege de snelheid, waarmede in het Oosten lijken tot ontbinding overgaan. De weduwen willen Petrus laten zien hoe groot hun smart was en wensen dat hij erin zou delen. Vers 40: Petrus maakt van het leed een gebed. Zo wordt het leed verkeerd in vrucht. Bidden is: zich laten inschakelen — zonder te weten waartoe dit zal leiden. Hier — tot de opwekking van Tabitha. Vers 41: heiligen en weduwen — dus waren althans niet alle weduwen leden der gemeente.

De vrucht van het wonder was niet dat de weduwen getroost werden, Tabitha haar goede werken kon voortzetten, maar het behoud van zielen, doordat deze door Tabitha's opwekking tot het geloof in den Heere Jezus kwamen. — Vers 43 wil wel dit zeggen, dat, ofschoon het wonder uitgangspunt der bekering was, de geestelijke arbeid van den Apostel het middel was. Want waarom zou de Apostel „vele dagen" in Joppe gebleven zijn, ander dan om hier noodzakelijk werk te doen? En door het opwekkingswonder wilden nu velen meer horen van de Boodschap aangaande dien Jezus Christus.

V r a g e n :

1. In hoeverre gelijkt positie en taak van een hedendaags zendeling op die van een Apostel in de eerste eeuw?
2. Waarom zou de benaming „heiligen" voor de gelovigen onder ons in onbruik geraakt zijn?
3. Voor wat voor mensen heeft de Roomse Kerk deze benaming gereserveerd?
4. Welke strijd lag er achter de benaming „heiligen" voor de christenen in die eerste tijd?
5. Welke vertaling van vers 35 acht ge op grond van den inhoud zelf het meest aannemelijk?
6. Wat was het mooie aan de goede werken van Tabitha?
7. Wat kunnen wij uit de woorden: „kom zonder dralen" wel opmaken aangaande de onuitgesproken hope van de gelovigen te Joppe?
8. Waarom is bidden: risico nemen?
9. Waarom is dit risico wel te aanvaarden?
10. Waarom bleef Petrus na het wonder te Joppe?
11. Welk gevaar was daarin gelegen?
12. Welke zegen rijpte er door?

L.

staan de wens te kennen gaf in het midden der gemeente terug te willen keren. Zo konden we dus met blijdschap des harten huiswaarts gaan. De Heer is begonnen Zijn zegen over ons uit te gieten en wij geloven en wachten op meer.

Pinksterzondag kwamen we onder leiding van br. Leenstra samen in een liefdemaal. In woord en lied en gebed gaven vele brs. en zrs. uiting van hun dankbaarheid en blijdschap over de genade hun bewezen in Christus Jezus. De zuster, waarover met algemene stemmen besloten was haar weder op te nemen, werd hartelijk welkom geheten. Zij antwoordde met een kort woord waarin haar dankbaarheid tot uiting kwam, dat ze weer door den goeden Herder in het rechte spoor was gebracht.

Ons past als gemeente nog een woord van dank aan die broeders voorgangers en studenten, die ons zo menigmaal dienen met het Woord, in het bijzonder aan Ds Huizinga die zovele malen en bij zovele gelegenheden tot ons overkwam.

De Secr.

ZANDBULTEN.

Zondag 26 Mei was het voor onze gemeente een ware feestdag. We waren allen verblijd nu onze God ons weer een voorganger schonk in de plaats van br. Baptist.

's Morgens had de bevestiging plaats van onzen nieuwen voorganger, br. Slort, door zijn broeder Ds. D. Slort van Almelo.

Deze sprak bij deze gelegenheid naar aanleiding van 1 Petr. 5 : 2—4. Spreker bepaalde ons met deze woorden wat de plichten en rechten van een voorganger en gemeente inhouden om recht te staan tegenover God en onzen naaste. Met grote aandacht werd naar deze ernstige predikatie geluisterd.

Plechtig was het ogenblik, toen onzen nieuwen voorganger de handen opgelegd werden en zo aan de gemeente werd verbonden.

Staande werd onzen nieuwen voorganger toegezongen: „Dat 's Heeren zegen op u daal." Het was een goede morgenure. 's Middags om 2 uur was wederom ons kerkje volgelopen om naar de intreepreek te luisteren.

Spreker had als uitgangspunt gekozen het bekende gedeelte uit Lukas 10, de verzen 25 tot en met 37, de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan, stellende Jezus in het midden der gemeente als de grote Barmhartige, die alle wonden wil helen van hen die nog geen vrede hebben. Br. S. sprak de wens uit, dat er in de toekomst nog velen mochten komen om de gemeente binnengeleid te worden, om daar verkwikt en verzorgd te worden.

Na deze ernstige predikatie sprak namens de gemeente br. oud. T. Schotanus en riep den nieuwen voorganger en gezin een hartelijk welkom toe. Vervolgens werden de felicitatiebrieven welke gekomen waren van de Herv. Kerk, Geref. Kerk en Geref. school, voorgelezen, waarin vele en hartelijke gelukwensen waren uitgesproken voor voorganger en gemeente.

Vervolgens kregen de verschillende afgevaardigden het woord. Namens de Herv. School sprak het hoofd der school, de heer Hiemstra. Verder namen nog de afgevaardigden van onze zustergemeenten te Leeuwarden, Noord-Bergum, Haulerwijk en Dokkum het woord. Br. Slort dankte alle sprekers voor hun goede woorden, waarna Ds. Slort van Almelo ons nog voorging in dankgebed.

's Avonds om 8 uur waren we nog eens samengekomen voor de begroetingssamenkomst. Verschillende verenigingen werkten mee aan het programma van deze avond. Er werden bloemen aangeboden, die door mevr. Slort dankbaar aanvaard werden. Ook br. Tammeling van Noord-Bergum sprak nog een enkel woord tot voorganger en gezin.

Het was een welgeslaagde avond onder de goede leiding van Ds. Slort. We dankten aan het slot God dan ook van harte voor de mooie dag aan ons geschonken.

N. R., secr.

DEVENTER.

1e Pinksterdag was de gemeente met vele anderen bijeen om naar den geest te worden verkwikt door woord en lied. Het zangkoor verleende goede medewerking. Na de prediking verzocht de voorganger zr. B. de Vries-Steenbergen (dochter van wijlen br. H. Steenbergen, in leven Uniecent-reiziger te Vriescheloo) naar voren te komen, waar hij haar namens de gemeente hartelijk feliciteerde met het heugelijke feit, dat ze precies op de dag af 50 jaar lid der gemeente was geweest. Dankbaar werd alles in 't kort gememoreerd onder 't overhandigen van 'n passende wandtekst. De gemeente zong „Dat 's Heeren zegen op u daal", waarna allen in de gelegenheid werden gesteld de jubilaresse te feliciteren.

2e Pinksterdag voorm. sprak onze br. voorganger in de Grote Kerk der Ned. Herv. Gem. in een gemeenschappelijke dienst, uitgaande van het convent.

Zaterdag 15 Juni werd een begin gemaakt met de straatprediking op de Brink, waar Ds. Prins het woord der verlossing bracht voor vele toehoorders. Medewerking verleenden ons zangkoor en br. Vukkink met zijn kofferorgeltje.

Zutfen en Zwolle komen a.s. Donderdag en Vrijdag weer aan de beurt. In laatstgenoemde plaats is thans ook een zaaltje beschikbaar. We hebben daar nu 10 leden.

Dat Gods zegen op al deze arbeid moge rusten.

M. P., secr.

TWENTSE BAPTISTEN JEUGD- EN GEMEENTEDAG TE DELDENERBROEK.

Als iemand spreekt over Deldenerbroek, dan zullen de meesten onzer vragen: Wat is dat? Hoe uitgebreid onze aardrijkskundige kennis ook is, deze plaats heeft geen enkel aanknopingspunt in onze herinnering. Maar als je momenteel aan de Twentse Baptisten vraagt: weet u misschien ook waar dat plaatsje ligt? dan verschijnt een glimlach van herinnering op hun gezicht en zullen zij zeggen: Deldenerbroek, daar hebben wij op 2e Pinksterdag 1946 een prachtige gemeenschapsdag gehouden. Laat mij u in het kort mogen vertellen, hoe mooi het was.

's Morgens 6 uur. In stromen kwam het hemelwater neer. 7 uur: droog. Half 8 afmars jonge mensen met enkele ouderen. Bijna 2 uur lopen. Zonneschijn en warmte. Zweetdruppels. 8 uur. De eerste bus met de ouderen vertrekt. Half 10 aankomst op het terrein. Van alle kanten stromen de groepen toe. Van Almelo, Enschede, Borne, Hengelo, Beerserveld, De Riet, Adorp, enz. komen de mensen met warme harten, vol verwachting. 10 uur. Een pittige toespraak van Ds. Brongers, die de morgenwijding verzorgde. Vol aandacht werd geluisterd. De Rec.club E.T.B. uit Hengelo speelde daarna het Bijbels openluchtspel „Rebecca". Diverse spelen voor oud en jong volgden elkaar op. Zusterhulp, Zondagsschool, jeugdvereenigingen, ouderlingen, diakenen, voorgangers, allen waren eendrachtig bijeen zoals op het eerste Pinksterfeest. Ds. Slort hield een boeiende Pinkstertoespraak, die ons allen de consequenties van onze Pinksterviering voor ogen stelde. Een enkel regenbuitje kon de stemming niet bederven. Toen dan ook om half 5 verzamelen geblazen werd voor de dagsluiting en Ds. Brongers, die deze dag de algemene leiding had, ons bepaalde bij de zegen van deze gemeenschappelijke dag, konden we niet anders dan instemmen en God danken voor al het goede en mooie ons gegeven.

S. W. Vis.

Unie-Vergadering Eeuwfeest

10 EN 11 JULI 1946 STADSKANAAL.

Er wordt te Stadskanaal hard gewerkt aan de voorbereidingen. De regelingscommissie staat voor geen gemakkelijke taak. De puzzles, die ze heeft op te lossen, zijn legio: weinig hotels, ingekrompen logeergelegenheden, kleine rantsoenen boter, geen suiker, enz. Doch de liefde houdt de moed er in, en doet vaak verrassende ontdekkingen.

Alle de broeders en zusters onzer gemeente doen hun best om onder deze omstandigheden van de ontvangst te maken, wat er van te maken is. En wij geloven, dat het iets goeds gaat worden!

De indeling van de tweede dag — 11 Juli — is als volgt:

9.30 uur *Herdenkingsdienst.*

Viering van het heilig Avondmaal.

3 uur *Receptie.* Toespraken van afgevaardigden van de Unie, de N.B.V.B., de N.B.J.B., de Veenkoloniale Bond, de Bond Zuidoost Groningen en Drente, de Baptisten Wereld Alliantie, de Baptisten Unie van Denemarken, de burgerlijke overheid, de Hervormde, Lutherse en andere locale kerken en gemeenschappen, enz. Een en ander afgewisseld door koorzang en het nuttigen van verversschingen.

5.30—7.30 uur gemeenschappelijke koffietafel.

7.30 uur Revue Dr. Johannes Elias Feisser. Zangver. „Polyphonie". Tableau.

Waar de viering van het heilig Avondmaal zal aansluiten op de Herdenkingsdienst, komt ze op de avond van de eerste dag (10 Juli) te vervallen.

Op deze avond zal de broederschap van de Baptisten voorgangers vergaderen ten einde te confereren met de buitenlandse gasten. Aanvang van deze samenkomst te 7.30 uur.

Al de afgevaardigden en gasten van de Unievergadering zijn welkome gasten op het eeuwfeest der gemeente.

Geve God ons een Unievergadering, waarin wij allen door onze kloeke besluiten een groot geloof en vertrouwen in Hem aan den dag leggen.

Geve God ons een eeuwfeest, dat de gouden eeuw van het Baptisme in Nederland inluidt.

Stadskanaal. J. W. Weenink.

DE MORGEN
VAN DE TWEEDE EEUW

Het jaar 1945 bracht ons vaderland zóvele schokkende gebeurtenissen, die onze aandacht dermate in beslag namen, dat wij ons veel te weinig konden bezinnen op het zo belangrijke feit, ,dat het de 15e Mei 1945 juist een eeuw geleden was, dat het Baptisme met groot geloof, en derhalve ook met grote moed de voet plaatste op Nederlandse bodem, ,om een moeilijke maar gezegende reis aan te vangen.

Zodoende ontging het feit onze aandacht wel niet, maar bevredigd waren wij geen van allen, en daarom verheugt het ons, en zijn wij de gemeente te Stadskanaal zeer dankbaar, dat wij D.V. op 11 Juli in aansluiting op onze Algemene Vergadering ons als Unie zullen verliezen in het verleden, en gezamenlijk God zullen danken voor het licht, dat Hij ontstak in de harten van enkelen. Een licht, dat nog steeds schijnt en glanst, naarmate wij het hanteren en wij het als werktuigen Gods laten schijnen in de hoeken waar het duister is of schemerig.

Het eeuwfeest is hierom van zo groot belang voor ons, omdat wij dat feest niet vieren om wat **wij** tot stand brachten, maar omdat wij hierdoor van zo dichtbij bepaald worden bij wat Gods Geest vermag in eenvoudige mensen, die zich buigen voor de Wil van God, en die, naar het licht dat zij ontvingen, die wil volbrachten.

En in de tweede plaats is voor ons zo belangrijk dat wij ons er goed van laten doordringen, dat **wij** thans staan aan de morgen van **de tweede eeuw**. Of deze tweede eeuw door de gemeente van Jezus Christus hier op aarde volgemaakt zal worden, kunnen wij niet met zekerheid beweren. Zelfs zijn wij geneigd, het tegendeel te geloven, als wij letten op de tekenen der tijden. Een reden temeer, om ons te bezinnen, en te bedenken, dat de laatste dag wel eens heel kort kon zijn!

Een eeuw geleden: zeven mannen en vrouwen.

Thans: hun aantal ongeveer verduizendvoudigd, gerekend naar ons Unieverband.

Een eeuw geleden: Mannen en vrouwen, die apart gingen staan. Niet, omdat zij zich beter achtten dan andere gelovigen, maar omdat zij niet anders konden. Omdat hun een licht omscheen, dat hun belette, terug te keren tot de sombere schemer. Omdat zij op bijzondere wijze in gemeenschap met hun Heiland gebracht waren. Die gemeenschap ging hun boven alles, en hoezeer hun hart ook schreide vanwege verwijdering van anderen, ja vanwege breuk en verbittering die zij ondervonden — zij gingen hun weg met vaste tred, want Jezus had hun hand gevat. En zij smaakten de gemeenschap der heiligen.

Thans...... O ja, wij vinden veel goeds en heerlijks, in en buiten onze plaatselijke gemeente. Als wij met elkander in aanraking komen, dan spreken wij met elkander van de dingen, die voor ons allen van het grootste belang zijn. En wij peilen elkander, en verheugen ons soms in elkaar. Maar kunnen wij óók zeggen, dat in die 100 jaren verduizendvoudigd zijn de vruchten des Geestes: blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, grootheid, geloof, zachtmoedigheid matigheid? (Gal. 5 : 22) of, om het te zeggen met hedendaagse woorden: blijdschap, vrede, geloof, goedheid, ootmoed, offervaardigheid, geduld, saamhorigheidsgevoel?

Als wij nu eens niet om ons heen gaan zien maar de blik naar binnen werpen en niet eerder opzien dan wanneer wij deze vraag aan onszelf ten overstaan van den Heer van ons leven hebben beantwoord. En het niet bij een antwoord alleen laten maar evenwicht harmonie brengen in ons persoonlijk leven. Dan vloeit die harmonie vanzelf ook over in ons gemeentelijk leven en worden ook dáár de vruchtx des Geestes openbaar.

En dán opzien en omzien! Als wij de grote en ernstige vraagstukken overdenken, waarvoor wij in Juli a.s. te Stadskanaal een oplossing **moeten** vinden. Ook dáár gaan wij opzien en omzien en luisteren. Maar in de eerste plaats: spreken en handelen.

De morgen van de tweede eeuw.

Die tevens wel eens kon zijn: de avond van de dag der genade. G. J. v. R.

UIT HET LECTUURFONDS.

Het boekje „Vademecum" is nu leverbaar. Velen bestelden reeds en deze bestellingen zijn thans uitgevoerd. De prijs is *f* 0.50 per ex.

Het boekje is aantrekkelijk uitgevoerd en bevat vele nuttige gevens, die iedere Baptist in zijn of haar bezit moet hebben.

Bestellingen worden gaarne verwacht bij

,HET LECTUURFONDS"

Willemstraat no. 9, Sneek.

Giro 382 183„ ,t. n. v. W. Modderman.

Mededelingen

UNIE-ZENDINGS-COMMISSIE.

Zendelinge Zr. A. Kok, lid van de Bapt. Gem. te Grand-Rapids (U.S.A.) vertoeft momenteel in ons land. Deze Zr. werkte als zendeling in China. In Friesland bezoekt ze reeds de gemeenten, daarbij vertellende over haar werk. Wanneer gemeenten buiten Friesland haar zouden begeren, dan kan dit worden aangevraagd bij den Secr. der U.Z.C., Ds. H. Doornkamp, Elspeetstr. 21 te Den Haag. Zr. Kok is gaarne bereid aan deze verzoeken te voldoen. Gelden voor deze arbeid kunnen aan den penningm. der U.Z.C. worden afgedragen. Deze zullen in ons Weekblad worden verantwoord. Onderstaand de eerste verantwoording:

Bapt. Gemeente Sneek collecte *f* 46.04; Bapt. Zondagsschool, Sneek *f* 10.—.

Uw dw. dn.,
W. Modderman,
Willemstraat 9, Sneek, Postrek. 382 183.

ONZE MILITAIREN.

Br. E. Harmsen, **Frans Halsstr. 9 te Nijmegen,** schrijft ons dat er in die stad een paar duizend soldaten gelegerd zijn. Gaarne willen zijn vrouw en hij onze jongens in hun woning ontvangen, opdat ze daar enige verpozing mogen vinden.

Onze broeder voegt aan zijn uitnodiging nog enkele woorden toe, die zij, die zich hem herinneren, met belangstelling zullen lezen:

„Het leven wordt voor mij hier op aarde steeds korter. De volgende week hoop ik zo de Heere wil, 79 jaar te worden. Maar ik zie uit naar het land, ‚waar de zon nimmer daalt,' en naar de stad, wier Kunstenaar en Bouwmeester de Heere onze God is en waar ik, veilig in Jezus armen, zal mogen veilig zijn."

Laten jonge mannen uit onze kringen, die in Nijmegen gelegen zijn, br. en zr. Harmsen vooral eens opzoeken.

L.

LEEUWARDEN.

De gemeente Leeuwarden laat hierbij weten, dat Ds. F. E. Huizinga D. V. Zondag 30 Juni 1946, zijn arbeid in de gemeente zal aanvaarden. De diensten zijn als volgt: 's morgens 10 uur Inleidingspredikatie door Ds. J. Louw van Groningen. 's Namiddags 3 uur Intrede Ds. F. E. Huizinga. 's Avonds 8 uur Evangelisatie-samenkomst.

Afgevaardigden onzer zustergemeenten worden hierbij vriendelijk uitgenodigd tot bijwoning dezer diensten.

Gaarne bericht van komst tegemoet ziende.
Transvaalstraat 23, Leeuwarden. H. Fennema.

ADRESWIJZIGINGEN.

Het adres van:
Ds. H. D. Hooghwinkel is nu: Da Costastr. 7, Arnhem.
Ds. A. A. Hardenberg, Oelerweg 22b, Hengelo (O.).
Ds. F. E. Huizinga, Achter de Hoven 105, Leeuwarden.

BEVESTIGING EN INTREDE.

van Ds. S. Zijlstra zal plaats vinden op 30 Juni a.s. Als bevestiger dient Ds. H. Hornstra van Heerlen-Treebeek.

INGEZONDEN

Ik ben het volkomen eens met Mr. P. J. P. tot G.'s ingezonden stuk in De Christen van 31 Mei j.l.

Met zoveel te meer belangstelling las ik het bijschrift van Ds. D. Ik heb me hierbij afgevraagd, waar gaan we heen als gemeenten van gedoopte christenen, als onze voorgangers zich proberen te verdedigen met de praktijken onder de Baptisten in de wereld. (Wij kunnen over de praktijken der Baptisten in de wereld wel een woordje meespreken in Treebeek). Zie De Chr. van 31 Mei jl.

Dat het open Avondmaal geen verzwakking der beginselen zou betekenen, ben ik niet met Ds. D. eens. Mensen die het bijbels gemeentebegrip niet willen aanvaarden, behoren m. i. niet in onze gemeenten thuis.

Wanneer we het open Avondmaal zouden accepteren, dan lopen we grote kans, grote onheilen de gemeente binnen te halen.

Deze gedachte is, dunkt mij, wel uit de praktijk te staven. Het lijkt mij dan ook een zeer gevaarlijk experiment, zoiets in ons weekblad te lanceren.

M. i. zijn het geen kluisters, waarin we gevangen zitten en die we zouden moeten afschudden; veel meer een veilige kluis, waarin we bewaard worden, een veilige kluis, die bovendien nog bewaard en beschermd wordt door Hem, Dien alle macht gegeven is in hemel en op aarde; want waar in de Evangeliën of in de brieven der Apostelen, zouden we iets kunnen vinden, dat voor deze praktijk enige grond zou geven?

Hopende, dat met het lanceren van dergelijke gedachten de nodige voorzichtigheid wordt betracht, teken ik als br. in Chr.: K. ten Cate.

Advertentiën

Wij zijn blij, want we hebben een broertje gekregen.
Vader en Moeder noemen hem

Pier

Hij kwam Vrijdagavond 7 Juni in de Bapt. Pastorie te Vrieschelo.

JACOB en
RIETJE SCHOLTE

Heden nam de Heere tot zich onze geliefde Zuster, Behuwdzuster en Tante

Hillechiena Dethmers,

in de ouderdom van ruim 61 jaar.

Uit aller naam
J. W. Weenink
T. Weenink-Dethmers

Stadskanaal, 8 Juni 1946.

De begrafenis heeft Donderdag 13 Juni j.l. plaats gevonden.

Op 20 Juni j.l. herdachten wij met blijdschap en dankbaarheid, dat onze geliefde Ouders, de Heer en Mevr.

A.G.C. Boeschoten
en
G.C.E. Boeschoten-Horn

$12\frac{1}{2}$ jaar geleden in de echt verbonden werden.

Hun dankbare kinderen
Wim
Jo
J. Boeschoten-Legerstee
Henk
A. Boeschoten-v. d. Hoef
Mijndert - Sinie
Marinus - Ina

Utrecht, 20 Juni 1946.
Dongastraat 5

Bij Heer (gelovige) met dochtertje van 13 jaar en kleine luxe zaak **GEVRAAGD**

Nette Huishoudster

(liefst Christin). Leeftijd ongeveer 30—40 jaar.

Brieven onder nr. 22 aan de admin. van „De Christen".

VRIJDAG 28 JUNI 1946
JAARGANG 63 - Nr. 2799

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREKENING No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Door Mijn Geest

Ter wille van de ruimte kunnen wij niet op de historische achtergrond van Zacharia 4 ingaan. Het komt hierop neer, dat de wederopbouw van de tempel door allerlei omstandigheden is blijven steken. Haggai en Zacharia worden van God gezonden om het volk te wijzen op hun nalatigheid. De beide leiders van het volk — er waren een kleine vijftigduizend Joden uit de ballingschap teruggekeerd — worden van Godswege door de dienst der profeten gesterkt. Jozua is de hogepriester, door God erkend, en Zerubbabel is de vorst, die geen vrees behoeft te koesteren, dat het werk niet voleindigd zal worden. Zeker, er zijn moeilijkheden van allerlei aard, maar: „Wie zijt gij, o grote berg? Voor het aangezicht van Zerubbabel zult gij worden tot een vlak veld." „De handen van Zerubbabel hebben dit huis gegrondvest, zijne handen zullen het ook voleinden. Want wie veracht de dag der kleine dingen?"

In het hart van den leider zullen evengoed wel eens vrees en zorg en angst elkaar opgevolgd zijn als de golven der zee. Er is naijver en wantrouwen rondom en het volk zelf koestert ook nog andere ambities dan een schone tempel. Hoe zal het ooit goed komen? Zerubbabel zucht. Toen klonk het woord des Heeren: „Niet door kracht noch geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de Heere der heirscharen". En met deze woorden werd de vorst dezelfde weg opgedreven als Abram eens ging en al de mannen des geloofs gegaan zijn. Steek uw zwaard, welk zwaard dan ook, in de schede, want het Rijk, de tempel, de gemeente, wordt niet gebouwd met de scherpte van staal en geest, doch alleen door de werkingen van dien Geest, Die op de wateren zweefde.

Het licht des Evangelies stond onder de korenmaat van roomse leerstellingen en geestelijke dictatuur en toch...... Kan de rijzende zon teruggedrongen worden tot beneden de oosterkimme? Kan het wassende water bevolen worden terug te keren tot de ademende zeeën? Is er een macht ter wereld, die de zwellende knoppen het openbreken kan verhinderen? In heel Europa smeulde 't vuur, totdat het nu hier dan daar en plotseling overal doorbrak. Waren er mensen, die besloten om een reformatie in het leven te roepen? Wette men de zwaarden en trachtte men zich aldus te bevrijden? Niet door kracht noch geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden. Zo spreekt de Heer der heirscharen!

Hoe vaak dreigde sedertdien het doven van de lichtglans van het Evangelie. De geleerden opereerden zolang aan het Woord, totdat niemand meer iets in handen had. Het verstand omvatte en doorgrondde allles en voor de openbaring was er geen oor. Het geestelijke leven verstarde onder ijzige wind van de wetmatigheid aller dingen. En toch...... kwam de vloed op. Wie kent niet woorden als Reveil. Opwekkingsbeweging? Wie organiseerde het? Welke instantie proclameerde nieuw leven? Leven werd nog altijd geboren. Niet door kracht noch geweld — geen mensenmacht van hand en hoofd — maar door Mijn Geest zal het geschieden. Dat zegt de Heere der heirscharen!

Wij staan in een nerveuse en enerverende tijd. Men spreekt van een breukpunt. De stroom der geschiedenis bevindt zich in een bocht. Wat er ook allemaal te constateren valt, dit is zeker, de gemeente des Heeren ontwaakt en hunkert naar een doorbraak der geestelijke krachten. Er is zoiets als heimwee naar een openbaring van de kracht des Heeren. Niet om te verdelgen en te verdoen, doch om te redden heel de schaar der dolende mensheid. Wat kunnen wij doen? Nog meer concentreren, organiseren? Wanneer het bevorderlijk kan zijn voor het werk, zeker, maar...... niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden. Zegt de Heere der heirscharen! Zeker, zaaien, planten, verzorgen, het huis bouwen, de stad bewaken. Doch nadat wij alles gedaan hebben wat wij konden, vouwen we de handen, strekken ze ten hemel en zeggen: Blaas nu in de zeilen, die wij hesen. En wanneer Gij onze zeilen niet begeert, dat ze dan aan flarden gescheurd worden. Alleen — laat het geschieden. Om Uws naams wil.

Huizinga.

OOG en OOR

ENKELE INDRUKKEN.

De Oog- en Oorschrijver wil gaarne iets doorgeven van hetgeen hij meemaakte en ondervond op twee verschillende plaatsen in ons land.

Op Pinkster-Maandag werd er te Apeldoorn, in Berg en Bos, na overleg met enkele vertegenwoordigers van de gemeenten Arnhem en Deventer, *een Baptisten Familie-landdag gehouden.* We hadden de beschikking gekregen over een openlucht-theater, ideaal gelegen; in welks nabijheid zeer goede gelegenheid was tot spelen en het doen van spelletjes.

Het weer had inderdaad wel mooier kunnen zijn, hoewel wij betrekkelijk maar weinig hinder van enkele regenbuien hebben gehad. De barometer zakte en het weerbe-

richt was 's morgens niet moedgevend geweest. Toch hebben wij nog ettelijke uren van de zon kunnen genieten en vooral s' middags ongehinderd en naar hartelust kunnen spelen. 's Avonds, ja, toen kwamen de regenstromen rijkelijk van boven, doch toen lag het openlucht-theater al weer een geruime tijd verlaten in het schone Berg en Bos. Vooral in het Noorden van ons land is 't weer die dag bepaald ongunstig geweest. Doch op enkele plaatsen kon men de rgenstromen ontlopen en in kerk en zaal de harten openen voor de zegenstromen van boven.

Nu dan — wij hadden het goed met elkaar in Apeldoorn. Arnhem en Deventer waren flink vertegenwoordigd, terwijl de leden en vrienden van de ontvangende gemeente zo veel mogelijk aanwezig waren. Ook een groep leden uit Zwolle, die wekelijks onder leiding van Ds. Prins van Deventer vergaderen, gaven blijken van belangstelling.

Een verblijdend teken was, dat vele jonge mensen, alsmede een behoorlijk aantal kinderen aanwezig waren. Het was een echte *familie*landdag. In vrijheid en blijheid waren we bijeen. Ikzelf had de leiding en hield een toespraak tot de kinderen. Waarvoor is men anders Oom Luc! Ds. Prins sprak tot de jongeren, terwijl Ds. Hooghwinkel een krachtig woord richtte tot de ouderen. De zangkoren van Arnhem en Deventer — helaas niet voltallig aanwezig — lieten zich een en andermaal horen, terwijl een ensemble van enkele Apeldoornse jongeren een paar nummertjes ten beste gaf. Er was ruimschoots tijd gereserveerd voor het doen van spelletjes. Een kraam, waar men z'n dorst kon lessen, trok veel belangstelling.

De gehouden familielanddag mogen we als geslaagd beschouwen. De drie genoemde gemeenten beschikken nog maar over over kleine kracht, doch de arbeid wordt overal flink aangepakt en staat er hoopvol voor. Het ligt in de bedoeling om, zo God wil, een volgend jaar in groter verband samen te komen. Een voorlopig comité zal zich hierover in de komende herfst nader beraden. Hier in midden-Nederland, liggen nog grote kansen, welke we gaarne willen aangrijpen. Moge God ons in dit deel van ons vaderland getrouw op onze post vinden; dan zal de zegen van boven niet uitblijven.

EEN ZONDAG IN VALTHERMOND.

Reeds voordat ik naar Apeldoorn vertrok, had ik een toezegging gedaan aan Valthermond, om daar een Zondag te komen preken. In het prille voorjaar is men begonnen des Zondags weer tweemaal samen te komen. Er wonen ruim twintig leden, die in het ledenboek van de gemeente 2e Exloërmond staan ingeschreven. De diensten werden zowel 's morgens als 's avonds — ik leidde er de diensten op Zondag 16 Juni — bijgewoond door 70 á 80 personen. 's Middags 1.30 uur was er Zondagsschool. Ik telde een 75 kinderen. En natuurlijk moest Oom Luc een toespraak houden tot de kinderen. Een aantal kinderen verkopen samen 125 Kindervrienden. Ik heb mij er over verbaasd, dat de kinderen in de Valthermond zo goed en zulke mooie liederen zingen. Ook de arbeid onder de jongeren staat in het teken van bloei. Voorts heeft men er een zangkoor en een heel groot kinderkoor.

Het was 22 jaar geleden, dat ik in de Vredekerk te Valthermond — het was nog voor mijn opleiding tot voorganger — voor het laatst en tevens voor het eerst gepreekt had. In al die jaren is er veel strijds gestreden. Het welzijn der gemeente stond een ieder niet altijd even duidelijk voor ogen. Doch hoe het ook zij: op dit ogenblik wordt de arbeid in de Valthermond door God gezegend, zodat halsreikend wordt uitgezien naar een arbeider in 's Heeren wijngaard. God geeft ons aldaar geopende deuren! Er is grote begeerte om Gods Woord te horen. Vele harten zijn ontvankelijk voor de goede boodschap. Een groot arbeidsterrein ligt er braak. Kom over en help ons, zo klinkt duidelijk de roep.

Moge onder de leiding des Heiligen Geestes de juiste man naar dit zo groot en gedeeltelijk nog braakliggend arbeidsterrein gezonden worden. De gemeente in de Valthermond zal herrijzen. Het licht op de kandelaar zal weer gaan schijnen, krachtiger en heerlijker dan ooit te voren. Velen zullen komen en aanbidden den Heiland van zondaren. Men zal den Heere zingen en spelen met een voorbedacht lied.

WAT WIJ NODIG HEBBEN.

Geschikte krachten! Werkers! Jonge mannen, die zich van God geroepen weten tot de Evangelieverkondiging. Dienstknechten van Jezus Christus, die leiding kunnen geven in de gemeenten. Mannen van karakter, versierd met de gaven des Heiligen Geestes; wier harten branden van ijver en ongeduld om te mogen ingaan tot de arbeid, en die vervuld zijn met echte christelijke liefde voor den medemens.

We hebben in onze gemeenten mannen nodig met een ruim hart en een brede blik, vol van den Heiligen Geest: Discipelen, die niet meerder zijn dan hun Meester. Die zich van God geroepen weten en toch met ootmoed bekleed zijn. Mannen, die de beste opleiding niet schuwen, omdat ze enig besef hebben van de uitgestrektheid der terreinen, waarop zij zich straks zullen geven.

Wij geloven in het nut en in de zegen van een gedegen kennis, *hoe gedegener des te beter*, maar wij geloven ook in singuliere gaven, welke God uitdeelt naar dat *Hij* wil.

Meer nog dan wetenschappelijk gevormde jonge mensen — hoe zeer wij ze ook begeren — hebben wij van God gezalfde krachten nodig, die in het geloof durven handelen en die door den Geest geleid worden. Mannen, die werkelijk nederig van hart zijn en niet ten prooi vallen aan de hoogmoedswaan. Want laten we het hier maar ronduit bekennen: de eigenwijsheid, de verwaandheid is een eigenschap, die ook ons als evangelieverkondigers geenszins siert. Vooral zij, die een rappe tong en een vlotte uitspraak hebben, die dus over een zekere welsprekendheid beschikken en dat doorgaans zelf heel goed weten, worden door den duivel dikwerf verzocht tot hoogmoed. De vijand van mensenzielen bespiedt ook gedurig — en geef den zieleverderver eens ongelijk! — de zwakke zijden van een Christusverkondiger.

Wij hebben dus mannen nodig, die met open ogen door het leven gaan, die voldoende zelfkennis en verantwoordelijkheidsbesef bezitten, die een gedegen Schriftkennis paren aan de zo zeer nodige algemene ontwikkeling, die gemeente-Christenen willen zijn en die de zegen van de Unieband hebben leren inzien. Vrijbuiterij in 's Heeren wijngaard schaadt de arbeid.

Nodig hebben wij daarom ook een eigen Seminarie of Opleidingsschool met geschikte krachten.

Want nog altijd is daar de roep om arbeiders. Komt over en helpt ons! Wie, wie zullen gaan?

d. H.

UIT ONS UNIE-BUREAU.

Ik ontving bericht, dat br. G. W. Tijman niet als candidaat voor redactie „De Christen" in aanmerking wenst te komen. Met het invullen der stembiljetten kan daarmede worden gerekend.

Willen de afgevaardigden er op rekenen, dat bij het tekenen der presentielijst de stembiljetten aan het stembureau moeten worden afgegeven?

Zeer beknopt JAARVERSLAG

(1 April 1945—31 Maart 1946.)

Dit jaar bracht ons de algehele bevrijding van ons vaderland. Onze zuidelijke gemeenten waren reeds enkele maanden vrij. Omstreeks half April volgden het Oosten en Noorden en begin Mei eindelijk het Westen. Wij allen hebben onzen God uit het diepst van ons hart gedankt. Eindelijk vrij. Langzaam aan werden de verbindingen hersteld, ons wekelijks orgaan verscheen weer, de andere bladen, Jong Leven, Kindervriend en Kandelaar, kwamen zich ook presenteren. De Zaaier volgde zijn oude roem van overwinning tot overwinning. Verschillende gemeenten kwamen weer met een eigen orgaan voor de dag: De Koepel, De Klopper, De Boodschapper, Gemeentebode, een keur van namen. De brs. Vegter en de Neef keerden uit gevangenscshap terug. God heeft hen aan ons teruggegeven. Onze br. Koning kwam niet terug...... Een zware slag voor familie en voor de Unie...... Tranen wellen in ons op, wat is er een leed over ons volk uitgestort...... en wat zijn we ongevoelig geworden. Wat wordt het schoone woord medelijden misbruikt. God geve ons bewogene, meelevende en medelijdende harten. In de weg der beproeving en de smart ligt de Zegen. Zendelinge Reiling kwam na jarenlange scheiding behouden in ons vaderland terug en mocht haar familie en ons allen weer begroeten. Op de Algemene Vergadering in November 1945 is haar een welkom toegeroepen.

Het contact tussen de gemeenten is weer hersteld. De Uniecommissie kwam vele keren bijeen, een berg van werk moest worden verzet. Vele belangrijke zaken vroegen de volle aandacht. Ook werd het contact met het buitenland weer opgenomen. Dr. W. O. Lewis, secretaris van het Wereldverbond, kwam naar ons land gevlogen en met hem werden onze belangen en de vooruitzichten van ons werk besproken. Ook werd de steunverlening van onze buitenlandse broederschap geregeld. De internationale contactbrief van Dr. Rushbrooke, voorzitter van het Wereldverbond, werd in ons orgaan afgedrukt, terwijl op de eerste Zondag in Februari, naar oude gewoonte, de boodschap van het Wereldverbond werd voorgelezen.

De Algemene Vergadering werd 14 November te Groningen gehouden. Het was een goede vergadering, waar ingrijpende en belangrijke zaken werden afgedaan of aangesneden.

Bijna alle voorgangers zijn van standplaats gewisseld, alle woningnood ten spijt. Enkele voorgangers verlieten onze rijen, terwijl een nieuwe onze gehavende rijen kwam versterken. Er is een grote behoefte aan voorgangers. Gedurende de oorlog zijn we er om allerlei oorzaken te veel kwijtgeraakt, zodat er een grote achterstand is ontstaan. Aan de opleiding van voorgangers wordt een steeds grotere aandacht besteed. Ons werk staat er, over het geheel genomen, zeer goed voor. Zeer gunstige perspectieven zijn op meerdere posten aanwezig. Vele mogelijkheden openden zich. We zijn na de oorlog in een totaal veranderde wereld terecht gekomen en het is levenszaak onze plaats te vinden. De komende jaren zullen uitwijzen of de Baptisten van Nederland de klop van de tijd hebben verstaan.

De jeugdarbeid staat er zeer goed voor, het is een lust deze belangrijke arbeid gade te slaan, oude beproefde paden worden niet verlaten, nieuwe wegen worden verkend.

We mogen God danken voor de kansen, die ons nog worden geboden. Werk, want de dag gaat dalen. Verwacht grote dingen van God, onderneem grote dingen voor God. Met frisse moed, met een ondoofbaar enthousiasme het nieuwe Uniejaar in, de toekomst is aan Jezus Christus.

De wnd. secretaris: E. de Haan.

IN DENEMARKEN

Dr. Bredahl Petersen is een man met 'n wijd perspectief en 'n ruim hart, maar met 'n klein huis. Tot de hulpverlening door middel van kindertransporten drijft hem enerzijds de bewogenheid ener diepe sympathie en anderzijds de visionaire schouw over toenemende nationale en internationale relatie. Het was daarom wel een vanzelfsprekendheid, dat wij bij de grootse ontvangst van het 2de kindertransport in Kopenhagens hoofdstation als Hollands dankbare jeugd niet alleen een „lang leve" en een „hoera" op het volk en het land van Denemarken uitriepen, maar ook op deze figuur, vervuld van de geest der practische en ideeële hulpvaardigheid. Het is wel jammer, dat zijn 3e-etage-woning zo weinig ruimte biedt, dat hij geen speciale studeerkamer ter beschikking heeft en nog minder aan gasten een aparte logeerkamer kan ter beschikking stellen. Desniettemin vonden mijn vrouw en ik een nachtelijk verblijf aldaar, doordat de woonkamer tot slaapgelegenheid omgetoverd werd.

Ons gedurig verblijf zouden we echter hebben in Töllöse, gelegen aan de spoorlijn halverwege Kopenhagen en Kalundborg. Na een Deens ontbijt met eieren, flink boter en 'n glas melk, verlieten we Denemarken's grootste stad om van de vriendelijke gastvrijheid en landelijkheid van Töllöse te gaan genieten. De eerste Zondag reisde ik echter al vroeg weer naar Kopenhagen, om daar in de Köbnerkerk na de officiële verwelkoming in de Baptisten gemeente door Dr. Bredahl Petersen, de grote dankbaarheid der Hollandse ouders en Baptisten te vertolken. Aan den Hollandsen bezoeker valt dadelijk op het kruisbeeld en de 7-armige kandelaar, welke voor aller ogen zichtbaar zijn. Ter weerszijden van de kandelaar brandt een kaars tijdens de dienst, die meer liturgisch ceremonieel kent dan wij gewend zijn. De kansel is ter zijde van 't platform geplaatst. Het doopvont is a. h. w. in de muur uitgebouwd en verhoogd aangebracht, zodat de doopplechtigheid goed zichtbaar is. Zowel de dienst als interieur zijn van een stijlvolle soberheid, die zinvoller is dan onze kaalheid en leegte.

Vóór deze dienst had ik de gelegenheid met een groepje Hollandse kinderen tijdens het Zondagsschooluurtje een babbeltje te maken. Wat zal 't den ouders goed doen, te weten, dat de kinderen met opgewektheid en in blijde stemming zich in Denemarken bevinden. Hoe goed ze zich hier thuis gevoelen, blijkt ook wel hieruit, dat sommige mij op mijn vragen in 't Deens antwoordden! In korte tijd zijn ze geacclimatiseerd en ingeleefd.

's Avonds waren wij in Töllöse de gasten op een reunie van de oudleerlingen van de Baptisten volkshoogeschool. In het flinke gebouw heeft de Deense Baptisten Bond 3 scholen ondergebracht: de volkshoogeschool, de voorbereidend middelbare school en de predikantenschool. Hier heeft de Baptisten Bond een waardevol centrum tot opleiding van de verschillende arbeidskrachten in de gemeenten, zowel van de eenvoudige jeugdwerkers als van de a.s. predikanten. Tegelijk wordt een goed contact gelegd tussen de werkers uit alle oorden van Denemarken. Het komt mij voor, dat de overweging vruchtdragend zou kunnen zijn: in hoeverre kan dit Deense Baptisten opleidingscentrum ten voorbeeld gesteld worden bij de uitvoering der plannen tot oprichting van een eigen Seminarie

in Nederland? Zelf had ik gelegenheid om op grond van de uitnodiging daartoe, aan de theologische studenten college te geven over het Nederlandse Baptisme, waarbij ik de onderscheidende eigenaardigheden van 't Nederl. en Deense Baptisme aanduidde.

Op Hemelvaartsdag konden wij een korte tijd doorbrengen onder een groote schare kinderen, die zich uit een paar gemeenten voor een uitgaansdag in een mooie streek geconcentreerd had. Wat 'n lust onze eigen Hollandse kinderen — het waren er 15 — zich volop te zien vermaken in gemeenschap met hun Deense kornuiten: spelen, zingen, ravotten! Het landschap biedt voor zulke uitgaansdagen vele gelegenheden. Wie zich Denemarken heeft voorgesteld als een vlak land, blijkt zich vergist te hebben. Het is in grote mate een golvend oppervlak met dalen, heuvels en hoogten; vruchtbare weiden met geboomte en bossen. Denemarken is daarbij een land van witte huizen, bruine koeien en paarse seringen. Schilderachtig liggen de verspreide huizen en dorpen tegen de glooiende hellingen, dáárom zo schilderachtig, omdat de meeste huizen geheel in de witte kleur gehouden zijn. In de weiden graast vee, dat men op 't eerste gezicht voor paarden zou houden, maar dat bij nader bekijken toch koeien zijn, geheel bruin zonder één plekje wit, terwijl er enkele Jersey-koeien onder zijn, die een roomachtige melk geven, en waarvan de grootte en kleur aan ezels doet denken. Seringen, en vooral paarse, ziet men in grote overvloed in 't wild groeien en deze geven in deze tijd een kleurig aanzien. Voorwaar, Denemarken is 'n goed land en 'n mooi land!

Töllöse. T. Jansma.

P.S. Via 't Relief-comité bereiken mij 'n paar brieven van ouders. Enkele veronderstellen (!) heimwee bij hun kind, andere menen 'n klacht te hebben. Aan deze brieven zullen we naar ons vermogen aandacht schenken. Mag ik in t' algemeen 'n raad geven? Ouders: uw kind heeft 't hier prima en 'n mogelijk aanvankelijke heimweebui wordt hier heel gauw en als vanzelf overwonnen; wekt u a.u.b. geen heimweegevoelens op en kweek geen heimweestemming; daarmee bewijst u uw kind een heel slechte dienst. En mag ik 'n vraag doen? Hebt u al eens 'n dankbrief naar de pleegouders gezonden voor hun welwillendheid? Zou 'n kind eens wat lichte bezigheden moeten doen, wel, dat komt uw kind ten goede en verstandige ouders stellen dat op prijs. T. J.

U. Z. C.

WATERMELOENEN BRENGEN UITREDDING!

„Ik ben de hele kust van Noord-Amerika langs gereisd, het Panamakanaal doorgegaan, door het Zuidelijk gedeelte van de Stille Oceaan naar Nieuw-Zeeland en Australië, toen dwars door de Indische Oceaan naar Ceylon, heel Brits-Indië door en vandaar door de bergen China in.

Tijdens deze reis heb ik kennis gemaakt met een zendeling, die, hoewel hij Nederlander van geboorte was, in Amerika woonde, en dat was ook nog maar betrekkelijk, want hij had het grootste deel van zijn leven op het Zendingsveld in Noord-China doorgebracht.

Hij was door de Jappen geïnterneerd, nadat zij met Amerika in oorlog waren geraakt, doch had weten te ontsnappen en thuis te komen.

Nu was hij weer bezig om, al zwervende, naar zijn oude zendingsterrein terug te gaan, vanwaar hij in 1942 zo plotseling vandaan was gehaald.

Gedurende de reis was hij zeer bezorgd over een pakje zaad, dat hij bij zich had, en dat hij verzorgde, alsof het een klein kind was.

De zo belangrijke inhoud van dit pakje bestond uit een ons zaad van watermeloenen; hij was er ongelooflijk groots mee. Ze waren zoet, ze waren groot, ze hadden precies de juiste kleur en samenstelling, kortom, ze moesten volmaakt zijn in de ogen van dezen watermeloenen-enthousiast".

Coonradt, zo heette onze zendeling, kreeg de Yunnan

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN.

XIX.

Hoofdst. X : 1-23a, vergel. XI : 1-18.

Ter Oriëntering. Het tiende hoofdstuk van de Handelingen is als schakel in de ontwikkeling der gemeente van groot gewicht. Petrus en de Jeruzalemse Apostelen durfden niet te treden buiten de grenzen van het Jodendom. Ze hielden zich binnen de beperkende bepalingen, waardoor de gemeente het karakter dreigde te krijgen van een Joodsche secte. De dynamische kracht in het Evangelie verborgen, zagen ze niet; durfden ze althans niet aan. Nu brengt God Petrus in aanraking met de heidenwereld en trekt hem over de grenzen, die het Jodendom van het heidendom scheidde. Dat veroorzaakte grote opschudding onder de gelovigen te Jeruzalem. Tekenend is het echter, dat de leiding, die God onwedersprekelijk gegeven had in Petrus' handelwijze, onderworpen aanvaard werd. Daarom nemen we Petrus' verantwoording bij deze pericoop.

I. *Het visioen van Cornelius.* Vers 1-8.

Cesarea: residentie van den Romeinsen landvoogd: belangrijke garnizoensstad. Cornelius was Romeins officier, maar geen heiden meer. Hij was een „godvruchtig" man, daarmede is een bepaalde klasse van mensen aangeduid. Er waren niet-Israelieten, die geheel in het Israelitische volk waren opgenomen. Ze waren besneden, gedoopt en offerden. Ze onderhielden de Joodse wetten, leefden dus volop als Israelieten mee. Te spreken van „Abraham, *onze vader*", was hun echter nochtans verboden! Er waren buiten Israel zielen, die b.v. door hun maatschappelijke positie, zich niet formeel in Israel konden laten opnemen en toch Israels God vereerden. Zulke mensen waren Cornelius en zijn huisgenoten. Zij vormden een gemeente van „godvruchtigen". Ze „deden aalmoezen aan het volk", d. i. de „gerechtigheid werken" waarvan verderop sprake is. Vergel. Matt. 5 : 20 en 2 Cor. 9 : 9. Bad geregeld tot God: geregeld bidden is om het sexuele leven te beheersen. Vers 3: negende ure: de gebedsure. Wie geen gebedsleven leidt zal weinig van engelen ervaren. Vers 4: werd zeer bevreesd: men beschouwde de komst van een engel als een voorbode van de dood. Inhoud van het gebed zal geweest zijn: deel te mogen krijgen aan het heil dat Israel verwachtte. Ook het aalmoezen geven was een uiting van de begeerte, in de rechte verhouding tot God te komen. Vers 5 en 6: Ik weet waar gij woont. Openb. 2 : 13. De aanwijzing eist gehoorzaamheid. Vers 7 en 8: medebelanghebbenden worden door Corn. ingeschakeld; mannen, die begrepen, wat deze verschijning en opdracht voor hem betekende.

II. *Het visioen van Petrus.* Vers 9-16.

Nu Corn. gehoorzaamheid betoont, gaat God verder.

zending aangewezen als zijn arbeidsterrein, en ik nam afscheid van hem in zijn „hoofdkwartier" te Kunming. Hij koesterde toen visioenen van grote bedden met watermeloenen. Wij zagen elkaar niet meer, totdat een conferentie te Chunking ons opnieuw te zamen bracht. Dat was ruim een jaar later. Ik had geen ogenblik meer aan zijn meloenen gedacht, tot Coonradt ons na een van de vergaderingen het volgende verhaal deed:

„Ten minste één van u hier zal zich herinneren," zei hij, mij aanziende, „dat ik zowat een jaar geleden een paar zaden meebracht naar China. Spoedig ontdekte ik, dat mijn werk te veel reizen en trekken met zich medebracht, dan dat ik zou kunnen gaan tuinieren en daarom gaf ik de zaden aan een Christen-onderwijzer. Ik haatte de idee om van deze watermeloenen afstand te moeten doen, maar wat zat er anders voor me op? Ik kon tóch niet lang genoeg in één en dezelfde plaats blijven om er een tuin te gaan aanleggen. U moet weten, dat de onderwijzer ook *tuinman* was. De zaden ontkiemden goed, want de man wist hoe hij er voor zorgen moest. Zijn tuin dééd het, maar zijn school ging langzamerhand achteruit ten gevolge van de grote duurte en het gebrek aan financiële steun. Het leven daar was afgrijselijk duur! Voor één ei moest men vijfhonderd Chinese dollars betalen. Ik vertel u, dat wij daar in Kunming honger geleden hebben.

Toen begonnen de meloenen te rijpen. Men fluisterde, dat zij op de markt te Kunming een ongehoord hoge prijs zouden kunnen opbrengen, en daarom werd besloten de oogst te verkopen. Dag en nacht stonden er wachten bij het meloenenbed, totdat de laatste meloen was geplukt en verkocht en er dus niets meer te bewaken was.

En nu raadt u nooit wat de opbrengst was van dit handjevol zaad, dat ik een paar weken te voren aan de school had geschonken!...... Er werden ongeveer 300 meloenen verkocht tegen een gemiddelde prijs van twee millioen dollar per stuk. 600 millioen dollar bracht de school er weer bovenop. (Dit is geen zwarte handel, waarde lezer, waaraan de Zending zich hier schuldig maakt, doch slechts een gevolg van de waardevermindering van het Chinese geld, ten gevolge van de Japanse „bescherming". — Vert.)

En het zal mij niet verwonderen, wanneer dit bedrag voldoende zal blijken te zijn om hen door deze moeilijke periode heen te helpen."

Tot zover het verhaal van onzen zendeling-meloenenliefhebber. Illustreert deze geschiedenis niet duidelijk het Bijbelwoord: Werp uw brood uit op het water............"

(Bron: The Quest, April 1946. — Vert. door J. B.)

GEMEENTE-BERICHTEN

EINDHOVEN.

Pinksterconferentie, gehouden op Maandag 10 Juni, in de Baptistenkerk te Eindhoven, uitgaande van de gemeenten te Utrecht, Heerlen-Treebeek en Eindhoven. Na het zingen van een openingslied, werd deze dag om 10 uur begonnen met een korte bidstond. Ds. Tijman, die de leiding had van de morgenvergadering heette alle aanwezigen hartelijk welkom, waarna hij ons Psalm 31 voorlas. Het zangkoor van Eindhoven zong een tweetal liederen. Ds. Hornstra behandelde voor ons het onderwerp „Gezin en Zondag". Na deze mooie inleiding volgde een korte bespreking op enige gestelde vragen. Nadat het zangkoor van Eindhoven nog enige liederen ten gehore had gebracht, werd deze goede morgenvergadering met dankgebed door Ds. Tijman gesloten. De middagvergadering, die om 2 uur aanving, stond onder leiding van Ds. Hornstra. Na het zingen van een openingslied ging Ds. H. ons voor in gebed. Het mannenkwartet van Eindhoven zong een tweetal nummers. Ds. Tijman behandelde het onderwerp „Het nut der Profetie". Een duidelijke en kernachtige uiteenzetting werd over dit onderwerp door den inleider weergegeven. Nadat het mannenkwartet nog enige liederen had gezongen, leidde Ds. Hornstra tot slot van deze dag de getuigenisstonde in. Vele broeders en zusters getuigden van het heil in Christus. Na het zingen van lied 706 werd deze goede conferentiedag met dankgebed door br. Knecht van Eindhoven gesloten.

Moge deze dag de inzet zijn van een zeer nauwe sa-

Petrus moet nu voorbereid worden voor de wachtende ontmoeting. „Hij baant u de wegen". Weer dit: God ontmoet den mens, terwijl Hij bidt! Vers 9: „Om zijn gebed te verrichten, klinkt mechanisch. Petrus en Corn. hielden zich aan vaste gebedstijden. Beter dan bidden „als men er zich toe gedrongen gevoelt", d. i. het gebed maken tot een gevoelszaak. Verg. daarentegen Luk. 18 : 1: altijd bidden *moet*. Het gebed is een gebod. Orde heeft ons geestelijk en godsdienstige leven nodig. Op vaste tijden naar de kerk: lust of geen lust; op vaste tijden bidden — drang of geen drang. Zinsverrukking, vers 10, werd buiten de zintuigen om, iets gewaar. Vers 11 tot 13: honger en gehoorzaamheid. Vergel. de verzoeking van den Heiland. Geweten en maag stellen wel eens verschillende eisen. De vraag: „hoe dan te beslissen?" is van groot belang, vergel. Matth. 12 : 3 en 4. „Gemeen" Oude vert.: beter vert.: onrein. Petrus stelde zich onder de levietische reinheidswetten. Vers 15: let op de woorden: wat GOD rein verklaard heeft, God kan Zijn eigen wetten opheffen. Dan zich aan de oude wetten blijven binden, is ongehoorzaamheid.

III. *De ontmoeting van Petrus met Cornelius' boden.* Vers 17-23a.

Het visioen heeft Petrus verontrust. God had hem iets te zeggen, maar wát? Hij móét 't weten, want hij moet en wil gehoorzaam zijn. De voorpoort: duidt er op, dat Simon, de lederbereider, een goed gesitueerd man was, want een „voorpoort" had slechts een groter huis. Blijkbaar werd niet direct opengedaan: ze moeten roepende hun wens te kennen geven; trouwens, dat geleide van een Romeinsen soldaat moet de huisbewoners wel wat in spanning gebracht hebben. De aarzeling van den portier wordt echter op het dak overwonnen. De Heere zelf ruimt — voor den gewilligen om te gehoorzamen — alle stenen uit de weg. Vers 22 en 23a. God zegt Petrus niet wat de boden en Corn. wel konden zeggen: Let op: God schakelt ons nooit uit, maar juist in. Hij verdringt ons niet. In vers 23a ligt reeds een belangrijke schrede voorwaarts!

Vragen:

1. Wat trok de heidenen in Israel's godsdienst aan?
2. Waarom kon een officier zich niet in het Joodse volk laten opnemen?
3. Van welke drie zonden moeten de „godvruchtigen" zich onthouden?
4. Hoe kunnen wij ontkomen aan de gevaren van slordigheid en formalisme in ons gebedsleven?
5. Wat is het verschil tussen een droom en een gezicht of visioen?
6. Hoe blijkt uit de mededeling, die Corn. hoort, dat het geen droom geweest is?
7. Waarom zond hij *drie* mannen met de boodschap naar Joppe en stelde dezen vooraf met alles op de hoogte?
8. Waardoor ontstaan gewetensconflicten?
9. Naar welke norm moeten we ze oplossen?
10. Waarom was de daad van vers 23a al een belangrijke schrede voorwaarts?

L.

menwerking tussen de gemeenten te Eindhoven, Treebeek en Utrecht, tot eer van Gods naam en tot heil van ons allen. God zegene al de arbeid in onze verbonden gemeenten.

Met hart. br.gr., namens de gemeente:

H. de Jonge, waarn. secr.

ALKMAAR.

In de stad Alkmaar en omgeving leefden enkele Baptisten-gezinnen in de verstrooiing. Alhoewel aangesloten bij de gemeente te Haarlem, misten zij de zeer begeerde en gewenste gemeenschap met elkaar en gezamenlijk met hun Meester tot opbouwing van hun geloof.

Uit de behoefte werd de daad geboren en sinds enige maanden vergaderden de broeders en zusters met enkele vrienden vrij geregeld. Aanvankelijk werden huissamenkomsten gehouden, doch men verlangde zich ook naar buiten te openbaren.

In overleg met de gemeente te Haarlem werden pogingen aangewend tot het verkrijgen van een geschikte vergadergelegenheid, die met succes bekroond werden.

De eerste Pinksterdag jl. werd de eerste bijeenkomst gehouden in een zaal van de Nieuwe Doelen, Doelenstraat te Alkmaar. Een publicatie in een streekblad dienaangaande, buiten hen om, deed hun blijken, dat reeds naar buiten was opgemerkt, dat Baptisten te Alkmaar een zaal hadden gehuurd voor het houden van godsdienstoefeningen.

Aanvankelijk werden wij gediend door eigen krachten, doch enkele broeders uit andere gemeenten deden toezegging van hulp in de toekomst.

Leden van andere Baptisten gemeenten en vrienden, eventueel te Alkmaar vertoevende in de toekomst, mogen weten, dat ze in de Nieuwe Doelen des Zondagsmorgens welkom zijn.

Voor hulp van broeders, die willen dienen met het Woord, houden zij zich ten zeerste aanbevolen.

Met broederlijke groet, de uwen in den Heer, namens dezen,

Willibrordusweg H127, Heiloo. A. Hulzebos.

ZWOLLE.

Naar *aanleiding van het gemeentebericht van Deventer*, dat we nu in Zwolle ook 10 leden hebben en des Vrijdagsavonds aldaar samenkomen in een zaal voor het houden van een bijbellezing, zij het volgende meegedeeld:

In Zwolle was een Baptistengroep, die zich tot een gemeente samengevoegd had onder leiding van den heer Smink. Aanvankelijk ging de arbeid daar goed en gezegend, maar het bleek helaas van korte duur te zijn. Om redenen van persoonlijke aard maakte zich pl.m. de helft van Smink los en bracht haar attestaties over naar Deventer.

Opdat het gemeentelijk contact bij de leden bewaard zou blijven, werd besloten, dat de voorganger van Deventer daar elke Vrijdag een bijbellezing zou houden. Om echter de narigheid te voorkomen, dat er te Zwolle weer twee Baptisten gemeenten zouden zijn, kwam men in huissamenkomsten bijeen en trad men niet op naar buiten. Nu hebben echter Smink c.s. de naam Baptisten gemeente laten vallen en zijn een vrije evangelisatie geworden: daarom werd direct toen omgezien naar een geschikt lokaal om samen te komen en zulks gelukte. Een advertentie werd geplaatst en de arbeid begon naar buiten. Tevens werd begonnen met een Zondagsschool en de Zaaierverspreiding ter hand genomen.

Aan het varende deel onzer gemeenschap zij nog medegedeeld, dat de samenkomsten worden gehouden elken Vrijdag, *'s avonds om half acht in een zaal* van „Ons Gebouw", Badhuiswal 9, Zwolle. P.

Unievergadering EEUWFEEST

STADSKANAAL 10 EN 11 JULI A.S.

Den leden en oud-leden in de verstrooiing delen wij mede, dat het honderdjarig bestaan der gemeente op Donderdag 11 Juli wordt gevierd. Voor bijzonderheden, logies enz., wende men zich tot den secretaris der regelingscommissie, br. G. v. d. Mei, architect, Stationslaan, Stadskanaal (O.).

Het blijkt, dat sommige aanstaande bezoekers van de Unie-vergadering — afgevaardigden zowel als anderen — geen gebruik wensen te maken van de gemeenschappelijke maaltijd.

De regelingscommissie zou allen dezen willen verzoeken om — voor zover zij geen voorzieningen hebben getroffen — in de plaats van deze maaltijd hun eigen mondvoorraad mee te brengen, opdat de gastvrouwen, die toch ook gaarne op de beide dagen vrijheid van beweging willen hebben, niet al te zeer gebonden worden.

Stadskanaal. J. W. Weenink.

RUSLAND

Uit de Sovjet-Unie komen steeds meer berichten, dat, parallel met een zeker vieren der teugels in binnenlandspolitieke dingen, de *afsluiting* tegenover het buitenland voor den Sovjet-burger precies even scherp wordt gehandhaafd als vroeger. Alsof de oorlog niet voorbij ware, zoo is het voor elken Sovjet-Rus gevaarlijk, met buitenlanders in privé-contact te komen. De overheid ignoreert daarbij merkbaar geheel het feit, dat door den oorlog massa's Russen met de buitenwereld in aanraking zijn gekomen, wat daarom nog geen directe politieke gevolgen had. Men merkt in de Sovjet-Unie niets van een politieke oppositie. In leidende kringen sprak men er gedurende den oorlog vaak met „bezorgdheid" over de „Zwarte Partij", de millioenen geloovigen, die zich sinds de vredessluiting tussen staat en kerk vrijer konden bewegen.

Nog een andere religieus-geestelijke verschijning wekt zekere beduchtheden, nl. het verbazend sterk groeiend aantal Protestanten in de Sovjet-Unie, of juister gezegd, van de protestantse secten, vooral Baptisten en Evangelischen. Zulk een groei was ook vroeger op te merken: deze secten werden in het tsaristische Rusland, ondanks de geziene positie der kerk van Luther, eigenlijk vervolgd, door den staat niet erkend. Zij profiteerden dus automatisch van de revolutie. Later, toen de godsdienstvervolgingen scherper werden en zich tegen alle religies richtten, hielp hun organische opbouw hen over die tijd heen. Zij hadden geen eigenlijke clerus, waarop de staats-repressie kon neerkomen; geen kerken, die zij van den staat moesten huren, en de organisatie dezer secten, wier leiders en predikanten in het economisch en bestuursapparaat van den staat hun beroep uitoefenden, bood geen aanvalsvak voor de breed-opgezette regelen van de staat tegen de kerken. Voor zover in die jaren bij de bevolking een behoefte aan religie opkwam, stonden deze protestantse bewegingen met haar rationele denkwijze dichter bij de zich ruim twee decennia in marxistische atmosfeer bewegende mensen, dan de oude Russische orthodoxie met haar Byzantijnsch mysticisme en haar door eeuwenlange onderwerping aan de tsaren vervlogen geestelijke inhoud.

Thans wordt gezegd, dat verre over de 15 millioen mensen, diep overtuigd, zich nauw bij deze secten hebben aangesloten. Toch is voorshands niets van een oppositie tegen de bestaande toestanden in deze religieuze kringen merkbaar: zij zijn blijkbaar nog met de verzoening tussen

staat en kerkorganisaties tevreden; de noeste religieuze bezigheid absorbeert ze geheel. Trouwens, ook de Russische „Prawoslawie" heeft zeer veel aan geestelijke inhoud en diepte gewonnen. De kerken en religies dus, welke enkele angstigen onder de bolsjewieken als een „zwarte partij" zien, tonen nergens ook maar de minste tendentie naar oppositie. — (Elseviers weekblad, 15 Juni 1946.)

INGEZONDEN

Dansen

Over dit onderwerp is reeds heel wat geschreven. Dit bewijst, dat het niet eenvoudig is, het ware woord te vinden. Immers, alleen een goed passende sleutel opent gemakkelijk de deur. Men zit, met de drang naar dansen, die tegenwoordig niet alleen de jeugd, maar ook de ouderen beheerst, in Christelijke kringen wel wat verlegen. Onze R.K. vrienden hebben een modus gevonden. Nu vele ernstige waarschuwingen van die zijde tegen het wereldsdansen niet blijken te helpen, tracht men de zaak in bepaalde banen te leiden. Het dansen, volgens die regelen toegepast, is nu door hen toegestaan.

Wat echter moet *onze* houding zijn? En nu moge men wijzen op de gevaren aan dansen verbonden, gevaren die onherroepelijk bestaan, maar dergelijke waarschuwingen zullen niet voldoen, want de danslustigen zullen zich natuurlijk verdedigen met de opmerking, dat zij de gevaren wel onderkennen en daarvoor wel uit de weg zullen gaan, resp. dat deze gevaren hen dus wel niet zullen treffen. Al *dergelijke dingen zijn dus niet klemmend.* Zij raken slechts de buitenkant, 't aardse, 't lichamelijke.

Het probleem zit dieper. Als een gelovige, jong of oud, zich overgeeft aan dansen en ander wereldsvermaak, komt dat, omdat hij (zij) daaraan behoefte en daarvoor tijd heeft, resp. omdat men dat aangenaam vindt. Op zichzelf beschouwd is dat niet verwonderlijk. De mens, die *niet* volkomen leeft uit en door Christus en zijn aardse leven niet steeds laat leven *door* Christus, zal zijn tijd, zijn geld, zijn behoeften *zelf gaan regelen.* Het is logisch, dat de oude mens — die alleen door het leven uit Christus (Gal. 2 : 20; 1 Joh. 5 : 11 e. a. p.) ten onder gehouden wordt — de kop opsteekt en bevrediging zijner behoeften tracht te verkrijgen op wereldsterrein. Die niet uit den *tweeden* Adam leeft, leeft uit den eersten Adam (1 Cor. 15 : 22 en 47). De zaak is dus zó, dat onze levensuitingen verband houden met, sterker nog, veroorzaakt worden door de kracht waaruit wij leven, dus door de kracht van den ouden aardsen mens of door de kracht van den Geest.

Nu rijst de vraag: zullen wij dan maar niet, als vele Rooms-Katholieken, ons gaan afscheiden van de wereld en ons opsluiten in een klooster? En zijn wij zelfs in die omgeving wel bereid Hem te ontmoeten? Wat de uiterlijke dingen betreft misschien wel, maar er is ook nog een innerlijk leven, dat onzichtbaar voor den mens, voor God geopenbaard is. En de uitgangen des levens vinden hun oorsprong in het hart, dat van ieder mens, in welke omgeving ook, boos en slecht is en *nooit* in staat Hem te verwachten of te ontmoeten.

Alles in het leven van de gelovigen is gesteld tot een val of een opstanding. Ons lichaam, onze omgeving, onze idealen, onze werkzaamheden, onze vermaken, onze boeken, zelfs Gods Woord (Luk. 2 : 34).

Nu zijn ons, met het kruis van Christus, al deze dingen in de allereerste plaats gesteld tot een *opstanding* en daarnaar te staan is het *allerhoogste* goed in dit leven. Die opstanding beleven wij, door ons steeds weer voor Hem open te stellen.

Daarnaast vinden wij vele dingen in dit leven, die onherroepelijk ons ten *val* voeren, tot zonde, resp. afvoeren van Hem. De scheidingslijn is soms moeilijk te trekken. Wij gaan naar een concert of bioscoop. (Cineac, Christelijke bioscoop of „gewoon 'theater), we lezen de krant, een niet-geestelijk boek, we zijn druk bezig met onze wereldse zaken of verdiept in onze liefhebberij (b.v. schaken, e. d.). We zijn niet bezig met de hemelse dingen. Dat alles behoeft nog geen „val" te betekenen. Er zijn ons heel wat dingen gegeven, zoals kunst, wetenschap, cultuur, die wij mogen gebruiken en waarvan wij mogen genieten.

Maar er zijn factoren, die *zeker* funest zijn voor den gelovige. Wij denken b.v. aan het sexuele probleem, hoogmoed, sterk drank, e. d. en dat zijn alles zaken, die voor *eigen bestrijding* niet in aanmerking komen, omdat het ons nooit zal gelukken, die dingen in eigen kracht te overwinnen. Maar niet-bestrijding betekent daarom ook nog niet, dat wij die factoren zullen gaan vergroten door ze te *voeden.* En om nu maar bij het dansen te blijven, deze tak van „vermaak" biedt wel in de eerste plaats *voedsel* voor de sexueel zwakken, de hoogmoedigen en degenen, die geestrijke dranken niet versmaden. Ook bij het dansen staat niet alleen ons lichaam op het spel, maar is ook onze geest *niet* meer in staat zich onder contrôle van Gods Geest te plaatsen. En bovendien: voor dansen zijn er nu eenmaal altijd twee nodig. De een sleept de ander mede. Komt er een ogenblik, dat wij als Saulus worden gegrepen, dan kan er t. o. van onszelven een algehele ommekeer komen, maar nu staat daar nog die andere!

Gelovigen, die met Paulus kunnen zeggen: Christus leeft in mij (Gal. 2 : 20) ervaren een drang naar leven in de hemelse sfeer, naar gemeenschap met andere gelovigen naar leiding van den Geest ook in alle aardse omstandigheden. Zulk een mens houdt het oog gevestigd op de dingen die boven zijn (Col. 3 : 1 enz.) en op wat komen gaat. Telkens toch maant de Schrift ons aan „gereed" te zijn voor Zijn komst, hetzij dat wij Hem zullen ontmoeten door de natuurlijke dood, of wel door opname van de gehele gemeente van de aarde. Ik zou tal van jonge mensen willen vragen: Zoudt u willen dat Jezus Christus kwam om u te ontmoeten, terwijl ge u op de dansvloer ophieldt, met alles wat daarmede samenhangt? Of lezende een of andere platvloerse roman? Of zingende een van die moderne, mondaine „Schlagers"? Ik ben er van overtuigd dat ge dat toch niet zoudt willen! Want in die sfeer zijt ge toch niet bereid Hem te ontmoeten. Zijn komst zou u niet gelegen komen. Hij zou u vinden te midden van nutteloze „vermaken" surrogaat-plezier, gekochte liefde, enz. U zoudt zich daarmede niet bezig gehouden hebben, indien u, levende *door* Christus, werkelijk Zijn komst verwachtte: Straks overvalt Zijn komst al dezulken, gelijk eenmaal het oordeel Belsazar overviel. Toen deze koning zijn dronkemansfestijn vierde en de geheimzinnige hand het „gewogen en te licht bevonden" schreef, rukten de buitenlandse troepen reeds de poorten der stad binnen en vonden hem bevende en met knikkende knieën, van angst. Laat ons leven toch zijn de openbaring van het leven van onzen Heiland, dan bestaan er voor ons geen problemen meer als „mogen wij dansen" en dergelijke meer.

Dansgrage gelovigen! Loopt toch niet in deze gevaarlijke val. Men meent soms dat men niet goed buiten dansen en dergelijke dingen kan. Er zijn soms feestavonden, waarnaar men zich verplicht gevoelt te gaan en die besloten worden met „bal na". Men meent, dat zulke dingen nu eenmaal bij onze moderne opvoeding behoren. Alles drogredenen. Hebt ge moeilijkheden met deze en soortgelijke problemen, zeg het maar aan uw Heiland, Die

in alle dingen is verzocht geweest, Die ons kent in ons zitten en ons staan, Die machtig is onze verkeerde verlangens te dooden, problemen ter zijde te stellen, zodat wij daarna kunnen uitroepen: Heere, ik dank U voor zoveel liefde, ik dank U, dat Gij U ook hebt willen bezig houden met mijn aardse moeilijkheden. Zo kan zelfs het dansprobleem weer worden tot een *Opstanding*.

Ons leven zij dus het leven van Christus. Houden wij ons bereid te allen tijde voor Zijn komst.

J. G.

Het is nodig

Het is inderdaad hoogst nodig, dat wij de ongelukkige naam bestuur voor de ambtsdragers in onze gemeenten vervangen door een betere en meer passende benaming.

Hoe nodig zulks is, moge blijken uit het volgende:

Onlangs zat ondergetekende te praten met een vooraanstaand predikant hier ter plaatse. Laat ik u eerst ook nog even mogen vertellen, dat hij iemand is, die de Baptisten liefheeft en zeer veel met hen samenwerkt, een samenwerking, die dateert van lang voordat ondergetekende hierheen kwam.

Om nu terug te keren tot ons gesprek: het liep over de gemeente en gemeentevorming.

Op eenmaal zegt hij tegen mij: ,,Maar wat praat jij. *Jullie Baptisten zijn geen gemeente*. Want jullie hebben geen ambtsdragers, maar een *bestuur*".

Vindt u dat niet prachtig? Wij, die de pretentie voeren, dat wij gemeente-christenen zijn, wij horen ons van de andere kant toeroepen, dat we het niet zijn, omdat we een *bestuur* hebben en dus een vereniging vormen.

Laat ons het voorstel van de ,,Oog en Oor"-schrijver aanvaarden en in 't vervolg spreken van de raad der gemeente.

Nu ik het toch heb over wat dringend nodig is, wil ik meteen nog even wijzen op een ander tekort in onze gemeenschap.

Jarenlang is ondergetekende lid geweest van het Algemeen Ned. Verbond. Dit is een culturele instelling, die zich bezighoudt met het verspreiden van tijdschriften en boeken onder de Nederlands sprekenden buiten de grenzen van ons land.

Tijdens mijn verblijf in het buitenland heb ik van dit Verbond bladen, brochures, boeken van allerlei slag en allerlei richtingen ontvangen.

Tussen die velen echter nooit een Baptisten geschriftje.

Waarom niet?

Vinden we het zo gezellig in het kleine hoekje waarin we zitten?

Waarom sturen we niet een hele kist vol met uitgaven van ons naar het Algemeen Ned. Verbond?

Laten wij die mensen daar in Den Haag ook eens blij maken met lectuur van ons.

Laat de wereld weten, dat er Baptisten zijn in Nederland, Baptisten met de hand aan de ploeg. Baptisten, die zwoegen in dienst van hun Meester.

H.veen. H. Sikkema.

Naschrift. Br. Sikkema geve deze gedachte door aan den secretaris der U. C., die het ter sprake kan brengen op een vergadering dezer commissie.

E. R.

Staat dan in de vrijheid, met welke Christus u vrijgemaakt heeft. Gal. 5 : 1.

Wat is dat heerlijk. Vrij te zijn. Vrij van vreemde overheersching, vrij van de Wet, vrij van synodale besluiten, vrij van de zonde bovenal.

Nu mogen we alles. Immers alles is het uwe. Het zij tegenwoordige, hetzij toekomende dingen. O, kind van God, wat zijt ge rijk. Wat moogt ge veel. Ge moogt naar de bioscoop, ge moogt dansen, avond aan avond, ge moogt naar de schouwburg, ge moogt drinken. Drinken wat ge maar wilt. Wijn, bier, sterke drank, waarom niet? Paulus zeide het immers: *alles* is het uwe. In een opwekkingsmeeting was eens een jonge man, verslaafd aan de drank. Men vroeg hem of hij zich niet aan den Heer wilde toevertrouwen. Ja, hij wist zich een zondaar en dorste naar verlossing, maar ik durf niet uit te komen. Ik weet zeker, de drank is mij te machtig. Morgen val ik weer en breng schande over de naam van Christus. Dat wil ik niet. Laat me maar met rust. Er is voor mij toch geen hoop. En wat werd hem geantwoord? ,,Geef van avond uw hart maar aan Jezus, dan moogt ge u morgen gerust bedrinken!" En hij deed het eerste en ook het tweede? Meent ge? Volstrekt niet. Jezus had nu een plaats in zijn hart. Nu was de lust tot drinken weg. Nu ging zijn hart uit naar andere dingen en de volgende avond treffen we hem niet in de kroeg, maar in hetzelfde evangelisatiegebouw, waar hij meebidt en meestrijdt, opdat anderen even gelukkig mogen worden als hij zelf nu is.

Nooit, nooit moeten we ons weer stellen onder een wet, die met allerlei geboden tot ons komt en ons het leven zwaar zou maken. Maar we moeten denken aan het woord, dat Paulus op zijn *„alles is het uwe"* laat volgen, n.l. *„maar gij zijt van Christus en Christus is Gods"*.

Zie, daar komt het op aan. Zijt gij van Christus? Is Hij het leven van uw leven, is Hij de vreugde van uw hart, volgt ge Hem na al den weg? De weg door 't leven? In voor- en tegenspoed, op de berg der verheerlijking, aan de bruiloft te Kana, doch ook in Gethsemané en ook tot op Golgotha?

Welnu, „tegen zodanigen keert zich het gebod niet." Zij kunnen blijde jubelen: Vrij van de wet, o vreugdevol leven. Zij zijn het niet, die altijd weer tobben over de kwestie wat een christen wel en wat hij niet *mag*. Hun lust is het Gode welbehagelijk te wandelen. Hun lust is het een goed voorbeeld aan anderen te geven. Zij zullen den zwakken broeder — voor wien toch ook Christus zijn hartebloed gaf — door hun voorbeeld niet in gevaar brengen. Dat mogen ze niet. Neen, maar dat willen ze ook niet. Daar wil God ons hebben, broeders en zusters. Dan weten we ineens, hoe we moeten staan tegenover 't drankvraagstuk, tegenover de dans en bioscoop en zoveel andere dingen. Dan willen we niet gaan waar we Hem niet kunnen verwachten, dan mijden we alles wat onze broeder tot aanstoot kan zijn. Dan is ons leven één loflied God ter ere!

Maastricht. Jan R. Fijn Sr.

Mededelingen

ADRESWIJZIGING.

Het adres van stud. R. Reiling is tijdelijk: Cl. de Vrieselaan 69B, Rotterdam C.

BEROEPINGSWERK.

Beroepen te 's-Gravenhage-Oost: Ds. J. B. de Neef te Nieuwe Pekela.

HENGELO WACHT!

is actief,
is klaar,
Een laatste roep!
Komt op de begroetingsavond!
Weest actief tijdens het congres!!
Weest een zegen voor anderen!!
God zegene ons allen.
Komt! Tot ziens D.V.

HENGELO WACHT,

JAARGANG 63 - Nr. 2800
VRIJDAG 5 JULI 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

De diepte van de liefde van Christus.

Opdat gij ten volle kondet begrijpen met alle heiligen, welke de . . . diepte zij . . . en bekennen de liefde van Christus.

Efeze 3 : 18 en 19a.

Wanneer we de diepte van de liefde van Christus gaan overdenken, dan ontdekken we, dat ze dieper is dan wij vatten kunnen. Wij kunnen niet meer zeggen en zullen nooit meer kunnen zeggen, dan hoe diep ze tenminste is.

We leren haar diepte kennen uit het leed, dat ze om den zondaar draagt. — Er is een vertaling, waarin zin en strekking van de vraag, die God Adam en Eva nariep in het Paradijs, wordt weergegeven in de woorden: „Ach, over u!" Niet anders, niet minder dan een kreet van een ontzetting was het, die gehoord werd in de Hof van Eden; een kreet van deernis en smart, die opklonk uit het gekwetste hart van God. Onze overtreding bracht God een wonde toe en berokkende Hem de zwaarste pijn. Smart greep Hem aan, Hij kreet het uit, ontzet over hetgeen daar gebeurd was in de Hof, over hetgeen de mens nu over zichzelven gehaald had — ontzet over dat leed, dat zich nu over de mens zou uitstorten.

Waarschuwt Paulus ons niet voor de zonde met dit woord: bedroeft den Heiligen Geest niet? Welk een teer woord! Ge gevoelt het persoonlijke, de innige verhouding der liefde er zo in.

In de, in tranen uitbrekende smart, die Christus uitkreet over het ongezeggelijke Jeruzalem, zien we de diepte van Zijn liefde. — Het kan zo nuttig zijn en zo vruchtbaar voor uw ziel, eens te letten op het leed, dat Christus om u draagt, op Zijn smart over u, Zijn tranen. — Wat de zonde ú ook is — zij is een wonde in Zijn hart: een wonde, die niet heelt, dan door uw berouw.

We leren de diepte van Christus' liefde kennen uit het lijden, dat Hij op zich nam om ons te redden.

Hij heeft het Kruis verdragen — lees wel: v e r dragen. Droegen de andere kruiselingen het ook niet? Zijn dragen was meer dan hún dragen. Hij vérdroeg het. Hij vond het goed; Hij billijkte het — meer: Hij wilde het zo. Hij had het kunnen vermijden, kunnen afschudden; het kunnen verlaten. Dat deed Hij niet. Zijn relatie tot het Kruis was vrijwillig, was zelfgewild. Hij verdroeg het, en . . . van Zijn Smart heeft het Heelal gehuiverd en hebben zich de hemelen verschoven.

Wij hebben — God weet het — distantie nodig, zullen we bij het aanschouwen daarvan niet bezwijken.

Gezegend zijt ge, als ge van verre staande, geholpen door den Geest van God, moogt stamelen: Ik zie, ik voel in Uwe wonde, de vloek der zonden.

God plaatse ons in Zijn erbarmen voor het Kruis, dáár, waar ons hart noch bezwijkt, noch verstijft.

Aan de liefde van Christus kan men sterven, maar het is een zalige dood. Wat is de geur dezer Liefde anders dan een reuke des doods ten dode voor de oude mens?

In deze zee verzinken mijn gedachten.
. . . o Liefde, die om zondaars te bevrijden,
zö zwaar woudt lijden!

Buigt deze Liefde zich tot ons neer?
Neen! Wat zich tot ons nederbuigt, blijft boven ons.
Zij daalt tot ons neder.
Tot allen.
God, Uws Verstands is geen getal!
Tot allen? Ja — trots alles: tot allen.
Ze ziet u.
Ze vindt u, hoe diep ge ook verborgen zijt!
Ze grijpt u.

Ze gaat de kennis te boven — déze Liefde.
Maar haar te bedenken, doet het hart stralen schieten.

L.

LOSSE SCHAKELS

Christus-verduistering. De figuur van Maria is in de Kerk van Rome zo naar voren gehaald, dat ze voor het oog van vele van haar leden Christus praktisch onzichtbaar maakt. Het subtiele onderscheid, dat hare theologen maken tussen Maria als de Middelares van genade en Christus, den Middelaar van verdienste, verstaat de de gewone man niet. Voor de praktijk van zijn geloofsleven is Maria de middelares.

Rev. J. A. Wylie schrijft in zijn werk, „Het Ontwaken van Italië" — zo deelt The Christian van Vrijdag 17 Mei mede — dat hij op zekere dag een straat insloeg, leidende tot de Porta Angelica, in de nabijheid van het Vaticaan. Daar zag hij, dicht bij de ingang, een kerk met een vensterdeur, waarop de woorden stonden: „Laat ons

gaan tot de troon van de Maagd Maria, dat wij genade mogen vinden om geholpen te worden te bekwamer tijd", en daaronder de woorden Hebr. 4 : 16.

Boven de deuringang van een Rooms-Katholieke kerk in Cuzco, in Peru, staat Matth. 11 : 28, als volgt gewijzigd: Komt tot Maria, allen die zwaar beladen zijt met werken en vermoeid onder de last van uw zonden, en zij zal u rust geven.

Rome en de Bijbel. Paus Pius de Xde zeide in „Het Katholieke Geloof": „Wordt een katholiek een bijbel aangeboden door een protestant, of een hunner colporteurs, dan moet hij die met afschuw wegwerpen, want de Kerk verbiedt het hem, en zou hij hem in onachtzaamheid hebben aangenomen, dan moet hij hem in het vuur werpen of aan de priester van zijn parochie afgeven".

Protestanse bijbels te lezen is den Rooms-Katholieken verboden. En Roomse vertalingen? Die te lezen schijnt ook in alle landen den Roomsen niet geoorloofd te zijn. A. de Lievre van het Protestans persbureau in Engeland schrijft:

„Jaren geleden vertelde de broeder van Kardinaal Vaughan, Broeder Kenholm Vaughan, in een grote vergadering in Manchester, dat hij een Spaanse vertaling van de Heilige Schrift uitgaf, onder goedkeuring van de Aartsbisschoppen en de Bisschoppen, met het doel deze in Zuid-Amerika te verspreiden. Maar wat gebeurde er? In Zuid-Amerika kreeg hij bezoek van een bode van den Aartsbisschop van Santiago, die hem mededeelde, dat de Orthodoxe bijbels en Testamenten verbrand moesten worden voor hij de kerlijke provincie van dezen Aartsbisschop mocht betreden.

Paus Pius de Xde zeide, dat de Protestanse bijbels verbrand moesten worden — de Roomse autoriteiten in Chili verbeterden het pauselijke voorschrift door een Rooms Katholieke vertaling eveneens te laten verbranden.

U.S.A. en het Vaticaan. Elf leiders van Protestanse Kerken in de Ver. Staten hebben bij President Truman erop aangedrongen de diplomatieke betrekkingen met het Vaticaan te verbreken. Deze elf leiders vertegenwoordigen dertig millioen leden.

De resolutie, die zij President Truman zonden, vroeg om het terug roepen van Myron Taylor als persoonlijken vertegenwoordiger van den President bij het Vaticaan.

De Federale Raad van Kerken van Christus omvat Baptisten, Congretionalisten, Methodisten, Presbyterianen, Lutheranen en andere Protestantse geloofsschakeringen.

L.

OOG en OOR

NA 15 JAAR.

Het was op de 51ste Algemene Vergadering te Stadskanaal, dat ik in de redactie van ons weekblad „De Christen" gekozen werd. En dat is nu 15 jaar geleden. Het was de Vergadering, waarop het 50-jarig bestaan van de Unie herdacht werd. Dus in 1931. We herinneren ons een en ander nog heel goed. De pelgrimstocht naar Gasseltenijveen; naar de plaats, waar de eerste zeven op de belijdenis van hun geloof werden gedoopt. (Dat was in 1845.) Van de opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland kunnen we lezen in het boek van Dr. Wumkes. Het heeft inmiddels tot 1881 geduurd, voordat de pogingen om zich te constitueren tot een „Unie van Gemeenten van gedoopte christenen" slaagden. In 1931 dan werd het ontstaan der Unie feestelijk herdacht.

Tijdens deze Algemene Vergadering te Stadskanaal werd tevens een gedenksteen op het graf van wijlen Ds. N. van Beek onthuld. Deze pionier en voortrekker, mede oprichter van de Unie in 1881 te Foxhol, was 6 Maart, 4 maanden vóór de 51ste Alg. Vergadering, te Stadskanaal overleden.

In „De Christen" van 1931 — de 50ste jaargang — kunt ge over bovenstaande voldoende bijzonderheden lezen.

Toen ik meende mij niet weer herkiesbaar te moeten stellen als mede-redacteur van „De Christen", kwam vanzelf de vraag bij me op: hoe lang heb je nu redactiewerk voor ons weekblad mogen doen. Ik herinnerde mij, dat ik destijds te Stadskanaal gekozen werd. Voorts was ik toentertijd nog voorganger van de Gemeente te Nieuwe Pekela. Ik sloeg dus een oude jaargang van „De Christen" op en kon mij al spoedig oriënteren. Ik kwam tot de ontdekking, dat ik 15 jaar lang geregeld voor ons weekblad had mogen schrijven. De eind-redactie nam ik ruim 4 jaar waar, vanaf herfst 1933 tot eind 1937. Boven mijn eerste artikel, dat eind Juli 1931 in ons Unie-orgaan werd opgenomen stond te lezen: Een woord van hart tot hart. Nu, dat artikel heb ik nog eens weer gelezen Want ik was wel enigszins nieuwsgierig, wat er uit dat hart, dat nog steeds klopt, tevoorschijn is gekomen!

Ik heb mij best in dat artikel kunnen terugvinden, hetgeen trouwens niet van alle artikelen gezegd kan worden.

Als jongen reeds was mij „De Christen" lief. Door al de jaren heen heb ik haast geen blad zo trouw gelezen als het blad onzer Gemeenten. Behalve tijden van verbod en papierschaarste heeft ons weekblad ook jaren van financiële moeilijkheden gekend. Je kunt dat nu haast niet geloven, dat we in tijden van papierovervloed ons geliefd blad een tijdlang om de 14 dagen en ook wel wekelijks in de formidabele omvang van 4 — zegge en schrijve vier! — pagina's lieten verschijnen. Men kan dat nu vreemd vinden, maar het waren toen beslist heel andere tijden.

Door de grote ijver van den tegenwoordigen waarnemenden administrateur van „De Christen" is het aantal abonné's met vele honderden gestegen. Waarmee niet gezegd wil zijn, dat vroegere administrateurs geen grote trouw en ijver aan den dag hebben gelegd. We weten wel beter. Bovendien geven de mensen nu veel en veel gemakkelijker een dubbeltje uit dan vroeger $2^1/_2$ cent. En doordat we ons weekblad een tijdlang hebben moeten missen, omdat het blad zich gelukkig niet zelf ophief maar door den onderdrukker verboden werd, hebben we de wekelijkse bode beter leren waarderen. Ons orgaan draagt wezenlijk bij tot de versterking van de band der gemeenschap. We horen van elkaar. We danken God wanneer we lezen van ontvangen zegeningen. Voor artikelen, welke richting geven aan en vormend inwerken op ons leven, zijn we bijzonder dankbaar.

Het nut en de zegen van „De Christen" voor onze Gemeenten zullen we moeilijk in cijfers of conclusies kunnen weergeven. Bovendien is dat ook niet nodig. We zouden onnodig tijd zoek brengen. Wanneer een zakenman zegt: tijd is geld, en dat is ook inderdaad het geval, dan geldt voor den christen nu en in de toekomst: tijd is kostbaar!

Hopelijk krijgt één der redacteuren straks de opdracht, om de rubriek „Oog en Oor" te verzorgen. Men mag ook gerust een ander opschrift kiezen. Dat is van ondergeschikt belang. Maar in de nu komende 15 jaar zullen

de gebeurtenissen elkaar nog sneller opvolgen dan in het verleden het geval was. We moeten in ons blad geen speculatieve Schriftbeschouwingen gaan opnemen. Maar daarentegen moeten we ons meer gaan bezighouden met een gezonde toekomstverwachting. Want daar is de laatste 15 jaren veel veranderd. En we leven ontzettend snel. De wetenschap vermenigvuldigt, hélaas niet ten zegen van de mensheid. De bijbel spreekt toch wel een duidelijke taal, wanneer hij het heeft over „in de laatste dagen". De leer der laatste dingen mogen en kunnen we niet veronachtzamen. Gaan we dat wel doen, dan zal het tot schade onzer Gemeenten zijn. Ook de toekomstverwachting behoort onze intense belangstelling te hebben. We moeten wakende blijven en nuchteren zijn. Hebben we niet ogen om te zien en oren om te horen? De dagbladen geven ons een realistische kijk op de dingen die gebeuren. Ze doen ons zien in welke richting de machtspolitiek van de grote mogendheden gaat. En nu vraag ik! geeft de bijbel ons soms een minder realistische kijk op de ontwikkeling van het leven van mensen en volkeren in de eindtijd? En heeft de Heere Jezus niet gesproken van tekenen der tijden, waarop wij zullen acht geven? Spreekt de bijbel niet voortdurend van Christus' wederkomst? Van de toevergadering van de gelovigen tot Hem?

Mijn opvolger wens ik toe veel bekwaamheid tot schrijven gepaard aan een juist inzicht in Gods Woord. De benaming „Oog en Oor" moge vervallen, indien men dat wenselijk acht, doch ik hoop van ganser harte, dat een soortgelijke rubriek straks in de kolommen van ons weekblad zal worden verzorgd. En wanneer dat beter geschiedt dan het tot dusver het geval is geweest, dan zal ik mij daarover met heel mijn hart verheugen.

Vermoedelijk is dit mijn laatste artikel, dat ik als redacteur van „De Christen" schrijf. Doch u behoeft er zich niet over te verwonderen, wanneer er van tijd tot tijd nog eens een artikel van mijn hand in het blad onzer Gemeenten zal verschijnen. De lust tot schrijven kan iemand soms zo te pakken hebben, dat hij — of hij wil of niet — wel in z'n pen móét kruipen. Doorgaans worden dat niet de slechtste artikelen.

Mijn arbeid voor „De Christen" heb ik altijd graag gedaan, hoewel de noodzaak steeds maar weer te móéten schrijven, omdat de eind-redacteur kopy nodig heeft, me wel eens zwaar viel. Vooral wanneer jezelf enkele jaren de eind-redactie hebt verzorgd, kun je dat zo goed begrijpen. Ook als schrijver moet men gedurig weer de tijd uitkopen. Soms moet dat in de late avonduren gebeuren, omdat er geen andere mogelijkheid is.

God zegene het weekblad onzer Gemeenten!

d. H.

OUDE PAPIEREN

Voor kinderen is verhuizen een lust, voor ouderen een last. Vooral voor vrouwen, die menen, dat er wat over de vloer en achter de ramen moet komen, zijn het dagen vol vragen en plagen. Voor een voorganger zit er, net als bij kinderen, die afgedankt speelgoed hervinden, nog deze goede zijde aan, dat hij al zijn boeken en brochures nog eens weer in de handen krijgt. Vooral wanneer ze goed doorgeschud zijn.

Toen het seminarie in Hamburg het vijftigjarig jubileum vierde, is een boekje uitgegeven, waarin de geschiedenis van de school in korte trekken is weergegeven. Zo'n boekje neemt men nu met bizondere belangstelling in de hand, want is er op een vorige Algemene Vergadering niet besloten een commissie in het leven te roepen, die eens zou nagaan of wij hier in Nederland in staat zouden zijn een eigen opleidingsschool te vestigen? We zullen er wellicht op de komende Unievergadering wel van horen.

Op een der eerste bladzijden staan enige mededelingen over de vormingscursus van de eerste tijd. We lezen daar o.m.: Vele hindernissen stonden de opleiding van jonge mannen in de weg. De heersende kerk trachtte op alle mogelijke manieren de baptistische beweging het leven onmogelijk te maken. De reactie onzer vaderen richtte zich niet ongegrond tegen de theologische studie. De dienaar der kerk kwam hun in het algemeen voor als: hoe geleerder hoe verkeerder. Toen deze afkeer begon te wijken en de wens naar een eenvoudige opleiding der werkers steeds sterker werd, ontbraken niet alleen de daarvoor geschikte leslokalen en leerkrachten, maar ook de middelen om deze in gebruik en in dienst te nemen. Daarom vergenoegde men zich met een cursus, die tenminste zes maanden duurde, gedurende de jaren van 1849—1874. Honderd broeders bezochten in de loop der jaren deze cursus.

De harten onzer vaderen brandden echter voor de heilige dienst. In 1869 bezocht de duits-amerikaanse prof. A. Rauschenbusch de broeders in Duitsland en trachtte hen te winnen voor een seminarie. Noch was niet alle vooroordeel uitgestorven. Bovendien kon de gezamenlijke kas nauwelijks de kosten van de cursus dekken. Toen besloot de gemeente te Hamburg een verdieping op hun oude, niet meer in gebruik zijnde, kerk te bouwen, zodat men de beschikking kreeg over twee leerzalen en tien dakkamertjes. Doch nog altijd alleen voor de cursus. In '76 brak weer de wens naar een eigen school door, want men miste jonge werkkrachten en die studeren wilden moesten naar Rochester in Amerika. Eindelijk, in 1879, werd de gedachte tot een besluit: men zou een „permanente school" stichten en de daarvoor benodigde gelden bijeenbrengen door per lid per jaar dertig cent te betalen. Leraar werd Ds. Geiszler, die in 1880 de school met zes leerlingen begon. Door hulp uit Amerika gelukte het de bezoldiging van twee leraren gedurende vijf jaar te kunnen garanderen. J. G. Fetzer, terugkerend van een reis naar Amerika, nam het werk van den ziek geworden leraar Geiszler over en in 1883 verbond zich bovendien nog Ds. Jos Lehmann aan de school. Nu kon de school zich rustig ontwikkelen. Er waren twee goede leraren, de salarissen konden worden betaald, de gemeenten brachten op wat verder nodig was en aan studenten had men geen gebrek. Maar de armzalige leslokalen in de oude kerk, en vooral de niet te verwarmen dakkamertjes der studenten, die alleen maar een dakvenster hadden — ze konden dus alleen maar naar boven zien — riepen om verandering.

Daarna gaat het, zoals u zich nu wel zelf kunt voorstellen, over de bouw van het eerste gebouw aan de Rennbahnstrasse, dat alle studenten nog zo goed in hun herinnering hebben. In 1888 stond dat zwitsers aandoend huis er en ofschoon het ruim hondderdduizend mark gekost had, was het een jaar na de ingebruikneming schuldenvrij.

Tot zover over het geloof en de moed en de liefde van onze geloofsgenoten in de vorige eeuw. De lezing maakt ons nu en dan beschaamd.

Wij zijn een eeuw oud en waar is onze school? Zeker, er zijn verontschuldigingen genoeg. De zaken liggen in dit calvinistisch land wel een beetje anders dan in het lutherse Duitsland. Wij hebben wellicht ook niet in den beginne figuren gehad als waarmede God onze broeders

daar zegende. Hoe dat ook moge zijn: wij leven in het heden, levend in een wereld, van God vervreemd en vervreemdend; omkomend in de oppervlakkigheid; ontwakend in een tasten naar de grond aller dingen. Wij leven in een gemeenschap van gemeenten, waar een schreiend tekort is aan toegewijde werkers. Het is onnodig hier nog eens te verwijzen naar de ledige plaatsen, wier aantal eer toe- dan afneemt. Men denke slechts aan Noord-Holland. In Den Helder is een groepje Baptisten; in Alkmaar wil men samenkomsten; in Hoorn moeten er nog wonen. In IJmuiden is een post. Amsterdam is zonder. En zo voort. Wat dat betreft zouden we zeggen, dat we wel nodig aan een eigen opleidingsinstituut toe zijn. Natuurlijk, onze jongemannen zijn wel aan een Universiteit, maar dat bevredigt hen noch ons. Men zal aanvoeren, dat het aan de nodige onderwijzers ontbreekt. De Duitsers zijn met predikanten als docenten begonnen. Onder onze voorgangers zullen er ook zijn, die, terwille van de toekomst van het werk, zich daarvoor willen geven; hunne gemeenten zullen, de situatie kennende, hun zeker de daarvoor benodigde tijd willen afstaan. Het peil van het onderwijs kan misschien in zeker opzicht niet wedijveren met wat op een Universiteit geboden wordt, maar wanneer men weet, dat volgens de statistieken half Nederland niet meer dan gewoon lager onderwijs geniet, dan behoeven we niet bevreesd te zijn, dat onze toekomstige voorgangers zich zullen moeten schamen, omdat ze niet studeerden aan een hogeschool. Temeer daar voor dit grote werk meer nodig is dan intellectuele kennis.

Wij wachten met belangstelling op de Algemene Vergadering, die de morgen van de tweede eeuw inluidt. „Verwacht grote dingen van God! Onderneem grote dingen voor God!"

HUIZINGA.

De afscheiding van 1834

in vergelijking met die van 1845

In de Kerkeraadskamer van de Chr. Gereformeerde Kerk te Groningen staat een secretaire. Dit ouderwetse meubelstuk staat in groot contrast met het moderne interieur, zodat het den bezoeker dadelijk moet opvallen. Onze Broeders hebben niet zozeer gebrek aan smaak, maar meer een gevoel voor historische verbanden. Deze secretaire behoorde n.l. eenmaal toe aan Hendrik de Cock en is enkele jaren geleden door de Kerkeraad aangekocht en hier geplaatst als een soort gedenkteken, als een herinnering aan het nauwe verband tussen dit Kerkgenootschap en Ds. De Cock.

Welk verband is dit?

In 1834 vond de Afscheiding plaats, waarbij Ds. De Cock in Ulrum de belangrijkste rol speelde. Opgericht werd toen de z.g.n. Chr. Gereformeerde Kerk onder het Kruis. In de tachtiger jaren bracht Kuyper de Doleantie te weeg en ontstonden de Dolerende Kerken (= treurende Kerken, daar zij geen beschikking kregen aan Kerkelijke goederen). In 1892 herenigden deze beide Kerkgenootschappen zich met elkaar tot de Gereformeerde Kerken in Nederland. Een deel van de eerste Afgescheidenen ging niet mee en bleef als de „Christelijk Gereformeerde Kerk" in stand,die sindsdien sterk gegroeid is. De Chr. Geref. Kerk beschouwt in zekere mate dus Ds. De Cock zoals wij Ds. Feisser zien.

Maar wie was nu precies Ds. De Cock en wat bedoelt men met het woord Afscheiding? We verlangen meer te weten over den vroegeren eigenaar van deze stoere secre-

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN.

XX.

Hoofdst. X : 23 b—48.

TER ORIËNTERING. Uitvoerig wordt de ontmoeting van Cornelius en Petrus verhaald. Dit is te vergelijken met de uitvoerige beschrijving, die Lukas geeft van de ontmoeting van den kamerling met Filippus, den Evangelist. God was hier op kennelijke wijze werkzaam en leidde de gemeente in nieuwe banen. Dat moest boven alle twijfel vastgesteld worden. De eerste heiden — ofschoon een godvruchtige — wordt zonder verdere overgang en zonder nadere verplichtingen ten opzichte van het Jodendom, in de gemeente van den Messias opgenomen. De poort naar de heidenwereld wordt door God opengeworpen.

I. De ontmoeting van Petrus met Cornelius. Vers 23b— 33.

Broeders uit Joppe gingen met hem mede. Tijd om broeders uit Jeruzalem uit te nodigen ontbrak. Werden meegenomen opdat er getuigen zouden zijn. Petrus voelde wel, dat uit zijn bezoek aan Cornelius' huis botsingen zouden voortkomen. — Corn. verwacht nu uit Petrus' mond de verhoring van zijn gebed om verklaring van de heilsweg en daarom: 24. Vers 25: teken van diepe ootmoed. De Romein boog zich niet voor den Jood, maar de heiden erkende de Gods ordening: „eerst de Jood en dan de Griek". Hij eerde in zijn huldebetoon Gods bestel inzake Israël. Petrus stelt de gelijkheid (door Christus bewerkt) op de voorgrond: we staan als mens naast mens. Vers 28: daarmede was Corn. wel bekend; verneemt nu hoe God deze slagboom ophief. Corn. wees niet op zijn behoefte maar op Gods bevel als uitgangspunt voor zijn uitnodiging. Vers 33: gij hebt er wél aan gedaan — het was eigenlijk een overtreding die Petrus beging. Voor het aangezicht van God, d.i. in Gods tegenwoordigheid.

II. Petrus verkondigt Cornelius en de zijnen het Evangelie. Vers 34—43.

Petrus „opende zijn mond" d.w.z. liet zich het woord geven. Het goddelijk spreken, d.i. het spreken van het Woord Gods, berust op luisteren. „Ik zal Mijn Woorden in uw mond leggen". — Geen aanneming des persoons, d.i. geen vooringenomenheid. „Is Hem welgevallig", dat wil niet zeggen, kan zo worden aangenomen. Op grond van Godvrezen en gerechtigheid werken is niemand voor God aannemelijk. Ware dat zo, dan ware geen evangelieverkondiging meer nodig. Vers 36: Niet Jezus Christus als vredeverkondiger, maar als oorzaak van de vrede. Vers 37: „Deze is aller Heer", korte geloofsbelijdenis der eerste gemeenten, vergel. 2 Kor. 4 : 5. Vers 37—39: Cornelius wist van hetgeen Jezus van Nazareth gedaan had, maar wist de betekenis er niet van. Hij verstond het niet. „Want God was met Hem" vers 38, d.i. God handelde door Hem. In Hem bezocht God de wereld.

taire en ook over hetgeen zich in 't Noorden heeft afgespeeld, nu ruim 110 jaar geleden. Misschien, héél misschien vinden we er een parallel in met een latere Afscheiding, die wel niet zo 'n groot deel van ons volk beroerde, maar zeker niet minder belangrijk was en die haar loop begon in het Drentse dorpje Gasselternijeveen. En dat is ook meteen het doel van deze bijdrage, al zal ze uiteraard vrij oppervlakkig en populair moeten blijven.

Wat was er toch in de Kerk aan de hand, dat er in betrekkelijk korte tijd zovelen waren, die niet met haar één pad bleven bewandelen? Of — en dat is direct al de eerste overeenkomst tussen Ds. De Cock en Dr. Feisser — waarom zette de Kerk deze mensen buiten haar muren? Want — en dat moeten we eens en vooral met nadruk vastleggen — het waren niet de Afgescheidenen, die uit de Kerk gingen — het waren niet de Baptisten, die de Kerk verlieten, maar het was de Kerk zelve, die deze mensen uit haar midden weerde. Het was de Kerk zelf, die scheiding maakte. En niet, omdat deze kleine reformatoren niet „in de leer" waren, maar eenvoudig, omdat ze zich niet wilden schikken naar de menselijke inzettingen, omdat ze niet wilden buigen voor de macht van de meerderheid. Ds. De Cock en Dr. Feisser hadden het beste met de Kerk voor. Zij werkten en predikten en getuigden van datgene, wat God aan hun leven gedaan had. Zij moesten daarvan getuigen. God had in hun leven iets van Zijn grote heerlijkheid laten zien en nu konden ze eenvoudig niet zwijgen De Kerk had deze mannen moeten láten spreken — had zelfs naar hun woord moeten luisteren, naar hèt Woord, dat door hun woorden héénklonk, naar het Evangelie, dat niet „naar de wereld" is. Maar helaas, hier bleken wereld en Kerk één. De Kerk verstarde en verstokte zich in haar menschelijke hoogmoed. Ze keerde zich af van de Goddelijke Boodschap, die er in haar midden klonk. We moeten niet denken, dat De Cock en Feisser de enigsten waren, die tolk van het Evangelie waren. In de Kerk werden zeer vele andere Evangeliedienaren gevonden. Maar De Cock en Feisser wilden het Evangelie de alléén-heerschappij geven, of beter gezegd: zij konden niet anders dan zich door dat Evangelie laten beheersen en wilden, dat de Kerk zich ook onder de kracht daarvan zou buigen. Maar de Kerk weerspiegelde zo geheel de geest van die tijd door niet toe te geven. Niet het Evangelie heerste maar de Kerk, niet God, maar de mensen. Dan zien we, hoe het waarlijk het Evangelie was, dat de kluisters verbrak en de muren deed storten. De Cock en Feisser waren beiden mannen met een bescheiden karakter, die het er heelemaal niet om te doen was, dat hun haan koning zou kraaien. Maar de drang van het Evangelie was zo groot, dat ze door een berg van moeilijkheden en lijdelijk verzet heen wisten te breken. Noch De Cock, noch Feisser dáchten ook maar aan Afscheiding. Maar het Evangelie brak zich baan. De autoriteit van Gods Woord was sterker dan die der mensen. En al was de tegenstand groot, de overwinnende kracht was groter. Het Evangelie was niet aan kluisters te leggen, ook al bestonden deze uit met verstand samengestelde religieus aandoende redeneringen die echter de mens op een zeer hoog standpunt plaatsten, en geen ruimte lieten voor de verlorenheid van dien zelfden mens, die in het Evangelie een boodschap van verlossing hoort, een verlossing, die God hem geeft, omdat hij zichzelf niet redden kan.

Dit laatste moest De Cock leren van een der eenvoudigen uit zijn Gemeente, die zo kenmerkend kon zeggen: „Indien ik ook maar één zucht tot mijn zaligheid moest toebrengen, dan was het voor eeuwig verloren". De Cock keerde terug tot de Dordse leerregels, door de

---

Vandaar de ernst van Zijn verschijning: zij plaatst ons voor God, voor de beslissing. Het werk der Apostelen en van alle Evangelieverkondigers is getuigen zijn; tweede handswerk: Vers 41. Met Hem gegeten en gedronken na Zijn opstanding: teken van verzoening en gemeenschap. Vers 43: Geen toevallige verschijning is Jezus, maar vervulling en voleinding van het profetisch getuigenis. Wie in Hem gelooft, bevindt zich op de lijn der oude Godsopenbaring.

III. De vrucht der Verkondiging. Vers. 44—48.

Dit is het Pinksterfeest der heidenen. De mededeling van den H. Geest openbaarde zich in dezelfde wijze als eens te Jeruzalem. Hier werd door God de heidenwereld met Israël gelijkgeschakeld, tot verbazing der Joodse christenen, die een inschakeling op Israël verwacht hadden. Vers 47: op grond van het feit, dat deze mannen de Geestesdoop hadden ontvangen, kent Petrus hun het recht op de waterdoop toe. De ontvangst van den H. Geest is nodig om tot de gemeente te kunnen behoren; de waterdoop is nodig om in haar te worden opgenomen. „Hij beval". Aarzelden de Joodse broeders, die met Petrus naar Cesarea gegaan waren met de bediening van de doop?

IV. De reactie te Jeruzalem. Hand. X : 1—3 en 18.

Een nieuwe etappe in de ontwikkeling der Gemeente was ingeluid door het Pinksteren der Heidenen. Men voelde de betekenis daarvan. Vers 2: die uit de besnijdenis waren: vermoedelijk een groep leden in de gemeente te Jeruzalem, die op principiële gronden vasthielden aan de Joodse instellingen, die de gemeente principieel aan het Jodendom wilden binden. Deze bezorgden Paulus later ook zoveel last. Hun beschuldiging is dat Petrus de ceremoniële wetten had overtreden. Vers 18. Na de uiteenzetting van Petrus, dat niet hij, maar God deze wetten doorbroken had, nam de betere gezindheid toch de overhand.

VRAGEN:

1. Waarom zullen enige broeders met Petrus meegegaan zijn naar Cesarea?
2. Aan welken hoofdman herinnert Petrus door zijn gedrag in vers 25?
3. Wat zijn volgens vers 33 b de voorwaarden voor een gezegende godsdienstoefening?
4. Kunt ge behalve de twee, die in dat vers genoemd worden, nog een derde uit het verhaal afleiden? en welke?
5. Wat betekende het dat Petrus zijn mond opende, voordat hij het Woord Gods ging verkondigen?
6. Wat is het vergeving der zonden te ontvangen „door Zijn Naam"? Vers 43.
7. Waarom ging hier de mededeling van den H. Geest aan de Doop in water vooraf?
8. Waarop valt hier de nadruk: op de doop als belijdenisdaad, of op de doop als teken van aanneming door God en middel tot opneming in de Gemeente?
9. Waarom falen zij, die de doop facultatief stellen, d.i. aan de beslissing van den mens overlaten?

L.

Synode van 1619 in Dordrecht opgesteld, o.a. tegen het Remonstrantisme van die tijd. De Cock bevond de Kerk van 1830 in zijn geheel Remonstrant en het was zijn verlangen haar te reformeeren. De Afscheiding was een gevolg van de z.g.n. nadere Reformatie. Maar De Cock wilde niet verder en diéper gaan dan deze leerregels. Die beschouwde hij als goed. Feisser daarentegen wilde nog verder gaan, wilde een Reformatie aan de Reformatie — wilde zelfs niet staan blijven bij bepaalde regels, die de Kerk voor waar aangenomen had, maar ging terug tot het oorspronkelijk getuigenis: de Bijbel. Die liet hij in volle kracht gelden en hij onderwierp zich geheel aan de autoriteit daarvan. Misschien is hieruit een typisch karakterverschil te verklaren tussen Gereformeerden en Baptisten. De eersten halen zeer gaarne — dunkt me — woorden aan van belangrijke Kerkvaders, terwijl de laatsten altijd spreken rechtstreeks vanuit de Bijbel — althans, dat is hun bedoeling.

Een overeenkomst tussen Gereformeerden en Baptisten is op deze zelfde wijze wellicht te begrijpen, n.l. hun afkerige houding t.o.v. de Kerk. Bij de Afscheiding werd de N. H. Kerk zelfs als een valse Kerk beschouwd. De Baptisten zijn haast bang voor al hetgeen maar naar de Kerk ruikt. Een angst misschien om met de manieren van doen in de Kerk ook de onvruchtbare sfeer voor het Evangelie binnen te halen, of omdat de Kerk in wezen iets anders is dan de Gemeente? In ieder geval mogen we de N. H. Kerk van nu niet gelijk stellen met die van 1830. In haar binnenste is — ondanks haar eigen vezet — het Evangelie meer en meer verkondigd en heeft de Kerk in deze tijd een houding doen aannemen en een activiteit doen ontplooien, die ons respect afdwingt en ons tevens dankbaar stemt. Die ons echter ook wat leert . . . .

De Cock wilde dus naar de leer der vaderen terug — Feisser groef dieper. De Cock stootte zijn hoofd, toen hij kinderen van ouders uit andere Gemeenten doopte. Feisser, toen hij weigerde kinderen te dopen, omdat dit onschriftuurlijk was. De Cock trad uit de Kerk, omdat hij het Evangelie daar niet meer zó kon verkondigen, als hij heilig meende, dat moest. M.i. was dit wel mogelijk geweest, maar hij heeft door zijn ontactisch optreden veel bedorven. Feisser daarentegen trad uit de Kerk, omdat de Kerk op onschriftuurlijke grondslag stond, zich niet wilde laten reformeren en omdat de handelingen, die hij zelf moest verrichten, onschriftuurlijk waren. Tactiek had niet geholpen, ofschoon hij steeds correct is gebleven. Dit moest tenslotte op de scheiding uitlopen, tenzij de Kerk zich door Gods Woord had laten reformeren. Bij de Afscheiding werd de dieper gaande scheiding vooral teweeggebracht door het leerstuk der praedestinatie, waarbij het niet ging om de vraag of Gód de God der verkiezing wel was, maar wie de ware uitverkorenen wel zijn en wie zich als zodanig mogen verenigen. Op zichzelf was dit een scheve voorstelling van de praedestinatie, omdat dit eenvoudig door geen mèns vast is te stellen, ook niet op grond van uitwendige of inwendige ervaringen. Wanneer men meende, dat dit wel mogelijk was, had men toen ook een strijdpunt moeten hebben t.a.v. de juiste bediening der Sacramenten. Dat was niet het geval tóén, maar dat heeft men dan nu. Zolang de Afgescheidenen zich aan de onjuiste opvatting van de Kinderdoop vastklemmen, blijft de strijd voortduren.

Feisser groef gelukkig dieper. Bij zijn strijd ging het om de juiste Gemeentevorming. Het Kerkbegrip gooide hij terzijde, moest hij terzijde gooien, omdat hij het eenvoudig niet terugvond in de Schrift, de bron, waaruit hij groef. Daaraan verbonden waren natuurlijk de vragen aangaande de Sacramenten. Wij mogen met vreugde vaststellen, dat hij consequent alle vraagstukken mee heeft doorgedacht. Niet alleen, omdat onze Gemeenten daarmee hun bestaan gerechtvaardigd zien, maar omdat God ons daarmee een diepgaand stevig gebouwd Bijbels fundament heeft gegeven, waarin en waarop wij mogen voortbouwen en arbeiden.

Want het Kerkbegrip, zoals Dr. Miskotte dat ontwikkelt, hinkt m.i. op twee gedachten: het gaat er van uit — dunkt me — dat niemand, zelfs de betreffende persoon zelf niet, kan zeggen, of een bepaald persoon gelooft of niet, omdat het niet door de mens uit te maken is, wie er uitverkoren is en wie niet. M.a.w.: Er is geen scheiding te maken tussen gelovigen en ongelovigen. Waar men die scheiding wel maakt, is men bezig een secte te vormen. Maar als dit zo zou zijn, zou men de Sacramenten ook aan iedereen mogen toedienen. Dat doet de Kerk dan ook: d.w.z. alle mensen worden gedoopt, of ze geloven of niet, doet niet terzake. Op een gegeven ogenblik gaat ze echter toch scheiding maken. Als ze zuiver doorredeneerde, zou ze ook het Avondmaal voor iedereen openstellen. Maar dat is alleen voor belijdende leden toegankelijk, dat zijn diegenen, die „in geloofsgehoorzaamheid op hun eigen doop ingaan". De logica ontgaat me, want — en daar ben ik Baptist voor — in de Schrift vind ik geen scheiding tussen doopleden en belijdende leden.

Het was begrijpelijk, dat Feisser hiermee niet accoord kón gaan. Hij heeft er openlijk van getuigd en getracht de Kerk te hervormen, maar zij was horende doof en ziende blind en heeft Feisser als een lastig element uit haar midden geweerd. Dat was voor hem mee de aanleiding een Gemeente te vormen op Bijbelse grondslag. Niet Feisser vormde eigenlijk die Gemeente, maar God was de Stichter, Die door Zijn Woord de mensen wakker maakte, zodat zij de autoriteit daarvan erkenden en zich er voor bogen.

Helaas deed de Kerk dit niet en dit is dan ook het grote verwijt van onze voorvaderen en van ons jegens haar.

Zo kunnen we ook niet anders dan tot de conclusie komen, dat de strijd en de moeiten van Dr. F. volkomen gerechtvaardigd zijn. Al noemt men ons ook vaak enigszins smalend een secte, we mogen bedenken, dat het de schuld van de Kerk is en tevens, dat het woord „secte" niet minder in rang is dan het Woord „Kerk". Want had de Kerk geluisterd naar het getuigenis van Dr. F. vroeger en luisterde zij nu naar dat van Karl Barth — zij zou niet langer Kerk kunnen blijven.

Intussen verhindert dit ons niet — waar mogelijk — met haar samen te werken op alle gebied. Voorwaar, er zijn principieel Bijbelse verschillen, maar in de diepste grond zijn wij kinderen van één Vader. Wij mogen meegenieten van de vruchten, die het werk der Kerk heeft opgeleverd in de loop der eeuwen — denken we alleen maar eens aan de Bijbel en haar talrijke vertalingen — aan haar krachtig getuigenis, dat zij in deze tijd heeft laten horen en wat ons slechts met vreugde kan vervullen.

Wij gaan vol geloof en vertrouwen verder. Eerst de honderdste gedenkdag gevierd en daarna verder — sprekend, getuigend en werkend, waar wij kunnen reformerend zo mogelijk de Kerken om ons heen.

Gr. J. BR.

GEMEENTE-BERICHTEN

VALTHERMOND.

Het gaat met de arbeid hier ter plaatse goed; ook wat het jongeliedenwerk aangaat. Alles gaat in stijgende lijn. Maandag 25 Juni kwamen wij bijeen voor het oprichten van een Jeugdwerkerscomité. Met 20 jonge mensen sloten wij ons bij elkander aan, om gezamenlijk onze schouders onder dit mooie werk te zetten. Geve de Heer ons Zijn zegen en moge het ons allen niet ontbreken aan liefde, toewijding en ijver. Zondag 7 Juli hopen wij onze eerste propaganda-avond te houden.

P. B.

Mededelingen

UNIEVERGADERING — EEUWFEEST STADSKANAAL.

De regelingscommissie brengt ter algemene kennis, dat:

a de Jubileum-uitgave, bevattende o.a. het volledige programma, alsmede al de te zingen liederen en meerdere bijzonderheden, vóór de aanvang van de begroetingssamenkomst, de herdenkingsdienst en de receptie verkrijgbaar is voor de prijs van f 1.—.

b de afgevaardigden en gasten zich moeten melden bij de regelingscommissie onmiddellijk na aankomst in het Verenigingsgebouw achter de kerk.

c de afgevaardigden en gasten niet andermans maar hun eigen suiker moeten meenemen om verzekerd te zijn van een zoete dronk.

d de begroetingssamenkomst Dinsdag 9 Juli a.s. 's av. 8 uur begint.

Stadskanaal. G. v. d. Mey.

PLAATSELIJK VADEMECUM.

Een gemeente opperde de gedachte het Baptisten Vademecum in veranderde samenstelling uit te geven voor de plaats der inwoning. Ze is voornemens de algemene beschouwingen en voor allen belangrijke gegevens, die het Vademecum bevat, te verbinden met alle gegevens a.g. de plaatselijke gemeente: alle adressen, namen van organiesaties, dagen en uren van vergaderen en repeteren — in 't kort alles er in te vermelden wat den leden en plaatsgenoten een blik geeft in de arbeid, die deze gemeente met hare nevenorganisaties, verricht.

Daartoe wenst ze over te nemen uit het Baptisten Vademecum de bladzijden 7 tot en met 21 en bladz. 42.

Ze is voornemens dat boekske dan op ruime schaal onder de belangstellenden te verspreiden, maar eveneens onder hen, wier belangstelling zij als gemeente gaarne tot zich trok. Ook wil zij de stedelijke overheid en de kerkelijke „Overheden" door middel van zo'n boekje op de hoogte brengen van wat het Baptisme is en wil en op hoedanige wijze de plaatselijke Baptisten gemeente dat zoekt te verwerkelijken.

Het zetsel van de bovengenoemde bladzijden is voor dat doel intact gehouden en derhalve kan zulk een geschriftje voor lage prijs geleverd worden.

Gemeenten, die zulk een plaatselijke Vademecum zouden willen uitgeven, moeten zich in verbinding stellen met br. C. Huyzer wiens tegenwoordig adres is: Prinsenbolwerk 48 te Haarlem.

L.

DAGBOEK.

Willen de betreffende broeders uit de gemeenten te Apeldoorn, Enschede, Leeuwarden, Musselkanaal, Nieuwe Pekela en Zandbulten nu even aan br. W. Modderman, Willemstraat 9 te Sneek, laten weten, hoeveel exemplaren er in hun gemeente of kring besteld zijn? Ook als er niet één besteld is? Dan weten we dat tenminste en... wij moeten het weten om verder te kunnen.

Gron., 26 Juni '46. J. Louw.

CANDIDATEN REDACTIE „DE CHRISTEN".

Ds. Weenink stelt zich niet beschikbaar.

Om teleurstelling te voorkomen is het gewenst bij eventuele uitnodiging om een of andere gemeente des Zondags te dienen, dat men er goede nota van neemt, dat het adres van br. H. Bolman is: Kruitlaan 16, Groningen.

HENGELO WACHT!

en denkt aan hen, die niet kunnen komen.

Door ziekte verhinderd.

Wij denken aan hen, die thuis, in de ziekenhuizen en in sanatoria verpleegd worden;

die geen verlof kunnen krijgen;

die de zeeën bevaren;

die in Indië zijn.

Wij bidden jullie Gods nabijheid toe. Dat ieder van jullie het moge ervaren: God is met mij.

Denken jullie aan ons?

En bidt voor ons; zo werken jullie mee en samen zijn wij één.

PROGRAMMA

Openluchtmeeting der N. B. J. B. v. h. gewest Z. O. Drente op 14 Juli a.s. in de Emmerdennen.

Middagvergadering aanvang 3.30 uur. Van 3.30—3.45 uur Muziek van „De Bazuin". 1 Openingswoord door den leider Ds. H. Bakker. 2 Samenzang van alle koren. 3 Toespraak „Wij hebben een Woord!" 4 Zang van E.E.veen. 5 Toespraak „Wij weten een lied!" 6 Zang van Nw. Weerdinge. 7 Sluiting.

Pauze van 5—6.30 uur, waarin muziek van „De Bazuin".

Avondvergadering. 1 Opening door den leider Ds. K. Prins. 2 Zang van Valthermond. 3 Toespraak „Wij wijzen een Weg!" 4 Zang van de „Bazuinzangers". 5 Toespraak „Wij kennen een Heiland". 6 Samenzang van alle koren. 7 Slotwoord. 8 Muziek van „De Bazuin".

GEVONDEN.

Wie heeft op de jeugddag te Veendam een blauwe mantelceintuur verloren?

Terug te bek. bij H. Ploeger Jr., Borgercomp. 86, post Sappemeer.

VACANTIE!

Jonge mensen, willen jullie dit jaar een prettige en goede vacantie hebben? Komt dan kamperen in de

N.B.J.B. Zomerkampen

te Kootwijk

Van 27 Juli t/m 24 Augustus, telkens een week

Zang, sport en spel, goede lezingen over actuele jeugdvragen, vertellingen, humor, jolijt!

Geef je alsnog op aan L. SIESLING, Billitonstr. 80, Groningen Twee weken werden reeds volgeboekt, andere twee weken hebben nog enige plaatsen open. Kosten voor een hele week slechts f 16.—

ALLEEN VOOR VOORGANGERS EN EVANGELISTEN.

Op de dag van onze Unieverg. (10 Juli a.s.) zal des avonds om 7½ uur in de zaal achter de Bapt. Kerk te Stadskanaal een voorgangersconferentie worden gehouden. Deze verg. werd belegd, opdat wij dan enige prominente buitenlandse Baptisten zullen kunnen ontmoeten en beluisteren.

Uw G. Visser, scriba.

TILBURG E.O.

Sergt. verpl. R. Miedema, Infanterie Depot, Kamp Hilvarenbeek zou gaarne contact hebben met leden en vrienden onzer gemeenten in Tilburg en omgeving.

Ook andere militairen uit onze gemeenten, die in Tilburg liggen, gelieven hem te schrijven.

Correspondentie

Wegens plaatsgebrek moest een gemeentebericht van Hengelo (O.) blijven overstaan.

Advertentiën

De Heer schonk ons nieuwe vreugde door de geboorte van een zoon en broertje

Cornelis

P. W. Brongers
E. Brongers—Smeltekop
Afie, Jan, Pietje.

Delfzijl, 24 Juni 1946.

VERLOOFD:

K. de Vries
en
M. N. Looije

Harlingen, Alg. Ziekenhuis
Monster, Haagweg 27 (tijdelijk adres)

Bolsward, 2 Juli 1946.

Jan van Lenteren
en
Anna Mostert

geven U kennis van hun voorgenomen huwelijk waarvan de voltrekking D.V. zal plaats vinden op Donderdag 11 Juli a.s. des voormiddags 10 uur.

Huwelijksinzegening in de Baptisten kerk, Meeuwerderweg om 10.30 uur door den Weleerwaarden Heer Ds. J. Louw.

Groningen, Juni 1946.
Verl. Oosterweg 39.
Lingestr. 11.

Receptie van 3.30—5 uur Lingestr. 11.

Toekomstig adres: Nieuwe Ebbingestr. 57.

Met dankbaarheid aan God delen wij U mede, dat onze Ouders, de Heer en Mevr.

A. D. Veenhoff
en
S Veenhoff—Peters

de 7e Juli a.s. hun 25-jarige echtvereniging hopen te herdenken.

Groningen, Juli 1946.
Van Swinderenstr. 21a.
Thuis: Maandag 8 Juli des nam. van 3—5 uur.

Tot onze onuitsprekelijke droefheid nam de Heere heden tot Zich, na een geduldig gedragen lijden, onze innig geliefde Pleegdochter en Vriendin

Jantina Roelfina Prins

in de ouderdom van 51 jaar

R. Heiklaar—Hoekstra
A. F. Heiklaar
Huize „Avondlicht" Haren:
M. Hoekstra.

Groningen, 28 Juni 1946
Jacobstr. 42

Heden ontsliep in vol Geloofsvertrouwen tot mijn droefheid mijn beste Huisjuffrouw

Jantina Roelfina Prins

M. de Wind.

Groningen, 28 Juni 1946
Barestraat 11.

JAARGANG 63 - Nr. 2801
VRIJDAG 12 JULI 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Openingswoord

van den voorzitter der Unie-Commissie, gesproken bij de aanvang der Algemene Vergadering te Stadskanaal op 10 Juli 1946.

De Unievergadering van het eeuwfeest.

Ofschoon de dag van morgen speciaal bestemd is tot gedenkdag en feestdag, zal het wel niemand verwonderen, dat ook thans deze mijlpaal in onze geschiedenis de aandacht trekt. Het ontroert altijd weer opnieuw mijn hart, als ik denk aan de pioniers van 1845. Wat zullen ze zich dikwijls verlaten en klein gevoeld hebben in hun kleine kringetje die eerste jaren. Vergeet niet, dat er een tijd is geweest, toen onze vaderen verwonderd opkeken, als ze een nieuw gezicht in hun samenkomsten ontdekten, toen het regelrecht op een wonder geleek, als ze er een nieuw lid bij kregen.

Gaan we dan vervolgens in onze gedachten een bezoek brengen aan Zutphen, Amsterdam, Franeker, Haarlem, Foxhol en andere plaatsen, dan zien we kleine, ieder op eigen manier ontstane groepjes, die elkander nauwelijks konden begrijpen, hoe sterk ze zich ook de innerlijke band bewust waren. Het kan heus niet verwonderen, dat èn de wereld èn de andere kerken er generlei verwachting van hadden.

Eindelijk — na 35 jaren — kwam het dan tot stichting van de Unie. Dank vervulde aller hart. En toch ging het ook toen nog altijd maar heel langzaam vooruit. Uitbreiding van grotere betekenis is er pas een poos na 1900 gekomen. Daar vinden we een periode, waarin in eenmaal 10 jaren het ledental verdubbeld werd.

Het zal zeker wel niemand erg verwonderen, dat de oorlogsjaren weer een zekere stilstand gebracht hebben. Dat hoeft ons m.i. niet te ontmoedigen. Er hebben zich in deze tijd ook nieuwe perspectieven geopend. De vraag omtrent de gemeente en de doop is op vele plaatsen aan de orde; er wordt gedacht en gesproken over dingen, die onder ons gepredikt worden. De vijandschap van buiten heeft haar felheid verloren. Zelfs worden we hier en daar met waardering tegemoet getreden. Men stelt in bijzondere gevallen kerkgebouwen voor ons gebruik beschikbaar. Men helpt ons bij grote conferenties onze gasten te herbergen. We kunnen mee doen aan de prediking van het evangelie door middel van de radio. Kortom er is veel veranderd. Er is veel om dankbaar voor te zijn.

Terwijl wij deze dingen overdenken, weten we ook, dat we een nieuwe verantwoordelijkheid hebben gekregen. Waar deuren geopend zijn, moeten wij binnen treden. Waar mogelijkheden geboden worden, moeten wij zaaien. En daar tegenover staan wij met kleine, ja, o zo kleine middelen. Soms heb ik de indruk, dat men hier en daar zenuwachtig begint te worden en het lijkt mij niet eens onbegrijpelijk. Meer dan ooit hebben we thans nodig doortastendheid, zeggen velen en zij hebben gelijk. Maar eer we ergens doortasten, moeten we ons toch ook goed bezinnen en weten, wat we doen.

Als ik het goed zie, moeten we ons op de Unievergadering van het eeuwfeest vooral realiseren, dat we nooit een volmaakte beweging krijgen. Er gebeuren gedurig dingen, die we niet wensen en waartegen critiek komt. Heel begrijpelijk. Er gebeuren zo nu en dan dingen, die ontmoedigend werken en met zorg vervullen. Men vergete niet, dat dit altijd zo geweest is in de geschiedenis van de gemeente en toch hebben de poorten der hel haar niet overweldigd, maar staat zij nog tot op deze dag. Dingen, die vreemd en verkeerd lijken en die terecht worden afgekeurd, maar die toch niet meer te veranderen zijn, mogen ons niet lang bezig houden. We zullen wel zien, of het toch nog mee zal vallen of niet, maar gaan terstond over tot de orde van de dag, want we moeten voort.

Verder gaande bedenke men wel, dat alle werk door mensen gedaan moet worden. Hier en daar roept soms de critiek om andere personen. Dat k a n nuttig zijn. Ik wil het niet bij voorbaat afwijzen. Maar men vergete niet, dat ook die andere personen weer mensen zijn. Of ze iets beter of iets slechter, iets verstandiger of iets onverstandiger zijn, dat moet nog blijken. In elk geval komt de meeste critiek van de zijde der onervarenheid.

Een tijd geleden werd op een conferentie van ouderlingen en diakenen ergens in Nederland gesproken over het tekort aan voorgangers, dat ons thans zo erg drukt. De inleider, vriendelijk en helemaal niet verkeerd gezind jegens hen wier werk hij becritiseerde, was van mening, dat het den leidenden broeders in de Unie had ontbroken aan geloof en durf. Daardoor had men lang niet genoeg broeders toegelaten tot de opleiding. Hoe verrast keek deze broeder op, toen in diezelfde vergadering iemand met meer kennis van zaken vertelde, dat het er in 1941 op leek, alsof er voor de toen vrij komende studenten Brongers en Hooghwinkel nauwelijks plaats zou zijn. In een schrijven aan een der broeders van de Uniecommissie

lieten zij weten, dat zij de toelating van broeder Soesan tot ons werk helemaal niet billijk vonden, daar er nu voor ieder van hem nauwelijks een plaats over bleef. Deze broeder van de U. C. kon hen gerust stellen en de geschiedenis heeft dezen broeder in het gelijk gesteld, want beide broeders studenten hebben een plaats gekregen. Maar toen had er dus eigenlijk niemand meer geplaatst kunnen worden. Sinds dien ontvielen ons echter acht broeders. Eén gemeente beriep een tweede voorganger en drie nieuwe posten werden bezet. Behalve de kleine kringen, die in 1941 ook geen voorganger hadden, hebben we dus thans 11 vacatures. Bovendien is een broeder door ziekte reeds geruime tijd uitgeschakeld geweest. Wanneer we dan ook nog bedenken, dat er opkomende posten zijn, die om een werker vragen, dan blijkt, dat we inderdaad voor geweldige moeilijkheden staan, die onmogelijk zo maar even weg te nemen zijn. Toch noemde ik U dingen, waar niet van te voren op gerekend kon worden, behalve alleen het feit, dat twee broeders het werk hebben moeten neerleggen wegens hun hoge leeftijd. En ieder zal toch moeten toegeven, dat gedurende de oorlog de opleiding geen gewone, laat staan dan een buitengewone voortgang hebben kon.

Ik weet uit verschillende gesprekken, hoe weinig men deze feiten uit onze geschiedenis voor ogen heeft. De critiek komt heus heel vaak van de zijde der onervarenheid en der onwetendheid. Wij moeten dat niemand kwalijk nemen, maar wel moeten we het constateren.

Wat staat ons nu ten tijde van het eeuwfeest te doen? Niet al te boos krijten, als er fouten gemaakt worden. Dat maakt de situatie maar moeilijker. En al meent de criticus ook, dat het heel gemakkelijk anders had gekund, dat was in de practijk toch niet zo eenvoudig, want dan was het niet gebeurd. Immers hadden ook zij, die de fouten maakten, de wens om het goed te doen. Of dacht U soms, dat er ook booswichten onder ons waren, die het met opzet fout deden? Dan bent U de meest beklagenswaardige, maar dan praat i k toch niet verder met U.

Voorts moeten wij geen van allen eigenzinnig zijn om juist o n z e wil door te zetten maar bereid, om naar elkander te luisteren en ons aan de gemeenschap te geven, al moesten we dienen door ons terug te trekken.

Dan echter moet het door overleg en ervaring verworven inzicht de leiding hebben en houden. Juist nu, nu er zeker meer geriskeerd moet worden dan meestal, moeten we bidden, dat God onze leidende broeders helpe, maar ook dat Hij ons beware voor anarchie, opdat er geen verkeerde dingen gedaan worden.

Zo wordt het ook mogelijk, om op de rechte wijze samen te werken in het geloof. Het is met opzet, dat ik dit het laatst noem. Wij allen hebben nodig te geloven, dat de Heer Zijn gemeente bouwt. En dat de poorten der hel haar niet zullen overweldigen. Wij moeten geloven, dat wij zonder dat nimmer succes zouden hebben. Dat maakt ons *klein maar ook rustig*. Het helpt ons, om niet te denken, dat wij het beter kunnen en beter weten dan ieder ander; ook om gerust te zijn, al omringen ons de zorgen en al gaat het tijdelijk hier of daar achteruit. Het maakt ons ook moedig en vastberaden, als wij handelen moeten.

De Heer onze God vermeerdere in ons de liefde en het geloof en den Heiligen Geest. Door zijn genade worde de Unievergadering van het Eeuwfeest een vruchtbare en gezegende dag.

K. REILING.

Losse Schakels

Predestinatie. Een broeder, die jonge mensen godsdienstige leiding moet geven, vroeg ons om eens te schrijven over predestinatie of uitverkiezing. We nemen aan, dat onder zijn jongelui deze vragen weleens zijn aangesneden. Er zijn n.l. kringen in ons volk, alwaar voor deze onderwerpen grote belangstelling bestaat. Wanneer men spreekt van predestinatie of uitverkiezing, gaat men uit van de veronderstelling, dat beide begrippen hetzelfde zeggen. Juist is dat niet. Predestinatie is voorbeschikking. Wordt in godsdienstige zin van predestinatie of voorbeschikking gesproken, dan bedoelt men er mede te zeggen, dat God het lot der mensen vastgesteld heeft en wel is waar het zalig of onzalig lot van ieder mens persoonlijk. — Voor zulken is de uitverkiezing een deel van de voorbeschikking die dan met name gaat over dat deel der mensheid, dat voorbestemd is voor de eeuwige zaligheid. Het tegenstuk der verkiezing is dan de verwerping. Van beiden: de eeuwige verkiezing en verwerping spreekt in de „Nederl. Geloofsbelijdenis" art. 16. Deze geloofsbelijdenis, opgesteld door Guido de Brés is door de Gereformeerde Kerken hier te lande aangenomen als een van de drie „Formulieren van Enigheid". De beide anderen zijn de Heidelberger Catechismus, die over de predestinatie zwijgt, en de vijf artikelen tegen de Remonstranten.

Predestinatie een strijdpunt We zouden haast zeggen, dat over de vraag der voorbeschikking veel is gestreden spreekt vanzelf. We zullen deze strijd hier niet aanroeren. We willen slechts opmerken dat ze ten allen tijde aanhangers en bestrijders gevonden heeft. Maar ook onder de aanhangers der leer van de voorbeschikking was weer geschil van gevoelen over de vraag of God, toen Hij besloot sommige mensen te zaligen en anderen te verwerpen — „te laten in de ellende, waarin ze zichzelf geworpen hadden" — de mensen zag, bloot als schepselen, dus zoals ze waren vóór de zondeval of als zondaren, dus na de val. De Raad des Besluits ging natuurlijk aan de val vooraf, want die is van eeuwigheid. Maar de kwestie was hoe zag God de mensen, toen Hij het besluit over hun zaligheid of rampzaligheid nam? De aanhangers van de theorie, dat God ze zag, bloot als mensen, dus vóór de val, werden aangeduid als „bovenval-drijvers" en de anderen als „benedenval-drijvers". Er was een tijd, dat de kwestie der voorbeschikking de gemoederen op kookhitte bracht. Wat daar ook verkeerd aan was, het was in elk geval wel een bewijs, dat men in brede lagen van ons volk theologisch sterk meeleefde. In Holland, zeide een Fransman, spreken de vrouwen aan de wastobbe over de leer der predestinatie. Zo was het misschien eens.

Uitverkiezing. De leer van een uitverkiezing en verwerping, als twee delen van één goddelijk Raadsbesluit, lijkt ons meer een logische constructie dan een conclusie uit Schriftgegevens. Het komt er ons naar voor, dat we hier stuiten op de hoogmoed van den mens, die een sluitend systeem wil hebben, meer dan op het resultaat van een ootmoedig luisteren naar wat de Schrift zegt. Men kan praemissen opstellen, waaruit niets anders te concluderen is, dan een voorbeschikking, die den een ter helle en den ander naar de hemel verwijst. De bedoeling moge al zijn zo de souvereiniteit Gods onbeperkt te handhaven — „Hem op 't hoogst te verheffen en den mens op het

diepst te vernederen", naar ons gevoelen faalt men met deze leer daarin. De uitvoerigste en sluitende uiteenzettingen dienaangaande hebben bij ons nooit het gevoel kunnen wegnemen, dat men met deze leer van voorbeschikking boven de Schrift uitgaat en conclusies trekt, die geen recht doen aan het Schriftgeheel.

Wanneer men op een bepaalt punt logisch door redeneert, kan men niet slechts de bodem der Schrift verlaten, doch buiten de Schriftrand terecht komen. Luther heeft eens gezegd, dat iedere consequentie naar den duivel leidde. We houden van dezen Luther. Het behoort tot onze beperktheid als geschapen wezens, dat we soms halt behoren te maken — ook in ons denken. En dat moeten we dán doen, als we merken, dat we in aanraking komen, of dreigen te komen met aan de Heilige Schrift vreemde gedachten en voorstellingen. Dat lijkt ons een gezonder teken van ootmoet — het lijkt ons de ootmoed, die ons past tegenover de openbaring Gods, dan de „ootmoed" die Schriftlijnen doortrekt, tot waar we komen tot voorstellingen, die de grote gedachten der Heilige Schrift tegenspreken. — En met deze gedachten is, naar onze overtuiging, niet te rijmen de leer, dat God sommigen tot de eeuwige zaligheid heeft verkoren en de anderen „gelaten in het verderf, waarin ze zichzelf gestort hebben" — waartoe ze dan ook bestemd waren. Wanneer men zegt, dat is „tot een teken van Gods rechtvaardigheid", dan wordt hier een voorstelling der goddelijke rechtvaardigheid gewekt, die niet strookt met het rechtvaardigheidsbesef, dat de Heilige Schrift in ons wekt.

Uitverkiezing als vorm van genade. Men zegt wel eens, dat men de leer der uitverkiezing met haar tegenhanger — de leer der verwerping, handhaaft om de vrijheid der genade te handhaven. Nu *is* genade *altijd vrij* of ze is géén genade maar een vorm van vergelding. — De Heilige Schrift spreekt vaak over de uitverkiezing — maar in welke zin? Ze noemt en roemt in een uitverkiezing, teneinde te laten *uitkomen*, dat God *in het werk der zaliging*, de Eerste is. Ze kent geen zaligheid, die uit den mens zou voortkomen. In het Paradijs treedt al direct aan het licht: de mens is overtreder geworden; zich schuldig wetende, tracht hij zich aan Gods oog en oordeel te onttrekken. Hij zoekt God niet op, Hij roept God niet aan. Neen: God zoekt hem op, spreekt hem aan en belooft hem een Verlosser. En heel dat heil, dat God in 't vooruitzicht stelt, komt van Hem: I k zal vijandschap zetten. God doet het. De mens is aan de zondemacht hopeloos vervallen. Hij is een slaaf der zonde geworden. Ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde. Wordt een zodanig geknechte nochtans vrij, dan is dat genadewerk — anders niet. Gods werk — niet mensenwerk. Ook niet het werk van God en mens samen, maar: Gods akkerwerk, Godsgebouw zijt gij. Heel de wereld is voor GOD verdoemelijk (verwerpelijk) Hij heeft ze allen onder de ongehoorzaamheid besloten, opdat Hij zich over allen ontfermen zou. Er is geen onderscheid. De zaligheid heeft maar één grondslag: Gods ontferming. Alle roem is uitgesloten. Daarom is ze volkomen zekerheid. De kleinste menselijke factor zou haar onzeker maken. God maakt de d o d e n levend en roept de dingen die n i e t z ij n alsof ze waren. Men doorwade maar het machtige eerste hoofdstuk van de eerste brief aan de gemeente te Korinthe 1 Kor. 1 : 18—31 — een hoofdstuk van een geweldige majesteit.

Verworpenen en uitverkorenen. Zijn er dan geen verworpenen? Zeer zeker! We haalden reeds aan: Hij heeft allen onder de ongehoorzaamheid besloten. Rom. 11 : 32. Allen! Er is niemand, die goed doet, ook niet een! We zijn allen in Adam gestorven; dat is: verworpen, want in ons sterven ervaren we onze verwerping door God. De bezoldiging der zonde is de dood. God, de Heilige heeft met ons afgerekend; Hij heeft Zijn heiligheid tegen ons in gehandhaafd! Onverbiddelijk. Volstrekt. Tot in de uiterste consequentie. In den Middelaar steeg daar de klaagtoon op: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten! We zijn nedergedaald ter helle — in Hem!

Maar . . . . de verworpenen zijn tevens de uitverkorenen. Die God in den eersten Adam verwierp, heeft Hij in den tweeden Adam, Christus, verkoren en aangenomen! Die Hij *in Zijn rechtvaardigheid en tot een betoning Zijner* rechtvaardigheid verworpen heeft — volstrekt, tot in het niet-zijn (I Kor. 1 : 28: en hetgeen e r n i e t i s), heeft God uitverkoren om te verdrijven hetgeen bestaat! Hetgeen er is: de oude mensheid, die in Adam viel, heeft God terug gewezen in het niet-zijn (zijn we niet met Hem begraven door de doop in de dood?) en Hij, die de dingen, die e r n i e t z ij n, roept alsof ze waren, riep ons uit het niet-zijn terug in den tweeden Adam. Zo zijn dan de verworpenen tegelijkertijd de verkorenen. Dezelfde, die in Adam verworpen zijn, zijn in Christus verkoren. Die God naar Zijn rechtvaardigheid in Adam verwierp, zaligt Hij naar Zijne barmhartigheid in Christus, den tweeden Adam. Er is slechts dit verschil, dat Hij ze in Christus tot hoger leven roept en leidt, dan ze in Adam verloren hebben. Daarom kwam Augustinus er toe uit te roepen: gezegende val van Adam. En een gezangvers zegt:

In Adam door de dood geveld,
In Christus schoner weer hersteld.

In de zaligheid der verlosten openbaart zich, dat, hoe machtig de zonde ook werd, die ons allen in de dood bracht, de genade nog veel meer overvloedig is. Christus deed meer dan herstellen wat Adam deed verloren gaan: Hij verwierf een rijker leven.

Onverderfelijkheid en eeuwig leven
Hebt Gij aan het licht gebracht;
En een vrolijk uitzicht ons gegeven.

Danken wij God, dat wij uitverkorenen en beminden zijn! Geen toeval ligt aan ons leven ten grondslag, maar de eeuwige liefderaad Gods, want

het Lam is geslacht, voor de grondlegging der wereld, nog voor God mensen op de aarde uitzaaide!

L.

Vragen.

Dat opschrift alleen irriteert den mens van heden, want de wereld, Nederland, onze gemeenschap en eigen hart zitten stikvol vragen. Wie zou soms niet wensen op een of ander Zuidzee-eiland te zitten, als wijlen Robinson Crusoë? Ofschoon de eilanden ook al niet meer veilig zijn. Misschien kregen we wat meer rust als we een maand lang geen krant en radioberichten ontvingen. Nu valt haast elk uur de hele wereld op ons.

Wanneer er nu toch: Vragen boven staat, dan is dat naar aanleiding van een brief door een broeder vervaar-

digd. Zijn gedachten hebben zich beziggehouden met het beroepen der gemeenten van voorgangers en de reacties der dienaren daarop. Het is voor hem een vraag of een gemeente wel een voorganger mag beroepen, die elders in de dienst staat. Recht donker is het hem, wanneer hij denkt aan de voorgangers, zowel bij hun positief als negatief antwoord. Zijn brief kan ik niet plaatsen. Over humor mag ik wel, maar sarcasme heeft iets van de scherpte van azijn. Wij zijn wel niet erg kieskeurig, maar de woordkeuze is nu juist niet altijd even geschikt voor ons rustig weekblad. Zijn brief geeft wel aanleiding om enige dingen te zeggen, die misschien een antwoord kunnen zijn op deze en gene vraag.

Wij constateren allereerst, dat een voorganger een mens is. Van dat duidelijk aan de dag tredend feit moge ieder steeds ten volle overtuigd zijn. Dit vast-stellen is niet om bij voorbaat elke aanmerking van vaart en kracht te beroven, maar wel om te voorkomen, dat ondoordacht gewogen of geschoten wordt. Deze mens, de voorganger, is uiteindelijk, evenals ieder ander, alleen verantwoording schuldig aan zijn Heer, Dien hij verslag zal moeten doen van wat hij deed en naliet; ook van toen hem de gelegenheid geboden werd op een andere plaats te werken.

In de tweede plaats worde opgemerkt, ook al samenhangend met het eerste, dat hij als regel geen bizondere openbaring ontvangt, wanneer een of twee gemeenten zeiden: Kom over en help ons. Hij krijgt een som op met veel bekende en onbekende factoren. Langzaam worstelt hij zich door de vragen en dan kan het gebeuren, dat, terwijl hij meende eindelijk het vlakke veld met daarboven een wijde hemelrond te mogen aanschouwen, hij ontdekt, dat grotere strijd hem wacht. Bij hen, die in waarheid het werk willen dienen, kan een beroep vele dagen van onderzoek, van wegen en meten, van inkeer en gebed vorderen. En hij is dankbaar, wanneer in die tijd hem onomstotelijk het antwoord geboren wordt.

Het is in het algemeen toe te juichen, dat een voorganger een gemeente meerdere jaren achtereen dient. Eerst in de loop der jaren leert men de mensen en hun omstandigheden in lengte en breedte kennen. En dien het gegeven wordt dit geslacht te dienen, zal nog beter het volgende verstaan en terzijde kunnen staan. Want hoe dieper de kennis is omtrent het gemeentelid, hoe juister zal de hulp kunnen zijn, die eventueel geboden moet worden. Omvattende, doordringende kennis zal de beste onder- en achtergrond vormen voor de dienst. De hierbedoelde kennis vergadert men slechts in de loop der jaren.

Zo juist het bovenstaande ook is, waar is tevens, dat een wisseling van werkterrein lang niet altijd het werk schaadt. Integendeel, de geschiedenis van menige gemeente bewijst — voorzover wij mensen dat kunnen constateren —, dat het verwisselen van de voorgaande broeders gewin kan brengen, ieder voorganger weet, dat hij slechts een deel van het grote ziet en predikt, in elk geval op een bepaalde zijde in het geheel krachtens zijn aard meer de gedachten en krachten concentreert. Hij weet ook, dat zijn opvolger zeer waarschijnlijk een andere zijde belicht en zodoende het geestelijk leven der gemeente op zijn wijze kan verrijken. Wij willen nog enige motieven noemen, die een veranderen van „werkplaats" wenselijk kunnen maken.

Het kan voorkomen, dat een voorganger of zijn gezinsleden, het klimaat van de streek, waarin de gemeente ligt, niet kan verdragen. In een klein land schijnt die kans niet groot, maar de dokter zal u wel willen vertellen, dat er bij ons inderdaad wel verschil is tussen het klimaat aan de noord-westkust en dat van de Achterhoek. Zou de voorganger zich niet verplicht gevoelen naar een andere omgeving te verhuizen, indien dat de gezondheid ten goede kwam? Hij blijft toch in het werk?

Ds. X dient de gemeente te IJ en het gaat goed. Er gebeuren geen buitengewone dingen, maar daar is ook

---

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN.

XXI.

Hoofdstuk 11 : 19—30.

De eerste Heiden-christelijke gemeente.

TER ORIËNTERING. De betekenis van dit Schriftgedeelte ligt wel daarin, dat we hier de mededeling hebben van het ontstaan van de eerste Christelijke gemeente op heidense bodem — beter gezegd: van het ontstaan van de eerste gemeente, die was samengesteld hoofdzakelijk uit heidenen. We ontmoeten de heidenen hier niet in het bekende tussenvertrek van het Proselytendom, maar op zuiver eigen, d.i. heidens terrein. Deze gemeente werd de zendingsgemeente bij uitnemendheid.

I. Het Evangelie gebracht aan Joden en heidenen. Vers 19—21.

Vers 19 knoopt aan bij hoofdst. 8 : 4. De draad van het verhaal was daar losgelaten om eerst andere gebeurtenissen te beschrijven. Nu gaan we weer verder met de om des geloofswille verdrevenen uit Jeruzalem. Raadpleeg een kaart om de reisroute van deze broeders te kunnen volgen. — Antiochië was de derde stad van het Rom. Rijk. Deze mannen zagen de weg tot het heil niet anders dan over het Jodendom lopen. Het „Woord". Let op deze uitdrukking. Ze is rijker dan ons gevoel zegt. Het Woord is tevens de Daad, het Gebeurde. Vergel. Luk. 2 : 15: zien het w o o r d, dat er geschied is! HET Woord — het grote Gebeuren! Vers 20: Joden, buiten Palestina geboren; opgevoed in de Griekse taal. Zij voelden het overeenkomstige beter dan het scheidende. Zij „predikten" den Heere Jezus. Dat is meer dan van Hem vertellen; allerlei over Hem mededelen. Hand des Heeren : 21 d.i. de macht, de hulp des Heeren Jezus. Let op de volgorde, waarin hier geloof en bekering genoemd worden!

II. Barnabas op visitatie in de gemeente te Antiochië. Vers 22—26.

Vers 22: het verantwoordelijkheidsbesef van de Jer. gemeente. Het werk Gods moet als g e h e e l gezien worden. In de plaatselijke gemeenten manifesteert zich het ene lichaam, en wat één lid betreft, raakt allen. Hij „zag" de genade Gods. Dat ligt mede aan de ogen, waarmede men ziet. „Verheugde zich", verraadt de toestand van het hart. Repte niet van ceremoniële voorschriften betreffende eten en drinken enz. Zag de betrekking van de nieuwbekeerden tot Christus zuiver geestelijk. — Was een „goed" man. Goed is hier edel, voortreffelijk. Barnabas

niemand op gesteld. Het woord wordt met vreugde gebracht en ontvangen. De verstandhouding is best. Er is eigenlijk maar een schaduwzijde: het werk is te klein voor den man. Zulk een uitdrukking als daarnet gebezigd zou iemand kunnen prikkelen en doen zeggen: daar komt de hoogmoed om de hoek kijken. Of: daar is iemand niet tevreden met de plaats, die God hem gaf. Menselijke reacties zijn merkwaardig. Deze reacties zullen waarschijnlijk uitblijven, wanneer een ouder wordende broeder graag een beroep van een kleinere gemeente in overweging zou nemen; dat is heel begrijpelijk. Niemand voelt dat aan als onjuist. Het tegendeel is het geval. Men prijst de wijsheid en het tijdig terugtrekken. Als er reacties zijn zijn ze van welwillende aard. Maar waarom dan onwelwillend als een broeder, die het besef heeft, dat zijn krachten niet tenvolle worden gebruikt, dankbaar de gelegenheid aangrijpt over te gaan naar die plaats, waar hij totaal in gebruik zal zijn? Want daarom gaat het ons toch uiteindelijk. Alleen de arbeid die ons geheel in beslag neemt, bergt de belofte van bevrediging in zich. Bovendien zal hij ook verantwoording moeten doen van de tijd hem geschonken. Eén tegenwerping kan men aanvoeren: is dat kleinere werk niet voor uitbreiding vatbaar? Zijn er geen mogelijkheden in de plaats of daar om heen? Zulke vragen kunnen wij uiteraard hier niet beantwoorden, daar we geen speciaal geval behandelen.

Waar we nu nog niet over gesproken hebben, en waarover sommige mensen in dit verband onmiddellijk gaan spreken is: het salaris. Op mij werkt dat woordje altijd irriterend. Natuurlijk moet een voorganger leven. Mijn broeder briefschrijver zeg ik, dat ik een vrouw mag meenemen gelijk ook de andere apostelen en de broeders des Heeren en Cephas. Dat geen soldaat ooit zijn eigen soldij betaalt — anders slaat hij toch aan het plunderen. Dat die de wijngaard plant ook van de vrucht eet. Dat die de kudde weidt van de melk en de wol geniet. Zeker broeder, hij is er voor de kudde en de kudde is er niet in de eerste plaats voor hem. Het mag soms zo schijnen, dat iemand alleen maar van en niet voor de kudde leeft. Een feit is, dat, tot in het jongste verleden, van onze voorgangers voor „beste" beroepen bedankten, omdat ze dachten aan het werk en niet allereerst en allermeest aan zichzelf. God beware ons zowel als de gemeenten voor geldgierigheid.

Er waren nog wel enige dingen te zeggen, ik denk aan het gezin van den voorganger, maar we laten het er eerst maar bij. Het terrein is niet gemakkelijk te bewandelen, daar het zo nauw verbonden is aan personen. Omdat we spreken over dat wat in laatste instantie een zaak is tussen den Heer en Zijn dienaar.

HUIZINGA.

Kinderuitzending naar Denemarken

Thans gaat het niet over de uitzending van kinderen naar Denemarken maar over de terugkeer der kinderen die naar bovengenoemd land zijn vertrokken.

Als U deze regels leest is reeds een deel van het eerste transport, dat 4 April uit Nederland is vertrokken, weer op Vaderlandse bodem teruggekeerd.

Donderdag 18 Juli hoopt het tweede deel van dit transport in Nederland terug te komen.

Dinsdag 9 Juli werd ik in Den Haag ontboden, om deze dingen te bespreken en voorzover het ons aangaat

---

maakte de poort tot het Godsrijk niet eng met voorschriften en geboden. Hij raakte de kern aan: met een voornemen des harten bij den Heer te blijven. — Hij zag hier een arbeidsveld voor Paulus. Vers 26: ze bleven er langer dan zij voornemens geweest waren. In dit vers duikt voor de eerste maal de naam: christenen op. De gelovigen noemden zichzelven heiligen, broeders. De Joden noemden hen Nazireërs en de heidenen: christenen. Middelpunt van hun prediking was — zoveel begrepen de heidenen er wel van: Christus.

III. Openbaring van verantwoordelijkheid en liefde. Vers 27—30.

In deze verzen gaat het erom aan te tonen, dat de verstandhouding tussen de Jeruzalemse gemeente en die, welke onder de heidenen ontstaan was, goed was. Later ontstonden er tal van moeilijkheden, zoals we uit Paulus' brieven kunnen merken. Lukas wil laten zien, dat de gelovigen uit de heidenen zich niet vreemd hielden aan de oudste gemeente, die onder de Joden was geboren. Vers 27 uitwisseling van geestelijke gaven. Profeten waren rondtrekkende predikers. Raadpleeg daarover de Leer der Twaalf Apostelen — reeds eerder in deze leidraden genoemd. „Over het gehele rijk", inderdaad: in verschillende rijksdelen. — Vers 29, daarop komt het Lukas aan. Judea werd door deze hongersnood het zwaarst geteisterd. „Elk van hen" — als het op geven aankomt moet men er zich vooral ook bij rekenen. „Naar draagkracht" — de juiste norm voor onze bijdragen.

Oudsten of ouderlingen. Het is niet zeker te zeggen of hiermede een college of groep bedoeld wordt. Organisatorisch gezien lijkt ons een college het meest voor de hand liggende.

VRAGEN:

1. Wat is het onderscheid tussen iets van den Heere Jezus vertellen of Hem prediken?
2. In welke betrekking staan volgens vers 21 geloof en bekering tot elkander?
3. Waaraan zal Barnabas de genade Gods „gezien" hebben?
4. Waarom moet de genade Gods zichtbaar worden?
5. Wie is met den „Heere" in vers 23 bedoeld?
6. Was Barnabas vol van geloof omdat hij vol van den Heiligen Geest was of omgekeerd?
7. Wat is volgens de slotwoorden van vers 24 de opneming in de gemeente?
8. Wanneer bleek nog meer dat Barnabas de man was van contact-leggen, vers 25?
9. Waarom waren de christenen in Jeruzalem zozeer op ondersteuning aangewezen?
10. Waarom noemden de Joden de gelovigen niet „christenen"?
11. Waarom kunnen wij deze benaming, los van haar oorsprong, heel goed gebruiken?

L.

te regelen. Tot mijn grote spijt was de tijd te kort om via ons weekblad U één en ander mede te delen.

Alle belanghebbenden bij deze transporten hebben via hun gemeente of een persoonlijk schrijven bericht ontvangen over de regeling van deze retourtransporten.

Het tweede transport dat 21 Mei j.l. uit Nederland is vertrokken keert D.V. 14 Augustus in ons land terug.

Deze kinderen zijn iets korter dan 3 maanden in Denemarken geweest. Wegens de technische constructie aan dit transport verbonden, kunnen de kinderen niet langer in Denemarken blijven.

Via de betreffende gemeenten zullen nadere mededelingen omtrent dit transport aan de ouders worden bekend gemaakt. Momenteel is nog niets bekend dan alleen de datum.

De kinderen hebben het reusachtig goed gehad bij onze Deense geloofsgenoten. Het heeft hen allen goed gedaan. Wij hopen dat straks na de grote vacantie zij weer in gezondheid en met lust zullen leren en de ontstane achterstand in het onderwijs gemakkelijk zullen inhalen.

Misschien is het overbodig als ik de ouders verzoek om, als hun kind in Holland teruggekeerd is, de pleegouders schriftelijk te bedanken. Wij als reliefcomité zullen Uw dank aan de betreffende instanties overbrengen die deze uitzendingen mogelijk hebben gemaakt.

Hier volgt nog de verantwoording van giften, die wij voor dit doel in hartelijke dank mochten ontvangen:

Bapt. Gem. R'dam-C. f 50.— ; Mej. V. te R. f 10.— ; Mej. W. te G. f 60.— ; Dhr. G. te A. f 65.— ; fam. F. te M. f 5.— ; Dhr. de J. te A. f 50.— ; Dhr. K. te G. f 10.— ; Dhr. M. F. V. te R. f 2.70 ; Dhr. K. P. te Den H. f 20.—.

Met vriendelijke groet, namens het reliefcomité,

J. A. SCHOLTE.

Vriescheloo (Gr.), Bapt. Pastorie.

De beloning voor oprechtheid

door Rev. JAMES REID

„Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien".

God te zien is een ervaring, die, zo zijn we geneigd te denken, buiten ons bereik ligt. Wij kunnen het aanvoelen „als te hoog en te goed als dagelijks voedsel voor de menselijke natuur". Het kan zelfs een ervaring zijn voor welke we terugdeinzen. De oude Hebreën geloofden dat niemand Gods aangezicht kon zien en leven. En toch spreekt Jezus er van alsof het de natuurlijke climax van de godsdienstige ervaring was. Hij zag God overal en in alles. Voor Hem was Geloof meer dan een geloof waaraan Hij zich vastklemde tegen alles in, meer dan een overtuiging ingebrand in Zijn ziel en beproefd door 's levens ervaring. Het was dat wat wij inzicht noemen — de macht om door alle dingen en gebeurtenissen de realiteit van Gods liefde en zorg te zien. In vroegere dagen werd ons somtijds een plaatje getoond waarvan in de lijnen een menselijk gelaat verborgen was. Op het eerste gezicht was alles wat we konden zien het plaatje, maar als we het nauwkeuriger beschouwden, dan begon de vorm en de omtrekken van het gelaat erin verborgen te voorschijn te komen en daarna werd dat gelaat het enigste waar we oog voor hadden.

Gelijk aan dat was het leven voor Jezus. Hij was niet tevreden met oppervlakkige indrukken. Achter iedere ervaring en Hem door dezelve ontmoetende was de levende God. Hem te zien en Zijn liefde en Zijn oproep beantwoorden was de werkelijke levenservaring.

Het is tot deze ervaring dat Jezus ons uitnodigt. Hij kwam dat Hij onze ogen mocht openen voor de werkelijkheid van God, Die in alles met en voor ons bezig is. Dit is niet enkel een ervaring voor een speciale klasse van heilige zielen, die afzijdig in hun eigen kleine wereld leven. Het is een ervaring, waarin allen kunnen delen en vooral zij, tegen wie het leven in zijn volle kracht aanbotst met al zijn vreugden en zorgen, zijn schoonheid en zijn last. Zo slechts breekt het leven uit in betekenis, zoals de betekenis van een plant is gevonden als de knoppen, die te midden van het groen gebladerte groeien, ten slotte uitbreken in de heerlijkheid van een bloem.

God te zien is door alles en in alles Zijn persoonlijke liefde en zorg te zien. Het is zich bewust te worden van Gods Koninklijke boodschap en van Zijn tegenwoordigheid. De eerste stap is natuurlijk God te zien in Jezus. Voor de grote massa was Hij, beide in Zijne en in onze dagen, slechts een mens, de beste van alle mensen misschien, maar toch slechts een mens. Sommigen kwamen nooit verder dan de dorpstimmerman van Nazareth in Hem te zien. Maar God in Hem te zien, dat is een heerlijkheid van liefde en goedheid te zien, en diep getroffen gaat ons hart Hem ootmoedig aanbidden. Dat was het visioen, dat eindelijk door al de oppervlakkige indrukken, die Hij op het gemoed der discipelen gemaakt had, heenbrak en hen noodzaakte te zeggen: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods". Hier begint de macht om God in alles te zien.

Maar ze eindigt hier niet. Als we een plant in een bloem hebben zien uitbreken en haar schoonheid tot ons hart hebben laten spreken, dan kunnen we nooit naar de plant kijken zonder opnieuw de schoonheid van haar ontwikkeling en groei te zien. Zo is het met het leven. God in Jezus te zien is Hem te zien in al Zijn liefde en toegenegenheid voor de mensen. Het is Hem te zien in Zijn goedheid en heldenmoed en Zijn zelfsofferande voor de mensen. Ook zien we Hem in al het kwaad, dat de mensen over zichzelf brengen, want dat wordt voor ons de spiegel van Gods oordelen. Hem te zien in Jezus, is Hem te zien ons ontmoetende in iedere eis, die ons gesteld wordt en in iedere smeekbede, die tot ons komt ten behoeve der menselijke nood. Hem te zien ook in de duistere dingen van het leven — het gevoel van schuld, dat een druk op onze harten legt. De zorgen en 't ongeluk, die de oppervlakte van het leven, dat van een leien dakje ging, doorbreken en de noodkreet doen ontwaken en de moed ze in Gods kracht onder de ogen te zien. Want God maakt van alles gebruik, beide om onze te sterke durf en overmoed neer te slaan en ons door 's levens discipline te vormen voor Zijn dienst. Totdat dat is gebeurd en onze ogen open zijn om God te zien en Hem in alles te aanvaarden zijn we niet doorgedrongen tot de werkelijke betekenis van het leven. Wij hebben niet die gemeenschap met God gevonden, die onze vrees wegneemt en 's levens ware blijdschap aan 't licht brengt. 't Leven is gelijk al het andere, het moet worden uitgelegd. Zonder code is het op z'n best een mysterie; op z'n slechtst „een ding van klank en drift zonder zin".

Bedoelde Jezus dat niet als Hij zeide: „Dit is het

eeuwige leven, dat zij U kennen en Jezus Christus, dien Gij gezonden hebt!"?

Het geheim van deze bewustheid van God dagelijks te ervaren is zeer eenvoudig. Het is de reine van hart, die God ziet. Op het eerste gezicht is dat iets waar niemand van ons aanspraak op zou maken. Hoe meer wij onszelf leren kennen des te meer beseffen wij, wordt het ons duidelijk wat de Oud Testamentische schrijver de plaag van onze eigene harten noemt. Wij zijn ons allen te zeer bewust van onwaardige beweegredenen, zelfs in onze schijnbaar onzelfzuchtige handelingen. We kennen de trekking der zelfzucht, de verkeerde gedachten, die bij ons opkomen de duistere vooroordelen, die ons oordeel ten ongunste beïnvloeden. Onszelven te zien in het licht van Christus is geen aangename ervaring. Hoe kunnen wij ooit rein van hart zijn?

Toch kunnen we zeker zijn, dat Jezus niets van ons vraagt dat wij niet kunnen geven, of dat Hij niet mogelijk kan maken. Wat Hij bedoelt met rein van hart te zijn is niet zoals wij het ons misschien voorstellen om zonder vlek of kwaad te zijn of een gemoed te hebben, dat van alle verzoeking vrij is. Op z'n best zijn we zondaars aan wier behoud God bezig is. In het licht van Zijn oneindige goedheid en liefde is daar een lange, lange weg voor nodig. Maar daar is een ding, dat Christus vraagt en dat we allen meer en meer kunnen verkrijgen. Het is oprechtheid, de oprechte wens om de waarheid te zien, wat het ook openbaart, en open te zijn voor Gods Geest, als Hij ons ontmoet en tot ons spreekt. Oprechtheid betekent de beslistheid, de vastberadenheid om eerlijk te zien, het goede te zien, zelfs in hen die we niet mogen. Het is open te zijn voor Gods roepstem, al is het 't tegenovergestelde van onze eigene wensen of persoonlijke belangen. Het is de bereidwilligheid om ten koste van alles eerlijk te zijn met onszelf en met Zijn licht.

Oprechtheid is altijd de weg tot de waarheid. De natuurkundige, die werkelijk ontdekkingen wil maken, moet in de allereerste plaats oprecht zijn. Hij moet open zijn voor de feiten hoe ze ook in conflikt mogen komen met zijn kennis of zijn theoriën. Hij weet hoe gemakkelijk de mens zichzelf kan misleiden om te geloven wat hij wenst te geloven. Darwin was zo angstig bezorgd soms om de waarheid te weten te komen, dat hij de gehele tijd op z'n hoede was tegen de gewoonte om het oog te sluiten voor feiten, die niet welkom waren.

Onze oprechtheid moet niet minder zijn. Wij moeten bereid zijn ons te ontdoen van de oogkleppen, die voor ons verbergen, wat we niet wensen te zien en van de maskers, waarin hoogmoed en eigenzinnigheid zichzelf vermommen en gewillig zijn onze vooroordelen te erkennen. Want God is de Waarheid, hetwelk betekend, dat Hij is de realiteit achter alle schijn, en de enige weg om te zien wat wezenlijk, wat echt is.

De noodzaak om oprecht te zijn wordt duidelijk, als we ons van aangezicht tot aangezicht tegenover Christus bevinden. Het betekent volkomen gewillig te zijn om te zijn en te doen wat Hij vraagt. Het betekent bereid te zijn Zijn licht te laten schijnen in de donkere hoeken en voor Hem te openen al de gesloten kamers van het hart. Het betekend gewillig te zijn onszelf te zien zoals we zijn, ofschoon het elke afgod van eigenwaarde stuk slaat. Het is geen gemakkelijk proces de bedekselen weg te doen, af te rukken. Maar het is de enige weg om de heerlijkheid van God in het aangezicht van Jezus Christus te kunnen zien.

Dat licht zal al het andere verlichten. 't Leven begint een nieuwe betekenis voor ons te krijgen. Niets zal ons overkomen of wij zullen God er in vinden. Geen leed of moeite zal ons ontmoeten zonder Zijn stem te midden van de storm. In elk bewijs van liefde zullen we de glans van Zijn aangezicht zien. De aarde met al zijn goed en kwaad zal worden het Vaderhuis, waar Hij wil wonen met ons en wij met Hem.

British Weekly. A. E.

GEMEENTE-BERICHTEN

HENGELO (O.).

In een stampvolle kerk werd Zondagmorgen Ds. A. A. Hardenberg in zijn ambt in de Baptisten Gemeente te Hengelo bevestigd. Na het uitspreken der zegenbede en het zingen van Ps. 103 : 1 en 4 leidde Ds. K. Reiling van Rotterdam de bevestiging in met de woorden uit Matth. 9 : 36—38 en wees de gemeente en voorganger op het volgende: „Ik vestig vanmorgen niet uw bijzondere aandacht op de gemeente of voorganger. We moeten alles zien in het grote raam van het Koninkrijk Gods. Jezus zag de scharen en werd innerlijk met ontferming bewogen. Jezus zag de scharen anders dan wij, niet alleen in het gezicht, maar diep in het hart als schapen, die geen Herder hebben. Hij zag tevens transparant, tegen het licht van de hemel en zag de velden, wit om te oogsten, een massa voortgejaagde mensen, een oogst voor God. De Meester zegt ook vandaag hetzelfde. En wij moeten gaan als kinderen aan Zijn hand, als Zijn medearbeiders. De arbeiders zijn weinigen. Bidt dan den Heere des oogstes dat Hij arbeiders uitstote in Zijn wijngaard. Dat wordt ons, voorganger en gemeente, op het hart gebonden en Hij gebiedt: Gaat heen en draagt de zegen van Mijn genade rond in heel de wereld. Een half jaar is de gemeente zonder voorganger geweest. Nu staat weer iemand, een man, aan de spits. Gemeente, laat het niet op uw voorganger aankomen. Verslap niet in activiteit. De hele gemeente moet met haar voorganger bewogen zijn over de scharen, die door de wind voortgejaagd worden. Zij moeten zich beiden weten gezondenen van God in de wereld en zich opnieuw toegerust weten tot des Heeren heerlijk werk".

Daarna werd de raad der gemeente gevraagd trouw te beloven aan den nieuwen predikant, terwijl ook de gemeente door op te staan getuigde dat zij ds. Hardenberg aanvaardde als de door God gezonden herder en leraar.

Staande gaf de nieuwe voorganger met een krachtig „ja" te kennen, dat hij zijn ambt in de gemeente aanvaardde als geroepene van God en beloofde zijn gaven en krachten te zullen geven aan God en Zijn gemeente. Bij de inzegening zong de gemeente staande: Heft uwe handen naar omhoog (Gez. 198a).

De intrede-preek hield Ds. H. in de Ned. Hervormde kerk, naar aanleiding van Hand. 9 en 2 Cor. 5 vs. 10—21. Spreker wees op Paulus, die van een strijder tegen een strijder voor Jezus Christus werd. God kwam hem tegemoet, zodat de grote, de schriftgeleerde eenvoudig en kinderlijk vroeg: „Heere, wie zijt Gij?" Wij moeten evenals Paulus blind worden, totdat Gods licht ons leven beschijnt. Dan keren wij ons tot Gods Woord en worden in Christus een nieuw schepsel. God heeft ons dan in Christus met Zichzelf verzoend. Verzoening is: vergiffenis van zonden, gereinigd worden van alle ongerechtigheid, geleid worden door Hem. Dan vragen wij: „Heer, wat wilt Gij, dat ik doen zal?" en gaat Gods glimlach over ons leven. God verzoent ons met Zichzelf en heeft

ons de bediening der verzoening gegeven. Wij hebben slechts te luisteren en te geloven. God heeft mij gezonden met een boodschap van verzoening, aldus Ds. H.

Vertegenwoordigers van de verschillende kerkgenootschappen spraken woorden van welkom, evenals B. en W.

Des avonds werd een begroetingssamenkomst gehouden, waar alle verenigingen en gemeenten uit de omtrek zich op hun eigen manier aan den nieuwen predikant voorstelden. God gaf ons een rijk gezegende dag. Wij gaan vol moed hand in hand de toekomst tegemoet.

S. W. VIS.

AMSTERDAM

is teleurgesteld geworden in hare hoopvolle verwachtingen op een voorganger, maar zij legt deze dingen verder in handen van haar Heiland.

Ja! God geeft hier heerlijke kansen. Dat de gemeente door haar Oppersten Herder waardig gekeurd moge worden tot een lichtend licht en een zoutend zout, is haar innige bede.

Zondag 7/7 vond wederom een doopdienst plaats. Ds. Planting kon nog met blijdsehap deze handeling verrichten. Het onderwerp der prediking door br. J. Goezinne was: „Jezus zien, door den christen". Ook daartoe dient de doop. Een achttal leden van andere gemeenten waren met attestaties overgekomen.

Een grote schare vierde het gedachtenismaal des Heeren, waarbij de pasgedoopte en den leden van elders een hartelijk welkomstwoord ten deel viel.

W. V., Secr.

Mededelingen

WILT U EVEN OPLETTEN?

De laatste tijd ontvang ik gedurig verkeerd geadresseerde brieven, die pas na één of twee dagen zwervens arriveren.

K. Reiling, Cleas de Vrieselaan 69 B, Rotterdam-C.
Telefoon 36964 Postrekening 109502.

ADRESWIJZIGING.

Het adres van Ds. S. Zijlstra, vroeger Geerdinksweg 121, Hengelo (O.) is nu:

Frankrijkstr. 47, Eindhoven.

Van de Administratie

Wie kan ons helpen aan het juiste adres van Mej. Zw. Eisinga, laatst bekend adres De Waterlo, Emmeland N. O. P.

Advertentiën

Ons gezin werd heden verblijd door de geboorte van een dochtertje en zusje

Eije Edith.

De Heer zij geprezen.

A. H. Deelstra
A. Deelstra—Meijer.

Genk, 24 Juni 1946.

Met grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje en zusje

Grietje Hendrika.

H. J. Olijslager
A. Olijslager—Dijkhof
Aart Jan.

Hengelo (O.), 4 Juli 1946.
Jac. Catsstr. 45.

God, Die leven wekt, spaarde in moeilijke weken het leven van moeder en kind. Thans alles wel. Ons meisje werd 28 Mei geboren. Ze heet

Albertha Janneke.

We noemden haar naar twee beminden, die thans rusten in den Heer.

Familie W. Veenstra.

Foxhol, Juli 1946.
Baptiste Pastorie.

Met blijdschap en dankbaarheid geven wij kennis van de geboorte van een zoontje en broertje

Thomas Willem.

H. de Boer
A. de Boer—Bouma
Douwe
Sietsche Ymkje.

Heerenveen, 7 Juli 1946.
Dr. Eeltje Halbertsmastr. 24.

Heden behaagde het de Heere uit ons midden weg te nemen onze oudste Broeder

Geert Oosting

in de ouderdom van bijna 86 jaar.
Hij was een trouwe getuige van zijn Heiland. Dat wij hem straks bij Jezus mogen ontmoeten mag ons bemoedigen en de familie tot troost zijn.

De Baptiste Gemeente.

2e Exloërmond,
4 Juli 1946.

DRUKKERIJ BRANDENBURGH — WORKUM

JAARGANG 63 - Nr. 2802
VRIJDAG 19 JULI 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Waarom wij hopen

1 Petr. 1 : 3—12

Hoe diep de ellende was, waarin de discipelen door de dood des Heeren gestort waren, blijkt duidelijk uit de woorden van de Emmaüsgangers: Wij echter leefden in de hoop, dat Hij het was, die Israël verlossen zou. De volgelingen van Jezus waren gewoon ten einde raad, toen Hij zo plotseling en wreed naast hen werd weggerukt. Heel hun wereld stortte in. Ze begrepen er niets meer van. Zij begrepen Hem niet. Had Hij zich niet kunnen verzetten en dat met recht? En niet alleen met recht maar ook met macht. Was nu opeens de kracht van Hem geweken? En hoe had God dit kunnen gedogen? Wie was God eigenlijk? Immers moordenaars deelden de lakens uit. Het lag bij hen alles doorelkaar en er was geen lust en kracht over om de puinhopen der vroegere bouwwerken van geloof, hoop en liefde op te ruimen.

Toen was de Heer verschenen. Dezelfde, die met hen geleefd had; die Zich had overgegeven in de handen der mensen; over Wien men geschreeuwd had: Kruisig Hem; die inderdaad aan het Kruis gestorven was en daarna door vriendenhanden in een graf was gelegd. Hij was gekomen met dezelfde kalmte en rust, met heerlijkheid en in onverminderde liefde. Nooit werd sneller de nacht tot dag; nooit flitsten sneller de gedachten door mensenhoofden. Ze moesten zich de ogen uitwrijven en zich in de arm knijpen om er zeker van te zijn, dat ze niet droomden, doch dat alles echt gebeurde. Zij verrezen uit het stof; men kan wel zeggen, dat ze ook opstonden uit de dood. En dat is in de eerste plaats wel wat Petrus hier zegt: wij zijn wedergeboren door de opstanding van onzen Heere Jezus Christus.

Maar er staat nu veel meer. Er staat ook, dat het laatste woord aan God is en niet aan de mensen, zoals het toch waarlijk wel leek. Wie hadden het te zeggen? De tempel- en paleismachten. Zij regelden de geschiedenis. Zij lieten gevangen nemen en uit de weg ruimen. Zij vertrapten elke vorm van recht en menselijkheid, ofschoon zij hun daden hulden in het gewaad der vroomheid. Zij beschikten over leven en dood en men moest hun maar een beetje uit de weg gaan. Daartegen hielp geen ballen van vuisten noch de kreet van wanhoop, naar de hemel geslingerd. Doch de Heer verrees en schreed koninklijk aan alle machten en wachten voorbij, zegels van mensen verbrekend. Glorie is er, hemelse glorie. Het leven is mogelijk geworden. Het geweld, het onrecht, de haat triomfeert niet op aarde. Het lijkt zo, neen, het is zo — naar de mens gesproken. Maar dan spreekt Hij en in alle hoeken vluchten Zijn tegenstanders. Petrus jubelt het uit. Wij zijn door Gods barmhartigheid, door de opstanding van onzen Heere Jezus Christus, wedergeboren tot een levende hoop. Ik denk hier aan dat rijmpje, dat al eens eerder in ons weekblad een plaats vond en dat ge ook lezen kunt, wanneer ge in Rotterdam van het Maasstation naar de Goudsesingel wandelt. Ge passeert een hoge molen, staande aan de rand van waar eens het hart der stad lag. Aan die molen is een uithangbord bevestigd, waarop naar de stadzijde deze woorden geschilderd staan:

Door alle stormen onverstoord,
maalt deze molen rustig voort.
Aan God is immers 't laatste woord.
Vanouds de grutterij de Noord.

En dat is, wat de opstanding van onzen Heere Jezus ook wil zeggen; en dat is veel voor ons, levende in een wereld vol onrecht en haat.

Er is nog iets, dat ons hart kan verheugen. De opstanding van onzen Heer wijst ons de weg, waar niemand de weg weet. Aan het eind van ons leven staat de dood. Verder reikt de kennis niet. Geen onderzoekingen stoten aan die grens voorbij. We weten meer van de andere kant van de maan, dan van dat wat ons wedervaart, als het lichaam eindelijk bezwijkt. Alle gepeins voert ons tot aan de kloof, niet erover. Geen oog speurt ergens land. Maar hier is land. Hier steekt als het ware een landtong van de overkant onze bewogen zee in. Hier staat Iemand, die aan een kruis gestorven is en Wiens dood officieel geconstateerd is. Hij leeft. Hij heeft de linie des doods doorbroken en Hem volgen allen, die Hem tot hun Leidsman aannamen. Hij neemt het gordijn terzijde en laat een blik werpen in de zaligheid, die zij eenmaal erven zullen. Geen profeet noch engel heeft ooit kunnen schouwen wat den Zijnen bereid is. Tevergeefs vorsten en trachtten zij te ontdekken, wat bedekt was. Bedekt was het lot der zielen. Nu weten wij te spreken van de zaligheid der zielen. Dat zal zijn de doorgronding van alle geheimen, het kennen ten volle; dat zal zijn een volmaakt volbrengen van de wil Desgenen, Die alles regeert door het Woord Zijner macht; dat zal zijn een voortdurende vreugde aan het leven. Zeker, wij zullen de wonderen zien. Wij zullen Hem zien in Wien wij geloofd hebben. Er zal een eeuwigdurende ontvouwing zijn van Gods wijs-

heid, macht en liefde en het zal de aanleiding zijn tot een eeuwig lofgezang, dat volmaakter zal klinken dan het lied der engelen in de nacht van Jezus' geboorte, toen de aanvang der zaligheid nog, in doeken gewonden, in de kribbe lag.

Wij zetten de tocht voort. Met verdriet in het hart soms. Met een lichaam, dat ons plaagt. In een wereld, die ons kwetst. Met een geloof, dat veel weg heeft van een riet, dat in stroom en wind gesleurd wordt. Wij moeten verder. Aan de kim zien wij de contouren van de stad Gods. Nog slechts een weinig lijden, nog slechts een korte nacht. Ons wacht de eeuwige dag en wij zullen zien Hem en Zijne heiligen. Staande in de schare uit alle tong en taal, een schaar, die niemand tellen kan, zullen wij dan het lied zingen, het lied van het Lam.

HUIZINGA.

Hoe het was en ging in Stadskanaal

Onder dit opschriftje zal getracht worden de belangrijkste indrukken van ons Unie-leven, zoals dit zich opnieuw in onze vergaderingen te Stadskanaal heeft gedemonstreerd, samen te vatten en open te leggen voor heel medelevend en medewerkend Baptist Nederland. Want daar werd niet alleen Geschiedenis herdacht, maar vooral beleefd en meer dan eens is getuigd van het geloof, dat dit samenzijn een belofte voor de toekomst in zich bevatte.

Laat mij het verhaal voor u in orde mogen stellen.

Omtrent de voorbereidingen zal het goed zijn, u tenminste te wijzen op de Commissie-vergadering, die aan de algemene vergadering voorafging. De meeste werkzaamheden waren reeds in vroegere vergaderingen gedaan. De Commissie-leden hadden eerder al 3 dagen vergaderd. Dinsdag 9 Juli waren wij de gehele dag samen om nog eens zeer nauwkeurig en zorgvuldig de agenda te bestuderen en verdere lopende zaken te behandelen. De zaken gingen zeer vlot en wij mochten ons opnieuw verheugen over de prachtige samenwerking, waarvan het resultaat op onze algemene vergadering zichtbaar werd.

Dinsdagavond 9 Juli '46 waren om half acht reeds vele afgevaardigden samen in de kerk, die voor de gelegenheid van de herdenking eenvoudig, hoewel toch zeer smaakvol van een kleurrijke bloemenpracht was voorzien. Ds. Weenink begroette de aanwezigen op zijn geestige wijze en vertolkte de blijde gevoelens van de gemeente, de vergadering te mogen ontvangen en te doen delen in de feestvreugde van haar 100-jarige geschiedenis. Ondergetekende sprak namens de Unie de dank van alle gemeenten uit, in Stadskanaal te worden ontvangen, maar vooral door den Heer gezegend te mogen worden, met geloof, liefde en Heiligen Geest.

De toespraak van Dr. Petersen uit Kopenhagen, Denemarken, wil ik gaarne wat nader voor u opschrijven. Hij dankt zeer hartelijk voor de uitnodiging, om Denemarken te vertegenwoordigen. Daarnaast is hij de vertolker van de Baptisten in geheel Scandinavië en Polen. Zelfs is hij door het Baptisten Wereld Verbond gemachtigd, namens alle Baptisten der gehele wereld te spreken, hetgeen hij doet in de aanbieding van groeten en welgemeende wensen.

Als Deens Baptist weet hij zich gelukkig! Hij is de 2e Deense broeder in Holland in 100 jaar tijds. De eerste was Julius Köbner, die in 1845 op verzoek van Dr. J. E. Feisser in Gasselternijveen het eerste 7-tal doopte. In 1939 vierden de Deense Baptisten hun 100-jarig bestaan. In 1947 zal in de Köbner-kerk in Kopenhagen het Baptisten Wereld Congres worden gehouden, waartoe wij allen worden uitgenodigd.

Dr. Petersen wijst op het vele gemeenschappelijke van Deense en Nederlandse Baptisten. In de geschiedenis zijn vele trekken van overeenkomst: verachting, miskenning, zelfs vervolging van de kant van de Staatskerk, die in haar waan zich inbeeldt, het monopolie der waarheid te bezitten. Verder zijn er dezelfde omstandigheden en kansen. En tenslotte hebben we uw kinderen gemeenschappelijk. Het beste en dierbaarste hebt gij ons toevertrouwd. Van Ds. Doornkamp en Ds. en Mevr. Jansma en andere dames werden ons door Dr. P. groeten overgebracht. Een exemplaar van „De Kindervriend", die in Kopenhagen voor onze kinderen wordt gedrukt, werd ons getoond.

Met het woord uit Openb. 3 : 8 „Zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, en niemand kan die sluiten" werden wij gewezen op de geopende deuren van Denemarken en Nederland, vooral op de deur der zending.

Het openingswoord van den voorzitter der Unie-commissie, waarmede de vergadering der Unie werd geopend, hebt u in ons vorig nummer kunnen lezen.

De agenda werd ter hand genomen. De volgende mededelingen werden gedaan:

a Voor de radio is Donderdag 11 Juli een causerie van Ds. Reiling uitgezonden, die verband hield met de herdenking van het 100-jarig bestaan van het Baptisme in Nederland.

b Er is een persoonlijk schrijven bij Ds. Reiling binnengekomen van br. J. Janssen, leraar aan het Baptisten Seminarie in Hamburg. Hij deelde daarin mede, dat voor zover hij kan oordelen, de zaken bij de Baptisten in Duitsland goed staan. „Hoe groter de druk, hoe groter dankbaarheid". De Commissie zal een afvaardiging naar de Duitse Baptisten zenden om het contact op te nemen.

c De circulaire van Ds. Weenink, waarin het rapport van de commissie voor eigen theologische school, kon misverstand wekken. De bespreking hierover vindt na de voorstellen der Unie Commissie plaats.

d In verband met binnengekomen vragen over het Pensioenfonds, deelt de voorzitter mede, dat de ingestelde sub-commissie niet tijdig klaar was met haar rapport.

e De zaken voor de Rondvraag moeten vooraf ter kennis van den voorzitter worden gebracht.

f In verband met het tekort aan voorgangers worden de studenten H. Jut en J. Broertjes na voorafgaand gunstig advies der Commissie tot Opleiding beroepbaar gesteld.

De Jeugdraad der N.B.J.B. zond een schrijven, waarin de beste wensen voor ons Unie-werk. De jaarverslagen van den waarnemenden secr. en den tijdelijken administrateur worden goedgekeurd, nadat de vragen over het laatste verslag zijn beantwoord.

De presentie-lijst blijkt te zijn getekend door 130 afgevaardigden en 7 leden der Unie Commissie. De broeders van Staveren waren wegens autopech nog niet aanwezig.

Als leider dezer vergadering is door de stemming aangewezen Ds. Reiling. Als Commissieleden traden Ds. Huizinga van Leeuwarden en W. Modderman van Sneek af en gekozen werden Ds. Tijman van Utrecht en G. J. van Rekum van Amsterdam. De redactie van De Christen zal worden verzorgd door de predikanten Huizinga, Louw, Brandt en Hardenberg. De redactie van de pe-

riodieken „De Zaaier” en „De Kindervriend” werden wegens enkele candidatuur herkozen.

Op voorstel van de Unie Commissie werd besloten de motie voor de minimum-salariëring onzer voorgangers te aanvaarden, eveneens de kinderbijslagregeling goed te keuren. Verder werden 4 broeders, n.l. H. P. de Boer, G. Molenaar, Ph. Lindeman en J. van Dam als studenten aanvaard.

De Unie Commissie wordt gemachtigd een vaste kracht voor het administratieve werk te benoemen.

In de middagvergadering wordt het woord gevoerd door Dr. Petersen, waarin hij ons mededeelt, dat de Baptisten in Denemarken jaarlijks per lid f 7.— aan Uniebijdrage opbrengen. Zij hebben 6 vrijgestelde secretarissen voor het Unie-werk. Hun offer voor de zending maakt het mogelijk, 10 zendelingen in Afrika te onderhouden! In 1900 werd hun Seminarie opgericht. Hij meent, dat Nederland met 50.000 dollar geholpen zal kunnen worden door Amerika. Maar dan moeten we actief worden. Laten we onze kansen zien en aangrijpen!

De Unie zal toetreden tot de wereldbond van kerken. Desgevraagd, meent Dr. Petersen daartoe een gunstig advies te moeten geven.

Het voorstel van de Unie Commissie, om de broeders evangelisten na 5-jarige dienst in verband van en tot tevredenheid van de E.C.U. en na gunstig advies van de Commissie voor Opleiding als evangelist benoembaar te stellen, krijgt de instemming der vergadering.

In verband met het rondgezonden rapport der Seminariecommissie ontspint zich een gesprek, dat zeer verhelderend schijnt te werken. Op voorstel van de Unie Commissie wordt besloten, alleen conclusie 1a te aanvaarden. Deze luidt: de algemene vergadering geeft de Unie Commissie machtiging zo spoedig mogelijk tot de oprichting van een eigen theologische school over te gaan. Hierdoor ontvangt de Unie Commissie vrij mandaat. Voor tot uitvoering kan worden overgegaan, moet eerst een meer duidelijk beeld verkregen zijn.

Vervolgens komen de voorstellen der gemeenten aan bod.

Voorstel I van Amsterdam tot de benoeming van een sub-commissie, die trachten moet geschikte broeders te interesseren voor het voorgangerschap, wordt na bespreking ingetrokken, daar de afgevaardigden hun instemming betuigen met het prae-advies der Unie Comm., die dergelijke broeders gaarne de deur zal openen.

Voorstel II van Amsterdam was reeds bij de behandeling van de motie tot vaststelling van het minimumsalaris voor voorgangers verworpen.

De gemeente Harlingen neemt haar beide voorstellen terug, daar zij haar bedoelingen reeds zag uitgedrukt in de behandelde voorstellen der Unie Comm.

Eveneens wordt het voorstel van Heerenveen ingetrokken in verband met daartoe noodzakelijke wijziging in de statuten.

Stadskanaals motie vindt algehele (!) instemming der vergadering. Mijn geheelonthoudershart was zeer dankbaar, hoewel — het zij beleden! — ietwat kleingelovig. Het zij mij veroorloofd, hierbij mijn heel ernstig verzoek te mogen aantekenen: Gemeenten laat het ons diepe ernst zijn en laten alle Baptisten uit Christelijke liefde h e t g e b r u i k (hier staat g e bruik en niet m i s bruik!) van alcohol en alcoholhoudende dranken na laten!!

Uit de Rondvraag een enkel punt. Onze Unie-Radio-Commissie is weer zeer actief en dat niet zonder succes. U zult ongetwijfeld daarvan in ons weekblad kunnen lezen.

De Unie-begroting 1946/47 wordt door de vergadering aanvaard. Bij monde van den voorzitter Ds. Reiling wordt dank gebracht aan de gemeente Stadskanaal, aan br. E. de Haan voor zijn vele werk, dat de waarneming van secretariaat en administratie voor hem bracht, hetgeen hij met veel voortvarendheid en liefde deed. Ook br. P. de Boer wordt daarin betrokken, die de administratie destijds op zich nam wegens het niet terugkeren van br. H. Koning, doch die dit helaas wegens zijn ziekte weer moest overdragen. Aan de afgetreden Commissieleden wordt eveneens dank gebracht.

Zo kwam het einde van deze vergadering, die zeer geslaagd mag worden genoemd niet alleen door de voortreffelijke leiding van Ds. Reiling, die daarvoor onze dank zij gebracht, maar ook door de prachtige samenwerking, ja ik mag wel zeggen door de gespannen geloofsverwachting, die er te bespeuren viel. Er is meer dan ooit behoefte, alles te geven in de zaak van Gods heerlijk Koninkrijk!

Nog veel meer was er te doen in Stadskanaal. Daarvan wil ik u nog wat vertellen. Over de gemeenschappelijke maaltijd kan ik kort zijn, hoewel die heel lang duurde. Het meest viel te genieten van de gemeenschap, we hebben gepraat en gezongen, dat het een lieve lust was. We hoorden Dr. Petersen het eerste vers zingen van het Deens volkslied!

Pas om 9 uur waren we Woensdagavond weer samen als predikanten, evangelisten en studenten rondom Dr. Petersen, die ons heel belangrijke dingen mededeelde. Hij bracht onze broederlijke gemeenschap en ons ongedwongen verkeer een eresaluut. Uw voorgangers maken geen slecht figuur, gemeenten! Wij hebben met een ontvankelijkheid geluisterd naar zijn verhaal van de ellende en verschrikkingen, waarin vele Baptisten in Europa zich nog steeds bevinden, maar ook van de geweldige inspanningen, die andere Baptisten zich liefdevol opleggen tot daadwerkelijke hulpverlening. Een ontvankelijkheid, die ons tot geloofshelden oproept! Wanneer wij horen, wat door de Baptisten in andere landen gedaan wordt, dan worden wij beschaamd. Wij waarderen al het goede, wat hier in ons land gedaan werd, maar zijn opnieuw er van doordrongen, in welk een wereldwijd verband wij tot de arbeid in Gods Koninkrijk zijn geroepen. Laten we alle benepenheid en kleinzieligheid van ons werpen, laten we ons in volledige samenwerking vertonen in 's Heeren dienst. Een ondergaande wereld staat op 't spel.

Wij moeten de Zendingsarbeid in binnen- en buitenland op een waarlijk grootse wijze leren aanpakken. Daarvoor is geloof nodig! Wij moeten binnenkort een Opleidingsschool hebben voor onze werkers, opdat we een groot aantal predikanten, evangelisten, zendelingen, jeugdleiders en nog veel meer andere werkers kunnen uitzenden. Laten we geloven, dat God ons mensen, jonge mannen en jonge vrouwen, geld, kerken, gebouwen en nog veel meer zal willen toevertrouwen! Laten we tonen, dat wij dit waardig zijn. Dat Gods Geest ons allen activere!

Donderdag 11 Juli '46 was het een glorie-dag in Stadskanaal. Om half 10 werd in een overvolle kerk de feestelijke herdenking van het 100-jarig bestaan der Gemeente ingeleid met een dienst onder leiding van haar voorganger Ds. Weenink. In een uitgave van de gemeente voor deze gelegenheid was het programma van deze dienst opgenomen. Al met al een zeer indrukwekkende dienst. In een eenvoudige, maar zinvolle liturgie werd de dankbaarheid van de gemeenten in ons vaderland vertolkt, die allen de innerlijke verbondenheid hebben erkend. 't Was toch het feest van álle Nederlandse Baptisten.

Over deze dienst wil ik kort zijn. De gedachtenisrede van Ds. Weenink zult u in dit nummer kunnen lezen. Dr. Petersen, die de dienst vanwege zijn terugkeer naar Denemarken gedeeltelijk nog kon bijwonen, sprak de ge-

meente en alle Baptisten daarmede nogmaals toe en herinnerde aan het woord van den Heiland: „Zie, Ik ben met u al de dagen uws levens". Als een zeer aangrijpend ogenblik werd het door allen aangevoeld, toen onze bijna 100-jarige br. J. Reiling Sr. zich uitsprak. Met een verbazingwekkende frisheid van lichaam en geest voor een 100-jarige, getuigde onze broeder van de liefde en de geest der ouden. Hij wekte alle Baptisten op, van ganser harte in diezelfde geest en liefde het werk der ouden voort te zetten.

Deze gezegende dienst werd met een Avondmaalsviering besloten, waarbij de tafel mede bediend werd door een viertal voorgangers, die uit de gemeente Stadskanaal zijn voortgekomen.

In een middagsamenkomst werd de receptie gehouden. Het woord werd gevoerd door den heer Salomons, waarnemend burgemeester van Gasselte, de burgemeester van Wildervank zond bericht, tot zijn grote spijt te zijn verhinderd.

Ds. K. Reiling sprak het woord namens de Unie, waarbij hij wees op de centrale plaats van de gemeente Stadskanaal in het Baptisme in Nederland. De gemeente heeft een rijk aandeel in de arbeid. Vele voorgangers zijn uit haar voortgekomen. Voor Ds. en Mevr. Weenink is deze dag eveneens een grote feestdag, evenzeer voor ons allen. Spr. herinnert aan een uitdrukking uit de herdenkingsrede van Ds. Weenink, n.l. de „uitgroei tot bourgeoisie". Wij mogen niet verburgelijken, moeten „arbeiders" zijn! Laten we dit gevaar intijds onderkennen, opdat we er niet in vervallen. Er mag gezegd, dat onze beweging nog jong en fris is, niet verstard in vormen. Het wezen van Godsdienst is niet verloren gegaan. „Zijne getuigen te zijn" zij ons ideaal.

Namens de Baptisten Jeugdbeweging in Nederland sprak Ds. Huizinga. Als voorzitter der Jeugd, die sinds kort Ds. Weenink was opgevolgd, zeide hij, dat het nageslacht dankbaar was voor de leiding van het voorgeslacht. Moge God ook ons leiden.

De Baptisten Vrouwen Beweging bracht bij monde van Mevr. Boiten—Attema haar beste wensen voor Stadskanaal over. Ook „Tabitha" was vertegenwoordigd door Zr. Alie Daniëls, die namens dit werk en haar zusters feliciteerde.

Zendelinge Reiling vertegenwoordigde de Baptisten Zending te Londen en verheugde zich zeer, bij dit feest aanwezig te mogen zijn. Zij vertelde van het hartelijk medeleven van de Baptisten in de Congo.

De Veenkoloniale Bond had zijn voorzitter Ds. Hekhuis gezonden, die van de grote zegeningen sprak, die vanuit Stadskanaal de omliggende gemeenten kwamen verrijken. Ondergetekende mocht dit zeggen van de gemeenten in de Drentse venen, waar onder de invloed van Stadskanaal veel is tot stand gebracht.

Ds. de Zeeuw sprak namens de Doopsgezinden uit ons vaderland, uit de noordelijke provinciën meer bijzonder en zeer bijzonder namens de plaatselijke Doopsgezinde gemeente. Afgevaardigden van de Herv. Kerk bleken niet aanwezig te zijn. De Gereformeerde Kerkeraad kon — zo ze voorgaf — principiëel niet aanwezig zijn vanwege zijn droefheid over de kerkelijke gescheidenheid. Voorwaar een verheugend verschijnsel! Beter begrip voor de kerk van Christus toonden de broeders der vrijgemaakte Ger. kerk, die bij monde van den Heer van Dijken heus niet verdoezelde, dat er grote verschillen zijn, maar dat de eenheid in Christus altijd nog groter is.

Ds. Visser Jr. bracht als secretaris de gelukwensen der Broederschap van Baptisten predikanten en de heer Jut die van de juist geformeerde Broederschap van Baptisten studenten.

Een dankwoord door den voorganger der jubilerende gemeente vormde het besluit van deze samenkomst.

Als slot van de herdenking werd des avonds om 8 uur het lekenspel „Dr. Johannes Elias Feisser" opgevoerd. De schrijver, de heer Joh. v. d. Baaren, speelde de rol van Dr. Feisser voortreffelijk, evenals Mevr. Speelman—Kruit die van Dr. Feisser's vrouw. In een 5-tal tonelen wordt

---

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

HANDELINGEN DER APOSTELEN.

XXII.

Hoofdstuk 12 : 1—23.

De strijd van Herodus tegen de gemeente.

TER ORIËNTERING. Christus beschermd Zijn werk. De gemeente, aanvankelijk geduld, kreeg de vijandschap der Joden te verduren. Dat bewoog der Joden koning, Herodes, ook partij tegen de gemeente van Christus te kiezen. Hij doet dat echter tot eigen schade: God richt hem. — Moge het al niet zo, op deze wijze openbaar worden: wanneer een Overheid zich tegen de christenen keert, doet zij dat tot schade van eigen volk. „Die Mij haten hebben den dood lief". Door het gebed stelt de gemeente zich in veiligheid.

I. Jacobus gedood, Petrus gevangen gezet. Vers 1—5.

„Sommigen". Jacobus wordt met name genoemd. Jac. wordt aangeduid als de broeder van Johannes. Er waren er meer van die naam. Jac. kreeg gemeenschap aan de beker, die zijn Meester dronk. Vergel. Mark 10 : 38 en 39. De Herodes van deze geschiedenis was een kleinzoon van den bekenden Herodes den Grote. Hij heette Herodes Agrippa I. Hij toonde grote belangstelling voor de Joodse godsdienst en leefde naar de Joodse voorschriften, waardoor hij de gunst der farize'sche partij won. — Hij zocht deze te bevestigen door vooraanstaande mannen, die predikten dat Jezus de Christus was, te mishandelen. Toen hij merkte, dat dat den Joden voldoening schonk, greep hij den meest invloedrijkste onder de Apostelen. — Merk wel, hoe de gemeente er op reageert: er ontstaat geen revolutie, maar er wordt bidstond gehouden. Eigenlijk: er werd intensief gebeden.

II. De bevrijding van Petrus. Vers 6—19.

Na het Paasfeest zou Petrus voor de ogen van het volk het lot van Jacobus ondergaan. D.w.z. als het eigenlijke feest of de feesthandelingen voorbij waren — niet als de mensen weggetrokken waren. — Vers 6: Petrus weet zich in de hand van zijn Heiland. Vers 8: Petrus wordt behandeld als een slaapdronken kind. Hij kan niets doen dan op aanwijzing, want hij verstaat de situatie niet. Vers 10: God doet voor ons wat we zelf niet kunnen doen — niet meer. Vers 12: „velen", het was een groot huis. De familie was welgesteld. Vergel. voorpoort in vers 13 met 10 : 18. We merken het ook aan de slavin, die de deurhoedster was. Ze was vermoedelijk ook een christin.

getracht de zielestrijd van Dr. F. uit te beelden, deze strijder voor de waarheid en zuiverheid der gemeente. Zeker een uiterst moeilijk onderwerp voor een lekenspel. Toch mogen we aannemen, dat auteur en spelers daarin zijn geslaagd, zij het ook niet volkomen.

Het laatste toneel, dat de stichting der gemeente voorstelde, stelde teleur; 't verliep in vergelijking met het haast dramatische van het voorafgaande te nuchter. Nu is het bijkans onmogelijk Köbner te creëren, wanneer men hem niet voldoende kent. Köbner, de zoon van een opperrabijn, was zeer kunstzinnig. Zijn liederen, verhalen en toneelstukken getuigen daarvan. Zijn preken waren meesterwerken. Toch gaf het spel een aardige indruk.. En dat is heel wat!

Onze grote waardering zij hier uitgesproken aan allen, die hun beste krachten gaven voor het spel.

Zo eindigt dan ons bericht van Stadskanaal.

Hoe het was in Stadskanaal?

Hoe het ging in Stadskanaal?

Wij waren daar samen met den Heer! Dat het blijke, dat we Hem hebben gezien!

E.-E.veen, 12 Juli 1946. H. BAKKER.

GEMEENTE-BERICHTEN

EINDHOVEN.

Het was Zondag 30 Juni een ware feestdag voor de gemeente. We waren allen ten zeerste verblijd nu God ons voor het eerst in de geschiedenis van het Baptisme te Eindhoven een herder en leraar schonk in de persoon van Ds. Zijlstra. Toen de bevestigingsdienst, die onder leiding stond van Ds. Hornstra van Treebeek, des morgens aanving, was ons feestelijk versierde kerkgebouw tot de laatste plaats bezet. Ds. Hornstra las een gedeelte uit Hand. 8 de verzen 1 t/m 8. Als tekst ter overdenking koos hij het 5de vers met deze woorden: „En predikte hun Christus". In het kort werden de nieuwe voorganger en gemeente bepaald bij drie punten uit de prediking, n.l.: ten 1e: de verantwoordelijke prediking; ten 2e: de rijke prediking; en ten 3e: de ontdekkende prediking.

Spreker sprak o.m. de wens uit dat Ds. Zijlstra gelijk eens Filippus, uit zou gaan om Christus te prediken in de gemeente en daarbuiten, opdat de zondaar vrede moge vinden aan de voet van het kruis. Het was een zeer goede morgenure. Met grote aandacht werd deze ernstige prediking beluisterd. Na de predikatie werden aan de kerkeraad, gemeente en Ds. Zijlstra de gebruikelijke vragen gesteld, welke allen met een duidelijk „ja" werden beantwoord. Zeer plechtig en ontroerend hierop was het ogenblik, toen Ds. Zijlstra en br. ouderling de Jonge tezamen hand in hand neerknielden en Ds. Hornstra in het gebed den nieuwen voorganger aan de gemeente verbond. De gemeente zong staande: „Dat 's Heeren zegen op u daal".

's Middags om 2 uur was de Chr. Ger. kerk, die voor deze gelegenheid belangeloos was afgestaan, weer geheel bezet om de intredepreek van Ds. Zijlstra te beluisteren. Onze voorganger las 1 Joh. 1 vers 1—14. Spreker had als uitganspunt zijner prediking gekozen de verzen 6 en 7 uit 1 Joh. 1 n.l. deze woorden: „Daar was een mens van God gezonden, wiens naam was Johannes; deze kwam tot een getuigenis, om van het licht te getuigen, opdat zij allen door hem geloven zouden". Ds. Zijlstra geloofde als een gezant van Christus' wege naar Eindhoven te zijn gezonden om van dat waarachtige licht te getuigen. Eindhoven wordt in den lande genoemd als de lichtstad vanwege de fabricage en export onzer gloeilampen, doch aangaande het Evangelie leeft zij in een grote duisternis, aldus spreker. Jezus Christus is het eeuwige en waarachtige Licht. Het is mijn hartewens om verloren zondaren te brengen aan de voet van het kruis. Spreker zegt dat hij het licht niet is, doch steeds weer wil getuigen van

---

„Zijn engel", naar de joodse opvatting, dat ieder mens zijn beschermengel bij zich heeft. Overigens zoeke men in deze, in verwarring gesproken woorden, niets bizonders. Men leide er zeker geen leerstelling a.g. beschermengelen uit af. Vers 17, deze Jacobus was een broeder des Heeren en had de leiding der gemeente te Jeruzalem. Vergel. Gal. 1 : 19 en Mark 6 : 3. De broeders: in het huis van Maria was maar een klein gedeelte der gemeente aanwezig. Petrus reisde vermoedelijk naar een plaats, die lag buiten het gebied van Herodes Agrippa. Vers 18 en 19. De schildwachten, die de bevrijding van Petrus niet hadden kunnen verhinderen, werden door Herodes zwaar gestraft. Zelf vertrok hij om spot en schimp te ontgaan, uit Jeruzulem.

III. De dood van Herodes Agrippa. Vers 20—23.

Herodes was van plan de steden Tyrus en Sidon in hun belangen te treffen. Hij wilde blijkbaar hun handel lam leggen. Misschien waren er grensconflicten in het spel. De kooplui dier handelssteden waren echter gewoon met geld te vechten. Vers 20, — dat betekent dat „voor zich te winnen" Door diens voorspraak kregen zij het klaar, dat Herodes hen in verhoor wou ontvangen. Uit vers 21 blijkt dat de koning hen officieel wilde toespreken. Daarom dat koninklijke kleed. Heidense vleiers noemden hem „god". Inplaats van deze goddeloosheid verontwaardigd van de hand te wijzen, behaagde ze hem en steunend en klagend — zegt Josefus — daalde hij de trappen af en liet zich naar zijn paleis dragen. Vijf dagen later stierf hij onder ondragelijke pijnen. — Met deze man hadden de Joden nu tegen de christenen gemene zaak gemaakt.

VRAGEN:

1. Waarom is het verkeerd, dat de Overheid zich bemoeit met godsdienstzaken? 2. Welke kerk is van oordeel, dat de Overheid de bevelen der kerk in godsdienstzaken moet uitvoeren? 3. Wat merken we hier over het houden van afzonderlijke bidstonden? 4. In welke punten kunt ge in Petrus' bevrijding een beeld zien van de verlossing van den zondaar? 5. Waarom is het waarschijnlijk, dat Rhode een christin was? 6. Waarom ging Petrus niet terug naar Jeruzalem maar trok hij naar een andere plaats? 7. Hoe konden de heidense toehoorders van Herodes hem zo gemakkelijk als god vereren? 8 Waarom hebben we in Herodes' dood een strafgericht te zien?

L.

Naast de vroeger reeds genoemde bronnen raadplege men: Dr W. Lodder, Historische Nevenfiguren uit het Nieuwe Testament.

het waarachtige licht n.l. Jezus Christus onzen Heer. Ds. Zijlstra besloot deze krachtige intredepredikatie met de wens, dat God de arbeid in Eindhoven mag zegenen, tot eer van Zijn naam en redding van het verloorne.

Namens de kerkeraad en gemeente sprak Br. Knecht den nieuwen voorganger toe. Als afgevaardigden van de Ned. Herv. kerk, het Diaconessen-ziekenhuis en de Belgische Evangelische Zending spraken achtereenvolgens Ouderling Landa, Zuster Eleinod en leraar J. Knecht Sr. Schriftelijke gelukwensen waren binnengekomen van B. en W. van Eindhoven, Ger. kerk, Ger. kerk artikel 31, Chr. Ger. kerk en Vrij Evang. Vriendenkring en de Commissie der Unie. Ds. Zijlstra dankte de afgevaardigden afzonderlijk voor de goede en hartelijke woorden tot hem gericht en sprak hierna de zegenbede over deze middag uit.

's Avonds om 7 uur waren we voor de derde maal bijeen voor de begroetingssamenkomst. Alle verenigingen werkten aan het programma van deze avond, die onder goede leiding van Ds. Hornstra stond, mee. Namens de gemeente sprak br. ouderling de Jonge een welkomstwoord tot den nieuwen voorganger, onder aanbieding van een boek en een bloemenmand aan Mevr. Zijlstra. Het zangkoor zong een mooi welkomslied. Ook namens alle verenigingen spraken afgevaardigden onder aanbieding van bloemen. De gemeenten te Hengelo, Den Haag (O), Treebeek en Arnhem brachten bij monde van den afgevaardigde, hun hartelijke gelukwensen over. Ds. Hornstra sprak als collega een hartelijk woord tot onzen voorganger. Ook de boeders Knecht Sr. en Fijn Sr. spraken nog een enkel woord tot voorganger en gemeente. Schriftelijke felicitaties waren binnengekomen van de gemeenten te Den Haag (C), Utrecht en Amsterdam, alsmede van de tijdelijk dienende broeders der gemeente: W. de Jong, M. N. Looije en Fr. Hofhuis. Aan het slot van deze goede avond kreeg Ds. Zijlstra nog gelegenheid een enkel woord tot zijn nieuwe gemeente te richten. Allereerst bracht hij dank aan Ds. Hornstra, die zo bereidwillig was gevonden deze dag tot ons over te komen om de leiding van de diensten op zich te nemen. Ook de gemeente werd hartelijk dank gebracht voor de wijze, waarop hij en zijn vrouw op zo 'n feestelijke wijze in de gemeente waren begroet. Zeer dankbaar gingen we 's avonds huiswaarts, nadat Br. Knecht Jr. met dankgebed had gesloten, en we staande hadden gezongen: „'k Wil U o God mijn dank betalen".

Moge God de arbeid der gemeente te Eindhoven met haar nieuwen voorganger rijkelijk zegenen. Een groot arbeidsveld moet bewerkt worden, de moeilijkheden kunnen vele zijn, doch we vertrouwen, dat de God des hemels het ons zal doen gelukken. Gemeenten in ons vaderland, gedenkt de arbeid in het donkere Zuiden des lands in uwe gebeden.

Namens de gemeente, met hart. br.gr.,

H. DE JONGE, waarn. scriba.

LEEUWARDEN.

De maand Juni staat met gouden letters in onze annalen vermeld. De eerste Zondag van deze maand hadden wij het voorrecht dat vijf zielen op hunne goede belijdenis des geloofs door de doop de gemeente werden binnengeleid. Het was voor de gemeente en haar voorganger br. Ds. A. A. Hardenberg, die toen nog haar voorganger was, een rijkgezegende dag en toen wij ons dan ook aan het einde der diensten om de tafel des Heeren schikten en onze nieuwe leden een hartelijk welkom in de strijd des levens bij monde van een onzer broeder ouderlingen toeriepen, gevoelden wij onze diepe verantwoordelijkheid voor de ons toevertrouwde zielen. Verkwikt en gesterkt naar de ziel gingen wij dankbaar huiswaarts.

Zondag 16 Juni was de dag aangebroken, dat onze br. voorganger Ds. A. A. Hardenberg na een diensttijd van 4 jaren afscheid nam van onze gemeente om de arbeid in Hengelo (O.) voort te zetten. De afscheidspredikatie werd gehouden n. a. v. 2 Cor. 13 : 13, hoofdzakelijk stilstaande bij de apostolische zegen, daarna een persoonlijk woord aan de gemeente en vervolgens een algemene beschouwing en terugblik in 't verleden.

Verschillende afgevaardigden der diverse richtingen in onze plaats spraken een goed woord tot haar scheidenden voorganger en tot de gemeente.

's Middags hadden wij een intiem samenzijn in de gemeente met de broeders afgevaardigden onzer zustergemeenten t.w. uit Noordbergum, Zandbulten, Heerenveen, Sneek, Harlingen en de verenigingen. Het was een afscheid, waarin met grote waardering en diepe erkentelijkheid gesproken werd over de gedane arbeid en wij wensen br. en zr. Hardenberg Gods onmisbare zegen toe in hun nieuwe standplaats.

30 Juni 1946. Zo was dan de dag aangebroken, dat de gemeente na slechts één Zondag vacant te zijn geweest, haar nieuwen voorganger br. Ds. F. E. Huizinga mocht begroeten en binnenleiden in haar midden, om opnieuw weer samen te werken tot eer van God en tot heil der gemeente. Br. Ds. J. Louw was die dag tot ons overgekomen en heeft onzen broeder voorganger tot de dienst ingeleid, naar aanleiding van een predikatie over Rom. 10 vs. 15; vervolgens werden vragen aan gemeente en voorganger gesteld, die hetzij door opstaan of bij monde met een duidelijk ja werden beantwoord. Hier werd weer een verbintenis gelegd, waarover wij allen Gods onmisbare zegen afsmeken. 's Middags kwamen wij opnieuw samen en onze br. voorganger heeft naar aanleiding van de schone gelijkenis van den zaaier op de hem eigene en kernachtige wijze het zaad des Evangelies gezaaid en zo zijn intrede in de gemeente gedaan, het fundament leggende voor verdere arbeid in de gemeente.

Verschillende brs. afgevaardigden legden een goed woord in de vergadering neer en brachten hunne felicitaties over. Hier zij nog vermeld, dat alle diensten zowel bij afscheid, inleiding als bij intrede door een grote schare luisteraars werden bijgewoond.

Geliefden in den Heer, stelle de Heer ons allen in de gemeente en daarbuiten tot rijken zegen.

De uwe in Christus,

H. FENNEMA.

Ingezonden.

Oproep om hulp.

Onder de zegen van God vindt de arbeid in de Gemeente te Arnhem weer geregelde voortgang. Ds. Hooghwinkel, bezield met een grote ijver, wil met al z'n gaven en krachten niets liever dan Christus' dienaar zijn in het midden der Gemeente. Nu hijzelf deze zwaar beproefde Gemeente mag dienen en van zeer nabij kennis maakt met allerlei noodtoestanden, is het hem een raadsel, dat hij destijds met zovele anderen niet heeft gereageerd op een aangekondigde steunactie vanwege de Unie voor

door oorlogshandelingen getroffen Gemeenten en haar leden. Dat was in Augustus 1945. En nu is het Juli 1946. De eerste noden zijn zo goed en zo kwaad als het ging gelenigd. Doch wie zich de moeite getroost om kennis te nemen van de werkelijke toestand van vandaag, die weet dat in velerlei noden nog niet voorzien is. En daarom verzoek ik u allen, die dit leest, van wie velen toch verantwoordelijkheid dragen in onze Gemeenten, goede nota te nemen van het volgende: 1 Onze Gemeente in Arnhem kan slechts 25 stoelen haar eigendom noemen. Tot dusver, d.w.z. in de korte tijd, dat de Gemeente na de vrede weer haar diensten houdt, had ze de beschikking over geleende stoelen, waarvan een groot deel weer is opgevraagd, omdat deze stoelen beslist elders nodig zijn. De Gemeente vraagt 100 stoelen. Welke Gemeenten of particulieren kunnen helpen?

2 De Gemeente in Arnhem heeft geen avondmaalsstel meer. Ze gebruikt thans bij de avondmaalsviering één grote en een heel kleine beker. Wie weet raad en stelt een vriendelijke daad?

3 Arnhem heeft geen doopkleden meer. Natuurlijk ook geen doopbroek, maar die zijn in ons land niet te krijgen. Zouden vier Gemeenten niet elk één doopkleed kunnen afstaan? De eerste dopelingen hebben zich al gemeld. En meerderen zullen volgen.

4 Hoe komt Arnhem aan stof voor kleedkamertjes? Men heeft bij de laatste doopdienst gebruik moeten maken van enkele dunne wollen Canadese dekens. Dat gáát — inderdaad. Maar ideaal is het niet.

Zij, die deze oproep lezen en kunnen helpen, gelieven zich met br. E. Moerke, Amsterdamscheweg 204, of met Ds. H. D. Hooghwinkel, Da Costastr. 7 in verbinding te stellen.

Wie spoedig helpt, helpt dubbel.

d. H.

Van de redactietafel

Wij zullen de artikelen van Ds. L. de Haan wel missen in ons weekblad. Vele jaren achtereen heeft hij met grote getrouwheid medegewerkt aan De Christen, waarvan enige jaren ook als eindredacteur. Hij heeft gemeend ons verder alleen deze weg te moeten laten trekken, maar wij denken hem toch nog wel eens in ons gezelschap te zien terugkeren. Zijn bijdragen zijn door velen met graagte gelezen en dat verwondert ons niet, want daarachter klopte een hart, dat het Uniewerk liefhad. Wij moeten hier eigenlijk zeggen: dat den Heer liefhad. En daarom de gemeenschap, onze gemeenschap.

Als eindredacteur bewaren wij de aangenaamste herinneringen aan zijn medewerking. Hij liet ons nooit in de steek. Wanneer er soms geen tijd meer was de kopy aan ons te zenden, dan ging het naar den drukker, en wij kregen bericht, dat het daar heenging en hoeveel er was. Wat dat zeggen wil weet ieder, die elke week er voor moet zorgen, dat de pagina's gevuld worden. Wij danken br. de Haan hartelijk voor de in alle opzichten betrouwbare medewerking, waardoor hij aller weg en onze taak verlichtte.

Br. Bakker, die verleden jaar aan onze staf werd toegevoegd, weet, dat wij zijn artikelen zeer gewaardeerd zouden hebben, als hij ze maar geschreven had. Van week tot week hoopten wij iets van zijn hand te mogen ontvangen want wij weten, dat hij over alles beschikt, wat hem tot een prachtige medewerker gemaakt zou hebben. Wij hebben allen het gevoel, dat hij ons nog iets schuldig is en al verlaat hij nu ook weer onze redactie, zo verzekeren wij hem, dat we nog altijd op een serie artikelen van hem rekenen en hij moge ons niet voor immer teleurstellen.

Deze opengevallen plaatsen zijn inmiddels weer bezet. De brs. Brandt en Hardenberg, voorgangers der gemeenten te R'dam—Zuid en Hengelo, zullen spoedig ons weekblad verrijken met de vruchten van hun geest en wij zien allen met grote verwachting uit naar wat ze ons zullen aanbieden.

* * *

Wie van onze lezers(essen) kan mij die exemplaren van De Christen toezenden, waarin iets over Denemarken voorkomt? Vooral die, waarin van de kindertransporten sprake is, zijn hartelijk welkom. Ik vraag ze ten behoeve van Deense relaties en wie zou den Denen niet deze dienst willen bewijzen? Ziet u direct even de krantenhanger of/en -bak na en verzend ze onmiddellijk; anders blijft het er weer bij.

* * *

Het is gemakkelijk sommige telefoonnummers te weten. Noteert u de volgende maar: Ds. J. Louw 21538 Groningen; Ds. K. Reiling 36964 Rotterdam; Ds. J. W. Weenink 188 Stadskanaal; E. de Haan 2195 Heerenveen; W. Modderman 2077 Sneek; Ds. F. E. Huizinga 5380 Leeuwarden.

E.-R.

P.S. Wij hadden er op gerekend in dit nummer de Gedachtenisrede ter gelegenheid van het Eeuwfeest, gehouden door Ds. J. W. Weenink te Stadskanaal te kunnen opnemen. Daar de kopy nog niet in ons bezit is, zullen wij allen geduld moeten hebben tot de volgende week.

Trekkers naar Hengelo (Ov.)

Per circulaire zal jullie door den secretaris onzer beweging wel duidelijk gemaakt zijn, wat jullie allemaal moeten meenemen naar de stad der conferentie. Mag ik, gedreven door de zorg voor u en onze gastvrouwen nog eens de nadruk leggen op de wenselijkheid (noodzakelijkheid) toch vooral geen bonnen te vergeten. Een grote dienst zouden we Hengelo kunnen bewijzen door rechtstreeks aardappelen te importeren, maar als dat niet gaat, laten we dan trachten rantsoenbonnen voor aardappelen machtig te worden. Gewone bonnen worden in de noordelijke provincies niet aangewezen daarom vermelden we deze soort. Hengelo spant zich in op een wijze, waarvoor geen woorden te vinden zijn — wij willen bewijzen, dat we het buitengewoon op prijs stellen. Laat er niets aan mankeren jongelui! Tot ziens, zo de Heer wil. Hij geve ons een heerlijke conferentie. Ik ben ervan verzekerd, dat ge een korte bidstond zult houden op de Zondagavond, die voorafgaat aan ons groot feest.

HUIZINGA.

P.S. Zojuist door Hengelo opgebeld en verzocht jullie te verzoeken liever boter en suiker mee te nemen dan de bonnen daarvoor. Die niet al te achterlijk is begrijpt wel waarom, vooral als je weet, dat sommigen hun huis vol krijgen als een tramwagen. Verder deelde de onzichtbare broeder mee, dat de programma's op ons wachten en dat je je zult verplichten dit historisch document voor de prijs van twee

zinken dubbeltjes te kopen. Daar staat alles in wat je nu nog niet weet. En dat is veel. Ten slotte: men neme Lofzangen en Gebeden mee — voor tweeërlei goede uitleg vatbaar —, Joh. de Heer en Blijde Geluiden.

NAT. CONFERENTIE. Deelnemers uit de Noordelijke provinciën waar door de distributiedienst geen aardappelbonnen worden uitgereikt *moeten* inplaats daarvan *elk* hun stamkaart meenemen en via den leider van hun groep direct na aankomst inleveren bij de regelingscommissie te Hengelo. Daarop kunnen dan de nodige aardappelbonnen worden verkregen. *Vergeet dus de stamkaart niet!*

BROERTJES.

Mededelingen

ADRESWIJZIGING.

Na 20 Juli is het adres van br. J. Broertjes, eertijds student te Groningen en nu beroepbaar gesteld:

Schotweg 92, Apeldoorn.

OPROEP.

Welke broeder (of zuster) komt wel eens in Duitsland, liefst Hannover, of wie kan mij helpen aan een adres van zo iemand? Hij (zij) gelieve zich zo spoedig mogelijk met ondergetekende in verbinding te stellen. Bij voorbaat hartelijk dank.

H. LEENSTRA, Ouderl.-secr.
Workum.

LEKESPEL JOHANNES ELIAS FEISSER.

Verschillende bezoekers van de Unie-vergadering hebben mij gevraagd om een exemplaar te mogen ontvangen van het lekespel, dat werd opgevoerd ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan der gemeente te Stadskanaal. Men wenst dit stuk ook in eigen gemeente op te voeren. Het beste lijkt mij, dat voor een eenvoudige, gedrukte uitgave wordt gezorgd, die voor een lage prijs beschikbaar wordt gesteld.

Wil iedere gemeente, die belang stelt in een opvoering van dit spel in de komende winter, mij dit opgeven vóór 1 Augustus a.s.? Ik zal dan kunnen nagaan of een voldoende aantal kan worden gedrukt voor een oplage, die niet te duur in prijs komt.

Na ontvangst van al deze opgaven hoop ik nader op deze aangelegenheid terug te komen.

JOH. VAN DER BAAREN.
G 134, Stadskanaal.

Advertentiën

Met grote blijdschap en dankbaarheid geven we kennis van de geboorte van ons zoontje en broertje

Hans

G. Vegter
H. Vegter—ter Braak
Geeky.

Groningen, 8 Juli 1946.
Tuinbouwstraat 44.

Zo de Heer wil, hopen onze geliefde Ouders

K. Blom

en

M. Blom—Auitriit

de 3e Aug. a.s. hun 25-jarige echtvereniging te herdenken. Dat zij nog lang voor elkander en voor ons gespaard mogen blijven is de wens van hunne dankbare kinderen
Antoon; Flora—Jan; Eduend; Annie.

Amsterdam, Pieter v. d. Doesstr. 60.

Ondertrouwd:

Trouwel Pieter Holm

en

FlorentineMaria Blom

Huwelijksvoltrekking D. V. 3 Augs. a.s. te Amsterdam. Huwelijksinzegening n.m. 3.30 uur in de Baptiste Kerk, Kerkstr. 204 te A'dam.

Amsterdam, Juli 1946.
Lod. Tripstr. 14 I.
P. v. d. Doesstr. 60.
Thuis Zondag 28 Juli van 3—5 uur Lod. Tripstr. 14 I.

Toekomstig adres: Pieter v. d. Doesstr. 58 III.

Wij betuigen gaarne onze hartelijke dank voor al de bewijzen van deelneming, ondervonden vóór, tijdens en na het overlijden van onze geliefde Zuster, Schoonzuster en Tante

Hillechiena Dethmers.

Namens de familie,
J. W. Weenink
F. Weenink—Dethmers.

Stadskanaal, Juli 1946.

---

25 jaar geleden op 22 Juli traden onze ouders

C. Mostert

en

H. C. Mostert—Barendregt

in het huwelijk
1921 — 1946
Met dank aan God herdenken wij deze periode.

Piet,
Kees,
Guus,
Maaike.

Den Haag,
Delftschelaan 145.

Jeugdkampen
in tenten te
KOOTWIJK

1 van 27 Juli t.e.m. 3 Aug. a.s.
2 van 3 t.e.m. 10 Aug. a.s.
3 van 10 t.e.m. 17 Aug. a.s.
4 van 17 t.e.m. 24 Aug. a.s.

Vooral de laatste twee weken kunnen nog een 20 à 30 deelnemers per kampweek opnemen. Kampkosten f 16.— per week.
Leiding elk kamp: staf met predikant en studenten. Aanmelden bij L. Siesling, Billitonstr. 80, Groningen.
L. Siesling is administrateur van de L.K.C. (landelijke kamp commissie) van de N.B.J.B. (Nederl. Baptiste Jeugd Beweging).
Elk kamp heeft 40 a 50 deelnemers

JAARGANG 63 - Nr. 2803
VRIJDAG 26 JULI 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Eeuwfeest Donderdag 11 Juli 1946

Herdenkingspredikatie

door Ds. J. W. Weenink

Tekst: Ps. 92 : 5, 6.

Want Gij hebt mij verblijd met Uwe daaen; ik zal juichen over de werken Uwer handen. O Heere, hoe groot zijn Uwe werken; zeer diep zijn Uwe gedachten.

Uw daden, werken, gedachten.

Verschillende woorden, die niet bedoeld zijn als verschillende deuren, toegang verlenende tot verschillende vertrekken, maar die, typisch van de Hebreeuwse poëzie, strekken om op meervormige wijze hetzelfde naar voren te brengen.

En wat dat „hetzelfde" is?

Het oorspronkelijke woord voor „gedachten" houdt nauw verband met „weven". En dat begrip van weven ligt ten grondslag zowel aan „Uwe daden" als aan „Uwe werken".

De psalmist wil zich verblijden over het weefsel van Gods vingeren.

Köbner greep naar deze woorden toen hij de zeven, aan het water onttogen, verenigde tot een gemeente en deze ordende.

Geen wonder. Zijn ogen hadden in deze kleine kring van jonge vromen het weefsel van den Heer gezien.

En wij, gemeente en genodigden, grijpen naar dezelfde woorden, immers schouwen onze ogen met verwondering en eerbied op het weefsel, dat na ruim honderd jaren voortgekomen is uit het bescheiden weefsel, waarvan de zoon van Denemarken getuige is geweest.

Vergun mij voor u vanochtend op te merken, dat dat weefsel is: I een imponerend; II een instruerend; III een inspirerend weefsel.

I Een imponerend weefsel.

Het weefsel imponeert ons om vele redenen.

a De eerste, die wij noemen, is zijn *felle tegenstellingen.*

Dat begint al dadelijk bij de zeven, die Köbner gedoopt heeft.

Simson was sterk. Hij kon met zijn machtige vuisten de poorten van Gaza losscheuren en op een heuvel plaatsen. Maar sterker dan de grepe van Simson's vuisten is de grepe, die het primitief en collectief denken op de mensen in het algemeen en op de kerkelijke mensen in het bijzonder hebben. En deze grepe heeft wellicht nergens in ons land zulk een ijzeren kracht als in een Drentse commune.

En zie, zeven eenvoudige mensen breken rustig door dat primitieve en collectieve denken heen en verklaren op opzienbarende wijze hun geloof in personalistisch christendom.

* * *

Ruim 10 jaren gaan voorbij. De kleine gemeente heeft zich teruggetrokken in haar isolement. Haar weinige leden genieten rijkelijk van de geestelijke voorraadschuren, waarvan zij zelve de sleutels dragen. Maar zij missen de hilariteit van kinderen.

Toen verschenen de apostelen van Ds. de Liefde van Amsterdam, een man in wiens hart het Pinkstervuur van de evangelisatie brandde. Zelf was hij op zijn belijdenis gedoopt maar van Feisser gescheiden om diens strenge gemeentelijke beschouwingen. In Gerdes en Witmond gaven de rijzende de Liefde en de afgaande Feisser elkaar de hand. Er ontwaakte een passie voor zielen in de kring, die gevaar liep in kille zelfingenomenheid te sterven.

Hendrik Kruit opende een Zondagsschool in de Gass. Boerv.mond. Reiling en Wolters en Hardenberg stelden hun woningen en schuren open voor evangelisatie-samenkomsten. En toen Witmond in 1864 vertrok, was de gemeente verfrist en verjongd, en gegroeid tot 90 gedoopte leden.

* * *

Maar nu dreigde het gevaar voor vervloeiïng als een weekdier.

Gemeenten kunnen in hun evangelisatie enthousiasme zo ruim, zo vlezig worden, dat zij vanwege gebrek aan beenderen de laatste adem uitblazen. God kwam deze ernstige bedreiging tegen door mannen te zenden, die èn Feisser èn de Liefde in zich verenigden.

Kloekers, Kruit, van Beek waren zulke mannen. Zij wisten een opvallende beginselvastheid te verbinden aan zeer grote zoekende liefde voor het verlorene. *O, wat een Kunstenaar is God.*

Rembrand's genie was zijn manipuleren met licht en donker op het doek.

Maar wat is dat nog vergeleken met God's „Genie" in ons weefsel geopenbaard!

„Gij hebt mij verblijd.... O Heere, hoe groot is Uw weefsel".

b Het weefsel is ook imponerend *om de kwaliteit van zijn draden.*

Zijn het draden van goud, zilver, zijde, waarmede God gearbeid heeft?

Het is de aloude geschiedenis.

Jezus verrichtte Zijn evangelisatie-arbeid met twaalf apostelen, die allen tot de arbeidersstand of tot de kleine luiden behoorden. Wij zoeken tevergeefs onder hen een Nicodemus of Jozef van Arimathea. Deze waakten er wel voor om zich te nauw met Jezus te verbinden. Zij bleven bij voorkeur aan de rand van Zijn beweging staan en volgden van verre.

Het waren eveneens de eenvoudigen, die door God voor onze arbeid werden gebruikt.

De Heilige Geest had een lichtje in hun harten aangestoken en zij hadden voldoende gezichtsveld om te weten, wat zij moesten doen.

Geen rijken, geen edelen; geen mannen en vrouwen van wetenschap; geen hoogwelgeborenen.

Maar mensen, die wisten in wien zij geloofden; mensen met geloofservaringen; mensen die getuigen konden en getuigen moesten. „Want Gij hebt mij verblijd.... o, Heere, hoe groot is Uw weefsel...."

c En het weefsel is niet minder imponerend *om wat God ingeweven heeft.*

Elk wever spant de draden langer dan het doek, dat hij voornemens is te maken. Hij weet, dat hij inweeft en daar houdt hij rekening mee. Hadden de pioniers, onze vaderen, geen gebreken? Waren zij heiligen in de zin van feillozen? Wij denken er geen ogenblik aan dat te geloven. Zij waren mensen van gelijke bewegingen als wij.

Maar wij staren op het grote wonder, dat in de maalstroom der jaren de gebreken zijn verdwenen; en dat boven dien maalstroom uit als een onwankelbare rots zich verheft de arbeid hunner liefde.

Al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waard en zal blijven bestaan.

Waarlijk des Heeren weefsel is groot.

II Het is een instruerend weefsel.

Een volk, dat zijn geschiedenis niet eert en daaruit niet leert, is een verloren volk.

Door het weefsel van onze gemeente van thans en het Baptisme in ons vaderland, voortgekomen uit het gegeven, waarin Köbner zich verblijdde, heeft God ons wat te zeggen.

a Het imponerende weefsel, waarin gij en ik en duizenden zijn opgenomen, verkondigt ons, dat *het Baptisme iets geheel anders is dan de kerk.*

De kerk verzamelt de menschen en tracht in hun godsdienstige behoeften te voorzien. Zij ziet zichzelf als een stam-instituut, gelijk de synagoge in Israël. Zij roept de stamgenoten tezamen om ze de godsdienst te bedienen.

Wij zijn een lekenbeweging voor personalistisch Christendom!

Onze groei- en bloeitijd; onze tijd van opmarcheren, attaqueren en triomferen heeft zich altijd gekenmerkt door *bijzondere krachtsontwikkeling van het lekenelement.*

Wij zijn geen burgers van Dordt, noch van Augsburg, maar van Jeruzalem, waarin de Heilige Geest is uitgestort, die van eenvoudige visserlui zulke welsprekende en overtuigende dominees maakte, als de wereld nog nooit heeft aanschouwd.

Vandaar dat wij onze krachten veel meer concentreren op de vervulling van den Heiligen Geest dan op de zuivere en enig juiste interpretentie van een leerstelling.

* * *

b Ook bindt ons het weefsel van onze gemeente en het Baptisme in het heden en het verleden op het hart *om in onze ijver voor het personalistisch Christendom naar de gemeente heen te wijzen.*

Wij verkondigen het volle rijke evangelie en wij houden uit dat volle rijke evangelie niets, niets terug. Maar wij wijzen daarbij op de gemeente en op de weg, die tot haar voert. Wat zeggen wij van ouders, die zich om hun eigen kinderen niet bekommeren? Wij zeggen: „Onwaardig de naam van ouders te dragen. Het zijn gedegenereerde mensen".

En wat is het gevolg van hun schromelijke nalatigheid? Dat zij uit de ouderlijke macht worden gezet.

Gemeente en gemeenten, evangeliseert en brengt door valse schaamte verleid, de nieuw-geborenen niet aan uw eigen koesterend hart, doch laat ze met een groot gebaar aan hun lot over.

De sierlijke kroon zal van uw hoofd worden gerukt, en de sierlijke bruidsmantel, die uw schouderen tooit van u worden weggenomen.

* * *

c En dan nog vermaant ons het weefsel van ons heden en verleden om *niet bevreesd te zijn maar moedig ons personalistisch christendom te belijden.*

In de wereld zullen wij verdrukking hebben. Het is ons beloofd door onzen Heer zelven en onze eigen historie bevestigt dat.

Baptisten zijn doorbrekers van het primitieve en collectieve denken der gemeenschap. Zij moeten verwachten, dat dat primitieve en collectieve denken in een krachtig verzet zichzelf rechtvaardigen en hen kleineren wil. Zij behoeven zich er zelfs niet over te verwonderen, dat zij op allerlei terrein hun weg geblokkeerd vinden.

Maar dat mag ons niet verhinderen trouw te zijn aan den Heer en onze roeping en in trouwe over te gaan tot de aanval om een doorbraak te forceren.

III Het is een inspirerend weefsel.

Wat ons vanochtend in het bijzonder aangrijpt is *de liefde en het geloofsvertrouwen en de offerzin van de broeders en zusters,* die in de strijd het leven hebben gelaten.

Toen Dr. Feisser einde 1843 uit zijn ambt als predikant van de Ned. Herv. gemeente te Gasselter Nijveen was gezet, en kerk en wereld in hem niets anders zagen dan een dwaze fantast en dweper; toen voor hem de bron van inkomsten ophield te vloeien en hij de pastorie moest verlaten, toen nam hij de pen op en schreef uit de volheid van zijn hart dit ontroerende gedicht:

Hij roept en ik ga;
ik weet niet waarheen.
'k Volg Abraham na;
'k geloof slechts alleen.
Ik heb tot geleide
een Engel, van Wien
ook Abraham zeide:
de Heer zal voorzien.

* * *

Een vogel heeft niets
toch kent hij geen nood;
en ik heb nog iets:
Zijn woord, voor mijn brood,
Zijn woord, voor mijn beker,

dat God mij komt biên.
Want dit is mij zeker:
de Heer zal voorzien.

Dat was de nobele geest van Johannes Elias Feisser en van zijn vrouw Karsina Wichers, van de Reilings, de Kruiten, Speelman.

Dat was ook de nobele geest van al onze pioniers en vaderen.

Het was aan deze nobele geest, dat God Zijn Heilige Geest kon voegen en aldus toegerust vermochten zij door zulke sterke krachten als het primitieve en collectieve denken heen te breken en te strijden voor een personalistisch Christendom.

Gods weefsel is een inspirerend weefsel.

* * *

Ik weet niet hoe het u gaat, broeders en zusters, *maar ik gevoel mij beschaamd* in het gezelschap van onze voortrekkers en al onze helden.

Hebben ook wij die geest?

Enige tijd geleden sprak ik met een rijk geworden broeder over zijn vader, een van de zuilen van een van onze bloeiende gemeenten. Ik was zo vrij om zijn geest jegens het Koninkrijk van God te vergelijken met den durvenden, zich opofferende geest van zijn onsterfelijk geworden vader. Hij verontschuldigde zich met de woorden: „Maar vader was een arm man". Wie is de arme, de vader of de zoon, die vanwege zijn verkregen goed en daarbij aangepaste gewoonten, de onbedwingelijke levensdrang naar de idealen van het Koninkrijk Gods verloren heeft?

Wij zijn bourgeoisie geworden: nette, knusse gemeenten, welker fatsoen meebrengt, dat zij zich matig interesseren; een hoop fatsoenlijke, maar krachteloze vroomheid.

„Hij roept, ik ga; ik weet niet waarheen".

Een gevoel van schaamte maakt zich van ons meester. Onze pioniers en helden waren arm. En wij? Of zijn wij misschien arm?

Indien God niet op 15 Mei 1845 maar op 11 Juli 1946 de Baptisten Gemeente voor het eerst tot openbaring ging brengen in ons land, *hoevelen onzer kleven Hem zó aan, dat zij zich in het open kanaalwater zouden laten dopen?*

„O, Heer, hoe groot is Uw weefsel".
Hoe klein is ons geloof!

* * *

Wij hebben vanmorgen onze voortrekkers, ons geestelijk voorgeslacht herdacht. Wat wij van hen gezegd hebben, is slechts een zeer klein deel van wat wij zouden willen zeggen.

Maar zij hebben ons ook wat te zeggen.

Feisser en zijn vrouw Karsina Wichers, Roelf Reiling en zijn vrouw Geertruida Teissens, Hendrik Kruit, Willem Kruit, Jannes Kruit, Arend Speelman, N. Z. Kloekers, N. van Beek, Jan Stavast, Heere Engelsman, K. v. d. Baaren, J. G. de Haan, en met hen een schare van honderden en duizenden, vervuld met de passie om Gode meer gehoorzaam te zijn dan de mensen; allen doorbrekers van het primitieve en collectieve denken en ijveraars voor het personalistisch christendom. Allen vervuld van den Heiligen Geest en baanbrekers van de Koningsheerschappij van Christus over de individuele mens.

Hun stof is vergaan tot as. Maar ik zie ze in dit eenvoudig tempeltje van God met ons verenigd; zij verlangen naar de dag van Christus over de ganse mensheid en — zij hebben hun verwachting op ons gesteld, alsof zij zonder ons niet kunnen volmaakt worden.

Zij hebben ons wat te zeggen.

Hun zeggen is zingen, gelijk al het zeggen daarboven zingen is. Zij zingen het met hemelse geestdrift; zij zingen het met al de kracht dergenen, die staan aan de glazen zee met vuur gemengd. Hoort ze zingen.... Hoort, hun lied is als een sommatie gericht tot ons, hun geestelijk nageslacht....

(Toen verrees de zangvereniging „Polyphonia" en hief krachtig aan)

Wees getrouw tot in den dood!
Laat geen zonden, angst noch plagen,
U van Jezus' kruis verjagen.
Lijd geduldig allen nood.
Wees getrouw tot in den dood. enz.

Dr Johannes Elias Feisser.

De ouden hadden 't ons verhaald,
de jong'ren hebben 't ons vertaald —
wij waren zwijgend neergezeten....

Uw worst'ling werd ons uitgebeeld,
en wat d' historie had vergeeld
werd ons een levend weten.

Uw strijd dreef voren in de ziel,
een strijd, die in ons òver viel,
die wij niet meer vergeten.

Gij zijt het hemelse gezicht
gevolgd, en in het rijzend licht,
als vroeger de profeten,

zijt gij gegaan. Wij gaan U na!
Wij worden sterk door Gods gena,
de ban der vreze is gereten!

de Zwerver.

Zeer tot onze spijt kon niet tijdig bekend gemaakt worden, dat de voorzitter der Unie, Ds. Reiling, ter gelegenheid van het eeuwfeest een causerie voor de radio ging houden. Dat is nu inmiddels geschied. Wat Ds. Reiling in het hem toegemeten tijdsbestek de Nederlanders heeft willen zeggen, kunt u hier lezen:

Radio-causerie

door Ds. K. REILING

Heden vierde de oudste Baptisten gemeente in Nederland, dat is die te Stadskanaal, haar eeuwfeest. Eigenlijk had dat reeds in Mei 1945 moeten gebeuren, maar de omstandigheden lieten dat toen nog niet toe.

Het spreekt vanzelf, dat dit jubileum niet deze ene gemeente alleen aangaat. Het is tegelijk het eeuwfeest van het Baptisme in Nederland. Te Stadskanaal heeft men dan ook handen vol werk gehad, om al de gasten uit heel het land behoorlijk te herbergen.

De man, aan wiens geloofsstrijd op dit jubileum met bijzondere eerbied wordt gedacht, is Dr. Johannes Elias Feisser, van 3 Maart 1839 tot 31 December 1843 Nederlands Hervormd predikant te Gasselternijveen.

Ofschoon zijn prediking velen trok, zodat de kerk te klein werd, kwamen er na enkele jaren toch ernstige moeilijkheden, doordat Dr. Feisser probeerde, de kerkeraad van dode leden te zuiveren; doordat hij eerst bezwaren opperde, om het avondmaal te geven aan personen, die zich zeer onboedvaardig gedroegen en later nog verder ging en verklaarde dezelfde bezwaren te hebben tegen onbekeerde personen in het algemeen; en tenslotte — en dat deed de deur dicht — omdat hij bezwaren had om de doop te bedienen aan zeer jonge kinderen. Daar Feisser in deze dingen volhardde, besloot op 19 Dec. 1843 het provinciaal kerkbestuur van Drente tot zijn ontzetting uit het ambt, ingaande 1. Jan. 1844. Een kleine kring van gelijkgezinden ging met hem mee; met hen hield hij nu bijeenkomsten in zijn woonkamer.

Nog lang heeft het geduurd eer het kwam tot de stichting van een eigen gemeente. Feisser was helemaal niet de man, die graag een eigen kerkje wilde hebben, maar de onmogelijkheid om in de Ned. Herv. kerk te blijven en de onmogelijkheid om zich elders aan te sluiten zonder opnieuw zijn geweten te bezwaren, noodzaakten er hem tenslotte toe. Na zorgvuldig overwegen en ook na samenspreking met de leiders van de eerste Bapt. Gem. te Hamburg, met wie hij in Nov. 1844 kennis maakte, kwam het eindelijk zover. Op 15 Mei 1845 werd Dr. Feisser met 6 andere personen in de vaart te Gasselternijveen door Köbner, de voorganger van de gemeente te Hamburg, gedoopt en werd met deze 7 personen de eerste Gemeente van Gedoopte Christenen — zoals zij zich noemden — gesticht.

De kleine gemeente heeft gedurende lange tijd een harde strijd om het bestaan gehad en Dr. Feisser heeft voor zijn overtuiging vele offers moeten brengen. Wat hier gebeurde ging ook zo straalrecht in tegen de oude tradities en die waren natuurlijk in een dorpsgemeenschap, als Gasselternijveen voor honderd jaren was, heel sterk. Toch is de gemeente staande gebleven en gegroeid. De gemeente te Stadskanaal, die de voortzetting is van dit kleine begin, telt thans ruim 430 leden; kinderen meegerekend en ook degenen, die wel met de gemeente opgaan maar niet als leden zijn toegetreden, moet haar zielental op meer dan duizend gerekend worden.

Ongeveer in dezelfde tijd, toen te Gasselternijveen de grote strijd gestreden werd, kwamen ook te Zutfen en te Amsterdam door eigen bijbelstudie enige personen tot de overtuiging, dat de doop geen kinderdoop maar doop der gelovigen moet zijn. Ook daar bracht dit natuurlijk strijd en moeilijkheden mee. Soms kwamen de moeiten niet alleen van buiten maar ook uit eigen kring. Niet ieder, die begon, was sterk genoeg om ook te volharden. Toch groeide het ledental, waartoe in de omgeving van Stadskanaal het evangeliesatiewerk van Gerdes, Holleman en Witmond niet weinig heeft bijgedragen.

Zodra er op meer plaatsen gemeenten waren gesticht, begonnen ook de poginen om met elkander in contact te komen. Dat ging echter ook al niet zonder moeite. Men wist zich enerzijds nauw aan elkander verbonden, maar tegelijk was er tussen de plaatselijke gemeenten, die alle hun eigen geschiedenis hadden, ook zo grote verscheidenheid, dat het tot een gesloten gemeenschap voorlopig nog niet kwam. Toch werd in 1869 te Franeker een conferentie gehouden, waarin afgevaardigden van Amsterdam, Franeker en Stadskanaal tot een soort alliantie kwamen, waarbij de onafhankelijkheid van elke gemeente volkomen gehandhaafd bleef. Ook besloot men

---

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXIII.

Hoofdstuk 12: 24 tot 13: 12.

Ter oriëntering. De gemeente van Antiochië was de eerste heiden-christelijke gemeente. Ze was ook de eerste zendingsgemeente. Jeruzalem heeft haar zendingstaak niet begrepen. Het was onder de druk der omstandigheden, dat er vandaar mannen uittrokken en het evangeliezaad elders uitstrooiden. In Antiochië ging het opzettelijk — uit roepingsbewustzijn. Buiten Jeruzalem met haar Joodse tradities, ontwaakte de gemeente tot haar roeping. De vreemdeling ziet de dingen soms beter dan de traditionaal gebondenen; „de ingeborenen des huizes".

I. De uitzending van Barnabas en Paulus. Hoofdstuk 12: 24—13: 3.

Vers 24: gezegd als contrast met hetgeen in hoofdst. 12 verhaald werd. Tegen alle druk en vervolging in, groeide de gemeente. — Barnabas en Saulus. Barnabas staat nog voorop als hoofdpersoon. Later ontplooide zich Paulus als de sterkere persoonlijkheid. Johannes Markus was een neef van Barnabas en Barnabas was van priesterlijken huize. Vergel. 12: 12. De profeten en leraars, 13: 1 worden genoemd in onderscheiding van de profeten, die van elders naar Antiochië gekomen waren, vergel. 11: 27. Van de opgesomde waren er enkelen profeten en anderen leraars. De profeet ontvangt inspiratie; de leraar verlichting. Vers 2: dienst des Heeren, gemeend is liturgische dienst. We zullen moeten denken aan de dienst der gebeden. — De roeping gaat uit van den Heiligen Geest: de gemeente erkend de roeping en zondert af. Welk werk wordt niet gezegd, maar in de uitdrukking: zondert Mij nu af, ligt uitzending opgesloten; dus werk elders. — Vers 3: toen vastten zij. Denk aan Paulus woord: ik bedwing mijn lichaam en breng het tot dienstbaarheid. Over lichaamsverzorging heeft de bijbel ernstige woorden voor ons — zeer behartigenswaardig Rom. 13: 14. Vlees en geest vermengen zich in hun taal zo licht onderling en ons gebed wordt onzuiver. Daarom ga bidden gepaard met vasten. — Legden hun de handen op: teken van gemeenschap en overdracht.

II. De eerste Zendingsreis aanvaard. Vers 4 en 5.

Seleusie: dichtstbij gelegen havenstad. Zoek deze op een kaart over Paulus' zendingsreizen op. Vandaar zeilden ze naar Cyprus. Barnabas was Cypriër, waarschijnlijk, dat ze hun werk daarom op dit eiland begonnen. Salamis zal de stad geweest zijn met de meeste synagogen. Joden waren de eerst-geroepenen. Bij hen waren de veronderstellingen voorhanden, nodig om de prediking te verstaan. Daarom ontmoetten de Ap. ook de heidenen, die belang stelden in geloofszaken en bekend waren

daar tot de uitgave van een maandblad onder de naam: „Titus" met als nadere aanduiding: „Een stem van de gemeenten van gedoopte Christenen in Nederland, gewoonlijk Baptisten genoemd". Helaas werd deze alliantie niet bevestigd. Dr. Wumkes zegt in zijn boek „De Opkomst en Vestiging van het Baptisme in Nederland" op bladzijde 173: „De tijd om al de gemeenten door één Nederlandse Unie te verbinden, was nog niet rijp. Toch voelde men zich tegenover kerk en wereld te zeer broeders, om geen jaarlijkse conferenties te houden". Wij kunnen daaraan toevoegen: „Ook de Unie zou er komen". Het gebeurde in 1881. Aanwezig waren de afgevaardigden van de gemeenten te Stadskanaal, Nw. Pekela, Foxhol, Sneek, Groningen en Haulerwijk, terwijl van Hengelo de schriftelijke verklaring was ingekomen, dat men daar instemde met het ontwerp-statuten. Ook waren gasten aanwezig uit Weerdingermond en Deventer. In deze vergadering kwam het tot de vorming van de Unie van gemeenten, die ondanks de stormen thans met Paulus zou kunnen zeggen: „Dan hulpe van God verkregen hebbende sta ik tot op deze dag".

Daar ik in dit kwartiertje met grotere laarzen door de geschiedenis moet schrijden dan de bekende zevenmijlse, ben ik genoodzaakt de aandacht nu te vestigen op het heden. Wil men met een enkel woord de geest van het Baptisme in deze tijd typeren, dan zou men — geloof ik — met een variatie op een woord van Jezus het zo kunnen zeggen: Men ziet de velden wit om te oogsten. Zonder beeldspraak gezegd: Er is een verlangen op te merken, om het evangelisatiewerk krachtig voort te zetten in vast vertrouwen, dat er nog velen gered kunnen worden uit deze wereld, die sterft aan haar twijfel en strijd.

Helaas is er thans een groot tekort aan predikanten en evangelisten. Maar men kan dan ook gerust zeggen, dat de vorming van werkers aller aandacht heeft en dat men overal bereid is, daarvoor de nodige offers te brengen.

Natuurlijk betekent dit alles niet dat er geen lauwen en tragen zijn; helaas ze zijn er. Maar als ik let op de wrijvingen en spanningen, die er zijn, dan zie ik als oorzaak dikwijls een verlangen om meer te doen voor den Heer en voor de wereld, de begeerte om meer te evangeliseren.

Daarnaast ziet men evenwel ook duidelijk de noodzakelijkheid, om de gelovigen in gemeenten samen te brengen. Het zogenaamde vrije evangelisatiewerk wordt vergeleken bij het verwekken van kinderen, die men niet verzorgen kan en dus wel te vondeling leggen moet. Bekering is noodzakelijk en wij zouden gaarne alle mensen willen toeroepen: Bekeert u en gelooft het evangelie, maar evenzeer weten wij, dat de bekeerden ergens thuis moeten horen, n.l. in de gemeente. Niet alleen tot de onzichtbare gemeente moeten zij komen maar ook tot de zichtbare, georganiseerde plaatselijke gemeente.

Grote aandacht wordt ook besteed aan de verzorging van het opgroeiende geslacht. In 't algemeen kan men zeggen, dat de beste krachten zich daaraan geven met grote toewijding en opoffering. De Nederlandse Baptiste Jeugdbeweging werkt op volle toeren. Hun hoogtepunt wordt verwacht in de vierde week van Juli, als D.V. te Hengelo de Nationale Jeugdconferentie zal worden gehouden. De Gereformeerde kerk is daartoe bereidwillig toegezegd en vele niet-Baptisten helpen mee, om de honderden gasten van logies te voorzien.

De tijd is te kort om een volledig beeld te geven van de stand van zaken in het heden, maar toch moet ik de vrouwenbeweging nog even noemen. Zij is op vele plaatsen een stuwende groep in de gemeente. Het or-

---

met de messiasverwachting der ouden. Zij zochten dus „aanknopingspunten". Men moet dáár beginnen, waar het eerst en het meest resultaat te verwachten is. Grote steden, als knooppunten van verkeer, dienen bij de evangelieverkondiging voorrang te hebben. — Let wel: Johannes was niet uitgezonden.

III. De botsing tussen den Apostel en den valsen profeet. Vers 6—12.

Dit Schriftgedeelte is van groot belang. Tal van godsdienstpropagandisten trokken in die tijd de wereld door. Ze kwamen uit het Oosten. De Apostelen waren er zeer op bedacht met dit slag van mannen niet te worden verwisseld. Lees daaromtrent de Leer der Twaalf Apostelen nog eens door. Die godsdienstverkondigers waren broodpredikers. Ze beschouwden de „godzaligheid als een bron van inkomsten", I Tim. 6:5 en 6. Hier de eerste ontmoeting in de evangelisatiearbeid met een zodanig iemand. Daarom de strijd onmiddellijk opgevat en door Luk. uitvoerig beschreven. Vers 6: tovenaar, magiër, wijze. Sommige mensen hebben een grote eerbied voor titels. Bar-Jezus betekent zoon van Jezus of Jozua (Griekse vorm Jezus) kwam toentertijd als eigennaam veel voor. Men verbaze zich er niet over dat de proconsul van het eiland zich door dezen valsen profeet liet leiden: het ontbrak hem aan de normen om waar en vals te onderscheiden. Uit de begeerte van den stadhouder mogen we afleiden dat de invloed van Barnabas en Saulus groot was. Het Woord Gods, d.i. wat God deed; het door God verwekte gebeuren, dat in Jezus Christus zijn middelpunt had. — Door de tegenstand, waarop Paulus stuit, voelt hij zijn kracht stijgen. „Zoon des duivels", tegenstelling tot Zoon van Jezus. Vergel. Joh. 8:41—43 en Matth. 3:7: adderengebroed, d.i. slangenkinderen. — Vers 11: een tijdlang blind. Allicht om de mogelijkheid van verandering bij eventuele bekering open te laten. Dit autoriteitsbewijs trof den stadhouder.

Vragen:

1. Wat is het verschil tussen inspiratie en verlichting?
2. Welk verband legt de Schrift tussen lichamelijke verzorging en godzaligheid?
3. Hoe werd de gemeente hier door den Heiligen Geest geëerd?
4. Waarom is het goed te wachten tot anderen onze roeping voor 's Heeren dienst opmerken?
5. Hoe wordt het werk der z.g.n. „vrije broeders" hier veroordeeld?
6. Waaraan kunnen we den valsen profeet herkennen?
7. Waarom zou van vers 9 af de naam Saulus plaats maken voor die van Paulus ?
8. Waarom wordt uitdrukkelijk gezegd, dat Paulus toen hij den tovenaar aansprak, vervuld was met den Heiligen Geest?
9. Kunt ge een reden vinden, waarom de tovenaar met blindheid gestraft werd? Vergel. Joh. 9.
10. Waardoor kwam de stadhouder tot het geloof, door het strafgericht of door het Evangelie?

L.

gaan der Unie, „De Christen" geheten, mag er zijn en krijgt steeds meer lezers. Het evangelisatieblad „De Zaaier" verschijnt maandelijks en wordt ijverig verspreid.

Het zou zeker niet goed zijn de loftrompet te blazen. Daartoe zijn er veel te veel moeilijkheden geweest en veel te veel beschamende dingen zelfs. En die zijn er ook nu nog wel. Maar toch meen ik te mogen zeggen, dat na 100 jaren de beweging jeugdig is en vol levenslust. En ook mag ik zeggen, dat ondanks het feit, dat wij geen omschreven geloofsbelijdenis bezitten, Jezus Christus als Zoon van God en Zaligmaker van zondaren in het middelpunt der prediking staat. Onze vaderen hebben het gewaagd enkel met de bijbel en met den Heiligen Geest en wij hun kinderen, hebben geen reden ons te beklagen. Moge de Heilige Geest onze kracht en de bijbel ons richtsnoer blijven tot de wederkomst van Christus, waarnaar wij gelovig uitzien.

TOESPRAAK

van den edelachtbaren heer Salomons, loco-burgemeester van Gasselte.

Jubilerende gemeente,

Mijnheer de Voorzitter, geachte aanwezigen!

Gaarne voldeed ik, als waarnemend burgemeester der gemeente Gasselte, aan uw vriendelijke uitnodiging om de receptie ter herdenking van het honderdjarig bestaan uwer Gemeente te komen bijwonen. Blijkbaar is deze uitnodiging te danken aan het feit, dat, zoals uw secretaris het uitdrukte: de geboortegrond van uw gemeente en van geheel het Baptisme in ons vaderland, in onze burgerlijke gemeente ligt.

En inderdaad, de ouden hebben het ons verteld en onze dorpskronieken hebben het geboekstaafd, dat de voormalige Hervormde predikant te Gasselternijveen, Dr. Johannes Elias Feisser, op Zondag 15 Mei 1845 met nog 6 van zijn volgelingen door den Baptisten voorganger J. Köbner uit Hamburg in de vaart bij de hoeve van Roelof Reiling werd gedoopt. Hiermede was de eerste „Gemeente van Gedoopte Christenen" in Nederland, zoals zij zich destijds noemden, openbaar geworden en Feisser haar herder en leraar.

De spraakmakende gemeente noemt het vermoedelijk *toevallig* dat deze gemeente hier in het noorden des lands en op een klein dorp in Drente ontstond, doch wij die de Bijbel geloven, weten dat er geen toeval bestaat en dat God alles, ook de schijnbaar onbelangrijke dingen, bestuurt, en zulks met wijsheid. Noemen we het echter niet *toevallig* toch is het opmerkelijk, dat een dergelijk feit niet in die streken van ons vaderland gebeurde, waar de mensen meer uit het gevoelsleven leven, maar in het nuchtere, meer verstandelijk georiënteerde noorden. Datzelfde geldt voor de, ongeveer in diezelfde tijd ontstane Afscheiding, die ook van groot belang voor het kerkelijke Nederland is geweest, en zoals men weet in 1834 te Ulrum, mede in het noorden, plaats vond. En dat de eerste uwer gemeenten in ons dorp Gasselternijveen tot openbaring kwam, dat is voor hem, die de feiten kent, ook zeer goed te verklaren. Daar toch was 3 Maart 1839, Ds, — neen *Dr*. Feisser, hij was in 1828 te Leiden in de theologie gepromoveerd — als predikant in de Hervormde Kerk bevestigd. Het was zijn vierde gemeente, in de vorige, Franeker, had hij tengevolge van ziekte zijn ambt moeten neerleggen. Hij schijnt een begaafd prediker te zijn geweest, want ouden van dagen hebben mij verteld, dat soms wagens vol hoorders uit Franeker kwamen om hem nog eens te beluisteren. Spoedig werd de kerk te Gasselternijveen te klein, doch er ontstond verschil van mening over nieuwe kerkbouw. Ook kreeg hij in die tijd een ander inzicht in de doop. Zijn gedachten over de doop waren, dat alleen gelovigen gedoopt mochten worden, waarmee de kinderdoop werd verworpen. In 1843, toen ouders zich bij hem vervoegden om hun kinderen te dopen, maakte hij hen bekend, dat hij bezwaar had dit te doen.

Dit bracht in de gemeente en de omgeving grote beroering te weeg over den dominee, die geen kinderen meer wilde dopen. Hij moest voor het provinciaal kerkbestuur te Assen verschijnen en werd 19 December 1844 uit zijn ambt ontzet. Hij geloofde echter aan de doorwerking van zijn beginselen en vergaderde Zondags met een handvol getrouwen in zijn schamele woning, kwam in aanraking met Duitse Baptisten, vond daarmee geestesverwantschap — met als gevolg dat hij zich liet herdopen. Later vertrok hij naar Nieuwe Pekela. Z.E.w. had echter wel banden aan Gasselternijveen gekregen, omdat hij, die eerder gehuwd was met een baronesse van Heeckeren die reeds op 24-jarige leeftijd overleed, in 1841 was hertrouwd met een meisje uit zijn gemeente aldaar: Karsina Hovingh—Wichen, een vrouw, die hem verstond, en moedig met hem de donkere toekomst tegemoet ging. Een eigen Baptiste gemeente is, voorzover mij bekend, nadien nimmer te Gasselternijveen geweest, maar wel hebben er steeds Baptisten gewoond, die kerkelijk met de Gemeente te Stadskanaal meeleefden.

En geachte voorzitter, ik kan U verzekeren, dat de Baptisten ten onzent steeds vlijtige, rustige, onbesproken burgers zijn geweest; bij mijn weten is nimmer iemand hunner met de politie in aanraking gekomen. Van vele medechristenen onderscheiden zij zich door hun vrijmoedigheid en getrouwheid in het getuigen voor hun Heer en Heiland, alsmede door hun hoogstaande, onderlinge broederlijke liefde. Daarin zijn zij velen ten voorbeeld.

Ik wil dan ook niet nalaten, voorzitter, U en uw gemeente namens de burgelijke gemeente Gasselte hartelijk met dit herdenkingsfeest geluk te wensen. Persoonlijk wil ik, ofschoon ik niet in alle opzichten met U gelijk denk, toch de wens uitspreken, dat de Baptisten van Stadskanaal en geheel Nederland, neen — waarom mij tot daar te beperken — die over heel de wereld nog lang met zegen mogen medewerken om zondaren tot Christus te brengen, de komst van Zijn koninkrijk te verhaasten alles ter ere Gods.

OOG en OOR.

De Algemene Vergadering.

Natuurlijk schrijf ik hier geen verslag. Dat is reeds geschied door Ds. Bakker. Ik wil slechts enkele indrukken weergeven. In de eerste plaats denk ik aan de begroetingssamenkomst van Dinsdagavond 9 Juli. De feestelijk versierde kerk van onze Gemeente te Stadskanaal was meer dan bezet. Overal zag je bekende gezichten van overver. Stadskanaal had zich als gastvrouwe terdege geprepareerd op de ontvangst van een zeer groot aantal afgevaardigden en gasten. Dat bleek aldra, toen

na afloop van deze samenkomst de gasten naar hun kwartieren gebracht moesten worden.

Doch van de begroetingssamenkomst wil ik alleen maar herinneren aan het zingen. We zongen liederen uit onze eigen liederenbundel „Lofzangen en Gebeden". En wat ging dat goed! In weerwil van het feit, dat velen nog niet erg of helemaal niet vertrouwd waren met deze liederenschat. Doch op Stadskanaal wordt met veel zegen uit de eigen bundel gezongen. In de bank voor ons zaten jongelui van Stadskanaal, die hoorbare blijken gaven van de opgegeven liederen goed te kennen.

Ruim drie jaar was ik in Friesland, waar de liederen uit „Lofzangen en Gebeden" vrijwel onbekend zijn. Hier in Apeldoorn zingen we in onze kerkdiensten ook nog de psalmen en gezangen uit de Hervormde bundel, die enige tijd geleden reeds vervangen is door een nieuw kerkboek. Een Gemeente, die de Psalmen rythmisch gaat zingen, zal merken wat een grote vooruitgang dat betekent voor haar erediensten. Natuurlijk is daarvoor enige oefening nodig, maar een oefening welke men heel spoedig leert. Gemeenten, die nog steeds uit de oude „afgedankte" Hervormde bundel zingen, zullen over verloop van tijd toch moeten veranderen.

Onze eigen bundels met muziek zijn uitverkocht. Tekstbundels zijn er nog in voorraad. Ik meen van een zes à zeven honderd. Het beste zal wel zijn, dat we binnen afzienbare tijd een nieuwe *herziene* uitgave van „Lofzangen en Gebeden" het licht doen zien. Ik meen, dat daarvoor ook een commissie is benoemd.

Op Stadskanaal heb ik bij vernieuwing de noodzakelijkheid van een een eigen, voor onze doeleinden geschikt, liederenbundel ingezien; zo mogelijk voor *al* onze Gemeenten.

In de tweede plaats wil ik een indruk weergeven van de eigenlijke Unievergadering op Woensdag 10 Juli.

Op de begroetingssamenkomst was reeds de sfeer geschapen, welke een rijke belofte inhield voor de toen nog te houden 66ste Algemene Vergadering, welke door den voorzitter van de Commissie der Unie terecht werd aangeduid als de Unievergadering van het Eeuwfeest.

Deze Unievergadering dan werd heel in het bijzonder gekenmerkt door een geest van elkaar willen begrijpen. Dat bleek uit de discussies, maar dat bleek ook uit de leiding van den voorzitter. Deze leiding was in alle opzichten goed en correct. Er heerste tijdens de afhandeling van de agenda een prettige sfeer. Er werd zo goed als niet nodeloos gesproken. Een andere mening dan die van de Commissie der Unie werd niet gebagatelliseerd, maar zakelijk in het licht gesteld. De voorzitter speelde „open kaart", als ik het zo eens mag zeggen. En de Vergadering wist dat op prijs te stellen. Er bleef soms verschil van mening over, doch dit was voor de afgevaardigden geen verhindering om de zaken af te doen. Zo goed als alle besluiten werden met algemene stemmen of met een grote meerderheid genomen. Het was een Unievergadering in grootse stijl, inderdaad een eeuwfeest waardig.

Dan denk ik nog aan Dr. Petersen van Kopenhagen. Een waardige vertegenwoordiger van onze geloofsgenoten in de Scandinavische landen en van het Baptist Wereld Verbond. Het was evenwel jammer dat Dr. Bell wegens zeer drukke bezigheden verhinderd was in ons midden te verschijnen. Had Dr. Petersen per trein moeten reizen, dan had hij zeer waarschijnlijk ook niet kunnen komen. Maar de vliegmachine bracht uitkomst!

Zeer gaarne heeft de Vergadering met haar vele gasten geluisterd naar deze representatieve figuur van de Scandinavische Baptisten. Uit wat ons werd medegedeeld bleek o.a., dat de Deense Baptisten ons verre vooruit zijn zowel in offervaardigheid als ook in hun opvatting van hun zendingstaak. De binnenlandse èn buitenlandse zending wordt door de 7000 Baptisten in Denemarken veel en veel krachtiger ter hand genomen dan door de 6000 Baptisten in Nederland. We hoorden, dat de Deense geloofsgenoten tien zendelingen hebben uitgezonden en het schaamrood wilde onze kaken bedekken. We vernamen, dat in Denemarken elke Baptist f 7.— per jaar aan de Unie betaalde en we hebben elkaar met beschaamde gezichten aangekeken.

Hebben wij dan geen mannen en vrouwen, die zich geheel en al willen geven in de dienst des Heeren? Goddank ja! Ze *zijn* er en *velen* zullen zich nog melden. Zendelingen, zendingzusters en zendingsartsen. Voorgangers en diakonessen voor onze gemeenten. Wij moeten onze taak breed opvatten. We moeten de beschikking hebben over meer geld, nodig voor opleiding en uitzending. Een eigen Seminarie moet zo spoedig als maar mogelijk is werkelijkheid worden. In het centrum van ons land moeten we de beschikking over gebouwen hebben, van waaruit machtige zegenstromen gaan naar alle van delen ons land, ja, tot in het verre buitenland. Ook de jeugd zal binnen afzienbare tijd de beschikking krijgen over een eigen vrijgestelde.

We staan aan het begin van een 2de eeuw Baptisme. Meer dan ooit zullen we moeten coöpereren. Uit de in de loop der jaren verworven inzichten zullen we de nodige conclusies moeten trekken. Ervaringen verkregen door jarenlange vruchtbare samenwerking, mogen we niet prijsgeven terwille van personen, die de door de Unie getrokken en noodzakelijk gebleken richtlijnen om de een of ander reden ondergeschikt willen maken aan eigen inzichten. Wanneer God ook door de ervaring tot ons heeft willen spreken, dan doen we verstandig om de lessen, welke we in de achter-ons-liggende eeuw geleerd hebben, goed te onthouden. Zonder traditie en verworven inzichten te overschatten, mogen we toch niet vergeten, dat we met vele banden aan het verleden zijn verbonden.

Maar we moeten verder! Terreinen liggen braak. Deuren gaan open. Mogelijkheden worden gezien. Denemarken zij voor ons een lichtend voorbeeld. Onze kracht ligt niet in het isolement. Gaat dan henen in de gehele wereld....

Vergeten we vooral in onze dagen niet het woord, dat Jezus eens sprak tot Zijn discipelen: „Gij zijt het zout der aarde .... Gij zijt het licht der wereld; een stad boven op een berg liggende, kan niet verborgen zijn; .... Laat uw licht alzo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken".

Jezus richt onze blikken, Gemeenten! *tot aan de einden der aarde.* Daar is ook een *gemeenschappelijke* taak. Vergeten we niet de boodschap van Dr. Petersen.

d. H.

GEMEENTE-BERICHTEN

2e EXLOERMOND.

Geliefde brs. en zrs. in den Heere. Het is al een geruime tijd geleden, dat de gemeente Exloërmond iets van zich liet horen in ons weekblad. Het gaat de gemeente goed; wel is de gemeente nog herderloos door het vertrek van Ds. C. Brandt naar de gemeente te Rotterdam. Wij hopen en bidden van den Heere, dat Hij spoedig de ledige plaats weer vullen mag met iemand die het werk in de gemeente weer opneemt. De grootste moeilijkheid in de gemeente is het jeugdwerk, maar toch schenkt de Heere de broeders kracht en de lust om het werk in alle eenvoud te doen.

De tweede Juli werd onze oudste broeder, Geert Oosting, tot heerlijkheid bevorderd. Hij was tot zijn laatste ure een blijde getuige van zijn Heiland.

Zo wisselen droefheid en vreugde elkander af. Dat ondervindt ook de gemeente, want Zondag 7 Juli was voor de gemeente een vreugdedag; drie jonge broeders hadden de wens te kennen gegeven om gedoopt te worden; en vooral voor ondergetekende was het een vreugdedag, want een van de jonge broeders was zijn jongste zoon. Welk een vreugde een kind van God te zijn; zo jubelde het in onze harten. Br. Ds. Deelstra was die dag in onze gemeente en hij heeft de doop voltrokken aan deze broeders. Na afloop van deze dienst schaarde de gemeente zich met een groot aantal om de dis des nieuwen verbonds om bij brood en beker de dood des Heeren te gedenken en werd bij monde van br. Deelstra de drie broeders een hartelijk welkom toegesproken. Het was een goede ure voor de gemeente.

Zo gaan wij dan blijmoedig voort,
In 't vast vertrouwen op Zijn woord.
Hoe donker soms de weg ook schijn
Het eind zal zeker zalig zijn.

Met hartelijke br.groet,
namens de gemeente,
D. WEVER.

Een S.O.S. bericht.

In één van onze grote steden is een gezin, dat 11 kinderen telt van 3 maand tot 16 jaar en in tamelijk benarde omstandigheden verkeert. Het is daarom zeer nodig, dat enkele van deze kinderen, 4 jongens resp. van 7, 8, 9 en 11 jaar, een tijd (1 à 2 maanden) op een boerderij doorbrengen om de ontberingen, in oorlogstijd geleden, weer te boven te komen. Wie wil *om Christus wille* deze kinderen herbergen? Wilt u zich dan in verbinding stellen met de secretaresse van Zusterhulp?

T. OLIJSLAGER—Hardenberg,
Parkweg 6a Groningen.

Aangaande het Dagboek.

Verschillende broeders zegden hun medewerking aan de samenstelling van het Dagboek toe. Mag ik hen, die nog niet antwoordden, verzoeken, mij spoedig te laten weten of ze de gevraagde taak op zich willen nemen ?

Men gebruike de nieuwe spelling, die, naar ons beloofd is, eerdaags bij Koninklijk Besluit zal worden ingevoerd. Het gebruik van de naamvals n bij de woorden voor mannen en mannelijke personen staat volgens die spelling vrij. Mag ik de schrijvers vragen, *die n* te plaatsen?

Vraag: Zijt gij allen voorzien en zijn al uw gemeenteleden voorzien van een exemplaar van het *Baptisten Vademecum?* Prijs 50 cents. Besteladres W. Modderman, Willemstraat 9 te Sneek. Postrek. 382183.

L.

Werken zoo lang het dag is.

Wanneer ik sterf, aldus Bernard Shaw, de bekende Engelsche tooneelschrijver, wensch ik volkomen te zijn verbruikt. Hoe harder ik werk, des te meer leef ik. Leven is voor mij geen kort kaarsje. Het is 'n stralende toorts die ik voor dit oogenblik in handen gekregen heb. Ik wil dat deze zoo hel mogelijk brandt, eer ik 'm overdraag aan volgende geslachten.

Er zit iets heel beschamends in wanneer zoo een niet-christen spreekt, terwijl menige geloovige zich nergens mee wenscht te vermoeien en zich zelf zoo veel mogelijk spaart. En dat terwijl de Geest Gods in ons werkt en ons de energie toevoert waardoor we bergen verzetten kunnen. Hoeveel oogstvelden liggen blank om te oogsten maar wachten op de werkers!

Uit: De Hervormde Kerk 6-7-'46.

JAARGANG 63 - Nr. 2804
VRIJDAG 2 AUG. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Mijn is het zilver, en Mijn is het goud, spreekt de Heere der heirscharen.
Haggaï 2 : 9.

Bij God is denken, doen en spreken volkomen gelijk (synoniem). Reeds de eerste bladzijde van de Bijbel geeft ons daarvan een duidelijk voorbeeld. En als wij verder lezen, wordt ons dit op elk blad opnieuw bevestigd.

Vele zijn de daden des Heeren, die het mensdom Zijn Alvermogen doen zien. Evenwel heeft Hij ook menigmaal nodig geoordeeld, van Zichzelf te *spreken*, en zo kwam door de dienst van Haggaï de boodschap tot het volk van God, en nog heden komt die tijding ook tot ons, dat het zilver en het goud van den Heere der heirscharen zijn.

Waarom deze uitspraak nodig was, blijkt zeer duidelijk als wij het boek Haggaï, dat slechts twee hoofdstukken bevat, in zijn geheel aandachtig lezen.

Het overblijfsel van het volk van Juda was weergekeerd in het land der vaderen, na een ballingschap van 70 jaren in Babel. Vele waren de moeilijkheden, waarmede zij te kampen kregen, maar groot was ook de vreugde, weer te kunnen verkeren in het land der belofte. Met volle energie ging men aan het werk, om zich opnieuw te installeren. Het verwaarloosde platteland bood weinig attracties, men vestigde zich liever in steden, en daar ging men aan het bouwen. Hechte huizen, maar tevens schone, gewelfde huizen verkoos men zich. Het kon niet mooi genoeg zijn, en geld speelde geen rol. Men mocht dan in Babel de dienst der afgoden vaarwel gezegd hebben — daarvoor was in de plaats getreden het dienen van zichzelf. Dit kwam tot uiting in het nalaten van de tempelbouw, in het verwaarlozen van het Huis des Heeren. (Zie hoofdstuk 1 : 4 t/m 9.)

De vermaning, in die verzen opgetekend, en nog aangevuld met een conclusie, vervat in de verzen 10 en 11, werd niet tevergeefs tot hen gericht (vers 12). En onmiddellijk op hun berouw volgde de liefelijke bemoediging van Godswege: „Ik ben met ulieden" (vers 13).

Op hun berouw volgde de *daad*.

Ongeveer een maand nadat de nieuwe tempel in gebruik genomen was, kwam Haggaï opnieuw met een boodschap van God:

„Wie van ulieden heeft de heerlijkheid van de „tempel die Salomo bouwde gezien? En als ge een „vergelijking maakt tussen *toen* en *nu*, komt ge dan „niet tot de slotsom, dat het nieuwe Huis eigenlijk „niets is? In uwe ogen tenminste? Doch weest nu „sterk en werkt: want Ik ben met u. Ik ben nog „dezelfde God, die u deed optrekken uit Egypte, „en het verbond, dat Ik destijds maakte met Mijn „volk op de Sinaï, dat vernieuw Ik nu met u. Ja, „het wordt nog veel heerlijker!"

En dan belooft God een huis te Jeruzalem, dat schoner en heerlijker zal zijn dan Salomo's bouwwerk. Dat zal zijn in het Duizendjarig Vrederijk. Dan zal God de tempel vervullen met Zijn heerlijkheid. En in dit verband zegt Hij tevens: „Mijn is het zilver, en Mijn is het goud. M.a.w.: alles, wat de aarde bevat, behoort Mij toe".

Dat dit zo is, zal niemand onzer betwisten. En toch .... als wij om ons heen zien, schijnt het dan niet heel anders te zijn? Zien wij niet hoe de groten der aarde manipuleren met geld, en het weten te hanteren, ja, ermede smijten, zodat goud en zilver in hun handen een macht vertegenwoordigen, die niet te negeren valt?

Het is hiermede precies als met het woord van den Heere Jezus: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde". Wij geloven, en zijn er vast van overtuigd, dat dat zo is. Hij heeft de overwinning bevochten op Golgotha. Satan is verslagen. Het is uit met zijn rijk. Maar .... hoewel het oordeel is geveld, moet het vonnis nog worden voltrokken. Hij is nu nog „de god dezer eeuw", (2 Cor. 4 : 4) „de overste van de macht der lucht, van de geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid". (Ef. 2 : 2.) Hij voert nog heerschappij, óók over goud en zilver .... totdat God hem een halt toeroept, en hij zijn operatie-terrein zal moeten verlaten voor het Vrouwenzaad, dat hem, de slang, de kop vermorzeld heeft. Dan zullen alle dingen aan Christus onderworpen zijn (1 Cor. 15 : 28) en dan zal het woord uit Hebr. 2 : 8 „Doch nu zien wij nog niet, dat Hem alle dingen onderworpen zijn" verleden tijd geworden zijn.

Er is echter meer dan één uitzondering op deze regel. Ook heden is daar goud en zilver, waarover, onzichtbaar voor ons, de Heere God naar welgevallen beschikt. En dan kunnen dat zilver en goud zich best bevinden in de handen van totaal ongelovigen. Een meer algemene uitzondering echter vormt het goud en het zilver, dat Hij heeft toevertrouwd aan degenen, die Christus toebehoren. Immers, de gelovige is met alles waarover

hij of zij op aarde heeft te beschikken, Zijn onbetwist eigendom.

„Amen" zeggen wij daar op.

Maar nu komen wij „to the point". Want het Amen is nog niet uit onze mond, of wij hebben al in onze gedachten verscheidene personen die wij kennen, en van wie wij vinden, dat zij er toch vooral rekening mee moeten houden, dat zij slechts rentmeester zijn over hun aardse bezit. Misschien zouden wij wel aanmerkingen willen maken op br. A of zr. B. En, het is niet onmogelijk, dat die aanmerkingen geenszins misplaatst zouden zijn.

Maar zouden wij niet liever eens héél goed letten op br. of zr. *ik*, en dat geval eens terdege onder de loupe nemen? Laten wij eens rustig en eerlijk nagaan, hoe wij ons inkomen, ons bezit besteden! Is daar evenwicht, harmonie te bespeuren ? Kunnen wij ons kasboek rustig openleggen voor den groten Visitator .... die alles weet, óók als wij de boeken krampachtig gesloten willen houden, omdat wij ons moeten schamen?

Misschien zijn er vergissingen gemaakt? Wellicht is er een fout te herstellen? Doet het dan. Ge dient er God mede .... en uzelf niet minder. Het is zo heerlijk, óók als ge achter uw kasboek zit, rustig omhoog te kunnen zien, en boven elke bladzijde van inkomsten en uitgaven met vreugde het opschrift te plaatsen: Mijn is het zilver, en Mijn is het goud, spreekt de Heere der heirscharen.

Denken, spreken, doen. Volkomen synoniem ....

Ook bij Gods kinderen .... de dragers van Zijn Beeld.

G. J. v. R.

Losse Schakels

De oproep tot gebed in 1784. Van het blad The Baptist Missionary Society is een Jubileumnummer verschenen. Daarin schrijft Ds. E. A. Payne een art. over het onderwerp, dat aan deze schakel vooraf gaat. Hij verwekt daarin bij de lezers de overtuiging dat, tenzij de leidslieden van de gemeenten heden ten dage in de eerste plaats, voor alle dingen en aanhoudend zichzelven en hun volgelingen aansporen tot gebed, niet alleen een opwekking achterwege zal blijven, maar — wat ernstiger is — geen gewortelde overtuiging van de noodzakelijkheid van een nieuwe zendingsactiviteit onder het Engelse volk ontstaan zal. Aan alle kanten ontwikkelt zich heden een overvloedige activiteit. Er worden raadsvergaderingen gehouden, conferenties, kruistochten, samenkomsten, maar, voorzover men kan nagaan, is er weinig innig, volhardend gebed. Alle Zendingsgenootschappen ontstonden als resultaat van het gebed — en als regel, van het gebed van enkele mensen. Maar zonder gebed zou geen zendingsgenootschap ontstaan zijn.

Zegt het ons niets, dat 160 jaar geleden (de tijd van het ontstaan der zendingsgenootschappen) het bevolkingscijfer der wereld 730 millioen bedroeg en thans 2 milliard. En het aantal heidenen is veel groter dan ten tijde, toen de nieuwere zending haar werk begon.

Evangelisatie middelen. De nieuwe generaal van het Leger des Heils, Orsborn, zeide in een onderhoud, dat de evangelist van onze tijd, die met vrucht wil werken, van drie middelen gebruik moet maken: gemakkelijk te leren Evangelie-liederen; korte, aan de tijd aangepaste toespraken, gebracht in de taal van jan-en-alleman, en de bioscoop. Deze drie middelen zullen worden gebruikt door de mobiele colonnes, die het Leger des Heils in Engeland zal uitzenden. — Is daar ook iets voor ons bij ?

Ouderdoms- voorziening. Sedert Oct. van het vorige jaar zijn er in Engeland 4.000.000 pensioentrekkers. Vroeger heette dat ouderdomsrente. Deze mensen ontvangen per week 26 shilling, zijn ze getrouwd, dan per echtpaar 42 shilling. Een shilling is gelijk aan 60 cents. Het blad The Times noemde het: „een der belangrijkste wetgevende handelingen van deze eeuw" (voor het Eng. volk). We begrijpen niet goed, waarom ten onzent de Overheid niet de regels en voorschriften geeft, die een gelijksoortige verzorging van hen beduiden, die uit het voortbrengingsproces zijn uitgeschakeld. Waarom laat ze dit maar aan zijn beloop over?

Baptisten Wereld- congres in Kopenhagen. Het plan bestond om het wereldcongres van het Bapt. Wereldverbond in 1944 te houden. De oorlog verhinderde dat. Nu wil men het zo gauw mogelijk houden en wel op het vasteland van Europa. Denemarken kent geen voedselprobleem en heeft na alles, wat met het ontvangen van een congres van zulk een omvang verband houdt, ernstig te hebben overwogen, besloten het e.k. Congres van het Bapt. Wereldverbond, uit te nodigen. Als data zijn vastgesteld: *Dinsdag 29 Juli tot 3 Augustus 1947.* Wilt U deze data allen even noteren? Het Congres-onderwerp zal zijn: *De verantwoordelijkheid der Baptisten voor de wereld.* Een programma-comité werkt de bizonderheden uit. Een tweede comité zal overwegen de functies, verantwoordelijkheid en betrekkingen van het Wereldverbond. Men is n.l. van oordeel, dat na de ervaring van veertig jaren, de constitutie van het Wereldverbond eens op de helling moet. — Lang en breed werd gesproken over het Baptistische ondersteunings- en wederopbouwwerk en het vraagstuk van de duizenden die geen vaste woonplaats meer hebben, — onder welke zich duizenden baptisten bevinden.

Bizondere aandacht werd besteed aan het ondersteunings- en wederopbouwwerk in Duitsland. De gecompliceerdheid en de omvang van de vraagstukken, dit land betreffende, vereisen een buitengewone inspanning.

Dr. Lewes, de tegenwoordige secr. van het Wereldverbond, zal de kwestie Duitsland behandelen. Men zal proberen extra fondsen voor dit zwaar geteisterde land bijeen te brengen. De financiële positie van het Wereldverbond, is gezien zijn taak, onbevredigend. Er werden beloften en toezeggingen gedaan van grote sommen ter ondersteuning van het werk.

De Scandinavische landen, die nooit karig waren ten opzichte van de arbeid van het Wereldverbond, waren de eersten, die belangrijke bijdragen toezegden.

Engelse Baptisten Unie. De Engelse Unie van Baptisten gemeenten hield haar Alg. Vergadering weer, gelijk bij haar te doen gebruikelijk is — in de maand Mei. Ds. Rust sprak er over: de hoge roeping van het lidmaatschap der gemeente. Hier ligt, zeide hij, de sleutel van de toekomst onzer gemeenten. In het nieuwe tijdperk, dat we thans binnentreden, in een wereld, ontvankelijk voor het Evangelie, moeten wij het echte lidmaatschap der gemeente verwerkelijken.

We zijn, zo betoogde hij, geroepen in een gemeente,

die een uitverkoren schare, een samengeroepen gemeenschap is. Ons recht, lid der gemeente te mogen zijn berust tenslotte daarop, dat we antwoord gegeven hebben op Gods reddende liefde. We mogen de mensen niet oproepen om zich bij de gemeente aan te sluiten alsof ze daardoor de gemeente een gunst bewezen. De gemeente is geen democratie maar een theocratie, waarin geen menselijke handelwijze het laatste woord spreekt, doch waarover God koning is.

En met nog veel meer treffende woorden heeft de referent over genoemd onderwerp de betekenis van het lidmaatschap uiteengezet.

De hoge roeping van den dienaar des Woords. Over dat onderwerp sprak Ds. H. L. Watson op de jaarvergadering onzer Engelse geloofsgenoten. Het is een verheven roeping, zo zeide hij, want we hebben onze opdracht van Christus. Toen Felix Carey een staatsbetrekking aanvaardde, zeide Carey van hem: hij is afgezakt van predikant tot ambassadeur. Dat het een verheven roeping is, ligt ook aan het Evangelie, dat we verkondigen. De liefde van God, met zijn reddende, vernieuwende kracht is Gods laatste Woord omtrent deze schepping. — Het is een verheven roeping, omdat God haar gebruikt, teneinde ieder mens volmaakt te stellen in Christus.

Wie onder de lezers van De Christen zich zou interesseren om meer te lezen van hetgeen er gezegd is op de jaarvergadering van de Engelse Baptisten en zelf The Baptist Times niet ontvangt, kan mijn exemplaar krijgen. De ruimte in ons blad is te beperkt om er meer van over te nemen. — In hetzelfde Nr. van genoemd blad leest ge ook een beknopt verslag van de samenkomst der Jeugd en een verslag van de jaarlijkse vergadering van de Eng. Baptisten Vrouwenbond. Een pagina foto's brengen een en ander wat dichter bij.

De godsdienstige film. Gelijk we in een andere schakel vermeldden, noemde de nieuwe generaal van het Leger des Heils de film onder de drie doeltreffendste evangelisatiemiddelen. Mogen we in aansluiting daarop doorgeven een en ander betreffende godsdienstige films. Misschien zijn er ook onder ons, die den generaal op zijn voetstappen willen volgen. Honderden gemeenten in Engeland, zegt The Baptist Times, gebruikten de films van het Godsdienstige Filmgenootschap. Dit Genootschap deed op dit gebied pionierswerk en produceerde ook de eerste godsdienstige geluidsfilm *Mastership*, die over heel de wereld met succes vertoond werd. Het Godsdienstige Filmgenootschap, dat zijn werk begon in 1934, toen de Amerikanen nog niet van zoiets droomden, is voortgegaan van kracht tot kracht en produceerde een groot aantal van godsdienste filmen. De gemeenten kunnen die filmen huren. Nu worden proeven genomen met het vervaardigen van kleurenfilms. Deze films worden gecontroleerd door een adviesraad, waarin leden zitting hebben van verschillende gezindten. Wie er zich voor interesseert kan zich om bizonderheden richten tot het Baptist Churchhouse te Londen, waar men van deze dingen wel meer zal weten. Churchhouse staat Southampton Row 4, Londen C. W. I.

L.

IK DANK U WEL,

Eind-Redacteur, voor uw vriendelijke woorden, waarmede u mijn mede-nieuweling en mij hebt verwelkomd in de kring der redacteuren. Ja, niet dat ik die woorden reeds gelezen heb, maar ik begrijp wel, dat de inleiding — als elke introductie — hartelijk zal zijn. Nu, vriendelijkheid heb ik wel nodig. Dat geeft een riem onder 't hart, zodat dit naar zeggen zo nuttige orgaan niet in de schoenen kan zinken ten aanzien van de taak. (Vijftienhonderd woorden per week is per slot geen peuleschil voor een zwijgzaam mens.) Maar om nog even terug te komen op die riem: die zorgt er voor, dat het hart op de juiste plaats blijft, dus op die plaats, waar het hart alleen maar behoorlijk kan functioneren. Leve dus de vriendelijkheid.

Maar nu verder. Ik moet schrijven. Waarover zal ik het hebben? Over dingen, waarvan ik veel weet? 't Ligt haast voor de hand. Er is echter een groot bezwaar. Als je gaat spreken over iets, waarin je goed thuis bent, dan kun je er van opaan, dat negentig procent van je luisteraars er niets meer van snappen. Je denkt te zeer in vaktermen. Vraag een muziekkenner nu eens over de betekenis van Bach. Tien tegen één dat na drie minuten je moede geest slechts tot twee oordeelvellingen komt. Ten eerste: „Verbazend, wat een kennis!" Ten tweede: „Stom, om die vraag te stellen; ik verdrink in de bijzonderheden. Help! Help!!" Om het probleem, waarom het gaat, compleet te maken, een verslag van een intiem voorval.

Ik zat bij een vriend in een club gedoken. Hij was bezig een artikel in de krant te lezen, terwijl ik zwijgend de tijd doorbracht met af en toe wat as van mijn Havanna op vest, pantalon en vloerkleed te deponeren. Eindelijk legde hij z'n krant weg met een pracht van een grijns: „Die vent weet in de verste verte niets van 't geen hij *heeft neergekalkt; daar kan ik een hoop van* leren!"

U vindt dat natuurlijk een merkwaardige „samenvatting van 't gelezene". Ik ook, maar er zit iets raaks in. Juist dat, wat de gewekte aandacht niet volkomen bevredigt, zal noodzaken tot feller aandacht. En in het tournooi van spraak en tegenspraak ontstaat vaak de gedegenste kennis en de oorspronkelijkste visie.

Daarom, ik ga schrijven over onderwerpen, die niet zozeer tot mijn bevoegdheid behoren. Er moet wat beweging komen in onze verroeste denkmethoden. Wie weet, wat we door de tijd nog samen vinden. Dit als wens uitsprekend begin ik mijn

Pastorale Mijmeringen.

Vader zit in de keuken wat te knoeien aan een of ander karweitje. Er ligt wat rommel op de grond en gereedschap ligt verspreid over het scheefgetrokken tafelkleed. Nee, gezellig ziet het er bepaald niet uit in het anders zo propere domein van moeder de vrouw. Maar 't mag h'm niet hinderen, want vermelde heerin is op stap. Hè, kun je fijn opschieten als je niet elk houtschilfertje met getemperde angst voor een woord van vermaan naar de vloer ziet dwarrelen. — Zo, nou hier een plankje... — Trouwens, dat alleen thuis zijn heeft ook z'n nadeel. Pas nu eens op twee bengels van om en bij tien jaren, terwijl geest en hand bezig zijn iets uit het niet tevoorschijn te toveren. U zult het met ons eens zijn, da's teveel voor een doorsnee mens. Enfin, vader hoopte, dat het goed zou gaan. — Nou hier

nog een streepje afzagen .... Daar gaat de deur open en ongewoon bedaard stapt een ongewoon vuil baasje naar binnen. Of bedaard is het juiste woord niet; er zit te veel benepens in, meer dat, wat we allemaal kennen, als we voor de tweede maal in een week tijds naar den tandarts drentelen.

„Wat is er aan de hand?" vraagt vader met vage vrees. Er volgt een onsamenhangend verhaal, door hikken en snikken telkens onderbroken. Maar tenslotte constateert vader het euvel dan toch.

„Zo, dus jij hebt een vuurtje gestookt, wat ik je duidelijk verboden heb?" Vaders stem klinkt vervaarlijk. Laten we eerlijk wezen, het valt niet mee, direct goed je houding te bepalen in de ongewone situatie, als iemand z'n zonde biecht. En je moet toch toornen, zeggen ze, als je onrecht speurt, waar of niet? Maar in z'n hart is vader allang vertederd over z'n zoontje. Goed kind, die Jantje. Belijdt me daar onder tranen z'n fouten — en vader zoekt naar een geschikte draai, om na de duidelijke demonstratie van zijn misnoegen over Jantjes overtreding nu ook te komen tot een genadig en schuldvergoedend woord. Dat hoort er nu eenmaal bij. Dan is de zaak af en .... het karweitje moet tenslotte eens klaar. En de tijd schiet op.

Inmiddels klonken vaders laatste woorden toch scherp en Jantje kijkt schuw even op in vaders bestraffende ogen. Dat wordt hem te machtig. Hij deinst voor de consequentie's van z'n belijdenis terug. Erg kwalijk te nemen is het niet, want hij weet niets van de liefdevolle gedachten, die z'n vader moeizaam achter de gegrendelde deur van zijn strenge blik terughoudt.

Maar nu gaat Jantje iets verkeerds doen. Hij gaat zich „distanciëren" van den vijand, die hij in zijn vader vermoedt. Hij doet dat handig en knap.

„Nee, ik heb het vuurtje niet gestookt, dat deed Henkie! Ik heb alleen maar prikkies gezocht". Ziezo, de overtreding begint al te devalueren. Vader stapt grif in het gezette valletje. Ach, ach, wat een lieve Jantje! Zo'n berouw over zo'n kleine misstap. Moest zulk een kind later niet dominee worden? Nee, dan die Henkie, foei, wat een slecht, ongehoorzaam kind. En die komt nog geeneens schuld belijden?

Op tijd herinnert vader er zich aan, dat zijn gevoelens niet direct de vrije loop mogen hebben. Eerst moet de goedheid van Jantjes hart, die door zijn belijdenis zo klaarlijk aan de dag getreden is, tot volle rijpheid komen. En als een wijs vader peilt hij dieper.

„Maar jij hebt dan toch maar prikkies voor het vuurtje gezocht!"

„Moest ik van Henkie. Anders sloeg ie me een paar blauwe ogen".

Pauze! Vader moet z'n ontzetting te boven komen en meteen prakkiseren, hoe hij in vredes naam uit het warnet van zoveel boosheid los kan komen. Natuurlijk kan de stilte niet blijven duren en maar op goed geluk vraagt vader verder.

„Hoe komen jullie aan lucifers?"

„Heeft Henkie gegapt van de schoorsteenmantel!" is 't prompte antwoord. Nu weet vader het zijne en met galmende roep nodigt hij zijn oudste uit, thuis te komen. Tot z'n verwondering blijkt Henkie al vlak bij de achterdeur te staan. Kijk h'm eens benauwd uitzien!

„Wat kijk je benauwd!" zegt vader, die Henkie een redelijke kans wil geven om tot schuldbekentenis te komen. Helaas, Henkie merkt niets van de hem geboden kans om zich te rehabiliteren en als hij de keuken binnenkomt, nog omwolkt van de rinse geur van zengend gras zegt hij: „Ik heb m'n kluiven gebrand."

Dat was te veel! Geen spoor van schuldgevoel en bovendien hoogst onfatsoenlijke uitdrukkingen. Hier moest krachtdadig worden ingegrepen.

„Ga weg uit m'n ogen, kwajongen! Je hebt een vuurtje gestookt, je hebt dit ...., je hebt dat ...., je hebt.... Vooruit, naar bed. Wacht, ik ga mee, want eerst moet je je wassen ....

Henkie ruimt de keuken. Vader achter hem aan met vele vermaningen. Ja er moet menige ruk en duw aan de weerspannige jeugd gegeven worden, wil hij niet opgroeien voor galg en rad.

Jantje, nou zou ik even met je willen praten. Ja kijk maar niet zo verschrikt nu ik ineens — 'k weet niet waar vandaan — zo maar voor je sta. Ik heb alles gehoord, Jantje, en ik moet zeggen, dat ik je toch maar een miezerig kereltje vind.

Kijk dat zit zo! Je hebt de houding van een boetvaardige zondaar aangenomen, en ik mag wel zeggen: met succes. Je broertje ligt zich straks in bed te verknijpen en jij zit nog mooi beneden en met een ogenblikje mag je wel weer buiten spelen. Maar weet je, wat ik niet verkroppen kan? Dat jij met al je ootmoedigheid meer de zonde van Henkie dan je eigen schuld beleden hebt. Op z'n Hollands noemen ze dat verraad! Wat een lelijk woord hè? Maar 't is ook een laffe manier van doen, om, als 't werkelijk gevaarlijk wordt, de ander de meeste verantwoordelijkheid op de hals te schuiven. Toen je een poosje had gepraat, Jantje, heb ik heus gedacht: „Waarom komt hij bij z'n vader om te zeggen van dat vuurtje stoken?" Je werd bij 't ogenblik onschuldiger. Jij had het vuurtje niet aangestoken, jij had geen lucifers meegenomen, jij hebt zelfs alleen maar onder bedreiging wat prikkies bij mekaar gezocht. Vertel eens, onschuldig lam, waarom ben je eigenlijk naar je goeie vader toegegaan? Het lijkt er veel op, dat je je eigen schuldbekentenis als een goede springplank hebt gebruikt om over je broertje te kunnen roddelen. Nou 't is je voorbeeldig gelukt hoor! Maar weet dan dat zulk biechten van nul en gener waarde is. — Zeg, hoeveel knikkers heeft Henkie gisteren van je gewonnen? Drie, en die mooie stuiter? Ja, dat is erg, maar 't was eerlijk spel! Daar mag je h'm toch niet.... O, daar komt je vader! Enfin, je hebt me begrepen, en je schaamt je. Mooi, dat is een stap in de goeie richting. En denk er aan: men kan vreselijk onoprecht zijn, al zegt men geen enkele onwaarheid! Ga nou maar even weg.

Dag vader! Ja, ik kan 't me begrijpen, dat kinderen opvoeden, daar raak je af en toe van buiten adem. Maarre, bent u wel goed te werk gegaan? U hebt Henkie gevonnist zonder hem te horen. Wat u wist, wist u van Jantje. Ja, goed, hij heeft geen fout toegegeven, maar heeft hij daarvoor tijd gehad? Is het u niet opgevallen, dat hij met z'n verbrande hand al vlak bij de deur stond? Dat kwam, omdat hij onhandig het vuurtje heeft willen blussen. Dat was zo *zijn* manier van spijt hebben over zijn gedrag, Vader, je weet toch wel, dat wij ook vaak als grote mensen scheve dingen gaan recht zetten zonder medeweten van anderen. Nietwaar, als we met berouw tot God gaan en daar eens uitsnikken, dan hoeft het geen ander te weten, als die zonde maar voortaan verafschuwd wordt?

O, wou u nog even met Henkie praten? Dan ga ik maar weg.

BRANDT.

Bereid de weg des Heeren

Ter inleiding.

Voor mij ligt een briefkaartje van den Eind-redacteur, dat mij er nog even aan herinnert, dat, aangezien Ds. Brandt en ondergetekende nu tot redacteur gekozen zijn op de Algemene Vergadering verleden week, hij voortaan regelmatig kopy van ons tegemoet ziet en het eerste gaarne begin volgende week ontvangen wil. Deze kleine opfrissing van het geheugen plus het verzoek om onmiddellijk aan de arbeid te gaan, doet ons beseffen, dat wij een grote taak en verantwoording op ons genomen hebben, alsmede dat ons daarin ook een groot vertrouwen en een nieuwe bron van vreugde is geschonken. Eerlijk gezegd vind ik het een geweldige opdracht, die een voorganger op zich neemt om naast het vele werk, dat hij in zijn eigen gemeente reeds heeft, ook ons weekblad mee helpen te verzorgen. Immers het maakt een groot verschil om zo nu en dan, wanneer men de tijd er eens voor vindt en de lust er toe heeft enige kolommen te vullen dan wel iedere week daarvoor te moeten zorgen.

Dit moet een ieder duidelijk zijn die daar even bij stilstaat, in ieder geval weten de vorige redacteuren daar wel van mee te spreken — alsmede de candidaten voor de redactie, die zich hebben teruggetrokken. 't Is niet in de eerste plaats gelegen in de armoede van gedachten. 't Zou inderdaad kunnen voorkomen, dat een schrijver, die schrijven moet, eens uitroept: En waar moet ik het nù toch eens weer over hebben!

Zo gaat het tenminste iedere predikant wel eens als hij regelmatig elke Zondag weer voor zijn eigen gemeente staat. Doch onze uitroep wordt eer geboren uit een tijdelijke geestelijke moeheid dan uit schaarste en gebrek aan gedachten. Er is toch zo véél waarover men spreken en schrijven kan, de Bijbel is zo rijk en het leven zo vol van allerlei, dat men eer bedolven wordt onder materiaal waaruit men een keuze moet doen, dan dat er sprake kan zijn van uitgeput te raken. Maar juist dat regelmatige en dat op tijd de kopy weer gereed hebben is soms moeilijk. Zou het daarom geen aanbeveling verdienen dat iedere predikant minstens een of twee maal per jaar een artikel ging inzenden? De gedachte „maar dáár hebben wij juist de redacteuren voor gekozen" is m.i. niet juist. Wij allen zijn betrokken bij ons weekblad en wij allen hebben het toch lief. Stel je voor geen „De Christen" meer te ontvangen met de Vrijdagpost. Welk een leegte in huis en hart! Hebben wij deze leegte niet gevoeld tijdens de laatste jaren der bezetting! Over dit juist gelanceerde voorstel valt misschien nog wel eens te praten en is stellig wel te verwezenlijken.

Aan de andere kant ligt in het feit redacteur te zijn geworden, behalve het vertrouwen dat daarin aan ons geschonken is, ook een bron van vreugde. Daardoor toch is de gelegenheid geopend om een groter aantal mensen te bereiken dan op de kansel mogelijk is, hen te dienen wat tenslotte toch de grootste vreugde voor een dienaar van den Meester is, en dat wel in ruimere zin dan op de preekstoel. Dáár immers is het nog beperkt tot de boodschap des heils alleen — hier kan men over velerlei dingen reppen, die hun waarde en nut óók hebben. Voorts anderen dienende en verrijkende, dient en verrijkt men zichzelven. Zo heb ik dan de pen opgenomen en hoop die te gebruiken tot mijn en tot uw aller blijdschap.

Misschien is deze inleiding wel wat erg lang geworden. Het zij me niet ten kwade geduid. Zo zonder kloppen de kamer binnentreden is niet bepaald een vorm van goed fatsoen. Niet dat wij onszelven nog eens moeten bekend maken of voorstellen. Onze beweging is niet zo groot, dat wij elkander niet zouden kennen — al was het alleen maar van gezicht of naam. Maar een enkel woord om deze nieuwe taak te beginnen is stellig wel op zijn plaats.

De weg vernieuwd.

Hengelo is toch inderdaad een fijne plaats voor een Baptisten voorganger.

Niet alleen omdat de Baptisten Gemeente haar uiterste best gedaan heeft om den nieuwen predikant te laten gevoelen dat hij welkom is — en dat is haar uitstekend gelukt, daarover niets anders dan lof! — maar ook de burgerlijke gemeente blijft niet achter. Ze is n.l. bezig om de Oelerweg, waaraan de nieuwe pastorie nu staat, weer in de beste conditie te brengen. U moet weten dat door het vele verkeer vooral van de tanks, jeeps en vrachtauto's deze weg ontzettend veel geleden heeft. De stenen lagen schots en scheef door elkaar en vele gaten waren achtergelaten als teken van het zware materiaal, waarmede „onze bevrijders" ons verlost hebben van „onze beschermers". Zo oordeelde dus het Gemeentebestuur dat deze straatweg een verjongingskuur moest ondergaan, opdat de banden en de fiets van den Baptisten predikant niet te veel zouden te lijden hebben en hij aan een behoorlijke rijweg mocht wonen. Voorwaar een nobel gebaar! (Indien iemand eens mocht twijfelen aan deze voorstelling van zaken, hij of zij informere hierover maar eens nader. Tenzij anders ingelicht wens ik het maar zo te interpreteren!) Het is wel eens interessant om te zien hoe deze arbeid verricht wordt. Eerst de weg opbreken en daarna de stenen weer gelijkmatig en netjes in de rij tot een effen wegdek tezamen voegen. Het eerste kan door een ieder wel gedaan worden, maar het laatste is een kunst. Een straatmaker is een „vakman". Men zou het zo niet zeggen, als men het zo vlot ziet doen. Maar dat is met vele dingen het geval. Oh ja, dat kan ik ook wel doen, zegt menige jongen, die een ander een kunstje ziet voordoen. Als hij het echter probeert valt het hem deerlijk af. In een handomdraai heeft men nog niet een kunstje, laat staan een kunst, geleerd. Daartoe is inspanning, volharding en onderwijs nodig. Zonder deze dingen bereikt men niets in het leven. Nu is het niet nodig, dat wij allemaal stratenmakers van beroep worden. Stel je voor als alle mensen dit vak eens kozen en er over twintig jaar niets anders dan zulke vaklui in de wereld waren. Hoe zou het er dan wel uitzien? Dan zou onze aardbol één grote brede straat worden, waarop tenslotte geen mens meer kan leven.

Bereid de weg des Heeren. (Jesaja 40 : 3).

Zó klonk de roepstem van den profeet. 't Is alsof ik hier een oproep hoor tot het verdrukte volk van Israël in ballingschap, om allen tezamen één ding te doen n.l. mee te helpen „de weg te bereiden. Niet „een weg" en dan voornamelijk van Babylonië naar Jeruzalem. Och tussen dat grote wereldrijk en Palestina wàs wel een gebaande weg door de woestijn. Dáár waren de ongehoorzame kinderen Gods langs getogen, één droeve en ellendige stoet krijgsgevangenen en slaven, toen zij in ballingschap gevoerd werden. Dáár konden ze ook langs terugkeren. Neen mens: „de weg" moeten zij bereiden n.l. „de weg des Heeren".

Hoe? — Door godsdienstige offers van dieren of goud of zilver? Och, die hadden ze ook in het verleden in menigten gebracht en des ondanks was Gods hand tegen hen Dàt was uiterlijke dienst. Nù werd gevraagd de innerlijke dienst n.l. die van het hart. Alleen door waar berouw, schuldbesef en verootmoediging, door oprechte bekering. Niet van één, doch van allen. Van de ganse natie. Van Gods troost mochten zij verzekerd zijn, van Gods oproep moesten zij zich bewust worden. Het wil mij voorkomen dat deze roep nòg altijd geldende is. Allereerst voor Gods volk, dat dikwijls ook ver van God leeft, meer vervuld van wereldsgezindheid, ondankbaarheid en soms haat dan van ware Godsvrucht en vrede. Doch eveneens voor de ganse mensheid. Wij zuchten naar het land der belofte, overvloeiende van melk en honig. Ieder wenst een betere wereld en ieder is nog zelfzuchtig in meerdere of mindere mate. Een ieder moet z'n eigen straatje maar vernieuwen en schoonhouden, luidt de leuze. Het profetische woord klinkt echter in onze oren en zalig hij, die het ter harte neemt.

„Bereid de weg, de weg des Heeren". God helpe ons daartoe en bekwame ons daarvoor!

A. A. HARDENBERG.

GEMEENTE-BERICHTEN

AMSTERDAM.

Dat had u moeten zien! Onze br. Jan van Komen en zijn echtgenote Teitje Buurma in diamanten bruiloftstralen. De tiende Juli was het de eigenlijke datum, maar, doordat den broederraad der gemeente zich die dag te Stadskanaal bevond, besloot men het feest één week uit te stellen. Het resultaat was, dat er in de buurt, waar het diamanten paar woonde, drie weken gefeest werd, en de gemeente een schitterend slotfeest hield in de kerk.

De kerk was bij deze gelegenheid in bloemen en palmentooi gebracht. Met tranen van blijdschap en schitterende gezichten nam het bruidspaar het eregestoelte in. De zangvereniging stemde in met schone toepasselijke liederen. De jeugd zette er alles op, om de lachspieren te doen trillen. De voorg. Ds. B. Planting hield de feestrede. Een oorkonde werd bij deze gelegenheid aangeboden. Een der broeders gaf een gedicht ten beste, waarin de volgende strophe verwerkt was: „Hard als diamant is 't leven; God gaf diamant tot loon; drie geslachten hier omzweven deze diamanten kroon. Kind'ren uit deez' echt geboren: ziet dit diamanten paar; wil naar hun getuig'nis horen, vorm een geestelijke schaar".

Meer dan honderd kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen waren aanschouwers van deze kroon van trouw.

Soli Deo Gloria.

W. V., secr.

ALKMAAR.

De broeders en zusters te Alkmaar besloten in een op 17 Juli 1946 gehouden vergadering, alhier een gemeente te stichten.

Na een gehouden bidstond, waarbij de tegenwoordigheid van hunnen Heer en Heiland werd ervaren, werden de leidinggevende broeders verkozen.

Aan Ds. Hornstra, voorganger der gemeente te Heerlen—Treebeek, die, gehoor gevende aan de onlangs in de Christen geplaatste oproep, zich beschikbaar stelde tijdens zijn vacantie hen op de 18e Augustus e.k. te dienen met het Woord, is verzocht deze broeders tot de dienst te willen bevestigen.

Andere broeders dienden hen reeds en meerderen stelden zich schriftelijk met hen in verbinding.

Met de broeders te Den Helder hopen zij zeer binnenkort contact op te nemen. Met de te nemen maatregelen, welke verbonden zijn aan het stichten van een gemeente werd een aanvang gemaakt. Daar de nieuwe gemeente zich gaarne in het Unieverband zag opgenomen, is aan de betrokken broeders een desbetreffend schrijven gericht. Zij hopen en verwachten, dat de betrokken commissie in staat zal worden gesteld eveneens een bevestigend antwoord te kunnen geven op de vraag gesteld bij de rondvraag op de j.l. gehouden Algemene Vergadering te Stadskanaal „of voor Noord-Holland, Alkmaar en omgeving, een Unie-werker kon worden aangewezen".

De broeders en zusters te Alkmaar weten uit hen zelf tot niets goeds in staat te zijn, doch verwachten en verkrijgen hun hulp van het Hoofd der gemeente, Jezus Christus, voor Wiens zaak zij staan.

Zij ontvingen reeds vele geestelijke en stoffelijke zegeningen. Welwillend werd hun een gebruikt orgeltje afgestaan. Om dit t.z.t. hun eigendom te kunnen noemen was reeds een orgelfonds gesticht. In de collectezak op Zondag 21 Juli j.l. bevond zich een zakje met f 50.— voor dat orgelfonds. Zij zijn Gode dankbaar voor deze gave en willen mede langs deze weg daaraan uitdrukking geven, doch ook de geefster daarvoor hartelijk dankzeggen.

Zij hopen, dat het voorbeeld van Ds. Hornstra navolging mag vinden.

Zij bevelen zich tenslotte gaarne hartelijk in de voorbede aan van alle Baptisten gemeenten in Nederland. Zij wensen en hopen een biddende en werkende gemeente te zijn, doch behoeven veel gebed.

Namens de jonge gemeente te Alkmaar,
de Secretaris KRUIZE,
Kievitsstraat, Alkmaar.

ARNHEM.

Waarde broeders en zusters, met dankbaarheid kan de gemeente te Arnhem melding maken van Gods zegeningen. De arbeid der gemeente breidt zich uit. De opkomst des Zondags en op de wekelijkse bidstond beweegt zich in stijgende lijn. En vanzelfsprekend is het jeugdwerk weer tot nieuw leven gekomen en is actief op haar terrein. Zondag 14 Juli was voor de gemeente een blijde dag toen n.l. twee zusters, die reeds geruimen tijd met de gemeente meeleefden, door de doop de gemeente werden binnengeleid. Naar aanleiding van 1 Petr. 3 : 21 b, waar we lezen, dat de doop de bede is van een goed geweten tot God, verkondigde onze voorganger aan talrijke aanwezigen de schriftuurlijke betekenis van de doop. Ons geloof is dat God meerdere zegeningen voor ons heeft. Willen belanghebbenden er nota van nemen dat het adres van den secretaris is B. Hendriksen, 3e Musschenstraat 14. Ten behoeve van verstrooide leden volgt hier het adres van den penningmeester, L. Albertsma, Veluwestraat 40, Giro 432290.

B., H., secr.

Het Evangelisten-ambt.

Het is op de beginselen van het Nieuwe Testament dat wij ons beroepen. Het maakt deel uit van onze roem, een nieuw-testamentische gemeente te zijn en wij beijveren ons, steeds meer door te dringen in het wezen der gemeente. Maar al te vaak laat ons de praktijk zien, hoe oppervlakkig het gemeente-besef is; voor velen is er nog steeds geen onderscheid tussen gemeente en vereniging, wat soms ook al blijkt uit de naam, welke men den ambtsdragers geeft — denk aan het woord: „bestuur".

Tot een dieper besef van het gemeente-leven kan ook dienen een beter verstaan van de ambten, welke de Heere aan de Gemeente gegeven heeft. Ik wil trachten in dit artikel het ambt van den evangelist te belichten aan de hand van het N. Testament. Niet wat de mensen onder evangelist verstaan, maar wat de Schrift ervan zegt, willen we onderzoeken. Als uitgangspunt nemen we Efeze 4 : 11. „En deze heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en *sommigen tot evangelisten,* en sommigen tot herders en leraars. De herders en leraren komen achteraan, de evangelisten gaan voor! Zij staan dus het dichtst bij de apostelen. Als ik het wel heb is er een bepaalde volgorde, en wel van boven naar beneden. We zouden derhalve kunnen spreken over *het hoge ambt van evangelist!*

Apostelen zijn er niet meer, het profeten-ambt (we denken mannen als Judas en Silas, Hand. 15 : 32, en de wellicht meer bekende Agabres uit Hand. 16 : 28, die een hongersnood profeteerde) is blijkbaar lang :amerhand uit de Gemeente verdwenen — van „evangelisten" en „herders en leraars" is in onze tijd zeker nog sprake, of zijn ook evangelisten niet meer onder ons aanwezig, en is *„het ambt van evangelist" een historisch begrip geworden?*

Aangenomen dat er nog evangelisten zijn, hebben wij hen te zien als een gave van den Heer, zij worden niet gemaakt maar geschonken! Zij zijn evenzeer een gave van den Heer, als de „herders en leraars", derhalve zullen zij door de Gemeente evenzeer in hoge achting gehouden worden.

Dit neemt niet weg, dat deze „begenadigden" de gave die in hen is, zullen ontwikkelen met al de hun ten dienste staande middelen, o.a. ernstige studie. Heeft de Heer hun de gave gegeven, aan hen de boodschap: „wekt de gave op, die in u is!"

Dat een „evangelist" minder zou weten dan een „herder en leraar" is niet het cardinale punt. Waarom zouden ze minder moeten weten? Waarom zouden ze niet meer weten of kunnen weten? Er zijn evangelisten geweest met de graad van doctor in de theologie! (b.v. Dr. R. A. Torrey).

De evangelist heeft een „evangelisten-hart", de herder en leraar een „herders-hart". Waar de Heere, dit onderscheid geeft in Zijn woord, moet dit *onderscheid gehandhaafd* blijven. Een evangelist moet evangelist zijn — en het werk van een evangelist doen, evenzo de herder hetgeen eens herders is — al komt ook tot hem het woord: „doe het werk van een evangelist" (2 Tim. 4 : 5). *Filippus* was evangelist (Hand. 21 : 8). Hij deed het werk van evangelist, hij ging het land door van Jeruzalem tot Samaria, predikende en dopende — (Hd. 8 : 12) hij doopt den kamerling, toen de evangelisatie-dienst geëindigd was, en werd later gevonden te Azote, evangeliserende (8 : 40). De evangelisten strijden en arbeiden in het evangelie, zoals Epafras en Timotheus (1 Th. 3 : 2, Fil. 2 : 22), het waren *destijds de medearbeiders en -strijders met de apostelen,* waaronder ook vrouwen (Fil. 4 : 3), aldus verkondigers van het evangelie, de heilsboodschap *tot de onbekeerden* en onwetenden brengend. Ieder apostel was evangelist, maar niet omgekeerd ieder evangelist een apostel.

Het *onderscheid ligt in de taak en het arbeidsterrein.* Evangelisten spreken tot wat „niet-gemeente" is, tot de onbekeerden, ongelovigen. Zij arbeiden juist *niet in* de gemeente, maar zullen trachten mensen te *verzamelen* door prediking en doop! dan gaan ze verder naar andere plaatsen en doen desgelijks. De „herders en leraars" houden bij elkaar wat door de evangelisten is verzameld, zij vinden *in* de gemeente hun arbeid en spreken tot de gelovigen; dat wil niet zeggen, dat ze niet van tijd tot tijd „het werk van een evangelist" doen, en de 99 schapen een ogenblik achterlaten, om het verloren schaap toe te spreken. In iedere gemeentelijke samenkomst bevinden zich wel onbeslisten.

Laat ons toezien, dat wij in dezen de weg van orde bewandelen.

In de gemeente gaan de „herders en leraars" voor, *laat ons hen geen evangelist noemen,* buiten de gemeente arbeiden de evangelisten. Het zou een zegen zijn voor onze arbeid, als evangelisten, door de gemeenten uitgezonden, door de straten reden met hun evangelisatie-auto's en tenten, predikende en dopende — hoevele grote plaatsen liggen er zonder een baptisten gemeente! Een ieder zijn werk! Allen toegerust met de gave, gelijk de Heere ze gaf, ieder woekerend met het talent, allen volledig uitgerust. Stote de Heer maar arbeiders uit — schenke Hij ons nog vele „evangelisten", en vele „herders", want evangelisten die doen wat eens evangelist's is, hebben wij voor zover ik weet niet één, en het getal „voorgangers" is niet toereikend. Geve de Heere ook Zijn gemeente het onderscheidingsvermogen, opdat niet een herder kome waar de evangelist behoort en omgekeerd!

Moge dit artikel ertoe bijdragen onze arbeid steeds meer te toetsen aan het Woord van God!

Almelo. D. SLORT.

Het Baptisme in Noord-Europa.

In de kerk te Groningen hield Dr Petersen, predikant bij de Köbnergemeente te Kopenhagen en docent aan de theologische school onzer geloofsgenoten in Denemarken, een lezing over de arbeid der Baptisten in Noord-Europa. In de N. Prov. Gron. Courant troffen wij daarvan onderstaand verslag aan:

De lezing werd in het Engels uitgesproken en vertaald door Ds. Louw. Het Bapt. werk in Europa, aldus spr., begon in 1834 in Duitsland en verspreidde zich voorspoedig, vooral rond de Oostzee. In Zweden leven nu practisch 200.000 mensen uit het Bapt. beginsel, in Finland 4000, Noorwegen 7—8000, Denemarken 7000, in Estland voor de oorlog 8000, Letland toen 11000, Litauen 1000. In Polen telden de twee Bapt. Unies 13000 leden. Nu staat daar ons werk voor grote problemen, aldus spr. Voor de oorlog waren er 80 predikanten, nu nog 18. In de geannexeerde gebieden van Duitsland woonden 8600 Baptisten. Deze zijn gevlucht en hun kerken staan leeg en zijn meest geruïneerd. In Berlijn zijn 18 predikanten en er zijn 115 nodig.

In Polen werden 1.800.000 kinderen gedood. 1.100.000

hebben geen ouders meer. 16 pct. van de overgeblevenen is ziek. In de Baltische Staten zijn de moeilijkheden wellicht nog groter, maar Rusland laat niet toe daar een kijkje te nemen. De meeste Letlandse predikanten zijn gevlucht.

In Denemarken, aldus spr., hebben we 130 heel aardige kerkgebouwen en 80 Evangelisatiegebouwen. De Deense Unie is bijzonder sterk en drijft zending in Afrika, kosten f 25000 per jaar. Gedurende 14 jaar tellen die gemeenten 1200 leden, en er zijn 15 inlandse evangelisten. In Denemarken krijgt iedere Baptist ieder jaar 52 enveloppen, elk verdeeld in drie vakken, een voor de Gemeente, een voor de Unie en een voor de Zending. In deze vakjes doet hij dan zijn gave en elke Zondag levert hij een enveloppe in. Wij hebben daar een door de regering erkende Middelbare School, aldus spr., en een Theologische school, waaraan thans tien studenten studeren. In Denemarken, Noorwegen en Zweden zijn Bapt. seminaries. Het jeugdwerk in Denemarken omvat 14000 personen. In 1935 kwam de Bapt. jeugd uit 9 landen in conferentie bijeen. Ook Nederland moet hieraan meedoen. Rondom de Oostzee telt de Bapt. jeugd meer dan 60.000 personen. De volgende conferentie zal in Oslo zijn. Ook de onderlinge uitwisseling van jonge mensen en predikanten kan van groot nut zijn.

Kamperen in Kootwijk

Een paar opmerkingen over de N.B.J.B.-zomerkampen.

Het kampwerk van de N.B.J.B. is nieuw. Wel werden hier en daar reeds plaatselijke en streekkampen belegd. En deze kampen leverden over het algemeen een gunstig, zo niet een buitengewoon gunstig resultaat op. Het doel, dat we ons stellen, werd daar in vele opzichten bereikt. Een rijke geestelijke oogst overtrof zelfs de toch al hooggespannen verwachtingen. In de kleine gesloten intieme gemeenschap van het kamp werden de geesten losgepeld uit de jachtende, slome of „normale" gang van de omgeving, die ze achter zich lieten.

De jonge mensen gingen open voor elkaar, en wat nog meer zegt: ze gingen open voor Christus, voor God. — In deze paar simpele woorden is eigenlijk alles besloten: opengaan voor elkaar; meer nog: opengaan voor Christus.

De L.K.C. heeft veel zorg aan de voorbereiding besteed. Evenwel ook hier moeten we zeggen, dat ook in een kamp het beginsel geldt: Gods geest moet het doen. Moge ook in Kootwijk Gods Geest gelegenheid hebben het te doen. En direct laten we er op volgen: moge de storing, die dit „doen" verhinderen kan, uitblijven.

Een kamp is een gemeenschap, en moet een gemeenschap, een *gesloten* gemeenschap *blijven*. Want juist in zo'n verhouding gingen de jonge mensen open en werden nieuwe levens geboren.

In verband hiermede kan de kampleiding bezoek *niet* toelaten. Laat nu niemand menen, zulke goede relaties te hebben, dat hij/zij op deze regel wel inbreuk kan maken. De kampleiding moet hier tegen ieder bezoeker — wie hij ook zij — zeggen: gij zijt *niet* welkom. Wil onze gemeenschap dus niet verstoren. Ieder houde zich aan de aanwijzingen van de kampleiding.

De L.K.C. zond aan alle deelnemers een inlichtingenformulier. Zodra dit formulier ingevuld terugkomt ontvangen de invullers een lijst met noodzakelijke „kampinstructies". Stuur dus je formulier per omgaande terug.

Tot slot zij opgemerkt, dat de twee eerste kampen meer dan volgeboekt zijn, terwijl in de twee laatsten — dat is dus van 10 tot 17 en van 17 tot 24 Augustus, nog enige plaatsen open zijn. Wie zich hiervoor *direct* meldt kan van een plaats verzekerd zijn. L. Siesling, Billitonstraat 80, Groningen, noteert je graag.

En nu: tot ziens in Kootwijk!

De L.K.C.

Groningen, Jacobstraat 23.

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2805
VRIJDAG 9 AUG. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

En de hoop maakt niet beschaamd.

Rom. 5 : 1—11.

Het was in de dagen, dat de duitse troepen in razende vaart door Nederland oostwaarts trokken. Met geweld baanden de geallieerden zich een weg naar het Noorden. Het was nog voordat de luchtlandingstroepen bij Arnhem neerkwamen. We stonden aan de verkeersweg Arnhem—Zutphen en keken naar de wegtrekkende colonnes. Plotseling zagen we grote autobussen, volgeladen met meisjes in grijze uniformen; ze hadden geen verdriet. Met grote letters hadden ze voor op de bussen geschilderd: Wir kommen bald zurück. Dat betekent: Wij komen spoedig terug.

In een der provisorische gevangenissen — het was een H.B.S. — waren in de dagen na de bevrijding verscheidene leden der N.S.B. ondergebracht, waaronder ook enige vooraanstaande politieke redenaars. Deze leiders lieten de moed niet zakken, want, ofschoon hunne beschermers al in geen velden of wegen meer te bekennen waren, hielden zij redevoeringen voor hun lotgenoten, deze verzekerende, dat de bevrijding toch zou komen; dat ze de hoop niet moesten laten varen; de wind zou nog eens keren.

Wie zal zeggen hoe diep deze mensen teleurgesteld zijn. Al hun hoop was gevestigd op mensen en op wat deze aan vernietigingswerktuigen konden voortbrengen. Uit welk een hoogte zijn ze gestort. En wat een chaos is in hen achtergebleven. Teleurgestelde hoop krenkt het hart. Het desillusioneert. Het maakt bitter en voorlopig ontoegankelijk voor elk goedbedoeld woord. Onvervulde hoop schakelt een mens uit of maakt hem gevaarlijk.

En hoe graag hoopt een mens altijd weer. Door de tijden der mensen trekken de troubadours der verder gelegen bedelingen, die zij door hun woorden in het bereik der tijdgenoten trekken. Geschilderd worden ons de paradijstoestanden, die zich zullen verwerkelijken, wanneer in hun handen slechts de macht gegeven werd. Diep in den mens leeft de begeerte naar het volmaakte leven, ook der gemeenschap en waar die melodie gespeeld wordt, daar zijn de hoorders gevangenen. Het doet er niet veel toe of de mens dan reeds eerder ervoer, dat het geschouwde slechts een fata morgana was. Opnieuw wordt de tocht door de woestijn begonnen, om nog eens te ontdekken, dat de weg doodloopt. Het is niet onze bedoeling den idealist te stenigen, wij wilden slechts wijzen op de eindeloos velen, die stenen voor broden ontvangen.

Christenen zijn mensen, die ook hopen, doch die garantie hebben, dat zij niet bedrogen zullen uitkomen. Paulus noemt in dit Schriftgedeelte allerlei bezittingen op, voorrechten van den gelovige. Hij schildert den mens in zijn wezen en geeft niet minder dan vier benamingen, die in elkaar grijpen en tegelijk een climax vormen. Hij spreekt van ons als: zwak, goddeloos, zondaar, vijandig. Enig nadenken zal u doen instemmen met deze karakterisering. Dat houdt dan tevens in dat er tenslotte voor den mens en het mensdom niets te hopen overblijft. Dat in alles wat des mensen handen verlaat de worm zit. Doch in Jezus' naam prediken wij bekering en vergeving der zonden. Wij spreken van een wedergeboorte en betuigen daarmee, dat deze godsdienst niet een morele herbewapening beoogt, doch een totale ommekeer in eens mensen leven. De verhouding tot God verandert van een vijandige in een kinderlijke, en mensen worden tot broeders. Het leven keert terug tot het oorspronkelijke niveau, waarvan het door de zonde afgerukt was en misvormd. In Jezus Christus is het herstel aangebroken, het zet zich door Zijn Geest voort en Hij zal het voleinden in de grote dag des Heeren. Ziende op deze waarheden, die zich hier en daar reeds verwerkelijken, hebben de christenen gerechtvaardigde hoop op een toekomst, waarin alle eerste dingen zijn voorbijgegaan en alles nieuw is geworden.

Dan zal de heerlijkheid Gods openbaar worden. Nu is die voor de meesten verborgen. Zij is te zien in de werken Zijner handen, doch zowel hierover als over de ogen der mensen ligt de wolk der zonde, die veel verduistert en ontluistert. Er is oneindig veel lijden en misverstand en de ganse schepping zucht in al hare delen en is in barensnood. De wereld ligt in weeën en deze zullen een einde nemen. Anders zou ons dit drama, dat zichzelf onmogelijk kan ontwikkelen tot een blijspel, tot een hel worden. Anders zou ons het leven een verschrikking zijn en onverdragelijk. Om Jezus' wil, zal God, met Wien wij vrede hebben, de wereld verlossen.

Wij zouden aan al onze medemensen, die Jezus in Zijn verzoenend sterven en heerlijke opstanding niet accepteren, willen vragen op grond waarvan zij hopen, dat deze wereld, waarin zij dan toch allang niet meer zullen leven, zich zal opwerken tot een wereld zonder

leed, verdriet en verderf. Zij weten: zulk een wereld zullen zij noch hunne kindskinderen zien. Is dat niet om wanhopig te worden? Daartegen zetten wij onze hoop, die ons niet beschaamt. De verlossing is begonnen. God heeft naar ons omgezien en Hij volvoert wat Zijn hand begon. Hij zal ons vernederd lichaam verheerlijken en de schaduwen zullen vlieden. De Eeuwige, Die de loop der sterren bepaalt en de volken van verre kent, is onze God en wij vermogen over deze wereld voort te trekken, omdat ons hart weet, dat eens de bergen van vreugde zullen beven en de dalen zullen zingen; dat deze aarde de heerlijkheid Gods zal tonen aan de ogen dergenen, die niet gezien hebben en nochtans geloofd. Welk een rijkdom in zulk een hoop!

HUIZINGA.

Uit het Uniebureau:

Nog voorradig enkele honderden tekstboekjes „Lofzangen en Gebeden. Belanghebbenden gelieven deze boekjes te bestellen aan: E. de Haan, Dracht 32, Heerenveen.

Ook zij die reeds besteld hebben gelieven hun bestelling even te herhalen.

Losse Schakels

Vrijzinnigheid en Orthodoxie. In het weekblad „Trouw" van 27 Juli komt een hoofdartikel voor over „Isolement". Het zich apart christelijke organiseren op haast elk gebied wordt daarin verdedigd. Van drie kanten wordt, naar het oordeel van de redactie van „Trouw" dit isolement aangevallen. Een van die aanvallende machten is de „nieuwe theologie". Onder de nieuwe theologie verstaat men die richting in de theologie, die beheerst wordt door Karl Barth en enkele andere Zwitserse theologen. In de bestrijding van de aanval, die van deze zijde gedaan wordt op het „isolement", dat bepaalde orthodox protestantse groepen zichzelf gelooft te moeten opleggen, trof ons dit zinnetje:

> „Maar indien vrijzinnigheid ongeloof betekent en indien orthodoxie geloof betekent — **en zo is het** — dan heeft de nieuwe theologie ongelijk en dan is haar aanval op het isolement ijdel."

En waarom is vrijzinnigheid ongeloof en orthodoxie geloof? We ontvangen het antwoord in de volgende zinnen:

> „Want vrijzinnigheid is de loochening van het gezag van Gods woord en van de hoofdwaarheid van de Schrift: verzoening door voldoening, lijden, sterven en opstanding van den Heiland."
>
> „Orthodoxie is de aanvaarding van het gezag van Gods Woord en van de hoofdwaarheid van de Schrift. In de dagen van voorheen en ook nu"

Onzuivere tegenstelling. We willen hier niet schrijven over het isolement, dat met bovenstaande verdedigd zal worden tegen de aanvallen van de nieuwe theologie. Evenmin willen we hier iets zeggen over die als „nieuwe" aangeduide theologie. We moeten op de onzuiverheid van de tegenstelling, die hier gemaakt wordt tussen vrijzinnigheid en orthodoxie, wijzen. Voor den schrijver van dat art. in „Trouw" is vrijzinnigheid van gelijke betekenis met ongeloof en is voor hem orthodoxie precies zoveel als geloof. Let maar op dat vetgedrukte „en zo is het". Blijkens z'n nadere bewijsvoering van dat „en zo is het" geeft hij een beschouwing over het geloof, waarbij „geloof" opgaat in voorwaar-houden. De orthodoxie houdt zekere dingen voor waar. Daarvoor houdt de redacteur van „Trouw" orthodoxie voor synoniem met „geloof".

Geloven is niet „voor-waar-houden". Deze opvatting van het „geloof" is de Rooms-middeleeuwse. De bijbelse visie op geloven is een andere. Geloven in Nieuw Testamentische zin is vertrouwen, een zich toevertrouwen aan, als gevolg en openbaring van een overwonnen zijn door de goedgunstigheid Gods. „Het geloof is een overmand zijn door de onzienlijke dingen", zegt Hebr. XI : 1. Deze opvatting over ontstaan en wezen van het geloof brachten de Reformatoren weer naar voren. Maar toch bleef in de Kerken der Hervorming de Rooms-Middeleeuwse opvatting van het geloof nawerken. Bavinck zuchtte voor meer dan een kwarteeuw „wij (Gereformeerden n.l.) zijn deze tegenstellingen nog niet te boven". En de Gereformeerden zijn haar ook *nu* nog niet te boven. Dat blijkt wel uit de geciteerde zinnen van het weekblad „Trouw". Het schijnt dat in die kringen Rooms-middeleeuwse geloofsbegrip het Nieuw Testamentisch reformatorische weer verder gaat overwoekeren.

Kerk en Gemeente. Achter de tegenstelling Kerk en Baptisme ligt het verschil van geloofsbegrip. De Baptisten Gemeenten zijn afgestemd op het Nieuw-Testamentisch-Reformatorisch geloofsbegrip. Bij ons heeft de toetreding tot de Gemeente niet via een examen plaats. We onderschatten (uit reactie) allicht de waarde van verstandelijke kennis der Schriftwaarheden. De catechisaties bloeien onder ons niet. We betreuren dit maar weten het als reactie-verschijnsel wél te waarderen. Het gaat in de H. Schrift, waar de Gemeente in het geding is, om de doorbraak der nieuwe werkelijkheid, die God schiep in Christus en die wij beleven als wedergeboorte. Aan deze wedergeboorte onafscheidelijk verbonden is het geloof.

Men kan orthodox zijn en toch staan buiten de werkelijkheid van Gods heil in Christus. Met andere woorden: men kan orthodox zijn zonder gelovig te zijn.

De Kerk is naar haar structuur een vergadering van orthodoxen. De Gemeente is een vergadering van gelovigen. Niet in het intellect, maar in het hart ligt het geloofsgeheim. Hier hebt ge ons geschil met de Kerk. Met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid. Wie gelooft, ontving het Leven en dát Leven is het Licht der mensen.

Kennen in het bijbels spraakgebruik. Kennen heeft in de H. Schrift niet de bloot, koud verstandelijke betekenis, die het woord in ons spraakgebruik heeft. Kennen is daar, in de Schrift, een zaak der liefde. De Heereként de Zijnen: Hij bemint ze. Hij kent, Hij zegent de weg der rechtvaardigen. L.

Correspondentie. Geen Leidraad Gewijde Geschiedenis wegens vacantietijd. L.

Pastorale Mijmeringen

M'n zwarte kat is ter ziele. Geen bloemen; geen toespraken!

Ik heb altijd veel van dat beest gehouden. Of dat nu kwam van haar gezellige aard of van haar stemmig gewaad, kan ik niet met zekerheid zeggen. Wel is dit laatste oorzaak van tedere collegiale banden, die ons, mijn kat en mij, bijeenhielden. Het was een deugdzaam dier. Och, u weet het wel, in elk huisgezin komt wel eens iets voor, dat de buitenwereld niet hoeft te weten. Dat verberg je zorgvuldig voor een ander. Natuurlijk loop je daarmee te pakken en onder omstandigheden wordt het je te zwaar. Wat doe je in zo'n geval? Wel, je gaat hardop denken. Menigmaal heeft poes me bij zo'n gelegenheid bijgestaan. U zult vragen, op welke wijze. Allereerst doordat ze me altijd weer overtuigde van haar betrouwbaarheid. Alle geheimen wist ze te verzwijgen. Ik heb het nooit meegemaakt, dat ze „voor de goede gang van zaken" indiscreet was, zoals dat onder de mensen nogal eens te doen gebruikelijk is. Maar dat wilde ik eigenlijk niet zeggen. Ik wilde meer de nadruk leggen op de wijsheid, waarmede mijn kat luisterde naar mijn klachten. Zolang ik aan het woord was keek ze me gewoonlijk onverpoosd aan met het ernstige gelaat, waarvan alleen een kat groot-zegelbewaarder kan zijn. Was echter de lamentatie voorbij, dan wendde ze haar kop af om glimlachend haar eigen verschiet weer af te turen. Die glimlach van de kattekop-in-profiel vooral heeft voor mij veel waarde gehad. Poes zag nog wel doorzicht, hoe zwaar ik de toestand thuis ook aanvoelde en lachte haar vertrouwingwekkende glimlach. Mocht ik dan kleinmoediger zijn dan dat beest? Komaan, er is ook nog zoiets als zelfbezinning, die ootmoedig genoeg is om van een dieresnuit te willen leren! Met een glimlach de moeiten tegemoet treden maakt ons eerder zegevierend dan in 't strijdperk te treden met stekende blik en gebalde vuist.

Het belangrijkste van wijlen m'n poes ga ik nu vertellen. Ze was een bedaarde anti-militariste, althans heeft daar veelvuldig blijk van gegeven. Reeds in haar prille jeugd toonde ze die gezindheid. Onze buren hadden in die tijd een duitse herder. 't Was een vervelend en knorrig beest, dat altijd en met iedereen woorden had. Poes trok er zich niets van aan en bleef steeds vreedzaam op 't eigen erf. Zelfs toen Siegfried (zo noemden ze het dier) eens met het verbeten ruziegezicht van een S.S.er in onze tuin verscheen, dacht ze er niet aan om van haar recht klauwtjes en naaldscherpe tandjes gebruik te maken, maar klom ze, zichzelf moedig verloochenend, met gepaste vaart in de hoogste boom.

De neiging, zich van alle strijd afzijdig te houden, is bij het klimmen van haar jaren verheugend toegenomen. In de bloei van haar leven heeft ze zich wel eens vergeten op dat punt en deed ze menig muisje ietwat opdringerig uitgeleide uit dit vaak moeitevol leven. Later echter kwamen zulke ontsporingen niet meer voor. Bij wijze van spreken hielden de muizen zich aan haar rokken vast, wanneer ze wat soezerig van het ene venster naar het andere strompelde om nog wat zonnewarmte te bemachtigen. De laatste drang tot bloedvergieten had zij onderdrukt. Ja, mijn poes was een braaf dier: zwijgzaam, serieus, goedmoedig, vreedzaam.

Weet u wat telgen zijn, lezer? Neen, geef nu niet te spoedig een antwoord. Ik herhaal mijn vraag: Weet u wat telgen zijn? Ha, ik merk het al, u is in de war! U bent er niet meer zo zeker van, het juiste te antwoorden. Prachtig, hoe minder u het weet, hoe beter u mijn inzichten zult slikken.

Welnu dan: telgen fungeren gewoonlijk als het spiegeltje aan de wand, tot welke wij ouderen, spijts onze vaak autoritaire gevoelens en pose, achter onze innemendste glimlach naderen met de eeuwenoude vraag: „Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie is de schoonste (wijste, kloekste) in 't ganse land?" Ik moet er echter aan toevoegen, dat Spiegeltjes antwoord zelden anders klinkt dan: „Gij zijt de schoonste n i e t van 't ganse land!" Kijk, zo zijn telgen. En passant noteert u wel even, dat ik met een handomdraai de voedingsbodem van het meeste geharrewar tussen ouderen en jeugdigen uit de doeken gedaan heb.

Eén van mijn telgen heeft me uit het lood gebracht, juist ten aanzien van het innerlijk leven van mijn kat. Iedere kat kijkt je ernstig aan en iedere kat schijnt te glimlachen, als je haar van opzij ziet. En dan dat nietvechten van het dier. Toen ze klein was, was ze er te bang voor, en toen ze oud was, was ze te suf. Geen draad verdienste .... alzo sprak mijn telg. En dan zijn er nog mensen, die niet in engelen geloven ....

Ik beken! Het beeld van mijn poes was geflatteerd. Ik heb *omstandigheden* van poes voor haar *deugd* gehouden. Terwijl ze te bang en te suf was om te zondigen, heb ik haar voor een morele heldin uitgekreten!

Dat brengt mij er toe elk deugdenbeeld, van alle mensen en ook van mijzelf weer opnieuw critisch te bekijken. Wat is het gehalte van onze braafheid? Hebben wij recht om onszelf met kleinburgerlijke ingenomenheid voor morele helden en heldinnen te houden als wij niet aan de zelfkant van het leven zijn terechtgekomen? Ik drink niet, ik dobbel niet, 'k ga nooit naar bioscoop of dancing. Wel, wel, wel, mensen zoeken jullie een borst voor een ridderorde? Hier is er een: de borst van Cornelis Brandt, ridder zonder vrees of blaam! Of .... neen, duizendmaal neen!! Er is geen grein verdienste bij. Ik lust geen sterk water, voor dobbelen heb ik geen tijd, mijn leven is gevarieerd genoeg zonder bioscoop en de wijze, waarop ik mij door het leven moet voortbewegen is van dien aard, dat de gladde vloeren van de danszalen voor mij geen aantrekkingskracht bezitten. Trots alles sta ik nu eenmaal niet graag voor schut. — Wat zal ik mij daarom nog boven anderen stellen, daar de omstandigheden voor mij hebben beslist? Weg met die ridderorde voor braafheid, fatsoen en netheid! Een duivelse strik van farizeïsme is het, die beletten wil de naaste te achten en lief te hebben, en die al onze geestelijke energie leiden wil naar het kankergezwel van zelfoverschatting en zelfverheerlijking, zodat er niets meer overblijft voor de eigenlijke strijd. Ben ik zover, dat ik mijn eigen braafheid niet meer roem, dan volgt met klemmende noodzakelijkheid daaruit de tweede schrede: wanneer mijn medemens van het goede pad is afgedwaald, gestruikeld of gevallen is, dan mag hem of haar mijn verachting nooit treffen. Het is opstand tegen God, wanneer wij ons op de rechterstoel plaatsen! Laat ons nooit vergeten, dat het Bloed van Jezus Christus ons hele leven, het totaal van ons gedrag doorkruist! Het verzoent onze zonden, maar tegelijk vonnist het onze vermeende braafheid!

Alleen wat uit liefde gedaan is wordt niet doorgestreept doch onderstreept. Daarover bij gelegenheid.

Wanneer dus 's levens rijke veelvuldigheid een stroom van brave en minder brave mensen langs ons heen voert, gaan we noch met ordelintjes noch met modder gooien! Voor de goeden danken wij God, voor de gevallenen bidden wij God. Niets meer, niets minder!

Op één ding wil ik nog wijzen. Poes was, naar de analyse van mijn telg, op de duur te suf om op 't oorlogspad te gaan. We stoten hier dunkt me op een belangrijke levenswet. Elke neiging of drang schijnt in de loop van de tijd aan kracht te verliezen. 't Is alsof ze vanzelf gaan verdorren. Aan die ontdekking zit veel vast, veel meer dan nu kan worden gezegd. Wij willen echter maar op dat punt wijzen, dat ongeveer in het verband past. Velen hebben mij wel eens de vraag gesteld, hoe men toch wel van een verkeerde neiging kan worden verlost. Zij hadden geworsteld en gebeden, maar ze waren geen slag gevorderd. Helpt strijden dan niet? Is het bidden geen macht, die overal de zege brengt? Velen hebben mij daarbij vertwijfeld aangekeken. Dan vergaat je wel de lust om zoete praatjes te verkopen. Want vaak hebben ze gelijk. Ook in deze worden niet alle gebeden op slag verhoord, eenvoudig omdat dit de doorkruising van Gods eigen plannen met zich mee zou brengen. Zeker, we naderen hier de grenzen van ons kenvermogen, zodat denken zowel als formulering wel vaag moeten worden. Het lijkt zo vanzelfsprekend, dat de wens naar een zuiver leven van Gods zijde terstond die steun moest ervaren, dat ieder gebed dienaangaande de inleiding moest zijn van een overwinning op korte termijn. De werkelijkheid, bij ons zelf te beginnen, leert helaas anders. Voordat we echter met God gaan twisten over het feit, dat Hij ons niet uit de ongelijke strijd tegen onze begeerten licht, willen we bedenken, dat deze voor ons zo gemakkelijke vrijstelling van de stormloop der beproevingen practisch zou neerkomen op een amputatie, die het ganse leven in disorde zou brengen. Meestal zien we niet scherp genoeg, dat begeerten hun waarde voor het leven hebben. We zouden geen week kunnen bestaan zonder de begeerte naar spijs en drank. Zo heeft letterlijk e l k e begeerte zijn waarde. Verhoorde God ons gebed naar reinheid zó, dat Hij de begeerte stillegde, dan zou dit gelijkstaan met verminking van Zijn schepping. Verwondert het ons nu nog, wanneer Hij dit niet doet? — Voor den mens blijft dus de taak om het levende gevaar in 't oog te zien wat misbruik en ontaarding van de begeerte hem bieden. Nimmer zal hij met God mogen strijden, al zal juist door de drang der begeerten heel zijn leven een vallen en opstaan moeten zijn. Daar wordt dus van hem gevraagd een open oog en een wakker hart....een strijden van de goede strijd.

Toch luwt eenmaal de strijd. Als in ons leven de stimulans van een bepaalde drift niet meer nodig is, verzwakt menigmaal de aanvechting. Maar deze aanvang der verheerlijking valt samen met de tijd, dat doodsschaduwen zich reeds gaan nestelen in de groeven en plooien van uw oude gelaat. Dan wordt u weer g e g e v e n, wat ge met al uw strijden niet kon v e r w e r v e n. Waarlijk: alle roem is uit gesloten.

BRANDT.

HET CURATORIUM

Welke gedachten en gevoelens doorkruisen uw hart, broeders en zusters, als deze naam, die zo geheel alleen boven deze mededelingen prijkt, uwe ogen treft? Wij zullen er natuurlijk even aan moeten wennen, omdat het nieuw is voor ons allemaal. Niet de naam zelve want ofschoon misschien niet ieder weet, dat het met een Latijns woord in verband staat dat zorg dragen betekent, is de aanduiding van dit woord welbekend.

Het is n.l. een commissie van toezicht op een gymnasium of universiteit of seminarie, in het onderhavige geval van „ons seminarie".

Bij het neerschrijven of lezen of uitspreken van deze woorden gaan onze harten open van dankbaarheid. Wie had dit enkele jaren geleden kunnen bevroeden of denken, dat wij nu al zo ver zouden zijn? En dat dit alles in versneld tempo geschied is dank zij de oorlog? Zelfs uit tijden van druk en ellende kunnen goede dingen geboren worden. Wij loven God, dat die vreselijke jaren van spanning en rampspoed voorbij zijn, doch prijzen Hem tevens voor Zijn zegen in deze zaak.

Doch laat mij u verhalen welke arbeid en behaalde resultaten er bereikt zijn en welke plannen in het vooruitzicht liggen.

U ziet dat de Unie-Commissie geen gras heeft laten groeien over het aangenomen voorstel inzake onze eigen opleidingsschool maar liefst onmiddelijk aan het werk is getogen, eensdeels omdat de nood dringt, anderdeels omdat ons een deur geopend werd, die wij meenden niet te mogen voorbij lopen. Het was ons n.l. ter ore gekomen dat br. en zr. van der Berg, wonende in een groot pand, Maliebaan 30 te Utrecht in deze ons ter wille wilden zijn en met ons wilden coöpereren.

Het curatorium, onmiddellijk benoemd en samengesteld uit de broeders Bakker, Drent, Hardenberg, Huizinga, Louw, Weenink en van Rekum had onmiddellijk reeds een bespreking te Stadskanaal met genoemde br. en zr., welke bespreking een paar weken later werd voorgezet in de domstad. Aangezien het besprokene goede resultaten opleverde werd voorgesteld een gecombineerde vergadering van de U. C. met het Curatorium te houden, hetgeen plaats vond te Hengelo in onmiddellijke aansluiting op de Jeugdconferentie. Hier werd eerst vastgesteld door de U. C.:

1e dat de commissie, die tot taak had de voorbereidende maatregelen te treffen tot het stichten van een eigen seminarie en haar rapport aan de A. V. heeft doorgegeven, na haar dank gebracht te hebben voor de verrichte arbeid, is ontbonden.

2e dat de Commissie tot de Opleiding uitgebreid is tot een Curatorium. Dit curatorium zal de functies onderling verdelen en sub-commissie v. d. U. C. zijn.

Daarna werd verslag uitgebracht door het Curatorium van haar plannen, die in grote lijnen hierop neerkomen:

1e een internaat te openen in het huis aan de Maliesingel 30 en voorlopig de zorg voor de huishoudelijke aangelegenheden te leggen in de handen van zr. v. d. Berg.

2e de studenten van Beek, Reiling, de Boer, van Dam, Lindeman en Molenaar onder te brengen in dit internaat en te laten studeren aan de Universiteit aldaar.

3e om te overwegen twee colporteurs-huisbezoekers, die 's winters werkzaam zullen zijn in de gemeenten, de gelegenheid te bieden gedurende de zomermaanden zich aldaar verder te bekwamen in de dienst tot Evangelist.

Zoals u ziet, zijn dit reeds behoorlijk omlijste plannen, die nu reeds uitgevoerd kunnen worden. Andere mogelijkheden zoals schriftelijke cursussen voor alle belangstellenden, opleiding voor en terrein van het zendingswerk, het komen tot een opleiding voor predikanten door eigen docenten, die geen of slechts gedeeltelijke universitaire studie kunnen of willen genieten enz. worden onder de ogen gezien. Dit is nog toekomstmuziek, doch wie weet hoe snel zich dit alles nog eens zal ontwikkelen. In ieder geval, het begin is reeds goed. Kunnen wij dan nog niet spreken van een eigen seminarie in den vollen zin des woords, en is daarom de naam curatorium al wel tamelijk hoog gegrepen, wij mogen

niettemin erg dankbaar zijn. Heel Baptist Nederland zal den Heere met ons loven, dat Hij ons zo gezegend heeft tot hiertoe en bidden om nog grotere zegen in de toekomst. Alles tot redding van zondaars, tot uitbreiding van het werk ons allen toevertrouwd en tot eer van Zijn Naam.

Rest ons nog om mede te delen, dat het curatorium de volgende dag nog eenmaal vergaderde om verschillende zaken verder door te spreken en af te wikkelen. Allereerst werd door stemming verkozen tot voorzitter Ds. Louw, tot secretaris Ds. Hardenberg en tot administrateur Ds. Weenink. Voorts werd besloten om de broeders Ds. Reiling, Ds. Jansma en Ds. Tijman te verzoeken zich te belasten met het onderwijs van de twee broeders, die opgeleid zullen worden tot evangelist (personen en namen zijn nog niet bekend). Sommige vakken, die daarvoor in 't bijzonder in aanmerking komen kunnen dan ook gevolgd worden door de studenten.

Alle correspondentie, de opleiding betreffende, diene men dus in 't vervolg weer aan mijn adres te zenden d.i.: Oelerweg 22 b, Hengelo (O.) Alle andere correspondentie het beheer en de regeling v. h. internaat aangaande aan Ds. Weenink, Handelskade, Stadskanaal.

U hebt nu reeds mededelingen van mij ontvangen, u mag nog nadere van Ds. Weenink spoedig tegemoet zien. Zijn deze mededelingen u natuurlijk zéér welkom, die van den administrateur waarschijnlijk nòg meer. Want gij allen kunt en moogt medewerken aan de groei en bloei van ons eigen seminarie. Ten eerste door de voorbede, in 't bijzonder ook voor de studenten. Maar ten tweede door .... welnu ik zal u het geheim niet verklappen. Ziet maar met spanning en heilig ongeduld de regelen van Ds. Weenink, die zo volijverig en met blakende gloed de geboorte v. h. Seminarie heeft voorbereid en aan wien wij allen daardoor ook veel dank verschuldigd zijn, tegemoet. En: stelt hem en daarmee ons aller zaak en die van onzen groten Koning niet teleur.

De secretaris

A. A. HARDENBERG.

NAAR AANLEIDING van dit en dat.

Uit een Australische correspondentie ontleen ik het volgende:

— „Veel wordt mij door mijn gastheer verteld van hun binnenlandse (Baptisten) zending. In het handboek, dat hij me geeft, tel ik 40 stations. Ook over de aankoop van grond aan alle zijden van de zich uitbreidende stad (Melbourne). Nog voor er huizen staan, bouwt men op een project al een Baptisten kerk. In de middag maken we een autoritje in de omgeving. In een der buitenwijken stappen we uit bij een gloednieuw kappelletje. Het ziet er keurig uit met z'n marmeren doopvont. Het kerkje staat nog geheel alleen. „Wij zijn er al vast", zegt de dominee, „de bezoekers komen wel". —

Op onze Unie-vergadering hebben we Dr. Petersen uit Kopenhagen ontmoet. Hij heeft ons verteld van het werk der Deense Baptisten. Hun allereerste zorg was goede kerkgebouwen te krijgen, om later bij de ontwikkeling der gemeente niet voortdurend gehandicapt te zijn. Een opleidingsinstituut werk noodzakelijk om te voorzien in de dringende behoefte van voorgangers, evangelisten en jeugdleiders. Ze hebben het voor elkaar. Hun zendingsijver is groot: 10 zendelingen benevens een staf van goed geschoolde krachten. Om het Deense volk met het Evangelie van Jezus Christus in aanraking te brengen, gebruiken ze niet alleen de ons bekende methodes (tractaten, openlucht- en evangelisatie-samenkomsten), maar richten fröbelscholen op, d.w.z. dagelijks zondagsschool. Evenzo volksscholen en hoger burgerscholen. Dit alles met geschoold personeel. Zo stuwen zij de geest van onze gemeenten in de Deense samenleving. Er wordt trouwens veel geofferd, n.l. plm f 7.— unie-contributie per lid in 't jaar. Daarbij ontvangen zij natuurlijk ook uit het buitenland giften. — „Die heeft dien zal gegeven worden". —

Onze Unie-begroting '46—'47. De unie-contributie f 0.50 meer als vroeger. Enschedé had er een kruisje bij geplaatst om inlichtingen te vragen. Vermoedelijk waren er meer zulke gemeenten. Maar ter vergadering zei niemand iets. Enschedé evenmin. En, eerlijk, al was het ook met f 1.50 verhoogd, wij hadden niets gezegd. Ik heb me diep geschaamd over ons gebrek aan offerzin, aan gemeenschapszin, aan ons teveel aan wantrouwen.

Onze kerkgebouwen. De landelijke positie is zeer zwak. Er is een schreeuwend gebrek aan degelijke gebouwen. Ons werk lijdt er zwaar onder en menige gemeente zou veel meer bezoekers ontvangen en vruchten oogsten, zo zij de beschikking kreeg over een flink gebouw op een goede plaats. Verstaan wij de opdracht van onzen Meester, dan is een goed gebouw met ruime lokalen voor de jeugd eerste vereiste. Dat moet tip-top in orde wezen! Dit is niet het belang van één speciale gemeente, maar een gemeenschappelijk belang.

De Unie-Bouwstichting is een pracht instelling, geheel op dit doel gericht. Ze is nog jong en beschikt nog niet over grote kapitalen. *Is het nu niet mogelijk,* hezien de ernst der situatie en hetgeen anderen kunnen, *dat in elke gemeente een contribuant wordt aangesteld om wekelijks met behulp van helpers een unie-bouwcontributie te innen?* Contributie f 0.10, is over 't geheel gerekend bijna f 30.000.— in één jaar. En een dubbeltje is nog geen offer! Maar over enkele jaren beschikken we over kapitalen! Bovendien heeft Amerika veel dollars, maar als het hier komt om ons te helpen, zal het eerst inzage vragen der boeken om te zien wat wij er zelf voor over hebben. Wie dan niet heeft, zal ook niets ontvangen! Als wij de handen in elkaar slaan en als 't moet ons ter wille van de goede zaak offers gaan getroosten: wij zullen wonderen beleven en grote dingen kunnen doen.

BRONGERS.

HET BAPTISME IN ZWITSERLAND

Ten tijde van de Reformatie is in Zürich de doperse beweging ontstaan. In een kring van Bijbellezers, meest vrienden van Zwingli, kwam het inzicht in de doop der gelovigen tot doorbraak. Aanvankelijk was er slechts het inzicht, dat de kinderdoop niet bijbels was. Tengevolge van deze vraagstukken maakte de hervormer Zwingli zich van zijn vrienden los en werd later hun verbitterde vijand. Want bedoelde Schriftonderzoekers gingen verder op de ontdekte weg niettegenstaande bedreigingen van de grote Raad en trots boete, verbanning en vergaderingsverbod.

In Januari 1525 werd Georg Blaurock door Konrad Grebel gedoopt, waarna Blaurock 15 anderen doopte,

waaronder zich Grebel bevindt. Dit was de stichting van de eerste doperse gemeente. Dank zij vervolging en gewelddadige onderdrukking(!) verbreidde zich de waarheid zeer snel in het gehele gebied van Zürich. Bloeiende doperse Gemeenten ontstonden in St. Gallen, Schaffhausen, in het kanton Bern en in Graubünden. Ja, gelijk een prairiebrand ging de beweging over de grenzen van het land naar Zuid-Duitsland en verder, ook naar Oostenrijk. Maar de leiders der dopers worden verjaagd, in gevangenissen opgesloten en van hen werden verscheidene terechtgesteld. De Hervormers, die voor zichzelf geloofs- en gewetensvrijheid eisten, weigerden die aan hun broeders en zusters, die slechts in getrouwheid naar het Woord Gods wilden leven. Na een harde vervolging van ongeveer 50 jaren was het de overheid gelukt, de doperse beweging uit te roeien in de verschillende delen van Zwitserland. Op heel eenzame en afgelegen plaatsen, vooral in Jura, konden zich enkele gezinnen van dopers handhaven en in stilte hun geloof uitleven.

Het is evenwel niet mogelijk een direct verband tussen de uitlopers van de reformatorische dopersbeweging en het tegenwoordige Baptisme aan te tonen. Na een onderbreking van bijna 300 jaren vlamde plotseling weer een vuur op. Waar was het vandaan gekomen? Eenvoudige, ongeletterde Bijbellezers hadden bij de studie van Gods Woord opnieuw het verkeerde van de Zuigelingsbesprenging opgemerkt, en daarvoor in de plaats de weg van de gelovigendoop gekozen. Een ambachtsleerling, die zich in 1844 in Hamburg had laten dopen, doopte op 5 Aug. 1849 in Zürich acht gelovigen en legde daarmede de grond tot de tegenwoordig grootste Baptistengemeente van Zwitserland. In de eerste jaren, zodra God zich tot de kleine schare bekende en de zaak groeide, kwam er vervolging. De voorganger der gemeente werd in de gevangenis opgesloten. De kinderen werden met de politie opgehaald voor de kerkelijke doop. Maar de waarheid was niet tegen te houden. Oncken stuurde zo nu en dan reizende predikers, die de evangelische gebieden van Zwitserland doortrokken en ontvankelijke zielen trachtten te winnen. God schonk opwekkingen en trouwe dienaren des Woords en der Gemeente. Zo zijn er na ongeveer 20 jaar meerdere levenskrachtige gemeenten met een groot aantal posten. Om en nabij 1865 werden grootse bewegingen gedaan, om voor het gehele land die vrijheid van geloof en geweten wettelijk vast te leggen. Katholieke invloed en het belang van de evangelische landskerken lieten dat toen evenwel nog niet toe. Eerst in 1874 kwam er een Bondswet, die ook aan de kleine gemeenschappen buiten de landskerken levensruimte toeliet. Maar of dit ook voor het innerlijke leven der Gemeenten bevorderlijk was? Zodra de schuimende bergbeken, die zich door afgronden en over rotsen een weg moeten banen, in het dal zijn gekomen, zich tot rivieren verenigen en dan ongestoord naar de zee kunnen vloeien, worden zij trage stromen. Het bruisende, schuimende leven van de bergbeek is verdwenen. Zo is het ook in onze Gemeenten. Zij zijn wel verder gegroeid, maar van de schuimende ijver en de liefde van de eerste tijden is niet veel meer te merken. Evangelisatieposten hebben zich tot gemeenten ontwikkeld. Op een plaats veranderde door Gods genade een vrije evangelische gemeente in een Baptistengemeente, weer ergens anders scheidde zich in verband met de doop een deel van een vrije gemeente af en richtte zich als een Baptistengemeente in. Op twee plaatsen zijn vroeger bloeiende arbeidsvelden verloren gegaan, op de ene door dwaalleer, op de andere door onenigheid onder de broeders. Zo zijn we op 't ogenblik slechts met 10 gemeenten in het duitse taalgebied van Zwitserland, waar op 22 plaatsen 8 predikanten dienst doen. In het franse taalgebied in het westen van Zwitserland zijn 3 bloeiende gemeenten met ongeveer 10 plaatsen, waar het woord wordt gebracht. Deze gemeenten zijn op gronden van taalkundige en historische aard aangesloten bij de Bond van Franse Baptisten.

Tegenover de verminderde kracht van zout en licht in onze gemeenten staat op de andere kant een ontwaken van de hervormde landskerken. In de laatste tientallen jaren hebben positieve — bijna zou men kunnen zeggen „gelovige" — professoren op de universiteiten de jonge predikanten-generaties een goede uitrusting gegeven. Openlijk is er op gewezen geworden, dat de Kinderdoop helemaal niet bijbels is. Enkele professoren gingen zelfs zo ver, dat ze de theologische studenten opmerkzaam maakten op de doopsbedieningen in onze kerk in Zürich. Dit zaad komt op. In predikantenkringen zijn de gemoederen zeer in beweging gekomen door de vraag van de geloofsdoop. Maar ik zou van de laatste tijd geen voorbeeld weten, dat een predikant uit innerlijke overtuiging met de kinderdoop had opgehouden en begonnen was, de bijbelse doop te bedienen. Toch geeft men in stilte toe, dat wij hier het juiste hebben. Maar ook dat is nog niet voldoende om van onze gemeenten weer werkelijke zendingsgemeenten te maken. Door het bloed der martelaren ontstaat een nieuw geslacht. Van vervolging en verdrukking komt leven en ijver. Wij hebben evenwel vrijheid en genieten reeds enige erkenning. Dat ons dit toch niet tot een gericht worde!

K. SCHNEITER.

Naschrift: Door bemiddeling van Ds. Bakker ontvingen wij dit bericht uit Zwitserland. Wij danken Ds. Schneiter voor zijn bereidwilligheid ons iets te vertellen over de stand van zaken in zijn land en hopen met hem, dat Gods Geest de gemeenten tot nieuw leven moge wekken. Ds. Bakker danken wij hartelijk voor de vertaling en wij zien gaarne verdere dergelijke brieven via hem tegemoet.

E.-R.

Onze jeugd kampeert

Dat wil zeggen een deel van onze jeugd. Maar er kan direct wel volgen, dat, wanneer alle kampen zo goed zullen slagen als het eerste, onze tenten het volgend zomer de jongemensen niet zullen kunnen verwerken. Alle deelnemers(sters) bijna komen als vurige propagandisten terug. Zelf had ik het voorrecht de eerste week met een kleine zestig op de Kootwijkerheide te kamperen en het zal de meesten, die nu weer thuis zijn, wel gaan als mij: we denken met een beetje weemoed aan onze strozak, aan onze gemeenschap, aan onze eigen vrije wereld zonder verkeersagenten, kantoorklokken en bazen.

Ik zal u, lezers en lezeressen, die voor een groot deel nimmer meer de heerlijkheid van in een tent te leven zullen ondervinden, iets vertellen. U zult weten, dat de N. B. J. B. allang met plannen voor dit werk rondliep. Tot verwerkelijking wilde het maar niet komen. Nu is de werkelijkheid er. Tien eigen tenten staan vlak ten zuiden van de spoorlijn Apeldoorn—Amersfoort, twee grote en acht kleinere, waarvan de meesten nieuw en de rest zo goed als. Op eigen benzinevergassers staan de geweldige pannen en in de avond hangen aan paal of boom fel-wit brandende lampen. Een zestig jongemensen

leven daar samen in een prachtige gemeenschap. De leiding in de eerste week was in handen van br. Siesling, die met zijn vrouw — er is geen grein stroop bij — onbetaalbare diensten hebben verricht, en van stud. v. d. Werf en ondergetekende.

U zult willen weten hoe wij de dag doorbrachten. Tijdig werden de jongelui gewekt, die voor ontbijt en thee moesten zorgen. Intussen ging de emmer in de diepe put op en neer. Bij de damestenten werden teilen met water neergezet en de heren der schepping stonden rondom de put met scheerkwast en wasblik. Ochtendgymnastiek volgde. Daarna het hijsen van de vlag en dagopening. Het kampmotto luidde: Volg Mij en dat motto was telkens weer het onderwerp. Daarna het ontbijt. Die geen andere dienst had, was verplicht mee te helpen bij het aardappelen schillen en de moeders, wier zonen in Kootwijk waren, krijgen prima dienstmeisjes terug. Ze kunnen hun bed opmaken — sommigen zijn nu een keer hardleers — piepers jassen — pap koken, hout hakken, water dragen enz. Verder vulden spelen en zang de morgen. In de middag maakten we een flinke wandeling, soms onder leiding van een deskundige van het A. N. W. B. kamp, dat dicht in de buurt lag. Eén avond sprak Ds. de Haan over Wegen en grenzen. De volgende vulden we zelf door sommigen onder ons een niet ondertekend antwoord te laten neerschrijven op de vraag: Wat beheerst mijn leven? Zr. Kok, zendelinge in China vertelde enige uren over het leven der Chinezen. Br. E. de Haan leidde het onderwerp: Tussen twee werelden in. Telkens volgde een bespreking, die dikwerf nog na sluiting in de diverse tenten werd voortgezet. De laatste avond was een bonte, die eindigde met enige vragen rondom het motto en een buitengewoon spontane dankstond.

Sommigen onder u zullen de vraag stellen: Hoe was de verhouding tussen de jongens en meisjes? Het ligt voor de hand, dat we het kamp in tweeën hadden gedeeld. Dat wil zeggen: wat de ligging der tenten betreft. Overigens was er een ongedwongen gemeenschap. Wel was duidelijk tot uitdrukking gebracht, dat we onze samenleving niet graag getorpedeerd zagen door het uiteenvallen in paartjes. Dat is ook niet gebeurd. Misschien hebben wel twee jongelui daar elkaar leren kennen, maar wie zal daar bezwaar tegen kunnen koesteren? Er is niets gebeurd, waarop we met verdriet moeten terugzien, integendeel. Als we de balans opmaken moeten we zeggen, dat alles heel goed gegaan is. We hebben elkaar goed leren kennen en dat houdt een belofte in voor de samenwerking van later. Het is hier de plaats niet om verder over ons kampleven te praten, we zouden Jong Leven van prachtige kopy beroven. We sluiten dus. Gegroet, jongelui van het eerste kamp: Arnold, Bartje, Beker, Bronno en zo het hele a b c door. God zegene jullie. Tot ziens.

Huizinga — Geko.

Het Rode Kruis

Ieder kent het werk van het Rode Kruis.

Vele van onze jonge mensen hebben bij dit „wapen" gediend. Wij begrijpen dat volkomen.

15 Augustus is voortaan de Rode Kruis-dag. Wij denken met dankbaarheid en eerbied aan het vele en vaak gevaarlijke werk, dat door de mannen van dit kruis over de gehele wereld is verricht. Zij werkten in de hete woestijnen van Afrika, in de benauwende bossen der tropen, in de ijzige koude van Europa. Zij werkten zonder legerberichten en vermeldingen. Gaarne gaan onze gedachten uit naar dit werk van barmhartigheid en waar wij kunnen zullen wij dit werk steunen. Wij vinden in dit kruis nog iets van het Kruis terug.

Correspondentie.

A. M. te K. Uw uit blijdschap en waardering geboren gedichtje heb ik gelezen. Hartelijk dank. De nieuwe redacteuren zal ik het laatste versje hier laten lezen, want 't is immers voor hen en hun werk geschreven:

Moeilijk zal 't wel eens wezen.
Maar geen nood — de Heer geeft raad.
En wij zullen dankbaar lezen
al, wat in De Christen staat.

Geen diplomatieke vertegenwoordiging bij het Vaticaan.

Als gevolg van het onderhoud, dat elf Protestantse leiders op kerkelijk gebied met president Truman hadden, heeft deze toegezegd Myron C. Taylor, de persoonlijke vertegenwoordiger van den president bij het Vaticaan, terug te roepen. De delegatie legde de volgende verklaring af: „Men heeft ons verzekerd, dat de benoeming van Taylor een tijdelijke maatregel is teneinde den president de volle gelegenheid te geven zijn aandeel tot de vrede bij te dragen. De opdracht van Taylor, die al eerder had kunnen aflopen, zal in ieder geval met de ondertekening van het vredesverdrag een einde nemen. Iedere vorm van diplomatieke betrekking tussen de regering van de V. St. en het Vaticaan is volgens ons in strijd met het historische principe in Amerika van de scheiding van Kerk en Staat".

L. K. 13-7-'46.

Advertentiën

Verloofd:

PINA ENGELSMAN
en
GEERT LEINENGA.

Delfzijl, 25 Juli 1946.
Corn. Houtmanstr. 36
Abel Tasmanstr. 10.

Ps. 103 : 1.
Donderdag 22 Aug. hopen D.V. onze geliefde Ouders en Grootouders

H. de Vries
en
J. H. de Vries—Steenbergen

de dag te herdenken, waarop zij voor 40 jaar in het huwelijk zijn getreden.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen:

Apeldoorn: J. H. Harzdorf—de Vries, O. E. Harzdorf, Annie en Lies; Arnhem: W. de Vries, C. G. de Vries—Roeles, Olof; Apeldoorn: H. Scholten—de Vries, H. Scholten, Agnes en Marianne; Coevorden: E. Dijkstra—de Vries, E Dijkstra.

Apeldoorn, Celebesl 18

Thuis: Zondag 18 Aug. van 3—5 uur.

Zo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders en Grootouders

B. de Vries
en
E. de Vries—Steenbergen

de 22e Aug. 1946 hun 40 jarige echtvereniging te herdenken.

Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen en kleinkind

W. de Vries
A. de Vries—Schuil
en Liesje.

Deventer, Eendrachtstraat 13.

Gelegenheid tot feliciteren Zondag 18 Aug. 's middags van 3—5 uur.

Zondag 11 Aug a.s. hopen onze geliefde Ouders

H. Kuipers
en
G. Kuipers—ter Braak

hun 25 jarige echtvereniging te herdenken. Moge God hen nog lange jaren sparen, dat is de wens van hun dankbare kinderen

Bennie en Annie
Herman en Dini
Karel, Annie.

Hengelo (O), Dorastr. 6

D.V. 17 Aug. 1946 hopen onze geliefde Ouders

H. Fennema
en
J. Fennema—Steenhouwer

te gedenken, dat zij voor 25 jaar in het huwelijk zijn getreden

Dat zij nog lang voor elkander en voor ons gespaard mogen blijven is de wens van

Kor
Janie
Jan (verloofde)

Voor jongen van 16 jaar (wees) **plaats gezocht** als leerling bij

Rijwielhersteller

Onverschillig waar; intern; in Chr. gezin. Hij is reeds in 't vak en heeft er aanleg voor.
Brieven aan H. de Vlas, Zuid-Binnensingel 49, Den Haag.

Gevraagd per 1 Sept. of eerder, flinke, beschaafde

Hulp in de Huishouding

van pos. Chr. beginselen, veel van kinderen houdend, wordt als lid in het gezin opgenomen.
Mevr. H. D. Fijn, Houthemerweg 17, Meerssen (L.) Tel. 350.

„Dat fikt en vlamt en dat knettert!"

Zó zongen we elke avond rond ons kampvuur in het eerste N.B.J.B.-Zomerkamp te *Hooghalen.* Hoog laaiden de vlammen op die ons licht gaven en verwarmden. En even hoog laaide de geestdrift in onze jonge harten voor de zaak van onzen *Koning Jezus!* Het kampvuur is nu gedoofd; het enthousiasme bleef! Maar weer zal het kampvuur hoog oplaaien, weer zullen we om het vuur geschaard zijn. Nog één N.B.J.B.-Kampweek zullen we te *Hooghalen* doorleven. Van 24 tot 31 Augustus zullen we opnieuw ons jong-zijn beleven, zullen we opnieuw stil worden voor Gods Grootheid.

En jij kunt ook nog mee!

Geef je op, nu dadelijk, aan J. van Dam, Paterswoldscheweg 101 te Groningen. Het kampgeld bedraagt slechts f 15.00. Hagenaars, Eindhovenaars en Delfzijlers, N.B.J.B.ers uit alle windstreken, ze worden verwacht in het laatste *N.B.J.B.-Zomerkamp* te *Hooghalen* van 24—31 Augustus.

Voor Vacantiegangers, die Zondag 11 Aug. op Schiermonnikoog zijn

wordt Zondagavond 7.30 uur in de Ned. Herv. Kapel een DIENST gehouden, waarin zal voorgaan Ds. C. Brandt van Rotterdam.

Enige Baptisten van Schiermonnikoog.

Wij dragen Uw risico!

Sluit Uw

Brand-, Glas-, Ongevallen-, Ziekte-, Ziekenhuis en Operatiekosten, Dokter- en Apothekerskosten Bedrijfs-, Huurderving en Onbewoonbaarheids verzekering bij de

N.V. Ned. Varia Verzekering Mij.

Boteringesingel 3, Groningen
Directeur S. Zuidersma

WerkzameAgenten gevraagd

GOEDE POSITIE AANGEBODEN.

Flink persoon gezocht

met kantoorervaring en bekwaamheid in moderne handelscorrespondentie, die als bedrijfsleider naast den eigenaar kan optreden in grossierderij in levensmiddelen enz.
Reflectant moet vlot met mensen kunnen omgaan en geboren koopman zijn; iemand waar „pit" in zit. Liefst niet ouder dan 30 jaar. Bij voorkeur een Fries.
Br. met voll. inlichtingen en opgaaf van verlangd salaris aan het bureau van dit blad, Dracht 32, Heerenveen.

JAARGANG 63 - Nr. 2806
VRIJDAG 16 AUG. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Indien gij niet vergeeft . . .

Matth. 6 : 15.

De gemeente zingt met diepe dankbaarheid:

Alle roem is uitgesloten! Onverdiende zaligheên
heb ik van mijn God genoten; 'k roem in
Zijn genade alleen....

Zij zingt verder:

Dank, Vader! dank voor die genade!
Verdiend' ik zulks, ik zondaar? neen!
Sloegt Gij naar 't recht mijn zonden gade,
waar bergd' ik mij, waar vluchtt' ik heen?

Zij vervolgt:

Nu ben ik in mijn heil verblijd,
en roem in Gods barmhartigheid!

Wie onzer kent niet die verheven uren der aanbidding, waarin de gemeente zich zo duidelijk bewust is van de wonderheerlijke genade van God, zo rijk en vrij. Hoe ontroerd is onze ziel, wanneer wij denken aan die grondeloze ontferming van God. Hij, de Schepper van hemel en aarde, buigt Zich tot ons neer en heft ons op de hoogten van de berg der verheerlijking. Daar wijkt alle aardse gedachte. Hier vergaat elke wolk. Bergen worden vlak en dalen vullen zich en de Heer rijdt door de vlakke velden. God is hier, hier in ons midden. Een zaligheid, niet af te meten. Dan juicht de gemeente: Verlosser, Vriend! o hoop, o lust. Van die U kennen, neem het lied, dat U in 't stof een sterv'ling biedt. In die ogenblikken bezinnen wij ons op de verlorenheid van ons vroeger leven en verwonderen we ons over de barmhartigheid van God. Wij, die deze genade kennen, verwonderen ons dan ook, wanneer een begenadigde zo genadeloos kan oordelen. Wie heeft zich niet verbaasd over de gelijkenis van Jezus, waarin Hij spreekt van een koning, die rekening en verantwoording vroeg van zijn knecht. Dat deze knecht, nadat zijn heer hem alle schuld kwijtscheldt, uitgaande, een mededienstknecht bij de keel grijpt en zegt: Betaal! En anders de gevangenis in! Wij vinden dat verhaal wel sterk gekleurd. Zoiets komt in de praktijk toch niet voor.

„Zoals bekend, is de Regering voornemens zeer spoedig over te gaan tot voorwaardelijke invrijheidstelling van grote groepen politiek gedetineerden, die tot de minder ernstige gevallen behoren. Doortastend zal worden opgetreden om het vraagstuk der politieke delinquenten, dat naar mate de bewaring van grote aantallen voor het merendeel minder zware gevallen langer duurt, een steeds benauwender karakter krijgt, thans op korte termijn tot een bevredigende oplossing te brengen". „Wat de positie der betrokkenen bijzonder pijnlijk maakt en een donkere schaduw over de te dezen bestaande perspectieven werpt, is de bij een belangrijk deel van de bevolking bestaande neiging om, zonder rekening te houden met de berechting en de bestraffing, die is ondergaan, hen te blijven beschouwen als lieden, die zich op onvergeeflijke wijze buiten de gemeenschap hebben geplaatst". „De Regering wil er in dit verband op wijzen, dat het verre van haar is op te komen voor diegenen, die voor het bewust opnemen van de wapens tegen onze bondgenoten, voor het verraden van eigen landgenoten, voor onrechtmatige verrijking met 's vijands hulp, of voor andere misdrijven zware straffen verdienen; zij stelt zich op het standpunt, dat in dergelijke gevallen strenge bestraffing een eis der gerechtigheid is. Daarnaast wil zij echter met de meeste nadruk naar voren brengen, dat degenen, die politiek hebben gedwaald, die zich uitsluitend moreel en niet door bewuste daden achter de vijandelijke overheersing hebben geschaard, door een detentie (hechtenis) van meer dan een jaar en door de hun bij buiten vervolgingstelling opgelegde voorwaarden genoegzaam zijn gestraft. Zij staan in het algemeen gedurende drie jaren onder toezicht van de Stichting Toezicht Politieke Delinquenten, zij hebben dikwijls een boete moeten betalen en zij hebben steeds het recht om ambten te bekleden en het kiesrecht verloren".

De Regering verwacht van ons, Nederlanders, dat wij de ontslagenen weer in de volksgemeenschap zullen opnemen. En dat terwille van de ontslagenen, van onszelf en van de toekomst van ons volk.

Zullen wij dat nu doen, omdat de Regering het van ons verwacht? Of zijn er nog andere motieven, die ons bewegen deze mensen te ontvangen? Gij wilt ze niet ontvangen? Gij zult ze negeren op het werk, buitensluiten, alleen laten staan, schuwen als besmetten, ze

niet groeten, maar ontlopen. Ge zult niet naast ze gaan zitten in de kerk en als zij gaan bidden zult gij vrezen, dat de hemel instort. Gij zult laten gevoelen, dat ge niets dan verachting hebt voor hen, die met de Duitsers heulden. Maar deden zij dat allen? Gelooft gij niet, dat er ook dezulken waren, die waarlijk meenden op de goede weg te zijn? En hebt gij geen koper gebracht, uw radio ingeleverd, weken gewerkt ergens in Nederland of daarbuiten tegen Nederland? Gedwongen, zegt gij, en zij deden het vrijwillig. Ja zeker, nu wij de kans krijgen zullen ze lijden, nog meer lijden. Het is niet genoeg, dat ze hun huis en huisraad kwijt zijn; dat ze als gezin uiteenkaar gerukt zijn, zoals een kind de bloemblaadjes uiteenscheurt en de bloem vernielt; dat hun zaak weg is en hun toekomst zwart als de nacht; lijden zullen ze en voelen, wat wij geleden hebben, toen zij in de schaduw hunner beschermers marcheerden. Maar worden wij dan de beulen, die elke norm en vorm van gerechtigheid vergeten hebben? Willen wij dan alleen maar wraak?

Gij gaat Zondag ter kerke en uw voorganger zal spreken over God, Die een verterend vuur is. Dan zult gij uw aangezicht bedekken en u ter aarde buigen. Daarna zal de boodschapper de genade verkondigen, de rijke genade en geen balsem kan koeler voor brandwonden zijn, dan die boodschap van vergiffenis. Gij zult ten hemel juichen: Nu ben ik in mijn heil verblijd en roem in Gods barmhartigheid. Lof en ere zij het Lam. Onder triomferend orgelspel zult gij uitgaan. Doch uitgaande, vindt gij dien medezonder en gij legt uw hand om zijn keel en roept: Betaal! Betaal!

Leg uw hand op zijn schouder en spreek hem van de genade, die u wedervaren is. En indien uw vijand hongert, spijzig hem; indien hem dorst, geef hem te drinken, want dat doende zult gij kolen vuurs op zijn hoofd hopen. Wordt van het kwade niet overwonnen, maar overwint het kwade door het goede.

HUIZINGA.

Uit ons Unieleven.

De laatstgehouden Unievergadering gaf aan de Uniecommissie mandaat tot het benoemen van een vaste kracht voor het administratieve werk in onze organisatie. Voor het daardoor betoonde vertrouwen is de U.C. ten zeerste dankbaar.

Zoals reeds ter vergadering werd vermoed, had de U.C. haar plannen al verder uitgedacht, dan terstond gepubliceerd kon worden. Thans is echter ook dit laatste mogelijk en daarom willen wij er niet langer mee wachten.

De U.C. benoemde voor deze post onzen broeder Ds. T. Jansma te Haarlem. Daarvoor waren zeer bijzondere redenen. Ds. J. heeft de laatste jaren gedurig moeite met zijn gezondheid gehad. In het voorjaar van 1946 drong de arts er op aan, dat hij zijn werk als predikant zou neerleggen en ander werk zoeken. Dat was een hard woord voor onzen broeder, maar de arts bleef aandringen en verklaarde tevens, dan geen bijzondere zorgen voor de gezondheid van onzen broeder te hebben.

Nu had de U.C. reeds in Januari besloten, aan de Algemene Vergadering mandaat te vragen voor het benoemen van een vrijgestelde. Om deze reden werd br. E. de Haan verzocht, de administratie en het secretariaat te blijven voeren tot deze dingen hun beslag zouden hebben gekregen. Daar het algemeen bekend is, dat Ds. Jansma aanleg heeft voor administratief werk, meende de U.C. — nadat zij van het hier vermelde kennis had genomen — haar oog op dezen broeder te moeten richten. Toch was de U.C. zeer gereserveerd en hoewel br. J. wist, dat er aan hem gedacht werd, wist hij ook, dat de U.C. zich geheel vrij van hem hield, om niet vooruit te lopen op de beslissing van de Algemene Vergadering.

Toen Ds. Jansma teruggekeerd was uit Denemarken, hebben wij hem zo spoedig mogelijk laten weten, dat hij benoemd was voor deze belangrijke post in onze Unie. Thans kan worden medegedeeld, dat Ds. Jansma de benoeming heeft aanvaard en gaarne bereid is dit werk te doen, alsmede dat hij — na een en ander met de kerkeraad zijner gemeente te hebben besproken — zo God wil 16 September a.s. in dienst der Unie zal treden. Men houde hiermee dus rekening. Voorlopig betreft dit alleen het secretariaat en de administratie der Unie en de administratie van De Christen.

Ds. Jansma blijft — eveneens met goedvinden van de kerkeraad aldaar — te Haarlem wonen, Tetterodestraat 47. Onze broeder blijft in principe predikant en heeft emeritaat, niet wegens ouderdom natuurlijk, maar wegens het verrichten van een bijzondere dienst in de Unie. Vanzelfsprekend kan hij ook, evenals alle gemeenteleden, die daarvoor de gave bezitten, meedoen aan het werk in de gemeente en de Unie. Hierbij is echter nadrukkelijk vastgesteld, dat dit alleen mogelijk is voor zover het zijn eigenlijke taak niet schaadt.

Wij willen meteen onzen broeder een hartelijk welkom toeroepen in zijn nieuwe werk en daarmee ook in zijn nieuwe betrekking tot de Unie commissie. De U.C. weet, dat zij aan Ds. J. een toegewijde vrijgestelde zal hebben en zij houdt zich verzekerd van een prettige samenwerking met hem.

Tegelijk zij hier ook meegedeeld, dat aan den tegenwoordigen waarnemenden administrateur, br. E. de Haan te Heerenveen, tegen 16 Sept. a.s. eervol ontslag is verleend. Het is hier wel de plaats, tot dezen broeder ook in het openbaar een woord van hartelijke dank te richten voor de vele arbeid, die hij in een zeer moeilijke periode voor de Unie heeft willen doen. Vooral na de bevrijding was er veel, zeer veel werk te doen. Wij zeggen onzen broeder hartelijk dank.

Het is al weer verscheiden jaren geleden, dat onze broeder H. Koning van Coevorden zei: *We moeten komen tot een vrijgestelde en een eigen compleet Uniebureau.* Hij leefde in die dagen in de hoop, nog eens zijn betrekking op te kunnen geven en — zij het met belangrijke vermindering van salaris — in dit bureau de Unie te dienen. Het is alles anders geleid dan wij wensten, maar terwijl ik schreef over de benoeming van Ds. Jansma, kwam het allemaal weer zo levendig voor mijn geest. Hoe warm klopte het hart van dezen broeder voor het Uniewerk. In dankbare herinnering blijft bij ons de liefde en de toewijding en de onkreukbare trouw van br. Koning. En voor zuster Koning en haar kinderen is ons gebed: Heere, wees Gij met hen, die achter bleven.

Zo is het leven: Wij maken plannen voor de toekomst. Wij benoemen personen en/of aanvaarden taken. En.... wij weten, dat wij *niets zijn, tenzij dat God ons iets doet* zijn. Hij geve Zijn zegen aan al onze gemeenten,

aan de onderscheiden commissies en subcommissies en ook aan onzen nieuw benoemden administrateur, tot eer Zijns Naams.

Eenmaal aan het schrijven, wil ik graag een ander onderwerp even aanroeren. De herinnering aan de Unievergadering doet ook de herinnering aan het eeuwfeest weer spreken. Wat was dat toch een mooie dag; die moet en zal ook wel gedurig even weer opgehaald worden in de gesprekken. Vooral twee dingen hebben mij diep geroerd. Eerst de herdenkingsdienst. Het spreken en het zingen en de orgelbespeling, was het niet één groots geheel? Daar zat ook een zorgvuldige voorbereiding achter — zoals zulk een dienst waard is en men er aan geven moet — dat was te merken. Ik zal de indruk niet gauw weer kwijt worden. En in de tweede plaats de opvoering van het lekenspel: Dr. Johannes Elias Feisser. Voor wie uit het boek de feiten kende, was het een geheel enige gelegenheid, om het toen doorworstelde te benaderen en mee te beleven. Ik moest telkens tot mijzelf zeggen, dat ik de strijd der ouden voorheen te weinig heb gewaardeerd. Ik ben zeer dankbaar voor deze bijdrage.

Tevens wil ik gaarne op deze plaats uiting geven aan mijn grote waardering voor de zorgvuldige voorbereiding van deze gehele feestviering. Behalve de grote dingen, die ieder getroffen hebben, en behalve wat in het oog viel, b.v. de kostelijke versiering van de kerk, is er voor *zulk* een feest geweldig veel te doen. Te Stadskanaal was het te merken, dat de details alle bekeken en verzorgd waren. Wij hebben grote lof voor de broeders en de zusters, die dit alles hebben mogen doen. Onze hartelijke dank aan allen namens alle gasten en namens de gehele Unie.

De uwe in de dienst,

K. REILING, Voorzitter der U.C.

Rotterdam, 6 Augustus 1946.

Losse Schakels

Niet denken, gehoorzamen. Er is een gezag, hoger dan dat van het verstand. Redelijk overleg behoeft niet te worden buitengesloten, maar ik vermoed, zo dat de grootste daden geboren zijn uit iets anders dan de rede. Er was een aandrift, het gevoel van een heilig moeten. Dat eiste met een gezag, waaraan niet te ontkomen viel, gehoorzaamheid. „Het kan niet"; „het is niet verantwoord", zeide het verstandelijk oordeel. „Het moet", zei de stem van binnen. Ontstond zo het werk der nieuwere zending niet? William Carey kende dat onweerstaanbare *moeten*. We kunnen verstandelijke tegenwerpingen niet weerleggen, maar gaan desondanks door, want we hebben de heimelijke zekerheid, dat het kan, omdat het moet. — Men moet kunnen verstaan, dat mensen, die deze inspiratie krijgen, voorttrekken. Ze vragen geloof. Een officier zeide eens tot Cromwell, in antwoord op een zekere opdracht, dat ze onmogelijk was uit te voeren. En daarop zei Cromwell: „als dat het enige is, wat ge hebt te antwoorden, ga dan heen en doe het !"

Het komt er niet op aan of we iets mogelijk achten of niet — waar het op aan komt is, dat we weten, dat het gedaan moet worden. We moeten van onze opdracht zeker zijn — de rest doet niet ter zake. Om te leven (en is leven iets anders dan gehoorzaam zijn?) is moed nodig. Of het kan of niet kan is niet onze zaak, maar van onzen Opdrachtgever.

Wat Jacob van der Klooster zei. Toen bij vliegende storm de bemanning van de reddingsboot van Brugsluis er op uit zou trekken om een schip in nood bij te staan, vroeg de burgemeester hen: „Mannen, waar denken jullie nou het eerst aan als'je er straks op uitgaat?" Diepe stilte. Eindelijk sprak de schipper, de oude Jacob van der Klooster, namens allen: „We denken niks, burgemeester, want als we zouwe gaan denken, dan bleven we thuis".

Wat moet mijn zoon worden? Gelukkig helpen thans bureaux voor beroepskeuze de ouders en de kinderen bij de beantwoording van deze belangrijke vraag. Men verzuime niet de hulp van deze nuttige instellingen in te roepen, opdat uw kind niet gedwongen worde een taak te vervullen, die niet bij zijn aanleg past. De regering heeft begrepen dat het van algemeen belang is, dat iedere jonge Nederlander op de goede plaats komt en wil de bezwaren, die hieruit kunnen voortvloeien, dat vaders financiële positie niet toelaat, dat een begaafd kind gaat studeren, ondervangen.

Maar deze zaak heeft niet alleen een stoffelijke zijde. Het kind moet meer worden dan metselaar, modiste, advocaat of particulier secretaresse. Toen Lincoln eens gevraagd werd, wat hij wou worden, antwoordde hij: „Een mens; als ik daarin niet slaag, heeft niets waarde". De persoon staat boven zijn werk; het karakter boven de carrière. — Als christenen zien we het nog wat anders. Wie slagen zal — slagen zal in de diepe, en rijke zin van het woord, moet een christen worden. Wat baat het den mens, zo hij heel de wereld wint en schade lijdt aan zijn ziel? Daarom moet al datgene bij de opvoeding vooropgesteld worden, waarmede het christen-worden der kinderen gediend kan worden. Er moet in elk geval tijd zijn om de Bijbel te lezen, de catechisatie te bezoeken en deel te nemen aan het verenigingsleven in de gemeente. De Zondag moet steeds absoluut vrijgehouden worden van school- en studiewerk. Aan *Gods zegen* is ten slotte alles gelegen. Die moet op het leven rusten en elk bezit en elke inspanning heiligen.

Dit voorop en vervolgens? De ziel sta voorop. De Heere, Zijn gunst en Zijn gemeenschap worde gezocht als het hoogste goed. Maar is dat goed vastgesteld, dan worde aan de maatschappelijke positie ook alle aandacht besteed! Laat uw kind zo goed mogelijk worden voorbereid voor zijn beroep. Bestrijdt luiheid en gemakzucht. We hebben tot ontwikkeling te brengen, wat God ons gaf. — Ons als Baptisten ouders moge daarbij ook het belang van het Koninkrijk Gods in 't algemeen en van onze beweging in 't bizonder voor ogen staan. We hebben als gemeente een roeping ten opzichte van ons volk en om die te kunnen vervullen, hebben we in de verschillende kringen der maatschappij mannen en vrouwen nodig.

Volkstaak en „Volkskerk". We verwerpen de Volkskerk, d.i. de Kerk, die het lidmaatschap van het

volk wil laten gelden als voorwaarde voor het lidmaatschap der Kerk. Het is de Kerk, die de bedeling der tijden niet verstaat en Israël na wil bootsen, alwaar — zoals zij zich uitdrukken — Volk en Kerk samenviel. Het is duidelijk, dat, wie zo redeneert, onder „Kerk" iets anders verstaat dan wat de Apostelen voor ogen stond, toen zij gemeenten stichtten. Een Volkskerk naar Israëlitisch model, aanvaarden wij niet.

Toch willen we „Volkskerk" zijn, maar dan in deze zin, dat de gemeente in haar samenstelling een horizontale snede door ons volk vertoont. Dat vloeit voort uit de inhoud van de Heilige Boodschap. Die geldt héél het volk ; is een oproep van Godswege aan allen, onverschillig tot welke rang of stand zij behoren. Die gemeente mag niet ontaarden in een groeps- of standskerk. Het is daarom dat we onze Baptisten ouders aanraden hun kinderen zo mogelijk te laten studeren, opdat zij, als goede christenen en overtuigde Baptisten in die kringen Christus' getuigen zullen kunnen zijn, waar onze stem nog te weinig gehoord wordt.

Andere eisen. Deze onze roeping: het oor van héél ons volk voor 's Heeren boodschap te winnen, stelt ook nog andere eisen. — We moeten rekenen met het feit, dat, bij een normale gang van zaken, het ontwikkelingspeil in onze gemeenten zal stijgen. We mogen er niet mede schuld aan hebben dat een deel der jeugd van, zeg over twintig jaar, zich niet tot onze beweging voelt aangetrokken, omdat het daar geen begrip vindt voor zijn behoeften. Onze jeugd met middelbare school of academische ontwikkeling moet zich straks in onze gemeenten geheel thuis kunnen voelen en daar een terrein vinden, waarop en van waar uit, het den Heere onder ons volk met inzet van alle krachten zal kunnen dienen.

Daarvoor is in de eerste plaats nodig, dat we een goed ontwikkeld voorgangerskader vormen. De beste „vak"-opleiding, de degelijkste theologische studie is daartoe nodig. We moeten vooraan in onze gemeenten mannen hebben, die mede in de voorste rijen van ons volk staan. Die dáár staan onder ons volk onverschillig op welk terrein — hebben een academische opleiding genoten of een hogeschool — Handelshogeschool; Landbouwhogeschool bezocht. Onze Voorgangers moeten — omwille van ons volk — een gelijkwaardige opleiding hebben — een opleiding van gelijke wetenschappelijke waarde. Deze wetenschappelijke opleiding moet worden aangevuld door onderwijs in de Baptistica — het onderscheidende Baptistische — en bevrucht worden door nauw contact met het gemeentelijke leven.

Pioniers en theologen. Onze theologen moeten gemeentemannen zijn: klaar voelende en doorziende het grote verschil tussen de Gemeente van het N. Testament en dat product ener historische vergroeiing, dat wij „kerk" noemen. — Maar daarnaast hebben we als zendingsgemeenten, pioniers nodig; mannen die als „Evangelisten" op de voorposten staan; nieuw werk aanpakken en kleine groepjes tot kringen verenigen en deze voor gemeentevorming proberen rijp te maken. Zoiets moet gebeuren onder de leiding van een „predikant in algemene Dienst". Voor de theoretische en practische opleiding van deze jonge mannen en meisjes moet de Unie zorgen — voor wat de laatste betreft, indien er onder die meisjes diaconessen zijn (en die zijn er), in samenwerking met Tabitha. Als de plannen uitgevoerd kunnen worden, zullen deze geroepen pioniers een vierjarige opleiding ontvangen: gedurende vier jaar 6 zomermaanden studeren, 5 wintermaanden voor de E.C.U. werken en een maand vacantie.

L.

Grijpt toch de kansen!

Nog zie ik voor mij de lange stoet der dappere en kloeke N.B.J.B.ers, die in gesloten gelederen keurig in de rij en netjes op de maat van de muziek marcherend, door de straten van Hengelo gaan. De militia Christi presenteerde zich in optocht aan de burgerij van deze Twentse fabrieksstad. En waarom zouden wij dit niet doen? Omdat het ietwat riekt naar het militairisme van deze wereld of omdat wij willen schitteren met de grootheid van het getal der jongeren, die wij bij elkaar kunnen verzamelen? Geenszins. Wij strijden niet met vlees en bloed maar tegen helse machten! En wij willen niet roemen in getal of macht, maar veeleer in onze eendracht in Hem, die wij onze Koning noemen en in Wiens dienst wij staan. Dat de wereld het *wete*, dat wij er zijn niet om onszelf of voor onszelf, doch om en voor des Konings zaak d. i. het Koninkrijk Gods. Wij hebben een woord voor deze wereld, die doodbloedt aan haar twijfel en strijd; 't is het woord dat slechts waarheid en liefde de weg tot de vrede bereidt. En Christus is de Waarheid en de Liefde. — Welnu, heel Hengelo weet nu inderdaad dat wij er zijn en heeft ook kennis kunnen nemen van ons geloof en streven. Er is, naar mij ter ore gekomen is, nogal veel over gesproken door de werkers in de fabrieken, en naar wij daaruit kunnen afleiden, ook in de woningen der ingezetenen hier. De 16e nationale Jeugdconferentie van onze Baptisten Jeugd behoort weer tot het verleden, maar haar uitwerking is nog lang niet voorbij. Sommigen, die reeds bekend waren, zijn nader bij gekomen, doordat zij gevoeld hebben, dat één ding hun nog ontbrak n.l. de doop. Algehele overgave aan Jezus sluit ook deze daad van gehoorzaamheid in zich. „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn zal zalig worden". Eén jongeman alhier vervoegde zich 's avonds tegen 9 uur aan de pastorie om den dominee te spreken. Helaas was ik afwezig daar een bespreking over het Seminarie onze tijd en energie opvroeg. Binnenkomen wilde hij niet maar uitstellen nòg minder. Dan bleef hij buiten wandelen, totdat tegen het middernachtelijk uur mijn gast en ik rustig kwamen aangewandeld.

Nauwelijks thuisgekomen zijnde belde hij aan en zo zaten wij nog een half uurtje met elkaar te spreken in dit late of zéér vroege uur van de dag. Och, als het gaat om de eeuwige dingen kunnen wij wel wacht houden en de tijd....och, de eeuwigheid kent geen tijd, geen dag of nacht. — Weer anderen zijn tot bekering gekomen. Het woord Gods liet hen niet los. De Schepper had gesproken, het schepsel moèst Hem antwoorden en „ja" zeggen op Zijn uitnodiging: „Komt allen tot Mij". Weer anderen hebben gevoeld de bekoorlijke macht der Liefde Gods, waaraan tenslotte geen weerstand te bieden is, want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. — De velden zijn wit om te oogsten en in onze jeugdconferentie, waar gezaaid wordt, wordt tevens geoogst. Enkele resultaten mogen wij aanschouwen en daarvoor zijn wij den Heere zeer dankbaar, de uitwerking en invloed in z'n geheel is alleen zichtbaar voor het oog van God.

— Véél werk en voorbereiding is aan zulk een conferentie verbonden, doch de jeugd in de gemeente, die voor geen kleintje vervaart is en aan de slag wil gaan, zal daarmee voor zichzelf èn voor de gemeente èn voor de plaats hunner inwoning een grote zegen oogsten. Waar zullen wij in 1947 samenkomen? Jongelui, toont dat jelui niet lui maar jong van hart en geest zijt en zendt reeds nú aan de jeugdraad een uitnodiging voor het volgend jaar. Wie zal de eerste zijn? Grijpt toch de kansen....

De verwelkte Krans.

Een van de momenten uit de optocht was de kranslegging op het monument van de gevallen ondergrondse strijders uit Hengelo. De voorzitter van de Jeugdraad volbracht deze daad namens de ganse jeugd, die voorbijmarcheerde. Wij voelden het allen aan als een roerend ogenblik. De vaandels neigden tot groet en hulde werd gebracht aan hen, die hun hartebloed gaven voor de zaak der vrijheid op vaderlandse bodem. Wij kunnen ons van hen niet losmaken of zo spoedig vergeten. Mede door hunne volbrachte daden genieten wij de rijke vruchten der geestelijke vrijheid. De vrijheid, zo te minnen! — Gisteren fietsten wij dit monument weer voorbij. Reeds eerder was het mij opgevallen, doch nu trof het mij opnieuw, dat deze krans verwelkt was. Hoe spoedig heeft dit proces van verdorring en afsterving plaats gevonden. Enkele weken geleden waren alle deze bloemen en het dennegroen nog zo fris, kleurig en fleurig. Thans is de glorie voorbij. Toen heeft men er een goede prijs voor betaald en was het een lust voor de ogen, zo'n prachtkrans — nu zal het spoedig weggehaald worden om op de mestvaald ten onder te gaan. Sic transit gloria mundi. Zo vergaat de glori dezer wereld. Een weemoedige stemming overvalt den mens als hij dit bedenkt. Wij willen zo gaarne bewaren en sparen wat leeft, schoon en beminnelijk is. De hand des Almachtigen, die alles in het aanzijn roept, gaat er over heen en doet het stof tot stof vergaan. Wee ons, indien wij alléén deze aarde en alles wat aan haar toebehoort beminnen. 't Zal ons niet beter vergaan! Welk een zegen als het mensenhart grijpt naar het hogere, het ongeziene, naar dat wat onvergankelijk is en tot de eeuwigheid behoort.

God.

Naar Hem wijst alles heen wat gemaakt en geschapen is. Ook zelfs een verdorde, verlepte en verwelkte krans. Ja juist zulk een vergaande glorie! Immers het licht spreekt dàn juist des te meer tot ons, als wij de duisternis kennen en daarin gezucht hebben. Wie herinnert zich de donkere oorlogsdagen niet? Zwart was de nacht buiten, duister was het in de woningen, binnen verlicht slechts door het flikkerend kaarsje of oliepitje. Welk een voorrecht tegenwoordig weer van de electrische verlichting op straat en in de kamer te kunnen genieten. De ganse natuur spreekt ons van God als het 's zomers tintelt van leven in plant en dier; maar niet minder in de herfst, wanneer het blad afvalt en de vlinder verdwenen is.

God blijft, benevens zijn stilzwijgende belofte, dat het volgend jaar in de lente weer alles zal gaan ontbotten en bloeien. Zonder Hem en zonder deze belofte zou geen mens kunnen bestaan. In Hem blijft het Leven en wat gedaan is in overeenstemming met Zijn Geest, zal zijn waarde behouden. De krans is verdord. De lichamen der vaderlandse helden, waarvoor deze krans is neergelegd bij het monument, vergaan eveneens. Maar hun liefde voor het vaderland en volk waartoe zij behoorden, hun opoffering, moed en plichtsgetrouwheid staan opgetekend in Gods boek, dat eeuwig voor Hem openligt. Mensen mogen vergeten, de kroniekboeken geschreven door historici vergaan, God zal eenmaal alles naar Zijne maatstaven oordelen en waarderen. Hoger echter dan de liefde en toewijding voor de zaak van een aards Koninkrijk is die voor het Rijk van God. Alle mensen staan door de zonde onder hetzelfde oordeel: Wij zullen allen eens sterven. Maar de daden des geloofs zullen spreken nog lang nadat het lichaam tot stof is teruggekeerd. Opwekken willen wij onszelf en anderen om in de dienst van den groten Koning pal te staan. Die volharden zal tot het einde toe zal zalig worden.

De onverwelkelijke levenskroon.

Zondagmiddag 4 Aug. vierde de gemeente alhier het Avondmaal. Nu is het de gewoonte in onze gemeente om iedere br. of zr. die 50 jaar lid is van de Baptisten Gemeente een klein aandenken mede te geven in de vorm van een gebrandschilderde tekst. Aangezien deze teksten de laatste paar jaar niet te verkrijgen waren doch onlangs weer in de handel gekomen zijn, hadden wij het voorrecht om twee zusters en vier broeders deze souvenirs met een toepasselijk woord te overhandigen. Maandagochtend werden wij opgeschrikt door de tijding, dat één van deze broeders met name H. F. van Druten door een ongeval op straat werd aangereden en kort daarop is overleden. Welk een slag voor zijn vrouw en kinderen, welk een droefheid voor de gehele Gemeente. Zo van het volle leven overgeplaatst in de dood. Waarlijk, er is maar één schrede tussen ons en de dood. Troosten is een moeilijk werk. Mensenwoorden schieten te kort en wij voelen dat maar al te zeer, als wij zo de familie bij elkaar zien en de verslagenheid in hunne ogen lezen. En toch voelen wij ook dat wij niet met ledige handen staan. Immers: daar blijft ons over Gods Woord, dat in zichzelf de droeve harten troost. Geen enkel christen behoeft te treuren als degene, die geen hoop heeft. De belofte Gods spreekt en het geluid is niet onzuiver. Die volharden zal tot het einde toe zal zalig worden en de „levenskroon" ontvangen uit 's Heeren hand. Broeder van Druten stond nog altijd in datzelfde geloof als waarin hij goed 50 jaar geleden gedoopt is: alleen nòg sterker en krachtiger. De tekst door hem ontvangen luidde: „Die in de Schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de Schaduw des Almachtigen". Deze tekst moest onmiddellijk aan de wand van de woonkamer gehangen worden, diezelfde Zondagmiddag, waarop hij het ontving. Het hangt er nog! Welk een troost voor al zijne geliefden, die de ledige plaats aan tafel zo gevoelen, deze tekst te lezen en te weten dat hun man en vader óók nu in de Schuilplaats des Almachtigen vernacht, totdat eenmaal de Eeuwige Dag aanbreekt voor alle de gelovigen in Jezus. Welk een ontroerend weerzien zal het zijn als wij dan allen onze onverderfelijke en onverwelkelijke levenskronen van Hem ontvangen, Hem in hulde weer aanbieden. God trooste deze familie met deze troost en helpe een ieder onzer te streven *niet* naar een verwelkelijke aardse levenskrans, doch naar de onverwelkelijke hemelse levenskroon.

Sta dan pal in Jezus' dienst en door Zijn kracht.

A. A. HARDENBERG.

Pastorale Mijmeringen.

Ik ben dol op prentjes kijken. Eén of andere baaskerel in de zielkunde mag dat gerust infantiele regressie noemen, daar trek ik me niets van aan. Een mens moet nu eenmaal een tikje onverschillig zijn voor het oordeel van anderen, althans zo nu en dan, daar anders de infantiele regressie twee stoelen nodig heeft om te zitten. Wat dat is? Het bevattelijkst is het misschien deze te omschrijven als laatste rest kinderachtigheid of kinderlijkheid, die aan ons is blijven kleven sinds onze jeugdjaren. Als je bijvoorbeeld jongens en mannen hebt, die zo innig kunnen zuigen aan hun cigarette, dan heb je een vorm van infantiele regressie: een overblijfsel van die gewoonte, waaraan de zuigeling mede zijn of haar voortbestaan te danken heeft. — Wie lacht daar zo ondoordacht? Aha! De vertegenwoordigster van het schone geslacht voor zover zij nog niet meedoen aan de gewoonte van het roken! Een mild antwoord behoede u voor hovaardij: de wijze, waarop u een chocoladje op uw strijdvaardig tongetje laat smelten, resorteert onder hetzelfde hoofd. — Maar ik dwaal af.

Ik houd dus veel van plaatjes, en daar m'n jongste dochter dezelfde gave heeft, zit ik nogal eens met haar op de knie, zodat we gezamenlijk ons met de bestudering van het voorhanden zijnde materiaal bezighouden.

„Moe' j' is kijken, wat een mooie vlinder, pappa! Dat is vast de koningin van allemaal." En haar vingertje glijdt min of meer geringschattend samenvattend over de welgedane rug van een regenworm, een krekel, die op een grasspriet wip-wapt en een doodgravertje, dat ruggelings een vliegelijk wegzeult. Een slak op een donker hoekje van het plaatje en een spin, die z'n wagenrad ergens tussen wat struiken heeft opgehangen, ontsnappen zelfs geheel aan haar aandacht.

„En moe' j' is kijken, hoe jaloers die regenworm kijkt naar de vlinder!" fantaseer ik, „hij ziet scheel van nijd". Daarbij wijs ik op een van de uiteinden van het kronkelig geval, dat inderdaad zich naar het preutse kapelletje heeft opgericht.

„Kijkt ie dan met z'n staart?" wil ze weten. Daar ik nooit graag meer zeg, dan ik verantwoorden kan, hoor ik die vraag niet. Per slot heeft zij van ons beiden het laatst zo'n schepsel in handen gehad. Best mogelijk, dat ze meer geheimen aan zulke ietwat geheimzinnige wezens heeft weten te ontfutselen dan ik. Wormen zijn nooit mijn liefde geweest. Gelukkig vraagt ze verder.

„Maar waarom is hij dan zo jaloers en boos?"

„Wel, omdat hij niet zo'n mooi pakje heeft gekregen als de vlinder!"

„Ha, ha, wat moet een pier met vleugels doen?"

Lang tijd heb ik niet, om over deze wijze opmerking na te soezen, want mijn studiegenote doet een verdere ontdekking: „Die kever wil ook al niks met haar te maken te hebben!"

„Ja, die vindt, dat ze veel te makkelijk aan haar kostje komt. Ze fladdert en danst maar van bloem tot bloem, en ze snoept maar overal wat honing vandaan. En moet je eens zien, hoe hij zelf tobben moet. Kijk, hij zweet er van! Je moet het hem maar niet al te kwalijk nemen, dat hij haar de rug toekeert. Zelfs de mensen worden wel eens een beetje verdrietig als ze zelf hard moeten sloven, terwijl het een ander steeds voor de wind gaat."

„Ik vind die vlinder toch het liefst," concludeert mijn dochtertje met een resoluut gebaar. Hoewel daar weinig tegenin gebracht kan worden, voel ik mij toch schuldig. Was het niet beter geweest te zorgen, dat ze alle schepselen een even goed hart toedroeg? Dan maar in vredesnaam iets van de vlindermajesteit verdonkerd. Misschien zou ze na afloop haar sympathieën een beetje eerlijker verdelen. De methode is wel niet je „dat", maar wellicht is hier een geval, dat het doel de middelen heiligt.

„Nou, die vlinder is anders ook niet zonder gebreken. Ze kijkt echt minachtend over haar schouders naar die regenworm alsof ze zeggen wilde: „Je bent toch maar een vent van niks; je hebt geen ruggegraat!" En dat doodgravertje komt er ook al bekaaid af. Hoor maar: „En jij met al je ernstig gekwezel, je verbergt achter je uitgestreken gezicht niets dan afgunst!" "

Helaas, m'n dochtertje laat zich niet overtuigen en met een „'k Vind haar toch het liefst!" glijdt ze van mijn knie, op zoek naar andere avonturen.

Wat een verscheidenheid in de natuur! Jammer, dat die verscheidenheid zo vaak tot misverstand aanleiding geeft. Maar het ergste is dunkt me, dat dit zelfde misverstand en wantrouwen vaak de menselijke samenleving vergiftigt. Men heeft er geen oog voor, dat het God is, Die de rijke verscheidenheid ook onder de mensen heeft aangebracht. God is veel te groot, dan dat één bepaald type van mensen (bijvoorbeeld de ernstigen) Zijn heerlijkheid zou kunnen weerspiegelen. Doodgravertjes met hun grote ernst en hun noeste vlijt, regenwormen die met hun drang naar wijsheid steeds weer naar de donkerste diepten afdalen, en vlinders, die dronken van geluk het blauw van de hemel en de gulden zonneglans doordartelen. Hij heeft hen allen geschapen!

In plaats van dat te bedenken, kijken ook de doodgravertjes, de regenwormen en de vlinders onder de mensen elkander aan met een misprijzend oog, terwijl afgunst in betrekking tot de vreugden van anderen de tweedracht voedt. En bij het heen en weer flitsen van verdachtmaking en banvloek neemt de ellende onder ons toe.

Waar ligt de fout? Waarschijnlijk hierin, dat wij onszelf tot maatstaf maken voor de arbeid en roeping van anderen. Wijkt de ander daarvan af, dan zijn we met het oordeel klaar.

U kent wel dat verhaaltje van die kip, die....maar laat me u dat zo goed en kwaad dat gaat, in eigen woorden mogen vertellen.

Er was eens een kip, die een hele poos op zeven heuveltjes had geresideerd. Juist toen ze van 't lange zitten wat rheumatiekig was geworden en naar meer vrijheid van beweging ging verlangen, gebeurde het wonder: de zeven heuveltjes gingen leven en veranderden in evenzoveel kuikens. 't Ging erg voorspoedig met haar kroost. Al gauw konden ze lopen, en het vrolijke troepje omgaf de moeder op al haar wandelingen. Alleen een van de kleinen baarde haar zorg. Het liep zo raar te waggelen als had het platvoeten. En ook z'n snavel was uitzonderlijk breed. Dat zou wel een brutaaltje worden! Bij dat alles had hij een kwajongensachtig plezier in water. Geen plasje zag hij, of 't ging er zimpezampe-zompe dwars doorheen. Toen ze eens langs een poel kwamen, ging zorgenkind er opeens van door. Moeder-hen begreep terstond het grote gevaar, dat haar trots alles geliefd kind liep, en had hem spoedig ingehaald. Buiten adem van de jacht en agitatie diende ze hem een strenge draai om de oren toe. Wie beschrijft haar ontzetting toen haar jongen met een nijdig „Kwaak!" haar de gehoorzaamheid opzegde en meteen het water

insnelde? Enfin, u begrijpt het: ze had een eende-ei uitgebroed.

Neen, ook het leven, dat zo heel anders is dan ons leven, kan goed zijn. Waar wij niets meer begrijpen van de gedragingen en neigingen van een medemens, hebben wij opdracht noch recht, hem daarom te veroordelen! Niet wij zijn maatstaf. Wij moeten bedenken, dat God Zelf beslist op welke wijze ieder mens Hem dienen moet, 't zij als lieftallige vlinder of als een ernstig zwoegende kever of ook als wijze peiler van verborgen diepten.

Een tweede ernstige fout is het, wanneer wij de vreugden van anderen maken tot maatstaf van onze vreugden. De regenworm onder ons mag niet jaloers zijn op de vlinder terwille van haar vleugels. Die vreugden zouden hem storen in de uitoefening van zijn beroep. God heeft zijn vreugden anders gesteind, n.l. de heerlijke geur van de vochtige aarde.

Zo is dus ook onder de mensen oordeel en jaloersheid gemis aan vertrouwen in God. De ootmoedige dienaar en dienares kent dus maar één interesse: één te zijn met den Heer, om het even of Hij een taak toekent of aard en omvang van de vreugden vaststelt.

Is met dit alles nu gezegd, dat we ons in 't geheel niet hebben te bemoeien met het leven onzer medemensen? Mogen we uit louter eerbied voor onzen God geen woord van vermaning spreken, wanneer de andere tekort schiet in de vervulling van zijn taak, of over de schreef gaat in de keuze van zijn vreugde?

Het zou dwaasheid zijn, dat te zeggen.

Neen, we moeten wakker zijn, goed wàkker ten opzichte van onze naasten. Wanneer daar liefde tot hen, maar bovenal tot God is, dan is ons de mogelijkheid gegeven om een ten naaste bij zuiver beeld te vormen van wat anderer roeping en vreugde is. En daarmee is ons de kans geboden mede te werken aan de levensontplooiing dergenen, die ons levenspad kruisen.

Het kan dunkt me niet missen, of op deze wijze zal heel wat onnodige smart voorkomen worden. En de vaak zo vertroebelde sfeer zal gezuiverd worden. De vermaning, niet meer uit argwaan en afgunst geboren, zal weerklank vinden, maar dankbaar worden aanvaard en liefdevol worden opgevolgd.

En nu sluit ik m'n plaatjesboek.

BRANDT.

GEMEENTE-BERICHTEN

DEN HAAG.

Waarde broeders en zusters. Met een dankbaar hart kunnen wij u in verband met de ziekte van onzen voorganger Ds. Jac. de Jong verblijdende mededelingen doen. Het was Zondagmiddag 4 Aug. j.l., dat na een jaar van ziekte, onze voorganger, die reeds een uurtje per dag uit mag, de roepstem niet kon weerstaan, om weder te zijn onder het feestgeklank van het samenzijn met den Heer en met elkander.

Zo was dan tot grote dankbaarheid en vreugde van onze gemeente onze voorganger na lange tijd weder voor het eerst in ons midden bij de viering van het H. Avondmaal, welke geleid werd door Ds. K. Reiling. In zijn toespraak tot de gemeente uitte Ds. de Jong zijn blijdschap erover de broeders en zusters weder van aangezicht tot aangezicht te mogen zien en sprak de overtuiging uit, dat de Heer nog een grote taak voor de gemeente heeft weggelegd en wekte ons op eendrachtelijk samen te werken in het Koninkrijk Gods.

Wij maken van deze gelegenheid gebruik om de voorgangers en andere broeders, die ons tijdens de ziekte van Ds. de Jong zo trouw hebben bijgestaan in de prediking van het Woord, nogmaals hartelijk te danken en bevelen ons voorlopig nog in uwe hulp aan, daar het nog wel enige maanden zal duren, vóórdat onze voorganger in staat zal zijn, zijn arbeid volledig te hervatten.

In gedachten reiken wij elkander de hand, broeders en zusters in het gehele land, die met ons eenzelfde dierbaar geloof deelachtig geworden zijt. De Heer leeft en wij zullen leven met Hem!

PAETS, secretaris.

Jeugdconferentie 1946 Hengelo (O.)

In de stilte van de avond zit ik na te denken over alles wat in de dagen der Nationale Jeugdconferentie gebracht en beleefd is. In gedachten maak je alles nog eens weer mee en je geestesoog ziet alle gebeurtenissen weer voorbijflitsen. Het waren goede, heel goede dagen en wij allen, die deze dagen doorgebracht hebben in een stemming, die ons innerlijk hoog ophief boven de gewone aardse belevenissen, hebben gevoeld dat deze jeugdsamenkomst een zeer bijzondere was en de omschrijving „heel goede dagen" eigenlijk veel te weinig tot uitdrukking brengt van dat wat wij allen gevoeld hebben. In gedachten zie ik de begroetingsavond in de prachtig met bloemen en groen versierde Gereformeerde Kerk, met de vaandels en vlaggen aan weerszijden van het spreekgestoelte opgesteld, terwijl de directe en indirecte verlichting alles in zoete gloed zette. De geheven gezichten van plm. 1200 jonge en enkele oudere mensen, in welker harten nog naklonk wat in de bidstond even te voren tot ons gezegd was n.l.: Hoe meer gij verwacht, hoe meer Hij geeft, drukte spanning uit en het „Lof zij den Heer", galmde uit meer dan duizend kelen als een belijdenis van zelf niets te kunnen en alle lof en eer aan onzen God te willen geven. Ik zie onzen vurigen voorzitter staan om ons toe te roepen: Wij zijn dynamische jeugd, wij zijn N.B.J.B.ers en hoorden den voorzitter der Unie Commissie met enthousiasme getuigen van het innig contact tussen Unie en Jeugd.

Wij horen dat het Unie-hart warm voor ons klopt en ons hart klopt, omdat ons dat blij maakt. De ruimte in ons blad laat geen volledige beschrijving toe van alles wat beleefd is. Daarom geef ik alleen enkele flitsen.

Wij noemen ook geen namen want in Jong Leven verschijnt een gedetailleerd verslag. Het was in het kort zo: De eerste dag klonk, als een alles omvattend lied, door de kerk: „Wie wil voor Jezus Christus strijden?" 32 plaatsen uit Nederland meldden zich en stemden daarna in met: „Volle verzekering, Jezus is mijn" en onze gedachten werden vertolkt door het woord: Wij zijn gekomen met brandende harten, willen ons laten inspireren door God, elkaar inspireren en weten ons gedragen door ons geloof in onzen God.

Het leven in al zijn geheimen en mysteries werd ons getekend en tevens de weg aangewezen om dat leven

tot het juiste doel te brengen. De opdracht in ons leven als mens is een opdracht van God en wij moeten het dienovereenkomstig inhoud geven. Er werd in ons hart een snaar aangeraakt, die begon te trillen toen in onze oren klonk: Gij hebt de stem van den Eeuwige gehoord en Hij zal voleindigen wat begonnen is. Ons hart geraakte vol gloed toen gezegd werd: Wij willen Jezus Christus en dien gekruisigd, en geven alles in dienst van Hem.

Ook de tweede dag was vol verrassingen. Laat ik enkele zinnen weergeven, die diepe indruk op ons gemaakt hebben.

De kracht van Zijn Geest doet alles in ons levend worden dat dood is. Kracht die niet gebruikt wordt verdwijnt. Christenen moeten dragers zijn van kracht. Laat het gebedsleven niet verflauwen. Wij moeten niet onkundig blijven van ons eigen innerlijk leven. Het zelfzuchtig egoïsme in ons moet verbroken worden. Wij hebben zo gebeden, dat Hij de heemlen zou scheuren en zie, wij zijn in contact gekomen met God en hebben Jezus gezien. Wij geven het beste voor het hoogste. Het lot is in ons leven gevallen en wij blijven trouw tot in de dood. God is onze God en wij verheugen ons in de gemeenschap met Jezus en met elkaar.

Wij jonge Baptisten moeten werken. Wij zijn dat aan de historie van het Baptisme verplicht.

Dit zijn natuurlijk slechts enkele flitsen. Veel zouden wij daar nog aan toe kunnen voegen. Hoe schoon was het jeugdig enthousiasme. Hoe werd ons hart bewogen van liefde voor onzen Heiland. Hoe hebben wij gevoeld de verbondenheid met God en Zijn gemeente. Hoe blij waren we, toen we hoorden, dat een vijftal jonge mensen (en misschien thuis nog meer) hun hart aan Jezus hebben gegeven.

Lang zal de naklank van deze conferentie in ons hart nog natrillen. S. W. VIS.

Mededelingen

RADIODIENST.

Zondag 18 Aug. a.s. zal D.V. Ds. L. de Haan van Apeldoorn van 8.30—9.30 uur de morgenwijding verzorgen.

Tekst: Matth. 6 : 33.

Deze dienst wordt uitgezonden door de N.C.R.V.

Unie Radio Comm.

Br. Deelstra uit Genk deelt mede, dat Ds. D. v. d. Beek, Statiestraat 23 te St. Niklaas (België) genegen is op 25 Augustus en 1 Sept. a.s. een onzer vacante gemeenten te dienen. Genoemde broeder is lid der gemeente te Eindhoven.

De leidraad Gewijde Geschiedenis blijft gedurende enkele vacantieweken achterwege. L.

Het telefoonnummer van Ds. Hardenberg, Hengelo (O), is 2967.

ZUSTERHULP

Op het verzoek van Centraal Zusterhulp om opname van 4 jongens (resp. 7, 8, 9 en 11 jaar) voor één à twee maanden op een boerderij ontvingen we slechts één opgave, dus zouden we 3 kinderen teleur moeten stellen. In de oorlogsjaren hebben we voor tientallen kinderen om onderdak gevraagd en nimmer iemand behoeven af te wijzen; is de hulpvaardigheid en christelijke liefde thans minder groot? Dat geloven we niet; maar zou het ook kunnen zijn, dat de één wacht op den ander? Dat komt de jongens niet ten goede; wacht daarom niet langer op elkaar, maar geef ons ten spoedigste uw adres op, opdat deze kinderen herstellen van de ondervoeding, opgedaan in de laatste oorlogswinter.

Wie één van deze kleinen ontvangt in Mijnen Naam, ontvangt Mij.

Namens de N.B.V.B. Zusterhulp,
de secretaresse T. OLIJSLAGER—Hardenberg.
Groningen, Parkweg 6a.

CORRESPONDENTIE:

Velen zonden mij ten behoeve van Dr. Petersen te Kopenhagen exemplaren van ons weekblad. Deze zijn inmiddels aan hem doorgezonden. Hartelijk dank.

Anderen zenden mij uitknipsels uit verschillende dagbladen, vooral over de positie onzer geloofsgenoten in Rusland. Wij publiceerden reeds een en andermaal dergelijke berichten. Ik hoop, dat gij door zult gaan mij toe te zenden alles wat met onze gemeenschap en het geestelijk leven in het algemeen in betrekking staat. Ook u, broeders, mijn dank. E.-R.

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2807
VRIJDAG 23 AUG. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Het eind der hope.

1 Thess. 4 : 13—18.

In alle tijden weer brak het verlangen der gemeente naar de wederkomst des Heeren door. Vooral in dagen van grote ellende, waarin de hoefslagen van het rode, zwarte en vale paard werden vernomen, greep men naar het Woord om te zien of niet haast de dag aanbrak van des Heeren wederkomst. Misschien verlangde men verlost te worden uit de benauwdheid. En bedacht dan achteraf, dat men die dag toch vooral begeren moet om de eer van den Koning en niet zozeer om eigen verlossing. Tien en meer jaren terug klonk de boodschap van de aankomst van Jezus door ons land met toenemende kracht en velen verblijdden zich, dat zij oog kregen voor een waarheid, die voor hen lang verborgen was gebleven. Eigenlijk had men een versterking van het verlangen naar Jezus' wederkeer mogen verwachten door de ontzettende gebeurtenissen, die in de laatste jaren plaatsgrepen. Het tegendeel is dunkt ons het geval. Bij velen is de zorg voor en de zucht naar het tijdelijke een der machtigste drijfveren in het leven geworden. Dat kan niet anders dan schade voor de ziel betekenen.

De eerste Christenen leefden in de stellige verwachting van een spoedige terugkeer van den Heer uit de hemel, waarheen Hem de discipelen hadden zien opvaren. Paulus spreekt daarvan ook meerdere malen en in het Schriftgedeelte van deze dag herinnert hij opnieuw aan de verschijning van den Heer. Misschien waren er in de gemeente enigen, die zich bezorgd maakten over de ontslapenen. Die beleefden dus zeker niet meer die heerlijke dag. Bij sommigen was daarover droefheid. Dat nu is onnodig. Wij zijn immers mensen, die verder zien dan het graf. Geloofloozen zijn hopelozen. Zij eindigen reeds bij hun leven in een doolhof van gedachten en er is niemand, die de weg eruit weet. En een volmaakt stilzwijgen is er ten opzichte van het geweldige raadsel, dat de mensen dood noemen. Wij leven nu, zegt Paulus. En de mogelijkheid bestaat, dat de Heer nog tijdens ons verblijf op aarde verschijnt. Dan wil dat niet zeggen, dat de ontslapenen iets zullen missen. De Heer zal ze opwekken en wij zullen in een ondeelbaar ogenblik veranderd worden, om samen met hen den Heer tegemoet te gaan. Als men Paulus zou vragen, vanwaar hij dit weet, dan voorkomt hij die vraag met de mededeling, dat dit een woord des Heeren is. Dat beeindigt alle discussie. Daar kunnen wij ook niets anders dan gelovig aanvaarden. En het dan niet als een boekje in de bibliotheek schuiven. Vooral de beloften de toekomst betreffende staan bij ons enigszins op de achtergrond. Wij kunnen dat maar nauwelijks verontschuldigen met de woorden, dat wij vooral geroepen zijn het kruis, het offer te verkondigen. Wij verheugen ons over de activiteit, die vele gemeenten aan de dag leggen, maar misschien draagt een en ander toch soms te zeer het „diesseits"karakter. Weinig prediken wij de dingen, die weldra moeten geschieden. En toch kan het doordrongen worden van deze waarheden aansporing betekenen tot een meer toegewijd leven. Wanneer onze dagen komen te staan onder het teken van den naderenden Koning, zullen wij zeker trouwer en reiner en eerlijker leven. Het kan zijn, dat enigen die aansporing niet nodig hebben, ja zelfs min of meer veroordelen, omdat naar hun zeggen de dankbaarheid de motor tot alle arbeid moet blijven; toch is het waar, dat er een grote kracht ten goede kan uitgaan van het denken aan de nabije verschijning van Hem, Die ons Gode kocht met Zijn bloed.

Want Hij zal komen, naar Zijn belofte. Dan zal ons geloof eindigen in de aanschouwing en het is ons onmogelijk ons nu in te denken, wat het zijn moet, als alles doorzichtig zal zijn gelijk de glazen zee. Als er geen duisternis meer zijn zal. Dan zal ook de hoop haar einde vinden. Dan is de tocht volbracht, de steile en gevaarlijke, waarin wij nu en dan wanhoopten, omdat de wolken der wereld ons het gezicht op de eeuwige heerlijkheid benamen. Dan zijn er geen betoverde gronden meer, waar wij zouden kunnen inslapen. Misschien zegt gij ook als eens Hopende tot Christen: „Ik word zo loom, dat ik mijn ogen niet meer kan openhouden. Kom, laat ons hier een poosje gaan liggen en wat slapen". Moge u dan een broeder als Christen gegeven worden, die zegt: „In geen geval. Als we hier gingen slapen, zouden we niet weer ontwaken". Zulke woorden doen u misschien denken aan de wijze en dwaze maagden. Is er olie in de lamp? Verwacht gij den Heer, Die niet talmt met de vervulling der belofte, al zijn er, die aan talmen denken?

Wanneer namelijk de dag is aangebroken, blust men de lamp. Eens zullen de beloften Gods in vervulling gaan, gelijk reeds vele in vervulling gingen, en dan zal het Rijk van den Koning gekomen zijn. De gedachten

omtrent het Rijk lopen evenzeer uiteen als de mensen, die erover lezen. De een neemt het kinderlijk-naief en verheugt zich erin, de andere filosofeert erover en zijn geest verlustigt zich in de lijnen, die God reeds doorgetrokken heeft voorbij de laatste mijlpaal der geschiedenis. Het zal alles volmaakter zijn dan zich een mens kan voorstellen. God gaf ons slechts een blik in het beloofde land, opdat wij onderweg niet zouden bezwijken, maar elkander zouden vertroosten met het lied der hope.

O vreugde, als nabij en verre
de volken een zijn in Zijn naam,
en oprijst boven aard en sterren
hun zang met die der eng'len saam,
als naar het kruis zich ieder wendt
en Jezus als den Heer erkent!

HUIZINGA.

Pastorale Mijmeringen.

't Gebeurde op het perron van een groot station — U snapt, dat moet wat wereldschokkends zijn. Immers het gebied, waarop wij ons bevinden is het gebied, waar louter doelbewuste mensen aanwezig zijn. Daar is een neef met een flatterende deukhoed en een tandenborstel op aanwas tussen neus en mond, op weg naar Lutjebroek, om daar z'n aanspraken op de erfenis van tante Agatha te verdedigen; daar is Sjaan, die naar Rotterdam moet om ginds het voorrecht van haar jongen te bewenen, die de roem van onze driekleur — ietwat te nadrukkelijk naar mijn smaak — zal gaan staven tussen de keerkringen. Daar is een gelukkig vader die met zijn dierbare echtgenote en drie schatten van kinderen tijgt naar Schiermonnikoog, om er een welverdiende rust te gaan genieten. Kortom, hier zijn uitsluitend lieden saamvergaderd, die weten, wat zij willen. Die eigenaardige door rook en damp gekruide sfeer van *wils*kracht schiet dan plotseling uit tot *daad*kracht zodra de trein laatdunkend puffend en blazend langzaam voor de perrons dreunt. In dat ogenblik begint de ellenbogen-symphonie met de afwisselende thema's: „Pluk den dag" en „Redde zich, wie kan". Ja, ja, als wilskracht daadkracht wordt, gebeuren er vaak ongelukken onder 't vredig kroost van Adam.

We hadden ons geïnstalleerd in onze coupé, die kennelijk de periode van de bewondering der reizigers in een reeds schemerig verleden had beleefd. Tussen de dutjes in, die je slaakt zodra een nieuw aangekomen reiziger jou en je zitplaats met benijdende blikken monstert, zagen wij de gebeurtenis gebeuren op het andere perron, waarop ik uw aandacht zou willen vestigen.

Ook daar stond een trein en krioelden de mensen als mieren dooreen. Reeds naderde het tijdstip van vertrek. De man met de rode pet en pollepel was al aanwezig. De meeste reislustigen hadden zich door de portieren gewrongen. Daar kwam opeens nog een juffrouw het perron ophollen, of de dood haar op de hielen zat. Nog veertig, nog vijf en dertig, nog dertig meter. Ha, ze was al ter hoogte van de locomotief! Nu de eindspurt! Groter en sneller werden de elegante sprongen, de hakjes ketsten als castignettes tegen de onaandoenlijk grijze vloer. De ramp gebeurde. Precies ter hoogte van de opstap der machine bezweek de band, die de beide wederhelften van de rieten koffer moest bijeenhouden. Er trad nu op, wat altijd gebeurt wanneer twee wederhelften uiteenvallen: een complete Sint Nicolaasétalage van min of meer intieme bijzonderheden! Jopie (aan de wijze waarop ze kleurde, zag ik, dat ze Jopie heette) wierp een wanhopige blik op de rijkdom aan haar voeten, en zag om zich heen naar helpende handen. Er was er echter niet één, die toesnelde.

Het geval werd druk besproken onder de mensen bij ons. Een paar sloten een weddenschap, dat ze niet of wel met de trein zou meekomen. Om u niet te lang in 't onzekere te laten, wil ik u verklappen, dat de geschiedenis geen tragedie werd door de kordate wijze, waarop Jopie haar moeilijkheden zelf overwon. Maar daar we dit eerst op 't laatste ogenblik gewaar werden, hielden we voorlopig allen onze adem in. Het ontbrak ook niet aan uitingen van ergernis. Vooral werden zij geadresseerd aan den machinist, die het hele geval slechts één enkele blik had waardig gekeurd. Klopte dat wel met de dienstvaardigheid, waarop de Spoorwegen zo trots was? Moest hij niet van de locomotief afspringen om te helpen, die in nood zat? Wat een bok van een kerel! — We zien nu eenmaal het duidelijkst de plicht van een ander.

En de machinist deed niets dan kijken....beurtelings naar de peilschalen van water, vuur en stoomdruk en naar den man met de rode pet .... De rest liet hem koud!

Natuurlijk, u voelt u hevig bekocht met dat verhaal. Hebt u daarvoor zo lang op de gang gewacht, om tenslotte met een kleinigheid te worden afgescheept? En dat zou dan iets wereldschokkends zijn! Een meisje, dat een ongevalletje had, dat op stuk van zaken geen kwade gevolgen na zich sleepte, om een blijkbaar wat norse machinist, die verzuimde te helpen.

Ik zou voor dien machinist een standbeeld willen plaatsen! Zonder twijfel zou de wereld een stuk dichter aan de oplossing van haar problemen staan, wanneer er meerderen waren, die zó hun plicht verstonden als hij.

Misschien bent u het met mij niet helemaal eens. U vindt, dat het onze plicht is, elkander het leven zo aangenaam mogelijk te maken Er is zoveel misère, die aan de levenswortel van 's mensen geluk knaagt, dat het nooit anders dan goed kan zijn, wanneer men zich tegen de misère van den medemens weert. Schenkt men zo zijn sympathie, dan moet daardoor de hoeveelheid zonneschijn in het leven van de anderen toenemen. En dat is het, wat u nu juist bij den machinist hebt gemist. Hij is, volgens u, schromelijk tekort geschoten in het „doen, wat de hand vindt om te doen".

Maar houdt u er rekening mee, dat u, gehinderd door het „verzuim" de goede zijde van 's mans gedrag niet hebt kunnen waarnemen? Of beter gezegd, — hebt het goede niet als zodanig herkend. Nog scherper: u hebt er zich aan geërgerd. Zijn zorg voor de machine en zijn achten op den chef nam heel zijn denken in beslag. Juist door de grootheid van zijn verantwoordelijkheid had hij voor niets anders oog of oor of tijd. Daar hij zijn plicht zo hoog aansloeg, bekommerde hij zich niets om hetgeen de anderen hem als plicht wilden toeschrijven. Hij had de keus tussen het gebod van zijn chef en het gebod der sympathische gevoelens. Hij koos het eerste!

Ik geloof, dat de machinist het goede heeft gekozen. Zeker, ook ik aanvaard het als een der grootste opdrachten, om het leven van onze medemensen zo aangenaam mogelijk te doen verlopen voor zo ver onze mogelijkheden rijken. Maar mijmerend over mijn machinist kom ik tot de conclusie, dat dit niet het eerste en hoogste gebod kan zijn. Het hoogste gebod is: *klaar zijn* en *wachten op het signaal van den chef!*

Het komt mij voor, dat Christus altijd evenzo handelde. Hij had maar één opdracht, en dat was 's Vaders wil te doen. Niets dan die wil kon Hem vermurwen, van de plaats te gaan! Laten wij ons toch nooit voorstellen, dat Jezus uit de overvloed van Zijn vriendelijkheid overal het lijden wegnam, waar Hij het vond. Integendeel, soms vluchtte Hij als het ware van die plaatsen weg. Bijzonder leerzaam is in deze de geschiedenis van de krankheid en dood van Zijn vriend Lazarus. Als een deputatie Hem diens ziekte meldt, blijft Hij nog geruime tijd waar Hij was; lang genoeg om de dood te laten triomferen. Zouden de gevoelens van sympathie het beslissende woord te spreken gehad hebben, Hij zou er heengegaan zijn, welke gevaren er ook gedreigd hadden. Of anders had Zijn machtswoord op verre afstand een wonder kunnen volbrengen. Niets van dat al gebeurt. Jezus wacht. Waarop? Op het signaal van den Vader! De stem van de sympathie verklinkt; de Stem van God wordt gehoorzaamd. En zie, het is niet te laat, wat mensen ook mogen beweren.

Zó heeft Christus Zijn weg gevonden....tot Golgotha toe. Dat is het geheim van het Wonder, dat Hij de Zaligmaker van de ganse mensheid kon worden. Het verklaart tevens de rust, die heel Zijn optreden kenmerkt. Hij kende niet die merkwaardige zenuwachtigheid, die ons begeleidt zodra wij een besluit hebben te nemen, eenvoudig, omdat Hij Zich eens en voor altijd ter beschikking van God den Vader had gesteld op het tijdstip van Zijn doop door Johannes. Sindsdien nam Hij geen besluit, maar liet Hij God over Zich besluiten!

Wanneer wij het bovenstaande tot in de consequentie's doordenken, dan kan er een zwaar gewicht van onze ziel gewenteld worden. De Augiusstal van deze verdraaide wereld noch de centenaarslast van al het leed der mensheid moeten door ons initiatief gereinigd en geheven worden. Het plan, tot in alle details uitgewerkt, berust bij God! Waarlijk, God vraagt van ons niet meer dan van Christus!! Rekenen wij wat de Heere God doet nochtans tot onze taak, is dat dan wat anders dan zelfoverschatting?

Zeker, in dit alles hebben ook wij een taak. Het behaagt Hem om door ons Zijn plannen te verwerkelijken. Maar dan slechts zó, dat Hij Heer blijft en ik Zijn wachtende, luisterende en gehoorzame dienaar.

Zó alleen zal onze arbeid ons geluk zijn, want er blijft harmonie tussen kracht en taak.

Zó alleen zal onze arbeid slechts waarde hebben, want onze dienst aan de wereld en aan de mensen is dienst van God.

Zó alleen blijven wij bewaard voor het tragische lot, te ijveren, maar niet met verstand en voor de nutteloze versnippering van onze krachten.

Zou ook de mensheid daarvan niet schone vruchten plukken, wanneer wij allen in deze Christus' volgelingen werden?

Kom aan, bestijg de machine en let op de peilschalen. Verzorg uw krachtbronnen en....luister naar uw Heer! Het wereldschokkende zit vaak in het kleine verscholen.

BRANDT.

Handdrukken

Oorlog brengt altijd met zich mee een zee van ellende, maar ook een wereld van surrogaten. Op menige tafel prijkte een mooi schaaltje met boterjus, zonder een kruimeltje echte gesmolten boter en menige bezoeker werd een „lekker" kopje koffie of thee aangeboden, zonder dat daarvoor een enkele koffieboon of theeblaadje werd gebruikt. Ja, de mens is vernuftig en velen zijn door hun vindingrijkheid in het vervaardigen van „onvervangbare vervangmiddelen" de laatste jaren rijk geworden. Hoezeer zal het sommige van deze mensen smarten, dat de tijden weer wat normaler worden, waardoor de bron van hun grote inkomsten verstopt zijn geraakt. Dat zij nu maar even wijs bevonden worden in het bewaren en genieten van hun bijeenvergaderde schatten als zij vernuftig bleken in het uitvinden en vervaardigen van surrogaten! —

Het echte gaat er tenslotte toch mee door. Goede wijn behoeft geen krans. En al zijn er ook velen, die al tamelijk gewend waren aan het onechte, nu zij weer in staat zijn het zuivere te proeven en te gebruiken moeten zij bekennen: er is toch een geweldig groot verschil!

Dit verschil behoeft niet uitsluitend te liggen in gebruiksvoorwerpen. Men vindt het ook op ander terrein. Neem b.v. het handdrukken. Hebt u soms niet eens uw hand vriendelijk uitgestoken ten teken van groet, verwelkoming of hartelijkheid? En wat voelde u toen? Ja zeker, 't was een hand van die andere persoon, 't waren er precies geteld vier vingers en een duim, maar hoe slap en week. De vaste greep, de warme druk ontbrak. Akelig, griezelig, haast vies. U kneep uw eigen hand even samen tot een vuist om u zelf weer te herstellen en dat weke gevoel van u af te schudden.

Wat kan er veel liggen in een handdruk. De gehele persoonlijkheid kan er als 't ware door tot uitdrukking komen. Men kan soms het gevoel hebben alsof er een stroom van electriciteit, van geesteskracht over en weer tot uitwisseling komt. Er is contact gemaakt: de vonk springt over. Ah, dat elke handdruk echt gemeend ware en elke vorm van surrogaat daaraan ontbrak. Hoeveel meer zouden wij menschen voor elkaar kunnen betekenen en wezen, want een handdruk kan meer zijn dan een beleefdheidsvorm: het is het zich geven aan elkaar.

„En zij kenden hen."

In de Bijbel lezen wij niet dat Jezus ooit een handdruk gaf. De oosterse groet bestond in een kus of een buiging, vaak gepaard gaande met de woorden: „Vrede zij u". Stellig werd ook daar in dat opzicht veel surrogaat gevonden, ja zelfs van een vergiftigde soort. „Judas, verraadt gij den Zoon des mensen met een kus?" Deze woorden zijn ingebrand op Judas' geweten, zodat hij ten einde raad de 30 verdiende zilverlingen zijn meesters voor de voeten wierp. Maar het feit was bedreven! God behoede ons steeds voor zulk een valse begroeting: 't zij door een kus of een handdruk. — Jezus' hand werd altijd uitgestoken ter genezing en redding. Afdalende van de berg der zaligsprekingen, aanbad Hem een melaatse uitroepende: „Heer, indien gij wilt, gij kunt mij reinigen". En Jezus, de hand uitstrekkende, heeft hem aangeraakt, zeggende: „Ik wil, word gereinigd". En terstond werd hij van zijn melaatsheid gereinigd. Er was contact. De goddelijke vonk sprong over, Jezus' levenskracht doorstroomde deze arme zieke en herstelde hem in een enkel ogenblik. Welk een wonder van Gods genade. — Had Jezus hem zonder deze aanraking met Zijn hand niet kunnen genezen? Natuurlijk wel. God had hem zijn gezondheid wel terug kunnen geven zonder de lichamelijke aanwezigheid, laat staan van aanraking, met Zijn Zoon. Maar God doet dat niet altijd. Hij gebruikt daarvoor het lichaam van Zijn Zoon en het lichaam van Zijne kinderen. Greep niet Petrus de kreupele aan de deur van de Schone Poort bij de rechter hand, hem oprichtende met de woorden: in de

naam van Jezus Christus den Nazarener, sta op en wandel? — Onze lichamen moeten zijn als tempels van God, waarin Zijn Geest wil wonen. Zo wij dit verstaan en waarlijk den Heiligen Geest woning in ons laten maken, zijn onze handen méér dan zóveel gewicht aan botjes, vlees, spieren, zenuwen en bloed — of zoveel gewicht aan water, calcium, zout enz. 't Is alles bezield, het stof leeft! — Zijn wij nu waarlijk Gods kinderen, dat het tot uitdrukking kome door het lichaam. De hand, het oog, de tong, het oor — 't zij alles in dienst van God en onze naaste. Een ferme handdruk, een vriendelijke blik van het oog, een zacht woord, een waarlijk luisteren naar de nood van buur, vriend, broeder of zuster — laat het alles echt zijn en geen surrogaat. „En zij verwonderden zich en kenden hen dat zij met Jezus geweest waren." 't Was alles zo zuiver, zo gaaf, pittig, krachtig in deze discipelen, zo zelfs, dat de mannen van de Hoge Raad zich wel moesten verwonderen en bekennen: alles aan en in hen herinnert ons aan Jezus. Dat het zo ook in ons allen bevonden worde en tot uitdrukking kome, zelfs in zulk een beleefdheidsvorm als het handdrukken geworden is.

A. A. HARDENBERG.

De terugkeer van onze kinderen uit Denemarken

Vrijdag 19 Juli kwam de eerste groep en 16 Augustus kwam de tweede groep van kinderen uit Denemarken terug. De eerste groep stond onder leiding van Ds. en Mevr. Jansma en Ds. Doornkamp en de tweede onder die van Mevr. Meijner en Mejuffr. Smit. We verheugen ons te kunnen melden, dat het retour transport naar wens is verlopen. We hadden weer een comfortabele trein tot onze beschikking en hebben voor de goede afloop veel te danken aan de uitnemende zorgen van het Deense en Nederlandse Rode Kruis personeel. Aan de Nederlandse stations werden de kinderen afgehaald door vrienden en familieleden, waardoor wij in staat werden gesteld ze in bevoegde handen over te geven. De kinderen hebben in Denemarken een rijke tijd meegemaakt en zullen van deze vacantie blijvende indrukken behouden. Ze zullen in de toekomst nog wel eens weer naar hun pleegouders terug verlangen, want er zijn banden van intieme vriendschap gelegd. We kunnen geen lof genoeg hebben voor het vele goede, dat onze Deense geloofsgenoten voor onze kinderen hebben gedaan. Wij hebben een poging gewaagd een statistiek te maken van sommige weldaden den kinderen bewezen en daartoe behoort het volgende. Per kind is aan voedsel en kleding minstens f 250.— besteed. De gemiddelde toename in gewicht is 12 pond per kind; er zijn kinderen die 15—20 pond zijn gegroeid. Gemiddeld zijn aan elk kind 5 kledingstukken en 2 paar schoenen gegeven. De Deense Baptisten Unie heeft 10—12½ duizend gulden aan de kinderen ten koste gelegd; als daarbij worden gerekend de verblijfkosten, die door de pleegouders worden gedragen, dan is de totale som niet ver van de honderdduizend gulden af. Ik kan daarom niet geloven, dat er in Nederland nog ouders zijn, die bezwaar maken f 30.— per kind te betalen om mede te helpen, de kosten van het transport van en naar Denemarken, te bestrijden.

Wij, die naar Denemarken zijn geweest, rekenen dat tot een groot voorrecht. We zijn ons ook steeds bewust

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXIV.

Hoofdst. 13 : 13—49.

Ter Oriëntering. De geschiedenis herhaald zich. De buitenlandse Joden worden voor Jezus als den Christus geplaatst en .... verwerpen Hem. Daarmede wordt echter de Raad Gods niet verijdeld. God bouwt op het oude fundament voort maar .... met nieuwe stenen, nu uitgehouwen uit de heidenwereld. Zo groeit Israël door, geënt op den geestelijken Abraham, den eigenlijken erfgenaam der beloften, waardoor hij vader wordt (in overdrachtelijke zin) van „vele volken".

I. De ontvangst van Paulus en zijn reisgezelschap in de synagoge van het Pisidisch Antiochië. Vers 13—15.

„Paulus en die met hem waren" — Paulus komt meer op de voorgrond als de eigenlijke pionier. Zijn karakter bracht mee, dat hij krachtiger doorstootte. — De richting, die zij insloegen, beloofde een moeilijke reis door onherbergzame streken. Daartegen zal Johannes Marcus, het rijkelui's kind, wel hebben opgezien. — Ze kwamen te Antiochië in Pisidië. Zoek dat op op de kaart. — Voor het voorlezen der „Wet in de synagoge bestond een voorgeschreven orde. Onder de „Wet" moet ge de eerste vijf boeken verstaan. „Oversten der Synagogen" — kosters, met wat meer bevoegdheden bekleed, dan de onzen. Ze hadden toe te zien op de orde in de dienst. — Hun uitnodiging tot Paulus en z'n vrienden gericht, berustte vermoedelijk op wat ze van deze mannen gehoord hadden.

II. Gods weldaden, aan Israël van oudsher bewezen. Vers 16—25.

Twee klassen van toehoorders: mannen van Israël en vereerders van God. De laatsten geboren heidenen, die Israël's God aanbaden, maar niet door besnijding in Israël waren opgenomen. „De God van dit volk Israël". „Dit volk" — Paulus richtte zijn toespraak dus hoofdzakelijk tot de aanwezige heidenen. „Het volk verhoogd", d.w.z. doen opwassen, groot gemaakt. „Hoge arm" — bescherme d uitgestrekt. Vers 18: hun eigenaardigheden verdragen, vergel. Gal. 6 : 2: verdraagt elkanders eigenaardigheden. Die „eigen-aard" is vaak in zijn uitingen zeer onaangenaam. Geef voorbeelden uit Israël's geschiedenis. — Vers 23: de Heiland Jezus — niet de Christus of Messias Jezus, omdat Paulus zich hier tot heidenen richt voor wie „Heiland" een duidelijker begrip was dan „Christus". — Vers 25: een waarschuwing tegen overmatige verering van den Doper, die toentertijd hier en daar gevonden werd. Vergel. hoofdst. 19 : 1—12.

III. Ofschoon door Israëls Oversten verworpen, is deze Jezus toch de Beloofde. Vers 26—37.

„Deze heilsboodschap", n.l. dat de Heiland Jezus verschenen is. „Tot ons", dat zijn de natuurlijke afstammelingen van Abraham en de heilzoekenden. — Israëls verantwoordelijke mannen hebben — verblind

geweest dat we een zending hadden te vervullen. Naar ons beste kunnen hebben we ons van onze taak gekweten en we zijn gelukkig in 't besef mee te mogen werken aan het leggen van contact tussen de Nederlandse en Deense Baptisten. Het is zonneklaar dat een samenwerking van Nederlandse en Scandinavische Baptisten niets anders dan goede resultaten kan opleveren.

Ds. H. Doornkamp schrijft verder:

Inmiddels ben ik met m'n gezin naar Engeland vertrokken en hopen we daar voor een kortere of langere tijd te verblijven. We hebben onze taak in Den Haag—Oost beeindigd en aldus deze gemeente in staat gesteld een andere voorganger te beroepen. We hopen onze tijd in Engeland nuttig te besteden door ons te heroriënteren op onze taak in Gods Koninkrijk. Ook voor de Unie zullen we ons proberen verdienstelijk te maken.

Het was ons een voorrecht onlangs een week in Zweden door te brengen op uitnodiging van Ds. Beugtsson van Malmö; op verschillende plaatsen in Zuid-Zweden hebben we toen een dankbaar gehoor gevonden voor ons verhaal over de Baptisten in Nederland. In Engeland doen we weer dezelfde ervaring op, men wil gaarne iets over onze beweging voor, in en na de oorlog horen, mijn agenda is daarvan een duidelijk blijk, tot aan Jan. '47 is elke Zondag reeds verzegd voor 't vervullen van spreekbeurten en reeds vele avonden in de week zijn „bezet". Het zij ons gegeven ook van deze gelegenheid bij uitnemendheid een zodanig gebruik te maken, dat het ten goede komt van ons werk in groot verband.

Adres: Ds. H. Doornkamp
10 Akeman Street
Tring (Herts)
Engeland

H. DOORNKAMP.

GEMEENTE-BERICHTEN

EINDHOVEN.

Geliefde broeders en zusters. Met dank aan God kan de gemeente in de lichtstad goede berichten aan u doorgeven. Onze geliefde voorganger Ds. Zijlstra is met grote verwachting van den Heer en vol ijver en toewijding de arbeid in de gemeente ten onzent begonnen. Enkele Zondagen mochten wij vermanende en opbouwende predikaties beluisteren en nu reeds kunnen wij gewagen van zichtbare vruchten op de arbeid. Het was daarom Zondag 4 Aug. een ware feestdag voor de gemeente. Vier jonge mensen hadden de wens te kennen gegeven door de doop aan de gemeente te worden verbonden. In de morgendienst legden zij de belijdenis des geloofs af. Des middags was de gemeente wederom bijeengekomen voor de doopdienst. De kerk was voor deze gelegenheid tot de laatste plaats bezet. Onze voorganger sprak naar aanleiding van deze woorden uit de Schrift: „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden". Zeer duidelijk en ernstig werd de doop aan een aandachtig luisterende schare verkondigd. In ons godsdienstig vaderland, aldus onze voorganger, gelooft men door de doop te bedienen aan kleine kinderen, dat deze wederom geboren en behouden zijn. Doch niets is minder waar, want waar geen geloof gevonden wordt, heeft de doop absoluut geen waarde. Niet de doop, maar het geloof in Jezus Christus moet het grote keerpunt in ons leven zijn en blijven.

Vervolgens werd de doop aan de vier jonge mensen voltrokken. Na de doopdienst bleef de gemeente samen om de dood des Heeren te gedenken. De nieuwe leden

---

zijnde — aan Jezus vervuld de verwerping, die de profeten voorspeld hebben dat het lot van den Redder zou zijn. — Verklaring van deze vreemde handelwijze, dat zij deden, wat de profeten als Israëls grootste zonde noemden, was, dat zij Jezus niet erkend hebben. Ze *meenden* in Hem een volksgevaar uit te zuiveren. — Vers 29: aan deze mannen wordt toegeschreven, wat eigenlijk slechts door hun toedoen geschieden kon: het afnemen van het kruis en de graflegging. — God bracht het ongelijk van Israëls Oversten aan het licht doordat hij Jezus opwekte. — Vers 32 „aan onze kinderen" d.w.z.: aan ons, hunne nakomelingschap. — Vers 33: „opwekken" heeft hier — gelijk blijkt uit het citaat uit psalm 2 — de zin van *verwekken*. God heeft Jezus bij Zijn Doop, in het messiaanse ambt gesteld. Vergel. : 22: „verwekte" Hij hun David *als* koning — ziet *niet* op David's geboorte, maar op zijn zalving. — De tot heilskoning gezalfde Jezus is door God uit de doden *op*gewekt. Vers 34: het heilige van David, d.i. het Eeuwige Leven, dat wordt dan in vers 35—37 negatief bevestigd.

IV. De oproep om het heil in Jezus geschonken, te aanvaarden. Vers 38—41.

Nu komt de toepassing: een raad, een opwekking, met een ernstige waarschuwing. „Door dezen vergeving van zonden verkondigd wordt", wil niet zeggen, dat Jezus de vergeving verkondigt, maar dat ze wordt verkondigd als in Hem voorhanden en van Hem te ontvangen. — Vers 39 legt (als brief aan de Hebreeën) de nadruk op het onvolkomene der oude heilsbedeling. „De wet (het Oude Verbond met zijn inzettingen) heeft geen ding volmaakt" — niets afgemaakt of kunnen maken. Het bleef alles ten dele. Deze onrust van het halve werk, neemt Jezus weg. Hij schenkt een volkomen heil. — Vers 41 „en verdwijnt" gaat teniet, n.l. van schrik; besterft het van angst en ontzetting. Dat werk Gods, hier in deze waarschuwing aangeduid, is Zijn toorngericht, dat zou losbreken over Israël, dat zijn Evangelie ongehoorzaam bleef.

Vragen:

1. Hoe weet ge dat Johannes Markus niet heeft volhard in zijn verkeerde houding? Vergel. Ko. 4 : 10; Fil. : 23.
2. Waarom braken de Apostelen niet met de Synagoge, doch wachtten tot de Joden hen uitwierpen?
3. Welke aanwijzing ligt hierin ten opzichte van onze verhouding tot de gemeente?
4. Hoe heeft Dr Feisser het voorbeeld der Apostelen gevolgd in zijn verhouding tot de Ned. Herv. Kerk?
5. Waarom kan de groei van een volk zijn „verhoging" genoemd worden?
6. Kunt ge „de hoge Arm" van vers 17 ook verklaren met Deut. 33 : 27?
7. Wat meenden vele tijdgenoten van Johannes, dat hij was?
8. Wat was de oorzaak, dat de Oversten in Israël Jezus niet „erkenden"? Vergel.2 Kor. 3: 12—16.
9. Wanneer heeft Jezus' verheffing tot Messias plaats gehad ?
10. Waarom mag in de Evangelieverkondiging de bedreiging niet ontbreken?
11. Wat zijn n.l. zijde en keerzijde van het Evangelie?

L.

werden bij monde van br. ouderling de Jonge een hartelijk welkom toegeroepen in de gemeente. Hij sprak o.m. de wens uit, dat ze sieraden voor de gemeente mochten zijn en blijven. De beide broeders Nico Zerbst en Jan Wiersema, werden nog even in 't bijzonder bepaald bij het grote werk door hunne grootvaders verricht in de Unie van Baptisten gemeenten. Pionierswerk hebben zij mogen verrichten, waarvan we nu nog de vruchten mogen aanschouwen. God geve u licht en wijsheid om die arbeid van uw grootvaders mede voort te zetten, en dat onze gemeenschap van u nog veel zal mogen horen tot uitbreiding van Zijn koninkrijk. Ook br. Zerbst van Utrecht sprak nog een enkel woord tot voorganger, gemeente en nieuwe leden. Het was voor hem en zijn familie een grote vreugde deze feestdag in Eindhoven te mogen beleven, alsmede getuige te zijn van de doop van hun zoon. Het was een zeer goede dag, die we met elkander mochten beleven.

Rest mij nog te vermelden dat wederom twee jonge zusters de doop hebben aangevraagd. De eerste droppelen van zegen mogen wij aanschouwen, en wij geloven, dat indien wij ons ten volle aan Zijn dienst wijden er stromen van zegen zullen volgen. Zo de Heer wil hoopt onze voorganger ook een aanvang te maken met het openluchtwerk. God moge ook deze poging om het Evangelie uit te dragen *rijkelijk* zegenen. Verder mogen wij gewagen van een goede opkomst in de diensten, zowel gemeente als jeugd. Laten wij als verbonden gemeenten voor elkander blijven bidden, te midden van een ondergaande wereld, die sterft aan haar twijfel en strijd.

Met hartelijke groeten uit het Zuiden des lands,

H. DE JONGE.

Unie Zendings Commissie

Tournée zendelinge G. Reiling

Zr. G. Reiling zal in het komende najaar gaarne *een tournée* willen maken *door onze Gemeenten*. En ongetwijfeld zullen de Gemeenten een bezoek van onze zendelinge op prijs stellen.

Zendelinge Reiling is in het bezit van een *zendingsfilm*, bestaande uit 5 delen, en die in ongeveer 1½ uur kan worden gedraaid. Bij de film wordt een korte toelichting gegeven. De leider van de zendingsavond spreekt een pakkend slotwoord van enkele minuten, zodat de bijeenkomst in elk geval twee uur zal duren.

Ook kan er b.v. 's middags of na schooltijd *een bijeenkomst voor kinderen* worden belegd. Een *speciale film* voor de kinderen zal ongetwijfeld vele jeugdigen trekken.

Wanneer de film bij daglicht gedraaid wordt, dan zal de zaal of de kerk verduisterd kunnen worden.

Bovendien is nodig, dat *de Gemeenten zelf zorgen* voor een film*toestel* en voor de nodige *propaganda*.

Een flinke zendingscollecte zal natuurlijk zo'n zendingsbijeenkomst van kinderen of ouderen moeten bekronen. Verdere onkosten zijn er voor de Gemeenten niet aan verbonden.

Friesland zal D.V. het eerst bezocht worden.

We hadden het ons alsvolgt gedacht:

Maandag 23 Sept. *Staveren*
Dinsdag 24 Sept. *Workum*
Woensdag 25 Sept. *Sneek*
Donderdag 26 Sept. *Heeg*
Vrijdag 27 Sept. *Heerenveen*
Maandag 30 Sept. *Harlingen*
Dinsdag 1 Oct. *Leeuwarden*
Woensdag 2 Oct. *Noordbergum*
Donderdag 3 Oct. *Zandbulten*
Vrijdag 4 Oct. *Drachten.*

Wensen *Makkum, Franeker, Dokkum* en misschien nog andere plaatsen ook een zendingsavond? Dan zullen we dat gaarne vernemen.

Indien bovenstaande Gemeenten een bezoek van onze zendelinge op prijs stellen, dan worden ze *vriendelijk maar ook dringend verzocht dit zo spoedig mogelijk* even te melden aan *Mej. G. Reiling, Drouwenermond J 145, Post Stadskanaal.*

Na Friesland gaat de reis naar de provincie Groningen, daarna naar Z. O. Drente om vervolgens steeds verder naar het zuiden af te zakken.

Over enkele weken hoop ik een andere reisroute te kunnen aangeven. Ik verzoek de Gemeenten vriendelijk haar medewerking te willen verlenen. In elk geval te reageren, wanneer een reisroute in ons weekblad wordt aangegeven.

Over een paar maand moet de zendingsfilm weer geretourneerd worden. Zr. Reiling heeft de film in bruikleen van de B.M.S. te Londen.

Moge God de reis van onze zendelinge door de Gemeenten voorspoedig maken. Opdat de zendingsliefde in onze Gemeenten sterker dan ooit te voren moge worden. God opent ons deuren. En jongeren gaan zich melden voor de buitenlandse zending. De Unie Zendings Commissie heeft binnenkort vele duizenden guldens nodig, die gemakkelijk bijeengebracht kunnen worden, wanneer we allen onze roeping verstaan.

d. H.
Voorz. U. Z. Commissie.

Ingezonden.

Nog eens Arnhem.

In het nummer van 19 Juli j.l. stond een oproep om hulp. Deze hulp werd gevraagd voor onze Gemeente in Arnhem. We begrepen allen waaróm een dergelijke oproep in ons weekblad verscheen. En wellicht hebben velen toen gedacht: indien mogelijk moeten ook *wij* de helpende hand uitsteken. Of zulks metterdaad ook is geschied, vermag ik niet te zeggen. Wel kwam mij ter ore, dat één Gemeente twee doopkleden (wit) heeft gezonden. En een lid in de verstrooiing was, naar ik vernam, bereid oude gordijnen af te staan voor het maken van kleedkamertjes.

Waarmee men de Gemeente te Arnhem dan kon helpen, zo vraagt ge?

Ik zal het nog even in het kort repeteren:

1. De Gemeente zou graag, hetzij van particulieren hetzij van Gemeenten, een 100 stoelen willen ontvangen.
2. Een avondmaalsstel.
3. Vier doopkleden, waarvan in elk geval de helft reeds is toegezegd of ontvangen.
4. Stof voor kleedkamertjes.

Kunt gij, die dit leest, of uw Gemeente een deel van de gevraagde hulp bieden, dan gelieve u zich met br. E. Moerke, Amsterdamscheweg 204, Arnhem of met

Ds. H. D. Hooghwinkel, Da Costastr. 7, Arnhem in verbinding te stellen.

De arbeid in de Gemeente wordt bijzonder door God gezegend. De opkomsten zijn heel goed en het jeugdwerk bloeit. In September hoopt de Gemeente andermaal een doopdienst te houden. Aan u de taak, om mede de materiële nood te lenigen.

d. H.

Naar Kopenhagen.

Volgend jaar wordt er weer een WERELDCONGRES gehouden van de Wereldbond van Baptisten gemeenten. Wij, die het wereldcongres in 1934 te Berlijn hebben meegemaakt en het lijvige verslag van dat Congres voor ons hebben, genieten nog na van de goede en prettige dagen daar te midden van onze broederen, uit alle geslacht, taal en volk, doorgebracht. Wij aarzelen geen ogenblik om, als God ons het doet beleven, ook dit Congres te bezoeken.

Toen waren nagenoeg alle voorgangers in Berlijn en twee niet voorgangers, plus een dame.

Mij dunkt, deze keer moeten er meer broeders uit de gemeenten heen, en meer zusters ook. Mijn eigen vrouw gaat zeer vermoedelijk ook mee. Allen, die Engels of Duits verstonden, konden de redevoeringen te Berlijn volgen en in alles meeleven. Zo zal het vermoedelijk ook nu weer worden. Het Deens is te weinig bekend om als Congrestaal te kunnen fungeren.

Te Berlijn was indertijd een hele Zweedse Baptisten Zangvereniging, die mede het Congres opluisterde. Waarom zou er nu niet eens een Nederlandse naar Denemarken gaan?

Wil een van onze zakelijke broeders zich er te zijner tijd voorspannen om de financiën te regelen. Dan zal het wel al weer beter gaan met de deviezen als thans. En dan de taal. Je kunt natuurlijk in Kopenhagen in de grote zaken en hotels met Engels of Duits best terecht, maar als je eens met 'n eenvoudige Deense broeder wilt spreken? In de omgang met onze gastheer of vrouw? Deens is niet zo moeilijk. Deens leren is uitgesloten in zo korte tijd, maar er wat van kennen is m.i. mogelijk. Zelf denk ik er aan te beginnen. Weet iemand een geschikte cursus?

Of levert de Unie er een aan belangstellenden? De zaak van de Wereldbond is ook onze zaak. Immers het gaat om de zaak van den Meester. De wereld wordt door vliegwezen enz. steeds kleiner. Wij moeten ook internationaal bijblijven.

Dus D.V. tot ziens in Kopenhagen. Ge zult er van genieten. Nog denk ik aan het ontroerend ogenblik, toen die duizenden daar, blank en bruin, geel en zwart, op het platvorm en in de zaal, elkaar allen de hand gaven en zo staande zongen:

Gezegend zij de band, die onze harten hecht,
Als elk van ons in Jezus' hand, zijn leven heeft gelegd.

Maastricht. JAN R. FIJN Sr.

Mededelingen

MUNTENDAM.

Dinsdag 17 Sept. a.s. hoopt onze voorganger Ds. J. Hekhuis zijn 30-jarig ambtsjubileum te gedenken.

Het spreekt vanzelf dat dit gebeuren zal worden herdacht, waartoe wij gaarne belangstellenden uitnodigen.

De herdenking zal D.V. plaats vinden op bovengenoemde datum, des avonds 7 uur in ons kerkgebouw.

Gezien het feit dat verschillende bezoekers niet diezelfde dag kunnen terug keren, is het noodzakelijk uw komst zo spoedig mogelijk aan den Secr der gemeente op te geven, opdat voor nachtlogies kan worden zorg gedragen.

Met hart. br.gr.,

B. VELTHUIS, Secr.

Muntendam, Kerkstraat B 38-1.

ZONDAGSSCHOOLCONFERENTIE

te Leeuwarden Zaterdag 7 Sept. 1946.
Aanvang 1 uur.

Agenda:

Inleiding: Onze Zondagsschoolconferentie, door den voorzitter Ds. Vegter.

Vertelling: De barmhartige Samaritaan, door br. J. v. Wier te Harlingen.

Theepauze (ieder neme een schepje suiker mee).

Referaat: De zondagsschool in deze tijd, door br. Leenstra te Workum.

Zang: Zondagsschoolkinderen te Leeuwarden.

Ieder, die medewerkt in de Zondagsschool of belang stelt in deze zozeer belangrijke arbeid, wordt hiertoe hartelijk uitgenodigd. Het belooft een goede conferentie te worden.

De secretaresse J. B.

MORGENWIJDING ZONDAG 18 AUG. J.L.

De afdeling Omroep N.C.R.V. verzocht een paar maand geleden aan de Unie Radio Commissie één onzer predikanten aan te zoeken de morgenwijding van Zondag 18 Aug. te willen verzorgen.

Deze morgenwijding zou door mij verzorgd worden, gelijk ook stond vermeld in ons weekblad van Vrijdag 16 Aug. j.l.

In een schrijven uit Hilversum, gedateerd 13 Aug. 1946 stond: Wij bevestigen hiermede, dat u op Zondag 18 Aug. a.s. van 8.30—9.30 uur zult medewerken aan het programma Hilversum I voorbereid door de N.C.R.V. Deze uitzending zal plaats vinden in de N.C.R.V.-studio, Schuttersweg 10.

Dit schrijven was ondertekend door den Chef Afd. Programma Uitvoering.

Zaterdagmorgen 17 Aug., toen ik juist de laatste hand gelegd had aan mijn tekstoverdenking, ontving ik het volgende telegram:

> Met ingang van Zondag 18 Augustus is van regeringswege een nieuwe verdeling van de Zondagmorgenwijdingen en kerkdiensten op Zondag voorgeschreven waardoor de door u te verzorgen morgenwijding van de N.C.R.V. op 18 Augustus vervalt en aan het Ikor is toegewezen — N.C.R.V.

Hoewel met vacantie was ik gelukkig thuis, zodat een vergeefse reis naar Hilversum mij bespaard bleef.

Bovenstaande geef ik aan de lezers van ons weekblad door als een mededeling.

d. H.

VRAAG.

D. Spreeuwers, Rijnkade 90, Arnhem vraagt om exemplaren van ons weekblad, waarin geschreven werd over Jehova's getuigen. Wie kan hem helpen?

VERANTWOORDING PENSIOENFONDS.

Voor het pensioenfonds viel er de laatste tijd niet veel te vermelden. Het was er ook te druk voor. Alle gedachten waren geconcentreerd op het eeuwfeest en de jeugdconferentie. Terwijl ik nu schrijf, zijn er nog velen met vacantie, maar als deze verantwoording verschijnt, loopt ook deze periode weer teneind. Nu ga ik maar weer wat vertellen. Dat helpt penningmeesters, die het haast zouden vergeten, er aan te denken.

Ik begin maar even weer bij 1 Mei. Van Rotterdam —C f 54,34; vervolgens van Amsterdam f 100,—; van Pernis f 11,—; van Deventer f 40,74; en nu de laatste dagen van Groningen....ja, dat is een mooie som.... f 250,—. Wie doet dat eventjes na? Ach, zegt U, Groningen is ook een grote gemeente....Ja, dat is ook zo. Als de nieuwe plannen nog eens verwezenlijkt worden, zal het zelfs nog te weinig zijn. Maar 't is toch een mooie som, om zo in je kasboek te schrijven. Hartelijk dank voor alles.

En nu zult U eens zien, hoe spoedig ik weer wat te vertellen heb, want nu komt er weer een betere tijd aan voor het pensioenfonds; dat is tenminste andere jaren altijd zo geweest. Ik ben vol goede verwachtingen. Met hartelijke strijdersgroet, Uw broeder,

K. REILING

15 Aug. 1946. Postrekening 109502.

Cl. de Vrieselaan 69b, Rotterdam—C.

Het zevende Baptisten Wereldcongres te Kopenhagen

(29 Juli—3 Augustus 1947)

Het hoofdthema van het congres zal zijn: „De verantwoordelijkheid der Baptisten in en voor de wereld". Het programma, dat nu reeds vastgesteld en uitgewerkt wordt, omvat de vanouds bekende onderdelen als: het appèl der aanwezige landen, de toespraak van den president, de congrespreek, de verslagen van den secretaris en van de subcommissies enz. Daarnaast zijn er vele sectievergaderingen b.v. voor: jeugdwerk, zusterhulp, lekenwerk, zending, verdeeld in verschillende taalgroepen. Ook wordt grote aandacht besteed aan: relief (wat een bekend woord voor Nederlandse Baptisten!) en wederopbouw voor en door Baptisten, Wereldzending door gemeenten en zendingsgenootschappen, samenwerking met anderen in de zending, gunstige en ongunstige bewegingen en richtingen in de na-oorlogse wereld, de bijbels-theologische fundering van de evangelisatie, het eigene van het Baptisten getuigenis, vrijheid van godsdienst, kerk en staat, onze verantwoordelijkheid in maatschappij en onderwijs, onze internationale verantwoordelijkheid vooral ten opzichte van de vrede, de vragen van „ras en kleur" (2000 jaar na Chr.!!), verhouding ten opzichte van andere kerken enz. enz.

Ziehier een keur uit het programma, dat in Kopenhagen geboden zal worden. Ieder, die lust, tijd en geld heeft, kan ingeschreven worden als deelnemer. Daartoe zijn bij het bureau van de Wereld Alliantie in Londen formulieren verkrijgbaar, die men moet invullen en terugzenden met een bewijs van „Baptistische" betrouwbaarheid. Wat de kosten voor ons zullen zijn is nog niet bekend. De Engelsen betalen 1 pond sterling conferentiegeld.

Vrij overgenomen uit „The Baptist Times".

Advertentiën

Op 3 Sept. a.s. hopen D.V. onze geliefde ouders

G. Koelma
en
J. Koelma-Ardesch

de dag te herdenken, waarop zij 25 jaar geleden in het huwelijk traden. Wij hopen, dat zij nog lang gespaard mogen blijven.

Hun dankbare kinderen: Harry, Riet, Wim.

Rotterdam, Mijnsheerenlaan 189 B.

Hartelijk dank

aan het Relief Comité en allen die mede gewerkt hebben aan de uitzending van onze kinderen naar Denemarken, voor de heerlijke tijd, die zij daar mochten hebben.

Namens hun ouders:
S. de Jonge, F. Blok, H. Stok, J. Vlietstra, P. Gnossen, S. Dijkstra, Wed. P. Hoekstra.

JAARGANG 63 - Nr. 2808
VRIJDAG 30 AUG. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
TIJDELIJK ADMINISTRATIE-ADRES E. DE HAAN, DRACHT, HEERENVEEN, POSTREK. No. 366503 T.N.V. E. DE HAAN, HEERENVEEN

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Voor koningen, en allen die in hoogheid zijn.

1 Tim. 2 : 2.

Morgen is de Koningin jarig. Reeds tientallen van jaren heeft zij land en volk gediend op een wijze, die ieder noopt tot eerbied en dankbaarheid. Deze jaren hebben ons geleerd van hoe groot gewicht het is, wie leiding geven in de staat. Het verheugt ons diep te weten, dat onze Koningin met ons zich buigt voor God en den Koning der Eeuwen, Jezus Christus, en Haar werk wil verrichten, biddend en rekenend op de vervulling van het woord: „Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen, voor alle mensen; voor koningen, en allen, die in hoogheid zijn; opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid".

Wij willen bidden voor de Vorstin. De Heer leide Haar door Zijn Geest en schenke Haar nog vele vreugdevolle dagen temidden van kinderen en volk.

Redactie.

Het wegwijzende woord

Daarom zal ik op Hem hopen.

Klaagl. 3 : 22—33.

Een onzer spreekwoorden zegt: hoop doet leven. Dat woord wordt dan meestal gebezigd door een dokter, die in de gang de bezorgde ouders een strohalm in de hand geeft. Het wordt ook wel eens omgekeerd en dan luidt het: zolang er leven is, is er hoop. Hoop is dus een heel dun draadje en de man, die hoopt, is een soort van koorddanser, die de kans heeft het andere einde te bereiken, maar ook het gevaar loopt voor de laatste keer naar beneden te komen. Hoop is dus min of meer een gelukspel, dat bedreven wordt door mensen, die nog een kans hebben uit de ellende te komen. Wij denken aan een zakenman, die aan de grond zit, maar het nu nog een keer probeert met een nieuw artikel; aan een speculant, die alles vergokt heeft, en een laatste kans heeft; aan een zieke, die alle dokters en specialisten bezocht heeft en nu opmerkzaam gemaakt wordt op een geneesheer, die bizondere resultaten geboekt heeft; aan een leerling, die nogal wat tijd verknoeide, maar nu nog even het beste beentje voorzet. Wee, wanneer hun hoop niet vervuld wordt. Dan rest slechts radeloosheid, wanhoop.

Hopen dan alleen de mensen, die er slecht voorzitten? Zij vooral, maar voorts wij allen. De predikant, ziende op zijn gemeente en haar jeugd; de dokter, denkende aan zijn patiënten; de ouders, zorgende voor hunne kinderen; de staatsman, overwegende de binnenlandse en buitenlandse toestanden. Want alle mensen hebben met de toekomst te maken en wat is hoop anders dan de wens, dat zich de verlangens voor morgen zullen verwerkelijken? Wij zouden deze gedachte nog weer in tweeën kunnen splitsen en spreken van dwaze en gerechtvaardigde hoop, van gegronde en ongegronde. Om u zelf voor bittere teleurstellingen te bewaren, zou het geen kwaad kunnen, wanneer u deze toetssteen eens aan uwe hoop aanlegde.

Jeremia hoopt. Hij hoopt op God. Deze „ongeluks"-profeet is er niet in geslaagd zijn volk te overtuigen van de waarheid en ernst van zijn woorden. Het wil naar hem niet luisteren. Het verdenkt hem van verraad aan de goede zaak. Wat kan hij nog doen? Het bevreemdt ons niet, dat na zijn boodschappen de klaagliederen volgen. De man heeft verdriet. Er valt voor dit volk niets meer te hopen. Zij hebben niet anders gewild. Hij is verslagen en lijdt. Alles om hem is donker en geen ster vertroost hem in de nacht. Hij is gezet in duistere plaatsen en het is alles toegemuurd. Als in een gevangenis ligt hij, in koperen boeien.

In die nacht valt dan toch licht. Immers, God heeft hem en zijn volk niet vernietigd. Laat de zaak er dan hopeloos voorstaan, God ziet zeker nog een uitweg. Tot nu toe is de zon nog elke morgen opgegaan over dit onwillig volk. Gods trouw is groot en wordt niet teniet gedaan door de ontrouw van mensen. In deze duisternis gloort het licht der hope. God blijft God. Hij zal op God hopen. Hoor het hem zeggen: Het is goed, dat men hope, en stille zij op het heil des Heeren. Rust mijn ziel, uw God is koning. Want als Hij bedroefd heeft, zo zal Hij Zich ontfermen.

Wanneer wij zien op de volkenzee, vervult steeds weer diepe vrees het hart. Is de ondergang nog te stuiten? Zal er nog eens een diepe, innerlijke wending komen van het ganse volk tot den God des levens?

Eeuwen reeds geniet Europa de zegeningen van het Evangelie, dat als een golfstroom naar deze delen geleid werd. Het is daarin bevoorrecht boven vele andere delen der aarde. Maar wij constateren met weemoed de verwereldlijking, de verarming en de verwording. Valt er nog iets te hopen voor de toekomst? Nog wordt het Evangelie verkondigd, maar alle pogingen om het schip te redden schijnen hopeloos. Het einde der rivier schijnt de woestijn te zijn, die alle water verteert. Is er nog hoop? Er is nog een weg overgebleven: de weg tot God, de roep tot Hem. Op Hem zullen wij hopen. Hoe donker het dan ook immer moge worden over de wereldvolken — deze aarde is des Heeren, mitsgaders hare volheid en Hij zal ook met deze planeet Zijn weg gaan. Dan zal men nergens leed doen op de ganse berg Zijner heiligheid en de aarde zal vol zijn van Zijn kennis, gelijk de wateren de bodem van de zee bedekken.

Twijfel kan onze ziel vervullen en wij komen soms aan de grens der vertwijfeling, wanneer het eigen leven voor ons ligt als een landschap, dat wij bezien vanaf de heuveltop. Oneindig grillig verloopt de levensweg. Daar zijn tijden van zuiverheid en kracht, van klaarte en verte. Doch daar liggen stukken, zo donker en zondig, zo verdorven en verdervend. Het is niet onmogelijk, dat gij nu in een toestand verkeert, dat gij bij uzelf denkt, dat alles verloren is. Gij zijt innerlijk zo uitelkaar geslagen. dat ge u nergens meer voor interesseert. Anderen bidden, danken, zingen — laat ze het doen. Verkiest gij zulk een leven? O neen, maar het is niet anders. Denk er dan aan, dat Zijne trouw groot is en dat alle morgens weer Zijn liefde nieuwe gloed heeft, ofschoon ze ouder is dan de aarde. Hoop op God. Vest al uw hoop op Hem. Gij hebt in vele dagen geen zon, maan noch sterren gezien en misschien is u alle hoop van behouden te worden ontnomen — God is niet veranderd en Hij zal voleinden wat Hij begon. Hij is in Jezus Christus uw Vader en welk vader sloeg met groter mededogen op 't teder kroost ooit zijn ontfermend' ogen? Daarom staat er midden in de klaagzangen van Jeremia, den ontmoedigde:

daarom zal ik op Hem hopen.

En als hij gezang 58 uit de oude bundel gekend had, had hij gezongen:

Ruwe stormen mogen woeden, alles om mij
heen zij nacht....
Door een nacht, hoe zwart, hoe dicht,
Voert Hij mij in 't eeuwig licht.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Te ruime doop-praktijk. In een twist, die Dr Prins, thans Ger. predikant te Groningen, met zijn broeders van art. 31 heeft, zegt hij o.a. ook, dat de doopopvatting der uit de Ger. Kerken uitgetredenen, leiden moet tot een te ruime dooppraktijk. Als de doop slechts de belofte verzegelt, wie, zo vraagt hij, mag men dan niet dopen? Komt de belofte van het Evangelie niet allen toe? Mogen allen, die de Blijde Boodschap horen, zich niet ook het heil toeëigen? Ja, is dat hun r o e p i n g niet? Staan ze niet bizonder schuldig als ze het nalaten? Schuldig aan de verwerping van het heil? — De broeders, die de doopsbeschouwing der Ger. Kerken naar Art. 31 aanhangen, verdunnen de Doop en verwateren de gemeente, die toch uit de gedoopten bestaat — dat gevoelen delen wij met de „Synodale" Gereformeerden.

Van deze Gereformeerden moet men echter zeggen, dat ze hun beginsel niet zuiver toepassen. Ze zijn voor de Doop der gelovigen, maar dopen nochtans kindertjes. Ze dopen zo, veronderstellende dat ze, wijl in het Verbond geboren (naar ze beweren), als wedergeboren beschouwd moet worden. Dat de praktijk leert, dat deze beschouwing of veronderstelling niet steeds met de waarheid strookt, is, zeggen ze, slechts hiervan het bewijs, dat het niet alles Israël is, wat uit Israël is. „Naar het oordeel der liefde" moet men ze maar voor deelgenoten van het heil houden tot bij het opgroeien het tegendeel blijkt.

Die dan ongelovig blijven, ontvingen niet de „echte", niet de „volle" Doop. De doopsbeschouwing dezer broeders hinkt heel erg, omdat ze de Doop bedienen èn op grond van het Verbond èn op grond van de veronderstelde inwendige genade bij de dopeling.

Wanneer zullen deze broeders er toe kunnen besluiten uit te gaan bij hun doopsbediening van het Nieuw Testamentisch gegeven zonder meer, en dus hun ingewikkelde verbondsconstructie — bron van zoveel verwarring en verdeeldheid onder Gereformeerden — laten varen?

Elkander onderdanig. De Apostel wil, dat er in de gemeente orde zal heersen. Dat God dat ook wil, volgt al uit het blote feit, dat God een God van orde is. Heel Zijn schepping spreekt daarvan. God schiep orde in de bajert van Gen. I : 2 en handhaaft deze orde. — In Zijn gemeente — de nieuwe schepping — is het niet anders. Soms handhaaft God de orde rechtstreeks; vaak doet Hij het door de dienst van mensen, die daartoe van Hem opdracht en volmacht ontvingen. — Wanneer er in een samenleving van mensen orde zal heersen, moet er gezag en macht zijn. Gezag, dat de orde vaststelt en macht, waardoor dat gezag zich kan laten gelden. Daarom zijn er in de gemeente naast gaven ook ambten. Christus is het, die het gezag over de gemeente uitoefent. Hij doet dat rechtstreeks door Zijn Geest en indirect door de dienst van daartoe aangewezen mensen: de ambtsdragers en -draagsters. — Gezag is geen tyrannie; gezag is een weldaad. Gezags*misbruik* leidt tot tyrannie; maar het gezag op zichzelve is heilig.

Gezagserkenning. Zonder de uitoefening van het gezag en de gezagserkenning, kan de gemeente niet bloeien. We zingen terecht: Onder Uwe heerschappij, zijn wij zalig, zijn wij vrij! We moeten dat niet alleen zingen maar praktisch erkennen en dienovereenkomstig leven. Christus regeert over Zijn gemeente door hen, die daartoe gekozen zijn. Zij ontlenen hun bevoegdheden geenszins aan de gemeente. We geloven niet in de volkssouvereiniteit. We geloven in de uitsluitende souvereiniteit van den HEERE Christus. We erkennen echter degenen, die onder ons arbeiden en houden hen in ere. Orde moet er zijn. Zij moeten de orde, naar het Wood Gods, in de gemeente invoeren en handhaven. Daartoe hebben ze gezag en macht. Dat zegt het Woord en het Woord is bij het overlijden van de Apostelen niet dood gegaan.

We moeten dat ernstig nemen; mannen en vrouwen des Woords zijn.

En dat ook daarin tonen, dat we niet aarzelen om, hoe diep onwaardig en onwetend we van ons zelven ook zijn, dit gezag uit te oefenen en de macht, die de Heere ons gegeven heeft (niet tot nederwerping maar tot opbouw!) te gebruiken. — Anderzijds moeten de leden der gemeente de bevoegdheden en de roeping der ambtsdragers erkennen en zich aan hen onderwerpen (Hebr. 13 : 7). Niet dat deze mannen en vrouwen uit

JAARGANG 63 - Nr. 2810

JAARGANG 63 - Nr. 2809
VRIJDAG 6 SEPT. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 386228 T.N.V. Ds. T. JANSMA, HAARLEM

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Ga den Christus der wonderen beleven!

„Hier is een jongen, die vijf gerstebroden en twee vissen heeft...."

Joh. 6 : 9.

En terstond dwong Hij Zijne discipelen in het schip te gaan.

Mc. 6 : 45.

Zou dat ventje niet sneu gekeken hebben, toen de discipelen met *zijn* brood en met *zijn* vissen er van doorgingen? Kom nu eens een jongen met z'n eeuwig rammelende maag aan zijn boterham. Zou' hij dan niet z'n geduld verliezen? Zijn rijkste bezit en tegelijk zijn noodzakelijkste levensonderhoud verspeelde hij op een wenk van een paar grote mannen, tegen wie hij geen woord durfde te spreken om nog maar te zwijgen van het verdedigen van zijn rechten. — De dag was zo mooi begonnen. Moeder had z'n brood en z'n visjes ingepakt. Nieuwsgierig was hij de grote schare nagegaan, die een blijkbaar welbespraakte reizende rabbie volgde. Wellicht waren uit zijn dorp of stadje meerdere ouderen en speelmakkertjes, die zich bij de stoet hadden aangesloten. Er viel veel te beleven, ook al begreep hij nog niet veel van hetgeen de leraar zeide. Maar juist toen hij naar huis zou terugkeren kwam de geweldigste belevenis van die dag. Hem kostte het eerst echter z'n brood en z'n vis. Niets hield hij meer over van zijn rijkdom, zijn levensonderhoud. Hij was nu één met de schare, die zichzelf niet kon helpen. Nu was hij op Jezus aangewezen, want zijn bezit (z'n ogen hadden de discipelen gevolgd) was Hem ter hand gesteld.

Maar toen gebeurde het machtige wonder van de spijziging! Wat voldoende was voor een jongen, werd overvloed voor duizenden. Waardoor? Doordat een kind zijn rijkdom en heel zijn veiligheid in Jezus' hand stelde!

Het spijzigingswonder heeft de schare gepakt.

Zulk een machtige als koning te bezitten! Wat een enorme perspectieven bood dat aan het volk der Galileërs. Zij konden hun dromen over een nieuwe periode van vrijheid van alle dwingelandij nog maar steeds niet prijsgeven. Waarom zouden zich de roemrijke dagen van Judas Maccabeüs of zelfs van koning David niet kunnen herhalen? Niets ontbrak hun aan de verwerkelijking hunner idealen dan een machtige leidsman, iemand, die hen veilig door alle moeilijke omstandigheden zou kunnen loodsen. Kortom een Man Gods voor het Volk Gods! En was dan Jezus niet die man, hun door God gegeven? Enkelen opperen het plan en het gaat als een parool door de menigte: Jezus moet onze koning zijn!

En op dit beslissende moment neemt Jezus afscheid van de schare, en dwingt Hij Zijne discipelen in het schip te gaan en af te varen naar de overkant.

Nu was de beurt aan de discipelen om zich over Jezus' doen te verbazen. Zonder twijfel hadden ze het gemompel gehoord over de verhoging van hun Meester. Dat scheen hun de kans van het leven. Nam Jezus deze gelegenheid niet te baat, die de enthousiaste Galileërs hem boden, dan zou een volgende kans misschien wel lang op zich laten wachten. — En toch blijkt Jezus onwillig Zich tot Koning te laten kronen. Hij trekt Zich terug op de berg en zij moeten zich reisvaardig maken.

Deze teleurstelling is nog maar een begin der smarten. Midden op het meer breekt een orkaan los. Het wordt een wanhopige worsteling met witschuimende golven. De gierende wind drijft meedogenloos de spot met het getob der aan zijn willekeur prijsgegeven mensenkinderen. Treiterend blaast hij de verdachtmaking in hun oren: „Dat alles, al die moeite, dat oppermachtige gevaar heb je te danken aan Christus!" En er blijft iets van hangen. Want wie heeft de kroon geweigerd? Wie heeft hen gedwongen in het schip te gaan en af te varen naar de andere zijde? 't Viel niet te ontkennen, dat was Jezus!

Nog hoger klimt de nood. Over de wilde wateren glijdt een gestalte. Ontzetting en hulpgeroep! Totdat blijkt, dat zij *Jezus* voor een spooksel hebben gehouden. Dan nemen zij Hem op. Er is weer geloofsvertrouwen

2 WEEKBLAD DE CHRISTEN

dat het lot in Zijn handen durft te leggen. Zij hebben geleerd, dat eigen dromen, eigen inspanning en zelfvertrouwen te wantrouwen zijn en dat Hij, in weerwil van Zijn ongedachte beschikkingen, meer vertrouwen, neen volkomen gehoorzaamheid verdient.

Zowel in het gebeuren met het jongetje als in dat der discipelen daagt de uitkomst, als de mensen het niet meer weten en alles in Jezus' hand is gesteld. Dan gebeuren de wonderen, die ons uittillen uit het moeitevolle of uit het alledaagse sleurleven. Dan wordt Zijn macht openbaar, dan wordt het aardse verheerlijkt tot iets hemels.

Hoe komt het, dat wij Christus zo weinig beleven als de Christus der wonderen?

Ligt het misschien hieraan, dat wij niet in Hem geloven?

Volstrekt niet! We geloven in Hem en belijden dat geloof moedig. Maar het wordt tijd, dat we zien, dat in de tegenwoordige tijd geloven en niet-geloven niet meer het verschil tussen wereld en discipelschap tot uitdrukking brengen. Heel de wereld gelooft! Iedereen heeft er de mond vol van, dat Christus' geest heel de menselijke samenleving moet doorwaaien. Het is niet te ontkennen, dat het Licht der Waarheid trots alles de nacht van het ongeloof doet wijken. De Satan weet dat hij met de plompe leugen, als zou Christus niet bestaan, alleen bij verstandelijk defecten nog iets kan uitrichten. Maar dit feit mag ons niet zorgeloos maken! Hij heeft nog meer pijlen op zijn boog. Ook al moet de duisternis zwichten voor het licht, de bliksem van zijn haat tegen God en mens is even dodelijk. Nu de morgen der waarheid vaalt mag de bliksem minder schrikwekkend lijken, hij zoekt nochtans uw ondergang. Geloof gerust in Christus. De duivel stemt met uw Credo in. Maar ga geen stap verder, wanneer ge hem believen wilt! Eer Hem als den diepsten denker, als den man met de edelste wil en met het teerste gemoed. Maar houd uw pakje brood als uw enige bescherming en uw twee visjes als uw enige zaligheid vast in uw handen. Waag het niet met Jezus. Laat Hem buiten uw profane alledag-bestaan en tob voort temidden van uw eigen stormen. De Satan zal lachen als hij juist zo den naderenden Christus als een spooksel zal doen zien....

Geef op uw pakje brood! Als een discipel des Heeren eis ik dat van u in *Zijn naam*. Hier uw visjes! Niet slechts één maar allebei. Leg alles, wat *uw* veiligheid en *uw* zaligheid uitmaakt in Christus' hand! Neem Hem als bevelvoerder in uw scheepje, al siddert ge voor wat dan komen gaat en gehoorzaam!

Wanneer ge zo alles in Zijn hand hebt gelegd — uw ganse leven — wanneer uw geloof is geworden tot een volkomen-aangewezen-zijn op Zijn macht en Zijn liefde, dan gebeuren de wonderen. En veiligheid en zaligheid komen uit Zijn handen voort en worden u gereikt.... Overvloedig.

BRANDT.

Losse Schakels

Gezag van het dogma. Voor enkele weken stelden we hier vast, dat „Trouw", het dagblad, van een onschriftuurlijk geloofsbegrip uitging, toen het vrijzinnig gelijk stelde met ongelovig en orthodox met gelovig. We wezen er op, dat hier de Roomse zuurdesem nawerkte, die in de orthodox-protestantse kerken nog steeds niet geheel uitgezuiverd is. — Kort daarop lazen we een gelijksoortige bestrijding van de protestants-orthodoxe onzuiverheid in het nieuwe werk van E. Brunner, zijn dogmatiek, het eerste deel, dat handelt over de Christelijke Leer aangaande God. Op bladzijde 62 van dat werk schrijft hij, na eerst gewezen te hebben op het relatieve gezag van het Christelijke dogma:

> „Slechts" deze beoordeling van het dogma is in overeenstemming met het leidende reformatorische inzicht; zij is het, waardoor de protestantse opvatting van geloof en openbaring zich wezenlijk van de Rooms-Katholieke onderscheid. Voor den (rooms) katholieke gelovige gelijk voor den (Rooms) katholieke leraar (theoloog) staat van het dogma geen hoger beroep open; het is de hoogste instantie inzake de geloofswaarheid. Voor den Protestantsen leraar daarentegen is het dogma, zij het dat, hetwelk door alle kerken beleden wordt, zij het dat van zijn eigen kerk, een zeer belangrijke instantie, van dewelke af te wijken hem niet licht zal vallen, nooit echter is ze hem laatste autoriteit, waarvoor zijn eigen inzicht moet verstommen. Daarom bezit de Protestantse Kerk geen „dogma", maar „belijdenissen".

Geloof en Leer. Dan spreekt Brunner over een gevaar, zo mogelijk nog groter dan dit, dat men aan het dogma het hoogste gezag toekent. De leer der Kerk, zegt hij, is altijd belijdenis, uitdrukking, niet voorwerp des geloofs. Is verklaard, dat de leer der Kerk een en hetzelfde is als de volstrekte waarheid, dan ontkomt men er haast niet aan om haar tot voorwerp des geloofs te maken. Voorwerp, des geloofs (echter) is de Openbaring, Jezus Christus zelf, niet de Belijdenis der Kerk. Bij het waarachtige geloof gaat het om Jezus Christus zelf, nooit om een leer aangaande Hem.

> „geloof is confrontatie, ontmoeting *met Hem zelf*, niet echter onderwerping aan een leer over Hem, zij het nu een kerkelijke leer, zij het de leer van Apostelen en Profeten. De verschuiving van het geloof uit de richting van de persoonlijke ontmoeting in de richting van de zakelijke belering is het grote treurspel in de geschiedenis van het Christendom. De Hervormers hadden recht als zij de onvoorwaardelijke autoriteit der kerkelijke leer verwierpen; maar de Hervorming boette haar beste resultaat in op dát ogenblik, waarop zij aanving om inplaats van aan Jezus Christus zelf, aan de bijbelse leer over Hem te gelooven".

Onderscheiden niet scheiden. Aan het bovenstaande voegt Brunner deze waarschuwing toe, dat de onder-

scheiding tussen „Jezus Christus zelf" en de leer over Hem, als laatste autoriteit niet verkeerd als *scheiding* mag worden verstaan. We hebben „Jezus Christus zelf" nooit anders dan in en met de leer over Hem. Maar juist deze leer, zonder welke wij Hem *zelf* niet hebben, is niet Hijzelf en had daarom maar betrekkelijk gezag. Ze heeft dit gezag temeer, hoe meer, hoe zuiverder ze met „Jezus Christus zelf" verbonden is. Dit noodzakelijk en zuiver verbonden zijn (van de leer met Hem zelf) te *toetsen*, is juist de taak van de waarachtige gelovige en daarin waarachtig critische dogmatiek.

Verzekering. Bekend is het, dat vele vrome mensen bezwaren hebben tegen z.g.n. verzekeringen. Vooral de „levensverzekering" stuit hen tegen de borst, dewijl ze die niet met het geloof kunnen verbinden. Wordt hun de bedoeling van wat als „levensverzekering" wordt aangediend, duidelijk gemaakt en blijkt hun dan, dat men helemaal geen „verzekering" bedoeld, dan verdwijnen daarmede ook hun bezwaren — ofschoon er ook zulken zijn, die over de tegenzin, die het woord „verzekering" in dit verband bij hen opwekt, niet heen kunnen komen. Het zijn nu eenmaal gevoelsbezwaren en die redeneert men niet gemakkelijk weg. — Zou hier geen fout schuilen, die indertijd, bij de oprichting van de verzekeringsmaatschappijen begaan is, door het Duitse woord „Versicherungsgesellschaft" te vertalen — op de klank af — met „Verzekering" plus dan een nadere bepaling betreffende de aard der „verzekering", die men zo kon sluiten? Het Duitse „Versicherung" is ons beschermen of beveiligen. De „Sicherheitsdienst", die we hier leerden kennen, was een dienst ter bescherming van het Duitse gezag en de duitse belangen. Ze gaf generlei zekerheid. De electriciëns leveren, naar ze zeggen „zekeringen" — voorzover ik het begrepen heb, voorwerpen, die de bewoner moeten beveiligen tegen de gevaren, die schuilen in de electrische stroom. „Verzekeringsmaatschappijen" hebben de goede bedoeling ons te beveiligen tegen de financiële gevolgen, die verbonden kunnen zijn aan het sterven, aan brand enz. De Duitsers zijn weg; zouden we hun kinderen niet eenzelfde lot bereiden? Wegen worden „omgelegd", huizen „omgebouwd", stellingen „aangevochten", waarheden „omstreden" en er zijn zelfs — als men onze pers geloven mag — „uitgesproken" communisten! mensen worden „omgeschapen" (N. Vert.), en bepaalde artikelen zijn weer „leverbaar".

En zo struikelen we allen in velen. Laat ons de hand uitsteken en elkander voor wankelen behoeden.

L.

Indrukken van het Baptisme **in Denemarken**

Daar dienaangaande reeds voor enige tijd een en ander zowel door Ds. Doornkamp als door mij in ons blad is geschreven, zal ik nu in korte trekken nog enige andere kenmerken vermelden. In 't algemeen zal de Hollandse Baptist aan een Deense Baptisten kerkdienst en 't interieur-front moeten wennen. Maar als hij dan beseft, dat in Nederland 't calvinisme 't kerkelijke leven heeft gestempeld, doch dat daarentegen in Denemarken het Lutheranisme zich volop heeft kunnen laten gelden, zal hij de rijkere symboliek in liturgie en bouwstijl verstaan. En als ik 't wel heb, zal hij deze rijkere symboliek juist ook weten te waarderen als sprekender vertolking van de volle heilsrealiteit. Wel valt te zeggen, dat, wanneer de Denen er zich aan zouden wennen om op tijd de kerkdienst te bezoeken en op tijd te beginnen, zij een goede stijlvorm meer hadden aangenomen.

Een verheugend verschijnsel is de evangelisatie-ijver, welke de Deense Baptisten aan de dag leggen. Alleen hun zomerse methode heb ik leren kennen. 11 Baptisten Gemeenten zijn n.l. in 't bezit van een tent voor evangelisatie-doeleinden. Deze tenten zijn niet zo groot; de 3, die ik heb gezien (en in welke ik ook een kort getuigenis mocht afleggen) konden ongeveer 100 mensen bevatten. Met zo'n tent nu bewerkt de betreffende gemeente in de zomer een aantal dorpjes en gehuchtjes in de omgeving. Wat 'n groot aantal mensen kunnen die 11 gemeenten op deze manier bereiken! Ook voor andere doeleinden wordt de tent dienstbaar gemaakt; gaat n.l. de Zondagsschool of de knapenclub een week de natuur in, dan wordt de tent daartoe gebruikt. Maar ook dat is in ware zin evangelisatie!

Wat vooral ook een goede stimulans voor 't Jeugdwerk is, is dat naast de gewone knapen-, meisjes- en jeugdorganisatie gedurende de laatste 10 jaren een geüniformde jeugdorganisatie bestaat: de Deense Baptisten Padvindersbeweging met haar 1500 leden! De uniform wekt nu eenmaal bekoring en bewerkt eendracht. Hoe heerlijk, dat juist ook langs deze weg vele jeugdigen zich tot Christus laten leiden! Daarom noemt dan ook de pas benoemde vrijgestelde voor 't padvinderswerk, Ds. H. C. Barkan, deze beweging: Deense Baptisten Padvinderszending. Ook hier dus weer: evangelisatie!

't Gemeentelijke en landelijke saamhorigheidsbesef der Deense Baptisten kwam op de Deense Unie-Vergadering sterk tot uiting. Deze werd gehouden in Nyköbing op 't eiland Falster, ten Zuiden van 't hoofdeiland Seeland en daarmee verbonden door middel van 'n spoorbrug van $3^1/_2$ K.M. lengte, de langste in Europa. Laat mij u eerst vertellen, dat elke week in 't Baptisten weekblad een lijst met alle predikbeurten verschijnt. In 't nummer van de week der Unie-vergadering nu werd bij 15 gemeenten vermeld: geen dienst wegens de Unie-verg.! En dat zowel van gemeenten in 't Noorden als in 't Zuiden van Jutland, dus op afstanden van ver over de 300 K.M. Nu is 't waar, dat ook nog al eens om een andere reden een kerkdienst uitvalt, b.v. wegens een Zondagsschooluitstapje. Dat komt dus veel meer en veel gauwer voor dan bij ons. Maar dat 15 van de 35 Deense Baptisten Gemeenten geen dienst hebben wegens de Unie-vergadering, getuigt toch anderzijds zeker ook van een intens deelnemen aan 't Unieleven! En dat komt den gemeenten toch ook weer ten goede!

De Deense Baptisten vergaderden van Dinsdagmorgen tot Zondagavond, dus 6 dagen. Dat is lang. Maar men moet niet vergeten, dat de Dinsdag bestemd was voor de Jeugd, de Zaterdagnamiddag en -avond voor 'n uit-

stapje naar het hoofdstadje Maribo van 't naburige eiland Laaland, terwijl op Zondag massale diensten werden gehouden. De eigenlijke Unie-vergadering werd Woensdagmorgen geopend en Zaterdagnamiddag gesloten (niet met hamerslag, maar met een bel!), duurde dus 3½ dag. Binnen dit raam had ook de Deense Baptisten Vrouwenbond zijn jaarvergadering (één avond). Ook aan allerlei takken van arbeid werd speciale tijd en aandacht besteed door eigen vergaderingen of door 't aanhoren van verslagen, b.v. verbond van lekeprekers, verbond van ziekenverpleegsters, geheelonthouding, Bapt. Volkshogeschoolvereniging, vluchtelingenhulp, enz.

Als ik 't geheel zo overzie, dan zou ik wel tot de conclusie moeten komen, dat door al die betrekkelijk uitvoerige overzichten wel alle aanwezigen over die zaken worden voorgelicht, maar dat 't voor de vergadering toch wel wat tijdrovend en vermoeiend is (hoewel ik natuurlijk dadelijk wil toegeven, dat de vreemde taal voor ons een handicap was). Ik zou 't ook voor ons in Nederland een aanwinst vinden, wanneer alle leden over de verschillende takken van Unie-arbeid werden ingelicht, niet maar door 'n enkel berichtje, maar door een behoorlijk rapport, en wel door publicatie daarvan. Voor wat de mens weet, interesseert hij zich. — Verder meen ik ook te mogen concluderen, dat de methode van voorstellen en besluiten bij ons gedegener is door de voorafgaande bekendmaking en bespreking in de gemeente. De Deense afgevaardigden echter krijgen de voorstellen ter vergadering te horen! Dat mag zeker interessant zijn en een levendige opmerkzaamheid veroorzaken, maar het verrassingsmoment zal ook hier wel zijn nadelige gevolgen hebben. Ik houd meer van bezinningen en daden, voortvloeiende uit bezinning en bezonnenheid, zoals dat bij onze eigen methode mogelijk is. — Wanneer de verschillende conferenties (Jeugd-, Unie-, Vrouwenconferentie) in één week gehouden worden zoals in Denemarken, dan levert dat voordelen op. Niet alleen financiëel, maar vooral ideëel en organisatorisch: men wordt over elkaars en andermans zaken en problemen ingelicht, terwijl in 't bijzonder de Jeugd ingroeit in 't Unie-werk. Maar 't levert ook 'n onmiskenbaar nadeel op: door 't een komt 't andere in 't gedrang; een Jeugdconferentie van één dag, en een Vrouwenconferentie van één avond zal toch wel niet voor iedereen bevredigend zijn!

Zo keerden wij uit Denemarken terug: gerijpt naar inzicht, vervuld met vreugde, voldoening en dankbaarheid. Diensten hebben wij aan onze Hollandse kinderen mogen bewijzen en met eigen ogen hebben we mogen aanschouwen, welke liefderijke en onschatbare diensten de Denen aan onze kinderen bewezen. Overal waar wij verschenen in de gemeenten, hebben we ons tot tolk

gemaakt van de Hollandse Baptisten en van de ouders der kinderen. Namens hen spraken we grote en oprechte dank uit jegens de Deense pleegouders en gemeenten, hun een milde zegening van den Vader aller Barmhartigheden toewensende. Nog eenmaal wil ik mij tot tolk der kinderen en hun ouders maken en namens hen ons Hollands Relief-comité danken, krachtig en welgemeend, voor de zorgen en moeiten, die door 't Comité aan de kinderen en ons zijn besteed!

Nu wenden we ons weer naar ons eigen werk, bevrucht met de ervaring en de inspiratie uit Denemarken. Met toewijding willen we het schone werk op dit plekje gronds dienen, het opgenomen wetend in 't grote verband der Baptisten wereldgemeenschap. We volgen de grote lijnen Gods in 't kleine van alle dag, in 't geringe van onze arbeid. En we weten dit: Gods grote lijnen komen uit de eeuwigheid en voeren naar de eeuwigheid!

T. JANSMA.

„De bediening van de H. Doop aan de kinderen der gelovigen"

Onder dit opschrift komt in Ons Orgaan van 13 Juli 1946 een artikel voor van de hand van Ds M. J. Mooy te Zeist, die belast is met de opleiding van predikanten voor de Vrije Evangelische gemeenten in Nederland. — Het is een heel lang stuk en geschreven als antwoord aan leden der Vrije Evangelische gemeenten in Nederland, die zich bezwaard voelen ten opzichte van de Kinderdoop. We willen dat artikel hier bespreken, omdat we gaarne zagen verdwijnen wat ons wederzijds verhinderd gemeentelijk samen te leven. We schreven indertijd, dat we het zouden toejuichen als de Vrije Evangelischen duidelijk verklaarden of ze gemeente willen zijn of slechts bedoelen correctief te zijn op de Volkskerk. In het laatste geval zou het opleven, dat thans in de Ned. Hervormde Kerk is waar te nemen, aan de Vrije Evangelischen de reden van afzonderlijk bestaan ontnemen. Dr H. Berkhof meent in De Hervormde Kerk van 8 Juni 1946 dat de zaak zo staat:

„In de praktijk snijdt het diepst in de tegenstelling: volkskerk — gemeente van ware gelovigen".

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXVI.

Hoofdst. 14 : 8—28.

Ter Oriëntering. Eén ding hebben de Apostelen vooral van hun Meester meegekregen, en dat was innerlijke gaafheid. Gebreken kleefden hun werk aan, maar van geestelijke onreinheid was het vrij. — De buitengewone krachten, waarmede de Heere ze had uitgerust, werden in de heidenwereld bizonder gewaardeerd. De Apostelen weigerden echter deze te gebruiken om er een ladder van te maken, waarlangs zij omhoog konden klimmen; óf te gebruiken als een bron, om er zich zelf door te verrijken. — Deze innerlijke reinheid brengt dit Schriftgedeelte aan het licht: geen voordeel maar verdrukking hadden ze aanvaard als hun deel van de arbeid en hielden ze anderen voor. Deze manlijke trek heeft de jonge Christenheid sterk gemaakt.

TOELICHTING.

I. Het genezingswonder te Lystra. Vers 8, 9 en 10.

Zoek op de kaart de ligging van de steden Lystra en Derbe. Vers 8 beschrijft de kwaal in drie bizonderheden: wat den man scheelde, hoe lang hij deze kwaal had en ten derde hoe ernstig zij was. — De man luisterde naar Paulus. „Luisteren" wil hier zeggen: niet maar zo even, haast toevalliger wijze, maar oplettend, aanhoudend. Het woord trof hem en ging hem ter harte. Het wekte geloof in hem; hij eigende zich hetzelve toe, maakte de toepassing op eigen toestand. Petrus zag dat. Vers 10: Petrus' woord komt als een bevel. Geloven is verkeren in een gehoorzaamheidstoestand. Zo worden we aangesloten op krachten, die buiten ons liggen.

II. De reactie op dit wonder van genezing. Vers 11—19.

De inlanders erkenden terecht, dat hier bovennatuurlijke krachten werkzaam waren. Zij zagen in Paulus en Barnabas incarnaties van twee van hun voornaamste godheden. Zeus of Jupiter was de oppergod en Hermes de god van de wind en daar de wind als godheidsbode gold, werd Hermes beschouwd Zeus' dienaar te zijn. Het is wel eigenaardig dat de inlanders Paulus een lagere rang toekenden dan Barnabas, ofschoon hij toch het wonder gedaan had. — „Zeus-voor-de-stad" betekende allicht dat er een tempel voor Zeus voor de stadspoort stond. Deze man deed onmiddellijk wat hij geloofde, dat in deze omstandigheden zijn plicht was. Kransen — om n.l. de offerdieren te tooien. Zo wilden deze heidenen hun dankbaarheid voor het godsbezoek tonen.

Paulus en Barnabas lieten hen echter duidelijk weten, dat ze hun dankbaarheid verkeerd adresseerden. Scheurden hun mantels — vers 14: teken van ontzetting. Vgl. Gen. 37 : 29 en 34; Matth. 26 : 65. — Daar Paulus en de zijnen de taal dier mensen niet verstond werd hun eerst geleidelijk aan duidelijk, wat zich daar begon af te spelen. Zwakke mensen; mensen met vatbaarheid voor lijden — in tegenstelling met de godheid, die boven het lijden verheven is. De levende God, d.i. de God die IS, en God *zoals* Hij is. Goden zijn fantasievormen van het ongekende doch aangevoelde goddelijke wezen. Vers 16: de wolken op hun eigen wegen laten gaan: ze stonden buiten de bizondere godsbemoeienis, maar ontvingen wel de blijken van de liefde, die de Schepper tot Zijn schepselen heeft. — Spijs en vrolijkheid. Vrolijkheid als resultaat van verzadigd zijn. — De strekking van deze woorden werd door de inlanders niet zo direct begrepen, maar van het offeren kwam toch niets. Vers 18.

III. Paulus, de martelaar. Vers 19 en 20.

„Hoeveel hij lijden moet om Mijns Naams wil", dat zou Jezus Paulus tonen. Hand. 9 : 16. Het gebeurde van deze verzen had plaats geruimen tijd na het boven besprokene. Er waren in die dagen discipelen gemaakt. De Joden zagen in Paulus' arbeid niet anders dan afbraak van het Jodendom en wilden nu dien ketter ter dood brengen. In Lystre kregen ze de kans schoon. — Paulus scheen dodelijk getroffen en werd de stad uitgesleept. Vers 20: de Joden zullen de stad wel direct weer verlaten hebben.

IV. Consolideren en rapporteren. Vers 21—28.

Paulus vreesde de invloed der vijandschap jegens het Evangelie op de jongbekeerden. De Joden waren een volk in het midden der heidenen van oude reputatie en, ja .... wie waren die Paulus en Barnabas eigenlijk? Ze moesten leren zien, dat achter hen de levende Christus stond en in dien Christus de levende God. Zo werden de zielen der discipelen „versterkt". — Dat betekende ook: goed organiseren. Wat stand zal houden, moet goed georganiseerd worden. — Ouderlingen aangewezen: de apostelen wezen de mannen aan, daartoe geschikt. — Ouderlingen: geen Joods begrip; ook de heidenen kenden die term om de mannen aan te duiden, die de godsdienstige handelingen moesten verrichten. Vers 27: een deur des geloofs, d.w.z. door de Evangelieverkondiging hen in de gelegenheid gesteld had om te geloven.

Paulus en Barnabas handelden organisatorisch: erkenden de gemeente in hun werk.

Vragen:

1. Waarom wordt over de ziekte zoveel gezegd?
2. Waarom werd den zieke niet v e r z o c h t om te gaan staan, maar werd het hem b e v o l e n?
3. Waarom is de Oude vert., die het woordje „maar" in vers 15 weglaat, beter dan de N. Vertaling?
4. Waarom is het altijd verkeerd te zeggen dat we „maar" mensen zijn?
5. Tot welke behoefte richt God zich in Zijn openbaring in Christus?
6. Waarom is het Christendom niet afbraak maar voleinding van Israëls historie?
7. Waarom voelden de Joden het aan als afbraak?
8. Wat leren de verzen 22 en 23 omtrent de geestelijke nazorg?
9. Wat wil het zeggen: mensen den Heere „opdragen"?
10. Waarom spraken ze van hetgeen God met of door hen gedaan had en niet van hetgeen zij voor God gedaan hadden?
11. Als door de prediking de deur des geloofs geopend wordt, wat is dan het werk van den Heiligen Geest?

L.

JAARGANG 63 - Nr. 2810
VRIJDAG 13 SEPT. 1946

Op dat art. van Dr Berkhof gaan we hier niet verder in. — We wijzen er slechts op, dat de volkskerk de kinderdoop nodig heeft, terwijl deze instelling in strijd is met het wezen van de gemeente, als de — door God — saamvergaderde gelovigen.

Nu werkt het artikel van Ds Mooy helaas weinig verhelderend. Hij vertelt daarin veel uit zijn ervaring en uit de ervaring van een ander predikant en van de indrukken, die bepaalde doopsbedieningen op hen maakten. Hij en de vriend, dien hij ons in dat art. voorstelt, waren daarbij sterk ontroerd. De doop van zuigelingen was Ds Mooy steeds heilig en dierbaar. Hij verzekert dat met vele woorden en afgebroken zinnen.
Wie zich honend over de kinderdoop uitlaat is voor hem „lucht en wind". Met zo iemand praat hij niet. — We kunnen dat verstaan. Het is altijd verkeerd zich smalend of minachtend uit te laten over godsdienstige handelingen, die anderen van waarde zijn — ook al acht men ze totaal onschriftuurlijk en schadelijk. Maar we geloven, dat Ds Mooy in zijn lang artikel over de kinderdoop, toch teveel over zijn ontroering gezegd heeft. — Ontroering op zich zelve zegt immers niets a.g. de waarheid of valsheid van een handeling. We kunnen ons indenken dat een eerlijke heiden ontroerd is bij een in oprechtheid verrichte of aanschouwde godsdienstige handeling. Die ontroering zegt niets voor het waarheidsgehalte van die handeling. Onze ontroering bewijst iets aangaande onze gemoedsgesteldheid op een zeker ogenblik, maar bewijst niet, dat we iets goeds doen. Er is zoveel ontroering, die geen goddelijke bewogenheid verraadt, maar louter „naar het vlees" is of „naar den mens". Ons vlees moeten we wantrouwen — het kan vroom worden en is dan allergevaarlijkst.
Bij de bespreking van het vraagstuk van de kinderdoop moeten we de Heilige Schrift laten spreken en vragen, wat er geschreven staat. We vragen heel eenvoudig en heel nadrukkelijk aan onze Vrije Evangelische broeders, die kinderen dopen en laten dopen: is het wáár? D. w. z.: is het waarheid? Bewijs uit het woord, dat ge recht hebt om dat te doen. Strookt de doop van een klein kind met al datgene, wat de Heilige Schrift leert a.g. de *betekenis* van de Doop en met de *voorwaarde*, die de Schrift stelt aan hen, die gedoopt zullen worden? zoals deze, door de doopsbedieningen, waarvan het Nieuwe Testament ons getuigen doet zijn, als het ware geïllustreerd worden?

En in dit opzicht stelt het artikel van Ds Mooy nu zo teleur. Hij herinnert aan het verhaal van de kinderzegening. Daarin ziet hij niet het dogmatisch bewijs van de bijbelse institutie van de kinderdoop, maar „onwedersprekelijk openbaart zich (daarin) de zin van Christus". Ik begrijp niet wat de openbaring van de liefde van Christus in de kinderzegening nu met de Doop te maken heeft — zolang men tenminste de Doop inhoud en strekking wil laten behouden, die Christus' gezanten aan hem, blijkens hun onderwijs en voorbeeld, hebben toegekend. Wanneer nu iemand zegt, dat de kinderdoop een menselijke instelling is, dan mag men toch niet zeggen, dat zo iemand „hoont" wat voor Ds Mooy „naar de zin van Christus heilig is". Wanneer we dat zo opvatten, is toch inderdaad elke gedachtenwisseling onmogelijk.

Ds Mooy noemt de „gezinsdopen". Hij herinnert vooral aan den stokbewaarder (Hand. 16). Wat de uitlegging van deze schriftuurplaats aangaat, zoals die aan zijn opmerkingen, die hij over en naar aanleiding van dat verhaal maakt, ten grondslag ligt, zo wordt ten onrechte verondersteld, dat de eis: geloof in den Heere Jezus Christus, alleen den stokbewaarder als hoofd van het gezin gesteld wordt, terwijl de belofte, aan de vervulling van deze voorwaarde verbonden, dan heel het gezin zou gelden. De belofte van zalig-worden geldt én allen en géén anderen, dan hen, die aan de voorwaarde voldoen: geloven in den Heere Jezus Christus. „Geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden", antwoordt Paulus den stokbewaarder op de vraag: „Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?" en voegt er dan aan toe: dit geldt voor u en voor uw huis. Aan elken aanwezige werd het Evangelie verkondigd en voor elken aanwezige gold de oproep: geloof in den Heere Jezus Christus! en voor elken aanwezige gold de belofte: en (dán) gij zult zalig worden! En allen aanvaardden de oproep en aan allen werd de belofte vervuld, want: de stokbewaarder dankte God, dat hij met heel zijn huis aan God gelovig geworden was.
De kinderdoop is in dit verhaal niet te vinden.
Paulus zou zeker niet gezegd hebben: als hem een baby werd voorgehouden: „Ik weet niet of ook boven dat jonge leven Gods 't welbehagen in 't heil zich verheft". Wat is dat „jonge leven Gods"? Op grond waarvan zou Paulus veronderstellen, dat in zulk een baby, behorende tot een gezin, welks vader gelovig geworden was, „het jonge leven Gods was"?
De bezwaarde Vrije Evangelische broeders hebben in hun brief aan Ds Mooy blijkbaar I Cor. 1 : 16 niet genoemd „of wil men bewijzen, dat 't gezin van Stefanus ....ook al een kinderloos gezin is geweest?"
We zeggen niet dat de gedoopte „huizen" (iets anders dan gezinnen) allen kinderloos zijn geweest, maar lezen van dezen Stefanus in I Cor. 16 : 15 „dát zij zichzelve den Heiligen ten dienst hebben gesteld."
Zulke gevallen moeten overigens worden uitgelegd overeenkomstig dié uitspraken der Heilige Schrift, die duidelijk zeggen wat betekenis en voorwaarde van de Doop is.
Terloops zouden we Ds Mooy willen vragen waar de Heilige Schrift de Doop een *zegel* noemt? Wel wordt door de Apostelen den Heiligen Geest een zegel genoemd, maar dat de Doop die betekenis heeft, zeggen ze nergens, voorzover ons bekend.

Wat de doop van Johannes aangaat, zo zegt Ds Mooy, dat er bij die Doop geen sprake is van enig Schriftbewijs of goddelijk gebod of uitdrukkelijk bevel. En dat de Heere Jezus met der daad de doop van Johannes geëcht heeft.
Is dat wel juist? Was er geen bevel voor deze doop? Johannes zegt toch, Joh. I : 33:

> En ik kende Hem niet: maar *die mij gezonden heeft om te dopen met water*, die had mij gezegd: Op Wien gij den Geest zult zien nederdalen, en op Hem blijven, deze is het die met den Heiligen Geest doopt.

Blijkens dit woord, was Johannes gezonden om te dopen en wie kan hem daartoe anders gezonden hebben, dan God?
Tenslotte wordt juistheid van de kinderdoop — in de vorm van een „slotwoord tot u, mijn kindeke" — gestaafd met de waarheid, dat God in het heilswerk de eerste is en Zijn heilswelbehagen er is, vóór ons geloof, dat ons geloven geen verdienstelijke actie is, weten we; dat het geloven vrucht is van de inwerking van Gods Woord en Geest eveneens, want „het geloof is uit de gehoorde tijding en deze ontstaat door Gods Woord. Of, zoals de Statenvertaling het zegt: het geloof is uit het gehoor en het gehoor is door het Woord Gods.
Met deze waarheid wordt echter nergens in de Heilige Schrift de doop verbonden. WARE het zo, dan zou men de bediening van de doop zeker niet behoeven te beperken tot de kinderkens der gelovigen, want die waarheid geldt voor allen.

We hopen dat onze Vrije Evangelische Broeders hun geschil met ons inzake de doop, met het bovenbesproken artikel uit Ons Orgaan niet voor afgedaan zullen houden.

L.

GEMEENTE-BERICHTEN

GEMEENTE?

Waarde broeders en zusters.
U zult wel denken: een gemeente met als plaatsnaam een vraagteken, hoe kan dat?
Dit zal ik U duidelijk maken, als U het onderstaande met aandacht leest.
Hoog in het Noorden van ons geliefd vaderland is een kleine gemeente van Gods kinderen, voor 60 jaren gesticht en aangesloten bij de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland. Al het werk, dat men ondernam ging goed, en men werkte met Gods rijke zegen. Voor ongeveer 23 jaar terug wilden enkele broeders en zusters van deze gemeente een afdeling stichten, dicht in onze omgeving. Ook hier ging het werk zo goed, dat er een gemeente kwam; dus dit werd een dochter-gemeente van ons. Maar na veel voorspoed kwamen ook tegenslagen; onze dochter-gemeente kwam zonder voorganger. Hoe moest het nu? Hoe lezen wij in de gelijkenis van den verloren zoon in Gods woord? De vader ging den zoon tegemoet en omhelsde hem. Ja, geliefde broeders en zusters, zo ging het ook met de gemeenten te Foxhol en Hoogezand. Als de éne gemeente verlegen is en de andere kan helpen, dan moet dit gebeuren.
De gemeente Foxhol met voorganger, maar financiëel niet in staat om genoemden broeder zonder de steun van de E.C.U. zijn salaris te betalen, en de gemeente Hoogezand zonder voorganger. Daarom zijn de gemeenten tot samenwerken gekomen, alles met medewerking van de E.C.U. De verloren zoon is in zicht, de vader gaat hem tegemoet. Zo gaat het ook met ons. De afstand in km. tussen beide gemeente is gedeeld. Er is besloten in beide gemeenten 's morgens in iedere kerk apart een dienst te houden en 's namiddags een gezamenlijke dienst te Martenshoek, midden tussen Hoogezand en Foxhol in. Als de zoon nu thuis is wordt er feest gevierd. Ook wij willen dit gaarne, en zo God wil gaat dit gebeuren op 15 Sept. a.s. om 4.30 uur 's namiddags te Martenshoek. Geliefde broeders en zusters, wilt onze gemeenten en deze bijzondere dag in Uw gebed gedenken.
God geve ons kracht, genade en voorspoed, opdat alles wat er gedaan mag worden, tot uitbreiding van Zijn koninkrijk en verheerlijking van Zijn grote naam moge zijn.
Onze hartelijke dank aan de E.C.U. voor de bemiddeling in dezen bewezen.

De Uwe in Christus,
de secr. van de overkoepelings-commissie
der gem. te Foxhol en Hoogezand,
W. G. MASSINK.

HOOGKERK

liet sinds lang niets meer van zich horen.* Welnu, wij leven nog en de arbeid onder groot en klein gaat vanuit de gemeente te Groningen geregeld door.
Zondag 25 Aug. leidde Ds. Louw de dienst en vierden we met 21 broeders en zusters het Avondmaal. We hadden een goede ure en gingen zeer voldaan huiswaarts.
Over enige weken liggen hier weer honderden schepen met suikerbieten te wachten om gelost te worden. Brs. en zrs. schippers! Wij nodigen u hartelijk uit, onze samenkomsten bij te wonen, des Zondagsnamiddags 5 uur in het Speeltuingebouw aan de Zuiderweg. Om 8 uur Jongel. vergadering.
Alle medeverbondenen hartelijk groetend.

De Corresp.

* (Er zijn gemeenten, waarvan we in een jaar niets horen. E.-R.)

Protestantse Interkerkelijke Vereniging „Toenadering"

Door de leden van verschillende protestantse Kerken in ons Vaderland werd, op initiatief van de Landelijke Contactcommissie van Prot. Gerepatrieerden, opgericht de Prot. Interk. Ver. „Toenadering".
Deze vereniging beoogt de toenadering te bevorderen tussen de onderscheiden Kerken en haar leden, teneinde de oecumenische gedachte bij de kerkleden te stimuleren. Zij erkent de absolute autoriteit van de Heilige Schrift en wenst zich daarvoor te buigen in geloofsgehoorzaamheid aan den Koning der Kerk. Zij belijdt den Christus der Schriften als Heiland en HEER.
Het voorlopig bestuur van de vereniging wordt ge-

vormd door leden van de Ned. Herv., Gereformeerde, Chr. Geref., Oud-Geref., Baptisten, Evangelisch Lutherse en Vrij Evangelische Kerken. Het secretariaat is gevestigd Tulpstraat 58 te Utrecht.

Als onderafdeling der vereniging zal het Nederlands Christelijke Jongeren Reveil in zijn geheel tot haar toetreden.

Het voorlopig moderamen heeft besloten een openbare, vrij toegankelijke vergadering te beleggen op Zaterdag 14 Sept. a.s. in het gebouw „Libertas", Drift 13 te Utrecht. In deze vergadering zal het oecumenisch streven der kerken worden besproken, terwijl een der moderamenleden de doelstelling van de vereniging nader uiteen zal zetten. De referent behoort o.m. tot het moderamen van de „Oecumenische Actie in de Geref. Kerken", waarover de laatste maanden verschillende persberichten werden gepubliceerd.

Ieder, die met het doel der vereniging sympatiseert en de toenadering der Christusbelijdende Kerken als eis der Heilige Schrift ziet, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met het secretariaat. Voor hen die zich vooraf schriftelijk opgeven, zullen ter vergadering plaatsen worden gereserveerd.

Bapt. Wereldcongres 1947 te Copenhagen

„Welke taal zal ik daartoe leren? Deens of Engels?" Ik raad u: leert Engels!

Natuurlijk mag u ook best Deens leren terwille van uw Deense gastheren. Zelf heb ik me ook wel hier en daar met Deense gastheren onderhouden tijdens ons verblijf in dat land. Zelfs heb ik mijn afscheidswoordje op de Deense Unie-vergadering in 't Deens gehouden, en — al zeg ik 't zelf — ik oogstte deswegen 'n daverend applaus. Maar ik wil erkennen, mijn Deens babbelen in persoonlijke gesprekken met Denen ging met horten en stoten en vele gebaren gepaard. Deens is n.l. geen gemakkelijk, maar veeleer een lastig taaltje. Gaat u nu naar 't Wereld-congres te Copenhagen, dan weet u, dat 't gaat om 't congres! Aangezien wel in hoofdzaak Engels dé voertaal zal zijn, raad ik u: leert Engels! Dan maakt u de resterende tijd 't best productief, kunt volop deelnemen aan de Congres-vergaderingen en trekt ook voor uw verder leven profijt van deze wereldtaal. Leert Engels en neemt deel aan Engelse conversatieclubs! En de Deense gastheren zullen 't stellig prettig vinden zich met u in 't Engels te onderhouden.

T. JANSMA.

Mededelingen

De secretaris van de Baptisten Gemeente te Foxhol is nu: W. G. Massink, Kl. Nieboerweg 22, *Foxhol.*

De secretaris van de overkoepelingscommissie der Gemeenten te *Foxhol* en *Hoogezand* is: W. G. Massink, Kl. Nieboerweg 22, *Foxhol.*

De film, die zr. Reiling op de zendingsavonden zal vertonen, is 16 m.m. breed. Men denke daaraan, wanneer men een toestel huurt.

Br. J. Broertjes heeft het beroep van de gemeente te Sneek aangenomen.

JAARGANG 63 - Nr. 2810
VRIJDAG 13 SEPT. 1946

WEEKBLAD DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 386228 T.N.V. Ds. T. JANSMA, HAARLEM

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Veronachtzaam niet de genadegave.

1 Timotheüs 4 : 14.

„Behalve de dingen, die van buiten zijn, overvalt mij dagelijks de zorg van alle de gemeenten". Zo schrijft Paulus in zijn 2e brief aan de Corinthiërs hoofdstuk elf. Een tegenstelling, zou men zo kunnen concluderen, met andere uitspraken van dezen apostel zoals b.v. „Weest in geen ding bezorgd" Filip. 4 : 6. Toch niet. Er is een groot verschil tussen zorg hebben voor iets en bezorgd zijn over iets. 't Kan wel voorkomen dat de grens niet nauwkeurig getrokken kan worden in alle gevallen, zodat het ene in het andere vervloeid en dus de zorg op een gegeven ogenblik in het bezorgd zijn overgaat, maar feit blijft het dat er een duidelijk onderscheid valt waar te nemen. Als Paulus dan ook te kennen geeft, dat hem elke dag bij vernieuwing de zorg overvalt van al de gemeenten, wil het niet zeggen, dat hij door bezorgheid, zenuwachtigheid en soms radeloosheid de slaap niet kan vatten en ongeschikt wordt voor verdere arbeid. Neen, veeleer laat hij de Corinthiërs en alle andere gemeenten weten, dat hij ten allen tijde hen op zijn hart draagt, aan hen denkt en liefheeft en in zijn voorbede hunne noden en behoeften aan den hemelsen Vader voorlegt. Welk een zegen vloeit daaruit voort als voorgangers en alle gelovigen deze zorg voor de zaak des Heeren en voor elkander kennen. Er is dikwijls nog zulk een ontstellende zorgeloosheid te bespeuren, voortspruitende uit oppervlakkigheid en gebrek aan verantwoordelijkheid. —

Timotheüs was Paulus' geestelijke zoon. De liefde van den apostel voor dezen jongen bescheiden en tot het geestelijk werk geroepen gelovige was buitengewoon groot. De beide brieven aan hem gericht, getuigen er van. Zo blijven dan ook nuttige wenken, tedere vermaningen en oprechte raadgevingen niet achterwege: alle uitingen van Paulus' zorg en liefde. Want waar liefde is, is zorg. En waar geen zorg is, is geen liefde. Een van de vermaningen luidt: Veronachtzaam niet de genadegave die in u is, m.a.w. schenk aandacht aan deze gave en ontwikkel die. Wat voor een gave zou het geweest zijn en waardoor zou het bedreigd worden te kwijnen en te verdwijnen? Het was hem door een profetenwoord geschonken èn onder handoplegging door den raad der oudsten. Paulus zal stellig niet bedoeld hebben dat een mensenwoord, al is het dan ook van een profeet en handoplegging, al geschiedt het ook door ouderlingen, zulk een gave kan geven. Neen, God blijft ten allen tijde de Uitdeler der gaven en geschenken. Hem zij alle lof en dankzegging, tot in der eeuwigheid! Maar Paulus bedoeld er mede dat, zoals eens de Kreupelgeborene het geschenk der gezondheid en gaafheid van het lichaam ontvangen had van God, in de Naam van Jezus Christus, door het zien op de apostelen en door de handgreep van Petrus — Timotheüs de genadegave ontvangen had op boven beschreven wijze. Maar eveneens: dat gelijk de genezen kreupele nu gebruik moest maken van zijn benen en voeten om krachtiger en sterker te worden, Timotheüs de ontvangen gave nuttig moest besteden om die verder te ontwikkelen. Het was de gave om de genade des Heeren uit te dragen en tot zegen te zijn voor zondige medemensen. Het gevaar was er, en stellig geen denkbeeldig gevaar, dat deze gave bedreigd zou worden. Innerlijk door een aanval van de ontmoedigende gedachte: ik ben nog zo jong, zo zwak, zo ongeschikt in en voor de geestelijke arbeid en strijd. Wat kan ik beginnen in zulk een heidense omgeving en tegen zulk een tegenwerking als overal te bespeuren is. Uiterlijk door ondergrondse tegenactie van hen die zich „leraren" noemden, doch dwaallichten waren en allerlei fabels verkondigden als het zuivere evangelie en in oneindige geslachtsrekeningen een bron voor het juiste geloof waanden. Pas op, zegt Paulus als geestelijke vader, dat gij zelf ook zorg draagt dat deze gave blijft en overvloediger worde in hare werking. Wees wakker!

Heeft niet elke gelovige deze gave in meerdere of mindere mate ontvangen? Ja zeker! Niet alleen voorgangers, maar *allen* die het licht des Evangelies ontvangen hebben en zich kinderen van God weten te zijn door het geloof in Jezus Christus, zijn geroepen om deze genade, hun bewezen, aan anderen uit te dragen en tot zegen te zijn. Wees een licht en wees als het zout. Schaam u het Evangelie niet. Geef het heil door aan medemensen, die nog van verre staan. Door woord en getuigenis, door uw lied en blijde glimlach, door uw hoop in het eeuwige leven en uw juiste houding in dit aardse leven. Om niet hebt gij het ontvangen, geef het om niet. Laat niet uwe jonkheid, uwe bedeesdheid, uw gevoel van kleinheid u weerhouden. Laat geen invloed van buiten, hoe krachtig en machtig ook, u doen terugdeinzen. Strijd de goede strijd des geloofs d.w.z. ga

over tot de aanval. Wij hebben een woord voor de wereld.

Verzuim niet, veronachtzaam niet het beste u geschonken! — Een kleine wonde veroorzaakt soms een geweldig gezwel en soms de dood: als er geen aandacht aan wordt geschonken. — Een onbeantwoorde brief aan een vriend of vriendin breekt soms de vriendschap af: als men het onbeantwoord laat. Het geschenk van gezondheid en vriendschap kan ontnomen worden door slordigheid en nalatigheid. De gave der genade kan kwijnen en verdwijnen door gebrek aan verantwoording voor verlorene zielen. Paulus waarschuwt Timotheüs. De geest Gods waarschuwt ieder gelovige. Men zij op zijn hoede. Iedere Baptist een Evangelist. Veronachtzaam niet de gave der genade, maar ontwikkel die door de blijde boodschap van Jezus te verspreiden, ieder op zijn eigen wijze, in zijn eigen omgeving door de kracht van het onzichtbare maar waarachtige geloof in den Heiland der wereld. A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

Berouwvolle Duitsers. Ook zulken zijn er en daarvoor moge men oog en oor hebben! De Gereformeerde Kerken in het Graafschap Bentheim zijn kerkelijk aangesloten bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. In een vergadering van 19 Juni j.l. is het volgende gebeurd:

„De Synode sprak verder op haar vergadering haar dank jegens God uit, dat Hij Duitsland van het antichristelijke Nazi-systeem had bevrijd en beleed met en namens het Duitse volk haar schuld jegens God en mensen voor alle gruwelen, andere volken aangedaan. Verder schreef zij een bid- en boetedag uit, opdat de Kerken publiek belijdenis zouden doen van de zonden door Kerk en volk bedreven en hun houding ten aanzien van N.S.D.A.P. en het optreden der Nazi-regering tegenover andere landen."

Enkelen van de leden van onze Unie-Commissie zullen een bezoek brengen aan onze Duitse geloofsgenoten, en hen vriendschappelijk aan de pols voelen. Mocht dan maar blijken dat uit hun aderen de Nazikoorts volkomen geweken is — voorzover ze er aan geleden hebben. — Maar zouden ze er nog niet helemaal van bevrijd zijn, dan zouden we ze toch niet graag in onze gemeenschap missen, want we zijn van oordeel, dat we moeten beginnen met elkander te aanvaarden, zoals we zijn en dat in en door de gemeenschap de fouten gevoeld worden en verdwijnen. (Jammer genoeg kan die voorgenomen reis onzer broeders voorlopig geen doorgang vinden, aangezien geen vergunning voor zulk een reis werd verstrekt. E.-R.)

Bij het sterven van jeugdigen. Een broeder zond mij voor enigen tijd de helft van een Nr van De Wekker, het weekblad van de Chr. Ger. Kerken in Nederland. Daarin beantwoordt Ds Kremer enkele bij hem ingekomen vragen aangaande Hoofdst. I, 17 van de Vijf Art. tegen de Remonstranten. Daar leest men:

„Nademaal wij van den wille Gods uit Zijn Woord moeten oordelen, hetwelk getuigt dat de kinderen der gelovigen heilig zijn, niet van nature, maar uit kracht van het genadeverbond, in hetwelk zij met hun ouders begrepen zijn, zo moeten de godzalige ouders niet twijfelen aan de verkiezing en zaligheid hunner kinderen, welke God in hun kindsheid uit het leven wegneemt. Gen. 17 : 7; Hand. 2 : 39; I Cor. 7 : 14."

Twee dingen, zo zegt de schrijver dan, worden hier beleden, n.l. dat alle kinderen der gelovigen heilig zijn en dit omdat ze met hun ouders in het genadeverbond begrepen zijn. Dan wijst hij er terloops op, dat dat heilig zijn en verkiezing en zaligheid in dit belijden niet hetzelfde zijn. En het andere is, dat er niet alleen een relatie is tussen de kinderen en de ouders, maar ook tussen die kinderen en God, den God des verbonds en der belofte, den God der verkiezing en der zaligheid. Daarin ligt nu de troost voor ouders, die hun kinderen jong zien sterven.

Begrensde troost? Voor wie, omtrent welke kinderen geldt dat nu? Mogen alleen die ouders zich die troost toeëigenen, die godzalig zijn? Neen, zegt Ds Kremer, want dan zou de grond voor de hoop op de zaligheid der jonggestorvenen in hunne godzaligheid liggen. Die godzaligheid is slechts de weg, waarin de troost van dit geloof genoten wordt. — En dan gaat hij verder:

„Bij wijze van spreken kan het voorrecht der zaligheid evengoed ten deel vallen aan een kind van ouders, die van de verbondsgeheimen Gods geen syllabe verstaan.

Maar de troost ervan is voor de godzaligen. Wanneer zij dicht bij den Heere mogen leven, zullen ze de kracht van Gods toezeggingen ook voor hun vroegstervende kinderen ervaren.

Zo moeten we dit art. lezen."

We vinden het slechts jammer, dat Ds Kremer hier niet meer durft te zeggen, dan dat de zaligheid ook dié kinderen ten deel kan vallen, die jong sterven en wier ouders géén gelovigen zijn. Als het niet zit in de relatie, die er is tussen ouders en kinderen, maar in de relatie, die God, eenzijdig, van Zijn kant en door Zijn hand, legt tussen Zichzelven en een kind, waarom zou men dan niet met evenveel grond mogen aannemen, dat een jong gestorven kind behouden is, als dit kind ongelovige ouders had als wanneer de ouders godzalige mensen waren? Inderdaad de laatsten zullen *de troost* dezer waarheid genieten en de eersten *er van verstoken zijn*, maar ook zij mogen het gelovig aannemen. Gods heilswil valt niet samen met grenzen, die het natuurlijke leven trekt.

Laat ons toezien, dat we den Heilige Israëls niet beperken, die in Christus *de wereld* heeft liefgehad en liefheeft.

De oorlogen op Lilliput. De Lilliputters bewonen twee dicht bij elkaar gelegen eilandjes. Deze beide eilanden zijn vaak met elkander in oorlog, zo las ik onlangs. De oorlogen zijn bloedig en wreed, en om wat oorzaak wordt het zwaard getrokken? Een verschil inzake de vraag, hoe men een ei behoort te eten, geeft tot deze bloedige botsingen aanleidingen. De dik-einders zijn van mening, dat de enig juiste wijze om een ei te verorberen is, dat men begint aan het dikke einde, maar de spits-einders verdedigden met niet minder gloed van overtuiging, dat dit het spitse eind is. Zo vaak nu in de verwoestende krijgstochten, die in de loop der eeuwen gevoerd werden, de dik-einders de overwinning behaald hadden, luidde de eerste bepaling van de vredesvoorwaarden, dat de spits-einders beloven moesten voortaan hun ei te zullen eten, beginnende aan het dikke einde. Zagen de onderworpen spits-einders kans om het juk der dik-einders af te werpen, dan vierden ze hun herwonnen vrijheid met het onmiddellijk herstel van de oude en glorieuse gewoonte hun ei te eten, beginnende aan het spitse einde. — Daar ik niemand te na wil komen, laat ik de toepassing van dit stukje geschiedenis aan de lezers over. L.

Pastorale Mijmeringen

Clementie, lezer. Vergeving! Ik ben op de kermis geweest. Wel is waar is dat alweer jaren geleden, maar het feit heeft al die tijd m'n arme hart gedrukt. Plof! de steen is er nu afgewenteld en ik kan weer verruimd ademhalen! Ziezo, even ademscheppen en tevreden zijn over mezelf. Of is dat ook al verkeerd?

Veel heb ik er trouwens niet gezien. Niet alleen dat de duivel aan 't appèl ontbrak, die volgens vele oudeten destijds compleet met horens en bokkepoten placht te verschijnen op de plaatsen van vermaak, maar ook de meeste kramen waren nog gesloten. 't Zal waarschijnlijk nog te vroeg geweest zijn voor het ijdel vermaak. 'k Herinner me tenminste nog flauwtjes, dat ik door een geopende cafédeur de zetels der rechtvaardigen dwaas zag tronen op het zware biljart.

Toch was niet alle kermisactiviteit uit de verganke lijke tentenstad verdwenen. Misschien dat juist daardoor het weinige te meer boeide.

Op een verhoging stond een man, een hoofd groter dan ik, en ongeveer net zo mager. In z'n hand hield hij drie stevige ijzeren hoepels, die echter een zo kleine diameter hadden, dat ze mijns inziens goed voor hoedenmaat hadden kunnen dienen. Het bleek echter, dat hij zich door al die nauwe hoepels meende te moeten heenwringen, eerst door één, dan door twee tegelijk en tenslotte door alle drie, zodat hij op een gegeven ogenblik er uitzag als het met banden beklede Michelinmannetje. Na veel gezwoeg en gekronkel is het hem gelukt om zich weer van alle hoepels te bevrijden. Het zweet stond hem op 't voorhoofd.

Bij die gelegenheid kreeg ik een heel nieuwe kijk op 's mensen streven en doen. Tot dusver had ik gemeend, dat zij, die zich in duizend bochten konden wringen, het makkelijkst door het leven kwamen. Waar andere mensen hoofdschuddend stonden te kijken voor onoverwinlijke obstacels op de weg tot hun doel, daar zagen zij, naar ik dacht, nog wel kans om spelenderwijs heer van de situatie te worden. Geen gaatje zo klein of zij zagen er nog wel doorkomen in. Dat waren de lieden, die het wispelturig succes altijd weer tot een toegeeflijk lachje konden verleiden, al had het zich eerst nog zo afwijzend betoond. — Nu ging ik het echter anders inzien. Ik begreep, dat het een moeilijk leven was om je in duizend kronkelingen te buigen, al gaf je daartoe dat, wat je een respectabele houding geeft, namelijk je ruggegraat, prijs.

Toch kom je zulke lieden nog al eens tegen. Je hoeft er waarlijk niet voor naar de kermis te gaan. Op 's levens schouwtoneel tref je ze bij bosjes aan. Gewoonlijk worden ze voor diplomatiek aangezien. Geduldig als een kat wachten ze hun kans af. Onvatbaar als een aal weten ze de kleinste gelegenheid te benutten, om het even of hun weg door de koningspoort of door een riool gaat, kiezen ze die van de minste weerstand. Zo hebben zij vaak hun doel al bereikt, als een ander nog moet starten. Geen wonder, dat zij vaak bewondering oogsten.

Ik acht me niet verplicht, aan de bewondering van al die aalmensen mee te doen.

Allereerst omdat onze „diplomaten" blijkbaar uitgaan van de gedachte, dat ieder medemens een vijand is, die hen, waar hij maar kans ziet, dwarsboomt in het bereiken van het gewenste doel. In kort geding kan dat als een belediging beoordeeld worden. De gevolgen van deze onvriendelijke beschouwing zijn ook in hoge mate onverkwikkelijk. Daar zij geen vertrouwen hebben in een loyale bewuste medewerking van een ander, trachten ze zich te verzekeren van de onwillekeurige medewerking, zoals de parasiet dit doet. De genoegens van deze gladde lui zijn dan ook van een parasieten-kwaliteit: het is slechts de vreugde van het leedvermaak. Trouwens door heel hun gedrag geldt het kenmerk „onoprechtheid". Alles aan hen is surrogaat. Hun behoedzaamheid lijkt wel op eerbied en ontzag, maar 't berust alleen op de wens, geen slapende honden wakker te maken. Ze bewegen zich gemakkelijk onder de mensen, zonder zich nochtans op hun gemak te voelen en hun vriendelijkheid ziet scheel van de bij-oogmerken. Wel kan men hun niets feitelijks ten laste leggen, maar men kan zich even bezwaarlijk onttrekken aan het vermoeden, dat wezen en openbaring elkaar niet dekken.

Voor de gemeenschap doet dat soort diplomaten niets. Daar de enige taak, die zij zich stellen, bestaat uit het zoeken van hun eigen weg, zonder met de aanwezigen en het aanwezige in botsing te komen, schuifelen en glijden ze voorzichtig langs alle figuren. Niets wordt door hen rechtgezet, al staat het nog zo krom. Nooit klinkt vermaning of toejuiching van hun lippen. Voor hun part kan alles blijven, zoals het is. Kortom, de samenleving wordt van deze correcte, vriendelijke lieden niet wijzer of rijker. Voor de omgeving hebben ze geen waarde.

Zomin ik hen bewonder, kan ik hen benijden. Immers: wat bereiken zij? Weinig anders dan goedkope successen. In de regel kan men waarschijnlijk zeggen, dat het kronkel-ambacht van den „diplomaat" hem weinig resultaat oplevert. Bedenk eens hoeveel zweet — angstzweet — het kost, vóór hij aan zijn doel komt. Daar hij iedereen wantrouwt, is hij elk ogenblik beducht voor de ramp, dat zijn camouflage methoden onvolkomen zullen blijken. In de practijk lijkt hij op dien spitsboef, die rillend van opwinding en angst een politie-agent de zakken rolt. Als de kerel maar niks merkt .... Ha, ha, ha, hij heeft z'n slag geslagen! En stom van verwondering ziet hij naar zijn buit .... Een paar handboeien!

Na het bovenstaande moet toch gewaarschuwd worden voor de neiging, om alles over één kam te scheren. Niet alle vriendelijke mensen mogen van onoprechtheid verdacht worden. Wanneer we imitatie, namaak, tegenkomen, dan kunnen we ervan opaan, dat het oorspronkelijke waardevol is. Alleen het beslist goede is het imiteren waard. Daarom niet met alle diplomaten naar de asbak! Laten we het eens duidelijk zeggen, dat zonder de saambindende gave der diplomaten er geen samenleving mogelijk is.

We kennen allemaal wel mensen, die van zichzelf zeggen een rond karakter te hebben, zodat ze altijd vierkant voor de waarheid in de bres springen. Ze schijnen zich geroepen te voelen om altijd te ontmaskeren, wat naar hun gevoelen onwaar, onoprecht is, en dat is practisch alles, wat anderen spreken en doen. Wee de gemeenschap en de gemeente, waar zulke brutale eerlijkheids-maniakken, zulke onbesuisde apostelen der waarheid hun invloed kunnen doen gelden! Het verkeerde ontmaskeren? Praat me er niet van: ze zetten alleen maar iedereen in z'n hemd! Vindt u dat fatsoenlijk? Ik niet! „Dominee, ik zeg altijd ongezouten de waarheid!" Inderdaad, zouteloos is het gerecht wel, dat u opdient. Maar waarheid? U bedoelt, wat u voor waarheid houdt! Maar dat is niet altijd hetzelfde. In

naam van eerlijkheid en waarheid hebben heel wat beeldenstormen gewoed. Menige gemeente heeft ernstig schade opgeloopen in het verleden door de moker- en houweelslagen van amateur-kerkvaders, die haar van elke smet en rimpel wilden zuiveren.

Breken we nu een lans voor het alles blauw-blauw te laten? Geen kwestie van. Alleen zou ik willen voorkomen, dat men in de samenleving met een meterlatje gewapend werkelijk bouwend en reinigend meent te kunnen arbeiden! Zo eenvoudig staat de zaak toch niet. Elk lid in de gemeenschap heeft zijn eigenaardigheden, deugden en zwakheden, die alleen het samenleven en samenwerken stroef kunnen doen verlopen. Toen ik nog horlogemaker was, kreeg ik eens een gecompliceerd uurwerk onderhanden, dat geen stap wilde lopen. Gedemonteerd bleek het hoegenaamd geen fouten te hebben. 't Was alleen door een ondernemende liefhebberij-reparateur verkeerd in elkaar gezet. Niets anders was nodig, dan alles weer op zijn eigen plaats te zetten.

Ongeveer zo is de arbeid van den diplomaat. Vol vertrouwen zoekt hij het goede. Waar tevoren misverstand alle deugden onwerkzaam maakte, brengt hij al die deugden met elkaar in het juiste verband. Zij grijpen weer in elkaar als de fijne raderen van het uurwerk: zij *be*grijpen elkaar; en in vrede en eendracht wordt de taak in de gemeenschap volbracht. En als er dan werkelijk iets verkeerd is?.... Dan nog verlaat het vertrouwen hem niet! Hij heeft een liefdevol geloof in den medemens. Met stille beweging, met vaardige hand, maar vooral met innig gebed tot den Schepper van den mens, *die een fout in zich heeft, werkt hij met liefde aan zijn herstel.*

Diplomaat, je wordt wel erg verguisd door z.g. eerlijke mensen. Je wordt vaak verkeerd begrepen door de oppervlakkigen. Maar ga door met uw vriendelijk werk om alom het goede te ontdekken in uw medemensen. Ga door *met het goede van allen tot een vreedzame* macht te mobiliseren. Iemand heeft eens gezegd: „Zalig de vredestichters!"

BRANDT.

Aan onze Unie-gemeenten

Nu a.s. Maandag 16 September mijn nieuwe functie van predikant in bijzondere dienst van de Unie zal beginnen, gevoel ik mij gedrongen om enige woorden tot u te richten. Zoals u reeds allen bekend is, is mij de behartiging van de arbeid van het Unie-bureau opgedragen; voorlopig betreft dit alleen het secretariaat en de administratie der Unie en de administratie van „DE CHRISTEN".

Gaarne wil ik namelijk mijn grote dank uitspreken enerzijds voor het vertrouwen, dat de Unie-commissie door deze benoeming in mij stelt en anderzijds voor het hartelijk welkom, dat de voorzitter, Ds. K. Reiling, namens de Unie-commissie en namens u allen mij reeds heeft toegeroepen in een vorig nummer van ons blad. Zoals het mij steeds een voorrecht en een vreugde is geweest de plaatselijke gemeente te dienen — eerst 9½ jaar te Nieuwe-Pekela en daarna 3½ jaar te Haarlem — geloof ik ook stellig, dat het mij een ware levensvreugde zal zijn aan de Unie van gemeenten dienstbaar te zijn. Mijn hart roept mij tot het werk des Heeren en mijn aanleg neigt zich naar deze dienst! Ik kan het u niet verhelen, dat ik eigenlijk in het samenvallen van de omstandigheden in mijn persoonlijk leven en van die in het Unie-leven betreffende de administratieve centralisatie van de takken van arbeid een vriendelijke leiding des Heeren zie! Nu in Zijn wijngaard aldus bezig te mogen en te kunnen zijn, is een genadige gunst! In-

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.
XXVII.

Hoofdst. 15 : 1—21.

Ter Oriëntering. Op de wijze, waarop het Evangelie door Paulus en Barnabas onder de heidenen werd uitgedragen en die overal tot uitdrijving der gemeente uit de Synagoge leidde, bleef de reactie niet uit. Joodse gelovigen die in de schaduw van tempel en altaar leefden, sloegen deze gang van zaken met de grootste bezorgdheid gade en probeerden hem te stuiten. Daaruit volgde een conflict binnen de grenzen der jonge Christenheid, dat aan de Raad der Oudsten te Jeruzalem werd voorgelegd.

TOELICHTING.

I. Het conflict in de gemeente te Antiochië. Vers 1 en 2.

Van Antiochië had de bewuste zendingsarbeid een aanvang genomen. Daar waren de boden teruggekeerd om verslag te doen van hun bevindingen. Naar dit centrum van zendingsactie kwamen gelovigen van de gemeente te Jeruzalem. Ze kwamen op eigen gezag. Hun leer was, dat de besnijdenis noodzakelijk was tot zaligheid. Ze wilden het Oude Verbond handhaven als ware dat eenzelvig met het Genadeverbond. Vers 2: tegen deze verbondsbeschouwing, die niet wist te onderscheiden tussen de volks-vorm, een natuurlijke schaal, waarin de belofte des heils eens gehuld was geweest en heil zélf, zoals het nu in Christus te voorschijn gekomen en verwerkelijkt was, verzetten zich Paulus en Barnabas krachtig. Deze onenigheid sloeg de arbeid der zendingsgemeente met onvruchtbaarheid, daarom vers 2 b.

II. Het rapport in de vergadering te Jeruzalem. Vers 3, 4 en 5.

„Door de gemeente uitgeleide gedaan", ten teken daarvan, dat ze met instemming der gemeente deze reis ondernamen. Vers 3 b: zo was de stemming in de wereld buiten Palestina. — In Jeruzalem hetzelfde verhaal, maar daar niet louter vreugde. Hier had alles een andere achtergrond, een andere klankbodem. Het werd anders opgevangen. Men zag consekwenties, die men buiten Palestina, d.w.z. buiten de synagogen, niet zo zag. — Het verzet komt van de zijde van bekeerde farizeën. Ze zijn gematigder dan de onrustverwekkers in Antiochië. Ze noemen het onderhouden van de besnijdenis niet rechtstreeks een voorwaarde tot zaligheid, maar achten de besnijdenis nog wel van kracht te zijn, plus de wet van Mozes.

III. Het geschil in het oordeel der Apostelen en Oudsten. Vers 6—21.

Een tweede vergadering wordt belegd. Merk wel dat hier wel een Petrus is, maar geen paus, die in geloofszaken met autoriteit alleen beslist. Petrus stelt het ge-

derdaad kan ik u verzekeren, dat ik niets anders begeer te zijn dan een toegewijd vrijgestelde en een vaardig dienaar der Unie. In het weten „dat wij niets zijn, tenzij God ons iets *doet* zijn" houd ik mij ook verzekerd van een prettige en gezegende samenwerking met de Uniecommissie. Dat de voorzitter een hulpvaardige en vaderlijke raadsman is, is mij in dit verantwoordelijke werk tot een bemoediging. Des Heeren zegen ruste op ons allen en onze gezamenlijke arbeid. Tot prijs Zijns Naams!

We begrijpen allen wel, dat het Unie-bureau niet door één man kan opgebouwd en uitgebouwd worden. Daartoe is *aller* medewerking en samenwerking nodig! Doch dan kan er ook iets goeds en iets groots uitgroeien ten gunste van ons werk in ons vaderland. Daarom roep ik de welwillende hulp en de daadwerkelijke coöperatie in van alle gemeenten, secretarissen, penningmeesters, abonné's enz. Laat ons het Unie-bureau zien als ons *aller werk en ons aller belang! Ik reken in dezen dus op u allen en u kunt op mij rekenen.*

Reeds zijn we bezig met het verkrijgen van een eigen gironummer voor ons Unie-bureau. Dit is voor de *administratieve centralisatie en* voor de controle van groot gewicht en een reuzen gemak voor de penningmeesters en abonné's. We hopen, dat we dit nummer spoedig kunnen melden. Tot zolang kunt u wel het voor Uniedoeleinden bestemde geld op mijn persoonlijk gironummer 386228 storten.

De hartelijke groeten van de uwe in 's Heeren dienst,
Haarlem, Tetterodestr. 47. T. JANSMA.
Giro 386228. Tel. 18032.

ONS SEMINARIE

Maandagmiddag 2 Sept. waren de voorzitter, secretaris en administrateur van het Curatorium in Groningen bijeen om de belangen van ons Seminarie te bespreken. De tijd snelt voort en het zal niet lang meer duren dat de colleges aan de Universiteit een aanvang nemen. Dan zullen onze studenten klaar moeten staan om zich aan de studie te wijden en zich voor het eerst of bij voortzetting te bekwamen voor het heerlijk maar toch ook vaak zo moeilijk werk van voorgangers. Wij wensen hun daartoe Gods onmisbare zegen, opdat zij met lust en ijver zich die kennis en wijsheid mogen eigen maken, die hen in staat zal stellen om, gedreven door de liefde van Christus, straks vele jaren onze gemeenten in het bijzonder en Gods Koninkrijk in het algemeen, te mogen dienen in blijdschap. De velden zijn wit om te oogsten in deze door de wetenschap zo verlichte, doch door de zonde zo verduisterde wereld — maar de arbeiders zijn weinige. Bidt dan den Heere dat Hij steeds meer arbeiders uitstote in Zijn wijngaard.

De deuren van ons internaat zullen zich Maandag 23 Sept. a.s. ontsluiten om zes van onze acht studenten te ontvangen, n.l. de brs. N. van Beek, R. Reiling, Ph. Lindeman, J. van Dam, G. Molenaar en H. P. de Boer. — De twee oudste studenten br. H. van der Werf en J. Bosma is toegestaan hun laatste studiejaar aan de Universiteit te Groningen te voltooien. — De officiële opening zal echter plaats vinden op Woensdag 25 Sept. Deze dag mag natuurlijk niet zonder meer aan ons voorbijgaan, doch moet geboekstaafd blijven in de geschiedenis der Baptisten in Nederland als een dag van groot belang voor ons geheel Uniewerk. Wie toch van ons kan zeggen waartoe ons Seminarie eens zal uit-

---

schil in het licht van Gods daden. God schakelde de besnijdenis kennelijk uit, heidenen zowel als Joden op één en dezelfde voorwaarde den Heiligen Geest gevende. Als God Zijn eigen inzettingen, die voor Israël golden, blijkbaar niet laat gelden voor de opneming in Zijn gemeente, mogen wij ze dan deze uitgebreide betekenis geven? „Juk" vers 10 is symbool van heerschappij. Onder de heerschappij der wet zijn wij geen van allen zalig geworden, zegt Petrus. Vers 11.

Vers 12. Merk wel: Barnabas voorop. Merk ook op: dat nadruk leggen tegenover deze J o d e n op de tekenen en wonderen, die God gedaan had onder de heidenen: voor Joods besef een teken van Gods goedkeuring.

Vers 13: deze Jacobus is de broeder des Heeren en de eerste Ouderling van de gemeente van Jeruzalem. De Apostelen hadden geen „eigen" gemeente; dat ware in strijd geweest met hun Apostelschap. Deze Jacobus stond bekend om zijn trouw aan Israël en zijn vroomheid. „Simeon" 't gaat tegen Joden, daarom niet „Petrus". Hij plaatst de gebeurtenissen uit de laatste tijd in het licht van het profetische woord. M. a. w.: we gaan in de goede richting. Ze moesten zich, naar het oordeel van Jacobus onthouden van alles, wat hen in contact deed blijven met de afgodische wereld.

Over de inhoud van de verboden volgende maal.

De bedoeling was daardoor verbonden te blijven met het Jodendom en zodoende bij de Romeinse overheid de bescherming te blijven genieten, die de Joodse godsdienst, als geoorloofde godsdienst, genoot, en ten tweede, om het toetreden van Joden tot de gemeente niet onnodig moeilijk te maken, daar Joden niet mochten verkeren, met iemand, die zich door een der verboden dingen verontreinigd had.

Vragen :

1. Waarin school ook voor Joods besef de overdrijving van de broeders, die te Antiochië kwamen?
2. Hoe weet ge dat Paulus soms geen bezwaar had tegen bediening der besnijdenis als zodanig?
3. Waarom wenste men te Antiochië een einde aan dit geschil?
4. Waar en waarom ontstaat er blijdschap over de bekering van zondaars?
5. Wat leert ons de daad van de gemeente te Antiochië aangaande ons Unie-leven?
6. Hoe konden mannen zich bekeerd hebben en toch farizeërs blijven?
7. Wat was het verschil tussen deze mannen en degenen, die de gemeente te Antiochië verontrustten?
8. In hoeverre leren we Gods wil ook kennen uit hetgeen geschied is?
9. Is aan het beeld van een „juk" noodzakelijk de voorstelling van „last" verbonden?
10. Waarom getuigt het voorstel van Jacobus van kloek overleg?
11. Hoever mag onze inschikkelijkheid en aanpassing gaan?

L.

groeien, welke bekwame en invloedrijke mannen hier in de toekomst hun opleiding zullen ontvangen, welk een centrum van godsvrucht deze Alma Mater zal worden? De couranten gaan waarschijnlijk zwijgend aan ons internaat voorbij. Een eenvoudig herenhuis aan de Maliebaan te Utrecht, slechts zes studenten in de theologie herbergend — dat alles behorende aan die kleine groep van enkele duizenden Baptisten, die nauwelijks gekend worden en vaak nog geduwd in de hoek der secten. Welke verslaggever zou zich verwaardigen aanwezig te zijn en enkele kolommen te schrijven voor een groot dagblad van dit voor ons zo heuglijk feit? Zij hebben naar hun inzicht waarlijk wel ander en belangrijker werk te doen! Een enkele eikel toch in de grote tuin wordt niet opgemerkt, maar als het na jaren groei tot een grote boom is ontwikkeld, zoekt het gehele gezin zijn schaduw op in de hete zomer en prijst zijn schoonheid en heerlijkheid. Het kleine wordt groot onder Gods zegen. Zo zal ook eens ons Seminarie gedijen tot iets groots, waardig om bij de viering van een jubileum kolommen te vullen in alle dagbladen van Nederland — en misschien wel buiten hare grenzen. Mits: God Zijn zegen schenkt! En daar willen wij om bidden en Hem vragen ons getrouw te doen zijn in de arbeid van Zijn Koninkrijk, ons te steunen opdat de geest van Christus onder ons wone en blijve, ons geloof te vermeerderen zodat wij vergezichten mogen zien en visioenen mogen ontvangen van wat Hij door ons nog eens vermag te doen tot zegen van ons volk. Wij versagen niet al zijn wij klein in getal en zwak van krachten. Ons vertrouwen is op den Heere Heere, die datzelfde kleine getal kan doen aanzwellen tot honderdduizenden en diezelfde zwakke krachten kan vermenigvuldigen, zodat wij èn ons nageslacht ons zullen verwonderen en verblijden.

Voor de officiële opening zullen verscheidene personen en vertegenwoordigers van de verschillende takken van arbeid in onze Unie worden uitgenodigd. Des middags om 2 uur zal Ds. K. Reiling als voorzitter van de U.C. de openingsrede uitspreken en tevens het nieuw benoemd Curatorium installeren. Vervolgens zal de voorzitter van het Curatorium, Ds. J. Louw, het woord voeren en in 't bijzonder de docenten en studenten toespreken. Verdere toespraken zullen volgen door Ds. J. W. Weenink, door een der studenten en enkele andere der aanwezigen. Hierna kan dan de bezichtiging plaats vinden van het internaat, terwijl om 5 uur een gemeenschappelijke maaltijd zal worden gehouden, dat tevens het besluit zal vormen van deze plechtige en blijde middag. —

Geve God ons een goed begin en blijve Hij ons Seminarie zegenen. Dat is ons aller wens en bede.

A. A. HARDENBERG.

Wat te doen met onze **vijanden ?**

Deze vraag kan dringend worden, en dan roepen om een antwoord.

De Bijbel, dat boek voor het leven, spreekt over vriendschap en vrienden, maar heeft ons ook heel wat te zeggen over vijandschap en vijanden. En, als mijn gevoel mij niet bedriegt, spreekt het vaker over de vijanden dan over de vrienden.

Het is dus een oud en algemeen menselijk probleem, dat we aanraken met de vraag, die boven dit artikel staat.

Ze kan daarom ook heel goed in De Christen worden behandeld. De lezer en lezeres heeft reeds vijanden of zal ze leren kennen, en moet dus of nú reeds of voor stráks weten, welke de houding moet zijn, die wij van Christus' wege tegenover den vijand hebben aan te nemen.

Wie is mijn vijand?

Een vijand van mij is hij, die mij haat, die beoogt, mij kwaad te doen of mij kwaad gedaan heeft. Natuurlijk kunnen we ons vergissen in de vraag, wié ons kwaad wil doen en dus ten opzichte van zo iemand ten onrechte een afwerende of zelfs bestrijdende houding aannemen.

De Schrift zegt ergens van God, dat Hij op zeker ogenblik Zijn volk „tot een vijand" werd. Natuurlijk begon God Israël niet te haten. Hij kreeg geen lust om het kwaad aan te doen en zijn ondergang te bewerken. Dat kan niet. Er is bij God geen verandering of schaduw van omkeer. Zoiets ware in strijd met Zijn bondstrouw. Dat God ons in een Verbond met Zichzelven heeft opgenomen, zegt juist dat wij er zeker van kunnen zijn dat Hij in Zijn houding en oogmerk jegens ons nooit zal veranderen. Maar het kwam Israël ernaar voor. God werd — gelijk een der profeten het uitdrukt — „vreemd in Zijn doen". Hij scheen van de regel af te wijken, doch inderdaad veranderde Hij slechts van methode van wijze van werken.

Zo kunnen we ons ook in de mensen vergissen en iemand voor een vijand aanzien, die toch inderdaad onze vriend is. Later gaan ons de ogen daarvoor dan wel open. — Misverstand in dit opzicht is erg tragisch maar behoort tot de pijn, die in deze gebroken wereld gedragen moet worden.

Maar dat verandert niet het minste aan het feit, dat we vijanden hebben. We kunnen persoonlijke vijanden hebben — we kunnen vijanden hebben van het kleine of grotere levensverband waarin we leven. Vijanden van ons gezin; vijanden van ons volk.

In overdrachtelijke zin spreekt men ook wel van vijanden, wanneer men gewoonten of dingen bedoelt, die voor het persoonlijk welzijn of het volksheil schadelijk zijn. Zo noemt men heel vaak (en zéér terecht!) de sterke drank of het alcoholisme een vijand van ons volk. Hetzelfde geldt van bepaalde ziekten, die meer dan anderen ons volk teisteren. Geestelijke stromingen, politieke bewegingen worden ook wel als zodanig gebrandmerkt. Natuurlijk moeten we zodra zulke „vijanden" (we zetten ze maar even voorzichtigheidshalve tussen aanhalingstekens) gesignaleerd worden, voorzichtig zijn. Men wil ons wel eens als vijanden suggereren, die het heus niet zo kwaad met ons voor hebben.

Daarmede is echter het bestaan van vijanden niet problematisch geworden! We behoeven nu heus niet te vragen: zouden er wel vijanden zijn, of is dat maar een uiting van subjectief aanvoelen der werkelijkheid?

Wat ik nu wens te doen, is niet die verschillende vijanden eens bekijken en ze op de aard en graad van hunne gevaarlijkheid onderzoeken. Ons staat iets anders voor de aandacht: we willen nagaan hoedanig onze houding tegenover hen moet zijn. En dan gedacht aan vijanden van vlees en bloed; vijanden onder de mensen. Dat zijn die vijanden, die de Heere Jezus en Zijn Apostelen ook op het oog hadden, als ze onderricht gaven a.g. ons gedrag ten opzichte van deze mensen.

Ik word nu zeer concreet.

Ik ga nu spreken over onze houding tegenover hen, die (ook officieël) worden aangeduid als „landverraders en vijanden". In de officiële term is de volgorde eigenlijk een andere: „Instituut voor het beheer van het vermogen van vijanden en landverraders". Voor enkele dagen kwam ik die titel weer eens tegen en ze bleef

mijn aandacht bezig houden. Ik moest de e.v. Zondag, naar de drang van mijn hart, bidden voor deze, met die betiteling aangeduide mensen: vijanden en landverraders. Uit de volgorde af te leiden, gelden bij de hoge Regering de vijanden voor slechtere mensen, dan de landverraders wat wel wat vreemd aandoet. Maar wij zullen ze gemakshalve (wij zijn toch geen tribunalen of leden van Bizondere Gerechtshoven) nu maar over een kam scheren.

Hoe moet nu onze houding zijn ten opzichte van deze mensen, waarvan er altijd officieel nog zo 'n goede zeventigduizend geteld worden en te tellen zijn, want ze zijn geconcentreerd in kampen. Vermoedelijk zijn de achter prikkeldraad saâmgebrachten, de „landverraders". (Niemand ergere zich nu a. u. b. direct aan die aanhalingstekens. Het wil maar zeggen dat de schrijver niet precies weet, of de Regering het zo bedoelt).

Hoe onze houding en gedrag moet zijn tegenover onze vrienden weten we in den regel al gauw. Ook in dit sprekende geval, waarin we tegenover de achter prikkeldraad geplaatsten de illegalen zetten.

We hebben het op de bevrijdingsfeesten daarmede niet moeilijk gehad. We hebben hen geëerd in degenen, die hun leven in het illegale verzet verloren hebben. Voor hen hebben we de vlaggen halfstok gehesen, een of twee minuten stilte in acht genomen en onze geldelijke bijdrage gebracht ter ondersteuning van de nagelaten betrekkingen. We menen, dat onze Regering besloten heeft voor die betrekkingen een fonds te stichten en ze een soort lijfrente of pensioen uit te keren.

Maar ondertussen zaten duizenden mannen en vrouwen achter prikkeldraad; gescheiden van hun kinderen veelal. Menigmaal ook als mannen of vrouwen gescheiden van hun echtgenoten.

Ze zaten haast allemaal daar ruim een jaar met een onzeker vooruitzicht, want hun berechting begon eerst laat en gaat met lome schreden.

Iemand, bekledende een maatschappelijke positie, bij welke men zulk een uitval niet zou verwachten, zeide over de telefoon maar even: „Ze moesten al die N.S.B.-ers ophangen". „Korte metten maken" noemde men dat vroeger. „Schnell Recht", plachten de Duitsers zo iets te noemen. De advocaat, die zeide, „dat hij (doelende op de geïnterneerden) geen lichte gevallen van landverraad kende", heeft voor dit oordeel allicht de weg geëffend.

Nu is dit inderdaad een methode om van je vijanden af te komen: je maakt ze dood. Om zeker te zijn, dat je later ook geen last krijgt met de nabestaanden, die de doden wel eens zouden willen gaan wreken, ruim je die meteen uit de weg. Deze methode is oud. We vinden van haar zo hier en daar in de Bijbel melding gemaakt, doch juist niet goedgekeurd. Het is een bepaald armelijke manier van doen. Ze „beveiligt" de Staat of de Kroon misschien wel, maar lijkt niet goed met het recht in overeenstemming te brengen. We schrijven „beveiligt" want we geloven het juist niet. Want deze manier om met je vijanden klaar te komen heeft de goedkeuring Gods niet. Daarom die „ ".

Welke is nu manier van Christus?

Paulus heeft ergens over een handelwijze de staf gebroken met de woorden „niet naar Christus". Wat niet naar Christus is, is voor ons veroordeeld.

Soms heb ik de indruk, de gevoelens van sommigen mijner landgenoten ten opzichte van de N.S.B.-ers uit hun woorden afleidende, dat onder ons Christus door Mozes wordt overschaduwd. — Verwonderen kan dat eigenlijk niet. „Oog om oog en tand om tand" — zie dat is klare, duidelijke taal. Daar weet nu iedereen wat mee te beginnen. Zeg het den eersten den besten buurman maar en hij knikt direct van ja. Maar spreekt men nu van het toekeren van de rechterwang aan hem, die ons op de linker- slaat; van zegenen die u vervloekt (vervloekt alsjeblieft!) weldoen, die u geweld aandoet, dan kijken we wat onwennig, en weten niet wat nu te beginnen.

We moeten van onze vijanden af — ongetwijfeld!

We moeten ze opruimen, want ze maken het leven onrustig en gevaarlijk.

Daarover hebben we dus met — zou ik haast zeggen —: niemand verschil van mening.

Maar hoe?

Daar zit nu juist de knoop.

We zullen dit van God, den Heer van ons leven, moeten leren. Toen de mensheid door de invloed van Gods aartsvijand, Gode vijandig geworden was in de gezindheid en de boze werken — dus *in gedachten en* daden, kon deze aartsvijand wel eens gehoopt hebben, dat God alle mensen tesamen — nu Zijn vijanden — weggevaagd zou hebben.

Maar dat is niet geschied.

God deed iets heel anders — tot verbazing en beschaming van den Satan: God heeft in Christus' lichaam de vijandschap aan het Kruis genageld en gedood.

De vijandschap g e d o o d en daarmede de vijanden gespaard! Hij heeft iets gedaan, waardoor de vijanden ophielden vijanden te zijn! Meer nog dan dat: waardoor de vijanden vrienden werden!!

Dat is nu de ons voorgeschreven methode van handelen ten opzichte van onze vijanden, dus ook van de N.S.B.-ers

Het is een gewaagde methode! roept men uit.

Inderdaad!

Wie haar volgt bestaat het waagstuk van Golgotha. Maar wie de kracht en doeltreffendheid van deze methode heeft leren kennen aan eigen hart, gelooft in haar!

We moeten het er op toeleggen, allen, die onze vijanden zijn, tot onze vrienden te maken. We moeten hun vijandschap doden en ik geloof niet, dat dat mogelijk is, anders dan door hen — *juist hen* — op een duidelijke en zeer overtuigende wijze onze liefde te tonen.

Geen kwaad woord meer over deze mensen!

Geen achterom zien, maar hun de arm over de schouder leggen, doen omkeren, vooruit wijzen en zeggen: laat ons samen die toekomst ingaan.

Voor ditmaal: genoeg. L.

GEMEENTE-BERICHTEN

'S-GRAVENHAGE—OOST.

Zondag 4 Aug. nam Ds. Doornkamp in de middagdienst, zonder nadere bekendmaking, afscheid van de gemeente. Spreker had tot tekst gekozen Prediker 7 vers 8, „Het einde van een ding is beter dan zijn begin". De hoofdgedachte was wel, dat God in ons leven altijd het laatste woord moet hebben. We moeten ons onvoorwaardelijk aan Hem toevertrouwen. Zo wilde spreker ook zijn leven zien. En hij spoorde de gemeente aan, voort te arbeiden in 's Heeren kracht.

Daarna schaarden wij ons om de dis des Nieuwen Verbonds, waar wij verkwikt en versterkt werden in ons geloof. Verschillende broeders spraken nog waarderende woorden van afscheid, daarbij de dank uitsprekende voor de zegeningen die wij mochten ontvangen

gedurende de tijd dat Ds. Doornkamp de gemeente diende. Nadat wij Ds. Doornkamp en zijn gezin nog staande hadden toegezongen de bede uit Psalm 134 vers 3, werd deze dienst besloten met het uitspreken van de zegenbede.

Voorts delen wij de gemeenten nog mede, dat Ds. de Neef, die het beroep naar de gemeente had aangenomen, daarop is teruggekomen, door dat eerst gegeven woord weer terug te vragen. De gemeente gaf op zijn verzoek het gegeven woord aan Ds. de Neef terug.

Wij vertrouwen ons aan den Heer toe, die het gezegd heeft: „Ik zal u niet begeven noch verlaten".

Broeders en zusters, gedenkt de gemeente 's-Gravenhage—Oost in uwe gebeden. De secretaris.

P.S. Door misverstand en schuld onzerzijds wordt dit bericht eerst heden geplaatst. E.-R.

De nieuwe Tabitha-kalender

Vroeger dan verleden jaar is de nieuwe Tabithakalender voor het jaar 1947 verschenen. In tegenstelling met de vorige is het nu een dagkalender. Het schild van deze kalender is ook geheel anders dan verleden jaar en zal door ieder met waardering beoordeeld worden. Het stelt voor een visioen van Johannes op Patmos: „En ik zag een nieuwe stad Jeruzalem, nederdalende van God uit den hemel".

Het geheel is uitgevoerd in een stemmige tint met aan beide zijden naast het blok de betreffende tekst.

Het blok van de kalender bevat voor elke dag een blad. Hiervan draagt de voorzijde de dagtekst met een korte verhandeling. Tevens datum, opgaven van Zon- en Maantijden, de Christelijke feestdagen, de koninklijke verjaardagen enz. Terwijl de achterzijde der blaadjes is gevuld met korte verhalen, gedichten en dergelijken.

Aan de uitvoering van deze dagkalender hebben 14 van onze eigen voorgangers hun medewerking verleend.

In ieder opzicht kan deze kalender wedijveren met elke andere uitgave op dit gebied.

Broeders voorgangers der gemeenten verzoeken wij voor deze kalenderactie hun medewerking te verlenen. Eventueel wijzen zij broeders en zusters aan, voor de verspreiding van deze mooie dagkalender.

Wij hopen en verwachten van de broeders en zusters propagandisten, dat zij weder hun beste beentje zullen voorzetten. Ook nu weer, kunt ge een belangrijk evangeliewerk verrichten. Geheel Uw omgeving staat ter uwer beschikking om te bewerken. „In elk gezin in de plaats waar U woont, komt minstens één Tabithakalender". Dit stelt U zich tot taak!

Ook de dames van het bestuur en de leden van de afdelingen Zusterhulp komen in actie voor dit werk. Zij zeker zullen niet achter willen blijven. *„Tabitha"* immers ligt *„Zusterhulp"* na aan het hart! Uit haar midden toch is de Baptisten Diaconessen arbeid voortgesproten!

De besturen der Zondagsscholen kunnen nu ook profiteren van de toegestane korting, wanneer zij een zeker kwantum van de nieuwe kalender bestellen. Zulk een kalender toch is een kerstgeschenk bij uitnemendheid. En U kunt er van verzekerd zijn, dat zij nu tijdig in bezit zijn. Wij zijn minstens drie maanden vroeger dan verleden jaar.

Reeds is aan vele adressen een proefschild toegezonden, in de hoop dat hiermede al volop gewerkt wordt.

Dit jaar hebben wij een grotere oplaag dan verleden jaar. Wij zijn toen niet teleurgesteld in onze verwachtingen. En ook nu niet zullen wij beschaamd worden. Wij weten immers dat ook de Tabitha-arbeid een stukje werk is op het grote arbeidsveld van onzen Heer en Koning Jezus.

De baten van het werk der Tabitha-propagandacommissie komen ten goede aan het mooie doel, dat zij zich gesteld heeft, namelijk: *De opleiding van jonge zusters tot Diacones-evangeliste.*

Dus helpt allen mede dit te bereiken, opdat er nog meerdere arbeidsters worden uitgestoten in 's Heeren wijngaard. Draagt allen uw steentje bij.

Bestellingen voor de nieuwe kalender worden ingewacht bij den secretaris:

Vaillantlaan 47[3], Den Haag. G. A. BUITENHUIS.

Mededelingen

KINDERUITZENDING DENEMARKEN.

Vermist 1 bruine koffer, met het laatste kindertransport uit Denemarken.

Wie kan inlichtingen verstrekken?

Brieven aan J. A. SCHOLTE, Bapt. Pastorie, Vriescheloo (Gr.).

VERBETERING.

In het art. De bediening van de Doop aan de kinderen der gelovigen" in De Christen van Vrijdag, 6 Sept. j.l. moet op blz. 7, achter het woord: geloof, in de 11e regel, een *punt* staan. Dan wordt vervolgd: Dat ons geloven....enz. Met deze zin begint n.l. de weerlegging van het, in de voorafgaande regels betoogde.

Correspondentie

Br. G. H. de Neef, Mijnsheerenlaan 39a, Rotterdam Z. Uw brief zal ik niet opnemen in De Christen, wel uw adres, opdat ieder, die wil, zich met u in verbinding kan stellen. Br. de Neef adviseert alle Baptisten, daar nu eens hier dan daar in de wereld het congres gehouden wordt, toch het Esperanto te leren. Dat voorkomt het leren van Deens, Duits of Engels. Indien niet het overgrote deel onzer geloofsgenoten engels spraken, zouden we dit voorstel zeker moeten doorgeven, nu zal de grote meerderheid de kleine minderheid wel aanraden, om, als ze toch een taal willen leren, dan maar de engelse te veroveren. Dan kunnen we elkaar ook verstaan en die meergenoemde meerderheid hoeft alvast niets te leren. Br. de Neef, bedankt voor het meeleven en hartelijk gegroet. E.-R.

J. Broertjes,
beroepen Predikant te Sneek
en
Josina G. Gijsbers
hebben de eer U, mede namens wederzijdse ouders, in kennis te stellen van hun voorgenomen huwelijk. De voltrekking daarvan zal plaats hebben te Apeldoorn D.V. op Donderdag 26 September 1946, des voormiddags om 11.30 uur. Huwelijksinzegening om 12.00 uur in de Baptisten Kerk, Hoogakkerlaan 50, door den Weleerwaarden Heer Ds. L. de Haan, Bapt. Predikant aldaar.

Groningen,
Jan Lutmastr. 17a.
Apeldoorn, Schotweg 92.

Gelegenheid tot gelukwensen na afloop van de Kerkdienst.

JAARGANG 63 - Nr. 2811
VRIJDAG 20 SEPT. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 386228 T.N.V. Ds. T. JANSMA, HAARLEM

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Het Drievoudige Getuigenis

En drie zijn er die getuigen op de aarde: de Geest en het water en het bloed, en die drie zijn tot één.

I Joh. 5 : 8.

Toen eenmaal aan de zonde voet gegeven was, ging de mens dood als kind van God en werd zondaar. Christus is gekomen om van zondaren kinderen Gods te maken. Het middel daartoe is de wedergeboorte. Deze beslist over heel onze toekomst en omsluit alles.

Hoe geeft de Vader ons nu deze liefde?

Hij doet dat door een drievoudig getuigenis.

En wat door een drievoudig getuigenis bevestigd wordt, moet als volkomene waarheid aanvaard worden. „Op de mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan".

I. *Het is het getuigenis van den Heiligen Geest in ons.*

Geen mens kan van zichzelven weten, dat hij een kind van God is. Het moet hem *gezegd* worden, gezegd door iemand, die het zeker weten kan. Geen mens kan dit van een anderen mens zeker weten. Maar de Heilige Geest heeft inzage in Gods boeken. Hij kent Gods familie-register. Leest Hij daarin uw naam, dan daalt Hij in u neder om u dat te zeggen.

Immers: overmits gij kinderen zijt, zo heeft God den Geest Zijns Zoons uitgezonden in uwe harten, door denwelken gij roept: Abba, Vader!

Misschien vernemen sommigen het niet omdat ze niet goed luisteren. Misschien vernemen ze het niet omdat ze het niet durven te geloven. Ze hebben er te weinig voor gedaan; ze zijn die waarheid te zeer onwaardig. En dit geloof maakt hen hardhorend voor het lieflijke getuigenis van den Geest van God.

Er staat: de Heilige Geest *getuigt*....

Meer niet.

Er staat niet: de Heilige Geest *bewijst*....

Neen, de Heilige Geest gaat het niet b e w ij z e n. Hij *getuigt*; Hij *zegt* het eenvoudig. Gij hebt er niets voor gedaan; gij vindt er geen bewijs voor in uw leven. Gij moet het *geloven* „op Zijn Woord".

En wie gelooft het? Hij, die het getuigenis overneemt en het den Geest *nazegt*.

Hebt gij Jezus lief en is van Hem al uw verwachting? Zeg dan: ik ben Gods kind en bedroef den Heiligen Geest niet.

II. *Het water getuigt tegenover de wereld.*

Geeft de Geest het getuigenis naar binnen, dan getuigt het water n a a r b u i t e n.

De Geest getuigt aan ons eigen hart, dat zo vaak kleingelovig is. Maar het zichtbare water van de Doop spreekt tot de wereld over ons. Als we gedoopt worden, wordt de Naam van den drievuldigen God over ons aangeroepen. Die Naam dragen we dan voortaan, zoals een kind de naam van zijn vader draagt. Onze Doop heeft plaats door middel van water, doch geschiedt niet in water, maar in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. Wat met ons lichaam zichtbaar geschiedt, geschiedt onzichtbaar met ons geestelijk wezen. Voor een ogenblik omsluit het water ons lichaam ten symbool daarvan dat de tegenwoordigheid van het Goddelijk Wezen onze ziel ten eeuwigen dage omstolpt.

Wat in de hemel te lezen staat in Gods familie-register (Ef. 3 : 15) wordt door de Doop in water voor de wereld leesbaar gemaakt. De Doop is als een certificaat, een bewijs van oorsprong, een geboortebewijs, dat men den mensen kan tonen.

De Geest *bewijst* niets, maar *getuigt* met *onzen geest* dat we kinderen Gods zijn. En de Doop bewijst evenmin iets, maar door hem ontvangt de wereld het getuigenis, dat we des Heeren zijn. Het is God, die dat zegt door de Doop; God is het, die dit getuigenis aan de wereld wenst te geven.

Niemand aarzele dus om zich te laten dopen, alsof *hij* dat getuigenis waar zou moeten maken. God zal het waar maken en dit om de eer Zijns Naams.

Daarom geeft de Doop zulk een zekerheid en troost: God geeft in hem in het openbaar getuigenis, dat ik Zijn kind ben. Ik sta voor Zijn rekening.

III. *Het bloed getuigt voor ons bij God.*

De brief aan de Hebreën zegt, dat het bloed van Jezus *spreekt*. Dit spreken is getuigenis geven. Het spreekt van de verzoening, die plaats had op Golgotha en vraagt op grond daarvan om vrijspraak.

Onze dagelijkse zonde, de zonde die bij de bekering niet verdwijnt, behoeft ons niet te verontrusten. We hebben een Voorspraak bij den Vader, Wiens schuld-

bedekkend bloed voor ons getuigt, als we onze overtredingen belijden.

Voor dit drievoudig getuigenis moet alle twijfel zwijgen.
Beaam het, broeder, zuster!
Beaam het, gij die Jezus liefhebt!
En zondaar, die dit getuigenis zoekt....
Val uw God te voet, en zeg Hem,
hoezeer u uw zonde smart.

L.

Losse Schakels

Japanse christenen. Onlangs hielden 10.000 Japanse christenen een openluchtsamenkomst in Tokio en dit ter gelegenheid van de bijeenkomst van de Algemene Vergadering van de Verenigde Kerk van Christus in Japan. Besloten werd tot een Evangelisatie-campagne van drie jaar. Voorgelezen werd een verklaring, aangenomen door de Algemene Vergadering, waarin Japans schuld aan de oorlog werd beleden en uitdrukking gegeven aan gevoelens van berouw. Zij luidde:

„Wij, volk Japan, voelen onze verantwoordelijkheid voor de grote oorlog, die voor kort geëindigd is, diep, in 't bizonder wij, die het Evangelie des vredes belijden, en wij bekennen na ernstig overleg, berouwvol onze schuld. We bidden, dat de, alle Japanse christenen omvattende Vergadering, die in de naaste toekomst zal worden belegd, de dageraad moge inluiden van een nieuwe dag van offensief van onze Kerken en een opwekking van het geloof door de samenvoeging van alle christelijke krachten in Japan".

Driehonderd afgevaardigden van vrijwel alle Protestantse Kerken in Japan woonden deze bijeenkomst bij, op welke de voorgestelde nieuwe organisatie voor de Verenigde Kerk van Christus in Japan voorlopig aanvaard werd. Op de e.k. gewone Kerkvergadering in deze herfst zal dit organisatie-plan nader besproken worden.

De dienst der engelen. Niet tot heersen maar tot dienen zijn, naar Hebr. I : 14 met zooveel woorden zegt, de engelen bestemd. En dat zij a l l e n. Er is onder hen verschil in rang en in begaafdheid. Ze worden niet allen voor dezelfde diensten gebruikt, maar dienaren zijn ze allen.

Daarin zijn ze den Heere Jezus ongelijk. Die is geroepen om te heersen, zittende naast God op Zijn Troon. Voor die troon staan de boden of engelen. Zij *staan* daar. *Staan* doet de dienaar; *staan* doet hij, die bevelen afwacht. Dien God gebruiken wil, hoort zich toeroepen: Sta op uw voeten! Ezech. 2 : 1, en als Ezechiël is opgerezen, ontvangt hij Gods bevelen.

Paulus roemt dankbaar, als hij terug ziet op zijn leven met de vele moeilijkheden en aanvechtingen, met zijn strijd en tegenstand: Hulpe van God verkregen hebbende, *sta* ik tot op deze dag! Hij blééf in de dienst van God. Hij liep er niet uit. Hij aanvaardde de lasten en wonden, maar bleef dienen. Dat hem dat niet licht viel en hij de aanvechting gekend heeft om het maar op te geven, blijkt wel hieruit, dat hij zegt: *hulpe van God* verkregen hebben! Aan Góds hulp, aan Gods getrouw makende genade schreef hij het toe, dat hij nog steeds *stond!* — Velen zullen hier het hoofd beschaamd moeten buigen! Zij *staan* niet meer; ze wilden zich niet laten pijnigen, miskennen, beledigen en .... weken ter zijde. Ze (lelijk maar tekenend woord) „*liggen* er uit". Arme mensen!

Welke is de dienst der engelen? Ze staan in de dienst van God. Misschien zeggen we nauwkeuriger: in de dienst van Christus. Het is immers Christus, die het heilswerk uitvoert en daartoe de beschikking heeft over Gods dienaren. Want om het heilswerk gaat het bij de dienst der engelen. Wij mogen ze niet aan- of te hulp roepen. Zijn wij in nood, dan moeten we den Heer aanroepen en niet de knechten. De knecht mag niets doen dan hetgeen zijn Heer hem opdraagt. — Die kan hem alleen zeggen, wat hij doen moet opdat de mens in nood inderdaad die hulp ontvangt, die hem baat.

Nu is de vraag: deelt Christus Zijn heilswerk met de engelen? We geloven dat niet. Het werk aan de harten der mensen wordt steeds toegeschreven aan den Heiligen Geest. Dat werk doen geen engelen. Dat kunnen zij niet doen. Dat is scheppingswerk, want: indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel. En engelen kunnen geen scheppende werkzaamheden verrichten. Wat doen de engelen dan in het belang dergenen, die zalig worden? — Men zou kunnen denken aan het wereldeinde. Dan zullen de engelen worden uitgezonden en de uitverkorenen samenbrengen van de vier winden der aarde. Zij kennen de verzegelden. Zij hebben geestelijke ogen en kunnen onderscheiden tussen hen, die den Heere toebehoren en degenen, die niet verzegeld zijn. — En van deze dienst aan het einde der dagen spreekt de Schrift uitdrukkelijk. Toch geloven we niet, dat het die dienst of althans uitsluitend die dienst is, die de schrijver van de bief aan de Hebreën op het oog heeft. Wel moeten we het in die richting zoeken. Wanneer de engelen straks worden uitgezonden om de verzegelden te vergaderen en opwaarts te leiden opdat hen niet treffe de toorn tot het einde, dan brengen ze Gods kinderen t h u i s. En dat is, dunkt ons, steeds hun dienst. Dit volgt ook uit het feit, dat er niet staat, dat ze één s zullen worden uitgezonden maar dat ze g e r e g e l d worden uitgezonden. Die uitzendingen hebben dus nu al plaats en gaan steeds door. En ze zijn „ten dienste van hen, die de zaligheid, of het heil beërven zullen". Waaraan kunnen we hier dus anders denken dan aan het sterven van Gods welbeminden? Hebben ze geen gids nodig, geen geleide, als ze aankomen aan de overzijde? Werd Lazarus niet door de engelen gedragen in Abrahams schoot? Is dat niet het voorrecht en de aanvang der vreugde van Gods kinderen, wanneer ze hun vernederd lichaam hebben afgelegd, dat ze in het gezelschap der engelen zijn en deze hen tot den V a d e r brengen?

Ik schrijf: tot den V a d e r.

Werd Lazarus niet gedragen in *Abrahams'* schoot? Betekende dat niet, dat Abraham hem erkende als zijn echte nakomeling, een waar kind van hem? Was dat in-de-schoot-zetten niet het symbool van erkenning en aanvaarding? Heeft onze Zaligmaker zich niet gezet en zit Hij nu niet in de schoot des vaders? (Joh. I : 18) ten bewijze dáárvan, dat Hij — alle lasteringen der Joden en alle ongeloof der wereld ten spijt, inderdaad Gods Eengeborene is? — En opdat onwedersprekelijk blijke, dat God ons zulk een liefde geschonken heeft, dat wij Zijn kinderen zouden h e t e n en we het ook inderdaad

zijn (I Joh. 3 : 1), zullen de engelen ons zetten in de schoot des Vaders. Zo zal ons kindschap voor echt verklaard worden.

De Nieuwe Vertaling had van de schoot des Vaders in Joh. I : 18 niet moeten maken de boezem des Vaders, want daardoor raakt het symbool verloren.

L.

Pastorale Mijmeringen

Een prachtig zitje in een makkelijke stoel, zegenend beschenen door de namiddagzon, die juist een dagje later van vacantie is teruggekeerd dan ik en de mijnen. Het noenmaal is kostelijk geweest en mijn bewustzijn drijft kalmpjes naar andere werelden. Spetterende geluiden uit buurmans radio omgeven me en en schijnen de reisroute naar het droomland te bepalen. Ik waan me in een oerwoud onder Afrika's tropenzon.

Stil! Wat voor vreemde geruchten hoor ik!? Een akelige schreeuw als van een aap in doodsnood. Zou dat....maar nee, ik wil het ergste niet denken. Apen doen wel eens meer raar, zeggen ze. Een aap is nu eenmaal een guit. Wat is dat nu weer? Heel de aarde trilt. Maar 't is geen gewone trilling; het wordt aan golven als was ik beland in het kernpunt van een aardbeving! 't Schijnt een vast rythme te zijn die heel de beweging beheerst, — vast maar wild! Juist op tijd onderken ik de oorzaak. Ik kan nog op zij springen. Daar komt het: een grote kudde wilde olifanten davert voorbij. De kleine bloedbelopen ogen verraden angst. De slurf geheven en luid trompettend gallopperen ze stampend door ondoordringbare bossen, terwijl ze jonge bomen als rietstengels knakken. Nauwelijks is dit voorbij of ik word onthaald op een pauwencantate, waar blijkbaar enige honderden van die schone vogels hun medewerking menen te moeten verlenen. Een paar kerkuilen (hoe komen die hier?) accompagneren met hun donkere „oehoe"-roep. Ook een manier om blijdschap over voorbije nood te uiten! — Ik kijk om me heen, of er misschien een menselijk wezen in de buurt is. Al die dieren en dier-geluiden beginnen me op mijn zenuwen te werken. Gelukkig bemerk ik weldra een nevenmens in de nabijheid. Een kleine negerjongen staat aan de drabbige oever van een beekje. Kleine steentjes werpt hij over het watervlak. Hij verstaat z'n werk. Met sierlijke sprongetjes ketsen de steentjes drie-, viermaal over de zacht vloeiende spiegel voor ze naar de diepte zinken. Verloren in zijn kinderlijke doening ziet hij niet het loerende, dat steeds naderbij schuifelt. Ik zou willen roepen, maar ik heb geen stem. Ik zou naar het kind willen ijlen, maar ik kan geen stap doen! Een krokodil opent zijn vreselijke muil. Ontzet wend ik me af maar ik hoor een kort snappend geluid....een gil, als ik weer kijk zie ik niets dan gasbellen van de moerassige bodem naar de oppervlakte borrelen, waar ze klokkend uiteenspatten. Een paar nijlpaarden aan de overzijde van het stroompje grinniken hoogst onwelvoegelijk om de valse grap, waarvan ook zij getuigen waren....

Een licht gerucht voert me tot de werkelijkheid terug. Nog kwellen mij de droom-ervaringen. Hoe kan een mens toch zo'n ellendige droom hebben. Dan eensklaps spetteren weer de klanken van buurmans radio in het rond. Aha! nou weet ik wat alles beduidt: die apeschreeuw, dat rythmisch gestamp, dat trompetgeschal van die kudde olifanten, dat pauwenconcert en dat koude gehinnik van die nijlpaarden....In mijn droombeelden waren verwerkt de verheven klanken van....Jazz-muziek!!

„Wel man, waarom lach je zo?"

Ik pakte m'n kopje thee aan. „Wel, ik dacht aan iets verbazend grappigs!"

„Zoveel genoegelijks zit er anders niet in die lach van je!" — Nee, dat geloof ik wel: zoveel genoegelijks zat er ook niet in dat verbazend grappige. En terwijl ik wat doorsoesde over de bonte beelden, herhaalde ik onwillekeurig een oordeel uit m'n droom: „Ook een manier om blijdschap over voorbije nood te uiten!" Meer in 't bijzonder dacht ik daarbij aan Jazz-muziek en de ellende van de oorlog....

En toch — ik kan er maar niet van loskomen. Er zit iets in Jazz-muziek, dat mijn wezen blijkbaar voor mij wel is waar verborgen houdt onder een masker van spottende carricatuur. Maar ik ben er niet zo zeker van, dat hij onder het masker een ledig niets verbergt, of dat hij mij alleen maar voor een onbevoegde houdt, aan wien hij de diepste roerselen van zijn ziel niet wil prijsgeven. 't Kan zijn, dat ik slechts een onwaardige ben. 't Is de moeite waard, daarover eens na te denken.

Onder een centenaarslast van leed en verguizing slepen Chams zonen en dochteren zich voort met ketenen aan de voeten. Zo gaat het eeuwen....duizenden van jaren. Zij, die de zweep hanteren mogen in de loop der tijden wisselen. Het mogen eertijds Arabieren en Europeanen of later Amerikanen geweest zijn, het waren de rinkelende boeien van den zwarten man, die hun troosteloze leed zongen — oneindig — al maar door. Zwart is zijn huid, zwart de nacht van zijn verdriet, de nacht, broeiend zwaar van hete, nimmer gestilde verlangens. Maar vreemd: de ogen verraden niets van hetgeen in zijn ziel gist. Zijn ondanks alles nog veerkrachtige tred doet niets vermoeden van het zeer, dat onverpoosd zijn hart kwelt. Ondoorgrondelijk blijkt zijn wezen voor den vreemdeling, die slechts zijn waarde bepaalt naar de kracht en buigzaamheid zijner spieren.

Heeft de neger dan niets, dat aan de hunkering naar geluk tegemoet komt? Zeker! Maar het zijn zilte bronnen, waaraan het zijn dorst tracht te lessen. Een heirleger tovenaars en wonderdokters is dag en nacht aan 't werk om hem aan het nog-ergere-dan-alle-dag te onttrekken. Talloze priesters en priesteressen zijn in de weer om de gunst der voorouders, wier geesten bergen en dalen, bomen en beken bewonen, door offeranden te verwerven. Maar het geringste ongeval is voldoende om de gunst dier geesten te wantrouwen. Zo stapelt zich de angst voor de toorn der voorgeslachten op de angst voor de wangunst der mensen.

Daar begint iets te dagen van de betekenis der Jazzmuziek in zijn oervorm. Het is het „nochtans" wat de zwarte man, die niet kan ophouden te hopen, zijn ellendig lot in het gezicht slingert. Het is een handen-strekken over de geesten der voorouders heen, naar den Oppersten Geest, om Diens bijstand te verkrijgen. Zie ik het goed, dan is de negermuziek in oorsprong en wezen zuiver religieus. — Wat zijn wij westerlingen, van dit standpunt bezien, toch eigenlijk blagen! Wij vermaken ons met hetgeen voor den neger de diepste ernst is. Wij hangen aan het wilde rythme van zijn tromslagen onze soms week-zoete harmonieën, soms terwille van het vreemde en ondoorgrondelijke de ontzettendste disharmonieën.

Voor een misverstand moeten wij ons in dit verband hoeden. Wanneer hier sprake is van religieuze actie in de negermuziek mogen we aan het begrip religie niet

de voorstelling van liefde verbinden. We laten nog maar in 't midden of de neger een omlijnd beeld van dien Oppersten Geest heeft. Maar niet als Liefde treedt die God in zijn woning. Daarvoor heeft hij te veel geleden. Zou daarom de consequentie van deze religie niet veel-eer wraak zijn??

Letten we nu op de enorme vitaliteit van den negergeest. De hoop, het geloof in een andere bestemming was er niet uit te ranselen door heel de smartelijke loop der historie. Ik weet wel, wetenschappelijk is het misschien niet helemaal verantwoord, maar ik voel me gedrongen u de vraag te stellen of die vitaliteit van den negergeest u niet benauwt, als ge bedenkt, dat de caricatuur van de negermuziek reeds bij machte is om heel de westerse beschaving als in zijn ban te leggen. Begint zich hier niet de wraak van Chams kinderen af te tekenen terwijl ze nog als paria's gelden?

Er is één weg om de wraak onwerkzaam te maken. Dat is Gods weg! Wij hebben wat goed te maken tegenover den neger. We moeten ophouden hem verder uit te buiten. Nooit, tot de laatste dagen toe, hebben we anders gedaan dan nemen. Tot het laatste toe: zijn klank geworden schreeuw naar redding en recht, hebben wij misbruikt voor onze geneugten. Wanneer zullen wij gaan geven?

Kunnen we dat? Goddank ja, dat kunnen we, althans voor zover we Jezus kennen, en door Hem God kennen als onze liefdevolle Vader. Ziet slechts waaraan zij behoefte hebben? Hebben zij behoefte aan uw liefde?

O zeker, uw voorkomendheid reeds en zeker uw liefde zal een geschenk zijn. Bedenkt echter, dat terwille daarvan de schuld der wereld aan den neger nimmer kan worden gedelgd. Neen: duizendmaal schoner en rijker moet uw gave zijn! Het schoonste wat gij bezit is juist hetgeen hij nodig heeft! Hij heeft niets minder nodig dan verlossing van de angst, vrede met God, heling voor zijn wondgeslagen ziel, nieuw perspectief in de glorierijke toekomst van Christus. Jongeman, jonge vrouw, u bezit dat hoogste goed? Predikt dan het evangelie aan alle creaturen. Draagt het licht van Gods Genade alom waar nog de duisternis heerst. En gij allen, wien God een plaats hier in uw vaderland, in uw kerk of gemeente gewezen heeft, bundelt uw krachten tezamen en ga in Gods Naam uw leven schenken aan het grote werk, dat heel de aarde vervult van de kennis en de vreze des Heeren.

BRANDT.

Zesduizend Baptisten
hebben de ogen op ons seminarie gericht.

Woensdag 25 Sept. 1946, des nam. 2 uur, Maliesingel 30, Utrecht.

Officiële opening van ons eigen seminarie.

Nog geen zes maanden geleden zagen de velden er weinig moedgevend uit en weigerden zij de belofte van zulk een verschiet te fluisteren, ook niet in de oren dergenen, die er naar hunkerden.

Zelfs in de schaduw van het eeuwfeest te Stadskanaal hebben wij het met elkander niet verder kunnen brengen dan een van verre hopen. Tot een verzekerd geloven, dat zich gelukkig weet in het bezit van wat het zich verwerven moet, is het toen bij de meesten onzer nog niet gekomen.

En zie, wij zijn nauwelijks teruggekeerd van ons Juli-Elim met zijn twaalf waterfonteinen en zeventig palmbomen; we hebben nauwelijks de weg van de dagelijkse routine hervonden, waarin de melodieuze naklanken van unie-vergadering en gedenkdienst ons de arbeid verlichten, of onze ogen worden gekluisterd door het rus-

LEIDRAAD
Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXVIII.

Hoofdst. 15 : 22—34.

Ter Oriëntering. De oudste geschiedenis der gemeente werd beheerst door de groeiende tegenstelling van de gemeente tot het Jodendom. Beide groeiden steeds verder uit elkander en de verstijving van het Jodendom (verharding) werd ten laatste oorzaak van een volkomen en duurzame scheiding. Dat het niet aan de opzet der Apostelen lag, die zelf uit het Jodendom waren voortgekomen als Christus' eerste boden de wereld doortrokken, toont ons het Nieuwe Testament duidelijk. Ook op de bekende vergadering te Jeruzalem gehouden, bleek dat duidelijk.

TOELICHTING.

I. De leefregels voor de gelovigen uit de heidenwereld. Vers 22—29.

Men was tot een besluit gekomen. Nu werd de gehele gemeente ingeschakeld bij hetgeen verder te doen was. — „Mannen van aanzien", waarschijnlijk leraren der gemeente, dus ter zake kundige mannen. „Bemiddeling" — zij namen n.l. de brief mee. Antiochië, Syrië en Cilicië waren de plaatsen, waar Paulus tot dat ogenblik toe had gewerkt, vergel. Gal. 1 : 21. Vers 24: de overijverige leden van de gemeente te Jeruzalem worden eerst in het ongelijk gesteld. „Hebben eenstemmig besloten", wat de waarde van hun brief verhoogt. Vers 26: de autoriteit van Paulus en Barnabas wordt geschraagd. „Den Heiligen Geest en ons", hierop moest gewezen worden, omdat de gemeente geen menselijke vereniging is, doch het eigendom van Christus en Hij het is Die haar regeert, al doet Hij het ook door de tussenkomst van mensen. „Den Heiligen Geest *en ons*", het gaat niet buiten het menselijk nadenken om.

De vier verboden, waaraan ze worden herinnert, waren niet nieuw voor hen. Het waren de verboden, die golden voor de heidenen, die deel wilden hebben aan het samenwonen met Israël in de Synagoge. Terwille van Israël en om de Joden het samenwonen in de gemeente met bekeerde heidenen niet onnodig te verzwaren, moesten de jonge christen-gemeenten zich op deze punten aanpassen bij de heersende gewoonten. — De hier genoemde dingen verontreinigden n.l.

Deze bepalingen droegen dus een aan tijdsomstandigheden gebonden karakter. De Apostelen wilden geen muur oprichten tussen de gemeente en de Joden door

tige en daarom niet minder verbijsterende schoon, dat zich aan de horizon vertoont: de openingsdag van ons eigen seminarie overwint het zwart van de nacht en het grauw van de zeer vroege morgen en breekt door in ongekunstelde, tintelende eenvoud.

Den meester herkent men aan het kunstproduct, dat hij voortgebracht heeft en aan de middelen, waarmede hij het gestalte heeft gegeven.

En wat voor middelen zijn gebruikt geworden voor de verrijzing van ons seminarie?

Reiling....Louw....Hardenberg....Tijman....v. d. Berg....Weenink....en vele anderen.

Middelen, waarvan sommige zich niet of moeilijk laten binden in deze materie. Middelen, waarvan andere elkander neutraliseren. En toch alle middelen, die de glans der liefde dragen voor het Koninkrijk des hemels en de taak ons door de vaderen nagelaten.

Wat valt er met deze middelen te bereiken?

Is het niet voor ongeduldige harten, die op het menselijk niveau kloppen, om hopeloos te worden?

En waarlijk daar komt me uit het donkergrijs ons seminarie, Maliesingel 30, Utrecht te voorschijn. En al de middelen, die daarvoor gebruikt zijn, hebben hun plaats gevonden en blinken met de glans van de morgenster.

„Petrus, het is de Heer!"

„Is er een God?" vragen velen van onze dagen, die van hun ankers zijn losgeslagen.

Voor ons Baptisten is er een bewijs meer, dat God leeft en werkt.

Wij wijzen op

ONS SEMINARIE.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

E.C.U.-nieuws

Eindelijk ook weer eens iets van dit front. Het wordt tijd, dat stem ik toe! Eerlijk gezegd had ik mij reeds vaak nedergezet om iets te schrijven. Ik staarde naar buiten, zag de bomen voor mijn huis en de gevels aan de overkant, maar verder niets. Er zijn mensen, die scheppen kunnen. Dat wil zeggen (volgens theologen tenminste) iets maken uit niets! Nu, dat heb ik nooit gekund en ik kan het nog niet. Er zijn schrijvers, die deze gave schijnbaar machtig zijn. Let op, schijnbaar zeg ik. Want o, als ze eens zouden biechten! Nu ter zake, ik heb n.l. werkelijk nieuws. Er is een tijd geweest, dat ik meende, dat de E.C.U. vandaag of morgen een zalige dood zou sterven. Ik geloof, wij zouden getreurd hebben, want ze deed steeds een goed werk en velen zouden bij haar graf haar lof en deugd verkondigd hebben. Zo gaat het meestal nietwaar? De overledene was een braaf mens, in dit geval een goede commissie. Heeft u het artikel van de overkoepelingscommissie der gemeente te Foxhol en Hoogezand gelezen? Natuurlijk, Gemeente-berichten lezen we allen. Welnu, dan zal het u duidelijk geworden zijn, dat er gewerkt wordt, hier en daar en overal waar we maar een kans zien.

Ik mocht er destijds niets over schrijven. Eerst moest de zaak in kannen en kruiken zijn. Broeders te Foxhol en Hoogezand en broeders consulenten, 't was toch een goede dag die we daar met elkander hadden en we danken God, dat Hij ons pogen heeft gezegend. Broeders en zusters te Foxhol en Hoogezand, gij hebt een goede daad gedaan! Gij hebt de weg tot elkaar gezocht en gevonden. God zegene uw arbeid en Hij geve het u, dat gij de vreugde moogt beleven, een flinke gemeente te zien groeien rondom het centrum Maartenshoek.

Uw arbeid zal in onzen Heer niet ijdel wezen, Hem zij de eer!

„Moge de passie: zielen te winnen voor den Heiland, u allen bezielen", dat was het woord waarmede onze

---

de bekeerde heidenen toe te staan dingen te gebruiken en te doen, die de bekeerde Joden krachtens hun opvoeding, niet in hen zouden kunnen verdragen.

Ze moesten zich onthouden van „bloed"; niet gedacht is aan bloedgebruik, doch aan bloed-vergieten, aan moord. Het klinkt eerst vreemd, dat zoiets apart gezegd zou moeten worden tot bekeerde mensen, doch deze bevreemding vervalt, wanneer men bedenkt, dat onder de zonde tegen het zesde gebod ook begrepen werd, b.v. het toornen, iemand tekort doen, den arbeider zijn loon niet op tijd uitbetalen; iemand zijn eer ontroven. Ieder, die op een of andere wijze iemand tekort doet in hetgeen hij ten leven nodig heeft, maakt zich naar de schriftuitlegging der ouden (en ook van den Heiland) schuldig aan bloedvergieten, d.w.z.: aan moord.

Door deze bepalingen was voorkomen, dat er vanwege bijkomstige dingen, de kloof tussen Israël en de gemeente, voor de Joden onoverkomelijk zou worden.

II. Ontvangst en indruk te Antiochië. Vers 30—34.

De door de bewering van vers 5 in onrust gebrachte gemeente, werd door de beslissing van de vergadering te Jeruzalem, verblijd. De „last" die de gezanten uit Jeruzalem meebrachten, vers 28, droegen ze vermoedelijk al. Die drukte hen niet en was niet een bemoeilijking maar juist ter bevordering van hun evangelisatiearbeid. Het „juk" van vers 5 zou hen echter zeer geremd hebben. Vandaar hun blijdschap.

Vers 32: van Jeruzalem ging een goede invloed uit: men paarde tact aan breedheid van blik. —

Vragen:

1. Waarom zou men besloten hebben om twee mannen uit eigen midden, mee te doen gaan naar Antiochië?
2. Waarom moest de eis van de broeders van vers 24 worden afgewezen?
3. Wanneer is het noodzakelijk zich bij anderen aan te passen?
4. Hoever mag deze aanpassing gaan?
5. Aan welke belofte des Heeren herinneren de eerste woorden van vers 28?
6. Wanneer maken we ons volgens Mark. 3 : 4 schuldig aan overtreding van het 6de gebod?
7. Waarom is het gewenst ook voor onze gemeentetelijke arbeid een college te hebben, waarin vragen die verwarring brengen, behandeld kunnen worden?
8. Zijn de bepalingen, door de Apostelen gegeven, voor ons letterlijk van kracht of naar hun strekking en uitgangspunt?

L.

Oproep

Jonge zusters, voldoet u uw leven?

Wilt ge uw leven den Heer wijden en in Zijn dienst Hem uw liefde tonen, dan moest ge u in verbinding stellen met het Diaconessen Tehuis „Tabitha", te Wassenaar, Schouwweg 79. God maakte het ons nu reeds mogelijk te beginnen met de eigenlijke arbeid, die ons steeds als doel voor ogen stond: de verpleging en verzorging van zieken in ons tehuis. — Zouden er onder onze jongere zusters niet velen zijn, die deze zieken willen verplegen om hen de liefde van Christus tot een werkelijkheid te maken? Is dat geen verheven uitgangspunt, verheven en sterk genoeg om het hart te boeien en de levenskans te beheersen?

Daarnaast opent „Tabitha" ook de gelegenheid om bekwaamd te worden om de liefde van den Heiland in andere arbeid dan ziekenverpleging voor de wereld te realiseren: de Evangelisatie- en Zendingspost. — We willen de jonge zusters, die hun Heiland daarin onder de mensen willen dienen, scholen in afwachting van de wegen, die God zal openen.

Laat iedere jongere zuster, wier hart tot deze dingen lust heeft, inlichtingen vragen bij de besturende Zuster, Ali Daniels, in „Tabitha".

„En nijg tot U ons harte, als 't oor Uw roepstem hoort!"

L.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK:

Beroepen te Haarlem Ds. G. Vegter te Groningen.

VOOR UW ZAKAGENDA:

Het telefoonnummer van Ds. L. de Haan, Apeldoorn, is 3891; van Ds. T. Jansma, Haarlem, 18032.

Het adres van Ds. G. W. Tijman te Utrecht is: *Stadhouderslaan 90* (niet 15, zie Vademecum blz. 36).

Het adres van J. Reiling, stud., is thans: Tuinbouwstr. 105a, Groningen.

Correspondentie

Wegens plaatsgebrek moesten enkele artikelen blijven overstaan.

E.-R.

Advertentiën

Met blijdschap en dank aan God geven wij kennis van de geboorte van onze dochter

Hendrika Wilhelmina.

Wij noemen haar Ria.
Alles wel.

G. W. Tijman
H. Tijman—Schröder.

Utrecht, 7-9-'46.

Met grote blijdschap en dankbaarheid, geven wij kennis van de geboorte van ons zoontje en broertje

Johannis Cornelis Jakobus.

G. v. Woudenberg
J. v. Woudenberg—Prenger

Groningen, 8-9-'46.
Oosterstraat 45 A.

Met grote blijdschap en dankbaarheid aan God geven we kennis van de geboorte van ons zoontje en broertje

Jan.

J. Scholtens
A. Scholtens—v. Oosten
Johannes.

Exloërkijl (Dr.),
9 September 1946.

Wij dragen Uw risico!

Sluit Uw

Brand-, Glas-, Ongevallen-, Ziekte-, Ziekenhuis en Operatiekosten, Dokter- en Apothekerskosten Bedrijfs-, Huurderving en Onbewoonbaarheids verzekering bij de

N.V. Ned. Varia Verzekering Mij.

Boteringesingel 3, Groningen
Directeur S. Zuidersma

Werkzame Agenten gevraagd

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een welgeschapen zoon en broertje

Piet.

G. Brongers
R. Brongers—v. d. Werf
Willy, Ankie en Hans.

Enschede, 12 Sept. '46.
Janninksweg 158.

---

30 September 1946 zijn onze ouders

S. v. d. Molen
en
A. Helmantel

25 jaar getrouwd.

Annie, Jannes, Johanna.

Heerlen,
Kempkensweg 28.

Heden ontsliep, na een geduldig gedragen lijden, in de volle verzekerdheid des geloofs, onze lieve Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

KLAAS JOHAN HAANTJES

in de ouderdom van 66 jaar.

J. Haantjes—Koning
Oldenburg (Duitsland)
K. R. M. Haantjes
J. Haantjes—Rosenboom
Groningen,
J. Boon—Haantjes
H. H. Boon
G. Dijkenga-Haantjes
S. Dijkenga
en kleinkinderen.

Groningen, 6 Sept.' 46
H. L. Wicherstr. 17.

Plaatst Uw

Familieberichten

in „De Christen"

JAARGANG 63 - Nr. 2812
VRIJDAG 27 SEPT. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 386228 T.N.V. Ds. T. JANSMA, HAARLEM

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Van dood en leven

Rom. 6 : 1—10.

Wellicht zou mijn voorbijganger mij niet begrijpen, maar soms heb ik de neiging hem staande te houden op de weg en te vragen: Waarom maakt u zich zo druk? Kunt u mij ook zeggen wat de bedoeling is van mijn zijn, van uw zijn, van ons aller zijn, van het zijn van hemel en aarde? Want nu wij er zijn, zal een en ander toch wel een bedoeling hebben. — Vrienden, het leven is tragisch. De samenleving is eigenlijk een drama zonder weerga. Heel dit verward bestaan is een ondoorgrondelijk raadsel. Want wie zal mij antwoorden? Tenzij er licht komt van de andere zijde, van boven. Waarom is er zoveel leed? Waarom sterven wij? Wat doen wij, wat gebeurt er als wij sterven? Er is stemme noch antwoord. En daar ik antwoord moet hebben, wil het leven mogelijk zijn, zal ik mij wenden tot God. Een mens met zoveel vragen twijfelt niet aan Zijn bestaan. Geen God — dat is de hel. Een grondeloze afgrond. En God antwoordt, dat alle ellende te wijten is aan de ongehoorzaamheid aan Zijn woord, aan het volgen van eigen driften, neigingen, overwegingen.

Onze dokters vrezen de besmettelijke zieken. Zodra ze het geconstateerd hebben wordt de patient zoveel mogelijk geïsoleerd en practisch is er geen contact met de gezonde wereld mogelijk. Dat is niet om den zieke te plagen, maar om de gezonden te beschermen. Hier helpt geen isoleren. Wij zijn allen geïnfecteerd. Het gif is bij de bron ingedroppeld. Wij zijn slecht. O zeker, er is gradueel verschil en ik wil ook niemand te na komen; ik ben slecht. In het vijfde hoofdstuk van deze beroemde Romeinenbrief wordt ons in enige woorden gezegd, wie wij zijn: zwakken, goddelozen, zondaren, vijanden. Ik betwijfel of ieder Paulus maar grif toestemt. Doch die nog aarzelt, zal er wel toe komen. In de tweede helft van dat vijfde hoofdstuk wordt ons getoond hoe wij uit deze stroom van ongerechtigheid, uit de optocht des doods weggegrepen, weggeroepen worden. Hier is geen worsteling onzerzijds om te ontkomen, want niemand kan zichzelf verlaten en opnieuw beginnen. Wij moeten van onszelf verlost worden. Die verlossing moet van de buitenkant komen. Die is gekomen in Jezus Christus.

Wij worden als vanzelf naar Golgotha gevoerd, waar alle stromen samenvloeien. Nergens brandt de liefde met helderder vlam dan op die heuvel. Nooit laaide Gods toorn over ongerechtigheid hoger op dan hier. En er is geen plaats op aarde, waar wij de menselijke ontaarding scherper zien getekend. Hoe zondig de mens is wordt hier wel het allerfelst tentoongesteld. De misdadigheid van den mens, niet van den misdadiger — alsof hij geen mens ware — maar van den mens, aanschouwen we zeker niet alleen in de concentratiekampen van enige jaren terug. Telkens weer constateren ook wij, dat onze daden een misgewas zijn. Doch hier, buiten Jeruzalem, de stad Gods, concentreert en culmineert de menselijke verdorvenheid. Het zijn geen „beroepsmisdadigers" geweest, die den onschuldigen Heer gekruisigd hebben. Het waren niet de brute soldaten alleen; het waren burgers en overheid, priesters en profanen, die hier den mens in zijn ware gedaante vertonen. Hier is niet het plebs, het uitschot, hier is ook de bloem der natie. Dat wil zeggen: hier zijn wij allen vertegenwoordigd. Zo zijn wij. Niet: zo waren zij. Ja, zo waren zij, zoals wij nu zijn. Wij lasteren, liegen, doden. Hier bij het kruis sterft alle hoogmoed, alle eigenwaan en deugd. Naakter zagen wij ons nimmer staan. Hier belijden wij onze verlorenheid, verdorvenheid. Hier ontzetten wij ons over onszelf. Hem ziende, staren wij in de spiegel en kunnen alleen wenen, niet over Hem alleen, doch ook over onszelven. Zo wordt de dood van Christus tegelijkertijd onze dood. Hier sterven wij. Hier ontvangt onze oude mens de doodsteek. Hier verstaan wij iets van de regel: In Uw kruisdood meegekruisigd sterven.

Dit sterven belijden wij in de doop. Gelijk Christus begraven werd, worden ook wij begraven, in Hem, met Hem. Wij doen niets in de doop. Soms heeft men ons willen zeggen, dat wij voorgaven iets te doen in onze doop. Wij belijden, dat wij in de zonde leefden, maar dat wij dat nu niet meer kunnen. Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood.

Gelukkig, Goddank, dit is het einde niet. Hoe moesten wij dan verder leven? Christus is uit de doden opgewekt door de majesteit des Vaders. Almachtig scheen het geweld des doods. Doch Christus keerde terug. Zijn terugkeer bewees, dat er grotere machten waren, God greep nu in en toonde Zijn majesteit door dwars door de dood heen te tasten en Zijn Zoon te wekken tot de opstanding. Bij God eindigt niets negatief. Hoe verschrikkelijk ware het leven, wanneer de dood het einde was. God bewijst Zijn macht en recht en de Gekruisigde verschijnt als de Verheerlijkte. In deze heer-

lijke gebeurtenis ligt voor Paulus tegelijkertijd een beeld voor ons leven; niet slechts een beeld, een werkelijkheid. Zo waar wij sterven in en aan den Gekruisigde, zo waarlijk worden ook wij opgewekt in Zijn opstanding. Niet alleen, gelijk Petrus bedoelt, wanneer hij zegt: Geloofd zij God, Die ons heeft wedergeboren tot een levende hoop door de opstanding van onzen Heere Jezus Christus, maar de wekkende kracht Gods, die openbaar werd in de hof van Arimathea, wordt ook bij hen gezien, die in Jezus hun vertrouwen stellen, hun geloof belijden. Zij dalen af in de wateren om gedoopt te worden en zij verrijzen daaruit als uit het graf. Opdat ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen.

Wij kunnen nu ook wandelen. Het leven is mogelijk, en niet meer tragisch zonder meer. Er is een nieuw leven in ons gekomen, een van God gegeven leven. Het oude is inderdaad voorbijgegaan. Het is nu: uit Hem, door Hem en tot Hem. Het leven wordt nu van God uit geleefd. Het heeft geheel andere bronnen gekregen, andere waarde, andere doelstelling. Het woord andere is eigenlijk niet op zijn plaats. Nu heeft het leven eerst zijn waarde, beschouwing, doel. Wij jagen niet meer naar aardse goederen, wij bedenken de dingen die boven zijn. Een Christen is een vreemdeling en bijwoner hier. Hij is der wereld gestorven. Hij is ook begraven. Hij is opgewekt en wandelt nu met den Heer. ....En herboren, opgestaan, achter U ten hemel gaan.

Is dat nu ook werkelijk allemaal zo? Menig Christen zal zeggen: Ja, zo is het; maar bij mij is het niet zo. Hij zal toestemmen, dat hij teruggevallen is. Broeder, zing in uzelf nog eens het lied: Buiten u o Heer, kan mijn ziel niet leven — in U is slechts mijn hart voldaan.

HUIZINGA.

Losse Schakels

De zegen van het kind. Over de zegen van het kind ware heel wat te zeggen. Deze kleine hemelboden hebben een groot werk op aarde gedaan en dat overdenkende, luistert men met aanbidding als de Schrift zegt: „Uit de mond der jonge kinderen en zuigelingen hebt ge u lof bereid", en: „op de mond der jonge kinderen hebt Gij Uw sterkte gegrondvest".

Op de steen van het graf van een klein meisje leest men onder haar naam de woorden: „Het viel ons gemakkelijk om goed te zijn, toen zij bij ons was". — Is dat niet de stille dienst, die kleine kinderen ons altijd bewijzen? Bij menig ijdel en zelfzuchtig meisje werd zelfzucht en ijdelheid verdrongen door eenvoud en offervaardigheid, toen haar meisjeshart een moederhart werd.

Een predikant bezocht een der Zondagsschoolleerlingen. Hij vond den jongen liggende op een schamele brits in een omgeving van misdaad en ontaarding. Het was den jongen aan te zien, dat hij niet genezen zou. De predikant die hem bezocht, was een groot godgeleerde en een groot christen. Hij boog zich over de lompen heen en vroeg: „ Je zult je wel heel zwak voelen". „Ach, dominé", was het antwoord, „ik ben heel zwak, maar ik ben sterk in Hem". De predikant vertelde dit de eerstkomende Zondag in de kerk en het werd door iemand in een krant verder verteld. En na verloop van tijd kwamen uit verafgelegen dorpen en steden getuigenissen van de zegen, die de woorden van den jongen op zijn sterfbed gebracht hadden.

Onbewuste invloed. Groot is de invloed, die de mens onbewust uitoefent. Het kleine kind is een zegen door hetgeen het *is*. Wat we *zijn* is het voornaamste. Een arbeider, die gedoopt wenste te worden, verklaarde tot bekering te zijn gekomen door een anderen arbeider, die lezen noch schrijven kon. „Wat heeft hij tot u gezegd?" vroeg de predikant „Niets", was het antwoord, „maar al acht jaar werk ik met hem in de dokken bij het laden en lossen der schepen. Hij sprak nooit over zijn geloof, behalve met zijn leven. Dat trok me aan en won me. Toen hij me dan ook eens vroeg om mee naar de kerk te gaan, deed ik het, en zo kwam ik tot bekering".

De Gezegende heeft beloofd, dat Hij de Zijnen welkom zal heten bij de gouden poort. Met een „gaat in, gij gezegenden des Heeren", zal Hij de deuren voor ze openen. En dan zal de verrassende opsomming der diensten komen, die de gezaligden verbaasd doen vragen: „wanneer....? wanneer...., Heere?"

Als uw leven, dat van een kind van God is, heeft het een betekenis, die ge zelf niet weet, maar die Christus kent. Een der grote verrassingen des hemels zal zijn, wanneer de Heiland ons zal zeggen, wat ons leven voor Hem betekent heeft en .... we wisten het niet.

L.

KERMIS

't Is Kermis in Hengelo. Vlak bij de grote, open vlakte waar enkele jaren geleden de binnenstad gevonden werd met de vele winkels, kantoren en magazijnen, staan nu de draaimolen, luchtschommel, kramen en andere tenten van vermakelijkheid. De oorlog met al zijn leed en ellende is nauw voorbij, de zichtbare wonden in de stad kunnen nog overal duidelijk gezien worden om maar niet verder uit te weiden over de onzichtbare doch talrijke wonden in de harten van vele burgers — en zie, daar gaan de mensen al weer zwieren en zwaaien, lachen en draaien, en geven zich over aan den afgod van amusement. De eerste avond regende het dat het goot en de wind was zo sterk, dat 's nachts de kermislieden hun spulletjes moesten bewaken tegen schade en onheil. Een van de tenten is nog geheel in elkaar gestort, meldde de courant. Geen wonder. 't Zijn ook geen stevige soliede gebouwen, die de stormen kunnen weerstaan, maar slechts fluks in elkaar gezette, tijdelijke tenten, die deze week hier zijn, de volgende week weer ergens anders. De tweede avond was het weer beter en zo hoorden wij dan ook, dat de drukte zo groot was, dat men in files moest wachten om aan de beurt te komen inzake draaien en dansen. Dààruit hun voordeel trekkend, heeft men soms de prijzen ineens iets verhoogd. Van f 0.75 entree werd gemaakt f 1.—. Geef de eigenaars eens ongelijk? Zij zijn toch niet gekomen om een philantropische instelling te openen maar om geld te verdienen! Ze zijn niet verschenen om den mens, maar om zijn beurs! En de beurzen gingen open. Wie maalt er om dat het wat meer of minder kost? Laat de minister van financiën maar praten dat de staat èn de burger zich moet beperken in hun uitgaven, dat wij allen aan de slag moeten gaan en zoveel mogelijk sparen en zo niet, dat het dreigende gevaar van een inflatie, een economische ineenstorting niet voorkomen kan worden — wij scheppen vreugde in het leven, zo roepen de burgers elkaar toe. Laat het dak maar boven ons branden, de regering is er goed voor om die te blussen, wij hebben het te druk met ons spel en ver-

maak! — Wonderlijke wereld. En in die wereld leven wij. Waarheen drijven wij?

Een waarschuwing.

Heeft niet een van de grote staatsmannen op aarde zojuist gesproken over eenheid en samenwerking? Ach ja, dat horen wij alle dagen in toespraak en geschrift. Groten en kleinen, Jan en alleman voelen en weten het wel, als dàt er niet komt volgt een instorting en chaos groter dan die van een kermistent en zeker niet zo gemakkelijk te repareren. Hij voegde er echter een waarschuwing aan toe n.l. dat het snel moet komen want het is kort dag. Ja, de heer Churchill is vaak somber geweest. Heeft hij het Engelse volk aan het begin van de oorlog niet aangekondigd dat het door bloed en modder heen moest om de victorie te behalen? En gelijk had hij in deze voorspelling. Maar de victorie is ook gekomen, zij het ook dat men dat woordje maar zachtkens moet uitspreken, want in dit opzicht mag de uitspraak van een Griekse veldheer in het oude verleden nog eens weer opgeld doen toen hij n.l. zeide: „Wij hebben overwonnen, maar nòg eens zo'n overwinning en wij zijn er ook geweest". Als wij dus deze Engelse staatsman geloven in zijn woorden, zijn de Europese staten gewaarschuwd evenals alle Europeanen. Kort dag. Wij huiveren. Immers op de dag volgt de nacht, op het licht de duisternis. Wij gelijken op kinderen, die 's avonds in het duister niet op bed willen om te gaan slapen, doch treuzelen en talmen en uit willen stellen. Neen, de mensen willen de slaap des doods niet ingaan, het graf is zo somber en kil, en het leven zo zoet. De ondertoon van al het leven d.w.z. lawaai van het getingeltangel op de kermis is één schreeuwen naar het volle, overvloedige leven. 't Is kort dag. Als Europa nú de kans niet waarneemt, als de inwoners nú niet tot bezinning, inkeer en omkeer komen, is het straks te laat en zal hun de duisternis van de nacht overvallen als een struikrover uit de hinderlaag, den niets vermoedenden wandelaar. Weest gewaarschuwd, o mens!

Verblijdt U.

Wat moeten wij doen als Christènen, als serieuze mensen, die tot inzicht en omkeer gekomen zijn? Een zwart pak aantrekken om boetepredikers te worden en met ernstige, lange gezichten wandelen temidden van dit krom en verdraaid geslacht, dat schijnbaar horende doof en ziende blind is? Het ach en wee uitroepen en klagende en zuchtende ons overgeven aan de somberheid van een vreselijke toekomst? — Geen sprake van. Dáárvoor hebben wij geen evangelie, blijde boodschap ontvangen en dáárvoor heeft God ons niet in Zijn licht geplaatst. Ook wij hebben wat te bieden aan een wereld. Onze ontspanningsavonden — vroeger genoemd antikermisavonden — hebben wij op touw gezet. Slechts één dubbeltje entree en geen gulden. Humor en scherts wordt geboden evenals muziek en zang. Lachen mogen de mensen, want de gulle lach is iets wat God niet aan de dieren des velds, maar wèl aan het schepsel. dat naar Zijn beeld geformeerd is, geschonken heeft als een schone gave. Maar in dat alles komt ook de diepere zin naar voren. „Als Mammon de baas is" luidde de titel van de samenspraak en hierin werd het grote gevaar uitgebeeld, dat de mens loopt om ongelukkig te worden, als niet de liefde van het hart, maar de gelduivel de overhand krijgt. — Met ontspanningsavonden komen en zijn wij er echter niet. De wereld moet aan ons zien, in al ons leven proeven, dat wij een blijdschap bezitten, die niet oppervlakkig is, maar dieper zetelt; niet van deze wereld is, doch van boven komt.

Verblijdt U, schreef Paulus aan de Filippenzen, maar hij voegde er onmiddellijk aan toe: in den Heere. Deze blijdschap is niet hetzelfde als vermaak, ofschoon onschuldig vermaak geen zonde is. Het ligt dieper. Te weten n.l. Gods kind te zijn, verzoend te wezen en de zondelast kwijt te zijn, verzekerd van Zijn eeuwige Liefde dwars door alles heen, dat ons van Hem zou willen scheiden; ja zelfs dwars door de dood heen, dàt is een vreugde die alles overtreft. Neen, de wereld weet het niet wat Gods grote Liefd' ons biedt. Als zij 't wist, met zielsbegeren, zou zij mee tot God zich keren. Maar de wereld weet het niet! En toch moet ze het weten! Hoe zal zij het te weten komen? Hoe anders dan door hen die deze blijdschap bezitten en tot uitdrukking brengen? Weest dan leesbare brieven van Christus.

Een vermaning.

Heeft een staatsman van de tegenwoordige tijd een waarschuwing geuit aan deze wereld, de dienstknecht des Heeren uit de eerste eeuw heeft een vermaning geschreven aan de Christenen. In Efeziërs 5 : 16 schrijft onze broeder Paulus: de tijd uitkopende, dewijl de dagen boos zijn. Ook hij belijdt hier dus dat 't kort dag is. Oók voor de volgelingen van Jezus. De dagen zijn altijd boos, toen en nú. De Satan gaat rond, nu eens als een briesende leeuw, straks weer als een engel des lichts. Sommigen wil hij van angst doen verstijven en anderen listiglijk verleiden. Dat ieder op zijn hoede zij, ook de Christenen!

En voorts de dagen uitkopen d.w.z. productief maken. Geeft geen tijd aan ijdele zorgen, doet niet mee aan dingen, die niet stichtelijk, nuttig zijn of geen waarde hebben. Maar woekert met uwe talenten. De discipel van Jezus heeft een ereschuld. Beide Grieken en barbaren, beide wijzen en onwijzen ben ik een schuldenaar, belijdt Paulus aan de Romeinen. En hij bedoeld het zó: waar ik schuldig ben aan Christus, omdat Hij mij, zondaar, gezocht en gekocht heeft, ben ik schuldig een iegelijk mens deze blijde tijding te brengen. Deze schuld behoren wij in te lossen, ook in de 20ste eeuw. Schaam U het Evangelie van Jezus Christus niet. In de wereld ziet het er somber uit. Tronen wankelen en kronen vallen ter aarde. De zucht tot een omwenteling is er. De mensen willen iets anders en beters. Anders wordt het inderdaad, maar of 't beter zal zijn is een grote, angstige vraag. Het Godsrijk komt, dat zegt ons Gods Woord zelf. Daarom zegt Hij: Ontwaak, gij die slaapt en sta op uit de doden en Christus zal over u lichten. Kort dag. De tijd der genade en om die te prediken en te aanvaarden duurt niet lang meer. Blijf staan in het geloof en werk voor 's Heeren zaak. Werk want de nacht zal komen, de nacht waarin niemand meer werken kan. Leef blijmoedig in den Heere, maar ook ernstig want het oordeel Gods nadert. Leef ernstig, maar ook blijmoedig in den Heere want de eeuwige dag van Gods Koninkrijk is aanstaande!

A. A. HARDENBERG.

Uit ons Unie-bureau

Alle abonné's, die het 4de kwartaal abonnementsgeld „De Christen" nog moeten betalen, worden vriendelijk uitgenodigd dit in de komende week te doen, liefst per postwissel, daar de girodienst zo langzaam werkt. Zoals bekend is het abonnementsgeld dit jaar per kwartaal f 1.50. Ook zag ik gaarne, dat zij, die het 3de kwartaal nog schuldig zijn, dit deze week in orde maakten. Nie-

mand wachte nu het aanbieden van een kwitantie af, maar zende mij rechtstreeks het bedrag toe. DANK!

Adreswijzigingen, adressen van nieuwe abonné's en advertenties moeten, willen ze nog in het nummer van de week verwerkt worden, met de Maandagnamiddagpost in mijn bezit zijn! Wie daarvoor zorgt, zal zichzelf, den administrateur en den drukker tevredenheid bezorgen!

Wie weet, waar abonné G. Vos, voorheen Brugstr. 10, *Hoensbroek*, nu woont? Meld mij dat even a.u.b.

T. JANSMA,
Haarlem, Tetterodestr. 47.
Giro 386228 Tel. 18032.

Vacantie-herinneringen

....en een klein jongsken zal ze drijven.
Jes. 11 : 6.

Het is een groot genoegen voor ons om vast te stellen, dat van jaar tot jaar het getal van degenen, aan wie vacantie wordt toegestaan, zonder ophouden vermeerdert. Wij wensen ieder het voorrecht toe om elk jaar enkele dagen, enkele weken te mogen wijden aan een gezonde ontspanning, want in onze zo gejaagde wereld laat de behoefte aan verpozing zich meer dan ooit gevoelen. Gedurende Zijn omwandeling op aarde wist Christus ook aan Zijn discipelen te gebieden rust te nemen. Hij is het, die hen zo goed gezegd heeft .... „rust een weinig". Marc. 6 : 31.

Ongelukkigerwijs weten niet allen goed te profiteren van hun vacanties. Hoevelen keren niet terug naar huis vermoeider en opgewondener dan bij hun vertrek. Op dit terrein is een heropvoeding nodig en het zou wenselijk zijn een methode uit te geven die onderwees, wat de betere en de goede manier is, om zijn vacantie door te brengen. Dit ten gebruike van die ongelukkige opgewondenen, die de kaars aan twee kanten opbranden. Wat deze categorie van mensen ontbreekt, is voor alles de innerlijke vrede.

Zonder haar is er geen goede vacantie mogelijk. De christen moet er voor waken, dat hij niet wordt meegesleept in de ongezonde maalstroom van de wereld. Het Woord Gods komt ons te hulp in de verleiding en zegt ons: „Hetzij dan dat gijlieden eet enz." 1 Cor 10 : 31. Een ernstige fout kan en wordt dikwijls bedreven door God en het geloof op een dood spoor te zetten tot aan het einde van de vacantie. Deze God, die alles tot ons welzijn heeft beschikt, die in de grootste en meest verschrikkelijke opoffering heeft bewilligd, opdat wij eeuwig in Zijn gelukzaligheid zouden opgenomen worden, laat ons niet aan onszelf over gedurende de vacantie. Integendeel. Hij kan meer dan de wereld en haar genoegens. Hij kan ons geven de vreugde en het gezonde plezier en de rust, waarnaar wij snakken gedurende deze periode, die wij de rust-periode noemen. Ongelukkig zij, die Hem verlaten gedurende de vacantie, verdwaald en verloren door de vreugden der wereld. Zij moeten zich niet verwonderen, als de enige herinneringen van hun vacantie zullen zijn: het leed, het zelfverwijt en de ontgoocheling.

De schrijver van deze regels zou in staat zijn een boek met herinneringen te schrijven over elke periode van zijn vacanties. Alle zijn voor hem geweest, niet alleen een lichamelijke verfrissing, maar ook een geestelijke verrijking.

Voor deze keer veroorloof ik mij u te vertellen over een klein uitstapje naar de Kumi-Alp, eigendom van onze beste vrienden, de fam. Hari op de Hahenmauspass. Als men het goede pad volgt, kan men deze wandeling in een half uur maken, maar wanneer ongeoefende lieden zich op weg begeven, zonder rekening te

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.
XXIX.
Hoofdst. 15 : 35—16 : 15.

Ter oriëntering. Een, voor de verdere zendingsarbeid van den Apostel belangrijke vraag, had een gezaghebbende oplossing gevonden te Jeruzalem. De kwestie: hoe staat de jonge gemeente tegenover het Jodendom, was uit de weg geruimd. Nu heeft Paulus de weg vrij en onmiddellijk en met grote kracht neemt hij nu zijn taak ten opzichte van de volken ter hand. — Zijn energie stoot den zwakken, meer op den mens dan op de zaak georiënteerde Barnabas, af. Europa wordt bereikt — een gebeurtenis, voor de ontwikkeling van dit werelddeel van onschatbare betekenis.

TOELICHTING.

I. Paulus op gemeente-visitatie. Vers 35—41.

Paulus was leraar en herder: bekommerd om het voortdurend welzijn der gewonnen zielen : 36. Hij rekende met de gevaren, waaraan de jong-bekeerden temidden van het heidendom bloot stonden. Paulus achtte Markus ongeschikt voor het werk: had niet de vereiste volharding aan de dag gelegd; was niet door dik en dun, over bergen en dalen, voortgetrokken: „heeft geen pioniersbloed", oordeelde Paulus. Barnabas wilde den neef niet loslaten. — Silas was van Jeruzalem meegekomen en daar een man van aanzien geweest. Paulus' keus had de instemming der gemeente.

II. Timotheus in de arbeid gehaald. Hoofdst. 16 : 1—3.

Merk op, dat de aanduiding „gelovig" alleen gegeven wordt aan hen, die den Heere Jezus hadden aanvaard als den Christus. Een vrome Jood is niet „gelovig" als hij Jezus verwerpt als zijn Heiland. — Timotheus meldde zich niet voor de arbeid, maar werd gevraagd. Merk op dat Timotheus, schoon onbesneden, lid der gemeente was en als christen een goede naam had. Te Jeruzalem was besloten de besnijdenis niet te eisen. Toch besnijdt Paulus Timotheus vrijwillig. Het was niet geboden, doch ook niet verboden. Nu was het geen beginselkwestie meer, maar een zaak van tact. Beginsel zegt: dat *moet* je doen; bij tact gaat het om wat je doen en laten *mag*.

III. Paulus steekt over naar Europa. Vers 4—10.

Het vermelde in vers 5 is wel bedoeld als vrucht van vers 4. De beslissing te Jeruzalem genomen was wijs:

houden met enige eenvoudige voorwaarden, kan zij twee uren in beslag nemen.

Vertel aan niemand, wat ik u ga toevertrouwen. De „meesters" in het bergbeklimmen waren bezig de Regenhorn te bestijgen. Zij, die niet zo ver konden lopen, besloten naar de Hahnenmauspass te gaan. Onze beste heer Hari wees ons de weg, die we moesten volgen aan, maar het doel, dat we moesten bereiken *scheen* ons zo dichtbij dat we slechts met een half oor naar zijn aanwijzingen luisterden en dát was onze eerste fout. Van het begin af waren we niet zeker, welk pad we hadden te volgen. Wat een goede les! Hoevelen zijn er onder ons, die slecht beginnen! Op die manier is het onmogelijk het doel te bereiken. In het Chr. leven begint de weg bij het kruis met Christus. Een geloof zonder een werkelijke wedergeboorte blijft nooit bestaan. Onze godsdienstige wereld is in dit opzicht wel ziek. God wil niet, dat wij lichtzinnig in het leven avonturen. De enige Weg is aangegeven, laten wij Hem volgen. De profeet verzuchtte reeds: „Nochthans heeft mijn volk Mij vergeten enz." Jer. 18 : 15.

Ik zal u ook vertellen dat onze schoenen niet die waren, die men gewoonlijk aantrekt, om rotsige bergen over te steken. Om zonder ongelukken onze weg in deze steenachtige woestenij, die de wereld is, door te trekken en om niet ten prooi te vallen aan de ontmoediging moet men ook de raad van den apostel Paulus aan de Efeziërs volgen „.... de voeten geschoeid hebbende met bereidheid van het evangelie des vredes". Ef. 6 : 15.

Blij zo vlug een welbekende top van ons land te bereiken, gingen wij veel te vlug voorwaarts, zonder te bemerken, dat wij de goede weg verloren hadden. Na een kwartier lopens konden wij vooruit noch achteruit. Tragische situatie! Wij zouden er misschien nog geweest zijn, als onze goede vrienden, die ons met de ogen volgden, niet hadden geconstateerd, dat wij ons in een ongelukkige positie bevonden. Zij verwittigden meneer Hari daarvan.

In het Chr. leven komt het dikwijls voor dat onze oudere of onze broeders met meer ondervinding zich rekenschap geven van onze zwakheden en onze tekortkomingen die wij zelf niet bemerken. Dat zij bidden en dat zij er allereerst den Meester, den Heiland van in kennis stellen. Zij zullen daarmee een goed werk doen.

Onze beste meneer Hari zond ons zijn jongste zoontje. Het gezicht van dien kleinen geitenhoeder blijft in mijn herinnering gegraveerd: heel verlegen kwam hij dichterbij, zonder te zeggen, dat zijn vader hem stuurde om ons op de goede weg te brengen. Zonder pretentie, veeleer kleurend, misschien schaamde hij zich voor zulke stomme stedelingen, ging hij voor ons uit en in minder dan 5 min. hadden we 't goede pad teruggevonden. Een kwartier later was het doel bereikt. Hijgend en zwetend maakte ik mijn overpeinzingen. Het mooie versje van het bekende lied kwam in mijn herinnering:

„Op Uw liefde wil ik steunen,
Leid Gij mij voort...."

Ik heb nooit meer enige illusies over mijn capaciteiten als alpinist gehad, maar op dat ogenblik toen ik mezelf zei, dat men dikwijls behoefte heeft aan een die kleiner is, dan men zelf is, wenste ik mezelf met één ding geluk, dat was: de kleine Oberländer te hebben gevolgd.

Als een klein kind is onze Redder in de wereld gekomen. Duizenden hebben geweigerd Hem als hun enige Gids te aanvaarden, terwijl zij, die zelf kleine kinderen geworden zijn, hoewel helaas struikelend, het doel bereiken.

Lieve lezer, laat u leiden. Blijf op de goede en oude weg. Het doel, de hemelse heerlijkheid, is ons verzekerd.

Naschrift: Deze reis-vrucht werd mij gezonden. Geniet gij er ook van.

E.-R.

---

zij kwam de arbeid ten goede. Vers 6: merk op dat nadruk leggen op de leiding des Geestes. Er waren geen „geopende deuren"; ze vonden voor hun boodschap geen gehoor. Dat verbitterde noch ontmoedigde hen, omdat ze er de aanwijzing van God in erkenden. Volgen is beter dan forceren. — De gehoorzame, die volgzaam is, ontvangt licht, vers 9. Laat Hem besturen, waken....

IV. De bekering van Lydia. Vers 11—15.

Daar Macedonië hen door den Heer was aangewezen, trokken ze door die andere steden heen zonder er te werken: gehoorzamen! Macedonië was een Romeinse kolonie. Volg Paulus op de kaart op zijn reizen. Het was een nederzetting van oud-soldaten. Zulke kolonies stichtten de Romeinen graag aan de grenzen van het Rijk om betrouwbare voorposten te hebben. Denk aan Keulen. Gebedsplaatsen waren in steden en dorpen, waar de Joden geen synagoge hadden, bij riviertjes, in verband met de, voor de gebeden voorgeschreven, wassingen. Er kwamen alleen vrouwen. Een Rom. kolonie was voor Joden geen aanlokkelijke plaats om zich te vestigen. Uit vers 15 zouden we mogen afleiden, dat Lydia zich in Filippi gevestigd had. Ze had een „huis", d.w.z. huisgenoten. Huis is niet hetzelfde als gezin. Het N. Test. spreekt wel van huisdopen maar niet van gezinsdopen. — Het Woord werd aan haar hart geheiligd: ze gaf acht, gaf zich rekenschap van het gehoorde, maakte de toepassing op zichzelve. In vers 15 blijkt dat ze de geloofsband voelde.

Vragen :

1. Waarom heet de predikant „herder en leraar"?
2. Waarom zal Paulus Silas als reisgenoot begeerd hebben?" Vergel. 15; 22.
3. Waarom zal Paulus' beslissing de instemming der gemeente gehad hebben?
4. Wat bedoelen de mensen er mede, als ze zeggen, dat er zoveel „geloven" zijn?
5. Hoe kon Paulus, die Rom. 14 : 14 schreef de bepalingen van Jeruzalem doorgeven, hoofdst. 16 : 14?
6. Wat is het verschil tussen trouw en eigenzinnigheid?
7. Waaruit zal Paulus hebben afgeleid, dat het een Macedonisch man was, die hem verscheen?
8. Waarom moest Lydia „er op aan houden" dat Paulus en zijn gezelschap bij haar intrek namen? Vergel. I Kor. 10 : 33; II Kor. 7: 2; 12: 17 en 18.
9. Wat is het verschil tussen „gezin" en „huis"?

L.

GEMEENTE-BERICHTEN

SNEEK.

Niettegenstaande de gemeente een half jaar herderloos is, mogen we niet klagen, doch veeleer roemen in de goedertierenheid des Heeren. Vele zegeningen waren ons deel. De opkomst onder de prediking bleef voortreffelijk. Ook de jeugdsamenkomsten bleven goed bezocht. Deze maal mochten we doopdienst hebben, waarin vier zielen hun geloof in de doop beleden. De laatste was een jongedochter, die mede door het kampwerk tot deze stap was gekomen. (Een groet aan onze kampleiders, die bovenal getracht hebben onze jonge mensen geestelijk vooruit te helpen.) Spoedig zal onze vacante tijd weer tot het verleden behoren.

Zondag 13 Oct. hoopt onze nieuwe voorganger cand. br. J. Broertjes zijn intrede te doen, na bevestiging door Ds. G. W. Tijman. De diensten zijn alsvolgt geregeld: 9.30 uur bevestiging, 3 uur intrede, 7.30 uur begroetingssamenkomst. Voor deze dag nodigen we hartelijk de Unie Commissie en de omliggende gemeenten uit zich te doen vertegenwoordigen.

Rest nog de broeders voorgangers, evangelisten en studenten hartelijk dank te zeggen voor hun diensten tijdens de vacante tijd ons bewezen.

W. GORTER, secr.

PERNIS.

Waarde broeders en zusters. Na ons laatste schrijven liggen alweer vier maanden achter ons. We hebben br. Baptist diezelfde tijd in ons midden. Met dankbaarheid in ons hart aan God mogen wij het hier neerschrijven, dat wij als kleine gemeente ons verheugen in een vasten voorganger. Te weten, dat wij iederen Zondag mogen opgaan om Gods Woord uit zijn mond te horen is ons een grote vreugde.

Het gemeenteleven wordt zo steeds meer in goede banen geleid. Wij mogen nu een keer per maand aanzitten aan de heilige dis, om daar door brood en beker in ons geloof versterkt te worden, hetgeen wij in de tijd, die achter ons ligt, vaak moesten missen. Daarnaast is het jeugdwerk door br. Baptist ter hand genomen en zelfs een zangvereniging is ons deel geworden, die toch zeker niet ontbreken mag, nu wij elke Zaterdag openluchtsamenkomsten houden. Als wij daar dan staan en zien van diverse richtingen, maar ook veel onkerkelijken luisteren, dan is er een danktoon in ons hart, dat wij hen door woord en lied de blijde Boodschap des kruises mogen brengen. En dat wij dat niet alleen voor anderen mogen doen, maar dat het ook ons zelf tot rijken zegen is.

Nog enkele formaliteiten en wij zijn zelfstandige gemeente. Wat daaraan verbonden is weet elke gemeente, die, evenals wij, klein is begonnen, en welke gem. is dat niet? Wij willen dat dan ook niet doen in eigen krachten, maar het alles leggen in Gods hand. Hij zal ons niet beschamen.

Een zuster vertrok van ons naar Arnhem en een jeugdige broeder is tot de gemeente toegetreden door belijdenis en doop. Wij mogen zaaien en planten en God geeft op Zijn tijd de wasdom. Nog een paar weken en wij beginnen weer met onze bijzondere samenkomsten. Dienaren van de blijde Boodschap, wij rekenen hierin op uwe medewerking. Met het oog naar boven willen wij verder gaan. God zegene de arbeid van br. Baptist en van geheel het arbeidsveld tot eer van Zijn Naam en tot redding van zondaren. Soli Deo Gloria.

Met hartelijke groeten en Gode bevolen,
de uwe in Christus, de secr.

AMSTERDAM.

De gemeente alhier beleefde dezer dagen Gods gunstbewijzen in een driedaagse conferentie. Er waren broeders van elders overgekomen om het brood des levens op bijzondere wijze uit te delen. De gemeente zelf was zeer actief; 's morgens tien uur in de bidstond, 's nam. in de wijdingsdienst en 's avonds in openbare prediking. Voor deze avonddiensten werd gebruik gemaakt van de Nieuwe Waalse Kerk. Hoewel het niet gelukte deze kerk met haar 500 zitplaatsen geheel te vullen, de gemeente ziet niettemin met vertrouwen uit naar de vruchten van deze zaaitijd.

Niet alleen blijdschap en arbeidsvreugde was hier te beleven, maar ook enige beproeving. Het was Zaterdag, de 14 Sept. j.l., dat de Heere, na een kort en smartelijk lijden, tot Zich nam onzen broeder Cornelis Swart in de leeftijd van 62 jaar. Hij was sedert 22 Mei 1922 lid der gemeente, aanvankelijk te 's-Gravenhage en later alhier. Aangezien hij bereid was, geheel rustte in 't volbrachte werk van zijn Heiland, kan de gemeente en de familie hem getroost nastaren naar het Vaderhuis.

Ging deze broeder heen, met blijdschap kunnen wij mededelen, dat een drietal, nog jeugdige personen, zich heeft aangemeld, om de ledige plaats te vullen. Zij willen hun Heer en Heiland belijden in de doop, die, zo de Heere wil, Zondag de 6 October zal worden voltrokken.

W. V.

HAARLEM.

Zoals nu zeker alle lezers van De Christen zullen weten, heeft Ds. Jansma de benoeming tot vrijgestelde van onze Unie aanvaard. Een zeer vererend, maar overigens gewoon feit, zegt ge? Niet voor ons, want het betekende voor ons tevens het verlies van onzen geliefden en trouwen voorganger. Met weemoed verbeidden wij daarom de 15 September, op welks morgen Ds. Jansma zijn afscheidsrede in de Parklaankerk tot ons zou richten. Een flinke schare leden en belangstellenden vulde het kerkgebouw, toen Ds. Jansma de kansel beklom. Na het uitspreken van het votum werd gezongen Psalm 68 : 2 en 8, waarna Ds. Jansma ons voorging in gebed om dan te lezen Efeze 3. De verzen 14—20 vormden het onderwerp van de nu volgende treffende rede. Nu volgde een kort orgelspel, waarna Ds. Jansma memoreerde, hoe hij nu 3½ jaar in ons midden had mogen arbeiden, zij 't niet met een welsprekendheid als van een Spurgeon, maar zeker met liefde en trouw, daarbij in 't bijzonder gesteund door zijn trouwe gade.

Gezien de oorlogstoestand en de daarmee samengaande hongertoestand, waren die 3½ jaar zeker niet de gemakkelijkste. Hierna werd Z.W.eerw. toegesproken door br. ouderling C. Vrugt, die in hartelijke bewoordingen er aan herinnerde, hoe de arbeid van onzen voorganger in menigerlei opzicht tot grote zegen geweest was. Daarna volgde nog een zeer waarderende toespraak van den heer v. Rekum te Amstelveen, als vertegenwoordiger der Unie en van de gemeentelijke bond. Met het uitspreken van de zegenbede en het zingen van lied 20 werd nu de dienst beëindigd.

Des avonds 7½ uur kwam de gemeente andermaal samen met jongelieden en vrienden, thans in ons Verenigingsgebouw Salem, om op meer intieme wijze afscheid te nemen van den voorganger. Mandoline en orgelspel werd op aangename wijze afgewisseld door declamatie en zang. Namens de gemeente en het jeugdwerk werd Ds. Jansma op waarderende wijze toegesproken, terwijl passende souvenirs werden aangeboden. Aan het slot werden wij door den leider, br. Oosterwijk,

opgewekt mede te werken aan het „bouwen van Jeruzalem". Zeer dankbaar zijn wij den Heere voor alles wat Hij ons in Ds. Jansma heeft geschonken.

De correspondent

EINDHOVEN.

Gel. broeders en zusters. Oorspronkelijk lag het niet in onze bedoeling reeds nu weer iets van ons te laten horen. Niettegenstaande dat, mogen we wederom gewagen van vele zegeningen die ons ten beurt vielen. Zondaren vonden vrede aan de voet van het kruis, en wilden den Heer ook gehoorzamen in het watergraf. Het was Zondag 1 Sept. andermaal een hoogtijdag voor de gemeente. In de morgendienst werden twee jonge zusters door de doop aan de gemeente verbonden. Onze voorganger mocht bij deze bizondere gelegenheid aan een overvolle kerk het Evangelie uit Jozua 4 verkondigen. Ds. Zijlstra merkte o.m. in zijn prediking op, dat het volk van Israël twee gedenktekens had, n.l. de twaalf stenen in de Jordaan en twaalf op de oever der rivier. Ook de Nieuw-Testamentische gemeente heeft twee gedenktekens ontvangen, n.l. Doop en Avondmaal. Met grote aandacht werd deze zegenrijke predikatie beluisterd, waarna de zusters werden gedoopt. Des middags was de gemeente bijeengekomen voor de viering van het Avondmaal. De nieuwe leden werden bij monde van br. ouderling de Jonge hartelijk welkom geheten in de gemeente. Met een korte getuigenisstonde werd deze goede avondmaalsviering besloten. Het was een zeer gezegende dag voor de gemeente, en onze wens en bede is dat er nog vele mogen volgen. Rest mij nog te vermelden dat op een jeugdavond een zeer jonge zuster vrede vond voor haar hart en de Heer ook wil volgen in de doop. Geprezen zij des Heilands naam. Wij gaan moedig voorwaarts ziende op den overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus Christus.

Wij groeten al de verbonden gemeenten.

Namens de gemeente,
H. DE JONGE.

MUNTENDAM.

Dinsdag 17 Sept. j.l. werd het 30-jarig jubileum van onzen voorganger Ds. J. Hekhuis onder grote belangstelling herdacht. Velen hadden aan de uitnodiging gehoor gegeven, zodat ons kerkgebouw geheel gevuld was. Namens de gemeente werd gesproken door br. ouderling van der Deen, die in het kort de loopbaan van onzen voorganger weergaf en namens de gemeente den jubilaris feliciteerde, daarbij een blijvende herinnering aanbiedend. Velen hebben daarna nog het woord gevoerd, en zeer waarderende woorden aan het adres van Ds. en Mevr. Hekhuis gesproken. O.m. br. Olijslager namens de Unie Comm., Ds. de Neef namens de Veenk. Bond en de gemeente te Nieuwe Pekela. Een schriftelijke felicitatie werd voorgelezen van de broederschap van Bapt. Pred. Namens de Burgelijke gemeente sprak de Edelachtb. heer Groenendaal, Burgemeester der gemeente Muntendam, die den jubilaris van harte feliciteerde, en de dank, gepaard gaande met een grote mand met bloemen, aanbood namens de gehele bevolking voor het vele werk wat door Ds. en Mevr. Hekhuis te Muntendam werd verricht. Verder spraken nog Ds. J. W. Weenink als vriend en namens de gemeente te Stadskanaal, Ds. Hamer namens de Ned. Herv. gemeente, de heer Jager, oud-Evangelist, br. Jansma namens de gem. te Haulerwijk, br. Brongers namens de gem. te Delfzijl, br. Kluin namens de gem. te Hoogezand, Ds. Scholte namens de gem. te Vriescheloo en br. Buurmeijer namens de Evang.post Veensloot. Door verschillende verenigingen werden cadeaux aangeboden o.a. van de Muziek-, Knapen- en Meisjesver. Het zangkoor verleende haar gewaardeerde medewerking. Treffend was nog toen het lied werd gezongen: „Wij prijzen U God, voor de komst van Uw Zoon", door alle leden der gemeente, die door Ds. Hekhuis waren gedoopt. Aan het slot werd nog gesproken door den jubilaris zelf, die allen hartelijk dankte, die hem deze dag tot een onvergetelijke hadden gemaakt. Ook langs deze weg, namens Ds. en Mevr. Hekhuis, hartelijk dank voor de vele blijken van belangstelling en medeleven. De gehele herdenkingsdienst stond onder voortreffelijke leiding van ouderling br. Brongers.

De secr. B. V.

Mededelingen

TOURNEE VAN ZR. G. REILING.

Enkele weken geleden plaatsten we in ons weekblad een lijstje met namen van Gemeenten in Friesland, welke door onze zendelinge bezocht zouden worden voor het houden van zendingsbijeenkomsten, waarin dan een film vertoond zou worden.

Ik had een plan de campagne opgesteld voor de tijd van twee week, elke week vijf Gemeenten. Tevens meldde ik, dat binnenkort meerdere gegevens zouden volgen, terwijl de Gemeenten, welker namen stonden vermeld, verzocht werden zich met zr. G. Reiling in verbinding te stellen (adres: Drouwenermond, J 145, Post Stadskanaal).

Nu ontving ik bericht van zr. Reiling, dat ze onze Gemeenten gaarne wil dienen, maar dat haar krachten hélaas nog steeds niet willen terugkeren. Daarom zal ze wat kalmpjes aan moeten doen en kan ze niet twee weken achter elkaar op reis. Bovendien hoopt ze midden October voor een paar week naar Engeland te gaan.

Daarom lijkt het mij het beste, dat Gemeenten, die met de zendelinge gaarne een zendingsavond willen houden, zich maar met haar in verbinding gaan stellen. Dan kan zr. Reiling zelf het tempo bepalen.

De film, die zr. Reiling op de zendingsavonden zal laten draaien, is 16 m.m. breed. Een filmtoestel moet gehuurd worden.

d. H.

RADIO UITZENDING.

Van de N.C.R.V. ontvingen wij bericht, dat voor ons een bijbellezing zou worden gereserveerd en wel op *Donderdag 3 Oct.* a.s. van 16.00—16.45 uur. Gaarne nemen wij deze gelegenheid waar om mede te helpen ook door de aether de blijde boodschap Gods te verkondigen. Ondergetekende werd aangewezen dit keer deze taak op zich te nemen en met vreugde willen wij ons daarvan kwijten.

Het overzicht van deze dienst luidt als volgt:

Zingen: no. 200 (bundel Johannes de Heer) „O welk een macht heeft Uwe Liefde".
Gebed.
Schriftlezing: Romeinen 8 : 26—39.
Eerste deel v. d. toespraak.
Zingen: no. 381 : 1, 2 „Alle roem is uitgesloten".

Tweede deel v. d. toespraak.
Dankgebed.
Zingen: no. 458 „Neem de wereld, geef mij Jezus".

Dat de Heer Zijn zegen moge verbinden aan dit en aan àl het werk, dat gedaan wordt tot redding van zondaars en tot roem van Zijn Naam, zij ons aller bede.

A. A. HARDENBERG,
Voorzitter U.R.C.

DANKBETUIGING.

De raad der Bapt. Gemeente te Arnhem dankt langs deze weg onderstaande beide geefsters recht hartelijk voor hun resp. zendingen ten behoeve van onze gemeente.
1e. De gemeente te Ter-Apel; zij zond door bemiddeling van br. Schrap twee witte doopklederen;
2e. zr. Munniksma verblijdde ons met een paar gordijnen.
Wij drukken hier onze grote teleurstelling uit, dat zij slechts de enigsten waren, die aan de beide oproepen van Ds. de Haan gehoor gaven.

H. D. HOOGHWINKEL.

VOOR UW ZAKAGENDA.

Het telefoonnummer van Ds. H. D. Hooghwinkel te Arnhem is 1257.

JAARGANG 63 - Nr. 2813
VRIJDAG 4 OCT. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 386228 T.N.V. Ds. T. JANSMA, HAARLEM

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

ONZE OPDRACHT

Nu ik geroepen ben als voorzitter der Unie-Commissie iets te zeggen ter opening van ons Seminarie, denk ik zeer in het bijzonder aan onze *opdracht*, zoals die getekend is in Mat. 28 : 19.

Gaat dan heen, onderwijst alle volken, dezelve dopende in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, lerende hen onderhouden alles, wat ik u geboden heb.

In een enigszins andere formulering gaf Paulus deze opdracht door aan Timotheüs in zijn tweede brief, hoofdstuk 4 : 2, waar we lezen:

Predik het woord....wederleg, bestraf, vermaan....en leer.

Als wij denken aan onze opdracht, dan horen we een bevel: Gaat heen, onderwijst, en....predik het woord. Het is duidelijk, dat Paulus in wezen niets anders heeft gezegd dan Jezus. Het onderwijzen, dat Jezus zijn discipelen en daarmee ook ons heeft opgedragen, is toch onderwijzen in het Woord. En dan geloof ik, dat we te denken hebben aan het in de Heilige Schrift ons gegeven woord en ook aan het Woord, dat vlees geworden en in Jezus tot ons gekomen is. Gedurig lezen we in het Nieuwe Testament van een dienstknecht des Heeren: Hij verkondigde Christus, of: Hij predikte Jezus, den Christus.

Dit prediken bestond voor de apostelen voor een niet gering deel in het geven van hun getuigenis van Christus. Maar reeds het bevel des Heeren in Mat. 28 : 19 spreekt van onderwijzen en dat is toch meer dan enkel getuigen. Dat is ook het verwijderen van onduidelijkheden; dat is ook toelichten, verklaren. Paulus voegde er nog aan toe: Wederleg, bestraf, vermaan. Het is duidelijk, dat Paulus reeds aan dwaalleer gedacht heeft, die wederlegd moest worden, en aan mensen, die dwaalleer predikten en die bestraft moesten worden. Uit de wijze, waarop onze opdracht tot ons gekomen is, blijkt dus duidelijk, dat aan de uitvoerders dezer opdracht eisen worden gesteld, waaraan lang niet iedereen kan voldoen.

Wie zal die opdracht ten uitvoer leggen? Wij kunnen kortweg antwoorden: de Gemeente. Dat moet de Gemeente van Christus doen, in haar geheel. Ongetwijfeld is dat zo.

Maar we zagen reeds, dat onze opdracht voor velen van Gods kinderen persoonlijk onuitvoerbaar is. Dat was ook al zo ten dage der apostelen. Zo werden b.v. te Antiochië in Syrië enige mannen gevonden, die als het ware in het voorste gelid streden. En uit dezen werden voor een bepaald deel van de opdracht nog weer twee personen afgezonderd tot de dienst, waartoe de Heilige Geest hen riep. Zo droeg de gemeente het gehele werk, waarin allen mee moesten werken, terwijl enkelen vooruitgeschoven werden om een bepaald deel van de opdracht te vervullen. Deze ordening van het werk is niet door een theoreticus uitgevonden, maar was noodzakelijk vanwege de aard van het werk. Voor ons ligt de zaak nog vrijwel evenzo. Heel de gemeente heeft een opdracht, de opdracht om als getuigen van Christus te prediken en te onderwijzen; en daarbij worden sommigen vooruitgeschoven om een zeer belangrijk deel van het werk voor hun rekening te nemen.

Wil de gemeente van Christus haar opdracht vervullen, dan moet zij zelf levendig blijven en actief zijn, maar dan moet zij ook zorg besteden aan de vorming van hen, die vooruit geschoven moeten worden; dat zijn onze voorgangers en evangelisten en zendelingen. De gemeente moet hen helpen in datgene, waarbij menselijke hulp nuttig kan zijn, opdat zij geschikt mogen worden voor het volvoeren van onze opdracht.

De grote dingen in de wereldgeschiedenis hebben op eenmaal een streep gezet onder het verleden van de opleiding onzer speciale werkers. Niet wij zochten naar een nieuwe weg, maar de oude werd op eenmaal afgesloten en wij moesten omzien naar een nieuwe. Gedurende de oorlogsjaren was er niet veel te bereiken. Daar kwam nog bij, dat een achttal werkers ons ontviel door allerlei oorzaken. Het gebrek aan arbeiders is bijna catastrofaal geworden. Zo spreekt het vanzelf, dat na de bevrijding terstond aller gedachten zich concentreerden op de opleiding onzer toekomstige voortrekkers en dat meerderen bezig waren met het maken van nieuwe plannen.

Want de Universiteit, waarheen wij ons gewend hadden en die veel geeft, wat ook wij waarderen kunnen, kan toch niet bevredigen. Zij kan dat niet om de eisen, die zij stelt, eer zij iemand als volwaardig student erkent. Zij kan dat nog minder om de wijze, waarop zij zich kwijt van dit deel van haar taak: Het vormen van de aanstaande evangeliedienaars. *Wij* moeten aan onze voormannen andere eisen stellen en dat vanwege onze visie op de ons gegeven opdracht. Zo besloot dan onze laatste Unievergadering in principe tot het inrichten van een eigen opleiding, tot het stichten van een eigen seminarie.

Voorwaar, een gewichtig besluit met ver-strekkende gevolgen.

Wat heeft dit te betekenen voor het heden? Zowel voor hen, die aarzelen als voor hen, die al te optimistisch zijn is het goed, deze vraag te stellen en te beantwoorden.

Twee dingen stonden dadelijk vast. Ten eerste, dat er terstond iets gebeuren moest, vooral met het oog op de vier broeders, die zo juist als uniekwekelingen waren aanvaard. Ten tweede, dat er vanwege de beperktheid der krachten maar heel weinig gedaan zou kunnen worden. De gebeurtenissen van deze dag bevestigen dit tweeledige antwoord. Wij openen ons seminarie en beginnen daarmee aan de uitvoering van wat in principe werd besloten. Er *moest terstond iets gebeuren;* en er is iets gebeurd. Maar het is nog niet meer dan een begin. In feite doen wij weinig meer dan het openen van een internaat. Het eigen onderwijs zal nog maar enkele lesuren kunnen omvatten. Het is nog maar weinig, maar het is iets. De eerste stap is gedaan.

Hoe die tot stand gekomen is, moge hier met enkele woorden worden gememoreerd. In haar vergadering van 9 Juli, vooraf gaande aan de Unievergadering, overzag de U.C. de situatie van het ogenblik. Zij besloot, dat na de Unievergadering de in 1944 benoemde seminariecommissie — onder dankbetuiging van hetgeen zij heeft gepresteerd — ontbonden zou worden. Zij had — niet het minst door de stuwkracht van haar voorzitter — het besluit tot het stichten van een eigen seminarie een stevige duw gegeven. Toen dit besluit genomen was, had zij haar taak volbracht. Vervolgens werd besloten, dat de commissie tot de opleiding zou worden uitgebreid — in de toekomst waarschijnlijk met minder maar voorlopig met het oog op verschillende omstandigheden — tot zeven personen. Zij zal niet meer Commissie tot de Opleiding heten maar met het oog op haar taak in de toekomst Curatorium worden genoemd. De naam klinkt wel wat erg gewichtig voor de dingen, die wij vandaag voor ons hebben, maar hetgeen vooraf ging sprak ook een woordje mee en zo werd toch tot deze naam besloten. Wij vertrouwen, dat de ontwikkeling der dingen ook dit besluit zal bevestigen.

Het zobenoemde curatorium is dus al een elftal weken oud. Het is bovendien reeds aan de uitvoering van zijn taak begonnen. Toch willen wij op deze bijzondere dag nog een enkel woord tot hetzelve richten en hen daarmee in het openbaar installeren.

Ik geloof, dat allen hier het met mij eens zullen zijn, als ik zeg, dat van al de sub-commissies der Unie het Curatorium de belangrijkste taak heeft. De vorming van hen, die voorop moeten gaan bij de tenuitvoerlegging van onze opdracht, is van het allergrootste belang. De zorg daarvoor is het gewichtigste werk, dat er te doen is. Moge het ons Curatorium gegeven worden, de dingen zo te leiden, dat wij beter nog dan voorheen onze gemeenschappelijke opdracht kunnen vervullen tot eer van onzen groten Opdrachtgever. De *Opdracht,* daar gaat het om. Die sta ons Curatorium steeds helder voor de geest. Wij hebben geen persoonlijke liefhebberijen te verwezenlijken maar een opdracht uit te voeren. Uw taak zal het zijn, te overleggen, wat daartoe het best kan dienen. Moge Gods Geest U en Uw eventuele opvolgers voorlichten en bijstaan in alles.

Het is niet mijn taak, lijnen uit te stippelen voor het werk van het curatorium of iets te zeggen over verwachtingen, die wij met het oog op de toekomst koesteren in dien zin, dat het curatorium die opmerkingen als richtlijnen zou moeten gebruiken. Het is veel meer zo, dat het curatorium — onze gemeenschappelijke opdracht kennende — zelf overlegt en plannen maakt en voorstellen doet. De Uniecommissie legde een gewichtige taak in Uw handen, broeders. Zij rekent er op, dat gij die met zorg en toewijding zult vervullen en wenst U daartoe Gods zegen.

Het spreekt vanzelf, dat onze gedachten ook uitgaan naar broeder en zuster van den Berg, die de verzorging van het internaat op zich hebben genomen. De Uniecommissie spreekt de wens uit, dat er een prettige samenwerking zal zijn en begroet U hartelijk in deze uniedienst. Daar namens het curatorium tot U gesproken zal worden, kan ik het bij deze enkele woorden wel laten.

Het zelfde geldt van de jonge broeders, die in dit huis reeds hun intrek hebben genomen. Hartelijk welkom als eersten in het seminarie der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland. Namens de Commissie der Unie wens ik U het allerbeste voor Uw vorming tot voorgangers in 's Heeren gemeente. Vergeet nimmer, dat ge een opdracht hebt en houdt voor ogen, dat Uw zijn hier het begin is van de vervulling daarvan.

Hiermee verklaar ik ons seminarie voor geopend.

K. REILING,
voorzitter van de Uniecomm.

Feestelijke opening van ons Seminarie

Vele dagen gaan voor menigeen eentonig voorbij. Het leven schijnt dan soms een tredmolen te zijn, een cirkelgang, die hen moede en mat maakt. Kan die doorbroken worden, zodat de kracht vernieuwd wordt en men opvaart met vleugelen gelijk een arend, niet moede wordt van het lopen noch mat van het wandelen? *Ja zeker!* Het profetische woord van de man Gods genaamd Jesaja luidt: dat voorrecht is weggelegd voor hen, die den Heere verwachten. Voor hen dus die in de kracht Gods geloven en in dàt geloof leven en werken.

Als wij ons op Woensdagmiddag 25 Sept. van het jaar onzes Heeren 1946, in blijde stemming opmaken naar de domstad (Utrecht), om getuige te zijn van de opening van ons Seminarie (gevestigd op de Maliesingel 30), gevoelen wij ons als dezulken die den Heere verwachten. Neen, het is niet òns werk maar Gòds werk, dat Hij door ons verricht. Het is niet onze energie en wil, doch Zijn zegen die Hij aan ons geeft. Niet ons, o Heer, niet ons — maar U zij alle lof en dank gebracht. Van U zijn alle dingen, óók deze gave van een eigen Seminarie. In het geloof van Gods geesteswerking heeft onze br. Weenink als initiatiefnemer met andere broeders de plannen beraamd en voorgelegd aan de Algemene Vergadering. In datzelfde geloof hebben de broeders en zusters van alle Baptisten Gemeenten in Nederland zich hier achter geschaard en al is de opzet klein, de namen Curatorium en Seminarie wijzen er op, dat wij grote dingen verwachten van Hem, Die getrouw is en Die het ook doen zal. Wij zullen bidden en werken, werken en bidden in het volle vertrouwen, dat Hij ons niet beschamen zal.

Was het toeval dat de zon doorbrak juist toen wij

onze schreden deze middag richtten naar het vriendelijk tehuis waar onze broeders studenten zijn ondergebracht? Of was het een teken van Gods glimlach, die over allen gaat die Hem dienen in oprechtheid? Wij nemen het laatste voor waar. Vriendelijk was ook de onderlinge begroeting en die door de huisvader en -moeder, onze br. en zr. van der Berg. Alles was in gereedheid gebracht om de leden van de Unie-Commissie en het Curatorium, de afgevaardigden van verschillende takken van arbeid in onze Unie, de ouders der studenten en de andere gasten een prettige welkomst te bereiden. Tezamen waren er ongeveer dertig broeders en zusters.

Even over twee stond de voorzitter v. d. U. C., Ds. Reiling, op, om na een kort welkomstwoord ons in het gebed voor te gaan en daarna voort te lezen Mattheus 28 : 16—20. De openingsrede die nu volgde, alsook de rede van Ds. Louw en Ds. Weenink in hun functie van voorzitter en administrateur van het Curatorium, behoeft hier niet weergegeven. Ze zullen in extenso in ons weekblad worden opgenomen. Wel mag vermeld, dat zij alle getuigen van dankbaarheid aan God voor dit ons geschenk van geloof in de toekomst. Allen, die deze woorden hoorden en ongetwijfeld ook allen die ze straks zullen lezen, hebben in hun hart er het „Amen" op gezegd of zullen dit doen. Nadat theë en koekjes waren geserveerd werd eerst het woord gevoerd door br. v. d. Berg als huisvader. Hij sprak zijn dank uit voor het vertrouwen aan hem en zijn vrouw geschonken in de taak, die hun was toebedeeld. Met Gods hulp en kracht willen zij die aanvaarden om mede leiding te geven in het internaat en te zorgen voor een aangename sfeer, zodat het studeren voor onze broeders des te prettiger worde. — Wij geloven dat hun deze taak zeker wel toevertrouwd is en wensen hen nog bij dezen Gods zegen daartoe.

Ds. Tijman als pastor loci, zeide verheugd te zijn de broeders welkom te mogen heten. De broederschap van studenten had reeds vanuit Groningen hem een brief gezonden en verzocht hun geestelijke vader te willen zijn gedurende hun studiejaren. Spreker echter voelde er meer voor dit te interpreteren in dezen zin n.l. om hun kameraad te zijn en stelde daarvoor ten allen tijde zijn woning voor hen open. Hij was voorts erg blij dat onze studenten nu in eigen land kunnen studeren, omdat hij zelf altijd het als een zeker gemis had gevoeld in het buitenland de studie te moeten volbrengen. Men blijft daar toch immer een „vreemde". — Nu, wij als Curatorium hopen dat onze broeders van dit warme aanbod een gul gebruik zullen maken en danken onzen br. en zr. Tijman voor hun welwillendheid.

Br. N. van Beek, sprekende namens alle studenten, bracht allereerst dank voor de zorgen, die zowel het Curatorium als U.C. gehad en de arbeid die zij gedaan hebben om hen op deze wijze in de gelegenheid te stellen zich voor hun ambt te bekwamen. De studenten zijn er zich van bewust dat duizenden ogen op hen rusten en dat zij op dit ogenblik ook in het centrum der belangstelling staan. Zij hechten grote waarde aan de opleiding, die hun geschonken wordt, opdat zij zich van hun geweldige opdracht om straks het Evangelie te verkondigen, des te beter kunnen kwijten. De ervaring van twee dagen (zij hadden n.l. reeds Maandag 23 Sept. hun intrek genomen in de inrichting) kan hen doen getuigen dat het hier goed was. 't Was hier niet de sfeer van een gesticht of pension, doch die van een ware gemeenschap van broeders, die één doel voor ogen hebben. Zij wensen een levend verband te houden met al de gemeenten, voelen zich reeds door hun liefde omringd en strekken zich uit om hen te dienen. Zij hopen, dat het Seminarie moge uitgroeien tot een der brandpunten v. h. Unieleven en verzoeken voorts de voorbede van alle brs. en zrs., opdat zij nu met lust en ijver mogen studeren, om straks met grote toewijding in hun midden te mogen arbeiden. — Hulde aan onze studenten! Wij zullen hen zeker niet vergeten!

Br. Broertjes, als afgevaardigde van de N.B.J.B., vertolkte de blijdschap van alle Baptisten jongeren voor het feit dat ons Seminarie een werkelijkheid was geworden. Heeft het bedrag door onze beweging geschonken, ook een steentje daartoe bijgedragen, zo vraagt hij zich af. Wij kunnen antwoorden: ja zeker. Een eer voor de N. B.J.B. en een steun voor het Curatorium. Wij zouden de jeugd van onze Baptisten Gemeenten willen toeroepen: ga zo voort, want dit werk is ook uw belang. In dit opzicht bracht de wakkere secretaris der N.B.J.B. nog het verband naar voren, dat er ligt tussen de jonge mensen, die studeren en de jongere generatie, die zij straks ook zullen dienen, bracht voorts de felicitaties over aan het Curatorium en U. C. en wenste de studenten Gods zegen toe.

Mevrouw Boiten, die namens Tabitha aanwezig was, begon met de vraag, w i e zij nu eigenlijk moest gelukwensen en kwam al spoedig tot de conclusie, dat wij elkander mogen feliciteren. Dit is een dag van grote vreugde voor álle Baptisten. Wij mogen dankbaar zijn, zo ging onze zuster voort, dat wij onder ons initiatiefnemers hebben, die bereid zijn een begin te maken. Dat begin zal als een zaadje uitgroeien en later een boom met vele rijke vruchten worden.

Mevrouw Weenink, als afgevaardigde van de Zusterhulp sprak van een geloofsdaad, die wij in het openen van ons Seminarie aanschouwen. Juist op ons eeuwfeest te Stadskanaal was daartoe besloten: voorwaar een belofte van grote dingen, die wij kunnen en mogen doen voor den Heer in deze eeuw, die voor ons ligt als Baptisten Unie, mits wij dit geloof maar steeds in daden willen omzetten. Geloof is *niet* daar waar verstand alléén berekent en zich afvraagt of het kan! 't Is echter dáár, waar de geest des Heeren ons zegt; het *moet*. En zo wij maar het geloof hebben als een mosterdzaadje zullen wij volgens Jezus eigen uitspraak bergen kunnen verzetten. Moge dit internaat maar uitgroeien, zodat het niet alleen onze zonen, doch ook onze dochters kan bekwamen tot grotere dienst van den Koning.

Ds. Visser, sprekende namens de Broederschap der predikanten, zeide verheugd te zijn bij deze opening van ons Seminarie tegenwoordig te mogen wezen. Aan de hand van het O. T. verhaal van Elia en Eliza, waarbij de laatste de mantel van zijn voorganger ontving bij diens heenvaren naar de hemel, als teken van overdracht van de profetische werkzaamheden en kracht, schetste spreker het werk van de pioniers onzer Baptisten Gemeenten en uitte de hoop dat twee delen van den geest dezer mannen op ons allen mocht rusten, opdat wij deze schone arbeid mogen voortzetten met meerdere bezieling en doortastendheid. Wat God begonnen heeft in het geslacht der ouden, zàl Hij voleindigen en wil daartoe hen, die reeds in het ambt staan èn die zich er voor bekwamen, gebruiken tot Zijn eer.

Zoals u ziet had ieder een bemoedigend woord in het hart, waarin de ondertoon van dankbaarheid steeds tot uiting kwam. Aangezien de tijd voortsnelde moest aan deze middagvergadering een einde komen. Ze werd besloten met een woord van Ds. Louw, waarna Ds. de Haan voorging in dankzegging en alle aanwezigen nog staande zongen het mooie gezang: „Amen, Jezus Christus, Amen".

Even over 5 uur schaarden wij ons aan de maaltijd, dat een waar festijn bleek te zijn en een goed besluit

vormde van deze bijeenkomst. Onderwijl de smakelijke gerechten naar binnen werden gewerkt mochten wij nog de stem beluisteren van de ouders der studenten bij monde van br. de Boer uit Ter Apel en die van onzen nieuwen Unie-administrateur Ds. Jansma. Verder werden door Ds. Louw nog enkele brieven en telegrammen voorgelezen van personen en gemeenten, die hun felicitatie op deze wijze nog wilden overbrengen. Zij mogen weten, dat alle aanwezigen die ten zeerste hebben gewaardeerd. Niet minder werden geapprecieerd de bloemstukken, die op de tafels prijkten en de gelukwensen vertolkten van de Zusterhulp, de Jeugdraad, de gemeenten Delfzijl en Utrecht, de Zangvereniging van Utrecht en van een onbekende gever of geefster. Bij dezen zeggen wij hen daarvoor hartelijk dank Tenslotte zij nog vermeld dat in een van de brieven een gift was ingesloten van een broeder, die het niet alleen bij een hartelijk woord liet, doch ook op tastbare wijze zijn felicitatie wilde bekrachtigen. Met vreugde zal het Curatorium dat voorbeeld door vele anderen gevolgd willen zien. Dat er een stroom van giften in de toekomst moge binnenstromen!

En zo ligt deze dag weer in het verleden. Vergeten zullen wij die echter niet. Het was een mooie, vreugdevolle, blijde dag. Het was een dag, die God ons schonk!

A. A. HARDENBERG.

Pastorale Mijmeringen

Het droeve spel der gelende blåren is al weer een hele tijd aan de gang. Eik en beuk en linde, blijkbaar vermoeid van het torsen van zomerpracht en de kleurenweelde van de herfst, zijn doende hun ritselende kinderen de wijde wereld in te zenden. Straks zullen ze er staan met hun zwiepende kale takken, bevrijd van alle lasten, maar toch weer met heimwee naar de dan vergane schoonheid der schepping, waaraan zij ook het hunne hebben mogen bijdragen. Ze zullen, als een ravenpaar krassend in hun kronen neerstrijkt, terugverlangen naar de zang van nachtegaal en vink. En uit de spanning van dat heimwee zal worden geboren het geloof en de hoop op de luister van een nieuwe lente. Als dan het blijde levenslicht van millioenen bladeren zal zijn verstild, zal overblijven het statig ruisen van het gebed der naakte takken en twijgen totdat onder het sneeuwen dek de ganse natuur zich tot sluimering strekt.

De sponzige bosgrond smoort het gerucht van mijn schreden. Het tere zonlicht veegt kwistig goud tussen de machtige stammen der oude bomen en legt zegenend zijn laatste rijkdom op de deemoedig gebogen takken van een hazelaar. Een groepje paddestoelen schijnen met hun felle rood de broosheid van hun makelij te willen ontkennen. Bedachtzaam kruipt donkergroen mos over de heuveltjes en door de dalen van de door wortelen geplooide bodem. En door het geheel van duizend kleuren en nuances trekken de dwarrelende bladeren hun grillige paden. Soms blijven ze hangen aan het dungesponnen rad van een kruisspin, dan weer eindigen ze hun wispelturige reis in een karrespoor. Velen vallen buitelend in een vijvertje om hun leven te besluiten met een spelevaart over het gladde oppervlak.

Bij dat vijvertje wil ik een poosje rusten.

Kijk, wat jaagt dàt blaadje door de luchten! Stuurloos, een prooi van steeds wisselende windvlagen nadert het toch eindelijk de grond. Neen! al kantelend komt het toch nog in het vijvertje terecht. Nu is het uit met hem! Alles, wat nog mocht leven op dat scheepje, schikt u de koele dood te ondergaan!

Als ik nu eens ogen had, die duizendmaal scherper konden zien en oren, die duizendmaal beter konden horen, dan zou ik nu getuige zijn van een diep ingrijpende catastrophe. Ik zou de groeiende wanhoop van die kleine wezentjes moeten aanschouwen en hun angstige roep zou voor mij de lucht vervullen. Zo gezien mogen we toch wel blij zijn, dat ons kunnen en kennen

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXX.

Hoofdst. 16 : 16—40.

Ter Oriëntering. In dit Schriftgedeelte komt Paulus in conflict met het Romeinse Rijk — eigenlijk de eerste botsing van de Gemeente met Rome. Langzamerhand verschoof zich het front. Aanvankelijk moest de strijd tegen het Jodendom gevoerd worden; daaraan schonk de Romeinse Overheid geen aandacht. Het leek een interne Joodse aangelegenheid. Na verloop van enkele tientallen jaren kwam het Jodendom in de schaduw te staan, en bleek het Christendom een zelfstandige geestelijke macht te zijn, die zich nu moest meten met het Heidendom, gelijk zich dat in de Romeinse staatsmacht had belichaamd. — In dit gedeelte der Handelingen begint het.

TOELICHTING.

I. Demonische hulp afgewezen. Vers 16—18.

Zo wreed was de oudheid: zij profiteerden van de ellende van dit bezeten meisje. Deze „helderziendheid" was het juiste inzicht van den Boze in de dingen van de geestelijke wereld; vergel. Mark. 1 : 24. Haar verstand was in de war, maar haar geweten werkte zuiver: vandaar dat ze voelde, dat de boodschap van Paulus en Silas waar was. Het verdroot Paulus: niet het getuigenis van het geweten van dit verstandelijk gekrenkte meisje, maar het e i g e n geweten der toehoorders moest gaan spreken. Vandaar : 18.

II. Paulus en Silas gevangen gezet. Vers. 19—34.

Met de wereld botst men het meest als het om geldzaken gaat. Voor de rest is ze vrijwel ongevoelig, maar als ze nadeel vreest of ondervindt, dan gaat het mis. De geldzenuw is bij de kinderen dezer wereld zowat de enige die werkt, de andere verkeren in voortdurende staat van verdoving. — De markt: plaats van rechtspraak. De „hoofdlieden" stadsbestuurders. — Die Romeinen, daar geplant om de rust van het Rijk te verzekeren, moesten zoveel mogelijk van vreemde smetten vrij blijven; vandaar het argument van vers 21, dat grif aanvaard werd. Als in deze kolonie andere zeden doorsijpelden, verloor ze haar waarde als Romeins bolwerk. Vers 22: oud-soldaten aan het werk. Bij de geseling behoorde de kneveling en gevangen-zetting. Vers 24: de gevangenbewaarder was met zijn leven aansprakelijk voor de bewaring der gevangenen, vandaar vers 24! „Blok" twee op elkaar geschroefde balken, met twee gaten er in, die om de benen van de gevangene sloten. — Let op, vers 25: geen klaagzangen, maar lofpsalmen.

enger begrensd blijven, dan we zelf meestal willen. We zouden de stroom van gewaarwordingen niet meer kunnen verwerken.

Doch — een mijmerend mensenkind kan meer dan een gewone sterveling. Zijn ogen en oren worden bekrachtigd door de fantasie, waardoor de poorten der zinnen veel verder dan ooit kunnen worden geopend. En wat ik nu zie en hoor op m'n boomstronk bij het vijvertje....

Het gekrulde eikenblad groeit. Het lijkt wel een schip van de Noormannen. Hoog verheffen zich voor- en achtersteven. Daar tussen krioelt een grote menigte van allerlei kleine insecten, waarschijnlijk bladluizen. Maar nog steeds neemt het blad in grootte toe. Het lijkt nu op een reusachtig eiland — een werelddeel en mijn eigen gestalte verheft zich niet meer onbereikbaar trots boven de luizen, die het blad bewonen. Ze zijn nu zó groot, dat ik duidelijk hun gelaatsuitdrukkingen kan bespieden. Het gekrioel blijkt nu toch zin te hebben. Ieder haast zich voort om z'n plaats in te nemen. Langzamerhand vormen zich hele colonne's om een gemeenschappelijk middelpunt. Alleen langs de kanten staan nog enkelen met knikkende knieën, de linker middenpoot tegen 't hart aangedrukt met bleke wangen en uitpuilende ogen. Kennelijk zijn deze nog niet van de verschrikkingen van hun enerverende reis bekomen en wachten zij vol angstige spanning op nieuwe avonturen, die echter uitblijven. Dan treedt op een verhoging in het midden een oude luis en neemt het woord. Roerloos luistert de menigte.

„Vrienden, mannen en vrouwen! Hetgeen we zoeven medemaakten is inderdaad wel iets, dat velen uwer geschokt zal hebben. In de werveling der lotgevallen scheen het u toe, dat de bestaansmogelijkheden in een catastrophe een einde zouden nemen."

Vergenoegd strijkt de oude langs zijn ringbaardje en er is een ondeugende tinteling in zijn nog heldere ogen waarmee hij in deze adempauze zijn hoorders monstert. Merkwaardig, wat voor herstellende kracht er toch liggen kan in een fijn spotlachje. Ik kan goed merken, dat de schare onder de ban van zijn krachtige persoonlijkheid komt. Vele vreesachtigen slaan bedeesd hun blikken naar de grond.

„Wat we echter meemaakten," vervolgt hij, „kwam voor ons in 't geheel niet onverwacht. Wij hebben met de komst van deze gebeurtenissen reeds voortdurend gerekend in de laatste dagen. Misschien mag ik bescheiden in het midden brengen, dat wij, die ons geroepen achten te waken over en te werken aan uw aller welzijn zelfs onze bijdrage aan de ontwikkeling der gebeurtenissen hebben gegeven."

Weer een pauze, nu kennelijk bedoeld om alle nog sluimerende tegenspraak te wekken, om die dan in het volgende deel van zijn betoog in eenmaal en voor altijd buiten gevecht te stellen. Het gemompel, dat nu opgaat constateert hij dan ook met een tevreden zij het slechts een bijna onmerkbaar knikje. Daar gaat hij verder: „Gij allen hebt vaak geklaagd over de heftige slingeringen waaraan onze wereld klaarblijkelijk door de wind was blootgesteld. Velen uwer dierbaren zijn daardoor van uw zijde weggerukt. Aan die toestand moest een einde komen. Wij hebben dan ook niet geaarzeld, de weg van machtige omwentelingen te verkiezen boven de toestand zoals deze zich had ontwikkeld. En ziet slechts vrienden, hoe heerlijk wij rondzeilen. Waarlijk nu eerst is ons leven waardig om geleefd te worden! — Er was echter nog een veel ernstiger bedreiging, die ons allen zonder onderscheid noodlottig zou worden. Reeds lang hadden we gemerkt, dat de voorraad voedingsappen minder werd. De geleerden hadden berekend, dat bij bestendiging van onze toestand wij allen nog slechts welgeteld vier en een halve dag zouden kunnen leven. En nu! Hoe wonderlijk is het resultaat van onze arbeid! Hoort toch het zachte ruisen in de bodem?

Wie lijdt om Christus' wil, smaakt Christus' onuitsprekelijke liefde. Vers 25: de aardbeving kwam niet om Paulus en Silas te bevrijden, maar om te laten weten, dat God met hen was. Die taal verstond de heidenwereld. Zelfmoord, vers 27, vanwege het bij vers 24 opgemerkte. De vraag, vers 30, moet verstaan worden in verband met de aardbeving, die de verklaring van de waarzegster onderstreepte, vers 17. De vraag om behoudenis wordt verstaan door wie op het getuigenis, vers 17, dat Paulus en Silas de weg tot behoudenis verkondigden. „De Heere Jezus" was voor den gevangenbewaarder dus al geen onbekende meer. Hij zal de prediking der Apostelen meermalen beluisterd en met anderen besproken hebben. Liet zich „terstond" dopen: wenste als Christus' eigendom getekend te worden. „Tot het geloof in God gekomen" — zo ziet de stokbewaarder zijn bekering. Versta deze uitdrukking in verband met vers 17: de allerhoogste God.

III. Paulus en Silas in ere hersteld. Vers 35—40.

Vers 35: genoegzaam gestraft. Paulus verlangt rechtsherstel. Als Romeins burger mocht hij niet gegeseld worden. Bovendien was hij onverhoord gestraft: daarmede hadden de stadsbestuurders ernstig gefaald. Vandaar vers 28. Paulus zal dit openbare eerherstel geëist hebben omwille van de reputatie van zijn boodschap en de positie der jonge gemeente in Filippi. Vers 40 zegt dat de prediking er vruchtdragend geweest was.

Vragen:

1. Waarom zouden Paulus en Silas elke Sabbath weer naar de gebedsplaats gegaan zijn?
2. Waarom zal Paulus aan het waarzeggende naroepen niet dadelijk een eind gemaakt hebben?
3. Wat blijkt daaruit, wanneer geldelijk nadeel vijandschap verwekt?
4. Wat is een veel voorkomende vorm van wereldsgezindheid onder christenen?
5. Is het noodzakelijk, dat er tussen bekering en doop een zekere tijd verloopt?
6. Wanneer mogen wij van ons recht en onze voorrechten, die we in de wereld hebben gebruik maken?
7. Hebben we ook het recht er afstand van te doen?
8. Aan welk woord van Christus uit Hand. IX herinnert deze geschiedenis?

Voor de nauwkeurige uitlegging van dit Schriftgedeelte raadplege men ook: De Doop volgens de H. Schrift, Het Genadeverbond, en Wie moet gedoopt worden? Verkrijgbaar in Het Lectuurfonds, W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek. Postr. 382183.

Aanm. Vers 33 slot, leze men: en hij liet zich terstond dopen, hij en al de zijnen.

L.

Weet ge, wat dat beduid!? Niets minder dan dat wij beland zijn in een oceaan van voedingsappen! Zoeven nijpende kommer; thans na de omwenteling overvloed, overvloed, overvloed!!"

Eindelijk verflauwt het ontstuimig gejuich, en daarmee komt de meer persoonlijke bezinning.

„Alles goed en wel," hoor ik mopperen, „maar de kou trekt tot boven m'n knieën!" Een andere luis voegt er gedempt aan toe: „Hou' op, ik heb al in dit poosje rimmetiek in zes van m'n kuiten". Ogenblikkelijk daarop hoor ik een kleine luis dreinen: „Moeder, ik lust dat vieze sap niet; ik wordt er misselijk van!" In kinderlijk vertrouwen had hij het blad met z'n slurfje doorboord en het vijverwater opgezogen. Zo komen de klachten van alle zijden los totdat.... een kluitje aarde van de oever losraakt juist als het blad er tegen aandrijft. Het valt juist op het blad en beiden verdwijnen in de diepte van de vijver.

Ik denk er niet aan om in 't bijzonder stil te staan bij de bonte mengeling van waarheid en leugen, waarvan de opper-luis in zijn betoog als een geslepen demagoog heeft gebruik gemaakt. Wel moet ik toegeven nog niet te weten of deze luis menselijke „leiders"-gaven had, of dat sommige mensen wellicht luiselijke hoedanigheden blijken te bezitten in de wijze waarop zij hun voortreffelijkheden ten toon spreiden. In dit opzicht is het voldoende er op te wijzen, dat het met zulken vaak falikant afloopt.

Maar nauwkeurig wil ik graag letten op de merkwaardige neiging, die eveneens bij ons mensen te vinden is, dat men liever voor den *schepper* van moeilijke omstandigheden wil doorgaan dan voor het *slachtoffer* ervan. Het schijnt hun meer met hun eer te stroken iets machtigs te doen, al is het ook machtig verkeerd, dan een kleinheid en hulpbehoevendheid ten opzichte van de moeiten te belijden. Of iets anders gezegd: we vinden hoogmoed, slechtheid en eigenwijsheid vergefelijker dan onnozelheid en zwakheid! Niet soms? Heb ik u laatst niet uw kind met z'n slechte rapport in bescherming horen nemen tegenover hoofdschuddende ooms en tantes met de mededeling, dat Jan wel kan, als hij maar wil? Vanwaar die meewarigheid met den ploeteraar, die wel wil maar niet kan? Komt dat niet alles van de giftige sfeer der ijdelheid, waardoor we zo heel graag de god van ons eigen leven willen zijn? Maar die illussie kunnen wij ons niet permitteren zonder scheppingen. En als die ons niet gelukken staat ons slechts ten dienste het doen alsof, of de schepping van het kwade, hetgeen ons in de regel maar al te best af gaat. Het resultaat van deze opstand tegen den alleen waren en waardigen God? Ondergang van onszelf en van allen die op ons vertrouwen of aan ons onderworpen zijn. Zie boven! Niet in onze gods-rol ligt voor ons geluk en veiligheid. Slechts het goede te willen en daarin Gods bijstand in Jezus' genade en liefde is het, waarin voor ons de bestemming van het leven ligt.

Nog op iets moet onze aandacht gevestigd worden. Ik bedoel het valse optimisme. Ook dat is vaak oorzaak van onnoemelijk veel en dikwijls onherstelbare schade.

Met hetgeen nu te zeggen is bedoel ik niet alle optimisme dood te drukken. Het kan een bron van kracht zijn waardoor sluimerende energie werkzaam wordt. Het kan de blik openen voor ongedachte mogelijkheden, waardoor men opveert uit een toestand van doelloos afwachten van onheil, dat nog afgewend zou kunnen worden. Het is een aangrijpen van gelegenheden, die God schenkt om in Zijn kracht en onder Zijn leiding het goede, ware en schone tot overwinning te brengen. — Maar als het optimisme zich niet aan God hecht, wanneer het niets anders is dan een gewild gunstige duiding van verschijnselen, dan is het in wezen leugenachtig. Het is niets dan een als werkelijkheid voorgestelde wens te vormen. Het is het „Vrede, vrede en geen gevaar", waar mede de satan de ondergang aankondigd. Als de mens eens wilde inzien, dat zijn weten niet zo gunstig afsteekt bij dat van die luis, wanneer hij met zijn gesluierde blik zijn wereld en zijn „zelf" tracht te analyseren. Wat weten we eigenlijk van de processen waar te midden wij gesteld zijn? Hoe kunnen wij de kansen wegen en doorgronden, die de geweldige omwentelingen van onze tijd ons nog heeft overgelaten....

De blâren vallen van de bomen. Straks zal hun geritsel verstommen. En als hun gepopel zwijgt, gaat het ruisen van een gebed door de takken. Het komt mij voor, dat dit ons de weg wijst, die wij te gaan hebben. Dat geloven in een God, Die het wonder der herschepping in ieder voorjaar ons doet beleven, moge ons de kracht der hope schenken, dat ook onze wereld zulk een toekomst wacht. Ons gebed vloeie samen met het gebed der kale, wuivende kronen, dat deze wedergeboorte van het Al na doorwaande catastrophen Gods naam tot nieuwe luister brenge. En in de nauw verzwegen armoede, die slechts bidden kan, stromen geheime krachten Gods, die op Zijn tijd een nieuwe lente voor stof en geest tot aanzijn mogen helpen.

BRANDT.

Geen vals doelpunt!

Een vogelvrij verklaarde aanvoerder van enige honderden avonturiers. Dat was van Davids schitterende carrière aan het hof overgebleven, sedert Sauls steeds zieker wordende woede zich tegen hem keerde. Nu eens in het gebergte, dan weer in een stadje of zelfs bij de Filistijnen moest hij dekking zoeken tegen overval en sluipmoord. En een ieder die hem en de zijnen op hun zwerftochten steunde en van de nodige leeftocht voorzag, werd door de duistere, blinde woede van Saul afgestraft. Het leven had alle houvast voor hem verloren. Zijn vrouw Michal werd aan een ander gegeven. Jarenlang moest hij leven te midden der gevaren van de wildernis en verwildering. Verraad en dood, plundering en ontbering waren dag en nacht z'n getrouwste gezellen. En zo lang Saul nog leefde zou dat wel zo blijven. —

In deze omstandigheden had de onverwachte ontmoeting met Saul in de spelonk van het hooggebergte het karakter van een krachtproef. Geheel onvoorbereid, gedurende een paar uren zijn hele toekomst in handen te krijgen en dan in die korte tijd nog tot een beslissing gedwongen te worden is een proef, waarbij alle reserves van iemands bestaan aan de dag komen.

Wat zal hij doen? Is dit een vingerwijzing Gods? Bewijst hij het volk geen grote weldaad? Staat hij bovendien niet geheel in zijn recht? Is hij het niet verplicht aan zijn getrouwen, die rondom hem staan? We voelen de haast ondragelijke spanning in die grot. Hij staat alleen, de anderen staan klaar, begrijpen die aarzeling niet, nog minder zijn weigering. Saul is gezalfde, daar moet hij afblijven. Niet tegen alle verkeersregels in de binnenbocht nemen. De korte tactiek. Op het juiste moment geeft God de nodige aanduiding, die denken en handelen gaat besturen. Wanneer wij vlug en ondoordacht lezen, hapert er nog wel eens iets aan de juiste accentuering. Zo is het ook in het leven! Door weloverdacht te leven, valt het accent daar, waar het hoort. De gelovige, die dan in zulk een situatie komt wordt sportief, hij wil geen vals doelpunt! „Dat late de Heer verre van mij!" Sam 24 : 1—23.

Dat is zeldzaam fraai spel. BRONGERS.

Uit ons Unie-bureau

De eerstvolgende *Unie-commissie-vergadering* is vastgesteld op 21 en 22 October a.s. Gemeenten en personen, die een zaak op die vergadering wensen behandeld te zien, verzoek ik mij daarvan ten spoedigste kennis te geven; dan kan een en ander nog tijdig en ordelijk op de agenda geplaatst worden. Doch bovenal: in aller gebed worde deze vergadering voor de troon der genade gebracht tot heil onzer gemeenten!

Deze week voerde ik de bestellingen van zangbundels, enige tijd geleden nog bij den tijdelijken administrateur binnengekomen, uit. Nu blijkt, dat er nog maar alleen een kleine voorraad tekstbundels van „*Lofzangen en Gebeden*" aanwezig is. Ook hierin geldt: wie eerst komt, die eerst maalt. Zingende gemeenten en zingende Baptisten: weest er dus vlug bij! De tekstbundel komt u op slechts 80 kent plus verzendkosten.

Wie het abonnementsgeld 4de kwartaal '46 (f 1.50) voor *De Christen* nog niet heeft betaald, doe dit nog dadelijk even; doch uiterlijk a.s. Maandag 7 Oct. zende men mij het geld toe, want daarna gaan de kwitanties in zee. De voor kwitanties verschuldigde incassokosten kunt u besparen door zelf even, uiterlijk a.s. Maandag, naar het postkantoor te gaan om de postwissel te verzenden. Ook zij, die tot nu toe aan een correspondent van ons blad de kwitantie betaalden, worden uitgenodigd nu rechtstreeks het abonnementsgeld aan mij te laten toekomen; uit vroegere correspondentie van onze correspondenten blijkt namelijk, dat het innen nog al wat tijd en moeite kost. Elke abonné, die dus aan den correspondent een goede dienst wil bewijzen, verzende nu zelf die f 1.50. Dank aan u allen!

T. JANSMA,
Haarlem, Tetterodestr. 47.
Giro 386228 Tel. 18032.

GEMEENTE-BERICHTEN

EMMEN.

Een naam, die voor ons Baptisten nog niet veel zegt. Toch hebben de verstrooide brs. en zrs. uit de gemeenten Nw.-Weerdinge, 2e Exloërmond en Emmer-Erfscheidenveen elkander opgezocht. Zij hebben besloten, hoewel ze leden van verschillende gemeenten zijn, gezamenlijk de schouders onder het werk te zetten. J.l. Zondag 22 Sept. werd een gecombineerde ledenvergadering gehouden en kwamen de plannen op tafel. En deze waren niet weinige. Ten eerste besloot men in October weer met het jongeliedenwerk te beginnen; vervolgens zullen er pogingen in het werk gesteld worden tot oprichting van een Zondagsschool, een zangvereniging en bovendien het organiseren van Evangelisatiesamenkomsten in de nawinter.

Van Coevorden was er niemand aanwezig, toch blijft men de hoop koesteren dat Emmen en Coevorden zich nog eens zullen verenigen en deze beide groepen tezamen een Uniewerker zullen krijgen.

Dit laatste blijft echter nog toekomstmuziek, maar we zingen zo dikwijls: Nooit kan 't geloof te veel verwachten, en als dat geloof er maar is, dan kan de Heer grote dingen doen.

D. M.

TER-APEL.

Niettegenstaande de gemeente wegens ziekte van br. Stokkers al ruim een jaar zich zonder vasten voorganger redden moest, bleef zij zich handhaven onder de goede leiding van ouderling P. de Boer. Wanneer men geen spreker kon krijgen was hij steeds de man, die in onze samenkomsten voorging. Gelukkig echter hebben wij o.a. veel steun gehad van onze studenten.

Moesten we nog al eens een broeder en zuster door de dood verliezen, telkens mochten wij ons ook verblijden, hoe die ledige plaatsen weer werden ingenomen door hen, die door de doop tot de gemeente toetraden.

Zo mocht de gemeente het laatst op Zondag 8 Sept. zich verblijden in doop en toetreding tot de gemeente van zr. Nelly Koning uit Coevorden. Ds. Weenink van Stadskanaal, die voor deze plechtigheid overgekomen was, kon niet nalaten Nelly haar vader, den hooggeachten br. Koning, ons allen welbekend, die door den moorddadigen vijand zijn leven moest laten, te herdenken. Niettegenstaande deze wanklank, vierde onze gemeente met onze jonge zuster feest aan de tafel des Nieuwen Verbonds, waar zij kennelijk gemeenschap had met Hem, die voor ons gestorven is, maar de dood heeft overwonnen voor allen, die in Hem geloven. Zie, dat was ook in deze ure onze rijke troost.

Verder zijn wij de E.C.U. zeer dankbaar, dat zij ons een werkkracht in de gemeente heeft toegezonden in br. Cor van Wier. Wij hopen, dat hij hier met zegen mag blijven werken tot heil van onze gemeente, en dat hij later zijn vurig begeerde doel moge bereiken, n.l. om als student ingeschreven te worden.

De Heere zegene ons allen!

De Corr.

MUNTENDAM.

10 Oct. 1946 viert de Zondagsschool te Borger-Compagnie haar 25-jarig bestaan.

Hier volgt een korte uiteenzetting van de oprichting en de verdere groei der Zondagsschool.

Op aanraden en verzoek van wijlen den heer Joh. Boiten van Muntendam werd de 10 Oct. 1921 een Zondagsschool opgericht door br. en zr. v.d. Deen, br. Kelderhuis en br. Hollé.

Na zeer korte tijd moesten de brs. Kelderhuis en Hollé het werk, dat hun zo dierbaar was geworden, wegens hun werkzaamheden verlaten, br. Kelderhuis vertrok naar Beverwijk en br. Hollé naar Sappemeer.

Niettegenstaande dat hebben br. v. d. Deen en diens echtgenote doorgezet, wetende dat wat gedaan werd uit liefde tot Jezus zijn waarde hield en zal blijven bestaan.

Het viel niet altijd mee, ook doornen en distels kwamen op hun wegen, doch ze wisten waarom het ging en waarvoor ze werkten, niet voor eigen genot of eer, doch voor het uitbreiden van Gods Koninkrijk.

Ook gezegende tijden hebben ze gekend; er waren jaren bij dat er evenveel kinderen op de Zondagsschool gingen als op de gewone school aldaar; zoiets mag toch inderdaad gezegend genoemd worden in een geheel moderne omgeving.

Borger-Compagnie is een zeer lange streek, en er zijn kinderen op de Zondagsschool, die minstens 3 kwartier moeten lopen, alvorens ze er zijn.

Op het ogenblik gaan er plm. 55 kinderen naar de Zondagsschool. Dit getal is de laatste jaren zo 'n beetje stabiel geweest, doch er komen nu steeds meer kinderen op en wij blijven doorwerken, want het Woord des Heeren: „Laat de kinderen tot Mij komen....", houden we voor ogen, en ziende op onzen Heiland blijven we voortstrijden, zolang het dag is.

We hopen dat br. en zr. v. d. Deen met veel zegen mogen terugblikken op het werk, dat zij 25 jaar daar onder die kinderen hebben verricht, en dat de Heere God hen verder moge zegenen.

Aan hun zoon zal nu de leiding worden overgedragen en aan br. H. Ploeger. Moge alles staan onder Gods zegenende handen.

Het Bestuur.

Mededelingen

U.Z.C.

Zendelinge zr. G. Reiling heeft een aanvang gemaakt met haar rondreis door de gemeenten voor het houden van een Zendingsavond, waarbij ook een interessante zendingsfilm in 5 delen kan worden vertoond.

De collecte, welke vanzelfsprekend na afloop van dergelijke vergaderingen gehouden wordt, kan in haar geheel worden opgezonden aan onderstaand adres.

De aan deze rondreis verbonden onkosten worden door den penn. der U.Z.C. met zr. Reiling verrekend.

De penn. v. d. U.Z.C.,
W. MODDERMAN.

Willemstr. 9, Sneek. Postrekening 382183.

De diensten in de gemeente te Sneek ter gelegenheid van de komst van den nieuwen voorganger op 13 Oct. a.s. zijn als volgt:

9.30 uur Bevestiging door Ds. G. W. Tijman van Utrecht.
3 uur Intrede cand. J. Broertjes.
7.30 uur Begroetingssamenkomst.

Zij, die, niet in Sneek wonende, deze dag bij ons willen doorbrengen, worden verzocht, indien zij dagen of nachtlogies behoeven, dat te melden aan br. W. Gorter, Galigastraat, Sneek.

VOOR UW ZAKAGENDA:

Adres Internaat is niet Maliebaan, doch *Maliesingel 30*. Telefoon 19533

Ingezonden

Waarde br. Eindredacteur.

In Uw opmerkingen naar aanleiding van het schrijven van br. de Neef maakt U zich wel wat erg gemakkelijk van de kwestie af. Zo simplistisch ligt de zaak niet.

Ook ik geloof wel dat de meerderheid der Baptisten in de Engels sprekende landen is gevestigd. Iets anders is echter of dat met de congresgangers zo zal zijn. Noren, Zweden, Russen, Polen, Roemenen, Denen, Duitsers, Zwitsers, Hongaren, Italianen, Nederlanders, Belgen, Fransen, Spanjolen en Portugezen, zullen die ook allen Engels spreken?

Ja zegt U, die kunnen het allen leren en dan behoeven de Engels-sprekenden niets te leren.

U vergeet echter, dat Engels leren, zo, dat men een congres behoorlijk kan volgen, *minstens* 2 jaar ernstige studie vraagt. En dan nog ?

Hoe geheel anders is het met Esperanto. Dat is gemakkelijk te leren. Na 25 lessen kan men zich met Esperanto behoorlijk redden en ook een rede behoorlijk volgen. De Volkenbond heeft indertijd uitgemaakt, dat Esperanto achtmaal gemakkelijker is te leren dan enige andere taal, terwijl de Franse Academie van Wetenschappen het heeft genoemd: „Een meesterwerk van logica en eenvoud".

Esperanto heeft maar een paar duizend stamwoorden en is toch minstens even woordenrijk als elke andere (levende) taal door haar systeem van voor- en achtervoegsels.

Als naast Engels ook bijv. Esperanto als congrestaal zou worden gebruikt, dan zou dat de gedachtenwisseling veel vergemakkelijken. 't Ware te hopen dat men daartoe kon besluiten.

Ik hoop dat U dit wederwoord wilt opnemen in De Christen.

Vriendelijk groetend,

VEENHOFF.

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2814
VRIJDAG 11 OCT. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

De vergeten hoofdzaak

„Brengt hem tot Mij!" *Mc. 9 : 19.*

Het schijnt er ginds nogal opgewonden toe te gaan. Hoor eens in wat voor een fel debat de schriftgeleerden de discipelen van Jezus betrekken. Het lijkt haast meer op een scheldpartij, die de laatsten beteuterd ondergaan. En zie dien vader eens handenwringend bij zijn wezenlozen zoon staan! Alles wijst er op, dat de discipelen iets misdaan of iets verzuimd hebben, waarvan die vader of zijn zoon het slachtoffer zijn geworden; en de schriftgeleerden schijnen hen dat te verwijten. En Jezus is niet bij hen! Geen wonder, dat ze 't benauwd hebben. Nu moeten ze in eigen kracht de vloedgolf van aantijgingen van de zijde der welbespraakte schriftgeleerden zien te keren. Ze voelen het wel: dat loopt verkeerd af!

Gelukkig, daar komt de Meester met nog drie van Zijn leerlingen het bergpad afwandelen. Wonderlijk, wat straalt Zijn gelaat! 't Is alsof Hij op de berg in de hemel heeft mogen schouwen!

Allen komen op Hem af. De wanhopige vader vooraan, op de voet gevolgd door de schriftgeleerden. De discipelen, hoewel verblijd, dat Jezus hun gelederen kwam versterken, komen schoorvoetend nader. Ze verwachten weinig goeds van de voorhoede. Die zal hun tekortkoming breed uitmeten voor hun Meester! De kranke knaap, een ogenblik aan zichzelf overgelaten, blijft van verre staan.

Nauwelijks is Jezus in het gesprek betrokken, of Zijn stem heeft al evenzeer een harde klank. Wat is er eigenlijk gebeurd?

Een vader is met zijn maanzieken zoon gekomen om genezing te zoeken. Helaas, Jezus treft hij niet, en hij wendt zich tot de aanwezige discipelen. Hij wil niet wachten. Zijn kind heeft al te veel geleden; terstond moet hij geholpen worden. Heeft hij er verkeerd aan gedaan? Doet men er verkeerd aan, als men zich wendt tot Jezus' volgelingen, wanneer men Hemzelf niet vinden kan? Het ligt eigenlijk zo voor de hand. Dat het op een mislukking uitloopt, is dat slechts een bewijs van een laakbaar tekort bij de discipelen, of moeten we de fout bij dien vader zoeken? Met andere woorden heeft de vader te veel verwacht van de discipelen, of hadden zij het kind moeten kunnen genezen? Ik voor mij geloof, dat in eerste instantie de fout bij den vader schuilt. De volgeling kan niet hetzelfde doen als de Meester. De christen is niet zo machtig als de Christus....tenzij Deze hem uitdrukkelijk een opdracht geeft om in Zijn naam en bekleed met Zijn kracht wonderen te doen. Het ongeduld bracht den vader er toe, het dan maar met mensen te proberen inplaats van op Jezus te wachten. Hij bracht zijn zoon niet daar, waar hij wezen moest. En nu is hij een mokkende getuige van een fiasco.

En de discipelen? Treft hen geen blaam? Dat is niet te ontkennen! Niet hierin, dat ze niet konden volbrengen wat van hen gevraagd werd. Zij hadden geen opdracht van hun Meester. Maar door hun aanvankelijke houding hadden zij het vertrouwen, dat de vader in hun macht stelde, aangewakkerd, inplaats van dit vertrouwen te leiden naar Christus. Zij hadden geen andere taak dan die, welke alle volgelingen van Jezus ook nu nog hebben: den ontredderden mens met hun Heer in aanraking te brengen, zodat zij alles uitsluitend van Hem verwachten en in Hem geloven.

Zij hebben zich met een zekere gretigheid met den zieken knaap bemoeid. Dat was hùn kans om hùn kracht te beproeven. Dat wil niet zeggen, dat ze bewust hun roem en eer zochten. Welneen! Ze wilden dien armen stumper helpen en voor den Heer opkomen terwijl Hij afwezig was. Daar kan toch niets tegen ingebracht worden? — En toch .... 's Mensen hart is zo licht een prooi van satanische verzoeking. Voor men er erg in heeft mengt hij onloutere beweegredenen in het edelste streven. O zeker, alles tot Jezus' eer! Vanzelfsprekend alles tot heil van den ongelukkige. Maar een bewijs, dat zij hun plaats waard waren, was ook niet te versmaden. En zo hield het op een aangelegenheid te zijn, waarin Jezus met de ongelukkige knaap de hoofdrol hadden te vervullen. Het werd een privé-aangelegenheid van de discipelen. Zo lieten zij zich afdrijven op een weg, die op een teleurstelling moest uitlopen.

Als roofvogels komen nu de schriftgeleerden aanzwermen. Uit de mislukking van de pogingen der discipelen zullen zij munt slaan zoveel ze kunnen. Met angstig hart hebben ze de groeiende invloed van Jezus gadegeslagen. Ze konden er tot dusver echter niets aan doen. De krachten, die Jezus had gedaan spraken een zó overtuigende taal tot het volk, dat zij met hun verdachtmakingen eerder het tegendeel van hun bedoelingen bereikt hadden. Maar nu is het hùn kans om Hem te treffen in Zijn leerlingen. Ha! wat zijn die gelukzoekers,

die avonturiers nu slecht te pas! „Ja vader, dat heb je er van als je naar een paar onnozele vissers van het achterlijke Galilea gaat inplaats van naar de officiele instellingen. 't Is mogelijk, dat onze duiveluitbanners ook niets hadden kunnen uitrichten, maar je was dan tenminste aan het hoogste adres geweest. Overigens is God rechtvaardig en Hij zal wel weten, welke slechtheid van je bestraft moet worden. En gij, leerlingen van Jezus, hebben jullie nog niet zoveel bescheidenheid geleerd, dat je jezelf niet mag overschatten?....." Zo zullen we ons de twistrede wel ongeveer moeten voorstellen. Natuurlijk verbeeldden ook zij zich te spreken tot meerdere eer van God. Maar ook zij schuiven vader en zoon weg uit het middelpunt om hunne belangen op de voorgrond te stellen. Zo echter wordt de verwarring alleen maar groter. Op het terrein waar de liefde haar macht moest bewijzen aan een diep beklagenswaardig mens krioelen allerlei klein-menselijke belangetjes elkander bevechtend dooreen. De hoofdzaak, waarom het gaat, wordt vergeten!

Dan komt Jezus terug.

Na *Zijn vraag is Zijn eerste* woord een scherpe vermaning. Met dit scherpe woord jaagt Hij al die elkander bestrijdende mensen uiteen. Voordat Jezus er was hebben allen slechts de tekortkoming van den ander gezien en daarover gesproken. Nu Jezus er is, wordt de eigen zonde ontdekt. Thans wordt het stil.

De vader ziet, dat zijn ongeduld er hem toe gebracht heeft, vlees tot zijn arm te stellen.

De discipelen weten met verbijsterde blik hun zonde, te hebben willen doen, wat Jezus slechts kan. Ze voelen de ongehoorzaamheid en de opstandigheid van hun poging om uit te stijgen boven de door Jezus hun gestelde mate.

Ook de schriftgeleerden zwijgen. Zij gevoelen er niets voor zich bloot te geven. Al zien ze waarschijnlijk geen eigen schuld, ze hebben ontzag voor Jezus. Ze willen nu nog niet de strijd tot een beslissing brengen.

Zo ontstaat de stilte en ruimte om Jezus, die Hij wenst. Hij kan, wat hoofdzaak moest zijn, weer tot hoofdzaak verheffen, daar alle andere interessen, die mensen in 't spel hebben doen delen het zwijgen is opgelegd.

„*Brengt hem tot Mij!*" Kort klinkt het bevel, dat volgens Marcus aan den vader als ook aan de andere omstanders wordt gegeven.

En nu, gebeurt wat gebeuren moest, wilde de knaap ooit gered worden: men schikt zich naar Jezus' wil. Naar Jezus' aanwijzing komt het zieke kind weer in het centrum van de belangstelling, wat meer is, het wordt gebracht in de sfeer van Jezus zelf. Zo wordt het geleid naar de zaligste plaats: onder de genadewerking van den Heer.

Nog schijnt iets Jezus' wondermacht in de weg te staan. Wat mag dat wezen? De wijze, waarop de vader zijn zoon aan Jezus opdraagt, laat het zien. Hij ziet in Jezus niet de Enige, Die redden kan. Hij probeert het maar eens. Baat het niet, het schaadt ook niet. Mocht Jezus falen, dan zal hij 't ergens anders nog eens proberen. Voor hem staat Jezus op één lijn met anderen. Het is bij hem nog niet gekomen tot een enig en volkomen vertrouwen, een geloven in den Heer. „Wanneer gij kunt, help ons, heb medelijden met ons!" — Met zulk een onstandvastig vertrouwen en met zulk een verdeeld geloof kan Jezus niet tevreden zijn. Hij wil niet als een „meevaller" gelden, waarvoor men wel dankbaar is, doch met wien men zich toch niet onlosmakelijk verbonden weet. Alleen wanneer Zijn reddende daad volgt op een alles anders uitsluitend geloof van den vader in Hem kan en wil Hij helpen. Niet slechts een weldaad, doch een blijvende zegen wil Jezus den man en zijn kind bereiden. Zijn terechtwijzing „Alles is mogelijk dien, die gelooft" is niets anders dan een woord van liefde, die niet slechts iets of veel, maar alles wil schenken. Zo weet Jezus wederom een hoofdzaak naar voren te brengen, die voor den man van zulk een groot gewicht was. En deze heeft begrepen dat dit was een alles leggen in Jezus' hand, in 't geloof, dat zo alles uit 's Heeren hand komt.

Wat doen wij met de nood der mensen?

Is onder ons de strijd der partijen al gestild?

Maken wij onszelf niet meer zo belangrijk, missen wij al dat hinderlijke zelfvertrouwen dat hoofdzaak blijft wat hoofdzaak moet zijn: de redding van 't verlorene door niemand dan door den Heer alleen? Laten ook wij beseffen, dat onze enige taak niets anders is dan toe te brengen de te redden zielen aan Jezus. Niet onze godsdienstige of zielkundige kunstgrepen bieden de ongelukkige, verdwaalde mensheid verlichting in haar pijn. Geen godsdienstige genieën heeft de wereld nodig, maar slechts ootmoedige handlangers van Christus, die niets van zichzelf verwachten maar juist daardoor Hem de gelegenheid geven aan het woord en tot de daad te komen, door welke de gebondene verlost wordt.

BR.

Opleiding tot de dienst des Woords eis van roeping en beginsel *) **)

Waar gemeenten ontstonden is ook steeds de behoefte gevoeld aan een bizondere ontwikkeling en vorming van hen, die in de gemeenten voorgingen. Deze behoefte leefde sterker bij hen, die geroepen waren om voor te gaan, dan bij de overige leden der gemeenten. Roeping en begaafdheid brachten bepaalde broeders naar voren, doch de ervaring leerde hen, dat die op den duur niet voldoende waren voor een bevredigende en vruchtbare leiding en onderwijzing der gelovigen. Ze probeerden in hun tekort aan kennis te voorzien door de bestudering van boeken, die in hun bereik waren, waarbij het echter vaak ontbrak aan een kritische keus en het vrome gevoel richtsnoer moest zijn om vast te stellen wat strookte met de leer der Heilige Schrift en hetgeen tegen de waarheid indruiste. — Broeders, die een goed werk in de gemeente gedaan hebben, hebben gehunkerd naar

*) Het hier volgende (waarvan a.s. week D.V. het slot geplaatst zal worden) is de rede, die op Woensdag 25 September j.l. te Utrecht gehouden werd bij de opening van het Seminarie van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

L.

**) We spreken van opleiding „tot de Dienst des Woords" omdat daarmede de aard van het werk, waartoe zij geroepen zijn, die aan het Seminarie opgeleid zullen worden, het beste aangegeven is. — Het gaat om het Woord, de daad Gods; om Gods Openbaring, in Christus, waarvan de Heilige Schrift getuigenis geeft. Van deze Openbaring is de Evangelieprediker de dienaar, het levende instrument.

de mogelijkheid om een gefundeerd zelfstandig en dus verantwoord inzicht te verkrijgen in de zaken, die zij predikten. Het gemis daarvan hebben ze niet minder pijnlijk gevoeld, omdat God hun arbeid ondanks dat zegende. Ze zijn, door de hulpe Gods in hun arbeid, ervaren, getroost geworden over hun gemis, zonder dat het gevoel, veel te missen, er door verdween.

Door de mannen, die in de arbeid stonden en dus uit ervaring de behoeften kenden, die de arbeid in den arbeider schept, werd steeds de wens geuit naar bizondere vorming en opleiding voor het werk van herder en verkondiger. Werden er cursussen gehouden, ontstonden er scholen, dan ging het initiatief daartoe van hen uit. De prediker was er vóór de school er was — niet omgekeerd. De predikers hebben de school gemaakt; het is niet vanwege de school, dat er predikers zijn. Er is een school, *wanneer* en *omdat* er predikers zijn. Houdt God op predikers te verwekken en arbeiders uit te stoten in zijn wijngaard, dan verdwijnt de school. De geroepen arbeider is het primaire: de school is het secundaire gegeven. Maar zomin als de school er kan zijn, zonder den geroepen arbeider kan op den duur de arbeider de school missen. Het bestaan der school wortelt in het werk Gods; berust op de erkenning daarvan. Zij is een, van onze kant gehoorzaam en ootmoedig ingaan op hetgeen God doet als Hij mensen oproept in Zijn bizondere dienst. Hij schenkt Zijn gemeenten de mannen; Hij begiftigt ze met den Heiligen Geest, die kracht uit den Hoge, zonder welken niemand een gezant van Christus' wege kan zijn, maar voor de vorming en toerusting van deze mannen schakelt Hij ons in.

Dáárom is opleiding noodzakelijk.

Daarom besloten we tot stichting van ons Seminarie.

De andere vraag, die heden bij ons opkomt is: waarom een *eigen* opleiding?

Wanneer we spreken van een eigen opleiding, bedoelen we in de eerste plaats:

waarom een Baptistische opleiding?

— We leven in een land met een hoogstaande cultuur. Het onderwijs staat onder ons volk op een behoorlijk peil en wie wil werken op onverschillig welk afzonderlijk levensterrein, kan daarvoor een goede opleiding ontvangen.

Maar nu neemt de Kerk, dat is de georganiseerde Christenheid een eigen plaats in het volksleven in. Zij bestrijkt een eigen terrein; zij benadert het leven van een bizonder punt uit; zij ontmoet de mensen in een nieuwe dimensie. Zij heeft voor haar leer een eigen kenbron. Zij betrekt het leven van den mens op God en op de toekomende wereld. Zij is, naar haar wil en doelstelling, anders dan de wereld.

Door de doorvoering van het beginsel van de scheiding van Kerk en Staat in de wetgeving, veranderde het karakter der theologische faculteit. Zij werd een faculteit voor godsdienstwetenschap. Daarmede fixeerde zij het nieuwe inzicht, dat Staat en Kerk ieder een eigen levenssfeer hebben; ieder van eigen origine zijn, aan aparte wetten gebonden en tot een afzonderlijke taak geroepen. Daardoor werd gebroken met de middeleeuwse opvatting, dat de Staat de dienaar van de Kerk moest zijn en haar theologie laten doceren en dus een keur had te laten gaan over het godsdienstig inzicht en leven van zijn onderdanen. De faculteit der godsdienstwetenschap onderwerpt het verschijnsel „godsdienst" aan een wetenschappelijk onderzoek; beziet het historisch en psychologisch. Dat heeft met het Christendom niet meer te maken, dan met welke andere z.g.n. godsdienst ook. De gemeente wordt door deze arbeid niet beroerd, omdat ze zich onderscheiden weet van heel dat complex van verschijnselen, dat men „godsdienst" noemt. Zij kent geen godsdienst in de van beneden naar boven gerichte zin van het woord: van den mens, die God dient. Zij is het diametraal tegenovergestelde daarvan; zij kent slechts dienst van God, van boven naar beneden gaande. In dit dienen Gods — waarbij God genetivus subjectivus is — heeft ze haar bestand.

De Ned. Hervormde Kerk, die een wetenschappelijke opleiding voor haar predikanten wenst en daarvoor de dienst van de Universiteit niet wil missen, maakt gebruik van het instituut der Bizondere of Kerkelijke Hoogleraren. Zij benoemde aan de Rijksuniversiteiten — en in de jongste tijd ook aan de gemeentelijke Universiteit van Amsterdam — eigen hoogleraren. Dezen moeten de candidaten in de theologie speciaal voor de dienst der Kerk vormen. Het instituut der Kerkelijke hoogleraren is een indirect getuigenis van de behoefte aan eigen opleiding, zoals elke Kerk of Gemeente die moet voelen, die zichzelve zal kunnen respecteren.

Kleinere Kerken, als de Lutherse, de Remonstrantse en de Doopsgezinde, lieten hun Seminarie aansluiten op het universitaire onderwijs, dat haar jonge mannen ontvingen.

De Afgescheidenen stichtten een Theologische School — later Theologische Hogeschool te Kampen, terwijl Ds A. Kuiper de Vrije Universiteit stichtte, mede voor de opleiding van predikanten voor die kerken, die hem in de Doleantie volgden. Het eerste wat de Gereformeerde Kerken Art 31, geboren uit de jongste doopstrijd, die woedde in de Gereformeerde Kerken, die zich in 1892 verenigden, deden, was een eigen Theologische School stichten. En die Afgescheidenen, voortgekomen uit de scheuring van 1834 en die niet konden meegaan met de hereniging van 1892, richtten eveneens een eigen Theologische School op, eerst te Rijswijk en later te Apeldoorn gevestigd.

Van de kleinere — meest Geref. groepen willen we slechts dit opmerken, dat ze allen — indien maar even mogelijk — zelf hun toekomstige predikanten opleiden. Hetzelfde geldt van die Vrije Evangelische gemeenten, die in een Bond verenigd zijn.

Wat stond ons nu te doen?

De behoefte aan opleiding is onder ons steeds erkend. Maar hoe moet deze nu zijn?

Dat wordt wat haar aard en peil betreft, mede bepaald door de bevolking, waaronder wij moeten werken. De Zendeling zal niet helemaal dezelfde opleiding moeten ontvangen als de man, die in de gemeente en onder een gekerstend volk moet werken. Gericht naar de kant van het Woord, dat beide moeten verkondigen — hetzij onder de heidenen hetzij in de gemeente en onder een gekerstend volk, moet de opleiding voor allen dezelfde zijn. Maar de bizondere levensinhoud, zal aan den een andere eisen aan diens ontwikkeling stellen dan bij den ander.

Wij hebben een roeping ten opzichte van alle volken en ten opzichte van héél ons volk. Bij de opleiding hebben we slechts de vraag in het oog te vatten in hoeverre we inderdaad tot *alle* volken kunnen komen en wat onze mogelijkheden zijn ten opzichte van eigen volk. Maar het mag niet aan onze opleiding liggen, dat we onze opdracht, die heel ons volk aangaat, niet kunnen uitvoeren. We bedoelen dit zo: het mag onze opzet niet zijn; er mag bij ons geen bewuste en gewilde uitsluiting zijn van een deel van ons volk van onze bood-

schap. We mogen niet opzettelijk onze opleiding afstemmen op enkele volksgroepen met verwaarlozing van anderen. Wat boven onze macht ligt moeten we nalaten — dat is echter iets anders dan bewust een deel van ons volk te verwaarlozen als vallende buiten de bemoeienis met het Evangelie. In de zuivere zin van het woord moeten we volkskerk willen zijn, al zal dat ideaal — gelijk in Korinthe volgens 2 Kor. 2 — ook slechts gedeeltelijk verwezenlijkt kunnen worden.

Daarom moet

de beste opleiding

door ons begeerd en nagestreefd worden. Voorlopig zullen we daarbij althans de Universiteit moeilijk kunnen missen. Maar ons ideaal moet zijn om in de toekomst in eigen inrichting een opleiding te geven, waar de ernst van diepte van onderzoek ieder bevredigen kan, die het hoge belang van de Evangelie-verkondiging onder ons volk beseft. God moge ons daartoe de mannen geven en onze gemeenten bereid maken de benodigde middelen daarvoor ter beschikking te stellen.

Na hiermede de stichting van ons Seminarie in historisch verband gezet en belicht te hebben willen we vervolgens wijzen op de principiële rechtvaardiging van deze daad.

Slot volgt.

Voor hen die treuren

door Rev. James Beid.

Zalig zijn degenen die treuren, want zij zullen vertroost worden.

Niet een van de zaligsprekingen klinkt ons zo vreemd in de oren als de tweede: „Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden". Het lijkt er veel op alsof Christus gezegd had: Zalig zijn zij die ziek zijn, want zij zullen genezen worden. Ongetwijfeld is het goed voor mensen, die in droefheid verkeren verzekerd te zijn, dat zij vertroost zullen worden en, hoe ver af het moge zijn, hoe lang het nog moge duren, dat hun tranen vrucht zullen dragen.

Maar bedoelde Jezus daar werkelijk mee aan te duiden, dat droefheid op zichzelf goed is? Deed Hij niet Zijn best de droefheid te verbannen? Als Hij een arme weduwe ontmoet, die haar enigen zoon ten grave moet brengen, dan lezen wij, dat Hij hem teruggaf aan zijn moeder. Als Jezus sprak van droefheid dacht Hij niet alleen aan de droefheid van een sterfgeval, maar Hij moet geweten hebben dat dát het was, wat het eerst in de gedachten van de toehoorders zou opkomen. Het verlies van zeer geliefde vrienden is de meest onmiddellijke en aangrijpende vorm van verdriet.

Het is een ervaring, die vroeger of later tot ons allen komt en het kan de pijnlijkste van 's levens wonden zijn. Op 't moment van 't verlies weten we dat dit een vorm van zielesmart is, waarvoor geen heling is in dit leven; dat er genezing is aan gene zijde van 't graf, daarvan zijn we zeker. „Daar zal geen dood meer zijn noch rouw noch geween". Die verzekering komt ons onmiddellijk uit het Evangelie tegen. Wij kunnen haar aannemen en wachten. Geloof, heeft iemand gezegd, is geduld met een aangestoken lamp en dat licht des geloofs, dat Christus ontstoken heeft, is inderdaad een zalige troost. Het valt op onze tranen en doet ze schitteren. Maar is daar niets meer? Brengt verdriet niet zijn eigen troost zelfs hier en nu? Zeker wij mogen God danken zelfs in ons verdriet voor de wetenschap dat we treuren. Het is het bewijs van een teergevoelige geest. Het openbaart, dat we in staat zijn om lief te hebben. Het doet nog meer, wij leren de liefde kennen als een eeuwig bezit, iets dat we nooit kunnen verliezen. Diegenen, wier smart diep doordringt, ontdekken, dat zij er toe gekomen zijn de goede hoedanigheden en de geest van hen, die weggenomen zijn, te waarderen op een wijze als zij te voren nooit gedaan hebben. In de haast en in de druk van 't leven gaan wij de vrienden, die ons 't naast aan 't hart liggen, zo dikwijls onopgemerkt voorbij zonder te realiseren hun geestelijke kwaliteit. Wij hebben ze lief maar weten niet hoeveel ze voor ons betekenen, totdat de dood zijn tragisch werk heeft ver-

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXXI.

Hoofdst. 17 : 1—14.

Ter Oriëntering. Wel in zijn meerderheid maar niet in zijn geheel stond het Jodendom der eerste eeuw, eerst afwijzend en daarna al spoedig vijandig tegenover de Gemeente, die zeide, dat Jezus de Beloofde, de Christus was. Dit Schriftgedeelte brengt dit aan het licht: in Thessalonica vijandschap en vervolging; in Berea ontvankelijkheid. De vijandschap tegen Jezus als den Christus is voor het Jodendom niet zonder gevolgen gebleven: enerzijds ontzaglijk veel lijden en anderzijds geestelijke verdorring en karakter-ontaarding. Zij zijn een volk, dat geen sympathie, slechts medelijden vindt.

TOELICHTING.

I. Paulus' Evangelisatie-arbeid te Thessalonica. Vers 1—4.

Paulus en zijn metgezellen gingen aan de twee in vers 1 genoemde steden voorbij, omdat daar geen synagoge was. Het beste aanknopingspunt voor hun arbeid ontbrak daar. Een synagogale samenkomst was minder een kerkdienst of eredienst, dan een vergadering. Van het recht om als Jood de bezoekers te stichten, maakte Paulus gebruik. De ijver voor Schriftstudie was bij de Joden buitengewoon groot. Ze waren „het volk van het boek". — Hij „opende" de Schriften (O. Vert.), d.w.z. dat hij nieuwe dingen naar voren bracht. „Voor ogen stellende" (O. Vert.) betekent, dat hij het uitvoerig deed. In het bizonder werd het punt besproken, dat den Joden zoveel aanstoot gaf n.l., dat Jezus geleden had. Het Kruis hadden de Joden nooit in het O. Test. gevonden en nu „opende" Paulus de Schriften zo, dat ze er het Kruis in zagen. Enkele Joden „zagen" het; de meesten niet, vergel. 2 Kor. 3 : 14—18. De geboren heidenen waren niet bevooroordeeld en dus ontvankelijker voor Paulus' bewijsvoering. Vers 4.

II. De Joden verwekken een oproer. Vers 5—9.

't Gebeurde nadat Paulus reeds een poosje gewerkt had. Vergelijk over die arbeid 1 Thess. 2 : 1—12. In 1 Thess. 2 : 15 herinnert Paulus aan deze vervolging. „Afgunst"; eigen eer woog het zwaarst. — Wie Jason was blijft onbekend. De beschuldiging, vers 6 en 7, luidde, dat de Apostelen het Rijk in opschudding brach-

richt. Dan beseffen we het. Door de smartelijke ervaring zijn we meer vatbaar geworden om lief te hebben en deze liefde is een blijvende schat. Het is een bitterzoete ervaring, maar de zoetheid heeft een kwaliteit, die ze niet kon gehad hebben zonder de bitterheid, die ze heeft voortgebracht. Jezus heeft volkomen gelijk; daar is een gelukzaligheid voor degenen, die treuren.

Maar daar zijn andere soorten van droefheid. Daar is het verdriet en de bitterheid van mislukking, van verzuimde kansen. Daar is de foltering van berouw. Daar is ook de droefheid over onze eigene misdaden, onze liefdeloze houding, of handelingen waarin de liefde ontbrak. Jezus had reeds gesproken over de armen van geest. Hij bedoelde degenen, die hun eigen nietswaardigheid hebben leren beseffen. Dat is een gezegende toestand, maar het komt dikwijls door de bittere bewustwording van onze eigen fouten; en dat blijft. Hoewel Christus het heeft genezen door Zijn wonderbare vergeving en ons gezegd is, dat God onze overtredingen heeft weggedaan zover als het oosten is van het westen, wij kunnen er niet zo gemakkelijk over heen. Slechts Hij kon het, Die het op Zijn kruis heeft gedragen. Mijne zonde is altijd voor mij, zo schreef de Psalmist. Deze droefheid moeten we niet zo op ons laten inwerken, dat ze ons belemmert in onze werkzaamheden of ons houdt in de put van moedeloosheid. Maar ze geheel te verliezen is te verliezen de meest wonderbare van alle ervaringen — de hervormende, deemoedige, verheffende wetenschap van de Goddelijke vergeving. Was het dit niet wat Augustinus deed zeggen van zijn zonde: „Beata Culpa", gezegende zonde, omdat ze had geopend en voor hem openhield de vergevende liefde van Christus.

Daar is nog een andere soort van droefheid. Voor degenen die christen willen zijn is zo een volstrekt noodzakelijke poort, die tot Christus' gemeenschap leidt. Het is de droefheid, die ontstaat door op onze harten de zonde en het lijden der wereld te dragen. Deze wereld is een tragische plaats en nooit was het tragischer dan vandaag. Voor een gevoelige ziel is het geen aangename plaats om in te wonen en moet het nooit worden. Te verliezen „de tragische zin van het leven" zoals sommigen doen is een ramp. Het betekent dat we ons terugtrekken in een afzondering welke de dood is, de dood van wat het fijnste in onze natuur is. Want wij leven slechts in en door het leven van elkander. Maar het betekent ook, dat we *ten slotte ophouden de mensen* te waarderen. Ze worden enkel stof voor ons. Dat is een van de droevige resultaten van de oorlog en van iedere geweldpleging. Zij die lijden of sterven mogen ons onbekend zijn of van een ras of natie waar we niet van houden, het komt er niet op aan, zij zijn Gods kinderen voor wie Christus stierf en er mee op te houden de zwaarte van hun lijden te voelen, dat wil zeggen onbekwaam te zijn om door God gebruikt te worden voor de redding der wereld. Dat wil zeggen, die gemeenschap met Christus te missen die Paulus het meest van al begeerde — de gemeenschap van Zijn lijden. Laat ons God danken, indien wij voelen en nooit ophouden te voelen tot wij niet anders kunnen dan naast Christus te gaan staan en onze hand in de Zijne te leggen. Een hart, dat anderer smart diep meevoelt, is een hart dat God gebruiken kan.

Daar is in al deze droefheid nog iets anders dat vertroosting brengt. Het is het gevoel van onvolkomenheid gelijk een half afgebroken verhaal. De gebroken zuil, soms gezien boven een graf, is het symbool van dit gevoel. Het zelfde gevoel vindt zijn oorsprong in onze mislukkingen, in de plannen, die nooit onze hoop geheel vervullen of gebrek aan energie, die ons tegenhoudt te zijn wat we verlangen te zijn. Als we rondzien in de wereld komt het woord van Paulus ons te binnen: De ganse schepping zucht, wachtend op iets dat buiten ons bereik ligt. Wij beseffen dat deze wereld een plaats is van onvolkomenheid. 't Is hier niet zo, dat Gods volledig doel vervuld kan worden. De liefde kan hier niet tot haar volle heerlijkheid komen. Het leven is niet lang genoeg om al ons hopen en onze dromen te zien vervuld. Door alle smart en mislukking, die hier is, komt het gevoel, de gedachte bij ons boven aan een andere wereld, waarin Gods Koninkrijk zich in zijn volheid zal ontplooien en waar al de gebroken einden van dit leven

---

ten; onrust te voorschijn riepen. — De keizer heette in de Griekse steden ook koning. „Dat een ander koning is", dat betekende revolutie. Vergel. Luk. 23 : 2 en Joh. 19 : 12: het oude recept. — De borgtocht van vers 9 zal bedoeld zijn als waarborg dat Paulus en de zijnen de stad zouden verlaten of dat er geen oproer ontstond.

III. Activiteit en tegenactie te Berea. Vers 10—14.

Volg op de kaart de route, die Paulus volgde. Toen de vervolging in Thessalonica dreigde, waren Paulus en Silas ondergedoken. Ze ontwijken onmiddellijk het gevaar. Het Evangelie wordt gepredikt als een „getuigenis". Het zaad was gestrooid; de Apostelen behoefden de wasdom niet te constateren. De Joden te Berea toetsten Paulus' prediking aan de Schriften. — „Kwamen tot het geloof". HET geloof is het geloof in Jezus als den Christus. „Het Woord Gods" is tevens de Daad Gods. „Woord" is genomen in de zin van openbaringsmiddel. — Opmerkelijk te zien, hoe de medegelovigen waakten over Paulus' leven.

Vragen :

1. Wat was het onderscheid tussen een synagoge en de tempel?
2. Wat leeft in een Roomse kerkdienst verder?
3. Op welke vorm van samenkomen lijkt een protestantse godsdienstoefening meer?
4. Hoe verstonden de Joden die Schriftgedeelten, waarin wij het lijden van den Heiland voorspeld vinden?
5. Waarom is het niet voldoende, dat de Schrift geopend wordt; wat moet er bij komen? Vergel. 2 Kor. 4 : 3.
6. Welk misverstand was er in de beschuldiging van vers 7?
7. In welke zin is Jezus een andere koning, dan de keizer was?
8. Waarom maakte de beschuldiging van vers 7 de stadbestuurders en de bevolking ongerust?
9. Wanneer mogen we bij levensgevaar niet vluchten?
10. Hoe leidt ge uit vers 14 af, dat de Joden van Thessalonica in Berea minder invloed hadden dan in hun vaderstad?

L.

N.B. Wanneer er verenigingen zijn, waar men een of meer vragen niet kan beantwoorden, kan men mij daarover schrijven.

L.

volkomen gemaakt zullen worden. Niets minder kan ons bevredigen, niets minder kan zin aan het leven geven. We kunnen nooit thuis zijn in deze wereld. Wij zijn „pelgrims en vreemdelingen op aarde".

Zeker hebben smart en teleurstelling o.m. ook deze bedoeling, dat we ons bewust zouden worden van die andere wereld en dat we ons er voor zouden hoeden ons hier zo te installeren, alsof deze wereld alles ware. Ze openen een venster naar het Oneindige en het Eeuwige. Ze geven ons over de begrenzende muren van deze tijd een blik in de uitgestrektheid van het heelal. Gelijk een vogel in een kooi slaan we onze vleugels tegen de tralies en door de pijn daarvan worden we ons bewust van de grotere wereld, waarvan we gemaakt zijn. Dat is op zichzelf een gezegende ontdekking. Christus verzekert ons dat onze verlangens niet tevergeefs zijn. Daar is een andere wereld en we geven vleugelen aan onze hoop en beginnen er in te leven door het geloof en we zullen ondervinden dat het reëel, dat het werkelijkheid is.

„In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen," zei Jezus tot Zijn discipelen, als zij stonden tegenover de vragen en moeilijkheden, waarop dit leven geen antwoord heeft. Uw smart, zo zei Hij, is in werkelijkheid een heenwijzing naar een leven hiernamaals, waarvoor ge gemaakt zijt. Als het niet zo was, Ik zou het u gezegd hebben.

British Weekly. Vert. A. E.

GEMEENTE-BERICHTEN

CONFERENTIE TE AMSTERDAM.

Het was goed. Zó goed, dat wij er klein onder geworden zijn. Beschaamd, omdat wij hebben gevreesd. O ja, er was gedaan, wat gebeuren moest. Maanden tevoren was de organisatie ter hand genomen, de sprekers uitgenodigd, een grote kerk gehuurd, de contact-commissie werkte met anderen in de Zaaier-actie en nodigden persoonlijk de nieuwe abonné's uit de conferentie te bezoeken. Verder werden er circulaires verspreid, grote raambiljetten opgehangen in de verschillende wijken van onze stad en tenslotte verschenen in enkele dagbladen advertenties, die de uitnodiging in duizenden huisgezinnen brachten. Inderdaad, er was gedaan, wat gebeuren móést. En dus konden wij met gerustheid de dagen tegemoet zien.

En dan komt het. Als de eerste dag naderbij komt, gaan we redeneren. „Hoe zou het gaan met het bezoek?" We zijn toch eigenlijk maar zo'n kleine, vrijwel onbekende groep. We missen de „sterren", de sprekers met de klinkende namen en dan: het is de eerste conferentie, die de Amsterdamse Gemeente in deze omvang organiseert. We krijgen een bericht van een der sprekers en dat bericht is niet moedgevend, het noodzaakt ons zelfs om nog in de laatste weken een anderen spreker uit te nodigen. Bijna tegelijk horen wij dat er nóg een conferentie zal worden gehouden in een bijna gelijknamige kerk en op dezelfde datum (behalve de laatste dag). En we denken aan ónze NEGEN samenkomsten....

En nu het resultaat. We schreven in de aanhef „Het was goed". Dat geldt ook voor de teleurstellingen, die ons wel noodzaakten af te zien van elk pogen naar eigen eer of roem en ons veelmeer in herinnering brachten, dat dit werk, in den Geest begonnen, ook in den Geest moest eindigen en de Gemeente bij dit alles slechts is de Draagster van 's Vaders goddelijke wil, tot eer van Zijn Naam en de verbazing en blijdschap onzer zielen!

Een verslag te geven van wat er gesproken is in deze 9 samenkomsten zou vele bladen vullen en daarvoor hebben wij geen ruimte genoeg. Laat ons volstaan met te zeggen. „Het was goed!" In de eerste samenkomst 's morgens 10 uur in de gebedsure werd de grond gelegd voor al het werk met de woorden uit Psalm 127: „Zo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan...."

Wij zijn dankbaar voor al hetgeen wij gezien en gehoord hebben in elk dezer samenkomsten. De Heiland stond in het middelpunt van elke toespraak en het was Zijn Woord, dat met de kracht van den Geest door den laatsten spreker mocht worden toegeroepen aan al degenen, die in het tolhuis der zonde zijn: „En Jezus zeide: VOLGT MIJ" (Matth. 9 : 1).

Een hartelijk woord van dank aan de sprekers voor hun welwillendheid; God geve, dat het Woord rijke ingang moge vinden. De grote schare toehoorders, die een en andermaal de kerk hebben gevuld moge ook voor de beide leiders der samenkomsten de beloning zijn voor hun onvermoeide arbeid en organisatie!

Wij hebben met ontroering geluisterd naar de klanken van het heerlijke instrument, dat door vaardige handen werd bespeeld. In ons hart leeft een begeerte....

De drie samenkomsten in de N. Waalse Kerk werden opgeluisterd door de zang van ons Kerkkoor. En we mogen den dirigent en het koor onze complimenten niet onthouden! Dirigent of koorlid te zijn in onze gemeente is geen sinecure want er is altijd veel werk. Werk, dat alleen goed kan gaan, als we ons geheel inzetten, en dat is eerst mogelijk, als we het uit overtuiging en dus met liefde verrichten. En dat zulks het geval is met ons koor, spreekt uit de vooruitgang, die we mochten constateren. Hartelijk dank vrienden — God zeeg'ne uw arbeid bij de voortduring.

Onze broeders van de contact-commissie, onze koster, alle medewerkers: wij hadden gezegende dagen met elkaar.

Wij beleefden j.l. Zondag de vreugde, dat wij een drietal jonge mensen door de doop mochten opnemen in ons midden. Uit de getuigenissen bleek, dat twee hunner tot overgave waren gekomen in de jeugdkampen, welke nog vers in 't geheugen liggen.

De kerk was overvol en enkele jeugdige personen, die de kampen hadden meegemaakt, zag men als gasten van elders bij deze plechtigheid tegenwoordig.

Br. F. Goezinne sprak naar aanleiding van de woorden uit 1 Kon. 10: „De helft is mij niet aangezegd". Ds. Planting had het voorrecht de doophandeling te kunnen verrichten.

's Nam. 6 uur werden de gedoopten welkom geheten aan de tafel des Heeren. Bovendien werden drie nieuwe leden van elders aanvaard.

W. V., secr.

Van de Jeugdraad der N.B.J.B.

Zondagsschoolwerk en enkele andere mededelingen

In „De Christen" is reeds tweemaal een verslag verschenen van Conferenties voor Zondagsschoolpersoneel, gehouden te Stadskanaal en Leeuwarden. Aan één van de verslaggevers was gezegd: „Neen, niet in „Jong Leven" (voor wie het niet mochten weten: het orgaan van de N.B.J.B.), maar in „De Christen" moet het komen". Degene, die dit zei, rangschikte blijkbaar het Zondagsschoolwerk niet onder de taak der N.B.J.B.

Dit misverstand heerst bij meerderen. Om hierover zekerheid te krijgen, richtte de Jeugdraad een schrijven tot de Unie-Commissie met het verzoek te willen vaststellen, of

a. het Zondagsschoolwerk,
b. het catechetisch onderricht,
c. de zang- en muziekverenigingen

behoorden tot het terrein der N.B.J.B. óf tot dat van de U.C.

Het antwoord luidde, dat het Zondagsschoolwerk en het catechetisch onderricht behoorden bij het werk der *Gemeente*. Het samenroepen van *Zondagsschoolpersoneel* ter bespreking van gezamelijke belangen en ter verkrijging van meerdere kennis behoorde echter, evenals zang en muziek, *tot de taak van de Jeugdraad*.

Het is niet helemaal duidelijk, waarom Zondagsschoolwerk wel en bijv. het jongens- en meisjeswerk blijkbaar *niet* Gemeentewerk is. Of maken we hier een splitsing, die de U.C. niet heeft bedoeld? Waarschijnlijk is de splitsing: Gemeentewerk naast N.B.J.B.werk dan ook onjuist. Al het N.B.J.B.werk (n.l. de Jeugddiensten op Zondagavond, het jongens- en meisjeswerk en al het andere Jeugdwerk) gaat van de *Gemeente* uit en is onmiskenbaar een wezenlijk deel van de Gemeentelijke arbeid. Ook al laat de Gemeente de Jeugdverenigingen betrekkelijk vrij, toch staat achter al het jeugdwerk de Gemeente met haar gebed, haar gaven en haar liefde. Een splitsing Gemeentewerk/N.B.J.B.werk zou beslist uit den boze zijn. Het zou de Jeugdraad teleurstellen, indien er onder ons waren, die bijv. het Jongeliedenwerk, het jongens- en meisjeswerk, enz. los van de Gemeente dachten. Uit de tijd, dat ik in Apeldoorn secretaris van de N.B.J.B. afdeling was, herinner ik mij, dat me bij de Jaarvergadering der Gemeente enkele keren om een Jaaroverzicht van het Jeugdwerk werd gevraagd. Dat is correct. In een Gemeente, waar men ernstig over deze verhoudingen heeft nagedacht, zal het altijd zo gaan, omdat het duidelijk is, dat *àlle Jeugdwerk Gemeentelijke arbeid* is.

De vraag is dus, welk deel van het Gemeentelijke Jeugdwerk tot de N.B.J.B. behoort. De Jeugdraad ging er oorspronkelijk van uit, dat *alle* werk, dat met de *Jeugd* te maken had, tot de N.B.J.B. behoorde. Niet, omdat er gebrek aan werk was, maar omdat er toch een centrale instantie moest zijn, die zich bezig hield met de Evangelisatie onder de Jeugd — in welke vorm ook — en dat niet uit bemoeizucht, want iedere afdeling is „baas in eigen huis", maar vooral, om te dienen degenen, die gediend wilden worden.

Goed begrepen is het echter de mening van de U.C., dat catechetisch onderricht en Zondagsschoolwerk — voorzover dit met de kinderen te maken heeft — *niet* onder de N.B.J.B. vallen. Welke instantie hierbij dàn stimulerend en zo nodig helpend op moet treden, moge de U.C. nader vaststellen. Een misschien ondeugende vraag in dit verband is, of straks in de *Unie*statistiek het aantal Zondagsschool*kinderen* moet worden opgenomen en in de *N.B.J.B.*statistiek het aantal *onderwijzers (essen)*. Dat moeten de Uniesecretaris en ondergetekende dan maar eens met elkaar uitzoeken.

Na deze lange, maar noodzakelijke uiteenzetting, komen we tot het punt, waar het in dit bericht verder om gaat, de *Zondagsschoolconferenties*. De Jeugdraad gaat zich niet plotseling met dit werk bemoeien, maar erkent en aanvaardt zijn taak in deze, zoals de U.C. die heeft omschreven.

In het Noorden bestaat een Comité voor Groningen, Friesland en Drente, dat door het Zondagsschoolpersoneel zelf gekozen is en waarvan Ds. G. Vegter te Groningen voorzitter is. Dit Comité zal voor genoemde provincies de Conferenties beleggen.

De Jeugdraad heeft nu echter *Ds. Vegter* verzocht als *Zondagsschooldeskundige* te willen optreden voor het *gehele* land en via de N.B.J.B.-Gewesten contact te zoeken met het personeel der Zondagsscholen in het Westen en Oosten van ons land. Daar kunnen dan ook Conferenties bij elkaar worden geroepen en Comité's worden gekozen, die alle onder leiding van Ds. Vegter de verdere organisatie van deze Conferenties ter hand kunnen nemen. Ds. Vegter is dan tevens de schakel, die deze Gewestelijke Comité's onderling met elkaar verbindt en met de Jeugdraad het nodige contact onderhoudt.

Ons *Zondagsschoolpersoneel* richte dus het oog op Ds. G. Vegter, Tuinbouwstraat 44, Groningen, met wien het stellig binnen afzienbare tijd nader in kennis zal komen. Het bezoeken van de komende Conferenties zal zeker een grote zegen voor onze Zondagsscholen kunnen brengen.

Over *zang en muziek* volgen nadere mededelingen in de naaste toekomst.

Daar dit bericht ook bestemd is voor lezers, die misschien „Jong Leven" niet krijgen, moet het wel in „De Christen" verschijnen. Het is zeker aan te bevelen zich voor f 1.75 per jaar bij Mevr. L. Speelman—Kruit, Boerveensemond 19 te Stadskanaal op „Jong Leven" te abonneren!

Aan den Eindredacteur van „De Christen" hartelijk dank voor de afgestane plaatsruimte.

J. BROERTJES,
Alg. Secr. N.B.J.B.

Het **gironummer** van de Unie is

9260

Daar is het dan: het gironummer ten name van onze Unie! Het bestuur van den Postcheque- en Girodienst is op mijn verzoek om een gemakkelijk te onthouden nummer aan de Unie toe te denken welwillend ingegaan. Het is een nummer uit slechts vier cijfers: 9260. Vergeet dus nu maar het gironummer, dat tot nu toe aangegeven werd. Penningmeesters, abonné's en wie verder maar ooit geld naar den Unie-administrateur zouden moeten zenden: noteer in uw agenda Unie-gironummer 9260. En denk er dus voortaan vooral om nooit mijn naam op het giroformulier te vermelden! Vul het uitsluitend alleen zó in: *Unie van Baptisten Gemeenten*, Tetterodestr. 47, Haarlem. Vanzelfsprekend ook het nummer 9260. En natuurlijk altijd een nauwkeurige en volledige omschrijving van de doeleinden, waarvoor het geld bestemd is. Dank U!

T. JANSMA.

Uit het Lectuurfonds

Ten behoeve van het werk van den predikant in algem. dienst is indertijd een cliché vervaardigd voor raambiljetten voor Evangelisatie-werk van genoemden functionaris.

Waar deze functie indertijd is opgeheven is dit cliché nimmer gebruikt.

Het kan echter zeer goed dienst doen voor biljetten, aankondigende de verschillende Evangelisatie-samenkomsten, die de gemeenten in de a.s. wintercampagne denken te houden. Een proefdruk zal aan al onze gemeenten worden toegezonden.

Bestellingen worden gaarne vroegtijdig ingewacht met de verlangde tekst, die men opgedrukt wenst. Van keurige verzorging en vroegtijdige aflevering kan men verzekerd zijn.

De beheerder v. h. Lectuurfonds,
W. MODDERMAN.
Willemstraat 9, Sneek.

Mededelingen

LEEUWARDEN, Sept. 1946.

Wanneer het U nog niet bekend mocht zijn, dat de gemeente van Baptisten te Leeuwarden dit jaar 50 jaar bestaat, dan weet U het nu wel. Welnu, op 10 November hopen wij dit feit te gedenken en te vieren, met vele dankbaar gestemde zielen. Wanneer wij ons eens even gaan realiseren en ons in een halve eeuw geschiedenis gaan verdiepen — wat al een wederwaardigheden, wat een ontelbare zegeningen trekken dan aan onze geest voorbij. Het kan dan ook haast niet anders, of 10 November wordt een grote dankdag voor de gemeente. Wij roepen dan ook in de eerste plaats onze broeders en zusters op, om die dag biddend en met een dankbaar hart voor te bereiden. In de tweede plaats nodigen wij alle oud-leden, die thans elders hun woonplaats hebben, vriendelijk uit, om op 10 November onze gasten te willen zijn. In de derde plaats verzoeken wij zustergemeenten afgevaardigden te willen zenden; dat er velen mogen komen met dankbare harten om met ons God te loven en te prijzen voor Zijn weldaden. Hen, die logies wensen voor één of twee nachten, verzoeken wij beleefd doch dringend dit voor 20 October a.s. schriftelijk te willen melden aan ondergetekende. Doe het spoedig en stel niet uit.

J. PRINS, Raadhuisplein 23.
Secr. regelingscommissie.

BEROEPINGSWERK.

Ds. G. Vegter te Groningen bedankte voor het beroep der gemeente te Haarlem.

De intrede van cand. J. Broertjes te Sneek op Zondag 13 Oct. a.s. is niet 's namiddags 3 uur, doch **4 uur in de Doopsgezinde kerk.**

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2815
VRIJDAG 18 OCT. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Intrede-predikatie te Sneek

Zondag 13 October 1946

gehouden door Ds. J. Broertjes

Lezen: Luc. 17 : 7—10.
1 Cor. 9 : 16—23.

De nood is mij opgelegd. Wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig.
1 Cor, 9 : 16b.

Deze afgelopen week is er in Apeldoorn een allerontzettendst ongeluk gebeurd. Een vlieger is met zijn toestel gestort op een lokaal van de Chr. H.B.S., waardoor 22 jongens de dood vonden, terwijl ook de vliegenier zelf omkwam. Zijn moeder stierf eveneens, toen zij dit alles voor haar ogen zag gebeuren. Een leed, dat met geen pen is te beschrijven, was het gevolg van de te grote roekeloosheid van een jongen man, die zich niet hield aan de hem gegeven opdrachten. Hij nam zijn werk niet volkomen ernstig — maakte een slippertje en is hiervan niet weer teruggekeerd.

Natuurlijk had het ook goed kunnen gaan en eigenlijk deed deze Sergeant Christern toch niet méér kwaad dan een loopjongen, die een straatje omgaat, dan een kind, dat tegen het gebod van zijn ouders in tòch met zijn broertje gaat wandelen. Hij was één van de velen, die hun werk niet voor de volle 100 % ernstig nemen en zeggen: „Och, wat zou het?" — die luchthartig over de dingen weten heen te stappen en in de wereld hun eigen vreugden en wensen vóórop stellen.

Van die velen zijn wij allen een deel. De geest van de tijd heeft ook ons wel te pakken, want op het ogenblik schijnt het losse, het niet meer ernstig nemen van je taak erger te zijn dan ooit. We zijn niet voor 100 % ernstige vaders en moeders, werkgevers of werknemers, geen 100 % Christenen, die hun naaste inderdaad liefhebben als zichzelf. Neen, we zijn allen voor 100 % *van ons zelf* vervuld en voor de rest doen we het dikwijls, zover ons dat uitkomt.

Temidden hiervan klinkt het woord van Paulus: „Wee mij!" Hij heeft de ernst van de opdracht gevoeld, is er van bezéten. In onze ogen is hij in dit opzicht een 100 % man. In onze ogen — niet in zijn eigen ogen: „Ik ben de grootste der zondaren". Dit woord heeft hij zeker evenzo eerlijk gemeend en er zal stellig aan Paulus ook veel ontbroken hebben — al is hij een groot man. Maar is hij in de Chr. Gemeente geen groot man, enkel omdat hij eenvoudig gedaan heeft, wat hem was opgedragen? „Och ja", zeggen we dan, „maar Paulus was een vuurvreter en door God met bijzondere gaven gezegend". Zo ontdoen we ons van de op ons aandringende ernst — zo gaan we rustig verder in ons leventje, want daarin mag toch geen onrust komen.

Maar deze houding van „Och ja, nu ja" heeft 25 mensen het leven gekost!

Het heeft niet alleen een aantal jongens gekost — het heeft in de loop der tijden veel méér gekost en eenmaal kostte het Gods Zoon. Hij was de Enigste, Die de dingen *werkelijk* tot de grond toe ernstig méénde en nàm. En wat deden we met Hem? We kruisigden Hem! Zo Iemand kon de mensheid niet in haar midden dulden. Hij was een aanklacht tegen degenen, die God uit het volksleven banden door in de plaats van Hem allerlei wettelijke voorschriften te stellen. (Matth. 15: 9). Deze wet, deze voorschriften vormden voor deze volksleiders het enige houvast — daaraan klemden ze zich vast en daarheen verwezen ze het volk. Ze zeiden a.h.w.: „Dáár is de wet, die je zo en zo moet uitleggen — dáár is God en Die *eist* van ons de vervulling van deze geboden". Ze concentreerden de aandacht van de mensen op de wét en niet op Gòd. De wet was de wegwijzer, zonder welke ze het spoor bijster zouden raken.

We hoeven ons van de worsteling van het Joodse volk, om deze wet te volbrengen, niet àl te veel voor te stellen. Het O. T. spreekt niet voor niets van afval, afval en nog eens afval. Degenen, die de wet trachtten te vervullen, waren juist zij, die het diepst ervan overtuigd waren, dat ze tegenover God *altijd* in de schuld zouden blijven staan. God als Schepper, als levengevende, wist alleen, hoe het leven waarlijk léven zou kunnen worden. Daarom gaf Hij de mensen een opdracht — maar zij gingen een straatje om — „och, wat zou het?" — en het kostte hen het leven en dat van millioenen, het bracht een chaotische maatschappij, een ongelukkige wereld.

Christus nu kwam dit alles geheel doorbreken. In Hem kwam God naderbij en bleef niet van vèrre staan. Hij werd in Christus niet langer de *Eisende,* Die tegenóver stond, maar de Gever, Die een steun in de rug werd. Men hoefde niet langer *naar Hem toe* te werken — want dat lukte toch niet, dank zij der mensen ontrouw — maar nu werkte men *van Hem uit.*

God komt in Christus als Broeder onder de mensen en daarmede verandert de gehele verhouding. Het is dan niet meer „moeten" en „zullen", maar „liefhebben".

De gehele wet komt op een andere, bescheidener plaats en wordt vervangen door God àchter ons en den naaste náást ons. Een dubbele band in de liefde uitgedrukt. De prediking van de Farizeeën van: „Vervul, de wet — wordt beter — stijg hoger!" wordt eenvoudig: „Heb lief!" Niet, wat men *doet*, is belangrijk voor God, maar wel, wat men innerlijk is. Daarom kan Paulus bijvoorbeeld ook 1 Cor. 13 schrijven.

Toch zouden de mensen hiertoe niet in staat geweest zijn, als Christus het enkel bij prediking gelaten zou hebben. Maar Hij ging als Broeder naast hen en *stierf* voor deze liefde en deze prediking. Toen de haat der Schriftgeleerden op Hem afstormde, ging Hij niet terzijde, maar liet Zich als slachtoffer neerslaan, omdat Hij Zijn moordenaars liefhad èn de mensen, die zij moesten leiden en die zij verkéérd leidden. Hij toonde, dat het Hem voor de volle 100 % ernst was met Zijn liefde, met Zijn prediking, dus met Gods liefde en Gods Boodschap. Als de zonde ver ging, ging Zijn liefde nòg verder. De zonde van de mensen *ging* ver: tot in de dood — Zijn liefde ging nòg verder: tot over de dood heen naar de Opstanding.

Hierin heeft God zich dus uitgesproken, dat Hij de wereld liefheeft, ondanks menselijke ontrouw en ongehoorzaamheid. Degene, die dit in gelóóf aanvaardt, is met God verzoend — de Jood en de heiden. Gód doet dit en daarbij komt geen mens te pas. Het is *Zijn* genade, die dit bewerkstelligt. God is niet meer Degene, Die alleen maar eist (voor de Joden), Die alleen maar Rechter is, Hij is — ja juist in de eerste plaats — Degene, Die gééft. De mens, die dit aanschouwt en aanneemt, leeft uit deze genade, leeft uit deze liefde, is vrij van schuld jegens Hem, heeft vrede en rust — al is dit ook gelóófsrust. Een mens, die volle ernst maakt met het geloof, zoekt dan zichzelf niet meer: in zichzelf vindt hij niets, in God àlles!

Dit is het Evangelie, zonder hetwelk je niet léven kunt.

Hiervan moet Paulus spreken: de nood is mij opgelegd. Hij is geen vrijwilliger, maar de noodzakelijkheid („nood" is: „noodzakelijkheid") dwingt hem. God heeft hem deze opgelegd en omdat hij uit God, uit Diens liefde leeft, is het: „Wee mij". Geen stráátje om! Paulus kent de nood van zijn volk — hij heeft zelf jaren naar de uitweg gezocht, maar sinds de ontmoeting met Christus weet hij, dat Deze de weg, de waarheid en het leven is. Dit moet het volk weten en Paulus ontvangt in Antiochië de *persoonlijke* roeping (Hand. 13) het Evangelie te gaan verkondigen. God zegt, dat hij een uitverkoren vat is, om dit te doen en dit zal hem veel lijden bezorgen (Hand. 9 : 15 en 16, maar hij weet van geen wijken. Mensen, die leven uit de genade, kunnen niet anders (Luther, Dr. Feisser). Het volgen van zijn roeping, is voor Paulus *geen reden tot roem* — hij doet slechts, wat hij schuldig is te doen en is daarin een onnutte dienstknecht.

Ondanks het lijden, is Paulus zelfs *dankbaar* voor zijn roeping en noemt het een barmhartigheid Gods, dat Die hem trouw doet zijn. Dienaar Gods te zijn is geweldig, maar ook voor Paulus zo ellendig door de vervolgingen en ook wel door de ondank, die Gemeenten hem bewijzen. Tóch is het: „wie tot *een opzienersambt lust heeft*, begeert een treffelijk werk". Daarin is het ambt m. i. ook het wòndere ambt: ellendig in de heerlijkheid en heerlijk in de ellendigheid. „Wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig en vervloekt degene, die een ander Evangelie verkondigt dan dit" — aldus Paulus. Temidden van zorg en ellende schrijft Paulus dan ook méér dan overwinnaar te zijn. Dit — dank zij *het Evangelie van den gekruisigden Heer.*

Gemeente,

De noodzakelijkheid, die Paulus was opgelegd, is *ook óns* gezamenlijk opgelegd. Bij hem was het weliswaar van veel groter belang — het was het eerste begin der Gemeente op aarde. Voor ons ligt direct slechts een enkele stad ter bewerking, waar in het verleden al een prachtig fundament gelegd is, waarop we nu kunnen voortbouwen. God heeft ons als Gemeente dit arbeidsveld gegeven en mij als Uw Voorganger geroepen. Het terrein is U bekend, mij nog niet, maar we zullen samenwerken en onze taak volkomen ernstig moeten nemen. Wij zullen geen stráátje om kunnen, noch in ons dagelijks werk, noch in de Gemeentelijke arbeid. Het kind-van-God-zijn moge voor 100 % werkelijk zijn in onze gedragingen. Wee ons, indien wij ontrouw bevonden worden! Het zou eeuwigheidsvruchten kunnen kosten.

De noodzakelijkheid is ons opgelegd, omdat we om ons heen de *nóód* zien, die er allerwege is, en die we kunnen karakteriseren als nood-der-zonde. Het is de zonde van de oorlog, die onze wereld in angst heeft doen zitten en nog doet zitten. Het is de zonde der te weinige liefde, die huwelijken ontwricht en gezinnen kapot maakt. Het is de zonde der ongehoorzaamheid, die arbeiders hun werk doet vergeten en die het morele peil omlaag haalt. Het is de zonde van het niet-luisteren-naar-God, die de mensen de weg doet verliezen, zodat ze geen bestemming en doel meer in het leven hebben en rusteloos dwalen naar plaatsen, waar ze toch geen rust vinden.

Tegen dit alles komt het Evangelie, dat ons is toevertrouwd en wee ons, indien we dit niet verkondigen! We doen het uit liefde tot Christus, den enigen Redder der mensheid. We doen het uit liefde tot onzen naaste, die misschien onbewust zoekend is naar de uitweg. Christus heeft ons gegrepen en geroepen.

Het woord van Paulus geldt niet alleen voor den Voorganger. Hoogstens is het mijn wens, verlangen en hoop, dat dezelfde drang mij mag stuwen, die den Apostel bezielde en dat die bij mij dezelfde toewijding en zelfopoffering mag bewerkstelligen als in Paulus' leven. Van mijn roeping ben ik overtuigd, maar hoe het zal gaan in de gang van het ambtswerk, kan slechts in geloof verwacht worden. Hij, Die roept, is immers getrouw!

Ons tekstwoord geldt voor ons àllen! Ik weet, dat er onder U zijn, die er tegen op zagen zulk een jongen Voorganger te beroepen. Het is begrijpelijk. Zowel het Voorganger-beroepen als het Voorganger-worden is een geloofswaagstuk. Maar in de kracht van den Allerhoogsten mogen wij samen de schouders onder het werk zetten.

Van de ouderen en ervarenen onder ons hoop ik veel steun te ontvangen. Van de jongeren hoop ik een vriend te kunnen zijn. Van de Gemeente hoop ik een Herder en Leraar te zijn, die zieken en ouden van dagen weet te troosten met de troost, die Christus geeft, en die de Gemeente weet te leiden door zorgvolle èn vreugdevolle dagen. Ons huis zal straks open staan voor U allen en mijn vrouw en ik zullen U daar steeds gaarne ontvangen.

Zo staan we met elkander voor een mooie, niet gemakkelijke taak. Wat er ook moge gebeuren, het Evangelie zullen we verkondigen.

„Want 't is God, Die ons roept,
't Is de mensheid, die wacht."

We kunnen en mogen niet anders. God helpe ons allen.

Amen.

Opleiding tot de dienst des Woords eis van roeping en beginsel

(Slot).

We hebben een visie op de waarheid, in Christus geopenbaard, die in beginsel afwijkt van die van de Kerk van Rome en van de Kerken der Reformatie.

Dit eigene moet bij de opleiding voorop staan.

Het is het dooperse beginsel, het beginsel van de gemeente als de openbaring van het op zich zelve verborgen werk des Geestes. In onderscheid van de Kerk is de gemeente niet historisch, niet continu; niet zich voortplantende langs de lijn, die over de aarde loopt. Ze is zomin historisch als Jezus Christus tot de historie behoorde. Gelijk Hij een verschijnsel in de historie was, niet te verklaren uit de historie, maar veel meer te zien als doorbreking der historie — is de gemeente als Zijn Lichaam, Zijn „voortplanting", een verschijnsel in de historie, maar tevens boven-historisch, doorbreking van de — adamitische — historie. De gemeente groeit van de hemel, van haar Hoofd uit. Ze wordt van ogenblik tot ogenblik geboren en bestaat uitsluitend bij de gratie van den Heiligen Geest. Haar voortbestaan is niet natuurlijk gewaarborgd, doch slechts verzekerd door de werzaamheid van den Heiligen Geest. Daarom hebben we een geheel andere belangstelling voor de historie — en dan speciaal voor de z.g.n. kerkhistorie, dan de Kerken hebben. We staan tegenover het historisch gewordene veel vrijer — de continuïteit van de gemeenschap met de hemel, alwaar en vanwaar Christus Zijn gemeente bouwt is ons veel belangrijker dan de z.g.n. Apostolische successie.

De wedergeboorte is het principe der Gemeente,

daarom heeft onze gemeentebeschouwing de wedergeboorte als uitgangspunt. Dit is zo apart en belangrijk, dat van haar uit gezien heel de theologie een eigen beoordeling ontvangt, wijl in ander licht verschijnend. Waarheid is voor de doperse beweging steeds geweest: Wahrheit in Begegnung, waarheid als werkelijkheid. Niet het terugtasten op een leer; niet het gehecht zijn aan de overlevering heeft onze beweging de eeuwen door gekenmerkt, maar de band met den Christus door den Levenden Geest! De gemeenten staan praktisch op de waarheid, die in theorie door de Kerken der Reformatie erkend wordt, n.l. dat Christus leeft en de tegenwoordigheid van Hem in den Geest een beduidender realiteit is, dan al wat het oog ziet, dan heel het natuur-gebeuren in de mensenwereld en daar buiten. Op de nieuwe realiteit Gods, waarvan Christus Uitgangspunt en Drager is, staat de gemeente. Ze staat dáárop alleen. Ze wordt niet gedragen door twee fundamenten; ze plant zich niet voort op de natuurlijke wijze, met de erkenning, dat zich daar doorheen een genadelijn slingert. Ze weet, dat de gemeente verschijnsel in de historie is, maar wil haar niet samenvlechten met een natuurlijk gebeuren, dat in het raam der historie verloopt. Vlees en Geest gaan niet samen: de Kerk-reformerende Kinderdoop is iets anders dan de gemeente openbarende Doop der gelovigen.

Dit eigen beginsel moet worden doordacht.

Feisser voelde de werking er van. Hij leerde waarheid kennen in zijn ontmoeting met Christus en door haar. Deze ervaring maakte hem baptist; maakt de baptisten — gemeenten. Maar we moeten haar uitwerken om haar zuiver te kunnen toepassen en vruchtdragend te kunnen prediken. — We moeten het doen, niet alleen om zelf zuiver te leven, om persoonlijk en gemeentelijk onszelf vrij te houden van vreemde smetten — kerkelijke en sectarische — maar ook omdat we niet alleen in de wereld staan, doch telkens in aanraking komen met anders georiënteerde gelovigen. We hebben ons tegenover hen te verantwoorden gescheiden zijn en aan te tonen dat dat ligt in ons anders-zijn en dat anders-zijn te omschrijven en te verdedigen.

Waarom geen gebruik van Bapt. Scholen in het buitenland?

Vraagt men ons waarom wij deze arbeid zelfstandig wensen te doen en geen gebruik willen blijven maken van Baptisten Inrichtingen voor de Opleiding in het Buitenland, dan leggen we nu de nadruk op „*eigen* Opleiding" in deze zin, dat we aan een Nederlandse opleiding van jonge mannen, die onder het Nederlandse volk moeten zullen arbeiden, de voorkeur geven. — Ons volk heeft zijn eigen taal, zijn eigen geestesleven, zijn eigen geschiedenis en verkreeg in de loop der eeuwen een eigen gestalte. Het, bij het objectieve Evangelie komende subjectieve element der verkondiging, riep hier verschillende Kerken te voorschijn. We mogen verwachten dat onze voorgangers ons volk verstaan in zijn wording en groei om in dat volk te passen en zich bij dat volk te kunnen aanpassen. Een opleiding, uitsluitend in een vreemd land, onder een volk met een andere culturele en godsdienstige achtergrond dan ons volk, kan de a.s. predikanten vreemd doen komen te staan tegenover het eigen volk. Ons Nederlanderschap wordt door ons Baptist-zijn niet gekrenkt, maar geadeld. Ofschoon internationaal verbonden vanwege de hemelse lijn die door het Baptistische werk gaat, willen we ons volk geheel toebehoren en dienen met het beste, dat we hebben. We willen ons beginsel doordenken in de Nederlandse taal en in verband met het Nederlandse geestesleven.

Daarmede is contact met buitenlandse Inrichtingen voor de Opleiding niet voor onnodig verklaard. Integendeel. Het is te wensen, dat we in de gelegenheid zullen zijn om begaafde studenten b.v. voor een jaar hun studie te laten voortzetten aan een Baptistische Universiteit of Theologische Hogeschool buitenslands. Dat kan slechts strekken tot bevruchting van eigen denken en bewaren voor eenzijdige groei. — Behalve deze studie in het buitenland, die we slechts enkelen zullen kunnen doen volgen, blijft daar de mogelijkheid om, door studiemateriaal uit het buitenland te betrekken en te raadplegen, theologische voeling met onze geloofsgenoten in andere landen te houden. Daarnaast staat het contact, dat onze studenten zelf reeds gezocht hebben met studerenden aan buitenlandse Inrichtingen voor theologisch onderwijs.

De band tussen Seminarie en Gemeenten.

De band tussen Seminarie en gemeenten moet steeds

levende zijn. De gemeenten, als organisaties van bijeengeroepen gelovigen moeten het Seminarie dragen. In de gemeenten ligt het morele en financiële fundament onzer School. In haar liefde lag de voorwaarde voor haar ontstaan en zij blijft de voorwaarde voor haar voortbestaan. — Ieder, die hier opgeleid wordt en hier doceren zal zij zich zijn verantwoordelijkheid voor God ten opzichte van de Baptisten gemeenten, welbewust. In de opbouw van de Gemeente van Christus ligt het bestaansrecht van ons Seminarie en daarin ligt ook zijn rechtvaardiging. *Wat de Gemeente bouwt*, worde hier bedacht in collegezaal en studeercel. Wat haar schaden zou, worde onverbiddelijk geweerd. En wie niet in de bevordering van het heil der gemeenten en van haar wasdom zijn levensroeping gevonden heeft, blijve buiten de poorten van onze School als ingeschreven student.

Nader uit te weiden over de perspectieven, die zich hier ontsluiten in verband met de toekomst van ons Jeugdwerk, ligt niet in het bestek van deze toespraak, die slechts een beknopt historische en principiële belichting en rechtvaardiging wenst te geven van de daad, waartoe de laatstgehouden Algemene Vergadering van Baptisten Gemeenten in Nederland, besloot en waarmede nu het zeer bescheiden begin gemaakt wordt.

Uw opdracht, Ds Reiling, om de jonge mannen, die de studie aan de Utrechtse Universiteit zullen beginnen of voortzetten, de zin en samenhang der Schriftgegevens als heilshistorie te laten zien, is van veel belang voor hen, die zullen moeten beschikken over een grote hoeveelheid van formele Schriftkennis, als onderbouw voor gedegen en gedragen theologische studie!

Ds Tijman, U bent door het Curatorium aangezocht om les te geven aan de cursus, die wij voornemens zijn aan het Seminarie te verbinden voor hen, die zullen worden opgeleid tot Evangelisten. Het verheugt ons, dat U die benoeming hebt willen aanvaarden. Moge U wijsheid gegeven worden, Uw onderwijs zo in te kleden, dat bekwame mannen voor de wel eenvoudige, maar toch zo veel-eisende pioniersarbeid straks plaats zullen nemen naast en na hen, die reeds als zodanig werkzaam zijn of waren.

Liefde tot het Woord des Heeren, dankbaarheid voor Zijn onuitsprekelijke gave en vreugde in de arbeid, die de levenstaak zal zijn van hen, die of geheel of mede aan ons Seminarie zullen worden opgeleid als geroepen dienstknechten van Jezus Christus, zij de vrucht, die God in Zijn genade verbinden moge aan Uwe en onze arbeid — tot heerlijkheid van Hem, die ons roept en die getrouw is.

Hiermede verklaar ik het Seminarie van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland voor geopend en hen, die aan het Seminarie of aan zijn cursussen zullen doceren, geïnstalleerd.

L.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXXII.

Hoofdst. 17 : 15—34.

Ter Oriëntering. Niet elke godsdienst mocht in de oude beschaafde wereld vrij verkondigd worden. Er was een soort Staatsgodsdienst: de verering van de Staatsidee, belichaamd in den keizer en daarnaast waren er andere godsdienstvormen, die gepropageerd mochten worden De Staat zag er op toe, dat ze geen revolutionair karakter droegen. De Christelijke gemeenten werden van Staatswege beschouwd als een Joodse secte. Dat gaf den Apostelen vrijheid voor de prediking. In Athene wordt, toen Paulus' werkzaamheid daar bekendheid verkrijgt, een onderzoek naar de aard van zijn boodschap ingesteld.

TOELICHTING.

I. Paulus voor het Atheense gerecht gedaagd. Vers 15—21.

Lukas was bij Paulus te Athene. We hebben hier dus een oog- en oorgetuigeverslag, van hetgeen er te Athene gebeurd en gezegd is. De wens, dat Silas en Timotheus zo gauw mogelijk bij hem moeten komen, wijst er op, dat de Apostel een grootscheepse actie wilde gaan voeren. — Paulus was zo vervuld met zijn boodschap, dat de schoonheid der dingen hem weinig zei. Hij ziet niet de pracht der afgodentempels, maar hun verkeerde bestemming. Voor de schoonheid der natuur schijnt de Apostel ook weinig oog gehad te hebben. Hij beperkte zijn activiteit niet tot de synagoge. : 17. Dit had tengevolge, dat zijn prediking de aandacht trok van hen, die op de godsdienstige propaganda moesten toezien. Paulus moet zich voor het Atheense Hooggerechtshof verantwoorden. — Vreemde goden — Paulus zal van Jezus en van den Vader gesproken hebben, Die Jezus opwekte. — Vers 19: de aangeklaagde moet zich verantwoorden. „Vreemde dingen", vers 20 — geoorloofde dingen? Daarnaar onderzoek. Vers 21 wil laten uitkomen waarom dat gevaarlijk kon zijn in Athene. We hebben het hier dus niet te doen met vragen van nieuwsgierigen, maar van rechters.

II. Paulus' verantwoording. Vers 22—31.

Om zijn leer duidelijk te maken, gaat Paulus uit van het altaar, dat hij in Athene had aangetroffen en dat gewijd was aan den onbekenden God. — Paulus noemt het volk, voor welks rechters hij staat: zeer erg godsdienstig. Hij beschuldigt hen niet van afgodendienst. Dat ware taktloos geweest. Hij begint met het goede in hen te prijzen, n.l. dat ze godsdienstiger waren, dan hij elders heidenen had aangetroffen. — Het woord „vereren", dat hij bezigt in verband met den onbekenden God, wordt door Paulus nimmer gebezigd om er de afgodendienst mee aan te duiden. Uitsluitend als hij het heeft over de dienst van den enen, waren God, bezigt hij dit woord.

Hieruit volgt, dat dit altaar gewijd was aan den God der Joden, die ook de God der christenen was. Het Wezen, dat gij met recht vereert, zonder het te kennen, verkondig ik u. Dat op dit altaar geen naam stond, kwam, omdat de Joden den Naam Gods niet uitspraken. Zodoende kende niemand die. En omdat de voor-

Pastorale Mijmeringen

Het ding staat er zo maar ergens op een vergeten stuk heide, waar twee weinig betreden zandpaden elkaar kruisen. Zouden de stormen het zo scheef geduwd hebben? 't Is mogelijk, want menige herfst en menig voorjaar zullen het al hebben aangetroffen op hun onstuimige reizen naar Zuid en Noord. Of is het alleen maar een bewijs van verval aan krachten? Neen, dat niet, want ook in zijn scheve stand staat hij onwrikbaar vast. Hij schijnt er niet om te geven, dat sinds lang de witte verf waarmee hij in zijn jeugd versierd was, is bezoedeld en verkruimeld, zodat de donkere naden van de vaneen gesprongen houtnerven zichtbaar worden.

Er zijn een paar roestige spijkers in het oude scheve ding aan de viersprong op de hei geslagen. Wat die daar doen is mij niet duidelijk. Wellicht de dwaze daad van een dronken bruut, die geërgerd zijn woede wilde koelen over de wanstaltigheid ervan. Maar ook deze kwelling, die hij kreunend had ondergaan, deed hem niet wankelmoedig zijn plicht verzaken.

Daar staat hij, de oude wegwijzer, met hei en brem aan zijn voet, in de speelse schaduw van ijl berkenloof. Juist strijkt er een spreeuw op neer. De vogel schijnt met een spottend geknetter de oude te willen overtuigen van de zinloosheid van zijn bestaan. Doch ook de spot verdraagt hij, ernstig, zonder kleinmoedigheid, zonder hoogmoed.

Geen storm, geen foltering, geen haat, geen spot is bij machte hem te doen wijken van de plaats waar men hem heeft neergezet. Misschien komt er vandaag nog iemand, die hem raadplegen moet, misschien eerst over een jaar. Hij blijft nochthans op zijn post.

En ik? Ik heb eerbied voor de wegwijzer in weerwil van zijn kreupele stand, zijn geschonden heerlijkheid en zijn in- en doorgevreten bezoedelingen. Dat niet-letten op het eigen lot, zelfs niet willen terugdeinzen voor de taak, ook al zouden de eigen tekortkomingen nog zo graag belemmerend werken op de vrijmoedigheid, dat lijkt mij een bewijs van innerlijke kracht.

Natuurlijk! natuurlijk, ik draaf weer door, nu ik m'n trouwe wegwijzer menselijke overpeinzingen toedicht. Men houde het mij ten goede, nu ik zodoende op iets meen te stoten, dat ten onrechte weinig betracht wordt. Dat is, dat we ons door hoegenaamd niets mogen laten weerhouden onze roeping als wegwijzer te vervullen! Ons lot, hoe zwaar het mag zijn, onze innerlijke toestand met al zijn fouten en struikelen, zij hebben nimmer het recht te beslissen, dat wij verzwijgen wat wij als Christenen weten, en wat de anderen niet weten: de weg tot God! Laten we dat eens gaan bekijken.

Dat ons vaak moeilijke lot ons niet tot plichts verzaking mag verleiden is ons wel duidelijk. Met een zekere verbetenheid strijden we reeds voortdurend tegen de neiging daartoe. We houden ons zelf voor, dat geen storm van tegenheden, geen wrange pijn die de haat ons aandoet, geen spot of kleinerend oordeel over de zwakheid en zinloosheid van ons pogen onze mond mogen snoeren. Dat hoort nu eenmaal — we zien dat terecht — bij het dragen van ons kruis. Dat is volgen

---

bijganger toch moest weten, waarom dit altaar er stond, had men erop laten beitelen: den onbekenden God, d.w.z. dien God gewijd, Wiens Naam niet bekend is.

Deze God is, zegt Paulus, nu tweeërlei: ten eerste, Hij is Schepper en, ten tweede, Hij is de Rechter aller mensen.

Hij wijst op de zelfgenoegzaamheid Gods, om alle religie, d.w.z. alle z.g.n. godsdienst bij de wortel af te snijden. Want de grond van alle godsverering is de gedachte, dat de mens God iets moet geven. Zij ziet God in een toestand van afhankelijkheid van den mens. Met alle dusgenaamde „godsdienst" ruimt Paulus op: vers 24 en 25. — Hij wijst op de eenheid van het menselijk geslacht — een voor de heidenwereld volkomen nieuwe gedachte, maar om zo het polytheïsme (veelgodendom) de wortel af te snijden. Paulus wijst op de alomtegenwoordigheid Gods 27, 28 en 29, teneinde de plaatselijke — aan een gebouw gebonden godsverering — te ondermijnen.

De tijden die verlopen vóór dat Christus verkondigd wordt, zijn tijden van onwetendheid zowel in het leven van de volken als van den enkelen mens. Deze onwetendheid beperkt de schuld en de beperkte schuld, maakt het vellen van een definitief vonnis onmogelijk. Daarom het „heden" van vers 30. De bekering is mogelijk en de mens is haar Gode schuldig, zodra hij het Evangelie verstaan heeft. Vers 31.

III. Tweeërlei gevolg van Paulus uiteenzetting. Vers 32—34.

Hoofdzaak was, dat Paulus niet verboden werd zijn boodschap verder te prediken. Ze was wel nieuw, maar werd niet staatsgevaarlijk geacht. Sommigen spotten. Dat waren de Epicureërs — een wijsgerige school, die niet aan een ander, dan het aan stof gebonden leven, geloofde. Materialisten dus. — Voor anderen bleef de zaak voorlopig onbeslist. — Een der leden van de hoogste rechtsinstantie in Athene kwam tot het geloof. Ook een toen en daar bekende vrouw en nog anderen. Paulus' verantwoording had dus rijke vrucht gedragen.

Vragen:

1. Tegen welk gebod is de afgodendienst een zonde?
2. Wanneer zullen ongeloof en goddeloosheid ons hinderlijk zijn?
3. Wat ligt in de naam „klapper" op „betweter" waarmede de filosofen Paulus aanduiden?
4. Waarom zal Paulus niet onmiddellijk op het zondige van de verering van goden gewezen hebben?
5. Wie heeft ons de Naam van God geopenbaard? Joh. 17.
6. Hoe kwam het dat men de Naam niet meer kende, waarmede God zich geopenbaard had?
7. Heeft Paulus in de verzen 24 en 25 eigenlijk ook de Joodse tempeldienst niet veroordeeld?
8. Waarom kunnen wij weten, dat God *is?*
9. Waarom kunnen wij niet van onszelf weten, *hoe* God is?
10. Wat betekent: voorbijzien van de tijden der onwetendheid?
11. Aan welke diepe behoefte beantwoordt de verklaring van vers 31?
12. Om welke reden zal Paulus niet verder gekomen zijn, dan de verkondiging van het toekomend oordeel?

L.

van Jezus. We weten, dat de nood van een ganse wereld bij den barmhartigen God zwaarder weegt en *moet* wegen dan de nood van Zijn eigen kinderen. Want ook de verloren wereld, de verdwaalde zwerveling, die tot haar behoort, heeft Hij eindeloos lief. We hebben leren inzien, dat Hij niet anders beslissen kan, zodra onze voorbijgaande smart afgewogen wordt tegen de dreiging van eeuwige rampzaligheid, waaronder zij verkeren, die de weg tot den Vader en het Vaderhuis nog niet hebben gevonden. Wij buigen ons onder de omstandigheid, dat de lankmoedigheid Gods jegens die nog buiten zijn voor ons voortduring van lijden met zich meebrengt, want het is de voortzetting van de strijd tussen Licht en Duisternis. Zolang wij lijden, staat de poort der genade open!!

Moeilijker is het echter, ook dan nog te getuigen, als we onze eigen fouten opmerken. Dan schijnen de hindernissen op te treden in de kern van ons leven. Het geweten toont ons onze onwaardigheid. Wij wekken anderen op in Jezus te vertrouwen en Hem de hand te reiken, maar zelf gaan we kleingelovig en wankelend onze weg. Wij prijzen de liefde Gods en roepen anderen toe, Hem wederliefde te schenken; en inmiddels zijn wij liefhebbers van onszelf. We hebben de mond vol over heilig spreken en handelen, en onderwijl struikelen wij allen in velen. We kunnen geen spoor van vooruitgang op de weg der heiliging bij onszelf ontdekken. Is het wonder, dat een stem van binnen ons de raad geeft, eerst maar toe te zien zelf beter te worden, voordat we het woord richten aan anderen, die misschien wel beter zijn dan wij? Het lijkt alles zo logisch, dat het geen tegenspraak verdraagt. Maar....is het wel de stem van binnen? Of is het de stem uit de afgrond!? Geen twijfel aan! Het is de stem uit de afgrond, die ons de deemoed der *mismoedigheid* wil bijbrengen. Belangrijker dan uw lot, maar ook belangrijker dan uw meerdere of mindere voortreffelijkheid is de uitbanning van het doodsgevaar waarin slechten maar ook braven verkeren wanneer zij God nog niet hebben gevonden!

Daarom, spreekt en getuigt en wijst de weg des heils, welke tekortkomingen gij uzelf, of ook welke anderen u voorhouden. „Gij zult mijne getuigen zijn", heeft Jezus gezegd. Dat was de korte samenvatting van heel hun taak. *De wereld heeft geen zondeloze christenen nodig, doch trouwe wegwijzers van het Sodom der Godverlatenheid naar het Zoar der behoudenis!* Was dat zo niet, we zouden de machtige Romeinenbrief en het verheven Johannesevangelie alsook de geweldige Openbaringen niet bezitten.

Zetten we nu de achterdeur voor zonde en eigenwilligheid op een kier? Geen kwestie van! Die Christus liefheeft, haat het onrecht, dat telkens de banden opnieuw om de polsen wil sluiten.

En nu een woord aan hen, die de weg naar God nog niet betreden. Volgt met uw blik onze uitgestrekte arm. Maakt ernst om uws levens wil.

Eens kwam een predikant met een ouderling in huis bij iemand, dien ze de weg moesten wijzen. Een woord van vermaning klonk door de woning. Het antwoord bleef niet uit. „Zo gauw jullie zelf niets verkeerds meer doen, komen jullie maar eens terug!"

Tegen deze redenering schijnt niets in te brengen. Maar toch blijkt uit het gevolg ervan, dat ze geheel fout is. Aan de vrucht kent men de boom. Is de vrucht onbekeerlijkheid, dan is het hele gewas vanaf de wortel zondig en niets dan zondig! Waar ligt nu de afwijking?

Die ligt inderdaad in de oorsprong. Men ziet niet scherp het wezen van het weg-wijzen. Men verwisselt vermaning met iets geheel anders! Men zegt: „Alleen een schone spons kan reinigen", en men meent daarmee afdoende de lastige wegwijzers op hun nummer gezet te hebben. — „Ziezo, heb je daar iets tegen in te brengen?" De triomf schijnt aan de kant van den halsstarrige. — Maar jammer genoeg gaat het niet om een schoonmaak hoewel voor velen „vermanen" en „mantel uitvegen" of „oren wassen" synoniem zijn. Het moet maar eens duidelijk gezegd worden, dat *niets kan reinigen, dan het kostbare bloed van onzen Heiland!* De wegwijzer, die dat vergeet, maakt zich schuldig aan insubordinatie en schept zo het misverstand, dat anderen naar de afgrond leidt.

Verstaat de wegwijzer echter zijn roeping zó, dat hij de richting aangeeft, hoe men met Christus in aanraking komt, dan zal men nimmer de eis kunnen stellen, dat hij ook nog aan andere normen zal beantwoorden. Wie dat tòch doet, is bezig aan zijn eigen ondergang. Hij is gelijk aan dien dwazen drenkeling, die de hem ter hulpe toegestoken hand afwijst, daar deze bezoedeld is. Hij moge beseffen, dat de wegwijzers niet zichzelf hun taak en plaats gewezen hebben. Dat heeft de Heer gedaan. Niemand minder dan Hij heeft hen daartoe geroepen en uitverkoren om anderen voor te lichten. Door hun getuigenis en vermaning wijzen zij de kant uit, waarheen men moet gaan. Hun boodschap is daarmee een boodschap van den Heer zelf, en de gehoorzaamheid aan hun woord is gehoorzaamheid aan den Heer. Zij, die op de wegwijzer letten, zonder zich te storen aan de vele dingen die er als onwaardig aankleven, komen aan die plaats, waar aan de grootste nood eens mensen een einde wordt gemaakt. Gereinigd uit genade door Christus treden zij het Vaderhuis binnen, waar wellicht de dankbare herinnering verwijlt bij de onaanzienlijke doch trouwe wegwijzer aan het eenzame kruispunt der wegen. C. BRANDT.

GEMEENTE-BERICHTEN

SNEEK, 13 Oct. '46.

Deze dag was door de gemeente biddend tegemoet gezien. Immers deze Zondag zou onze nieuwe voorg. ds. J. Broertjes zich aan de gemeente te Sneek verbinden.

Toen de nieuwe predikant alsmede zijn bevestiger ds. Tijman de kerk binnentraden, was deze tot in alle hoeken bezet. Ds. Tijman sprak naar aanleiding van Rom. 1 : 14—16 waar de apostel vermaant, dat niet alleen zijne dienstknechten, maar ook de gemeente schuldenaar zij jegens God en onze medemensen.

De handoplegging geschiedde mede door de ouderlingen der gemeente. 't Was een plechtig ogenblik, waarbij Gods onmisbare zegen werd ingeroepen over deze verbintenis. Welvoldaan keerden we huiswaarts.

De intrede had plaats 's middags 4 uur in de Doopsgez. kerk. Circa 300 personen vulden het mooie kerkgebouw. Ds. Broertjes had tot tekst gekozen 1 Cor. 9: 16 „Want indien ik het evangelie verkondig, het is mij geen roem; want de nood is mij opgelegd. En wéé mij, indien ik het evangelie niet verkondig". De met gloed en overtuiging uitgesproken rede werd met aandacht beluisterd. Na deze predikatie kregen achtereenvolgens het woord br. S. v. d. Werf, ouderling, die de blijdschap der gemeente vertolkte. Ds. Jansma sprak namens de U.C., Ds. Huizinga als vertegenwoordiger der N. B.J.B., de heer Knol namens de Geref. Kerk, de heer van Manen namens de N. Herv. Kerk. Verder waren er twee afgev. van de Doopsgez. Kerk, een schriftelijke felicitatie van de Chr. Ger. Kerk. De burgerlijke ge-

meente was vertegenwoordigd door den Edelachtbaren Heer Rasterhof, burgemeester van Sneek. Nadat ds. Broertjes deze belangstellenden had bedankt, werd de dienst, welke een goede indruk en een hoopvolle belofte inhield, besloten.

's Avonds 8 uur kwamen we in een begroetingssamenkomst bijeen. De leiding berustte bij br. S. v. d. Werf, ouderling der gemeente. Verschillende verenigingen stelden zich aan den nieuwen voorganger en diens vrouw voor. Afgevaardigden van friese gemeenten alsmede een afgev. der gem. te Apeldoorn brachten hun felicitaties alsmede vele goede wensen voor voorganger en gemeente over. Moge de Heer der gemeente voorg. en gem. gebruiken tot uitbreiding en bevestiging van Zijn eeuwig Koninkrijk en tot eer van Zijn nooit volprezen Naam.

W. GORTER, secr.

Mededelingen

HOOGEZAND—FOXHOL

Hier volgt voor u allen een dringende oproep. U moet namelijk weten, dat we hier in Hoogezand en Foxhol drie Zondagsscholen rijk zijn met plm. 150 kinderen. Dat is heel mooi nietwaar en we zijn Gode dan ook dankbaar, dat wij aan al die kinderen Gods heerlijk Evangelie in kinderlijke trant mogen vertellen. Ja, inderdaad, maar — nu komt de aap uit de mouw, onze kinderen vragen ons, ja schreeuwen bijkans, om een boek voor de winteravonden. En dan nog wel elke week een! Zij laten ons er gewoonweg niet meer over met rust.

Nu ligt het in de bedoeling een leesbibliotheek voor onze kinderen op te richten, waar zij goede en aangename lectuur kunnen krijgen voor de winteravonden. Helaas .... onze schat aan boeken bedraagt momenteel plm. 60 exemplaren. De grote moeilijkheid is nu, waar halen wij de boeken vandaan? Kopen, zegt u. Wel natuurlijk, dat is toch nog al logisch.

Punt een is echter, dat daar geen geld voor is.

Punt twee, dat er zo weinig boeken te koop zijn.

Daarom doen wij een dringend beroep op allen, die enige boeken voor de leeftijd van 5—14 jaar in hun bezit hebben en ze kunnen en willen missen, ze ons niet franco toe te zenden. Onze kinderen komen meest uit *niet kerkelijke* gezinnen. Laat ons ze dan niet beschamen, maar om Christus' wille ze trekken tot en in Zijn heerlijk Evàngelie. Kijkt uw boeken eens na, en strijkt u eens over het hart. Niet wij zijn het die het u vragen, doch de liefde van Christus, die in ons is, doet het ter wille van kinderen en misschien ook van hun ouders, opdat zij allen mogen weten dat God in Christus ook voor hen een vergevend Vader wil zijn. Doet het dus niet om ons, maar om het werk des Evangelies.

U kunt de boeken zenden aan J. Kok, Kl. Nieboerweg 7, Foxhol. Bij voorbaat onze dank; de Heere zegene uw gift.

Namens de Bapt. Zondagsscholen
te Foxhol en Hoogezand,
Uw br. in Chr. JOHANNES KOK.

MUNTENDAM, OCT. 1946

Waarde brs. en zrs. Op 16 Nov. a.s. zal het 25 jaar geleden zijn, dat in onze gemeente het jongeliedenwerk onder leiding van Ds. Hekhuis ter hand werd genomen. Dit jongeliedenwerk is voor onze gemeente van onberekenbaar veel belang geweest. Honderden hebben in deze kwarteeuw de vergaderingen van „Jezus alleen" bezocht en velen van hen hebben er een eeuwigen zegen ontvangen.

Gezien deze feiten hebben we gemeend, dit 25 jarig bestaan niet onopgemerkt te mogen laten voorbijgaan. D.V. zal dit op 16 en 17 Nov. a.s. worden herdacht. Wij nodigen de oud-leden en bezoekers hartelijk uit, hierbij tegenwoordig te willen zijn.

Zij, die voor logies in aanmerking wensen te komen, gelieven dit vóór 1 Nov. a.s. op te geven aan ondergetekende. We zullen dan trachten U dit te verschaffen.

Met broedergroet, namens het bestuur,
H. Ploeger Jr.
Borgercompagnie 86, Post Sappemeer.

DE WERELDJEUGD VOOR CHRISTUS

Een Amerikaanse groep Evangelisatiewerkers bezoekt ook ons land om hier in 't bijzonder de wereldse jeugd voor Christus te winnen.

Zaterdag 26 en Zondag 27 Oct. zijn ze te Groningen. De meetings worden gehouden in de *Korenbeurs* op de Vischmarkt (ruim 2000 zitplaatsen) telkens om 8 uur. We nodigen de jeugd in de omliggende plaatsen uit deze meetings te bezoeken.

Het Comité. JAC. HAAK.

Broeder Jan R. Fijn, Prof. Scholsstr. 8 te Maastricht, verzoekt mij, mede te delen, dat hij gaarne bereid is vacante gemeenten te dienen met het woord. Met genoegen voldoe ik aan dat verzoek, wetende, dat br. Fijn het inderdaad met heel zijn hart meent. Hij woont wel wat ver in het Zuiden, maar tenslotte is dat erger voor hem dan voor de gemeente die hem nodigt, want voor de laatste is het een kwestie van enkele guldens; onze broeder echter heeft de moeite van de reis er graag voor over, wie dus van de diensten van dezen broeder gebruik wenst te maken, die nodige hem uit.

K. REILING.

Belangrijke dagen. De volgende week is voor ons werk geen gewone. Sommige dagen zijn toch belangrijker dan anders. De volgende week Maandag en Dinsdag zal D.V. de Commissie der Unie haar herfstvergadering houden. Er is een belangrijke agenda. Moge God de besprekingen zegenen en geven, dat het werk er door opgebouwd worde.

Woensdag en Donderdag hopen de voorgangers samen te zijn voor hun jaarlijkse conferentie. De bijzonderheden van het programma zijn, terwijl ik dit schrijf nog niet bekend, maar zij zullen zeker de volle aandacht waard zijn. En dan nog de gemeenschap.Die is minstens even belangrijk. De Heere geve ons een rijke zegen.

En gij, broeders en zusters, die dit leest, denkt aan deze dingen in Uw gebed. K. REILING.

DRINGEND VERZOEK

Aan allen, die medegewerkt hebben in de postzegelactie en mij geregeld gebruikte postzegels hebben toegezonden, verzoek ik vriendelijk mij geen verdere zendingen gebruikte postzegels te willen doen toekomen, in verband met mijn opname in een Sanatorium. Tevens verzoek ik allen hierover niet met mij in correspondentie te willen treden daar ik hier niet aan kan voldoen. Zij, die verder in de postzegel-actie willen medewerken, kunnen ze thans zenden naar M. Voois, Oranjelaan 7, 's-Gravenhage.

Door mij zijn ontvangen 350.000 gebruikte postzegels. U allen nogmaals hartelijk dankzeggend voor uw medeking. Vriendelijk groetend, J. H. SCHREUDER,
Bellingwolde, Bovenstreek A 61.

VERBETERING

In het eerste gedeelte van de rede over Opleiding tot de Dienst des Woords stond, dat de Vrije Universiteit gesticht is door Ds A Kuiper. Dit moet zijn door Dr A(braham) Kuyper. L.

Het Tabitha-propaganda-comité presenteert U de volgende uitgaven!!

1e De brochure geschreven door Ds Louw: *„De dienst der vrouw in de Gemeente".*
2e De bijbelse *verjaardagskalender* (zeer geschikt voor geschenk).
3e De prachtvolle serie *Zondagsschoolplaatjes* (reeds op verschillende zondagsscholen in gebruik).
4e De rijkverzorgde *Tabitha-dag-kalender 1947* (verzorgd door 14 onzer predikanten).

Vooral voor deze nieuwe dagkalender vraagt ondergetekende Uw gewaardeerde aandacht.

Bestellingen worden ten spoedigst opgegeven. De aflevering kan gaan beginnen.

Tabitha-vrienden doet Uw best.

G. A. BUITENHUIS.
Den Haag, Vaillantlaan 47².

Verantwoording Pensioenfonds

Sedert de vorige verantwoording werd voor het pensioenfonds in dank ontvangen van de gemeenten te Den Haag—Oost f 50.—; Pernis f 16.06: Noordbergum f 40.60 en van Zusterhulp te Hengelo f 20.—.

Allen onze hartelijke dank. Intussen zijn er toch nog vele gemeenten, die in dit jaar nog niets gezonden hebben. Ik had gehoopt, dat de penningmeesters er wel vanzelf aan zouden denken, maar het schijnt, dat ze er graag even aan herinnerd worden. Welnu broeders, dan zal dat gebeuren. Ik zal u over de post een herinnering doen toekomen. Het is voor mij heus wel de moeite waard, om dat te doen. Maar weet U, als U het zonder deze herinnering in orde hadt gemaakt, dan was dat eenvoudiger geweest. Want dat U het in orde zult maken, daaraan twijfel ik heus niet, hoor. Willen andere broeders bestuursleden, die dit lezen, den penningmeester helpen onthouden? Aan allen betuig ik al vast onze hartelijke dank, de dank van heel de Unie. Immers, wij hebben er allen belang bij, dat ook dit in orde komt.

Uw dienstbroeder,
K. REILING.
Rotterdam-C., Cl. de Vrieselaan 69b.
Postrekening 109502. Telefoon 36964.

VAN DE ADMINISTRATIE

Mag ik de penningmeesters der gemeenten vriendelijk verzoeken van de *Unie*-contributie, waarover alle raden voor enige tijd een kennisgeving ontvingen, nu in elk geval de helft te willen voldoen? Het gironummer van de *Unie* is 9260. U kunt zeker zijn van mijn dank voor uw spoedige betaling!

Ook aan onze correspondenten van *De Christen* heb ik een vriendelijk verzoek. Deze week zijn u allen de lijsten voor het 4de kwartaal toegezonden. Gaarne zie ik de afwerking en vereffening daarvan vóór 1 Nov. tegemoet! En ik weet, dat ik op uw medewerking kan rekenen!

Wie kan mij het tegenwoordig adres opgeven van abonné Mej. G. Groen, voorheen p.a. Barkelastr. H 174, Stadskanaal? Ook heb ik het adres van abonné G. Vos, vroeger Brugstr. 10, Hoensbroek, nog steeds niet.

Last not least: gedenkt in uw gebeden de vergadering der *Unie*-commissie, die op 21 en 22 Oct. in *Den Haag* gehouden wordt!

T. JANSMA.
Haarlem, Tetterodestr. 47 Tel. 18032.

Van de boekentafel

Indien gij bijbels onderwijs geeft of zelf gaarne een duidelijk overzicht zoudt willen hebben over de voor u zo dikke bijbel, dan zult ge zeker hulp vinden in het boek door I. Snoek samengesteld en uitgegeven door de firma J. N. Voorhoeve te den Haag. De naam der firma moge u iets zeggen, niet minder sprekend in dit geval is, dat dit „Leerboek der Heilige Geschiedenis" nu een 9e druk mag beleven. Dat is iets dat op zichzelf reeds verheugend is. Het boek van ruim 170 bladzijden, dat op zeer duidelijke wijze beknopt de inhoud van de bijbel weergeeft en goed gebonden fl 2.90 kost, wordt op vele gymnasia, H.B.S. en kweekscholen gebruikt en ik ben ervan overtuigd, dat onze jeugdwerkers, die ook met bijbels onderricht te maken hebben met veel vrucht het boek, dat bovendien nog jaartallenreeksen en tijdtabellen geeft, zullen kunnen gebruiken. Van harte aanbevolen. Vraag het eens ter inzage bij uw boekhandelaar.

Dezelfde firma zond „Een moedige monnik" ter beoordeling. Het is goed en ook nodig, dat onze jeugd bekend wordt gemaakt met het leven van de reformatoren. In „Een moedige monnik" heeft Jan Roelfs het leven van Maarten Luther getekend. In deze tijd, waarin we allen alom de grote activiteit der roomse kerk constateren, is het noodzakelijk, dat onze kinderen een indruk krijgen van de strijd, die Luther gehad heeft om uit te groeien tot een protestant tegen de misbruiken der alleenheersende kerk.

Dit boekje van 75 bladzijden kost fl 1.90 gebonden en het kan zeer goed in deze dagen, waarin wij de grote doorbraak herdenken, aan de jeugd van 12—17 jaar gegeven worden. Men vergete niet eventueel enige exemplaren bij de Kerstuitdeling te voegen.

Vijf grote tekeningen en enige kleine ter afsluiting van de hoofdstukken illustreren het verhaal.

E.-R.

JAARGANG 63 - Nr. 2816
VRIJDAG 25 OCT. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Wat zal toch dit kindeken wezen?

Toespraak van Ds. J. W. Weenink, gehouden bij de opening van het seminarie, Maliesingel 30, Utrecht, d.d. 25 Sept. '46.

Dat zeiden de buren en de plaatsgenoten en allen, die hoorden, dat God aan den bejaarden priester Zacharias en diens bejaarde vrouw Elisabeth een baby had geschonken.

En geen wonder. Waren deze echtelieden niet reeds ver op hun dagen gekomen? Indien wij in die tijd ons leven hadden te leven gehad en niet nu; en indien wij zo goed bekend waren met Zacharias en Elisabeth als de mensen van die stad in het gebergte van Juda; en indien onze oren ook het laatste nieuws hadden opgevangen aangaande het gezin van dezen priester, wij zouden eveneens een en al verwondering zijn geweest en onze stem gevoegd hebben bij die velen, die zeiden: „Wat zal toch dit kindeke wezen?"

* * *

Het is vandaag 25 September van het jaar onzes Heeren 1946.

Een historisch ogenblik is in de geschiedenis van het Baptisme in Nederland doorgebroken; een ogenblik, dat in zijn armen verstrekkende gevolgen voor ons eigen geestelijk huisgezin van het heden en de toekomst draagt, en dat de belofte van het leven houdt voor een menigte, die niemand tellen kan uit vele volken en tongen.

Want: „Een kind is ons geboren".

En het kind, dat ons van heinde en verre — van Hollands grote steden, en van Frieslands en Groningens rijk dragende landouwen, en van Drenthe's vruchtbare veengronden — heeft bijeengebracht, is evenals menig kind van de gewijde geschiedenis langs een pad, dat hoger ligt dan het niveau van het menselijke vermogen, tot ons gekomen.

Wij zijn stil voor God.

De chaos is voor ons immer de moeder van de wanhoop.

Zij is voor God immer de materie, waaruit Hij glimlachend Zijn wonderen tovert.

God is nabij! — Ik voel Zijn adem waren
in 't wuivend woord, dat suizelt vroom en blij
Ik voel Zijn adem huivrend door ons allen varen.
God is nabij!

En starend op het werk Zijner vingeren, stamelen wij: „Wat zal toch dit kindeke wezen?"

* * *

Dit kindeke: vlees van ons vlees en been van ons been.

Ons eigen Baptist seminarie. En wij, vader en moeder beide, een honderdjarige.

Het volle, krachtige leven van de jonkheid bruist weer door onze verkalkte aderen. Wij nemen het onder tranen van vreugde en dankbaarheid in onze benige armen en hullen het in onze liefde en gebeden. En in één groot verlangen slaan wij de ogen naar boven en stamelen: „De vervuller van alles, dat in ons in sluimering is gewekt en weer wakker is geworden — aangaande het rijk van Jezus in deze droeve wereld. Een Gezondene des Vaders. Een machtig heraut van de liefde van God. Een pionier van het Koninkrijk der hemelen, die verteerd wordt door het Heilig vuur. Een evangelist met een onuitblusselijke passie voor het verlorene".

Het kind zal ons vele en zware zorgen baren. Het zal onze rust verstoren. Wij hebben tot nog toe zo rustig geleefd. Het zal het offer van onze burgerlijkheid opeisen, wellicht ook in de letterlijke zin van het woord.

Maar wat zijn ons alle deze dingen nog vergeleken bij de rijkdom, die ons in ons kind is geschonken?

In Wittenberg staat een huis, waarin 400 jaar geleden Melanchton, de vriend van Maarten Luther, gewoond en gewerkt heeft, en waarin hij zijn studenten om zich heen vergaderde en onderwees. In de voorgevel van dit historische gebouw zijn de woorden van Paulus aangebracht: „Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?"

Dezelfde woorden las onze stadhouder Prins Willem III, Engeland's eerste koning Willem, toen hij met het „Je maintiendrai" als devies, aan de Boyne in Ierland zijn troepen om zich heen verzameld had op de vooravond van een beslissende veldslag.

Zullen wij bang zijn voor de toekomst?

Indien ons seminarie een devies zal voeren, geloven wij, dat het niet beter kan doen dan te grijpen naar de woorden van Paulus en Melanchton en Oranje.

Des te meer omdat deze woorden haar geschiedenis vertolken. En beelden ze ook niet haar toekomst uit?

Wie, wat zal tegen ons zijn, als God met ons is?

* * *

Ja, wie, wat zal tegen ons zijn? Wij opperen de vraag met een juichtoon in ons hart.

Wie anders kan wezenlijk tegen ons zijn dan God, die ons ons seminarie heeft gegeven.

Het is niet de rijke likeurstoker, wiens borst met erelinten en eremetaal van vele ridderlijke waardigheden, die zijn lendenen omgordt en ten strijde trekt tegen de maatschappelijke misstanden en zonden van zijn volk. Hij is blind voor de hindernissen, die het koninkrijk der hemelen hier op aarde in de weg staan. Hij vindt niets tegen zich.

Maar degene, in wiens hart de Geest van God woont, en die wil en niet anders kan dan leven en werken in gehoorzaamheid aan diens Geest, hij vindt de hindernissen bij menigten. En hij weet, dat ze hem door God zijn gegeven om ze in God te overwinnen.

Kindeke, wij zijn niet bang voor de dag van morgen. God is voor ons en dat is ons genoeg.

* * *

Onwillekeurig dromen wij onze dromen bij de wieg van ons kind. Even huiveren wij, als wij de strakke, levenloze lijnen zien getrokken van een bolwerk van een dogmatisme, dat

de geest, die 't brood der zielen voedt,
in steen of gif veranderen doet.

Neen, zo mag het niet worden. Er zijn bolwerken van dit soort meer dan genoeg in ons land. God stelt daarin in het geheel geen belang.

Maar dan weer tekent zich een glimlach af op ons berimpeld gelaat, als wij staren op een inrichting, die oprechte, geestelijk toegeruste, behoorlijk intellectueel geschoolde, in God gedoopte onderwezenen schenkt aan gemeenten, volk en wereld; jonge mannen, en ook vrouwen, op wie de verdeelde tongen als van vuur rust; profeten en profetessen van de vernieuwing van hart, gezin en maatschappij; geroepen jongemensen, vervuld met den geest van de apostelen, en door wie God spreken en zelfs smeken kan.

De oude de Genestet zegt het zo up to date:

Geen godgeleerde is hij, die God leert hoe
Hij moet wezen
en wat Hij werken moet, of doen mag
al dan niet.
Zo zijn er! Neen, maar hij, wien God
leert Hem te vrezen
in liefde, en blij te doen al wat Zijn wil gebiedt.

* * *

Wat toch zal dit kindeke wezen?

Van den zoon van Zacharias en Elisabeth wordt ons als resumee van zijn leven gezegd:

„Alles wat Johannes van Jezus zeide, was waar.
En velen geloofden aldaar".

Moge tijd en eeuwigheid beide ook van ons seminarie getuigen:

„Alles waar. Velen geloven".

Losse Schakels

Zielszorg. De zielszorg is gericht op het heil der ziel, dat in deze wereld zeer bedreigd is. We staan voor de zielen als mensen, die de wereld niet kunnen veranderen. Die weten, dat de wereld, wereld zal blijven. We ontmoeten in die wereld zielen in nood. De wereld bedrukt en bedreigt ze. Ze ondergaan onrecht aan den lijve, aan hun beurs, aan hun gezinnen. Hun reactie daarop is begrijpelijk. Ze protesteren en wensen, dat dat anders zal worden. Nu zijn er inderdaad rechters aangesteld, die moeten zorgen, dat de wereld enigszins in evenwicht blijft. Ze kunnen het kwaad de wereld niet uitbannen en ieders rechtsgevoel onmogelijk bevredigen. — Het is zeker een feit, dat iemand, die het met de wereld in ongunstige zin te doen heeft, haar kwaad wedervaart, haast altijd uit zijn evenwicht geslagen is. Hij ziet de dingen niet meer precies zoals ze zijn. Zijn oordeel is verduisterd, en daarom is het maar hoogst gelukkig, dat niemand zijn eigen rechter mag zijn.

Wat moet veranderen? Natuurlijk de wereld, is de gedachte der verdrukten. Ze hebben geen ongelijk. Die verandering komt ook eens. Wanneer? Niemand, die het weet. De Vader heeft deze dingen aan Zijn eigen macht voorbehouden. We gaan een tijd tegemoet, waarin op aarde gerechtigheid heersen zal. — Maar wie aan die wetenschap genoeg heeft, heeft al een innerlijke verandering ondergaan. En juist om die verandering gaat het bij de zielszorg in de eerste plaats. Het Evangelie wil ons ontheffen aan het kwaad der wereld. We worden niet uit de wereld weggenomen. Niet daarom heeft de Zaligmaker gebeden, maar Hij heeft gevraagd, dat we bewaard zouden worden voor den Boze. Zeker: deze wereld moet anders worden en wordt het ook eens, maar wie beërven die veranderde wereld? Zalig zijn de zachtmoedigen, wat zij zullen het aardrijk beërven. Die mensen dus, die van binnen anders geworden zijn hebben het goede vooruitzicht van eenmaal in een veranderde wereld te zullen ingaan.

Om die verandering van binnen moet het dus bij de zielszorg gaan. Al zou datgene, dat u terecht of ten onrechte grieft, onmiddellijk worden weggenomen, dan was eigenlijk nog niets gewonnen. Gij zoudt een tevreden gezicht zetten, maar uw hart was even dor en duister als voorheen.

Het kwaad moet niet worden weggenomen — daarmede begint God en begint dus de zielszorg niet, maar het moet zijn macht over u verliezen.

Windt het u op, maakt het u bitter, verblindt het u, trekt het u in zijn strikken, dan zijt gij een verloren mens. Immers het kwaad heerst dan over u en wat doet kwaad nu ooit anders dan schade? Gij kunt het kwaad de wereld niet uitkrijgen; uw zielszorger kan het ook niet, maar het kan zijn macht over u verliezen.

De grote vraag is dus niet, wat ons is overkomen, maar hoe we er op reageren. Die op kwaad met kwaad reageert, is net zo slecht als zij zijn, die hem het kwaad hebben aangedaan. Wie toornt én zondigt ligt in de strikken van de Satan. Wanneer een ziel, onverschillig als reactie waarop, in strijd handelt met I Kor. XIII, dan handelt zij in elk geval verkeert, want I Kor. XIII is de omschreven Christus zelf. Wie anders handelt dan daar beschreven wordt, handelt „niet naar Christus". De zielzorger moet daarop uit zijn, dat de wereld ons de voet niet op de nek zet. De geest moet gezuiverd worden, vóór de kwestie op tafel komt. En is de geest gelouterd dan zijn de ogen verhelderd en zien de dingen er vaak al heel anders uit. Dan zijn geschillen wel op te lossen; dan is wel belijdenis van schuld uit te lokken; dan vindt men elkander wel. —

Het verkeerde moet weg uit het hart — ook het verkeerde, dat daarin oprees uit reactie, en dan komt het verkeerde in de samenleving aan de beurt. — We zouden het soms minder moeilijk hebben als we minder op den mens en meer op Christus waren afgestemd.

Sommigen zijn achter het prikkeldaad innerlijk vrij geworden; geen kwaad kan hen genaken, omdat de liefde van Christus over hen kwam en hen rijk maakte. — Ze konden hetgeen over hen gebracht was aan leed, niet altijd billijken, maar ze konden het aan, er tegen op, het dragen door Christus, die hen kracht gaf.

L.

Oost, west, thuis best

Spreekwoorden hebben een eigen bekoring. In zeer weinig woorden wordt dikwijls veel wijsheid meegedeeld; en waarheid. Wie van ons zal niet de bovenstaande spreuk van harte bevestigen? En hebben wij niet een groot medelijden met hen, die dat eventueel niet kunnen? Wij hebben misschien reeds verre reizen gemaakt, hebben gelogeerd bij de aardigste mensen, hadden op onze kamer koud en warm stromend water, de maaltijden waren met liefde en kennis van zaken bereid. Maar ze konden ons ons eigen huis niet doen vergeten. Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens. En in de regel is het een soort dreigement, wanneer we onze mopperende kinderen voorhouden, dat ze hun voeten nog wel eens onder andermans tafel zullen steken. Dan zullen ze wellicht heimwee hebben. Dan zal hun hart met een wrange pijn hunkeren naar die oude, huiselijke sfeer. Dan zal in hun herinnering staan de gedekte tafel; de kachel met micaglaasjes, waar doorheen het rode licht viel; over de stoelen ligt de gloed van die lamp, waaronder ze menig avond zaten.

Een wijsman heeft gezegd, dat een huis gebouwd wordt, maar dat een tehuis gevormd moet worden. Dat beaamt ieder. Het prachtigste huis kan een ijskelder gelijk zijn. Het zijn geen perzen, zware eikenhouten meubels, vleugels, die van een huis een tehuis maken. Wat is het dan wel? Toch zeker niet de armoede of de wanorde. Neen, evenmin. Van hoeveel belang is hier de hand, die alles verzorgt. Is vooral het hart, dat de hand stuurt. De vrouw, die haar huis en die daarin wonen liefheeft, zal er in slagen die sfeer te scheppen, die van een huis een tehuis maakt. Zij zal een bloempje vinden, platen ophangen, met een lampje de kamer ronddwalen om die ergens in een gezellig hoekje neer te hangen. Zij zal een eigen hoekje hebben en daar vaak te vinden zijn met een stopmandje of handwerkje. Ze zal niet altijd mopperen als een der kinderen woest de kamer binnenstormt — en welke kinderen doen dat niet. Ze zal niet met duistere blik den man hinderen, die per ongeluk wat as op het kleed liet vallen. Ieder durft in de kamer gaan en staan waar hij wil en moeder zal niet zeuren over het verschuiven van een der talloze kleedjes, die her en der zijn neergelegd. De kamer is er immers voor ons en wij niet voor de kamer.

En vader dan? Hoeft hij niets te doen? Is hij er alleen maar om zich te laten dienen? Het is natuurlijk, dat hij graag even rustig de krant leest, als hij eindelijk thuis is en zijn jas over de stoel kan hangen. Hij heeft de ganse dag buiten en soms met onwilligen moeten rondslagen. Of hij heeft zich geërgerd in zijn zaak. Het liep hem tegen op zijn werk. Maar als hij de koffie gehad heeft en de krant uit is, dan reagere hij zijn ergenis niet af op de weerlozen thuis. Zij kunnen het ook niet helpen. En wat baat het hem zo hij al als een donderbui door de kamer drijft en allen verschrikt naar de keuken vertrekken? Wat een sfeer komt er in huis. Alsof er er een ijsberg in de buurt gekomen is. Waarom zal hij niet trachten zijn vrouw te waarderen, die op haar wijze tracht de kamer zo gezellig mogelijk te maken. Alles heeft ze klaar tegen dat hij thuis komt. Wat verstarrend moet zijn humeur werken op haar. Zeker, ze weet, hij heeft het niet gemakkelijk, maar zij heeft toch ook de ganse dag gewerkt. Het valt haar ook altijd niet mee. Daarom moet hij niet alleen aan zijn eigen dingen denken, maar een oog hebben voor zijn vrouw. En voor zijn kinderen, die die ellendige sommen niet begrijpen; die het ook niet kunnen helpen als de zool van de schoen verdween; die ook wel eens een vrolijke vader willen zien en een vrolijke moeder. Wat moet het voor kind zijn, dat zich niet thuis kan voelen daar waar het eigenlijk thuis is.

Er wordt veel geklaagd over de uithuizigheid der kinderen. Het is ook erg. Verenigingen van allerlei aard. Ze zijn geen avond meer thuis. Dat is mis. Organiseer een thuisavond. Dan moeten alle leden van het gezin er zijn. En ga dan samen niet naar de radio luisteren, maar vermaak elkaar. Maak er een echt gezellige avond van. Drie uren in de week kunnen we als gezin toch wel plezierig bij elkaar zijn. En daarvoor hoeft toch zeker geen programma worden aangeboden van hogerhand. Weber zei eens: de schoonste rede, die men voor onze tijd kan houden, zou zijn: Over de kunst tehuis te blijven. Ouders, die over hun kinderen klagen, zouden we wel eens willen vragen, wat ze doen om hun kinderen een gezellig thuis te verschaffen. Het valt voor jongelui niet mee om een hele avond tegen een afgetobde moeder en gramstorige vader aan te kijken. Natuurlijk, daar zijn reden voor. Maar die zullen uw kinderen toch niet begrijpen. Doe toch de kinderen de wijde wereld ingaan met de heerlijke herinneringen aan huis, aan de liefelijkheid der ouderlijke dis. Aan de ernst, de schoonheid en de vreugde van het samenwonen van ouders en kinderen.

Toen Jezus de discipelen vertroostte, deed Hij dat door te wijzen op het huis Zijns Vaders. Dat was de hemel. De herinnering daaraan versterkte het verlangen daarheen en Hij toonde het den Zijnen als het oord, waar alle wee zou zijn gestild.

Dat toch onze kinderen een gaaf beeld meenemen, wanneer ze uittrekken. In mijn huis zei iemand onlangs: de hand, die wiegt, regeert de wereld. Wanneer de ouders dit begrepen hebben zullen zij bouwen aan het tehuis, dat als een hemel zal zijn in herinnering der komende generatie.

HUIZINGA.

Mens, erger je niet!

Er is een spelletje, dat bovenstaande naam draagt. Sommige mensen zijn er dol op en spelen het met groot enthousiasme, terwijl anderen „Zich ergeren" aan zo'n flauw spelletje waar niets in zit, of aan de dobbelstenen, die er bij te pas komen. Hoe u er persoonlijk ook tegenover staat, feit is, dat het verliezen en zich gewonnen moeten geven een ieder in meerdere of geringere mate een gevoel van ergernis geeft. Capituleren is altijd een moeilijke zaak!

Maar terzake. Hoe vindt u het volgende? Mij is eens ter ore gekomen, dat een zekere kerkganger nauwlettend den predikant of lekeprediker, die van elders voor een Zondag overkwam, gadesloeg. Neen, het ging er dit keer niet om of de jas wel zwart genoeg en het gezicht wel vriendelijk genoeg was. Och, er is tenslotte zoveel

aan een dienaar des Woords te becritiseren, dat een zodanige nooit en te nimmer op ieder punt een ieder mens zal kunnen tevreden stellen. Hij mag al blij zijn als de algemene indruk van de toehoorders goed is. — Waar het deze kerkganger wèl om ging was te weten of de prediker een manuscript bij zich droeg. Zo hij het durfde bestaan om met de geschreven tekst de kansel te beklimmen of zijn prekenboekje op de bijbel te leggen of de blaadjes met aantekeningen te rangschikken, was dit een oorzaak van grote ergernis voor deze luisteraar. „God moet Zijn dienaar inspireren met het levende Woord door den Heiligen Geest" was zijn mening, „maar als dit alles eerst is uitgedacht en opgeschreven in de studeerkamer, waar blijft dán de inspiratie? 't Is een menselijk woord en geen goddelijk ingegeven boodschap meer". — Geeft u dezen persoon gelijk in zijn redenering en oordeel? Of ergert u zich aan zo iemand en zulk een gedachtengang? — Let wel, ware dit oordeel juist, dan zouden de meeste predikers wel thuis kunnen blijven en het Evangelie van Lucas (lees hoofdstuk 1 : 1—3) als een menselijk woord betiteld moeten worden. Dat sommige sprekers tè veel aan hun manuscript gebonden zijn en er zodoende veel van het contact met de toehoorders teloor gaat, is een feit. Eveneens dat daardoor de inspiratie van het ogenblik geheel dreigt onder te gaan. Dat het aan de andere kant lof verdient als de dienaar des woords van te voren alles naarstiglijk onderzocht heeft en in orde gesteld alvorens te spreken of te schrijven, is boven allen twijfel verheven. Want God zelf is een God van orde en voorbereiding! Die zich dááraan ergert zal zich in der eeuwigheid moeten ergeren. Die er zich bij aanpast en zich daarvoor gewonnen geeft zal de zegen van Gods wegen niet ontgaan. Mens, erger je niet en zeker nooit aan God.

De voorbereiding van God.

Toen de Schepper Adam formeerde uit het stof der aarde en bezielde met Zijn Geest, had Hij alles voor hem in orde gemaakt. De aarde was geen woeste en ledige plaats, zonder licht, zonder plant of dier, zonder die dingen die een mens nu eenmaal nodig heeft om te leven. Neen, alles was op een heerlijke wijze voor hem klaar gemaakt en het enige wat hem te doen stond was zijn Maker te loven en te danken. — Als het eerste mensenpaar gevallen is, wordt het verdreven uit het aardse paradijs. Moeite en strijd zal voortaan hun deel zijn. Maar God heeft niet afgedaan met het menselijk geslacht. Geenszins. Hij geeft hun de belofte van overwinning door den Zoon des mensen, die tevens de Zone Gods is.

Als Eva echter haar eerstgeborene baart en misschien meent dat in Kain, zoals zij hem noemt, deze belofte in vervulling zal gaan, heeft zij het mis. „Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijnen Zoon uitgezonden". Galaten 4 : 4. Dat duurde nog 40 eeuwen. Een geweldige lange tijd, volgens menselijke berekening! Doch God had deze tijd nodig om tot Zijn doel te komen. Eerst moest Abraham nog geroepen worden en in hem een volk verkoren. — Nu zijn wij al in het jaar 1946 onzes Heeren gekomen en nòg is het Koninkrijk der Hemelen in zijn volheid niet verschenen, dàt Koninkrijk waarvan Johannes de doper èn Jezus beiden getuigden dat het nabij was. Nòg is Christus in het huis des Vaders waar vele woningen zijn en waar Hij de Zijnen plaats bereidt. —

Wat zegt gij van zulk een God, die zóveel tijd nodig heeft om alles in orde te brengen en voor te bereiden? Ergert gij u misschien dat Jezus wederkomst nòg geen feit geworden is? Mens, erger je niet, want Gods wegen en gedachten zijn altijd hoger dan de onze, gelijk de hemel hoger is dan de aarde.

De voorbereiding van een voorganger.

Er zijn nog altijd dezulken, die beweren, dat als

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXXIII.

Hoofdst. 18 : 1—17.

Ter Oriëntering. Paulus zocht met zijn boodschap de centra der beschaving op. Daar ontmoette hij ook mannen en vrouwen uit de wijde omgeving, die er om allerlei redenen moesten zijn. Zo drong de Boodschap van de grote steden uit, landwaarts in. In Korinthe, de grote en zeer lichtzinnige havenstad, ontstond een gemeente, die echter zonder innerlijke kracht gebleven is. Zij had vele gaven, doch is weggekwijnd aan karakterzwakte.

TOELICHTING.

I. Paulus brengt het Evangelie in de synagoge te Korinthe. Vers 1—4.

Korinthe, pas herbouwde handelsstad, berucht vanwege de daar heersende onzedelijkheid. — Het bevel van Claudius, dat in vers 2 genoemd wordt is vermoedelijk in het jaar 49—50 gegeven. Het bleek echter moeilijk uit te voeren. Aanleiding was het optreden (zegt een ongewijd schrijver) aldaar van een zekeren Chrestus. Het is mogelijk, dat de verkondiging van Jezus als de Christus (of Chrestus, zo werd de naam n.l. ook vaak geschreven) de grote onrust in de Romeinse Jodenwereld te voorschijn geroepen had, het kan ook zijn, dat daar een oproerkraaier is opgestaan, bewerende de Christus te zijn. — Aquila en Priscilla waren allicht reeds christenen, toen zij Rome verlieten. Christenen werden door de Romeinse wet voor Joden gerekend, en hen trof dus ook het bevel van keizer Claudius. In Rom. 16 : 3 en 2 Tim. 4 : 19 wordt dit echtpaar genoemd, echter telkens de vrouw vóór den man, waaruit mag worden afgeleid, dat zij de hoofdpersoon was. — Vers 3: elke Jood moest een handwerk kennen; ook de rabbi en zo in staat zijn om in zijn onderhoud te voorzien. Paulus had het tentenmaken geleerd en kwam bij Aquila in de werkplaats. Paulus was er zeer op bedacht dat hij nooit de minste aanleiding gaf, om hem van hebzucht te beschuldigen. I Thess. 2 : 9. Thess. 3 : 7—9; I Kor. 9 : 1—18; Hand. 20 : 34. — Vers 4 slot: trachtte te overtuigen of overtuigde, won zowel Joden als Grieken.

II. Paulus breekt met de synagoge te Korinthe. Vers 5—17.

De kansen waren in Korinthe zo groot, dat Paulus besloot zich geheel aan de prediking te wijden; financieel kon hij dat blijkbaar doen. Het is mogelijk dat

iemand geroepen is van God het Woord te verkondigen, deze persoon zo onmiddellijk maar moet beginnen met preken. Welzeker, God geeft het Zijn beminden in de slaap en inspireert op het ogenblik van spreken allen, die volgens Zijne verkiezing het Evangelie moeten uitdelen. Men wijst dan gaarne op mensen met singuliere gaven, die waarlijk geen slecht figuur slaan onder de rij van dienaren des Woords. Over de velen, die wèl een pover of slecht figuur slaan, wordt het vonnis geveld, dat zij niet tot de „geroepenen" behoren. Ja, men kan er zich altijd wel uitredden. Feit is echter dat degenen, die singuliere gaven bezitten, het vroeger of later betreuren niet de kans gehad te hebben zich door studie te bekwamen voor de arbeid van voorganger — en voorzover mogelijk zich die kennis nog trachten eigen te maken die, naast heilige bezieling en volle overgave nodig is voor hun taak. Wij mogen ons gelukkig prijzen en God danken als jonge mannen zich aanmelden, zo zij zich geroepen weten, om opgeleid te worden tot predikant. Wat wij als gemeente kunnen doen om hen zo best mogelijk uit te rusten voor hun roeping, behoren wij te doen. Als de voorganger zich veel transpiratie getroost alvorens de zeer verantwoordelijke taak op zich te nemen, zal God zeker Zijn inspiratie hem niet onthouden.

Tot zover de voorbereiding tot het voorgangerschap. En nu die betreffende de dienst des Woords op Zondag. Stellig is ook daarvoor nodig, dat hij zich geheel instelt op zulk een gewijde ure. Het is voorwaar geen lichte zaak Gods boodschap te ontvouwen. Deze boodschap is immers zo rijk, dat men niet kan verwachten dat in één keer alles gezegd zal worden. Die dát wil doen zal de Bijbel telkens van voren tot achteren moeten doorrennen, en dit zal een zeer onbevredigend gevoel geven, zowel aan den spreker als toehoorder. Natuurlijk zal Gods Liefde in Christus voor verloren zondaren steeds moeten doorklinken in alles wat gezegd wordt. Dàt is het centrale. Maar men dient toch een keuze te doen uit de vele onderwerpen, die men daartoe kan nemen. Christus zelf heeft niet in één toespraak alles gegeven wat gegeven kon worden. Telkens werd in Zijne uitspraken, gezegden, gelijkenissen en wonderen iets meer van Gods grootheid en genade geopenbaard. Met de keuze van het onderwerp is niet alles klaar. Dit moet uitgewerkt worden en tot een doel leiden. Klaar en duidelijk, met geordende gedachten en heldere stem, zonder in herhalingen te vervallen of saai en eentonig te worden, moet vol overtuiging de blijde mare de ruimte van kerkgebouw of lokaal vullen; de harten der schare treffende. Gemeenten gij kunt en moogt hoge verwachtingen koesteren als gij u opmaakt naar Gods bedehuis. Het moet telkens weer een feest voor u zijn en dat zal het ook wezen, als de voorganger zich geheel heeft voorbereid en weet als Gods tolk op de kansel te staan. Dan behoeft gij u ook geenszins te ergeren maar veeleer verblijden, als gij ervaart, dat zo de dienaar des Heeren voor u staat.

De voorbereiding van den kerkganger.

Zoudt gij u ergeren als gij hier de bewering leest, dat dit ook absoluut noodzakelijk is? Stellig toch niet. Maar *doet* gij dat dan ook? Is er een danktoon in uw hart, dat de Zondagsrust weer is aangebroken en de gemeente samenroept? Is de kerkgang bij u wel rustig? Of is alles in een gejaagde stemming en komt gij hollende naar de plaats van samenkomst, juist nog op tijd om een plaatsje te zoeken of net even te laat onder het zingen? Hebt gij nog enkele ogenblikken te wachten vóór de dienst begint, wat doet ge er dan mee? Bidden, stil luisteren naar het stille gewijde orgelspel of .... druk praten met de bekende voor of achter of naast u? Laat ons eerlijk zijn. Het ontbreekt bij ons nog wel eens aan de stille devotie vóór de predikant met de broeders ouderlingen en diakenen verschijnt. Er is vaak een geluid niet als van vele wateren, maar als van vele

---

Silas en Timotheus geld meebrachten. Voor de Joden was het voldoende aan te tonen, dat Jezus de Christus was; bij de heidenen moesten andere aanknopingspunten gezocht worden. Vergel. de rede te Athene. — Terwijl sommigen zich bekeerden verhardden anderen zich. Over hen ziet Paulus het gericht komen, vandaar vers 6 b. Vergel. I Thess. 2 : 16. Om zijn arbeid, vooral onder de heidense synagogebezoekers, intensief te kunnen voortzetten ging Paulus verhuizen. „Overste der synagoge" d.i. de ordebewaarder. Crispus werd door Paulus persoonlijk gedoopt — misschien al vóór de aankomst van de helpers.

Paulus' breuk met de synagoge heeft de goedkeuring des Heeren. Het viel Paulus ontzettend moeilijk, dat hij tegenover zijn volk kwam te staan. Vandaar deze bemoediging. — De Joden gooien het nu over een andere boeg: ze beschuldigen Paulus er van, dat hij een godsdienst leert, die breuk met het Jodendom betekende. De bedoeling was hem daardoor in conflict te brengen met de Rom. Overheid, die hem dan het prediken zou verbieden. Het Jodendom was n.l. een gedulde godsdienst. Viel het Christendom daar niet onder, dan mocht het niet gepropageerd worden. Gallio beschouwde zich echter niet bekwaam om in deze kwestie: of het Christendom al of niet een Joodse secte was, te oordelen. Let op zijn uitdrukkingen: geschillen over een woord, of namen of de wet m.a.w.: allerlei theoretische vragen. Hij zou slechts ingrijpen als de orde in de stad gevaar liep: van oproerkraaiers moest de Rom. Overheid niets hebben. Hij „joeg" hen weg: verachting voor het Jodendom. — Sosthenes: of de opvolger van Crispus of een mede-overste der synagoge. Ook in I Kor. 1 : 1 wordt een Sosthenes genoemd, misschien dezelfde, maar de naam kwam veel voor, zoals heden ten dage elke grotere gemeente haar vele „Bakkers" heeft. Wie de klappen uitdeelde is onzeker: misschien waren het de heidense Korinthiërs, die hun hart eens wilden luchten en hun blijdschap uiten over de wijze, waarop Gallio de Joden had afgepoeierd.

Vragen:

1. Waarom mag een Evangeliedienaar niet verplicht worden voor eigen onderhoud te zorgen? Vergel. I Kor. 9 : 3—18; Gal. 6 : 6—9.
2. Door welke overweging werd Paulus geleid?
3. Hoe bleek achteraf, dat deze houding tegenover de Korinthiërs zeer tactvol geweest was? (vergel. de bij vraag 1 aangegeven schriftgedeelten).
4. Welk handwerk had de Heere Jezus geleerd?
5. Wat betekende het uitschudden der kleren? Vergel. Luk. 9 : 5; 10 : 11.
6. Beoordeelde Gallio de Joden naar hun ras of naar hun geloof?
7. Waarom zullen de Joden zo weinig sympathie onder de volken gevonden hebben?

L.

stemmen. Men kan en moet zich daaraan wel ergeren! Het paroool voor iederen kerkganger luide: Bereid u voor! Stoor anderen op generlei wijze en verstoor de rust in geen enkel opzicht. Ziet gij uwe bekenden, knik ze vriendelijk toe maar begin geen babbeltje over alles en nog wat. Gij verwacht van een voorganger, dat hij zich vol toewijding heeft ingesteld op de dienst des woords. Hij mag en kan het ook van u verwachten. En bovendien: God verwacht het van ons allen! Zouden wij Hem willen beschamen, van Wien wij de zegen en alles moeten verwachten?

Leg deze regels niet naast u neer met een zekere mate van ergernis: „dat weten wij wel" — of met de gedachte: „och dat komt er niet zoveel op aan, als de preek maar goed is". Onderzoek uzelven in hoeverre gij u waarlijk voorbereidt of niet. Een toebereide akker zal vèle vruchten voortbrengen, het zaad uitgestrooid op de weg zal niet opschieten. De Zondag staat weer voor de deur. Wilt gij uzelven niet eens in acht nemen en winst doen met deze wenken?

De voorbereiding van de(n) organist(e).

O wee, daar zie ik sommige gezichten betrekken van onze organisten. Wat is is dat nu? Ik mij voorbereiden? Nu, ik heb mijn diploma al gehaald, of ik heb al zoveel jaar les gehad. Dus wat dàt betreft is het best in orde. — Prachtig. Wij wensen bij voorkeur geschoolde voorgangers, en dit geldt ook voor onze organisten. En toch .... Weet gij wel, gij die daar des Zondags achter de toetsen zit, welk een gewichtige en verantwoordelijke taak gij hebt? Weet gij wel dat gij ergenis kunt geven òf ook een zegen verspreiden? Bij u kan de gedachte post gevat hebben: de kwebbelende gemeente luistert tòch niet naar mijn spelen vóór de dienst. Tòch hebt gij het mis. Zo uw spel luidruchtig is, gij telkens weer even wacht om een andere melodie op te zoeken in de bundel, of op andere wijze niet beantwoordt aan wat eigenlijk nodig is, wat kunt gij dan verwachten? Doch als uw spel rustig, beheerst is, gij u thuis voorbereid hebt op wat gij spelen zult, zal het zijn uitwerking niet missen. En zo de gemeente in haar geheel misschien nog niet luistert, er zijn er toch velen, die dit wèl doen. En wellicht óók de predikant in de consistorie. Zorg dat gij op tijd zijt en de bezoekers onder het ruisen van een mooie melodie of gewijd spel kunnen binnentreden. Laten de voorspelen en tussenspelen en naspelen tot hun recht komen. En vooral, bidt den Heere, dat Hij ook door de muziek aller harten aanrake.

Mens, erger u niet? Wij kunnen ons aan duizend en nog meer dingen ergeren, zelfs in onze kerkgang. Doch als *allen* komen, voorbereid en toebereid om de Zegen des Heeren te ontvangen, en dit laten uitkomen in alles wat gedaan wordt, zal het onze God behagen uit Zijn rijkdom en genade ons te schenken, wat wij zo zeer begeren en van node hebben.

A. A. HARDENBERG.

CHINESE DORPSBEWONERS

Een zeer groot gedeelte van China's millioenenbevolking leeft in de dorpen, volkomen afhankelijk van het land, dat zij bezitten of wat zij voor anderen bewerken. De dorpen zijn kleine, door bomen beschutte oasen in de oneindigheid van het open land, of kleine nederzettingen, hoog gelegen tegen de heuvelhellingen of weggestopt in de dalen, met hun „goede aarde" terrasgewijze bijna tot de toppen van de heuvels oprijzend.

Waar ter wereld zijn er nijverder, harder werkende mensen dan de Chinese boeren? Behalve het werk op het land moeten de beesten worden verzorgd en moet er katoen worden geplukt, gesponnen, geweven en geverfd, om nog maar niets te zeggen van het nooit eindigende werk, dat het voeden en kleden van de familie met zich brengt.

Dit nijvere volkje helpt zichzelf, want behalve de katoen, verbouwt men er ook zijn eigen voedsel.

Kom maar mee naar het huis van de familie Ho, en zie zelf. Zij wonen in een klein dorp tussen de heuvels. Er loopt een riviertje langs dit dorp en de grond is er erg vruchtbaar. Behalve tarwe, gerst, mais, rijst en katoen, verbouwt Ho allerlei groenten, tabak, koolzaad en bonen. Ook heeft hij veel dadelbomen.

Dit is het huis van een Christen. De heer Ho kwam als kleine jongen uit Shantoeng met een van de groepen emigranten, meest Christenen, die zich voor meer dan vijftig jaar in Shensi vestigden. Deze wakkere mensen brachten hun geloof met zich mee en klemden zich er aan vast, trots veel ontberingen en vervolgingen. Zij hebben echter het ontzag van hun stamgenoten gewonnen en zijn thans de leiders van de verschillende dorpsgemeenschappen geworden.

Het is jammer, dat slechts zo'n klein aantal bewoners van de provincie Shensi Christenen genoemd kunnen worden. Wanneer een man of vrouw uit Shensi Christen wordt, dan wordt hij of zij het ook werkelijk „door en door", maar er zijn er maar zo weinig en de kolonisten uit Shantoeng hebben een grote verantwoordelijkheid tegenover de inwoners van hun nieuwe vaderland.

Zij hebben er een school gebouwd waar de kinderen eenvoudig onderricht ontvangen van een jongen onderwijzer. Zij hebben er ook hun kapel, waar zij op Zondagen hun diensten hebben en er hun samenkomsten houden als de dominee, evangelist of zendeling hun dorp komt bezoeken.

De boerderij van de familie Ho ligt buiten het dorp. Er staat een behoorlijk hoge muur omheen. Het is hier erg eenzaam en men moet met rovers en ander gespuis rekening houden. Er hangen een paar kwaadaardig uitziende donderbussen aan de muur, waarmede men zich zo nodig onwelkome nachtelijke gasten van het lijf houdt.

De mensen leven erg sober. Gerst, havermout en groenten vormen de hoofdschotel van hun menu. Bij bijzondere gelegenheden is er vlees of zijn er eieren. De meeste eieren worden echter naar de markt gebracht.

De gang naar de markt in een drukke stad, een mijl of wat verderop, is een zeer belangrijk onderdeel van hun bezigheden. Hier komen de bewoners van het afgelegen dorp in aanraking met de buitenwereld, horen er de onderwerpen van gesprek, lezen de kranten, en bespreken het wereldgebeuren na afloop van de markt.

De centrale kerk voor dit district is in het „Evangeliedorp", ongeveer 20 mijl hier vandaan. Hier worden tweemaal per jaar grote vergaderingen gehouden, wanneer de verspreide gemeenten drie of vier dagen samenkomen voor gemeenschapsoefening, godsdienstonderricht en gezamenlijke bidstonden.

Feestdagen zijn dit!

Gewoonlijk is er een doopdienst en de samenkomsten sluiten altijd met de viering van het Heilig Avondmaal.

Van zulke dagen keert men met nieuwe moed terug

naar de eenzame dorpen en door het getrouwe getuigenis van mensen als de familie Ho worden er mannen en vrouwen gemaakt tot burgers van het Koninkrijk.

Vertaald door J. B.

Het Britse Baptiste Zendingsgenootschap geeft een serie kleine brochures uit onder de titel „In their own homes" („Bij hen thuis"). Deze pamfletjes hebben niet ten doel bekendheid te geven aan dat wat de Zending presteert of gepresteerd heeft, het zijn ook geen zendingsverhalen in de betekenis, die onze Zondagsschoolonderwijzers er aan geven, doch bedoelen de lezers in te leiden in de omstandigheden waaronder en de sfeer waarin de Zending werkt.

Het zijn als het ware foto's van de zendingsterreinen in China, Congoland, Palestina, ja overal waar het genootschap werkzaam is. Deze foto's zijn genomen door de zendelingen, die daar ter plaatse werkzaam zijn.

Vanuit Engeland stuurde Ds. Doornkamp een aantal. Van een ervan treft U bovenstaand de vertaling aan.

J. B.

GEMEENTE-BERICHTEN

ROTTERDAM—ZUID.

Waarde broeders en zusters. Rotterdam—Zuid heeft, sinds de intrede van haar nieuwen voorganger, geen teken van leven gegeven; toch zijn wij, Gode zij dank, springlevend, ja, we botten zelfs uit. De afgelopen maanden hadden we steeds een goede opkomst. De openluchtsamenkomsten, met medewerking van het Zangkoor, hadden veel belangstelling. Ook de Zaaieractie is weer op gang en werkt op volle toeren, de laatst gehouden Zaaier-avond was druk bezocht. Zegene de Heere het daar gestrooide zaad.

Zondag 13 Oct. was een heerlijke dag voor onze gemeente. Er werden die dag twee zusters en één broeder, onze koster br. v. d. Ham, door de doop onze gemeente ingeleid. Na de dienst mochten we met onze nieuwe lidmaten verenigd, 's Heeren dood herdenken in het vieren van het Avondmaal. Voorwaar een gezegende dag en we gaan dan ook vol hoop en vertrouwen, de toekomst in Gods Hand gevende, verder.

Woensdag 16 Oct. hadden we weer een bijzondere dag. De oudste onderwijzeres van de Zondagsschool liet haar huwelijk kerkelijk inzegenen. De zaal was meer dan vol, zodat enkelen zich met een staanplaats tevreden moesten stellen. Als tekst had Ds. Brandt gekozen Luk. 24 : 29, het middelste gedeelte. Spreker bepaalde de gemeente bij dit gedeelte: dat Christus bij ons blijve in de morgen, de middag en in de avond van ons leven. Na de plechtige bevestiging, welke besloten werd met het zingen van Ps. 134, overhandigde Ds. Brandt een prachtige Bijbel waarin een sierlijke oorkonde, door br. Tessers getekend.

Na de dienst werd door br. Bakker speciaal de bruid, die ons nu, als getrouwde, gaat verlaten, onder hartelijke bewoordingen de dank der gemeente overgebracht, voor wat zuster Lotte op de Zondagsschool gedurende dertien jaar heeft gedaan en als herinnering daaraan een schilderij aangeboden, die door de gemeente was bijeen gebracht door grote en kleine geldelijke bedragen.

Zo staan we dan weder in het volle leven, arbeidende in 's Heeren wijngaard. Er is volop werk en onder leiding van onzen voorganger hopen we, dat God de arbeid zegene, die gedaan wordt tot uitbreiding van de gemeente.

Met broederlijke groeten,
de uwe in Christus,
G. H. DE NEEF.

DEN HELDER.

Gel. brs. en zrs. in onzen Heer Jezus Christus! Zoals u enkele maanden geleden heeft gelezen onder de gemeenteberichten vergaderen ook de brs. en zrs. alhier, elken Zondag in gebouw „Irene", Hoogstraat, v.m. 10.30 en n.m. 8 uur Evangelisatieavond. De opkomsten zijn moedgevend en wij geloven, dat indien hier een flinke pionier zijn krachten zou besteden, er stellig een gemeente zou kunnen worden opgebouwd. Ds. Deelstra uit Genk (België) en Ds. Slort uit Zandbulten hebben ons elk een keer met het Woord gediend. Nu nog iets. Wij maakten in onze samenkomsten steeds gebruik van een harmonium wat in deze zaal stond. Dit orgel was eigendom van één der bestuursleden van dit gebouw en heeft het nu weer thuis gehaald. 't Geval is voor ons erg moeilijk daar wij er nu geen hebben. Zou er misschien een familie of een gemeente zijn, die een dergelijk instrument te missen heeft? Wij zouden u zeer dankbaar zijn. Mocht het een koffer-orgel zijn dan is het ook goed want dan kunnen we dat tevens op straat gebruiken. Denk eens aan het donkere Noord-Holland en dan zult ge, indien ge het te missen hebt, er gaarne voor over hebben.

Na zeer hart. gr.,
uw br. in Chr.,
G. VAN LEEUWEN Dzn.
Californiëstraat 8, Den Helder.

Wist U dat . . .

de mogelijkheid bestaat in Uw gemeente een kleine tentoonstelling te doen houden van voorwerpen uit het Bijbels Museum van Oudheden te Amsterdam?

Reeds enige jaren trekken wij er op uit met deze voorwerpen om ze overal te laten zien en te bespreken.

Opmerkelijk is daarbij, dat er tot nu toe maar zo weinig verzoeken kwamen uit Baptisten gemeenten, om ook bij hen eens deze dingen te laten zien.

Wij nemen aan, dat we hier met een onbekendheid

te doen hebben, en willen U graag even op de hoogte brengen.

Wat is eigenlijk de bedoeling van dit werk, en waarom trekt iemand het gehele land door met deze dingen?

De bedoeling is geen andere dan op eenvoudige wijze trachten de Bijbel te laten spreken door het laten zien van allerlei voorwerpen daarin genoemd.

Een greep uit de verzameling moge U hiervan overtuigen.

Medegenomen worden o.m. modellen van: de ark, de gouden kandelaar, de twee stenen tafelen, oosters huis, oosters graf, stadsmuur, herdersslinger, hogepriester, linzen, mosterdzaad, manna, kwakkel, rok zonder naad, doornenkroon, foto van Gethsémane, enz. enz.

Deze voorwerpen lenen zich uitstekend zowel voor kinderen als voor volwassenen, om zich een beter beeld te vormen van het in de Bijbel genoemde voorwerp.

Overweegt U eens in Uw kring de mogelijkheid van een Bijbel-illustratie op deze unieke wijze.

De Centraal Bond voor Inwendige Zending, Stadhouderskade 137, Amsterdam—Z. zal U gaarne alle gewenste inlichtingen geven.

T. P. PLANTINGA.

Wij kunnen onze gemeenten van harte aanraden zich met den heer Plantinga in verbinding te stellen. Sommigen van ons kennen hem door de grote tentoonstellingen, die overal in het land werden gehouden. Deze kleine zou echt iets voor een gedegen gemeente-avond zijn. We zouden niet alleen enige uren aangenaam beziggehouden worden, maar vooral kennis opdoen, die wij voor het verstaan van de bijbel zo nodig hebben. Er kon een samenkomst voor de kinderen aan voorafgaan.

E.-R.

Mededelingen

GEWEST HOLLAND

Let op!!!

Eerste en enigste oproep in dit blad.

Werkers in de Zondagsschool .... *Noteer!*

Gij weet n.l. van het schrijven d.d. 6 October wat of er nu komt.

Ja juist.

De eerste Zondagsschoolconferentie in ons Gewest!

Waar het adres van het hoofd der Zondagsschool niet in mijn bezit was, ben ik zo vrij geweest de plaatselijke afdelings-secretaris (esse) in te schakelen.

Zij hebben dit natuurlijk direct aan U doorgegeven of met U besproken. Daarop vertrouwden wij volkomen. Daarom behoeft dit schrijven hier niet meer in den brede behandeld te worden.

Arbeiders in het Zondagsschoolwerk: Gij wordt verwacht op Zaterdag 2 November e.k. in het Kerklokaal der Baptisten Gemeente Zuid-Binnensingel 10, Den Haag. Aanvang 4 uur n.m.

Zie hier de agenda:

1. Opening door ds. G. Vegter van Groningen.
2. .... En zij zongen!
3. Inleiding: „De Zondagsschool in onze tijd" door J. Pijpers van Den Haag.
4. Vertelling over 1 Sam. 24 en 26 door Giny Boiten.
5. Inleiding: „Onze Zondagsschoolconferenties" door Ds. G. Vegter.
6. Verkiezing bestuur of comité.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

Alle onderwerpen zijn met bespreking.

Breng deze eerste conferentie in het gebed voor den Heere, opdat dit samenzijn de arbeid voor onze kinderen ten goede mag komen.

Wilt gij dat wij voor logies zorgen geeft het dan per omgaande op aan ondergetekende.

God zegene U en tot 2 November D.V.

Met werkersgroet, de Uwe in Hem,

ANDRIES GEBEL,
secr. Gewest Holland der N.B.J.B.

Het adres van Ds. J. Broertjes is *tijdelijk: Jachthavenstraat 31, Sneek.*

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2817
VRIJDAG 1 NOV. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Breek af ... en bouw!

Richt. 6 : 25, 26.

En het volk diende den Heere, al de dagen van Jozua, en al de dagen der oudsten, die lang geleefd hadden na Jozua; die gezien hadden al dat grote werk des Heeren, dat Hij aan Israël gedaan had. Maar als Jozua gestorven was .... en al datzelve geslacht ook tot zijne vaderen vergaderd was zo stond er een ander geslacht op, dat den Heere niet kende, noch ook het werk dat Hij aan Israël gedaan had. Toen deden de kinderen Israëls dat kwaad was in de ogen des Heeren, en zij dienden de Baäls. En zij verwekten den Heere tot toorn.

De pioniers waren gestorven en de mannen, die de grote tijd uit ervaring kenden, heengegaan. Hunne kinderen werden tot gezeten burgers en leefden met de oorspronkelijke heidense bewoners van het land verder samen, vergetende het bevel, dat deze uitgeroeid moesten worden. Ze sloten compromissen, vergetende het woord van den man, die gezegd had: zij zullen u worden tot een strik, tot een net, tot een gesel aan uwe zijden. Zij staken het hoofd in de strik, zwommen in het net en het duurde niet lang of ze voelden de gesel van beide zijden.

Zij hadden de hen omringende wereld niet overwonnen, daarom overwon hen de hen omringende wereld. En in dat gevaar staan vooral zij, die de tijd der vestiging, vervolging en verbreiding niet hebben meegemaakt.

Rovend voeren de Midianieten door het vruchtbare land en om nog iets van de oogst te redden, moest Gideon op een verborgen plaats de tarwe dorsen. Daar verschijnt hem de Engel des Heeren, die hem begroet als sterke held, als strijdbare held. Gideon wijst dat woord terug. Het lijkt er niet op. Defaitisme ten aanzien van de huidige toestand. Nadat hem duidelijk geworden is, dat God Zich weer ontfermt over Zijn volk, zegt hem de Heer: Breek af het altaar van Baäl, dat van uwen vader is, en houw af de paal, die daarbij is. Want daar ligt de oorzaak van uw krachteloosheid. Bij God doet het getal der vijanden noch der vrienden ertoe. De kracht is bij hen, die den Heer verwachten, want het zal door Zijn Geest geschieden. God zegt hem niet: Bouw Mij een altaar ernaast. Onze God is een naijverig God. Die zijn eer niet met de afgoden deelt. Hij wil alleen heersen. Het bevel luidt evenmin: Breek de altaren in het ganse land af. Neen, het altaar, dat van uwen vader is.

Wij klagen over krachteloosheid. De wereld komt opzetten met geweldige kracht. De massa drinkt zich een roes aan wat toegepaste wetenschap en techniek haar voorzet. De kerk is voor honderdduizenden Nederlanders een instituut, waarover men slechts laatdunkend kan glimlachen, of die men negeert, alsof ze niet bestond. Zij bestaat ook voor hen niet. Waaraan ligt het dat wij geen fractie van de wellicht twee millioen onkerkelijken bereiken? In Gideons dagen lag het in de zonde van het volk Gods, dat het verdrukt werd. Ze konden met die heidenen in elk geval zo goed overweg, dat ze ze niet verdreven. „Breek af!" zegt de Heer tot Gideon. „Breek af het altaar van uw vader!" In deze dagen, waarin we dankbaar de reformatie herdenken, bestrijden wij weer met hartelust de roomse kerk; en waarom zouden we niet. We varen misschien ook nog uit tegen de kerken, die het niet nog verder met het Woord wagen en de vaderen even hard laten meespreken, ofschoon die ook kunnen dwalen, als de kerk, die zozeer de reformatie aan hoofd en leden behoefde; en behoeft. Wij zijn nog steeds de ware beeldenstormers en breken met genoegen de altaren, die de verwording openbaren, af.

Maar willen wij kunnen opstaan tot de strijd, dan zullen wij moeten nagaan of niet wij in eigen huis een altaar hebben, dat nodig afgebroken moet worden. Wij zijn voor reformatie van alle kerken, voor de wedergeboorte aller geloofsgemeenschappen. Maar allermeest begeren wij zelf tot een licht en zout en zegen in deze allerellendigste wereld te zijn. Wij voelen de last, die ons drukt. Millioenen omringen ons, die zonder God in de wereld leven. Waar is de brug tot die wereld? Welke paal verspert ons de weg? Zit het in de vorm onzer min of meer plechtige, statige bijeenkomsten of mankeert het aan de ware doorslaande kracht? Hebben wij metelkaar een belegen Christendom, dat ten enenmale onverteerbaar is voor kinderen en derven wij de dynamiek der geladenen?

Zijn wij den kerkelijken te vrij en den vrijen te kerkelijk? Vrezen wij „onze goede naam" te verliezen en ons te compromitteren, als we al te nauwgezet, al te fijn leven en al te krachtig protesteren en propageren? Zijn we teveel burgers geworden, die ook aan de godsdienst doen en behoren bij de Baptisten, die zovele geloofsgenoten in Amerika hebben en verder over de

hele wereld? Hebben wij teveel Farizeërs, die de weg al te smal maken en de poort nog verder dicht metselen? Of zijn de Libertijnen ons een rem geworden door hunne vrijere opvattingen omtrent de geneugten, die buiten de kerkmuren op genieten wachten? Waar staat het altaar?

Wij kunnen misschien niet van een collectief altaar spreken. Laten we het dan doen over het individuele. Staan niet in vele van onze huizen van die altaren, waarop een deel of misschien de hele familie offert? Ik houd er niet van allerlei zonden te signaleren, want men vergeet wat of wil sommigen niet noemen. Maar ik vraag u: staat het peil van uw persoonlijk, van uw gezinsleven zo, dat de Heer van uw leven elk ogenblik mag binnenkomen? Hoevelen van ons zijn wel rijker, maar tegelijk veel armer uit de laatste oorlog tevoorschijn gekomen. Hoevelen hebben levensgewoonten aangenomen, die verre van bevorderlijk zijn voor het geestelijk leven. En men zou sommigen willen vragen, waar nu toch eigenlijk de belangsteling van hun leven naar uitgaat.

Breek af het altaar. Zet de bijl erin. Kort en goed. Wie tegen den duivel redeneert heeft het al verloren.

En bouw den Heere, uwen God een altaar....

Gideon had er al een gebouwd, maar die werd door den Heer genegeerd, want toen stond dat van Baäl er ook nog. En men kan niet God dienen en den mammon of wie anders. Dat van Baäl moest tegen de vlakte. En van die ruïne wordt Gods altaar gebouwd. De paal wordt brandstof en de stier, die hielp bij het omverhalen, wordt geofferd. Dat doet even denken aan de verbrande boeken van Efeze. Die den Heer wilden gehoorzamen, brachten allen verkeerde lectuur bijelkaar en het was den Heer tot een heerlijk vuur. Wie weet welk vuur wij konden gaan stoken. Het zou het mooiste vuur zijn, dat we konden ontsteken.

De ruimte noopt tot inbinden. Dit staat vast. Het schelden op de Midianieten baat niet. Evenmin het uitvaren tegen de zondige wereld. Het becritiseren van andere kerkgenootschappen zal geen zondaar redden, terwijl voorts de beste bestrijding van de dwaling de verkondiging van de waarheid is.

Bouw den Heer een altaar. Dien Hem met geheel uw hart. Dat deze geest, dat de Geest van God over ons allen vaardig worde, opdat wij de Midianieten verslaan. Opdat wij de wereld winnen voor den Heer en Zijn Gezalfde.

Breek af....en bouw!

HUIZINGA.

Grote lijnen
of
de weg naar morgen

(Woord gesproken bij de opening van de vergadering van de broederschap van Baptisten voorgangers te 's Gravenhage op 23 Oct. j.l. door Ds. J. W. Weenink.)

Den Haag!

Die naam heeft het hart van menigen broeder onder ons van vreugde doen popelen. Immers is een uitstapje naar den Haag voor hem een bijzondere beleving te midden zijner dagen, die gevuld zijn met de adem van het landelijke.

Den Haag, met zijn koninklijk paleis, zijn ridderzaal, zijn standbeelden — nergens in ons land domineren onze helden *zo veelvuldig en zo dapper in* brons, ijzer of steen — zijn deftige hotels, parken en vijvers; zijn vredespaleis en allerlei andere pronkende produkten onzer hedendaagse cultuur; den Haag, de residentie van de upper ten; een stad, nationaal en internationaal tegelijk, waarop ons volk en de volken der aarde hun veelvuldige rechten laten gelden.

En in dit den Haag, de koningin der steden; dit den Haag, waarvan al de rijksbewoners van het Koninkrijk der Nederlanden in één innig verlangen zuchten: „U zien en dan sterven!" — ik herzeg: in dit wonderheerlijke, alom benijde den Haag hebben wij ons bij elkaar neergehurkt op een plaats, die pijnlijk illustreert de bittere armoede van het Hollandse Baptisme. Immers is dit uiterst bescheiden kerklocaal, naar de achtergrond gedrongen door een kerkelijke kruis-arbeid, slechts een gehuurde woning. Van geen enkele steen van het gebouwtje, dat uw ogen zien, kan de gemeente zeggen: „Ze is van mij!" En des te schrijnender wordt deze armoede gevoeld, nu de huuropzeggingen niet van de lucht zijn en ook voor een gemeente het zoeken naar een onderkomen gelijk staat met het vullen van een bodemloos vat.

Wij bij elkaar op deze schone Octobervoormiddag in het sobere huis van onze gastvrije gemeente in het luxueuze den Haag, plaatst ons voor het probleem van onze arbeid in de grote steden. Want het beeld, dat de huisvesting van deze Baptiste gemeente in de residentiestad ons geeft, is ongeveer gelijk aan dat van Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Eindhoven, Enschedé, Arnhem.

Ik zeg: „plaatst *ons*". *Wij* worden voor dat probleem geplaatst. Weleer was het in het geheel geen probleem voor ons; toen was het uitsluitend een probleem voor de desbetreffende gemeenten, die wij heel eerlijk beloofden voor ze te zullen bidden, en die wij eveneens heel eerlijk in haar eigen modder hebben laten modderen.

Neen, *niet* meer „hen" of „haar", of de Haagse broeders, of de kleine Utrechtse gemeenschap, of de Amsterdammers.

Maar „ons". ONS!

De druk van de Duitse overheersing, onuitwisbaar in ons geheugen en in dat van ons nageslacht gegraveerd, heeft ons nauwer aaneenverbonden. Wij zijn van dorpse en stadse, van gewestelijke en provinciale — dank zij het leed, dat over ons is gekomen — tot Nederlandse Baptisten uitgegroeid. Ons hart klopt niet meer zoals vroeger alleen in en voor de eigen locale gemeente; het klopt nu even intens ook voor de andere gemeenten in de elf provinciën. Wij hebben de pennen uit de grond getrokken en ze veel verder weer erin geslagen; wij hebben onze touwen langer gemaakt. Onze liefde omarmt Heerlen en Leeuwarden en Delfzijl en alles wat daar tussen in ligt tegelijk.

Wij spreken niet langer van „hen" en „haar", maar recht hartelijk van „ons".

De problemen van de grote steden zijn *onze* problemen geworden.

* * *

Eenvoudige, doelmatige, modern-ingerichte kerk- en jeugdgebouwen op goede stand in onze grote steden — is dat een droom, die misschien eerst over twee eeuwen enigermate in vervulling kan treden? Of zou hij reeds nu voor verwezenlijking vatbaar zijn? Als de arme, in de bevolking van een grote stad verloren gemeente op zichzelf blijft aangewezen, dan ziet het verschiet er troosteloos genoeg uit. Doch als deze gemeente gerug-

gesteund wordt door al de zustergemeenten in den lande; als zij en al de zustergemeenten als één leger optrekken tegen de bergen van haar geldelijke en andere moeilijkheden, dan is het nog niet geopenbaard, wat er tot stand kan worden gebracht.

Neen, geef mij niet de zilvervloot van Piet Hein, alsof die de gulden dag van het Baptisme in de grote steden doet doorbreken. Dat doet ze niet; dat kan ze niet. Haar millioenen zijn ons te koud; zij roepen de zedelijke en geestelijke krachten niet wakker, die wij nodig hebben om de arbeid der gemeenten in haar schone gebouwen uit te dragen tot groei en bloei. Geef mij slechts de penningskens van de totale Baptiste gemeenschap in ons vaderland; penningskens, die blinken met de glans der liefde van het Koninkrijk van God en van de offerzin en van het stille gebed. Het zijn die penningskens, die de wonderen verrichten.

Wij zijn ruim 6000 Baptisten sterk in onze Unie.

Wij mogen aan deze 6000 gerust 2000 vrienden van onze arbeid voegen, die onze godsdienstoefeningen en verenigingen en vergaderingen geregeld bezoeken. Dat is samen 8000 mensen, die bijna alle ingeschakeld zijn in het productie-apparaat van thans en dus behoorlijk verdienen.

Is een extra gave van elk, — o schrik niet broeders — groot 5 cent per week, zegge 5 koperen of zinken centen een offer, dat boven hun vermogen ligt?

Wij lachen om deze vraag en terecht.

Welnu deze 8000 mensen brengen in één enkele week de som van f 400.— bijeen. Dat is over een geheel jaar f 20.800.— Wij willen met tegenvallers rekening houden. Laat ons daarom f 4.800.— afschrijven, dan blijft er over rond f 16.000.—. Indien dit jaarlijks terugkerende bedrag aan de Unie-bouwstichting als rente wordt afgedragen, kan deze een obligatie-lening ten dienste van onze kerkenbouw, enz. uitschrijven van niet minder dan f 400.000.— tegen een rente van 4 %. Deze som gevoegd bij de gelden, waarover de bouwstichting reeds beschikt en de bijzondere giften, die bij elke kerkbouw en buitendien verwacht mag worden, voeren het totale bedrag voor nieuw-bouw ten dienste vooral voor de arbeid in de grote steden op tot een half millioen gulden! En met dit kapitaal kan toch zeker wel het een en ander worden bereikt.

„Alles goed en wel”, zegt ge, „maar hoe zal de bouwstichting haar obligaties tot een bedrag van zegge ½ millioen gulden geplaatst krijgen, als zij geen voldoende onderpand biedt? Heeft zij die aan de geldschieters te geven?”

Gewis, mijne heren! Ze beschikt immers allereerst over de bouwterreinen die zij voor de gemeenten koopt; en over de gebouwen, die zij erop doet verrijzen. En dan dient zij verder — verwonder u weer niet, dat wij het onder uw aandacht brengen — op haar naam te hebben al de kerken en jeugdlokalen en pastoriën en kosterswoningen en andere vaste eigendommen van al onze gemeenten.

Zulk een regeling heeft in het oog lopende voordelen. Zij maakt het voor een splijt-groep, hoe talrijk en invloedrijk ook, nimmer mogelijk met de vaste goederen der gemeente op de loop en ervan door te gaan. En zij stelt de bouw-stichting in staat voldoende kapitaal op te nemen voor ons grote-steden-plan.

Ik zie menigen penningmeester van onze gemeenten het hoofd schudden en hoor hen vragen: „Zijn de gemeente-eigendommen in handen van de Unie-bouwstichting wel vertrouwd? Die stichting kan ons in de toekomst voor lelijke verrassingen plaatsen”.

Och, dat de verontrusten in Zion zich laten gezeggen! Deze transactie is wel ter dege vertrouwd. De eigendommen der gemeenten op naam van de bouwstichting is even vertrouwd als al onze Baptiste gemeenten in ons land tezamen vertrouwd zijn. Indien zij niet vertrouwd zijn, wat doen wij dan ons in te spannen om ons volk te overtuigen Baptist te worden! Wij wijzen erop, dat de rente der op te nemen gelden verzekerd is. Zij komt binnen door de zevendaagse penning van de organisatie „Nieuw Baptist Nederland bouwt en helpt de broeders in de grote steden”. Bovendien is de bouwstichting niet souverein. Zij staat uiteindelijk onder toezicht van de Commissie der Unie en .... de algemene vergadering, d.w.z. de gemeenten, die haar eigen vaste goederen nominaal aan haar hebben overgedragen! Dat komt hierop neer, dat de gemeenten met elkander de wacht houden.

* * *

„En moet de bouwstichting niet aan aflossingen denken? Hoe komt zij aan de gelden voor de aflossingen?” zullen sommigen vragen.

Hoe? Wel, door middel van de renten, die zij van de gemeenten, int, welke zij van kerken, lokalen, huizen, enz. heeft voorzien.

Het is niet nodig, dat deze gemeenten onbetaalbaar hoge bedragen aan renten voor het bouwkapitaal, dat voor haar is uitgegeven, aan de bouwstichting storten. Die bedragen kunnen, gezien de gehele opzet onzer onderneming, gelimiteerd worden tot de draagkracht. Reeds nu betalen deze gemeenten haar huren. Laat de rente voorlopig bepaald worden op een som, die een weinig hoger ligt dan de totale huren. En laat ons eens veronderstellen, dat over plm. 5 jaar 6 gemeenten haar modern ingerichte gebouwen door middel der stichting hebben gekregen. Wat is dan het financiële beeld der bouwstichting na 30 jaren?

1e Zij heeft over de eerste 5 jaren kunnen innen: 5 x de zevendaagse penning of 5 x f 16.000.— = f 80.000.—.

2e Zij heeft over de volgende 25 jaren van 6 gemeenten kunnen ontvangen — wij nemen aan dat elke gemeente gemiddeld f 1000.— per jaar rente betaald — 25 x 6 x f 1000.— = f 150.000.—.

Dit is tezamen f 230.000—. Voeg daarbij het kapitaal, waarover de bouwstichting thans beschikt, alsmede de renten, die zij van haar inkomsten al die tijd heeft gebeurd, dan is zij straks eigenaresse van een kapitaal, dat minstens 3½ ton groot is.

In de geest dwaal ik over de wegen van de dreven van het Baptisme in de toekomst. Ik zie, dat ons seminarie uitgegroeid is tot een inrichting, die meer bekwame arbeiders aflevert voor ons arbeidsveld, dan de gemeenten kunnen annexeren. De E.C.U. neemt het heerlijk surplus met beide handen over en stelt ze te werk in de achterbuurten van de grote steden en op het platte land, waar onze beginselen de belofte der vruchtbaarheid openbaren. En de bouwstichting bouwt uit de renten van haar eigen bezit om de twee of drie jaar een bedehuis, dat getuigenis aflegt van de macht van het kleine en de zegen van God.

* * *

De sleutel van dit plan — misschien wel met een tikje ijdelheid genoemd: „Grote lijnen of de weg naar morgen”, — ligt bij het zevendaagse penningske van de organisatie „Nieuw Baptist Nederland bouwt en helpt de broeders in de grote steden”.

En die sleutel houdt gij, mijn broeders, in uw handen.

Zijt gij bereid uw collega's en de gemeentebesturen en de gemeenten in de grote steden de warme, prac-

tische broederhand te geven in de oplossing van de bouwproblemen, waarvoor *zij* staan?

Het is slechts een kwestie van aanpakken.

Indien wij enthousiast zijn voor een Baptiste invasie in de grote steden, en voor onze heldhaftig worstelende mede-voorgangers in de rij van onze broederschap, dan lijdt het geen twijfel, of wij vinden in de eigen gemeenten de geschikte mannen en vrouwen, die het zevendaagse penningske weten te verzamelen.

Wij houden de sleutel voor de oplossing van een van de moeilijkste problemen van onze stadse collega's en hun arbeid.

Steek de sleutel in het slot en draai het om!

* * *

Wij hebben deze keer in ons openingswoord andere klanken laten horen, dan gij gewoon zijt te beluisteren. Wij meenden echter de klop van de nieuwe tijd op de deur van onze woning te hebben vernomen.

Losse Schakels

Leven en lijden. Volgens het verhaal in Gen. 3 is, sedert de zonde hier haar intrede deed, aan het leven lijden verbonden. „Het leven is lijden" zegt de Boeddhist, maar dat zegt de Heilige Schrift niet. Het is waar, dat met het leven zoals het nú is (en anders kennen wij het niet) lijden onlosmakelijk is samengestrengeld. Geloven we dat het leven lijden *is*, dan is er maar een weg ter ontkoming aan dat lijden, en dat is de weg van het sterven. De dood brengt dan de bevrijding — de dood, gezien als opheffing van het leven, intrekking van het aanzijn.

Ruimer en beter te verdragen is de beschouwing van de Heilige Schrift: lijden heeft zich op een zeker moment in ons verleden aan het leven vastgehecht, in het leven ingezogen, maar het is er toch inderdaad een vreemd element in. Er is een leven mogelijk, dat zonder lijden is. — Bovendien geeft het Evangelie ons op zulk een leven uitzicht. Het schildert het leedloze leven; het leven zonder tranen, deze symbolen van smart.

Ware het leven lijden, dan ware de Schepper te beschuldigen; dan ware afwijzing van den Schepper begrijpelijk. Daar deze gedachte van openlijke strijd tegen den Schepper moeilijk te verdragen is, heeft men den Schepper zelf ontkend en aan de aanvang van het leven een „Iets" gezet.

Heil na lijden. De Heilige Schrift gaat verder. Niet alleen zegt ze ons, dat het lijden aan het leven a l s z o d a n i g vreemd is, maar ook dat we van het lijden verlost kunnen worden. Wij kunnen deze bevrijding niet zelf voltrekken. We kunnen het lijden niet van het leven afscheiden. Door niets. Bij niemand. — Nu kunnen we de weg inslaan van koele gelatenheid. We kunnen trachten ons voor het leed ongevoelig te maken. Door de innerlijke verruwing, die dan intreedt, voelen we inderdaad minder van de pijn; we kunnen ze zonder grote bewogenheid aanzien, maar we betalen deze „winst" met de prijs van onze ziel, want hoe reiner de ziel is, hoe dieper is hare gevoeligheid voor lijden. De grootste zielen kennen de diepste smart. En geplaatst voor de keuze (gelijk het leven doet) om, óf zelf onder te gaan óf het lijden te aanvaarden, kiezen we het laatste. Door

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXXIV.

Hoofdst. 18 : 18—19 : 12.

Ter Oriëntering. Het was een in godsdienstig opzicht bewogen, gistende tijd. De verschillende reacties, die de verschijning van Jezus te voorschijn geroepen had, trachtte de Apostel in zuivere banen te leiden en te houden. Daartoe verkondigde hij niet alleen het Evangelie („mijn" Evangelie. Gal. I : 6—10), maar hield ook de gestichte gemeenten onder zijn toezicht. Deze gemeente-bezoeken dienden om betere belering te geven en valse leringen te weerleggen. — Ofschoon de gemeenten thans meer fundament gekregen hebben, is dit soort werk toch ook nu nog noodzakelijk. Denk aan Adventisten, Jehova-getuigen en aan de pogingen om de klemtoon van het Evangelie te verschuiven en te verklaren, dat dit of dat punt *de* Boodschap is voor deze tijd.

TOELICHTING.

I. Paulus bezoekt Efeze en de gemeenten in Galatië en Frygië. Vers 18—23.

Dank zij de houding van Gallio was Paulus' positie ongeschokt gebleven. De Joden hadden een toontje lager leren zingen. — „Het hoofd te Kenchrea laten scheren". Het is onzeker of dit van Paulus of van Aquila gezegd wordt. In beide gevallen blijkt daaruit, dat Paulus de ceremoniële gebruiken der Joden niet aantastte, teneinde het punt waarop het aankwam: dat Jezus de Christus was, niet te laten verdringen. Paulus of Aquila loste te Kenchrea de gegeven gelofte in. — Waarop deze gelofte betrekking had, is onbekend. Het gaat er slechts om Paulus' houding t.o.v. deze dingen in het licht te stellen. De Joden in Efeze namen een sympathieke houding aan, vers 19—21. „Antiochië" zijn moedergemeente. Daar zal hij verslag hebben uitgebracht. — „Al de discipelen", vers 23: let op Paulus' trouw in zijn arbeid.

II. Apollos in de arbeid gekomen. Vers 24—28.

Apollos was onvolledig ingelicht. Misschien door iemand, die Palestina reeds had verlaten, zonder zelf alles te weten van het einde van Jezus. Hij was een man van vurig temperament. Er wordt van hem niet gezegd, dat hij leerde, dat Jezus de Christus was. Allicht was Jezus voor hem slechts een profeet. Aquila en Priscilla leidden hem dieper in, zodat hij Jezus beter leerde kennen. „De broeders" vers 27, vermoedelijk de bekeerde Joden te Efeze, die als Joden te Korinthe bekend waren en wier woord of aanbeveling, dus voor de bekeerde Joden, die ongetwijfeld de kern der gemeente te Korinthe vormden, gezag had. — Merk op dat Apollos geen Evangelist was maar Leraar. Ten onrechte wordt evangelistische gave vaak gesteld boven

lijdzaamheid (bereidwilligheid tot lijden) zult ge uw ziel redden — heeft de Heiland gezegd.

Heil en lijden. De Heilige Schrift (o, welk een Troostboek!) zegt het nog anders, nog rijker. Ze kent niet alleen een toekomst, waarin het lijden zal zijn overwonnen en „alle tranen van de ogen zullen zijn afgewist", maar leert ons ook, dat het heil door het lijden heen, ons nadert. Zo verzoent ze ons.... met het lijden? neen! maar met dién God, die in de weg van het lijden, die Hij ons als overtreders noodzaakt te gaan, ons Zijn heil doet zien. Duidelijk verbindt de Heilige Schrift heil en lijden. Het lijden is niet zinloos, staat niet buiten het Bestuur van Hem, die Zijn wereld blijft regeren en Zijn Raad uitvoert. Hij heeft niet anders dan gedachten des vredes over ons. Hij plaagt ons nochtans, maar Hij doet het niet van harte, doch maakt het lijden tot de schaal van Zijn heil. Zijn Liefde maakt zich meester van ons leed en verovert onze smart. En daarom heeft iemand gezongen (in de oude bundel): nooit was Uw Liefde ons nader, dan toen Ge ons lijden zondt. Neen, ook deze duisternis verduistert ons niet voor Hem. Hij weet ons in de wolkenbanken van smart te vinden. De smart op aarde gedragen trekt Hem aan; Hij werd een Man van Smart!

Heil door lijden. Maar het onderwijs der Heilige Schrift (God, Uw Woord heeft eeuwig waarde, o bewaar mij steeds die schat!) gaat verder. Ze zet lijden en heil niet slechts naast elkander, dicht op elkander. Ze doet ze niet slechts samentreffen, maar leert ons dat het lijden het middel kan zijn tot ons heil en onze heiliging. Duidelijk zegt ze, dat er tussen lijden en heil een band kan liggen van oorzaak en gevolg, dat lijden het middel kan zijn, waardoor we heil leren kennen en gaan smaken. De Brief aan de Hebreën zegt ons, dat alle kastijding, terwijl we ze ondergaan, geen reden tot blijdschap doch tot droefheid schijnt te geven. Pijn is het eerste resultaat, maar in en door die pijn wordt wat anders ons deel: we worden er Zijn heiligheid door deelachtig. De smart zet ons leven open voor Gods kracht. Zo zegent dan de Apostel de doorn en roemt in zijn zwakheden. Dank zij de pijn, overkoepelt hem de Schechina Gods; omwolkt hem de glorie des Heeren HEEREN.

Deze gezegende bode van Christus heeft het duidelijk gezegd, dat het lijden, aan dit leven verbonden, eigen aan d e z e wereldorde, een gans zeer uitnemend en eeuwig gewicht aan heerlijkheid werkt — ons namelijk, die niet de vergankelijke dingen tot uitgangspunt hebben, maar op de onzienlijke georiënteerd zijn. — Het woord is ontzaglijk zwaar: een gans-zeer-uitnemend-en eeuwig gewicht! Welk een gewaad: zwaar van goud en edelstenen! En dat resulteert uit het lijden van nu, wanneer we namelijk recht in het leven staan; op God gericht zijn in liefde.

Het geheim van heil door lijden. In de voorafgaande schakel wezen we al terloops op het feit, dat het geen regel is, dat lijden heil en heiligheid bewerkt. Dat geldt steeds met een beperking. Paulus voegt het woordje „ons" in. Het zijn degenen, die God liefhebben, voor wie alle dingen medewerken ten goede. Niemand verlieze deze beperking uit het oog. — Het lijden als zodanig schenkt geen heil. De ervaring van elke dag en overal toont ons dat aan. Het is heus niet zo, dat de mens maar in lijden gedompeld behoeft te worden om er vroeg of laat als een nieuw schepsel uit

---

de leergave. — Vers 28: zijn nieuw inzicht: vrucht van het dieper gaande onderricht van Aquilla en Priscilla.

III. Paulus' vernieuwd bezoek aan Efeze. Hoofdst. 19 : 1—12.

Vergelijk 18 : 21. Apollos bouwt te Korinthe voort op het door Paulus gelegde fundament. Paulus gaat te Efeze fundament leggen. „Enige discipelen" n.l. van Johannes den Doper. Paulus vraagt hen naar het bezit van den Heiligen Geest, omdat het mededelen van den H. Geest door Johannes zelf was aangegeven als het werk van den Messias. — Ze hebben niet gehoord, dat de H. Geest reeds was uitgestort. — Dat er een H. Geest was wisten deze mannen wel. Ze waren waarschijnlijk op bezoek in Palestina geweest, toen Johannes daar werkte en door hem gedoopt en daarna weer naar hun eigen land vertrokken en zodoende onbekend met het verdere verloop van de dingen in Palestina. Paulus vertelt hun dat en hun vertrouwen in Johannes' boodschap mondt uit in geloof in Jezus als de Christus. Met dezen Jezus lieten zij zich nu in verbinding brengen. Door de handen van Paulus als Christus' bode, neemt Jezus ze nu op in Zijn gemeenschap. Bewijs: spreken in tongen en profeteren, d.i. God loven.

IV. De breuk met de synagoge in Efeze. Vers 8—12.

De aanvankelijke bereidwilligheid (Hoofdst. 18 : 20) sloeg om in grove vijandschap. Om de jong-bekeerden te onttrekken aan de invloed der hatende Joden, scheidde Paulus hen van de synagoge af. Hij huurde een eigen zaal. Vruchten der prediking I Kor. 16 : 9. Van Efeze als verkeerscentrum drong de boodschap heel de provincie Azië binnen. De prediking werd ondersteund door de heilzame krachten, die God door middel van Paulus liet werken. Deze wijze van ondersteuning of bevestiging van de boodschap als een goddelijke, sprak tot die mensen.

Vragen:

1. In hoeverre is geleerdheid nodig voor de leiding van het werk des Heeren?
2. Is het voldoende voor den leraar het Evangelie te kennen, of moet hij ook van de dwaalleer op de hoogte zijn?
3. Waarom wisten die mannen wel, dat er een Heiligen Geest was?
4. Waarvan zou, volgens de profeten, de tegenwoordigheid van den Heiligen Geest op aarde, het teken zijn? Verg. Joël 2 en Hand. 2 : 14—40.
5. Is de oplegging der handen middel of symbool?
6. Waartoe leidt de verkondiging van het Evangelie, als ze niet tot bekering brengt? Vers 9.
7. Wat betekent „door de handen van Paulus?" Vers 11.
8. Waar ligt de grens tussen geloof en bijgeloof?

L.

te voorschijn te komen. Velen treden verbitterd het leven in, na te zijn teruggekomen uit het concentratiekamp, of — zoals wij het camouflerend noemen — interneringskamp. Anderen zijn door het lijden gebroken of verdoofd. Het ging aan weer anderen nutteloos voorbij. Bij hoevele ziekbedden merkt men het niet op, dat de zieke aan niets anders denkt en naar niets anders verlangt, dan naar het einde van zijn ziekte. En later moet men zich wel zeggen, dat ze even goed niet aan die beproeving onderworpen hadden kunnen worden. Toen het overstromende water terugviel, bleef er geen paradijs-slik achter in de ziel.

Het lijden, dat met God wordt doorgemaakt, schept een vreedzame vrucht der gerechtigheid. Als God erin betrokken is en erin neerdaalt, dan schaadt geen pijn — integendeel, dat moet ook de pijn Hem dienen om Zijn heilsoogmerken te verwerkelijken. Is God met ons, dan kunnen we gaan door het water en het zal ons niet overstromen en we kunnen de vlammen doorwandelen en ze zullen ons niet schroeien. En dit vanwege de tegenwoordigheid van God. God in ons lijden; God met ons in dit leven, omkorst door lijden — dat is Golgotha. Dan heelt de smart en wordt geheiligd.

L.

Pastorale Mijmeringen

In het najaar doet ieder mens een prettige ontdekking. Jong en oud, die hun lente en hun zomer intens genoten hebben, doen die ontdekking telkens weer met een zekere verrassing, daar men in de tijd van hoge zonnestand aan de herfst pleegt te denken met gevoelens van huivering. Dit jaargetijde leeft nu eenmaal in onze herinnering voort als een periode, die nekverkortend werkt, opdat het kostbaar hoofd beter schuil mag vinden in de zware jas- of mantelkraag, terwijl hij bovendien onze gestalten kromt opdat zijn stormen beter getrotseerd mogen worden. Dat wil zoveel zeggen, als dat hij ons iets van onze koninklijke houding ontneemt. En juist dàt kunnen wij menskes moeilijk verdragen. Maar komt de herfst zelf de plaats van de herinnering innemen, dan blijkt hij ook nog te beschikken over een milde glimlach en een kwistige hand. De schoonste gave, die hij ons schenkt is zonder twijfel de huiselijke haard of het gezin. De leden van het gezin, die in de zomer vaak horizonten uiteen zijn geraakt, sluiten zich dichter aaneen in de verkleinde wereld van het najaar. In de schemerige hoeken van de kamer hangt de behagelijke sfeer van het intieme, terwijl de deuren gesloten blijven voor allerlei invloeden van buiten, die nu plotseling veel argwanender bejegend worden dan toen deuren en ramen openstonden.

In deze sfeer kunnen de tere planten van saamhorigheid en naastenliefde hun mooiste bloesems en vruchten voortbrengen. Dat, wat de wereld dus haar rijkste bronnen van geluk kan achten, wordt in het gezin beoefend. Nergens dan in deze wereld in het klein wordt zo duidelijk gezien, dat het recht van de ene paalt aan het recht van de ander. Nergens dan hier wordt de zelfverloochening zo snel gevolgd door haar enigst mogelijk resultaat: de vreugde! Dat komt hier op neer dat het leven, 't geen zich in de kleine doeningen van het gezin zo overzichtelijk voltrekt, heel andere wetten volgt dan de levensarme regelen der logica. Waarlijk in het gezin wordt de mens gevormd, die, toegerust met de wondere wijsheid, de liefde en de goedwillendheid, die daar gekweekt worden, ook in het volle leven in de grote samenleving gelukkig kunnen zijn en gelukkig kunnen maken.

Eigenlijk moet ik nu nog het vloeilicht van uw belangstelling laten vallen op de meest vorstelijke verschijnen van het kleine koninkrijk. Maar de moeder van het gezin is reeds zo veelvuldig bezongen door vaardiger tongen en kelen, dat ik meen te mogen volstaan met een tevreden grommen in mijn baard.

Hoeveel aandacht wordt in onze tijd nog gewijd aan de zegen, die in het gezinsleven te vinden is? Mij dunkt, wij blijven nogal ver verwijderd van de ideale toestand. In weerwil van het feit, dat we de eeuw van het kind hebben meegemaakt (een eeuw van ongeveer dertig jaren!) raakt het gezin op de achtergrond, als ik me niet vergis. Dat is overigens niet zo onbegrijpelijk als het lijkt. In de eeuw van het kind ging het meer hierom, dat men het mensje op zichzelf had ontdekt, en zijn kwaliteiten in die richting meende te moeten ontwikkelen dat het een persoonlijkheid werd. Dit is duidelijk een reactie-verschijnsel door de geringschatting van het kind in voorgaande perioden veroorzaakt. Toen was het een weldaad, dat men het kind en zijn belangen op de voorgrond ging plaatsen. Al te veel generatie's hadden de weinig canonieke wijsheid geslikt uit een boek, dat bij de bijbel in 't kozijn te lange tijd gelegen had, dat kinderen kinderen zijn. Men bracht de kinderen nu in het voetlicht, terecht, maar te ver. Hun belangen stelden alles in de schaduw. Dit zou misschien nog niet zo verkeerd zijn, als men zich indertijd niet door de klassieke regel „Kennis is macht" zo uitsluitend had laten voorlichten. De gehele opvoeding kreeg daardoor het karakter van het kweken van vaardigheden. Het ideaal zweefde den opvoeders voor ogen van de eenzame persoonlijkheid, die de handels van het gebeuren in handen kon houden. Dit complex van fouten heeft ernstige misvormingen opgeleverd. De persoonlijkheden werden, nog voor zij hun „eenzame" posten konden bekleden, egocentrisch. Hun was de kans genomen te midden van de gemeenschap met haar bijzondere eisen te staan. Bovendien hadden intellect en wil door „Kennis is macht" zoveel aandacht gevraagd, dat het gemoedsleven braak terrein bleef. Dus juist het terrein, waar goed en kwaad in voortdurende strijd met elkander verwikkeld zijn. Waar dit besef in ontwikkeling terugblijft, neemt het drama van ongeleide gevoelens met al zijn kwade kansen op ontsporingen en fiasco's een aanvang. Deze tragedie treedt in de zichtbaarheid in het feit dat velen zich in het gezin niet op hun gemak voelen!

Tegen deze gang van zaken zouden wij met vele anderen een beroep op al onze medemensen willen doen, de ogen te openen voor de waarde van het gezin! We doen dat met te meer nadruk, daar we in het gezin een gemeenschap voor ons hebben, die met zijn sterke banden wel het meest aanspraak kan doen gelden, een Goddelijke schepping te zijn.

De wereld, wier ondergang door ons allen aanschouwd is in de vreselijke oorlog, droeg aan zich te duidelijk de tekorten van de opvoeding der eenzame sterke lieden, dat we wel gedwongen worden, te betreuren dat de vorming van het gemoedsleven is teruggebleven of liever is verzuimd. Ook de na-oorlogse tijd illustreert met schrikbarende duidelijkheid waar men belandt, als het ledig gebleven hart, onbedreven in het kiezen, bijna op geluk af toch grijpt naar vulling. Het zijn niet louter slechte mensen, al is hun keuze soms ook verkeerd! Vaak is het slechts gemis aan onderscheidingsgave, die de vreugde zoekt van dancing en bioscoop.

Maar als we dan inzien, dat dit gemis in het gezin kan worden opgeheven, dan moeten we twee vragen stellen.

Ten eerste: is ons kerkelijk werk niet mede schuld er aan, dat het gezinsleven niet bloeit?

Ten tweede: is ons gezin werkelijk capabel, om het genoemde tekort goed te maken?

Inderdaad geloof ik, dat de kerk (en daaronder versta ik ook onze gemeente) op haar werkprogram zoveel heeft staan, dat 't gezin in 't gedrang komt. Dat er veel gewerkt wordt, daarover kunnen wij ons slechts verblijden. De tijd dringt. Maar de wijze waarop, schijnt mij in weerwil van de vaak keurige organisatie niet altijd geslaagd. Met al onze verenigingen rukken wij de familiebanden, het gezinsleven vaneen. Dat is een nadeel waartegen de voordelen van de laat mij zeggen specialiserende werkmethode van ons verenigingsleven wel nimmer voldoende compensatie geven. De gezinsleden hebben een te klein aantal gemeenschappelijke ervaringen. Daardoor buigen de interessen uit elkaar. We beseffen echter heel goed, dat al die verenigingen onmogelijk kunnen worden gelijkgeschakeld, waardoor dit euvel inderdaad enigermate zou kunnen worden weggenomen. Dat doet echter de onvervangbaarheid van het gezinsleven nog scherper uitkomen.

Wanneer we nu iets willen doen om het gezinsleven weer tot nieuwe bloei te brengen, laten we dan afspreken, dat één avond per week tenminste aan het gezin is gewijd. Voelt u er niet voor, om de Zaterdagavond daarvoor te bestemmen? Dan, als het werk is gedaan en we allemaal „in de tobbe" zijn geweest en we zo in een recht feestelijke stemming zijn geraakt, behoren wij aan elkaar. Mij dunkt, geen betere voorbereiding tot de dag des Heeren is mogelijk! In het offer aan elkander ligt de mogelijkheid het offer van Christus, waarover de volgende dag de prediking zal gaan, beter te kunnen waarderen.

Of het gezin wel over die krachten beschikt, om de toegelichte roeping te vervullen? Ik heb moeders gekend die hun bezorgdheid ten aanzien van deze vraag trachtten weg te werken door les te nemen in 't Fröbelonderwijs. Daarna kwamen cursussen voor E.H.B.O. waarbij gevoegd werden de paedagogische werken van Ligthart, Adler, Jung en zelfs Freud. Alles, opdat zij in hun gezin voor alle voorkomende gevallen het juiste woord zouden spreken en de juiste daad zouden doen.

Of ik dat laak of prijs?....

Voor mij denk ik, dat het doel van het gezinsleven, de adel van het hart, misschien het best vergeleken kan worden met een geheimleer, die zich niet laat beschrijven, maar zich slechts laat overdragen van hart tot hart. Het is om het even of het voertuig van de gedachten ligt in het boek, dat vader voorleest, of het lied, dat moeder zingt. Als alles maar is een luisteren naar het woord van den groten Apostel: „Door de liefde wordt de ganse wet vervuld!"

BRANDT.

GEMEENTE-BERICHTEN

2e EXLOERMOND.

Geliefde brs. en zrs. in den Heere. Het is al weer enige tijd geleden, dat gij iets vernomen hebt uit de gemeente te 2e Exloërmond. De arbeid in de gemeente gaat rustig voort; de opkomst is goed te noemen; verschillende voorgangers van andere gemeenten en ook de broeders studenten en enkele broeders van Stadskanaal dienen de gemeenten des Zondags met het woord, en wij geloven, dat ook andere broeders ons zullen helpen, zolang de gemeente nog vacant is. Ook het werk onder de jeugd gaat in stijgende lijn. En onder onze jonge mensen heerst een fijne geest. Twee jonge dochters meldden zich voor de doop. Op Zondag 6 October werd een van deze jonge zusters gedoopt door br. ouderling L. Oosting, en op Zondag 13 October was br. Ds. Scholte van Vriescheloo in ons midden, die de andere jonge zuster door de doop de gemeente binnenleidde. Het was een goede ure voor de gemeente; na de dienst schaarde de gemeente zich om de dis des nieuwen verbonds en werden de beide jonge zusters en nog een zuster, die lange tijd buiten de gemeente leefde, een hartelijk welkom toegesproken door br. ouderling Vriezema. Na deze dienst meldde zich weer een jonge broeder voor de doop, en wij geloven, dat nog meerderen zullen volgen. Wij hopen en bidden, dat de ledige plaats door het vertrek van br. Ds. Brandt, weer gevuld moge worden. Maar als gemeente gaan wij voorwaarts, want de Novembermaand wordt voor de gemeente een evangelisatiemaand. Geve de Heere ook daarover Zijn zegen, opdat nog menig verlorene mag komen aan de voet van het kruis. Vol verwachting gaan we voorwaarts met de wens en bede, dat de Heer nog grote dingen mag doen in de plaats onzer inwoning.

Met hartelijke br. groet,
de uwe in Christus,
D. WEVER.

VALTHERMOND.

Waarde brs. en zrs. Zondag 20 Oct. was voor onze gemeente een blijde dag.

Voor het eerst, sinds vele jaren, mochten we getuige zijn, dat de doopvont werd geopend; twee broeders en een zuster werden gedoopt. Het was voor ons een ware feestdag. Vruchten te zien op de arbeid, die gedaan wordt, is heerlijk. Wij danken God voor deze weldaden; dit geeft ons moed en geloof, om met Hem verder te gaan. Ds. Weenink die voor deze gelegenheid tot ons overgekomen was, mocht aan een overvolle kerk de boodschap van God verkondigen. Na de doopdienst bleef de gemeente na om het Avondmaal te vieren. De pasgedoopten werden door Ds. Weenink recht hartelijk toegesproken. Ook richtte Ds. Weenink een woord tot br. Plevier, die als E.C.U.-werker pas in ons midden is. Wij danken God, die het zo heeft geleid, dat ook Valthermond de aandacht van de E.C.U. heeft gehad, om hier een werker te zenden. Hartelijk dank. De arbeid gaat heel goed. We hebben geloof en vertrouwen, dat God ook hier wil zegenen, en de gemeente opnieuw wil doen herrijzen. Geve God ons genade, dat we toch steeds alles van Hem, van Hem alleen, mogen verwachtende zijn.

Aan allen de hartelijke groeten van de broeders en zusters uit Valthermond.

H. v. OOSTEN.

ALMELO.

Het is al weer geruime tijd geleden sinds de emeente te Almelo iets van zich heeft laten horen en al kunnen wij nu juist geen buitengewone gebeurtenissen mededelen, toch kunnen wij wel goede berichten doorgeven.

De eerste Zondag in Oct. werd een zuster op haar belijdenis door de doop aan de gemeente toegevoegd. In de middagdienst mochten wij gezamenlijk aanzitten

aan de dis des Heeren, waar deze zuster bij monde van onzen voorganger een hartelijk welkom werd toegeroepen in de gemeente. Tevens werd een zuster, die lange tijd buiten de gemeente heeft geleefd en op haar verzoek weder is opgenomen, hartelijk welkom geheten in de gemeente. Een andere zuster heeft eveneens de wens te kennen gegeven om weder opgenomen te worden. God zegent ons rijkelijk en wij verblijden ons hierin.

Op 16 en 17 Oct. werden onze eerste evangelisatiesamenkomsten voor dit seizoen gehouden. Ds. de Haan van Apeldoorn was hiervoor tot ons overgekomen en bracht ons de blijde boodschap van genade en verlossing, die er is door Jezus Christus.

We hadden geen bizonder grote opkomsten, niettemin hebben we een paar goede avonden gehad.

Onze Zondagsdiensten worden goed bezocht; vooral de avonddienst, die wij van 4 uur op 7 uur hebben gezet, wordt heel goed bezocht; ons kerkgebouw is dan bijna geheel gevuld. Wij hebben goede verwachting, dat wij voor de avonddienst spoedig geen plaats genoeg meer zullen hebben en meer plaats zullen moeten maken, wat ons een groot genoegen zou zijn.

Ook de onderlinge bijeenkomsten worden flink bezocht; de bidstond wordt door vele broeders en zusters bezocht. Het zijn allemaal redenen om God voor te danken en onze bede is, dat God door zal gaan en een opwekking zal schenken en zondaars op de knieën zal brengen en Zijn Naam grootgemaakt zal worden.

Met hart. gr. namens de gemeente,

Uw br. in Chr.,

B. DE ROO, secr.

Mededelingen

In het Maandbericht van het Ned. Bijbelgenootschap, uitgegeven in October, lezen we, dat het mogelijk zal zijn om in de Kerstdagen, indien men zulks wenst, bijbeltjes aan kinderen, in de regel aan hen, die de Zondagsschool verlaten, zal kunnen geven. In aanmerking daarvoor komen de nonpareil-bijbel 30g van f 1.60 en een kleine zakbijbel 30d van f 0.90. Uw Zondagsschool kan dus thans bij het Bijbelhuis, Heerengracht 366, Amsterdam de bijbels die zij nodig heeft, aanvragen. Duidelijk worde het nummer aangegeven.

Huwelijksbijbels. Tweemaal werd door oorlogsgeweld juist de voorraad huwelijksbijbels vernield. Wat er nog overbleef is nu ook onder de mensen gegaan. Er lopen nu twee snelpersen, maar bij de omvang van de bijbel en bij de grootte van de oplaag zal het wel voorjaar worden, voordat zij geleverd kunnen worden. Tot zolang kan het Bijbelhuis geen huwelijksbijbels verstrekken.

E.-R.

OBLIGATIELENING BAPT. GEM. LEEUWARDEN

In Mei l.l. werd uitgeloot Obl. no. 6 à f 500.—.

Betaalbaar bij A'dam Bank Leeuwarden vanaf 1 Nov. 1946.

J. HAAGSMA.

W. Loréstraat 147, Leeuwarden.

VOOR DE ZAK-AGENDA

Het telefoonnummer van Ds. G. W. Tijman, Stadhouderslaan 90, Utrecht, is *14533*.

N.B. gemakkelijk te onthouden want 't internaat heeft 19533.

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2818
VRIJDAG 8 NOV. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

De Toekomst des Heeren

In dit artikel gaat het om de „toekomst des Heeren", om een boodschap, die ons dierbaar is! Helaas, een boodschap, die maar al te vaak op tegenstand stuit, of bij velen terzijde gelegd wordt als iets „buitengewoons".

Zeker, hèt evangelie is Jezus Christus en Dien gekruisigd! De verlossing door het bloed is centraal. Dit neemt niet weg, dat aan deze waarheid ook de wederkomst verbonden is.

Een bekend theoloog, met name Ed. Turneysen, schreef eens een boekje met de titel „Kreuz und Wiederkunft", d.i. „Kruis en Wederkomst". Paulus verbindt den Gekruiste met Diens toekomst. Hij zegt: „Verkondigt de dood des Heeren, totdat *Hij komt!*"

Hij, Die gekruisigd is, gestorven, begraven en opgestaan, is het ook Die *eens wederkomt*, en dat naar Zijn eigen woord: Ik kom weder! en naar het woord van de engelen op de olijfberg bij Jezus' hemelvaart gesproken n.l.: „deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal *alzo* (en niet anders!) komen gelijkerwijs gij hem naar de hemel hebt zien henenvaren". Verwachten we Zijn komst *lichamelijk, zichtbaar* en *persoonlijk?*

Hij zal komen niet alleen om te oordelen de levenden en de doden, zoals het apostolicum het formuleert, dat óók, maar bovenal als *„de hoop"* der Zijnen! Hij zal komen als de Bruidegom, Die Zijn bruid tot Zich neemt, in *onze toevergadering tot Hem!*

Het is vooral in de brieven van *Paulus*, dat de „parovsia" op de voorgrond treedt. In de Staten Vertaling is het woord parovsia vertaald met „toekomst". Doch niet alleen Paulus. Ook *Petrus*, die zich tegen de „spotters in het laatst der dagen" keert, richt het oog op „de belofte Zijner toekomst!" en met *Petrus ook Johannes.*

Ik noemde zoeven het woord parovsia, een woord dat afgeleid wordt van het werkwoord par-cimi, d.w.z. *zijn-bij!* Nu is de Heer niet persoonlijk, zichtbaar, bij ons, hoewel Hij ons, door het geven van den H. Geest in onze harten, geen wezen heeft gelaten — zijn wij toch van Hem gescheiden. De Bruidegom gescheiden van Zijn bruid. — Dat zal niet eeuwig duren.

Hij komt tot Zijn Bruid, tot Zijn Gemeente!

De Geest en de bruid zeggen: *Kom!* En die het hoort zegge: kom! — Niet alleen roept Gods Geest in de gemeente om de komst van Christus, maar Hijzelf, de Bruidegom „verlangt nog meer dan wij!"

Hij getuigt: *Ik kom* haastiglijk! Niet Ik zal komen, maar Ik kom! Hij is het, Die is, Die was, en *Die komt!* (zoals het er letterlijk staat!)

Hij komt! Dat is de Maranatha-boodschap! Dat is *de spanning!*

Wij leven tussen *het kruis* en *de wederkomst*, tussen de tijden, tussen verleden en toekomst. Daar is *geloofsspanning!* Helaas, wordt ze niet overal aangetroffen. *Dr. v. Niftrik* schrijft in zijn „kleine dogmatiek", dat de meeste christenen het wonderwel verstaan, de hoogspanning des geloofs in laagspanning om te zetten en dan vervolgt hij: „Het officieele Christendom is meestal een vrij matte weergave van wat Christendom volgens den Bijbel eigenlijk is".

Het christendom van de bijbel was *Christus-verwachtend*, het zag uit naar Hem, en leerde alle dingen taxeren naar de komst van Christus. Zoals in het O. T. alles geschat werd naar het jubeljaar — hoe dichter het jubeljaar kwam, des te geringer werd alles in waarde geschat — zo leefde het christendom naar de toekomst des Heeren. *Bij Zijn komst* is al het andere waardeloos geworden! Het gaat om Hem.

Broeders, *de dag nadert!* De *Heer is nabij!* Laat ons alles naar waarde schatten, met het oog op de toekomst des Heeren! *Hoe meer* wij overtuigd zijn van Zijn komst, van de nabijheid ervan, des *te minder* zullen wij „de dingen dezer bedeling" aanhangen en van waarde achten. Zo wordt de Maranatha-boodschap: *„een kracht tot heiliging!"*

Zien wij dat in de brief aan de Korinthiërs. Paulus schrijft: „Maar dit zeg ik broeders! dat de tijd voorts kort is, opdat ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende, en die wenen, als niet wenende, en die blijde zijn als niet blijde zijnde, en die kopen als niet bezittende en die deze wereld gebruiken, als niet misbruikende: want de gedaante dezer wereld gaat voorbij!"

De komst van Christus stelt alles in een ander licht, verplaatst het accent, keert alle waarden om!

Het blijkt uit Paulus' brieven, dat hij nog tijdens zijn leven de komst van Christus verwachtte. *Hij meende nog te behoren* tot degenen, die levend over blijven zouden tot de komst des Heeren — om dan zonder ontkleed te worden — d.i. zonder te sterven — overkleed te worden met „Zijn woonstede uit de hemelen". Later, toen hij oud werd begon hij te bedenken dat het anders kon gaan. In de brief aan Timotheus spreekt hij over zijn sterven: „de tijd mijner ontbinding is aan-

staande". Stellig meent Paulus dat *Timotheus* de dag des Heeren beleven zal, en de apostel zegt tot hem, dat hij „het gebod moet houden tot op de *verschijning* van *onzen Heere Jezus Christus*". — Dus Paulus heeft zich vergist? Ik geloof het niet. Hij was wachtende en wakende en zo wilde de Heere het! Dat wij Hem te ver weg wachten is niet erg, dat is het uitvloeisel van onze liefde tot Hem, maar dat we Hem te laat verwachten, dat wij niet bereid zijn, dat is erger. Dat getuigt van een *verslapping*, van een niet met vurige liefde bezield zijn. Dat gelijkt op de dwaze maagden, die voor een verrassing komen te staan, van lampen die uitgaan en olievaten, die niet gevuld zijn!

Wanneer wij bekeerd zijn, dan is het een bekering „om Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten".

Bekering wil zeggen: afzien van deze wereld en opzien tot Hem, die komt. Ons burgerrecht, onze wandel is in de hemelen, van waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, n.l. den Heere Jezus Christus.

Hij zal ons, indien wij die dag beleven, in een punt des tijds *veranderen*, en indien wij zijn ontslapen, opwekken in onverderfelijkheid — opdat wij hetzij dat wij waken (d.i. nog leven), hetzij dat wij slapen (is ontslapen zijn), tezamen *met Hem* leven zouden.

Zijn komst brengt de vereniging van het Hoofd en het lichaam, van Jezus en de Zijnen, een *eeuwig met Hem*.

De parovsia houdt echter nog meer in, n.l. een *openbaring. Een openbaring van Christus met de Zijnen.* Bij Zijn komst vindt plaats de verandering van ons vernederd lichaam in een *lichaam gelijkvormig aan Zijn heerlijk lichaam.* Wie had zo iets gedacht? Het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen, maar eens komt de dag van de openbaring der kinderen Gods, die dan niet meer kinderen, maar zonen, volwassenen, voleindigden zijn.

Uit de verborgenheid treden ze tevoorschijn, omdat Christus uit Zijn verborgenheid treedt en *Zich openbaart.*

Over *die openbaring* van Christus handelt 't laatste bijbelboek, dat een verkeerde titel draagt, het is n.l. niet een openbaring van Johannes, maar van Christus.

Is bij het Kruis Christus als *de Priester* openbaar geworden, is Hij door Zijn dood, ingegaan in de ware tabernakel, om de reinigmaking onzer zonden door Zichzelven teweeg te brengen — bij Zijn openbaring wordt Hij als *„de Koning", de Heer der heerlijkheid* openbaar.

Zeker, Hij is nu reeds *de Heer.* Wij belijden Christus den Heere te zijn, maar het is nu nog niet openbaar, nog zien wij het niet, dat alle dingen aan Zijn voeten onderworpen zijn! Het is nog steeds onze bede: „Uw koninkrijk kome", maar *de dag komt,* dat Hij ook als Koning openbaar wordt. De dag van gericht en oordeel als Hij „de Heidenen met een ijzeren roede zal hoeden". Wij zien uit naar de komst van den Koning. Naar de openbaarwording van Zijn koninkrijk.

Welk een machtig loflied zal door de hemelen weerklinken, welk een heerlijke halleluja's zullen gehoord worden. Johannes mocht er iets van vernemen. „En ik hoorde als een stem ener grote schare, en als een stem veler wateren, en als een stem van sterke donderslagen, zeggende: Halleluja! want de Heere, de Almachtige God, heeft als Koning geheerst! Dan zal de Heere, mijn God komen, en al de heiligen met u, o Heere! En zij zullen Hem aanschouwen in welken zij gestoken hebben. — Ziet, Hij komt met de wolken en alle oog zal Hem zien!"

Over het Koningschap van Christus, over de Christusregering kan ik hier niet verder ingaan. Maar Hij komt en Zijn rijk!

Slechts één aanduiding. In Daniël 2 wordt ons het Statenbeeld beschreven, waarin de vier wereldrijken worden voorgesteld.

Het gouden hoofd voorstellend Nebucadnezar is Babylon.

De zilveren borst en armen is rijk van Meden en Perzen.

De buik en dijen van koper is rijk van Griekenland.

Benen en tenen van leem met ijzer is rijk van Rome.

Een steen zonder handen afgehouwen, door God losgelaten, vermaalt het beeld en wordt tot een grote berg, die de gehele aarde vervult. Op de vermaling van de koninkrijken der wereld volgt het Rijk van Christus. Dat Rijk zal bestaan en van zee tot zee en van pool tot pool zich uitstrekken.

Ook in Dan. 7 na de vermelding van de vier dieren, weder dezelfde rijken voorstellende, lezen we: Verder zag ik in de nachtgezichten en ziet er kwam Een met de wolken des hemels als eens mensenzoon....en Hem werd gegeven heerschappij en ere en het koninkrijk: dat Hem alle volken, natiën en tongen eren zouden. Zijne heerschappij is een eeuwige heerschappij, *die niet vergaan zal,* en Zijn koninkrijk zal niet verdorven worden: dat is het Rijk van Christus.

Hebt gij den Heere Jezus lief? Zult gij u niet verheugen op de dag Zijner kroning? Is Zijn eer niet uw blijdschap? Hebt ge Hem lief, Die u kocht met Zijn bloed? Is Hij uw Bruidegom? Uw Priester en Koning?

Wij verwachten Zijn komst — en blijven Zijn komst verlangen. Hoe men ook Zijn toekomst verachte, Hij komt straks met scepter en kroon! Maranatha!

D. SLORT.

Losse Schakels

De tien geboden. Op een andere plaats in dit blad wezen wij er eerder reeds op, dat de tien geboden te verstaan zijn in ruimere betekenis dan de enge woordzin. Bij het gebod: gij zult niet doden, gaat het niet alleen om manslag of moord in engere zin, maar om alles, wat in welke wijze ook, den naaste berooft van datgene wat hij om te leven nodig heeft of hem dat onthoudt. Deze opvatting is de achtergrond van Mark. 3 : 4: iemand niet genezen, wanneer men er toe in staat en in de gelegenheid is, is overtreding van het gebod: „gij zult niet doden". En dus, vraagt de Heiland aan de mensen, die Hem „waarnamen" of Hij op Sabbath genezen zou, of ze van Hem verlangden dat Hij zich schuldig zou maken aan overtreding van het zesde gebod. Op die vraag zwegen zij stil. — Dat ook het zevende gebod van wijder strekking is, dan echtbreken in de enge zin van het woord, heeft de Heere Jezus gezegd Matth. 5 : 27—30. Terecht zegt daarom ook een Arabisch spreekwoord: die kwaad spreekt van zijn echtgeno(o)t(e) heeft de echt reeds half gebroken.

Het negende gebod. Dat gebod luidt: Gij zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste. Exod. 20 : 16. — Wat is de wijdere omvang van het kwaad, dat hier veroordeeld wordt? In de Heidelberger Catechismus wordt dat wel niet ten onrechte zo omscheven:

„Dat ik tegen niemand valse getuigenis geve, niemands woorden verkere, geen achterklapper of lasteraar zij, niemand lichtelijk of onverhoord oordele

of helpe verdoemen; maar allerlei liegen en bedriegen, als eigene werken des duivels, vermijde, tenzij dat ik de zware toorn Gods op mij laden wil. Insgelijks dat ik, in het gericht, en alle andere handelingen, de waarheid liefhebbe, oprechtelijk spreke en bekenne; ook mijns naasten eer en goed gerucht naar mijn vermogen, voorsta en bevordere".

In deze uiteenzetting van de inhoud van het negende gebod, komen ook de woorden voor, die ik uiterst belangrijk acht:

„niemand lichtelijk of onverhoord oordele of helpe verdoemen" (d.w.z.: veroordelen).

Welk een zuivering zou elke gemeenschap van mensen ondergaan als men zich eens hield aan dit gebod en er zich dus voor wachte om iemand lichtelijk of onverhoord te oordelen of te helpen veroordelen! Moest het niet vanzelfsprekend zijn, dat dat in de gemeente, dat dat door gelovigen in acht genomen werd? Maar hoeveel en lichtvaardig wordt er tegen gezondigd. Men gaat op geruchten af: men fantaseert er wat bij en .... men veroordeelt. De houding wordt afwijzend en klimt tot vijandigheid. Inplaats van te zeggen: aleer ik de zaak onderzocht heb en totdat blijke in overtuigende wijze, dat het verkeerd is, schenk ik aan die zaak of dien persoon mijn vertrouwen. God heeft het samenleven op vertrouwen gegrondvest. Zolang we niet door eigen of anderer solied onderzoek overtuigd zijn dat iets of iemand verkeerd is, of iemand verkeerd gehandeld heeft, moet dat vertrouwen geschonken blijven.

Geblinddoekt. De mens blinddoeken door vooroordelen te scheppen, door valse geruchten in omloop te brengen, is — zegt Paulus 2 Kor. 4 — de taktiek van den Duivel. En dan draaft men, met geblinddoekte ogen maar wat door en maakt ongelukken — als God het niet genadig verhoedt. Maar hoeveel schade heeft dat oordelen van achter zulk een satanisch rookscherm het Koninkrijk van onzen Heer al niet aangedaan! Hoeveel leed heeft het veroorzaakt! Ik denk, dat we ons diep zullen schamen als we zien hoe we het goede hebben opgehouden, afbreuk gedaan door ons „lichtelijk of onverhoord oordelen of helpen veroordelen"! — als we zullen zien, hoeveel duivelswerk we deden, menende misschien wel, Gode een dienst te doen.

Het is haast ongelooflijk, zoveel valse geruchten er in de wereld in omloop zijn en — nog ongelooflijker — hoe gemakkelijk zij door kinderen Gods maar aanvaard worden. — Zouden we ons niet ernstig gaan voornemen om onze oren te sluiten voor achterklap en ons te wachten voor het „lichtelijk of onverhoord oordelen of helpen veroordelen". De zaken staan soms zo heel anders, dan het lijkt.

Hoe het af te leren? Dat verspreiden van kwaad gerucht zou eerder ophouden, als men met den achterklapper anders handelde. Men moet van hem eisen, dat hij meegaat naar den persoon of de personen, van wie hij iets kwaads vertelt. Weigert hij dat, dan ga men op de zaak niet verder in. Op het woord van iemand, die niet durft te staan voor zijn eigen getuigenis, moet men niets doen. Hij is het niet waard. — Maar men moet dan meer doen: men wijze op het ongeoorloofde van het vertellen van kwaad van den naaste, zonder er zich voor verantwoordelijk te durven stellen, en zeggen, dat hij voor die zonde vergeving moet vragen.

Het is niet anders dan achterklap. — Toen een predikant eens kwaad verteld werd van een broeder, antwoordde hij den klager, dat indien dat waar was, die broeder in zielsgevaar verkeerde en zij dus onmiddellijk moesten beginnen met voor hem te bidden. Hij boog zijn knieën en vroeg hem dat ook te doen. Aarzelend gebeurde dat, maar toen de bezoeker opmerkte, dat hij, als degene, die dat kwaad opgemerkt meende te hebben, moest voorgaan in het gebed voor dien broeder, weigerde hij dat. Dit heeft hem het geloof in de juistheid van die beschuldiging doen verliezen. En wie niet hoog genoeg staat om voor een broeder of zuster in zielsgevaar te bidden, moet ook maar over hem of haar zwijgen. — In elk geval stelle men geen onderzoek in op grond van beschuldigingen, voor welke de aanklager niet durft te staan. Men neme hem altijd mee; wat hij achter de rug van zijn naaste gezegd heeft, herhale hij in diens tegenwoordigheid, herhale hij voor het Aangezicht van God, die alles weet en elke leugen straft. Want, wie kwaad van den naaste spreekt, er maar wat op los pratende, „laadt de zware toorn Gods op zich". We mogen elkanders eer en goede naam niet aanranden, meer nog: moeten die hooghouden. En het kwade moeten we niet bepraten, doch is het er inderdaad, en *blijkt* dat, verzoenen, dat is: bedekken! Dat men op de woorden van iemand, die niet toerekenbaar is, niets moet doen, spreekt vanzelf, maar gebeurt — vreemd genoeg — toch nog wel

Arbeidsplicht. In het algemeen is arbeid noodzakelijk. De schepping is zo gemaakt, dat ons de gebraden duiven niet in de mond vliegen. De aarde is geen luilekkerland. Zij is dat ook nimmer geweest, want reeds Adam ontving, nog in het Paradijs zijnde, de opdracht, de aardbodem te bouwen en die te bewaren. — Maar hoe staat het met de arbeidsverdeling? Wie moet er werken? Tot hoelang moet m e n werken? — De Schrift geeft daarover zeker aanwijzingen. Ze zegt in het algemeen: wie niet werkt, die zal ook niet eten, en het vierde gebod verlangt van den mens, dat hij zes dagen zal arbeiden en al zijn werk doen. De zevende dag moet hij rusten.

Het arbeidsmotief. Waarom moeten we echter werken? De beantwoording van deze vraag, bepaalt tevens of ieder, die tot werken in staat is, het ook behoort te doen. — Moeten we werken omdat we anders niet te eten hebben? Dat schijnt wel gezegd te zijn met de opmerking: wie niet werkt, die zal ook niet eten. Dan houdt de arbeidsplicht op bij een zekere financiële welstand. De Heere Jezus heeft echter gezegd: werkt *niet* om de spijze die vergaat, maar werkt om de spijze, die blijft tot in het eeuwige leven. — Dat is niet zo te verstaan, als we deze woorden eens in een tentsamenkomst hoorden uitleggen: werkt niet alléén om die vergankelijke spijze, maar zondert een deel van uw tijd af om te werken voor de spijze, die eeuwig blijft. Zo opgevat breekt men het woord stuk. Zijn waarde ligt juist in zijn absoluutheid. De Heere wil niet dat we ons leven in stukken zullen verdelen en een deel daarvan geven voor het aardse en het andere voor het hemelse. Zo opgevat blijft de bange vraag de oprechte ziel kwellen: verdeel ik mijn leven nu wel goed tussen het aardse en het hemelse?

Gods wil of ons brood? Wat is ons arbeidsmotief: het volbrengen van de wil van God of het verkrijgen van het levensonderhoud? De Schrift zegt ons duidelijk het eerste. De Zaligmaker heeft verklaard (Joh 4): spijze is het mij, dat Ik doe de wil desgenen, die mij gezonden heeft en Zijn werk volbrenge. Zo staat het. Zo heeft God Zijn wereld georganiseerd. Wie het anders opvat, botst telkens. Diens leven komt eenvoudig „niet

uit". Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en wat recht is bij God, wat God van u wil, en alle dingen nodig voor uw bestaan op aarde, zullen u als een bijgift, een nevenproduct, ten deel vallen. Het gaat in ons leven om het tot-stand-brengen van de wil van God en het dagelijks brood is daarbij nevenprodukt. Staat het echter zo, dan is er algemene arbeidsplicht, want de wil van God bestrijkt heel het leven. Hij moet gedaan en ondergaan worden. We zijn geroepen tot dadelijke en tot lijdelijke gehoorzaamheid. De vraag of we al of niet moeten werken, of er voor ons arbeidsplicht bestaat, is dus geen financiële vraag, maar een zedelijke, en bevestigend te beantwoorden.

L.

Pastorale Mijmeringen

In mijn jongensjaren was ik eens getuige van een tamelijk vermakelijk voorval, dat echter heel licht had kunnen ontaarden in een ernstig ongeval. Het was om de middag, juist toen de hongerige mensheid zich huiswaarts spoedde, toen de spoorwegbomen, die op de ongelegenste momenten de plaats mijner inwoning plachten te doorsnijden, werden opgehaald. Hoe het precies gebeurde is me nooit duidelijk geworden, maar een feit is, dat plotseling een vrachtauto de allures vertoonde van Bileams ezelin. Hij deed geen stap meer! De chauffeur (hij had zwaar de hik!) klom van achter het stuurrad vandaan en richtte alle manupilatie's, die blijkens de ervaring dergelijke onwillige vehikels gewoonlijk tot nieuw leven kunnen doen ontwaken. Maar alles te vergeefs. Daar stond hij nu midden op de rails. Het ontbrak hun overigens niet aan warme blijken van medeleven. Een heel legertje scheldende voerlieden, voor wie hij de weg versperde, drongen op de hun zo eigen welgemeende wijze tot spoed aan. Helaas, resultaat bleef uit. Hoe hij ook zocht onder de motorkap tussen kraantjes en leidinkjes, hoe hij zwoegde aan schroeven en moeren, de fout hield zich halsstarrig schuil. — Tot overmaat van ramp ging de waarschuwingsbel rammelen ten teken, dat de overweg weer gesloten moest worden. Een visioen van naderend onheil scheen een tiental mannen plotseling aangegrepen te hebben. Ze wilden wel eens hard te keer gaan, maar nu de nood werkelijk hoger rees, duwden ze met alle macht tegen de auto. Zeker wel twintig jongens deden hetzelfde. En nòg was er geen beweging in te krijgen....totdat een kwajongen, bezweet en bevuild zo voor de grap zei: „Die baas kan er de remmen wel opgezet hebben!" De chauffeur purperrood van z'n enerverend avontuur, schrok er schijnbaar van. Hij deed tenminste een paar snelle handbewegingen en....het gevaarte schoof de overweg tijdig genoeg af. Een aantal raadgevingen, even fors als veelzijdig, besloot het incident. De bestuurder wist geen ander antwoord te geven dan even nadrukkelijk te hikken en er met een fikse trap op de gaspe-

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXXV.

Hoofdst. 19 : 13—40.

Ter Oriëntering. Bijgeloof is een gevaarlijk surrogaat voor het echte. Er waren in de dagen der Apostelen verraderlijke vormen van bijgeloof, die voor de oningewijden moeilijk van echt geloof te onderscheiden waren. In de verzen 13—20 wordt een gevaarlijke vorm van vals geloof ontmaskerd. — In de verzen 21—40 wordt de belangrijkste wortel van de botsing tussen gemeente en heidendom blootgelegd: geldgierigheid. Vandaar de ernstige waarschuwingen in de brieven tegen deze wortelzonde.

TOELICHTING.

I. Het misbruik van de Naam van Jezus gestraft. Vers 13—17.

„Geestenbeweerders" mensen, die beweerden door het gebruik van bepaalde formules, die gefluisterd werden en van Salomo heetten afkomstig te zijn, zieke mensen te kunnen genezen. Het ging geheimzinnig in zijn werk, want de kracht heette te schuilen in het gebruik van bepaalde woorden; wie die kende, kon ook „genezen" en men vreesde de concurrentie, vanwege de verdienste. Het ging om „vuil gewin". Paulus' invloed maakte hen afgunstig. Vergel. de verzen 11 en 12. Hij had nog „krachtiger toverformule" dan zij, dus die overgenomen. „Den Jezus" — er waren n.l. in die tijd veel mensen, die de naam Jezus droegen; daarom „den Jezus dien Paulus predikt". Onder de Joden was toverij streng verboden; zij beschouwden het als duivelswerk. Vers 15: de boze geest bestrijdt elke betrekking tussen deze zeven mannen en Jezus, — d. i. de betekenis van zijn verweer. Hun bedrog doet hem in woede ontsteken: bezeten mensen zien nu eenmaal in ieder, die hen tegenstaat, een vijand.

II. De ontmaskering van het bijgeloof zuivert het geloofsleven. Vers 17—20.

Vers 17: men begon het onderscheid te voelen en de grootheid van Jezus te beseffen. Het ging in de prediking van Jezus om wat anders, dan toverij — dat besefte men nu duidelijk. Bij de gelovigen ontstond een verdiept schuldbesef, dat weg moest: ze kwamen ter biecht. Wat geweten en niet beleden wordt, wordt niet vergeven. Vers 19: boeken, verzamelingen toverspreuken, die heel duur verhandeld werden. Ze verbrandden ze: definitieve breuk met het verleden. Kosten 20.000 gulden. De kracht van het Woord des Heeren verdreef de toverspreuken. Steeds duidelijker werd het Evangelie openbaar als iets anders, dan al het tot daartoe bekende bij Jood en heiden.

III. De oorzaak van een volksoploop in Efeze. Vers 21—34.

Vers 21: doel van de reis naar Jeruzalem was de collecte over te brengen. „Moet" ik ook Rome zien. Dat „moet" wil zeggen, dat het Gods wil was. Vergel. bij vers 22, I Kor. 4 : 17 en 16 : 10. Over Erastus II Tim. 4 : 20. „Asia" provincie van die naam; zoek op in de atlas. Vers 23: weg is gelijk: levensrichting. De tempel van Artemis was een der zeven wereldwonderen. Demetrius was chef van een groot bedrijf, dat in zilver

daal zo gauw mogelijk tussen uit te gaan. Naar het scheen wilde hij, daar hij al een stuk in zijn kraag had, een tweede onheil aan dat deel van zijn garderobe liever ontlopen!

Vreemd, dat men zich zo licht vergissen kan, als men geroepen is, een moeilijke situatie te ontleden! Men zoekt de fout overal, behalve waar hij zit. En hoe vaak overkomt het ons niet, dat we in het meest elementaire de oorzaak van de moeite zouden kunnen vinden, als we werkelijk nuchter de zaak overdachten.

Iedere arbeider in de wijngaard des Heeren krijgt op zijn tijd wel eens bezoek van een broeder of zuster, die zich geroepen voelen, de ark tegen te houden als wijlen Uria, opdat hij niet van de wagen zal kantelen. 't Zijn zeer bezorgde mensen, die heel hun leven een angstig hart hebben en steeds de benauwdste visioenen hebben van iets, dat verkeerd gegaan is, gaat of zal gaan. Dat is wel eens prettig. Mensen met gevoel van verantwoording zijn dikwijls spaarzamelijk gezaaid. Maar let wel: het is „wel eens" prettig. Lang niet altijd. Dat, wat het onprettig maakt is menigmaal de toon. Jantje heeft heel het jaar door zijn tekstje voor de Zondagsschool gekend, en nu krijgt hij maar een boekje met acht en veertig bladzijden, terwijl Pietje, die nogal eens gespijbeld heeft, een boekje van vier en vijftig bladzijden kreeg toegewezen. Nee, erg is het wel niet, maar van een onderwijzeres, die in het „Goeie" wil voorgaan, mag men toch wel strikte eerlijkheid verwachten, waar of niet? Als zo iets plaats vindt, moet er toch wel iets aan de goede geest haperen! Zo zet men de deur voor den Boze toch op z'n minst op een kiertje open, en die guit weet de kleine opening wel verder open te breken. Ja, ze nemen geen blad voor de mond, maar ze zeggen het uit pure liefde, weet u! En met veerkrachtigen tred benen ze weg van „juf", die ze zo ongezouten de waarheid hebben gezegd....zonder er zich om te bekommeren, dat „juf" door een paar eigenzinnige tranen heen in een ravage kijkt van ten onrechte losgedraaide moeren en schroeven, waar tussen oplettende maar bijziende ogen fouten menen te hebben ontdekt en ijverige doch dwaas bestuurde handen vermeende fouten hebben willen verhelpen? Welke jeugdwerkster of jeugdwerker, welke diaken of ouderling, welke predikant blijft zulke ervaringen bespaard? Het schijnen de doornen en distelen te zijn, die op onze akker groeien, opdat wij herinnerd worden aan de zondeval van de mensheid en aan onze schuld, opdat wij ootmoedig blijven. Wij hebben een vriendelijken God, Die de vloek van menselijke bedilzuchtigheid ons nog tot zegen wil herscheppen. Zijn Naam zij geprezen! Maar het gaat langs de weg van lijden — vaak van onnodig lijden, als ik het goed zie. En ik vraag me af, of onze winst niet tot stand komt ten koste van diegenen, die hun hart hebben opgehaald aan het zoeken van storingen bij....anderen! En dat zou me spijten.

Een jonge predikant kreeg eens bezoek van iemand, die hem eens flink meende te moeten recht zetten.

---

uitgevoerde kleine afbeeldingen van deze beroemde tempel vervaardigde. Alle enigszins met dit bedrijf in verbinding staande mensen werden door den chef opgeroepen en opgestookt. Hij raakt de teerste snaar eerst aan: die nieuwe boodschap legt ons winstgevend bedrijf lam. Tegenover de schare geldt echter een ander motief: de glorie van de godin gaat tanen en zal zo nog geheel verdwijnen. Vers 29, het theater: het middelpunt van het openbare leven waar alle officiële publicaties werden bekend gemaakt en de officiële handelingen voltrokken werden. Vers 31: oversten van Asia, dat waren oud-bestuurders der landstreek. Elke bestuurder bleef een jaar in functie en behield dan zijn titel. Ze behoorden tot de aanzienlijke burgers.

Het ontbrak Paulus niet aan moed, maar het is in sommige omstandigheden beter niet zoveel moed aan de dag te leggen. Voorzichtigheid is óók een deugd. Vers 32, zowat niemand wist, waar de klepel hing. Een Alexander kreeg van enkele ingewijde Joden nauwkeurige inlichtingen over wat er gaande was. Hij zou nu de Joden van alle schuld gaan vrijpleiten, maar zijn verschijning alleen werkte al als olie op het vuur!

IV. De oploop verloopt. Vers 35—40.

Demetrius' onoverlegde actie loopt op niets uit. De Stadsecretaris was iemand van groot gezag in de Griekse steden. Hij was zo verstandig de Efeziërs zo'n twee uur lang te laten roepen, aleer hij optrad. Nu waren ze genoegzaam afgereageerd en moe genoeg om naar huis te verlangen. Vers 35: olie op de golven! Beeld uit de hemel gevallen: een meteoorsteen allicht. Zulke stenen werden als hemelboden vereerd in de oude heidenwereld. Iets uit de hemel — daarmee was men al hoogst blij, al was het dan ook maar een steen. Overigens hadden de ouden groot respect voor stenen, die ze leven toeschreven. De wettige weg wordt gewezen, maar langs die weg, kon Demetrius niets bereiken. — Vers 40 klinkt in de nieuwe vertaling wat vreemd: bedoeld is: er geen reden aan te geven, waarmede wij deze oploop kunnen rechtvaardigen! De stad kon wegens deze oploop een boete worden opgelegd en dus ging men maar liever huiswaarts.

Vragen:

1. Welke schaduwzijde heeft het doen van wonderen voor het geloofsleven der omstanders?
2. Waarom is het beter te geloven zonder tekenen en wonderen te hebben gezien dan door middel van dezelven? Vergel. Joh. 2 : 23 en 24; Joh. 20 : 29 b.
3. Waarom moet er gelegenheid zijn te biechten?
4. Wat moeten we biechten?
5. Waarom mag het biechten niet verplichtend gesteld worden?
6. Waarom komen we eerst gaandeweg tot voller besef van onze schuld?
7. Welke behoefte is daarom een blijvende? Vergel. I Joh. 1 : 7, alwaar „reinigt" betekent: voortdurend reinigt.
8. Welke teksten kent ge nog meer, waarin het woordje „moet" voorkomt, gelijk hier in vers 21.
9. Waarom is het Christendom een „weg" en geen „standpunt"?
10. Wanneer zijn we *verplicht* ons in gevaar te begeven?
11. Waarom werden de Joden onrustig bij deze volksoploop, waarbij het ging om een afgodenbeeld?
12. Kunt ge uit deze geschiedenis afleiden, waarom Paulus waarderend over de Overheid kon spreken?

L.

Het werd een klemmend betoog en een lange rij grieven. Onder meer was de preek te kort en het gebed te lang. Het optreden jegens de jeugd was niet straf genoeg. Toen de bezoeker, die bewezen had over goede longen te beschikken, toch eindelijk een adempauze nodig had schraapte de dominee zijn keel eens en zeide: „Waarde broeder, u hebt u vergist! Ik ben nog veel onwaardiger en slechter, dan u schijnt te vermoeden!"

Der bezoekers ogen zwollen gans machtig en zijn neusgaten werden donkere, dreigende tunnels. „En durf jij dan nog te preken, man?" kwam er eindelijk hees uit, met een vervaarlijke druk op het vertrouwelijk voornaamwoord tweede persoon enkelvoud. „Daar kan de Heere nooit Zijn zegen op geven!"

De prediker haalde spijtig zijn schouders op en zeide: „Ik vrees, dat als ik moest zwijgen, tot ik waardig was, ik nimmer zou kunnen spreken. Maar ik weet, dat daarop de verloren wereld en ook de Heer niet kunnen wachten."

De man greep zijn pet, ontzet en verpletterd door zoveel Godslasterlijk gepraat, en ging zonder groeten heen. En de predikant hoorde zichzelf in de stilte van zijn studeervertrek zeggen: „Hij zocht de fout op de verkeerde plaats. Ik zou te lang bidden!? Neen, ik heb het gebed verzuimd!" — Hij had de cardinale fout gevonden. Hij zag duidelijk in, dat alle andere voorgeslagen verbeteringen maar lapmiddelen waren, die niet bij machte waren, de geremdheid in de arbeid op te heffen.

Het overkomt elke gemeente bij tijd en wijle, dat alles wat stroef gaat, ja zelfs, dat van stilstand moet worden gesproken. Het gemeentelijk leven gelijkt een grauwe mistige herfstdag. Alles voelt even klam en kil aan. Er is geen blijmoedigheid tot getuigen en de broederlijke genegenheid is niet meer op peil. De jeugd gaat eigen onbegrepen wegen en de rijperen en ouden kennen nog maar één emplooi voor hun ernst: klagen, dat „des Heeren Woord schaars is geworden" in hun dagen.

Dan steekt een leidende of ook wel een geleide broeder of zuster de hoorn en blaast reveil! Allen worden klaar wakker en luisteren met ingehouden adem naar het „Te wapen!" Het besef van dreigend gevaar maakt zich van allen meester. Allerlei leuzen klinken door de lucht.

„De jeugd moet beter geleid worden!" klinkt het hier.
„Evangelisatie van grootse opzet!" roept men ginds.
„Geef ons getuigenissamenkomsten!"
„De onderlinge band diend verstevigd!"....

En allen zetten vol enthousiasme de schouders onder het werk. Men zwoegt bovenmenselijk. De zaak is het waard! Men drukt....en duwt....en vordert niets!! En dat terwijl de ene catastrophe op de andere volgt om de wereld in een verlaten puinhoop te herscheppen!

Gooi de remmen los!!

En dan, maar dan ook eerst, uw schouders onder 't werk!

Waar zit dan die cardinale, die elementaire fout, die alle voortgang belemmerd? De jonge predikant in zijn studeercel heeft het ons gezegd: Wij hebben het gebed verzuimd! O zeker, we hebben al onze krachten ingespannen, en 't was misschien niet kwaad wat we gedaan hebben. Zelfs hebben we af en toe meer gedaan dan we konden. Maar juist hierin moesten we de aanwijzing vinden, dat we 't verkeerd hebben gedaan. Onze God is geen uitbuiter! Hij slaaft ons niet af. Daar is een harmonie tussen taak en kracht. Schiet dus onze kracht te kort, dan doen we onze taak niet goed, ondanks al onze toewijding.

Laten wij meer bidden....reiken naar de Hand, Die alles regeert. En zie, de remmen springen los! Dan wordt alle arbeid in den Heer gedaan.

BRANDT.

GEMEENTE-BERICHTEN

TREEBEEK.

Mede door de drukke werkzaamheden van onzen secretaris, werd in lange tijd niets gehoord van de gemeente te Treebeek.

We menen, dat het nu toch eens moest wezen, en ondergetekende vroeg toestemming om iets van ons te melden.

De zeven maanden, die verlopen zijn, sinds de komst van Ds. Hornstra in ons midden, zijn maanden geweest van rustige arbeid. Vreugde en leed wisselden elkander af. Een zuster en een broeder moesten we plotseling uit ons midden zien wegnemen door den laatsten vijand, die teniet gedaan zal worden.

Enkele broeders en zusters werden door de doop tot de gemeente toegedaan.

Een kleine tijd leefde de gemeente aan de rand van de afgrond, doordat ze aangetast was door een dodelijke ziekte, n.l. gebedsarmoede. Dit werd echter tijdig door een der broeders waargenomen en een ernstige waarschuwing werd gehoord; een waarschuwing, die ter harte werd genomen, waardoor de bidstonden beter worden bezocht dan ooit te voren. Het laatste had tot resultaat, dat de laatste Zondagen onze zaal bijna te klein was, om alle luisteraars te bergen. Ook werd de vergadering van de Jeugd voor Christus beweging door veel gebeden voorbereid, en toen we j.l. Donderdag tezamen met onze Amerikaanse broeders het Beambtencasino betraden, bleken de plm. 800 beschikbare plaatsen niet voldoende te zijn, en moesten nog plm. 100 mensen terugkeren. Na een fris getuigenis van een van onze jonge broeders, verkondigden onze Am. broeders een blij en verlossend Evangelie, waardoor aan het slot der samenkomst plm. 40 jonge mensen voor Christus kozen en dit bevestigden door een schriftelijke verklaring te tekenen, waardoor de broeders in staat zijn het contact met de jongbekeerden te onderhouden.

Rest mij nog de blijde mededeling, dat onze voorganger na een ernstige depressie in zijn geestelijk en lichamelijk bestaan, waardoor hij enkele weken zijn arbeid niet kon waarnemen, door Gods genade met nieuwe ijver en blijde verwachting is vervuld en bereid om de hem opgedragen taak in de gemeente en daarbuiten weer te vervullen.

Broeders en zusters, laten we vooral onze voorgangers niet vergeten in onze gebeden, want op hen worden de eerste en meeste aanvallen van den tegenpartijder gericht.

Geliefde broeders voorgangers en studenten, vergeef mij als ik u allen toeroep: Waakt en bidt, opdat ge niet in verzoeking komt. Op u is in de eerste plaats het oog der gemeente en der wereld gericht.

Uw toegenegen br. in Christus,

K. TEN CATE.

HENGELO.

Klanken uit Hengelo! Als de torenklokken luiden

kunnen deze verschillende geluiden laten horen. Sombere, zware klanken, doch ook lichte, vrolijke geluiden. Het vrolijke gebeier, vaak vroeg in de morgen, om een feestdag in te luiden, brengt je in een prettige, verwachtingsvolle stemming. Het brengt vreugde en optimisme in je hart. En zulke klanken galmen thans over de gemeente te Hengelo. Wij zullen trachten deze ook tot u allen te laten doordringen, opdat uw hart met het onze vrolijk en blij kan zijn door de wondere zegeningen, die God ons geeft.

Twee jonge mensen hebben voor God en de gemeente beleden, dat zij door Jezus Christus verzoening van zonde en schuld hebben ontvangen. Zij hebben hun oude leven in het watergraf achtergelaten en erkennen nu alléén de heerschappij van Christus in hun leven. Een blij, zeker geluid lieten zij horen en wij verwachten dat hun leven klanken zal voortbrengen ter ere van God.

In de buurt van Hengelo ligt een dorp, waar jaren geleden slechts één Baptist gezin woonde, trouwe leden, die nooit op het appèl ontbraken. Een er van is ruim 60 jaren en de andere ruim 50 jaren lid van onze gemeente. Thans wonen er ongeveer 20 leden. Dat is niet veel maar toch genoeg om een houvast te hebben voor een evangelisatiepost. Reeds jaren is de Bornse bevolking bewerkt met wisselend succes. En nu? De gemeente heeft in samenwerking met de E.C.U. de beschikking gekregen over een jongen broeder, n.l. M. Boesschoten uit Utrecht, die als colporteur-huisbezoeker en evangelist de arbeid daar intensief aangepakt heeft. Tot onze grote vreugde kunnen we u de volgende cijfers nu doorgeven: De kerkdiensten worden bezocht door 50—70 mensen, Jongeliedenvergadering, Meisjesvereniging, Zondagsschool en Bidstond worden trouw bezocht door gemiddeld 20 mensen per vergadering. Dat is alles zeer moedgevend. Dat zijn vreugdeklanken.

Onze kerk wordt te klein. De toeloop, welke de bezielende prediking van onzen voorganger veroorzaakt is zo groot, dat regelmatig het podium achter de preekstoel ook geheel bezet is.

God zegent ons. Waarom? Wij weten het niet. Of komt het doordat onze bidstond zo trouw bezocht wordt? God wil gebeden zijn. Daarom moet de gemeente bidden, en nog eens bidden om kracht om te werken in Gods grote tuin, om liefde tot het verlorene en sterkte om eigen zonden te overwinnen. Lauwheid, traagheid, liefdeloosheid en zonden kunnen een ban in het leger zijn.

God geve dat wij allen trouw blijven aan Hem, die ons eerst heeft liefgehad. Trouw in Zijn werk.

S. W. VIS.

SNEEK.

Zondag 3 Nov. was voor de gemeente alhier een blijde dag.

Allereerst om het feit dat het Zondag was en het voorrecht hadden, tweemaal te mogen luisteren, naar wat God ons te zeggen had, bij monde van onzen voorg.

Ten tweede beleed in de middagdienst een jong meisje haar Heer en Heiland, door zich te laten dopen, waarna de gemeente zich schaarde rond de avondmaals dis. Het waren gezegende uren, waarin we kennelijk Gods tegenwoordigheid mochten ervaren. Dit was de eerste doop- en avondmaalsdienst geleid door onzen nieuwen voorganger.

Moge God geven, dat op deze eersteling velen het pad der gehoorzaamheid mogen volgen.

G.

Mededelingen

KERSTNUMMER „DE ZAAIER"

Het ligt in het voornemen om dit jaar weer met een Kerstnummer van „DE ZAAIER" uit te komen. Dit wordt dan een keurig uitgevoerd nummer van 12 pagina's, waaraan veel zorg zal worden besteed en voorzien van talrijke foto's.

De prijs, waarvoor dit nummer geleverd wordt, bedraagt f 0.15 per stuk.

Gemeenten en correspondenten ontvangen nog een afzonderlijke circulaire, om een actie van formaat te organiseren voor de verkoop.

Gerekend wordt op een oplage van 25000 ex., doch verwacht wordt, dat de gemeenten een dusdanige activiteit zullen betonen, dat dit kwantum nog belangrijk overschreden zal worden.

Gemeenten, hier ligt een schone kans voor Evangelisatie-arbeid. Spant alle krachten in!!!! Mobiliseert de jongeren!!!! Organiseert in Uw stad of dorp een campagne voor de verkoop van ons kerstnummer „DE ZAAIER".

Bericht aan onderstaand adres ten spoedigste het aantal ex., dat U van dit speciale Kerstnummer wenst te ontvangen. Taxeert dit aantal niet te laag.

De Adm. van „De Zaaier",
W. MODDERMAN, Sneek.
Willemstr. 9. Tel. 2077.

Verantwoording Unie-Zendingscommissie

Het is geruime tijd geleden, dat in ons weekblad een verantwoording is opgenomen van voor de zending ontvangen gelden. Onze N.B.J.B. heeft de naam dat zij grote bedragen collecteert en voteert voor de zending.

Doch uit onderstaande cijfers zal U blijken, dat onze gemeenten en vrienden der zending doordrongen zijn van het belang der zending.

Van 1 April 1946—31 October 1946 werd ontvangen:

Bapt. Gemeente Haulerwijk	f 100.25
Mej. K. S. te A.	- 1.50
Bapt. Gemeente Nw. Pekela	- 47.12
„ Harlingen	- 23.06
„ Rotterdam C.	- 25.45
„ E.-Erfsch.veen	- 88.27
Zusterhulp afd. Almelo	- 30.—
Bapt. Gemeente Nw. Pekela	- 100.—
Chr. Nat. School Hengelo (Ov.)	- 26.80
Bapt. Gemeente Stadskanaal	- 600.—
„ Muntendam	- 100.—
„ Drachten	- 23.10
Zondagsschool Den Haag Singel	- 11.80
Bapt. Gemeente Staveren	- 40.—
„ 2e Exloermond	- 38.48
Chr. Nat. School Hengelo (Ov.)	- 10.—
Bapt. Gemeente Pernis	- 17.40
„ Rotterdam Zuid	- 41.05
„ Den Haag O.	- 31.46
Centraal Zusterhulp	- 550.—

Bapt. Gemeente Deventer	- 36.52
„ Rotterdam C.	- 33.87
„ Almelo	- 32.45
„ Paterson (N. A.)	- 21.04
Chr. Nat. School Hengelo (Ov.)	- 10.96
Bapt. Gemeente Hoogezand	- 50.—
„ Groningen	- 94.72
„ Sneek	- 54.29
„ Heeg	- 65.—
Chr. Nat. School Hengelo (Ov.)	- 12.—
Bapt. Gemeente Nw. Weerdinge	- 37.77
„ Rotterdam C.	- 21.26
Chr. Nat. School Hengelo (Ov.)	- 7.50
Mevr. G. H. B., Hengelo (Ov.)	- 35.15
Bapt. Gemeente Harlingen	- 50.96
„ Zondagsschool Den Haag Singel	- 4.10
Bapt. Gemeente Nw. Pekela	- 33.59

Bovenstaande bedragen zijn bijdragen van gemeenten enz. voor de zending, opbrengst van collecten gehouden op de zendingsavond met zr. Reiling.

Er zijn nog gemeenten, die de desbetr. collecte nog niet aan onderstaand adres opzonden. Wilt dit nu spoedig doen.

Ten slotte. Allen die iets willen afzonderen voor de zending: Gironummer 3 8 2 1 8 3 neemt elk bedrag op.

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN.
Willemstr. 9, Sneek.

VAN DE BOEKENTAFEL

De Baptisten Gemeente te Leeuwarden viert a.s. Zondag haar 50-jarig bestaan. Voor die gelegenheid heeft men een boekje het licht doen zien, waarin de „opkomst en vestiging" der gemeente breedvoerig beschreven wordt. Ieder, die belang stelt in de ontwikkeling van het werk in de friese hoofdstad, zal zich van een exemplaar, dat f 1.75 kost en vele foto's bevat, willen voorzien. U kunt het bestellen bij den heer J. Prins, Raadhuisplein 23 te Leeuwarden. De schrijver is de oud-ouderling br. F. J. de Vries, die de gemeente jaren diende.

Vriendelijk en dringend verzoek

Penningmeesters, correspondenten en abonné's: zendt voortaan toch vooral niet meer geld op mijn persoonlijk gironummer, doch uitsluitend op dat van de Unie: 9260. Schrijf ook mijn naam niet op het girobiljet, maar vul dit alleen zò in: Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland, Tetterodestr. 47, *Haarlem.*

En nog eens: vermeldt bij elke geldzending volledig en duidelijk voor welke doeleinden het geld bestemd is.

Dan loopt de administratie vlot en goed!

T. JANSMA, Secr.-Adm.
Tetterodestr. 47, Haarlem
Giro 9260 ten name van de Unie. Tel. 18032.

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2819
VRIJDAG 15 NOV. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Een handvol koren

Ps. 72 : 16.

Wanneer we deze psalm lezen, weten we, dat hier niet alleen een hooggestemde joodse dichter aan het woord is, doch dat zijn poëzie tegelijkertijd profetie is. Hier wordt van een regering en rijk, van gerechtigheid en vrede gesproken, die wij van ons uit hier op aarde nimmer kunnen verwerven en aanschouwen. Meer dan Salomo is hier. Dit lied, op aarde een van verlangen, zal verwerkelijkt worden, als de Koning der koningen zal regeren.

En Hij zal leven! De koning is dood. Leve de koning! Dat is de gang van zaken op aarde, al neemt het getal der koningen voortdurend af. Wij denken aan Jezus en weten hoe juist Zijn leven bedreigd werd vanaf het ogenblik, dat Hij op aarde kwam. Sterven zal Hij, zei Herodes en hij smeedde zijn duistere plannen, door God omvergestoten ter beveiliging van het Kind. Hij moet sterven, zeiden de mensen uit Nazareth, die zich eerst verwonderden over Zijn aangename woorden. Toen die minder aangenaam werden, dreven ze Hem uit de synagoge en de berg op om Hem daar af te werpen. Sterven zal Hij, zeiden de Joden, en ze namen stenen op om Hem te stenigen. Hij moet sterven, zei het Sanhedrin en Pilatus wist niets anders te doen dan Hem over te geven tot de kruisdood. God had namelijk ook gezegd, dat Hij moest sterven, maar op het uur en op de wijze door God gesteld. Sterven voor onze zonde. Doch dan, dwars door de feestvreugde der geestelijken vaart de stem des Heeren: En Hij zal leven. Daar juicht een toon, daar klinkt een stem: de Heer is waarlijk opgestaan. Ondanks het kruis, het graf, soldaten en zegel: Hij leeft.

Hij leeft in majesteit omhoog. Men moge Hem duizendmaal buiten de poort zetten, tienduizend maal begraven, men moge Hem verwijderen uit de gemeenschap vanwege Zijn lichtend woord: Hij leeft. God zegt: En Hij zal leven! Vandaag ook. Brengt Hem, o mensen, koningen der dichters, denkers, kunstenaars, intellectuelen en arbeiders, brengt Hem uw goud en wierook. Aanbidt Hem, den Koning der gerechtigheid en des vredes. Hij is de Heer. Hij is de Heer ook der gemeente.

En wij zijn de gemeente des Heeren.

Slechts een handvol koren. De nieuwe vertaling moge dit woord niet kennen, in ons spraakgebruik zal het nog voortleven en doen denken aan de gelovigen, die door den Heer uitgezaaid worden op de bergen en in de vlakten dezer wereld. Zij werden uitgeworpen door Hem in de wijde akker. Over de grenzen van Palestina, naar Europa. Door de woestijnen en steppen, langs de rivieren en wegen. Zij werden uitgeworpen over de ganse aarde. Een handvol koren. Zonder aanzien en macht. Met niets anders in zich dan de ontembare groeikracht van het eeuwige leven. Zo is het den apostelen gegaan. Gij denkt aan de zendelingen. Wij denken aan al de gelovigen. Was het groepje rondom Oncken meer dan een handvol koren? En wat betekende het kleine getal rondom Feisser? Hoe zijn onze gemeenten ontstaan? Een handvol koren. Nietig. Onbeduidend. Inderdaad. Wij begonnen niet met een grote scheuring in de kerk teweeg te brengen en er dan met honderdduizend uit te stappen. Het werk begon steeds met een handvol koren. Doch de vrucht daarvan ruist als de heerlijke cederwouden van de Libanon. Het zingt in de dalen en op de heuvelen, overal. Het zingt in de lage landen aan de zee. In onze steden en op het platteland.

De toekomst der gemeente is verzekerd. Want: Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is zal Zijn Naam voortgeplant worden van kind tot kind. Van geslacht op geslacht. Geen macht ter wereld zal de Naam van Jezus kunnen uitwissen en Zijn gemeente verderven. Hij zal er zijn en daarom de gemeente. Plant voort Zijn Naam! Het juichende lied der jeugd zal nimmer sterven, daar Hij 't in elk geslacht vernieuwen zal. Geeft door dat lied. Welgelukzalig het geslacht, dat leeft bij die Naam. Daar ruist langs de wolken — en dat geve de Heer — door de toekomst onzer kinderen een lieflijke Naam. Die deze Naam predikt in daden en woord is een handvol koren. Koren Gods in een hongerende wereld. O Heer, zaai ons uit en werk in ons de willigheid te willen sterven. De vrucht daarvan zal ruisen als de bossen in onze landen.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Een rijke democraat. Rijke mensen worden er licht van verdacht niet democratisch gezind te zijn. Misschien is dat in het oude Europa ook wel zo, maar in Amerika schijnt de geest der democratie de rijke mensen niet minder te pakken te hebben, dan de arbeiders. — Is Rockefeller niet een rijk man? Weet men dat alom in de wereld niet? Wat men echter niet zo alom van hem weet, is, dat hij een trouw kerkbezoeker niet slechts is, maar bovendien ook kerkeraadslid en wel van de Riverside Church te New-York. Predikant dier kerk was tot voor zeer korte tijd Fosdick, een bekend Amerikaans radiospreker, en schrijver o.a. van het veel bekende kleine handboekje voor bijbelstudie: The manhood of the Master. In zijn afscheidspreek roemde hij br Rockefeller als een typische vertegenwoordiger van de geest, die gedurende de twintig jaar, dat hij daar gewerkt had, in de gemeente had geheerst, en vertelde o.a. :

„De Kerkeraad nam in zekere aangelegenheid een besluit, waarbij een richting werd ingeslagen, waarmede een minderheid niet kon instemmen waarbij ook Mr Rockefeller behoorde. Maar nochtans aanvaardde hij het voorzitterschap van de commissie, die dat besluit moest uitvoeren. Ik heb toen gemerkt hoe ongelooflijk veel tijd en kracht hij besteedde aan deze zaak en hoe hij zichzelf er geheel voor spande, totdat een volledig succes bereikt was".

Niet-rijke democraten. In den zin, zoals boven van den rijken Amerikaan verteld is, moeten we, dunkt mij, allen democraten zijn. Het woord democratie, is hier en daar niet van de lucht. Maar welke inhoud heeft het in de mond van sommigen. Ze menen, goede democraten te zijn, maar gunnen een ander niet het recht het met hen oneens te zijn, laat staan, dat ze zouden willen medewerken aan de uitvoering van een meerderheidsbesluit dat hun volle instemming niet kan wegdragen. Dan géven ze er niet voor en dan doén ze er niets voor. Spreekt iemand, die een andere mening is toegedaan, dan wilden ze hem de mond wel snoeren. Zie — dat is in elk geval niet democratisch.

Democratie en gemeenteleven. Het is al een poosje geleden, dat we, ik meen dat het in The Baptist Times was, lazen, dat het begrip „democratie" in de gemeente niet thuishoorde. Zulks te mogen lezen en dat in een blad, dat uitkomt in de Angelsaxische wereld, was een herademing. Democratie is een werelds begrip, geen godsdienstig. Het behoort in de politiek thuis en heeft daar op heden een goede koers. Dat zal voor de wereld van nu ook wel het beste wezen — al denken niet alle wereldbeheersers er zo over. Maar in de gemeente, die een lichaam is van gans andere oorsprong en orde, moet men dergelijke begrippen niet overbrengen. In haar sluimert de nieuwe wereld. Ze heeft haar eigen leven en dat leven heeft zijn eigen wetten. Daar is Christus Koning. Daar is geen „meerderheids" nog „minderheids"-regering. Daar is geen plaats voor plutocratie, noch voor oligarchie, noch voor democratie. Daar is Theocratie. Daar heeft het geld niets te zeggen, daar heeft aanzien geen voorsprong, daar moet iedere „volksinvloed" worden uitgeschakeld. Daar geldt slechts de vraag: Heer, wat wilt Gij? Daar is niemand gezaghebbend, dan Christus en zijn geen andere gezagdragers, dan die Hij zendt, en die dat gezag aan niets anders ontlenen, dan aan hun zending, dewijl ze in zichzelven slechts stof en as zijn.

Dr Newton in Moskou. Onlangs vertelden de bladen dat Dr Newton, de president van de Bond van Baptisten Gemeenten in de Zuidelijke Staten van de Verenigde Staten, een bezoek aan Stalin zou brengen en hem daarbij een bijbel zou overhandigen, waarin hij bepaalde teksten rood onderstreept had. Nu vernemen we iets naders van dat bezoek.

De bijbel wordt niet slechts gelezen in Rusland, maar men vindt exemplaren van de bijbel op de kerkbanken, vertelt Dr Newton in een rapport aan het Amerikaanse Bijbelgenootschap. Hij preekte in de Baptisten Kerken te Moskou, Leningrad, Minsk en andere Russische steden en overal bleek dat de mensen in het bezit van een bijbel waren. Ze waren bekend met de bijbelse verhalen en begerig om het Evangelie te horen. — J. I. Zhidkov, de President van de Groot-Russische Raad van Evangelischen en Baptisten, en Mikhail O. Orlov, predikant van de Baptisten Gemeente te Moskou, zonden door de hand van Dr Newton een dankbetuiging aan het Amerikaanse Bijbelgenootschap voor de Nieuwe Testamenten, die door tussenkomst van dit Genootschap waren uitgedeeld onder de Russische krijgsgevangenen. „Het zal U een genoegen doen te horen", schrijft Dr Newton, „dat vele soldaten bij mij kwamen, en zeiden dat niet slechts zij, maar duizenden soldaten met hen, een N. Testament ontvingen. Een officier toonde hem een Nieuw Testament en zei: „Ik las dit boek toen ik een krijgsgevangene in Duitsland was en het leidde mij tot Christus". In een samenkomst te Moskou, waar ik preekte, gaf hij hetzelfde getuigenis en het maakte diepe indruk. Dr Newton besluit zijn rapport met de verklaring, dat de Protestantse Christenheid thans nergens ter wereld zulke grote kansen heeft als in Rusland.

Het profetische woord. De Heilige Schrift is in boeken verdeeld; de boeken zijn door iemand, eeuwen nadat ze geschreven zijn, in hoofdstukken gesplitst en weer later heeft iemand de hoofdstukken onderverdeeld in verzen. Even gelukkig zijn de handen, die deze dingen deden niet altijd geweest, maar over het algemeen hebben ze het bijbelgebruik vergemakkelijkt. — Nu moet men de bijbelinhoud niet nog in andere zin gaan verdelen en dan de stukken naast elkaar leggen. De Boodschap van de Wederkomst is niet De Boodschap voor heden, zomin als zij de Boodschap voor gisteren en eergisteren was of voor morgen en overmorgen zal zijn. De Bijbel is een geheel, zijn Boodschap is één en ondeelbaar. Het is verkeerd en in strijd met de heiligheid van de openbaring, om stokpaardjes te gaan berijden en een of andere zijde der waarheid voor te stellen, als *De Boodschap* voor zekere tijd.

Onjuist is het, het voor te stellen als ware het „profetische woord" de speciale boodschap voor nu, daarmede doelende op bepaalde schriftgedeelten. Niet enkele gedeelten der Heilige Schrift, maar heel de Schrift toch is profetisch. Als Petrus ons oproept om acht te geven op het profetische woord, wenst hij dat we het Woord Gods, gelijk we het in de Schrift horen, zullen beluisteren en behartigen. Profetisch is vooruit-ziende in de zin van „van-boven-uit-ziende". Dat is het bizondere, het eigene der Openbaring, dat ze dit leven van-Boven-uit ziet; er „in" ziet, het op zijn wortel ziet en het van boven uit aanraakt.

Adventistische methoden. In Leeuwarden wordt door de Zevende Dags-adventisten een circulaire verspreid, onder de titel „Wist U het reeds?" Daarin wordt o.a. gezegd.

„In het Baptiste Weekblad „De Christen" van

15 Maart 1946 (debat); openlijk wordt toegegeven, dat in het Nieuwe Testament geen enkel bewijs is te vinden voor de:

Zondagsviering".

Wat is nu inderdaad het geval?

In het gesprek over de kinderdoop, dat 4 Febr. j.l. in Emmer-Erfscheidenveen gehouden werd, zeide de Gereformeerde ·Predikant (art. 31), Ds G. Jansen, nadat hij had opgemerkt dat er geen bewijs, laat staan bevel voor de kinderdoop in de Schrift is aan te wijzen, voor hem weinig waarde bezat, o.a. dit:

„Er is evenmin een bevel voor de viering van de Zondag in de Schrift, zodat men, konsekwent zijnde, de Sabbat inplaats van de Zondag moest vieren".

We merken dus op:

Ds Jansen sprak niet van een bewijs, doch van een bevel voor de viering van de Zondag. Zijn woorden hadden nauwkeuriger geciteerd moeten worden.

Maar waar het op aan komt is dit: Het was een *Ger.* predikant, die het zeide, en De Christen, het Baptisten Weekblad, gaf slechts een verslag van *zijn* woorden. Bij het citeren van zijn uitspraak behoorde men te vermelden, dat zij van Geref. zijde afkomstig was, terwijl men nu de indruk wekt, als kwam zij van baptistische kant. Dat werkt misleidend.

Kleine kritiek. In een kritiek op een samenkomst van The Youth for Christ International te Amsterdam, geleverd door een verslaggever van Vrij Nederland, werd de afkeuring van deze arbeid o.a. ook gestaafd met de opmerking, dat de zangleider een beige costuum droeg. Nu was uit het program wel te zien, dat de pianist en de zangleider geen predikanten waren, dus krijgt men nu dit, dat ieder, die, in welke functie ook, in een Evangelisatie-samenkomst medewerkt, in het zwart moet gaan. — Gelukkig heeft de Redactie van Vrij Nederland in antwoord op veler aanmerkingen op haar critiek op deze Amerikaanse beweging, wat ingebonden. Merkwaardig was echter de motivering voor de onwelwillende critiek, die het blad geleverd had: De Hoofdredacteur, die de beweging in Amerika had leren kennen, had haar afgekeurd en nu moest blijkbaar de verslaggever, die een meeting in Nederland bijwoonde, deze ook wel afkammen. Vandaar de aanstoot, die de lezers uitgenodigd werden te nemen aan het beige pak van den zangleider! Als hij een hond moet slaan, schijnt de arme verslaggever maar te moeten zorgen dat hij een stok vindt.

Late verbeteringen. In de openingsrede van ons Seminarie, opgenomen in De Christen van 18 Oct. j.l. wordt gesproken over „de Kerkreformerende Kinderdoop". Dit moet zijn: Kerkformerende Kinderdoop. — Dan moet de laatste zin van de eerste onderafdeling luiden:

„We hebben ons gescheiden-zijn tegenover hen (n.l. de anders geörienteerde gelovigen), te verantwoorden en aan te tonen, dat dat ligt in ons anders-zijn, en dat anders-zijn te omschrijven en te verdedigen".

Die zijn Christen bewaart, brenge a.u.b. deze correcties aan.

L.

Verslag

der 23ste Conferentie van de Broederschap van Baptiste Predikanten

Deze conferentie werd gehouden op Woensdag 23 en Donderdag 24 Oct. in de Baptiste Kerk, Zuid Binnensingel 10, te den Haag. — Zoals altijd was het voor ons als voorgangers een grote vreugde elkander ook dit jaar weer te mogen begroeten op onze twee-daagse conferentie. Deze vreugde spruit voort uit de ware broederschap, die onder ons gevonden wordt. Schone woorden dienen soms om iets te camoufleren. Noemden de „edele Germanen" de brutale inval in ons land en de beroving onzer goederen en vrijheid niet „bescherming"? Alzo is het bij ons niet. Wij voelen ons als broeders één, een eenheid gevormd door de band des geloofs in onzen Heiland, Jezus Christus. Dit oprechte gevoel kwam dan ook al onmiddellijk tot uiting in de stevige en hartelijke handdrukken en geanimeerde gesprekken, die onderling gevoerd werden. Terwijl geheel ons samenzijn daarna door deze warme genegenheid voor elkander gekenmerkt werd. En waren onze inzichten niet altijd dezelfde, en al verschilden wij vaak van mening, in het gemeenschappelijk zingen en bidden zowel als in de oprechte broederlijke sfeer werd het woord van Paulus bevestigd, dat wij bij elkander behoren door één Heer, één geloof, één doop — en voorts door één roeping, één streven en één willen om onze gemeenten van ganser harte te dienen, gelijk onze Heer òns gediend heeft.

Om 10 uur 's morgens werd de conferentie begonnen met het zingen van lied 36 „Op U, mijn Heiland, blijf ik hopen". Ongeveer twintig mannenstemmen vulden het gebouw tot eer en dank van God. In de bidstond, die volgde, werd een zegen afgesmeekt, waarna de voorzitter Ds. Weenink een gedeelte las uit Openbaring 1 en de openingsrede uitsprak die gij voor uzelf kunt en moet lezen in ons weekblad vanwege haar belangrijkheid. Ds. Visser als secretaris kreeg nu de gelegenheid ons op zijn eigen interessante wijze door de notulen de conferentie van 1945 te Groningen te doen herleven en vervolgens enkele brieven voor te lezen van voorgangers, die wegens ouderom of ziekte niet aanwezig konden zijn. De presentielijst toonde aan dat er toch nog 22 broeders aanwezig waren, waarvan een in het bijzonder werd welkom geheten, daar hij voor de eerste keer aanwezig was, n.l. Ds. Broertjes. Geve God dat in de komende jaren steeds nieuwe werkers onze broederschap in aantal vermeerdere, opdat de arbeid onder ons moge groeien. Dankbaar waren wij eveneens den pastor loci, Ds. de Jong, in ons midden te zien. Na een langdurige en zware ziekte heeft de Heere hem weer zoverre hersteld, dat hij de gehele conferentie kon meemaken en wij vertrouwen dat onze Heelmeester geen half werk zal verrichten doch voort zal gaan om algehele genezing, zodat onze broeder zijn arbeid spoedig weer zal kunnen hervatten. — Uit de bestuurskeuze bleek dat opnieuw tot voorzitter en secretaris werden gekozen Ds. Weenink en Ds. Visser, terwijl Ds. Jansma penningmeester werd in de plaats van Ds. Reiling, die zich had teruggetrokken. De morgenvergadering werd nu gesloten met een lied en gebed. —

In de middagvergadering luisterden wij allereerst naar een inleiding van Ds. Vegter over de interpretatie van Math. 28 : 19. Dat deze tekst onze speciale aandacht verdient, is gelegen in het feit, dat het door andere gezindten wel vertaald wordt als volgt: „Gaat dan heen, maakt al de volkeren tot Mijne leerlingen *door* ze te dopen ....(en) *door* ze te leren...." Hieruit moet dan blijken

dat de kinderdoop gerechtvaardigd is en zelfs voorgeschreven. Na eerst taalkundig bewezen te hebben, dat wij deze vertaling niet onjuist kunnen achten, ging de inleider voort dit op grond van de exegese te bestrijden. Zelfs Luther en Calvijn, die de strijd met de Dopersen kenden, hebben geen van beiden deze tekst als boven vertaald om daarmede hun opvatting omtrent de doop der zuigelingen te staven. Calvijn gaat in zijn Institutie er van uit, dat in Matt. 28 : 19 van volwassenen sprake is, hoewel hij beweert dat het geloof niet persé voorop moet gaan, want deze regel mag men niet op kinderen toepassen. Stellig zal de Rooms Katholieke gedachte omtrent de doop, bij deze hervormers hebben doorgewerkt. Zien wij de doopquestie echter in verband met vele andere teksten als Rom. 6 : 3, 4, 1 Kor. 6 : 11, 1 Kor. 12 : 13, Gal. 3 : 27, Ef. 5 : 26, Col. 2: 11, 12, Tit. 3: 5, dan zal een onbevooroordeeld persoon toch niet anders als tot het inzicht komen dat geloof aan de doop vooraf moet gaan. — Hand in hand met deze inleiding ging die van Ds. de Neef, die volgde n.l. „Is de doop noodzakelijk of wenselijk voor het lidmaatschap der gemeente?". Deze broeder betoogde het eerste. De doop is een uitdrukkelijk bevel des Heeren en wij moeten die beschouwen als de toegang tot de gemeente. Alleen bij lichamelijke ongeschiktheid daarvoor zoals bij chronische zieken b.v. mag van deze regel afgeweken worden. — Dat er op deze beide inleidingen nog heel wat bespreking volgde zal iedere lezer wel duidelijk zijn. De doopsquestie is toch een zeer belangrijke en veelbesproken zaak, niet alleen bij ons maar ook in de andere Kerken. Dat wij onze inzichten hier over steeds meer aan Gods Woord toetsen en ons getuigenis laten horen in deze wereld is onze taak. En bovenal het Evangelie in al haar rijkdom te beleven en te belijden. Zo eindigde onze eerste dag van samenkomst na nog gezongen te hebben „U zal ik eeuwig eren" en Gode in gebed ons en ons werk opnieuw te hebben opgedragen.

Donderdagmorgen kwamen wij weder verfrist door de nachtrust bijeen om allereerst te luisteren naar wat Ds. Hooghwinkel ons te zeggen had in zijn studie over „de(n) Antichrist". Dat onze broeder een ware studie van dit onderwerp gemaakt had bleek uit de vele gegevens, die hij ons bood. Allereerst werd vastgesteld in welke boeken van de Bijbel over de Antichrist gesproken wordt. Voorts ging het over de vragen: Wie is de Antichrist? Wat en waar is het rijk van de Antichrist? Wie dienen als hulp van de Antichrist en wanneer zal zijn einde zijn? — De uiteenzettingen van al deze vragen werden zéér interessant. Degene, die belangstelt in deze dingen zou goed doen den voorganger van de gemeente te Arnhem te verzoeken hem of haar deze inleiding eens toe te zenden. Men mene echter niet dat daardoor ineens het hele beeld van den Antichrist duidelijk zal worden. Dat hij er reeds is en in de toekomst nog zijn macht zal ontplooien is zeker en eveneens dat Christus tenslotte de grote Overwinnaar zal worden, maar hoe dit hele drama van de goddelijke strijd tegen de anti-goddelijke geest zich zal ontwikkelen, vermag niemand in scherpe lijnen te tekenen.

Het theoretische gedeelte van ons programma was hiermede tot een besluit gekomen. Nu volgden nog enkele practische onderwerpen. In de eerste plaats betreffende de bouwstichting. Gevoeld werd de grote nood van vele gemeenten inzake een behoorlijk kerkgebouw. Wij hebben een woord voor de wereld en dat woord *moet* verkondigd worden. Daartoe dient echter een plaats

---

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXXVI.

Hoofdst. 20 : 1—38.

Ter Oriëntering. Paulus had reeds geruime tijd het voornemen om naar Rome te reizen. Vergel. 19 : 21. De uitvoering daarvan werd verhaast door de onrust, verwekt door Demetrius en zijn aanhang. Paulus bemerkte dat zijn werk (pionieren) in dat deel van Azie en Europa was volbracht en wenste nu via Rome naar het verre Westen te gaan. Hij moest eerst naar Jeruzalem om de opbrengst van de collecte voor de noodlijdende christenen aldaar, af te dragen. Oorzaak van deze armoede, zie toelichting op hoofdst. 6. Paulus voelde, dat zijn conflicten met Jodendom en Rom. Staat dóór en óp deze reis tot volle doorbraak zouden komen, maar had niet de vrijmoedigheid ze te vermijden.

TOELICHTING.

I. De reis van Macedonië naar Troas. Vers 1—12.

Vers 1: bemoedigde, vanwege de openbaar geworden afkeer van het Evangelie en de gezaaide haat tegen de christenen. Paulus nam niet afscheid om de moeilijkheden te ontgaan, maar verhaastte wel om die reden de uitvoering van zijn plan — Macedonië. (Zoek op op de kaart. — „Uitvoerig toegesproken": ze waren nog zo weinig onderlegd. — Om reden van een voorgenomen moordaanslag der Joden besloot Paulus van reisroute te veranderen. Op die schepen, die de gewone route namen, bevonden zich n.l. in verband met het in Jeruzalem te vieren Pinksterfeest, veel Joden. Daarom vermeed hij het met die schepen te reizen en nam een omweg. — Let op „wij" in vers 6: een ooggetuige verhaalt, vermoedelijk Lukas; deze schijnt zich in de groep van Paulus te hebben bevonden.

II. Het afscheid te Troas. Vers 7—12.

De eerste dag der week begon naar joodse dagindeling des Zaterdagsavonds na zonsondergang. Het schijnt dus, dat de christenen toen reeds hun samenkomsten hielden op Zondag, — al begint naar onze begrippen de Zondag eerst om middernacht. — De zaal was goed verlicht: de schuld van het ongeval met Eutychicus was dus niet aan de duisternis te wijten. Vers 10: Eutychicus wordt zijn slaperigheid niet verweten. De val verwekte consternatie verkeerd! Paulus handelt als een profeet. Vergel. I Kon. 17 : 21. Vers 11: zij vierden het Avondmaal, dat Paulus bediende. De gehele nacht onderhielden ze zich: zo sterk waren allen bij de zaak geinteresseerd. Vers 12: werden buitengewoon bemoedigd: n.l. wegens de afloop van het ongeval met den jongen broeder.

III. Paulus' onderhoud met de Ouderlingen van Efeze te Milete. Vers 13—38.

Waarom Paulus zelf te voet wilde gaan, wordt niet

van samenkomst, die ook enigzins in overeenstemming is met de heerlijkheid en grootheid van dat woord. Al te veel wordt door gebrek aan zulk een gebouw onze arbeid belemmerd. Wat dient gedaan te worden? Te bidden dat God ons hierin helpen wil. Zeker. Maar ook door de handen uit de mouwen te steken en iets te *doen*. In dit opzicht werd het plan, dat Ds. Weenink in zijn inleidend woord ons ontvouwde, door alle broeders van ganser harte toegejuicht. Gemeenten, ontwaakt! Allen aan de slag, de minder bevoordeelden, doch ook meer bevoorrechten. Dat niemand achter blijve, maar wij allen het grote geheel voor ogen hebben. De een zij tot steun den ander ook in deze zaak. En God zal leiden en zegenen hen, die ook in deze dingen vragen: Heer, wat wilt Gij dat wij doen zullen? —

De questie van het pensioenfonds had ook ons aller aandacht. Ds. Jansma, de Unie-administrateur, werd eveneens als administrateur van dit fonds gekozen. Dat het hem vergund zij om nog veel voor dit fonds te doen is onze bede. De arbeider is zijn loon waardig, zegt men gewoonlijk. Natuurlijk. Maar de arbeider, die door invaliditeit of ouderdom niet meer in staat is om de zorg voor een gemeente op zich te nemen, alsmede zijn gezin, eveneens. Vermeld zij nog dat overgegaan is tot het stichten van een suppletie-fonds.

Tenslotte werd nog gesproken over onze deelneming aan het Baptist Wereldcongres dat in 1947 te Kopenhagen zal worden gehouden. Algemeen waren de broeders van gevoelen dat zo mogelijk al de predikanten van deze gelegenheid moeten gebruik maken evenals ongeveer 10 jaar geleden van het Wereldcongres te Berlijn. Getracht zal worden om enkele bussen te verkrijgen, die zorgen voor het vervoer, dat vanzelfsprekend niet te duur mag zijn, want Baptisten predikanten zijn nu eenmaal geen kapitalisten. Dit zal echter het grootste probleem niet zijn, maar veeleer liggen in de onkosten van het logies en de schaarste aan de deviezen. Maar komt die tijd, komt er wellicht ook wel raad. Baptisten zijn nu eenmaal optimisten, of behoren het althans te zijn — want Christus is Heer van alles en de Overwinnaar der wereld. Wij wekken ook de leden op zoveel mogelijk deze kans, om ons werk te zien als wereldomvattend, te benutten.

Zoals aan alle dingen, was er ook een einde gekomen aan onze tweedaagse conferentie. Dat het een goed geslaagde conferentie geweest is zal iedere aanwezige voorganger getuigen.

Nadat de voorzitter nog dank gebracht had aan de gemeente te den Haag voor haar gastvrijheid en aan de twee dienende zusters, die ons zo trouw telkens verzorgden van thee en koekjes en zelfs soep, werd het schone lied „Ik wil U minnen, Heer mijn Sterkte", aangeheven en sloot Ds. Visser met dankzegging.

A. A. HARDENBERG.

Wat ik zag en hoorde in de U.S.S.R.

Louie D. Newton, voorzitter van de Southern Baptist Convention is via Amsterdam en Praag naar Rusland gegaan en, teruggekomen in Amerika, heeft hij in een

---

gezegd. Mitylene: stad aan de oostkust van het eiland Losbos. Zie op de kaart. Azia is de provincie van die naam. Paulus had een schip genomen, dat Efeze niet aandeed. De twee dagen oponthoud, die het schip te Milete had, gebruikte hij voor een onderhoud met de ouderlingen van Efeze. Vers 16: wou in Jeruzalem zijn voor Pinksteren, ten einde daar dan de Voorgangers veler gemeenten te ontmoeten.

Ontbieden: vragen te willen komen: geen „gebieden". Maar....de uitnodiging van de Koningin is een bevel! Ootmoed: vernederingen. „Aanslagen der Joden" er was te Efeze meer gebeurd dan de Handelingen vermelden. Hetgeen nuttig was — d. w. z. hetgeen tot uw heil strekte. — Vers 22—24: Paulus staat onder een innerlijke dwang. Als regel is het plicht gevaren te ontwijken; Paulus deed dat ook steeds, maar soms moeten ze om redenen van hoger orde getrotseerd worden. „Niet wetende" vers 22, hoe n.l. alles in bizonderheden zal plaats vinden. — Hier ducht Paulus dat de gevangenschap met de dood zal eindigen; later ziet hij het weer anders, 23 : 11. „Rein van uw aller bloed", wil zeggen, dat het buiten mijn schuld zal zijn, als ge in het gericht verworpen zult worden. Vers 28: bloed tegen bloed, d. w. z. doordat Christus het oordeel droeg, kunt gij vrijspraak ontvangen. Vers 30 „verkeerde dingen" verdraaide dingen; dat is de waarheid niet loochenen, maar verdraaien: dubbel gevaarlijk. Vers 33: weest mijne navolgers. Vers 32: te bouwen: heeft betrekking op het leven van nu. „Het erfdeel te geven", op de toekomst. Denk bij de laatste uitdrukking aan de verdeling van Kanaän onder de stammen en geslachten Israels. — Vers 33—35. Dat Paulus voor eigen onderhoud zorgde was niet zijn plicht, maar deed hij vrijwillig. Vergel. I Kor. 9 : 15—23. Zo toonde Paulus in welke geest men den Heer moet dienen: in *alles* getoond. Vers 35. Vers 36—38. Paulus bad vaker met gebogen knieën. Vergel. Ef. 3 : 14. Bij het afscheid bemerkt men menigmaal, wat men in iemand gehad heeft: vandaar soms die mooie grafopschriften.

Vragen:

1. Waarom zagen de Joden in het doden van Paulus geen zonde?
2. Waarom reisden zovele afgevaardigden van gemeenten met Paulus mee, dit keer? Vergel. 2 Kor. 8 : 19—24.
3. Waarom wordt het Avondmaal aangeduid als „Brood breken"? vers 7 en 11. Wat betekent de beker, die na het Avondmaal rond gaat?
4. Welk gezichtspunt voor de prediking wordt in vers 20 aangegeven?
5. Moet de prediker ons alles zeggen wat hij w e e t of wat wij n o d i g hebben te weten?
6. Voor wie is de prediking en voor wie de lering? (catechisatie) vers 20.
7. Wat moet beslissen of wij het gevaar uit de weg of tegemoet zullen gaan?
8. Waarom worden de valse leraren in vers 29 grimmige wolven genoemd?
9. Waar gebruikte de Heere Jezus het beeld van den herder, de kudde en de wolven?
10. Hoe zegt vers 32 dat er in het toekomende leven persoonlijk bezit zal zijn?
11. *Hoe* moeten we geven, als het geven ons gelukkig zal maken?

L.

buitengewoon interessant artikel verteld van zijn ervaringen in de Sovjet. Uit Religious Herald van 24 October nemen we enige mededelingen over.

Eer zijn voeten op russische bodem stonden hadden russische broeders hem al in de armen. Het waren de broeders Jakob I. Zhidkoff, voorzitter der Unie van Evangelische Christenen en Baptisten, A. F. Kareff, secretaris, M. A. Orloff, vice-voorzitter en voorganger der gemeente te Moskou en nog enige broeders.

De volgende dag kwamen ze samen in de studeerkamer van br. Orloff — een mooie kamer, drie schrijftafels, vele stoelen, boeken en indrukwekkende handgeschilderde teksten op de muren.

Na gebed en hartelijke woorden over en weer gewisseld te hebben, werd de geschiedenis van het russische Baptisme door vele foto's aan de wanden als vanzelf ter tafel gebracht. Om daarna terecht te komen in de huidige situatie. Bij benadering zijn er een 3000 Baptisten kerken in de USSR, wijd verspreid over het immens grote rijk. Vele vergaderplaatsen zijn door de oorlog verwoest. En vele Baptisten zijn of als soldaat of als burger omgekomen, terwijl ook velen verdreven werden. Daardoor is het onmogelijk bij benadering juiste cijfers te kunnen verstrekken. Men schat het aantal voorgangers op 2500, maar van sommigen heeft men ook na beëindiging van de oorlog nog niets gehoord. Voorzover echter het contact weer hersteld is, komen er berichten binnen, die wijzen op een buitengewone geestelijke bloei, zowel in de steden als op het platteland. Er werden in het laatste jaar meer gedoopt dan ooit tevoren.

Door deze mededelingen kwam het gesprek vanzelf op de gewijzigde houding der regering ten opzichte van de godsdienst. Rondom 1943 trad deze in en de broeders verzekerden mij, dat ze over een grote mate van vrijheid beschikten. „Wij weten niet, wat de plannen zijn van onze regering, maar wij willen onze dankbaarheid uiten over de vrijheid, die wij nu in een mate hebben, als wij in onze ganse historie niet gekend hebben. U zult dat zien als u het land doorreist. Wij mogen getuigen wat wij geloven en andere religieuze groepen schijnen dezelfde vrijheid te bezitten. Het is onze vurige hoop en geloof, dat deze vrijheid zal voortduren, en nog groter worden ...."

Br. Newton beschrijft dan de godsdienstoefening, die hij op zijn eerste Zondag in Rusland meemaakte. Het was heerlijk weer en de zon scheen over het Kremlin. Rijen van mensen defileerden voorbij de tombe van Lenin, toen wij het Rode Plein passeerden. De verering der leiders ontaardt bijna in aanbidding. Overal zagen we grote platen van Stalin hangen en op talloze hoeken staan levensgrote standbeelden van Stalin en Lenin. In de kerk gekomen gaf hij zich over aan het luisteren naar het russische zingen. Nu en dan waren er bekende melodieën. Soms was het hem alsof hij opgetrokken was in hemelse gewesten. De Schriften werden gelezen en daarna hield Dr. Newton een toespraak, die natuurlijk vertaald moest worden, over: En het zal zijn éne kudde en één Herder. Zijn gehoor was een en al gehoor en hunne aangezichten werden verheerlijkt. Nu en dan riep iemand: Da, da-ja, ja!

Het zou ons tever voeren heel de reis hier weer te geven. Van Moskou vloog onze broeder naar Minsk, waar niet minder dan drie Baptisten kerken staan. In dat gebied, wel Belorusland of ook Witrusland genoemd, woonden ongeveer 17000 Baptisten. Van Minsk werd naar Leningrad gevlogen. Daar ontmoette hij de broeders. Van Leningrad naar Stalingrad, waar elk gebouw totaal kapotgeschoten werd. In de zomer vergaderden de Baptisten in de openlucht. Hoe het nog in de winter moet, weten ze niet.

Het afscheid in Moskou was ontroerend. Een volle dag waren de leidende broeders bijelkaar en vragen gingen over en weer. Op een ding wil br. Newton nog de nadruk leggen: onze baptisten broeders in Rusland leggen grote nadruk op dit: Baptisten moeten voor geloof en leven het Nieuwe Testament alleen en volledig nemen. Niemand verkere in twijfel over hun rechtzinnigheid. En zij zullen niet iemand in de gemeente opnemen, waarover zij in twijfel verkeren. (Ik vermoed, dat deze mededeling vooral voor sommige Amerikanen bedoeld zijn. E. R.)

Na de laatste kerkdienst, waarin ook de schrijver voorging, vierde men nog het Avondmaal. De kerk was vol en de bediening alleen duurde meer dan een uur. Daarna bracht men Dr. Newton allerlei tekenen van dankbaarheid. Een meisje gaf hem bloemen: Van de Russische kinderen aan Dr. Newton. Jongen en ouden kwamen met hun bewijzen van achting en liefde. Toen kwam de climax. De voorganger, br. Orloff overhandigde mij de buitengewoon mooie, gouden avondmaalsbeker, die wij juist gebruikt hadden. Nooit voelde ik mij zo hulpbehoevend. Tegen deze situatie was ik niet opgewassen. De grote vergadering stond op en weende, toen hij de beker in mijn handen gaf. Hij zeide: „Deze beker werd het eerst gebruikt in de Baptisten kerk in Tbilisi, waar het Baptisten-leven in Rusland begon. Mijn vader was voorganger van die gemeente en gebruikte deze beker. Daarna werd ik voorganger en gebruikte hem. Toen ik het beroep naar Moskou aannam, gaf de gemeente te Tbilisi mij de beker mee als teken van liefde. Ik ben hier nu achttien jaren voorganger en telkens, als we des Heeren Avondmaal vierden gebruikten we hem. Wij hebben deze beker lief. Daarom geven wij hem aan u als teken van onze liefde voor u en de Baptisten van Amerika".

Ongetwijfeld verheugen u deze berichten. Wij herhalen, wat we al eerder schreven: hoe graag zouden wij kennis willen maken met het werk Gods in Rusland, zoals dat ook door onze broeders geschiedt. Waarom strandt toch elke reispoging naar het Oosten vlak achter Oldenzaal? Er zullen ter wereldconferentie in Kopenhagen '47 waarschijnlijk ook russische broeders komen, als vertegenwoordigers van naar schatting twee millioen geloofsgenoten.

Welk een wondere dag zal het zijn als van oost en west en zuid en noord de kinderen Gods elkaar zullen ontmoeten. In de tijd, ja, en in de eeuwigheid.

HUIZINGA.

Wij wilden Jezus wel zien

Joh. 12 : 27.

Daar staan de Grieken tegenover Filippus met de voor hen zo belangrijke vraag: zij begeren Jezus te zien.

Zeer waarschijnlijk bevinden zij zich in, of rondom, de voorhof der heidenen. De toegang tot de voorhof der Joden is voor hen streng verboden, behalve voor Filippus, en daar, voor de Grieken in een onbereikbare plaats, bevindt zich Jezus.

Wekt het bij ons geen verwondering op dat deze Grieken naar Jezus vragen? Wat doen zij toch in Jeruzalem. Veel kunnen ze ook niet van de Joden verwachten, want de heidenen zijn in hun ogen gelijk aan de honden.

Griekenland, dat zijn wijsheid en beschaving aan de wereld geeft. Daar bevinden zich vele tempels en heeft men vele goden, zodat het ook een alleszins godsdienstig volk is.

Een uitdrukking van hun wijsheid vinden we in het altaar, dat gewijd is aan den onbekenden God.

Wij weten het niet wat hen deed gaan naar Jeruzalem. Misschien werden ze wel door dezelfde drang gedreven, als later de Moorman van Candasé. In de wijsheid hunner wijzen ontvangen ze niet het licht voor hun onsterfelijke zielen. De vele goden van eigen land geven aan hun onrustige harten geen vrede.

Zij hebben van Jezus gehoord. Van Hem gaat kracht uit door woord en teken. Zij begeren Jezus te zien.

Welk een groot verschil met de leidslieden van het volk. Misschien zijn ze juist in vergadering bijeen om te overleggen hoe zij Jezus kunnen doden.

Zie, voor de voor heidenen gesloten tempelpoort kloppen de Grieken aan: „Wij begeren Jezus te zien!"

Filippus is waarschijnlijk met deze vraag verlegen. Hij gaat er mee naar Andreas en samen brengen ze het verzoek der heidenen over aan Jezus. Ze durven het haast niet te zeggen. Want het zijn heidenen en hoe zou Jezus daarop reageren?

Jezus is ontroerd als Hij dit verzoek der Grieken hoort. Eigen volk beraadslaagt om Hem te doden en het Westen wacht op Hem, om Hem te zien. „De ure is gekomen dat de Zoon des mensen verheerlijkt zal worden!"

De vraag der Grieken is als het ware een venstertje, waardoor Hij de bevrijding ziet van millioenen heidenen. Hij ziet de vele verlorene schapen buiten het huis van Israel. Ook deze moet Hij toebrengen en het zal worden één kudde en één Herder. Hij zal komen in vele harten en als koning heersen over vele zielen. Een ontelbare schare die wacht, dat de poorten open zullen gaan, en aan de verlossing door Zijn bloed deel zullen hebben. Hij ziet bij het angstaanjagende kruis, bij Zijn smartelijk sterven, de blijdschap van tienduizenden, die van hun zondelast en daarmee van de eeuwige dood bevrijd zullen worden!

Voor de gesloten tempelpoort wachten zij om hun Heiland en Koning straks te begroeten.

Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft het alleen, maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort.

Daar zijn velen, die Jezus nodig hebben.

De wereld begeert, al is het ook onbewust, te zien, een Jezus, die liefheeft, die troosten kan, die hun zondelast wegneemt.

Hoort hen roepen: „Wij begeren Jezus te zien".

Het antwoord van Jezus is de heenwijzing naar het kruis. Dat spreekt van liefde, troost en verlossing.

Mag de sociale en economische nood van Israël en de wereld schrikbarend groot zijn, groter is de geestelijke nood. Daar wijst Jezus op! Verwerpen velen Jezus omdat Hij geen redding brengt en z.g.n. geen uitweg wijst in de sociale en economische nood, anderen wachten op Hem. Zij begeren Jezus te zien!

Hoe komt het toch dat Jezus zo weinig gezien wordt? Blijven wij als het tarwegraan alleen? Vrezen wij om te sterven? Verstaan wij het woord van Jezus niet: „Die zijn leven lief heeft, *zal* het verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren tot in het eeuwige leven"?

Waar zijn de vruchten van de stukjes van eigen leven, die wij als Baptisten zaaien. Ze zijn er, maar zijn we tevreden? God beware ons er voor! De nood is zo groot, in eigen land en over de grenzen.

Daar waar men Jezus niet kent is er vrees en duisternis in het hart. De mens wordt door de tijdstroom gesleurd en geslingerd.

We moeten er op uit. Ons leven zaaien, en Jezus tonen door Woord en daad. Woorden zijn er genoeg, maar daden? Wat doen wij voor de Zending in eigen land en in het buitenland? De Vrije evangelische broeders hebben voor eigen land drie vrijgestelde predikanten en ik weet niet hoeveel zendelingen. Minstens zeven met een eigen Zendingsterrein. Wat zij kunnen, kunnen wij ook. Als wij maar diep doordrongen zijn van de roep der wereld: „Wij wilden Jezus wel zien!"

SCHOLTE.

GEMEENTE-BERICHTEN

HEERENVEEN. 7 Nov.

Geliefde brs. en zrs. in Christus. Sinds ons laatste bericht in „De Christen" kunnen we terugzien op een gezegende tijd. Enige malen mochten we er getuige van zijn, dat enige mensen kinderen Gods wilden worden en door de doop in de gemeente werden ingeleid. Ook jongstleden Zondag was het weer een heerlijke dag. Twee broeders en een zuster werden door br. Sikkema gedoopt. God is goed.

Geregeld wordt 's Zondags twee maal het Woord gebracht door onzen voorganger. Dinsdagavonds wordt al sinds jaren een uitermate goed bezochte bidstond gehouden. Het levende gebed op zulk een avond is toch de thermometer van het gemeenteleven. Er heerst grote vrijmoedigheid. In de vacantietijd kwamen enige broeders tot ons over voor de prediking des evangelies, o.a. br. Bouritius. De Zondagsschool telt meer dan 100 kinderen. Ook aan de andere verenigingen wordt goed gewerkt. Inzonderheid dient vermeld de „Zaaieractie". Geregeld wordt een Zaaieravond gehouden. Dan trekt een actieve groep jonge mensen langs „'s Heeren wegen", gedragen door het gebed der gemeente. Dat is prachtig werk. Grote kansen liggen hier nog in Heerenveen en de velden zijn wit om te oogsten. Onder de bekwame leiding van br. Sikkema gaan wij voorwaarts tot eer van onzen Meester, totdat Hij komt.

Met br.groet,
W. HUISMAN.

DEVENTER, 9 Nov. '46.

Gel. brs. en zrs. We hebben weer het een en ander door te geven, maar het is niet enkel vreugde, want zware slagen hebben de gemeente de laatste dagen getroffen wegens het heengaan van twee van onze trouwste broeders, n.l. br. P. Klijn en br. M. Noorthoek, twee bekende figuren, die ook elders dikwijls onze gemeente vertegenwoordigden. Ze waren vrienden. Br. Klijn was de eerste, die op uitnodiging van zr. Noorthoek, toegang kreeg tot het innerlijk leven van haar man. Beiden getuigden steeds met vrijmoedigheid van hun Redder, die hen uit grote nood en dood had verlost. Br. Noorthoek was al een vijftal weken zwaar ziek, leed dikwijls veel wegens hevige pijn in de borst. Br. Klijn bezocht hem de laatste tijd elke dag en hun blikken werden gericht naar Boven. Dinsdagmiddag verliet br. Klijn hem voor het laatst, want toen deze een 100 meter gelopen had zeeg hij op straat ineen wegens een hartverlamming. Groot was de verslagenheid in de gemeente, toen ze dit 's avonds op onze eerste Ev. Samenkomst hoorde. Twee dagen later volgde hem br. Noorthoek, waarvan de bekendmaking op onze derde samenkomst ook grote droefheid veroorzaakte. Vanmorgen leidde Ds. Prins de rouwdienst in de kerk, waarin het leven

en de werken van beiden werden herdacht. Om 1 uur werd het stoffelijk overschot van br. Klijn aan de schoot der aarde toevertrouwd tot de grote dag der Opstanding, terwijl Maandagmiddag a.s. dat van br. Noorthoek zal worden weggedragen. Zo leed de gemeente door het verscheiden van deze twee trouwe broeders een gevoelig verlies. De gedachtenis van deze rechtvaardigen zal voor velen tot zegening zijn.

Gods Kerk houdt stand in eeuwigheid. Dit mogen we ook met grote vreugde ervaren. Ds. Prins is na een ziekte van twee maanden weer genezen verklaard. Zondag j.l. leidde hij weer voor het eerst de diensten in prediking, doopsbediening en Avondmaal. Een jonge zuster, die hier enige tijd geleden tot bekering gekomen was, werd de gemeente binnengeleid. Een mooie dienst in een volle kerk. Thans wachten nog drie candidaten, die ook de weg der gehoorzaamheid willen gaan. Verder kwamen hier nog een negental zielen tot den Heer, waaronder twee jeugdigen, die de Youth for Christ avond bezochten en drie als vruchten van onze Ev. Samenkomsten op 5, 6 en 7 dezer. Ds. D. Slort van Almelo en Ds. de Haan van Apeldoorn spraken met gloed over het heil, dat alleen in Christus te vinden is.

Met hartel. br.groet,
M. P., secr.

VERZOEK

Een Engels Baptisten Predikant, die het vorige jaar enige tijd in Nederland geweest is, zou graag een exemplaar van Wumkes, Opkomst en Vestiging van het Baptisme in Nederland bezitten. Hij leest en schrijft zelf Nederlands en is ook abonné van „De Christen". Indien iemand bereid is zijn of haar exemplaar af te staan, schrijve men dit aan J. Reiling, Tuinbouwstr. 105a, Groningen.

Mededelingen

GEMEENTE EINDHOVEN.

Zondag 24 Nov. 1946 viert de gemeente Eindhoven haar 20-jarig bestaan. Alle oud-leden worden uitgenodigd deze viering bij te wonen. Opgave van logies bij H. de Jonge, Allard du Hamelstr. 48, Eindhoven.

KERSTNUMMER „DE ZAAIER"

Gaarne wil ik nog even herinneren aan de datum van 15 November. Op deze datum moeten de bestellingen bij mij binnen zijn. Enkelen reageerden promt en zonden de bestelling reeds in. Hierbij was een Gemeente, die een goede kijk had op de zaak en bestelde 4000. (Vier duizend ex.) Dit gaat goed. Dat velen dit goede voorbeeld mogen volgen.

In afwachting.

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN,
Willemstraat 9, Sneek.

Welke gelovige jonge man, met kennis van het boerenbedrijf, zou gaarne naar Amerika willen? Leeftijd tussen 19 en 25 jaar. Gunstige voorwaarden en vrije overtocht. Gegadigden gelieven zich in verbinding te stellen met Ds. A. H. Deelstra, Biegracht 4, Genk (L.), België.

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2820
VRIJDAG 22 NOV. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Ter voorbereiding van het Avondmaal

Maar de mens moet zichzelf onderzoeken.
1 Cor. 11 : 28.

Gistermiddag hebben wij weer het Avondmaal gevierd. Een plechtige, gewijde ure; stille ogenblikken van inkeer en overdenking. „Doet dat tot Mijne gedachtenis" luidt 's Heeren bevel en wij moeten weer stilstaan en bepaald worden door brood en beker bij het lijden en sterven van onzen Heiland. Dat alles deed Ik voor u, tot verzoening uwer zonden. En dan komt onwillekeurig de vraag op ons af: wat doen wij voor Hem?

Doch telkenmale als ik de instelling van het Avondmaal, zoals die is overgeleverd door den apostel Paulus, voor lees, word ik persoonlijk ook sterk getroffen door bovenstaande woorden: „Maar de mens moet zichzelven onderzoeken". Zou dit zinnetje bij toeval of ondoordacht door den groten zendeling Paulus neergeschreven zijn? Natuurlijk niet! Zo zijn zijn brieven niet voortgebracht maar geïnspireerd door den Geest van God: en bij God geschiedt niets bij toeval of door ondoordachtzaamheid. Hij weet wat Hij zegt en ook waarom Hij het zegt. Zo zal het zaak zijn voor ieder gelovige, die toetreedt aan de dis des Nieuwen Verbonds, deze woorden eens goed te overdenken.

„Maar de mens moet zichzelven onderzoeken". Dit is voorwaar geen gemakkelijke of blijde taak. Als het maar *een ander* gold zou het zeker best gaan want daarin is de mens tamelijk bedreven. Of hij dit kan en mag doen — of hij daartoe gerechtvaardigd en geschikt is, daarover bekreunt hij zich niet. Luister eens naar vele gesprekken, die gevoerd worden in de coupé van een trein. Gezellig babbelend of driftig sprekend en gesticulerend worden de groten der aarde aan een onderzoek onderworpen. Vernietigend is het oordeel over den een, terwijl een ander als een heldenfiguur of godheid naar voren wordt gedrongen. Treed eens een vriendenkring binnen en ge hoort hardop of fluisterend praten over hem, die niet aanwezig is. „Weet je, hij is wel een goeie vent maar...." en dan volgt een oppervlakkig of diepgaand onderzoek naar zijn goede en slechte kwaliteiten. Zó is nu eenmaal de wereld, of beter zó zijn nu eenmaal de mensen en zo zijn óók wij!

Van nature onderzoekt de een den ander. Kijkende over de schutting vinden wij maar al te dikwijls, dat de tuin van onzen buurman er nu niet bepaald netjes en welonderhouden uitziet, ja vaak slordig en onverzorgd. Maar de tuin van ons eigen hart....?

Onderzoek uzelven! Zo spreekt Gods woord ons aan. Het is nodig en Hij wil het. Doch hoe dient dit te geschieden? Naar welke maatstaven of normen? De Joden hadden de tien geboden en moesten zichzelven plaatsen voor de spiegel der Wet. Hoe slordig dit dikwijls gebeurde blijkt uit de geschiedenis van de overspelige vrouw. „Zo iemand van ulieden zonder zonde is, die werpe de eerste steen op haar" — „En van hun geweten overtuigd zijnde, gingen zij uit, de een na den ander, beginnende van de oudsten tot de laatsten". — En mocht er al iemand zijn, zoals de rijke jongeling, die met volle overtuiging durfde te belijden, dat hij de wet en de geboden onderhouden had van zijn jonkheid aan, dan toont Jezus hem dat alles daarmede nog niet in orde is. Zeker, wij moeten ons bij het onderzoeken van ons eigen hart en leven stellen onder het oordeel van Gods heilige wetten doch nimmer vergeten dat, mocht dit oordeel in alle oprechtheid nogal tamelijk gunstig uitvallen, wij er nog niet zijn. Daar is de Zone Gods, Jezus Christus. Zijn leven en offer, Zijn persoonlijkheid en geest moet ons duidelijk voor ogen staan en naar Hem moeten wij onszelven oordelen, want eenmaal zal dit toch geschieden, in de grote dag der dagen van het gericht Gods. Dááraan zal niemand ontkomen, evenmin als aan de grijpende hand des doods. En als wij het nu vrijwillig doen, wat dan? Dan zal het ons vergaan als dezen rijken jongeling. De eis van Jezus is tè zwaar. „Ga heen, verkoop al wat gij hebt, geef het den armen en kom, neem uw kruis op en volg Mij". En hij heengaande, ging bedroefd weg, want hij had vele goederen. Alles te verlaten wat wij bezitten is een onmenselijke eis. Ja zeker. Wij zouden het niet durven vragen, van geen enkel medemens, want wij zouden het van onszelven ook niet durven vragen. Maar God wel. En Jezus, als Gods Zoon, óók wel. Immers, Hij, die ons eens alles gegeven heeft, wenst dat wij zullen weten dat niets ons eigendom of ons particulier bezit is. Wij zijn slechts rentmeesters en maar al te vaak slechte beheerders van de ons toevertrouwde stoffelijke en geestelijke schatten. Wij durven de waarheid niet onder ogen te zien. Wij zingen wel: Niets van mij en al van U, maar tussen het zingen met de mond en het waarlijk belijden met het hart is vaak een afstand als die tussen hemel en aarde. En toch .... toch heeft God

gelijk het ons nù reeds duidelijk te zeggen, opdat wij straks niet ineens ontnuchterd worden, als alles ons ontvalt en weer teruggegeven moet worden, als onze ogen gaan breken en de wereld, ja zelfs ons eigen lichaam, ons ontzinkt. De jongeling was bedroefd. Zo ook wij. Van nature willen wij behouden wat wij hebben. Iets weggeven willen wij nog wel doen. Dat is fatsoenlijk *in een burgermaatschappij. De helft weggeven desnoods* ook nog, hoe groot het offer ook moge zijn. Maar alles, alles weggeven zoals de arme weduwe haar laatste penning en alles te verlaten om Jezus' wil....

Onderzoekt uzelven! Als gij, als ik dit eerlijk doen, stamelen wij: wij kunnen niet, ga uit van mij, o Heer, want ik ben een zondig mens. Of wij roepen luid: Zijt Gij gekomen om mij te pijnigen en te kwellen? En toch komen wij niet los van Jezus, evenmin als Petrus of de man met zijn onreine geest. Het kruis op Golgotha, paal van schande en pijn, trekt ons met een onweerstaanbare kracht en de lijdende figuur van den Heiland, Die zegenend Zijn handen uitstrekt, houdt ons vast. Hij ademt het woord van vergeving en verzoening, Hij werpt den onreinen geest uit door Zijn goddelijke kracht. En bij het eten van het brood en drinken van de beker, voelen wij onszelven kleiner worden, zo klein, dat er niets van overblijft — en Hem zien wij groeien, zó groot dat Hij Alles wordt. Mocht ons hart ons veroordelen bij het binnentreden van Gods huis en het naderen aan de dis des Nieuwen Verbonds, omdat bij het onderzoek van ons hart blijkt, dat wij eigenlijk diep in ons binnenste niet willen wat Hij wil — God is meerder dan ons hart en zal ons bij de tekenen van het lijden en sterven van Zijn Zoon als Verzoener en Zaligmaker, tot Zich trekken en de woorden ons toefluisteren: En toch zijt gij, sterfelijke zondaar met een geloof zo klein slechts als een mosterdzaadje, Mijn kind, omdat Ik u heb liefgehad van den beginne.

„Heer, geef ons bij het onderzoek van eigen hart toch altijd zulk een zaadje van geloof en kom onze grote ongelovigheid te hulp...."

A. A. HARDENBERG.

Van ons Unie-leven

Het leven in onze Unie heeft elk jaar een hoogtepunt, dat is onze Unievergadering. Dan zijn aller gedachten op het leven in de Unie gericht en dat met recht, want dan worden de beslissingen genomen voor het werk. En wij weten, dat sommige van die ver-strekkende gevolgen hebben. Zo was het ook op de laatste Unievergadering, de Unievergadering van het Eeuwfeest.

Na die voor ons grote Julidagen wordt het werk in hoofdzaak in de stilte uitgevoerd. Eigenlijk gaat het dan pas gebeuren, maar het trekt toch niet zo de aandacht van allen. Of er moet zich iets bijzonders voordoen, waarop dan ook de aandacht gevestigd wordt. Dat was b.v. het geval met de opening van het Seminarie. Als je het goed bekijkt, was dat een zaak van uiterst bescheiden afmetingen. Maar er was toch een begin. Het in Juli in principe genomen besluit tot stichting van een eigen opleiding had een begin van uitvoering gevonden. Wij weten, dat heel Baptist Nederland er in mee geleefd heeft.

Het gaat onze broeders aanvankelijk goed in hun nieuwe huis aan de Maliesingel te Utrecht (Het interesseert u ongetwijfeld om ook daar iets van te vernemen.) Zij voelen zich er wel op hun gemak. En de familie van den Berg, die de verzorging daar op zich genomen heeft, is ook tevreden. Zij kan het best met de broeders vinden. Het eigen onderwijs, hoe gering ook nog van omvang, is ook begonnen. Dat is echter nog te kort van duur om er nu reeds over te schrijven. Wij vertrouwen, dat ook voor hetgeen er zo in de stilte gebeurt, uw belangstelling reden zal zijn voor stil gebed. Ook de broeders, die nog te Groningen zijn, omdat zij, naar wij hopen, reeds het volgend jaar hun studie zullen beeindigen en dus een verhuizing voor hen niet gewenst leek, maken het goed en rekenen op uw verborgen medewerking.

Terwijl nu in de loop van het jaar ieder met eigen arbeid bezig is, gebeuren er af en toe dingen, die niet in het verborgen mogen blijven, omdat zij de hele gemeenschap aangaan. Zo stond onlangs de Commissie der Unie voor een zeer belangrijke zaak, waarin zij slechts een voorlopige beslissing kon nemen, maar die ook moest nemen. Br. H. Jut vroeg de bijzondere aandacht uwer commissie. In der tijd....hoe zijn toch de jaren voortgesneld....heeft deze broeder de begeerte kenbaar gemaakt, om opgeleid te worden tot zendeling en is als zodanig door zijn gemeente aan de Uniecomm. voorgesteld. Door de geweldige dingen, die sindsdien de wereld hebben bewogen, heeft br. J. zich laten leiden om zijn aandacht te vestigen op de arbeid van een voorganger in onze gemeenten, menende ook daarin zijn roeping te kunnen vervullen. Zo kwam het zelfs tot zijn beroepbaarstelling als voorganger. In die tijd beleefde onze br. verschillende innerlijke moeilijkheden, die in de stilte doorstreden moeten worden, tot men zich weer in de ruimte en in het licht weet. Toen dat punt bereikt was meende br. J., alsnog aan zijn oude roeping gebonden te zijn en zendeling te moeten worden. De U.C. heeft daar echt van opgekeken. Het zou alles zoveel gemakkelijker zijn geweest, als br. J. ten minste vóór *zijn beroepbaarstelling tot voorganger deze dingen had* kunnen zeggen. Nu dat niet het geval is geweest, stonden we voor een ingrijpende verrassing, die zeer zorgvuldige overweging eiste. In verband daarmee had de U.C. in haar laatste vergadering een uitgebreid onderhoud met br. Jut. Dit onderhoud bracht ons dichter bij de dingen, die niet goed te beschrijven en zeker niet te publiceren zijn. Wij voelden, dat wij de begeerte van br. J. serieus moesten nemen en niet alleen mochten handelen naar onze wens, om toch vooral ten spoedigste weer een voorganger meer in onze gemeenten te hebben.

Deze dingen kregen nog te meer kleur en klank, doordat zst. Willy Zerbst voor de dag gekomen is met de begeerte, om zendelinge te worden, als zodanig door de gemeente Utrecht aan de U.C. is voorgesteld en.... dat broeder Jut en zij tot een verloving zijn gekomen.

Ziedaar weer een heel nieuw punt in ons Unieleven. Het spreekt vanzelf, dat de U.C. niet terstond een definitieve beslissing kon nemen, maar het is evenzeer begrijpelijk, dat voorlopige beslissingen onvermijdelijk waren. En daar deze dingen aller belangstelling kunnen hebben en ook waard zijn, besloten wij, ze mede te delen in ons weekblad. Ik moet hier zelfs nog iets aan toe voegen. In zijn studiejaren heeft br. Jut zich nog al op de achtergrond gehouden en weinig gediend in de vacante gemeenten. De Comm. der Unie stelt er prijs op, dat br. J. meer bekend wordt in de gemeenten, eer in zijn zaak een definitieve beslissing wordt genomen. Daarom zou zij gaarne zien, dat hij nu zo veel mogelijk wordt uitgenodigd voor spreekbeurten, niet alleen in de vacante gemeenten maar ook in de andere, om bij gelegenheid den voorganger te vervangen. Over zuster Zerbst valt nog niet veel te vertellen. Zij moet

immers nog door de Unie aanvaard worden, want er is geen reden om dit niet op de normale wijze te doen geschieden. Het doet ons echter genoegen, nu reeds te weten, dat zij in haar omgeving goede aanbevelingen heeft. Natuurlijk is het goed, om ook met haar, als de gelegenheid zich voor doet, kennis te maken. Als het er van mocht komen, dat deze twee, die nu een paar geworden zijn, als onze zendelingen uitgaan, dan is het goed, dat ieder zich levendig kan voorstellen, wie zij zijn.

Wilt als 't u blieft onze werkers en ons werk niet vergeten in uw geregeld gebed.

Namens de Commissie der Unie,
K. REILING, voorz.

Losse Schakels

Is godsdienst wel nodig? We lazen in een Engels blad het volgende verhaal, dat we gaarne ter overdenking doorgeven:

„Een predikant, die evangeliserend werkte in een groot bedrijf, had in het schaftlokaal een toespraak gehouden tot een grote groep arbeiders en gaf daarna gelegenheid tot het stellen van vragen. Een der arbeiders stond op en zei vrij en frank:

„Wij hebben geen behoefte aan godsdienst. We hebben een goed loon; de firma geeft vacantie en gelegenheden tot verpozing; brood wordt ons voorgezet en we behoeven zelfs onze was niet naar de wasserij te brengen. Waarom zouden wij nu nog godsdienstig behoeven te worden?"

Als antwoord wees de predikant op een bekendmaking, op een goed zichtbare plaats in het schaftlokaal aangebracht. Daarop stond te lezen: „Gedurende de laatste maand zijn in dit schaftlokaal 1200 messen en vorken gestolen. Voortaan moet ieder, die het schaftlokaal bezoekt, zijn eigen mes en vork meebrengen".

Het verhaal vertelt niet of de vrager nu wel begreep, waarom een mens, die alles heeft wat het lichaam begeert, tóch nog iets anders nodig heeft.

De levensbeschouwing van de warme koestal is wat te arm om een mens te kunnen bevredigen.

Bidden en de weersgesteldheid. Het komt voor dat in tijden van overvloedige regen om droogte gebeden wordt en in tijden van aanhoudende droogte, om regen. Is dat goed? Mag men de weersgesteldheid tot een onderwerp van gebed maken? — Sommige mensen vinden dit Gode-onwaardig. Verstandige mensen in en buiten de kerken weten wel, dat bij regen en droogte natuurwetten werken en dat ze niet op wonderbaarlijke wijze door gebedshandelingen kunnen worden te voorschijn geroepen of geweerd. Zulke kinderlijke voorstellingen behoren — wordt dan verder onder onze aandacht gebracht — niet thuis in een verlichte eeuw, maar dagtekenen uit tijden, toen bijgeloof en onwetendheid over ons heersten. De godsdienst zal de verdere voortgang der beschaving niet overleven, wanneer hij zich van zulke opvattingen en gewoonten niet weet te bevrijden.

In antwoord daarop schreef een dominé, die zich aan gebed in verband met de weersgesteldheid had „schuldig" gemaakt, dat het hem benieuwde of het geoorloofd is te bidden om het herstel van zieken, en, indien dat mag, wat dan het verschil is of men God bidt om goed weer of om een goede gezondheid?

De God der kleinen. Het lijkt mij volkomen te passen bij de bijbelse leer aangaande God, dat we bidden om dat weer of die wijziging in de weersgesteldheid, die wij noodzakelijk of ook maar wenselijk achten. God wijst „wolken, lucht en winden", spoor, loop en baan. Is God niet ook de God van de regen? Er ligt in het neutraliseren van het natuurgebeuren een groot gevaar. Een profeet waarschuwt dat we niet zullen zeggen: *het* regent. Niet „het", maar HIJ regent, n.l. God. Zouden we ons bij alle natuurverschijnselen maar rustig moeten neerleggen, ook al bedreigden ze ons leven? Zouden we slechts hulp van de wetenschap mogen verwachten — dus in de middellijke weg en niet rechtstreeks van God? — De bekende Leslie Weatherhead, reduceert het gebed tot een „co-opereren" met God. Dat betekent, legt hij nader uit, dat we, wat het weer betreft, niet met God kunnen co-opereren door het gebed. Op dit terrein moeten we het doen door sloten te graven en irrigatiewerken aan te leggen. — Men zou zo zeggen: men kan het ene doen, zonder het andere na te laten. Waarom zouden we op Gods goedheid en macht geen beroep mogen doen, wanneer het behoeften betreft het weer aangaande? Is het niet zo, dat God gebeden wil zijn? Dat alles en nog wat willen beredeneren brengt ons maar verder van huis. Wij zijn kinderen: onwetend in ontzaglijk veel en afhankelijk in alles, en God is onze hemelse en machtige Vader. — Toen de zeemanskunst der discipelen op het meer van Genesareth tekort schoot en zij riepen: „Wij vergaan", heeft de Heiland wind en golven doen zwijgen. We zullen niet wijs willen zijn, boven hetgeen men behoort wijs te zijn en al onze begeerten, met dankzegging, met bidden en smeken bekend maken aan God. In die weg zullen we komen onder de heerschappij van Gods vrede — het ga zo 't wil!

Een Boodschap van Duitse Baptisten. Ds Meister heeft een brief gezonden aan Dr Rushbrooke. Ds Meister is thans de Voorzitter van de Bond van Duitse Baptisten gemeenten. In deze brief spreekt hij van het „grote leed" van zich zelf en de Duitse Baptisten over het feit, „dat de Nazi-Regering, en, tengevolge daarvan brede kringen van het Duitse volk, verklaard had, dat het Woord des Kruizes een hindernis was en zij het als een dwaasheid verwierp". — Verder vertelt Ds Meister in die brief, dat „verschillende van onze predikanten moeilijkheden voor de re-htbank hebben moeten doormaken en ernstige straffen geleden hebben, omdat ze niet bereid waren iets toe te voegen aan of weg te laten van het Evangelie van Christus. Van het begin af werd de onderdrukking der Joden en voorzover bekend — de misdaden van de K. Z. (Konzentrazionslager?) verworpen, als zijnde onverenigbaar met de wil van God en het onder de leiding van het Woord Gods staande geweten. In hun grootste moeilijkheden — zo zegt de brief verder — vonden Joodse mannen en vrouwen, bij ons schuilplaats, voedsel en ondersteuning. Persoonlijk behoor ik tot degenen, die, voor deze zaak, geen gering risico op zich genomen hebben".

Dr Rushbrooke tekent bij deze brief aan dat hij op grond van persoonlijke inlichtingen kan bevestigen, dat de Duitse Baptisten zich inderdaad behulpzaam ten opzichte van Joden betoond hebben.

Duitse schuld. We hadden gaarne gezien, dat Ds Meister wat meer gedaan had, dan de Duitse Baptisten schoon wassen. We menen te weten, dat de leidende personen van het Duitse Baptistenwerk zich zo gedroegen, dat zij de Nazi-autoriteiten niet onwelgevallig waren. We hebben een dier mannen hier gehad, die ons — wel niet tot het Nazisme zocht te bekeren, maar wilde doen geloven, dat het nog zo erg niet was. Opportuniteitspolitiek hebben o.i. de leidende figuren van het Duitse Baptisme gedreven. Ze vielen in de strikken van het Nazisme om de eenvoudige reden, dat ze te nationalistisch waren. Hun nationalisme beschadigde hun Christendom. Hun Duitser-zijn stond niet onder het van-Christus-zijn. Ze wortelden wat al te diep in het aardse Vaderland en daardoor waren ze geestelijk bijzienden. Hun onderscheidingsvermogen wasonvoldoende ontwikkeld en daardoor bemerkten ze niet, wat er gaande was in het Nationaal-Socialisme. De leuzen van die levensrichting kregen hen gemakkelijk mee. Veel te licht kon de christen door den Duitser in hen verschoven worden. Niet, dat de christen in hen onderging — neen: ze leden voortdurend pijn — zegt Ds Meister. We geloven dat gaarne; maar ze hadden de zaak niet door en daarom was hun houding van de aanvang te meegaande. — Of ze het op het ogenblik zien, waarom het Nationaal Socialisme verwerpelijk is? Dat wilden we eerst graag horen, voor we veel vertrouwen kunnen hebben in brieven, als we boven vertaalden. Als dat niet zo is, worden ze vroeger of later de slachtoffers van Hitler II. — In elk geval zit er dan iets tussen ons en hen. — Wat ons aangedaan is aan leed, willen we vergeven en daarover heen hen de hand der gemeenschap reiken, maar zal er diepere gemeenschap mogelijk zijn, dan moeten de broeders aan de Oostzijde ons laten weten, dat ze de Nat. Soc. beginselen als zodanig verwerpen, wijl de totalitaire eis, door de Staat aan den mens gesteld, aan Christus' kroonrechten raakt. Het gaat in ons geschil met de Duitse Baptisten niet om ons, niet om ons Volk, maar om Christus.

L.

Uit ons Unie-bureau

De Unie-Commissie hield haar October-vergadering in Den Haag. Vele belangstellende leden zullen wel al naar enige berichtgeving dienaangaande uitgezien hebben, denk ik. Door het wachten op de antwoorden op verschillende benoemingen betreffende de sub-commissies is deze publicatie wel wat vertraagd. In de eerste plaats mag ik u wel mededelen, dat het een groot voorrecht is geweest voor de leden der U.C. — niemand was verhinderd aanwezig te zijn — en mij om deel te hebben aan deze werk-gemeenschap (want zo mag ik het inderdaad wel noemen). Er is gedurende die beide dagen heel wat werk verzet, daarbij geleid door den Heiligen Geest, die zowel de blijdschap der broederschap schept als de ernst der verantwoordelijkheid.

Konden sommige aangelegenheden in kort bestek afgedaan worden, andere daarentegen vereisten uitvoerige besprekingen. De huidige tijd brengt ook bijzondere problemen voor gemeente en Unie mee, terwijl ook de rapporten van sub-commissies vraagstukken opwerpen. De wijsheid van Boven is een genadegave, die onontbeerlijk is bij alles, wat ter bespreking staat. Ziehier een paar van de vele zaken: het contact met de studenten bij de studie-gang van nu; de opleiding van vrouwelijke werksters in onze gemeenten en voor zending onder de heidenen; de geestelijke verzorging van militairen van Baptisten huize. U zult de neerslag van een en

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XXXVII.

Hoofdst. 21 : 1—26.

Ter Oriëntering. De waarschuwingen, die Paulus op deze reis naar Jeruzalem ontvangt, brengen duidelijk aan het licht, dat zijn *optreden ten opzichte* van de voorkeurspositie van het Joodse volk — welke hij voor afgedaan hield — onder de Joden veel onrust en vijandschap verwekte. — Ook de christenen onder de Joden bleken er door aangestoken wegens gebrek aan geestelijke horizon. Palestina was te klein — geografisch en geestelijk — voor het Koninkrijk van Christus. — Het conflict: Paulus - Jodendom, dat aanvankelijk meer beperkt en plaatselijk was, kreeg een algemeen karakter.

TOELICHTING.

I. Het vervolg van de reis naar Jeruzalem. Vers 1—16.

Men volge de reisroute op de kaart. Deze reis is daarom wel zo in bizonderheden verhaalt, om ons de allerwege ontvlamde tegenstand tegen den Apostel te schilderen en anderzijds de grote liefde, waarmede de christenen hem omringden. Vers 4: bleven daar zeven dagen, allicht duurde het lossen van het schip zolang en ging er niet eerder een ander vaartuig in de gewenste richting. Vers 5: met vrouwen en kinderen — teken van grote aanhankelijkheid. — Ze knielden neer op het strand: de oosterling bidt zonder bezwaar in het openbaar. De Mohammedanen knielen op de gebedstijden op de openbare weg. — Vers 7—10 is Paulus met zijn geleiders bij Filippus, den bekenden Evangelist. De opmerking, die over zijn dochters gemaakt wordt, duidt vermoedelijk aan, dat deze een Gode gewijd leven leidden. Het werk van Evangelisten was dat van „reizende predikers" of „predikanten in algemene dienst". De naam „apostel" werd zo langzamerhand alleen aan de „Twaalve" gegeven, terwijl de evangelisten aanvankelijk ook wel als apostelen werden aangeduid. — Agabus, vergel. 11 : 28. Het feit van Paulus' verblijf in Cesarea was in Judea bekend geworden. Hiér diezelfde zorg a.g. Paulus' lot als overal op de reisroute. Over het zichzelf binden, vergel. Jes. 20; Jer. 19; Ezech. 4. Hij bond zich „voeten en handen": bond vermoedelijk de handen aan de voeten vast. In die houding had de geseling plaats. Deze profeet kende de stemming onder de Joden te Jeruzalem — vandaar het vernieuwde aandringen bij Paulus vers 12. Sterven voor de „Naam van den Heere Jezus", d.w.z. voor den Heere Jezus zélf, die echter niet in Persoon, doch in Zijn Naam onder ons is. HEERE Jezus: het verschilpunt. Voor Paulus en de christenen is Jezus de Heer; voor de Joden is Hij een verworpene. Tussen de Joden en ons staat — scheidend! — Jezus als Heer.

ander ook vinden in de benoeming van de sub-commissies, waarvan ik de samenstelling nu laat volgen. Eenvoudigheidshalve plaats ik het secretariaat van de betreffende sub-comm. voorop en geef daarvan het volledige adres; is niets vermeld, dan heeft de sub-comm. de functies nog niet verdeeld of bekend gemaakt.

E.C.U.: Ds. G. W. Tijman, Stadhouderslaan 90, Utrecht; Ds. J. W. Weenink; D. Olijslager en Ds. K. Prins.

Curatorium: Ds. A. A. Hardenberg, Oelerweg 22b, Hengelo; Ds. J. Louw; Ds. F. E. Huizinga; G. J. van Rekum; Ds. G. W. Tijman en Ds. J. W. Weenink.

U.R.C.: E. de Haan, Dracht 32, Heerenveen; Ds. C. Brandt en W. Modderman.

Zendings-commissie: Ds. L. de Haan en W. Modderman.

Lectuurfonds-redacteuren: Ds. J. Louw en Ds. F. E. Huizinga.

Bouw-Stichting: E. de Haan, Dracht 32, Heerenveen; Ds. J. W. Weenink; J. Boiten; E. Moerke en P. J. Paets.

Zangbundel-Commissie: Joh. van der Baaren, G 134, Stadskanaal; Ds. J. W. Weenink; Ds. F. E. Huizinga en Ds. G. W. Tijman.

Comm. Unie-Pensioenfonds: B. Hof en G. J. van Rekum.

Relief-Comité: J. Scholte, Bapt. Past., Vriescheloo; Ds. J. W. Weenink en Ds. L. de Haan.

Comm. voor de Geestelijke Verzorging van Militairen: F. Bos; Ds. F. E. Huizinga en Ds. K. Prins.

Studie-comm. voor de Opleiding van vrouwelijke werksters in onze Gemeenten en voor zending: Ds. L. de Haan; Ds. K. Reiling; G. J. van Rekum.

Eén nood klemt ons voortdurend: het tekort aan arbeiders. Doch daarvoor bestaat geen commissie. Op het punt van arbeider-zijn is immers de roeping door den Heer van beslissende betekenis. Maar zijn er dan werkelijk niet méér jongemannen (en jonge vrouwen), die die roeping voor zich verstaan om dienstbaar te zijn in het werk des Evangelies? Ons aller ernstig gebed zij: „O, Heer, stoot Gij ze uit, die Gij roept tot Uw dienst!".

Met hartelijke groeten de uwe in Unie-dienst,

T. JANSMA, Tetterodestraat 47, Haarlem.
Tel. 18032. Giro 9260 ten name van de Unie.

GEMEENTE-BERICHTEN

1896 50-jarig bestaan 1946

Baptisten gemeente te Leeuwarden

Geliefde broeders en zusters in den Heer.

'k Zal gedenken hoe voor dezen
Ons de Heer heeft gunstbewezen.

Onder het motto „De grote doorbraak" hebben wij als gemeente een reeks vergaderingen mogen houden.

9 Nov. Zaterdagavond Begroetingssamenkomst. Reeds ver voor de tijd was ons vriendelijk kerkgebouw zo goed als bezet met leden der gemeente en broeders, zusters en vrienden van elders. Deze avond is speciaal door onze jeugd verzorgd geworden, die veel heeft bijgedragen tot het slagen van ons feestprogramma. Op zeer lofwaardige wijze heeft zij ons bepaald bij de grote doorbraak verwekt door mannen wier namen met gouden letters in de geschiedenis staan t. w. Dr. Maarten Luther en Dr. Johannes Elias Feisser.

10 Nov. Viering van ons gouden jubileum.

's Morgens hebben wij een schone herdenkingsdienst gehad, waarin onze broeder voorganger, Ds. F. E. Hui-

---

Vers 15—17. Het gezelschap wordt versterkt; wel uit bezorgdheid over Paulus. Logies werd zorgvuldig uitgezocht: een bekeerde Jood van Cyprus was bereid Paulus en zijn heiden-christelijke reisgenoten (onbesnedenen) te herbergen. Hij was een van de eerste discipelen.

II. Paulus als gast te Jeruzalem. Vers 17—26.

De broeders van 17 waren waarschijnlijk kennissen van Mnason. Vers 18 Jacobus, de broeder van den Heer en leider der gemeente te Jeruzalem. „Duizenden onder de Joden", voor het feest uit geheel het Joodse land samengekomen in Jeruzalem. Vers 21: een onwaarheid. Paulus zeide dat niet tot de Joden, maar tot de bekeerde heidenen. De Joden, die christen geworden waren, liet Paulus daarin vrij. „Wat is dan het geval?" d.w.z.: wat is in deze situatie te doen? hoe kunnen wij dit misverstand wegnemen? De vier mannen, waren christen-Joden. Ze hadden een Nazireërgelofte afgelegd, vergel. daarover Num. 6 : 14 en volgende verzen. Paulus moest zich bij hun gelofte aansluiten en dan de kosten voor zich en deze vier mannen betalen, die daaruit voortvloeiden. Hij moest hun gelofte betalen! Hij moest de offers kopen, nodig, opdat zij van hun verplichtingen ontslagen zouden zijn. Tot zolang mochten ze zich niet de baard bijknippen. Dat „medegaan in de onderhouding van de wet", vers 24 moeten we niet zó opvatten, dat Paulus het onderhouden van wettische gebruiken voor Joden verplicht achtte, maar dat zij het mochten doen en mochten laten. Of zij het deden of lieten was voor Paulus een kwestie van aanpassing, van tact — geen beginselkwestie. Dat was het voor de Joden-christenen van Judea toen echter wel — is onze indruk. Vers: 25 dit verzoek betekende geen verloochening van het a.g. de heidenen genomen besluit. Paulus handelde naar I Kor. 9 : 20.

Vragen :

1. Kan een mens ook te lang leven?
2. In welk geval zou Paulus te lang geleefd hebben?
3. Wat staat boven het leven?
4. Waarom moet men de kinderen laten meeleven met de gemeente? vergel. vers 5.
5. Wat zal Paulus gedrongen hebben bij het afscheid nemen te bidden?
6. Wanneer is het goed om ongehuwd te blijven? vers 9.
7. Is de profetie, vers 11, naar de letter of naar haar strekking vervuld?
8. Waarom zal Paulus gevoeld hebben, dat hij dit keer tot elke prijs naar Jeruzalem moest gaan?
9. Wat stond er n.l. behalve zijn leven óók op het spel?
10. Waarvoor moet onze liefde tot een mens terug treden? vers 14 slot.
11. Wat was er onwaar in de beschuldiging van vers 21?
12. Waarom mocht Paulus een deel van de opbrengst van de collecte voor dit doel gebruiken?

L.

zinga, op de hem eigene wijze, met heilig vuur en energie ons heeft bepaald bij den Heer der gemeente en de gemeente des Heeren naar aanleiding van Ps. 72 vers 15—17. Een deel van deze gedachtenisrede heeft U reeds kunnen lezen in ons orgaan van 15 Nov. '46, zodat verder commentaar hier overbodig is.

's Middags hebben wij in een feestelijk samenzijn onder de eminente leiding van onzen br. voorganger de geschiedenis der gemeente herdacht. Vooraf zij vermeld dat deze geschiedenis ons in boekvorm was ter hand gesteld, geschreven door, nog in het leven zijnde, één der oprichters, br. Franciscus Johannes de Vries, die de gemeente een 30-tal jaren als ouderling heeft gediend. Laat ik nu even in volgorde de gebeurtenissen van deze middag de revue laten passeren.

Feestlied — samengesteld door br. F. J. de Vries. Lezen Ps. 122, gebed en welkomswoord door onzen voorganger. Hierna verkreeg br. J. Prins namens de regelingscommissie het woord, die de gemeente complimenteerde met haar gouden jubileum en een bedrag in couvert aanbood, bestemd voor verbetering en uitbreiding van het kerkorgel, hetwelk onder een dankbaar applaus werd aanvaard.

Namens de vrouwenvereniging bracht zr. Steenbergen de felicitatie over, vergezeld van een nuttig cadeau.

Ds. A. A. Hardenberg, sprak een woord namens de Unie van Bapt. Gemeenten in Nederland en een persoonlijk woord als oud-voorganger dezer gemeente. Hierna kregen wij een in dichtvorm opgemaakt historisch overzicht van br. F. J. de Vries (reeds genoemd) te horen. Vervolgens een blij en gelukkig, maar tevens ernstig woord van onzen br. H. v. d. Heide, ere-ouderling der gemeente, te horen. Ook deze broeder zijn wij naast God veel dank verschuldigd voor al het werk gedaan in en voor de gemeente. En dan niet te vergeten onzen ouden broeder Ds. H. Visser van Sneek, die ook veel heeft bijgedragen tot de groei en bloei der gemeente. Een driemanschap, broeders en zusters, dat de gemeente nooit mag vergeten:

br. Franciscus Johannes de Vries
br. Hendrik van der Heide
br. Ds. Hartman Visser.

Vervolgens werden door de brs. E. de Haan v. Heerenveen, Sikkema v. Noordbergum, W. Modderman v. Sneek, Vegelien v. Haulerwijk, M. Kuilman v. Harlingen het woord namens hun gemeente gevoerd, terwijl de Friese jeugd zich had laten vertegenwoordigen in de persoon van br. H. de Boer en br. R. v. d. Deen uit Muntendam namens haar. Ook br. P. Jonker, oud-ouderling onzer gemeente, thans wonende te Noordbergum, sprak zijn blijdschap uit over dit te samenzijn. Zuster G. de Vries v. Oude Bildtzijl, dochter van br. F. J. de Vries, herdacht haar moeder in het midden der vergadering. Wie deze lieve godvrezende zuster gekend heeft, ze was met recht een ware moeder in Israël, weet wat zij voor de gemeente gedaan heeft. Aan het slot dezer vergadering werd door enige broeders in dankzegging en gebed de gemeente nogmaals herdacht.

En nu rest mij nog te vermelden, dat wij in aansluiting op deze schone dag nog 2 avonden evangelisatiesamenkomsten hebben gehouden waarin door de brs. Ds. A. A. Hardenberg, J. Slort, Zandbulten en Ds. F. E. Huizinga met milde hand het zaad des evangelies werd uitgestrooid op de akker dezer wereld en wij bidden nu God, dat Hij de wasdom moge geven; wij mogen en kunnen zaaien, planten en nat maken. Het waren zeer goede avonden en we mochten de geest des Heeren ervaren.

Nog zij vermeld, dat de laatste Zondag in September vier zielen op hunne goede belijdenis des geloofs door de doop de gemeente werden binnengeleid.

Zo gaan wij dan bemoedigd voort,
In 't vast vertrouwen op Zijn woord.
Hoe moeilijk soms de weg ook schijnt,
Het eind zal zeker zalig zijn.

Met broederlijke groeten namens de gemeente.

De Uwe in Christus,
H. FENNEMA.

EINDHOVEN

Lichtstadsklanken uit het Zuiden des lands. Zondag 3 November was het voor de derde achtereenvolgende maal een ware feestdag voor de gemeente. Zeven jonge mensen hadden vrede gevonden aan de voet van 't kruis, en de wens te kennen gegeven door de doop aan de gemeente te worden verbonden. Deze plechtigheid vond plaats in de morgendienst. Onze geliefde voorganger Ds. Zijlstra mocht aan een stampvolle kerk de blijde boodschap des Evangelies vertolken. Met grote ernst en vol vuur bepaalde hij in 't bizonder de zeven jonge mensen, die in het watergraf zouden afdalen, bij de grote verantwoordelijkheid, die in 't vervolg van hen gevraagd zal worden. Meer dan ooit te voren zal de wereld op u gaan letten, doch schaam u nooit van Jezus te getuigen, ook niet als in deze zondige wereld smaad en hoon uw deel zal zijn. Hierna vond de doopsbediening plaats. Het was een zeer aangrijpend ogenblik, toen de broeders en zusters in het watergraf afdaalden en de gemeente het schone lied uit de bundel zong: „'k Geef mij zelf aan U volkomen. 'k Geef mij zelf aan U o Heer". Aan het slot van deze morgendienst zong br. A. Pape van Haarlem nog: „Geloven dat alles mogelijk is". Zeer dankbaar voor de vele zegeningen, die ons deel waren, keerden we huiswaarts.

Om 4 uur was de gemeente andermaal bijeengekomen, voor de viering van het Avondmaal. Onze voorganger sprak een inleidend woord over het onderwerp: „Zijn wij vrienden van Jezus", 1 Joh. 15 : 14 en 15. Hij bepaalde de gemeente in 't bizonder bij de volgende punten: Het ontstaan dezer vriendschap. De vriendschap met Jezus maakt ons blij en gelukkig. Vriendschap met Jezus maakt rein. Vriendschap met Jezus verplicht tot gehoorzaamheid. Hierna zong br. A. Pape een zeer toepasselijk lied. Bij de breking des broods werden de zeven nieuwe leden alsmede een broeder en zuster, die vanuit een andere gemeenschap tot ons waren gekomen, bij monde van br. ouderling de Jonge, hartelijk welkom geheten in de gemeente. Hierna hadden we nog een zeer gezegende ure. Velen loofden en dankten den Heer voor de bizondere zegeningen in het midden der gemeente ontvangen. Geliefde broeders en zusters, het gaat de gemeente in de lichtstad geestelijk zeer goed. Onder de bezielende leiding van onzen geliefden voorganger beleeft de gemeente thans een tijd van nieuw geestelijk leven. De diensten worden zeer goed bezocht op de Zondagen, en ook vele vreemden zien we regelmatig onder de prediking opgaan. Ook de bidstond, de slagader der gemeente, wordt elke week trouw door 60 à 70 personen bezocht. Dit is een zeer verheugend feit. We gevoelen thans wat het betekent, een goede herder en leraar te bezitten, die zich met hart en ziel aan de arbeid in de gemeente geeft.

Tot slot rest mij nog te vermelden, dat wederom twee jonge mensen de doop hebben aangevraagd. Hoe zalig is het volk dat naar Uw roepstem hoort. De stroom van zegen houdt aan, en we geloven, dat er nog velen zullen komen aan de voet van het kruis. De Heer stelle

de gemeente, met haar voorganger, tot een rijke zegen in onze stad met zijn vele mogelijkheden. God zegene eveneens al onze verbonden gemeenten, tot eer van Zijn Naam en tot uitbreiding van Zijn Rijk, dat komende is.

Met hart. br.gr.,
H. DE JONGE.

VRIESCHELOO

„Levensvernieuwing", dat was het onderwerp, waarmede Zondag 10 Nov. j.l. onze *evangelisatie-samenkomsten* begonnen. Ds. de Neef en onze voorganger hadden het voorrecht, naar aanleiding van bovenvermeld onderwerp een ernstig woord te brengen aan een overvolle kerk met een aandachtig gehoor. Op 11 Nov. waren het ds. de Neef en br. E. de Haan, die de boodschap der verlossing doorgaven en 12 Nov. br. E. de Haan en evangelist Hopster van Blijham, die ons bepaalden bij „Levensvernieuwing". Het waren drie gezegende avonden, waarin de Geest des Heeren merkbaar was. In de voormiddagdienst van 10 Nov. bepaalde onze voorg. de gemeente bij de woorden van Jezus: „Ga in uwe binnenkamer en de deur gesloten hebbende, bid uwen Vader, die in het verborgen ziet, zal 't u in 't openbaar vergelden". Het was een voorbereidende dienst op de avonden, die zouden komen en waarbij de gemeente inzonderheid werd bepaald bij het volharden in het gebed. Met een korte bidstond werd deze dienst besloten.

Voorts mogen wij melden, dat een broeder en twee zusters tot de gemeente terug keerden, terwijl een broeder uit de vergadering (vrije broeders) de wens te kennen gaf in de gemeente te worden opgenomen.

Met hartelijke br.gr., H. BL.

Meer rook dan vuur

Er is geconstateerd, dat sinds 1940 het roken met 50 % is toegenomen; mannen, vrouwen, opgroeiende kinderen en grijsaards, wereldlingen en christenen — allen zijn verslaafd aan de tabak, die de stimulans geworden is van het tegenwoordige geslacht, zonder welke men niet schijnt te kunnen leven.

Men geeft er zijn centen, dubbeltjes, kwartjes, guldens, soms zijn rijksdaalders voor uit om een paar minuten aan een cigaret te zuigen. De cigaret heeft de oorlog gewonnen en de wereld veroverd; ze is het universele betaalmiddel geworden en het toverwoord tot verkrijging van allerlei economische en andere gunsten.

Maar het ergste is wel, dat ook Gods kinderen aan dit genotmiddel zó verslaafd zijn en dat zelfs predikanten en evangelisten tot vlak vóór de dienst de sigaar of cigaret slechts node wegleggen, om hem na afloop direct weer in de mond te nemen.

Er is over het algemeen ook meer rook dan vuur in het christendom. Van Israël moest, bij al het goede dat zij deden, vaak nog gezegd worden: „doch zij rookten nog op de hoogten". En al is het roken waar we het hier over hebben van andere aard, we kunnen, bij het vele goede van Gods kinderen in het algemeen en van voorgangers in het bizonder, toch ook dezelfde woorden gebruiken, aangevuld met nog allerlei andere plaatsen als: zij rookten in de hoogte, in de laagte, in de huiskamer, in de spoorwegcoupé's (liefst in niet-rookcoupé's), in gezelschap van mederokende dames en niet-tegen-het-roken-kunnende-heren; in vergaderzalen en verenigingslokalen, in jongelingsverenigingen en consistoriekamers. Ja, ik vermeld het hier als een waar feit, dat de zoon van een mijner intieme kennissen, een jongen, die nu niet bepaald overgodsdienstig kan genoemd worden en ook gaarne zijn cigaret rookt — verklaard heeft niet meer ter catechisatie te willen gaan, omdat de dominee het goed vindt, dat zijn catechisanten onder de catechisatie mogen roken. Dat was hem toch àl te machtig; en ik heb respect voor dien flinken jongen.

Mocht er een formele rokersstaking uitbreken, als protest tegen deze slavernij, die zelfs doordringt tot bidstonden of intiemere geestelijke bijeenkomsten, waar men nauwelijks het slotwoord kan afwachten, of de vingers worden reeds gereed gehouden om naar de cigaret of sigaar te grijpen.

Als Hand. 2 het samenkomen van Gods kinderen beschrijft, lezen we dat *het vuur* op een iegelijk van hen te zien, en het gehele huis vervuld was van Gods Geest. De tegenwoordige kroniekschrijver zou in de meeste gevallen niet anders kunnen zeggen dan: „En de rook vervulde het gehele huis waar zij zaten".

Ik wil niemand, ook niet den christen, het genot ontzeggen van de tabak, voor zover hij daaraan behoefte heeft; doch ik moet protesteren tegen de slavernij, die zich ook van onze Voorgangers en Evangelisten heeft meester gemaakt, een slavernij waardoor Gods Geest belemmerd wordt zich in deze zo ernstige tijd krachtig te openbaren. John Wesley, de grote prediker van de vorige eeuw, heeft eens gezegd: „Indien ik 300 mannen had, die niets vreesden dan God, niets haatten dan de zonde, en voor niets anders leefden dan voor Christus en Dien gekruisigd — dan zette ik de wereld in vuur".

Laatst vroeg iemand: wat hapert er toch aan de tegenwoordige 10 millioen Methodisten in Amerika, dat er zo weinig kracht van uitgaat? En een van de antwoorden daarop was: *„Omdat er in de kerken meer rook is dan vuur".*

Overgenomen uit „Het Zoeklicht".

Wij waren in Leeuwarden

De gastvrijheid der Bapt. Gem. te Leeuwarden is spreekwoordelijk onder ons: vandaar dat zij ook nu weer de gastvrouwe was van broeders, die de een of andere leidende functie bekleden in onze Friese Bapt. Gemeenten.

Moest ik u zeggen, dat we stipt op tijd begonnen waren, dan zoudt u ongetwijfeld de schouders ophalen en zeggen: dat is dan op 6 Nov. 1946 voor het eerst geweest. Nee op tijd begonnen zijn we niet, want de voorzitter, Ds. G. Visser, was er niet eens op tijd. Hij kent zijn Pappenheimers, ziet u. En aan de agenda hebben we ons ook niet gehouden, maar dat was de schuld van de inleiders, waarvan de een verzekerde, dat hij ter vergadering niet kon aanwezig zijn, doch niettemin heel rustig in haar midden neder zat, terwijl een andere inleider schitterde door afwezigheid, zonder ook maar enige kennis daarvan te geven, of bericht van verhindering te zenden.

Denk nu echter niet, dat het een verloren dag is geweest, dat was het allerminst. Onze agenda was wel voorzien, zodat we onze tijd zeer nodig hadden trots het uitvallen van twee onderwerpen.

Wat daar onze aandacht vroeg?

In de eerste plaats onze jubileumsbondsdag in 1947.

Het was n.l. op 17 April 1911, dat de afgevaardigden van een 5-tal Friese Bapt. Gem. op voorstel van br. H. Visser in Sneek samen kwamen, om te komen tot het oprichten van een Friese Bond van Bapt. Gem. Tengevolge van de oorlogshandelingen kon er in 1945 niet vergaderd worden, zodat de Bond 't volgend jaar haar 35e vergadering hoopt te houden. Er zijn prachtige plannen om op deze dag onze gemeenschappelijke bondsdag te vieren. Had de voorz. ons in zijn inleidend woord bepaald bij de spanning, waarin de Gemeente leeft, aangezien wij staan in de laatste ure en onze Heer verwachten, in de middagverg. bepaalde Ds. Huizinga ons eerst bij de „Noodzakelijkheid der evangelisatie". Wij staan onder een zwaar bevel. Het bevel van Jezus Christus, dat wij zullen heengaan en van Hem getuigen. Deze opdracht hebben wij van geen mens, maar van den Heer ontvangen; Hem hebben wij te gehoorzamen, niet dor mechanisch, maar met liefdevolle overgave. De Heer roept ons allen als knechten tot Zijn werk. Toch zou het kunnen gebeuren, dat we dit bevel naast ons neerleggen. Maar dat dan de schrikbarende toename van het heidendom rondom ons ons tot werken dringe.

De inleider geeft dan een reeks van alrede verouderde gegevens (1930), maar die des te aangrijpender zijn, aangezien de hele vergadering er van overtuigd is, dat de toestand nu nog veel erger is.

Dan volgt het belangrijkste: hoe kunnen wij onze van het Woord vervreemde medemens met het Evangelie bereiken. Ieder is er van overtuigd, dat we met de oude methoden niet veel meer bereiken en dat we nieuwe wegen moeten bewandelen. Welke? Verschillende voorstellen worden geopperd. Buurtsamenkomsten met veel zang, muziek, een voordracht en 10 min. toespraak. En niet te vergeten het oude beproefde recept, dat reeds door den Heer Zelf werd toegepast, dat men de broeders twee aan twee uitzende om over het Evangelie te praten. Uit de bespreking bleek, dat er met grote belangstelling geluisterd was. Maar niet ieder begeert terstond nieuwe wijn.

Nu volgde Ds. Visser met een inleiding over „Propaganda van onze beginselen in Friesland". Bij al onze bekendheid blijkt het toch telkens weer, dat men ons niet kent.

Spr. vindt dat we voor meerdere bekendheid moeten zorgen. Terwijl kleine, vlotgeschreven vlugschriften hier ook een zeer goede dienst zouden kunnen bewijzen. Tevens dringt hij er op aan, dat er ook in onze gewone diensten meer aandacht besteed zou worden aan onze beginselen.

Na de bespreking van deze inleiding, komt bij de rondvraag nog even het punt aan de orde, of wij op Evangelisatiesamenkomsten, of in andere diensten, wanneer er mensen tot overgave komen, wel consequent genoeg zijn, door hen niet meteen op de noodzakelijkheid van de doop te wijzen.

Een broeder maakt de zeer gezonde opmerking, dat Petrus in Hand. 10 *beval* om degenen, die gelovig geworden waren, te dopen.

Te vroeg brak het uur van scheiden aan.

De Heer was in ons midden en bewees ons, dat wanneer wij gelovig om een zegen tot Hem opzien, Hij ons die ook geeft.

SIKKEMA.

VAN DE ADMINISTRATIE

I. Betreffende de Unie. Gaarne geef ik de volgende verantwoording van binnengekomen giften sinds het begin mijner functie tot 15 Nov.: f 37.08 van Rotterdam—C. voor de E.C.U.; f 7000.— van de N.B.J.B. voor verschillende doeleinden; f 170.— van de Friese Bond voor de E.C.U. Met hartelijke dank voor de gevers! Deze bedragen mogen er zijn! Doch het aantal der gevers is nog gering. Er zullen zeker nog meer gemeenten zijn, die willen bijdragen voor de pioniersdoeleinden onzer Unie door middel van de E.C.U.? Gaarne verwacht ik uw gaven, klein en groot!

Er zijn nog een aantal zangbundels „Lofzangen en Gebeden". De voorraad is niet groot, maar ik kan toch nog wel enkele gemeenten helpen. Bestelt dus maar vrijelijk het getal, dat u wenst!

II. Betreffende De Christen. Ik wacht nog op de afrekening van sommige correspondenten. Zou ik de betaling van de kwitanties over het 4de kwartaal nu wel per omgaande mogen tegemoet zien? Het is wel al over tijd, maar ik vertrouw, dat u het nu dadelijk doet.

Wie kan mij helpen? Ik zoek het tegenwoordig adres van abonné G. Luit, Overbergstr. 8, *Brunssum*. Ieders hulp is welkom. Ik hoop tenminste van harte, dat dit niet de 2de abonné zal worden, die verloren gaat, daar geen nader adres ondanks mijn uitnodigingen gegeven wordt. Bij voorbaat dank voor uw medewerking!

De administrateur,
T. JANSMA, Tetterodestr. 47, Haarlem.
Tel. 18032. Giro 9260 ten name v. d. Unie.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK:

De gemeente te Delfzijl bracht een beroep uit op Ds. H. Bakker te Emmer Erfscheidenveen.

JAARGANG 63 - Nr. 2821
VRIJDAG 29 NOV. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Worstelend Geloof

Geloofd zij de Heere, de God Israëls, want Hij heeft ons bezocht, en verlossing teweeg gebracht Zijnen volke.

Luk. 1 : 68.

Door de lange wachttijd was het geloof van Zacharia ingezonken, en twijfelend had hij de boodschap Gods afgewezen. Maar de tijd van gedwongen zwijgen had hem geestelijk doen ópleven en zijn oor weer voor God ontsloten.

Nu profeteert hij. Hij ziet en zegt, wat in de daad Gods, waarin hij zo nauw betrokken was, lag opgesloten. De profeet z i e t niet slechts de feiten (die iedere omstander ziet), maar d o o r s c h o u w t ze; ziet hun achtergrond en hoort hun sprake.

Hier spreekt een aanvaardend geloof.

Voor het Israëlietische besef lag in de kinderloosheid van Zacharia en Elisabeth een oordeel. Dat licht Lukas dáárdoor van hen af, dat hij van hen verklaart, dat ze rechtvaardig waren en wandelden in al de geboden des Heeren onberispelijk. — Zulk een leven en dan tóch kinderloos, was in onderlinge tegenspraak. Zich van geen bepaalde schuld bewust, wilden ze graag van die schijn van kwaad bevrijd worden. Dat was onderwerp van veel gebed — maar van langen tijd onverhoord gebed geweest.

En wat bleek nu?

Dit: dat God hun gebed zo lang niet verhoord had, omdat Hij wat beters over hen besloten had. Hun zou niet slechts een zoon geboren worden, maar deze zoon zou de voorloper van den Verlosser zijn, diens heraut.

Onder het vergeefse wachten echter, dat God dit, hen kwellend levensraadsel zou oplossen, was Zacharia's geloof ingezonken — zo diep weggeschrompeld, dat het niet in staat was Gods belofte te aanvaarden, toen de bode van de hemel zeide, dat zijn verlangen vervuld zou worden.

Een v e r l a n g e n d geloof is iets anders dan een a a n v a a r d e n d geloof. Zacharia geloofde, dat God zijn begeerte vervullen kon; hij bad er om. Toen Gods tijd gekomen was om hem te geven, wat hij begeerd had, nam hij het niet aan. — Zo zijn er mensen, die verlangen naar vrede, naar het bezit van het kindschap Gods, maar als Gods tijd gekomen is voor hen, dan .... treden ze verschrikt terug. Altijd zien ze uit naar den Heiland, maar als Hij bij hen aanklopt dan .... neen: hoe zou dát kunnen.

Het ontbreekt hun aan toeëigenend geloof.

Als de Hemel ons laat boodschappen: U is de Heiland geboren! hoe groot is dan het gevaar dat het ongeloof de deur sluit voor wat we toch zo graag willen hebben.

Hebt geloof voor uzelf; voor eigen behoud, voor een eigen overwinnend leven. Misschien drukt beproeving u neer: misschien knaagt zonde aan uw geloof. Ziet op God, Wiens ure om u te helpen geslagen is.

„Heden hebt gij een Heiland", zeide de engel.

Het is het heden, waarin wij leven.

Kom, Zion, strooi Hem palmen en twijgen voor de voet!

L.

Losse Schakels

„In modernistischen geest". Volgens een verslag in het Utrechtsch Nieuwsblad van 16 Nov. 1946 heeft de Haagse Ger. predikant, Dr Barkley Wolf in een lezing voor de Ned. Christel. Reisvereniging o.a. dit gezegd:

> „Het kerkelijk leven in Amerika ontwikkelt zich vrij sterk in modernistischen geest. In de grootste kerkgenootschappen, (het Methodistische en het Baptistische) is deze invloed sterk voelbaar, maar de rechtzinnige richting is daarentegen ook zeer actief".

We hebben gelijksoortige klanken al vaker gehoord, maar ze kunnen ons maar niet verontrusten. Op een regionale conferentie te den Haag hebben we onze Amerikaanse broeders rechtstreeks naar deze dingen gevraagd, maar ontvingen geruststellende antwoorden. We bezochten twee Baptistische wereldcongressen en een Europees Baptisten Congres en ontdekten in geen enkele bijdrage — ook niet in die van de broeders uit Ameri-

ka — wat men hier onder modernisme verstaat. Blijven die zo georienteerde Amerikaanse Baptisten dan altijd thuis bij zulke gelegenheden? We ontvingen het breedvoerig verslag van het laatst gehouden Baptisten Wereldcongres te Atlanta (Ver. Staten) waarin al de referaten en redevoeringen in extenso zijn opgenomen, en lazen er niets in, dat, naar Nederlandse opvattingen, „modern" is.

Vanwaar deze geruchten? Wat kan nu de wortel zijn, van deze geruchten? Dr Barkley Wolf, die zeer ingenomen is met de Youth for Christ beweging, haar in ons land in- en uitleidde, weet dat de stichter van deze Jeugdbeweging een Baptist is. We weten dat de Baptisten Gemeenten in Amerika sterk groeien en we hebben nooit gehoord, dat het modernisme zulk een werfkracht bezat. Wanneer het Evangelie der verlossing wordt losgelaten, verliest men de vat op de schare. — Dan zijn de Amerikaanse Baptisten grote zendingsvrienden. Dat is in de regel geen uiting van modernisme. Het modernisme heeft geen Boodschap voor de volken.

Deze dingen doen ons die geruchten over modernisme onder de Baptisten Amerika's wat ongelooflijk voorkomen.

Maar hoe ontstaan ze dan?

Die vraag blijft.

Fundamentalisme en Baptisme. Zou het ook kunnen zijn, dat men de Amerikaanse Baptisten gemeenten als „modern" doodverft, omdat ze weigeren fundamentalistisch te zijn? Het fundamentalisme is een Amerikaans verschijnsel — een reactie-verschijnsel tegen het modernisme. Fundamentalisme is orthodoxisme, en orthodoxisme is op hol geslagen rechtzinnigheid. De criteria orthodox en vrijzinnig als zodanig zijn op het Baptisme niet van toepassing. Beide, orthodox en vrijzinnig, liggen op de lijn van het geloof als voor-waarhouden, het onbijbelse geloofsbegrip dus. Beide zijn uitingen van den intellectualistischen geest. Zij gaan uit van het intellectuele waarheidsbegrip, dat hierin van het bijbelse waarheidsbegrip afwijkt, dat het laatste realistisch is. De „Waarheid" is in de Schrift de goddelijke werkelijkheid, gelijk ze in Christus doorbreekt en voor ons kenbaar en betreedbaar wordt. Ons uitgangspunt is niet de leer maar de wedergeboorte; niet een bepaald inzicht, maar de Daad Gods. Modernisme en fundamentalisme zijn naar links en naar rechts doorgeslagen intelectualisme. Baptisme daarentegen is Realisme: doorbraak van het Werk Gods op aarde en in mensen.

De beslissing ligt voor ons niet in *wat* men gelooft, maar in *Wien* men gelooft.

Nu is het mogelijk, dat fundamentalistisch georiënteerde christenen vinden, dat in het Baptisme zich een „modernistische geest" ontwikkelt, omdat men in de Baptistengemeenten de fundamentalistische geesteshouding afwijst. — Deze broeders deden dan beter te vragen of ook een derde mogelijk is en te proberen het Baptisme als Bijbels Realisme te verstaan.

Baptisme en levenshouding. Nog een andere mogelijkheid is er, waarom het Amerikaanse Baptisme de indruk kan maken van te zijn gekomen onder den „modernistischen geest". — Er zijn dingen, die volgens de christelijke ethiek (zedeleer) vallen onder de diaphora de „middeldingen". Paulus duidt ze aan als „de dingen, die daarvan verschillen" Staten Vert; „om te onderscheiden, waarop het aankomt". Nieuwe Vert. Fil. 1: 10. Dat zijn de dingen, die op zichzelf goed noch kwaad zijn. Of men ze mag doen of moet laten hangt daarvan af, in welke omgeving men leeft; of men er al of niet aanstoot door geeft. Het zijn de dingen, die men mag laten en mag doen — het geweten van een iegelijk moet dat uitmaken; en de liefde moet daarbij richting aangeven en doorslag geven. Men mag niet zeggen: omdat ik het mag, *doe* ik het, zonder verder te vragen, want dan wandelt men niet meer in de liefde. — Omgekeerd heeft niemand het recht van een ander zoiets te eisen: hij mag niet als Heer willen optreden over zijn broeder. Van het geweten van zijn broeder moet hij afblijven. Hij mag hem voorlichten, raden, vragen, maar niet veroordelen en niet willen dwingen.

Nu is het best mogelijk, dat in de „middeldingen" de Amerikaanse Baptisten anders oordelen en handelen dan wij het over het algemeen raadzaam vinden. Misschien oordelen ook de Hollands Gereformeerden in Amerika daar anders over, maar daarom mag men van de Baptisten Amerika's op grond daarvan niet zeggen, dat ze onder een „modernistischen geest" komen — tenminste niet voor een Nederlandse toehoordersschare. Zijn er Amerikaanse Baptisten, wier opvatting omtrent het geoorloofde van „middeldingen" anders is dan de onze, zo staan en vallen ze daarin hun eigen Heer. Misschien zijn er wat erg onvoorzichtigen onder — wij kunnen dat, hun omstandigheden niet kennende, van hieruit niet beoordelen. We bidden slechts dat God én hen én ons beware voor alles, wat zou doen vervreemden van het Evangelie.

L.

Les in Deemoed

....zal het geboetseerde zeggen tot den Boetseerder: „Waarom hebt gij mij zó gemaakt?"

Rom. 9 : 20b.

Er is waarschijnlijk geen bijbelgedeelte, dat zó den lezer tot oppositie leidt als Rom. 9. De gedachten die hier worden uitgesproken, roepen een felle reactie wakker, welke misschien wel in de vraag: „Waarom hebt gij mij zó gemaakt?" de scherpste vorm heeft gevonden. Eigenlijk is dat geen vraag meer. Het is een verwijt, gericht aan den Boetseerder. Het is een onwillig terugwijzen van alle morele verantwoordelijkheid.

En nu is het zo vreemd, dat Paulus wel telkens een vraag, die in 's mensen hart wel moet rijzen als resultaat van zulk een betoog, formuleert, maar in de beantwoording hopeloos te kort schiet. Heus niet uit de drang van een soort rhetorische betweterij, maar uit de bitterste zieleangst, die niet meer weet, wat ze van God heeft te denken, zouden we den tentenmaker willen toevoegen: „Paulus, op de vragen, die ge zelf hebt opgeroepen weet ge niets te antwoorden dan met een dooddoener. Geef nu voluit en eerlijk het antwoord, of....weet ge het wellicht zelf niet meer?"

Ik kan me inderdaad aan de indruk niet onttrekken, dat Paulus in dit hoofdstuk worstelt met een taak, die verre boven de menselijke kracht uitgaat. Hij vecht hier voor het goddelijk recht om zó te handelen als Hij, God, wil! Niet om a. h. w. tot heil van God een verdedigingsrede af te vuren. Dat heeft de Heer niet nodig. Maar 't gaat Paulus aan 't hart, dat hij zovelen van God ziet vervreemden: een proces dat voor den betrokken mens in de diepste verlorenheid eindigt. Tot heil van dien mens, die in zulk een gevaarlijke positie verkeert, heeft hij dit hoofdstuk geschreven. M. i. gaat

heel zijn trachten daarheen, dat de mens, die God niet begrijpen kan en dat toch wil, voortdurend aan de grenzen van zijn bevattingsvermogen zal worden herinnerd. Ik kan mij niet voorstellen, dat Paulus zulk een onbekwaam leraar zal zijn geweest, dat hij bij vergissing onbeantwoordbare vragen zou hebben gesteld, wanneer het niet juist zijn doelwit was geweest, die begrijpelijk menselijke vragen als onbeantwoordbaar te doen kennen. Met andere woorden, de mens, die zo graag het verstand als waardemeter zelfs aan Gods onbegrijpelijke wondermacht aanlegt, krijgt les in deemoed. Dit fijnzinnig instrument wordt, om Jesaja's woorden te gebruiken, grondig tegen de steen des aanstoots en de rots der ergernis aan splinters geslagen.

Waar deemoed ontbreekt, schrijft men *God zelfs* de weg voor! Zo sluit men voor zichzelf de mogelijkheid tot aanvaarding van Gods eigen wil en weg uit. Paulus weet dat en wil daarom het gevaar van de hoogmoed afwenden. Hij poogt dit, door bij zijn lezers hoofdzakelijk twee gedachten te doen postvatten.

Ten eerste: „God regeert zonder Zich om de goedkeuring van den mens te bekreunen!"

Ten tweede: „Deze wijze van regeren neemt God voor Zich in aanspraak, daar Hij zo Zijne genade het rijkst den verloren mens kan doen toevloeien."

Allereerst dus constateren wij met Paulus, dat God vrijmachtig beslist, wàt Hij zal doen en hoè Hij het zal doen. De ganse geschiedenis dient tot bewijs. Steeds handelt God anders dan men verwachtte. Ismaël, volgens alle mensen de uitkomst voor den ouden Abram, wordt teruggewezen. Izaäk zou het zijn. Men had nog kunnen zeggen, dat Ismaël zich onwaardig betoond had om de drager van Gods zegen te zijn. Dit was echter niet meer mogelijk te denken bij de volgende Goddelijke beschikking en wel bij de geboorte van Ezau en Jakob. De mensen zeiden: „De eerstgeborene", God zeide: „Jakob" — nog voor ze kwaad hadden gedaan.

Tot daaraantoe konden de Israëlieten moeilijk bezwaar tonen over de vrijmachtige beslissingen Gods. Zij waren juist, dank zij die onberekenbare beslissingen, tot Gods volk geworden.

Ook het lot van den Farao van Egypte werd niet aangegrepen om Gods vrijheid te betreuren want dat is hun redding geweest als volk.

Sinds wanneer is die onwilligheid van den mens tegen Gods raadsbesluiten dan ontstaan?

Die onwilligheid was ontstaan sinds de verbreiding van het evangelie aan de heidenen. — Wat was het geval?

De Joden in de gemeente bemerkten, dat God ook in de uitbreiding van Zijn Rijk op aarde heel andere wegen ging, dan zij hadden vermoed. Zij (de Joden) waren toch niet voor niets Gods uitverkoren volk? Zij meenden, dat zij de poortwachters en regenten van dat Rijk zouden zijn, zodat de weg voor den zondaar tot Godsrijk en dus tot Jezus' verdienste, liep langs hen. „Eerst besnijdenis en wet; dan naar den Christus", dat was volgens hen de juiste volgorde in het reddingsprogramma. Met Petrus hadden ze overigens reeds hun hoofd gestoten ter gelegenheid van Cornelius' bekering. Ze waren zo maar niet ingenomen met de inlijving van dien heiden! Kom, kom, Petrus moest maar eens duidelijk zeggen, waar hij de moed vandaan haalde. En inderdaad, er is een dringende rede voor nodig geweest, voordat ook zij God konden danken. Doch ook Paulus zelf had voortdurend te strijden tegen de bekrompen Judaïsten, die meenden, dat God hen nodig had om de heidenen genadig te kunnen zijn!

Het onredelijke van deze redenering als zou God hulp van mensen nodig hebben om andere mensen Zijn ontferming te schenken, maakt Paulus wel duidelijk. Het is alsof hij de Joden oproept om ook daar met Gods wijze van doen in te stemmen, waar het verstand geen vat meer kan krijgen op Gods onbegrijpelijke daden; dat zij, die ten aanzien van Izaäk, Jacob en zelfs Farao Gods onverwachte beslissingen konden prijzen, daar deze hun verheerlijking inhielden, zij dit ook thans moesten doen, nu de beslissing hen pijn deed en God buiten hen om Zijn Koninkrijk bouwde.

Zij als volk (en niet als enkeling) hadden naar de wil van den Boetseerder een vorm en taak moeten aannemen, die zij strijdig hielden met hun eer. Ze voelden zich achteruitgezet, dus niet omdat het heil in Christus voor hen onbereikbaar was geworden (om eeuwig zieleheil gaat het bij deze beslissing of verkiezing Gods in 't geheel niet!), maar daar zij een eervollere plaats in aanspraak namen ten opzichte van Gods reddingsplan met de wereld! Zij wilden een onmisbare schakel zijn in dit goddelijke werk. Paulus wil nu, dat deze onwillige hoovaardige mensen het blindelings aan God zullen overlaten, dat zij God zullen geloven en vertrouwen zullen, dat juist zo alles wel zal gaan. Zij zullen zich hebben te verzoenen, dat God slechts van één Schakel heeft willen gebruik maken, om met den mens in verbinding te komen onder passering van heel het volk als zodanig: Jezus Christus!

Is dit doen van God, dat onverschillig-zijn voor menselijke opvattingen niet een vage aanduiding daarvoor, dat Zijn interesse niet hoofdzakelijk gericht is op de redding van den mens? Kan onze redding God nog schelen? Deze gedachtengang is onjuist. Integendeel, daar God het reddingsplan volledig wilde doen slagen heeft Hij alles wat te doen was Zelf gedaan. Er mocht geen zwakke plek in het genade-aanbod zijn; daarom ging God Zijn hoge weg alleen!

De Joden beslisten, dat de grenzen van het Hemels Koninkrijk zouden samenvallen met de grenzen van hun volksbestaan.

Maar de overrijke genade Gods heeft aan deze enge grenzen niet genoeg.

De palen van het Godsrijk worden niet na Goddelijk overleg met mensen vastgezet. De Heer Zelf zet die palen uit.

Hoe oneindig veel verder worden die palen uitgezet dan ooit een Jood kon denken! Zoveel verder ook reikt Gods barmhartigheid dan ooit een mens van zins kan zijn te gaan.

De Jood meende, dat tot de betreding van het Koninkrijk Gods nodig was: besnijding, wet en „Raakt niet, smaakt niet, roert niet aan!" Dat zou wellicht Gods hart kunnen vertederen.

Het Evangelie spreekt van gerechtigheid, niet verkregen op grond van eigen verdienste, maar van gerechtigheid uit het geloof in Jezus Christus. Heeft God Zich voorbehouden te bepalen, wien Hij zich ontfermen zal (: 15) dan kan niemand Hem meer verhinderen ten uitvoer te brengen Zijn ongedacht rijke genadeplan, tot redding van al degenen, die hun betrouwen op Christus zouden stellen.

Voelt u nog behoefte den apostel te verwijten veel vragen wakker geroepen te hebben en weinig te hebben beantwoord? We hebben hem in zijn worsteling trachten te volgen en nog veel is er wellicht, dat ons nog benauwd. Maar we hebben leren te juichen, dat God

Zijn wil in Christus heeft doorgezet tot redding van 't verlorene.

De mens besliste, dat de redding bezwaarlijk zou geschieden.

Doch God wierp wijd open de poort waardoor allen behouden naar binnen kunnen gaan. En opdat juist ieder behouden zou kunnen worden, heeft God vastgesteld, dat vertrouwen en geloof in den Christus de enige voorwaarde zou zijn, waaraan de mens zou voldoen.

Halleluja lofgezongen
Jezus Christus onzen Heer....

BRANDT.

Uit ons Unie-bureau

Zoals de lezers wel opgemerkt zullen hebben, waren enkele sub-commissies, zoals deze in het vorige nummer medegedeeld zijn, niet volledig. Dit is veroorzaakt door het feit, dat van enkele broeders het teleurstellende bericht is binnengekomen, dat ze voor de benoeming bedankten. Zodoende is dus een enkele plaats open gebleven. Over de vervulling van die vacatures moet de Unie-Commissie zich nog weer beraden. Ook zijn er zoveel meerdere aangelegenheden en werkzaamheden, dat de U.C. in haar laatste vergadering besloot een keer vaker samen te komen, vermoedelijk eind Januari. Het is ook eigenlijk wel wat een te lange tijd om na Oct. pas weer in Mei te vergaderen.

Betreffende de sprekerslijst, die geheel opnieuw zal samengesteld worden, heb ik een vriendelijk verzoek: van alle secretarissen verwacht ik voor de afgesproken datum het betreffende bericht, ook in het geval, wanneer de raad meent dat ze geen broeders ter plaatsing op de sprekerslijst kan aanbevelen. Komt er toch geen bericht voor 10 Dec., dan moet ik natuurlijk wel aannemen, dat er geen broeder door de raad kan aanbevolen worden.

De Uwe in Unie-dienst,
de secr. T. JANSMA.

De „Youth for Christ" beweging

In sommige plaatsen van ons land zijn enige weken geleden samenkomsten gehouden, die onder deze engelse woorden werden aangekondigd. De betekenis is sommigen zonder meer duidelijk, anderen zullen, en terecht, vermoeden, dat het zeggen wil: Jeugd voor Christus. Zulk een leuze, wens, bede vindt steeds een goede klankbodem in het hart van een Baptist. Wij zijn, om het zo maar eens te zeggen, van huis-uit evangelisten. En waar een eerlijke poging wordt ondernomen om Christus aan de jeugd bekend te maken en de jeugd tot Christus te brengen, daar vindt elke oproep om vrijwilligers bij ons een willig oor. Natuurlijk, wij kijken wel eerst even wie nu eigenlijk roept, maar in elk geval zeggen we niet bij voorbaat: Neen.

Dat hebben we niet gedaan, toen we enige maanden geleden in een hotelzaal in Amsterdam verschenen op uitnodiging van een amerikaansen dominee Mitchell. Tot onze verrassing troffen we daar meerdere van onze predikanten en dat bewijst al weer, dat in onze harten altijddoor de vlam der liefde brandt. Het is veel te neutraal uitgedrukt, als ik zeg: we voelen er wel voor. Het is eerder zo: wij kunnen niet anders, ziende op het bevel des Heeren en op de nood van ons volk, van de jongeren.

Dat we niet terugschrokken voor de beweging, onszelf nauwelijks bekend en reeds in sommige bladen

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.
XXXVIII.
Hoofdst. 21 : 37—22 : 5.

Ter Oriëntering. De goed bedoelde raad der ouderlingen met Jacobus aan het hoofd, heeft niet kunnen verhinderen, dat Paulus in conflict kwam met het joodse volk. In de gemeente bleef de vrede wel bewaard, maar de niet-christelijke Joden stelde het niet tevreden. De strijd tegen dezen „oppersten voorstander van de secte der Nazireners", ontbrandde en het algemene voorgevoelen omtrent Paulus' lot te Jeruzalem, ging in vervulling.

TOELICHTING.

I. Paulus' gevangenneming te Jeruzalem. 21 : 27—30.

„De zeven dagen" slaat vermoedelijk terug op vers 26: de aanmelding van het Nazireërschap tot het offer duurde — moeten wij aannemen — zeven dagen. — „*De* Joden uit (de provincie) Asia": dezen groepten dus samen. De beschuldiging, vers 28, is niet anders dan hun opvatting van de evangelieverkondiging. Dat leerde Paulus *niet*, maar zij voelden wel goed, dat het er toe zou komen, als het Evangelie allerwege aanvaard werd. De tegenstanders hebben de dingen soms beter door, dan de belijders. Grieken, d.w.z. heidenen, in de tempel. Er was een voorhof der heidenen, maar het betreden van de tweede voorhof, die der Joden, was den heidenen op straffe des doods verboden. In drie talen stond dat voor de poort te lezen. — Ze sleurden Paulus de tempel uit om die heilige plaats niet te ontwijden door de moord, die ze vanzins waren te plegen. — De Joden hadden een tempelpolitie, gevormd uit levieten; deze sloot de poorten.

II. Paulus gered uit de handen van zijn belagers. Vers 31—36.

Vlak bij de tempel en daarmede verbonden, bevond zich de burcht Antonia, alwaar steeds een Romeins garnizoen was. Ze hielden op Paulus te slaan: vreesden voor de klappen der soldaten. In de volksoploop weet eigenlijk niemand, waar het om gaat.

„De Egyptenaar". De commandant denkt den valsen profeet te pakken te hebben, die uit Egypte gekomen was. Die had een groep aanhangers naar de Olijfberg geleid om er getuigen van te zijn, dat op zijn bevel de

spottend beschreven, is bewezen door het feit, dat velen van ons onmiddellijk en gunstig reageerden, toen gevraagd werd, of zij de plaatselijke voorbereidingen wilden treffen, die nodig waren om een samenkomst mogelijk te maken. Velen van onze broeders hebben veel werk verricht. Wat was toch de drijfveer? De innerlijke begeerte toch eindelijk eens met de boodschap door te breken naar den mens daarbuiten. Naar dien mens, naar dien jongen mens, die alleen maar leeft op en van de aarde. Wiens leven volstrekt ver-aardt en vertijdelijkt en die geen doorbraak van de horizon kent. Die volkomen afstand gedaan heeft van alles wat met God of gemeente te maken heeft. Voor wien onze wereld van geloof, liefde en hoop een volslagen vreemde wereld is, waarin hij onwennig rondkijkt en waaruit hij haastig retireert, als hij er „toevallig" in verzeilt is geraakt.

Elke poging om „hen daarbuiten" te bereiken is ons sympathiek. Geniet gij niet als ge 't Leger des Heils ergens hoort zingen? Hebben we niet de neiging te blijven staan en mee te doen? Verheugt het u niet als de kerken in dit dierbaar vaderland uit de slaap schijnen te ontwaken en begrip krijgen over de taak, de schuld, aan de mensen rondom? En zullen wij, waar zulks verantwoord is, niet mee aangrijpen elke mogelijkheid, die ons geboden wordt. Zeker, we hebben onze eigen evangelisatiesamenkomsten. Laten we er dankbaar voor zijn, maar er verder over zwijgen. Tenzij dat u er iets van wilt zeggen. Ik geef u de ruimte. Letterlijk en figuurlijk.

Critische lezers en ook lezeressen hebben misschien gemerkt, dat het woordje: elk nogal eens voorkwam in het bovenstaande. Elke poging, elke mogelijkheid. Dat klinkt sommigen misschien wat tè. Op zo'n manier zou men zich in elk avontuur kunnen storten, om met een zwaar hoofd uit de roes te ontwaken. Wij houden ons dan maar liever bij het oude, beproefde. Daar loop je tenminste geen risico. Zo in de geest van sommige advertenties: Oude gevestigde zaak sedert 1789. Dat geeft altijd het veilig gevoel van deugd. Vergeef mij deze voor een enkeling misschien wonderlijke uitdrukking. Het lijkt gelijkenistaal, waarbij een blinde nu eenmaal niets te zien krijgt.

U weet wellicht, dat wij ook in de vermelde beweging betrokken werden. We hadden niet naar een baantje gesolliciteerd. Delen dit ook niet mee tot meerdere eigen glorie. Men moet meer de nadruk leggen op: meerdere verantwoordelijkheid. In antwoord op sommiger vragen zij gezegd, dat we er niet namens onze eigen Jeugdbeweging zitten. Tussen haakjes wil ik wel zeggen, dat de dankbaarheid voor de stand van zaken onder ons te dien opzichte stijgt, naarmate ik meer verneem over de jeugd in andere kerkgenootschappen. Dit bevat geen veroordeling, is evenmin uiting van hoogmoed. Het is eigenlijk jammer het zo te moeten zeggen. De dankbaarheid vindt haar oorzaak in het feit, dat zovelen van onze jongeren Jezus als hun Heiland kennen. Wij zitten er zuiver als mensen, die de nood van het volk, dat geen kennis heeft, ter harte gaat. Wij zitten er niet namens iets of iemand, brengen ook niets of niemand mee, waardoor onze positie „versterkt" zou kunnen worden en mitsdien deze beweging omgekeerd evenredig zou moeten verzwakken; wij zitten er namens Iemand, Die Zijn leven gaf. Het werkwoord: zitten — het is nu eenmaal een werkwoord — is eigenlijk verkeerd. Wij zijn er en werken er samen, mensen met fouten, maar ook met een oog voor wat wij kunnen en moeten doen om Jezus' en des volks wil.

Wij hopen er nog op terug te komen.

HUIZINGA.

Melaatsen te Pimu

„ONREIN!" „ONREIN!"

Deze woorden, waarmede de melaatse uit de Middeleeuwen — en ook die uit de Bijbel, — zijn besmettelijke aanwezigheid kenbaar maakte, plaatsen ons al

---

muren van Jeruzalem zouden instorten. — Deze arme mensen waren uiteengeslagen door dit Romeins garnizoen, en gedeeltelijk gevangen genomen of gedood, maar de z.g.n. profeet was ontkomen. De commandant vermoedde een nieuw optreden van dezen man en nam aan dat deze geen Grieks verstond. — Paulus sprak zijn volksgenoten toe in het Aramees — de volkstaal der toenmalige Joden. Hij was tweetalig opgevoed, zoals welhaast alle Joden toentertijd.

III. Paulus' Joods verleden. Vers 1—5.

„Broeders en vaders", vertrouwelijk en respectvol. Paulus zoekt toenadering; een welwillend oor. „Vaders", de leden van de Joodse Raad, of alle Joodse mannen boven de vijftig jaar. Het horen van de moedertaal geeft direct een gevoel van saamhorigheid: vers 2. Paulus stelt zichzelf voor: vers 3. De leraar zat op een verhoging, vandaar: aan de voeten. Over Gamaliel zie bij 5 : 34. „Een ijveraar voor God evenals gij heden allen zijt" — zij waren verblind, maar dat zegt Paulus hier niet, dat zouden ze wel kunnen afleiden uit zijn levensgeschiedenis. „Deze weg": vers 4, d.i. wijze van leven. De hoogstaangeziene mannen worden als getuigen aangewezen. Vers 5: „brieven" d.i. volmachten. De leden der synagogen stonden in het Rom. rijk voor godsdienstige vergrijpen onder de jurisdictie van de Hoge Raad te Jeruzalem — deze moest de ketterij vaststellen.

Vragen:

1. Hoe konden de Joden op grond van Paulus' prediking en handel komen tot de beschuldiging van vers 28?
2. Waarom kon de mening, uitgesproken in vers 29, gezien de beschuldiging van vers 28, gemakkelijk bij hen post vatten?
3. Zijn onze kerkgebouwen „heilige plaatsen" in de zin, waar in de tempel dat was?
4. Waarom beschouwen de Roomsen hun kerkgebouwen wel als zodanig?
5. Waarom is het dus onjuist wanneer wij ons kerkgebouw een „Godshuis" noemen?
6. Gedurende welke tijd is ons kerkgebouw een „heilige plaats"?
7. Wat „heiligt" deze plaats dan?
8. Wat is tegen een volksrechtshandhaving in te brengen?
9. Wat moet aan elke goede rechtspraak voorafgaan?
10. Zou de mededeling van 22 : 2 wel gedaan zijn, wanneer deze mensen geen Grieks hadden kunnen verstaan?
11. Wanneer heeft ijver voor God (vers 3) alleen waarde?

L.

direct voor de kern van het Lepra-probleem in de Congo. Hier worden namelijk melaatsen *niet* beschouwd als uitgestotenen of onreinen, terwijl onwetendheid en primitieve levenswijzen hier de ernstigste belemmeringen vormen voor de moderne methoden van voorkoming en genezing.

Mocingea kwam naar Njingo. Hij is een oude man en een reeds lang woedende melaatsheid heeft zijn lichaam verminkt. Hij heeft geen handen of voeten meer en zijn lichaam is met talloze zweren bedekt. De eerste keer kwam hij bij ons, hoog gezeten op het zadel van een oude fiets, dagenlang, meer dan vijftig mijlen ver, door een vriend van hem voortgeduwd langs een woest pad door het woud.

Mbamba kwam naar Njingo, een klein verschrompeld oud vrouwtje en bracht haar dochtertje van vijftien jaar mee. Deze was groter dan haar moeder, en even erg door de melaatsheid aangetast. Hun dorp was 33 mijl van ons vandaan, en daar Mangbala te zwak was om te lopen, had haar oude moeder haar de gehele weg moeten dragen.

Epukonde kwam naar Njingo, een jonge man, goed onderlegd, trots op zijn positie als zoon van een belangrijk opperhoofd, maar ook geslagen door dezelfde ziekte.

Waarom komen zij — en zovele anderen — naar de Inrichting voor melaatsen van het Baptist Zendingsgenootschap?

„Njingo", dat „Hoop" betekent, is de leprozeninrichting, die evenals het hospitaal in Pimu, bezet wordt door „vrijwilligers". In het begin kwamen er niet veel en ging het slechts langzaamaan, omdat wij het vertrouwen van de inboorlingen wilden winnen. Deze politiek is juist gebleken, want nu zijn er steeds een groter aantal aanmeldingen dan de huidige grootte van het dorp veroorlooft op te nemen. Het feit, dat de zieken geheel vrijwillig komen, verzekert een gelukkige, tevreden en hoopvolle atmosfeer onder de patiënten. Wij kunnen hen nu meer vertellen omtrent melaatsheid en hoe die voorkomen kan worden en kunnen hen op deze wijze gewilliger maken om hun isolatie te verdragen, waardoor zij hun familie en vrienden voor besmetting kunnen behoeden.

Het vreselijke van de melaatsheid ligt in zijn langzame en verraderlijke aftakeling van het lichaam, die zich over een lange reeks van jaren uitstrekt. Gewoonlijk wordt de ziekte slechts verspreid door nauwe en voortdurende aanraking en de jongste medische onderzoekingen nemen aan, dat de besmetting reeds in de eerste kinderjaren wordt opgelopen, en ook dat de ziektekiemen verscheidene jaren in slapende toestand in het lichaam aanwezig kunnen zijn. Voeg hierbij nog twee feiten, n.l. dat er nog geen snelwerkend geneesmiddel tegen melaatsheid is gevonden èn dat de ziekte soms de gewoonte heeft een „ruststadium" te hebben, die bedriegelijk veel op genezing lijkt, en dan begint U enig idee te krijgen van de ontzaggelijke problemen die zich voordoen bij de bestrijding ervan.

De bestrijding op lange termijn bestaat in onderricht, verbeterde woongelegenheid en hygiënische omstandigheden en beter voedsel. Maar daarnaast is nodig de bestrijding op korte termijn. En deze bestaat in afzondering en isolatie van de zieken.

Deze afzondering zou gedwongen kunnen gaan, maar wij geloven dat ze vrijwillig behoort te zijn. Hierdoor wordt het probleem echter veel ingewikkelder, daar een melaatse in de Congo — zoals we reeds hebben gezien — geen „onreine" is. Hij wordt niet geschuwd als een besmetter en hij voelt aan geneeskundige behandeling geen behoefte, vooral niet wanneer dit voor hem verwijdering van zijn familie en vrienden betekent.

Onderricht kan hier natuurlijk helpen en wij zien een groeiende geneigdheid bij de jongeren om zich vrijwillig te laten behandelen bij de eerste tekenen der ziekte. Dit zijn echter nog uitzonderingen en de overgrote meerderheid denkt er pas aan te komen wanneer het verlies van handen of voeten een normaal leven onmogelijk maakt.

De geldelijke en administratieve moeilijkheden bij de exploitatie zijn heel groot. Zulk een werk kan dan ook alleen gedaan worden met als basis: Christelijke naastenliefde.

Njingo is gelukkig en tevreden omdat het een Christendorp is. Velen, die naar deze „Plaats van Hoop" komen, zijn geen Christenen, maar zij komen spoedig te staan tegenover de uitnodiging van het Evangelie, niet alleen in de kerk en de school, die door de melaatsen zelf gebouwd zijn, maar vooral ook door het leven van hen, die zich steeds onder hen bewegen met een voortdurende liefdevolle bezorgdheid voor hun lichamelijk en geestelijk welzijn.

Vert. door J. B.

GEMEENTE-BERICHTEN

NW. WEERDINGE

't Is al weer geruime tijd geleden, dat wij iets van ons hebben laten horen. Laat mij u direct mogen meedelen, dat wij ook in de afgelopen tijd 's Heeren zegeningen rijkelijk mochten ontvangen. Dit neemt niet weg, dat het gemis van een eigen voorganger sterk gevoeld wordt en onze bede is, dat de Heer ook in dezen spoedig moge voorzien.

Begin October werd een onzer ouderlingen, br. Harm Poppen, na een korte ziekte door de dood uit ons midden weggenomen. Wij verloren in hem een broeder, die veel voor de gemeente heeft gedaan.

8 Nov. hebben we onze jaarlijkse dankstond gehouden onder leiding van Ds. H. Bakker. De opbrengst der gehouden dankcollecte toonde aan, dat de offervaardigheid onder ons goed is.

Zondag 10 Nov. hadden we 't voorrecht twee zusters door de doop de gemeente binnen te leiden. Ds. Prins, die deze dag weer in ons midden was, mocht aan de grote schare het heerlijke Evangelie verkondigen naar aanleiding van de tekst: „Komt in, gij gezegenden des Heeren, waarom zoudt gij buiten staan".

Na afloop van deze dienst vierden we 's Heeren Avondmaal, waarbij de nieuwe leden een „hartelijk welkom" werd toegesproken.

12, 13 en 14 Nov. hadden we onze eerste Ev.-samenkomsten in dit seizoen. Ds. Prins en br. J. Visser van Amsterdam hebben met veel liefde en overtuiging tot een grote schare gesproken over het heil in Christus Jezus. Vier jonge mensen vonden vrede voor hunne zielen en twee anderen hebben gevraagd gedoopt te mogen worden, om ook in dezen gehoorzaam te zijn aan 's Heeren bevel.

En nu staan wij weer midden in de winterarbeid en onze verwachtingen zijn van Hem, Die het hoofd der gemeente is.

Wij zijn dankbaar, dat onze broeders studenten en ook enkele broeders voorgangers ons Zondags wilden dienen in de prediking des Woords en wij vertrouwen,

dat we nu ook in de toekomst op hun hulp mogen rekenen.

De gemeente in uw voorbede aanbevelende,
de secr.

AMSTERDAM

Tot heerlijkheid bevorderd.

Onze oudste zuster, Johanna Henrica Panjer geb. Tekelenburg, werd 21 Nov. j.l. tot heerlijkheid bevorderd. Zij behaalde de leeftijd van 91 jaar en was sedert 1886 een trouw lid der gemeente. Voor haar man, die als ouderling der gemeente steeds trouw op zijn post was, was zij een bijzondere steun. Zij mocht hem vijf jaar en één dag overleven. Stonden we 24 Nov. 1941 bij de baar van haar echtgenoot, thans stond de gemeente met de familie andermaal terzelfder plaatse om afscheid van haar te nemen. Ten sterfhuize gedacht Ds. Planting de overledene in haar bijzondere taak, hoe zij het centrale punt vormde in het gezin, er op wijzende, dat haar nagedachtenis ook de bindende kracht moge blijven, en het geloof, waaruit de ouders leefden, ook bij de kinderen moge blijken.

Bij de groeve vertolkte een der ouderlingen de gevoelens van velen. Zij was door ouderdom en zwakte de laatste levensjaren niet in staat om op te gaan in de gemeente, zodat zij bij de jongere generatie een onbekende was geworden. Haar nagedachtenis zal evenwel in zegening blijven. Negenenvijftig jaren mocht zij lief en leed met de gemeente delen, thans juicht zij met de triomferende Gemeente voor haar Heiland.

Ging het oudste lid heen: een viertal personen gaf j.l. Zondag getuigenis in het midden der gemeente. Ieder verklaarde op zijn eigen wijze, hoe hij tot Christus was gekomen en voortaan in nieuwigheid des levens met Hem wilde wandelen. Allen werden door de gemeente aanvaard; het zijn de broeders W. Vegt, J. C. Staats, W. Oosterloo en zuster A. Visser. De doop zal, zo de Heere wil, plaats vinden a.s. Zondag.

Drie ouderparen waren aanwezig, die het voorrecht smaakten, dat hun jonge kinderen den Heere werden opgedragen. Gezegende ouders, als zij hun kinderen onder het bloed wensen; gezegend kind met zulke ouders, opgroeiende in de gemeente onder de klanken des heils.

W. VEENSTRA, secr.

ONZE MILITAIREN

In ons weekblad „De Christen" van 22 Nov. j.l. hebt U kunnen lezen, dat de Unie-Commissie de geestelijke verzorging van onze militairen heeft opgedragen aan een commissie bestaande uit de broeders: F. Bos, Ds. F. E. Huizinga en Ds. K. Prins.

Welnu, wij kunnen U thans melden, dat deze broeders een samenspreking hebben gehad en zich gaarne met Gods hulp, van de hun opgedragen taak willen kwijten.

Wij zijn er diep van doordrongen, dat wij meer voor onze jongens moeten doen, dan hen alleen steunen door ons gebed. Want naast de geestelijke en lichamelijke gevaren, die hen bedreigen, geloven wij tevens, dat zij een grote roeping in de kazerne hebben te vervullen, en daarvoor hebben ze onze hulp en leiding nodig.

Verschillende plannen, hoe we dat het beste zouden kunnen doen, zijn er dan ook ter tafel gekomen, o.a. door het zenden van een contactbrief eens per 14 dagen; verder om te onderzoeken of ze regelmatig „De Christen"; „Jong Leven" en „De Zaaier" ontvangen, want dat lijkt ons zeer wenselijk en nodig. Ook zouden we graag t.z.t. een verrassing aan onze jongens in Indonesië willen zenden. En heel graag zouden we, indien maar enigszins mogelijk, persoonlijk contact met onze militairen hier in het land willen onderhouden door enkele keren per jaar de garnizoenen af te reizen.

Nu is het echter zeer goed mogelijk, dat u iets weet waardoor wij onze jongens het beste zouden kunnen dienen, wil dan a.u.b. zo goed zijn om ons die „tip" te geven; wij staan open voor elke goede raadgeving. En 't is immers een gemeenschappelijk belang, dat het onze militairen goed gaat, nietwaar? En waar ook deze arbeid al weer geld kost, zullen financiële gaven voor dit doel hartelijk welkom zijn; ook van ouders, die geen kinderen onder de wapenen hebben. Stuurt u dat dan a.u.b. naar onzen administrateur der Unie, Ds. T. Jansma te Haarlem, onder vermelding der woorden: Voor onze jongens.

Maar nu moeten we aan de slag. Voordat we dat kunnen, heb ik nodig de adressen van onze militairen; dat geldt ook voor de vrienden van onze gemeenten, hoor. En daarom een vriendelijk verzoek aan die ouders, die jongens onder de wapenen hebben, dus zowel in Indonesië als hier: stuurt mij p.o. het adres van uw zoon, goed duidelijk a.u.b., liefst in blokletters, alsmede ook uw eigen adres. Wacht er a.u.b. niet mee, maar doe het direct. Als het even kan, moet de eerste contactbrief n.l. met Kerstmis bij onze militairen zijn. Haast u dus.

Mijn adres is: Ds. K. Prins, Twelloseweg 8, Deventer.

Daar „De Christen" helaas nog niet in alle gezinnen komt, verzoeken wij vriendelijk aan broeders, die Zondag in de dienst des Woords voorgaan, vanaf de kansel hier bekendheid aan te geven.

Tot zover de eerste mededeling van de Comm. voor de geestelijke verzorging van onze militairen.

Ook deze tak van arbeid in onze Unie bevelen wij in uw voorbede aan; en vergeet onze militairen niet in uw gebed.

De secr. van de Comm. voornoemd,
K. PRINS.

Bezwaren tegen de Kinderdoop in de Ned. Herv. Kerk van Frankrijk

Sprekende voor een vergadering van predikanten te Kopenhagen heeft dr. Marc. Boegner, een vooraanstaande figuur uit het Franse Protestantisme, er de aandacht op gevestigd, dat in de Herv. Kerk van Frankrijk, als gevolg van de invloed der z.g. Pinksterbeweging, op het ogenblik velen bezwaren koesteren tegen de kinderdoop en daarentegen de doop van volwassenen meer verantwoord achten. Verschillende predikanten zijn dientengevolge in een moeilijke positie geraakt in zoverre men van hen de doop van volwassenen vraagt, met welks bediening zij in strijd zouden komen met de bij de aanvaarding van hun ambt afgelegde belofte.

Dr. Marc. Boegner voegde aan zijn mededeling toe, dat bedoelde bezwaren gedeeld worden door Karl Barth. Deze schijnt eveneens de kinderdoop te verwerpen en zou zelfs verklaard hebben, dat de Franse predikanten de beslissing terzake van de komende Nationale Synode niet behoeven af te wachten en gerust van de kinderdoop kunnen afzien.

Rijpt de tijd?

Uit het weekblad „De Hervormde Kerk" van 23 Nov. 1946 nemen we over:

„De Franse Hervormde Kerk had (aan de Generale Synode te Utrecht) een vraag gesteld over de dooppractijk hier te lande. Zij heeft daarmee moeilijkheden. Merkwaardig: het komt niet zo aan de oppervlakte, maar ondergronds zijn er stromingen, die de Kinderdoop steeds meer tot voorwerp van strijd maken. Niet alleen in Nederland, maar ook elders. In sommige delen van België b.v. vindt men gemeenten, waar — als reactie op de doopractijken van Rome — de kinderdoop is afgeschaft. De Synode zal, na voorlichting door een commissie, aan de Franse Hervormde Kerk bericht zenden."

Is dit voor ons niet een aansporing, om onze beginselen krachtiger uit te dragen? Niet, om iedereen Baptist te maken, maar om al de kinderen Gods tot eenvoudige gehoorzaamheid aan Gods Woord op te roepen. Dan kan aan de strijd over de doop een einde komen.

Zou ook de tijd nu niet rijp zijn, dat de Unie-commissie te bevoegder plaatse in de Ned. Herv. Kerk een uiteenzetting geeft, van wat óns standpunt is? Zij heeft met de doop blijkbaar moeilijkheden.

Sn. J. Br.

Een verrassing

Het abonnementsgeld van ons blad DE CHRISTEN wordt met ingang van 1 Jan. '47 verlaagd! Het bedraagt dan f 5.— voor het hele jaar!

Wie spreekt van prijsverlaging? Wie voert prijsverlaging door? WIJ! Ondanks stijgende papierprijzen, verlagen wij het abonnement!

Ziedaar, wat elke abonné met dankbaarheid zal vervullen. En door die dankbaarheid zal elke abonné zich gedrongen weten om een nieuwe abonné aan te brengen. Want we zullen door een stijging van het aantal lezers deze prijsverlaging kunnen handhaven! Dus: elke abonné meldt mij een nieuwe abonné!

Bovendien: elke nieuwe abonné, die nu dadelijk mij per giro 9260 of per postwissel die f 5.— laat toekomen met vermelding op het strookje „nieuwe abonné De Christen 1947" krijgt de na ontvangst van dit bedrag nog verschijnende nummers van dit jaar gratis! Weest er dus dadelijk bij met het werven en met het betalen. Dan is het een dubbele verrassing voor u!

Ook onze vaste lezers nodig ik uit nu maar al vast het abonnementsgeld voor 1947 (f 5.—) te gireren. Graag zou ik zien, dat zoveel mogelijk alle abonné's dat deden. Want dat voorkomt overstelpende drukte in het begin van Jan. En bovendien weet ik dan precies wie door middel van een agent van ons blad een kwitantie of door de post een kwitantie wenst aangeboden te krijgen. Doch wie nodeloze moeite en onkosten wil besparen, gireert nu zelf aan mij het abonnementsgeld.

Gij abonné's: werft en wint lezers!

Gij allen, oude en nieuwe abonné's: stort NU f 5.—!

Deze verrassing voor u, verrasse mij met vele nieuwe abonné's en vele ontvangsten van abonnementsgelden!

De administrateur,
T. JANSMA.

RADIOUITZENDING

De morgendienst vanwege de N.C.R.V. zal D.V. Vrijdag 6 December a.s. van 10.30—11.00 uur verzorgd worden door Ds. L. de Haan van Apeldoorn.

JAARGANG 63 - Nr. 2822
VRIJDAG 6 DEC. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Voor een gesloten deur.

Matth. 25 : 1—13.

In de adventsweken wordt ons weer duidelijk dat wij tussen de tijden leven. Dat de eerste komst van Jezus achter ons ligt, de tweede voor ons. Hier staande, blikken wij zowel terug als omhoog. Gedurig heeft de Heer in verband met Zijn wederkeer vermaand toch te waken. Er zal dus veel van afhangen hoe die dag ons vindt.

De gelijkenis der tien maagden is een buitengewoon ernstige. Want dan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden....

Niet de wereld dus, waarin er ook nog wel een paar mensen van goede wille rondzwerven temidden van kwaadwilligen.

Niet een bepaalde kerk dus, waarvan wij altijd wel geweten hebben, dat het haar niet zo precies kwam bij het aannemen van nieuwe leden.

Dan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn....

Zie, ze trokken gezamenlijk uit, de tien. Geen mens zou het wagen vijf ervan niet voor vol aan te zien. Hadden zij zich niet allen gekleed voor het feest, dat aanstaande was? Hadden ze niet alle tien een prachtige fakkel, waaruit een heldere vlam opsloeg tegen de donkere hemel? Waren ze niet alle tien uitgegaan uit de alledaagse drukte, om den bruidegom tegemoet te gaan? En vielen ze, toen het zo heel lang duurde, ook niet alle tien heerlijk in slaap?

Met andere woorden: Ze leefden als godsdienstige mensen en waren, voorzover dat mogelijk was, uitgegaan uit deze verdorven wereld. In de nacht der tijden lieten zij de vlam van geloof en hoop en liefde even helder lichten als Florence Nightingale indertijd, als zij des nachts nog eens langs de bedden der gewonden ging. Men noemde haar „de dame met de lamp". Zo zijn ook dezen te noemen. Zie, ze zijn uitgegaan, verwachtende den bruidegom. Bekend met de belofte van de spoedige komst. Die bepaalde vijf bleven bij voorbaat al niet een eindje achter, op grond waarvan wij zouden kunnen zeggen, dat ze direct er al niet met het hart bij waren. Neen, samen gingen ze, zij aan zij, in feestgewaad en met de fakkel. Toen het dan wel wat heel lang duurde, gingen ze ook alle tien wat uitrusten met het u bekende gevolg, dat ze de strijd tegen de slaap verloren.

Met andere woorden: dat zijn wij dus. Wij zijn die tien. Want wij zingen en lopen met het licht en verwachten, met min of meer zekerheid, den Heer.

Door de diepe nacht rolde de roep: de bruidegom komt. Hij komt! Gaat uit, hem tegemoet. De stem wekt de tien, alle tien, en haastig grijpen ze naar de leeggebrande fakkels. Een deel grijpt naar het oliekruikje, openen het en gieten in de holte de olie. Gelukkig, ze branden. Maar een ander deel ontdekt nu geen olie te hebben. Vijf van die zingende, verwachtende tien. „Onze lampen gaan uit!" Welk een verschrikkelijke ontdekking. Welk een dodelijke ernst. Welk een dringend vermaan. Terwijl ze er toch zo goed voor stonden.

Wat wil de Heer zeggen?

Het is mooi, dat er een lampje brandt; het is goed, dat men Hem verwacht; Hij zegt geen boos woord over dat indutten, dat toch zeker niet op z'n plaats was. De Heer wil er de nadruk op leggen, dat er voorraad moet zijn; dat er een noodrantsoen aanwezig moet zijn. En dat men die tijdig moet aanleggen. De lamp moet lang kunnen branden. Het is best, dat de voorganger des Zondags wat olie op de kous druppelt, maar daarvan kan de lamp niet blijven branden. Zal er aan het ene eind een heldere vlam zijn, en blijven, dan moet het andere eind in de olie liggen. Er moet geestelijk leven zijn. Een leven uit den Geest. Verborgen omgang met God. Een drinken aan de bronnen Gods. Er moet zijn een verdiepen in de liefde en wijsheid Gods. Dat zal de kruik vullen. Dan zal er olie zijn, als het middernachtelijk uur is aangebroken. Wees wijs en vergader u olie. Vul uw kruik niet met geld en goed en allerlei dranken, die de wereld uitmeet. Daarvan zal de lamp in het uiterste uur niet branden. Wees wijs. Laat Gods Heilige Geest uw kruik vullen met de olie, die licht zal verspreiden als Hij tot u komt.

Onze lampen gaan uit! En de deur werd gesloten!

Dan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden. Bij welke van de vijf zou ik behoren?

HUIZINGA.

Losse Schakels

Spurgeon's Tabernakel. Bij de bombardementen, waaraan Londen tijdens de jongste oorlog is blootgesteld geweest, is ook Spurgeon's Tabernakel in vlammen opgegaan. Hij zal herrijzen, maar niet op dezelfde plaats. Londens stadsbestuur heeft besloten de gelegenheid uit te kopen en het stratencomplex, waarvan de straat, waaraan dit gebouw stond, er een is, te wijzigen. De verwoeste kerk telde 3000 zitplaatsen. Er zal een nieuwe Tabernakel verrijzen, plaats biedende aan 2000 mensen. Ds van deze gemeente is thans W. G. Channon.

Kindervergiftiging. Volgens de Amerikaanse Sunday School Times is vastgesteld, dat 60 % der kinderen van sigaretten-rokende moeders sterft beneden de 2 jaar. Nicotinevergiftiging is de oorzaak van hun dood. — De kwestie van het rokende meisje en de rokende vrouw heeft dus ook een ernstige morele kant.

Kerkelijk leven in Rusland. Toen de Duitsers Rusland binnen drongen, openden zij de kerkgebouwen en gaven die weer vrij voor het gebruik. Dat plaatste de Sowjet-overheid voor een lastige kwestie. De Duitsers werden Rusland uitgedreven, maar nu kon de eigen Overheid toch niet harder optreden dan de Duitsers gedaan hadden. Derhalve bleven de kerken open. De heer Molotow heeft verklaard, dat de zestien Sowjetrepublieken (de 13 bestaande plus de drie Baltische landen) autonoom zullen worden; hun eigen legers zullen hebben en hun eigen buitenlandse vertegenwoordigers. Toen de drie Oostzeelanden nog niet heroverd waren, zond de Sowjetradio godsdienstige propaganda uit, teneinde in die landen de oppositie te ontwapenen. Zowel Protestantse als Grieks Orthodoxe diensten werden uitgezonden. De dertien oude Sowjetrepublieken konden, na de inlijving van de Baltische landen, niet bij dezen ten achter gesteld worden en kregen dus ook godsdienstvrijheid. Voor die tijd stond in die republieken tien jaar verbanning naar Siberië als straf op Godsdienstige propaganda. Nu zijn alle kerken staatseigendom en kunnen de gemeenten en kerkgenootschappen de gebouwen huren. — Dat is minder onrechtvaardig dan het lijkt. Men is er wel enigszins naast als men hoont: ze moeten hun eigen kerken huren en de staat de huur betalen. In landen met staatskerken zijn immers de bezittingen, die de kerken hebben, allen uit de staatskas betaald, terwijl ook alle kerkelijke uitgaven uit de staatskas vergoed werden. De scheiding van Staat en Kerk, die zich in Rusland voltrokken heeft, heeft tengevolge gehad, dat de kerkgenootschappen nu de gebouwen, die altijd staatseigendom waren, moeten huren. Dat de Staat ze soms veranderde in bioscopen is ook al minder vreemd en goddeloos, dan het lijkt. Men moet n.l. weten, dat er in Rusland geen kerken gebouwd werden, naarmate zulke gebouwen nodig waren voor de eredienst, maar dat rijke Russen, die hun einde nabij achten, een kerk lieten zetten, om hun geweten van schuld te ontlasten. Zo'n goed werk maakte hun het sterven wat lichter. Dit had tengevolge, dat er veel te veel kerkgebouwen kwamen; die stonden er renteloos. De Staat maakt ze nu productief, al hadden wij misschien liever gezien, dat ze voor andere doeleinden dan bioscopgenot ingericht waren. — Maar om billijk te zijn in zijn oordeel, moet men al die maatregelen, die hier nogal stof doen opwaaien, zien tegen hun eigen achtergrond.

Godsdienst en statistiek. In Jan. 1937 hield de Sowjetoverheid een volkstelling. Op de lijst kwam ook een vraag voor betreffende de godsdienst. De cijfers van deze rubriek zijn nooit gepubliceerd. Beweerd wordt dat 40 % der bevolking opgaf godsdienstig te zijn. Bij de latere volkstelling 1939 werd de vraag naar de godsdienst achterwege gelaten. — De leider der goddelozenbeweging zeide, dat na tien jaar van de meest intensieve propaganda $^2/_3$ der landelijke bevolking en $^1/_3$ van de stedelijke bevolking ernstig godsdienstig was. En de Volkscommissaris voor de Opvoeding zeide: „Godsdienst is gelijk een spijker: hoe meer je erop slaat, hoe dieper drijf je hem erin". Het Rode Leger kreeg veldgeestelijken mee. De Grieks Orthodoxe Kerk mocht in Synode bijeen komen en zij koos Sergius „een voormalig zendeling in Japan, een zeer ootmoedig en vroom evangelisch man," tot prelaat. — Na dertien jaren van gedwongen zwijgen mochten de Baptisten hun groeten overbrengen aan hun geloofsgenoten in de wereld. De Regering benoemde twee Comité's van vijf leden elk, om contact te houden, de eerste met de Grieks Orthodoxe Kerk en de andere met de Protestantse Kerken. De Unie van Baptisten Gemeenten heeft het plan een Bijbelschool te openen. Elke groep van twintig gelovigen kan zich laten inschrijven als kerkgenootschap, en tot nu toe is zulk een aanvraag nimmer geweigerd. De Baptisten, de Evangelische christenen en de Pinksterchristenen hebben zich in één organisatie verenigd. De Pinkster-christenen gaven de voetwassing op en de Baptisten en Evangelische christenen erkenden het spreken in tongen, op voorwaarde, dat het — naar N. Testamentische eis — alleen zou worden toegepast, als een „uitlegger" een tolk, aanwezig was. De geestelijke invloed, die van deze organisatie uitgaat, is zeer groot, en niet af te meten naar de getalsterkte. Rusland telt 3000 Baptisten Gemeenten. Bijbel en bijbelse geschriften kunnen in Rusland worden ingevoerd.

Wie van deze dingen meer wil weten, kope de brochure, geschreven door Dr Miles, den Secr. van het Russ. Zendingsgenootschap, getiteld: Is There Religious Liberty in Changing Russia? Prijs 1 shilling. R.M.S. Bookroom, 13, Vowlerstreet, Londen S.E. 17.

L.

Van ons Unie-leven

Het eerste dubbeltje. Onlangs ontving onze Unie een merkwaardige gift, die nog niet door den administrateur verantwoord is, omdat de voorzitter er aanleiding in vond, om er iets over te schrijven. Deze gift is groot één dubbeltje. De gever schreef er bij: „Als ik f 10.— gestuurd had, zou dat wellicht minder de aandacht hebben getrokken, dan nu ik f 0.10 stuur." Dit dubbeltje is het eerste dubbeltje van het kapitaal, dat gevormd moet worden door de organisatie van „het zevendaagse penningske", waarvan U lezen kunt in no, 2817 van De Christen, verschenen op 1 Nov. j.l. En het is gezonden met de bedoeling, om op het bedoelde plan de aandacht te vestigen.

Wat bij samenwerking mogelijk is. U hebt misschien geglimlacht of even Uw wijze hoofd geschud bij het lezen van hetgeen Ds. Weenink bij de

opening van onze voorgangersconferentie tot zijn collega's heeft gezegd en wat op 1 Nov. in ons orgaan te lezen stond. Het is ook mogelijk, dat U hier en daar critiek hebt op de gemaakte becijferingen; maar het lijkt me niet mogelijk, dat U zoudt kunnen denken: Daar kan toch nooit iets van komen! Ik voor mij ben tenminste van mening, dat er veel van komen kan, heel veel zelfs, als het maar wordt aangepakt. Indien wij maar eendrachtig samenwerken, zal het blijken, dat er ongedachte dingen mogelijk zijn.

Als er maar aangepakt wordt! Welnu, de man, die het eerste dubbeltje zond, deed dat niet omdat hij meende op deze manier al vast wat geld in het laadje te brengen. Eén zo'n dubbeltje kost meer aan port en tijd, dan het waard is. Maar onze broeder heeft willen illustreren, dat er iets gedaan moet worden. Daarom verzond hij zijn dubbeltje en daarom ontvangen en noteren wij het met vreugde.

Het juiste adres. Intussen is dit dubbeltje nog niet aan het juiste adres. Het hoort thuis bij de Bouwstichting der Unie, waarvan br. E. de Haan, Dracht 32 te Heerenveen, de administrateur is. Zoals U ongetwijfeld weet, hebben wij een hele rij subcommissies in onze Unie. Aan ieder van die is een eigen taak toegewezen, die zij namens de U. Commissie verrichten. Die vele commissies brengen natuurlijk hun moeilijkheden mee in de praktijk, maar we hebben ze nodig. Alleen op deze wijze is het mogelijk, dat al het werk, waarvoor de U. Comm. verantwoordelijk is, ook wordt *gedaan.* Het is de verdeling van de arbeid.

Welnu, het ligt op de weg van de Bouwstichting om het plan van Ds. Weenink nader te bestuderen èn tot uitvoering te brengen. Ik verzoek daarom bij dezen onzen Unieadm. het bewuste dubbeltje te willen gireren op de postrekening van br. E. de Haan te Heerenveen. Deze broeder zal het dan op zijn beurt wel weer verantwoorden in ons blad.

Noodzakelijkheid van samenwerking. Ds. Weenink schreef boven zijn uiteenzettingen: „Grote lijnen of: De weg naar morgen". Inderdaad is hier een weg gewezen, die begaanbaar is, waarlangs iets is te bereiken.

Het is voor kleine gemeenten in onze grote steden onmogelijk, om zelf iets te bouwen. Daar zijn kapitalen voor nodig. Niemand zou aan zo'n kleine gemeente dat grote bedrag durven lenen. En indien er zo iemand was, zou de gemeente misschien (vooral de eerste jaren) de rente en de aflossing niet kunnen opbrengen. Daartoe zou ze eerst wat groter moeten worden. Natuurlijk is het mogelijk door verhuring van een kerk of zaal de inkomsten te doen stijgen, maar toch blijft voor een kleine gemeente alleen het risico te groot. Samenwerking is in dezen noodzakelijk en....in samenwerking kunnen we het ook dragen.

Hulp van buiten, plichten binnen. Hier en daar is er gefluisterd over hulp uit Amerika. Het is mogelijk, dat Amerikaanse broeders en zusters ons wel kunnen en willen helpen. Er zijn zelfs plannen in de maak, om deze hulp te organiseren. Maar niemand moet denken, dat wij drijven kunnen alleen op hulp van buiten. Als we zelf niets deden zou die hulp ons maar verzwakken en schaden. Het zou ook immoreel zijn, als we zelf niet al het mogelijke wilden doen. Wij zouden het niet kunnen verantwoorden, dat we hulp in het buitenland vragen, als b.v. onze eigen beter gesitueerde gemeenten in Nederland niet hielpen. Ja, we zouden het niet kunnen verantwoorden, als we niet allemaal ons uiterste best deden voor elkander en daarmee voor wat wij zien als het werk des Heeren.

Men kan de „Grote lijnen" nog eens bekijken; mogelijk is er nog wat op te helderen en te wijzigen. Maar hier is een weg gewezen. Het is een gelukkig samentreffen, dat de ontwerper van de „Grote lijnen" voorzitter is van het bestuur der Bouwstichting. Wie zal beter de leden van dit bestuur instruëren dan hij? En wie zal beter in alle dingen, die er bij nodig zijn, het goede voorbeeld geven dan hij? Wij wachten op de ontplooiing van een grote actie en zeggen gaarne bij voorbaat onze hartelijke medewerking toe. Ik heb goede moed, dat er eendrachtig samengewerkt zal worden in het gehele land.

K. REILING,
voorz. der Uniecommissie.

Zweden.

Als wij denken aan dit land en volk, mompelen wij onwillekeurig de woorden: „De geluksvogels". Zijn zij niet buiten de oorlog gebleven, voor heel wat moeiten, spanning en ellende gespaard? Zijn hun winkels niet rijk geëtaleerd en hun magazijnen vol van allerlei begerenswaardige artikelen? Zo wij met een goed gevulde beurs een halve dag een winkelstraat van Stockholm mochten bezoeken, wat zouden wij dan niet allemaal kopen? Wij voelen ons beroofd en arm — en wanen hen rijk met al het goede en vette der aarde.

Doch ter zake. Het is mij niet te doen U bij deze voorstelling der dingen te kwellen als weleer Tantalus gekweld werd — en evenmin om een reisbeschrijving te geven — doch om U iets mede te delen over onze geloofsgenoten aldaar.

* * *

DE STAATSKERK.

Slechts weinige jaren, nadat Luther, de grote hervormer, in Duitsland veld gewonnen had op de Rooms Katholieke Kerk en leer, zocht Gustavus Vasa, de Koning van Zweden, dit hervormde geloof over te brengen in zijn land en het tot de Staatsgodsdienst te verheffen. Na veel strijd met de Rooms Katholieken gelukte dit tenslotte aan Karel IX tegen het einde v. d. 16e eeuw. Schande het te moeten zeggen, maar feit is het, dat de regering nu trachtte door strenge wetten alle inwoners des lands te dwingen deze vorm van godsdienst als de enige ware te belijden. Iedereen moest een goede Lutheraan worden en blijven. Waren het dan ook maar allen „goede" Lutheranen geworden en gebleven. Maar helaas, waar geestelijke dwang zich openbaart, treedt ook het verschijnsel van geestelijke misvorming op. Het ging niet meer als bij Luther, om de levende en levendmakende Christus, doch om de grootheid en macht van de Kerk. Elke Piëtistische beweging werd onderdrukt; alle mannen en vrouwen, die nadruk legden op persoonlijk geloofsleven werden vervolgd. Zo b.v. werd een zekere Ds. Anander beschuldigd anders te preken dan de doorsnee Lutherse predikant en een tractaatje geschreven en gepubliceerd te hebben, dat zonde en wereldgelijkvormigheid streng veroordeelde. Wettelijk kan men hem niets doen, en daarom ging men dezen „lastigen dominee" gek verklaren en sloot men hem op in een krankzinnigengesticht, alwaar hij na 10 jaar bitter lijden stierf. En dit probaat middel werd gehandhaafd voor allen, die aandrongen op persoonlijk christelijk geloof en leven.

Gedurende de eerste helft van de 18e eeuw werden verscheidene personen vervolgd om hun afwijkende inzichten betreffende de kinderdoop, die hen tegenhielden hun kinderen te laten besprengen. Enkelen van hen, die behoorden tot de meest vooraanstaande families, werden enigszins ontzien, maar moesten toch dulden, dat hun kinderen met geweld werden genomen en besprenkeld. Personen van lagere stand werden niet zo „zachtmoedig" behandeld. Zo b.v. werd een student verbannen, omdat hij de doop anders beschouwde en leerde dan de Kerk, terwijl een schoenmaker meer dan 20 jaar gevangenisstraf onderging voor hetzelfde feit.

Uit dit alles zien we weer, welk een ellende er ontstaat in deze wereld door „geestelijke knechting". In de naam van God zijn vele gruwelen bedreven door z.g.n. „godsdienstige" mensen. Werd ook Gods eigen Zoon niet door dezulken tot de kruisdood veroordeeld? Dat wij ziende mochten worden, verdraagzaam en ruim van hart — des te meer naarmate wij Gods eeuwige liefde hebben gesmaakt en bewust zijn geworden, dat Hij de zonde haat, maar den zondaar bemint en zoekt gelukkig te maken. Christenen: ontwaakt!

* * *

DE EERSTE BAPTISTEN.

Het zou ons te ver voeren nog meer over deze dingen te schrijven. Bovenstaande dient als achtergrond om te laten zien, dat God, ondanks alle bekrompenheid van eigengerechtigheid van mensen, die hun kerk stellen boven Hem, hun eigen inzichten en religieuze vormendienst boven Zijn Woord, en dáárdoor komen tot kettervervolging, tòch voortgaat met Zijn Werk. Zodra een kerk, welke die ook moge zijn en hoe zij ook mag heten, haar dienende taak vergeet en heersend wordt, zal God op andere wijze baan breken met Zijn Geest.

Door aanraking met de Baptisten in het buitenland, hadden twee Zweden hun inzichten aanvaard en zich laten dopen op hun persoonlijke geloof — de ene in 1843 en de andere in 1845. De ene een Zweeds zeekapitein, met name G. Schroeder, was bekeerd in de Verenigde Staten, en werd lid van de Baptisten Zeeliedenkerk in New York. Hij maakte een korte reis naar Zweden in 1845 en ontmoette in Gothenburg een anderen zeeman, die eveneens in Amerika bekeerd was geworden en met de hulp van een Amerikaans genootschap als zendeling dienst deed onder de matrozen aldaar. Schroeder vestigde zijn aandacht op het onderwerp van de doop en verklaarde hem de Baptisten beginselen. Deze tweede man was F. Nilson, geboren in 1809, die ook de grondlegger van het Baptisme in Zweden zou worden. Hij volgde de raad van Schroeder op, onderzocht het Nieuwe Testament met als resultaat, dat hij naar Hamburg overstak om zich daar te laten dopen door Ds. J. Oncken op 1 Augustus 1847.

Thuis gekomen, vertelde Nilson zijn vrienden van zijn nieuwe ervaringen. Enkele van hen werden overtuigd van de doop der gelovigen en zagen in, dat de vorming der gemeente, zoals door de Baptisten voorgestaan wordt, in overeenstemming was met de leer van het N. T. Een Baptisten predikant uit Kopenhagen werd verzocht over te komen en nu werden de eerste vijf personen, waaronder ook Nilsons vrouw, op Zweedse bodem gedoopt en de eerste Baptisten Gemeente gesticht, niet ver van Gothenburg, op 21 Sept. 1848. Er werd toen overeengekomen om Nilson naar Hamburg te zenden om aldaar de Baptisten Gemeente te vragen hem als predikant te bevestigen.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.
XXXIX.
Hoofdst. 22 : 6—29.

Ter Oriëntering. Verzekerd van zijn goddelijke roeping had Paulus de tegenstand der Joden stilzwijgend kunnen negeren. Hij deed dat echter niet, omdat het Evangelie de boodschap is van Gods liefde tot Zijn vijanden. Dat feit moet uitkomen in ons gedrag tegenover hen. Zo handelde de Heere Jezus; zo handelde ook Paulus. Hij aanvaarde het kruis, dat de liefde tot vijanden oplegt, en tastte door de hevigste vijandschap heen naar het hart der Joden. Rom. 9 : 1—3 is geen mooie frase en I Kor. 13 doorlicht Paulus' leven.

TOELICHTING.

I. Paulus door Christus gegrepen. Vers 6—16.

Als een gegrepen zijn door Christus leerde Paulus zijn leven zien, vergel. Fil. 3 : 12. Men legge bij de bestudering en bespreking van dit Schriftgedeelte Hand. 9 er naast. Er zijn kleine verschillen — een bewijs daarvoor dat Paulus zijn bekeringsgeschiedenis niet uit het hoofd geleerd had. Zij was voor hem geen „geschiedenis", geen verleden, maar een stuk levend heden. Vers 6; omstreeks de middag — dan is het zonlicht n.l. het felste. Maar het licht, dat Paulus omstraalde, was van grotere sterkte, d. w. z., van bovenaardse glans. Men lette daar goed op: het was de lichtwoning Gods, het teken der tegenwoordigheid van God. Vandaar dat Paulus ter aarde viel: uitdrukking der hoogste eerbied. — Te Damascus kwam Paulus in het voor hem klaar gemaakte logies. Vers 12: niet onverschillige of aan hun volk vijandige Joden waren ingeschakeld op de Evangelie-verkondiging: daarom nadruk leggen op Ananias' wettische vroomheid. Paulus zág — en zag tot Ananias op — dit laatste in de verwachting, dat hij nu zou vernemen de vers 10 toegezegde opdracht. — Vers 14: Zijn wil te kennen: n.l. a.g. de heilsweg. „Den Rechtvaardige te zien", de opstanding bewees, dat Jezus dat was. Vers 16: Paulus draalt; weet niet wat nu de eerste stap moet zijn. Het was hem alles te groot. „Afwassen" beeld ligt voor de hand, vanwege het water, waarin de doop wordt voltrokken. „Aanroepen" er bij roepen; het van Hem vragen.

II. Paulus aangewezen als Apostel voor de heidenen. Vers 17—22.

Bij welk bezoek aan Jeruzalem dit plaatsvond, weten wij niet. Nadruk legt Paulus er op, dat hij in de tempel aanbad; hield zich zolang de tempel stond aan dat gebruik. — Het was Paulus' begeerte om zijn volksgenoten het Evangelie te brengen; vergel. Rom. 9 : 1—5. De Heer zeide hem, dat de Joden het Evang. van hem helemaal niet wilden horen. Paulus meende, dat het veel grotere indruk zou maken als hij het verkondigde,

VERVOLGING DER EERSTE BAPTISTEN.

Ds. Nilson werd bevestigd in zijn ambt en keerde terug om de kleine kudde te dienen, die zo snel groeide, dat er spoedig 54 leden waren. Uit hetgeen boven beschreven is, kan men afleiden, dat moeilijkheden niet lang op zich zouden laten wachten. Ds. Nilson was afvallig geworden van „de ware en zuivere Evangelische leer" — d.i. de leer van de Lutherse Staatskerk in Zweden — en spoorde bovendien anderen aan hem te volgen. De wet stelde vast, dat dezulken moesten worden verbannen. Dus werd hij gevangen genomen, voor 't gerecht gebracht en veroordeeld. Ofschoon een ongeleerde man, sprak hij met zulk een overtuiging en zekerheid des harten voor zijn rechters en gedroeg hij zichzelf met zulk een christelijke nederigheid en waardigheid, dat allen in het rechtsgebouw er van onder de indruk kwamen. Een van deze mannen der wet werd zo diep ontroerd, dat het later leidde tot zijn bekering. Maar de letter van de wet moest opgevolgd worden en dus moest Ds. Nilson het land verlaten. Hij beriep zich echter op het hof en vroeg audiëntie aan bij Koning Oscar I. Deze Koning was zeer verdraagzaam en verleende de audiëntie — maar ook hij en zijn raadgevers waren gebonden de wet ten uitvoer te brengen. Een verzoek om gratie werd eveneens afgewezen, zodat Ds. Nilson met grote droefheid in het hart zijn dierbaar vaderland moest verlaten om des geloofs wille. De eerste dag van de zomermaand Juli in het jaar onzes Heeren 1851, moest hij het „Christelijk" land Zweden verlaten, omdat hij christen wilde zijn in de ware zin des woords en in overeenstemming met de leer van het N. T. Maar God verliet hij niet en ook God hem niet. Hij kwam in Kopenhagen aan en werd voorganger ener Baptisten Gemeente aldaar tot aan het voorjaar 1853. Toen werd hij uitgenodigd om een conferentie van Baptisten broeders bij te wonen in Hamburg en van Hamburg reisde hij naar Londen, op uitnodiging van Dr. Steanen, om aan een vergadering van de Evangelische Alliantie deel te nemen. Hier vertelde hij van al zijn ervaringen. Nadat hij gesproken had, werd er een brief van Aartsbisschop Wingerd voorgelezen, waarin deze zijn sympathie uitdrukte met de Alliantie, doch tot zijn spijt door ouderdom en ziekte verhinderd was aanwezig te zijn. De vergadering kwam door zulk een wonderlijke en schrijnende situatie geweldig onder de indruk en in gebed werden deze dingen voor God neergelegd en voor Zweden gebeden.

De leden van de Baptisten Gemeente in Zweden stonden nu aan de grote druk van de Staatskerk en de overheid bloot en hadden eveneens veel te lijden van vijandige buren. Als er kinderen geboren werden, ontstonden grote moeilijkheden. Dan werd de baljuw met zijn helpers er op uitgestuurd om het kind uit huis te halen, in weerwil van de protesten der ouders, en naar den dorpsdominé gebracht om te worden besprenkeld. Dan moesten de onkosten betaald worden voor deze gerechtelijke bemoeiingen en als de ouders te arm waren om ze te betalen, wat niet zelden voorkwam, volgde de verbeurdverklaring van hun goederen, die verkocht werden voor het vereiste bedrag.

(Wordt vervolgd.) A. A. HARDENBERG.

---

dan wanneer de twaalve het deden. „Dat ik het was" vers 19. Dat „ik" heeft bizondere nadruk. „Werkte ik met volle instemming daaraan mede" — wil zeggen: ik stemde, toen over het voorstel om Stefanus des doods schuldig te verklaren gestemd werd: „voor". Met nog een andere rechter moest Paulus bij deze executie aanwezig zijn, teneinde erop toe te zien, dat alles overeenkomstig de voorschriften plaats vond. Gedurende de wegleiding naar de strafplaats had de veroordeelde de gelegenheid tegenover deze rechters nog nieuwe punten te zijner verdediging mede te delen, terwijl de rechters hem moesten vermanen alsnog zijn zonde te belijden en alzo nog deel te krijgen aan de toekomende wereld. — Paulus moet tenminste veertig jaar oud geweest zijn, toen Stefanus stierf, want voor die tijd kon men geen rechter zijn, overmits eerst met het veertigste jaar het „inzicht" kwam. — Vers 21: ver weg tot de heidenen: de heidenen zijn degenen, die „verre" zijn; vergel. Ef. 2 en Hand. 2 : 39. De zending tot de heidenen, met de boodschap van Jezus, dien de Joden als Messias verworpen hadden, ergerde hen.

III. Paulus als Romeins burger. Vers 23—29.

De gebaren der Joden zeiden, dat ze Paulus wensten te stenigen. — De officier had van Paulus' rede niets kunnen verstaan, doch leidt uit de opgewondenheid der Joden af, dat er heel wat gaande is en besluit Paulus door geseling tot waarheid spreken te dwingen — zoals dat te doen met slaven gebruikelijk was. Paulus zoekt tegen deze behandeling bescherming in zijn Romeins burgerschap. — In vers 28 wijst de Overste op het hoge voorrecht, Romeins burger te mogen zijn. De hoge som, die hij er voor betaald had, zal wel daarop duiden, dat hij dat recht clandestien gekregen had. De vrouw van keizer Claudius maakte de verkoop van dat recht tot een bron van inkomsten. Een Romeins burger mocht zelfs niet gebonden worden.

Vragen:

1. In welke zin kan gezegd worden, dat Paulus Jezus vervolgde?
2. Waar had Paulus gedacht, dat Jezus was?
3. Wat ligt in Paulus' vraag: Heere, wat zal ik doen?
4. Waarom ontving Paulus deze bizondere openbaring?
5. Waarom mogen wij dus niet een bekering als Paulus had verwachten?
6. Waarom is het verkeerd te dralen met de doop?
7. Wat is de voorwaarde om van zonden gereinigd te worden?
8. Wanneer is de doop dus *echt?*
9. Waarom zal Paulus uitdrukkelijk gezegd hebben, dat hij in de tempel aanbad?
10. Waarom achtte hij zichzelf juist zo bij uitstek geschikt om onder de Joden te evangeliseren?
11. Wanneer is de vrijheid van lijden te duur gekocht?
12. Waarvoor mogen we onze burgerrechten echter wel gebruiken?

L.

De „Youth for Christ" beweging

Over de geschiedenis dezer, oorspronkelijk amerikaanse, beweging kunnen wij u nog niet voldoende inlichten. Misschien zullen wij in staat zijn, dat later nog eens te doen. Wel is bekend, dat haar Zaterdagavondbijeenkomsten in vele steden van Noord- en Zuid-Amerika en Canada door vele duizenden, misschien mogen we schrijven honderdduizenden, bezocht worden. Het karakter dezer bijeenkomsten verschilt zeer van dat van een kerkdienst. Waarschijnlijk ligt het meer in de lijn van onze jeugdavonden, die wij van tijd tot tijd organiseren. Dan schakelen wij immers ook alle vocale en muzikale krachten in, laten declameren en getuigen, om aan het einde nog een korte toespraak te geven. Een combinatie van natuurlijke vrolijkheid en geestelijke ernst.

Van de in ons land gehouden bijeenkomsten hebben wij diverse rapporten ontvangen aan de hand waarvan wij ons een oordeel konden vormen. Licht en schaduw, waardering en afkeuring wisselden elkaar af. Wij danken onze broeders voor de moeite, die zij zich getroostten. Zo leerden wij alvast de sterke en zwakke zijden van het nieuwe werk kennen. Vernietigende critiek kwam van niemand binnen. Bovendien openbaarde zich hier en daar een verkwikkende samenwerking tussen de verschillende kerken en gemeenschappen.

Een kleine verzameling uitspraken: De sfeer was heel goed. Een heel goede Evangelisatiesamenkomst. Er was beslist ernstige belangstelling. Sfeer en karakter waren goed. De Woordverkondiging bijbels. Zij, die achterbleven, meenden het ernstig. Geen humbug, maar Gods werk. De nasamenkomst droeg een zeer ernstig karakter. Het Evangelie werd gebracht op duidelijke en eenvoudige wijze, onopgesmukt. De rest (zang, muziek) was niet bepaald „kerks", maar ook niet storend en heeft zeker niet nagelaten op de onkerkelijke jeugd eèn goede indruk te maken. Indruk: achter alles staat de macht van veler gebeden.

Over de organisatie waren niet allen tevreden. Dat die niet perfect was hoeft niet te verwonderen. De tijd ter voorbereiding was te krap. Ook over het nawerk zijn er klachten. Soms schijnen ook eerst gevraagde mensen later eenvoudig over het hoofd gezien te zijn. Dat zijn dingen om te onthouden.

Het is denkbaar, dat nu iemand zegt: maar wat bedoelt de schrijver met het vertellen van deze dingen. Ten eerste is het voorbij en ten tweede hoort dit in Jong Leven thuis. Daarop antwoordend zeggen we, dat het niet voorbij is. Het is eigenlijk nog niet begonnen. Het ligt namelijk in de bedoeling van een, kerkelijk bezien, „veelkleurig" comité, om hier in het land dergelijke samenkomsten op de Zaterdagavonden te houden, waarin men vooral afgestemd is op de buitenkerkelijke jeugd. En evenzeer op de binnenkerkelijke, die ook nog vaak buiten Christus leeft. Teneinde tot een daarvoor geschikt en werkend apparaat te komen, zal men weldra in diverse plaatsen plaatselijke comité's moeten vormen, die de organisatie ter hand willen nemen. Die comité's zullen ook zo kleurrijk mogelijk moeten worden samengesteld. Dat wil zeggen, dat gelovigen van allerlei richtingen daarin betrokken moeten worden. Maar dan ook waarlijk gelovigen, die Jezus als hun Heiland en Heer kennen en belijden. En omdat misschien ook van onze mannen gevraagd zullen worden, die nu niet direct meer in het jeugdwerk zitten, hebben we deze dingen hier vermeld, opdat men er tenminste een beetje van weet.

Er zijn zeker moeilijkheden en misschien zelfs gevaren aan dit werk verbonden, maar daartegenover staan heerlijke mogelijkheden om aan de dolende jeugd van Nederland den Zaligmaker te verkondigen. Het komt ons voor, dat wanneer de vraag: Help ons! tot ons komt, wij niet mogen weigeren. Wij kunnen ons geheel geven zonder onze critische zin te verliezen. Het zou kunnen gebeuren, dat men ons hier of daar vergat te vragen mede te werken.

Wij zijn nu eenmaal wat klein van stuk en ook niet bar vrijmoedig, al moest ik dat misschien niet zeggen. Zou men in uw woonplaats al druk bezig zijn en u vergeten hebben: als gij prijs stelt ook mede te arbeiden, meld het mij. Met deze laatsten bedoelen we natuurlijk allereerst onze voorgangers: eventueel lerende ouderlingen.

HUIZINGA.

GEMEENTE-BERICHTEN

DEN HELDER

Geliefde broeders en zusters in den Heer. Wij willen u weer even het een en ander laten weten. Zondag 17 November j.l. is Ds. G. Visser uit Harlingen in ons midden geweest en we hebben een heerlijke, gezegende dag gehad. 's Morgens sprak Ds. Visser over „den levenden Heiland". Wij hadden ons zaaltje bijna vol, pl.m. 40 mensen. 's Middags hadden we een vergadering ten huize van br. Kuilman. Ds. Visser besprak met ons het vormen van een vereniging tot het oprichten van een Baptisten Gemeente. De vergadering verliep vlot en besloten werd, dat de mannelijke personen het bestuur zouden vormen, t. w. br. G. van Leeuwen, voorzitter, Californiëstraat 8; br. C. Kuilman, secretaris, Hugo de Grootstraat 23 en br. G. Visser, penningmeester, Binnenhaven 62.

's Avonds om 8 uur was er nog een samenkomst. Ds. Visser bepaalde zijn gehoor, wat weer in grote getale was opgekomen n.l. pl.m. 50 mensen, bij „het volgen van Jezus". Met grote dankbaarheid kunnen wij op deze dag terugzien. De Heer heeft ons stromen van zegen gegeven. En de Heer heeft altijd meer om te geven. Wij willen staan in dit geloof. Dan is de uitkomst zeker goed. Broeders en zusters in den lande, bidt, bidt veel met ons mee, zodat er nog velen, ook uit het donkere Noord-Holland, mogen worden gebracht aan de voeten van Jezus.

Na zeer hartelijke groeten, uw br. in Christus,

C. KUILMAN.

Hugo de Grootstraat 23, Den Helder.

ALKMAAR

Het is al enige tijd geleden, dat gij iets hebt vernomen uit de gemeente te Alkmaar. De arbeid in de gemeente gaat rustig voort. De opkomst is goed te noemen. Zondag 17 Nov. mochten wij als gemeente te Alkmaar voor het eerst het Avondmaal vieren. Onze br. Hulsebos, die als ouderling is gekozen, ligt al ongeveer 12 weken ziek; dat is voor onze kleine gemeente heel wat, want, klein in getal, kun je elkaar slecht missen. Maar wij gaan moedig voorwaarts en bidden dat Hij onzen broeder de gezondheid weer wil schenken. Hier in het koude N.-Holland ligt een groot werkterrein, de oogst is groot.

Waar is dan de werker, die ons wil helpen? Wij hebben naar Ds. Tijman geschreven om een Uniewerker, maar er zijn niet meer over; mocht de Heere arbeiders uitstoten om in Zijn wijngaard te arbeiden. Ook zijn wij begonnen met een jongeliedenvereniging. Br. de Raaf gaat daar voor, ze zijn begonnen met 5 leden.

U ziet, wij zijn paraat en zo de Heere ons vrijmoedigheid schenkt en ons wil leiden (en dat geloven wij) zal ook hier in Alkmaar geen kleine, maar eens een grote gemeente zijn. Maar hierin hebben wij ook van node de voorbede van de broeders en zusters. Wij zijn ook een Zaaieractie begonnen; hiermede en met een uitnodiging tot de dienst hopen we meerderen tot ons te zien komen. Om de twee weken komen de broeders en zusters tezamen en door onderlinge bespreking bekwamen wij ons in de dienst des Heeren.

Met br. groeten,
H. KRUIZE.

Kievitstraat 34, Alkmaar.

AMSTERDAM

Ter gedachtenis.

Onze zuster Cornelia Groos Henning werd 26 Nov. j.l. tot heerlijkheid bevorderd. Voor hen, die van dichtbij met haar zwakte bekend waren, kon dit overlijden geen verrassing brengen. Geboren de 14 Juli 1869 te Haarlem, werd zij de 21 Mei 1893 te Amsterdam gedoopt en was sedert dien een trouw lid der gemeente. Voor haar echtgenoot en kinderen was zij steeds de liefderijke, zorgende huisvrouw en moeder. Voor zeer velen in de gemeente is zij geweest een raadgeefster van de daad. Haar lichaam werd 30 Nov. j.l. op Zorgvlied ter aarde besteld ten aanschouwe van familie, gemeente en belangstellenden. In de hal las br. G. Planting 2 Cor. 13, waarna hij ter hare gedachtenis sprak over hetgeen zij geweest is voor het gezin en voor de gemeente. Br. G. J. v. Rekum deed hetzelfde bij de groeve, waarna hij voorging in dankgebed. J.l. Zondag werd de overledene nogmaals herdacht in 't midden der gemeente, als de steun van haar echtgenoot en diacones der liefde. Haar geloof is overgegaan in aanschouwen. De Heere trooste familie en gemeente.

J.l. Zondag 1 Dec. was de kerk reeds vroeg vol, zodat de laatkomers zich met een staanplaats moesten vergenoegen.

Het onderwerp was uit Galaten 2: Met Christus gekruist; met Christus begraven; met Christus het nieuwe leven geleefd, aldus br. G. J. v. Rekum. Vier personen knielden neder terwijl de gemeente opstond en een zegen afsmeekte, waarna de doop werd voltrokken. 's Nam. werd bij de tafel des Heeren de pasgedoopten een hartelijk welkom toegesproken. Het zijn de broeders: W. Vegt; J. C. Staats; W. Oosterloo en zr. A. Visser. Bovendien werden welkom geheten de van elders gekomen brs.: R. Vos en L. Albertsma.

W. V., secr.

ONZE MILITAIREN

De Comm. voor de geestelijke verzorging van onze militairen verzoekt u vriendelijk om de volgende medewerking voor haar arbeid:

1. De gemeenten, in wier woonplaats een garnizoen gevestigd is, benoemen een „contakt-man", die de schakel is tussen de gemeente en de kazerne en aan wien de geestelijke zorg van onze militairen worde toevertrouwd. Gaarne ontvingen wij het adres van dien broeder.

2. In vele plaatsen, waar een garnizoen is, is, en helaas, geen Baptisten gemeente. Willen verstrooide leden onzer gemeenten, die in garnizoenplaatsen wonen, mij hun adres a.u.b. sturen. Mogelijk dat in hun woonplaats Baptisten militairen zijn. Gaarne zouden we dan zien, dat u denzulken een vriendelijk tehuis aanbood.

3. Hebben alle ouders mij het adres van hun zoon, die onder de wapenen is, al gestuurd?

4. Alle correspondentie betreffende „onze militairen" a.u.b. naar Twelloseweg 8, Deventer.

Met hartelijke broedergroet,
K. PRINS.

VAN DE REDACTIETAFEL

Anders schrijven we boekentafel, maar Sinterklaas bracht dit keer geen boek doch zegels. Geen rente- of postzegels. Plakzegels. Van de N.B.J.B. Even groter dan een postzegel. In twee kleuren: groen en geel. Verdere beschrijving overbodig, daar we ze natuurlijk allemaal bestellen en ze achter op onze zaken-, familie-, liefdes-, Kerst- en nieuwjaarsbrieven plakken. De prijs kan ik u niet meedelen. Zal wel per advertentie bekend gemaakt worden. Voortaan geen regel zonder zendingszegel.

E.-R.

Weest er nu bij!

O ja, u wou deze week f 5.— op giro 9260 gestort hebben om *De Christen* voor het hele lange jaar 1947 te ontvangen. Maar u hebt het glad vergeten. *Weest er nu bij!* Ga nu zo gauw mogelijk naar het postkantoor en verzend die f 5.— per postwissel of per giro. Want u weet immers, dat u als nieuwe abonné dan ook alle na de ontvangst van dit bedrag nog in '46 verschijnende nummers *gratis* ontvangt. *Weest er nu dus dadelijk bij!*

En gij, trouwe lezer, gij wist wel iemand, die *De Christen* eigenlijk ook wel wou lezen. En u wist ook nog wel een ander, die u wel graag als mede-lezer zou zien. Komt dan, *weest er nu bij*, en wint minstens één nieuwe mede-lezer. En u denkt er zelf ook wel even om om het abonnementsgeld voor 1947 (f 5.— voor Nederland en Indië; f 6.50 voor het Buitenland) dadelijk even op giro 9260 te storten. Dan voorkomt u een razende drukte bij de administratie omstreeks de jaarwisseling en u voorkomt voor uzelf onnodige incassokosten, daar u dan geen kwitanties aan de deur aangeboden krijgt. Ik reken graag op deze uw medewerking, ook in uw eigen belang. Degene, van wie ik geen f 5.— over 1947 of 1.25 over het 1ste kwartaal '47 *voor 1 Jan.* ontvangen heb, krijgt een kwitantie aangeboden.

T. JANSMA.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK:

Ds. H. Bakker te Emmer Erfscheidenveen bedankte voor het beroep door de gemeente te Delfzijl op hem uitgebracht.

ADRESWIJZIGING

Het adres van den secretaris der gemeente te Treebeek, br. J. Oosterloo, is nu Spoorstraat 6, aldaar.

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2823
VRIJDAG 13 DEC. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

„Wat toeft Gij zo lange . . . ."

Waarom is Christus niet eerder op aarde gekomen om de zwarte duisternis op te heffen, waarin heel de wereld gedompeld lag? Deze vraag die mij onlangs gesteld werd, schijnt trots alle naïviteit, ja juist daardoor, het vermelden meer dan waard.

Als Eva's juichkreet bij de geboorte van haar eersteling eens niet te schande was geworden, en Kaïn inderdaad *de* Man was gebleken, die de orde had weten te herstellen in de ontreddering, veroorzaakt door de zondeval van Adam en Eva; als *hij* eens de kop van de slang had vermorzeld....

Welk een andere wending zou de historie genomen hebben. Zou de zondvloed dan nog nodig zijn geweest? En de gedurige smart van de kinderen Israëls; of de vermoeienissen van de woestijnreis, zouden die niet overbodig zijn geweest? Zou de satansplaag van het heidendom ook niet belet zijn zich uit te breiden over tientallen van generatie's en over even zoveel volkeren?

„Weersta het begin!" Ziehier een gevleugeld woord waarvan de waarde door schier alle mensen onderschreven wordt. Zodra een arts een infectiehaard heeft ontdekt, tracht hij deze te isoleren. Het is zijn roem en eer, het gevaar te localiseren, nog voordat het werkzaam is geworden. Dreigt ergens oproer, men doet het mogelijke, deze de kop in te drukken, voordat het getal der opstandigen zich heeft kunnen vermeerderen. Het blijkt de zekere weg tot succes te zijn, om het ongewenste in de kiem te smoren.

Waarom heeft God dat niet gedaan?

Ik geloof, dat we deze vraag van twee kanten kunnen bezien: van boven af met het oog van 't geloof, en van beneden af van het meer menselijke standpunt, maar dan toch met een oog, dat toegerust is met enige kennis en ervaring op 't gebied van de menselijke ziel.

Zien wij het probleem van het toeven Gods van boven af met het geloofsoog, dan constateren we, dat voor den Heer er in 't geheel geen dringende noodzaak bestond om spoedig in te grijpen op een wijze, waarop alle opstand in zijn eerste openbaring zou worden verpletterd. Hij had deze garantie tot welslagen Zijner pogingen helemaal niet nodig. De Almachtige kon het Zich veroorloven te wachten: het kwaad zou toch nimmer boven Zijn vermogen uitreiken. Hij wist, dat, wat er ook gebeuren mocht, Hij met één woord den vijand zou kunnen doen vallen en falen! De Heer was zeker van Zijn overwinning.

Toch blijft zo de vraag waarom de Heer dan niet Zich ogenblikkelijk met heilige toorn tegen de boosheid heeft gesteld en alles, wat aan den duivel dienstbaar was geworden, eenvoudig niet heeft vernietigd. Het antwoord op deze vraag geeft heel de openbaring: God is Liefde!

Niet een snelle overwinning begeerde God, doch een overwinning, die heil voor den gevallen mens in zich sloot. Met andere woorden: God wilde veel meer dan vernietiging van den groten tegenstander. Hij wilde redding van 't verlorene. Daar Hij met minder niet tevreden was, nam Hij de lange keten van eeuwen voor lief, die moest voorbijgaan vóór het verlangen naar verlossing van de duistere machten onder de mensheid voldoende was ontkiemd. Want om de overwinning op den satan volkomen te maken, wenste God den mens niet tegen of zelfs zonder zijn begeren te bevrijden. Zeker, Hij wilde de ketenen met geweld verbreken, maar niet eerder, dan dat de mens het had leren begeren en bidden. Maar daartoe was nodig, dat een vervreemding van den mens ten opzichte van zijn despotischen meester zou optreden en zijn geloofsvertrouwen zich zou richten op den Heer. En juist dat zou tijd kosten.

We betreden daarmede het terrein van het menselijk zieleleven. Reeds hebben we waargenomen, dat iets, wat er tevoren niet was, en dat tot ontwikkeling moest komen, voordat God het hoogtepunt in de strijd tussen licht en duisternis liet komen, doordat Hij de zo spoedig na de zondeval beloofde Overwinnaar van het slangenzaad zond. Kunnen wij die ontwikkeling in 's mensen zieletoestand ook volgen?

Ik meen wel enigermate. De innerlijke ontwikkeling van den mens dient drie verschillende stadia te doorlopen voor zij rijp is voor het Goddelijke ingrijpen. Misschien kunnen wij die het beste aanduiden met de begrippen smart, zondebesef, besef van onmacht.

Van smart vinden we bij Kaïns nakomeling Lamech nog geen spoor. Zijn ganse leven staat in het teken van kracht en aardse vreugde. Zelfs de muziekinstrumenten ontbraken niet. Hij meent de smart nog een halt te kunnen toeroepen. Men moet het leven dwingen, zijn vreugden te schenken in ruime mate. En Lamech meent die kunst machtig te zijn. Hij bralt zijn wraakliederen voor Ada en Zilla en heeft geen weet of verlangen naar een verloren paradijs. Hij waant zich de smeder van

zijn eigen geluk. Neen, smart kent hij niet. En velen deelden in dit vreselijke gemis. — Hoeveel kultuur-optimisme heeft vaak den mens verblind ten aanzien van 's levens oorsprong en bestemming!

Toch werd het abnormale van het leven door steeds meerderen ervaren. Ook Abel en Seth hadden hun geestelijke nakomelingschap. Het verschil tussen werkelijkheid en doel werd door dezen als smart gevoeld. Het verlangen naar innerlijke vrede zoekt naar voldoening. Doch hoe vaak werd deze smart misleid of liep zij vast in een doodlopend slop naarmate het Godsbeeld verbleekte. Soms werd de smart tot niets dan cultuurpessimisme, dat tenslotte de grond was van de leer der Stoïcijnen, die hun leven in balans wilden houden door al hun gevoelens te doden. En was het bij de Epicureën anders? Wat waren hun wilde feesten tenslotte anders dan een mismoedig vergooien van energie en leven als golden zij niets dan waardeloze goederen, waarvan men zich zo spoedig mogelijk heeft te ontdoen?

En waar nog een herinnering voortleefde aan God, daar zocht men als oorzaak van de smart vaak in de grillige onbetrouwbaarheid van dit hoogste Wezen, Wiens gunst men met offeranden meende te moeten verwerven. Heel de godsdienst was niets dan een geweldige en soms heroïeke poging tot omkoping van den god, dien men aanbad.

Ook de smart moest zich ontwikkelen in de door God bepaalde richting, d.w.z. zó, dat het „waarom" het ware antwoord zou vinden. Het besef moest groeien, dat de smart in de zonde der mensen, en nergens anders, zijn oorsprong vindt. En nergens vinden wij deze vooruitgang dan bij dat door allen gehate en verachte volk der Israëlieten, die door toedoen van de priesters zich voor God wilden reinigen van hunne ongerechtigheden.

Maar zelfs het zondebesef weerhield den mens niet van dwalingen. Want naast het zondebesef, ja zelfs daar, waar van geen eigenlijk besef van schuld sprake was, trad veelvuldig de hoop op, dat men op één of andere wijze ook nog een goede zijde van de eigen persoonlijkheid in actie kon doen treden, waarmede men Gode kon behagen of zelfs zijn tekortkoming kon goedmaken. Maar om het even of deze verwachting zich laat putten uit de vaak zo sympathiek klinkende leer van Zoroaster, of dat zij zich uit in een werkheiligheid, waartoe practisch de Joodse moralisten de lieden aanvuurden, dit vertrouwen moest als ongegrond worden gebrandmerkt. Het zondebesef moest verdiept worden tot besef van verlorenheid.

Zo moest dus in de boezem van de rampzalige, zondige en verloren mensheid een uitzien naar een Zaligmaker, Schulddelger en Verlosser geboren worden, die machtiger was dan degene, die hen in smart, zonde en nood ten onder wilde houden. Het ogenblik, dat al deze elementen reeds binnen het gebied van het aardse leven getreden waren, zodat hier en ginder de bedroefden naar den machtigen Helper gingen uitzien, was tegelijk het moment, dat als „Volheid des tijds" in de bijbel gekenschetst is. Toen kon de Christus Gods komen. Gods liefdevolle bemoeienis in Christus heeft in het verlangende en naar Zijn genade uitziende hart des mensen zijn gepaste akker gevonden.

Laat ook ons advent ons begerig maken naar de eeuwige zegen, die Jezus Christus schenken wil en kan!

C. BRANDT.

Losse Schakels

Weersgesteldheid en gebed. Ook in het orgaan van de Kerk van Schotland wordt aandacht besteed aan het vraagstuk, dat het onderwerp van deze schakel is en waaraan wij voor enige weken ook een bespreking wijden. De redacteur van dat blad, wijst er op, dat de pers mededeelt, dat het algemeen gevoelen onder de mensen is, dat het geen zin heeft te bidden om verandering van weer. Het weer — zo redeneren volgens de Schotse dagbladpers de mensen — is een onderdeel van ons natuurlijk bestaan en dus in dezelfde mate onderworpen aan de natuurwetten als heel het natuurgebeuren, en daarom is het dwaas te menen, dat in deze sfeer het gebed iets zou vermogen. Maar — zo antwoordt nu de redacteur van het orgaan van The Church of Scotland — sla nu een bladzijde van uw nieuwsblad om en ge leest daar dat een man van wetenschap verklaart, dat de stormen, die heden door de lucht varen „wel eens het gevolg konden zijn van atmosferische storingen, ontstaan door de proefnemingen met de atoombom", en een ander man van de natuurwetenschap beweert dat een vliegtocht naar de maan wel eens belangrijke mogelijkheden aan de hand zou kunnen doen om de weersgesteldheid te bepalen.

Wat blijkt nu? vraagt deze redacteur verder.

Dit: *wij* mogen de weersgesteldheid wijzigen — opzettelijk of onopzettelijk. *Wij* mogen haar veranderen zoals wij menen, dat zij onze belangen dient. Maar *De Schepper* mag het niet. Wat Hem betreft, zo moet Hij, na eenmaal de wetten te hebben vastgesteld, het laten gaan zoals het gaat. *Hij* mag het weer niet gebruiken, het niet veranderen en het niet in Zijn dienst stellen *om de mensen op te voeden — hen te zegenen* met gunstig of te tuchtigen met schadelijk weer.

Waar is de wereld in haar wijsheid toch terecht gekomen?

Zij vereert het schepsel boven den Schepper, die te prijzen is in der eeuwigheid.

„Ontstellende onkunde." Te zeggen, dat men uit roeping tot zijn kerk behoort, is, zo lezen we in de Gemeentebrief, uitgaande van de Kerkeraden der Ned. Herv. Gemeenten Hoog- en Leegkerk, een bewijs van ontstellende onkunde. Hoe zit het dan? Door Gods genade is men „in de kerk geboren", n.l. dan, wanneer men geboren is uit leden van de kerk. Wie uit leden van de kerk geboren zijn, zijn terstond al leden der gemeente van Christus.

We zouden tegen de bewering, dat men uit kerk-leden geboren zijnde, zonder meer ook lid der kerk is geen bezwaar hebben. Dat moet tenslotte de betrokken kerk uitmaken, wie zij als haar leden wil beschouwen. Ons bezwaar rijst dáár, waar men deze kerk gelijk stelt met de Gemeente van Christus. Want wat d e z e G e m e e n t e is en hoe z ij ontstaan is en voortbestaat, zegt ons het Nieuwe Testament.

Is het waar, dat men geboren uit leden der kerk, lid is der Gemeente van Christus? Beslist over dat lidmaatschap de natuurlijke geboorte? Welke zin heeft dan Johannes drie, waar ons gezegd wordt, dat men wederom geboren moet worden om behouden te worden? En Hand. 2, waar we lezen, dat de Heere tot de Gemeente toedoet, die b e h o u d e n worden?

Wij meenden, dat wat uit vlees geboren is, vlees is, en geloofden niet, dat leden ener kerk — aangenomen zelfs dat het mensen zijn, die van harte geloven, ander

vlees kregen, zodat voortaan, wat uit hen geboren werd, geen „vlees" zou zijn.

Geboren, niet als heidenen. „Niet als heidenen, maar als leden der gemeente zijn wij dus geboren", wordt in die brief de lezers, leden van een der genoemde kerken, voorgehouden. Wat wil dat zeggen: „als heidenen geboren worden"? De heiden is een afgodendienaar. Natuurlijk denkt de pasgeborene nog aan geen aanbidding, maar onder heidenen groot wordende, zal hij hun praktijken overnemen en daarmede een heiden worden. — Of bedoelt men er slechts mee te zeggen, dat we niet geboren worden als verlorenen, wanneer onze ouders maar lid van een christelijke kerk zijn? Dat toch zeker niet. De bedoeling zal wel zijn, dat we niet buiten de sfeer der genade geboren worden, maar „onder 't blij geklank der heilmaar". Dat is inderdaad nog het gelukkige geval met welhaast allen, die in Nederland het levenslicht aanschouwen. Ze worden geboren — niet in het heidendom („niet als heidenen" lijkt ons minder precies uitgedrukt), maar in de Christenheid. Dat is een voorrecht en legt grote verantwoordelijkheid op.

Kerk en Volk. Vreemd wordt het wanneer we even verder in dezelfde brief lezen:

„Maar al te vaak wordt het behoren tot de Kerk gezien op dezelfde wijze als het behoren tot een volk.

Je bent nu eenmaal als Nederlander geboren en zo ben je ook als Hervormde geboren, omdat je ouders nu eenmaal Hervormd waren.

Wanneer we zo de dingen zien, geven we blijk van een diep wanbegrip. We halen dan het heilige naar beneden en sleuren het door de modder".

Je bent Nederlander omdat je uit ouders geboren bent, die het Nederlandse staatsburgerschap bezitten; je bent lid der kerk, omdat je ouders het lidmaatschap dier kerk bezitten. Het geboren zijn als kind van Nederlandse ouders legt verplichtingen op, het lidmaatschap der kerk ongetwijfeld ook — alleen zien we niet welk principieel verschil er tussen deze dingen is. Is de kerk dan — evenals de Staat — een n a t u u r l ij k e levenskring? Blijkens de manier waarop men lid van haar wordt: ja. Mag men aan mensen, op deze manier lid van de kerk geworden, andere dan natuurlijke eisen stellen? Mag men van hen verwachten, dat ze zullen hebben afgelegd den ouden mens met zijn werken? Dat ze zullen wandelen als zulken, die zijn overgezet uit de macht der Duisternis in het Koninkrijk van den Zoon van Gods Liefde? Dat ze elkander liefhebben als mensen, die zijn wedergeboren, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk Zaad, door het levend en eeuwig blijvend Woord van God?

Neen — we geloven, dat aan het lidmaatschap der Gemeente van Christus iets anders ten grondslag moet liggen, dan de geboorte uit leden der kerk. Het begin daarvan ligt in de o n t v a n g e n, in het h a r t w e r k z a a m g e w o r d e n genade, die den mens vernieuwt en Christus en al Zijn weldaden deelachtig maakt.

Houd men kerk en Gemeente van Christus maar uit elkaar als twee lichamen van verschillende orde, dan mag men zeggen, dat men in de kerk geboren wordt — niet uit den Heiligen Geest, maar door geboorte uit leden der kerk. Maar men zegge dan niet dat zodanigen leden zijn van de Gemeente van Christus. Want dat geboorte uit leden der kerk niet samenvalt met geboorte uit den Geest van God, weet ieder, die zien kan. Daarvoor hebben we ook geen enkele belofte.

God de eerste. Terecht wordt in de Brief gezegd, dat niet in ons maar in God het begin ligt van ons gemeentelidmaatschap. Het is niet de mens, die door zijn vroomheid of inspanning zich opwerkt tot lid der Gemeente des Heeren. Uit zich zelf komt geen mens tot een nieuw leven. God moet beginnen; Hem komt de eer toe. Het begin van het nieuwe leven ligt in den God aller genade. Wanneer Hij Zijn Woord niet uitzond en Zijn Geest niet liet werken, dan ontwaakte geen zondaar uit zijn doodslaap. — Maar dit is iets anders dan te zeggen, dat het begin in de ouders ligt; in hun positie ten opzichte van de kerk.

God houdt Zijn Verbond — ongetwijfeld. Zijn Verbond zegt het immers, dat Hij altijd dezelfde blijft; we op Hem den eeuwig Getrouwe staat kunnen maken bij al het zondige, dat we in onszelf vinden. Altoos staan in deze genadetijd Zijn armen voor ons open. Maar de Gemeente van Christus is niet de saamvergadering der geroepenen, maar *der gekomenen;* dergenen, die *geantwoord* hebben.

We schrijven deze dingen omdat we verlangen naar de eenheid van allen, die geloven — verlangen naar een gemeente, die de wezenlijke trekken vertoont van de Gemeente des Nieuwen Testaments.

Sacamentalisme. In het jaar 1806 maakten de Roomsen een expeditie naar Californie. De leider was Gabriel Moraga. Van dezen man is een dagboek bewaard gebleven. Daarin schreef hij o.a. betreffende deze Roomse tocht naar Californie:

„We waren zo gelukkig daar een klein meisje aan te treffen, dat stervende was aan tering. Toen ik de ouders verteld had hoe goed het voor de kleine haar toekomst zou zijn, wanneer het zou sterven als een christin, gaven ze mij toestemming om haar te dopen. Toen ik het meisje gedoopt had, gaven de ouders mij hun grote voldoening te kennen over het geluk, dat hun kind ten deel gevallen was en wij verheugden ons, omdat we haar ziel gered hadden".

Kan zich nu iemand God denken als een liefhebbend Vader, geopenbaard in Christus Jezus, die de vraag, of Hij een lijdend kind het heil zal schenken, daarvan laat afhangen of het al of niet gedoopt is? Neen immers.

Maar waarom dan — ook onder Protestanten — dat zich haasten met de baby naar de doopvont aleer het sterft? En vanwaar dan, dat men zich getroost gevoeld, wanneer de kleine is gestorven, *gedoopt* zijnde?

Gelooft men nu in God en in Zijn Zoon Jezus Christus of in het water? Of denkt men, dat Gods genade dood is, wanneer het kind gestorven is, ongedoopt zijnde?

Zal God Zijn eer dan aan het water geven?

L.

Baptisten in Zweden

(Vervolg)

Met het oog op deze vervolging werd op een gemeentevergadering van de leden besloten, dat zovelen als er konden en het reisgeld bezaten, zouden trachten uit te wijken naar de Ver. Staten. Een brief werd gezonden aan Ds. Nilson, hen hierin behulpzaam te zijn en hun leider te worden. Hij stemde toe en met 21 leden ging hij met zijn vrouw naar Amerika in Mei 1853. Daar bleef Ds. Nilson tot 1860 en keerde daarna terug naar Zweden, omdat het vonnis van ballingschap door een

Koninklijk Besluit was ingetrokken. In het volgende jaar werd er een Baptisten Gemeente gevestigd te Gothenburg en werd hij de eerste predikant.

Omstreeks deze tijd kwam kapitein Schroeder ook terug uit Amerika en vestigde zich in dezelfde plaats. Hij liet een huis bouwen, waarin tevens een vergaderruimte voor de gemeente werd aangebracht. Na enkele jaren het lief en leed van deze broeders gedeeld te hebben, keerde hij weer terug naar New York, waar hij als een oprecht christen en een echte Baptist veel werk verrichtte voor de zending, totdat hij op 93-jarige leeftijd stierf in 1914.

Ds. Nilson werkte nog 7 jaar in Gothenburg, waarna ook hij naar Amerika overstak en enkele Zweedse Baptisten Gemeenten aldaar diende, totdat hij zich tenslotte wegens ouderdom uit de dienst terug moest trekken. Tevergeefs heeft deze held niet geleefd. God was met hem en zo God voor iemand is, wie zal tegen hem zijn? Zijn naam leeft voort onder de Baptisten van Zweden en zal voortleven, omdat hij God, Zijn eer en Zijn dienst stelde boven de straf en het kwaad, dat de mens hem zou aandoen. De eerste gemeente door hem gesticht, had het vanzelfsprekend zeer moeilijk. Ze bleven arm, veracht en versmaad door velen, doch hielden stand. En toen later de Baptisten snel groeiden in aantal en de Staatskerk de vervolging staakte, toen het geen smaad meer was Baptist te zijn, doch een eer, ging het deze gemeente ook beter en begon ze te bloeien als een schone roos tot Gods eer, tot op deze huidige dag. Die stand houdt in Gods kracht, zal eenmaal de kroon der overwinning ontvangen! Sta voor 't geen gij plicht acht pal!

Toen Ds. Nilson verbannen was, had God in Zijn Voorzienigheid een ander persoon verkozen om de arbeid voort te zetten. Deze man was Ds. A. Wiberg, geboren in 1816; een zeer ontwikkeld man, die als student aan de Universiteit van Upsela tot bekering gekomen was. Gedurende 6 jaar diende hij de staatskerk als predikant maar zijn geweten liet hem op deze plaats geen rust. Hij schaarde zich dan ook openlijk bij de Piëtisten en kwam daardoor in grote moeilijkheden. Hij weigerde o.a. om ongelovigen en onbekeerden aan het Avondmaal toe te laten. Eerst werd hij 3 maal uit zijn ambt ontzet en daarna door een hooggeplaatst kerkelijk persoon aangeklaagd als „ketter". De vervolging bleef echter uit doordat deze laatste zich van het leven beroofde.

Ds. Wiberg verliet nu de Staatskerk en sloot zich aan bij de leiders der Piëtisten in Stockholm. Hij was echter nog steeds een verdediger van de kinderbesprenging en om de Baptisten inzichten te bestrijden begon hij een boek te schrijven ter weerlegging van de „Anabaptiste Dwalingen". Juist nu werd hij uitgenodigd door een zakenman hem op zijn reis naar Hamburg te vergezellen. Daar ontmoette hij de Baptiste leiders J. G. Oncken en J. Köbner. Natuurlijk werd er over de baptisten beginselen gediscussieerd en verdedigde Ds. Wiberg het Lutherse inzicht. Bij hun afscheid gaf Ds. Köbner hem een brochure van Pencilly over de doop. Hij las het en kwam tot de overtuiging, dat hij deze zaak ernstig diende te onderzoeken, hetgeen ook geschiedde. Toen het boek verscheen was het geen felle weerlegging van de doop der gelovigen maar een krachtige verdediging! God Zelf had hem de ogen geopend en wenste zowel den persoon alsmede zijn talenten en geschriften te ge-

---

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XL.

Hoofdst. 22 : 30—23 : 35.

Ter Oriëntering. Tussen de vijandige Joden en Paulus, den Apostel van Christus, komt de Rom. overheid te staan. Zij is „Gods dienaresse, Paulus ten goede." Heel de handelwijze der Joden ten opzichte van Christus en Zijn boden getuigt van Israëls zedelijke ontaarding en rijpheid voor de ondergang. De oude, wettische godsdienstvorm was overleefd, ongeschikt zedelijk leven en ware godsvrucht te dragen. De voortschrijdende ontwikkeling vroeg andere, meer geestelijke vormen van godsdienstig leven. Vergel. Joh. 4 : 21—24. Israël was „uitgeleefd" — dat illustreert de geschiedenis van den christen-Jood Paulus.

TOELICHTING.

I. Paulus verantwoordt zich voor de Joodse Raad. 22 : 30—23 : 11.

De „boeien", vers 30, zijn iets anders dan de „riemen" van vers 25. Met deze handboeien was Paulus verbonden aan den Rom. soldaat, die hem moest bewaken; de riemen dienden voor de geseling. — Paulus zegt met nadruk, dat hij voor zich een geheel zuiver geweten heeft — misschien begreep de hogepriester wel, dat daarmede indirect gezegd bedoelde te zijn: maar gijlieden niet! In ieder geval trof Paulus' verklaring hem pijnlijk en beveelt hij hem op de mond te slaan. Hij houdt er niet van, dat er op zijn geweten geklopt wordt. — De heftigheid van den hogepriester maakt Paulus heftig en hij pareert de slag uitnemend. Iemand, die zo iets kon bevelen — nog wel rechter zijnde — was geen man, die een zuiver geweten op prijs stelde. Paulus' verontschuldiging, vers 5, is allicht zo te verstaan, dat Paulus, die bijziende schijnt geweest te zijn, den hogepriester niet herkend had. — Vers 6 : Paulus stond in één opzicht nog aan de kant der Farizeërs en tegenover de priesteradel: hij geloofde met hen in de opstanding der doden. — Terecht staan „om de hoop", wil zeggen: vanwege mijn verwachting van het messiaanse Rijk. Inplaats dat de discussie draait om de vraag: is Jezus van Nazareth opgestaan en Hij de Messias? wordt heel de kwestie door Paulus principieel gesteld: komt er een messiaans Rijk en is er dus een opstanding der doden? — Daarover krijgen beide partijen van de Raad elkander in de haren. In hun overdrijving verklaren de Farizeërs Paulus nu ineens helemaal schuldvrij, terwijl de Sadduceërs hem wel willen verscheuren. — Vers 11. In de eenzaamheid zijn we vaak minder dapper dan temidden der menigte. Dan overvalt licht de vrees ons. Zo ging het Paulus: in de stille, donkere nacht beefde hij als de tonelen weer voor zijn geest opdoemden. De Heere echter kent het hart en „des nachts onderwijzen mij mijne nieren".

II. Joden zweren samen om Paulus te doden. Vers 12—22.

„*De* Joden", later blijkt dat het er ruim veertig waren.

bruiken om de waarheid betreffende de doop te verkondigen. Dit boek heeft dan ook zéér veel bijgedragen om de Baptisten beginselen wijd en zijd te verspreiden.

Vanwege zijn zwakke gezondheid werd Ds. Wiberg aangeraden een lange reis te maken. Gedurende een kort verblijf in Kopenhagen, op weg naar Amerika, bezocht hij Ds. Nilson, die toen als balling de Baptisten Gemeente aldaar diende. Het was aldáár, dat hij gevoelde, dat de tijd gekomen was zich te laten dopen. Dat was op 23 Juli 1852. Vandaar vertrok hij naar de Verenigde Staten en diende gedurende 3 jaren het zendingswerk.

EEN TWEEDE BEGIN

Terwijl Ds. Wiberg in Amerika was, werd er als het ware een tweede begin gemaakt met het baptisten werk in Zweden, met Stockholm als centrum. Twee zakenmensen, D. Forsell en P. F. Hejdenberg, reisden in Mei 1854 naar Hamburg en werden aldaar gedoopt, terwijl terzelfder tijd de laatstgenoemde tot voorganger werd bevestigd. Bij hun terugkeer in Stockholm werden 7 personen gedoopt op de 15 Juni en drie dagen daarna de eerste Baptisten Gemeente te Stockholm geïnstitueerd. De gelovigen in het district Delecarlia, waar óók reeds de vervolging begonnen was, hadden Ds. Wiberg's boek gelezen en velen van de doop overtuigd. Deze zonden een dringende boodschap aan Ds. Hejdenberg om over te komen en hen te dopen, hetgeen hij deed. Ongeveer 100 personen werden gedoopt en twee gemeenten gesticht te Ovsa en Elfdalen. Onder deze mensen waren er velen, die door God gebruikt werden als predikers en leiders. Zo ging het werk gezegend voort, zodat binnen drie jaar er vijf kerken waren met totaal 563 leden.

Ds. Hejdenberg werd reizend evangelist, en ondanks het feit, dat hij dikwijls gemolesteerd werd en soms hoge boeten moest betalen, ging hij met grote ijver voort de blijde boodschap Gods te verkondigen.

In 1855 keerde Ds. Wiberg terug. De gemeente te Stockholm telde nu 24 leden en vergaderde in een kleine zaal. Zij zagen in hem een bekwamen voorganger, wiens talenten en studie gedurende zijn reis naar het buitenland verrijkt waren geworden met de ervaring der methoden van arbeid der Amerikaanse Baptisten. Zijn overkomst was een grote vreugde voor hen allen, des te meer daar de Amerikaanse Baptisten Uitgevers Maatschappij beloofd hadden hem en vier andere evangelisten alle steun te geven, die zij nodig hadden. Deze hulp werd gaarne aanvaard en nieuwe plannen werden gemaakt om de Evangelisatie krachtig aan te vatten.

De volgende jaren kenmerkten zich dan ook door zeer snelle groei. Waren er slechts een paar honderd Baptisten in Zweden bij de terugkeer van Ds. Wiberg uit de Verenigde Staten, dit aantal vermenigvuldigde zich alras door de enthousiaste prediking der evangelisten en door de oprechte toewijding en offerzin der gedoopte leden. De drang om zich nauw aaneen te sluiten openbaarde zich in een conferentie, die in 1857 gehouden werd. Negentien afgevaardigden van acht verschillende provincies kwamen tezamen om de arbeid te bespreken, elkaar te bemoedigen en om een centraal comité te benoemen, dat voortaan leiding zou geven aan al het werk. Ook kwam de noodzakelijkheid ter sprake van een eigen Seminarie om predikanten op te leiden voor de dienst des Heeren. Dit laatste getuigt stellig van ondernemingsgeest, durf en een groot geloof! God,

---

Dit was het resultaat van de teleurstellende afloop van het verhoor van de vorige dag. Ze kwamen bij de Overpriesters en ouderlingen: het rechte adres voor zulke mededelingen: denk aan Paulus' gevoelens a.g. het geweten van deze hoge heren, vers 23. — Zij riskeerden met dat voornemen hun eigen leven.

Paulus' neef zal zich goed op de hoogte gehouden hebben van al wat zijn oom overkwam: hij was de figuur op de achtergrond. — Nam hem bij de hand — schijnt nog jong te zijn geweest. Vandaar ook de waarschuwing vers 22: onbedachtzame jeugd zegt licht te veel.

III. Paulus wordt in handen gegeven van een Romeins rechter. Vers 23—35.

„Drie uur in de nacht" — 's avonds om 9 uur. Een zwaar gewapend geleide: Paulus was Romeins burger en een moord op hem moest de overste tot elke prijs voorkomen. — Twee rijdieren voor Paulus: vanwege de haast: men mocht niet uitrusten, maar moest ruilen. — Vers 27 klopt niet helemaal met de feiten. De kern van de brief is, dat Paulus een Romein was; dat bepaalde Lysias' gedrag en daden. — Te Antipatres, op de grens van Galilea, was het gevaar geweken: hier geen gebergte meer met mogelijkheden van een plotselinge overval. — Uit welke provincie Paulus was — vers 34 — er waren n.l. provincies, die onder den keizer stonden en zulken, die onder een senator ressorteerden. Cilicie was een „keizerlijke" provincie. Nu gaat de zaak verder. — De beschuldigers moeten nu ook te Cesarea komen. Het paleis van Herodes was het door den koning Herodes I gebouwde paleis, later in gebruik als residentie van den Stadhouder.

Vragen:

1. Wat ligt er in het feit, dat Paulus de ogen op de Raad gericht hield?
2. Waarom zal Paulus zo met nadruk gewezen hebben op zijn zuiver geweten?
3. Wat betekent „slaan" in vers 3? Vergel. Ex. 7 : 27 en Ezech. 7 : 9.
4. Wat betekent „gewitte wand"? Vergel. Ezech. 13 : 10—15.
5. Waarom was het goed, dat Paulus met zijn uitroep de Raad dwong de zaak principiëel te bezien?
6. Wat is de zegen en wat het gevaar der eenzaamheid en der duisternis?
7. Waarom is het onjuist in het algemeen te zeggen dat het doel de middelen heiligt?
8 Welke middelen kunnen door het doel geheiligd worden?
9. Waarom maakte Paulus' verleden het mogelijk, dat zijn familieleden betrekkingen met de Joodse Raad onderhielden?
10. Waaraan merkt ge, dat Paulus' neefje een pientere jongen was?
11. Waarom zal Lysias een wat verschoven voorstelling van Paulus' gevangenneming gegeven hebben? Vers 27.
12. Waarom werd Paulus des nachts vervoerd?

L.

Die dit werk in Zweden begonnen was, zou het niet laten varen, maar voortgaan Zijn kinderen, die Hem in alle oprechtheid en in overeenstemming met Zijn Woord dienden, rijkelijk te zegenen. Op de tweede conferentie, die het volgend jaar gehouden werd, waren er dan benevens gasten uit Engeland en Duitsland, dan ook reeds 100 vertegenwoordigers aanwezig.

(Wordt vervolgd.) A. A. HARDENBERG.

GEMEENTE-BERICHTEN

EINDHOVEN.

'k Zal met mijn ganse hart Uw eer vermelden Heer, U dank bewijzen. Met deze schone psalm werd op Zondag 24 Nov. j.l. het 20-jarig bestaan onzer gemeente feestelijk ingeluid. Ds. Zijlstra had als tekst voor de morgendienst 1 Petrus 5 : 10 gekozen. Naar aanleiding hiervan mocht zijn eerw. aan een grote schare het blijde Evangelie van den „God aller genade" verkondigen. De gemeente werd in 't bizonder bepaald bij de volgende 3 punten:

1. Gods genade in 't verleden. Hij heeft ons geroepen tot Zijne heerlijkheid.
2. Gods genade in 't heden. Wij worden door den God aller genade gedragen.
3. Gods genade bereidt ons voor op de komende eeuwige heerlijkheid.

Ds. Zijlstra besloot deze gezegende predikatie met de volgende woorden: Hoeveel jaren resten ons nog? De tijd is kort. Daarom willen we arbeiden, met alle kracht, zaaien aan alle wateren. De zaak des Konings heeft haast. Gemeente ontwaakt. Grijp toch de kans door God u gegeven.... Gods oog rust op ons. Laten wij werken, gemeente, totdat God ons brengt in de eeuwige heerlijkheid. Voorwaar, broeders en zusters, een zeer gezegende ure.

In de jaarvergadering, die des middags plaats vond, mochten we een blik terugslaan in 't verleden. Onze voorganger riep de gemeente een hartelijk welkom toe, met de woorden uit Psalm 116 : 12. Wat zal ik den Heer vergelden voor die genade? Wij gaan moedig voorwaarts in des Heeren kracht. Vervolgens mochten we de diverse jaarverslagen beluisteren. Dezen getuigden van grote dankbaarheid jegens God. De aftredende kerkeraadsleden werden herkozen.

Om 7 uur n.m. was de gemeente met haar vrienden voor de derde maal bijeengekomen voor de feestelijke herdenkingssamenkomst. Na het zingen van lied 657 uit de bundel, werd deze dienst door Ds. Zijlstra geopend. Deze heette ons welkom met de woorden uit Psalm 126: De Heere heeft grote dingen aan ons gedaan, dies zijn wij verblijd. Het zangkoor zong hierna een mooi feestlied. Br. Bloemsma sprak een kort woord over het ontstaan der gemeente. Zuster Lindeman van Emmen en br. J. de Jonge gaven enkele indrukken weer van de afgelopen 20 jaren. Ds. L. de Haan, als oud-consulent en Unievertegenwoordiger, feliciteerde de gemeente in een zeer hartelijke toespraak. De zusters Rulo en de Boer, bepaalden ons tot besluit bij de N. B.J.B. van vroeger en de N.B.J.B. van nu. Ds. Zijlstra sprak tenslotte nog een dankwoord aan allen, die hadden medegewerkt om deze feestdag te maken tot een onvergetelijke, waarna Ds. de Haan voorging in dankgebed.

Zondag 1 Dec. mochten we ervan getuige zijn, dat twee jonge mensen op de goede belijdenis des geloofs door de doop de gemeente werden binnengeleid. In de middagdienst werd br. H. de Vries, door de gemeente als derde ouderling gekozen, in het ambt bevestigd. Na deze plechtigheid vierde de gemeente 's Heeren Avondmaal. De nieuwe leden werden bij monde van br. ouderling de Jonge een hartelijk welkom toegeroepen in de gemeente.

13 en 14 Nov. mochten we voor de tweede maal bizondere samenkomsten houden. Ds. Slort van Almelo en onze voorganger hebben met de kracht des Geestes de boodschap van verlossing uitgedragen. Twee jonge mensen vonden vrede bij het kruis. Halleluja. God geve onze verbonden gemeenten met haar voorgangers nog een gezegende tijd te ervaren. Wij hebben een machtigen Heiland. Zorgt toch, dat heel Nederland het weet.

Met hart. gr. namens de gemeente,
H. DE JONGE.

UTRECHT

Sedert het laatste berichtje uit Utrecht is er hier al weer heel wat gebeurd. Er is ernstig gezocht naar een betere kerkzaal. En bij die arbeid — de andere broeders stedelingen in onze zustergemeenten kunnen over dit chapiter waarschijnlijk wel een woordje meespreken — beleeft men zo z'n ups en downs. Maar we geloven dat het thans begint te dagen. Dat de Heere onze wensen in vervulling moge doen gaan.

De arbeid in de gemeente gaat goed. Onze vergaderplaats werkt nu niet bepaald mee; maar het is toch zó, dat de Heere het huis moet bouwen. Ds. Louw zei het in zijn toespraak bij de opening van het seminarie zo kort en bondig: „De gemeente bestaat bij de gratie van den Heiligen Geest". In het laatste halfjaar werden drie jonge zusters gedoopt, keerde een zuster na een lange tijd van ontrouw terug en is sindsdien een onzer trouwste leden en sloten een zuster en een broeder, die reeds elders gedoopt waren, zich bij de gemeente aan. Nu heeft weer een jonge zuster de doop aangevraagd. Wij kunnen niet zeggen dat de Heere dagelijks tot de gemeente toedeed, die zalig werden, maar toch wel zo nu en dan. En dat stemt tot grote dankbaarheid en vreugde, want in de „uitbouw" ligt een heerlijke zegen.

Eind September en eind November hielden we onze bijzondere samenkomsten. In Sept. waren het Ds. de Haan en Ds. Reiling en in Nov. Ds. Louw en Ds. Reiling, die hier de boodschap van ware vrede brachten. Het waren beslist gezegende avonden, waarop we genoten van de bezielende toespraken. De opkomst der gemeente had wel wat beter kunnen zijn; hoewel de afstanden hier groot zijn. We mochten echter weer verscheidene vreemden in ons midden hebben. Eind Januari a.s. zullen we D.V. met Ds. Huizinga onze 3e reeks samenkomsten houden.

God geve dat in het nieuwe jaar gij in uw gemeente en wij in Utrecht bereid zullen zijn ons volledig te geven aan en in de arbeid, die er toch op gericht is, om het verloorne en verdoolde te zoeken.

Hij helpe ons allen.

Met zegenwensen en hartelijke groet van de gemeente in het centrum des lands.

F. B.

De gemeente te Stadskanaal heeft een man, die een eeuw oud is.

En deze man heeft de honderd jaren, die D.V. hem op 20 December a.s. zullen worden toegemeten, niet

doorgebracht in een hoekje met een boekje. Dan zou hij wellicht nooit zulk een hoge leeftijd hebben bereikt. Het leven op aarde is eveneens onderworpen aan het woord van onzen Heiland: „Die niet heeft, van hem zal genomen worden, ook wat hij heeft".

Jannes Reiling, zoon van een profeet en vader van profetenzonen, is een naam, die vergroeid is met onze gemeente en met het Baptisme in de Veenkoloniën.

Door middel van zijn geslacht is zijn naam voor altijd verbonden aan de arbeid der Unie van Baptisten gemeenten in Nederland en aan het Baptist Zendelingen Genootschap te Londen, dat zijn gezegende invloed uitoefent tot aan de einden der aarde.

Nog altijd is onze broeder een wonder van gezondheid en van helderheid van geest en van sympathie met de arbeiders in de wijngaard des Heeren.

Onze gemeente zal zich op Zondag 22 December a.s. des morgens om 9½ uur rondom onzen broeder en de zijnen scharen voor het houden van onze bijzondere dankdienst. Na beëindiging wordt gelegenheid gegeven om persoonlijk geluk te wensen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Een broeder, soldaat in Indië, schreef aan de gemeente, waarvan hij lid is, onderstaande brief, die wij plaatsen, opdat gij niet vertraagt in uwe gebeden „voor de onzen overver".

Semulak, Maandag 18-11-'46.

Geliefde broeders en zusters in Christus.

Het begint nu alweer naar het laatst van de maand te lopen, en mijn doel was, om te zorgen, dat er elke maand een klein berichtje zou komen van mij, om op deze manier nog in een nauw contact te blijven met de mij zo lief geworden gemeente. Allereerst laat ik u weten, dat ik door de genade des Heeren nog goed gezond ben, zowel in lichamelijk als geestelijk opzicht. De Heere maakt het boven bidden en denken, wonderlijk wel met mij, en ik hoop en bid, dat Hij ook u allen nog met milde hand Zijn zegeningen geeft. Gisteren was het Zondag, de eerste Zondag in het kwartier, in de rimboe, want wij zijn hier een mooi eind van de grotere plaatsen af. Er zijn wel kampongs in de buurt, maar een kerk is hier nog al een mooi eind vandaan, en dus zijn wij genoodzaakt, om in ons eentje Zondag te houden.

Verleden Zondag ben ik naar de Bethel-kerk geweest in Meester Cornelis. Daar was 's morgens om half tien preek. Toen ik daar zo terneder zat en rondom mij heen zag, zaten daar blanken en kleurlingen, maar, allen *één* in Christus, en ik gevoelde mij er thuis, want ook daar was Gods Geest tegenwoordig. Een poosje had ik gezeten, toen het orgel begon te spelen, een gewoon huisorgel, en daar hoorde ik de klanken: Alles wat adem heeft love den Heere. Dit was mij te machtig. Daar zat ik, gewoon in de bank en niet achter het orgel, maar ook in dit moment, heb ik mijn wapen, het gebed gevat, want daarin vindt ik steeds mijn rust, en door het gebed en het lezen in de Bijbel, versla ik in Gods kracht, de sterkste vijanden. Ik heb toen mijn hoofd gebogen, en gebeden: Heere indien Gij wilt, wil dan geven, dat ik spoedig weer de gemeente van U in het zingen mag begeleiden met het orgelspel, en wil Gij mij daar dan de kracht weer voor schenken, zoals weleer, want in eigen kracht kan ik niets. Want van mijzelf ben ik niets, en kan ik niets. En hierin zien wij weer hoe genadig onze hemelse Vader is. Want hoor, 's avonds om 6 uur was er weer een dienst, alleen voor militairen. En daar er geen organist aanwezig was, mocht ik dit heerlijke werk in Gods kracht, ook deze avond weer doen. Dit had ik niet verwacht, dat Hij zo spoedig mijn gebed zou verhoren. Toen ik daar zo te spelen, geliefde broeders en zusters, jubelde het in mijn hart, en ik heb het uitgejubeld: Wij hebben een machtigen Heiland, die *nimmer* de Zijnen *vergeet!* Welk een liefdevolle Jezus hebben wij toch. Hij schenkt ons zegeningen voor onze tekortkomingen. Als wij gedenken, dat Hij eens, niet alleen van de mensen verlaten, maar ook van God verlaten is geweest, en dat voor onze zonden. En nu worden wij *nooit* van Hem verlaten. Van verloofde, ouders, familie en gemeente moest ik afscheid nemen, en hen moest ik verlaten, en ook verlaat ik God wel eens, maar Hij verlaat mij nooit, en schenkt de ene zegen na de andere. Alhoevaak ik Hem ook verdriet aan doe, want ik bedroef mijn Heiland nog zo vaak. Ik gevoel mij nog zo zwak, en ik ben nog zo kleingelovig. Daarom bid ik steeds: Heere wil mij dicht nabij zijn en mij meer geloof schenken, want ik ben zo zwak. De natuur rondom ons is prachtig. In de verte zien wij de bergen, en op de voorgrond een bonte weelde van bomen en planten. Hier zie ik vaak naar, en dan wordt het mij te machtig, want aan alles zien wij, hoe groot God is, en hoe nietig wij zijn. Wat is dat toch een grote genade Gods geliefden, dat Hij mij zo nabij is en ook jullie allen nog zo wonderlijk zegent.

Buiten de familie, heb ik van de twee oudste broeders van de gemeente een brief gehad; het deed mij goed, om te vernemen uit hun brieven, dat er zoveel voor mij en de andere jongens gebeden wordt. Daarin alleen kunnen wij iets voorelkaar doen. Ik ga nu eindigen en beveel u allen Gode, want als wij door Hem bewaard worden, dan zijn wij welbewaard. „Die wolken, lucht en winden, wijst spoor en loop en baan, zal ook wel wegen vinden, waarlangs onze voet kan gaan."

Met hartelijke broedergroet van
uw broeder in Christus,

Romeinen 8 : 31 t/m vers 39. W. J. Z.

HALLO, HALLO!

De eerste geldzendingen voor abonnement DE CHRISTEN 1947 zijn al binnen alsmede de eerste nieuwe abonné's! Ja reeds meer dan een week, als u dit leest. Wie zal weten, hoeveel het er nu al zijn! Maar is die goeie vriend van u, die DE CHRISTEN wou lezen, er al bij? Neen, want u hebt het mij nog niet geschreven. Kom dan, doe dat dadelijk even. En gireer voor uzelf meteen het abonnement voor 1947 (u weet toch, dat het is verlaagd op f 5.— voor Nederland en Indië, en f 6.50 voor het buitenland?). Dat bespaart u en mij veel drukte en bespaart uzelf de incassokosten. Aangezien de post de tarieven verhoogd heeft, moet ik wel 20 ct. per kwitantie berekenen. Maar die kunt u immers voorkomen door mij rechtstreeks het geld te doen toekomen. Zorgt ervoor, dat dit vóór 1 Jan. bij mij is.

En de nieuwe abonné stuurt ook dadelijk het abonnementsgeld per giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten, Tetterodestr. 47, Haarlem. Alle na de ontvangst van f 5.— (of van f 1.25 voor het eerste kwartaal) nog verschijnende nummers in 1946 ontvangt de nieuwe abonné dan gratis.

Allen die dit leest, weet u, wat u moest doen? Iemand verrassen met een cadeautje. Maar goede geschenken zijn er immers haast niet, en als ze er zijn, dan peperduur. Nu, een goed en goedkoop geschenk is een jaar-

abonnement op DE CHRISTEN! Een gans jaar lang heeft die kennis, die zoekende vriend, die soldaat er wat aan. Geeft hem dit geschenk door mij f 5.— (of f 6.50) tén goede van die vriend, die kennis, die soldaat (naam en adres volledig en duidelijk!) te gireren!

Aan de abonné's, die gewend zijn, per kwitantie aangeboden door den plaatselijken agent te betalen, deel ik mede, dat voortaan boven het abonnementsgeld 10 cent voor vergoedingskosten zal geheven worden. Dat is billijk tegenover die abonné's, die per postkwitantie betalen met incassokosten.

Weest dus paraat en doe een daad! T. JANSMA.

Onze militairen

Tot op heden zijn er 23, zegge en schrijve: drie en twintig adressen van onze militairen binnengekomen. D.i. nog maar een klein percentage van al onze jongens, die onder de wapenen zijn, want van een groot aantal onzer gemeenten hebben we tot dusverre nog niets gehoord. Dat is wel jammer, want intussen begint het al te laat te worden om een kerstgroet aan onze militairen te zenden, en wij willen u daarom dan ook met grote nadruk opwekken om het adres van uw zoon, broer, oom- of tantezegger, verloofde, vriend, of wat hij dan ook mag zijn, aan ons te zenden.

Zult u het echt niet vergeten?

Geeft het a.u.b. aan elkaar door.

Alle correspondentie a.u.b. naar Twelloseweg 8, Deventer.

Met hartelijke broedergroet, K. PRINS.

Mededelingen

EEN DRINGEND VERZOEK

Het schijnt de laatste tijd veelvuldig voor te komen, dat vrienden onzer gemeenten in een der grote fabrieken in *Utrecht of omgeving* werkzaam zijn. Dikwijls zal dit verblijf een tijdelijk karakter dragen; maar tijdelijk kan een vestiging alhier ten gevolge hebben.

Willen de secretarissen onzer Gemeenten en allen die de tijdelijke of vaste adressen in Utrecht of omgeving van bovengenoemde vrienden (leden der gemeente vanzelfsprekend ook) weten, ons die adressen toezenden, opdat wij contact kunnen zoeken.

U dient hiermee de arbeid. Bij voorbaat onze dank!

Het adres van het secretariaat der gemeente te Utrecht is: *F. Bos, v. d. Goesstraat 17.*

Het telefoonnummer van Ds. S. Zijlstra, Frankrijkstraat 47, Eindhoven luidt 2133.

ZUSTERHULPNIEUWS

PROGRAMMA Gewestelijke dag „Zusterhulp" op Dinsdag 7 Jan. 1947 in de Baptisten kerk *te Groningen.*

1. 11.30 uur koffiedrinken. 2. Opening door de presidente der afdeling. 3. Zang Delfzijl. 4. Voordracht Stadskanaal. 5. Toespraak van Zendelinge G. Reiling, onderwerp: Zusterhulp neemt een kijkje te Yakusu. 6. Referaat van Nieuwe Pekela: „Wat kunnen wij doen voor de Zending?" 7. Zang Hoogezand. 8. Afgevaardigde Hoofdbestuur. 9. Samenspraak Muntendam. 10. Voordracht Vriescheloo. 11. Referaat Groningen: „Wereldgelijkvormigheid". 12. Voordracht Drachten. 13. Sluiting.

Zusters van Gew. „Zusterhulp" leest dit programma met *aandacht.*

Op Dinsdag 7 Jan. 1947 *niet naar Muntendam,* maar allen, D.V., op naar *Groningen!!* Onze kerk heeft *niet genoeg plaatsruimte.*

Gedenkt deze dag in uwe gebeden.

Met zustergroeten, M. A. HEKHUIS—de Hart.
Secretaresse Gew. „Zusterhulp".

Advertentiën

JAARGANG 63 - Nr. 2824
VRIJDAG 20 DEC. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM
UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

O Heer Jesu, God en mense,
die aanvaard hebt deze staat:
geef mij, dat ik door U wense,
geef mij door Uw kindsheid raad.
Sterk mij door Uw tere handen,
maak mij door Uw kleinheid groot;
maak mij vrij door Uwe banden,
maak mij rijk door Uwe nood;
maak mij blijde door Uw lijden,
maak mij levend door Uw dood.

Het wegwijzende woord

En vrede op aarde ....

Droom der idealisten, gezicht der oude profeten. Zong Jesaja niet: en zij zullen hunne zwaarden slaan tot spaden, en hunne spiezen tot sikkelen het ene volk zal tegen het andere volk geen zwaard opheffen, en zij zullen geen oorlog meer leren!?

Moeizaam trekt de mensheid door de eeuwen over de harde korst van deze planeet. Wie denkt niet aan de woorden van den dichter, die sprak van: die struikelen en dolen en van heel dit wanhopige geslacht? Tegen de nachtelijke hemel strekken de millioenen hunne armen en bidden vreesvervaard om vree. Om levensmogelijkheid. Om waarde voor dit overweldigende leven.

Engelen droegen het de wereld in: Eere zij God en vrede op aarde. Sommigen hebben ons gestoken met hun spot als wij zongen van die vrede. Ze hebben met de hand naar de bommenwerpers en atoomtoekomst gezwaaid en ons in verlegenheid gebracht, totdat we er aan dachten, dat aan de vrede op aarde de ere Gods vooraf moet gaan. Of totdat we nader inzicht kregen in de eigenlijke woorden en ontdekten, dat er moest staan: Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde voor mensen des welbehagens. Daarmee is dan het lied gered, want wij zingen immers voortaan alleen van de vrede, die er is in hen, waarin God een welbehagen heeft, dat is onafhankelijk van hun goede wil; de vrede, die dus wel op aarde is, doch alleen in de kinderen Gods.

Zo zullen wij op de Kerstmorgen tezamen dat aloude gezang aanheffen. Het orgel dreune, de banken mogen beven. Alle alten en bassen, tenoren en sopranen, alle oude, donkere en lichte jonge stemmen mogen het uitjubelen. Laat het een wemeling van klanken worden, die door de muren en het dak springen. Doch terwijl we het zingen zal het ergens in ons hart knijpen en iets zal de vaart temperen, de hoogte drukken. Omdat we aan onze soldaten denken, zeker. Omdat we aan de ellende, die heen en weder vaart over de wereld herinnerd worden. Omdat het nog steeds geen vrede op aarde is. Omdat op de vredesconferentie, nu al zo lang gaande na het beëindigen van de helse oorlog, op de achtergrond de schaduwen des doods dansen. Wij zullen wel zingen. Welja, wij kunnen ook wel zingen, ondanks de nacht, die geen einde wil nemen. Doch wij lijden aan het leed der wereld. En al wat wij zouden kunnen doen om gerechtigheid en vrede, waarheid en liefde een weg te banen, zouden wij niet aarzelen te volbrengen.

Goddank, we hebben een woord voor de wereld. Het verlossende woord, het woord dat de ban der zonde en der waan breekt. Dat de nevelen scheurt, de beklemmende ring verbreekt, de horizon van menselijk denken openrijt en den zoeker een blik geeft, die aan de eeuwen voorbij reikt. Dat woord, Gods Woord, willen wij vertolken. O God, sta met Uw Geest ons bij, opdat wij Uw boodschap toch goed vertalen. Geef ons een oor, dat diep luistert en geef woorden om tot uitdrukking te brengen de volheid van Uw heil.

Er zullen misschien niet velen zijn, die naar ons luisteren. Want wat zijn duizenden, die de boodschap wel vernemen vergeleken bij de honderdduizenden, die slapen? Is het ook, omdat wij het alleen bij het woord lieten blijven? Velen wachten erop, dat we openbaren, dat we kinderen Gods zijn. De belijdenis hebben ze dikwijls genoeg gehoord. Hoe graag zouden ze in ons leven de uitingen aanschouwen. De doorbraak van de nieuwe bedeling constateren. De verwerkelijking hunner verlangens bij ons beleven. De „wereld" ligt gekluisterd, verslagen. Wel rammelend met de ketenen, doch onmachtig zich te bevrijden. Zou het bij hen niet oplichten en zouden zij eigenlijk niet met opgestoken hoofde verwachten, dat wij ons gingen openbaren als kinderen Gods, als vredestichters? Als dezulken, die niet alleen in de onderlinge verhoudingen steeds maar weer afzien van vleselijke wapenen, doch die dat ook willen, als er verwikkelingen ontstaan in het verkeer der volken. Wij sidderen, denkende aan het oorlogsgeweld. Niet vanwege lichamelijke nood alleen; vanwege het sterven der nameloos velen; ook om de ontreddering en verwording, de zedelijke ontbinding. Een zee van zonde bruist over ons en om ons. En nu gaan wij zingen: En vrede op aarde. Exegetisch gerechtvaardigd. Wij weten de restrictie: in de mensen des welbehagens. Als deze mensen des welbehagens nu eens verklaarden elkander geen leed meer te mogen, te kunnen en te willen doen, wat zou dat lied dan anders, dieper, verder klinken. Hoe zou de mensheid denken, opnieuw engelen te horen, die een blijde boodschap uitjubelen. Zouden wij, broeders, niet daartoe kunnen besluiten?

Kunnen wij, nadat wij samen bij de kribbe geknield hebben, samen met onze broeders vanwaar ter wereld ook, daarna opstaan, alsof wij elkander nimmer gekend hadden en God ons geschapen had om elkander te haten en te doden?

Het is Kerstfeest. Golven van ontroering slagen door ons heen. God is zo eindeloos goed en Christus' offer te groot voor woorden. Indien de ontroering geen lichaam aanneemt, ondermijnt zij. In God was ontferming en Christus werd geboren. Wanneer zal heel dat complex van overtuigingen, bewogenheid, ontroering bij ons verlossing vinden in de sterk naar buiten brekende zang: en vrede op aarde?

God roept ons, broeders, tot de daad.

HUIZINGA.

Pastorale Mijmeringen

Slaapdronken nog leunen de silhouetten van de stad tegen het eerste morgengrauwen in het oosten. Traag en moeizaam klimmen rookkolommen uit de hoge schoorstenen der fabrieken, die ook in de nacht hun bezig zwoegen niet konden staken. Een eerste kilte rimpelt het water, dat de havenkaden bespoelt of murmelend tussen de palen der machtige ducdalven doorvloeien en speels de kleine sleepbootjes wiegt, die straks meedogenloos maar zonder blijvende vrucht zijn spiegelend vlak zullen omwoelen. Achter gesloten gordijnen springen hier en daar en steeds meer lichtjes aan. Reeds beginnen de trams hun rumoerige tocht, goedmoedig knipogend tegen de vale morgen. Deuren slaan dicht: haastige voetstappen kloffen hol over de betegelde trottoirs. Niet lang zal het duren en het hijgende lawaai van de grote stad zal zijn rhytme hebben opgedrongen aan duizenden en honderdduizenden, die het lot hier heeft saamgepakt: de nieuwe dag is geboren!

Terwijl ik dit alles zie en hoor gebeuren, komt de

vraag bij mij op, wat deze dag aan al die mensen heeft te bieden. Zal het droefheid zijn of vreugde? Zullen wensen in vervulling gaan, of zullen verwachtingen de bodem worden ingeslagen? Hoevele bruiden zullen zich sieren; hoevele kranken, die verlangend de morgen uit de eindeloze nacht hebben zien komen, zullen vóór het stralen van de avondster zich hebben gebogen voor de majesteit van de onverbiddelijke dood? Iedere morgen immers is tot verzadigings toe gedrenkt in de donkere geheimen van de nacht!

Is de morgen de groet wel waard? Is het hele leven het hartstochtelijk, het krampachtig pogen der mensen, om hem zijn gunsten te ontwringen, wel waard? „IJdelheid, niets dan ijdelheid", kreunt de prediker van het verre verleden. Hij heeft het geheim des levens onthuld: het geheim van het leven, waarin men de dag tot vazal van de sombere nacht heeft gemaakt. Waardoor? Door de gezindheid, die tenslotte culmineerde in de roep: „Laat ons de banden verbreken en de touwen van ons afwerpen!" Waar men zó Gods trouw als een last gevoeld, daar *moet* de dag wel in de schaduwen van de duisternis terugzinken!

Toch zou de klacht van den Prediker niet het laatste zijn, wat den mensen als wijsheid zou worden geboden.

In onuitsprekelijke goedheid zou God een nieuwe dag doen lichten over de rampzalige mensheid. Nog eens zou Zijn stem weerklinken als over de woeste chaos der dooreen wervelende elementen: het „Daar zij licht!" zou de duisternis tot in de verste en diepste schuilhoeken verjagen. Pralend zou „de dag der genade" verrijzen over de nacht van de schuldige dwaasheid der mensen. Het licht van Gods liefde zou zó helder en zó klaar gaan schijnen als de mens het maar dragen kon! Als zodanig zou deze nieuwe openbaring ver uitreiken boven het bevattingsvermogen van deze mens. Dat is, het „waarom" en „waartoe" zou hem nimmer volkomen onthuld worden door eigen nadenken. Maar onder deze stralen zou zelfs de diepstgezonkene de wonderlijke gewaarwording kunnen ondergaan van dat, wat Goddelijke ontferming en genade betekent! Ook het onmondige kind, de arme van geest zou de Vaderlijke liefde kunnen proeven en zijn hart steeds wijder kunnen ontsluiten voor het onbegrijpelijk mededogen.

Zo is met Jezus' komst alles anders geworden. Alles!? Is dan ook nu niet de wisseling van vreugde en smart het kenmerkende van 's mensen leven? Is de spiraal van de draaikolk zijn zuigkracht ontnomen, breken de schepen in wilde stormen in tweeën op de klippen voor de kusten? Schreit nergens meer een weduwe of wees?....

En toch! Er glijdt een Gestalte over het water in een onstuimige nacht. De stormwind rukt en stoot en de golven bespringen Hem als demonische wolven. Maar Hij spreekt: „Vreest niet!" En de donkere nacht wordt licht door Zijn machtige persoonlijkheid. Een vrouw buigt zich snikkend over de baar van haar enige zoon. Maar ginds nadert een vriend. Hij komt en legt Zijn hand zegenend op haar hoofd. En weer horen wij Zijn zegengroet. Ontzet wijkt de machtige Dood terug om zijn plaats te ruimen voor blijdschap. Een zondaar is zijn tolhuis uitgelopen en bevend knielt hij voor den Man, Die zijn schuld en doemwaardigheid beter dan wie ook peilen kan. Maar ook hier wordt de zwarte sluier van ellende vaneen gereten door het goede woord: „Heden is dezen huize zaligheid geschied!"

Zo is door de nacht van machteloosheid en verlorenheid, door de nacht van de dood en door de nacht van zonde en schuld het licht van Gods genade in Christus komen flitsen. Christus' overwinning heeft de machtige wijziging van het voorheen der ellende in het thans van de vreugde teweeg gebracht!

De mens had de dag tot een vazal van de nacht gemaakt. Christus heeft de nacht van het menselijk lijden tot de vazal van de dag gemaakt!

Dat is het verschil! Aan deze waarheid klemmen wij ons vast, als ons de rhythmische wisseling van dag en nacht, blijdschap en droefheid ons benauwen.

Doch zoals ook de heerlijkste zomerdag slechts aarzelend het domein van de nachtelijke schaduwen betreedt, zo heeft God het behaagd ook het licht der wereld langzaam tot glanzen te brengen. Het kwam niet plotseling het al overstralen.

Een hulploos kind werd ergens in doeken gewikkeld en in een kribbe gebed. Een handjevol herders stond om Hem heengeschaard. Enkelen konden het engelenlied naspellen. Jeruzalem, ja zelfs Bethlehem waren in diepe rust verzonken. En in Rome droomde Augustus zijn machtsdroom. Op de altaren van allerlei godheden bleven de vuren smeulen waar de volgende dagen als van ouds de offeranden zouden branden. Niets, niets zou verraden de wending van het lot. Wat is tenslotte een schreiend kind of een gelukkige moeder in deze wereld? Hoe licht kan zulk een tedere levensdraad worden afgesneden ....

Heeft God hier niet rekening willen houden met de zwakheid der mensen? Een plotseling licht had hen verschrikt. Zij zouden zijn weggevlucht van Dengene, Die de enige Redder kon zijn. Neen, het stadig aan wassende licht moest zich den mensen aandienen, opdat stadig aan onder duizend vragen en weifelingen het geloof in Hem zou kunnen groeien.

Maar door God beschermd zou dat Licht der Wereld aan kracht toenemen, totdat het in Zijn laatste daad Zijn alle vijandige weerstanden overwinnende Liefde zou onthullen. Zeer zeker, zij, die de duisternis liever hadden dan het licht, zij zouden door die glans verblind worden. Zij zouden niets aan het Kruis zien dan nederlaag en smaad voor den Nazoreër. Ja zelfs Christus' volgelingen zouden voorbijgaand door de luister van dit licht verbijsterd worden. Maar na de Goddelijke beaming op het werk van den Zoon door de opstanding zou deze verblindheid wijken.

Zo brak de dageraad van de genade aan.

Zalig, die het gelooft!

BRANDT.

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XLI.

Hoofdst. 24 : 1—27.

Ter Oriëntering. Langzamerhand werd de grote betekenis van de omwenteling in het wereldleven, die was ingetreden met de komst van Christus meer openbaar. Ze spleet en versplinterde het Jodendom en bracht daarna het heidendom van het Romeinse Rijk tot ontbinding. Beide, Jodendom en Heidendom onderschatten de dynamische krachten, die in het Evangelie van den gestorven en opgestanen Zaligmaker werken. — Paulus moet naar Rome toe — hij moet daar niet komen (zoals hij zelf gedacht zal hebben), in de synagoge der Joden en in de kringen van het gewone volk, maar in de hoogste kringen, om daar te werken als de kracht, die dat Rijk tot ontbinding zou brengen.

TOELICHTING.

Paulus voor den Stadhouder Felix beschuldigd. Vers 1—9.

Lysias had de Joden bevolen hun aanklacht tegen Paulus in te dienen bij den procurator, vandaar 27 : 1. Ze brengen een advocaat mee, waarschijnlijk geen Jood. Met Rom. recht en rechtspreking is deze man op de hoogte — Felix was wel tegen de roverij in Palestina opgetreden, maar was overigens een verre van voorbeeldig magistraat. Zoiets zegt men echter niet. Tertullianus begint met enkele hoffelijke woorden. „Maar om U niet te lang op te houden", vers 4, n.l. van uw ambtsbezigheden. „Deze man een pest" — pest is een man, die verderf brengt, misdadig is. Zo waren ze aangeduid in een verordening, door de Romeinen uitgevaardigd, I Math. 15 : 21. Zo aangeduide mensen van Joodse afkomst waren de Joden ter berechting overgelaten. Allicht dat deze advocaat daarom Paulus hier een „pest" noemt, vergel. vers 6. Over Paulus' Messias geloof wordt niet gesproken — dat was een zuivere godsdienstige aangelegenheid, maar dat uit deze prediking opstanden voortkwamen, dat ging Rome aan, vandaar : 5. Vers 6: niet heeft ontwijd, maar gepoogd te ontwijken. Het eerste had bewezen moeten worden, en dat konden de Joden niet. Vers 8 betekent wel zoveel, als dat Paulus de aanklacht niet zal kunnen weerleggen. — De Joden moesten als eigenlijke aanklagers, de woorden van hun advocaat bevestigen. Er werd een taal gebruikt, die allen verstonden.

II. Paulus verantwoordt zich voor Felix, den Stadhouder. Vers 10—26.

„Vele jaren". Felix was ongeveer 7 jaar geleden stadhouder geworden. Hij was dus ambtshalve goed op de hoogte met alles wat er onder de Joden leefde. Daarvoor had hij zijn ambtenaren en spionnen. Vers 11, 12 en 13: had Paulus volksoplopen veroorzaakt, dan zou Felix daarvan zeker niet onkundig gebleven zijn. Vers 14: secte heeft bijsmaak, een ongunstige klank: zoekt

Baptisten in Zweden

(Vervolg).

SNELLE GROEI.

In 1861 ontmoetten de broeders elkaar voor de derde maal in Stockholm. De statistieken toonden aan dat er nu reeds 125 gemeenten waren met een ledental van 4930. Het laatste jaar waren er niet minder dan 1057 personen gedoopt. Het was op deze conferentie dat definitief besloten werd een Seminarie te stichten.

De volgende conferentie werd in 1866 gehouden. Ds. Wiberg had gedurende deze tussenliggende periode drie jaar in Amerika vertoefd om gelden te verzamelen voor het bouwen van een kerk in Stockholm. Zo vriendelijk was de ontvangst aldaar geweest en zó rijkelijk waren de giften binnengestroomd, dat de kerk reeds klaar gekomen was, zodat de vergadering daarin kon worden gehouden. En wat voor een gebouw! Niet minder dan 1000 personen konden er een ruime zitplaats vinden. Wie had ooit kunnen dromen dat, toen 12 jaar geleden de eerste zeven gelovigen aldaar werden gedoopt en de Baptiste gemeente een paar dagen later werd gesticht, er na zo 'n korte spanne tijds zulk een groot kerkgebouw zou verrijzen? Is God niet altijd de machtige, Die een handvol koren, uitgestrooid door de landman, zó kan zegenen, dat een grote akker versierd wordt met ruisend graan? Kwamen niet op één dag bij de uitstorting van den Heiligen Geest honderden tot bekering door de prediking van Petrus en de Apostelen? Werden ze niet allen gedoopt op de belijdenis van hun geloof en werd alzo niet de eerste Gemeente van Jezus Christus te Jeruzalem gesticht? Geschiedde dit ruim 19 eeuwen geleden, God, Die altijd Dezelfde blijft, was in staat dit wonder ook slechts één eeuw geleden in Zweden te verrichten, zij het dan ook in een tijdsbestek van slechts 12 jaren.

Laat òns bidden om een groot geloof, grote offervaardigheid, eenheidszin en een geest van liefde en arbeid en zie: Hij, Die een Verhoorder der gebeden is, zal dit wonder ook in deze eeuw onder ons willen verrichten.

„Geef m' een geloof, zo vast en sterk
Dat 'k bergen in Uw Naam verzet"

zij niet alleen een lied op onze lippen, doch een gebed van ons hart.

GODS WERK HOUDT STAND.

Was daarmede het hoogtepunt bereikt? Waren de Baptisten nù tevreden en welgedaan? Lieten ze voortaan maar Gods water over Gods akker lopen? Geenszins. Bid en werk — dat bleef hun lijfspreuk. Ds. Wiberg ging voort de Amerikaanse broeders op te wekken de arbeid te steunen door giften te geven voor de kerkbouw in zijn Vaderland. Dit werd hun niet onthouden want God zag dat het nodig was en ontsloot daarom de

---

men in een hoek met exentrieke ideën en bedoelingen. Paulus noemt zijn „richting" een „weg", d.w.z. een manier van leven; een nieuwe levensorde als openbaring van een nieuw leven. De manier om het doel te bereiken. Ieder zoekt een „weg" een manier om er te komen. Het Christendom toont DE weg. Vers 14: de God der vaderen. Wij, als christenen, zijn de ware Israëlieten, de aanbidders van den God van Abraham en Izaäk en Jacob. Paulus bewaarde dit geloof in een goed geweten — de enige plaats waar men het kán bewaren, vers 16. Paulus bracht de collecte over voor de arme Christen-Joden te Jeruzalem. Dat knoopte Felix goed in de oren, vergel. de verzen 26 en 27. Er zijn altijd mensen die de oren spitsen en spraakzaam worden als het over geld gaat. — Vers 19 wil zeggen: de getuigen van de eigenlijke aanklacht ontbreken hier. Maar waarover de aanwezige beschuldigers wel kunnen meepraten is dit: vers 21.

III. Het onderhoud tussen Paulus en Festus. Vers 22—27.

„Goed op de hoogte" — ambtshalve. „Hunne zaak", n.l. die van de Joodse aanklagers. „Zodra de overste Lysias komt" — voorwendsel. Vers 23: de vrienden mochten niet geweerd worden, want die moesten zorgen dat Paulus het nodige geld kreeg, waarop Felix hoopte. Om Paulus gunstig te stemmen ook die verlichting. — Vermoedelijk was het Drusilla, Felix' derde vrouw (twee had hij er verstoten en deze bewogen om haar man te verlaten), die de leer van de christenen wat nader wilde leren kennen. Vers 25: Paulus' prediking was aangepast bij de toehoorders: ze had een spits. Ze trof Felix onaangenaam: maar wekte bij hem geen berouw. De geldgier maakte zijn hart onontvankelijk voor heilzame indrukken.

Vragen :

1. Hoe kunt ge in verband met het in de leidraad gezegde over de uitdrukking „pest" psalm 91 : 6 verstaan, lettende op het tekstverband in deze psalm?
2. Waar waren als gevolg van Paulus' optreden, volksoplopen ontstaan?
3. Op welk recht wijst de advocaat met de laatste woorden van vers 6? (Zie leidraad over „pest".)
4. Waarom schepte Paulus moed uit het feit, dat Felix vele jaren recht over de Joden was?
5. Waarom legt Paulus er in zijn rede zulk een nadruk op, dat hij een goed Jood was?
6. In welke zin was hij dat inderdaad?
7. Waarom zijn wij „goede Joden"?
8. Wat hebben de Joden toch met hun aanklacht tegen Paulus bereikt? Vers 27.
9. Waarom ging Paulus niet in op Felix wenk om hem om te kopen?
10. Hoe zou Paulus daarmede zijn eigen prediking, vers 25, hebben omgestoten?
11. Welke diensten mogen wij van anderen nooit vragen?
12. In hoeverre bewees Felix den Joden een gunst door Paulus gevangen achter te laten?

L.

harten en beurzen dezer buitenlandse broeders om hun steun in gebed en geld te geven. Ook zonderden zij Ds. Broady, een Zweed van geboorte, af, om de Zweedse baptisten te helpen in hun arbeid. Hij is een krachtige hulp geweest, zowel in het prediken als in zijn onderwijs, dat hij aan de eerste studenten van het Seminarie, dat zeer spoedig geopend werd, gegeven heeft. Ook werd hij de leidende figuur in de Baptisten Unie nadat Ds. Wiberg, die in 1887 stierf, zich wegens ziekte moest terugtrekken. Het college, Bethel Seminarie genoemd, heeft voortreffelijk werk verricht. In 48 jaar tijds heeft het over de 500 jonge mannen opgeleid tot de dienst van voorganger en predikant, dat is dus gemiddeld 10 studenten per jaar.

De statistieken toonden in 1866 aan, dat er reeds 183 gemeenten waren, met 6877 leden en 1719 Zondagsschoolkinderen. Weer een opmerkelijke vooruitgang in 5 jaar tijds.

In 1889 werd het werk in de Baptisten Unie krachtig georganiseerd. Voor elke tak van arbeid werd een speciale commissie benoemd. Zo verkreeg men een commissie voor buitenlandse Zending, voor de Zending in het vaderland, voor kerkbouw en zondagsschool en een eigen uitgeverij. Dit systeem werd 25 jaar gehandhaafd tot 1914, toen besloten werd, dat al deze commissies werden opgelost in een centraal werkend comité van 24 leden.

Langzamerhand werden al de vervolgingen van z.g.n. „ketters" gestaakt en de Staatswetten herzien, zodat de Baptisten vrijelijk konden arbeiden. Wel trachtten hier en daar verwoede tegenstanders onder de predikanten der Staatskerk nog telkens aanvallen te doen op deze „secte", hun leven en werk te bemoeilijken en aanklachten in te dienen op grond van oude en verouderde wetten, doch de hogere gerechtshoven gingen daar geenszins meer op in.

Verschillende Zweedse Baptisten zijn tot leden van het Zweedse parlement verkozen, en hun invloed is niet tevergeefs geweest. Vele hervormingen in het land zijn door hun krachtig optreden tot stand gekomen. Ds. J. Byström doctor in de theologie, die in 1914 president was van de Baptisten Unie, en die ongeveer 20 jaar lid van het parlement geweest is, heeft er zeer veel toe bijgedragen om langs legale weg rechten voor andersdenkenden te verkrijgen, die hun vroeger onthouden werden. Tegenwoordig is er natuurlijk geen sprake meer van enige moeilijkheden, die andere gezindten in de weg worden gelegd.

Op 1 Januari 1914 waren er 635 Baptisten gemeenten in Zweden met 54159 leden, 377 predikanten, 699 lekeprekers, 70 studenten in de theologie, 65404 Zondagsschoolkinderen, 5006 leerende ouderlingen, 623 kerkgebouwen en een jeugdbeweging van 23222 jongeren. Welke deze getallen waren op 1 Jan. 1946 is mij niet bekend, maar wij weten, dat Gods werk onder onze broeders aldaar niet alleen stand gehouden heeft, doch nog steeds gezegend voortgaat. Wie de toespraken van Ds. Petersen uit Kopenhagen gehoord heeft op onze Unievergadering dit jaar weet, dat het geloof alsook de uiting van het geloof, d. i. het nemen van initiatief en de drang tot daden, (Heer, wat wilt gij dat ik *doen* zal?) groot is onder de Baptisten van Scandinavië.

EN WIJ?

Het Kerstfeest nadert. Wat heeft het ons te zeggen? Veel, zeer veel! Maar bovenal toch ook dit n.l., dat wij te maken hebben met een arbeidzamen God, Die Zijn Zoon Jezus Christus durft te geven aan een zondige wereld, ja wat meer is, wil offeren voor verlossing der zondaren. Hij, die nooit moede noch mat wordt, Hij Die werkt tot nu toe in onzen Zaligmaker, Die geboren werd te Bethlehem, wekt ons op in deze dagen van Advent en Kerstfeest, onszelven bij vernieuwing in aanbidding neder te werpen voor Hem en te brengen van onze schatten, die Hij ons eerst heeft gegeven n.l. ons hart en leven, onze talenten, tijd, goud. Hij roept ons om getrouw te zijn. Zijn licht, dat in ons ontstoken is door het Evangelie, uit te dragen tot Zijn eer, tot redding der zondaren, tot bloei onzer gemeenten en tot heil van onze eigen zielen. Schenke Hij ons daarvoor de genade en kracht tot ons levenseinde toe of....totdat Christus wederkomt

A. A. HARDENBERG.

Mededelingen

Ds. de Jong deelt aan de gemeenten mede, dat zijn buitenlandse reis is uitgesteld en dat van uitstel afstel is gekomen. Hij heeft reeds doop en avondmaal bediend, vergaderingen geleid en ook reeds een keer gepreekt. Nu neemt hij de regelmatige arbeid weer op en verwacht daarin door God gesterkt te zullen worden. Broeders, die voor 1947 spreekbeurten hebben toegezegd, zullen hierover persoonlijk bericht ontvangen.

Zevende Baptist Wereld Congres 29 Juli—3 Aug. 1947, Kopenhagen

Hierop is in ons blad reeds een en andermaal geattendeerd. U hebt zich dus reeds kunnen beraden over de mogelijkheid om die bijzondere gebeurtenis, niet al te ver buiten Neêrlands grenzen, mee te maken. U op te wekken om dit Congres bij te wonen behoef ik stellig wel niet. Want de lust is wel in ieders recht geaard Baptist hart wakker geworden om daar toch eens bij te zijn. Wat een heerlijkheid! Wat een vergezicht des geestes! Wat een inspiratie!

Enkele gegevens kan en moet ik u nu verstrekken. Wie mogen dit Congres bezoeken? Leden van Baptiste gemeenten. Ieder Nederlands Baptist nu, die van plan is naar het Wereld Congres te gaan, moet bij mij een daartoe strekkend aanmeldingsformulier aanvragen. Hierop moet met duidelijk schrift (schrijfmachine of blokletters!) ingevuld worden: dame of heer, titel, voorletter, naam, volledig adres, gemeente waarvan men lid is, handtekening en datum. Het onderste gedeelte van het formulier („certificaten") zal ikzelf invullen ter verklaring, dat de zich aanmeldende persoon Baptist is. Nu ken ik wel heel veel Nederlandse Baptisten, maar wie van zichzelf wel kan vermoeden, dat hij (zij) mij onbekend is, die doet goed mij een verklaring van den raad of voorganger over het lidmaatschap te doen toekomen.

Wat kost het bijwonen van het Congres? De tegenwaarde van 10 Deense kronen, dat is, als ik het wel

heb, vrijwel f 5.60. Aangezien er ook door mij portokosten, enz. moeten worden gemaakt, lijkt het mij goed, dat iedere deelnemer mij f 6.— zendt. Natuurlijk vallen de reiskosten en de verblijfkosten in Kopenhagen hierbuiten.

Verstrekt de voorzitter van de Wereld-Alliantie mij weer meerdere gegevens, dan hoop ik die door te geven. Nu kan de liefhebber alvast een formulier bij mij aanvragen en dit ingevuld aan mij retourneren.

De Uwe in 's Meesters dienst,
de Unie-secr. T. JANSMA.

Onze militairen

Eén van „onze jongens" schreef ons het volgende en verzocht om publicatie in „De Christen":

„Als ik met bewegingsvrijheid thuis ben, dan is het mij vaak opgevallen, dat er niet vaak in het openbaar door den voorganger voor de militairen gebeden wordt. Daar u zelf in een garnizoenstad woont, weet u zelf genoeg hoeveel gevaren ons omringen en dat het Gods helpende hand is, die ons steeds op het rechte pad houdt. Vele jongens bezwijken vaak en kunnen niet staande blijven; waar de voorbeelden van te over zijn.

Gelukkig weet ik ook, dat in de binnenkamers veel gebeden wordt voor de noden en behoeften van deze wereld en van de militairen.

U moet deze brief nu niet beschouwen als een aanklacht tegen de dominee's, maar ik zou alleen graag willen, dat dit eens verschillende predikanten onder ogen kwam, gedachtig zijnde aan het woord: „Het gebed eens rechtvaardigen vermag veel". Opdat er vruchten gezien worden van het werk, dat in het burgerleven aan hen gedaan is, en wat in de mil. dienst soms zo gauw wil vervagen."

Tot zover onze briefschrijver. Inderdaad is het zeer goed, dat in de openbare godsdienstoefening „onze militairen" in de gebeden aan God worden opgedragen. Geen onwil, maar het duiveltje „vergeetachtigheid" speelt ons wel eens parten, broeder.

Maar 't komt in orde, hoor!

Als u deze regelen leest is de eerste contact-brief reeds naar „onze jongens" verzonden. Trots dat we nog niet alle adressen hebben, is er toch maar een begin met de arbeid gemaakt.

Willen a.u.b. de broeders voorgangers, ouderlingen en secretarissen er eens naar informeren in hun gemeente of de ouders of familie reeds het adres zonden van hun militair.

Wel bedankt, broeders!

Ook hebben nog maar twee gemeenten mij het adres doen toekomen van de „contakt-man", dien zij in hun gemeente hadden aangesteld.

Waar blijven de andere adressen?

Ontwaakt, gij die slaapt!!!

Verschillende brs. waren reeds zo vriendelijk ons een „tip" voor deze arbeid onder de militairen te geven.

Hartelijk dank hoor! Wij staan open voor elke vriendelijke raadgeving. 't Gaat immers om „de bloem der natie en onzer gemeenten".

Tot een volgende keer.

Met hartelijke broedergroet,
K. PRINS.
Twelloseweg 8 Deventer.

Orde van de Studiodienst op de tweede Kerstdag a.s. 's morgens 8.30—9.30 uur, te verzorgen door de I.K.O.R.

Voorganger: Ds. C. Brandt te R'dam—Z.
Votum.
Gez. 24.*)
Geloofsbelijdenis.
Schriftlezing: a. Jes. 9 : 1—6; b. Joh. 1 : 1—14.
Gebed.
Tekstopgave Joh. 1 : 4—5a.
Gez. 10.
Prediking.
Gebed.
Gezang 1.
Zegen.

*) De Gezangen zijn om technische redenen gekozen uit de Ned. Herv. bundel. Ze zijn allen bekend.

De U.R.C.

Voor de zakagenda

Het adres van Ds. J. Broertjes luidt voorlopig definitief:
Stationsstr. 25, Sneek. Tel. 2408.

VERANTWOORDING U.Z.C.

In dank ontvangen:

Bapt. Gemeente	Drachten	f 14.10
„ „	Sneek	- 50.—
„ „	Leeuwarden	- 45.84
„ „	„	- 37.12 x
„ „	Heerenveen	- 43.22
„ „	Noord Bergum	- 25.—
„ „	Haulerwijk	33.12

Met een x gemerkt bedrag is opbrengst collecte van een zendingsavond door zr. A. J. C. Kok, zendelinge in China. Zr. Kok is inmiddels weer naar Amerika vertrokken.

Met ingang van 1 Januari 1947 gaat de administratie der zendingsgelden over naar den Unieadm. Ds. T. Jansma te Haarlem.

Er zijn nog gemeenten, die nog gelden moeten opzenden voor in dit jaar gehouden speciale collecten, zomede collecten, gehouden op de zendingsavonden met zr. Kok en zr. Reiling.

Mag ik beleefd verzoeken mij deze gelden te doen

toekomen voor 1 Januari a.s.! *Na* 1 Januari de gelden niet meer te zenden aan mijn adres, doch aan de Unie-administrateur te Haarlem.

Uw dw. dn. W. MODDERMAN.
Willemstraat 9 Sneek.

VAN DE ADMINISTRATIE

Een zéér vriendelijk verzoek!

Alle lezers moeten nog eens heel duidelijk en met een blij hart in zich opnemen, dat de abonnementsprijs voor 1947 verlaagd is tot f 5.— (per kwartaal f 1.25) voor Nederland en Overzeese Gebiedsdelen en tot f 6.50 voor het Buitenland. Want door dankbaarheid gedrongen, doet dan iedere lezer twéé mooie dingen. Ten eerste werft u een nieuwe abonné en meldt deze bij mij! En is dit nummer geen prachtig wervingsmiddel? Ten tweede gireert u mij zo spoedig mogelijk het abonnementsgeld òf voor het hele jaar 1947 ineens (dit is voor u én voor mij verreweg het eenvoudigste!) òf voor het eerste kwartaal van 1947. U doet dit natuurlijk in elk geval vóór 1 Jan., *want u weet immers, dat het* abonnementsgeld bij vooruitbetaling voldaan moet worden en dat u zich dan onnodige incassokosten bespaart. Dit geldt natuurlijk eveneens voor de nieuwe abonné's. Ik heet hen, die zich reeds opgaven, hartelijk welkom in onze lezersfamilie! Moge door middel van ons blad de band aan den Christus, aan Zijn gemeente en aan elkaar nauwer en inniger worden!

Het abonnementsgeld storte u op giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Haarlem. U vermeldt op het strookje even duidelijk de bedoeling van de geldzending. Vooral géén ander gironummer en géén andere naam invullen op het biljet!

De administrateur,
T. JANSMA.
Tetterodestr. 47, Haarlem.

VAN DE BOEKENTAFEL

J. N. Voorhoeve, Dunne Bierkade 17 te Den Haag heeft een prachtig boekje uitgegeven onder de titel: Kerstgroet aan een Filatelist. Aan iemand dus, die postzegels verzamelt. Het boekje geeft de Kerstgeschiedenis, een enkel woord midden uit Jezus' leven, Zijn heengaan en zendingsbevel met oudhollandse letter op keurig papier, terwijl de 26 illustraties niets anders zijn dan afdrukken van postzegels, die in de loop der tijden door verschillende landen zijn uitgegeven en die stuk voor stuk betrekking hebben op het woord. Het is een prachtige gedachte en niet alleen de postzegelliefhebber, ook de „gewone mens" zal met aandacht de postzegelafdrukken bestuderen. Het zal daarbij opvallen, dat België meer „bijbelse" zegels heeft dan Nederland.

Redactie-adres: Ds. F. E. Huizinga, Achter de Hoven 105, Leeuwarden.
Administratie-adres: Ds. T. Jansma, Tetterodestr. 47, Haarlem. Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Haarlem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling voor Nederland en Overzeese Gebiedsdelen f 5,— per jaar, Buitenland f 6,50 per jaar.

Advertentiën

GEEN REGEL ZONDER ZENDINGSZEGEL

JAARGANG 63 - Nr. 2825
VRIJDAG 27 DEC. 1946

DE CHRISTEN

ORGAAN TOT VERBREIDING VAN DE BEGINSELEN
VAN NIEUW-TESTAMENTISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADMINISTRATIE-ADRES Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWART. F 1.50 - BUITENLAND PER JAAR F 7.20

Het wegwijzende woord

Het Woord des Heeren blijft

Gelijk de golven op de kust breken, zo sterven de jaren. Onophoudelijk komen ze aanrollen en allen vinden hun einde. De zon gaat op, de zon gaat onder. Geslachten betreden het wereldforum en gaan af. Nieuwe kleuren verven de velden en bossen. Zij verharden zich onder de felle zon van de zomer en vallen dwarrelend neer om vertreden te worden. Ze worden verbrijzeld door de kindervoet, straks onder de schoen van een man; doch het duurt niet lang of men trekt dien man, die eens kind was, de schoenen uit. 'Hij behoeft ze niet meer, want hij zal geen wegen meer bewandelen. Huizen verrijzen en vervallen. Rijken rekken zich en verschaffen zich levensruimte, tot ze de scepter aan machtiger handen moeten overreiken. De gedachten der aardbewoners tuimelen over elkaar en de voorstellingen, die men gister van de zichtbare dingen had en van de onzichtbare poneerde, haasten zich weg voor nieuwe spinsels van de geest. Systemen en sterren verstuiven en het kleine wezen, de mens, oneindig klein in de nimmer gemeten ruimten van het heelal, duizelt vanwege zijn vermogen en onvermogen. Hij, de zo broos gebouwde, zwerft op de vleugelen van zijn geest door de eeuwen en verre sterrevelden.

1946 is haast voorbij. Ook voorbij. Gelijk zovele uren, dagen, maanden, jaren, eeuwen. Voorbij de dagen, gevuld met werk, weemoed en weelde van geluk. Voorbij dominee, koopman, grondwerker, vrouw — al de uren, de schat van tijd. Voorbij de kansen, genoten zegeningen, bedreven zonden. Voorbij? Steekt toch niet veel dwars door het dunne kleed van de tijd rechtstreeks de eeuwigheid binnen? Nemen wij niet de neerslag van het tijdelijke mee op de reis naar het eeuwige? Gaan wij wel voorbij? De eeuwigheid is immers in onze harten gelegd. De dorst naar den Eeuwigen. Daarom zoeken wij in deze wereld, deze tijdelijke wereld, steun, houvast. Wij zoeken iets om er ons aan vast te kunnen houden. En vinden niets, want alles stroomt. Na 1947 komt waarschijnlijk 1948. Misschien niet voor ons, maar dan toch wellicht voor anderen.

Maar het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid. Daar is het, waaraan wij ons kunnen klemmen. Midden in al het vloeiende het vaste. Het Woord van God, van den eeuwigen Heer. Temidden van al het veranderlijke het onveranderlijke. Hier is het richtende en helende Woord. Hier is het licht in onze mateloze duisternis; de troost in ons voortdurend verdriet. Hier is de wolk en vuurkolom, hier is Hijzelf, God. Waarom zullen wij dan nog vrezen? Al veranderde de aarde haar plaats en braken de gedachten der machtigen. Hoe is heel het Woord Evangelie voor den tijdelijken, eeuwigen mens.

En dit is het Woord, dat onder u verkondigd is, verkondigd zal worden. Elke Zondag weer. Ook in het nieuwe jaar, dat als een vreemde wereld voor ons ligt. O Heer, geef aan alle verkondigers de overtuiging, dat zij wat eeuwig zeker is mogen doorgeven. En bewaar ons steeds deze schat. Dat geen wolken van twijfel en stormen van onheil ons het gezicht op Uw woord benemen. Dat wij in de gemeenten en onze gezinnen mogen leven bij wat Gij zegt. Daaraan zal ons hart en onze geest genezen. Dat Woord zal de zeeën beheersen en ons voor verzinken bewaren.

Wij wensen u, broeders en zusters, een gezegend Nieuwjaar. Een jaar, staande onder het Woord des Heeren. Onder de zuivering en zalving van Zijn aanspraak. Rijken vallen, gedachtenbouwsels scheuren en tevergeefs tast het menselijk hart hier naar het standvastige. Doch gij hebt het Woord. Het Woord, dat onder u verkondigd wordt. Welk een genade. Onder dat Woord gaan wij het onbekende jaar binnen.

HUIZINGA.

Losse Schakels

De gestage drup. In De Christen van Vrijdag 29 Nov. van dit jaar werd ons in twee berichten medegedeeld, dat onder de Franse Protestanten moeilijkheden a.g. de kinderdoop gerezen zijn. Ze zijn daar reeds in een praktisch stadium, merkten we. Er zijn leden der Hervormde Kerk in Frankrijk, die hun kindertjes niet gedoopt wensen te zien. Het schijnt, dat ze dat weigeren onder invloed van de Pinkstergemeente — welke gemeente in elk geval dít goede had en heeft, dat ze voorstandster van de doop der gelovigen is. Nu is de Synode van de Ned. Herv. Kerk om raad gevraagd.

Moge het deze Synode aan bijbels licht niet ontbreken, teneinde dat op de Franse kandelaar te plaatsen! —

Het schijnt wel eens, dat al ons getuigen a.g. de bijbelse gemeente geen ingang zal vinden. We zijn gering in aantal en onze kracht is klein. Zouden we ons bizonder getuigenis maar niet laten varen? Deze gedachte, ons wel eens door een zwakken broeder aan de hand gedaan, heeft soms wat verlokkends. „Het komt er toch maar op aan....dat we verlost zijn door het bloed van Christus, nietwaar broeder?" Laten we dus maar niet praten over wat ons scheidt en onze deuren nu maar open zetten voor „al die lieve kinderen Gods", en met hen aan de ene Dis plaats nemen. Dan kwijnt zo langzamerhand ons bizonder getuigenis a.g. Doop en Gemeente ook wel weg. Voor de eenheid moeten we allemaal een offer brengen. Dat gestage druppen over dat onderwerp, door jullie aan de orde gesteld, werkt zo irriterend.

Heren of dienaren? Staan we nu onder of boven het Woord? Prediken we nu onszelf? Hebben we zelf onze boodschap uitgekozen? Zijn we nu geroepenen of zijn we op eigen initiatief met de prediking begonnen? Eigenlijk ligt in de beantwoording van deze vragen de beslissing a.g. onze houding. Daar we moeten uitgaan van het feit, in Hebr. I : 1 geconstateerd, n.l. dat God in deze laatste dagen tot ons gesproken heeft door den Zoon, m.a.w. dat we nu leven in de voltooide openbaring, kunnen we niet aannemen, dat afwijking van de gegevens in het Nieuwe Testament, geoorloofd zou zijn, wijl dat nimmer kan liggen in Gods bedoeling. Er zijn wellicht heel wat redenen op te geven, die pleiten voor frontverandering en wijziging in de verkondiging, maar wat moet de doorslag geven? Wie van ons, kortzichtige mensen, zal uitmaken, waarmede de zaak van Gods Koninkrijk het beste gediend is en waardoor de zielen ten slotte het meest gezegend worden? Met succes op de korte baan? Met het snel bereiken van de grote massa? Met het haastig winnen van zielen, om .... ze misschien even snel weer te verliezen? — Wat zal door de tijd gerechtvaardigd worden? — Wie kortzichtig is en niet leven kan zonder haastig succes, zal licht over de muren klimmen, die het Woord bouwde. We zijn er echter van overtuigd dat de hemelse Wijsheid ons zo zal leiden, als het de Zaak van den Meester op de duur het beste dient. Er moet zijn:

werk des geloofs;
inspanning der liefde, en
volharding der hope.

Werkt door! We moeten niet denken, dat grote dingen plotseling doorbreken. De Hervorming, die een wereld uit haar voegen lichtte, was lang voorbereid. Geleidelijk waren de geesten omgezet en allerlei invloeden en toestanden werkten tenslotte aan de omkeer mede, die toen doorbrak. We moeten ons getuigenis in woord en geschrift onvermoeid doorgeven. „Arbeiden en niet moede worden!" en zullen dan te zijner tijd (die tijd weet God) maaien, zo wij niet verslappen. Wij hebben een eigen principe; het is een duidelijk kenbaar en herkenbaar beginsel. Het is in het Nieuwe Testament niet moeilijk te vinden, wanneer de stoflaag van traditie en onjuiste exegese is weggeveegd. Daarom moeten we niet verslappen. In onze prediking niet, in de arbeid onder onze jeugd evenmin. We moeten telkens met weer andere geschriften getuigen van wat de Heer in Zijn Woord zegt. Zichtbaar resultaat moet men er niet van vandaag op morgen van verwachten. Wie zegt „dat het toch niets geeft", denkt in dagen inplaats van in geslachten. Hoe lang worden stellingen in een oorlog soms niet beschoten, voordat ze „stormrijp" zijn! Hoe lang moet er gewerkt worden, voordat ondermijnd is, wat zich in de loop van eeuwen vastzette. Daarom: doorgaan! Altijd maar doorgaan. In hoofdzaak heeft Feisser het wel goed gezien, maar hij is in het geloof gestorven, zonder aanschouwd te hebben, dat zijn visioen op de aarde daalde. Onze vaderen hebben getrouw gewerkt. In enkele dingen vertoonde hun werk reactieverschijnselen. We kunnen en moeten hen daarin corrigeren. Met het eigene als ruggegraat moeten onze toekomstige Voorgangers hun omgeving en de theologie der kerken bestuderen, opdat ze onze plaats zuiver zullen kunnen zien en bepalen. Ze moeten hun eigen visie op de dingen niet slechts bewaren, maar scherpen.

Wij, Baptisten, hebben een belangrijke schoon zeer zware opdracht ontvangen. Als wij die getrouw vervullen, zullen we eens de Christenheid door Gods genade meer gediend hebben, dan wanneer we de weg van de minste weerstand zouden inslaan. — In Frankrijk begint men het te voelen. Het moge ook hier beseft worden. De onbijbelse Verbondsleer moet als zodanig gezien worden.

Ondertussen zullen we onze taak volbrengen, zonder af te stoten. In de geest van onzen Heer willen we werken. We willen samenwerken zoveel maar mogelijk is met allen, die den Heer Jezus liefhebben. We willen hen gaarne ontmoeten, nimmer sectarisch de hoofdtoon leggen, waar het niet behoort. Jezus is Heere — daaruit vloeit voor ons alles voort.

De slot n. Voor reeds geruime tijd vroeg een broeder ons te willen mededelen in dit blad, waarom de slot n bij Baptisten gemeente niet gemist kan worden. Hij verklaarde dat hij dat graag zou willen weten en dat, naar zijn gevoelen, meer lezers dat graag zouden willen weten.

Nu is ons toegezegd een artikel over deze kwestie door iemand, meer bevoegd dan een onzer. Dat blijft echter lang uit en opdat die broeder niet zou menen, dat we zijn vraag verwaarlozen geven we hier een antwoord.

Het is een regel in de Nederl. taal, dat als stofnamen bijvoegelijk gebruikt worden, deze een n krijgen. We spreken derhalve van ijzeren hek, koperen vat, blikken bus, stenen doopvont enz. Zo is er ook een regel, die zegt, dat bijvoeglijk gebruikte zelfstandige naamwoorden altijd een n krijgen. Dus is het Baptisten-gemeente, Nihilisten-gezelschap, Atheïsten-bond, enz. U mag natuurlijk ook schrijven Baptistische gemeente en Adventistisch kerkgenootschap, enz. Hervormde, Gereformeerde Kerk enz. zijn andere vormen, die niet ter vergelijking gebruikt kunnen worden, omdat ze geen bijvoeglijk gebruikte zelfstandige naamwoorden zijn.

Baptiste gemeente zou op zichzelf beschouwd enkelvoud kunnen zijn, maar daar een gemeente niet uit één baptist bestaan kan, gaat dat niet.

Overigens wachte men het art. van bevoegde hand maar af.

L.

Een blik terug en

een blik omhoog

Wij leven in een wereld, waarin wij met velerlei dingen te maken hebben waaraan wij niet ontkomen kunnen en die wij geenszins vermogen te bedotten. Een van deze dingen is de tijd. 't Mag zijn dat een oude, maar voor zijn hoge leeftijd toch nog zeer krasse en sterke man zich durft te meten met een veel jongere en uitroept: *hij* kan wel tachtig wezen en ik vijftig — of dat een oude grijze dame naar de zwarte kam grijpt, zich zéér jeugdig kleedt en regelmatig door een schoonheidsspecialiste de steeds dieper wordende rimpels laat verwijderen — maar dat alles mag toch geenszins baten. De vele jaren, die achter hen liggen liggen toch ook als een onzichtbare last op hunne schouders en ze torsen ze mee al waar ze gaan of staan. En de „tand des tijds" is een passende uitdrukking, die ons symbolisch wil laten zien, dat de tijd knaagt aan de levenswortel van àl wat adem heeft of leeft, alsmede aan alles wat door het schepsel gewordt. Die de tijd bedriegen wil, bedriegt zichzelven! Men kan de klok doen stilstaan, maar niet de zon, maan, aarde of sterren. De eerste is het maaksel van mensenhanden, de laatsten behoren tot de werken van Gods scheppende Hand.

Straks slaat de klok weer twaalf. Geluidloos glijdt dan het oude jaar weg en behoort onherroepelijk tot het verleden. Even geluidloos verschijnt het nieuwe jaar met al zijn kansen en gelegenheden. 't Zal een ogenblik zijn, waarin menigeen, zo niet iedereeen, even stilstaat om dit geweldige feit te gedenken. Geweldig juist dáárom, omdat ons slechts luttele jaren op aarde zijn toebedeeld. Zeventig jaar, of, zo wij zeer sterk zijn, tachtig jaar — zegt ons de Psalmist. En niet ieder mag zelfs deze leeftijd bereiken. Dàn wordt onverbiddelijk het „halt" toegeroepen en het stof keert tot stof terug. „Memento Mori"! Bewust of onbewust voelt ieder het weemoedige van deze gedachte aan en wordt er door ontroerd. Het liedje van verlangen helpt geenszins, tijd is tijd. Zo heeft God het gewild en wij zijn aan Zijne wetten onderworpen.

Met lichte of hevige ontroering slaan wij een blik terug op deze laatste twaalf maanden. Wat heeft het ons gebracht? Vreugde, zegeningen, voordeel — of droefheid, tegenslagen, schade? Gewoonlijk zijn deze dingen gemengd, liggen ze door elkaar heen. De koets, die vandaag dient voor een begrafenis, is even onbewogen als het morgen enigen uit de bruiloftstoet moet dragen. Het huis waarin eerst een teer geliefde de laatste adem uitblies wordt later even onbewogen getuige van de geboorte van een kleine lieveling. Doch de mens blijft niet onbewogen, maar leeft in diepe ontroering van smart of innige vreugde met al deze gebeurtenissen mee. Ook nu door het schrijven van deze regelen komen zij in mijne herinnering terug en ik mag veronderstellen dat het u even zo gaat met het lezen daarvan. Nu moeten wij ieder voor zich de balans opmaken. Zijt gij het wat dit jaar aangaat met den psalmist eens als hij smartelijk uitroept: „En het meeste van alles is moeite en verdriet"? — of als hij vrolijk zingt: „De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen"? Persoonlijk mogen wij het vreugdelied aanheffen. Gij misschien een klaaglied? 't Is mogelijk dat God méér ontneemt dan geeft. Hij, Die Job eens met milde hand overvloed gaf, stond eveneens toe, dat hem in een paar dagen tijds alles weer werd ontnomen. Doch dat is nog niet van doorslaggevende aard en evenmin een bewijs dat Hij den enen mens meer liefheeft dan een ander. Wat wel van het grootste gewicht is, is onze geestelijke gesteldheid. Hoe bezien wij al de ervaringen, gebeurtenissen, veranderingen van deze periode van 52 weken, die straks wordt afgesloten? Hebben ze ons geestelijk geknoeid, ons innerlijk armer gemaakt? Zijn wij ontevredener geworden, ondankbaarder? Is ons geloof aan een vuurproef onderworpen geweest en aan het wankelen gebracht? Hebben wij misschien voor iets gebeden, niet één of drie keer, maar wel dertig keer en nog meer — en scheen de hemel van koper en de hemelpoort gesloten? Sluiten wij met een geestelijk batig of nadelig saldo?

Oudejaarsavond! Een avond van inkeer en zèlfbezinning, een ure van troostblik in ons persoonlijk leven, in het gezinsleven, in onze samenleving. 't Is goed om God te danken en te loven want Hij heeft vele dingen wèl gemaakt. Wij blikken omhoog en prijzen Zijn heilige Naam! En mocht ons hart onrustig zijn bij al de teleurstellingen, onvolmaaktheden, zonde, smart en het drukkende gevoel van de kortstondigheid van alle dingen hier op aarde — zie dan opnieuw naar boven, vanwaar onze hulp en troost komen zal; naar Hem, Die alle deze dingen in Zijn hand houdt en die vreugd of ongeval, naar wij behoeven zenden zal en Die alle onze overtredingen om Christus wil vergeeft — en zing al is het met een bevend hart en trillende lippen

Rust mijn ziel, uw God is Koning,
Heel de wereld Zijn gebied.
Alles wisselt op Zijn wenken,
Maar Hij zelf verandert niet.

Rust mijn ziel, uw God is Koning!
Wees tevreden met uw lot.
Zie hoe alles hier verandert,
En verlang alleen naar God.

A. A. HARDENBERG.

Onze honderdjarige

't Was feest in Drouwenermond. Vrijdag 20 Dec. waren de vlaggen uitgestoken, ter ere van den „ouden Reiling", die z'n honderdste verjaardag vierde. Er heerste in de woning van de familie een heel gezellige en dankbare stemming. Je kon het onzen ouden broeder van zijn gezicht aflezen, dat hij genoot van de aanwezigheid van zijn kinderen en vele kleinkinderen. De manier, waarop ik hem „hand in hand" met z'n 85-jarige levensvriendin zag zitten, sprak mij van de liefde, die nimmer vergaat. Welk een bizonder voorrecht, in zulk een hoge ouderdom elkander te mogen bezitten! Wanneer zij het mogen beleven, zal het 23 Mei a.s. 65 jaar geleden zijn, dat zij in het huwelijk traden. Men moet zich werkelijk verbazen over de vitaliteit van deze geliefde broeder en zuster!

Men behoeft slechts even rond te zien in de familiekring, om te weten, dat men hier in een echt en oud geslacht van Baptisten is. Daar is Ds. K. Reiling, onze voorzitter van de Nederlandse Baptisten Unie, en onze zendelinge G. Reiling, die reeds jaren in Yakusu (Afrika) voor de Engelse Baptisten Zending werkt; daar zijn drie studerende kleinzoons en nog een student, die

het hoopt te worden, alle 4 jonge mensen, die straks in de arbeid der gemeenten zullen staan!

't Lag dus helemaal in de lijn, dat er namens de Unie iemand aanwezig zou zijn, die haar hartelijke gelukwensen zou overbrengen. Met deze opdracht was ik dan naar Drouwenermond getogen. In de familiekring mocht ik deze wensen uitspreken, wetende, dat vele broeders en zusters wel even met hun gedachten bij onze oude broeder en zuster zouden vertoeven.

De herinnering van onzen veteraan gaat ver terug. Immers valt zijn geboortejaar 1846 bijkans samen met het stichtingsjaar (1845) der eerste Baptisten Gemeente in Nederland. Op mijn naïeve vraag in verband hiermede, hoe het voor 100 jaar was, antwoordde onze eeuw-ige broeder heel geestig, dat hij daar niets van wist, want toen was hij er nog niet! Waarvan hij wel wist te vertellen, dat was de dag, waarop hij werd gedoopt. Dat is nu 85 jaar geleden op de 20e Nov. Hij herinnert zich zelfs, hoe hij nog voor de doop eèn mand met knollen van het land haalde en hoe z'n hart jubelde van blijdschap. De doop werd in de woning van de ouders voltrokken door br. J. Kruit. Daarvoor werd een houten doopvont gebruikt, dat gemakkelijk in elkaar gezet kon worden. Later is het nog in Stadskanaal gebruikt geworden in het zogenaamde „Witte huis" tot in 1867 de kerk aldaar werd gebouwd. De plechtigheid vond plaats op een avond in de week en wel in het achterhuis van de woning. Dat de vreugde in het gezin groot was laat zich denken.

Van de ouderen, die br. Reiling gekend heeft, herinnert hij zich nog Gerdes, Witmond en Coolsma. In de tijd vooral van laatst genoemde vond hij de vrede voor zijn hart. De doop was hem spoedig duidelijk en hij volgde in gehoorzaamheid het Woord van de Heer. Vooral ten tijde van Witmond zijn er vele tot de gemeente gekomen.

Al gauw deed hij mee aan het werk der Zondagsschool. Die werd gehouden in de achterkamer van Engelsman, die met een zuster van br. Reiling getrouwd was. Later, toen hij zelf getrouwd was werd in eigen woning Zondagsschool gehouden, waar een 70 kinderen kwamen. In de tijd, dat br. Reiling veel door de gemeente arbeid in beslag werd genomen, werd dit werk voortgezet door zijn vrouw, die later weer hulp van haar oudste dochter bij dit werk kreeg.

In 1886 sprak br. R. voor het eerst in het openbaar. Kloekers, zowel als Kruit hadden er met hem wel eens over gesproken, waarom hij nooit voorging in de vergadering. Stavast ging destijds naar de 1e Exloërmond. Br. Reiling ging met hem mede. Hij trof de kamer vol bezoekers. Hij weet nog, dat hij bij die gelegenheid over één der gelijkenissen heeft gesproken. Kort daarop ook eens in Stadskanaal. Het was hem daarbij te moede als eens Gideon, die uit het vlies een schaal vol water drukte, doch later God vroeg, of het vlies droog mocht blijven. Zo al met al heeft hij wel 1000 maal het woord verkondigd in de samenkomsten.

In de 2e Exloërmond werd hij al de tweede voorganger genoemd. Enkele broeders, o. w. Thomas Pruim, waren te Stadskanaal gedoopt. Eerst werden de samenkomsten in 1e Exloërmond gehouden, waarheen br. R. dan van Gasselternijveen de reis lopend deed. Daar zij nu verhuisden naar Drouwenermond, werd de afstand korter. Dit werd evenwel weer anders, toen de kerk in

---

LEIDRAAD

Gewijde Geschiedenis

Handelingen der Apostelen.

XLII.

Hoofdst. 25 : 1—26 : 18.

Ter Oriëntering. Paulus had de verzekering ontvangen, dat Hij ook in Rome van Christus getuigen zou, 23 : 11. Dit zal hem bewogen hebben om zich op den keizer te beroepen, toen hij merkte, dat ook de tweede stadhouder, die zijn zaak te behandelen kreeg, er toe neigde een verkeerde beslissing te nemen. — Door de botsing van Paulus met het Jodendom, moest het Christendom als méér dan een der verschillende Joodse secten openbaar worden. Daarom mocht de beslissing over Paulus' lot niet in Jeruzalem vallen en niet komen van het Joodse Sanhedrin.

TOELICHTING.

I. Paulus voor Festus. Hoofdst. 25 : 1—12.

Cesarea, aan de Middelandse zee gelegen, was de residentie van de Rom. Stadhouders. Reis naar Jeruzalem, om de Joodse Overheid de gelegenheid te geven hun opwachting bij hem te maken. „Overpriesters en de voornaamsten der Joden". Farizeërs worden niet genoemd. Het was de priesteradel en de anderen waren vermoedelijk de „Decrapoten", rijke Joden, die met hun vermogen aansprakelijk waren voor de orde en rust in Judea. Van hen was Jozef van Arimathea er een, maar een uitzondering, vergel. Mark. 15 : 42 en 43. Festus' voorzichtigheid, zie vers 4. De aanwijzing van vers 5 moesten de Joden nu wel volgen, ofschoon ze wel begrepen, dat dit vergeefse moeite zou zijn. Drieërlei beschuldiging wordt tegen Paulus ingebracht: vers 8. De bedoeling van de vraag vers 9, zal geweest zijn: U door hen laten oordelen? Festus behoefde dan dat oordeel maar te bekrachtigen; het bleef dan een inwendige Joodse aangelegenheid. Vers 10: gelijk u uit mijn verdediging wel duidelijk geworden is. Geen lafheid maar rechtsgevoel verzet zich tegen Festus' voorstel. — De Raad — dat waren de hogere Rom. beambten. Dat overleg was nodig, omdat vastgesteld moest worden of de kwestie van die aard was, dat ze voor den keizer gebracht mocht worden.

II. Paulus voor Agrippa. Hoofdst. 25 : 13—27.

Dit was Agrippa II; stond bij den keizer in de gunst, die zijn koninkrijk belangrijk uitbreidde. Hij stierf in het jaar 100. — Bernice was zijn zuster, toen een weduwe, later getrouwd met een koning van Cilicië, dien ze echter verliet om weer met haar broer samen te gaan wonen. — Vers 15: dat de Joden de veroordeling van Paulus door Festus begeerden hadden ze wel niet gezegd, maar had Festus wel terecht begrepen. De Joden waren heus niet in het onzekere over de vraag of Paulus al of niet schuldig was: het was hun niet te doen om voorlichting, maar om bestraffing. — De aanklachten tegen Paulus ingebracht, vielen Festus tegen. De aard van de beschuldigingen, die verband hielden met Jezus, begreep Festus, die geheel vreemd tegenover het Jodendom stond, niet. — Agrippa voelde wel wat Festus wenste: hij, dicht bij het Jodendom staande,

de 2e Exloërmond werd gezet. Gelukkig bracht z'n eerste fiets in 1899 uitkomst. Terloops zij nog opgemerkt, dat onze br. 88 jaar oud was, toen hij z'n laatste fiets kocht, en daarvan tot z'n 93e gebruik heeft gemaakt;

22 Mei 1888 werd br. R. tot ouderling en tijdelijk voorganger gekozen, tot de 16e Feb. 1890 Ds. v. Beek zijn intrede te Stadskanaal deed. Deze br. heeft hij in zijn arbeid steeds trouw ter zijde gestaan en kon — zoals dat wel gezegd wordt — als zijn rechterhand worden beschouwd.

Aan de oprichting van de Veenkol. Bond van Bapt. Gemeenten heeft onze br. zijn medewerking verleend. Hij noemt daarbij de namen van de brs. v. d. Baaren, C. v. Beek, de Haan en Huizinga.

Zijn bemoeiïngen gingen uit naar Emmer-Erfscheidenveen, Weerdingermond, Odoornerveen en Vrieschelo. Zelfs op 75-jarige leeftijd ging hij veel uit te spreken en ook wel uit te „vrede stichten". Zo herinnert br. R. zich nog een bezoek met br. v. d. Baaren aan Em.-Erfscheidenveen. Ze mochten er aan medehelpen, dat de bevroren harten weer wat ontdooiden en tot elkaar kwamen!

Hier vindt U de weerslag van het korte gesprek dat we met onze oude broeder en zuster Reiling in familiekring mochten hebben.

't Werd afgebroken door de nodiging tot de maaltijd. We zagen zo aan de hand van deze gegevens een rijk leven aan ons voorbijtrekken. Gaarne hadden we nog wat gepeild in de geest van onzen veteraan. We zouden hem gaarne gehoord hebben vanuit zijn rijke levenservaring over zijn kijk op het Baptisme. Maar 'k vond het heerlijk en bemoedigend, telkens weer datzelfde van hem te horen: „Mijn hart jubelt van blijdschap". Want daarin toch bereikt én theologie én profetie hun hoogste toppunt. Daarom geef ik u dit zinnetje, neen, dit levens getuigenis, van onzen 100-jarige gaarne door.

E.-E.veen, 20 Dec. 1946. H. BAKKER.

GEMEENTE-BERICHTEN

NW. WEERDINGE

Zondag 8 Dec. was voor onze gemeente weer een feestdag. We hadden nu het voorrecht om een jong echtpaar op hun hartelijke belijdenis door de doop de gemeente binnen te leiden. Onze kerk was bij deze gelegenheid geheel bezet en Ds. G. Vegter van Groningen, die deze dag in ons midden was, sprak naar aanleiding van de geschiedenis van Philippus en de kamerling, waarnaar met grote aandacht werd geluisterd.

Hierna mochten wij bij brood en beker 's Heeren dood gedenken en werden de nieuwe leden door onzen ouderling br. Diepstra hartelijk welkom geheten. 't Was een gezegende stonde en met grote dankbaarheid keerden we huiswaarts.

De Secr.

STAVEREN

heeft in lange tijd niets van zich laten horen. Zoals U weet zijn wij zonder voorganger. Nu reilt en zeilt

---

moest Festus licht in deze zaak verschaffen. Hij gaat er op in, maar stelt het heel beleefd zo voor, alsof de gunst hém bewezen zou worden. — Vers 24 berust wel op de inlichtingen, door de beschuldigers ingebracht: heel het Joodse volk staat achter ons. Festus begreep niets van de betekenis der beschuldigingen en hij moest den keizer toch kunnen schrijven, wat er achter zat en er van afhing.

III. Eerste gedeelte van Paulus' verantwoording voor Agrippa. Hoofdst. 26 : 1—18.

Paulus wenst ook niets liever dan dat Festus, en door Festus de keizer, goed zullen begrijpen waarom de kwestie draait: ze moeten de Evangelie-boodschap goed verstaan. Daarom vers 2: Paulus' blijdschap over deze gelegenheid.

a. De Christelijke Boodschap en Israëls hope, vers 4—7. Hoop der belofte n.l. van den Messias. „Onze twaalf stammen" — van „verloren stammen" weet Paulus niets. „Door voortdurend nacht en dag God te vereren": nadruk gelegd op de grote ernst onder Israëls vromen, en tevens de gedachte uitgesproken, dat Israël zich de komst van het heil meende waardig te moeten maken.

b. van tegenstander Apostel geworden: vers 8—18. Herodes zegt: het wordt bij u immers niet ongelofelijk geacht, dat God doden opwekt! Slotsom: n.l. uit de vrome levenshouding van vers 6. De Naam van Jezus: n.l. dat Hij de Messias is. Vergelijk bij vers 11 Jak. 2 : 7. Het spreekwoord, vers 14, van de verzenen en de prikkels ziet op de onwillige os voor de ploeg, die achteruit slaat tegen de stok van den ossendrijver en zo zichzelf slechts kwaad doet. Paulus had dus geen vrede bij zijn christenvervolgingen. Vers 16: Paulus wordt in Jezus' dienst genomen: vandaar: sta op uw voeten. „Staan" doet de dienaar. Paulus moest door de Evangelieverkondiging de heidenen geestelijk ziende maken opdat zij door bekering vrij kwamen van de macht Satans, waarin heel de wereld gekomen is. Vrucht van deze verlichting en afkeer van Satan zou zijn vergeving der zonden (in onwetendheid begaan) en deelgenootschap aan de toekomende wereld.

Vragen :

1. Waarom zullen de Farizeërs zijn weggebleven?
2. Waarom getuigt vers 4 van Festus' voorzichtigheid?
3. Waarom begrepen de Joden wel, dat hun komst naar Cesarea vergeefse moeite zou zijn?
4. Wat zullen de „boze dingen" geweest zijn, die Festus vermoedde?
5. Wat was de strekking van het verschil, dat er was tussen de Joodse Raad en Paulus, vers 19?
6. Waarom moest de kwestie of Jezus dood of levend was, Festus wel in verlegenheid brengen?
7. Waarom zou vers 24 de zaak, Paulus betreffende, hier worden voorgesteld als een kwestie heel het Joodse volk aangaande?
8. Hoe blijkt uit hoofdst. 26 : 8, dat men het eerlijk kan menen en toch iets verkeerds kan doen?
9. Waarom zou Paulus de vijandschap, die hij als christen van de Joden ondervond, zo goed hebben kunnen verdragen?
10. Wat moet aan onze ijver voor God gepaard gaan?

L.

het wel zo 'n beetje, 't bestuur der gemeente doet wat in z'n vermogen is, maar wij weten het wel, naast de dagelijkse plichten, die nu eenmaal een man heeft voor zijn gezin, schiet er niet veel tijd over om het allernoodzakelijkste in de gemeente te volbrengen.

Eerlijk gezegd gevoelen wij ons als schapen zonder herder. Geestelijk voedsel ontvangen wij genoeg; verschillende brs. voorgangers en studenten dienen ons trouw met het Woord, maar buiten dat is er nog zoveel wat gebeuren moet.

Dat brengt ons in 't gebed, want daarop steunen wij, en dat geeft ons kracht om voort te gaan. Wij zien precies als een Elia op de berg Karmel aan de kimme des hemels een wolkje opdoemen, maar klein, zo ongeveer als eens mans hand, maar dat geeft ons moed, en voorwaarts gaat het weer, totdat ook wij hier een geplaatst zien, die de kudde zal leiden aan zeer stille wateren en grazige weiden.

De 8ste Dec. j.l. hadden wij een doopdienst. Een jonge broeder, die vrede had gevonden in 't verzoenend bloed van onzen Heer, gevoelde dat hij Hem ook moest volgen in de doop.

Wij hadden een heerlijke dag, hoe kan het ook anders; dan gevoeld men, dat de Heer de gemeente niet heeft vergeten, maar doorgaat zondaren, die leven in duisternis, 't licht te schenken.

Ds. Huizinga diende ons die Zondag met het Woord, en had voor deze gelegenheid tot tekst Joh. 6 : 68: „Heer, tot Wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens". Het woord van Petrus was een persoonlijke belijdenis, niet iets dat hem geleerd is, neen, dat woord leefde in zijn hart, en het moest er uit. Ds. Huizinga bracht dit woord van Petrus in verband met dezen jongeling, die gedoopt wenste te worden.

Na de doopsbediening schaarden wij ons aan de dis des Nieuwen verbonds; een broeder ouderling sprak ons nieuw gemeentelid een hartelijk en bemoedigend welkomswoord toe. Vele liederen werden gezongen ter eer van Hem, en velen stortten hun hart uit in gebed en dankzegging, zodat wij allen blijmoedig huiswaarts keerden, wetende dat de Heer ook ons niet heeft vergeten.

Met hartelijke br.gr,,

secr. R. SMITS.

APELDOORN.

Geliefde broeders en zusters. Zo meteen vieren we Kerstfeest en het jaar 1946 behoort weer tot het verleden. Vele gemeenteberichten getuigden van rijke zegeningen en anderen waren weer minder gelukkig. Dat wil echter nog niet zeggen, dat daarom de laatsten toch niet zelf gezegend zijn geworden. Zo gaat het in Apeldoorn ook; al kunnen we niet gewagen van vele uiterlijke tekenen, we gevoelen ons met onzen geliefden voorganger rijk gezegend en gelukkig in ons geloof.

Onze gemeente is gezond, geestelijk zowel als financiëel. De offervaardigheid is groot en de animo voor de a.s. feestdagen is bij jong en oud geweldig, zodat we zeker zijn, dat God ons rijkelijk zal zegenen, want wij verwachten het van Hem en wij willen ons volledig geven.

Geve de Heere U en ons allen een blijmoedig geloof en een vast vertrouwen in de overwinning van Jezus Christus.

De Secretaris.

TREEBEEK.

Voor de derde maal in korte tijd werd onze doopvont geopend. Ditmaal waren het drie jonge zusters, die ook in dezen hun Heiland wilden volgen.

Het was een rijkgezegende dag voor de gemeente en haar vrienden. Ds. Hornstra bracht een verlossend Evangelie voor een overvolle zaal.

Na de doopdienst vierde de gemeente het Avondmaal, waarbij de nieuwe leden door den voorganger en br. ouderling ten Kate werden toegesproken.

Het werk in de gemeente wordt met veel toewijding en animo gedaan, ook de diverse verenigingen trachten in de plaats van inwoning meer bekendheid aan de Baptisten gemeente te geven.

Diensten 's Zondags zijn zo druk bezocht, dat we met verlangen uitzien naar een eigen ruimer gebouw.

Zo gaan wij biddend en werkend voort, grote dingen verwachtend van Hem, Die 't al bestuurt.

Met broederlijke groeten, namens de gemeente,

J. O.

. . . . en men noemt Zijn naam *Wonderlijk* . . . .

Jesaja 9 : 5.

De grote Engelse dichter Shakespeare heeft eens geschreven: „Wat is er in een naam? Dat wij een roos noemen zou even heerlijk ruiken onder een andere naam". — Dat geven wij gaarne toe. Immers zouden wij met even veel vreugde een bouquet rozen als tolk van onze warme oprechte vriendschap aan een jarige of jubilerende geliefde overhandigen al droegen deze schone en welriekende bloemen ook een gans andere naam. De namen waaronder wij ingeschreven zijn in de burgerlijke stand zijn gewoonlijk erfstukken. Dat is in ieder geval zo wat betreft onze achternamen, maar geldt dikwijls evenzo betreffende onze voornamen. Grootmoeder heette Antje en dáárom moet het pasgeboren kleindochtertje óók Antje genoemd worden. En vinden de moderne ouders dit niet mooi genoeg, dan moet het met of zonder oma's goedvinden, een wijziging ondergaan en wordt het Janetta of iets dergelijks.

Vroeger echter werd een naam veelvuldig gekozen om de aard en het wezen van den drager tot uiting te brengen. Zo veranderde God zelf de naam Jacob, dat bedrieger betekent, in Israël d. w. z. die met God strijdt. In dit licht moet men ook Jesaja's profetie zien. Het kind dat geboren is of zal worden — want de Allerhoogste kent geen tijd en bij Hem vallen het heden en de toekomst samen — ontvangt onder de vele namen die Het verkrijgt óók deze n.l. „Wonderlijk". Zo mogen wij Gods eniggeboren Zoon zien en kennen, want zo *is* Hij! Wij zijn allen „gewone" mensen, zondaren, zwakkelingen, sterfelijken. Zelfs de geniën zijn van gewone structuur en makelij als wij allen, al plaatsen wij hen ook op een voetstuk en al is hun naam ook z.g.n. onsterfelijk. Maar Hij, die de Levende God zelf tot Zijn Vader heeft, steekt boven een ieder onzer uit, gelijk de hemel boven de aarde is. Hij is de Wonderlijke!

Ziet hoe wonderlijk Hij is in Zijn „Raad". Reeds als twaalfjarige jongen ontzetten zich de leraren in de tempel over Zijn verstand en antwoorden, terwijl later de scharen zich over Zijne woorden verwonderden. Want Hij leerde hen niet als de Schriftgeleerden maar

als een Machthebbende. Als de discipelen de moeders ontraden met hunne kinderen naar hun Meester te gaan, omdat Hij geen tijd voor hen heeft en ook geen belang, neemt Hij de kleinen op Zijn arm en zegent ze. En als enkele vurige jongeren begeren, dat vuur van de hemel zal nederdalen om de ongastvrije Samaritanen te verteren, bezweert Hij hun drift en toont, zoals altijd, niet gekomen te zijn om te veroordelen doch te behouden. Telkens weer zien wij Jezus anders denken, spreken en handelen dan de gewone mensen. Hij staat aan de andere zijde, aan Gods kant. Hij is van de hemel hemels gezind, en al de anderen, zelfs degenen, die Hij verkozen heeft, van de aarde aards gezind. Die daarvoor verlichte ogen gekregen heeft om te zien, moeten het met Petrus uitroepen: Heere, ga uit van mij want ik ben een zondig mens, — maar tevens opmerken, dat God in Christus in den zondigen mens een welbehagen heeft. Hij is gekomen om te zoeken, te redden, te heiligen en een nieuwe geest te geven en Zijn raad is nog immer: Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven. Een wonderlijke en tevens goddelijke uitnodiging.

Ziet hoe wonderlijk Hij is in Zijn „Sterkte". Hij is de Sterke God. In deze gemechaniseerde wereld spreken wij van „paardekracht". Ja, eigenlijk zijn wij al verder gevorderd en een nieuw tijdperk ingetreden n.l. die van de „atoomkracht". Alle hulde aan het menselijk vernuft, zo groot en sterk. Doch als de vraag gesteld zou worden of de mensheid daardoor gelukkiger en tevredener geworden is, of de samenleving beter en rechtvaardiger — dan is het antwoord negatief. Niet door geweld nòch door verstand zal er ook maar enige verbetering ooit komen: maar door Gods Geest alleen. En deze geest overwint door de Kracht der Liefde. Christus is niet in de wereld gekomen om gediend te worden als Heerser — maar om te dienen als de Nederige. Zijne sterkte zien wij het duidelijkst als Hij hangt aan het Kruis en de spotters uitroepen: „Anderen heeft Hij verlost maar Hij kan zichzelven niet verlossen; indien Hij de Koning Israëls is dat Hij nu afkome van het kruis en wij zullen Hem geloven". Ofschoon Jezus daartoe de macht had, bleef Hij hangen uit Zelfopofferende Liefde om de verzoening tot stand te brengen. Ware Hij afgekomen, het ganse menselijke geslacht zou door Gods recht getroffen zijn en niet één het eeuwige leven hebben kunnen beërven, want er is niet één die goed doet, zelfs niet tot één toe. Want in Adam zijn wij allen gevallen, in den tweeden Adam, d. i. Jezus Christus kunnen wij alleen van onze zonden verlost worden. Zijne zwakheid is Zijn sterkte, Zijn dienende Liefde een alles overwinnende kracht. Het is een wonder in onze ogen, wij zien het maar doorgronden 't niet.

Ziet hoe wonderlijk Hij is in Zijn „Vrede". Terwijl de groten der aarde thans zoeken naar wegen, overeenkomsten, verdragen om de oorlog uit te bannen, en wij met gespannen aandacht hun werkzaamheden en beraadslagingen gadeslaan, voelen wij terzelfder tijd welk een schier hopeloze taak het is. Het is een schikken en plooien, een weinigje toegeven en trachten het meeste te behouden. Een spel van politiek en diplomatie. Van buiten schijnbaar kalm en rustig, van binnen bruisende hartstochten. Zal ooit deze bovenmenselijke taak door mensen kunnen worden vervuld? — Als het Kerstkindje geboren is zingen de engelen het wonderschone, hemelse lied: „Ere zij God en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen". En als Jezus verrezen is uit het graf, de banden des doods, des verderfs en van Satan gebroken heeft zegt Hij tot Zijne discipelen: „Vrede zij ulieden". 't Is een vrede, niet zoals deze wereld hem geeft, maar zoals God hem ons schenkt. Een vrede, die zijn oorsprong vindt in het eren van God, in het vertrouwen, dat Hij een welbehagen in mensen heeft door Zijn Zoon ons geopenbaard en bereid. Die dàt doet en daarin gelooft, heeft vrede; een vrede die alle verstand te boven gaat. Want al wankelen de heuvelen ook, en al worden de bergen verzet in het hart der zeeën — de Rots der Eeuwen wankelt niet. Dáárop zijn leven te bouwen geeft de zekerheid, die vrede meebrengt. Rust mijn ziel, uw God is Koning, heel de wereld is Zijn gebied; alles wisselt op Zijn wenken, maar Hijzelf verandert niet.

.... en men noemt Zijn Naam Wonderlijk ....

Gods raadsplan is wonderlijk. Heel Zijn doen en laten in ons leven en in de historie der mensheid is wonderlijk. Maar het wonderlijkste van alles is wel, dat Hij ons liefheeft met een eeuwige liefde, ons gezocht heeft toen wij niet naar Hem vroegen en het grote offer voor een ieder onzer gebracht heeft in Zijn Kind Jezus Christus, Die Hij in deze profetie van Jesaja tooide met de naam „Wonderlijk".

Hem zij alle lof en dank en aanbidding, nu en tot in alle eeuwigheid.

A. A. HARDENBERG.

Onze *militairen*

De eerste contact-brief is nu verzonden en wel: aan 36 adressen in Indonesië en 30 adressen hier in het vaderland.

Wij zijn blij en dankbaar, dat we dit jaar nog een kerstgroet aan „onze militairen" konden zenden.

De Heer schenke aan al onze jongens heerlijke kerstdagen, in 't bijzonder aan hen, die ver van huis zijn en juist met de feestdagen wel in 't bijzonder het eigen gezin en omgeving zullen missen.

Wij hebben nu 66 adressen en vermoeden, dat er nog meer zullen komen, omdat we van enkele gemeenten nog niets gehoord hebben. Maar alle goede dingen schijnen nu eenmaal langzaam te komen.

In ieder geval, wij verwachten nog meer adressen.

Tevens kunnen we twee giften verantwoorden. B. te M. en J. te N. W. zonden elk f 2.50. Hartelijk dank broeders!

Wie volgt het goede voorbeeld?

Br. B. te G. gaf ons een vriendelijke „tip" en schreef of het maandblad „Toenadering" ook iets was voor onze militairen. Hierin wordt n.l. een rubriek verzorgd door dhr. Geleynse, speciaal voor soldaten. Dit blad is de voortzetting van: „Nederland in de Vreemde" dat in oorlogstijd, vanwege de Unie, door ds. Huizinga, die

daarbij nog een brief voegde, aan de in Duitsland tewerkgestelden werd toegezonden.

Inderdaad, hoe meer lectuur onze jongens krijgen hoe beter het is. Daarom sturen wij hen gratis reeds de maandbladen „Jong Leven" en „De Zaaier" en willen straks 'n onderzoek instellen of de ouders ons weekblad „De Christen" reeds aan hen zenden.

Daarom willen we dit ook den ouders in vriendelijke overweging geven om aan hun zoon het maandblad „Toenadering" te sturen. Het abonnementsgeld is f 3.— per jaar en u kunt het blad bestellen aan het administratie-adres: C. A. v. d. Horst, Goedestr. 67a, Utrecht.

Tot een volgende keer.

Met hartelijke groeten,
K. PRINS.

Belangrijke mededeling

Met ingang van 1 Januari 1947 gaat de administratie van het *Lectuurfonds, „De Zaaier"* en *„De Kindervriend"* over naar den Unie-Administrateur Ds. T. Jansma, Tetterodestraat 47, Haarlem.

Het Lectuurfonds is bezig te verhuizen van Sneek naar Haarlem. Hierdoor is niet te voorkomen, dat er in de uitvoering van de bestellingen enige vertraging ontstaat.

Alles wat nog voor 31 December vanaf Sneek is afgeleverd, gelieve men ook met onderstaand adres te verrekenen.

Abonnementen en wijzigingen in de aantallen van *„De Zaaier"* en *„De Kindervriend"* voortaan ook op te zenden naar Haarlem.

Alles wat nog voor 1 Januari 1947 inzake Kindervriend en Zaaier door den tegenwoordigen administrateur is afgeleverd, gelieve U ook met onderstaand adres te verrekenen.

Belanghebbenden worden verzocht van het bovenstaande goede nota te nemen.

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN.
Willemstraat 9, Sneek.

Voor 3 dingen

zou ik nog even uw aandacht willen vragen:

1. Het eerstvolgende nummer van ons blad (Vrijdag 3 Jan.) is HET nummer voor het plaatsen van een Nieuwjaarsadvertentie. U doet goed mij ten spoedigste de door u gewenste advertentie te doen toekomen.

2. Behoort u ook bij die vele honderden abonné's, die hun abonnementsgeld reeds gireerden? Nog niet? Doet u het dan a.u.b. nog vóór 1 Jan. Dan bespaart u zich incassokosten en den administrateur veel drukte. In de eerste week van Jan. gaan de kwitanties in zee.

3. Als u naar het Wereld-Congres wenst te gaan, moet u niet denken: „Ik wacht nog maar met aanvragen van een formulier, want ik heb de tijd nog wel; het is immers pas in Juli". U doet goed de aanmeldingsformulieren zo spoedig mogelijk bij mij aan te vragen. Weest er dus nù bij!

T. JANSMA.
Tetterodestr. 47, Haarlem.

GEEN REGEL ZONDER ZENDINGSZEGEL